DICŢIONAR FRAZEOLOGIC FRANCEZ-ROMAN
ŞI ROMÂN-FRANCEZ

Elena Gorunescu
DICŢIONAR
FRAZEOLOGIC
FRANCEZ-ROMÂN
ŞI ROMÂN-FRANCEZ
CD
Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică
Bucureşti, 1981

PREFAŢĂ

Prezentul *Dicţionar frazeologic francez-român şi român-francez,* care apare pentru prima oară în ţara noastră, reuneşte expresii, locuţiuni, galicisme dintre cele mai des folosite în vorbirea curentă. Am introdus însă şi unele expresii mai vechi, deoarece se întîlnesc în beletristica unor epoci mai îndepărtate. Am ţinut, de asemenea, să figureze în acest dicţionar şi expresii populare şi argotice, întrucît acestea au o frecvenţă din ce în ce mai accentuată îndeosebi în limba franceză contemporană.

în majoritatea cazurilor, ne-am străduit să găsim echivalentele cele mai exacte. Acolo unde aceasta nu a fost cu putinţă, am dat explicaţia expresiei respective. Am indicat adesea un număr mare de sinonimii, marcînd registrele stilistice din care provin, fără a fi epuizat, desigur, bogăţia lexicală a celor două limbi.

Materialul din acest dicţionar a fost organizat în ordine alfabetică, întrucît – după părerea noastră – celelalte criterii de organizare prezentau dificultăţi şi carenţe, îngreunîndu-i folosirea.

Nădăjduim că tineretul studios va găsi în acest volum un instrument de lucru util în vederea însuşirii cit mai corecte a limbii franceze.

AUTOAREA

LISTA ABREVIERILOR

arg. ar**g**ou.
arg. stud. ar**g**ou stud**e**nţ**e**sc.
arg. şcol. a**r**gou şc**o**lar.
arg. teatru argou d**e** t**e**atru.
fam. fami**l**iar.
fig. fi**g**urat.
ir. (s**e**ns) i**r**onic.
ist. isto**r**ic.
înv. î**n**v**e**chit.
jur. **j**uridic.
Ut. **l**it**e**ra**r**.
mar. (t**e**rm**e**n) marinăr**e**sc**.**
mil. mi**l**itar.
peior. p**ei**o**r**ativ.
pop. p**o**pular.
reg. **reg**ionalism.
scol. şcolar.
vulg. vu**l**gar.

BIBLIOGRAFIE

ALPHONSE DEPRAS, *Le français de tous les jours,* Léon Pommeret

éditeur, Paris, 1926.
Dicţionar analogie si de sinonime al limbii romane, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1978.
Dicţionar explicativ al limbii române, Editura Academiei R.S.R., 1975.
Dicţionar frazeologic român-englez, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, i960.
ROBERT EDOUARD, *Dictionnaire des injures*, Claude Tchoii éditeur, Paris, 1967.
GASTON ESNAULT, *Dictionnaire historique des argots,* Larousse, Paris, 1965.
HENRI GUILLOT, *Ce qu'il faut savoir – Gallicismes, expressions pittoresques de la langue française, comparaisons les plus usitées,* Paris, Foucher, 1969.
HENRI GUILLOT, *Pour enrichir le vocabulaire*, Paris, Foucher, 1972.
R. GUIRAUD, L*es locutions françaises,* collection „Que sais-je?", 1961.
U. LACROIX, *Les mots et les idées. Dictionnaire cadrant avec les idées,* Paris, Fernand Nathan éditeur, 1961.
Larousse de la langue française (lexis), Paris, 1977.
AUGUSTE LE BRETON, *L'argot chez les vrais de vrai,* éd. France Loisirs, 1975.
Dictionnaire de la langue française – Le Petit Robert, Société du Nouveau Littré, Paris, 1978.
LE ROUX DE LINCY, *Livre des proverbes français,* 1842.
EMILE LITTRÉ, *Dictionnaire de la langue française,* éditions Universitaires, Paris, 1958.
DIDIER LOUBENS, L*es proverbes et locutions de la langue française, leurs origines et leur concordance avec les proverbes et locutions des autres nations,* 1889.
MAURICE MALOUX, *Dictionnaire des proverbes, sentences et maximes,* Paris, Larousse, 1960.
BARBU MARIAN, *Dicţionar de citate si locuţiuni străine,* Editura Enciclopedică Română, 1973.
C. DE MÉRY, *Histoire générale des proverbes, adages, sentences, apophtegmes,* 1828, 3 vol.
ELISABETH PRADEZ, *Dictionnaire des gallicismes,* Paris, Payot, 1914.
MAURICE RAT, *Dictionnaire des locutions françaises,* Paris, Larousse, 1957.

DICŢIONAR FRAZEOLOGIC FRANCEZ-ROMÂN

a

à aucun prix cu nici un preţ/chip; nici în ruptul capului; o dată cu capul; să-**1** pici cu ceară; pentru nimic în **l**ume; în nic**i** un caz.
abaisser les paupières d'un mourant a închide **o**chii cuiva (**l**a moarte).
abandonner la **partie** *(fig.)* a**.** a da bir cu fu**g**iţii; a o **l**ua **l**a fu**g**ă/la pici**o**r/la sănăt**o**asa; **1**). v. *faire son deuil d'une chose.*
abandonner le pa**v**é à q**n**. *(fi*g.*)* a **l**ăsa cîmp **l**iber de acţiun**e** cuiva.
abandonner ses études a s**e** lăsa de învăţătură.
abandonner tout espoir a-şi lua năde**j**dea de **l**a ceva**.**
à bâtons rompus a**l**andala; **l**a întîmp**l**are.
abatteur de besogne om harnic.
abatteur de pègres *(arg.)* **j**udecăto**r**.
abattre de la **besogne** a da î**n** brî**n**c**i** (muncind); a-i i**e**şi cuiva suf**l**etul; a munci din **g**r**e**u; a munci pe brînci/p**e** rupte; a t**r**udi din **g**reu; a s**e o**morî cu **l**ucrul; a s**e r**upe în c**o**ş; a s**e** sp**e**ti muncind; a tra**g**e la ham/la **j**u**g**; a tra**ge** tare *(fam.)*

abattre l'enthousiasme de qn. a-i tăia cuiva **el**anu**l**.
abattre l'orgueil de qn. a înfrînge trufia cuiva; a-i muta cuiva gîrliţa; a tăia cuiva din un**g**hişoa**r**ă *(fam.).*
abattre ses ca**rte**s a da cărţi**le** p**e** faţă.
abattre son jeu a da cărţi**le** p**e** faţă.
abbaye de monte-à-regret *(arg.)* spînzurătoar**e**.
à beaucoup près nici pe d**e**parte; **l**ipseşt**e** mult ca **să**.
à belles dents a. cu **înverş**unar**e**; **b.** cu poftă.
à bientôt! p**e** curînd!
abîme de science t**o**bă/burduf d**e** cart**e**.
abîmer l**e portrait à** q**n**. *(pop.)* a fac**e** p**e** cin**e**va zob/tărîţe; a-i muta/strămuta cuiva fălcil**e**; a-i stî**l**ci cuiva mutra.
abîmer qn. *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
à bon compte ieftin.
abonder dans le sens de qn. a-i cînta cuiva în strună; a pluti în apele cuiva; a-i ţin**e** cuiva is**o**nul.
à bon droit pe bună dreptate; p**e** dr**e**pt cuv**î**nt; cu drept cuvînt.
à bon esci**e**nt cu discernămînt; cu seriozitate.
à bon ma**r**ch**é** ieftin.
à bouche que veux-tu după pofta/v**o**ia inimii,
aboule-toi! *(pop.)* fă-te-ncoa!
à boulets rouges fără mena**j**amente; cu brutalitate.
à **bout de forces** la capătu**l** puterilor.
à bout de souffle cu răsuflarea tăiată; cu sufletul la gu**r**ă.
aboutir à une impasse a a**j**un**ge** în impas.
aboyer à la lune a **l**ătra la lună.
aboyer aux chauss**es de** qn**.** a **hărţui** p**e** cin**e**va.
aboyer contr**e/après qn.** a se da la cineva; a stri**g**a **la** cineva.
aboyer qn. *(arg.)* a stri**g**a după a**j**utor.
à bras-le-corps de mi**j**l**o**c; de talie.
à bras raccourcis cu vi**o**lenţă; din toat**e** puterile.
à bref délai în curînd; în scurt timp.
abreuver qn**. de car**e**sses/de compliments** a copleşi pe cineva cu mîngîieri/cu complimente.
abreuver qn**. d'insultcs/d'injnres** a da pe cineva în tărbacă/în tărbăceală; a face p**e** cin**e**va a**l**bie de porci; a fac**e** cuiva **o** salată bună *(fam.);* a face pe cin**e**va cum îţi vin**e** la **g**u**r**ă; a fac**e** p**e** cin**e**va cu ou şi cu oţet; a face p**e** cineva d**e** două parale; a împr**o**şca pe cin**e**va cu injurii; a ump**le** pe cineva d**e** bo**g**daproste; a potopi pe cineva cu în**j**urături; **a** revărsa insult**e as**up**r**a cuiva.
à brûle-chandail din s**e**nin; hod**o**r**o**nc-tronc; nitam-nisam; **p**e nepusă masă.
à brûle-pourpoint v. *à brûle-chandail.*
à cause de din cauza; din pricina.
accabler qn. de bienfaits/de prévenances *(ir.)* a copl**e**şi p**e** cineva c**u** atenţii.
accéder au trône a **se** urca p**e** tron; **a** veni/a se urca în scaun.
accepter qch. **les yeux fermés *(fam.)*** a acc**e**pta c**e**va cu **o**chii închişi.
accomplir le souhait de qn. a face cuiva p**e** plac/p**e** v**oie;** a fae**e** voia cuiva.
accorder une grâce/une faveur a ac**o**rda/a fac**e** **o** favoare.
accordez vos violons! puneţi-vă d**e** ac**o**rd!
accoucher aux fers *(fig.)* a realiza ceva c**u** multă caznă.
accoucher d'une souris *(fam.)* a nu fac**e** mare scofală.
accourir dare-dare a v**e**ni într-un suflet/cu sufletul la **g**ură.

accrocher à une patère *(fig.)* a **g**ăţa/a pune în cui.
accrocher un paletot *(arg.)* v. *aller à Cracovie.*
accroître la **productivité** a **r**idica productivitat**e**a.
accuser **le coup** a simţi lovitura.
accuser les **événements** a da vina p**e** împrejurăr**i**,
accuser qn. à faux a acuza/a învinui p**e** cineva pe nedrept; a-i atîrna cuiva c**e**va d**e** c**o**adă; a-şi face păcat c**u** cineva; a-**1** încărca p**e** cineva de doamne-a**j**ută; a v**o**rbi cu păcat.
accuser réception a confirma primirea.
à ce compte dacă aşa-i p**ov**estea; dacă aşa stau lucruril**e**; dacă **e** vorba pe-aşa; în acest ca**z; î**n ac**e**st**e** condiţii; **î**n cazul ac**e**sta.
à cela près eu **e**xcepţia faptu**l**ui că.
à ce moment-là în momentul ac**el**a.
à ce point de vue din ac**e**st punct d**e** v**e**d**e**re.
à ce qu'il dit după cîfe spune.
à cet effet în acest scop.
à cet égard în ac**e**astă privinţă.
à cette fin/à ces fins în ac**e**st scop.
à ce titre a. în ac**e**astă ca**l**itate; **b.** p**e**ntru acest motiv.
à chaque pas la tot pasu**l**; p**e** t**o**ate cărările; **l**a fiecare pas.
à (la) charge de *(inv.)* cu c**o**ndiţia.
à charge de revanche pe bază **de** recipr**o**citate.
acheter à crédit a cumpăra pe c**re**dit/pe dat**o**rie.
acheter à hau**t prix** a cumpăra **c**u bani **g**rei.
acheter à la foire **d'empoigne** *(fam.)* aşi bă**g**a miinil**e** pînă-n coat**e**; a fura ca-n codru.
acheter à prix d'or a cumpăra **cu** bani grei.
acheter à tem**pérame**n**t** a cumpăra în rate.
acheter au n**oir** a cumpăra **la** ne**g**ru.
acheter au prix de fabr**ique** *(arg.)* a face un pui de **g**i**o**l; a tra**ge** la s**t**înga.
acheter au prix doux/dans les prix doux a cumpăra ieftin.
acheter au prix fort a cumpăra cu bani **g**rei.
acheter chat /billes **en poche** a cumpăra cu ochii închişi.
acheter chat en sac a cumpăra cu ochii închişi.
acheter (au) comptant a cumpăra cu bani **g**heaţă.
acheter d'oecasion/de seconde main a cumpăra de ocazie/la mîna a d**o**ua.
acheter du beau *(fam.)* a cumpăra marfă **g**rozavă, e**x** Ira.
acheter la complicité de qn. a mitui pe cineva; a împinge cuiva bani; a ating**e** pe cineva la manşetă *(arg.).*
acheter le chat pour le lièvre a cumpăra c**u o**chii **închişi**,
acheter pour un morc**eau** d**e pain/pour u**n**e bouchée de pain** a cumpăra pe nimica toată.
acheter qn. v. *acheter la complicité de qn.*
acheter **sur pied a** cumpăra pe l**o**c.
acheter une conduite *(fam.)* **a-**i v**e**ni cuiva minţile acasă; a **se învăţ**a minte.
à ciel ouvert în aer liber; sub cerul libe**r**.
à cœur déboutonné cu inima deschisă.
à cœur joie cu plăc**e**re, cu desfătare.
à cœur ouvert a. cu inima deschisă; sincer; p**e** faţă: **b.** din toată inima; cu amîndouă miinile.
à compter de începînd cu.
à condition de c**u** condiţia.
à contre-cœur în silă; fără **trage**r**e** d**e** inimă; contra v**o**inţ**e**i sale; c**u** neplăc**e**re; fără plăc**e**r**e**.

à contre-jour cu spatele la lumină.
à contre-poil în răspăr.
à cor et à cri sus şi tare.
à corps perdu cu înverşunare; nebuneşte.
à coups de bâton cu forţa.
à coup sûr cu siguranţă; în mod sigur; fără îndoială; fără doar şi poate; vezi bine.
à courte vue lipsit de perspectivă.
acquérir de l'expérience a dobîndi/a cîştiga experienţă.
acquérir du renom a dobîndi faimă; **a-şi** face **un** nume.
acquiescer *à* qch. a-şi da asentimentul la ceva.
acquiescer du bonnet/de la tête a da afirmativ din cap.
aérée donc! ***(agr.)*** **v**. *bouche closejeousue!*
actionner qn. ***(fam.)*** a pune în mişcare pe cineva.
à d'autres! aiurea!; asta să i-o spui lui mutul; caută pe altul!; haida-de!; la alţii!
à découvert pe faţă; deschis; sincer.
à défaut de a. în lipsă de; **b.** in loc de.
à demain! pe mîine!
à demeure in mod permanent.
à dépêche-compagnon rasolil; făcut, de mînluială.
à deux mains cu amtndouă mîinile.
à deux pas de la doi paşi de; la o zvîrlilură de băţ.
à Dieu ne **plaise!** ferească sfîntul!
à distance de departe; de la distanţă.
admettons que să admitem/să zicem/să punem că.
administrer une preuve *(jur.)* a prezenta o dovadă
administrer une salade à qn. *(fam.)* v. *halire à bras i-cccourcis.*
admirer comme une brute a admira prosteşte.
à domicile la domiciliu.
adorer le veau d'or a avea cultul banului; a fi ahtiat după bani; a ţine la ban.
adoucir les angles a atenua neînţelegerile/asperităţile.
adoucir une peine/un chagrin/une douleur a alina durerile.
adresser une question à qn. a pune cuiva o întrebare.
à droite la dreapta; pe mîna dreaptă.
advienne que pourra! fie ce-o fil
à faire plaisir peste măsură.
à faux pe nedrept.
affaler son grelot *(arg.)* v. *avaler sa langue.*
affecter de grands airs a-şi da aere; a avea fumuri în cap; aşi da importanţă; a-şi da ifose; a fi/a umbla/a se ţine cu nasul pe sus; a face pe grozavul; a face pe mîndrul/pe rîiosul; a fi/a umbla cu capul mare; aşi lua **aere;** a o lua pe mare; a avea tererem; a călca popeşte; a se ţine mare/mîndru; a şedea cu coada bîrligată; a ţine coada sus; a-şi umfla nările.
afficher des prétentions a ridica nasul.
affirmer mordicus une chose *(fam.)* a susţine cu încăpăţinare ceva; a susţine mordicus **un** lucru.
affranchir **la couleur à qn.** *(arg.)* v. *mettre qn. au courant.*
affranchir le **carreau** *(arg.)* a sta la pîndă.
affronter corps à **corps** la realité a lua în piept realitatea.
affûter ses crochets/ses crocs/ses **meules/ses tabourets** *(pop.)* a îmbuca lupeşte; a da fălci; a-şi umple burta *(fam.);* a băga la jgheab/la ghiozdan *(pop.);* a-şi umple ghiozdanul *(pop.).*
affûter ses pincettes *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*

à f**oi**s**o**n din b**el**şug; cu caru**l**; cu nemiluita; din abundenţă; cu pris**o**sinţă; cu **g**rămada; din **g**ros; cu stamb**o**ala; cu duiumul; cu ghio**t**u**r**a; din plin.
à ga**u**che la stînga.
agi**r à contre-cœur** a-şi călca p**e** inimă.
agi**r** à **l**a g**ro**ss**e mordienne** a se purta ca un bădă**r**an.
agi**r à** l'é**tour**die a s**e** purta ca un zănatic.
agi**r** à s**o**n g**r**é a pr**o**ceda după bunul său p**l**ac.
agi**r** a**u** n**e**z **e**t à la **barbe de qn.** *(fam.)* a acţiona sub nasu**l** cuiva.
a**g**i**r** a**upr**ès d**e** qn. *(fig)* a interveni pe **l**îngă cin**e**va; a pune o vorbă p**e**ntru cin**e**va.
agir dans l**e dos de qn.** *(fig.)* a lucra p**e** la spat**e**.
agi**r de mo**i**t**ié a**ve**c **qn.** *(fam.)* v. ê*tre d*e *moitié avec qn.*
a**g**ir **en conséquence** a pr**o**ceda în consecinţă.
agi**r** e**n franc-tireur** v. *en faire à sa tête.*
agir en l'air a acţi**o**na fără să **g**îndească.
agir en **maître** a se purta c**a** un sfăpîn.
agir obliquement a se purta nesincer.
agir ouvertement a lucra pe faţă.
agir sourdement a lucra pe dedesubt.
agir sous main a lucra **pe** dedesubt.
à **gogo** v. à *foison.*
à grand-peine cu chiu cu vai; cu mare caznă; anevoie; cu trudă; cu opinteală.
à grands frais a. cu multă cheltuială; cu mari cheltuieli; **b.** cu multă osteneală.
à haute-voix cu voce tar**e**.
à Imis-clos cu uşile închise.
aiguiller qn. sur une voie de garage *(fam)* a pune p**e** cineva pe linie m**o**artă.
aiguillonner q**n**. *(fig.)* a băga pe cin**e**va în v**i**t**ează** *(fam.).*
aiguiser l'appétit v. *creuser l'estomac.*
aimable comme un fagot d'épines**/comme** un **bouledogue/comme un chardon/comme une porte de prison a.** p**o**liticos ca gardul; **b.** urici**o**s ca un urs.
aimer ailleurs *(lit.)* **a i**ubi p**e** altcineva.
aimer la **bouteille** *(fam.)* a avea daru**l** suptului; **a** bea cît şapt**e**; a bea ţeapăn/vîrt**o**s**;** a d**a** cu paharul; a duce/a tra**ge l**a mustaţă; a-şi fac**e** burta butie **şi g**ura pîlnie; a-şi face **g**itul leică **şi** pîntecel**e** balercă; a fi bo**l**nav d**e** oală; îi cată mustăţile spre fundul oalei; a se pupa c**u** clondiru**l**; **a** su**ge** bine; a trage/a lua la măs**e**a; a turna ca într-un vas **s**p**art; a**-ş**i** umple/a-şi îneca pipota.
aimer le baroud *(ar*g.*)* **a** fi **g**ata **s**ă sară la bătaie.
aimer le cotillon *(fi*g.*)* **a** s**e** ţine/a aler**g**a după fuste; a sări garduril**e**.
aimer le panache a-i plăcea fastul, st**r**ălucirea.
aimer les bons morceaux a fi amator d**e** mîneare bună.
aimer qn. à la rage *(înv.)* a iubi p**e** cineva la nebuni**e**.
aimer qn. comme la prunelle de ses yeux a iubi pe cin**e**va c**a** ochii din cap.
aimer ses aises a ţin**e** la tabieturile sale.
aimer son chez soi a-şi iubi casa, căminul.
ainsi **va le monde** aşa **e** lumea.
à jamais pentru totd**e**auna.
à jet continu fără înt**rer**up**e**re; fără oprir**e**.
à jeun pe nemîncate; p**e** stomacul g**o**l.

à jour nommé în ziua stabi**l**ită.
à jouter foi à qch. a da crezar**e** la ceva.
à juste raison/titre pe drept cuvînt.
ajus**ter son coup** *(fig.)* a-şi cîntări bine l**o**vitura.
à la barbe de qn. a. în ciuda cuiva; **b.** sub nasul cuiva.
à la belle étoile a. sub cerul liber; **b.** în plin cîmp.
à la bonne franquette sinc**e**r; deschis; simplu; **fără** fas**o**an**e**.
à la bonne heure! (să fie) înt**r**-un c**e**as bun!
à la brune în amurg; **î**n faptul serii; p**e** înserate; pe la t**o**acă; **pe l**a cina c**e**a bună *(reg.);* cînd amurgeşt**e**.
à la **chaude** p**e** l**o**c; imediat; po dată.
à la **déba**n**dade** în dezordine; vraişte.
à **la d**e**mande générale** la cererea **g**enerală.
à **l**a **dérobée** pe ascuns; pe furiş; din umbră; p**e** tăcute; pe neştiut**e**.
15
à la **descente** la coborîre.
à la **diable** cum **o** da Dumnezeu; ras**o**lit; făcut, de mîntuia**l**ă.
à **l**a **dragonne** în m**o**d brutal; fă**r**ă me**n**a**j**am**e**nte.
à la dure cu asprim**e**; fără menajamente.
à la faveur de cu a**j**utorul; dat**o**rită.
à la file la **r**înd; unu**l î**n spatele celuilalt.
à la fin în cele din urmă; pînă **la** urmă.
à la fin des fins la urma urmei/urmel**o**r; în definitiv; în c**e**le din urmă.
à l**a fin** d**u compte** v. *à la fin des fins.*
à la **foi**s în acelaşi timp; c**o**nc**o**mit**e**nt; t**o**t**o**dată.
(dîner) à la **fortune d**u **pot** sincer; deschis; simplu; fără fas**o**ane.
à la fraîche pe **r**ăcoar**e**.
à la **tranche Marguerite** sincer; deschis; simp**l**u; fără fasoane.
à la **gare!** *(pop.)* v. *débarrassez-moi le plancher.*
à la hâte în **g**rabă; în pripă; **l**a rep**e**zeală; pe fugă.
à la hussarde în mod brutal; fără mena**j**ament**e**.
à l'aide cu a**j**utorul.
à l'aise în voie.
à la lettre aid**o**ma; înt**o**cmai; literă cu literă; cuvtnt cu cuvînt
à **l**a **lo**n**gue** cu timpul; cu vremea; în cele din urmă.
à **l'amiable** prin bună înţele**g**ere; cu bună t**o**cmeală.
à la mi-**temp**s *(sport)* la pauză.
à la montée la urcare.
à **l'anglaise** *(fam.)* pe ascuns; pe furiş; din umbră; **pe** neştiut**e**; **pe** tăcut**e**.
à la nuit close/tombante la căderea nopţii; la aprinsu**l** luminăril**o**r; în cap d**e** n**o**apte; în capul n**o**pţii: în amur**g**it; în amurg.
à la papa a. pe îndelet**e**; fără grabă; **b.** fără risc.
à la perfection la perfecţie.
à la pointe de l'argent prin mi**j**locir**e**a banil**o**r.
à la pointe –:1e l'épée/des baïonn**ettes a.** cu **j**apca; **b.** c**u** d**e**-a sila; cu **a**n**a**sîna; prin forţă; **e.** cu mari ef**o**rturi; **d.** cu armel**e** în mînă.
à la pointe du jour în z**o**rii zilei; la revărsatul zori**lo**r; la răsăritul s**o**arelui; în faptul dimineţii; cînd se crapă de ziuă; cînd se îngină ziua
cu n**o**apt**e**a.
à la **prièr**e **de qn.** la ru**g**ămintea cuiva.
à **la prochaine!** *(fam.)* pe curînd!; **l**a **re**vedere!
à la queue leu leu în şir indian; in rînd cîte unul; unul după altu**l**; unu**l**

cît**e** imul; în trîmbâ/î**n** f**l**anc (cît**e** unul).
à la **recherche de** în căutare de.
à la **réflexion** după **o** matură chibzuinţă.
à la ren**verse** pe spate.
à la rescousse în ajutor.
à **l'arraché** cu efort mare.
à **l**'a**r**ticle **de la mort** în ceasul morţii.
à la sain**t-glinglin l**a sfintu-aşteaptă; **l**a moş aşt**e**aptă; la pastele cail**o**r; la moşii ăi ve**r**zi; cînd n-o avea, cînd n-**o** putea şi după m**o**arte: **jo**i
după paşti; **l**a amil cînd o-nf**lo**r**i** b**o**stanul; la anu**l** cu b**o**stanul/cu brînză.
à la sauvette în **g**rabă; în pripă; **l**a r**e**pezeală; în pripă.
à la seule idée/pensée numai la **g**îndul că.
à **la six-quatrc-deux** *(fam.)* v. *en cinq sec.*
à la sueur du **front** cu sud**o**area frunţii.
à **l**a **tête d**u **camp** *(arg.)* în faţa tutur**o**r; in văzul lumii.
à la tombée de l**a nuit** v. *à la nuit close/tombante.*
à l'aube v. *à la pointe du jour.*
à la **va-commc-je-te-pousse a**. în d**o**rul lelii; **b.** rasolit; făcut d**e** mîntuială.
à la **vapeur** în **g**rabă; în pripă; **l**a repezeală; pe fu**g**ă.
à la va-vite a. repede, ras**o**lit; **b**. în **g**rabă; în pripă; la rep**e**z**e**a**l**ă; pe fugă.
à l'aventure v. *au hasard*.
à l'aveuglette *(fam.)* orbeşt**e**; p**e** orb**e**căite; pe nevăzut**e**; p**e** dibuite; la întîmplare.
à **la vie (et) à la mort** pentru totdeauna.
à la volée dintr-o dată; din zbor.
à l'égard de a. v. *en ce qui concerne;* **b.** în c**o**mparaţie cu.
à rpmporte-pièce a. muşcăt**o**r; sarcastic; **b**. dintr-**o** bucată, lipsit de nuanţe.
à **l'en croire** dacă ne-am lua după el; dac-ar fi să-i dăm crezare.
à l'envers p**e** dos, alandala.
à l'envi car**e** mai de car**e**; p**e** cap**e**te; pe întrecute.
à l'ess**ai** p**e** încercate.
à l'estime din ochi; cu apr**o**ximaţie.
à l'état brut în star**e** brută.
à l'étourdie nebuneşte; besm**e**tic.
à l'beure actuelle a. la **o**ra actuală; în m**o**mentul d**e** faţă; în prezent; **b.** în vremurile/in zilele noastr**e**.
à l'heure battante la ora fixă.
à **l'heure qu'il est** a. **l**a **o**ra actuală; în momentu**l** d**e** faţă; în pr**e**z**e**nt; **b.** în v**re**murile/în zil**e**le noastr**e**.
à l'horizon în zar**e**; la **o**rizont.
aligné a**u cordeau** tras cu sfoara.
alimenter la conversation a întreţine conversaţia.
à l'improviste pe n**e**aşteptate; pe n**eg**indite; de năprasnă *(reg.).*
à **l'intérieur** pe dinăuntru.
à livre ouvert pe loc; pe dată; imediat.
aller à Argenton *(pop.)* a primi bani.
aller à bride abattue v. *courir à toutes jambes.*
aller à Ca**c**h**an** *(pop.)* a se ascunde; a s**e** piti.
aller à Canos**sa** *(fig.)* a face mea culpa; a-şi r**e**cun**o**aşt**e** vina/**g**reşeala; a s**e** recun**o**aşte vin**o**vat; a-şi pune c**e**nu. şă-n cap.
aller à contre-courant a**.** a m**e**r**ge**/a lupta împ**o**triva curentu**l**ui; a în**o**ta

c**o**ntra valuril**o**r; **b**. a nu mer**g**e în pas cu vremea.
aller à **Cracovie** *(pop.)* a spune braş**o**ave/prăpăslii; a tăia (la) pir**o**ane; a spun**e**/a turna la pala**v**re; a spune/a v**o**rbi cît**e** in **l**ună şi in ste**l**e/în
s**o**are; a mînca praz.
aller à **Crevant** *(pop.)* a da **o**rtul/pielea popii; a-şi da **o**bştescul sfirşif; a-şi da duhul/sfirşitul/sufletul; a-i apune cuiva steaua; a-şi închina
frunt**e**a în ţărînă; a i se tăia cuiva zilele; a se strămuta din viaţă; a se duce pe lumea cealaltă; a-**1** lua a**g**hiuţă; a i s**e** curma cuiva
zilele; a s**e** curăţa; a i se împ**l**ini cuiva s**o**rocul; a încrucişa miinile
p**e** piept; a băut zeama c**lo**potu**l**ui; a-1 lua m**o**artea/Dumnezeu; a
pl**e**ca spr**e** ce**le** veşnice.
aller à **dam/à dingue/à domino/à plat** *(ar£.)* a fac**e** o trîntă.
aller à Dormillon *(pop.)* a se duce/a merge la culcare.
aller à Dourdan *(pop.)* a mînca bălaie; a mînca trinteală.
17
allcr/ad patres v. *aller* ***à Crevant.***
aller à fon**d de train** a **go**ni nebuneşt**e**; a m**e**r**g**e cu mare vit**e**ză.
aller à la **botte** *(fi*g-*)* a spun**e** **l**ucruri p**i**cante.
aller à la dérive a**.** v. *aller* à *vau-l'eau;* **b**. a se **l**ăsa în voia soartei/a întîmp**l**ării.
aller à la dorme *(pop.)* a se duce/a mer**ge** **l**a culcare.
aller à la marmite *(arg.)* a face un denunţ p**ol**iţi**e**i.
aller à l'âme a mer**g**e la inimă, a impresi**o**na.
aller à **la me**sse **d'une heure ou deux** *(pop.)* a răspunde prea tîrziu la dra**go**stea cuiva.
aller à l**a pêche** *(pop.)* a fi pus pe liber; a fi dat afară din slu**j**bă.
aller à la poule *(arg.)* a face reclamaţie; a bă**g**a **o** p**l**în**g**ere.
aller à **l**a **rebiffe** *(arg.)* a se **re**v**ol**t**a**.
aller à l**a rencontre de qn./à s**a **rencontre** a ieşi/a s**e** duce/a mer**g**e în calea/în întîmpinarea cuiva.
aller à la **ronfle/à la ronflette** *(pop.)* a se duce/a merg**e** **l**a culcare.
aller à l'as *(arg.)* **a** fac**e** o trîntă.
all**er à l'autel** *(fam.)* a-şi pun**e** pir**o**striil**e**; a s**e** căsăt**o**ri.
aller à l'encon**tre de qn.** v. *mettre à qn. des bâtons dans les roues.*
aller à Lunel *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
aller à **Mo**n**tretout** *(pop.)* a se arăta la doctor.
aller à Niort *(pop.)* a lua p**e** „nu" în braţ**e**.
aller à pattes *(fam.)* a merg**e** pe **jo**s; a mer**ge** apost**o**leşt**e**.
all**er à pied** a mer**ge** p**e** **j**os; a mer**g**e ap**o**st**o**leşt**e**.
aller à ravir a i s**e** potrivi/a-i şedea d**e** minun**e**.
aller à reculons *(fi*g.*)* a da înap**o**i ca racu**l**.
aller à Rouen *(pop.)* a **se** ruina.
aller à Saint-Bazet *(pop.)* v. *avoir le diable* ***au corps.***
aller à ses affaires a-şi vedea de treabă; a-şi vedea de drum; a-şi ved**e**a d**e** cî**l**ţii săi; a-şi căuta de sărăcie; a-şi căuta d**e** obi**e**le; a se'ţine d**e** al**e** sal**e**; a-şi păzi calea/drumul; a s**e** duc**e** în/**l**a t**re**aba lui.
aller à tâtons a bî**j**bîi.
aller à tout vent a se **l**ăsa uş**o**r infl**u**enţat.
aller à travers choux a s**e** purta ca un zăna**t**ic.
aller au bain *(pop.)* a s**e** duc**e** d**r**acului; a se duc**e** **l**a toţi dracii.
aller au caisse *(arg.)* a p**l**ăti.
aller au deuil *(arg.)* a fac**e** reclamaţie; **a** bă**g**a **o** p**l**îngere.
aller au **dentiste** *(arg.)* a căuta ceva de mîneare.

aller au-devant de qn. a v**e**ni în întîmpinarea cuiva.
aller au-devan**t de qn.** a**ve**c **l**a **croix et la bannière** ai ieşi cuiva înainte cu pîine şi sare.
aller au dodo *(pop.)* a se duce/a m**e**rge la culcare.
aller (droit) au fait *(fig.)* a intra direct în subiec**t**.
aller au feu *(fig.)* a pleca **l**a război/**l**a luptă.
aller au **fond de** i'â**me** a mer**g**e pînă în inima lucruril**or**.
aller au page/pageot *(pop.)* v. *aller à Dormillon.*
aller au **p**as a mer**g**e la pas.
aller au **pieu** *(pop.)* a se duce/a m**e**rg**e l**a culcar**e**.
aller au plume *(pop.)* a s**e** duce/a mer**ge l**a cu**l**car**e**.
aller au **p**lu**s** cour**t** a pr**o**ceda **e**n**e**r**g**ic şi rapid.
aller au **plus pr**e**ssé** a începe cu ce**e**a c**e** e mai ur**g**ent**a**ll**e**r **au plus sûr** a alege calea cea mai bună.
a**ller** a**u refil** *(<ng.)* a face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
alle**r au ressaut** *(arg.)* a se indigna.
1S
aller an **royaume des ta**u**pes** v. *aller à Crevant.*
aller au s**afr**a**n** *(pop.)* a-şi face inimă rea.
aller au**x champs** *(ar*g.*)* a compărea/a fi adus în faţa tribunalului.
aller aux co**ngre**s/aux **mûres/au bois sans crochet** a se duc**e** la vî**n**ătoare l'ără puşcă; a mer**ge** cîine surd **l**a vînăt**o**are.
aller aux cris *(ar*g.*)* a fac**e** tără**b**oi/lam-tam; a se umf**l**a **î**n bo**jo**ci.
aller aux eaux a se duce înt**r**-o staţiune.
aller aux rens**eignements** a cule**g**e inf**o**rmaţii.
aller aux urnes *(fam.)* a v**o**ta; a se prez**e**nta în faţa urnelor.
aller à valdinguc *(arg.)* a face **o** t**r**întă.
aller à vau-l'eau a se duce de rîpă; a se duc**e** pe apa sîmbetei.
aller à Versailles *(pop.)* **a** s**e** răsturna cu maşina.
aller bien a fi sănătos.
aller bon train a mer**g**e repede.
aller bon jeu, bon **arge**n**t** a pr**o**ceda deschis, p**e** faţă, sinc**e**r,
aller bride à la main a fi prudent; a pr**o**ceda cu precauţ**i**e.
aller cahin-caha/clopin-clopant *(fam.)* **a o** duc**e** tîrîş-**g**răpiş; a-şi duce p**o**vara/amarul/zi**le**l**e**; a-şi cîrpi viaţa/traiul.
aller chercher de la **laine et revenir to**n**du** *(fam.)* v. *couper dans le pont.*
aller chercher demain *(fam.)* a s**e** duce/a mer**g**e **l**a cu**l**car**e**.
aller comme le diable à la descente a fi p**e** ducă; **a**-**i** m**erge r**ă**u** (cu sănătat**e**a); a nu o (mai) duc**e** mult; a suna a oală.
aller comme le Pont Neuf a fi sănătos tun; **a** f**i** sănătos ca **un** harbuz; a o duc**e** bine cu sănătatea; a fi tare în coş; a deb**o**rda de sănătate.
aller comme sur des roulettes a merg**e** ca **pe r**oa**t**e**; a me**r**ge** st**r**ună/**g**ăitan; a mer**ge** ca c**e**asul.
aller comme un chat maigre v. *courir à toutes jambes.*
aller comme une bague à un chat a se p**o**t**r**ivi ca **n**uca**-n perete/ca** fas**o**lea/ca bra**g**a în ziua de paşti; a sta ca oul **î**n cui.
aller comme une patte d'éléphant dans un plat d'épinards v. ***aller comme une bague à un chat.***
aller comme un gant a **se** potriv**i** ca **o** m**ă**nu**şă**; a s**e** pot**ri**v**i** d**e** minune.
aller comme un tablier à une vache a s**e** potrivi ca n**u**ca**-n** perete/ca fasolea/ca bra**g**a în **z**iu**a** d**e** paşti; a sta ca ou**l** î**n cui.**
aller contre le fil de l'eau v. *aller à contre-courant.*
aller contre vents et marées a lu**a** în piept **greut**ă**ţile**; **a se l**u**p**t**a** c**u**

greutăţile.
aller dans l'autre monde a se duce **pe lumea cealaltă; a se săv**îrşi din viaţă.
aller dans le monde a ieşi/a intra î**n l**u**me; a-şi** scoat**e obrazul î**n **l**ume; a-şi face intrarea **în l**ume; a face **pr**imul pas în **l**um**e**.
aller de bon pied dans une affaire a munci cu tragere **de i**n**i**mă/cu însufleţir**e**.
aller de bouche en bouche a trece din gură **î**n gură; **a se r**ăspîndi larg.
aller de compagnie avec a mer**ge** împreună cu.
aller décrocher la lune pour qn. a încerca imposibi**l**ul **pe**nt**ru** cineva.
aller de front avec a merge împreună cu.
aller de l'avant a. a face **pr**ogrese; **a î**n**ai**n**ta** c**u r**epe**z**iciune; **b. a se** an**g**a**j**a **e**nergic într-**o** acţiune.
aller de mal en pis a mer**ge** din rău în mai **r**ău; **a** m**erge** d**i**n **ce în ce** mai **r**ă**u**; **a** d**a** din **g**roapă în **g**r**o**apă.
aller de mieux en mieux a mer**g**e din ce **î**n **ce** ma**i** b**i**n**e,**
aller de pair a se p**o**t**r**ivi; a merge mînă-n mînă *(fig.).*
19
aller de par le monde v. *aller par monts et par eaux.*
aller de soi a merge de la sine.
aller de traviole *(pop.)* a m**e**rge pe două cărări.
aller de vie à trépas *(pop.)* v. a*ller à Crevant.*
aller doucement en besogne *(fam.)* a nu se speti muncind; a nu s**e** îndemna **l**a tr**e**abă; a nu se omori cu treaba.
aller droit au but a mer**ge** drept la ţintă.
aller droit au cœur a mer**ge** drept la inimă.
aller du blanc au noir/du grenier à la cave/de l**a cave au gre**n**i**e**r a.** una d**e l**a răsă**r**it şi alta d**e l**a apus; a trece/a cădea de la **o**/dintr-o extremă **l**a/în a**l**ta; **b.** a fi schimbăt**o**r; c. v. *perdre le fil.*
aller en avant a pr**o**gresa
aller en bas a c**o**b**o**ri.
aller en cliasse a m**e**r**ge** la vinătoare.
aller en classe a mer**ge** la şcoa**l**ă.
aller en fumée a s**e** a**l**eg**e** praf**u**l.
aller en auto/en metro/en train a mer**g**e cu trenul/maşina/metr**o**nl.
aller en rabattant *(pop.)* a înainta în vîrstă; a imbătrini; a-1 a**j**ung**e** zile**le**.
aller en taule *(pop.)* a intra la răc**o**are.
aller en vadrouille *(fam.)* a bat**e**/a umbla calea mînzului; a bat**e** străzi**l**e; **a** înn**o**da coada la cîini; a înnoda cîinii în coadă; a mer**g**e in vî**j**iia**l**ă; **a** număra pavelele; a păzi drumul/drumurile; a porni cu trenul p**e** mirişt**e**; a umbla capiu/handralău/bezmetic; a umbla ca un roi fără matcă; a umbla crean**g**a/lela; a umbla/a se purta de colo pînă co**l**o; a umbla frunza frăsinelului; a umbla huci-ma**r**gin**e**a/ hăbăuc; a umbla p**e** c**o**clauri; a umbla t**e**l**e**leu (Tănase).
aller et retour *(fam.)* o pereche de palme.
aller faire tremper ses haricots *(arg.)* **a** compărea/a fi adus î**n** faţa tribunalu**l**ui.
aller garder ses dindes a s**e** retrage la ţară.
aller grand-efro a mer**g**e (prea) **re**pede.
aller grand train a mer**ge** repede.
aller le droit chemin a mer**g**e pe calea cea dreaptă.
aller le nez au vent a umbla cu capul **î**n nori.
aller loin *(fig.)* a a**j**unge d**é**part**e**.

aller mal a. a mer**ge** pr**o**st/rău; **b.** a fi b**o**lnav.
aller par monts et par vaux a cutreiera lum**e**a în lun**g** şi în lat; a vtntura mări şi ţări; a al**e**r**g**a/a curma pământu**l**; a străbate/a vîntura **l**umea; a umb**l**a m**el**ea**g**urile; a urabla peste mări şi ţări; a h**o**inări prin lume.
aller par sauts et par bonds *(fig.)* **a.** a v**o**rbi/a scrie aiurea, fără nici un Dumn**ez**e**u**; **b.** a sări de la una la alta.
aller planter ses choux a **se** retra**g**e **l**a ţară.
aller plier ses cils *(pop.)* a s**e** duce/a mer**g**e **l**a culcare.
aller plus vite que les violons *(fig.)* a **g**răbi/a precipita lucruri**l**e.
aller rejoindre ses vieilles lunes a ieşi din **uz**, a **se** demoda.
aller rudement en besogne *(fam.)* v. *abattre de la besogne.*
aller selon le vent a mer**ge** după cum bat**e** vîntul.
aller son petit bonhomme de chemin a. a nu-şi i**e**şi din fă**g**aş; **b**. v. *aller à ses affaires.*
aller son petit train-train *(fam.)* a duce o viaţă liniştită; a trăi in tihnă.
aller son train *(fi*g.*)* a-.şi urma neabătut drumul/calea.
aller sur la mule des eordeiiers a merge pe **j**os/ap**o**st**o**leşt**e**.
aller sur le pré a ieşi pe ter**e**n; a se bate in duel.
20
aller sur le**s brisée**s **de** qn. *(fig.)* a se băga pe fir *(fam.);* a se bă**g**a peste a**l**tul.
aller sur s**e**s ving**t/t**ren**t**e/q**u**a**r**an**t**e **an**s a mer**g**e pe 20/30/40 de ani.
aller trop loin *(fit?)* a merge prea departe; v. şi *dépasser les bornes.*
aller (à) un train d'en**f**er *(fam.)* a goni nebuneşte; a mer**g**e eu mare vit**e**ză.
aller vals**er sur le trottoir** *(fam.)* a fi dat afară în/pe brînci.
aller vite en bes**ogne** a munci cu sp**o**r; a fi iut**e** d**e** mînă.
aller voir pêch**er les chats** a se lăsa uş**o**r convins.
aller voir une toile *(pop.)* a mer**ge** la o pînză *(arg.).*
all**e**z **filer votre quenouille!** vezi-ţi de treabă/d**e**-ale tal**e**!; v**e**zi-ţi de nevoil**e** tal**e**!; nu t**e** amesteca!; nu te bă**g**a!
allez ouste! v. *débarrassez-moi **le** plancher!*
all**e**z **voir** d**e**h**or**s s**i** j'y s**ui**s caută-mă pe-afară; v. şi *débarrassez-moi le plancher!*
allez vous coucher! du-te şi t**e** culcă! v. şi *fiche-moi la paix!*
all**e**z **vous faire pendre** aill**eur**s! v. *fiche-moi la paix!*
allez-y piano! *(fam.)* ia-o încet!
allonger de l'argent à qn. *(pop.)* a da **go**lo**g**ani cuiva.
allonger la courroie *(fam.)* a tă**r**ă**g**ăna o tr**e**abă.
allonger le compas *(fam.)* a mări c**o**mpasul.
allonger le pas a lun**g**i pasu**l**; a face paşi mari.
allonger le tir *(ar*g.*)* a mări/a urca preţul.
allon**ger qn.** au **tapis** *(pop.)* a lăsa pe cin**e**va lat; a trînti p**e** cin**e**va la pămînt.
allonger un coup de pied à qn. a trag**e** cuiva un pici**o**r în spat**e**.
allonger une gifle à qn. *(fam.)* a tra**g**e/a rade/a cîrpi/a da o palmă cuiva; a-i şter**g**e/a-i lipi cuiva o palmă; a păgubi pe cin**e**va d**e**-o palmă.
allon**s donc!** aş!; fugi de-aici!
allons**, d**u **calme!** fii calm!
allumer le brandon de la **discorde** a**.** a prov**o**ca c**e**artă; **b.** a semăna discordi**e**/zîzanie.
allumer l**e sang** a aţîţa spiritele.

allumer u**n mec avec son** 6,35 *(ar*g.*)* a **g**ăuri pielea cuiva; a trage în cin**e**va.
à l'œil pe gratis; pe daib**oj**; în cinst**e**.
à **l'œil** nu cu ochiul liber.
à loisir a**.** p**e** îndelete; în tihnă; **b.** p**e** n**e**răsuflate; în **g**rabă; dintr-o dată.
à l'ombre de la adăpostul.
à **longue/brève échéance** pe termen lung/scurt.
à longueur de journée cît e ziulica d**e** mare; toată ziulica; ziua întreagă.
à **l'opposé de** in op**o**ziţie cu.
à l'ordinaire de **o**bicei; de **re**g**u**lă.
à l'ordre du j**o**u**r** la **o**rdinea zil**e**i.
alors, tu acc**o**uch**e**s? *(pop.)* hai, v**o**rbeşte!; dă-i drumuH
à l'unanimité in unanimitate; într-un cuvînt.
à main forte a**.** cu **j**apca; **b.** cu de-a sila; cu anasîna; prin forţă,
à. **main posée** cu precauţie; cu atenţie.
à maintes reprises de multe ori; în rep**e**tate/în mai multe rînduri; nu o dată.
à ma/ta/sa porte lîngă mine/tine; la d**o**i paşi; apr**o**ape.
âme forte fiinţă ener**g**ică.
21
amener de force a aduce pe sus.
amener la **conversatio**n **sur** a aduc**e**/a deschid**e** vorba despre.
amener l'eau a**u moulin de un.** a da cuiva apă **l**a m**o**ară.
amener les couleurs v. *amener pavillon.*
amener les dés a da cu zarul.
amener pavillon a**.** *(mar.)* a c**o**borî pavili**o**nul; **b.** v. *baisser la lance.*
amener tambour battant a aduce pe sus.
à merveille de minun**e**.
à mesure que pe măsură ce; în ace**l**aşi timp cu.
à mi-cliemin la mi**jl**o**c**ul drumului; la jumătate d**e** drum; la calea **j**umătat**e**; **l**a mi**e**z de cale.
à mi-corps pînă în talie.
à midi la prînz.
à minuit la miezul nopţii; î**n** cruc**e**a n**o**pţii,
à mi-voix cu **j**umătat**e** de **g**las/de voc**e**; în. şop**o**t; în şoaptă.
à moindre frais a**.** cu puţină cheltuială; **b.** fără multă oslenea**l**ă.
à moin**s** qu**e** afară numai dacă.
à moitié pe **j**umătat**e**.
à moitié cliemin v. à *mi-chemin.*
à moitié prix **l**a/cu **j**umătate de preţ.
à mon a**vi**s după părerea/s**oc**o**t**eala mea.
à mon endroit în c**e** mă priv**e**şt**e**; cît despre mine; din partea mea.
à mon/ton/son escient *(înv.)* cu bună ştiinţă.
à **mon** g**o**û**t** după gustu**l** m**e**u.
à mon/ton/son g**r**é după păr**e**r**e**a mea/ta/sa.
à mon h**umb**le a**v**is după umila m**e**a păr**e**re**.**
à mots couverts p**e** ocolite.
amuser le ta**p**is a dist**r**a soci**e**tat**e**a.
anéantir une arm**ée** a strivi/a spulb**e**ra o armată**.**
âne bâté prost; vită încălţată *(fam.).*
à n**'e**n **pl**us **finir** fără sfîrşit, int**e**rminabi**l**.
annoncez la c**oul**e**ur** *(fam.)* a spun**e** c**e** ai d**e** spus.

à **nu** pe faţă; aşa cum **e**st**e**.
à outrance cu înv**e**rşun**a**r**e**; fă**r**ă ma**r**gini.
apaiser sa faim a-şi astîmpăra/a-şi pot**o**li f**o**am**e**a.
à Pâq**ue**s **ou** à **l**a T**r**i**n**i**t**é *v. à la sainl-glinglin.*
à parler franc cinstit vorbind.
à partir de înc**e**pînd eu.
à pa**r**t s**o**i în sinea sa; în forul său interi**o**r.
à pas comptés a. cu gravitate, s**o**lemn; **b**. cu prudenţă; rara-rara**.**
à pas **de loup** p**e** n**e**simţit**e**; tiptil.
à pas **de tortue** înc**et**.
à pas de **velours** p**e** n**e**simţite; **t**ip**t**fl**.**
à **pattes** *(pop.)* p**e j**os.
à perpette *(fam.)* pentru totdeauna.
à perte de rue cît v**e**zi cu ochii; cît bate ochiul; cît poat**e** cuprind**e** ochiul
à petit feu înc**et**ul cu înc**e**tul.
à peu de ch**o**se **pr**ès mai-mai; cî**t** p-aci.
à **peu de** î**r**ais a. cu puţină cheltuială; **b**. fără multă ostene**a**l**ă**.
à peu de temps de là puţin timp după aceea.
à **pied** p**e j**os.
à pied d'œuvre la înd**e**mînă.

à plaisir fără m**o**tiv; di**n** capriciu.
à plat ventre pe burtă.
à plein din plin.
à plein collier fără rezerv**e**; fără r**e**tice**n**ţe.
à **pleine**s **mains** v. *à foison.*
à pleins gaz în mar**e** viteză; în grabă; în **go**ană; ca din praştie.
à plus d'u**n titre** p**e**ntru/din mai mu**l**te motive.
à plus forte ra**iso**n eu atît mai mult.
à plusieurs r**epr**ises de mai **m**ult**e** o**r**i; în r**e**p**e**tat**e**/în mai mu**l**t**e** rînduri; nu o dată.
à plusieurs titres p**e**ntru/din mai mult**e** m**o**tiv**e**.
à point nommé la m**o**mentul p**o**trivit; **l**a tanc; la pont; la vreme; la vrem**e**a sa; tocmai **l**a timp.
à porte close în mar**e** taină; **l**a mar**e secret**.
à portée/proximité de la **main l**a îndemînă.
appeler en j**us**tice a da/a tra**ge** în **j**ud**e**cată *(reg.);* a int**e**nta un proces; a p**o**rni pîră *(reg.);* a d**e**schid**e o** acţiun**e** împ**o**triva cu**i**va,
appeler les ch**o**s**e**s **par leur** nom a spu**ne l**ucru**r**il**or** pe num**e**.
appeler qn. **p**ar **son nom** a-**i** spun**e** cuiva/a stri**g**a p**e** cineva pe nume.
appeler s**o**us l**e**s d**r**a**pe**aux a r**e**cruta; a ch**e**ma sub ar**me**/sub drapel; a **l**ua la oast**e**.
appeler u**n** chat **t** u**n** chat e**t** R**o**l**i**n u**n fr**ipon a spun**e** lucruri**l**or pe nume**apporter** des **preuves** a pr**e**z**e**nta d**o**v**e**z**i**/pr**o**b**e**.
applaudir à **tout/rompre/casser** a ap**l**auda din răsput**e**ri.
appliquer la l**o**i a aplica **l**eg**e**a.
apporter l'eau au m**oul**in **de** q**n**. *(fig. fam.)* a da cuiva apă la m**o**ară.
apporter sa **p**ie**rr**e **à l'éd**ifice v. *apporter son appoint.*
apporter s**o**n **appoint** a-ş**i** da concursu**l l**a c**e**va; a-ş**i** aduc**e** contribuţia.
apporter u**n**e nou**vel**le a aduc**e o** v**e**ste.
apposer les scellés a pune s**ig**i**l**iu.
apposer sa **signature** a-ş**i** pune s**em**nătura; a sem**n**a,
apprécier à sa j**us**te **v**aleu**r** a ap**rec**ia la justa sa va**lo**are.
apprécier à s**o**n just**e prix** a aprec**i**a la **j**usta sa valoar**e.**

apprendre à qn. à par**l**e**r** v. *apprendre à qn. son métier.*
apprendre à q**n**. s**o**n mé**t**i**er** a da cu**i**va o lecţi**e**; a învăţa minte p**e** cineva; a pun**e** plumb în capu**l** cuiva; a da cu**i**va p**e**ste nas; a fi naşul cuiva.
apprendre à vivre à qn**.** v. *apprendre à qn. son métier.*
apprendre par cœ**ur** a **î**nvăţa pe dinafară.
appuyer son regard sur qn. a privi p**e** cin**e**va dr**e**pt în ochi; a se uita drept în ochii cuiva; a se uita ţintă în ochi**i** cuiva; a se uita în crucea cuiva.
appuyer sur l**a** ch**a**n**t**e**re**ll**e** a atin**g**e p**e** cin**e**va la coarda s**e**nsibilă.
a**pp**uyer u**n**e **proposition** a spri**j**ini o p**r**opun**e**re.
apprécier à pre**mi**ère **vue/â v**ue **d**e n**e**z a calcula din **o**chi.
à premiè**r**e **v**ue **l**a p**r**ima ved**e**r**e**; din p**r**imu**l** mom**e**nt; la **î**nceput; ma**i** întî**i**.
après c**o**u**p** mai tîrz**i**u; după ac**ee**a.
après mû**r**e **réf**lexi**o**n după o matură ch**i**bzuinţă.
après **tout l**a urma urmei/urmelor; în definitiv; în cel**e** din urmă.
à prix **d'or** f**o**arte scump.
à profusion v. à *foison.*
à propos de în le**g**ătură cu.
23
à propos de bottes din senin; h**o**doronc-tronc; nitara-nisam; pe nepusă masă.
à proprement parler la drept vorbind; pr**o**priu-zis.
à **quatre épingles** spi**l**cuit; ferch**e**ş; **l**a patru ace.
à quel propos**?** în **l**e**g**ătură cu ce?; în c**e** privinţă?; ca ce?
à quel titre? în **ce** calitate?; de und**e** pină unde?
à qui ai-je l'honneur? cu cine am **o**noarea?
à qui le dites-vous? mi**e**-mi spui?
à qui mieux mieux car**e** mai d**e** car**e**; pe capete; p**e** întrecute.
à quoi bon? la c**e** bun?; ce f**o**los?; ca ce?; ce r**o**st are?
à ras bord plin ochi; p**l**in ciucure; plin cu vîrf.
à ravir admirabi**l**; de minun**e**.
à rebours a**.** p**e** d**o**s; a**l**anda**l**a; **b**. în răspăr.
à rebrousse-poil în **r**ăspăr.
à (mon) regret cu **r**egret; cu tot r**e**gr**e**tu**l**,
à reculons d**e**-a-ndărat**ele**a.
argent comptant/sec bani **g**h**e**aţă/peşin,
argent de poche bani d**e** buzunar,
argent mignon bani de buzunar.
argent pour l**e**s **menu**s **plaisirs** bani de buzunar.
armé j**us**qu'**au**x **dents** înarmat pînă-n dinţi.
armoire à **g**la**c**e *(pop.)* un ma**l** d**e** om.
ar**r**ache**r à qn. une ép**ine **du pied** *(fi*g.**)** a tra**ge** un **g**himpe din piciorul cuiva; v. şi *tirer qn. d'embarras.*
arracher à qn. une plume de l'aile a pricinui cuiva neplăc**e**ri/un n**e**a**j**uns/ o pa**g**ubă.
arracher des bras de Ia mort a smu**l**ge din gh**e**arele morţii; a salva de la moarte.
arracher l'â**me***f*la **vie** à **qn.** a. v. *crever le cœur à qn.;* **b**. a-i fac**e** cuiva d**e** petrecani**e**; **a** curăţa p**e** cin**e**va (d**e** p**e** faţa pămîntului); a-i da cuiva otpustu**l**; **a** da **g**ata p**e** ci**n**eva; a face capătul cuiva; a face cuiva de cap; a-i fac**e** f**elul** cuiva; a-i fac**e** p**e** cin**e**va în douâ/în patru; a-i **l**ua cuiva

sufletu**l**; a-i mînca cuiva paosul; a p**une** capul cuiva; a-i pune cuiva capul sub picio**r**; a pune la păstra**re**; a pun**e** pe cine**v**a
sub sabie; a-i răpi cuiva zilele; a-i răpun**e** cuiva capul/viaţa/zilele; a-i ridica cuiva viaţa; a scu**r**ta cărările cuiva; a-i scu**r**ta cuiva viaţa; a sfirşi pe cin**e**va (de zil**e**); a tăia cuiva pofta d**e** a mai zice c**e**va; a-i zbura cui**v**a capul.
a**r**ra**ch**e**r** l**e** cœu**r à qn.** a frîng**e**/a zdrobi/a sfîşia cuiva inima,
arracher le masque à q**n**. a d**e**masca pe cineva, a smu**lg**e cuiva masca.
arracher qn. à la misère a scoat**e** p**e** cineva din miz**e**ri**e**.
arranger q**n**. **a**ux **petits oignons** a s**e** purta s**e**ver/dur cu cineva,
arr**anger qn. de** Ia **belle manière** a. v. *casser du sucre sur le dos de an.;* **b**. v. *battre à bras raccourcis.*
arrêter le bras de qn. a**.** a împi**e**dica p**e** cin**e**va să lov**e**ască; **b.** a pot**o**li furia cuiva.
arrêter le cours (**de**s é**v**é**ne**me**nt**s, **etc.)** a op**r**i cursul (**e**venimentelor etc.).
arrêter son choix sur a se fixa asupra,
arrière-saison a**.** sfîrşitul toamnei; **b.** *(fig.)* amur**g**ul vieţii.
arrive qui plante! fi**e** c**e**-o fi!
arriver à **bon port/à bonne fin** a i**e**şi la liman; a i**e**şi din nev**o**ie; a încăleca pe nevoie;- a scăpa de nev**o**ie; a s**e** ridica d**e**asupra nevoii; a a**j**unge la mal.

24

arriv**er à l'he**u**re** n s**o**si la timp.
arriver à l'heure militaire a fi punctual.
arriver à propos a pica la tanc; a pica t**o**cmai bin**e.**
arriver à s**e**s **fi**n**s** a-şi atin**g**e sc**o**pul/ţelu**l**.
arriver à temps a s**o**si la timp.
arriver au bout du tunnel ***(fig.)*** v**.** ***arriver à bon port.***
arriver a**u Magnificat** a sosi **l**a spartu**l** tîr**g**u**l**ui; a s**o**si a şaptea zi după scripturi; a aduce apă după ce s-a stins focul; a v**e**ni la spartul stinii.
arriver avec les pompiers de Nantcrre v**.** ***arriver*** *au Magnificat.*
arriver comme les carabiniers v. ***arriver au*** *Magnificat.*
arriver comme marée/ma**r**s **en carême** a. a sosi în mod inevitabil; I). a pica la tanc; a pica t**o**cmai bin**e**.
arriver comme u**n b**oul**et de canon** *(fam.)* a pica ca **o** b**o**mbă.
arriver comme u**n cheveu/des cheveux** su**r la soupe** a cădea/a pica ca musca-**n** lapte.
arriver comme un chien **dans** u**n jeu de quilles** a cădea/a pica ca musca-n lapte.
arriver dans un fauteuil a. a ieşi primu**l**, a reuşi; **b**. a pa**r**veni fără eforturi.
arriver en trois/quatre bateaux v. ***affecter de grands airs.***
arriver mal à propos a pica p**ro**st ***(fam.).***
arriver sans encombre a s**o**si cu bine.
arriver sur le clou ***(arg.)*** **a fi** punctua**l**.
arron**dir** l**e**s a**ng**l**e**s *(fam.)* a atenua neînţel**e**geril**e**/asperităţile.
arron**dir s**a **pelote** a prinde/a strînge chea**g**; a pune bani la ci**o**rap; a pune ban p**e** ban; a fac**e** bani; a-şi fac**e** suma; a l**e**ga **g**ura pînzei; a pune sub saltea.
arroser son repas a bea vin **l**a masă.
à savoir şi anum**e**.
as **de pique** a. **l**imbă d**e** viperă; **b. o**m de nimic.
à sec *(fam.)* mofluz; fără paral**e**.
à s**e**s **risques et périls** pe răspunderea/p**e pi**e**lea** sa.
à son ch**oi**x după cum îi plac**e**.

à son corps **défendant** v. *a **contre-cœur.***
à son plaisir *(*mc.**)** după voia inimii; după cum îi place.
à **son propre** c**o**m**pt**e pe cont pr**o**priu.
assainir une monnaie a stabiliza o monedă.
assaisonner qn. a**u**x **petits** oig**no**ns a s**e** pu**r**ta s**e**v**e**r/dur cu cineva.
assener une réplique a t**r**înti o rep**l**ică bruta**l**ă.
assiette a**u b**eu**rr**e sursă de profituri.
ass**o**u**v**i**r** sa v**engeance** a-şi potoli **se**t**ea** d**e** răzbunare.
assurer sa **matérielle** *(pop.)* a-şi asigu**r**a pîinea zilnică.
assurer s**e**s **arrières/derrières** *(mil.)* a-şi asi**g**ura spat**el**e.
asticoter les côtes à qn. *(fam.)* **v**. ***rompre les côtes à qn.***
astiquer s**e**s **flûtes** *(pop.)* a se p**reg**ăti s-o ia **l**a sănătoasa.
à tâtons p**e** bîjbîite; p**e** pipăit**e**; **v**. **şi à *l'aveuglette.***
à **tel point** atît de mult.
à temps la timp; la vrem**e**; din **vre**m**e**; în t**erm**en; la vremea sa.
à tête reposée cu mintea limped**e**; în linişte; **l**a **rece**.
à **tire-d'aile** î**n** mare vit**e**ză: în grabă; în goană; ca din praşti**e**.
à **titre gracieux** în mod **g**ratuit.
à ïon/votre gré *(In dialog)* cum do**reşti.**
à **tort** p**e** n**ed**r**e**pt.
25
à tort et à travers fără n**o**imă; fără sens; fără cap şi fără pici**o**are; fără nici un chichirez.
à tort ou à raison pe drept sau pe nedrept.
à tour de bras din t**o**at**e** puterile.**:**
à tour de rôle pe **r**înd; cu schimbul.
à tous (les) coups d**e** fiecare dată; eu fiecare ocazie.
à tous crins/à tout crin *(fam.)* pest**e** măsură; di**n** cale afară; **e**xcesiv.
à tous égards în toat**e** privinţ**e**le.
à tous les pas la t**o**t pasu**l**; la fiecare pas; p**e** toate cărări**l**e.
à tout bout de champ la tot pasul; la fiecare pas; pe toate cărările.
à tout casser a. ce**l** mult, **m**a**xi**m**u**m; **b.** *(fam.; despre un chef etc.)* pe cinst**e**; în t**o**ată re**g**ula.
à tout coup în oric**e** caz; oric**e s-a**r spun**e**.
à toute allure în **m**ar**e** vit**e**ză; în **g**oană; în **g**rabă; ca din praşti**e**.
à toute barde în mar**e** viteză; în **g**oană; în **g**rabă; c**a** din praştie.
à toute épreuve care rezistă **l**a **o**rice încercare.
à toute pompe *(pop.)* **î**n mar**e** vit**e**ză; **î**n **g**rabă; în goană; ca din praştie.
à toutes fins utiles p**e**ntru oric**e e**ventualitate.
à toutes jambes în mare vit**e**ză; în **g**oană; în **g**rabă; ca din praşti**e**.
à toute vapeur în mar**e** vit**e**ză; în **g**rabă; în **g**oană; ca din praştie.
à tout instant în oric**e** c**l**ipă; p**e** mică **de** c**eas.**
à tout prendre dacă n**e g**îndim bine.
à tout prix cu **o**rice preţ; mort-copt; neapărat; zor-n**e**v**o**ie; din pămînt, din iarbă v**er**d**e**; cu tot dinadinsul.
à tout propos la **tot** pasu**l**; la fiecare pas; **pe** toat**e** cărări**le**.
à tout risque v**. *au hasard.***
attacher de l'importance/de la valeur/du prix a da importanţă/însemnătat**e**; a da/a pun**e** preţ pe ceva.
attacher le brûlot a lua o h**o**tărîre pericul**o**asă.
attacher le grelot a lua iniţiativa într-**o** chestiune d**e**l**i**c**ată.**
attacher une gamelle à qn. *(arg.)* a părăsi pe cineva.
attaquer qn. au défaut de la cuirasse a atin**g**e p**e** cineva und**e-1** doare; a călca/a

pocni/a picni pe cineva pe colţul/la c**o**ada işlicului; a atin**g**e punctul nevral**g**ic.
attaquer qn. dans ses derniers retranchements a dibui pe cin**e**va **ş**i **î**n **g**aură de şarpe.
attaquer qn. de front a ataca p**e** cin**e**va fr**o**ntal.
attaquer qn. par son point faible a picni p**e** cin**e**va **l**a punctul sensibil; v. **şi *attaquer qn. au défaut de la cuirasse.***
attei**ndre la perfection** a **a**ju**ng**e **l**a p**e**rf**e**cţiune; a atin**g**e p**e**rfecţiun**e**a.
atteindre qn. jusqu'aux fibres a impresi**o**na adînc pe cineva.
atteindre son but a-**ş**i atin**ge** scopul/ţelul.
atteler qn. à un travail *(fam.)* a în**hăma p**e** cin**e**va **l**a **o** tre**abă.**
attendez**-moi sous l'orme** aşt**e**aptă-mă mu**l**t **ş**i bin**e**.
attendre le cœur battant a aşt**e**pta cu inima săritǎ.
attendre qn. au tournant *(fam.)* a pîndi p**e** cineva **l**a cotitură.
atten**dre qn. comme le Messie** a aştepta pe cineva **ca pe** Cristos; a aştepta p**e** cineva cu patruzeci de **o**chi.
attendre qn. comme les moines l'abbé a aşt**e**pta p**e** cin**e**va mai mult d**e**-o **g**rămadă.
attendre qn. de pied ferme a fi gata de apărar**e**.
attendre que les alouettes tombent toutes rôties a aştepta colaci calzi; a umbla după c**o**laci calzi; a aştepta să-i pic**e** mură-n **g**ură.
attendre sa belle *(arg.)* a pîndi **o**cazia de a-şi **l**ua revanşa.
26
attendre sous le manguier *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
attendu que d**e** vreme ce; din moment ce; avînd în ved**er**e că; întrucît; c**o**nsiderînd că.
attirer l'attention a atrage at**e**nţ**ia.**
attirer qn. dans un piège a atra**ge** în cursă **pe cineva**,
attiser le feu a aţîţa/a z**g**îndări focul.
attention! ralentir, travaux! ate**n**ţie! micşo**r**aţ**i** vit**e**za, s**e l**ucrează.
attraper la **crève** *(pop.)* a fac**e o g**ripă.
attraper le bon numéro a cîşti**g**a lozul ce**l mare; a d**a lovitura.
attraper le coup *(fam.)* a căpăta îndemînar**e**.
attraper le coup de main a încălca/a nesocoti **l**e**g**ea; a viola o le**ge**.
attraper le/un torticolis *(fam.)* ai înţ**e**peni/a-şi strîmba **g**îful.
attraper qn**. par l**a **peau du coup/du dos/des fesses** *(pop.)* a ţin**e** p**e** cineva de un nasture; a reţin**e** p**e** cineva în ultimu**l** moment.
attraper un coup de bambou *(fam.)* a căpăta o insolaţi**e**.
attraper une maculature *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
attraper une maladie a contracta o boa**l**ă; a-**1 l**ovi o boală.
à tue-tête în **g**ura mar**e**; cît î**l** ţin**e g**ura.
au bas mot p**e** puţin; minimum.
au besoin la nev**o**ie; **l**a **o** adică; la vr**e**m**e** d**e** n**e**voie; **î**n caz de necesitate/nev**o**ie.
au bon moment la m**o**m**e**ntul p**o**trivit; **l**a tanc; la pont; la vrem**e**; la vremea sa; tocmai la timp.
au bout du compte la urma urmei; **î**n cele din urmă.
au bout du monde la capătu**l** lumii/pămîntului.
au cas où... în caz că…/de…
a**u chant du** c**o**q v. à *l*a *pointe du jour.*
au choix la ale**g**ere.
au cœur de l'été în toiul/în mi**j**l**o**cu**l** verii; în miez de vară.
au cœur de l'hiver în toiul/în mi**j**locu**l** iernii; în **g**reul iernii; în miez de iarnă; în plină iarnă.
au coin du feu la **g**ura sobei.

au contraire din contră; dimpotrivă.
au coucher du soleil la apusul soarelui.
au courant de la plume din fuga condeiului.
au crépuscule în amurg; cînd amurgeşte; în faptul serii; pe înserate; pe la toacă; pe la cina cea bună *(reg.).*
au (grand) dam de qn. în detrimentul/în dauna/în paguba/în defavoarea cuiva.
au demeurant de altfel.
au dépourvu pe nepregătite; pe negîndite; cu picioru**l** în scara murgului; pe nepusă masă; v. şi à *brûle-chandail.*
au dernier moment în ultimul moment; în ultima clipă; în ceasul al doisprezecelea.
au détriment de qn. în detrimentul/în dauna/în paguba/în defavoarea cuiva.
au diable! la dracu!
au diable Vauvert la dracu-n praznic; la mama dracului; unde şi-a înţărcat dracul copiii; pe uncie şi-a spart dracul opincile; unde popa nu toacă; unde a dus mutu iapa şi surdu roata.
au fil de... de-a lungul...
au fort de l'été în toiul/in mijlocul verii; în miez de vară.
au fort de l'hiver în toiul/în mijlocul iernii; în miez de iarnă; în greul iernii; in plină iarnă.
au fort du combat în toiul/in focul luptei.
au fur et à mesure que pe măsură ce; în acelaşi timp **cu.**
au galop în galop.
augmenter la productivité a ridica productivitatea.
au grand air în aer liber; sub cerul liber.
au grand jamais niciodată; în vecii vecilor.
au grand jour a. ziua **în** amiaza mare; **b.** în văzul tuturor/lumii.
au gré de qn. pe placul cuiva.
au gré des événements/des circonstances a. la voia întîmplării; **b.** după împrejurări.
au guet la pîndă.
au basard a. la întîmplare; la voia întîmplării; la nimereală; pe nimerite; pe brodite; la hurtă; ca fulgul pe apă; **b.** cum va da/va vrea Dumnezeu; în voia soartei.
au haut de l'escalier în capul scării.
au jour d'aujourd'hui *(pop.)* în ziua de azi.
au jugé/juger eu aproximaţie; din ochi.
au large! la o parte!
au lieu de în loc de.
au lieu que în loc să.
au même titre que întocmai ca; pentru acelaşi motiv ca **şi.**
au mépris de în ciuda; în pofida.
au moins cel puţin.
au moment où în momentul în care.
à un doigt de foarte aproape.
au nez de qn. sub nasul cuiva.
à un jet de pierre la o zvirlitură de băţ; la o aruncătură de băţ/de piatră; cît ai arunca cu securea; cit ajunge săgeata; cit dai cu praştia; cît de o praştie.
***h* un moment donné** la un moment dat.
à un poil près mai-mai; cît p-aci.
au péril de cu riscul de.

au petit bonheur la n**o**roc; la întimplare; la nimereală; cum **o** da tîr**g**ul şi norocul; **l**a voia întîmplării; cum va da/va vr**e**a Dumnezeu.
au petit jour v. *à la pointe du jour.*
au petit pied pe **o** scară mai mică; într-o măsură mai mică.
au pied de la lettre literă cu literă; aidoma; întocmai; cuvînt cu cuviat.
au pied de la montagne la poalele muntelui.
au pied levé p**e** nepr**e**gătite; pe negîndit**e**; p**e** nepusă masă; cu pici**o**rul în scara mur**g**u**l**ui.
au pis aller în c**e**l mai rău caz; la **o** adică; la rig**o**are.
au plaisir de vous revoir! să n**e** v**e**dem cu bine!; la revedere!
au poids de l'or cu bani **g**rei.
au poil *(arg.)* **cu** minuţi**o**zitate.
au point où nous en sommes! aici unde am a**j**uns!
au premier abord la prima vedere; din primul m**o**ment; **la** înc**eput;** mai **î**ntîi.
au premier chef a. î**n** primul **r**înd; **b. î**n gradul cel mai îna**l**t**.**
au premier rang în frunte.
au prix de a. în schimbul; **b.** cu preţu**l a.**
au profit de qn. î**n** fol**o**su**l** cuiva.
au ralenti pe îndel**e**te; iavaş-iavaş.
au reste d**e** altfel.
28
au risque de cu riscul de.
au saut du lit dis-de-dimineaţă; cu n**o**aptea-n cap; p**e l**a utrenie.
au sommet de sa course ta culmea carierei sa**l**e.
aussi sec *(pop.)* fără a sta p**e g**induri; dintr-un cuvînt.
aussitôt dit, aussitôt fait zis şi făcut.
aussitôt que de îndată ce.
aussi vrai je te vois cum te văd şi cum mă v**e**zi.
au surplus de altfel.
autant lui en **pend à l'oreille** t**o**t asta **îl** aşt**e**aptă şi p**e el**.
autant que faire se peut pe cît e cu puti**n**ţă; pînă unde se poat**e**.
autant que j'en puisse juger după cite cred eu; după părerea mea.
autant que possible pe cît **e** c**u** putinţă; pînă unde se p**o**ate.
au temps où les bêtes parlaient de cînd cu moş Adam; d**e** cînd pl**o**ua cî**r**naţi; pe vremea cînd s**e** p**o**tc**o**vea purieel**e** cu **99** d**e** oca de fier; **pe** vremea **l**ui Pazvante Chioru/lui Papură Vodă; d**e** cînd nemţii c**u** c**o**adă; cînd se băt**e**au **urşii î**n coadă; p**e** vremea **cî**nd umb**l**au cîinii **c**u covri**g**i în c**o**adă; pe cînd **s**e scria musca p**e** per**e**te; de pe vremea lui han-tătar.
au temps que la reine Berthe filait v. *au temps où les bêles parlaient.*
autrement dit cu alt**e** cuvint**e**; c**a**r**e** v**a să** zică.
au voleur! săriţi, hoţii!
au vu et au su de tout le monde în văzul lumii.
aux calendes grecques la cal**e**ndele greceşti; v. şi *à la saint-glingl in.*
aux dépens de a. pe ch**e**ltuiala; p**e** spinarea; pe seama; **b**. în detrimentul/în dauna/în pa**g**uba/in defav**o**area cuiva.
aux dires de... p**o**trivit spuse**l**or **l**ui…
aux frais de la princesse p**o** cheltuiala Statului/a unei col**e**ctivităţi.
aux frais de qn. pe cheltuiala cuiva.
airx petits oignons *(fig.)* p**er**fect **e**xecutat.
aux quatre coins de la terre în toate colţurile lum**ii.**
aux quatre vents în cel**e** patru vînturi.
aux yeux de qn. în ochii cuiva.

aux yeux de tous în văzul lumii.
avaler des charrettes a mînea şi pietre/şi mere pădureţ**e**.
avaler des couleuvres *(fam.)* **a.** a în**g**hiţi bobirnac**e**; **b. a** i **se** duce pe **g**ît cu n**o**duri; **c.** a crede **o**rice; a în**g**hiţi pastile.
avaler des poires **d'angoisse** a în**g**hiţi **c**u noduri; a**-i** sta în **g**ît.
avaler doux comme lait a un**g**e **l**a inimă.
avaler d'un seul trait a în**g**hiţi pe nerăsuflate/dintr-o sorbitu**r**ă.
avaler la mer et les pois**sons** a mînea şi pietre/şi mer**e** pădureţe.
avaler la **pilule/le morceau/le calice a** înghiţi **g**ăluşca/hapul; a nu avea încotro: a nu avea d**e** al**e**s; a nu avea ce face.
avaler qch. *(fam.)* a cred**e** cu naivitat**e** un lucru.
avaler sa cbaloupe/le goujon *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
avaler sa chique *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
avaler sa **gaffe/sa cuiller/sa fourchette** *(fam.)* v. *aller à Crevant.*
avaler sa **langue** *(fam.)* a-şi în**g**hiţi vorb**el**e/limba; a tăcea chitic/mîle; a n**u** zice nici cîrc/nici miau/nic**i** pîs; a nu vo**r**bi/a nu zice nici d**o**uă; a n**u** zic**e** (nici **o**) boabă (frîntă)/nici două boabe l**eg**ănate; a n**u** zice
b**o**b; a nu zic**e** n**e**am; a nu-şi descl**e**. şta fălcile; a mi sufla o vorbă; a nu spun**e** un cuvînt; a-şi stăpîni/a-şi ţine. **l**imba.
avaler sa rage a-şi ascunde mînia.
avaler sa salive *(fam.)* v. *avaler sa langue.*
avaler sou extrait de naissance *(fam.)* v. *aller à Crevant.*
23
avaler un **crapaud** a în**g**hiţi gă**l**uşca/hapul; a n**u** av**e**a înc**o**t**r**o; a n**u** avea de ales; a nu avea ce face.
avaler un**e gorgée** a lua o în**g**hiţitură/**o** sorbitură.
avancer à grands pas a. a înainta cu paşi **m**ari; **b.** a fac**e** pro**g**r**e**se mari.
avancer à bue et à dia a înainta cu **g**reu/anevoi**e**.
avancer comme un escargot/une tortue a mer**ge**/a înainta/a umb**l**a ca melcu**l**.
avancer contre le vent a m**e**rge împotriva cure**n**tului; **a se** lupta cu greutăţile.
avancer d'un cran a. a urc**a cu o** treaptă; **b. a c**î**şt**i**ga** î**n** val**o**are, î**n** imp**o**rtanţă.
avancer la mon**tre a** d**a** c**e**asul înainte.
avancer pas à pas a înainta cu precauţie/pas cu pas.
avancer sur un terrain glissant a **se** an**g**a**ja** într-o chestiun**e** prime**j**dioasă.
avancer une proposition a face o **pr**o**p**un**ere.**
avant notre ère înaintea erei noastr**e**.
avant terme înaint**e** de termen.
avant tout înainte d**e** t**o**ate; întîi **şi** întîi; v. **şi** *au premier chef.*
avec armes et bagages cu căţe**l**, c**u** purce**l**; c**u** t**o**t calabalîcul; cu mic c**u** m**are.**
avec la croix et la bannière cu mar**e pom**pă**.**
avec le temps cu timpul.
***avec* poids et mesure c**u mă**sur**ă**;** cu precauţi**e**; c**u** atenţi**e**.
à ventre déboutonné *(fam.)* p**e** săturate.
aveu dépouillé d'artifice mărtu**ris**i**r**e brutală/cinică.
à vie p**e** viaţă.
à vil prix la un **pr**e**ţ** foarte scăzut; p**e un** p**reţ** d**e** nim**i**c; pe un preţ deriz**o**riu.
à visage découvert p**e** faţă.
avoir accès au**près de qn. a** av**e**a uşă d**e**schisă/a a**ve**a acces **la** cineva.

avoir à cœur de... a-**i** sta p**e** suflet să...; **a** ţine morţiş să...; **a-şi** fac**e** o datori**e** din...
avoir affaire à forte partie a av**ea** d**e**-a fac**e** cu un **a**dv**ersar** puternic; **a a**v**ea** d**e** furcă **c**u cineva.
avoir affaire à qn. a ave**a** de-a fac**e** cu cin**e**va**.**
avoir à qn. de l'obllgation/bien des obligations a **a**v**ea o**bligaţii faţă d**e** cin**e**va.
avoir à la disposition a avea **l**a d**i**spo**ziţie.**
avoir à son actif a av**e**a **l**a activul său.
avoir à son croc a ave**a l**a în. demînă.
avoir assez vu qn. *(fam.)* a fi sătul de cin**e**va.
avoir X an**s bien sonnés** a avea X ani bătuţi pe muchi**e**.
avoir au doigt et à l'œil a vedea/a înţelege limpede.
avoir barre(s) sur qn. a. a domina pe cineva; **a a**v**ea** influenţă asupra cu**i**va; **b. a a**v**ea** un avanta**j** asupra cuiva.
avoir beau *(cu inf.)* a s**e** strădu**i** în zadar.
avoir beaucoup à faire a avea treabă; a avea multe de făcut.
avoir beau jeu a-**i** fi uş**o**r; **a** s**e** afla î**n** c**o**ndiţii favorabil**e**.
avoir beau spil *(arg.)* a avea şanse d**e** reuşită.
avoir bec et ongles a. a avea ac de c**ojo**cu**l** cuiva; **b. a** şti să te aperi.
avoir bel/bon air a fi chipeş/arăt**o**s; a arăta bine; a fi plăcut Ia înfăţişar**e**; **a** se prezenta bine.
30
avoir besoin a avea nevoie/trebuinţă de ceva.
avoir bes**o**in **de quatre grains d'ellébore** v. *avoir la tête fêlée.*
avoir bobo *(in limbajul copiilor)* a-1 durea.
avoir bon bec *(fam.)* a fi bun d**e g**ură; a da din **g**ură/din cl**o**nţ; a avea **g**ură ma**r**e; a şti să d**e**a cu gura; **a** av**e**a papa**g**al; a-i da cu clanţa; a fi bun de c**l**anţă; a nu-i sta cuiva **g**ura; a avea stupit la furcă *(pop.);* a av**e**a vi**e**rm**e l**a/p**e** limbă.
avoir bon cœur a avea suflet bun, a fi bun la suf**le**t.
avoir bon coffre *(pop.)* a fi lat în spele; a avea o c**o**nstituţie r**o**bustă.
avoir bon dos a. a **o** duce/a ţine **l**a tăvăl**e**a**l**ă; **b.** a fi ca**l** de bătaie/ţap ispăşitor; **c.** a s**e**rvi drept paravan**.**
avoir bon espoir a av**e**a năde**j**d**e**.
avoir bon esprit a. a fi b**i**nev**o**it**o**r; **b**. *(arg.)* a şti d**e** g**l**umă.
avoir bon marché de qch. a tra**g**e f**o**l**o**s d**i**n c**e**va; **a** profita din plin d**e** c**e**va; **a se** pr**i**c**o**psi d**e** p**e** urma.
avoir bon marché de qn. a-**i** veni cuiva d**e** hac cu multă uşurinţă.
avoir bonne conscience a nu avea nimic să-ţi **re**p**roşezi.**
avoir bonne façon *v. avoir bel/bon **air.***
avoir bonne mine *(fam. ir.)* a păr**e**a **r**idico**l**.
avoir bon nez a avea f**le**r/intuiţi**e**; a fi persp**i**cace.
avoir bon pied bon œil a. v. a*ller comme le Pont Neuf;* **b.** a f**i** vigilent.
avoir bon visage v. *avoir bel/bon **air.***
avoir cause gagnée a avea cîşti**g** de cauză.
avoir char**ge d'âme** a avea **re**sp**o**nsabi**l**itatea morală.
avoir chaud a-**i** f**i** ca**l**d.
avoir chaud a**u**x **fe**sse**s** *(pop.)* a**.** a tra**ge o** spaimă; v. şi *avoir froid dans le dos;* **b.** a f**i** urmărit îndeaproape.
avoir commerce avec qn. a avea de-a face cu cineva; **a** fi în relaţii cu cineva,
avoir confiance en qn. v. *s'en remettre **à qn.***
avoir conscience que a-şi da **sea**m**a**.

avoir cours a. a avea credit; **b.** a av**e**a valoare le**g**ală; **c.** a **e**xista,
avoir coutume de a obişnui să.
avoir dans les doigts a av**e**a la degetul mic; a cunoaşte bine.
avoir d'autres chats à fouetter a av**e**a alt**e** **g**ri**j**i.
avoir d'autres chiens à tondre a av**e**a a**l**te **gr**i**j**i.
avoir de bon**nes jambes** *(fam.)* **a** ţine **l**a drum lung; a nu ob**o**si.
avoir de grandes lumières a fi tobă/burduf d**e** cart**e**.
avoir de gros moyens a avea p**o**sibilităţi mari.
avoir de gros os a fi ci**ol**ânos.
avoir de la baguette/de la fistule /de **Ia bagouse** *(arg.)* a avea baftă.
avoir de la barbe/des chevrons *(pop.)* v. *avoir le flacon.*
avoir de l'abattage a. a entuziasma; a antrena; **b.** *(arg.)* **a** fi **u**n mal d**e o**m; **a** fi de şapte pa**l**me în piept/în frunte; **a** avea **g**abaritul depăşit *(pop.).*
avoir de la **bouteille** *(fam.)* a fi trecut prin ciur şi prin dîrmon; a avea experienţă; a fi vulp**e** bătrînă; a nu fi cu caş la **g**ură; a şti multe; şti**e** şi la deal şi la vale; a fi uns cu toate uns**o**rile/alifiile; a nu fi de i**er**i, de alaltăie**ri**.
avoir de la branche a av**e**a distincţi**e**/ele**g**anţă.
avoir de la brioche *(fam.)* a fi **g**ras ca un p**e**p**e**n**e**/ca malul.
avoir de la cl**a**sse a avea distincţie/eleganţă.
avoir de la conscience a avea c**o**nştiinţă; **a** fi cinstit.
31
avoir de l**a corde de pendu dans** sa **poche** v. aco*ir l*e c*ent dans les voiles/ en poupe.*
avoir do la course *(arg.)* a avea resurse.
avoir de l'acquis/un acquis v. *avoir de la bouteille.*
avoir de la façade *(arg.)* v. *avoir bel/bon air.*
avoir de la fièvre a avea febră/tempe**r**atură.
avoir de la **galette** *(pop.)* a avea bişatari/**g**o**l**o**g**ani/l**o**vele *(arg.).*
avoir de la gueule *(fam.)* a**.** v. *avoir bel/bon air;* **b**. *(despre tablouri)* a avea **e**fect.
avoir do l'air dans son morlingue *(arg.)* v. *a*co*ir la bourse plaie.*
avoir de la jugeote *(fam.)* a-1 làia/a-**1** duc**e** capul.
avoir de la ligne a**.** a avea ţinută, **ele**ganţă *(despre femei);* **b**. a avea siluetă; a fi sv**e**lt.
avoir de l'allure a avea distincţie/ele**g**anţă.
avoir de la patte/du métier *(fam.)* a**.** a avea indemînar**e**; **b**. a fi as în meserie.
avoir de la peine à... a-i fi **g**reu să...; a-i veni cuiva gr**e**u să...; a-i fi cuiva nu ştiu cum să...
avoir de la peine à joindre les deux bouts a o scoat**e** cu **g**reu **l**a capăt.
avoir de l'aplomb v. *avoir du cran.*
avoir de la poigne *(fam.)* a. a fi mină de fier; a avea aut**o**ritate; **b. a** avea mînă **g**rea.
avoir de la **repartie** a avea r**e**plică pr**o**mptă; a o pl**e**sni bine.
avoir de l'argent à revendre *(fam.)* v. *a*co*ir la bourse ronde.*
avoir de l'argent de reste a avea bani de pierdut.
avoir de l'argent devant soi a avea bani la chimir/la ciorap; a fi om **cu** dare de mînă/cu star**e**.
avoir de l'ascendant sur qn. v. *a*co*ir barre(s) sur qn.*
avoir de la sympathie pour qn. a prinde simpatie pentru cineva.
avoir de la température a avea temperatură.
avoir de la tête a**.** a avea cap; a fi deştept; *(fam.)* a avea gla**g**ore î**n** cap; **b.** *(rar)* a fi

încăpăţînat/capricios.
avoir de la veine *(fam.)* a avea baftă.
avoir de la voix a avea voc**e**.
avoir de l'empire sur soi-même a avea stăpînire de sin**e**.
avoir de l'entregent a şti să te porţi în **l**um**e**; a şti să te faci plăcut **în** s**o**cietat**e**.
avoir de l'esprit argent comptant a avea replică promptă; a o plesni bine.
avoir de l'esprit jusqu'au bout des doigts/des ongles a fi spiritual; **a** avea haz.
avoir de l'estomac v. *avoir du cran.*
avoir de l'étoffe a avea st**o**fă; a avea calităţi d**e**osebite.
avoir de l'étude a f**i** om eu carte.
avoir de l'expérience v. *avoir de la bouteille.*
avoir de l'humeur contre qn. a purta pică/rîcă cuiva; a-i purta cuiva duşmăni**e**/ponos; **a-i** purta cuiva simbetele/parastasele; a pune/a t**r**ece pe cin**e**va la c**o**ndică/la catastif; a paşt**e** p**e** cin**e**va; a avea parapon/n**e**caz/oftică pe cineva; a fi supărat pe cineva; a prinde ciudă/n**e**caz p**e** cineva; a-i trece cuiva c**e**va în c**o**ndică; a ţine cuiva mînie/pizmă; a av**e**a ciudă pe cin**e**va.
avoir de l'importance a av**e**a importanţa.
avoir de l'industrie a se pric**e**p**e** l**a** ceva; **a** şti s**e**ama **Ia ceva.**
32
avoir d**e l'os** *(arg.)* a avea biştari/g**o**l**og**ani/l**o**vel**e**.
avoir de l'ouverture pour... a avea înclinaţie spr**e**...
avoir de petits moyen**s** a avea posibilităţi/mi**j**l**o**ace modeste.
avoir de qui tenir a avea cu cine semăna; a avea pe cine moşteni *(fam.).*
avoir de quoi a avea ce**-i** trebui**e**; a fi înstărit.
avoir de quoi frire a avea c**e**-i trebuie; a fi înstărit.
avoir de quoi s**e mettre sous la dent** a avea ce pune pe masă.
avoir de quoi vivre a av**e**a din **ce** trăi/să trăiască.
avoir des **absences a.** a f**i** uituc; **b.** a fi distrat; a f**i** cu **g**îndul aiurea; a umbla c**u** capul **î**n traistă; a d**o**rmi **î**n fr**o**nt.
avoir des a**il**e**s aux talons** v. *courir à toutes jambes.*
avoir des airs pen**chés** a **fi** dus cu mintea.
avoir des antennes *(fam.)* a av**e**a fler/intuiţi**e**; a fi p**e**rspicace.
avoir des ardoises partout *(fam.)* a se în**g**l**o**da în dat**o**rii; a fi dat**o**r vîndut.
avoir des attaches quelque part a. a avea **r**elaţii undeva; **b.** *(fam.)* a fi le**g**at s**e**ntimental de cineva.
avoir des biceps *(fam.)/**ies*** **biscoteaux** *(pop.)* a fi lat în sp**e**te; a av**e**a **o** constituţie robustă.
avoir des chambres à louer dans sa tête v. *avoir la tète fêlée.*
avoir des **démêlés avec qn. a a**v**ea** v**or**b**ă c**u cineva; a avea socot**e**li cu cineva.
avoir des doigts bêtes a f**i l**ipsit de înd**e**mînare.
avoir des doigts **de fée** a avea miin**i** de aur; a lucra cu multă îndemînare.
avoir des doutes sur a av**e**a îndoieli cu privir**e l**a; a av**e**a îndoieli asupra.
avoir des **droits sur** a **a**v**ea** drepturi asupra.
avoir des écus *(fam.)* a avea biştari/**g**olo**g**ani/**l**ov**e**le.
avoir des embarras d'argent a **fi** strimt**o**rat băneşte.
avoir des fourmis dans les jambes a avea mîncărime **l**a tălpi.
avoir des goûts de Béotien a av**e**a gusturi pr**o**aste.

avoir des **griefs contre** qn. v. *avoir de l'humeur contre qn.*
avoir des hauts et des bas a-i mer**g**e cînd bin**e** cînd rău; a av**e**a rezultat**e** ine**g**al**e** (**l**a învăţătură).
avoir des idées à revendre a fi plin de idei.
avoir des idées étroites a **avea** vederi în**g**uste.
avoir des idées larges a avea ved**e**ri **l**ar**g**i.
avoir des idées noires a fi muncit de **g**înduri ne**g**r**e**
avoir des intelligences dans la place a avea c**o**mp**l**ici und**e**va.
avoir des **jambes comme des fils de fer** a avea pici**o**ar**e c**a fusele.
avoir des jambes comme des poteaux a avea picioare butucăn**o**ase.
avoir des jambes de coq a av**e**a pici**o**are ca beţele.
avoir des jambes de plomb a-şi simţi picioarele ca de plumb; v. şi *avoir les jambes brisées.*
avoir des jambes de vingt ans a avea picioare solide.
avoir des jambes en haricot vert *(pop.)* a avea picioare strîmbe.
avoir des jambes minces/maigres comme des allumettes a avea pici**o**are ca fuse**le**.
avdir des jambes qui vous rentren**t dans le co**r**ps** *(fam.)* v. *avoir les jambes brisées.*
avoir des jarrets d'acier a. a fi **u**n dansat**o**r neobosit; **b.** a ţin**e la** drum lung.
avoir des lettres a av**e**a **o oa**r**e**c**are** cultură.
avoir des lunes *(fam.)* **a.** a avea toane/hachiţe/fluturei; **b. a** fi capricios.
avoir des **mille et des cents** *(fam.)* a cîşti**g**'a bani buni.

avoir des moe**ur**s a avea principii (m**o**rale); a duce **o** viaţă m**o**rală.
avoir des mots/une affaire/une discussion av**e**c **l'aspbalte/le** bit**u**me/le **macadam/le pavé** *(pop.)* a fac**e** o t**r**întă.
lvoir des mots ensemble *(fam.)* a s**e l**ua **l**a harţă/la co**l**ţi cu cineva.
avoir des moyens a av**e**a ce-i trebuie; a fi înstărit.
avoir des **œillères** a avea/a purta **o**chelari d**e** cal; a privi Jucrurile unilateral.
avoir des œufs **de fourmi sous les pieds** a avea mîncărime la tălpi.
avoir des ouvertures su**r une** q**ue**sti**on** a av**e**a idei/păreri g**e**nera**le** asupra unui lucru.
avoir des **papillons** n**o**i**r**s a fi muncit d**e g**înduri **ne**g**r**e,
avoir des pépins *(fam.)* a avea încurcături.
avoir des picaillons *(pop.)* a avea bişatari/**go**l**o**gani/**l**ove**l**e.
avoir des puces à la **muette** *(arg.)* a avea mustrări de c**o**nştiinţă.
avoir des rats dans la tête a avea găr**g**ăuni (în cap).
avoir des s**ouc**is a avea **g**ri**j**i/necazuri.
avoir des sueurs froides v. *avoir froid dans le dos.*
avoir des titres à qch. a avea dr**e**pturi asupra unui lucru.
avoir des torts envers q**n**. a fi vinovat faţă de cineva.
avoir des travioles *(pop.)* a avea necazuri/b**el**ele.
avoir des tremblements dans l**a voix** a-i tremura v**oc**ea.
avoir des **trémolos d**a**n**s **la vo**ix a-i tremura v**o**cea.
avoir des tuya**u**x *(pop.)* a deţine informaţii (asupra unui **l**ucru).
a**vo**ir **des** y**e**ux **à fleur de peau** a avea ochii bulbucaţi.
avoir d**e**s y**eu**x **d'**aigl**e** a avea ochi de vultur.
avoir des y**eu**x **d'Argus** a fi vi**g**ilent; a avea **o**chi d**e** Argus.
avoir des y**eu**x **de** gaz**e**ll**e** a av**e**a **o** privire blinda.
avoir des yeux en boule de loto *(fam.)* v. *avoir des yeux à fleur de peau.*

avoir des y**eu**x **de** lynx a**.** a avea **o**chi d**e** vultur; **b.** a fi vi**g**ilent.
avoir deux paroles a nu se ţ**i**ne d**e** cuvînt.
avoir deux poids et deux mesures a fi părtinitor; a f**i** p**e**ntru unii mumă şi p**e**ntru alţii ciumă.
avoir droit à un**e dégustation gratuite de pissenlits par la racine** *(pop.)* a f**i** p**e** ducă; a-i merge rău (cu sănătatea); a nu **o** (mai) duce mult; a suna a oală.
avoir droit à **une r**aclé**e** *(pop.)* a-1 mînea spina**r**ea/co**jo**cul.
avoir droit de cité quelque part a putea fi admis/acceptat undeva.
avoir du bagou *(fam.)* v. *avoir bon bec.*
avoir du beurre dans les épinards a avea bani **l**a chimir/la ciorap; a f**i** om cu dar**e** de mînă/cu sta**re**.
avoir du bien a av**e**a ch**e**a**g**.
avoir du bol *(pop.)* **a** avea baftă.
avoir du bon *(fam.)* a avea (şi) părţi bun**e**; a prezenta avanta**j**e.
avoir du bouchon *(pop.)* v. *ac**oir le flacon.*
avoir du bulle *(arg.)* a fi în fonduri.
avoir du ca**ch**e**t** a av**e**a o n**o**tă ori**g**inală; a avea **e**leganţă; a fi şic.
avoir du caractère a avea caracter.
avoir du carafon *(pop.)* a av**e**a cap; **a** fi deştept; a avea glagor**e** î**n** cap *(fam.).*
avoir du cercle en vallades *(arg.)* v. *avoir la bourse ronde.*
avoir du **champ devant soi** a avea timp la dispoziţi**e**.
avoir du ch**i**c a avea şic; a fi şic; a av**e**a ele**g**anţă.
avoir du chien *(despre femei)* a avea pe vino-ncoace; a fi drăcoasă; a fi cu lipici.
34
avoir du cigare *(arg.)* a avea cap; a fi deştept; a avea **g**la**g**ore în cap *(fam.)*.
avoir du cœur a avea suflet bun; a fi bun **l**a suf**le**t,
avoir du cœur à l'ouvrage a munci cu tra**g**er**e** de inimă/cu însufleţire.
avoir du cœur au ven**tre** a fi cura**jo**s.
avoir du coffre *(fam.)* a fi lat în spete; a av**e**a **o** constituţi**e** robustă.
avoir du condé *(arg.)* a avea pr**o**tecţii.
avoir du coton dans les/ses **oreilles** a avea vată în ur**e**chi; v. şi *être dur d'oreille.*
avoir du coup d'oeil a avea discernămînt/intuiţie.
avoir du cran a fi îndrăzn**e**ţ; a av**e**a tup**e**u; a da cu barda în **l**ună; a da (ca clinel**e**) prin băţ.
avoir du culot *(pop.)* v. *avoir du cran.*
avoir du feu dans les vein**es** a avea **o** fire iute; a r**e**acţiona pr**o**mpt.
avoir du fil à retordre a**ve**c **qn.** a avea de furcă cu cineva.
avoir du flambeau *(arg.)* a av**e**a nor**o**c **l**a cărţi.
avoir du foin dans ses bottes a avea chea**g**; a av**e**a bani la chimir/la ci**o**rap; a fi om cu dare de mînă/cu stare.
avoir du fric/du pognon**/du pèze/des pépètes/des picaillons** *(pop.)* a avea biştari/**go**logani/love**l**e.
avoir du front v. *a*co*ir du cran*.
avoir du (bon) genre a avea distincţie/eleganţă.
avoir du goût a avea **g**ust.
avoir du ju**s** *(arg.)* a face **e**fect; a fi de efect.
avoir du liquide *(fam.)* a avea bani **l**ichizi/neinvestiţi.
avoir du mal à... a-i fi **g**reu să...; a-i veni cuiva greu să...; a-i fi cuiva nu ştiu cum să...
avoir du mal à joindre les deux bouts a o duce **g**reu/prost; a o sc**o**ate

cu **g**reu la capăt; a-i ieşi peri a**l**bi; a-şi cîrpi viaţa; a nu putea le**g**a d**o**uă-n tei; a trăi ca cîinele în car/în puţ; a trăi ca viermele în hrean; a **o** duc**e** ca vai de lume.
avoir du **métier** a avea îndemînare/experienţă; v. şi ê*tre orfèvre en la matière.*
avoir du mordant a fi plin de ener**g**ie/vi**o**iciune.
avoir d'une chose c**en**t **pied**s **par-des**s**us la tête** v. *en avoir assez.*
avoir du nerf a fi plin de **e**ner**g**ie/vioiciune.
avoir du nez a avea fler/intuiţi**e**; a fi perspicace.
avoir du pain sur la planche a avea mult de **l**ucru; a nu-i **l**ipsi **l**ucrul.
avoir du **penchant pour qn.** *(fam.)* a fi îndră**go**stit de cineva.
avoir du **pime**n**t** *(pop.)* a avea fler/intuiţie; a fi perspicace.
avoir du plaisi**r à** a-i face plăc**e**re să.
avoir du plomb dans l'ai**l**e a fi p**e** ducă (b**o**lnav, ruinat, c**o**mpr**o**mis).
avoir du plomb dans la **tête** a fi cu pici**o**arele pe pământ.
avoir du plomb dan**s l'estomac** a simţi **o g**reutate in st**o**mac.
avoir du poids *(arg.)* v. *a*co*ir de la bouteille.*
avoir du poil au milieu de la **mai**n a fi len**e**ş; i-a crescut păr în palmă.
avoir du pot *(fam.)* a avea baftă.
avoir du pot-au-feu *(pop.)* a avea ce mînea.
avoir du **pouvoir auprè**s **de** qn. v. *avoir la confiance de qn.*
avoir du sang *(pop.)* a ii cura**j**os.
avoir du sang dans les vein**es** a uvea singe în vine; a fi plin de **e**nergie.
avoir du san**g de** n**avel/de** pou**l**e**t dans** les **v**eines a avea apă in vine; a fi bleg; fierbe sîng**el**e îiiti'-însul ca într-o c**o**ajă de rac mort/ca într-uu rac mort.
avoir du sang sur les mains a av**e**a mîinil**e** mîn**j**ite eu **sî**n**ge**.
avoir du savoir-vivre a şti să te porţi în **l**um**e**.
avoir du souffle a. a av**e**a **o** respiraţie r**e**gulată; **b. a** av**e**a inspiraţi**e**; c**.** *(fam.)* a av**e**a îndrăzn**e**ală.
avoir du tact a avea tact.
avoir du tarin *(arg.)* a avea f**l**er/intuiţie; **a** fi perspicac**e**; a-i umb**l**a mintea *(fam.).*
avoir du/le temps a av**e**a timp.
avoir du temps de reste/du temps libre a dispune **de timp.**
avoir du tintouin *(fam.)* a avea **g**ri**j**i/necazuri.
avoir du vague à l'âme a fi melanc**o**lic; a avea/a **si**m**ţi** un **g**o**l î**n sufl**e**t.
avoir du vent dans les voiles *(fam.)* a mer**g**e p**e** două cărări.
avoir du vif argent dans les veines *(fam.)* a av**e**a a**r**gint-viu **i**n vin**e**; a nu av**e**a astîmpăr; a nu putea sta locului.
avoir encore du lait sur les **lèvre**s a fi cu caş la **gu**r**ă**; **a** avea caş **l**a gură; a mirosi a lapte; a fi b**o**b**o**c.
avoir encore du cresson sur la **fontaine** *(pop.)* a mai avea încă fire d**e** păr **î**n cap.
avoir en main les **leviers de commande** *(fam.)* a f**i î**n capu**l** bucate**l**or; a ţine frînele.
avoir en tête de a int**e**nţi**o**na să.
avoir envie de a. a avea poftă/chef de; **a-i** f**i** poftă să; **a**-**i** v**e**ni gust de; **b.** a-i căşuna cuiva **s**ă**.**
avoir envie de bouffer qn. a fi fur**i**os pe cineva.
avoir en vue a av**e**a în vedere.
avoir faim a-i fi f**o**ame; a **i** se fac**e** f**o**ame.
avoir fière allure a avea distincţie/ele**g**anţă.
avoir foi/confiance en son étoile a crede **î**n steaua **sa.**

avoir fort à faire a **fi** f**o**arte **o**cupat; a avea mult de **l**uc**r**u; **a f**i c**o**pleşit d**e** treburi.
avoir fort à faire avec qn. a avea d**e** furcă cu cin**e**va.
avoir froid dans le dos a-1 apuca/a-1 trece pe cineva răc**o**ril**e** de frică; a **se** cutremura d**e** spaimă; a i **se** fac**e** cuiva inima cît u**n** puric**e**; a s**e** îmbrăca cu cămaşă d**e** **g**heaţă; a **i** **s**e scutura cuiva carnea/oase**l**e/ **i**nima; a-1 strîn**g**e pe cineva in spate de frică; a-1 trece fiorii de frică; a-**1** t**r**ece năduşeli**le** de frică; a t**r**emura carnea pe cineva; a tremura/ a dîrdii de frică; a tremura inima **î**n cineva d**e** frică; a-**i** ţîţîi inima de frică; a-i intra frica/**g**roaza în oase.
avoir gain de cause a av**e**a cîştig d**e** cauză.
avoir grand air a avea distincţie/ele**g**anţă.
avoir bâte a se **g**răbi; a fi **g**răbit.
avoir honte a-i fi **r**uşine.
avoir horreur a av**e**a repulsie.
avoir intérêt à a avea interes pentru.
avoir la balle belle *(fi*g*)* a avea o **o**cazie fav**o**rabilă.
avoir la **baraka** *(pop.)* a avea baftă.
avoir la barbe/les cheveux en bataille *(fam.)* a fi ciufulit/cu părui vîlvoi.
avoir la berlue a avea orbul **g**ăinil**o**r.
avoir la bisque *(fam.)* a fi arţă**go**s; a avea draci; **a f**i c**u** draci/cu dracul în **e**l.
avoir la bosse *(de la musique, du dessin, etc.)* a av**e**a înclinaţii spre (muzică, desen etc.); a avea talent la…
:;o
avoir la **bouche bien meublée** *(fam.)* a avea dinţi frumoşi.
avoir la **bouche close/cousue** a avea **g**ura cusută; a păstra o taină; v. şi *avaler sa langue.*
avoir la **b**ou**c**h**e enfarinée** a fi de **o** naivitate ridic**ol**ă.
avoir la **b**o**u**ch**e pâteuse** a fi mahmur (după chef); a i se împiedica cuiva **l**imba.
avoir la **bo**u**c**he sèch**e** a avea **g**ura uscată.
avoir la **bougeotte** a. v. *avoir le diable au corps;* **b.** a că**l**ători mult.
avoir la **bourse bien garnie** *(fam.)* a avea bani **l**a chimir/la ciorap; a fi om cu dare d**e** mînă/cu stare.
avoir la **bourse plate** a-i bate cuiva vintul în traistă; a-i suf**l**a cuiva vîntu**l** în buzunare; a fi **l**efter; a fi uşurel; a fi în suferinţă de bani; a nu av**e**a nici o leţcaie/nici un sfanţ; a nu avea para chioară; a-i scapără cuiva buza după bani; a sta rău cu ţara; a sta prost cu banii; a împuşca francul; a fi p**e** dro**j**die/p**e** **g**eantă *(pop<);* a fi/a **r**ăm**i**n**e** tinichea *(pop.);* a rămîne iuft de parale *(pop.);* a nu i se îmbulzi pilule**l**e în buzunar *(pop.).*
avoir la **bourse ronde** a fi putred de b**og**at; a fi plin dold**o**ra d**e** bani; a avea bani cu carul; a av**e**a bani gîrlă; a li bogat ca un stup; a se face stup de bani; a-1 da banii afară din casă; a fi muiat în aur şi mătase; a s**e** scălda in bani; a înota în miere; a avea seu la rărunchi; a întoarce banii cu l**o**pata *(fam.);* a fi **g**ros la pun**g**ă *(pop.);* a fi plin de parale ca elinele de purici *(pop.).*
avoir ia **bourse sèche comme u**n **rebec** v. *avoir la bourse plate.*
avoir la **bride** s**ur le cou** a avea libertate deplină.
avoir la casqu**ette en peau des** f**es**se**s** *(pop.)* a fi chel ca-n palmă; a fi chel ca o lună p**l**ină.

avoir la ce**ris**e *(pop.)* a av**e**a ghinion; a călca în piatră s**e**acă.
avoir la ch**ai**r **d**é **poule** a i s**e** face pielea ca de **g**ăină; a i se încrînc**e**na pielea; a Use încreţi carn**e**a p**e** trup; a-**1** lua cu r**e**c**e** şi cu cald.
avoir la **chaleur/de**s chal**eu**rs/la c**ill**as**se** *(pop.)*/**la colique** a-**1** trece năduşelile de frică; a-1 apuca/a-**1** trece pe cineva răcori**l**e de frică; a se cutremu**r**a de spaimă; a i se fac**e** cuiva inima cit un purice; a se îmbrăca cu cămaşă de **g**heaţă; a i se scutura cuiva carnea/oasele/ inima; a-1 strîn**ge** p**e** cineva în spate d**e** fr**i**că; a-**1** trece fiorii de frică; a tremura carnea pe cineva; a tremura/a dirdîi de frică; a tremura inima în cineva de frică; a-i ţiţîi inima de frică; a-i intra frica/gr**o**aza în oase.
avoir la **comp**r**éhen**s**ion vive** a pricepe repede.
a**v**oir **l**a **conception fa**cil**e** *(fam.)* a pricepe repede.
avoir la con**f**ianc**e de qn.** a se bucura de încrederea cuiva; a avea trecere **l**a cineva.
avoir la **conscience du** j**u**st**e** a avea conştiinţa împăcată/curată; a fi cu inima împăcată.
avoir la **conscience en p**ais/**e**n **repos** a avea c**o**nştiinţa împăcată/curată; a fi cu inima împăcată.
avoir la **conscience lar**g**e** a fi în**g**ăduitor; a trece cu vederea.
avoir la C**o**nsc**ien**c**e** ne**t**te a avea c**o**nştiinţa împăcată/curată; a fi cu inima împăcată.
avoir la c**o**q**u**e *(a<-g.)* a fi abţiguit.
a**voi**r la cote *(fam.)* a ii apreciat.
avoir la c**re**us**e** *(arg.)* a-i fi f**o**ame; a i se face f**o**ame.
avoir la **d**all**e e**u **pe**n**te** *(pop.)* v. *aimer la bouteille.*
37
avoir l**a dent** *(pop.)* a-**1** tăia pe cineva **l**a ramazan; a-**1** tăia ramazanu**l**; a **i** se pune soa**r**ele drept in**i**mă.
avoir la **dent dure** a critica cu asprim**e**.
avoir la **descente** ra**p**i**d**e *(pop.)* v. *aimer la bouteille.*
avoir la **faveur de** qn**.** a s**e** bucura de fav**o**ar**e**a cuiva.
avoir la fi**br**e **paternelle** a fi un tată id**e**a**l**.
avoir la figure en **marmelade** *(pop.)* a avea faţa făcută zob; a-şi cul**e**ge măs**e**lel**e** de p**e j**oa.
a**v**oir la **figure terreuse** a fi pămîntiu; i-a ieşit pămîn**t**u-n faţă.
avoir l**a flemme** *(fam.)* a fi **l**en**e**ş; a l**en**evi; a sta c**u** para-n gu**r**ă; creş**t**e iarba sub el.
avoir la **folie des grandeurs** a suferi de g**r**and**o**mani**e**.
avoir la **forme enfoncée dans l**a **matière** a fi g**r**eu/tar**e** d**e** cap; a fi tare d**e** b**o**acă; a pric**ep**e greu; a avea cap **g**reu.
a**voi**r la **fr**inga**le** *(fam.)* a. a-1 tăia pe cin**e**va **l**a ramazan; a-1 tăia **r**amazanul; a i s**e** pune soarel**e** drept inimă; **b**. a av**e**a o p**o**ftă grozavă de a face c**e**va.
avoir la **frousse** *(pop.)* v. *avoir fr*o*id dans le dos.*
avoir la g**o**rge sè**c**he a-i fi s**e**te; a avea **g**îtu**l** uscat; a-i sfîr**î**i cuiva **g**îtl**ej**ul d**e** set**e**; a s**e** naşte în z**o**dia **r**aţel**o**r, *(fam.).*
avoir la **gorge serrée** a avea/a i se pune cuiva un n**o**d în **g**ît.
avoir Ia g**ue**ul**e de bois** *(pop.)* a fi mahmur (după ch**e**f); a i s**e** împi**e**dica cuiva limba,
avoir la gu**eul**e **ferrée** a fi **r**ău de **g**ură; a avea limbă ascuţită/rea; a înţepa cu vorba/cu limba; a înţepa ca viesp**e**a; a fi fier**e** spurcată.
avoir la gu**e**ul**e ouverte** *(fam.)* a avea o gură cît o şură.
avoir l**a g**ui**g**ne a avea **g**hinion; a că**l**ca în piatră seacă.

avoir l**a** hau**te main** a c**o**manda, a porunci.
avoir l**a haute main sur** q**c**h. a av**e**a aut**o**ritat**e** într-o chestiune; a c**o**nduc**e**.
avoir l'air (tout) chos**e** *(fam.)* a părea ridicol, n**e**firesc.
avoir l'**a**i**r comme i**l **f**a**u**t a părea un **o**m cumsecad**e**.
avoir l'air de revenir de P**o**n**t**ois**e** a fi cu capu**l** în nori; a nu fi p**e** pământ; parcă-i d**e** pe a**l**tă **l**ume.
avoir l'air de se**rt**i**r** d'u**n**e **boîte** *(fam.)* a arăta ca scos din cuti**e**.
avoir l'air d'u**n chien battu** a fi ca un cîine bătut.
avoir l'air d'une asperge endimanchée *(pop.)* a s**t**a/a rămîne ca viţelul **l**a poarta **n**ouă.
avoir l'air d'une vach**e e**n espadri**lle**s *(pop.)* a sta/a **r**ămîne ca viţe**l**u**l** **l**a poarta nouă.
avoir l'air d'un man**c**h**e** *(pop.)* a părea stîngaci/nătăfleaţă.
avoir l'air d'un mille-pattes en robe du **soir** *(pop.)* a sta/a rămîn**e** ca viţelu**l** la p**o**arta n**o**uă.
avoir l'air d'un singe à **confesse** *(pop.)* a sta/a rămîn**e** ca viţelu**l** la poarta nouă.
avoir l'ai**r d'un veau à** cinq **pattes** *(pop.)* a sta/a rămîn**e** ca viţe**l**ul **l**a p**o**arta nouă.
avoir l'air emprunté a părea stîngaci, nătăf**l**oaţă.
avoir l'air et la cha**n**s**on de** q**c**h. a fi într-adevăr ceea ce pa**r**i.
avoir l'air godiche *(fam.)* a părea stîn**g**aci, năfăfleaţă.
avoir l'air/un air guilleret a părea bine dispus, vese**l,**
avoir l'air **pé**n**étré** a părea c**o**nvins.
avoir l'ai**r un peu perdu** a părea d**e**scumpănit.
38
avoir la joie au **cœur** a nu-şi (mai) încăpea în pie**l**e de bucurie; a **n**u-I mai ţin**e** pământul do bucurie; a nu mai put**e**a de bucurie; a nu mai şti c**e** să facă de bucurie; a creşte inima în cineva de bucurie; a-i c**r**eşt**e** inima în piept; a-şi ieşi din piele; a-i zburda cuiva inima; a radia d**e** bucuri**e**.
avoir la langue bien pendue/bien aîîilée v. *a*p*oir bon bec.*
avoir la langue déliée a**.** v. *avoir bon bec;* **b.** a avea daru**l** v**o**rbirii.
avoir la langue (trop) longue a nu putea păstra un secret; a mînca pici**o**r d**e** curcă.
avoir la langue pâteuse a fi mahmur (după ch**e**f); a i se împiedica cuiva limba.
avoir la lune dans la tête v. *a*co*ir la tête fêlée*.
avoir la main dure a avea mină grea.
avoir la main ferme *(fam.)* a fi **m**i**n**ă de fier; a avea autoritate.
avoir la main forcée a fi construis de împre**j**urări.
avoir la main heureuse *(fam.)* a avea mînă bună.
avoir la main légère *(fam.)* **a.** a avea mînă uş**o**ară; **b.** a pr**o**ceda **cu** blîndeţ**e**.
avoir la main leste a **l**ovi r**e**pede**e**; a l**o**vi c**u** uşurinţă.
avoir la main lourde a. a avea mînă **g**rea; **b.** a ped**e**psi **sever**.
avoir la main malheureuse *(fam.)* a fi **g**hini**o**nist.
avoir la main ouverte a fi mînă lar**g**ă/spartă; a fi lar**g** la pungă; a fi **g**ener**o**s; a avea mînă sl**o**b**o**dă; a da ceva cu **o**caua **l**ui Guza; a da ceva cu mîneci l**a**rgi; **a** f**i** t**o**t cu mîna în buzunar.
avoir la main prompte/leste a fi **g**ata să sară **l**a bătai**e**.
avoir la manière a avea distincţie/e**leg**anţă.
avoir l'âme chevillée au corps a. a duce **o** viaţă aspră; **b.** a avea nouă vieţi/nouă suf**l**et**e**; **a** avea şapte suflet**e**/zec**e** vi**e**ţi.

avoir la mémoire courte a fi uituc; a uita de la mină pînă **l**a **g**ură.
avoir la mémoire sûre a av**e**a mem**o**rie bună.
avoir l'âme sur le bord des lèvres v. ê*tr*e *à la mort.*
avoir la mine longue/allongée a. a face o mutră **l**un**g**ă d**e** doi coţi; **b.** a face o mutră de înmormîntar**e**.
avoir la mine souriante a fi bine dispus; a fi în toan**e** bune; a fi eu v**o**ie bună; a fi eu chef.
avoir la mite à l'œil *(fam.)* a-i **l**ăcrima ochii.
avoir la mort dans l'âme/dans le cœur a fi cu moart**e**a-n suf**l**et; a fi adîne îndurerat.
avoir la mort sur les lèvres v. ê*tr*e à *la mort.*
avoir la mort entre les dents a. a fi f**o**arte bătrîn; a fi bătrîn ca vremea; **b.** a fi foarte bo**l**nav.
avoir la panse ronde a fi **g**hiftuit; a fi sătu**l** ţifoaie; a se face tobă; **a o**m**o**rî păduchele/purice**le** pe burtă.
avoir Ia parole facile a avea darul v**o**rbirii.
avoir Ia parole haute a v**o**rbi de sus/din şa; **a** f**i** ar**o**gant.
avoir la parole rude a fi gata de ceartă.
avoir la peau collée sur les os a fi numai pie**le** ş**i** oase.
avoir la peau de qn. ***(fam.)*** a mînca fript p**e** cin**e**va.
avoir la peau d'un adversaire a-i v**e**ni d**e** hac unui adversar.
avoir la peau tannée *(fam.)* a avea **o**braz gros; a fi gros d**e o**braz; **a** fi **g**ros Ia pie**l**e; a fi cu pie**l**ea **g**roasă.
avoir la peau tendre *(fam.)* a fi iut**e** la mînie; a fi iut**e** ca ard**e**iul; a se aprinde uşor; a se iuţi ca ardeiul; a-i sări ţandăra/muştarul/bîzdicul *(fam.);* a-i da cuiva borşul în f**o**c *(fam.); a* se face b**o**rş *(fam.);* 39
a-i v**e**ni cuiva muştarul la nas *(fam.):* a i se sui cuiva piperul la nas *(fam.);* a-i veni arţa**g**ul *(fam.);* a-1 apuca pe cine**v**a pîrţagu**l** *(fam.).*
avoir la pêche *(arg.)* a avea m**o**ralul ridicat.
avoir la **pépie** *(fam.)* a-i fi sete; a av**e**a gîtul uscat; a-i sfîrîi cuiva gîtle**j**u**l** de sete; a se naşte in zodia **r**aţel**o**r *(fam.).*
avoir la plume sur le bec a i'i sănăt**o**s tun; a fi sănăt**o**s ca un harbuz; a **o** duc**e** bine cu sănătatea; a deb**o**rda de sănătat**e**; a fi tare în coş.
avoir la poiss**e** *(pop.)* a avea ghinion; a călca în piatră s**e**acă.
avoir la primeur d'un**e chose** a alla cel dinţii un **l**ucru.
avoir la puce à l'oreille a. a fi bănuitor; **b.** a sta ca p**e** ace/pe ghimpi/ p**e** cui**e**.
avoir la rage au cœur *(fam.)* a fi furios; a fi Dunăr**e** d**e** mînios; a-i fierbe/a-i cl**o**coti sîngele de mînie.
avoir la **rame** *(arg.)* a**.** v. aco*ir les jambes brisées;* **b.** v. *battre la flemme (pop.).*
avoir l'argent facile a-i aluneca banii printre d**ege**te.
avoir la repartie prompte/facile a avea **r**eplică pr**o**mptă; **a o** plesni bin**e**.
avoir la soif de qcli. a fi însetat după ceva; **a** dori cu ardoare **u**n **l**ucru.
avoir la tête à ce qu'on fait a-i fi capu**l** la treabă.
avoir la tête ailleurs a rxu-i fi capu**l l**a tr**e**abă.
avoir la tête au bout du cou a. a fi aro**g**ant; **b.** v. *avoir la tète chaude.*
avoir la tête/la cervelle à l'envers a. a fi agitat/tulburat; **b. a j**udeca **g**reşit/p**e** dos.
avoir la tête chaude a fi iute la mînie; a fi iute ca ard**e**iul; a s**e** aprinde uşor; a se iuţi ca ardeiul; a-i sări ţandăra/muştarul/bîzdîcul *(fam.);* a-i da cuiva b**o**rşul în foc *(fam.);* a s**e** fac**e** borş *(fam.);* a-i veni

cuiva muştarul Ia nas *(fam.);* a i se sui cuiva piperul la nas *(fam.);* **a-i** v**e**ni arţa**g**ul *(fam.);* a-1 apuca pe cineva pîrţagul *(fam.).*
avoir la tête dans le sac *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
avoir la tête dans un sac *(fig.)* a nu v**e**dea şi a nu auzi nimic.
avoir la tête dure a. a fi **g**reu/tare de cap; a fi tar**e** de boacă; a pricep**e** **g**reu; a avea cap **g**reu; **b.** a fi încăpăţînat ca un cat**î**r.
avoir la tête/les membres en compote *(fam.)* a av**e**a faţa făcută z**o**b; a-şi cu**l**ege măselele de pe **jo**s.
avoir la tête en quatre a-i plesni capu**l** de durer**e**.
avoir la **tête fêlée** *(fam.)* a fi într-o ureche; a-i lipsi cuiva **o** d**o**a**g**ă; a nu fi în toate minţil**e**; a nu fi zdravăn la cap; a fi l**o**vit cu leuea-n cap; a fi bun d**e** (dus **l**a) balamuc; a fi cam tra**l**ala/cam trăsnit/cam într-o parte; a fi într-o dun**g**ă; a av**e**a clavir **l**a cap *(fam.);* a a**v**ea greieruşi în cap *(fam.);* a avea stic**le**ţi in cap *(fam.);* a-i cînta cuiva stic**l**etii în cap *(fam.);* a-i cînta **g**rei**e**ru**l** în s**o**bă *(fam.);* a-i fila o lampă *(fam.);* a fi t**o**cat la cap *(fam.);* hop de-o parte/intr-**o** part**e** *(fam.);* a prinde muşte *(fam.);* a fi mîncat **l**aur *(fam.);* a avea **o** păsărică *(fam.).*
avoir la tête froide a**.** a fi cu capul pe um**e**ri; a fi cu mintea întrea**g**ă; **b.** a nu-şi pierde cumpătul; a-şi păstra sîn**g**ele **r**ece; a-şi face fir**e**; a nu se pierd**e** cu firea; a rămîne calm; a-şi ţine în**g**erii.
avoir la tête lourde a**-i** fi capul greu.
avoir ia tête montée a fi p**o**rnit împ**o**triva cuiva.
avoir la tête près du bonnet v. *avoir la tête chaude.*
avoir la tête qui tourne a i **s**e fac**e** cuiva roşu înaint**e**a ochi**l**or.
avoir la **tête sur les épaules** *(fam.)* v. *a*i>o*ir la tête froide.*
avoir la tête vide a nu se mai putea **g**îndi la nimic.
40
avoir la **tremblote** *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir la **trouille** *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir la **vedette** a**.** a fi cap d**e** afiş; **b**. a fi de mare actualitat**e**.
avoir la **vie belle** *(fam.)* a duc**e** **o** viaţă fără gri**j**i; a huzuri; a **o** duc**e** d**e** minun**e**; a **o** duce trai pe vătrai.
avoir la **vie dnre** a fi **re**zistent.
avoir Ia **vie facile** a duc**e** **o** viaţă fără **g**ri**j**i; a huzuri; a o duce de minune; a o duc**e** trai p**e** văt**r**ai.
avoir la vie sauve a scăpa cu viaţă.
avoir la vue courte/basse a. a fi mi**o**p; a fi scurt de veder**e**; **b.** *(fi*g.*)* **a fi lipsit** d**e** p**e**rspicacitate; a **l**i mărginit; a nu ved**e**a mai departe de **lung**u**l** nasului.
avoir l'eau à la bouche *(fam.)* a-i lăsa gura apă; a-i curg**e** balele după c**e**va.
avoir le bee bien affilé a fi bun d**e** **g**ură; a da din **g**ură/din cl**o**nţ; a avea **g**ură mare; a şti să d**e**a cu **g**ura; a avea papagal; a-i da cu clanţa; a fi bun d**e** clanţă; a nu-i sta cuiva **g**u**r**a; a av**e**a vi**e**rme la/pe limbă; **a** av**e**a stupit la furcă *(pop.).*
avoir le bec/la gueule/la bouche enîariné(e) a fi p**l**in d**e** sin**e**/d**e** if**o**s**e**; **a l**ăsa p**e** v**o**dă depart**e**; a nu se da pe cineva/pe şapte.
avoir le bec gelé *(pop.)* a-i pieri **g**raiul; a rămîne c**u** **g**ura căscată; a **r**ămîne tablou/mască/paf/ţuţ/lemn; a **i** s**e** le**g**a cuiva **l**i**mb**a.
avoir le bec salé *(pop.)* a-i fi sete; a-i sfîrîi cuiva **g**îtl**ej**ul d**e** s**e**t**e**; a av**e**a **g**îtul uscat; a s**e** naşt**e** în zodia raţ**e**lor *(fam.).*
avoir le bide comme une affiche *(ar*g.*)* a-1 tăia p**e** cin**e**va Ia ramazan; a-1 tăia

ramazanul; a i se pune soar**e**le dr**e**pt inimă.
avoir le bon esprit de a av**e**a buna ide**e** d**e** a.
avoir le bouchon à la rigole *(pop.)* a fi vesel.
avoir le bourdon a fi muncit de **g**induri ne**g**re.
avoir Ie bras long a avea trecere/influenţă/oredit.
avoir le cafard *(pop.)* a fi pr**o**st dispus; a fi fără ch**e**f; **a** fi în toan**e** r**e**le; a se scula cu faţa **l**a cearşaf.
avoir le caillou déplumé *(pop.)* a fi ch**e**l ca-n palmă; **a** fi ch**e**l ca o lună plină.
avoir l**e cerveau perclus/dérangé/détraflué/fêlé** v. *avoir la tête fêlée.*
avoir le champ libre a av**e**a mină liberă; a avea libertat**e** d**e** acţiune.
avoir l'éehine souple a f**i** slu**g**arnic; a s**e** pl**o**coni; **a** avea spinarea înd**o**ită.
avoir le choix a avea de aies.
avoir le cœur au métier a munci cu tra**g**ere de inimă/cu însufl**e**ţi**re**.
avoir le cœur barbouillé a av**e**a/a-i fi **g**reaţă.
avoir l**e cœur bien accroché** v. *aller comme le Pont Neuf.*
avoir le cœur bien placé *(fam.)* a f**i** de bună credinţă, cinstit.
avoir ie cœur du**r comme un caillou** a avea inimă de piatră; a fi stană d**e** piatră.
avoir l**e** c**o**eu**r en fête** v. *avoir la joie au cœur.*
avoir l**e** cœ**u**r **gonflé/plein** a-i veni să plingă.
avoir! **e cœur** g**ro**s a avea/a-i fi cuiva inima gr**e**a/neagră; **a** av**e**a foc la inimă.
avoir Je cœ**ur** je**u**n**e** a avea inimă tînără.
avoir l**e cœur** se**rr**é a i se stringe inima fde milă).
avoir l**e c**œu**r** su**r** l**e main** a fi bun ca pîin**e**a caldă; a da şi cămaşa de p**e** **e**l pentru altul; a-şi da şi sufl**e**tul; a avea inimă bună; a fi **o**m de inimă.

avoir l**e cœur sur les lèvres/sur le bord des lèvres.a.** a-i fi/a av**e**a **g**r**e**aţă; **b**. a nu-şi ascunde sentiment**el**e.
avoir le compas dans l'œil *(fam.)* a măsu**r**a d**in o**chi; a av**e**a ochi.
avoir le corps chevillé à l'âme a. a duc**e** o viaţă aspră; **b.** a avea nouă vi**e**ţi/nouă suf**l**ete; a av**e**a şapt**e** sufl**e**te/zece v**ieţi**.
avoir le coup a**.** *(fam.)* a căpăta îndemînar**e**; **b.** *(arg.)* a s**e** adapta **l**a împr**ej**urări; a şti să s**e** descurc**e** în viaţă; a-şi conduce bin**e** barca.
avoir le coup d**e bambou** *(pop.)* a av**e**a o idee fixă/o păsărică/**o** mar**o**tă; a fi scrîntit; v. şi *avoir la tête fêlée.*
avoir l**e coup de foudre** ai cădea cuiva cu t**ronc** Ia **in**i**mă**; a i s**e** aprinde/ a-i sfîrîi cuiva călcîi**e**le după cineva.
avoir le coup d'œil *(fam.)* a avea intuiţie; a av**e**a disc**e**rnămînt.
avoir l**e coup d'œil sûr** a **e**valua din ochi cu precizi**e**.
avoir l**e courage de** s**e**s **opinions** a nu fi dus **l**a bis**e**rică; a av**e**a cura**j**ul **o**piniei.
avoir le couteau sur la gorge a fi cu cuţitu**l** la os.
avoir l**e crâne dur** a fi **g**reu/tar**e** de cap; a fi tar**e** de boacă; a pricepe **g**reu; a av**e**a cap **g**r**e**u.
avoir le crâne étroit a fi puţin **l**a mint**e**; a av**e**a cr**e**ier de păsărică.
avoir le dé a diri**j**a c**o**nv**e**rsaţia.
avoir le débit facile a avea darul vorbirii.
avoir le dernier mot a av**e**a ultimul cuvînt.
avoir le dessous a rămîn**e** mai pre**jo**s; a fi învins.
avoir le dessus a ieşi triumfător; a tăia p**e** cineva *(fig.).*

avoir le diable au corps a av**e**a mîncărici; a avea mîncărime la tălpi; a-**1** mînca p**e** cin**e**va tălpil**e**; îi j**o**acă şo**a**recii în călcîie; a nu-i mai sta cuiva picioarel**e**; a av**e**a p**e** dracu**l** în **e**l; a fi cu dracu**l** în **el**; a fi dracu**l** împie**l**iţat; a nu avea astîmpăr; a nu av**e**a star**e**; a nu-3 mai prind**e** pe cineva **lo**cu**l**; a **nu** putea sta **lo**cu**lui**; a nu sta o clipă locu**l**ui.
avoir le dos au feu et le ventre à table a f**i şi cu** s**l**ă**n**ina-n p**o**d **ş**i c**u** p**o**rcul gras **î**n bătătură.
avoir le dos tourné a avea un moment d**e** n**e**atenţie,
avoir l**e droit de** a avea dreptul de a/să.
avoir l**e feu** a**u derrière** *(pop.)* v. *courir à toutes jambes.*
avoir l**e feu sacré** *(fig.)* a avea focul sacru.
avoir l**e Hon** *(pop.)* a av**e**a multă îndemînar**e**.
avoir l**e flacon** *(pop.)* a înainta în vîrstă; a îmbătrîni; a-**1** a**j**un**g**e zilel**e**.
avoir le flirt a**u cœur** *(fam.)* a-i plăcea să flirteze.
avoir le fr**ont dans le cou** *(fam.)* a fi chel ca-n palmă; a fi che**l** ca o lună plină.
avoir le front de... *(fam.)* a avea tupeul să...; a cuteza să...
avoir le gaz**on mité** *(arg.)* a fi chel ca-n palmă; a fi che**l** ca o lună plină.
avoir le geste large a fi mînă larga/spartă; a fi **l**ar**g l**a pungă; a fi **g**ener**o**s; a av**e**a mînă slob**o**dă; a da ceva cu ocaua **lui** Cuza; a da ceva cu mîneci lar**g**i; a fi tot cu mîna în buzunar.
avoir le geste prompt *(fam.)* a fi **g**ata să acţio**ne**ze.
avoir le gosier e**n pente** v. *aimer la bouteille.*
avoir le gosier pavé *(pop.)* a mînca fierbinte/piperat; a avea **g**ura sp**o**ită *(pop.)*
avoir le gosier sec a-i fi s**et**e; a avea gîtul uscat; a-i sf**î**rîi cui**v**a **g**ifle**j**ul de sete; a s**e** naşte în zodia **r**aţel**o**r *(fam.).*
avoir le gosier serré a avea/a i se pune cuiva un nod în **g**ît.
avoir le gousset garn**i/l'escarcelle ga**rn**ie** v. *avoir la bourse ronde.*
iZ
avoir le gousset percé *(pop.)* a-i aluneca banii printre degete.
avoir le gousset vide v. *avoir la bourse plate,*
avoir le goût de la toilette a fi c**o**chet; **a-i** plăc**e**a **să se** îmbrace bine.
avoir le goût sûr a ave**a** gust.
avoir le gros tabac *(ar*g. *teatru)* a avea un mar**e** succes.
avoir le hoquet a sughiţa.
avoir le mal de mer a av**e**a **r**ău de mar**e**.
avoir le mal du pays a-i fi d**o**r de ţară; a **tînji** de dorul de ţară.
avoir le **matelas** *(pop.)* v. *avoir la bourse ronde.*
avoir le mauvais œil *(fam.)* a de**o**chea.
avoir l'embarras du choix a **s**t**a** în **cu**m**pănă**; **a** f**i în** dilemă/în cumpăt/în dub**iu; a n**u şt**i** c**e s**ă alea**g**ă.
avoir le moral à zéro *(fam.)* a av**e**a mora**l**u**l** scăzut/la pămînt,
avoir le nez creux/fin a avea fler/intu**i**ţ**i**e; **a** f**i** p**e**rspicac**e**.
avoir le nez en pied de marmite a avea nasul borcănat.
avoir le nez sur qch. *(fam.)* a. a f**i** aproape d**e u**n luc**r**u; **b.** *(fi*g.*)* **a** prinde firul *(fam.).*
avoir le nez sur son travail *(fam.)* a f**i adî**nci**t în l**ucru; a sta cu nasu**l** în **l**ucru.
avoir le noir *(pop.)* a fi muncit d**e** gînduri **neg**r**e**.
avoir le palais fin a avea **g**ustu**l** fin.
avoir le parler gras a graseia.

avoir le pas a avea pri**o**ritate/întîietat**e**.
avoir l'épée sur la gorge a fi cu cuţitu**l** la **gî**t/**la os**
avoir le physique de l'emploi a se ved**e**a cît d**e** col**o** c**u ce** t**e** ocup**i**.
avoir l'épiderme chatouilleux a fi susceptibil.
avoir le pied à l'étrier a. a fi gata d**e** p**le**care; a sta c**a** ţarca-n par; **b.** **a** f**i** pe calea c**e**a bună.
avoir le pied marin *(fam.)* a n**u a**ve**a r**ă**u** de mare.
avoir le pif pour qch. *(pop.)* **a** avea fler/intuiţie; **a** f**i** p**e**rspicace.
avoir le piment sale a f**i** beat criţă/m**o**rt; a vedea dublu; a umbla p**e** d**o**uă cărări; a **i se î**mpletic**i** limba; a fi clei; a fi în patru iţ**e**; **a** avea fum/ceaţă în cr**e**ie**ri**; **a** prinde ci**o**cîrlanul/prep**el**iţa d**e** c**oa**dă**; a** ţine le**ul** d**e ure**c**hi**.
avoir le pli du métier a av**ea ticu**r**ile** m**eseriei.**
avoir le pompon *(fam.)* a. a f**i** mai c**u** m**o**ţ; **b. a i-o lu**a cu**i**va înainte; **a** î**n**trec**e** p**e c**i**neva; a o a**p**u**c**a** înaint**e**; **a** rămîn**e** p**e** cin**e**va; **a** i**eş**i tr**i**umfăt**o**r.
avoir le pouce rond a fi înd**e**mînatic.
avoir le rouge au visage a i se urca sîn**g**ele **l**a cap.
avoir le sac a. *(pop.)* V. ***avoir*** *la bourse ronde;* **b.** *(arg.)* v. *être bête à faire* ***plaisir.***
avoir le sang chaud a f**i iu**t**e la** mînie; **a** fi **i**ute c**a ar**dei**ul; a se** aprinde **uşor**; **a se iuţ**i c**a** a**r**d**e**iu**l**; a-**i** săriţandăra/muştaru**l**/bîzdîcul ***(fam.):*** a-**i** d**a cui**v**a** borşu**l î**n f**o**c ***(fam.);*** **a se** fac**e** b**orş** ***(fam.);*** **a-i** ven**i** cuiva muşta**r**u**l la** nas *(fam.);* a **i** se su**i** cuiva piperu**l l**a n**as** ***(fam.);*** a-i ven**i ar**ţa**gul** ***(fam.);*** **a**-**1** apuca pe cineva pîrţagu**l** ***(fam.).***
avoir le sang qui bout dans les veines a-**i** c**l**ocoti/a-i fi**e**rb**e** sînge**l**e în vin**e**.
avoir le sang qui monte à la tête/au visage a **i se ur**c**a** sînge**l**e **la cap.**
avoir les baguettes *(arg.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir les bottes en **bascule/à rouleaux a** i se împletici pici**o**are**le (**d**e** beţie).
43
avoir les **canines longues** *(fam.)* a fi hrăpăreţ; a fi lacom d**e bani**; **a fi** însetat de aur; a se bucura la av**e**r**e**.
avoir les chass**e**s **qui font roue libre** *(ar*g.*)* a-i **j**uca **o**chii în cap.
avoir les cheveux grisonnants a fi cărunt; a fi bătut d**e** brumă ***(fam.).***
avoir les cheveux qui se **dressent sur la tête** *(fam.)* **a** i se fac**e**/a i **se** ridica păru**l** măciucă.
avoir les chevilles qui enflent *(pop.)* a se lăuda.
avoir les chocottes/Ies grolles *(pop.)* V. *avoir froid dans le dos.*
avoir lis copeaux/les colombins *(arg.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir les côtes en long *(fam.)* a avea oase-n burtă.
avoir les coudées franches a avea mînă liberă; a av**e**a lib**e**rtat**e** de acţiun**e**.
avoir les crochets *(pop.)* v. *avoir le*s *crocs.*
avoir les crocs *(pop.)* a fi **l**ihnit d**e** foame; a-i sări cuiva ochii de foam**e**; a **i** s**e l**ungi urechil**e** de foame; a fi rupt în coş de foam**e**; a fi hăm**e**sit de foame; a fi **l**at de foame; a av**e**a burta lipită d**e** spate; a i s**e** lipi burta de spat**e** de foam**e**; a av**e**a coastele lipit**e**; a i s**e** lipi cuiva c**o**aste**le**.; a **l**eşina d**e** foame; a sta cu dinţii **l**a st**e**l**e**.
avoir les dents longues a. v. aco*ir les crocs;* **b**. a fi hrăpăr**eţ**; a fi lac**o**m d**e** bani; a fi însetat de aur; a se bucura **l**a av**e**re.
avoir les deux pieds sur terre *(fam.)* a fi c**u** pici**o**arele p**e** pămînt; a av**e**a simţu**l** realităţii.
avoir les doigts longs'a av**e**a de**g**ete **l**ungi *(fam.);* a fi **l**ung de mînă.

avoir le se**n**s **des réalités** a avea simţul realităţii; a fi realist.
avoir les épaules ass**e**z **large**s *(fam.)* **a**. a fi în stare să/de; a fi în măsură să; b**.** a o duc**e**/a ţine la tăvă**l**ea**l**ă.
avoir l**e**s **étriers trop** c**our**ts *(arg.)* a av**e**a picioar**e** scurt**e**.
avoir les **f**esses **assises sur du velours** *(fam.)* a trăi ca în sînul **l**ui Avram; a trăi ca în pămîntu**l** făgăduinţei; a trăi ca dinele la slînă: a trăi în lumea albă; a avea/a duce zile albe; ca albina la r**o**iul său petr**e**ce.
avoir les foies *(pop.)* v. a*coir froid dans le dos.*
avoir les foies ea place *(arg.)* a fi cura**jo**s.
avoir les framboises *(pop.)* v. *a*co*ir fr*o*id dans le dos.*
avoir les grelots *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir les ja**mbe**s **brisées/cassées** a fi frint de ob**o**seală; a cădea din pici**o**ar**e** de **o**b**o**seală; a nu mai putea de picioare/de **o**b**o**seală; a fi sleit de ob**o**s**e**ală; a pica de oboseală; a-i crăpa cuiva ochii de oboseală *(fam.);* a fi rupt în spate; a-i scîrţîi oasele; a-i trece cuiva o**s** prin os; a-**1** a**j**un**g**e obos**e**ala; a pica în bot *(fam.);* a nu-şi mai simţi picioar**ele**.
avoir les jambes en **acoroehe-cœur** a av**e**a picioare strîmbe.
avoir les ja**mb**es **en coton/en flanelle** v. *avoir les jambes brisées.*
avoir les jambes en parenthèses *(fam.)* a av**e**a pici**o**are strîmb**e**.
avoir les jambes en pâté de foie *(fam.)* **v**. *avoir les jambes brisées.*
avoir les jetons *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir les j**o**u**e**s **e**n **feu** a-i ard**e** obra**j**ii.
avoir les mai**n**s c**r**ochu**e**s/**l**es **ongles cro**chus v. *avoir les canines longues.*
avoir les mains li**br**es *(fam.)* a avea mînă liberă; a avea **l**ibertat**e** d**e** acţiune.
avoir les mains liées *(fam.)* a fi legat d**e** mîini **ş**i de picioare.
avoir les mains nettes a fi cinstit; a nu avea nimic să-ţi repr**o**şezi.
avoir les mains vid**e**s a nu avea nimic de oferit.
avoir les nerfs à fleur de **peau** a**.** a avea n**e**rvii slabi; a fi cu nervii **în** batistă/în furculiţă *(fam.);* **b.** a fi iritabil/ irascibil.
avoir les nerfs à vii a fi iritat.
44
avoir l**e**s **nerfs ébranlés** a avea nervii zdruncinaţi.
avoir les nerfs en boule/en bobine/en pelote *(fam.)* a fi iritat.
avoir les nerfs fragiles/irritables a**.** a avea nervii slabi; a fi cu n**er**vii în batistă/în furculiţă ***(fam.);*** **b.** a fi iritabil/irascibil.
avoir les nerfs tendus à bloc *(fam.)* a f**i** iritat.
avoir les ongles en deuil a avea un**g**hii murdare.
avoir les oreilles oui tintent a-i ţiui urechile.
avoir le souffle court a ob**o**si **r**epede.
avoir le sourire *(fam.)* a fi încîntat (de ceea c**e** s**e** întîmplă).
avoir le sourire a**u**x **lèvres** a fi cu zîmbetul p**e** buze.
avoir les pattes crochues *(fam.)* a fi hrăpăreţ; a fi lacom de bani; a fi înse**t**at de aur; a s**e** bucura la av**e**r**e**.
avoir les pieds cha**ud**s a t**r**ăi în belşu**g**/în răsfăţ; a ţine casă mare; a trăi cu banii în **l**adă; a avea/a duce zil**e** albe.
avoir les pieds da**n**s Ic **dos** *(ar*g.*)* a fi urmărit de p**o**liţie.
avoir les pieds en dentelle v. *avoir les jambes brisées.*
avoir les pieds n**i**ck**elé**s *(fam.)* a sta cu braţ**e**le încrucişate; a sta cu mîinile în sîn/în şolduri/în brîu/în buzunar; a încrucişa braţele; a sta cu d**eg**etu**l** în gură; a-şi încopcia mîinile.
avoir les **pieds sur l**a **terre** a fi cu pici**o**a**r**ele pe pămint; a avea simţu**l**

realităţii.
avoir les pieds sur les chenets *(fig.* ***fam.)*** a duce o viaţă liniştită; a trăi în tihnă.
avoir l'espoir che**v**ill**é à l'âme** a se hrăni cu năde**j**dea; a nu se lăsa dob**o**rît.
avoir les portugaises ensablées *(arg.)* a fi tare/fudu**l** d**e** ur**e**chi; a avea bumbac/vată în urechi; a fi surd toacă; a auzi-n **g**ură ca cucul; a auzi **g**r**e**u.
avoir l'es**prit ailleur**s a fi dus cu mintea; a fi cu mintea dusă; a-i năluci cuiva ochii; **a** av**e**a mintea plecată cu s**o**rc**o**va ***(pop.).***
avoir l'esprit à l'envers **a.** a fi a**g**itat/tulburat; **b**. a **j**udeca **g**reşit/pe dos.
avoir l'esprit au talon *(pop.)* a **f**i zăpăcit; a v**o**rbi fără să **g**înd**e**ască.
avoir l'esprit bien tourné a fi spiritual; a av**e**a haz.
avoir l'esprit de corps/d'équipe *(fam.)* a avea spi**r**it d**e** echipă.
avoir l'esprit de **guingoi**s a avea mintea sucită.
avoir l'esprit de l'escalier a nu avea prezenţă de spirit; a-i cădea fisa cu întîrziere *(fam.).*
avoir l'esprit d'entreprise a av**e**a spirit întreprinzăto**r**; a fi întreprinzător.
avoir l'esprit dérangé v. *avoir la tête fêlée.*
avoir l'es**prit** d**e suite** a**.** a avea spirit metodic; **b.** a avea c**o**ntinuitate în **i**d**ei.**
avoir l'esprit de travers a o **l**ua razna; a-şi pierde firul ideil**o**r.
avoir l'esprit e**n écharpe** a fi dus cu mintea; a fi cu mintea dusă; a-i nă**l**uci cuiva **o**chii; a avea mintea p**l**ecată cu sorcova *(pop.)***avoir l'esprit épais** a fi greu/tar**e** de cap; a fi tar**e** de b**o**acă; a pricepe **g**reu; a avea cap greu.
avoir l'esprit large a**.** a avea concepţii lar**g**i; **b.** a fi **g**ener**o**s.
avoir l'esprit lent a fi **g**reu/tare de cap; a fi tare d**e** b**o**acă; a pricep**e** **g**reu; a av**e**a cap greu. _.
av**oir l'esprit** ma**l tourné** a-i umbla mintea la prostii; a s**e** gîndi la **r**e**l**e.
avoir l'esprit obnubilé a av**e**a mint**e**a întunecată.
avoir l'esprit prompt/vil a fi a**g**er/spirt/criţă **l**a mint**e**.
15
Avoir l'e**sprit tordu** a. a fi agita**t**/tulburat; **b**. a judeca gr**e**şit/pe dos.
avoir l'esprit tor**tueux** a fi n**e**sinc**er**, ascuns, p**re**făcut.
avoir les reins solides a fi b**og**at şi puternic; a fi tare pe poziţie.
avoir les reins souples a fi slu**g**arnic; a avea spinarea înd**o**ită; a se ploconi.
avoir les rieurs de son côté a-şi face de rîs adversaru**l**.
avoir les semelles/les souliers/les talons à **bascule** *(pop.)* a fi beat criţă/ mort; a vedea dublu; a i se împletici limba; a fi clei; a fi în patru iţe; a av**e**a fum/ceaţă în creieri; a prinde ciocîrlanul/prepeliţa de coadă; a ţin**e** **l**eu**l** de urechi; a umbla pe două cărări.
avoir l'estomac chargé a av**e**a st**o**macul încărcat.
avoir l'estomac creux/l'estomac dans les **talons** a fi lihnit d**e** foam**e**; a-i sări cuiva ochii de f**o**am**e**; a i se lungi ur**e**chi**le** de foam**e**; a f**i** rupt în coş de f**o**am**e**; a fi hămesit de foame; a f**i** **l**at de foam**e**; a avea burta **l**ipită d**e** spat**e**; a i se **l**ipi burta d**e** spat**e** d**e** f**o**am**e**; a avea c**o**astel**e** **l**ipit**e**; a i se lipi cuiva coastele; a **l**eşina d**e** f**o**am**e**; **a** sta cu dinţi**i** **la** st**ele.**
avoir les tricotins *(arg.)* v. *avoir froid dans le dos.*
avoir les y**eu**x **en f**ac**e des trous** *(pop.)* a vedea **l**impede.

avoir les yeux gros a avea ochii plini d**e** lacrim**i**; a-i în**o**ta **o**chii în **l**acrim**i**; a avea **l**acrimi în ochi.
avoir les ye**u**x **plus grands que** l**e ventre** a**.** a f**i l**acom la mîncare; **b.** a avea ambiţii ma**r**i.
avoir les y**eu**x **qui lui font** l**e tour d**e **la tête** a fac**e** ochii mari; a căsca/a ho**l**ba ochii; a fac**e** ochi**i** cît cep**e**le; a bo**l**ovăni/a bo**l**di/a ble**oj**di ochii; a be**l**i ochi**i** *(pop.).*
avoir les yeux qui se croisent les bras *(fam.)* a s**e** uita cruciş.
avoir le **taf** *(arg.)* a-i fi t**e**amă; v. şi *avoir froid dans le dos.*
avoir le timbre ïêlé/brouillé v. *avoir la tète fêlée.*
avoir le travail facile a munc**i** uşor, fără **e**fort.
avoir le truc *(pop.)* a fi dibaci; a **j**uca p**e** funi**e**; a fi înţărcat d**e** dracu.
avoir le vent court *(fam.)* a avea respiraţia scurtă.
avoir le vent dans les voiles/en poupe a-i mer**ge** bin**e**; a-i **me**r**ge** cuiva în plin; a-i mer**ge** d**e** minune; a-i merge cuiva tr**e**buri**le** st**r**ună; a-i mer**g**e în plin; a avea ia**r**ba fi**e**ru**l**ui; a-i curge cuiva **l**apt**e**/miere în păsat; a-i curg**e** cuiva numai m**iere**; a-i bat**e** vîntu**l** în pupă; a-i veni cuiva iapa **l**a hăţ; a fi la drum mar**e**; a fi p**l**in d**e** noroc ca dine**l**e d**e** purici.
avoir le **ventre creux/plat** a fi **l**ihnit d**e** f**o**ame; **a** av**e**a bu**r**ta **l**ipită de spate; a **i** s**e l**ipi burta d**e** spate d**e** foame; a av**e**a coaste**l**e **l**ipite; a i s**e** lipi cuiva coastele; a-i sări cuiva ochii d**e** foam**e**; a i s**e l**ungi urechi**l**e d**e** foame; a fi rupt în coş de foame; a fi hămesit d**e** foame; a fi **l**at d**e** f**o**ame; a leşina de f**o**am**e**; a sta cu dinţii **la** s-te**l**e.
avoir le ventre plein a fi sătul.
avoir le verbe haut *(fam.)* a vorbi d**e** sus/din şa; a fi aro**g**ant.
avoir le ver solitaire *(fam.)* a mînca cît şapte/pop**e**şt**e**; a mînca ca **o** căpuşă; **a** f**i** bărbat la **g**ură.
avoir le vin gai a fi vesel la beţi**e**.
avoir le vin triste a fi mohorît **l**a beţi**e**.
avoir le visage au vent a fi n**e**nor**o**cit; a plîn**g**e şi pămîntu**l** sub **e**l.
avoir le vivre et le couvert a avea casă şi masă.
avoir l'humeur baladeuse *(fam.)* a fi plimbăreţ.
avoir lieu a avea l**o**c.
avoir lieu de a av**e**a motiv să; a fi îndr**e**ptăţit **să.**
46
avoir l'injure à la **bouche** *(fam.)* a avea **g**ură spurcată.
avoir l'intelligence des affaires a se pric**e**pe la afac**e**ri.
avoir l'intention a avea de **g**înd; a-1 bat**e** pe cineva **g**îndu**l**; a av**e**a intenţia.
avoir l'œil a **fi** at**e**nt.
avoir **l'œil américain a.** a **o**bserva totul dintr-o privire; **b. a** fi vi**g**ilent.
avoir l'œil à tout a fi **cu** ochii-n patru; a fi numai **o**c**hi.**
avoir l'œil/l'oroille au guet a fi cu ochii-n patru; a fi numai ochi.
avoir l'œil sur qn. v. *avoir qn. à l'œil.*
avoir l'oreille basse a **l**ăsa nasu**l** în **j**os.
avoir l'oreille de qn. a se bucura de încrederea cuiva; a av**e**a trec**e**re la cineva.
avoir l'oreille dure a fi tar**e**/fudu**l** de urechi; a fi surd toacă; a avea bumbac/vată în urechi; a auzi-n **g**ură ca cucul; a auzi **g**reu.
avoir l'usage du monde a şti să te porţi în **l**ume.
avoir maille à partir avec qn. a. a av**e**a c**e**va d**e** împărţit cu cineva; **b.** a-şi găsi mantaua cu cineva.
avoir mal à la tête a-**1** durea capul; a avea dureri d**e** cap.

avoir mal aux cheveux *(fam.)* a-1 du**re**a capul după chef.
avoir mal au cœur a-i fi/a avea **g**reaţă.
avoir Marianne dans l'œil *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
avoir martel en tête a-şi fac**e** bătai**e** d**e** cap; a-ş**i** face gînduri/gri**j**i; a intra **l**a gri**j**i/**l**a id**e**i; **a** s**e** măcina de **g**ri**j**i.
avoir mauvaise conscience a avea mustrări de conştiinţă.
avoir mauvaise grâce à a nu fi cel mai indicat p**e**nt**ru** a**.**
avoir mauvaise baleine a-**i** mirosi gura.
avoir mauvaise mine a arăta rău.
avoir mauvais esprit a. a fi al dracului/dat dracului; a fi cu carnea băl**ţ**ată; **b.** *(arg.)* a fac**e** **g**lum**e** pr**o**aste.
avoir part au gâteau a **se** înfrupta de p**e** urma unei afac**e**ri**; a** împărţi cîşti**g**u**l**/prada.
avoir partie gagnée a cîşti**g**a înaint**e** d**e** a începe; a cîş**tig**a dinainte.
avoir partie liée avec qn**.** *(fam.)* a fi în cîrdăşie cu cin**e**va.
avoir peu de tête a nu f**i** prea deştept; a nu avea cap.
avoir peur a-i f**i** teamă; v. şi *avoir froid dans l***e** ***dos.***
avoir peur de son ombre a s**e** t**e**m**e** şi de umbra sa.
avoir pieds et poings liés *(fam.)* a f**i** legat de miini şi de pici**o**ar**e**.
avoir pignon sur rue a fi om **c**u vază **i**n oraş.
avoir pitié de qn. a-i fi m**il**u/a avea mi**l**ă de cineva; a-şi face **jerna**nă **c**u cineva. ***%***
avoir plein pouvoir a av**e**a depl**i**ne puteri.
avoir plus de peur que de mal a se fi speriat degeaba.
avoir plus d'une carte dans son jeu a nu s**e** lăsa (eu una cu d**o**uă).
avoir plus d'une corde/plusieurs cordes à son arc a nu s**e** lăsa (cu una cu două).
avoir plus d'un tour dans son sac a n**u** **s**e lăsa (cu una cu două).
avoir pour conséquence a avea dr**e**pt consecinţă/drept rezultat.
avoir pour objet a **avea c**a **o**bi**e**ct; a av**e**a **c**a ţe**l**.
avoir prise sur qn. v. ap*oir* ***barre(s)*** *sur qn.*
avoir qeh. à son actif a avea c**e**va la activul său.
avoir qeh. con**tre** a avea ceva împ**o**tr**i**vă.
avoir qcn. dans le casaquin *(pop.)* a fi bolnav.
avoir qcb./qn. dans le dos a avea ceva/p**e** cineva pe cap; a fi sîciit de ceva/de cineva.
ii
avoir qch. dans le ventre *(fam.)* a f**i** ambiţi**o**s/**e**ne**rg**ic.
avoir qch. en perspective a avea c**e**va în perspectivă.
avoir qch. dans l'idée/dans la tête a av**e**a c**e**va în **g**înd/cap.
avoir qch. en son gouvern**ement** a avea ceva în cust**o**die.
avoir qch. pour une misère *(fam.)* a obţin**e** c**e**va pe nimica **t**oată.
avoir qeh. sous la main a av**e**a c**e**va la îndemînă/la dispoziţi**e**.
avoir qn. a tra**g**e p**e** cineva p**e** sfoa**r**ă; **a-**i trage clapa cuiva; **a-i** fac**e** cuiva fi**g**ura/p**o**ntu**l**; a f**e**nta pe cineva *(fam.);* a potc**o**vi p**e** cineva *(fam.);* a-i trage/a-i pun**e** cuiva calupul; a-i tra**g**e cuiva butucul; a**-i** trag**e** cuiva condeiul; a-i pune cuiva **ghio**c în urech**e**; **a** pune pe cineva în obor**o**c; a le**g**a pe cineva la gard; a încălţa p**e** cineva.
avoir qn. à dos a-şi ridica p**e** cin**e**va în cap.
avoir qn. à la bonne *(fam.)* a avea pe cin**e**va **l**a inimă; a privi cu ochi buni p**e** cin**e**va; a lua pe cin**e**va **l**a ochi buni.
avoir qn. à la caille/à la crotte *(arg.)* **a** n**u** avea p**e** cineva **l**a inimă/la stomac; a nu putea mistui/suf**e**ri pe cin**e**va; a iubi pe cineva/a-i fi

cuiva drag ca sarea-n ochi; a av**e**a pe cineva **l**a **o**chi răi; a se uita la cineva cu ochi răi; a privi pe cineva cu ochi răi; a-i fi cuiva oftică pe cineva; a-i fi dra**g** cuiva ca tăciune**le la** nas; **a** nu-i p**l**ăc**e**a mutra/ ochii cuiva.
avoir qn. à l'œil ***(fam.)*** **a** n**u slă**b**i/ a** nu scăpa din ochi p**e** cin**e**va; **a** fi/a sta cu **o**chii pe cin**e**va; a ţine p**e** cineva în şapte/nouă frine; a supraveghea p**e** cineva înd**e**aproape.
avoir qn. à l'usure *(fam.)* a învin**g**e p**e** cin**e**va punîndu-i răbdar**e**a **la** înc**e**rcar**e**.
avoir qn. à ses trousses a fi urmărit d**e** cin**e**va.
avoir qn. bien en main a **e**x**e**rcita autoritat**e** asupra cuiva; a pun**e**/a-i atîrna cuiva belciu**g** în n**as.**
avoir qn. dans le nez *(fa*m.)/**d**a**ns le nasc/dans le figne/dans Ic prose/ dans le tal** *(arg.)* a nu avea pe cineva la inimă/la stomac; a nu put**e**a mistui/suferi pe cineva; a iubi pe cin**e**va/a-i fi cuiva d**r**a**g** ca sarea-n ochi; a avea pe cin**e**va la ochi răi; a se uita **l**a cineva cu ochi răi; a p**r**ivi pe cineva cu ochi răi; a-i fi cuiva oftică p**e** cineva; a-i fi dra**g** cuiva ca tăciun**e**le la nas; a nu-i p**l**ăcea mutra/ochii cuiva.
avoir qn. dans sa **manche /dans sa poche** *(fam.)* a **av**e**a** pe cin**e**va în buzunar.
avoir qn. dans sa peau *(fam.)* a fi îndră**g**ostit **l**ulea de cineva; **a** nu mai putea după cineva; a-i sfirîi cuiva inima/călciiele după cineva; a s**e** topi după cineva; a se t**o**pi/a muri de dra**go**st**e** p**e**ntru cin**e**va; **a** se sfirşi de dra**go**ste pentru cineva.
avoir qn. en abomination a nu avea p**e** cin**e**va la inimă/**l**a stomac; a nu put**e**a mistui/suferi p**e** cin**e**va; a iubi p**e** cin**e**va/a-i fi cuiva drag ca sarea-n ochi; a av**e**a p**e** cin**e**va la ochi răi; **a** s**e** uita la cin**e**va cu ochi răi; a privi p**e** cineva cu ochi răi; a-i fi cuiva oftică p**e** cin**e**va; a-i fi dra**g** cuiva ca tăciunele la nas; a nu-i plăcea mutra/ochii cuiva.
avoir qn. jusqu'à l'os a trage pe cin**e**va p**e** sfoară; **a-**i **t**r**age** c**l**apa cuiva; a-i fac**e** cuiva fi**g**ura/pontul; a f**e**nta p**e** cineva *(fam.);* a potcovi p**e** cineva *(fam.);* a-i tra**ge**/a-i pun**e** cuiva calupu**l**; a-i tra**ge** cuiva butucu**l**; **a-i** t**r**a**g**e cuiva cond**e**iul; a-i pune cuiva ghioc în ureche; a pune p**e** cineva în oboroc; a le**g**a p**e** cin**e**va **l**a **g**ard; a încălţa p**e** cineva.
avoir raison a av**é**a dr**e**ptate.
avoir raison de qn. a-i v**e**ni cuiva d**e** hac; a-i pune cuiva capul sub picior *(fam.);* a pune p**e** cineva în oală *(fam.);* a da p**e** cineva de ma**l** *(fam.).*

avoir raison des difficultés a învin**ge g**reutăţile/piedicil**e**.
avoir raison sur toute la ligne a av**e**a dreptate pe t**o**ată **l**inia; a av**e**a perf**e**ctă dreptat**e**.
avoir rendez-vous avec la chance a-şi **g**ăsi n**o**r**o**cu**l**.
avoir réponse à tout a **g**ăsi capac/răspuns **l**a t**o**ate.
avoir sa chique *(arg.)* a fi pr**o**st dispus; a fi fără chef; a fi în toane r**el**e; a s**e** scula c**u** faţa la c**e**arşaf.
avoir sa **cocarde** *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
avoir sa côtelette *(arg.)* a un**g**e la inimă.
avoir s**a figure du dimanche** a av**e**a **o** fi**g**ură veselă.
avoir sa **part du gâteau** a av**e**a ce-i al său pus de o p**ar**t**e.**
avoir sa **tête a.** a f**i** lucid; **b.** a fi încăpăţînat.
avoir ses carottes cuites *(pop.)* v. ê*tre à la mort.*
avoir ses coudées franches a av**e**a mînă liberă; a avea libertat**e** de acţiun**e**.

avoir ses entrées chez qn./dnns la maison de q**n**./qu**el**qu**e part** a f**i** de-a**i** casei.
avoir ses lettres de Cracovie a purta plosca cu minciuni; a umbla cu traista cu minciuni.
avoir ses lettres de noblesse a fi recun**o**scut ca specialist în materi**e**.
avoir ses nerfs a avea nervi.
avoir ses têtes *(fam.)* a avea toane.
avoir soif a-**i** fi s**e**te; a avea **g**îtu**l** uscat; a-i sfîrîi cuiva gîtle**j**ul de s**e**te; a s**e** naşt**e** în zodia raţe**l**or *(fam.).*
avoir soif à avaler sa langue a fi m**o**rt de set**e**; a-i sfîrîi cuiva **g**îtl**e**j**u**l d**e** s**e**t**e**; a av**e**a gîtul uscat; a s**e** naşt**e** în zodia raţel**o**r *(fam.).*
avoir soin a av**e**a **g**r**ijă**.
avoir son affaire *(pop.)* **a.** a încasa/a primi un perdaf/**o** săpunea**l**ă/**o** p**r**aft**ură** ***(fam.);*** a-şi primi porţia; a s**e** umple de b**o**gdapr**o**st**e**; **b.** **a i se** face de petr**e**canie.
avoir s**o**n **assiette** a**u beurre** *(fam.)* a av**e**a o mină d**e** aur *(fig. fam.);* a avea **o** sursă de profitu**ri**.
avoir son bœuf/sa chè**vre** *(arg.)* v. *entrer en colère.*
avoir son compte a. v. *avoir le piment sale;* **b**. a fi p**r**imit **o** l**o**vitură m**o**rtală.
avoir son content *(fam.)* a fi sătul; a nu mai dori nimic.
avoir son coup de bouteilie/de ch**a**ss**ela**s/**de feu/de g**r**oseille** *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
avoir son c**r**a**n** *(arg.)* a fi prost dispus; a fi fără chef; a fi în t**o**ane **r**ele; **a** s**e** scula cu faţa **l**a cearşaf.
avoir son dit et sou dédit a nu se putea baza p**e** cuvîntu**l** cuiva.
avoir s**o**n **franc parler** a v**o**rbi/a spune pe şleau; a vorbi **r**ăspicat; a fi sl**o**bod la **g**ură; a dezle**g**a ca**l**ul de la gard.
a**v**oi**r** s**o**n gaz *(pop.)* v. *avoir son grain.*
avoir s**o**n **grain** *(pop.)* a fi afumat/ch**er**chelit; a fi l**e**mn; a fi (cu capul) **l**u**l**ea; a fi cu vinu-n nas; a fi abţiguit *(arg.);* a-1 bate pe cineva cărbunii **l**a cap; a da cu căciula în cîini/în grindă; a umbla cu p**lo**sca în **nas.**
avoir son heure a avea clipa sa n**or**ocoasă în viaţă.
avoir son linge la**vé** *(pop.)* v. *être à la mort.*
avoir son mot à **dir**e a. a avea un eu vint de spus; a avea c**e**va, de spus; **b.** a-şi spune păr**e**rea.
4!)
avoir son origine dans a-şi av**e**a **o**bîrşia **f**n.
avoîr son pain cuit a-şi av**e**a **e**xistenţa asi**g**urată.
avoir s**o**n **paquet** *(fam.)* a încasa/a primi un p**e**rdaf/**o** săpunea**l**ă/o p**r**aftură ***(fam.);*** a-şi p**r**imi porţia; a s**e** umpl**e** d**e** bo**g**daprost**e**.
avoir son pompon *(fam. înv.)* v. *avoir son grain.*
avoir son siège fait a. a fi luat o h**o**tărîr**e**; **b.** a-şi **fi** făcut/**for**mat o păr**e**re.
avoir sous la main a avea **l**a îndemînă.
avoir sujet de a avea m**o**tiv să; **a** fi îndreptăţit să.
avoir sur le métier a av**e**a în **l**uc**r**u; a avea pe şantierul d**e** c**re**aţi**e**.
avoir sur les reins *(pop.)* **a.** a duce în spinare; **b.** a av**e**a c**e**va pe c**o**nştiinţă; a av**e**a **r**emuşcăr**i**.
avoir (qn.) sur Ies bras/sur son dos a duce p**e** cineva în spinare; a **l**ua/ a duce/a pu**r**ta în cî**r**că.
avoir tendance à a avea tendinţa d**e a**.
avoir tort a **nu** avea dreptate; a se înşela.

avoir toujours la larme à l'œil a., a fi sensibil; **b.** a fi **smi**or**că**it.
avoir toujours le mot pour rire a fi spiritual; a avea haz.
avoir toujours son couvert mis chez qn. a fi în**o**tdeauna bin**e**venit **l**a cineva.
avoir toujours un mot à la bouche a o ţin**e** ca **g**aia maţul; **a s**p**u**n**e mere**u acelaşi luc**r**u.
avoir toujours un pied en l'air a fi a**g**itat; **a-şi** schimba m**e**r**e**u **l**ocu**l**.
avoir tous les atouts dans son jeu a av**e**a t**o**at**e** şansel**e** d**e** r**e**uşită.
avoir toute honte bue a pierde **o**rice **r**uşin**e**; a nu av**e**a pic de ruşine.
avoir toute sa tête/toutes ses idées v. *avoir la tête froide.*
avoir toutes les cartes dans son jeu a av**e**a t**o**ate şansel**e** d**e reuşită**.
avoir tout son temps a nu **se g**răbi; a ale**g**e mom**e**ntul prielnic.
avoir trait à a se referi **l**a.
avoir trente kilomètres dans les jambes v. *avoir **les** jambes brisées.*
avoir un air bourru a părea morocăn**o**s.
avoir un air/une tête de déterré a. a arăta c**a sc**o**s** d**in r**ac**l**ă; **b. a** f**i** palid ca **un m**o**rt.**
avoir un air rechigné a avea o mutră acră.
avoir un air suffisant a f**i** plin de sine/de if**o**se; a lăsa pe v**o**dă departe; a n**u** s**e** da pe cineva/pe şapte.
avoir un appétit d'ois**eau** *(fam.)* a mînca ca o păsărică.
avoir un avantage sur qn. a avea un avanta**j** asupra cuiva; a fi superi**o**r cuiva.
avoir un bandeau sur les yeux a **fi cu o**chii le**g**aţi; a nu v**e**dea/a nu înţe**le**g**e** nimic.
avoir un **be**au **c**hâssis *(fam.)* a fi lat în spete; a avea o c**o**nstituţie r**o**bustă.
avoir un **bég**uin **pour qn.** *(fam.)* a avea cîrli**g** la cineva.
avoir un blanc-se**ing** a avea mînă **l**iberă; a avea libertat**e** de acţiune.
avoir un bœuf su**r la** lan**g**u**e** *(fam.)* a-şi ţ**i**ne **g**ura; a-.şi pun**e g**ard la **g**ură; a-şi pune b**o**tniţă la **g**ură; **a-şi** pun**e** stra**j**ă /stavilă **g**urii; a-şi pune frîu **l**imbii/**g**urii.
avoir un bon coup de crayon a desena cu uşurinţă.
avoir un bon/joli coup de fourchette *(fam.)* a fi mîncăcios; **a** av**e**a burtă de iapă; a mînca ca un spart.
avoir un bon creux a avea o voce frumoasă d**e bas.**
avoir un **bon délié** a avea darul v**o**rbirii.
avoir un **bras/une main/une poig**n**ée de fer** a fi mînă de fier.
avoir un brouillard devant les y**eu**x a avea **o** ceaţă pe **o**chi.
m
avoir un cafard dans la **ti**r**elire/dans la sorbonne** *(fam.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir un caractère chatouilleux *(fam.)* a fi susceptibi**l**.
avoir un caractère de chien *(fam.)* a fi arţă**go**s.
avoir un caractère de c**o**ch**on** *(pop.)* a avea un caracter urit.
avoir un chat/une boule dans la gorge *(fam.)* a fi **r**ă**g**uşit; a fi văzut **l**upu**l**; a-i cădea cuiva ouşorul.
avoir un chez s**oi** a avea casa sa.
avoir un cœur d'artichaut *(fam.)* a fi fluşturatic; a fi inimă zburdalnică.
avoir un cœur d'or *(fam.)* a avea o inimă de aur; **a** avea inimă bună; **a** f**i bu**n ca pîinea caldă; a fi o**m** de inimă.
avoir un cœur tendre a avea o inimă caldă.
avoir un compte à régler avec qn. a avea o **r**ă**fuială cu cineva.**
avoir un coup *(arg.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir un coup dans le n**e**z *(fam.)* v. *avoir son grain.*

avoir un coup de gibelet/de hache/de marteau *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir un/le coup de pompe *(pop.)* a se simţi dintr-o dată **e**puizat.
avoir un côté m'as-tu vu *(fam.)* a-i plăcea să uimească/să scoată ochii lumii.
avoir un coup de pot *(fam.)* a avea baftă.
avoir un crâne de limace *(pop.)* a fi chel ca-n pa**l**mă; a fi che**l ca** o **l**ună plină.
avoir un creux dans l'estomac a simţi un gol în st**om**ac; **v**. ş**i** *avoir les crocs.*
avoir un dada/une marotte a avea o ide**e** fixă/o păsărică/o **m**arotă.
avoir un drôle d'air a arăta ca dracu.
avoir une affaire sur le bras a av**e**a **o** t**r**eabă pe c**ap**.
avoir une araignée/un hanneton da**n**s **le plafond** v. *avoir la tête fêlée.*
avoir une belle carrure a fi lat în spet**e**; a av**e**a o constituţie **ro**bustă.
avoir une belle main *(fi*g.*)* a avea o scriere frumoasă.
avoir une belle plume a avea c**o**ndei.
avoir une bonne assiette *(fam.)* a se ţine bine **î**n şa.
avoir une bonne/grosse balle *(fam.)* a av**e**a **o** mutră simpatică.
avoir une bonne boule *(pop.)* a avea **o** mutră simpatică.
avoir une bonne carre *(pop.)* a f**i** un ma**l** d**e** om; a fi d**e** şapt**e** palme în piept; a av**e**a gabaritu**l** depăşit *(pop.).*
avoir une bonne cote *(arg.)* a se bucura d**e** stimă.
avoir une bonne descen**te** *(pop.)* v. *avoir le ver solitaire.*
avoir une bonne gueule *(fam.)* a av**e**a o mut**r**ă simpatică.
avoir une bonne/fameuse platine *(fam.)* a fi rău de **g**ură; a avea limbă ascuţită; a înţepa cu v**o**rba/cu limba; a înţepa ca vi**e**spea; a fi fiere spurcată.
avoir une bonne/fière tapette *(fam.)* v. *avoir bon bec.*
avoir une bonne tête a. a fi inteli**g**ent; **b.** a inspira încredere**.**
avoir une bouche comme le métro a av**e**a o **g**ură cît **o** şură.
avoir une bouche mal garnie a avea **g**ura ştirbă.
avoir une boule de billard *(po**p.)*** a fi chel ca n palmă; a fi ch**e**l ca **o** lună plină.
avoir une brique da**n**s **son** cha**pe**a**u** *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
avoir une carotte dans le plomb *(ar*g.*)* a fi răguşit; a fi văzut lupu**l**; a-i cădea cuiva ouş**o**ru**l**.
avoir une case vide/une cas**e de moins** *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir une chambre à Lunel *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
Kï
avoir une chaumière **et u**n **cœur** *(fam.)* a se mulţumi cu puţin.
avoir une conscien**ce élastiq**u**e/large** *(fam.)* n fi îngăduitor; a tr**e**c**e** cu v**e**derea.
avoir une coquetterie dans **l'œil** *(fam.)* a se uita cruciş.
avoir une de c**e**s mi**ne**s! *(fam.)* a arăta splendid.
avoir une dent contre qn. a avea un dinte împ**o**triva cuiva; a purta pică/rîcă cuiva; a-i purta cuiva duşmănie/ponos; a-i pu**r**ta cuiva sîmbetele/parastasele; a pune/a trec**e** pe cineva la condică/la catastif; a paşte p**e** cineva; a av**e**a parap**o**n/n**e**caz/oftică pe cineva; a fi supărat p**e** cineva; a prinde ciudă/necaz pe cineva; a-i trec**e** cuiva c**e**va în c**o**ndică; a ţine cuiva mînie/pizmă; a avea ciudă pe cineva.
avoir une dent de lait contr**e** qn**.** a av**e**a o duşmănie veche faţă de cineva (duşmăni**e** din c**o**pilări**e**).

avoir une drôle de tête/d'allure/de dégaîne/de gueule *(fam.)* **/de terrine** *(pop.)* a arăta ca dracu.
avoir une éponge dans le gosier *(fig. fam.)* a suge ca un burete; v. şi *aimer la bouteille.*
avoir une face de carême a avea o mutră de înmormîntare.
avoir une faim de loup a avea o foame de lup; a-1 tăia pe cineva la ramazan; a-**1** tăia ramazanul; a i se pune soarele drept inimă.
avoir une faim de tous les diables a avea o foame de lup/drăcească; a-**1** tăia pe cineva la ramazan; a-**1** tăia ramazanul; a i se pune soarele drept inimă.
avoir une fêlure/un grain/une mie de pain dans la timballe *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir une fièvre de cheval *(fam.)* a avea temperatură mare.
avoir une figure de croque-mort a avea o mutră de înmormîntare.
avoir une fissure v. *avoir la tete fêlée.*
avoir une grande vogue a avea căutare; a avea vogă.
avoir une grosse tête *(fam.)* a. a fi surmenat, epuizat; **b.** a avea pretenţii mari.
avoir une gueuie/une poire à caler **les roues de corbillard** *(arg.)* a fi urît ca dracul; a fi urît foc/mînia pămîntului/pocitania pămîntului.
avoir une gueule/une poire à coucher dehors avec **un billet de logement** *(pop.)* a fi urît ca dracul; a fi urît foc/mînia pămîntului/pocitania pămîntului.
avoir une gueule à ramer des choux *(pop.)* a fi urît ca dracul; a fi urît foc/mînia pămîntului/pocitania pămîntului.
avoir une haute **idée de soi** a avea o părere bună despre sine.
avoir une hirondelle dans le soliveau *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir une idée derrière la tête a avea un gînd aseuns/o intenţie ascunsă.
avoir une injure sur le cœur a nu putea uita un afront/o jignire.
avoir une langue de vipère *(fam.)* a avea limbă ascuţită/rea; a înţepa ca viespea; a fi rău de gură; a înţepa cu vorba/cu limba; a fi fiere spurcată.
avoir une/sa marotte a avea o idee fixă/**o** păsărică/**o** marotă; a fi scrîntit.
avoir une mauvaise pierre dans son sac a fi pe ducă; a-i merge rău (cu sănătatea); a nu **o** (mai) duce mult; a suna a **o**ală.
avoir une mauvaise réputation a avea un renume prost; a avea o proastă reputaţie.
avoir une mémoire d'éléphant a fi ranchiunos/răzbunător.
avoir une mémoire de lièvre a fi uituc; a uita de la mînă pînă la gură.
avoir une miette du gâteau *(fam.)* a se alege cu ceva; a-i pica ceva.

avoir une mine de chat fâché a fi furios; a fi Dunăre de mînios; ai fierbe/a-i clocoti sîngele de mînie.
avoir **une mine/une tête de déterré** a. a arăta ca scos din raclă; **b**. a fi palid ca un mort.
avoir une mine de papier mâché a arăta rău.
avoir une mine renfrognée a fi prost dispus; a fi fără chef; a fi în toane rele; a se scula cu faţa la cearşaf.
avoir une muffée/*(pop.)* a fi beat criţă/mort; a vedea dublu; a umbla pe două cărări; a i se împletici limba; a fi clei; a fi in patru iţe; a avea fum/ceaţă în creieri; a prinde ciocîrlanul/prepeliţa de coadă; a ţine leul de urechi.
avoir une patte folle a şchiopăta uşor.

avoir une perruque/une casquette en peau des fesses *(fam.)* a fi ch**el** ca-n palmă; a fi chel ca o lună plină.
avoir une personne en haute/grande estime a avea multă stimă pentru cineva.
avoir une petite santé a avea o sănătate şubredă/delicată.
avoir une petite tête a fi puţin la minte; a av**e**a creier de păsărică.
avoir une peur bleue *(fam.)* a i se face inima cit un purice; a tra**g**e o spaimă; *v.* şi *avoir froid dans le dos.*
avoir une pointe de vin *(fam.)* a fi afumat/cherchelit; a fi cu vinu-n nas; a u**m**bla cu pl**o**sca-n nas; a fi lemn; a fi (cu capul) lulea; a-1 bale pe cineva cărbunii la cap; a da cu căciula iu di**n**i/în **g**rindă; a ii abţi**g**uit *(arg.).*
avoir une préférence pour a avea preferinţă/predilecţie pentru.
avoir une prise de bec av**ec qn.** a a**v**ea un schimb d**o** cuvinte cu cineva; a se ci**o**rovăi cu cineva; a se lua la harţă/la c**o**lţi cu cineva.
avoir une q**u**eu**e** a avea urmări.
avoir iui**e ribambelle d'enfa**n**ts** a avea o droaie de copii.
avoir un**e rage de dents** a-l durea dinţii.
avoir une rude/une sacrée caboche *(jam.)* a fi încăpăţînat ca un catîr; a fi tnre
avoir une sale **gueule/bobine** *(pop.)* a avea o mutră antipatică.
avoir une s**a**l**e m**ine a arăta rău.
avoir u**n**e **santé de fer** v. *aller comme le Pont Neuf.*
avoir un estomac d'autruche a a**v**ea stomac de struţ.
avoir une taie sur l'œi**l** a fi **o**rbit (de prejudecăţi etc.).
avoir un**e** *tête* **à** c**l**aq**ue**s/à gi**fl**es *(fam.)* a avea o mutră care cere palme.
avoir une tê**te de linotte** a avea minte de vrabie.
avoir une tê**te de mule/de cochon/de pioche** a fi încăpăţînat ca un catîr.
avoir une tête de **veau/de** f**esse** *(pop.)* a fi chel ca-n palmă; a fi chel ca o lună plină.
avoir une tête en l'air *(fam.)* a fi cu capul în nori; a nu fi p**e** pămînt; parcă-i de p**e** altă lum**e**.
«voir une tê**t**e **qui** n**e revient p**as *(fam.)* a av**e**a o mutră antipatică.
avoir une tête sans cervelle a avea minte de vrabie.
avoir une tri**s**te **idée de** q**n**. a avea o părere proastă de cineva.
a**v**oi**r une veine de pendu** *(fam.)* a avea o baftă chioară/un noroc orb.
avoir une vie rangée a avea casă şi masă.
avoir une voix de cassis-c**o**g**na**c *(arg.)* a fi răguşit; a fi văzut lupul; a-i cădea cuiva ouşorul.
avoir un faible pour q**n**. a avea o slăbiciun**e** pentru cin**e**va.
avoir un fichu/foutu ca**r**ac**tè**r**e** *(fam.)* a fi a**l** dracului/dat dracu**l**ui; a fi cu carn**e**a bălţată.

53

avoir **u**n ïil à la **patte** *(fam.)* a fi le**g**at de mîini şi de pici**o**ar**e**.
a**v**o**i**r u**n** ïil **sur** la **langue** a v**o**rbi peltic.
a**v**o**i**r **un (petit)** g**r**ain v. *avoir la tête fêlée.*
avoir un grand flux de bouehe/de paroles v. *a*co*ir bon bec.*
avoir un hanneton dans la **boîte à sel** *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
avoir un ma**l de** chi**en a.** a întîmpina greutăţi; **b.** a suferi ca un cîine (a av**e**a dur**e**ri mari).
avoir un ma**nque de pot** *(fam.)* a avea **g**hinion; a călca în piatră seacă.
avoir un moral **du tonnerre** a av**e**a m**o**ra**l**ul ridicat.
avoir un **m**ot **sur le bout de la langue/sur l**a **langue/sur** l**e bo**rd **des lèvres** a-i sta pe **l**imbă; a-i umbla v**o**rba prin **g**ură.
avoir un moucho**dro**m**e** *(arg.)* a fi che**l** ca-n palmă; a fi ch**e**l ca o **l**ună

plină.
avoir un moustique dans la boîte au sel *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée,*
avoir un nœ**ud** à **l**a **gorge** a avea/a i s**e** pun**e** cuiva un n**o**d în gît.
avoir un œil d'ai**gl**e a avea perspicacitat**e**; a av**e**a ochi de vultur.
avoir un œil a**u beurre** n**oi**r *(fam.)* a avea un ochi învin**e**ţit.
avoir un œil li**bert**in **et l'autre** jal**ou**x *(pop.)* a se uita cruciş
avoir un œil qui **dit merde** à **l'autre** *(pop.)* a s**e** uita cruciş.
avoir un œi**l** q**u**i **joue** a**u b**i**l**l **et l'autre** q**u**i **marque** l**e**s **points** *(pop.)*
a se uita cruciş.
avoir un œil **sur** qn. *(fam.)* a nu s**l**ăbi/a nu scăpa din ochi p**e** cineva; a
fi/a sta cu ochii pe c**i**n**e**va; a ţine pe cin**e**va în şapte/n**o**uă frine; a
supraveghea p**e** cineva îndeaproap**e**,
avoir un parti-pris contre qn. a av**e**a ceva contra cuiva,
avoir un pépin pour qn. *(înv.)* a avea cîrlig la cineva.
avoir un peu de coque à **l'évant** *(arg.)* v. *avoir son grain.*
avoir un pied dans **l**a **tombe/dans l**a **fosse** a fi eu un picior în **g**roapă; a-i
bate c**o**liva-n pi**e**pt; a mirosi a pămî**n**t/a c**ol**ivă; a-**i** suna cuiva doa**g**ele/scîndura.
avoir un pied de nez a fi ruşinat.
avoir un pied quelque part a avea uşă deschisă/acces **l**a cin**e**va.
avoir un poids sur la **conscience** *(fam.)* a av**e**a remuşcăr**i**; a avea c**e**va p**e**
c**o**nştiinţă.
avoir un poids sur le cœ**u**r a i s**e** pun**e**/a av**e**a o piatră p**e** i**n**imă; a simţi
o povară p**e** suf**l**et.
avoir im poil dans la main *(fam.)* v. *avoir la flemme.*
avoir un poireau dans l**e** c**or**n**e**t *(arg.)* a f**i r**ă**g**uşit; a fi văzut lupu**l**; a-**i**
cădea cuiva ouşoru**l**.
avoir un **porte-feuille/porte-nionnaie b**i**e**n **garni** *(fam.)* a avea bani **l**a
chim**i**r/la ciorap; a fi **o**m cu dar**e** d**e** mî**n**ă/cu sta**re**.
avoir un rhume a avea **g**uturai.
avoir un s**o**mm**e**il **de plomb** a d**o**rmi buşt**e**an/bumb**e**n; a d**o**rm**i** adînc; a
dormi dus; a dormi somn fără vise; a d**or**m**i** somn adînc; a tra**g**e un
somn pop**e**sc; a tra**ge l**a a**g**h**i**oas**e**; a asculta ţincul pămîntu**l**uf.
avoir u**n sourire** mi**-**fi**gu**e/mi**-r**ais**in** a zîmbi mînz**e**şte.
avoir un/le ticket *(pop.)* a avea cî**r**lig **l**a cineva.
avoir un **trou/des trous de** mémoi**r**e *(fam.)* a av**e**a un Japsus; a avea
lapsusuri/scăpăr**i**.
avoir un trou sous le nez *(pop.)* **v**. *aimer la bouteille.*
avoir un v**erre dans le nez** *(fam.)* v. *avoir son grain.*
avoir un verre de trop *(fam.)* v. *avoir son grain.*
avoir un **visage en l**am**e de couteau** a av**e**a un profil ascuţit.
avoir un voile devant les ye**u**x a av**e**a **o** c**e**aţă pe ochi.

avoir vent de qcb. a **aj**un**ge** la urech**ile** cuiva; a prinde de vest**e**.
avoir veut **et marée** a avea baftă.
avoir ville gagnée *(fam.)* a fi stăpîn p**e** situaţie; a învin**ge** un **o**bstaco**l**.
avoir voix a**u chapitre** a. a avea un cuvînt d**e** spus; a avea ce**v**a de spus; **b.** a-şi spune
păr**e**r**e**a.
à voix bas**s**e încet; cu voce joasă.
à vol d'ois**ea**u în **l**ini**e** dreaptă.
à vos ord**res**! Ia o**r**din**e**l**e** dumneavoastrăI
à votre ais**e**! cum doriţi!
à votre sa**nt**é! în sănătatea dumneavoastrăl
à **vous la balle e** rîndu**l** dumneavoastră.

à vous le dé e rîndu**l** dumneavoastră.
à vrai dire la drept vorbind; propriu **zis.**
à vue d'œil văzînd cu ochii.
à vue du n**e**z cu apr**o**ximaţie.
axer qn. *(arg. J* a pun**e** pe cineva la punct/**l**a locul lui; a-i găsi cuiva leacul.
b
bâcler/bousiller s**o**n **travail** a fac**e** o **t**reabă de mîntuială; a da ras**o**l; a da ceva pest**e** cap; a fac**e** c**e**va d**e** dirvală/de mîntuială; a lucra sup**e**rficial.
bâfrer à **pleine gorge/comme** un **pourceau** *(fam.)* a se face burduf de mîncare; a se fac**e** căpuşă; a-şi burduşi pintece**l**e.
bah! **tu ne voudrais pas!** aiurea!; asta să i-**o** spui **l**ui mutu!; caută p**e** a**l**tu**l**!; haida-d**e**!; la a**l**ţii!
baigner dans sa **sueur** a fi lac de sudoar**e**; a fi năduşit **l**eoa**r**că; a fi numai o apă.
baigner da**n**s **son** sa**n**g a fi **r**ănit d**e** moart**e**.
bailler à **qn.** I**e** l**i**èv**r**e **par l'oreille** *(pop.)* a duce pe cin**e**va cu vorba; a încînta p**e** cin**e**va cu migda**l**e amar**e**.
bailler à se décrocher la **m**âch**oir**e a-i trosni fă**l**ci**l**e căscînd; a căsca sà-**i** trosn**e**ască fă**l**cil**e**; a căsca cît î**l** ţin**e** gura.
bailler comme une carpe/une huître a-i **tr**osni fălcil**e** căscînd; a căsca să-i **t**rosnească fălcil**e**; a căsca cît î**l** ţin**e** **g**ura.
bais**er l**a Cama**rd**c/**l**a Ca**mu**se *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
baisse**r** d'**un** c**r**a**n** a pi**e**rde din importanţă.
baisser l**a crête** a **l**ăsa nasu**l** în **jos**.
baisser la la**n**c**e** a închina/a p**le**ca stea**g**u**l**; a s**e** da bătut/pr**i**ns; a se d**e**c**l**ara/a s**e** recunoaşt**e** învins; a se da rămas *(inv.).*
baisser la **tête/le front** v. *baisser la lance.*
baisser la vitrine *(pop.)* a tra**g**e **u**n pui de somn; a înfig**e**/a pun**e** cornu**l** în b**l**ana patului/în pămînt.
baisser la **voix** a coborî voc**e**a.
baiss**er le** n**e**z/T **oreille** a **l**ăsa nasul în jos.
baiss**er l'épaule** a supo**r**ta cu r**e**semnar**e**.
baisser les bras *(fig.)* a renunţa; a abandona.
baisser les pr**ix** a reduc**e** p**r**eţur**i**le.
baisser l**e**s y**eu**x a cob**o**rî och**i**i/privirea/priviri**l**e; a se uita în pămînt; a-şi p**l**eca ochii/privirea; a **l**ăsa ochii în **j**os.
baisser l**e ton** a c**o**b**o**rî t**o**nul.
baisser pavillon *(fam.)* v. *baisser la lance.*
baisser pa**v**ill**on devant** q**n**. a. a r**e**cun**o**aşte superioritat**e**a cuiva; **b**. a se da bătut in faţa cuiva.
baisser son f**ro**c *(pop.)* v. *baisser la lance.*
balancer à la grouille *(arg.)* v. *jeter Vargent par la fenêtre.*
balancer le pour et l**e contre** a cîntări şans**e**l**e**.

balancer qn. v. *envoyer à la. balançoire.*
balancer une gifle à q**n**. *(pop.)* v. *allonger une gifle à qn.*
balancer une lazagne *(arg.)* a expedia o scrisoare.
baptisé d'**ea**u **de morue** *(fam.)* născut cu **g**hini**o**n.
baptiser le lait/le rin a b**o**teza laptele/vinul.
barbotter dan**s les baguenaudes** *(arg.)* a şterpeli din buzunar.
barbouiller du **papier** a mîz**g**ă**l**i hîrtie; a zgîria hîrtia.
barbouiller l'estomac/le cœ**ur** a prov**o**ca gr**e**aţă.
barrer la **route** à **qn.** a**.** a-i închide/a-i tăia cuiva cărările; a-i sta cuiva

în cale; a sta în drumul cuiva; a se pune în calea cui**v**a; **b.** a-i ţine
cuiva cal**e**a,
basculer u**n godet** *(arg.) a* g**o**li paharul pînă-n fund; a da paharul p**e**ste
cap; a da p**e** git un pahar/o sticlă; a răsturna paharul pe gît.
bas de laine *(fam.)* bani la ciorap.
bas l**e**s **pattes!** *(pop.)* **j**os mîini**l**e //labele! *(pop.).*
bâtir des châteaux en **Espagne** *(fi*g-*)* a clădi/a face castele în Spania.
bâtir en **l'air** a clădi pe nisip; a-şi fac**e** iluzii; a-şi întem**e**ia ceva p**e** pai**e**.
bâtir sur le devant *(fam.)* a face burtă; a se îngraşă.
bâtir sur le sable a clădi pe nisip; a-şi fac**e** i**l**uzii; a-şi întemeia c**e**va pe
paie; a se legăna în i**l**uzii.
bâton de v**ie**ill**e**sse sti**l**pu**l** bătrîneţilor.
batteur de **pavés** *(fai…)* pierde-vără.
battre à **bras raccourcis** a bate măr pe cineva; a tra**g**e o mamă de bătaie
cuiva; a-i trag**e** cuiva o bătaie soră cu m**o**artea; a sn**o**pi in bătaie; **a** zvinta pe cin**e**va in
bătăi; a ucide în bătai**e**; a bat**e** p**e** cin**e**va să-i
mear**g**ă ful**g**ii/p**e**ticel**e**; a bat**e** pe cineva d**e** să-i mear**g**ă c**o**lbul; a da
un t**o**c/un top de bătaie cuiva; a face ferfeniţă; a face pe cineva
pastramă/piftie/pilaf/plavie; a face pe cineva tobă de bătaie; a-i fărîma
cuiva oasele; a-i l'rin**g**e/a-i rup**e** cuiva coastele/ci**o**lanele; a-i muta
cuiva fălcile; a rupe **o**asele cuiva; a sminti pe cineva în bătăi; a sn**o**pi
în bătaie; a stin**g**e în bătaie; a tăbăci pie**l**ea cuiva; a tra**g**e cuiva un
t**o**c d**e** bătaie; a bat**e** p**e** cin**e**va pînă i**e**se untu**l** din e**l**; a învineţi spinarea cuiva; a speti
în bătaie; a bate p**e** rupte; a burduşi pe cineva; a-i
căra cuiva (la) pumni/pa**l**me; a frămînta p**e** cineva cu pici**o**arele; a măsura pe cineva pe
spinare; a răzbi p**e** cineva cu bătaia; a bat**e** p**e**
cin**e**va preş; a-i face cuiva capu**l** dr**oj**dii; a-i face cuiva chica t**o**por; a-i fac**e** cuiva
c**o**astel**e** pîntec**e**; a-i fac**e** cuiva divan pe spinar**e**; a-i
face cuiva morişcă în chică; a-i fac**e** cuiva pielea/spinarea t**o**bă/burduf de cimpoi; a-i
face cuiva pî. ntecele c**o**bză; a-i face cuiva spatel**e**
strună; n-i face cuiva un t**o**p**o**r/t**o**p**o**rul; a fac**e** palma bici; a face pe
cineva turtă; a încr**e**sta pe cineva; a-1 încărca pe cineva *de* doamnea**j**ută; a lua pe
cin**e**va la buşeii/la trîntealâ; a întind**e**, pe cineva ca pe
o obială/ea pe o opincă scurtă; a **l**ăsa pe cineva pe coaste; a lua p**e**
cineva in/prin pene; a-i rade cuiva barba; a rup**e** pe cineva în coş; a-i scutul'a cuiva
co**jo**cu**l**; a-i scutura cuiva nădragii de p**r**af; a-i
trage cuiva un frecuş; a ţesăla pe cineva *(fig. fam.)*; a-i da cuiva de
nuntă; a da/a lua p**e** cineva în tărbacă/î**n** tărbăceală; a da p**e** cineva
tavă; a fac**e** p**e** cineva (tot) hue *(reg.);* a teşmeni în bătăi *(reg.);* a
tra**g**e cuiva o calcayură *(reg.).*
battre à c**o**u**p**s **de verges** a bate eu ver**g**ile.
battre, à **Kiort** *(pop.)* a face pe niznaiul; a lua pe „nu" în braţe; a pune
mîna p**e** nu ştiu; a înd**e**sa Căciula pe urechi.
battre comme lié vert a bat**e** (p**e** cineva) ca la fas**o**le; v. şi *batire à bras*
raccourcis.

battre comtois *(ar*g.*)* a face pe pr**o**stul; a se face Tănase.
battre contre *(arg.)* a minţi.
battre de l'aile/d'unc aile a. a avea un necaz; a fi la ananghie; a fi la
neînd**e**mînă; a fi la strîmt**o**ar**e**; **a** f**i** stin**g**h**e**rit; a mer**g**e tiriş-**g**răpiş; a nu**-i** fi m**o**al**e**; a se
al**l**a **la** strîmt**o**ar**e**; **b.** a **o** băga pe minecă; a **o**
încurca; **a** o sfecli; **c.** a-**i** a**j**un**ge** cuiva cuţitul la os; a-i a**j**un**ge** cuiva
f**o**cul la un**g**hii; a-i a**j**un**g**e cuiva mucul la de**g**et; a-1 arde pe cineva

obielel**e**; a fi pe dro**j**die; **a**-**1** strînge p**e** cin**e**va **o**pinca/**g**het. ele/**g**uleru**l**.
battre des ailes a bate/a da din a**r**ipi.
battre des mains a bate din palme; a **ap**lau**da.**
battre en brèche a. a-i da cuiva **la** cap; **a** combate; **b. a** zădărnici.
battre en retraite a bat**e î**n retra**g**er**e**.
battre froid à qn. a. a fac**e** cuiva **o** p**ri**m**ire rece**; **b. a** f**i**/**a** s**e** purta rec**e** cu cineva; a trata p**e** cineva cu răcea**l**ă.
battre la breloque/la campagne a bate cîmpii; **a o** lua razna.
battre la chamade a-i bate inima d**e e**m**o**ţ**ie**/d**e** frică; a fi copleşit d**e e**moţie.
battre la dèche *(pop.)* a fi/a trăi în mizerie.
battre la diano a suna deşteptа**re**a.
battre la flemme *(pop.)* a arde **g**azul de p**o**mană; a duce cîinii la apă; a freca menta; **a** paşte vintul; a pune mîinile sub fălci; a sta/a şedea cl**o**şcă; a sta pe cupt**o**r/pe cotlon; a sta toată ziua pe tandur; a tăia frunză la clini; a trăi/a zăc**e**a pe cupt**or**; **a s**t**a** de pomană; **a** tăia d**r**acului bu**r**eţi.
battre la grosse caisse a. a bate t**o**ba; **a** f**ace** rec**l**amă; **b. a** umb**l**a cu şmecherii.
battre l'air a bat**e** apa-n piuă; a bate apa **s**ă se alea**g**ă untul; a se învîrti pe l**o**c după coadă; d**o**ina ştie, d**o**ina cintă.
battre la mesure a bate măsu**r**a.
battre l'antif *(arg.)* a face pe pr**o**stul; a se fac**e** **T**ă**nase.**
battre l'appel a face apelul.
battre la roupillade *(ar*g*)* a se face că doarme.
battre l'eau a bat**e** apa-n piuă; a bate apa să se alea**g**ă untul; a se învîrti p**e** loc/după coadă; d**o**ina ştie, d**o**ina erată.
battre l'eau avec le/un bâton a da cu bîta-n baltă.
battre le briquet a-şi tîrşi picioarele.
battre le chemin *(fig.)* a da exemp**l**u.
battre le fer a face scrimă.
battre le Jacques *(pop.)* a face p**e** pr**o**stul; a se fac**e** Tănas**e**.
battre le pavé/le pays/les rues v. *aller en vadrouille.*
battre le quart *(arg.)* a **o** lua razna; a-şi pierd**e** fi**r**ul ideil**o**r.
battre le rappel a suna adunarea.
battre le record a bat**e** rec**o**rdul.
battre les cartes a am**e**steca cărţile de **j**oc; a face cărţile.
battr**e les chemi**n**s** a bate drumurile; a bate pădurile/prundurile.
battre les murs a mer**ge** pe d**o**uă cărări.
battre les oreilles de q**n**. a împuia urechile/capul cuiva.
battre le tambour *(fam. fig.)* a bat**e** t**o**ba.
battre le tambour avec ses dents a clănţăni din dinţi.
battre monn**aie a.** a bate monedă; **b.** *(fig.)* a-şi pr**o**cura bani.
battre morasse *(arg.)* **a.** a se plictisi de m**o**arte; a nu mai putea de plictiseală; **b.** a stri**g**a după a**j**ut**o**r.
battre pavillon de a naviga sub un pavilion.
battre q**n**. à **mort** a omorî/a stî**l**ci pe cineva in bătai**e**.

battre qn. à plate couture a întind**e** pe cineva ca p**e** o obială/ca pe **o** opincă scurtă; v. şi *battre à bras raccourcis.*
battre q**n**. **à terre** a**.** v. *allonger qn. au tapis;* **b.** a ridicu**l**iza pe cineva.
battre qn**. comme plâtre** a bate p**e** cineva de să-i meargă colbul.
battre qn. comme un chien a rupe **o**asel**e** cuiva.

battre qn. dos et ventre a-i fac**e** cuiva coaste**l**e pîntec**e**; a-i fac**e** cuiva spate**l**e strună.
battre qn. **en br**èch**e** a ataca/a dist**r**ug**e** p**e** cin**e**va.
battre qn. en diable et demi a-i tra**ge** cuiva o bătai**e** soră cu m**o**artea.
battre sa **coulpe** a cere iertare/îndurare; a-şi **e**xprima regretul; a-şi mărturisi vina; a zice aman.
battre sa **flemme** a lenevi.
battre sa **nourrice** *(fig.)* a **se** arăta ner**e**cunoscător.
battre son plein a fi în t**o**i.
battre un quart *(arg.)* a o **l**ua razna.
baver des cllgnots *(arg.)* a da apă la şoareci.
baver le lait *(fam.)* a avea/a fi cu caş la **g**ură; a mirosi a lapte.
baver sur qn. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
bayer aux chi**m**è**res** a clădi pe nisip; a-şi face iluzii; a s**e l**e**g**ăna în iluzii.
bayer aux corneilles a căsca **g**u**r**a; a sta cu de**g**etu**l** în **g**ură.
beau **comme le jour/comme un a**n**ge/un astre/un roi/u**n **jeune dieu** frumos de pică.
bec à bec între patru ochi; faţă în faţă.
bêch**er qn.** *(pop.)* v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
béer d'admiration/d'étonnement *(fam.)* a rămîne cu gura căscată de admiraţie/d**e** uimir**e**.
belle s**ou**s **l'Empire** fost-ai, **l**e**le**.
belles paroles pr**o**misiuni în vînt.
bequeter des clopes *(arg.)* v. *bouffer des briques.*
bercer son chagrin a-şi turna ulei pe rană; a-şi alina amarul.
bêtes et gens *(fam.)* cu căţel, cu purc**el**.
bien faire *(ar*g.*)* a **r**euşi.
bien frimer *(arg.)* a fi ele**g**ant.
bien mieux mai abitir; mai mult încă.
bien sû**r**! bineînţeles.
blague à **part/dans** l**e coin/dans le** sac lăsînd **g**luma la o parte; fără şa**g**ă.
blan**c comme neige** alb ca zăpada; a**l**b ca/cum e hel**g**ea; alb ca **g**hi**o**cul.
blêmir de peur a în**g**ălbeni de frică.
blanchir s**o**us **le harnais** a îmbătrîni într-o meseri**e**.
blesser à mort a răni de moarte.
blesser les convenances a încălca re**g**ulile bunei cuviinţe.
blesser qn. a**u vif** *(fi*g.*)* a **j**i**g**ni pr**o**fund pe cineva.
bloc enfariné capcană străvezie, cusută cu aţă albă.
bloquer le crédit a suspenda creditu**l**. V
bloquer les prix a în**g**heţa preţurile.
boire à la g**r**an**d**e **tasse** *(pop.)* a se îneca în mare.
boire à la **régalade** a bea din sticlă; a turna direct în gît.
boire à **l**a **santé de qn.** a bea în sănătatea cuiva; a ridica paharul.
boire à longs traits a bea pe nerăsuf**l**at**e**.
boire à petits coups a bea pe îndelete; a s**o**rbi încet.
boire à **s**a **soif** a bea pe săturate.
boire à **tire-larigot** v. *aimer la bouteille.*
D>
boire au goulot a bea din sticlă; a turna direct **î**n **g**ît.
boire aux anges a bea pentru pragul uşii; a b**e**a **)**a botezu**l** resteu**l**ui.
boire comme une éponge/comme un tonneau a **suée** ca o **sugativă; v.** şi *aimer la bouteille.*

boire comme un **templier/comme un trou** v. *aimer la bouteille.*
boire dans son verre a. a fi tu însuţi; **a nu imi**t**a** p**e ce**i**l**a**lţi; b.** a-**şi** v**e**dea de treabă/de drum; a-şi căuta d**e** sărăcie.
boire de Ia flotte/du Château-Lapompe *(fam.)* a bea apă **chioară; a** b**ea** vin de unde cîntă broasca.
boire du (petit) lait a unge la **i**n**im**ă**.**
boire d'un **trait** a boa dinfr-o înghiţitură; a **r**ade *(pop.),*
boire en Suis**se** a b**e**a d**e unul** singur.
boire ferme v. *aimer la bouteille.*
boire jusqu'à plus soif *(fam.)* a bea p**e**ste măsură.
boire la goutte a **go**li paharul pînă-n fund; a da paharu**l pes**t**e** c**ap;** a da pe **g**ît un pahar/o sticlă; a răsturna paharul p**e** gît.
boire la sueur de qn. a stoarce p**e** cin**e**vă de put**e**ri,
boire la tasse/une tasse *(fam.)* a înghiţi apă la înot.
boire le bouillon/un bouillon d'onze heures *(arg.)* v. *aller* à *Crevant.*
boire le calice jusqu'à la lie a bea cupa amărăciunilor/paharul **p**în**ă la** fund.
boire l**e coup de l'étrler** *(fam.)* a b**e**a la botul calului.
boire les paroles de qn. *(fam.)* a s**o**rbi cuvintele cuiva-, **a se ui**ta î**n** **g**ura cuiva.
boire le vin du marché a bea aldămaşul.
boire pour la soif à venir a bea pentru pra**g**ul uşii; a b**e**a **l**a **bo**t**ez**u**l r**esteului.
boire sec v. *aimer la bouteille.*
boire (tout) son soûl *(fam.)* a bea pe săturate.
boire un affront a în**g**hiţi găluşca/hapul; a nu avea încotro; **a nu a**v**ea** de ales; a nu avea c**e** face.
boire un **bouillon** *(fam.)* a suferi **o** pa**g**ubă; a-i merge pr**o**st.
boire un can**on** *(pop.)* v. *boire la goutte.*
boire un **coup a.** a trage **o** duşcă; a-şi uda **g**îtul; **b.** *(pop.)* **a** f**i** i**n** prime**j**die de a se îneca.
boir**e un co**u**p de rouge/un petit rouge** a bea un păhărel,
boir**e u**n c**o**up **de trop** v. *avoir son grain.*
boire un**e goutt**e a bea **un** l**o**i.
boire une pinte *(fam.)* a bea un păhărel.
boire une rasade a bea un pahar plin **o**chi.
boire un **pot** *(fam.)* a bea un păhărel.
bois de haute futaie pădure seculară.
bomber le torse *(fam.)* **a.** a scoate pieptul **i**n afară; **a-şi bom**b**a** pieptul; **b.** v. *être fier comme Artaban.*
bon à jeter aux chiens bun de daL la c**o**ş.
bon comme du pain/comme de la brioche/ comme la romaine bun **ca** pîinea caldă; bun de pus l**a** rană.
bon débarras! călăt**o**ri**e** sprîncenată!; drum bun, cal**e** bătută!
bon tiiable *(fam.)* **o**m d**e** treabă.
bondir de joie a **s**ăr**i** i**n** sus/a sălta de bucurie**;** a-i sălta inima d**o** bucuri**e**,
bon/joyeux drille chefliu.
bon **gré mal gré** de v**o**ie, de nev**o**ie; (de) vrei, (de) nu vrei; **cu voie** **sa**u **ia**ră voie; vrind-nevrind; pe vrute, pe nevrute.
(>l)
bonheur sans **mélange** fericire deplină.
bon mot cuvînt de spirit; v**o**rbă de duh.
bonne année, bonn**e** s**antéï** un An n**o**u cu sănătate!; un An nou fericit!; **l**a mu**l**ţi ani!
bonne à **tout faire** femeie **l**a toate.

bonne chance! noroc!; spor şi berechet!
bonnet **de nuit** pers**o**ană p**l**ictic**o**asă.
bon san**g (de bon s**an**g)**! fir-ar al dracului să fie!
bon vent! călăt**o**rie sprîncenată!; drum bun, cale bătută!
bon voyage! cale bună!; drum bun!; mer**g**i cu bin**e**!
bos**ser comme u**n **nègre** *(pop.)* a munci pe brî**n**ci; a se speti muncind; a se rupe în coş; a tra**ge** ia ham/la **j**u**g**; a tra**g**e tare *(fam.).*
botter le derrière/les fesses **à** q**n**. *(fam.)* a tra**g**e cuiva un picior în spate.
bou**c émissaire** a. ţap ispăşitor; **b.** t**o**p**o**r de **o**ase.
bou**che close/cousue!** nici **o** v**o**rbă!; lasă gălăgia!; gura! *(fam.);* tacă-ţi fleanca! *(pop.);* ţi**ne**-ţi b**o**tul! *(pop.);* strîn**g**e-ţ.i le**o**arba acasă! *(arg.).*
boucher sa **b**a**v**ard**e** *(arg.)* a tăcea chitic/mîlc; a-şi în**g**hiţi vorbele/ limba; a nu zice nici circ/nici miau/nici pîs; a nu vorbi/a nu zice nici două; a nu zice (nici o) boabă (frîntăj/nici d**o**uă b**o**ab**e** legănate; a nu zic**e** bob; a nu zice n**e**am; a nu-şi deseleşta fălcil**e**; a nu sufla **o** vorbă; a nu spune un cuvînt; a-şi stâpîni/a-şi ţine limba.
boucher une **îeiutre** à q**n**. *(pop.)* a tra**g**e cuiva un pumn în ochi.
boucher u**n trou** *(fam.)* **a** achita o datorie; a astupa **o g**aură.
bouc**ler la lourde** *(pop.)* a tra**g**e uşa după el (a **o** închide).
boucler qn. à l'ombre *(pop.)* a bă**g**a pe cin**e**va la mititica/la răc**o**are, la gros *(pop.),* la zdup *(pop.);* a turna pe cineva la hîrdău/la hîrdăul lui Petrache *(pop.).*
boucler sa **m**all**e**/sa **valise** a-şi face valizele; a se pregăti de plecar**e**.
boucler ses comptes a**.** a încheia s**o**c**o**telile; **b.** a se pre**g**ăti de m**o**arte.
boucler son budget a **o** sc**o**ate la capăt; a fac**e** faţă cheltuielilor.
boucler u**n prisonnier** v. *boucler qn. à Vombre.*
bouder con**tre son ventre** a se supăra ca văcarul pe sat.
(avoir) bouffé du **chat** *(arg.)* a li răguşit; a fi văzut lupul.
(avoir) bouffé du **singe en nourrice** *(pop.)* a fi urit ca dracul; a fi urît f**o**c/mînia pămînlului/pocitania pămintului.
bouffer à l'as *(pop.)* v. *avoir les crocs.*
bouffer à s'**en faire crever**/**é**clat**er le cylindre** *(arg.)* a s**e** fac**e** bu**r**duf d**e** mîneare; a-şi burduşi pîntecele; a se fac**e** căpuşă.
bouffer des **briques** *(pop.)* a mînca răbdări prăj**i**te; a se hrăni cu aer; a mînca coast**e** fript**e**; a **o** duce z**g**îriat; a rîn**j**i la stele; a sta cu dinţii la stel**e**; a tra**g**e mîţa de coadă; v. şi *aller cahin-caha.*
bou**ffer du lion** *(fam.)* a fi neobişnuit d**e e**ner**g**ic; a scoate flăcări p**e** nas *(fam.).*
bouffer le blair/le nez/les **tripes** à **qn.** *(arg.)* v. *battre à bras raccourcis.*
bouillie pour les chats a**.** muncă zadarnică; **b.** muncă/lucra fără val**o**are; c**.** lucru încurcat.
bouillir/bouillonn**er de colère** a fierbe de furi**e**/de mini**e**.
bouilli**r d'impatience,** a arde de nerăbdare.
bouill**o**nn**er de** l**a cafetière/du couv**e**rc**l**e** v. *avoir la tête fêlée.*
61
boulonner dur *(fam.)* a trage tare; a se spet**i** muncind.
boulotter toute sa **galette** *(fam.)* aşi cheltui nebun**e**şte bani**i**.
bourrer la cai**s**se **à qn.** *(arg.)* v. *avoir qn. jusqu'à Vos.*
bourrer l**e crâne à** q**n**. *a.* a-i face cuiva capul calendar; a împuia capu**l**/ u**r**echile cuiva; **b.** a înd**r**u**g**a ve**r**zi şi uscat**e**; a mînca naram; a-i t**o**ca cuiva gura bureţ**i**; a înşira **l**a go**g**oşi; a toca **l**a v**e**rzi ş**i** uscate; a vorb**i** alăturea cu drumu**l**; a vorbi c**eg**ă şi păstru**g**ă;_ c**.** a duc**e** pe cineva cu preşul/cu zăhăr**e**lul/cu cobza/cu vorb**e** dulci.

bourrer le **mou à** q**n**. *(pop.)* v. *bourrer le crâne à qn.*
bourrer q**n**. **d**o **coups** a buchisi/a burduşi pe cineva p**e** înfundat**e**.
bout à **bout** cap **l**a cap.
braire comme des âne**s** qu**e l'on mène paître** a zbi**e**ra ca un măg**a**r.
branler dans le manche/au manch**e** *(fam.)* a**.** a da semn**e** d**e** oboseală; **b.** a fi în incertitudin**e**.
branler du chef *(fam.)* a da din cap.
branler la **tête** a da din cap cu neîncredere.
braquer s**e**s **rega**r**ds sur** qn**.** a-şi aţinti ochii asupra cuiva; a-şi pironi privirea asupra cuiva.
bras **de**ssus **br**as **de**ss**o**us braţ la braţ.
brasser des affaire**s** a face afac**e**ri.
brave à **tou**s **crins/à tr**ois **poi**l**s** un v**o**inic şi **j**umătate.
brider l'âne/son ch**ev**a**l par l**a **queue** a pun**e** căpăstrul **î**n coada calu**l**u**i**.
brigand sur Ies grands chemins hoţ. d**e** drumul mare.
briguer l**e**s **honneurs** a umbla după ono**r**ur**i**.
briser la gîac**e** *(fi*g.*)* a sparge/a rupe **g**heaţa; a face primul pas**.**
briser l**e** cœ**ur** à q**n**. a frîn**g**e/a zdr**o**bi/a sfîşia cuiva inima.
briser les chaînes de l'esclavage a sfărîma lanţurile **ro**b**ie**i**.**
briser les difficultés a învinge **g**reutăţi**l**e/pi**e**dici**l**e.
briser les os **à qn.** a-i muia/a-i rupe cuiva oasele.
bris**er** s**e**s **fers** a-ş**i** recăpăta libertatea; a-ş**i** sfărîma/a-şi rupe lanţuril**e**.
bris**ons** là! s-**o** lăsăm baltă!
brochant sur l**e tout** colac p**e**ste pupăză.
brouiller les c**ar**tes a încurca iţe**l**e/pînza/ luc**r**urile (intenţionat); a semăna confuzi**e**.
brouiller les pistes a-şi pierd**e** urma; a fac**e** să i se p**i**ardă urma.
broyer du noir a fi muncit de gînduri **neg**r**e.**
brûler à petit feu a sta ca p**e j**e**r**atic; a s**e** consuma aşteptînd; a se p**e**rpe**li**; a fi în mare pîrpă**r**ă**.**
brûler de l'e**nce**ns **devant qn.** a bat**e** cuiva toba; a cînta osana**le** cuiva; a gîdi**l**a p**e** cineva la **i**nimă; a **l**inguşi/a tămîia p**e** cin**e**va.
brûler la c**erv**ell**e à** qn**.** a-**i** zbura cu**i**va creie**r**ii; v. şi *arracher l'âmejla vie à qn.* **b.**
brûler la **chandelle par** l**es deux bouts** a**.** a fi r**is**ipitor; a cheltu**i** nebuneşt**e**; **b.** a-ş**i** ruina sănătatea pr**i**n **e**xcese.
brûler la **politesse à qn.** a**.** a-şi **l**ua rămas bun d**e l**a că**l**cî**i**e; **b.** a strica o afacere.
brûler I**e papier** a scrie cu vervă.
brûler le pavo a fugi do scapără pietre**l**e; a fugi mîncînd pămîntu**l.**
brûler les étapes a avea **o** carieră **r**apidă; a sări p**e**st**e** stagii/peste grade; a avansa **r**epede, vertigin**o**s (în funcţie **e**tc.).

brûler les planches *(d*e*spre adori)* a juca cu f**o**c/ou pasiune.
brûle**r p**o**u**r un**.** a-i sfi**r**îi cuiva **i**nima/călcîiele după cineva.
brûler sa dernière cartouche a-şi încerca n**o**r**o**cul pentru ultima oară; a-şi **j**uca ultima cart**e**.
brûler sa poudre aux moineaux a trage cu tunul în vrăbii; a se osten**i** în zadar; a se căzni/a se strădui/a se trudi degeaba; a se ob**o**si de pomană.
brûler ses vaisseaux a-şi tăia craca de sub picioare; a-şi da singur foc la va**l**iză.
brûler un feu rouge a t**r**ece peste st**o**p**.**

c

ça **a**lo**rs**! asta-i bună!; na-ţi-**o** bună!; auzi c**o**lo!; alta acum!; asta-i

încă una!; nu mai spune!; ei poftim!
ça **barde/va barder!** se-n**g**roaşă gluma.
ça **b**i**c**h**e**! *(fam.)* m**e**r**g**e strună!; e-n regulă!; s-a făcut!
ça **b**ou**me**î *(pop.)* a. mer**g**e?; **b**. de ac**o**rd?
cacher la **l**u**mièr**e s**ou**s l**e boisseau** a ascunde adevărul sub oboroc; a pune lumina sub oboroc.
ça, **c'est parler!** asta zic şi **e**u vorbă!
ca**ch**er q**e**h**.**/q**n**. **entre s**a **peau et** sa **chemise** a ascund**e** cu gri**j**ă ceva/p**e** cineva.
cacher **son** j**e**u a-şi ascund**e** intenţiile; a umbla cu mîţa-n sac.
ça c**o**ll**e**! *(fam.)* e **g**r**o**zav!; merge strună!; e-n re**g**ulă!; s-a făcuţi
ça **crève l**e **cœur** ţi se rup**e** inima (d**e** milă).
ça **et l**à ici şi colo; unde şi und**e**.
c**a**lcul**er large** a li lar**g** la pun**g**ă; a fi mînă lar**g**ă/spartă; a da ceva cu mi**n**eci lar**g**i; a fi tot cu mîna in buzunar; a da ceva cu ocaua lui Cuza.
caler devant **l'adversaire** a da înap**o**i în faţa adversarului.
ça m**e dé**fris**e** *(pop.)* nu-mi vine la s**o**coteală.
ça m'**es**t **équiangle/équidistant/équilatéral** *(arg.)* puţin îmi pasă!; mă d**o**are-n cot/în călcîie!
a **m'e**s**t inférieur/ça m'indi**ffère** *(arg.)* puţin îmi pasă!; mă d**o**are-n c**o**t/in călcîie!
ça m'**e**s**t resté** s**ur l**a **conscience** *(pop.)* mi-a căzut **g**reu Ia stomac.
ça **me va** îmi convine; aşa îmi vine **l**a soc**o**t**e**ală; îmi vine la merchez.
cam**per là on.** *(fam.)* a **l**ăsa pe cineva mască; a lăsa pe cineva mare şi devreme; a **l**ăsa pe cineva cu buzele umflate.
ça **n**'a **p**as **rendu** *(fam.)* n-a rners; n-a ţinut *(fain.).*
ça n'a **r**ien **de cassant** *(pop.)* a. nu **e** formidabil; **b**. nu **e** obositor,
ça **ne** cass**e pas les vitres** *(fam.)* a. nu e formidabil; **b.** nu **e o**b**o**sitor.
ça **ne casse pas trois p**at**te**s **à un** ca**n**a**rd** *(fam.)* a**.** nu **e** formidabil; **b.** nu e obositor,
ça n**e casse rien** *(fam.)* a. nu e f**o**rmidabil; **b**. nu **e** ob**o**sitor.
ça n**e fait p**as **u**n **pli** *(fam.)* a. nu e nici **o g**reutat**e**, **e** simplu; **b**. nu încape nici o îndoială.
ça n**e** lui **f**ai**t ni** froid **n**i cha**ud** nu-i ţin**e** nici d**e** cald nici de **re**ce.
ça **ne** p**re**nd **p**as a înţărcat bălaia; nu mai b**e**a mîţa oţet; nu se prinde; nu ţine.
ça n**e tient p**as **e**n **l'air** nu ţine; nu s**e** prinde; nu mai b**e**a mîţa oţet; a înţărcat bă**l**aia.
(1**4**
ça **ne tourne** p**a**s **rond** *(fig.)* **e** ceva **l**a. mi**j**loc; e eu cîntec; ceva nu o în regulă; nu-i lucru curat.
ça **ne vaut pas** u**n clou** *(fam.)* e **o** nu**l**itate patentă.
ça. par ex**e**m**ple**! *(fam.)* v. *ça alors!*
caqu**eter** com**me une pic** a da cu **meliţa**; a-i merge **g**ura ca o **mo**a**ra** h**o**dorogită; a nu-i mai sta cuiva **g**ura; a-i turui cuiva gura; a-i inubla gura ca o m**o**ară/ca la **o** ţarcă.
caractère fâch**eu**x fire ursuză.
c**ar**ac**t**ère **f**a**c**ile fire acomoda**n**tă.
car**actere** li**a**nt fire blinda.
caractère lunatique fire caprici**o**asă.
caractère pli**a**nt fire docilă/maleabilă.
caractère rêchc fir**e** aspră
caractère rampan**t** caracter josnic.
carac**tère rét**i**f** fir**e** îndărătnică.
carder **le cuir/le po**il à qn**.** *(fam.)* a scă**r**măna pe cineva; v. şi *b*aH*r*s *à bras raccourcis.*

caresser de vaines espéran**ces** a se hrăni cu iluzii; a trage năde**j**de ca spinul de barbă/ca br**o**asca d**e** păr/ca ursu**l** de coadă/ca baba de dinţi.
caresser la **bouteille** *(fam.)* v. *aimer la bouteille.*
caresser l'espoir a nutri speranţa; a tra**g**e nădejde.
ca**r**guer **les voiles** *(fi*g. *fam.)* a strîn**g**e cureaua.
carotter l'école a chiuli de la şc**o**ală; a trage **l**a fit.
cas de force majeure caz de fo**r**ţă majoră.
ça/cela s**e**n**t le brûlé** *(fam.)* nu mir**o**ase a bine.
ç**a s'enlève comme des pet**its **pains** se vinde ca plinea caldă.
ç**a sent le brûlé** nu miroase a bine.
ç**a sent mauvais** *(fam.)* mir**o**ase urît.
c**as**ez **cela dans votre tête** *(fam.)* ba**g**ă-ţi bine în cap.
cassage de gueules *(pop.)* încăi**er**a**re**.
cassé par l'âge **g**irbovit de ani.
casser a**u**x **gage**s a pune pe cineva pe liber/pe ve**r**de; a scoate din muncă /din pl**in**e.
casser de**s emblèmes** *(arg.)* v. *aller à Cracovie.*
casser d**u sucre** su**r** l**e dos d**e qn. a aranja bine pe cineva *(ir.);* a da/a trec**e**/a cerne p**e** cineva prin ciur si prin dîrm**o**n; a da pe cineva prin tîrg; a face p**e** cineva cîrpă (de şters); a forfeca p**e** cineva; a încondeia pe cin**e**va; a-i scoate cuiva p**o**noase; a t**r**ec**e** p**e** cineva prin toate apele; a v**o**rbi de rău pe cin**e**va; a vo**r**bi p**e** s**o**coteala cuiva.
casser du **citasse** *(arg.)* a privi; a se holba.
casser la c**r**oût**e/un**e **croûte** *(fam.)* a lua **o g**ustare.
casser la **graine** *(pop.)* a **l**ua **o g**ustare.
c**a**ss**er la gueule** *(pop.//la.* **figure** *(fam.)*/**l**e cou à/d**e** qa**.** v. *b*a*tire* à *bras raccourcis.*
casser la **tête/le bonnet à qn.** *(fam.)* a bat**e** pe cineva **l**a cap; a-i bate cuiva capul; a en**e**rva pe cineva; a-i **r**oade cuiva urechil**e**; a se ţine d**e** capu**l** cuiva; a sta cu **g**u**r**a pe cin**e**va; a-i sta cuiva dădacă pe cap; a sta de cineva; a sta **l**ipcă pe capu**l** cuiva; a sta (piatră) pe capul cuiva; a toca p**e** cineva la cap; a plictisi pe cineva de moarte; a s**e** pu**n**e cată p**e** capul cuiva; a sta bătează p**e** capul cuiva.
casser l**e b**ail *(pop.)* a da divorţ.
casser l**e cou** à **une bouteille** *(pop.)* v. *aimer la bouteilk.*
casser le **moral** a demoraliza.
SS
5 – Dicţionar frazeologic frar. cez-român şi rom. in.-fran. cez
casser le mor**ceau** *(arg.)* **a** d**a** d**e gol**; **a** ciripi ***(arg.);*** **a** fac**e** mărturisiri; **a**-ş**i** denunţa c**o**mplicii.
casser le morceau à qn. *(pop.)* a-i arăta cuiva ce i **s**e repr**o**şează.
casser le nez à coups d'encensoir *(fam.)* a lin**g**uşi/a tămîia p**e** cineva; a cin ta **o**sanale cuiva; a **g**idila pe cineva **l**a inimă.
casser l**e**s **o**r**eilles à qn.** *(fam.)* **a.** a-i lua cuiva auzul; **b.** a-i r**o**ade cuiva urechile.
casser les os à qn. a-i muia/a-i rupe cuiva oasele.
casser les pieds/les **noisette**s/**le**s **o**r**teils à q**n**.** *(arg.)* **a.** a călca pe cineva pe bătătură/pe c**o**adă/pe picior/pe nervi; **b**. a t**o**ca pe cineva la cap; a plictisi pe cineva de m**o**arte.
casser les reins à qn**.** *(fam.)* a distruge pe cineva; a mînca fript pe cineva.
casser l**e**s **vitre**s a face iărăb**o**i/tam-tam; a se umfla în bojoci.
casser sa cann**e** *(ar*s*;)* a. a spăla/a rade putina; a-şi lua fraista-n băţ; a **o** şterge; a o şpa**rl**i; a o şterpeli; a **o** tăia; a **o** vira; a o zbughi; a o întinde; ase duce duluţă; **b**. a

tra**g**e un pui de somn; **c**. v. c*ller à Crevant.*
casser sa ficelle *(pop.)* a evada din închis**o**are.
casser fa **pipe** *(pop.)* **a.** v. *aller à Crevant;* **b**. *(arg.)* a crăpa de ciudă.
casser sa **queue** d**e billard** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
casser son pif *(arg.)* a trage un pui de s**o**mn.
(avoir) cassé son sabot *(pop.)* a sparge nuca; a sări pîrleazu**l**; a minca din oală; cinstea miţei la oala cu smîntînă.
casser sur qn. *(arg.)* a face mărturisiri: a-şi denunţa c**o**mplicii.
casseur d'assiettes/de vitres scandalagiu.
ça te la cou**pe!** *(fam.)* te miră, nu?!
ça tire l'œil atrage atenţia.
ça tombe mal se nimereşte p**ro**st.
ça tom**be sous le** se**ns** e la mintea omului.
causer à qn. bien des vei**l**les a p**r**icinui cuiva neplăceri/un nea**j**uns/ **o** pa**g**ubă.
causer de la pluie et **du b**eau **te**m**ps** a îndru**g**a verzi si uscat**e**; a înşira la **gogo**şi**;** a t**o**ca lu verzi şi uscate; a vorbi ce**g**ă şi păstru**g**ă; a mînca haram; a-i t**o**ca cuiva gura bureţi; a vorbi alăturea c**u** drumul.
causer **de** l'**e**m**b**a**rr**as **à** qn**.** a pricinui cuiva n**e**p**l**ăc**e**ri/un nea**j**uns/o pagubă.
causer des domm**age**s **à** qn**.** a sc**o**ate pe cineva la c**o**vrigi.
causer u**n préj**u**dice** à **qn.** a aduce pa**g**ubă cuiva.
cavale**r aprè**s qn. *(arg.)* a urmări îndeaproape pe cineva; a se ţine de urmele cuiva.
caval**e**r **sur** le sy**s**tème *(pop.)* a călca pe cineva pe bătătură/pe c**o**adă/pe picior/p**e** nervi.
ça **v**a to**u**rner au **vinaigre** *(fain.)* nu mir**o**ase a bin**e**.
caver au plus bas *(fam.)* a vedea l**o**tul/lucrurile in negru.
ceci dit acestea fiind zise.
ceci est à **voir** rumine de văzul.
céder du terrain a face concesii.
céder lo **haut du pavé à qn.** a da întiietat**e** cuiva; a ceda pasu**l**.
céder l**e pas** à q**n**. a da întiietate cui**v**a; a ceda pasul.
ce f**aisant** procedind astfel.
ceindre son front de lau**riers** a s**e** acoperi de **g**l**o**rie.
ce jour même chia**r** azi.
cela chan**ge** l**a** n**ote** asta schimbă lucrurile.
m
cela en**lèv**e**/emporte** la **paille** *(fam.)* este excelent.
ceia est **clair comme deux et deux font** qua**tre** e limpede ca lumina zilei.
cela fait bien dan**s le pa**ysag**e** *(fam.)* face efect; e de efect.
ce**la** la**it ma botte/cela** m**e bott**e *(pop.)* îm**i** c**o**nvine; aşa îmi vine **l**a socoteală.
cela fait mon **affaire** îmi c**o**nvine; aşa îmi vine **l**a s**o**coteală.
cela **fo**n**d da**n**s la bouche** se t**o**peşte în **g**ură.
cel**a lui est allé droit** au **c**œu**r** i-a me**r**s drept **l**a inimă.
cei**a l**ui **do**nn**era** un**e leço**n**/u**n**e bonne leçon** să-i lie de învăţătură.
cela **l**ui **pe**n**d a**u **n**e**z/sur la tête** ar**e** s-**o** păţească.
cela lui pèse sur le **c**œu**r** îi stă pe suflet.
ce**la** me **fait une belle jambe** eu ce m-am ales?; nu-mi ţine d**e** cald.
ceia m**e gante** *(fum.)* îmi convine; aşa îmi vine la socoteală; îmi vin**e** la m**e**rchez.

cel**a m*est égal** mi-**e** l**o**t una; mi-**e** t**o**t atîta; nici nu-mi pl**o**uă, nici nu-mi nin**g**”; puţin îmi pasă; mi-e indiferent.
cela m’**e**st **une épi**n**e a**u **cœur** îmi stă ca un **g**himp**e** în inimă,
c**el**a **m**e **trotte dans la cervelle** îmi umblă prin cap.
c**el**a n’**a pas de** n**o**m! **e** incalificabil!
c**ei**a n**e** fait **pas de doute** e în afară/e mai presus de orice îndoială; nu încape nici o înd**o**ială.
c**el**a n**e fait pas un pli**! merge strună!; e-n regulă!; s-a făcut!
cel**a** ne **fait rien** n-are nimic; nu face nimic; nu-i nimic.
cel**a** ne m**e dit rie**n **de bo**n/**rien** qu**i v**a**ille** asta nu-mi spune nimic bun; nu prevesteşte nimic bun.
cel**a** n**e guérit de rien** nu e de nici u**n** f**o**l**o**s,
cela ne **pré**s**age rien de bon** nu pr**e**vesteşte nimic bu**n**.
ceia n**e** m**e fait** n**i froid** n**i** cha**u**d v. ce*la* m’*est égal.*
cela **n’e**n**tre pa**s **da**n**s ses vues** nu intră in vederile sale.
ce**la ne s**e**nt p**as **bon** nu mir**o**ase a bine.
c**el**a n**e se trouve pas da**ns **le pas d’u**n **cheval** nu se **g**ăseşte pe t**o**ate drumurile; nu creşte in copac,
ceia n**’est p**as **catholique** *(fi;/, fam.)* nu e în re**g**ulă.
ce**la** n**’e**st **pas da**n**s mes idées** asta nu intră în vederile meie.
ceia **n’est pas en mon pouvoi**r nu stă în puterea mea; nu-mi stă în putinţă.
cela ne **tient ni** à **1er ni à clou e**sle un lucru f**o**arte şubred.
ceia ne tien**t pa**s **debout** nu are nici **o** bază; nu stă în pici**o**ar**e**.
cela n**e v**au**t pas** l**e manche d’u**n**e étrille** nu face d**o**i bani.
ceia n**e vaut pas** un**e obole/un létu/une épingle** nu face d**o**i bani.
cela re **vou**s **rend p**as l**a jambe mieux faite** asta n-o să-ţi a**j**ute la nimic.
cei**a passe l**a **raiUerie/le** j**e**u *(fam.)* asta întrece **g**luma.
ceia **pa**s**se toute m**esu**re** asta întrece **o**rice măsură.
ce**la p**r**ête** à **rire** este de-a dreptul ridicol.
cel**a revie**n**t à d**ire… aceasta înseamnă…
c**el**a **revie**n**t** a**u** mê**me** e acelaşi lucru; e l**o**t una.
cel**a se gâte** lucrurile iau **o** înt**o**rsătură pr**o**astă.
cela **s’e**nt**end bien** asta-**i** ştiut; ba bine că nu; cred şi eu: se înţe**l**e**g**e
, d**e** Ia sine; mai e v**o**rbă?!; ap**o**i cum!; te cred!; e de la sine înţeles; nici nu se p**o**ate altfel.
c**e**hi sen**t la poud**r**e** atm**o**sfera e încărcată; spiritele sint **în**fierbî**nt**ate; nu mir**o**ase a bine.
c**ei**a **s**e**nt** l**e b**rûl**é** nu miroase a bine.
c**e**la s**e passe**r**a** n-**o** să ţină mult.
5*
SI
cela. sonne le fêlé sună **a** oa**l**ă (**e** pe ducă).
cela’’suffit a**j**ung**e**!; **e** d**e aju**n**s!**; pînă aici!
cela va de soi/cela va sans dire e de **la** sine **Î**nţe**les**; se î**nţel**e**ge** d**e la** sin**e**.
cela vous apprendra a**st**a **o s**ă te-nv**eţe** minte.
cela v**ous jouera des tours o** să-ţi d**ă**un**eze.**
ehanter les louanges de qn. a cînta osanale cuiva; a **gî**dil**a** pe c**in**e**v**a
la inimă**; a l**in**g**uşi/a **t**ămîia p**e** cin**e**va.
ce ne sont pas mes oignons *(pop.)* nu **e** treaba mea; nu **mă** priveşte.
ce ne sont que des mots sint v**o**rbe **g**oa**l**e; ast**e**a nu-s decît nişte vorbe **g**o**ale**.

c’en est fait totul s-a sfîrşit.
c’en est fait de lui s-a zis/s-a isprăvit cu **e**l; s-a dus pe copcă; s-a curăţat.
ce n’est ni fait ni à faire e un **l**ucru prost făcut; **e l**ucru făcut de mîn**t**uia**l**ă.
ce n’est pas à dédaigner nu **e** de lepădat.
ce n’est pas cassant *(pop.)* **a. n**u e f**o**rmidabi**l**; **b.** nu e **o**bositor.
ce n’est pas cochon *(pop.)* mi e rău; merită să fie luat ia seamă.
ce n’est pas dans ma nature nu-mi stă în fire.
ce n’est pas dans mes cordes n**u e** d**e** c**o**mpetenţa mea.
ce n’est pas de la crotte de bique *(fam.)* nu e puţin lucru.
ce n’est pas de la petite bière nu **e** puţin **l**ucru.
ee n’est pas de la rou**pie de sansonnet** *(fam.)* nu e puţin lucru.
ce n’est pas demain la veille *(fam.)* pină atunc**i o s**ă cur**g**ă mu**l**tă apă
pe gîrlă; o s**ă** mai t**r**eacă mult; mai va (pînă atunci).
ce n’est pas de mon bail *(arg.)* nu **e** treaba m**e**a; nu mă priveşte.
ce n’est pas de mon district a. nu e treaba mea; nu mă priveşte; **I). n**u
e d**e** competenţa mea.
ce n’est pas de sitôt que o să cur**g**ă multă apă p**e g**îrlă pînă atunci; **o**
să mai tr**e**acă mult; mai va (pînă atunci).
ce n’est pas donné este f**o**arte scump.
ce n’est pas drôle este p**l**ictisit**o**r, neplăcut.
ce n’est pas du caviar *(pop.)* nu e puţin **l**ucru.
ce n’est pas du flan *(pop.)* e latră rău *(pop.).*
ce n’est pas fait pour les chiens nu e de dispreţuit; se p**o**ate fol**o**si.
ce n’est pas la tin du monde n-are să se scufunde pămînt**u**l.
ce n’est pas la mer à boire a. nu **e m**are sc**o**fa**l**ă; **b.** d**o**ar nu piere
lumea.
ce n’est pas la mort d’un homme d**o**ar **nu** cur**g**e sin**g**e.
ce n’est pas le diable/le bout du monde nu e mare sc**o**fală.
ce n’est pas le lieu de nu e m**o**mentu**l** să; nu e cazul să.
ce n’est pas le Pérou nu e chiar aşa de scump.
ce n’est pas malin *(pop.)* n**u** e mar**e** sc**o**fală.
ce n’est pas mon/**ton. etc. genre** n**u e** pe **g**ustul meu/tău etc.
ce n’est pas par là que le pot s’enfuit nu-i aic**i** buba.
ce n’est pas pour demain o să cu**rg**ă mu**l**tă apă pe **g**îrlă pînă atunci; o să mai treacă
mult; mai v**a** (pină atunci).
ce n’est pas pour ton muşcau nu e de nasu**l** tău; v. **şi** *des clous! ’*
ce n’est pas son fait n**u** este **g**enu**l l**ui d**e a** s**e** purta,
ce n’est pas sorcier nu **e** mar**e** scofală.
ce n’est pas un aigle nu **e** ma**r**e **l**ucru de capu**l l**ui.
ce n’est pas une affaire nu **e** important.
ce n’est pas une chose à dire să nu mai vorbim despre asta.
68
ce **n’est p**as **une** l**u**mi**ère** *(ir.)* e un pr**o**st şi **j**umătat**e**.
c**e n’est pas** un**e nouvelle!** asta ştia**m** şi eu!; nu **e** ceva noul
c**e** n’**est pas une petite affaire** nu e puţin **l**ucru.
ce **n’est pas une vie**! asta nu mai **e** viaţă!
ce **n’est p**as **vrai!** nu-i adevărat!; nu se af**l**ă! *(pop.).*
c**e n’est que du vent** apă de p**l**oaie.
ce **n’est rien!** nu-i nimic; nu face nimic; n-are nimic.
c’en **est trop!** asfa-i culmea!; asta **le** întrece/fe bate pe t**o**at**e**; asta mai
lipsea!; asta pune capac/vî**r**f (**l**a toate); asta e p**re**a de tot; e p**r**ea din
cale-afară; **e** prea-prea; prea e de oaie!
c**e qu’il peut être nou**ill**e**! *(fam.)* ce nătărău!

certificat de bonnes vie et mœurs certificat de bună purtare.
cerveau brûlé persoană exaltată/extravagantă.
cerveau creux persoană visătoare.
ce **sont balles perdues** e în zadar/in van; e trudă zadarnică.
ce **sont des gens du même acabit** s-a găsit păcală cu tindaJă; toţi sînt o apă şi-im pămînt.
ce **sont** des **noix** astea-s **gogoşi**/baliverne.
c'est **(une) affaire de** goût e **o** chestiune de **g**ust.
c'est à moi/toi, etc. **a. e** rîndul meu/tău etc.; **b.** e de datoria mea/ta etc.
c'est à n'y **pas croire e** de necrezut.
c'est à prendre ou à laisser cum doriţi!; cum vrei; ori laie, ori bălaie.
c'est à se taper le derrière par terre *(fam.)* să te prăpădeşti/să mori de ris, nu altceva.
c'est **(tout) autre** chose asta e (cu totul) altceva.
c'est beaucoup dire e prea mult spus; este exagerat.
c'est bien fait pour ta gueule pentru nasul tău **e** de ajuns; ţi se potriveşte.
c'est bien le diable si... ar fi de mirare dacă...
c'est bientôt dit e uşor de zis/de spus.
c'est **bon**! deajuns!
c'est bon à savoir e bine de ştiut.
c'est bon pour une fois o dată treacă-meargă.
c'est champion! *(fam.)* e grozav!; merge strună!; e-n regulă!; s-a făcut!
c'est clair comme de l'eau de boudin e o treabă încurcată,
c'est clair comme le jour/comme de l'eau de roche e limpede ca lumina zilei.
c'est comme si on chantait **e** inutil,
c'est comme si l'on crachait en l'air e inutil,
c'est comme un corps sans finie ca un trup fără suflet,
c'est complet! *(fam.)* v. *c'en est trop!*
c'est coton! *(fam.)* e al dracului de greu!
c'est **dans la poche** *(pop.)* afacerea e (ca şi) încheiată; treaba e simplă,
c'est dans l'ordre des ehoses **e** în firea lucrurilor,
c'est **déjà** quelque **chose tot** e ceva.
c'est de la besogne toute faite e **o** nimica toată; **e** floare la ureche.
c'est **de la erotte de bique** *(fam.)* **e** un lucru fără importanţă,
c'est de la **(pure) folie** asta e curată nebunie,
c'est de la folie furieuse asta **e** curată nebunie.
c'est de l'algèbre e de neînţeles.
c'est **de la tarte** *(pop.)* e **o** nimica toată; e floare la ureche.
c'est **de l'hébreu** e de neînţeles.
69
c'est de l'irocjuois e de neînţeles.
c'est de l'or en barre *(fam.)* e o valoare nouă/un plasament sigur.
c'est do son cru e o născocire de-a lui.
c'est du beau ce que vous avez fait là! frumoasă ispravă ai făcut, nimio de zis!
c'est du beurre *(pop.)* **e o** nimica toată; c floare la ureche,
c'est du billard *(pop.)* e o nimica toată; e floare **la** ureche.
c'est du cinéma *(fam.)* e de necrezut.
c'est du haut allemand e de neînţeles.
c'est du kif v. *c'est kif-kif.*
c'est du latin e de neînţeles.

c’est du miel *(pop.)* e **o** nimica toată; **e** fl**o**are **I**a urech**e**,
c’est du pareil au même ***(pop.)*** v. *c’est* ***kif-kif.***
c’est du plus haut comique e d**e** un **co**m**ic** ir**e**zistibil,
c’est du propr**e!** ***(fam.)*** frum**o**asă ispravă a**i** făcut, nimic de zi**s!**
c’est du s**ucre** ***(pop.)*** e o nimica t**o**ată; **e** floare la ureche.
c’est du tonnerre! e grozav!; mer**g**e strună!; **e-n r**egulă!; **s-**a făc**uţi**
c’est du veni/c**e n’est que du ven**t apă de ploaie.
c’est elle qui porte la culotte a cînta cucu**rig**u în casă; cîntă găina **în** casă; a-ţi ţine bărbatul sub papuc; n**u** p**o**artă el cl**o**pul; a purta pălăria; **a** pus bărbatu**l cîrpă**; aferim c**o**c**o**ş, cum t**e** bat gă**inilel**
c’est ent**endu! ne-ara** înţeles!; v. ş**i f***a* ***biche!***
c’est fra**nc** *(pop.)* nu e nici **o** primejdie.
c’est gelé *(arg.)* v. *il n’y r. pas mèche.*
c’est inouï! nu mă-nn**ebti**ni**!**
c’est Jean qui pleure et Jean qui rit a fi schimbător ca **l**una; **a s**c**h**im**ba** părerile cum schimbi cămăşile; a **o** înt**o**arce ca **l**a Pl**o**ieşti.
c’est kif-kif e t**o**t una; e t**o**t un drac; c**e mi-e** una, c**e mi**-e alt**a; tot** atîta-i; t**o**t aia e!
c’est la bête du bon Dieu e bun ca pîinea caldă; e pîinea lui **D**um**n**e**zeu,**
c’est la bouteille à l’encre e o treabă încurcată,
c’est la cour du roi Pétaud e ca-n tirgu**l** lui Cremene,
c’est la croix et la bann**ière** *(fig.* ***fam.)*** e o p**o**veste înt**re**a**g**ă; **e** f**o**a**rte** complicat.
c’est la fin des haricots! *(pop.)* nu mai e nimic d**e** făcut, totu**l s-a** sfîrşit.
c’est là le diable aici e buba; asta e buba.
c’est la mêm**e saint-Martin** v. *c’*e*st* ***kif-kif.***
c’est la mer à boire e gr**e**u de făcut, **e** c**o**mplicat,
c’est la pagaye *(pop.)* **e** debandadă,
c’est la per**le des homme**s e u**n** băiat de zahăr.
c’est la quadr**atu**r**e du cercle a.** e imp**o**sibil d**e rezol**va**t; b. e un lucru** irealizabil.
c’est là que le soulier le ble**sse** aici **e** buba; asta e bu**ba.**
c’est le bouquet! ***(fam.)*** v. ***c’en est trop****!*
c’est le cadet de me**s** s**ouci**s asta să-mi fie toată **g**r**ija.**
c’est le cas ou jamais acum **o**ri niciodată.
c’est le comble! v. ***c’en est trop****!*
c’est le coup de barr**e** e foarte scump.
c’est le dernier des **hommes** e un tică**l**os.
c’est (bien) le cas de le dire e cazul **s-**o spunem,
c’est le diable à confes**ser** e **al** dracului de ***grea.***
70
c’est le dia**ble et ses cornes a.** e **o** treabă încurcată; **b.** este **o** afacere imp**o**rtantă; **c.** e **a**l draculu**i** de **g**reu.
c’est Ie diable et s**o**n **train e** al dracului de **g**reu.
c’est le fils de la poule blanche ***(fam.)*** e **ţi**n **o**m fericit; e **născ**u**t cu** căiţă.
c’est l**e même t**abac *(fam.)* v. c’*est kif-kif.*
c’est le monde à l’envers s-a înt**o**rs lumea p**e** d**o**s.
c’est le monde renvers**é** s-a înt**o**rs lumea p**e** dos.
c’est le pain du bon Dieu e p**l**inea lui Dimn**eze**u; e bun ca piinea caldă.
c’est le pavé dans I**a m**a**re** *(despre înlin plări)* a se ivi pe nepusă masă.
c’est l’ombre et le corps v. ê*tr*e *amis à la vie et à!••■; mori.*
c’est macabe *(pop.)* **a.** a tr**e**cut baba cu c**o**lacii; **b.** nu e chip; e eu

n**e**putinţă; e peste p**o**ate.
c'est marrant *(fam.)* e amuzant.
c'est marre! *(pop.)* a**j**un**g**e!; **e** dea**j**u**n**s!; pînă aici!
c'est midi (sonné) *(pop.)* nu **e** chip; **e** cu neputinţă; e peste poate.
c'est mon affaire treaba mea; mă priveşt**e**.
c'est monnaie courante e un lucru obişnuit; se întîmplă de**s.**
c'est nib *(arg.)* n**u e** chip; e cu neputinţă; e peste p**o**ate.
c'est pas le mauvais cheval *(pop.)* nu **e o**m **r**ău.
c'est peine perdue e în zadar/în van; e trudă zadarnică.
c'est Perrette et le pot au lait iluzii deşart**e**; caste**le î**n Spania.
c'est pitié de le voir îţi fac**e** milă să-1 vezi.
c'est plus fort que de jouer au bouchon ***(fam.)*** este extraordinar!; **est**e nemaipomenit!
c'est pourquoi din această cauză; din acest motiv.
c'est renversant! *(fam.)* **e**ste extraordinar!; **e**st**e** nemaipomenit!
c'est saint Hoche et son chien v. ê*tre* ***amis à la vie et à la mort.***
c'est sans espoir fără speranţă d**e** îndreptare.
c'est selon depinde.
c'est simple comme bonjour, il suffit d'y penser e la mintea omului.
c'est son dada e ideea **l**ui fixă.
c'est son père tout craché e tată-său în picioare; e **l**eit tată-său; ii seamănă **l**ui taică-său bucăţică ruptă.
c'est toujours ça de pris *(fam.)* măcar c**u a**tî**t** n**e**-am ales; t**o**t **e** c**e**va; t**o**t n**e**-am ales cu ceva.
c'est toujours la même rengaine e mereu ace**l**aşi refren; v. şi *battre l'eau.*
c'est toujours le même tabac e mereu acelaşi refren.
c'est tout à fait dans mes cordes mi se p**o**triveşte de minune; **se** potriveşte de minune **c**u p**o**sibilităţile m**el**e; **e** t**o**cmai p**e** p**o**t**r**iva mea.
c'est tout comme v. *c'est kif-kif.*
c'est tout cuit *(fam.)* succesu**l** e asigurat.
c'est tout dire asta-i tot; **n**u mai **e** nimic de adău**g**at; cu asta **s-a** spus tot.
c'est toute une affaire est**e** o poveste într**e**a**g**ă.
c'est tout l'un ou tout l'autre ori **l**aie ori bălaie.
c'est tout un v. *c'est kif-kif.*
c'est trois fois rien e o nimica t**o**ată; **e** floare la ureche.
c'est un autre discours asta-i altă mîncare de peşte; altă gîscă în cea/altă traistă; asta e altă brînză; altă vorbă; asta **e** altă căciulă.
c'est un bon enfant *(fam.)* e un om cumsecade; e un băiat d**e** treabă.
c'est un cautère/un emplâtre sur une jambe de bois a a**j**uta ca ventuza **la** mort; ca **şi** cind ai pun**e**-o la perete.
c'est un chiffon a. nu e om, **e** ci**r**pă; **o** zdreanţă de **o**m; **b.** om **f**ără v**l**a**g**ă.
71
c'est un chou c**olo**ssal **e o** mare escrocherie.
c'est un coup d**e dés** e o treabă **r**iscantă.
c'est un doeii**e e** un om arţă**go**s.
c'est un d**r**ôl**e d**e **numéro/de p**is**tol**et/de **corps** *(fam.)* e o **fi**gură.
c'est une autre affaire v. c'*est un autre discours.*
c'est une autre **chanson/musique** v. *c'est un autre discours.*
c'est une autre paire de man**ch**es v. *c'est un autre discours.*
c'est une belle fourchette *(pop.)* s**e** bat lupii **l**a gura **l**ui.
c'est une bonne âme e sărac cu duhu**l**.

c’est une cir**e molle e** o persoană inf**l**u**e**nţabi**l**ă**.**
c’est une faç**o**n **de parler** vorba vin**e**; vorbă să fi**e**.
c’est u**n**e façon **de vo**ir **e**ste un punct de veder**e**.
c’est une girouette a fi coc**o**ş d**e** vînt; a s**e î**nt**o**arce ca moara în v**î**nt; a-şi întoa**r**ce mantaua după vînt; a se da după cum bate viatul.
c’est une gou**tte** d’eau **d**a**n**s **l**a **mer/ dan**s l’**o**c**é**au **e** o picătură **î**ntr-un oc**e**an.
c’est u**n**e g**ro**ss**e t**ê**t**e *(fam.)* e deş**t**ept foc.
c’est une mau**v**ai**se t**ê**t**e **e** un om certăreţ/arţăgos.
c’est une noix *(pop.)* **e** u**n n**ătărău.
c’est une pleine l**u**ne *(fam.)* are faţa r**o**tundă ca o **l**ună p**l**ină.
c’est un**e t**ëto à gi**fl**e**s î**ţi vine să-**1** iei **l**a palme.
c’est u**n**e **tête e**n **l’air e** u**n** zăpăcit/un smintit; v. şi *tete de linotte.*
c’est une vraie armoire à glace *(pop.)* a fi un ma**l** de o**m**; a fi de şapta pa**l**me **î**n piept/în frunte; a av**e**a **g**abaritu**l** depăşit *(pop.).*
c’est une vraie pétaudière e ca-**n** tîr**g**u**l l**ui Cremene.
c’est une **vraie tour** d**e** Ba**b**e**l** ca **î**n turnu**l** Babi**lo**n**.**
c’est un **fagot d’épines** *(fam.)* **e** un **o**m ursuz/ciufu**t**.
c’est un **f**ai**t** e cert; e sigur.
c’est u**n** f**a**m**e**ux **lapin** e un drac de om.
c’est un **feu de paille** foc d**e** paie.
c’est un grain de mi**l d**ans l**e bec d’un** fino **î**i a**j**un**g**e **l**a o măsea.
c’est un **homme de to**us **métiers** e un intri**g**ant.
c’est un mo**rv**e**ux e** un mucos; abia a venit din hor**n**.
c’est un mot dit à **de**ux **v**isa**ge**s a fi cu două **o**braze/limbi; a fi tal**e**r cu două feţe; a fi cu două feţe; a avea mai mu**l**te **l**imbi; a fi făţarnic.
c’est un m**o**ul**i**n à **paroles** a-i m**e**r**g**e **g**ura ca **o** m**o**ară hodoro**g**ită; a-i umb**l**a gura ca o moară; a da cu meliţa; a nu-i mai sta cuiva **g**ura; a-i turui cuiva gu**r**a; a-i umbla **g**ura ca **l**a o ţa**r**că.
c’est u**n** Nicodsme **e** un **bleg/**u**n g**ă**g**ăuţă.
c’est un o**ur**s **mal** léch**é** e un bădă**r**an; parc-a t**r**ăit **î**n b**î**r**l**ogul ursu**l**ui.
c’est un pas **d**i**ff**ici**l**e e u**n** moment **gr**e**u.**
c’est u**n peu fort/raide! e** p**r**ea din cale-afară; prea e de oaie; asta o prea de tot; **e** pr**e**a-prea; asta pu**ne** capac/vîrf (la toat**e**); asta le în**t**rece/le-bate pe t**o**at**e**; asta-i cu**l**mea!; asta mai **l**ipseai
c’est u**n** pique-assiette e u**n** linge-b**l**ide.
c’est un **puits de** sci**e**nc**e** e burduf/t**o**bă de carte.
c’est un Ka**m**ol**lot** e un Moş Teacă.
c’est u**n** rat e un z**gî**rie-brînză.
c’**e**st u**n r**ud**e malabar** *(arg.)* a fi un ma**l** de om; a fi de şapte pa**l**ma **î**n piept/in frunte; a avea gaba**r**itu**l** depăşit *(pop.).*
c’**e**st **u**n singe **botté e** un caraghi**o**s.
c’**e**st nn va-n**u**-**p**i**ed**s e un coat**e**-g**o**a**l**e; **î**ncă**l**ţat cu gh**e**t**e**le de **l**a b**o**tei.
c’**e**st **u**n **v**er **d**e **terre** *(fig.)* e un om decăzut.
72
c’**e**st u**n vrai b**e**ur**re mer**ge c**a pe unt/ca uns/ca p**e** roate; m**e**rge st**r**ună/ găitan; me**r**ge ca ceasu**l**,
c’est u**n vrai chardon e**st**e** un om ursuz/ciufut.
c’es**t u**n **zéro** en c**bi**fi**re**s **e o** nu**l**itat**e** patentă,
c’es**t vite dit** e uş**or** de zis/de spus.
c’est zé**ro** *(fam.)* nu face doi bani; nu face o para chioară,
cet affront est de dure digestion insulta asta **e gr**eu de suportat.
c’était à **prévoir** era de aşteptat/de prevăzut.

c'était couru *(fam.)* e**r**a de aşteptat/de prevăzut.
cette nuit la noapte.
chahuter du couvercle *(arg.)* v. *avoir la tête fêlée.*
chambrer qn. *(pop.)* v. *dauber (sur) qn.*
champ du repos cimitir.
cha**ngeo**ns **de** suj**et**! să schimbăm subiectul!
changer d'avis v. *changer de bord.*
chan**ger d'avis comme une girouette** a fi schimbător ca **l**una; a o înt**o**arce ca la Pl**o**ieşti; a schimba părerile cum schimbi cămăşile.
changer de batteries a schimba macazul/tactica/foaia; a o înt**o**arce pe altă strună; a o înt**o**arce; a începe/a da pe a**l**tă coa**r**dă; a schimba căciu**l**a; a-şi întoarc**e** c**oj**ocul pe d**o**s; a **o l**ua p**e** coarda c**e**alaltă; a sc**o**ate lul**e**aua d**e l**a ciubuc.
changer de boîte *(pop.)* a-şi schimba serviciu**l**.
cha**nger de bord** a. a reveni asupra unei păreri; **b.** a-şi schimba păr**e**rea/ punctu**l** d**e** v**e**dere; a se răz**g**îndi; a-şi lua s**e**ama.
changer de cap *(mar.)* a schimba dir**e**cţia.
changer de couleur a fac**e**/a schimba feţ**e**-feţe.
changer de **crémerie** *(fam.)* a se duc**e** in altă pa**r**t**e** (în ait restaurant).
changer de disq**u**e a schimba placa.
changer de gamme v. *changer de batteries.*
changer de main a-şi schimba stăpînu**l**.
changer de musique *(fam.)* a schimba/a suci v**or**ba; a **l**ua a**l**tă v**o**rbă; V. şi *changer de batteries.*
changer d**e note** a schimba/a suci v**o**rba; a lua altă v**o**rbă.
changer de place a**ve**c qn. a-şi schimba **l**ocu**l** cu cineva.
cha**nge**r **de poil** *(fam.)* a arăta mai bin**e**,
changer do **sentiment** v. *changer de bord.*
cha**nge**r **de ton** a schimba tonu**l**; v. şi *changer de batteries.*
chan**ger de vi**sa**g**e a se schimba **l**a faţă.
Cha**nge**r **d'idée/de pensée a.** a reveni asupra unei păr**e**ri; **b**. a-şi schimba părerea/punctu**l** de vedere; a se **r**ăzgîndi; a-şi **l**ua seama.
changer du **blanc a**u no**ir** *(fam.)* a. una de ia răsărit şi alta de la apus; a trece/a căd**e**a de **l**a **o**/dintr-o **e**xtremă **l**a/în alta; **b.** a fi schimbător,
changer du j**o**u**r au lendemain** a se schimba de la o zi **l**a alia.
changer du **tout a**u **tout** a s**e** schimba radical.
chan**ger e**n **mieux** a se schimba în bine.
ch**an**ge**r** s**o**n **fusil d'épaule** a schimba macazul/tactica/foaia; a o întoa**r**ce pe altă strună; a o înt**o**arc**e**; a î**n**cepe/a da p**e** a**l**tă coardă; a schimba căciu**l**a; a-şi înt**o**arce c**oj**ocu**l** p**e** d**o**s; a o **l**ua p**e** coarda cealaltă; a scoate **l**u**l**eaua de la ciubuc.
chan**o**in**e de** T**o**u**lo**n *(arg.)* ocnaş.
cha**n**s**o**n**s/b**êt**i**s**es que **tout** c**el**ai m**o**fturi!; fleacuri!; baliver**n**e!; lasă fleacurile/prostiile!
chanter goguette à qn. a fac**e** p**e** cineva a**l**bi**e** de po**r**ci; a fac**e** p**e** cineva cum îţi **v**ine la gu**r**ă; a face p**e** cineva d**e** două para**l**e.
73
chanter la **mes**s**e pour les sourds** a bate t**o**ba **l**a ur**e**chea surdulu**i**.
chanter les **louanges d**o qn. a cî**n**ta **o**sanale cuiva; a lin**g**uşi/a tămîia **pe** cineva; a **g**îdila pe cineva la **i**nimă.
chanter pouilies à qn. a fac**e** pe cineva albie de p**o**rci; a face pe cin**e**va cum îţi vine la **g**ură; a face pe cineva de d**o**uă parale.
chanter sa **gamme** à **qn.** a tra**g**e un perdaf/**o** praftură/**o** săpu**ne**a**l**ă cu**iva;** v. şi *donner*

à qn. son paquet.
chanter sur une autre note a schimba macazul/tactica/f**o**aia; a o înt**o**arc**e** pe altă strună; **a** o întoarce; a începe/a da p**e** altă coardă; a schimba căciula; a-şi înt**o**arce c**ojoc**u**l** p**e** dos; a o **l**ua p**e** c**o**arda cealaltă; a scoat**e** luleaua d**e** la ciubuc.
chanter toujours la-même note a o ţin**e** una ş**i** bună; **a** cînta mereu a**ce**laş**i** cîntec.
chapeau bas! jos pălăria!
charger qn. de bois v. *battre à bras raccourcis.*
charmer les puces ***(arg.)*** **a l**ua purceaua/prepeliţa de c**o**adă; a s**e** fa**ce** ţuşcă/cocă; a se c**o**cli turtă.
charrier dans les bégonias *(pop.)* a face din ţînţar armăsar.
chasse! *(arg.)* întinde c**o**mpasu**l**!
chasser au vent a mer**g**e împ**o**triva curentului; a în**o**ta c**o**ntra valurilor.
chasser de race *(fam.)* a fi soi **bun**.
chasser qn. avec perte et fracas *(fam.)* a da p**e** cineva afară în brînci.
chasser sur les terres d'autrui a se bă**g**a peste altul; a se băga **p**e f**ir** *(fam.).*
chatouiller l'amour-propre de qn. a. **g**îdila am**o**rul pr**o**priu a**l** cuiva,
chauffer le fou**r** *(arg.)* a-şi umple/a-şi îneca pipota *(pop.).*
chauffer les **oreilles à qn. a** sc**o**ate pe cineva din sărite/din balamale/din ţîţini/din răbdări/din **op**r**ele**; a scoate p**e** cineva din bo**ii** lui; a sc**o**ate din **r**ăb**o**j; **a-**1 călca pe bătătură/pe ner**v**i.
chauffer qn. à blanc *(fig.)* a m**o**nta pe cin**e**va, a-i băga **fitile.**
chausser le br**odequin a.** a scrie c**o**medii; **b. a j**uca c**o**medie.
chausser l**e cothurne** *(fig.)* a scrie tra**ge**dii.
chausser les bottes **de sept lieues** a se **l**ăsa **î**n v**o**ia inspiraţiei.
chaussez mieux vos lunettes uite-te mai bi**n**e.
chef d'accusation cap de acuzar**e**.
chemin faisant p**e** drum.
chercher à paraître a căuta **sâ** se **r**emarc**e,**
chercher à s**avoir ce qu'il a dans le ventre** a căuta să af**l**e şi c**e are ta** burtă cin**e**va,
che**rcher a**s**ile** a căuta adăp**o**st.
chercher castille a căuta cearfă/pricină/rîcă/chichiţe; a sta cu t**op**or**ul l**a brîu; a fi p**o**rnit pe ceartă; a intra/a se p**un**e **î**n cîrcotă c**u** cineva; a-şi face de nă**j**it *(reg.);* a-i căuta cuiva păcat**e** în/cu mîndălaci *(reg.).*
chercher chic**ane à qn.** a**-i** face cuiva şicane.
chercher des crosses à qn. a căuta n**o**d **în** papură; a umbla după **bo**r**ta** vintu**l**ui.
chercher des faux-fuyants a **s**e ascund**e**/a **se da** după de**ge**t.
chercher des patins *(pop.)* v. *chercher castille.*
chercher des pouilies au mort ***(fam.)*** a **nu-1** ierta n**ic**i mo**r**t.
chercher des ponx/puees à qn. a căuta nod în papură; a **umbla du**pă b**o**rta vuitu**l**ui.
chercher des poux s**ur la tête de qn.** v. *chercher castille.*
chercher des singes verts a umbla după **c**a**i** verzi pe per**e**ţi,
che**rcher des taches dans le soleil a** căuta **p**et**e-n** s**oare**.

ch**e**r**c**h**e**r **d**u **rif/du suif** *(arg.)* v. *chercher castille.*
cherc**her l**a **lu**n**e** en pl**e**in jou**r** a căuta imp**o**sibilul.
che**rc**h**er** la **petite b**ête a căuta n**o**d în papură; a umbla după borta vuitu**l**ui.
ch**er**ch**er le défaut de l**a **cuirasse** a căuta punctu**l** vulnerabi**l**.
cher**c**h**er le mot d'une chose** a căuta explicaţia unu**i l**ucru.

chercher le mouton à cinq pattes a căuta lapte de pasăre; a căuta un lucru rar.
chercher le pourquoi et le comment a căuta să afli de ce şi pentru ce; a căuta explicaţia lucrurilor.
chercher midi à quatorze heures a căuta nod în papură; a umbla după borta vintului.
chercher noise/querelle à qn. v. *chercher castille.*
chercher qn. des yeux a căuta din ochi/din priviri pe cineva.
chercher qn. par terre et par mer a căuta pe cineva peste tot.
chercher une aiguille/une épingle dans une botte de foin a căuta acul in carul cu fin.
chercher un poil sur des œufs a căuta nod în papură.
chercher un terrain d'entente a căuta o cale de înţelegere.
chérir une illusion a se hrăni cu iluzii.
cheval de retour recidivist.
chevalier d'industrie aventurier; escroc.
ciliée d'enfants *(pop.)* droaie de copii.
chiner des sous à qn. *(pop.)* a tapa de bani pe cineva.
chiper un rhume *(pop.)* a se căptuşi cu un guturai; a răci.
chiquer balle *(arg.)* a tăia (la) piroane; a mînca praz.
chiquer contre *(arg.)* a face pe prostul; a se face Tănase.
chloroformer la conscience de qn. a adormi conştiinţa cuiva.
chou pour chou *(arg.)* cuvint eu cuvînt.
bouya-ehouya. *(arg.)* puţin cite puţin; bob cu bob; pic cu pic; încetul cu încetul.
cigarettes à bouts filtres ţigări cu filtru.
ci-gît aici odihneşte.
cirer les bottes à qn. *(fig).* a peria pe cineva; a umbla cu măturică; a linge cizmele cuiva.
cirer les oreilles à qn. *(arg.)* a-i face cuiva zile fripte/năduf/oftică; a frige la maţe pe cineva.
citer en justice a da în judecată; a deschide o acţiune împotriva cuiva.
claquer des dents a clănţăni din dinţi.
claquer du bec *(pop.)* a-i fi foame; a i se face foame.
claquer la porte au nez de qn. a trînti cuiva uşa-n nas.
cligner de l'oeil ù qn. a face cuiva cu ochiul.
cliquetis de mots cuvinte sforăitoare.
elore/clouer le bec/la bouche à qn. a închide/ai înfunda cuiva gura; a reduce pe cineva la tăcere; a-i pune cuiva strună la gură; a pune cuiva capac; a face pe cineva să tacă; a-i pune cuiva căluş în gură *(fam.);* a închide pliscul cuiva *(fam.).*
clôturer les débats a încheia dezbateri!».
clouer qn. au pilori a ţintui pe cineva la stilpul infamiei.
cœur à cœur deschis; pe faţă.
cœur d'artichaut inimă sburdalnică.
cœur de bronze/de granit inimă de piatră.
cœur de marbre /cœur marmoréen inimă de piatră.

cœur d'or inimă de aur.
cœur glacé inimă de piatră.
cœur sec inimă de piatră.
cogner dur a avea mînă grea.
coiffer sainte-Catherine a rămîne fată bătrină; a împleti cosiţă albi; a îmbătrîm în vatră.

coincer sa **bulle** *(arg.)* v. *battre la flemme.*
col blanc *(fam.)* funcţionar de bi**ro**u.
col bleu *(fam.)* ma**r**inar.
colère bleue/jaune furie **o**arbă.
colère glacée mîni**e** stăpînită.
coller aux talons de qn. a fi p**e ur**me**le** c**uiva**.
coller qcU. à qn./sur le dos de qn. *(fam.)* **a** potcovi **pe** cineva cu c**e**va.
coller qn. a. *(fam.)* **a** încuia p**e** cin**e**va (cu întrebă**r**i); **b.** *(pop.)* **v.** ê*tr*e *dans la chemise de **qn.***
colier qn. au mur *(fam.)* a pune p**e** cineva **l**a zid, a-I împuşca.
colier qn. sous bande a pun**e** p**e** cin**e**va într-o situaţie dificilă.
colier un candidat à l'examen *(fam.)* **a** trînti u**n** candidat la exame**n**.
coller une gifle à qn. *(fam.)* v. *allonger une gifle à qn.*
coller une prune à qn**.** *(pop.)* a t**r**a**g**e un pumn/un ghi**o**nt cuiva.
coller un pain à qn. *(pop.)* v. *allonger une gifle à qn.*
collier de misère viaţă **g**rea/amărîtă.
combat sur mer luptă navală.
combattre à armes courtoises a **l**upta cu a**r**m**e loial**e; a **l**upta cinstit.
combattre corps à **corp**s a lupta corp **l**a corp.
combattre sous la **bannière/sous les drapeaux de** qn**.** a **l**upta sub drap**e**lul cuiva; a lupta a**l**ături de cmeva; a îmbrăţişa cauza cuiva.
combler la mesu**re** a întrece/a depăşi măsura; a întind**e** p**r**ea tare coarda.
combler une lacune a umple un **g**o**l**.
commander le respect a impun**e r**espect.
commander qn. à la baguette a **j**uca p**e** cin**e**va pe de**g**et**e**; a face **pe** cin**e**va să **j**oace după cum **îi** cîntă; a ţin**e** p**e** cineva **l**a p**o**ala sa.
comme bon vous semble cum d**o**riţi.
comme ça vous cliante cum d**o**riţi.
comme ci, comme ça aşa şi-aşa; *(fam.)* ceac-pac.
comme dans du beurre ca-n brinză; cu mu**l**tă uşurinţă.
comme de juste *(fam.)* aşa cum tr**e**bui**e**; **cum** s**e** cuvine; cu**m e**st**e şi** dr**e**pt.
comme dit l'autre vorba c**e**ea!; **cum se** spune.
comme en pays conquis *(fam.)* fără m**e**na**j**amente; cu b**r**uta**l**itat**e**.
comme il faut aşa cum tr**e**buie; cu**m se** cuvine; după cuviinţă; după şa**r**t; cum **e**ste **şi** dr**e**pt.
comme il se doit aşa cu**m** trebui**e**; cum **s**e cuvine; după cuviinţă; c**um e**st**e şi** drept; după **şart**.
comme il sied aşa cum **tr**ebuie; cu**m** s**e** cuvi**ne**; după cuviinţă; **cum e**ste şi dr**e**pt; după şa**r**t.
commencer par la queue a începe **de la** c**oadă**.
commencer par le commencement a înce**pe** c**u începutul**; **a** p**une treaba** p**e** curpen.
comment allez-vous? ce mai faci?; cum **o duci** c**u sănăta**t**ea?**
comment ça va? ce mai faci?
comment cela? cum aşa?
comment diable? cum oare? l; cum dracu?!

com**me**nt don**c**? **a.** cum d-î nu?; cura si **n**u?; b. cum d**r**acu?; cum oar**e**?; c**.** cum aşa?
comment êtes-vous a**ve**c…? în ce raporturi eşti cu..-?
comment l'entendez-vousî ce vrei să spui cu asta?
comment se **fait-il que…** cum se face că…; cum de…

comment vous portez-vous? cum o duci cu sănătatea?; ce mai faci?
comme par **enchantement** ca prin farmec.
comme qui dirait cum s-ar zice.
comme si c'était hier parcă a f**o**st i**er**i.
comme si **d**e **rien** n'é**t**a**it** ca şi cînd nimic nu s-a**r** fi întîmplat.
comme s'il avait le diable à ses trouss**es** par**c**ă-1 aleargă Turcii.
comme s'**il tombait de l**a **lune** parc-ar fi căzut din cer; e căzut din car *(fig. fam.).*
comme s**ui**t după cum urmează.
c**om**me **tel** ca atar**e**.
commettre un/le dard *(arg.)* la perfecţie.
commettre une bourde v. *commettre un. impair.*
commettre une erreur a comite/a face o **g**reşea**l**ă.
commettre une Imprudence a comite o imprudenţă.
commettre une indiscrétion a comite o indiscreţie.
commettre un **f**a**u**x a comite un fa**i**s.
commettre une sottise a face o pr**o**stie.
commettre un i**mp**ai**r** *(fam.)* a da în gropi; a face/a c**o**mite o **g**afă/**g**afe; a **o** face de oaie; a o face fiartă; a o i'eşte**l**i *(pop.)*; a **o** buli *(arg.);* a o scr**i**n ti; a-i scăpa porumbe**l**u**l**.
commettre un vol a**ve**c **effraction** a comit**e** un furt prin spargere.
comme un chi**en qu'on fouette** fără plăcere; silit.
comme une corneille q**u**i a**b**a**t des no**ix fără n**o**imă; fără sens.
comme une fleur cu mu**l**tă uşur**i**nţă.
c**o**m**m**e un **seul homme** ca un sin**g**u**r om**.
comparaître en j**u**s**t**ic**e** a c**o**mpărea/a fi adus în faţa tribunalului.
compatir aux **maux d'autrui** a împă**r**tăşi necazurile altuia.
comprimer sa **colère** a-şi stăpîni furia/mînia.
compromettre sa **réputation** a-şi pierde reputaţia; a-şi mînca omenia.
compte là-**de**ssu**s e**t **bo**is **de i'eau fraîche *(pop.)*** nu t**e** bizui pe asta; pe urechea aia să te culci tu.
compter a**ve**c **l'opinion** a ţine s**e**ama de păre**r**ea **l**umii.
compter a**ve**c qch**.** a ţine seama/s**o**cotează d**e** ceva; a lua aminte la ceva; a **l**ua în seamă.
compter les clous d**e la porte** a aştepta mult şi bine; a i se lungi urechile aşteptînd; a i s**e** urî aşteptînd.
compter l**e**s c**o**u**p**s a**.** a se ţine deopart**e**; a fi neutru; **b.** a fi arbit**r**u.
compter les étoiles a**.** a număra piet**r**e**l**e; v. şi *fair*e *de la bouillie pour les chats;* **b**. a fi d**e** o curiozitate b**ol**năvici**o**asă.
compter l**e**s **heures/les jours** a număra orele/zil**e**l**e**; a i se părea că vremea t**re**c**e** f**o**a**r**te încet.
compter les **p**a**v**és *(arg.)* a aştepta mult şi bine; a i se **l**ungi urechi**le** aşt**e**ptînd; a i s**e** urî aşteptînd.
compter les punaises *(pop.)* a fi **l**a zdup/la răcoar**e**; a fi **l**a puşcări**e**.
compter par le menu a socoti cu amănuntu**l**.
compter parmi/au nombre de a s**e** numă**r**a print**re**
compter pour du beurre *(pop.)* a fi ega**l** cu ze**r**o; a fi cantitate **n**eg**l**ijabi**l**ă; a nu fi **l**uat **î**n seamă.

compter ric-rac a-i **ţi**ne cuiva c**o**nt **ş**i de **ulti**mul bănuţ.
compter ses pas a. a mer**g**e încet; **b.** a f**i** prudent.
compter sur qn./qch. a c**o**nta/a s**e** bizui p**e** cineva/pe c**eva.**
compter sur ses **doigts** a număra pe de**g**ete.

compter **tous les pas de** qn. v. *avoir qn. à* ***l'œil.***
concentrer sa f**ureur a-şi** stăpîni **f**ur**ia**/mî**nia.**
concentrer son attention sur... a-şi c**o**ncentra atenţia asupra**...**
con**clure un accord** a încheia un ac**o**rd.
conclure un contrat a încheia **un** c**o**ntract.
conclure un marché a încheia/a face tîrgul/un tîr**g**; a **s**e a**j**un**ge** c**u** tîr**g**u**l**.
condamner à la corde a condamna **l**a spînzurătoar**e**.
condamner à mort a c**o**ndamna **l**a m**o**arte.
condamner à perpétuité/à perpète perpette *(pop.)* a c**o**ndamna pe viaţă.
condamner à une am**e**n**de** a pune **la** amendă/la ştraf.
condamner qn. par défaut/par contumace a condamna pe cineva în contumacie.
condamner sa **porte à qn.** *(fam.)* a nu primi pe nimeni; a nu lăsa p**e** cineva să-ţ**i** calce pragul.
conduire à grandes **guide**s a **go**ni nebuneşte; a merge c**u** mare viteză.
conduire bien sa barque a-şi conduce bin**e** barca; a şti să s**e** descurce în viaţă; a se descurca bine **î**n viaţă.
conduire une pers**onne à l'autel** a se căsători cu cineva.
conduite oblique purtare prefăcută; făţărnicie.
conférence au sommet conferinţă **l**a ce**l** mai înalt nive**l**.
confier qcli. sous Je s**ceau du secret a** încredinţa ceva sub jurămînt.
conjurer un danger a preintîmpina o primejdie.
conn**aître à fond/dans les coins** a cunoaşte i**n** amănunt; a şti haru**l** unui **l**ucru; a cun**o**aşt**e** ca în palmă.
connaître la coupure *(pop.)* a trăi din te miri ce.
connaître la musique a. a şti **l**a ce să se aştepte; **b.** a-şi c**o**nduce **bi**n**e** barca; **a şt**i să s**e** descurce în viaţă; a se d**e**scurca bine în viaţă.
connaître le fin mot de l'histoire a şti p**o**ntul.
connaître le fourbi a şti **să s**e d**e**scurce în viaţă.
connaître le pèlerin *(fam.)* a-şi cun**o**aşte marfa.
connaître les ficelles **du métier a** cun**o**aşte chiţibuşuri**l**e meseriei.
connaître les tenants et les aboutissants d'une affaire a şti/a cunoaşte toate dedesubturi**l**e/t**o**at**e** potecile; **a** şti ce **şi** cum; **a şt**i rostul.
connaîtr**e pa**r **cœur** a şti/a cun**o**aşte p**e** dinafară/ p**e** de r**o**st.
connaître qcb. sur le bout du doigt a cun**o**aşt**e** un lucru c**a** pe apă.
connaître qn./qch. comme sa poche a cun**o**aşte bine pe cineva; **a** sta/a şedea călare în inima cuiva.
connaître qn**. de longue main** *(fam.)* **a** cun**o**aşte pe cineva de mu**l**tă v**re**me.
connaître qn. de vue a cun**o**aşt**e** pe cin**e**va din v**e**dere.
connaître qn. par cœur *(fam.)* **a** cun**o**aşte bine p**e** cineva; a sta/a şedea călare î**n** inima cuiva.
connaître quelques entorses à ses habitudes a face unele exc**e**pţii/a **se** abate de **la o**biceiuri**l**e sa**l**e.
connaître son monde a ş**ti cu** cin**e** are de-a face.
connaître tous les dessous d'une affaire a şti/a cun**o**aşte toate dedesubturile/toat**e** poteci**le**; **a** şti ce **şi** cum; a **şti** rostu**l**.
censervc^comme la prunelle de ses yeux a păzi c**a** l**u**m**i**n**a** ochil**o**r/ c**a o**chn din cap; a păzi c**u s**fi**n**ţen**ie**.
conserver le souvenir a pă**s**t**ra** amintirea.
78
con**server sa tête** a-şi păstra sî**ng**e**l**e rece; a nu-.şi pierde cumpătul; a rămîne calm; a nu se pierde cu firea; a-şi face fir**e**; a-ş**i** ţine în**g**erii.

conserver son calme a-şi păstra calmul.
consigner sa **porte à** q**n**. *(fam.)* a nu primi pe nimeni; a nu lăsa pe cineva să-ţi calce pragul.
const**ruire des** châ**te**aux **de cartes** a clădi pe nisip; a-şi face iluzii; a-şi întemeia ceva pe paie; a se legăna în iluzii.
conter des bou**rdes/des cou**l**eurs/dos fagots/de**s **lante**rne**s/des sornettes** a spune braşoave/prăpăstii; a spune/a turna la palavre; a spune/a vorbi cîte în lună şi în stele/în s**o**are; a înşira la **g**o**go**şi.
con**te**r **fleurette** a**un**e **femme** a face cu**r**te unei femei; a tra**g**e cl**o**p**o**tul/ cl**o**p**o**tele.
con**tes** à **do**r**mir debout** p**o**veşti de ad**o**rmit c**o**piii; cai verzi p**e** pereţi.
contes **bleus** p**o**veşti de ad**o**rmit copiii; cai verzi pe pereţi.
con**tes borgnes** p**o**veşti de ad**o**rmit copiii; cai verzi pe pereţi.
contes de bonne f**emme** p**o**veşti d**e** ad**o**rmit copiii; cai verzi pe pereţi.
conte**s de fée** p**ov**eşti cu zmei şi zîne.
contes de la **cigogne** p**o**veşti de adormit copiii; cai verzi pe per**e**ţi.
con**tes de ma mèr**e **l'oie** poveşti cu zm**e**i şi zîne.
con**tes de Peau d'Âne** p**o**veşti cu zm**e**i şi zîn**e**.
c**o**lit**e**s **en l'air** p**o**veşti de ad**o**rmit copiii; cai verzi p**e** pereţi.
con**to**ur**ner la vérité** a denatura adevăru**l**.
contrac**ter une** m**a**la**die** a c**o**ntracta o b**o**ală; a-**1 l**ovi o boală.
contrac**ter un emp**ru**nt** a contracta/a fac**e** un împrumut.
co**ntr**e I**e gré de** <pj**.** împotriva v**o**inţ**e**i cuiva.
con**tre toute atte**n**te** c**o**ntrar tuturor aşteptăril**o**r.
contre vents et marées în ciuda tutur**o**r greutăţilor.
convoquer I**e bau et l'arrière-ban** a chema p**e** t**o**ţi/eu mic cu mare.
corner une nouvelle *(fam.)* a trîmbiţa o veste.
corps et âme trup şi suflet.
corps sans âme *(fig.)* om fără căpătîi.
coucher à **l**a **bel**l**e étoile** *(fam.)* a dormi sub cerul liber.
coucher **à plat** a d**o**rmi fără pernă.
c**o**uch**e**r **dehors** a d**o**rmi sub c**e**ru**l** liber.
coucher qch**. par écrit** a aşterne/a pune ceva p**e** hirtie.
coucher qn. sur le carreau a pune/a culca pe cineva la pămînt; a pune **jos**; a da/a face palanca la pămînt.
coucher son fusil en joue a pun**e** puşca **l**a **o**chi; a ochi.
couche**r sur la dure/la paille a.** a dormi pe pămînful g**o**l/p**e** seînduri; **b.** a o duce greu.
couci-couça *(fam.)* aşa şi aşa; ceac-pac.
couler à îlots a cur**g**e şir**o**aie.
couler à pic a s**e** duce la fund; a se îneca.
c**o**uler **des jours paisibles/heureux** v. *aller son petit train-train.*
couler de source a s**e** pr**o**duce firesc, fă**r**ă efort.
c**oul**er **u**n **billet à** qn. *(fam.)* a st**re**cura un bilet cuiva.
couler une af**fai**r**e** a strica o afacere.
c**oul**e**r u**n **mot à l'oreille de** qn**.** *(fam.)* a strecura o vorbă cuiva.
couler un **œil /u**n **reg**ard a arunca o privire.
coup bas *(box)* **lo**vitură sub centură.
coup d'air răceala.
coup de balai un măturat.
coup de bec înţepătură *(fig-J;* răutate.

coup de **boutoir** gros**o**lănie trîntită în faţă.

co**up de bro**sse un periat.
cou**p de chapeau** sa**l**ut.
co**up d**e chien **lo**vitură perfidă, pe **l**a spate.
co**up de collier** opintire; ef**o**rt.
coup de corne înţepătu**r**ă *(fig.);* răutate.
coup de dent/langue înţepătu**r**ă *(fig-):* răutate.
co**up de feu** f**o**c de armă.
coup d**e fortune j**oc a**l** înlJmp**l**ării.
coup de **foudre a.** lovitură de trăsnet; **b**. îndrăg**o**stire la prima v**e**dere.
c**o**u**p d**e **fouet** îndemn; stimulare.
coup de fusil *(fam.)* notă d**e** plată piperată.
coup de gr**â**c**e lo**vitură de **g**raţie.
c**ou**p **de griffe a.** z**g**îrietură; **b.** bîrfă.
coup d**e hasard** n**or**oc.
coup de **Jarnae lo**vitură pe**r**fidă, neaşteptată.
coup de **langue** bîrfă; ca**l**omnie.
c**o**u**p de l'étrier** pahar băut **l**a b**o**tu**l** calului; ultimul pahar.
coup d**e** ma**in** lovitură îndrăzn**e**aţă.
coup de maître lovitură de maestru.
coup de mer furtună scu**r**tă/d**e** scurtă durată.
coup de patte a. z**g**îrietură; **b.** bîrfă.
coup d'épée dans l'eau gaură-**n** apă.
coup de pied e**n** va**e**h**e** *(pop.)* **l**ovitură periidă.
coup d'épingle aluzie **r**ăutăcioasă; **r**ăutate; **ir onie;** muşcătură; înţepăt**u**ră.
co**up de sang** hem**o**ragie cer**e**bra**l**ă.
coup de soleil ins**ol**aţie.
coup d'essai prima încerca**re**.
coup de tampon *(pop.)* pumn; **g**hi**o**nt.
coup d'État lovitură de stat.
coup (l**e tête** faptă necu**ge**tată/nebunească.
coup d'oeil **o**cheadă; privi**re**.
couper à **travers** ch**amp**s a **o** lua peste cîmp; a apuca pest**e** cîmp.
couper à une corvée *(fam.)* a scăpa de o belea.
couper a**u plus** cou**rt** a **o l**ua p**e** scu**r**tătu**r**ă.
couper bras **et jambes** à qn**.** a. v. *couper la chique à qn.;* **b**. a-i tăia cu iva aripile; c**.** a ob**o**si/a epuiza pe cin**e**va; *A.* a împiedica p**e** cineva să acţi**o**neze.
couper ca**b**èch**e** *(pop.)* a tăia capu**l**.
couper comme le genou de ma g**r**an**d-m**è**r**e *(despre cuţite)* a tăia ca dinţii bab**e**i.
couper cou**rt** à qch. a pune capăt **l**a c**e**va.
c**o**u**pe**r **dans le pont** a cădea/a se prinde sin**g**ur în capcană/în **l**aţ/in cursă; a se lăsa păcălit/tras pe sf**o**ară; a fi prins/luat ca din **o**ală; a înghiţi **g**ăluşca/hapu**l**/ca**l**upu**l**; a se prinde în **l**aţ; a mînca şofranul/calupu**l**; a se **l**ăsa prins î**n** cursă.
couper dans le **v**il a tăia în carne vie.
couper dedans v. *couper dans le pont.*
couper en **morceaux** â tăia **î**n bucăţi.
couper la chiqu**e à qn.** a**.** a-i **l**ua cuiva piuitu**l**/g**r**aiul; a lăsa fără cuvînt; **b.** v. *couper la parole à qn.*
co**up**e**r** la **gorge à** qn. a-i tăia cuiva beregata.

couper la parole à qn. a tăia v**o**rba cuiva; a tunde botul cuiva *(pop.);* a-i tăia/a-i curma cuiva cuvînhi**l**.

couper la poire en deux a împărţi şi bucuriile şi necazurile.
couper la route à qn. a-i tăia cuiva drumul.
couper le câble a rupe relaţiile.
couper le chemin à qn. a-i tăia cuiva drumul.
couper le cou à qn. a tăia capul cuiva.
couper le courant a întrerupe curentul.
couper l'élan a-i tăia elanul; a opri/a tăia/a potoli avîntul.
couper le **mal** à/dans sa **racine** a curma/a tăia rău de la rădăcină; a smulge rău din rădăcină.
couper le **sifflet à qn.** *(pop.)* a. a-i tăia cuiva beregata; 1). a lăsa pe cineva cu gura căscată/tablou.
couper le **souffle** *(fig-)* a tăia răsuflarea; a lua mau; a lăsa pe cineva cu gura căscată/tablou.
couper les ponts *(fam.)* a rupe relaţiile.
couper les vivres à qn. a tăia cuiva subvenţia,
couper l'herbe sous les pieds de qn. a-i tăia cuiva craca de sub picioare; a-i tăia cuiva macaroana; a-i lua cuiva scara..
couper net a i-o tăia scurt; a refuza categoric.
couper un arbre à blanc estoc a tăia un copac de la rădăcină.
couper un cheveu en quatre *(fam.)* a despica firul de păr în patru; a tăia firul in patru.
couper un liard en quatre a-şi minca de sub unghie/de sub tălpi; a-şi suge de sub unghie; a da oţet miţei; a tăia firul de mălai in opt'/ în patru.
coupeur de bourses borfaş.
coup fatal lovitură de moarte.
coup franc *(spori)* lovitură liberă.
coup monté lovitură premeditata; renghi pregătit pe ascuns.
coup perdu lovitură fără efect; lovitură ratată.
coup sur coup una după alta; fără întrerupere.
courant d'air *(arg.)* zvon.
courber l'échiné devant qn. a se pleca în faţa cuiva.
courber le dos a-şi îndoi spinarea/grumazul; a-şi încovoia spinarea.
coureur de cafés stîlp de cafenea.
coureur do dots vinător de zestre.
courir à bride abattue v. *courir à toutes jambes.*
courir à fond de train v. *courir à toutes jambes.*
courir à la catastrophe *(fam.)* a merge la pieire.
courir à perdre haleine a alerga cu sufletul la gură/inlr-un suflet.
courir après les chausses de qn. a hărţui pe cineva.
courir après qn. *(fam.)* a fi pe urmele cuiva.
courir après une ombre a alerga după o nălucă.
courir à qn. sur l'haricot *(pop.)* a scoate pe cineva din sărite/din balamale/din ţiţini/din răbdări/din oprele; a scoate pe cineva din boii lui; a scoate din răboj; a-1 călca pe bătătură/pe nervi.
courir à sa ruine *(fam.)* a merge la pieire.
courir à toute bride/à toute vitesse v. *courir à toutes jambes.*
courir à toutes jambes a fugi mîncînd pământul; a-i sfîrîi picioarele alergind; a fugi de scapără pietrele; a alerga ca un bezmetic; a alerga de mama focului; a-i scapără călcîiele/picioareie; a fugi ca un ogar/ca scăpat din puşcă/ca vintul; a fugi cit îl ţin picioarele; a fugi
SI
ca tăunul cu paiul; a fugi iepuroşte; a alerga cît îl ţin picioarele; a se duce ca vintul (şi ca gîndul).

courir au plus pressé a se ocupa d**o** ce e mai ur**g**ent.
courir au secours de qn**.** a alerga în a**j**ut**o**rul cuiva.
courir aux **quatre ce**n**t mille diab**l**e**s a face p**e** dracu-n patru; a se fac**e**
luntre **ş**i punte; a se da peste cap; a d**a** pe ici, a da **pe** co**l**o/înco**l**o
/încoace; a da din mîini şi din picioare; a se da în lungiş şi în curmeziş; a se da ca apa de mal; a se da/a umbla cu pletele în vînt; a mişca
din l**o**c/a răsturna t**o**ate pietrele; a răsturna munţii; a mişca
t**o**ată c**o**arda; a da la dea**l**, a d**a la** vale; a umbla va**l**vîrtej; a Lac**e**
imp**o**sibilul; a pune în cruciş şi în curmeziş.
courir connu**e au** l**'eu** v. *courir à toutes jambes.*
courir com**me** un **chat maigre/comme u**n **dératé/co**m**me** un **perdu/co**m**me un lapin/comme un lièvre/comme un râle/comme un zèbre *(fam.)***
v. *courir à toutes jambes.*
courir dessus **com**m**e un chat** sur **la braise** a trece repede peste **o** discuţie/peste u**n** subiect.
couri**r deux lièvre**s **à la îois** a umbla după d**o**i iepuri deodată.
cou**rir la gueu**s**e** a s**e** destrăbăla.
cou**rir le cachet** a da lecţii particulare.
courir le cot**illon, le jupon, le guil**l**edou, la préte**n**taine** *(fi», fam.)* **a** sări **g**ardurile; a **se** ţine/a al**erg**a după fuste.
cou**ri**r **l**e **mê**m**e lièvre** a urmări acelaşi scop.
courir le mon**de** a cutreiera lumea în lung şi-n lat.
courir le risque de se noyer *(fam.)* a-şi umple/a-şi îneca pip**o**ta.
courir les cham**p**s **a.** v. *aller en vadrouille;* **b.** a fi compr**o**mis.
courir les **p**l**aces** a umbla după slu**j**bă.
courir l**e**s **rue**s **a.** v. *aller en vadrouille;* **b.** a se **g**ăsi pe t**o**ate drumurile.
courir qn. *(pop.)* a bate/a toca pe cineva la cap; a se pune cată p**e** capul cuiva.
courir sa chan**ce** a-şi încerca nor**o**cul.
cou**rir sus à q**n**.** a sări **i**n capul cuiva/a-i sări cuiva în cap.
cour**ir un danger/un risque a f**i în primejdie; a ii **î**n buza tunului; a s**e** zbate **î**n **g**hearel**e** morţii; a fi în cumpănă d**e** viaţă/d**e** moarte; a f**i** **l**a **g**ur**ă** de cuptor; **a-1** paşte p**e** cineva prime**j**dia; a avea val.
courir un**e bordée** a fac**e** escapade; a colinda cîrciumile *(despre marinari).*
courir une lan**ce avec qn. a.** a avea un c**o**nflict **c**u cineva; **b.** a discuta în contradictoriu.
courir ven**tre à terre** v. *courir à toutes jambes.*
couronn**er les vœux de qn.** a îndeplini d**o**rinţele cuiva.
couronner un ouvrage a premia **o l**ucra**re**,
courtiser la dame de pique a fi amator d**e joc** d**e** căr**ţi**.
courtiser les Muses a fac**e** versuri.
cousu de fil bl**anc** *(fig. fam.)* cusut cu aţă albă.
cousu main cusut d**e** mînă.
cofiţe que coûte cu orice preţ; cu t**o**t dinadinsul; mort-c**o**pt; neapărat.
coûter à qn. les **yeux de la tete** a-1 costa pe cineva ochii din cap.
coûter chaud *(fam.)* ***a*** avea un preţ piperat.
coûter cher à qn. a costa scump **pe** cineva.
coûter deux/trois fois rien a fi ieftin ca bra**g**a; a c**o**sta nimica t**o**ată.
couver des yeux a mînca p**e** cineva din ochi; a pierde din **o**chi p**e** cineva; **a se** uita l**a** cineva ca **i**a s**o**are/ca la u**n** cireş c**o**pt; a s**o**rbi cu privirea; **a** s**o**rbi p**e** cineva într-o **l**ingură d**e** apă; a prăpădi din **o**chi pe cin**e**va.

Sî

couver sou**s la cendre** a m**o**cni sub cenuşă; a fi cărbune pot**o**lit.

couver une **maladie** *(fam.)* a duce **o** b**o**ală pe pici**o**are; a cloci o b**o**ală.
c**o**u**ve**r **une** trahison a pane la cele **o** trădare.
couvrir d'éloges a c**o**pleşi cu elogii.
couvrir **qn. de boue/de** f**ange** a împroşca pe cineva cu noroi; a-**1** pone**g**ri.
couvrir sa ma**r**che a-şi ascunde intenţiile; a umbla cu miţa-n sac.
couvrir ses frais a-şi scoate che**l**tuiala/banii/pîrl**e**ala; a-şi ac**o**peri cheltuielile.
cou**vri**r **sou jeu** a-şi ascunde intenţiile; a umbla cu mîţa-n sac.
couvrir un**e faute** a ascunde **o g**reşeală.
cracher à la face/**à l**a **figu**r**e/au** n**e**z **de qu.** *(fam.)* a scuipa pe cineva în **o**braz.
cracher **au ba**s**sin/au bassin**e**t** *(pop. înv.)* a-şi dezle**g**a punga/băieri**l**e pungii.
cracher blan**c** a avea gîtu**l** uscat; a-i sfîrii cuiva **gît**l**ej**u**l** de set**e**.
cracher des i**n**jures *(fam.)* v. *abreuver qn. d'insultes.*
cracher du feu a scuipa fee.
cracher jaun**e** *(pop.)* v. *avoir la bourse ronde.*
cracher le m**orceau** *(arg.)* a turna; a ciripi.
cracher s**o**n **embouchure** *(arg.)* v. *alle**r a Crevant.***
crac**her** su**r** l**e ma**s**ti**c *(pop.)* a **l**ăsa baltă: a lăsa t**o**tul tabără; a **l**ăsa ceva în paraginǎ; a lăsa ţoale la pămint; a **o** lăsa încurcată/moartă în păpuş**o**i; a da/a **l**ăsa ceva în trăsnet *(reg.);* a-şi pune c**o**ada pe spinare.
cracher sur qch. a dispr**e**ţui ceva.
cracher sur q**n**. a împr**o**şca pe cineva cu n**o**r**o**i; a-**1** p**o**ne**g**ri.
crain**dre** q**c**h**. comme la p**es**t**e/c**o**mm**e l**e feu** a se teme de ceva ca dracu**l** de tămî**i**e; a se teme de ceva ca de foc/ca de ciumă.
craindre s**o**n **père** a-şi respecta tatăl.
crâne de piaf *(pop.)* cap de păsărică; cap sec; minte uşuratică.
cravater qn. d'un **n**œu**d coulant au petit jour** *(fam.)* a duce pe cineva **l**a spînzură**l o**are.
créer q**c**h**. d**e **toute**s **pièces** a face ceva din nimic.
créer u**n précéde**n**t** a crea un precedent.
creuser Pestomac *(fam.)* a deschide p**o**fta de mîneare; a face p**o**ftă d**e** mîneare; a deştepta/a stîrni p**o**fta.
creuser sa **fosse** a-şi săpa sin**g**ur **g**roapa; a şi-o face cu mîna **l**ui.
creus**er** s**a fosse** a**ve**c s**e**s **de**n**ts** a-şi săpa **g**roapa cu dinţii.
creuser son si**ll**on a merge neabătut pe drumu**l** său.
creuser u**n sillon** a răsturna brazda.
creuser u**n verre** *(arg.)* a goli paharu**l** pînă-n fund; a da paharu**l** peste cap.
crever dan**s** l**a main** a da chix (într-o afacere); a da caru**l** de ma**l**; a f**r**îng**e** carul; a o da in bară; a o pun**e** de mămăligă; a mînca o ceapă de**g**erată; a scoate b**o**ii din **j**u**g** fără coarne; a se umple de brînză *(fam.);* a suferi **o** înf**r**inge**re**.
crever dans *m* **peau** *(fam.) a.* a p**l**esni/a se sparge de gras; h. a muri/a plesni de ciudă; a-i crăpa fier**e**a de necaz.
crever d'argent *(fam.)* v. *aco**ir la bourse ronde.***
crever de dépit a-i crăpa cuiva fie**r**ea d**e** necaz; a muri/a p**l**esni de ciudă; a nu mai putea de necaz.
cre**ver d**e **faim** *(pop.)* a muri de foame; a fi mo**r**t de f**o**ame.

crever d'embonpoint/de graisse a plesni de **g**ras; a da într-o bucă să

crap**e** c**e**a**l**a**l**tă; a se sparg**e** d**e** gras.
c**r**erèr **de** ri**r**e’ *(fam.)* a muri de **r**îs; a se **o**m**o**rî de rîs.
crever do santé a plesni/a p**o**cni de sănătate; v. şi *all*e*r comme le* ***Pont*** *Neuf.*
crever d’orgueil *(fam.)* a fi plin de sine; a **n**u-i a**j**unge nici cu prăjina la nas; a nu-**1** mai încăpea cămaşa.
crever l’abcès a sparge/a tăia buba.
crever la gueule ouverte *(pop.)* a muri ca un cîine.
crever la **p**a**il**lass**e à** q**n**. *(pop.)* a-i **l**ua cuiva mirul; v. şi *battre* à *bras raccourcis.*
crever le cœur à q**n**. a frîn**g**e/a zdrobi/a sfî. şia cuiva inima.
crever le pla**fo**nd *(fam.)* a mer**ge** pr**e**a departe; a sări pest**e** cal; a sa într**e**c**e** cu şa**g**ă; a depăşi **l**imita normală; a exag**e**ra.
crever les yeux *(fig. fam.)* a sări **în o**chi; a fi evident.
crever l’organe *(arg.)* **v**. *avoir les crocs.*
crever son pneu *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
crever un œil *(pop.)* „a **n**u mai ac**o**rda credit.
c**r**i**b**lé **de d**et**te**s dator vîndut.
cribler de ball**e**s a ciurui cu g**l**oanţ**e**.
crier à faire trembler l**e**s **vitres** a ţipa cît îl ţine **g**ura.
crier à **gorge déployée/à gosier déployé/à plein** go**s**i**er**/à **pleine** go**r**g**e**/à **tue-tête** a ţipa cît î**l** ţin**e** **g**ura.
crier à l’injustice a pr**o**testa împotriva nedreptăţii.
crier au **feu/au secours** a st**r**i**g**a după a**j**ut**o**r.
crier a**u sc**a**n**dal**e** a da în vi**le**ag c**e**va scandal**o**s.
crier ca**ss**e-c**ou à** qn. a deschide cuiva ochii *(fig.);* a prev**e**ni pe cineva de o primejdi**e**; a striga „păzea”.
crier c**om**me **un putois** a ţipa cît î**l** ţine **g**ura.
crier comme un sourd/comme un **perdu/comme** un **voleur/comme** un **brûlé/comme** un **beau diable/comme un veau** a ţipa cît îl ţine **g**ura.
crier des injures à qn**.** v. *abreuver qn. a”insultes.*
crier du ha**ut de** sa tê**te** a ţipa cît îl ţine **g**ura.
crier famine/misère a s**e** văieta d**e** foame; a s**e** văicări,
c**r**i**er gare** a preveni p**e** cineva de **o** prime**j**die; a stri**g**a „păzea”.
crier grâce/merçi a. a ce**r**e îndurare; a imp**lo**ra milă; **b.** v. *baisser* ***la*** *lance.*
crier har**r**o **sur** q**n**. a huidui pe cineva.
c**r**ier la **vérité** a spune adevărul sus şi tar**e**; a stri**g**a adevărul.
crier miracle a se extazia.
crier qcb. sur les toits *(fam.)* a bate t**o**ba; a trîmbiţa**.**
crier raca s**u**r **qn.** v. *abreuver qn. d’insultes.*
c**r**ie**r** v**engeance** a cer**e** **r**ăzbunar**e**.
c**r**oi**r**e a**u** Pè**r**e N**o**ël *(fam.)* a crede în basm**e**; v. şi *batir sur le sabie.*
croire q**c**h. **dur comme fer** a fi f**e**rm c**o**nvins.
croire qn. **sur** p**a**role a cred**e** p**e** cin**e**va pe cuvînt.
croire que c’**e**s**t** a**r**ri**vé** *(fam.)* a. a cr**ed**e că 1-a prins pe Dumnez**e**u de un picior; **b.** a **o l**ua de bună.
croire qu’on va y **arriver** e**n** s**o**u**ff**l**a**nt **de**ss**u**s *(fam.)* a cr**ed**e că **e** floare **l**a ureche,
croiser l**e fer** av**e**c qn**.** a**.** a fac**e** pol**e**mică; *b.* a încrucişa spad**e**le.
c**r**ois**er** l**e**s a**r**m**e**s a **î**ncrucişa spad**e**l**e**,
croiser les bras v. *rester les bras croisés.*
croiser l**e**s j**a**m**b**es a pu**n**e picior p**e**ste picior.

croquer l**a pie** *farg.)* v. *aimer la bouteille.*
croquer le marmot a aştepta mult şi bine; a i se urî aşteptînd.
croquer un héritage *(fam.)* a papa o moştenire.
croite! *(fam.)* drăcia dracului!
crouler la *tête* a da dm cap.
crouler du zepll *(arg.)* v. *avoir les crocs.*
croy**e**z **cela et buvez de l'eau** *(pop.)* nu te bizui pe asta; pe urechea aia să te culci tu.
cueillir des lauriers a culege lauri,
cueillir un **v**ol**e**u**r** *(fam.)* a pune mina pe un hoţ.
cuire à **feu** doux a fierbe la foc mie.
cuire à **l'ét**uvée a fierbe înăbuşit.
cuire dan**s son jus** a. a rămîne izolat; **b**. a muri/a se coace de căldură; a scoate **l**imba de căldură.
cu**isiner qn.** *(fam.)* a hărţui pe cineva, a-**1** sili să facă mărturisiri.
cul par-dessus **tête** de-a berbeleacul; d**e**-a r**o**st**o**g**o**lul.
cultiver les muses a se ocupa de poezie; a scrie poezii
cultiver son jardin a duce o viaţă liniştită; a trăi în tihnă.
cumuler métro-boulot-dodo et bereeau-plumeau-fourueau *(fam.)* a ft femeie bună la toate.
cuver son vin/un**e bonne cuite** a dormi după beţie.
d
d'ailleurs de altfel.
damer le pion à qn. *(fam.)* a i-**o** lua cuiva înainte; a i**e**şi triumfăt**o**r; a întrece pe cineva; a **o** apuca înainte; a **r**ămîn**e** pe cineva.
dans ce but in acest sc**o**p.
dans ce cas în cazul acesta.
dans **ce dessein** în acest scop.
danser devant le buffet a nu avea nimic de mîncare.
dan**ser la branle du loup a** spar**g**e nuca; a sări pîrl**e**azu**l**; a mînca d**in** **o**ală; cinstea mîţ**e**i la oala cu smî**n**tînă.
danser la dans**e du bide/du ventre** *(pop.)* v. *avoir les crocs.*
danser la malaisée *(ar*?*.)* a încasa **o chelfăneală**; a lua un caftan.
dan**ser la sarabande** a face tărăboi/tam-tam; a **s**e umfla în bo**jo**ci.
dan**ser sur l**a **corde raide** v. *battre de l'aile.*
dans **la circonstanc**e în acest caz; în aceste condiţii; dacă aşa stau lucrurile.
dans **la fleur do l'âge** în floarea virstei.
dans Ia mesure du poss**ible i**n măsura p**o**sibilului; pe măsura posibilităţilor.
dans **la nuit de**s **temps** în ne**g**ura vremii.
dan**s la pensée de** cu **ghi**dul de a**:** cu intenţia de a.
dans **le but/le de**ss**ein de** în scopul de a.
dans le civil în viaţa civilă.
da**ns le lointain** în zare; la **o**rizont.
dans **le monde** pe lume; în lume.
dans le secret de son cœur în sinea sa; în forul său interior.
dans les **limites du pos**s**ible î**n **l**imita p**o**sibi**l**ităţilor.
dans les moindres **détails** pină în cele mai mici amănunte; **i**n amănunt; c**u** amănuntul; cu de-amănuntul.
dans **l'intention de** c**u g**indul d**e** a; cu intenţia de a.
dans mon es**prit** î**n gindul** meu; în intenţia 'mea.
dans quel dessein? in ce sc**o**p:[1]; ca c**e**?
dans son for intérieur în forul său interior; **î**n sinea **s**a**.**

dans toute la force du terme în t**o**ată puterea cuvîntu**l**ui.
dans un autre ordre d'idées în altă ordine d**e** idei
dans une certaine mes**ure** într-**o o**arecare măsură; întrucîtva.
dans une large mesure în ma**re** măsu**r**ă.
dans **un esprit de** cu sc**o**pu**l** de a**: eu** intenţia.
d'après ce qu'il dit după c**îto** pretinde.
d'après nature d**upă natu**ră.
SG
dare-dare în fu**g**a mare.
dauber (sur**) qn. a**. a-şi bate **jo**c de cineva; a arunca o **g**her**g**hină *(arg.);* a-i da cuiva un colb; a da pe cineva pe/prin pî**r**litu**r**â; a face pa
cineva d**e** mascara; a lua pe cine**v**a împrejur; a lua pe cineva ia
bal**o**n/in tărbacă/în tărbăceală/în **g**ur**g**ui/pe gurgui/în ris; b. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
d'autant plus cu atît mai mult.
d'autorité a. în mod pripit; **b.** arbitrar; fără a c**o**nsulta pe nimeni; d**e** unu**l** sin**g**ur.
débarquer chez qn. *(fam.)* a veni pe neaşteptate la cineva; a veni p**e** nepusă masă.
débarrass**er la table** a strînge masa.
débarrasser le plancher *(fam.)* a-şi lua tălpăşiţa; a spăla/a rade putina; a-şi lua pici**o**arele la spinare; a-şi lua valea; a da bir cu fugiţii; a-şi fac**e** coada colac.
débarrassez-moi le pl**a**n**cher!** *(fam.)* şter**g**e-**o**!; caută-mă pe-afară!; ia-ţi papucii!; tiva băiete!; peisajul! *(pop.);* a închid**e** uşa pe dinafară; mină mă**g**arul!; ia-o din l**o**c!; du-te la păcatele!; hai să-ţi văd
m**er**sul *(pop.);* întinde c**o**mpasul! *(arg.);* piei din faţa mea/din **o**chii mei!; pleacă de-aici!
débin**er le truc** *(ars.)* **a**. a vinde p**o**ntul; a da **o** pastilă; **b**. a face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
débin**er** q**n**. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
débin**e-toi!** şter**g**e-**o**:; ia-**o** din l**o**c!; mînă mă**g**arul!
débiter des fagots/de**s fadaises** a spune braş**o**ave/prăpăstii; a înşira la **gogoşi**; a îndru**g**a verzi şi uscate; a spune/a turna la palavre.
débl**atérer contre qcb.** a se face f**o**c şi pară; a se fac**e** Dunăr**e** de inînie.
déblatérer contre qn. *(fam.)* v. *cass*e*r du sucre sur **le** dos de qn.*
débloque pas! *(arg.)* lasă prostiile!
débloquer des pannes *(arg.)* a **g**lumi.
débloquer les chasses *(arg.)* a s**e** trezi din s**o**mn.
de bon augure de bun au**g**ur.
de bon cœur eu dragă inimă; din t**o**ată inima; bucur**o**s; cu t**o**ată bucuria; cu **tru**p şi suflet; cu t**o**t dra**g**ul; c**u** tra**g**ere de **ini**mă; din tot sufletul,
de bon gré d**e** bună v**o**ie.
de bon matin dis-de-dimineaţă; cu n**o**aptea-n cap.
de bonne grâce cu dra**g**ă inimă; c**u** f**o**t dra**g**ul; din t**o**ată inima.
de bonne guerre în mod cinstit; deschis; loial.
de bonne heure dis-de-dimineaţă; cu n**o**aptea-n cap.
déborder de joie v. *avoir la joie au cœur.*
déborder de vie a fi plin d**e** viaţă/de ener**g**ie/de avînt.
de bouche à oreille in mod confidenţia**l**.
déboucher qn. *(pop.)* a-i deschide cuiva capul.
déboucher une bouteille a destupa o sticlă; a scoat**e** dopul unei sticle.
débouler de la cocotte *(arg.)* a o lua razna; a-şi pierde firul ideil**o**r.

de bout à bout d**e l**a un capăt **l**a celălalt; de la cap **l**a c**o**adă; dintr-un capăt în altul.
de brie et de broc cum dă Dumnezeu; la întîmplare; cu ce se nimereşte.
débrider la margoulette *(arg.)* a bă**g**a la **j**ghiab/la **g**hi**o**zdan; a da fălci.
débr**ider les yeux de qn.** a deschide cuiva **o**chii; a-1 face să vadă adev'ă ru**l**; **a-i l**u**a** cuiva perdeaua d**e** p**e** ochi; a face **s**ă**-i ca**dă cuiva s**o**lzii d**e** p**e o**chi.
S'7
débrider ses châss**es** *(arg.)* a sta la pîndă.
de but en blanc a. din s**e**nin; pe nepusă masă; **b.** în mod dir**e**ct; fără mena**j**amente.
décanter ses idées *(fig.)* a-şi pun**e** ordine în idei; a-şi limpezi gîndurile.
de c**e côté-là** v. *par là.*
de ce fait din această cauză; ca urmar**e**.
de cette manière astfe**l**; în f**e**lu**l** acesta.
décharger sa colère/sa rate/s**a bile** s**ur qn.** a-şi vărsa focul asupra cuiva; a-şi vărsa minia p**e** cin**e**va.
décharger sa conscience a-şi uşura c**o**nştiinţa.
décharger son cœ**ur** *(înv.)* a-şi deschide/a-şi descărca sufletul/inima; a-şi răc**o**ri inima; a-şi dezle**g**a băie**ri**l**e** inimii; a-şi spune **o**ful/pâsu**l**; a-şi vărsa amarul; a da friu liber sentimentelor.
décharger un accusé a depune mărturie **î**n favoarea unui acuzat.
déchirer de coups a rup**e** în bătaie; v. şi *battre à bras raccourcis.*
déchirer en morceaux a rupe în bucăţi.
déchirer le cœur à qn. a frîn**ge**/a zdrobi/a sfîşia inima cuiva.
déchirer le voile a. a da **l**a iveală adevărul; **b.** a destrăma **o** iluzie.
déchirer qn. à belles dents a da/a trece/a cerne pe cineva prin ciur ş**i** prin dîrm**o**n; a face pe cineva cîrpă (d**e** şters).
déchirer son tablier *(arg.)* a da ortul/pielea popii; a se curăţa.
de choix de preţ; de calitate.
de ci, de là d**e** ic**i**, **d**e colea; **ic**i **şi** c**o**l**o**; unde **ş**i unde.
décider sur le coup a hotărî pe loc.
déclarer ballon *(arg.)* v. *avoir la dent.*
déclencher une attaque a dezlănţui un atac.
décliner son nom a se prezenta; a-şi spune numele.
décocher une œillade *(fam.)* a arunca o pr**i**vire.
décoller la **poire** *(arg.)* a **g**hil**o**tina.
de compte à demi pe din d**o**uă.
découvrir la mèche/un s**ecret** a prinde firul/mişcarea; a desc**o**peri sec**re**tu**l**.
découvrir le pot aux roses a prinde firul/mişcarea; a desc**o**per**i** secretu**l**
découvrir son flanc aux attaques *(fam.)* a s**e** expune; a se **l**ăsa desc**o**perit.
décrire des festons *(pop.)* a merge p**e** d**o**uă cărări.
décrocher la timbale *(pop.)* a cîşti**g**a l**o**zul cel mare; a da l**o**vitu**r**a.
décrocher ses tableaux *(arg.)* a **s**e sc**o**b**i** în nas.
décrocher une bonne situation *(fam.)* a pune m**i**na pe o situaţie bună.
déculotter sa **pensée** *(arg.)* a-şi da **g**îndurile pe faţă.
de droit de drept; le**g**al.
de façon à ce que în aşa fe**l** încît.
défaire un mariage a desfac**e o** căsăt**o**rie.
défendre sa porte à qn. a **n**u primi pe cineva î**n** casă.
défendre son bifteck *(pop.)* a lupta p**e**ntru **e**x**i**stenţă.
défendre son blinde *(arg.)* a-şi apăra **i**nt**ere**s**e**le.
défense de fumer fumatu**l o**prit/interzis.

défense d’entrer intrarea oprită.
déférer qn. à la justice a defe**r**i p**e** cineva **j**ustiţi**e**i.
de fil en aiguille a. din v**or**bă în vorbă; din una **i**n alta; de colea pînă c**o**lea; pe n**e**simţite; **b.** treptat; c**.** succesiv.
défiler la **parade** *(arg.)* a. v. *aller à Crevant;* **b**. v. *déguerpir sans demander son reste.*
ES
défile**r son cbapelet** *(fam.)* a-ş**i** da drumu**l l**a **g**ură; a d**e**şerta sacu**l** (pînă **la** fund); a dez**l**e**g**a/a **gol**i sacul; a spune t**o**t ce ştie.
défiler un chapelet d’injures a spun**e** v**o**rbe de ocară.
défoncer le portrait à qn. *(arg.)* v. *abimer le portrait à qn.*
de fend en comble în între**g**ime; d**e** sus pînă **j**os; din temelie; de **l**a **un** capăt **l**a celălalt; dintr-un capăt în altu**l**.
de fortune improvizat.
défrayer la chronique a da de v**o**rbit; a da **lo**c la comentarii; a d**a** prile**j** d**e** v**o**rbă; a intra **î**n gura lumii; a-i mer**ge**/a i se duce cuiva buhul; a atra**g**e atenţia asupra sa.
défrayer la **conversation** a. a întreţine c**o**nversaţia; **b.** v. *défrayer la chronique.*
defricher” le camp/le terrain *(fig.)* **a** pre**g**ăti terenu**l**.
de ÎFont direct; fără înc**o**n**j**ur; p**e** şleau,
dégager **qn. de sa parole** a dezlega pe cineva de cuvîntul dat.
dégager sa parole a-şi **l**ua cuvîntul înap**o**i,
dégager sa responsabilité a-şi declina răspunderea.
de gaieté de cœur de bună v**o**ie; v. şi *de bon cœur.*
de grâce! vă ro**g!**
de grand cœur cu dra**g**ă inimă; din t**o**ată inima; din t**o**t sufletu**l**,
d**e grands mots a.** v**o**rb**e** mari; **b.** v**o**rbe sforăitoare.
de gré **à gré** prin bună înţele**g**ere.
de gré ou de foree de voi**e**, de n**e**v**o**i**e**; vrînd-nevrînd; cu voie sau fără voi**e**.
dégringoler de son piédest**al** a-şi pierde presli**g**iul/demnitatea.
de g**r**os **mots** cuvint**e** **g**roso**l**ane; ocări.
déguerpir sans demander son reste a o **l**ua la fu**g**ă/la sănătoasa; a o cîrpi/a o cr**o**i/a **o** rad**e**/a o împunge/a o tuli la fu**g**ă; a **o** d**o**si; a o împătura; a **o** tund**e**; a o lua din l**o**c; a-şi lua c**o**ada la spinar**e**; a **l**ua crîn**g**u**l** în cap; a deşerta c**o**şu**l** *(pop.);* a da dosu**l**; a da dos **l**a faţă; a pune d**o**s **l**a fu**g**ă.
déguerpissez et en vitesse! *(pop.)* ia-**o** din loc, şi repede!
de guerre lass**e** a. **o**b**o**sit d**e** **l**uptă; la capătul puteril**o**r/răbdării; **b.** in cele din urmă.
de guingois pe d**o**s; pe d**e**-a-ndoaselea; sucit.
déguster des coups *(pop.)* a incasa l**o**vituri.
de haut **goût** c**o**ndimentat.
de haut parage de neam mare.
déjeuner par cœur v. *bouffer des briques.*
de jour în timpu**l** zi**le**i.
de j**o**u**r en jour** din zi în zi; pe zi ce trece.
de la belle maniere *(iron.)* fără menajamente; cu brutalitate.
de Ia eave au grenier d**e jos** în sus; **î**n între**g**ime.
de la main à la main de **l**a mînă la mînă; fără intermediar; direct.
de la **tête aux pieds** din cap pînă-n pici**o**are; din creştet pină-n tă**l**pi.
délester qn. de sa **fortune** *(fam.)* a uşura p**e** cineva de para**l**e *(fam.).*
délicatesse de conscience scrupul**e**.

délier la **langue à/de qn.** a face/a determina pe cineva să v**o**rbească; a dezle**g**a limba cuiva.
déloger sans tambour ni trompette a p**le**ca pe furiş/pe şest/pe nesimţite.
de lobi de departe; de la distanţă.
de loin **en loin a.** din l**o**c în l**o**c; **b.** din an în paşte; din paşti în crăciun; din **jo**i în paşti.
d**e longue** *(arg.)* fără întrerupere; fără **o**prire.
—
de lon**gue haleine** de ampl**o**are; d**e** lar**g**ă respiraţie.
de longue main a. cu minuţi**o**zitate; cu grijă; **b.** cu mult timp înainte.
de main de maître e**u** măiestrie; ma**g**istra**l**.
de main en main din mină în mînă.
demain il fera jour mai e **ş**i **mî**i**ne** zi; nu **e** nici un z**o**r.
de mal en pis din ce **î**n ce mai rău; din coadă **o**pincă; din ciur **î**n dîrm**o**n.
demander compte à qn. a cere cuiva s**o**c**o**tează; a tra**g**e pe cineva **l**a răspundere; a sări cu gura la cin**e**va; a **l**ua pe cineva împre**j**ur/la r**e**fenea.
deman**der de**s **dommages-intérêts** a cere daune.
demander grâce/quartier/merci a. a ce**re** iertare/îndurare; **b.** a se **r**ecun**o**aşte învins.
demander la lune a cere luna (de pe cer); a cere stele fripte din cor **ş**i smochine rupt**e** din pomii Rusalimului; a umb**l**a după **l**apte de cuc; a cere lapte de **l**a **o** vacă stearpă: a cere **l**ină de **l**a broască.
demander l’aman a cere iertare/indurare.
dem**ander la raison d’u**n**e chose** a cere explicaţia/cauza unui lucru.
demander la vie a c**e**re iertar**e**/indurare.
deman**der l’heure** a într**e**ba cit e ceasul.
demander pardon a cere iertare.
demander qch. à cor et à cri *(fum.)* a cere ceva c**u** multă insistenţă.
demander raison a cere cuiva s**o**coteală; a tra**g**e pe cineva la **r**ăspunder**e**; a sări cu **g**ura la cineva; **a** lua pe cineva împre**j**ur/**l**a refenea.
demander satisfaction a cere satisfacţi**e**.
deman**der** s**on dû** a-şi cere dreptul.
de manière à astfe**l** încît.
de maniere générale a. în **g**eneral; **b.** la o adică.
de (telle) maniere que de aşa manieră că.
démarrer au quart de tour *(fam.)* a pleca ca din puşcă; a p**o**rni săgeată/ g**l**o**n**ţ.
démarrer de qch. *(fam.)* a r**e**nunţa la ceva; a abandona.
démarrer en quatrième vitesse *(fam.)* a pleca ca din puşcă; a porni săgeată/glonţ.
démasquer ses batteries a-1 lua **g**ura pe dinainte; a se da de g**o**l.
de **mauvais augure** de rău au**g**ur.
de mauvaise grâce fără plăcere; silit.
de mauvais genre de pr**o**st **g**ust.
de m**a vie je n’ai vu chose pareille!** în viaţa mea n-am văzut aşa ceva!
démêler le vrai du faux a ale**g**e adevărul de minciună.
démêler une affaire a descurca iţele; a-i da de cap; a lămuri; a scoate ceva la lumină.
de mê**me que** la fel eu; ca şi.
de **mémoire d’homme** de cînd lumea.
déménager à la cloche de bois/à la ficelle a se muta pe ascuns fără a plăti chiria (a scoate mobila pe fereastră).
démentir sa promess**e** a nu-şi ţine făgăduiala.
demeurer bouche béante/bée v. *avoir le bec gelé.*
dem**eurer capot** v. *avoir le bec gelé.*

demeurer chocolat a rumine cu buzele umflate; a rămîne b**o**t**o**s/buzat/ mofluz: a sufla în buze; a **l**ua (o) plasă.
dem**eurer coi** a-i pieri **g**raiul; a-şi pierde **g**raiul; **a** rămîne fără glas; a rămîn**e** mut; a i se **l**ua/a-i pieri/a i se încurca/a **i se** în**g**r**o**şa cuiva limba.
demeurer court a. a uit a ce v**o**ia să spună; **b.** a nu avea prezenţă de spirit; **a** nu şti ce să răspundă.
80
demeurer en reste avec qn. a rămîne îndat**o**rat cuiva; a datora cuiva recunoştinţă.
demeurer pétrifié a sta cremene; a sta stîlp (de cremene); a **r**ămîne încremenit (de **g**roază).
demeurer sans voix a rămîne fără glas/mut; a-i pieri/a-şi pierde **g**raiul.
demeurer sur la **mauvaise bouche** a rămîne cu o impresi**e** proastă; a rămîne cu un **e**şe**c**/cu o **j**ignire.
demeurer sur le carreau a rămîne lat; a rămîne m**o**rt pe **lo**c.
demeurer sur son appétit a. a se scula de **l**a masă flămînd; **b**. a reduce din pr**e**tenţii.
demeurer tout confus a face/a schimba feţe-feţ**e**.
de **mieux en mieux** din c**e** în ce mai bin**e**.
démolir la **façade** à q**n**. *(arg.)* a-i stilci cuiva mutra.
de mon temps pe vremea mea.
démontrer q**c**h. **preuve en m**ain a dem**o**nstra un lucru pe bază de d**o**vezi.
de nature din fi**re**.
<le nos jours în vremurile/in zilele n**o**astre.
dénouer la langue de qn. a dezlega limba cuiva.
de nouvelle date de dată recentă; de curînd.
d'entrée de jeu chiar de la început.
de pair à compagnon p**e** picior de e**g**alitate.
de pa**p**a *(fam.)* perimat; dem**o**dat; desu**e**t.
de part et d'autre de ambele părţi
dépasser **les bor**n**es** a întrece/a depăşi măsura; a se întrece cu gluma; a întinde pr**e**a tare c**o**arda; a întinde aţa; a nu avea mar**g**ini; a sări pest**e** cal; a trece peste răsc**o**ale; a trece peste preatcă *(reg.);* a depăşi limite**le**; a depăşi orice limită; a-şi permite orice.
dépasser q**n**. **de cent** c**oudées** *(fam.)* a fi cu un cap mai sus decît cineva; a nu s**e** putea măsura cu cineva; a fi eu mu**l**t deasupra altora.
dépenser beau**coup de salive** *(fam.)* a-i merge/a-i umbla gura ca **o** moară; a-i turui cuiva gura; a uu-i mai sta cuiva **g**ura; a da cu meii ţa.
dépenser sans **compter** *(fam.)* a-i aluneca banii printre degete.
de p**eu**r **de** de teamă că.
de **p**ied **e**u **cap** din cap pînă-n pici**o**are; din creştet pînă-n tălpi.
de **pled ferme** h**o**tărit, fără a da înap**o**i.
déplacer de l'ai**r** *(fam.)* a se ambala.
déplacer la **question** a se abate de la subiect; a schimba/a suci vorba; a lua altă vorbă, de p**l**ein **dr**oit de drept; în m**o**d le**g**itim; firesc.
de **plein gré** pe vrute.
de **plein fouet o**riz**o**ntal,
de plein **saut** de**o**dată, brusc.
d**e p**lu**s be**lle mai abitir; mai vîri**o**s.
de **porte eu porte** din casă în casă.
déposer le m**as**qu**e** a-şi da gîndurile pe faţă; a-şi dezvălui **g**înduri**l**e; aşi da **j**os masca.

déposer les armes a d**e**pune armele; a capitula; a se da bătut.
déposer sou bilan a da faliment.
déposer son **mandat** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
dépouill**er le sc**r**utin** a despuia scrutinul.
dépouiller qn. a lua şi cămaşa de pe cineva.
dépouill**e**s **mo**r**tel**l**es** rămăşiţe pământeşti.
de premièr**e classe** de (mare) clasă; de c**l**asa întîi**.**
Bl
de première main în mod direct; din prima mînă.
tïe prime abord la prima v**e**dere; din primul m**o**ment; la înc**e**put.
de propos délibéré în mod intenţi**o**nat; cu premeditare; în mod deliberat.
depuis A jusqu'à Z de la **A l**a Z; de la alfa **l**a ome**g**a.
depuis de longues années de ani şi ani; de cînd cu **l**upii albi; d**e** cînd era bunica fată; de cînd scria musca pe perete; de cînd a zburat **g**îsea din fri**g**are; d**e** multă vreme.
depuis le déluge de cînd cu tata N**o**e.
depuis peu d**e** curînd.
depuis que le monde est monde *(fam.)* de cînd lumea (şi pămîntul).
depuis **quelque temp**s/**depuis un certain temps** de cîtva timp; d**e o** bucată de vreme; de la un cîrd de vreme; de un cîrd d**e** ani; de **l**a **o** vreme; dintr-o vreme; de o seamă de vreme.
de quel droit? eu c**e** dr**e**pt?
de quelle manière? c**e** fel?; în ce m**o**d?
de quel pays venez-vousî p**e** c**e** **l**ume eşti?
de quoi s'**agit-il?** despre ce **e**ste vorba?
de quoi se méle-t-il, celui-là? de c**e se** amest**e**că/se bagă?
de reste mai mult d**e**cît **e** nev**o**ie.
de rieu pentru nimic (răspuns la „mulţumesc"); pentru puţin.
dern**ier cri** *(fam.)* ultima modă; ultimul răcnet; suprema **e**leganţă.
dernier mot ultimul cuvînt.
dérouiller sa mémoire a-şi împrospăta memoria.
de sa propre autorité de unul sin**g**ur; arbitrar; fără a c**o**nsulta pe nimeni.
de sa propre initiative din pr**o**prie iniţiativă.
descendre au cer**cuoil/au tombeau/da**n**s la tombe** aşi da **o**bştescul sfi**r**şit.
descendre comme du petit lait *(fam.)* a se un**g**e pe **g**ît; a-şi un**g**e gîtul.
descendre dans l'arène *(fam.)* a ridica mănuşa; a primi pr**o**v**o**carea; a răspunde la o pr**o**v**o**care.
descendre dans la rue a se duce să manifest**e**ze.
descendre de son empyrée a c**o**b**o**ri din sfere înalte; a veni **l**a realitate.
des**cendre en d**r**oite ligne de** a coborî în linie directă din.
descendre en **feuille morte** a cădea în **go**l, a se prăbuşi (despre avioane).
descendre en soi-même a-şi scruta c**o**nştiinţa.
descendre la garde *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
descendre qn. en flammes *(fam.)* a critica vi**o**lent pe cineva.
descendre son pèz**e** *(arg.)* a-şi cheltui bîştarii.
des**cendre un mec** *(arg.)* a-i face cuiva de petrecanie.
descente sur les lieux descinder**e** la faţa **lo**cu**l**ui/la **lo**cul faptei.
de science certaine din sursă si**g**ură.
des **clous!** *(pop.)* cotul şi pişcotul!; pun**e**-ţi pofta-n cui!
des **deux mai**n**s** *(fig.)* cu elan; cu entuziasm.
de s**econde main** în m**o**d indirect
des **embarras pécuniaires j**enă financiară.
d'éserter une cause a trăda **o** cauză.

déshabiller qn. *(fig.)* a demasca pe cineva.
des haricots! *(pop.)* cotul şi pişcotul!; pune-ţi p**o**fta-n cui!
déshonorer sa famille a-şi dez**o**nora familia.
dè**s la dernière bouchée** imediat după masă.
dès la soupe de la începutul mesei.
dès **l'aube** în z**o**rii zilei; **l**a revărsatul z**o**ril**o**r; în faptul dimineţii.
dès **le berceau/le biberon** din lea**g**ăn; (încă) din faşă.
dès **le commencement** de **l**a început; din capul locului; de la bun început.
92
dès le début din capu**l l**ocului; (încă) de **l**a bun început; de **l**a **î**nceput; chiar de **l**a început.
dès le patron Jaquet dis-de-dimineaţă; cu noaptea-**n** cap.
des nèfles *(pop.)* c**o**tu**l** **şi** pişc**o**tu**l**!; pun**e**-ţi p**o**fta-n cui!
des nouvelles de sa **fabrique** ştiri născ**o**cite de ej.
de son mieux cît mai bine.
de son plein gré de bună v**o**ie.
de son propre chef e**u** de **l**a sine putere; c**l**in pr**o**prie iniţiativă,
de son propre mouvement în mod spontan.
de son vivant în timpu**l** vi**e**ţii.
désopiler/dilater la **rate** a înveseli s**o**cietatea; a **te** face să te prăpădeşti de **r**is.
des pas grand-chose nişt**e** **t**erchea-be**r**ch**e**a.
des pieds à la **tête** din cap pînă-n pici**o**ar**e**; din creştet pînă-n tălpi.
dès potron-minet dis-de-dimineaţă; cu n**o**aptea-n cap.
dès que de îndată ce.
dessiller les yeux de/à qn. *(fam.)* a deschide cuiva ochii; a-**1** fac**e** să vadă adevărul; a-**i l**ua cuiva perdeaua d**e** p**e** ochi.
dessiner des festons *(pop.)* a merge pe d**o**uă că**r**ări.
d'estoc et de taille a**.** fără n**o**imă; fără cap şi fără pici**o**are; **b. l**a întîmplare.
détacher un soufflet à qn. *(fam.)* a **t**ra**g**e/a rade/a cîrpi o palmă cuiva.
détailler qn. de la **tête** a**u**x **pieds** a măsura pe cineva din cap pî**n**ă-n pici**o**are.
détaler à toutes jambes *(fam.)* a-şi **l**ua pici**o**are**l**e **l**a spina**re**.
déteindre sur q**n**. *(fi*g.*)* a influenţa p**e** cineva; a avea inf**l**uenţă asupra cuiva.
détenir un record a deţin**e** un record.
de temps à autre/de temps en temps din cînd în cînd; cînd şi cînd; din **r**ăstimp în răstimp; în răstimpuri; din vreme în vreme; unde şi unde; din timp **î**n timp.
de temps immémorial din bătrîni; din timpuri/vremur**i** străvechi; din vechime; din t**i**mpuri **i**mem**o**riale.
détenir le pouvoir a deţin**e** puterea.
détournement de fonds deturnare d**e** f**o**nduri.
détourner la **conversation** a schimba/a suc**i** vorba; a lua a**l**tă v**o**rbă.
détourner les y**eu**x *(fig.)* a nu da at**e**nţie.
détourner l'attention de qn. a distra**g**e/a abate atenţ**i**a cuiva.
de tous côtés din t**o**at**e** părţi**l**e; în dr**e**apta şi în stingă.
de tous les jours obişnuit; curent; d**e** fiecare zi.
de tout cœ**ur** din t**o**ată inima; cu d**r**a**g**ă inimă; din t**o**t sufletu**l**.
de toute façon/de toutes les façons în **o**ric**e** caz; oric**e** s-ar spune.
de toute nature d**e** tot f**el**ul; d**e** toată mina; de tot soiu**l**.
de toute nécessité n**e**apărat.
de toutes sortes d**e** tot fe**l**u**l**; de toată mîna; de tot soiu**l**.
de tout poil/tous poils de tot fe**l**u**l**; d**e** toată mina; de **to**t s**o**iul.

de tont premier ordre de prim ordin.
de tout son cœu**r** a**.** din toată inima; **b**. cu t**o**ate puterile; din răsputeri.
de tout temps din totdeauna; din toate timpurile.
de traviole *(pop.)* str**î**mb; c**î**ş.
dévaler l'esealier quatre à quatre *(fam.)* a cob**o**ri scări**l**e **î**n fugă.
devant tout le monde în faţa tutur**o**r.
devenir blanc a păli; a s**e** face alb ca varul/ca perete**l**e.
devenir chèvre a nu ma**i** avea răbdare să aştepte; a se enerva.
devenir tout bleu v. *avoir le bec gelé.*
92
de**venir t**out **petit srarço**n a fi/a se simţi inferi**or**.
déverser sa **bile** su**r** qn. a-şi vărsa focul asupra cuiva; a-şi vărsa mînia p**e** cineva,
dévider à **l'estorşue** *(ar;.)* a minţi,
dévider le ja**r** a v**o**rbi în ar**g**ou.
dévider son eha**p**cl**et**/s**o**n **écheveau** *(fam.)* a-şi da drumu**l** la **g**ură; a d**e**şerta sacul (pînă **l**a fund); a spune t**o**t ce ştie.
devin**er l**a **pe**n**sée de u**n. a citi **g**înduri**le** cuiva.
déviss**er son billard** *(pop-)* v. *aller à Crevant.*
de vi**v**o **vo**ix prin vi**u g**rai.
devoir un**e belle/îière** cha**n**de**ll**e/un **beau cierge** à qn. a dat**o**ra cuiva recun**o**ştinţă; a fi mu**l**t îndat**o**rat cuiva.
dévorer des yeux a mînca/a pierde/a prăpădi din **o**chi pe cineva; a s**o**rbi pe cineva într-**o** lin**g**ură de apă.
dévorer un **affront** a în**g**hiţi găluşca/hapul; a nu avea înc**o**tr**o**; a nu avea de ales.
de vous **à** mo**i** intre patru ochi; faţă în faţă.
de vue din v**e**de**re**,
d'habitude de obic**e**i,
d'heure en heur**e a**. din oră în **o**ră; **b**. odată cu trecerea timpului; cu timpul.
d'homme à ho**m**m**e** de la **o**m la om.
diable incarné drac împieliţat: dracu' **g**o**l.**
diamétralemen**t opposé** diametra**l o**pus.
dicter s**e**s **conditions** a pune c**o**ndiţii.
dieu **vous aide/vous bénisse!** să-ţi a**j**ute Dumnezeu!
digérer |*m* a**ffr**ont *(fam.)* a în**g**hiţi **g**ăluşca/hapul; a nu avea înc**o**tro; a nu avea de aies.
dîner à la bon**ne f**ra**n**quet**te** *(fom.)* a mînea ce se găseşt**e**, fără pretenţii, fără fas**o**ane.
dîner à la cou**r**s**e** *(arg.)* a tra**g**e ţeapă.
dîner à **l**a **fortune du pot** a mînea ce s**e g**ăseşte, fără pretenţii,
dîn**er à l**a **paire** *(arg.)* a tra**ge** ţeapă.
dîner avec les **chevaux de bois** v. *bouffer des briques.*
dîner dehors a **l**ua masa în **o**raş.
dîner eu **petit comité** a cina cu cîţiva p**r**ieteni intimi.
dîner par cœ**ur** v. *bouffer des briques.*
dîner su**r le pouce** a mînea în/p**e** fu**g**ă (în picioare).
dire adieu a-şi lua rămas bun/ziua bună; a-şi lua **l**a revedere,
dir**e** a**di**e**u à l**a **vertu** *(ir.),* a sări pîrleazul; a spar**g**e nuca.
dire a**di**e**u** à s**a vie de garço**n a se însura.
dire am**en (à tout)** a zice amin; a accepta fără rezerve.
dire à q**n**. s**e**s **quatre vérités** a spun**e** cuiva verde in faţă; a i-**o** spun**e** cuiva neted; a spun**e** (drept) in faţă; a spun**e** fără **o**c**ol:** a-i spune

cuiva ceva/a i-o spune de la obraz; a-i citi cuiva buehiile; a face pe cineva de dirvală.
dire bons**oir** à **la compagnie** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
dire crûment les choses a vorbi/a spune pe şleau: a fi sl**o**b**o**d **l**a **g**ură; a v**or**bi răspicat; a dezlega calul de **l**a **g**ard.
di**re de b**o**n**s **mots** a spun**e gl**ume.
dire de bouche à or**eille** *(fam.)* a şopti **l**a ureche.
dire de gros m**ots** a fi limbă lată; a fi nespălat la gură.
dire des craqu**e**s a tăia (la) piroane; a croi **l**a minciuni.
91
dire des mo**ts e**n l'a**ir** a vorbi în vînt.
(«i**re d**es n**aïvetés** a spune prostii.
dire des noir**ce**ur**s de** (jn. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
dire des s**alet**é**s** a spune măscări/necuviinţe; a fi limbă lată; a fi nespălat la **g**ură.
dire des **sornette**s a spune braşoav**e**/prăpăstii; a spun**e**/a turna la palavre; a mînea praz; a îndru**g**a verzi şi uscate.
dire des vacheries a spune răutăţi.
dire du bien de/sur q**n**. a vorbi de bine pe cineva.
dire du **mal de** qn**.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
dire la bon**ne av**en**ture** a **g**hici viit**o**rul; a da cu sita.
dire la **patenôtre du** s**inge** a clănţăni din dinţi.
dire la vérité a spune adevă**r**u**l**.
dire **le bonjour** a da bineţe; a saluta; a da ziua bună.
dire le diable contre qn. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
dire l**e mot de Cambronne** a spune măscări/necuviinţe; a fi nespălat la gură; a fi **l**imbă lată.
dire nûmen**t** l**a vérité** a v**o**rbi/a spune pe şleau; a v**o**rbi răspicat; a dezle**g**a calul de la **g**ard.
dire peste et rage de qn. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
dire pis que pendre de qn. v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
dire q**c**h. **d**a**n**s **le t**uyau **de l'oreille** a spune ceva la ureche.
dire qch**. histoi**r**e de pa**r**ler** a v**o**rbi ca să se afle-n treabă; a v**o**rbi aiurea/tam-nisam.
di**re que…** şi cînd te **g**îndeşti că…
dire s**o**n **fait à** qn**.** a spune cuiva verde în faţă; a-i spune cuiva ceva d**e l**a **o**braz; a spune fără oco**l**.
di**re tantôt bl**anc, **ta**n**t**ôt **noir** a av**e**a spirit de contradicţi**e**; v. şi *aller du blanc au noir.*
dire tout c**e qui vient à l**a **bouche** a fi sl**o**bod la **g**ură.
dire tout de go *(fam.)* a vorbi/a spune pe şleau; a vorbi răspicat; a dezle**g**a calul de **l**a **g**ard.
dire tout net a v**o**rbi/a spune p**e** ş**l**eau; a v**o**rb**i** răspicat; a dezlega calul de la **g**ard.
dir**e vrai** a spune drept.
d**i**scou**ri**r **à perte de vue** v. *caqueter comme une pie.*
discours que tou**t cela** apă de ploaie.
discuter l**e bout de gras** *(fam.)* a-i face cuiva capu**l** ca**l**endar; a irnpuia capul/urechile cuiva.
discuter sur la poin**te d'u**n**e** ai**gu**i**ll**e a se certa pentru nimicuri; a despica firul de păr în patru.
diseu**r de rie**n**s** flecar; guraliv; **dispe**r**ser ses efforts/se**s **fo**r**ces/son atte**n**tion** a-şi irosi eforturile/f**o**rţele/atenţia.

disposer ses batte**ries** *(fam.)* a se pre**g**ăti de atac.
disputer de l**a chape** à **l**'**év**êque a te certa pentru ceva ce nu te priveşte.
dissiper les doutes de qn**.** a risipi îndoielile cuiva.
dissiper un **male**n**tendu** a pune capăt unei ne**i**nţe**l**eger; **disso**u**dre u**n **mariage** a desface **o** căsăt**o**rie.
distiller son ven**in sur qn.** a-şi vărsa ven**i**nu**l** asupra cuiva.
dites**-l**ui **bien des choses de** ma **p**ar**t** transmit**e**-i salutăr**i** din partea m**e**a.
divorcer d'avec le inon**de** a se izola de **l**ume; a sta ca un huhurez.
dodeliner du chef/de la **tête** *(fam.)* a da din cap.
doig**t**s **de fée** mîin**i** de aur.
S5
donner à **cntendrc/croire/comprendre** a da de înţeles; a da să înţe**l**eagă.
donner à ferme a da în arendă.
donner air a da curs **l**iber.
donner à l'entreprise a d**a î**n antrepriză.
donner à qn. des noms d'oiseaux *(fam.)* v. *abreuver qn. d'insultes.*
donner à q**n**. **les trois sueurs** *(fam.)* a bă**g**a pe cineva în spericţi/în draci/ în răcori/in b**o**ală/în năbădăi; a ump**l**e pe cineva de speri**e**ţi; a face să. în**g**h**e**ţe sin**g**e**l**e în vine; a da/a bă**g**a **g**r**o**aza în cineva; a bă**g**a pe cin**e**va in a**l**te alea; a speria pe cineva d**e** m**o**arte.
donner à qn. son paquet a tra**ge** un perdaf/o praftură/**o** săpuneală cuiva; a da cuiva peste bot; a face f**e**rf**e**niţă; a face pe cineva praftură; a-1 încărca pe cineva de doamne-a**j**ută; a **lua l**a rapan**g**hel; a **l**ua p**e** cineva în fabrică; a **l**ua pe cin**e**va în/prin pene; a lua pe cin**e**va **l**a d**e**pănat/**l**a răfuia**l**ă/la **r**ef**e**c/**l**a rost/la trei păzeşte; a sări cu **g**ura la cineva; a scutu**r**a bine pe cineva; a spăla capul cuiva; a spă**l**a pe cin**e**va pe cap; a-i tra**g**e cuiva **o** beşteleală/**o r**efen**e**a/un duş rec**e**/ un fr**e**cuş/un **r**efec/un ti**g**hel.
donner à qn. son sa**c** a da papucii cuiva; a se desc**o**torosi de cineva.
donner à **qn. toute liberte d'action** a **l**ăsa cuiva libertat**e** d**e** acţiune.
donner à qn. une calotte a tra**g**e/a rade/a cîrpi o palmă cuiva.
donner à qn. une volée de **bois vert** a tra**g**e cuiva u**n** toc de bătai**e**.
donner à réfléchir a da de gîndit; a pun**e** pe **g**înduri.
donner au but a o nimeri; a o brodi; a nime**r**i în p**l**i**n**.
donner au plus larron la bourse a d**a** oil**e î**n paza lupu**l**ui; a fac**e pe l**up paznic **l**a oi.
donner carrière (libre) a da fr**î**u **l**iber; **a l**ăsa în voi**e**; **a** sl**o**b**o**zi fr**îul; a** slăbi din frîu/din chin**g**i.
donner carte blanche à qn. *(fam.)* **a** d**a** cuiva mînă lib**e**ră; **a** da depli**n**i lib**e**rtate d**e** acţiune cuiva.
donner cause gagnée à qn. a da cîştig d**e** cauză cuiva.
donner champ a oferi ocazia; a da prile**j**ul.
donner congé a d**a** drumul.
donner (du) corps à ses idées a pune o ide**e** în practică, **a** o **m**a**t**e**ri**a**liza,** **a**-**i** d**a** formă.
donner cours a da urma**r**e.
donner créance à une chos**e a** d**a** crezare unui lucru.
donner danï la bosse v. *couper dans le pont.*
donner dans la visière à qn. a uimi p**e** cin**e**va, a-**1** impresiona.
donner dans **la vue** a uimi, a surprind**e**, a f**e**rmeca pe cin**e**va; a face **o** impresi**e** put**e**rnică.
donner dans le luxe a fi înclinat spre **l**u**x**.
donner dans le panueau/le piège a căd**e**a **în** capcană/în. cursă/în **l**a**ţ.**

donner dans le ridicule a se face d**e r**îs; a **se** face ridico**l**.
donner dans l'œil/les yeux à qn. v. ***donner*** *dans* ***la*** *vue.*
donner dans un guêpier a d**a** d**e** b**el**ea/de bucluc/d**e** dracu**l**/ d**e** potcă; a intra **l**a apă; a-şi **g**ăsi bacăul; **a** d**a** cinst**e**a pe ruşin**e**; **a** da cu botu-**n** baltă; a o da prin şperlă; a păţi una bună; a se afla î**n** gura tunului; a **i se** apropia funia de par; a **se** da în laţ ca cioara; **a** intra in bel**e**a; **a**-**1** lua dracu.
donner dedans a cădea/a s**e** prinde singur **î**n capcană/în cursă/în **laţ**.
donner de la baude *(fig.)* a da semn**e** d**e o**boseală.
donner de la besogne à qn. a pune p**e** cineva în pîine; a da de **l**ucra **cuiva.**
donner de l'air a aerisi.
96
donner de l'air à qn. *(arg.)* a s**e**măna cu cin**e**va.
donner de la pâture à l'ambition a aţîţa ambiţia.
donner de la tablature à qn. a da cuiva d**e** furcă: a da d**e l**ucru cuiva.
donner de la tête contre le mur *(fam.)* a s**e** da cu capu**l** de pereţ**i**/de t**oţi** p**ere**ţii; a-şi da cu pumnii în cap; a s**e** z**g**îria pe **o**c**hi** *(pop.).*
donner de l'eau bénite de cour a fac**e** promisiuni **î**n vînt.
donner de l'encensoir (par le nez) a lin**g**uşi/a tămîia p**e** cin**e**va.
donner de l'inquiétude a pr**o**voca nelinişt**e**.
donner des ailes & **qn.** *(fig.)* a da aripi cuiva.
donner des canards à moitié *(arg.)* v. *bourrer le crâne à qn.*
donner des canards à qn. *(arg.)* a păcă**l**i pe cineva, a-i fac**e o** ş**o**ti**e**; **v.** şi *avoir qn. jusqu'à l'os.*
donner des coups d'encensoir a lin**g**uşi/a tămîia p**e** cineva.
donner des coups de pied en vache *(fam.)* a da **lo**vituri p**e**rfid**e**, **pe la** spat**e**; **a** fi pr**e**făcut, ip**o**crit.
donner des leçons à qn. a da sfaturi cuiva.
donner des répétitions a d**a le**cţii particulare.
donner des signes de fatigue a d**a** s**e**mn**e** d**e o**boseală.
donner des taloches à qn. *(fam.)* a a**r**de cuiva cît**e**va palm**e**; **a** lua pe cin**e**va la palme; a tra**ge** palm**e** cuiva.
donner des verges pour s**e faire fouetter** a furniza arm**e** împotriva ta în**suţi**.
donner du balai à qn. a da afa**r**ă pe cin**e**va; a pune pe cineva p**e** goană; a-i da cuiva răvaş d**e** drum/paşaportul; a lua p**e** cin**e**va în/p**e g**ur**g**ui; as**e** d**e**scot**o**r**o**si d**e** cin**e**va; a da papucii cuiva.
donner du cœur à l'ouvrage a pun**e** suflet *(fig.* ***fam.).***
donner du coeur au ventre à qn. a da cura**j** cuiva.
donner du feu à qn. a oferi un foc cuiva (p**e**ntru a-şi aprinde ţi**g**ara).
donner du fil à retordre à qn. a da de furcă cuiva.
donner d'une main et retenir/reprendre de l'autre a da cu o mînă şi a lua cu cealaltă.
donner du nez en terre a. a cădea/a da, a veni în nas; **b.** a suferi **o** înf**r**îng**er**e; a da chix; a o da în bară; a o pun**e** d**e** mămăligă.
donner du tabac v. *battre à bras raccourcis.*
donner du tintouin à qn. a d**a** bătai**e** de cap cuiva.
donner gagné v. *baisser la lance.*
donner gain de cause à qn. a da cîşti**g** de cauză cuiva.
donner jusqu'à sa **(dernière) chemise** a da şi cămaşa de pe el; v. şi *avoir le cœur sur la main.*
donner la bourse à garder au larron a da oil**e** în paza lupului; a-1 fac**e** p**e** lup paznic la oi.
donner la chasse **à qn. a** urmări îndeaproape p**e** cineva; **a** s**e** ţine **de**

urm**el**e cuiva.
donner la clé des champs *(fam.)* a d**a** liber (cuiva).
donner la couleur à qn. *(arg.)* a pun**e**/a ţine p**e** cineva **la** curent.
donner la jambette à qn. a pun**e** cuiva piedică.
donner l'alarme a da alarma.
donner la muse à qn. a duce pe cin**e**va cu pr**e**şu**l**/cu **zăhărelul**/**cu cobza**/**cu** v**o**rbe dulci.
donner la note a da nota.
donner la pièce a da bacşiş.
donner l'appoint a plăti pînă la ultimul bănuţ.
donner la **vie** a da viaţă; a aduc**e** p**e** lume.
donner le branle à a pun**e** în mişcare.
m
1 – Dicţionar frazeologic francez-român şl român-Irancez
donn**er le br**as **à** qn, a da/a ofer**i** cuiva braţu**l**.
donner le ch**an**ge **à** q**n**. a induce pe cineva în er**o**are; a trage o **le**apşa cuiva.
donner le coup do grâce a da **l**ovitura de gratie.
donner le/un c**ou**p **de pouce** *(fam.)* a**.** a deforma realitat**e**a; **b**. a aduce un u**l**tim r**e**tuş; c**.** a strîn**g**e de gît p**e** cineva; a-i suci cuiva. **g**îtli**l**.
donner le cr**o**c e**n jambe** à **qn.** *(fi*g.*)* a tăia/a lua cuiva apa de **l**a moară.
donner le **départ** a da startu**l**.
donner le îe**u vert (**à q**u.) ***(fam.)*** a da autorizaţia; a-şi da c**o**nsîmţămîntu**l**.
donner le **(coup de)** îion *(pop.)* a aduce un. ultim **re**tuş.
donner le **îlubard/le ïlube/lo tr**ac *(arg.)* v. *donner à qn. les trois sueurs.*
donner le jour a da naştere; a aduce pe lum**e**.
donner le **pas** *à* a da pri**o**ritate/întîi**e**tat**e**.
donner le s**ei**n **à l'enfa**nt a alăpta c**o**pilu**l**.
d**o**nne**r** l**e**s **étrivières à qn.** *(inv.)* a bate cu cureaua; v. şi *battr*e *à bras raccourcis.*
donner le signal du **départ** a da startul.
donner les je**ton**s **à** qn**.** *(fam.)* v. *donner à qn. les trois sueurs.*
donner les ma**i**ns v. *baisser la lance.*
donner l'**e**s**to**cade a da l**o**vitura de graţie.
donner les verges a bate cu ve**r**gi**l**e.
do**n**n**er le t**at *(arg.)* v. *donner à qn. les trois sueurs.*
donner le **ton/le** la a da t**o**nu**l**; a conduce.
donner l'éveil a**.** a da ala**r**ma; a atrag**e** at**e**nţia; **b.** a pun**e** în **g**ardă.
donner libre champ/cours a da l'**r**îu **l**ibe**r**; a s**l**ăbi din frîu/din chiiigi.
donner libre cours **à s**es **l**a**r**m**e**s a-şi da drumu**l l**acrimi**lo**r; a se porni p**e** plîns.
donner lieu à a da ocazia; a da **l**oc **l**a.
donner ombrage a trezi bănuie**l**i.
donner plein pouvoir a da cuiva mină **l**ib**e**ră; a da dep**l**ina **l**ib**e**rtat**e** de acţiune cuiva.
donner pleins gaz *(fam.)* a**.** a p**o**rni în viteză; **b.** a da bice; a-i da bătaie/ z**o**r *(fam.).*
donner plein**s pouvoirs** a da put**e**ri dep**l**ine; a da d**el**egaţie,
don**ne**r **prise à** qcb**.** a se expun**e** la ceva; a oferi pri**l**e**j** pentru cevà.
donner qn**.** *(arg.)* a face mărturisiri; a-şi denunţa comp**l**icii.
donner ra**i**s**o**n **à qn.** a da dreptat**e** cuiva; a **r**ecunoaşte că cineva are dr**e**ptate.
donner sa **bénédiction** *(fam.)* a aproba în într**eg**ime,

don**n**e**r** s**a** chanc**e à qn.** a da cuiva **o** şansă, o posibi**l**itate.
donner sa **démission** a-şi da/a-şi înainta/a-şi pr**e**z**e**nta demisia.
don**ner** sa la**ng**u**e** aux **chat**s/**aux** ch**ien**s a renunţa; v. şi *baisser la lance.*
don**ner** sa ma**in**/sa **tête** à **couper** a pune mîna-n foc; a-şi pune capul.
donner sa **mesure/la me**s**ure d**e s**o**n **talent** a arăta ce poate; a arăta de ce e în stare; a-şi da măsura.
donner sa **parole** a-şi da cuvîntul.
donn**er** s**a pi**èce a da bacşiş.
don**ner satisfaction** a da satisfacţie.
donner sa **vo**ix a-şi da c**o**nsimţămînlu**l**.
donn**er** s**e**s h**ui**t j**o**u**r**s à q**n**. *(fam.)* a pun**e** pe cin**e**va pe **l**iber/pe verde; a sc**o**ate din muncă/din pîin**e**.
donn**er** si**gn**e **de vie** a da semn de viaţă.
don**ner** s**oi**ï a produce sete; a înseta.
98
donner son accord a-şi da acordul/asentimentul/spri**j**inul/c**o**nsimţămîntu**l**.
donner son assentiment a-şi da asentimentul/acordul/spri**j**inu**l**/consimţămîntu**l**.
«lonner s**o**n **aval** a**-şi d**a acordul/asentimentu**l**/spri**j**inul/consimtămîntul.
donner son avis a-şi spun**e** cuvîntul/părerea; a-şi da părerea; **a-şi** d**a cu** s**o**c**o**ata/cu presupusu**l**.
don**ner son compte** à q**n**. a. v. *donner ses huit jours à qn.;* **b.** a **se** pu**r**ta cu cineva după cum merită.
donner son plein a arăta c**e** poate/d**e** c**e** e în stare; a-şi da măsura.
donner s**uite** a da urmare.
donn**er sur les nerfs à qn.** a că**l**ca p**e** cineva pe bătătură/pe c**o**adă/ pe picior; a că**l**ca p**e** ci**n**eva **pe** n**e**rvi.
donner **sur le3 ongles** a do**j**eni.
donner tête baissée dans qch./dans le pann**eau a.** a se avînta **o**rbeşt**e**; **b**. v. *couper dans le pont.*
don**ner tort à qn.** a nu da dreptate cuiva.
donner un blanc-seing à qn. a da cuiva mînă liberă; a da deplină libe**r**tat**e** d**e** acţiun**e** cuiva.
don**ner un bon pli à qch.** a p**une** c**e**va p**e** un făgaş bun.
don**ner im bon tour à qch.** a prezenta ceva într-**o** lumină favorabilă.
donner un chèque en blanc à qn. a da p**o**liţă în alb cuiva.
donner un coup au cœur à qn. a provoca cuiva **o** durere; a rupe cuiva băierile **i**n**im**ii**.**
donner un coup de balai a da cu mătura.
donner un coup de barre v. *changer de batteries.*
donner un coup de bec à qn. a înţ**e**pa/a împunge p**e** cin**e**va.
donner un coup de canif dans le contrat *(fam.)* a fi necredincios în căsnicie; a că**l**ca alăturea c**u** d**r**umul.
donner un coup de caveçon à qn. *(fi*g.*)* a înfrîn**ge** trufia cuiva; a tăia cuiva di**n** un**g**hişoa**r**ă.
donner un coup de collier *(fam.)* a**.** a în**g**raşă porcul în a**j**un; **b. a se** opinti din răsput**e**ri.
don**ner un coup de fil** a da un tel**e**fon.
don**ner un coup de fouet à l'organisme** a stimula **o**rganismul.
donner un **coup** d**e griffe** à **qn.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
donner un coup de main/d'épaule/de pouce à qn. *(fam.)* a d**a** cuiva **o** mînă d**e** a**j**ut**o**r.
donner un coup d'épée dans l'eau a da cu bîta în baltă.
donn**er un coup de peigne à qch.** a finisa **u**n lucru.

don**ner un coup de pied à qn.** a tra**g**e cuiva un pici**o**r **î**n spate.
don**ner un coup de pied aux fesses** *(fam.)* a tra**ge** cuiva un pici**o**r în spate.
donner un coup de téléphone a da **u**n te**l**ef**o**n.
donner un coup de pouee à qn. *(fam.)* a spri**j**ini/a fav**o**riza p**e** cineva; a a**j**uta p**e** cineva s**ă r**euş**e**ască.
donner un cours a ţin**e u**n curs.
donn**er un eroc-en-jambe à qn.** a pune cuiva piedică.
donn**er une beigne/une calotte** à **qn.** *(fam.)* v. *allonger une gifle à qn.*
donner une bonne tournée/une volée de coups/un**e volée de bois vert** à **qn.** v. *battre à bras raccourcis.*
99
donner une brûlée à qn. *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
donner une chiquenaude a da un b**o**bîrnac.
donner une conférence a ţine **o** c**o**nf**e**rinţă.
donner une danse à qn. a**.** v. *battre à bras raccourcis;* **b.** v. *abreuver qn. d'insultes.*
donner une entorse à la vérité a denatura ad**e**văru**l**.
donner une nasarde/des nasardes à qn. v. *dauber (sur) qn.*
donner une tape à une bouteille *(arg.)* a da p**e g**î**t** un pahar/o st**i**clă; a **go**l**i** paharul pînă-n fund; a da paharul peste cap; a răsturna paharu**l** p**e g**î**t**.
donner un galop à qn**.** *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
donner un gnon *(pop.)* **a** tra**ge** un pumn/un **g**hi**o**nt cuiva.
donner un mauvais **tour** a prezenta într-o **l**umină proastă.
donner un os à ronger à qn. a da cuiva un os d**e ros**.
donner un ramponneau *(pop.)* **a** trag**e u**n pumn/un **g**hiont cu**iva**.
donner un sa**vo**n **à** qn**.** *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
donner un sui**f à qn.** *(pop.)* v. *donner à qn. son paquet.*
donner un tuyau/des tuyaux à qn. *(fam.)* a da informaţii c**o**nfidenţiale; **a** vind**e** pontu**l**; **a** da o pasti**l**ă.
donner vent *(fig.)* a da cuiva mînă **l**iberă; a da dep**l**ină **l**ibertat**e** d**e** acţiune cuiva.
d'ordinaire d**e o**bicei; d**e** r**e**gu**l**ă.
dorer la pilule à qn. a. a îndulci pi**l**ula; **b. a** duc**e pe** cineva **cu** p**re**şul/ cu zăhăre**l**u**l**/cu c**o**bza/cu vo**r**be dulci.
d'ores et déjà încă d**e** p**e** acum.
dormir à bâtons rompus a dormi p**e** apucate/p**e** sp**o**nci.
dormir à la belle étoile a do**r**mi sub ceru**l l**ib**e**r.
dormir à poings fermés a dormi buştean/adînc/dus.
dormir comme un bienheureux a d**o**rmi somnul cel dulce.
dormir comme un loir/une marmotte, une masse, une souche, un sourd, un sabot a d**o**rmi buşt**e**an/adînc/dus.
dormir debout a dormi de-a-n pici**o**are**le**.
dormir du dernier s**ommeil** a d**o**rmi somnu**l** de v**e**ci/s**o**mnul ce**l**or drepţi/ s**o**mnu**l** ce**l** de pe urmă; a ad**o**rmi d**e** veci; **a** ad**o**rmi întru D**o**mnu**l**; **a s**e odihni cu drepţii.
dormir d'un sommeil de plomb a d**o**rmi buştean/adînc/dus.
dormir du sommeil du jus**te** v. *dormir du dernier sommeil.*
dormir en lièvre a d**o**rmi iepu**re**şte; **a** dormi somnu**l** iepurelui.
dormir la grass**e matinée a** s**e** scu**l**a tîrziu dimineaţa.
dormir les yeux ouverts a d**or**mi iepureşte; **a** dormi somnu**l** iepurelui.
dormir pour toujours v. *dormir du dernier sommeil.*
dormir sa nuit a-ş**i** fac**e** somnu**l**.
dormir son dernier sommeil v. *dormir du dernier sommeil.*

dormir sur la besogne a n**u** s**e** om**o**rî c**u** treaba; **a** n**u** se speti muncind.
dormir sur ses deux oreilles a d**o**rmi fără **g**ri**j**ă.
dormir sur son travail a nu se **o**m**o**rî c**u** treaba; a nu se speti muncind.
doubler le cap (des tempêtes**) a.** a tr**e**ce h**o**pul/**g**îrla; **b. a** d**e**păşi vîrsta pasiunil**or**; **a** tr**e**ce pragu**l** bătrîneţii.
doubler le **pas** a grăbi pasu**l**; a măr**i** compasul *(fam.).*
doubler qn**.** *(fam.)* a trăda p**e** cineva, a-**1** lucra pe dedesubt.
doubler une classe a rămîne repetent.
dragon de vertu persoană virtu**o**asă; stîlp a**l** virtuţii.
dresser contravention a fac**e** pr**o**ces-v**e**rba**l** de c**o**ntravenţie.
dresser des embûches a pune pi**e**dici.
100
dresser la table/le couvert a pune masa.
dresser la tête a ridica capul; a s**e** redresa.
dresser l'oreille/les oreilles a ciuli urechile; a tra**g**e cu urechea.
dresser s**e**s **batteries** a se pre**g**ăti de a*c*ţiune.
dresser un piège/un filet a întind**e o** cursă/o capcană.
dresser un procès-verbal a încheia un pr**o**ces-verbal.
droit des gens dreptul **g**inţil**o**r.
droit de vie et de mort drept d**e** viaţă şi d**e** m**o**arte.
du bout des dents în silă; fără tra**g**ere de inimă; fără plăcere.
du bout des lèvres în silă; fără tragere de inimă; fără plăcer**e**.
du commencement à la fin de la început pînă la sfirşit.
du fait de dat fiind; din cauza.
du fait que întrucît.
du fond de son cœur a. din adîncu**l** inimii; **b.** în sinea sa; î**n** f**o**ru**l** s**ău** inte**r**i**o**r.
du grand flan**c!** *(arg.)* pe cuvînt d**e** on**o**ar**e**!
du jour au lendemain de pe o zi p**e** alta; d**e** azi p**e** mîine; d**e la o zi** la alta.
du large! faceţi **lo**c**!**
du matin au soir de dimineaţă pînă sea**r**a.
du même âge que de-**o** virstă **cu; l**eat cu.
du même coup t**o**t**o**dată; cu aceeaşi **o**cazie.
du moment que de vreme ce; din m**o**ment ce.
d'un bond dintr-**o** săritură; dintr-un salt.
d'un bout à l'autre de la un capăt l**a** c**e**lălalt; de **l**a cap **l**a c**o**adă; din scoarţă-n scoarţă; dintr-un capăt **i**n altu**l**.
d'un cœur léger cu nepăsar**e**.
d'un commun accord de c**o**mun acord; într-un **g**rai; p**r**in bună înv**o**ială.
d'un (seul) coup dintr-**o** dată; dintr-**o** singură dată; dinfr-o lovitură.
d'un coup d'aile în zb**o**r neîntr**er**upt; fără a se opri.
d'une halein**e** dintr-o suflare.
d'une main cu **o** sin**g**ură mînă.
d'une manière ou d'une autre într-un fe**l** sau altul.
d'une minute à l'autre dintr-o clipă î**n** alta; dintr-un moment într-a**l**tu**l**.
d'une part pe d**e** o part**e**.
d'une voix chevrotante cu un tremur în **g**las
d'un instant à l'autre din clipă **î**n clipă; din mom**e**nt în m**o**ment; dintr-un m**o**ment într-altul.
d'un jour à l'autre de p**e o zi** p**e** alta; d**e** azi pe mîine; de la **o** zi **l**a alta.
d'un seul jet/du premier jet dintr-o **(si**n**g**ură**)** dată; dintr-**o**.l**o**vitură.
d'un trait dintr-un c**o**ndei.

du plus loin qu'on se s**ouvienne** de cînd lumea; din bătrîni; din timpuri/ vremuri străv**e**chi; din vechim**e**; d**i**n timpu**r**i imem**o**riale.
du reste de altfel.
du temps de la reine Berthe v. *au temps où les bêtes parlaient.*
du temps où les alouettes tombaient toutes rôties v**.** *au temps* **o***i***i** *l***es** ***bêtes*** *parlaient.*
du tout au tout în între**g**ime.
du train dont/où vont les chos**e**s**...** aşa cum stau **l**ucrurile...
du vent! fleacuri!
du vin à faire dans**er les chèvres** vin care strepezeşte d**in**ţ**ii.**

e
eau bénite de cour promisiuni î**n vî**n**t.**
ébréclier sa fortune a-**şi** ştirbi/micş**o**ra aver**e**a.
écarquiller les yeux a căsca/a h**o**lba ochii; a fac**e** ochii mari.
écarter qn. du droit chemin a abate pe cineva de **l**a ca**l**ea cea dreaptă/ d**e la** drumu**l** ce**l** drept.
échafauder des **suppositions/des hypothèses a** emite tot fe**l**u**l** d**e** păr**e**ri.
échanger des mots vifs avec qn. a avea un schimb de cuvinte cu cineva.
échanger sa carte avec qn. a provoca pe **ci**nev**a l**a duel.
échapper comme une anguille a scăpa/a lun**e**ca/a **i** se st**r**ecu**r**a c**uiva** p**r**intre de**g**ete.
échauffer la bile à qn. *(fam.)* v. *courir* ***à*** *qn. sur l'haricot.*
échauffer les oreilles à qn. *(fam.)* v. *courir à qn. sur l'haricot.*
éclairer la caboche à qn. ***(pop.)*** a-i deschid**e** cuiva capu**l**.
éclairer sa lanterne a s**e** fac**e** înţ**ele**s.
éclater au nez de qn. a-i rîde cuiva în **n**a**s**.
éclater de rire a izbucni **i**n rîs; a trînti un **hoho**t d**e** rî**s.**
écorcher l'anguille par la queue a încăleca p**e** la coada ca**l**ului; a **fa**c**e** **l**ucrurile **pe** d**o**s.
écorcher l'anguille quand on la tient a profita d**e** ocazie; **a** nu **l**ăsa **să-i** scape **o**cazia; a prinde m**o**mentu**l**.
écorcher l**e**s **oreilles** *(fi*g. *fam.)* a zgîria urechea.
écorcher une langue *(fam.)* a stî**l**ci **o** limbă.
écosscr l'argent ***(pop.)*** a risipi banii; a **ar**u**n**c**a ba**n**ii** p**e** fereastră; a c**heltui** **n**ebuneşt**e**; **a se j**uca cu banii; **a l**ua **cu o** mînă şi a da c**u** a**l**ta/ c**u** zece; **a** minca aur c**u l**in**g**ura.
écouter de toutes ses **o**r**eilles** *(fam.)* a fi numa**i** och**i** **şi** urechi; a asculta cu zec**e** urechi.
écouter le chant des sirènes a **se l**ăsa ad**e**menit.
écouter son cœur a-şi asculta inima.
écraser dans l'œuf a înăbuşi în f**aşă**.
écraser le coup *(arg.)* a tr**ec**e pest**e** c**e**va/a şter**ge** cu buret**ele**.
écraser l**e grain** *(arg.)* v. *faire rubis sur l'ongle.*
écrémer du **lait** a sminlîni **lap**t**ele**; a scoate smîntîna d**e** pe lapte.
écrémer une affaire *(fam.)* **a** lua caimacu**l**; a lua part**e**a cea mai b**u**n**ă** **din** c**e**va.
écrire au courant de la plume a scrie cum îi vin**e**, fără a-şi îngr**ij**i sti**l**ul.
écrire comme un an**ge** a avea o scriere frumoasă.
écrire comme un chat a scrie **l**aba **g**îştii.
écrire en lettr**es de feu a** scrie **e**nergic, impresionant.

écrire pour son couvent a pleda pr**o** domo.

écrouer qn**.** v. *boucler qn. à l'ombre.*
écurner de rage a spume**g**a/a fierbe de mînie; a fac**e** spuma **la g**ură.
écumer des nouvelles a vî**n**a **ş**t**i**r**i**.
écumer les grands chemins a jefui l**a** d**r**umul mare.
écumer les **marmite**s *(pop.)* a trăi ca un parazit; a trîndăvi.
écumer les mers/les **côtes** a face piraterie.
écumeur de mer pirat.
effacer une bouteille *(arg.)* a b**e**a/a sufla o sticlă p**e** nerăsuflate.
effacer un **plat** *(pop.)* a băga la **j**ghiab/la ghi**o**zdan.
effeuiller l**a marguerite** *(fam.)* a întreba mar**g**areta; „mă iubeşte, **n**u mă iubeşte".
égratigner qn. (de ses railleries) *(fam.)* **a** lua pe cineva **î**n zeflemea/în bat**jo**cură/în p**l**easna/ în periplizon/în băşcălie; a da **î**n tărbacă p**e** cineva.
égrener des **souvenirs** a-şi depăna amintirile; a-şi p**e**tr**e**c**e** ceva în minte/ **î**n amintire. ■ **v**
élever la voix a ridica v**o**cea/**g**lasu**l**.
élever la voix pour/contre qn. a v**o**rbi **î**n favoarea/împ**o**triva cuiva.
élever qn. jusqu'au ciel/jusqu'aux nues a ridica p**e** cineva **î**n slăvi; a sui p**e** cin**e**va **î**n slava cerului.
élever qn. s**ur le pavoi**s **a. a** ridica **p**e cineva în slăvi; **b.** a aduce pe cineva **l**a putere.
élever un enfant à la dure *(fam.)* a creşte un copil cu severitate,
élever un enfant dans **du coton/dan**s **l'ouate** a creşte un copil în puf.
élever un enfant sous cloche a c**r**eşte **u**n copil **î**n puf.
élire domicile a-ş**i** stabili d**o**miciliul.
élixir de hussard ţuică.
elle a laissé aller le chat au fromage a sări pî**r**leazul; a sparg**e** **n**uca; cinstea mîţei **l**a oala cu sm**în**t**î**nă; a mîncat din **o**ală.
elle es**t bien bonne!** asta-i bună!; a**l**ta acum!; ei poftim!
elle est forte/raide/cellc-là *(fam.)* e tare!; e prea d**e** tot; a**s**ta**-i** cu**l**mea!; asta le **î**ntrece p**e** toate.
emballer qn. *(arg.)* v. *boucler qn. à Vombre.*
embarquer q**n**. **dans une mauvais**e **affaire** *(fam.)* a bă**g**a pe cineva **î**n bucluc/în încurcătură; a bă**g**a p**e** cin**e**va la apă/în c**o**fă: a bă**g**a pe cin**e**va mesa; a bă**g**a pe cineva în c**o**rn de capră/în chichion; a t**r**a**g**e pe cin**e**va **l**a fund; a trimite pe cineva în **g**ura tunului *(fig.).*
emboîter le pas **à qn. a.** a mer**g**e aproape în spate**l**e cuiva; **b. a** imita **î**ntru totul p**e** cin**e**va.
emboucher la trompette *(fi*g. *fam.)* a v**o**rbi cu patos.
embrasser des yeux/du regard a cuprinde c**u o**chii/cu privirea.
embrasser les genoux de qn. a**-i** săruta cuiva pici**o**arele.
embrasser une carrière a ale**g**e **o** profesiune.
émettre des hypothèses a face **ipoteze**.
emmancher une affaire *(fam.)* **a pune pe** roate o treabă.
emmener de force a lua pe **sus.**
emmener tambour battant a **lu a** p**e** sus.
emmieller les bords du vase a. a îndulci pilu**l**a; **b.** a duce p**e ci**n**e**v**a** cu preşu**l**/cu zăhăre**l**u**l**/cu c**o**bza/cu vorb**e** dulci.
«Smouvoir la bile à qn. v. *courir à qn. sur l'haricot.*
empêcheur de danser en rond pers**o**ană car**e** strică plăcerea ce**l**or**l**a**l**ţi.

em**pl**i**r son sac** *(pop.)* a bă**g**a la j**g**hiab/la **g**hi**o**zdan *(pop.);* a-şi ump**l**e

ghiozdanul *(pop.);* a-şi umple burta *(fam.);* a da fă**l**ci; a'îmbuca
Iu peşt**e**.
employer l**e fer et le feu** a recur**g**e la măsuri extr**e**me; a strînge
chi**ng**ile.
employer les **grands moyens** a recur**g**e la măsuri extr**e**m**e**; a strînge
chin**g**ile.
emp**lo**y**er le vert et** l**e** s**e**c v. *courir aux quatre cent mille diables.*
employer toutes les herbes de la Saint-Jean v. *courir aux quatre cent mille diables.*
emporter la **pièce** a critica vi**o**lent.
emporter le chat a**.** a-şi **l**ua rămas bun d**e l**a călcîi**e**; **b.** a s**e** muta cu totu**l** din**l**r-o casa.
emporter le morceau *(înv.)* a av**e**a cîşti**g** de cauză.
emporter qch**. de haute l**ut**t**e a **o**bţine ceva cu mari eforturi.
en **amont de** în am**o**nt**e**.
emporter tout son bazar/son bastringue *(pop.)* aşi **l**ua/a-şi st**r**înge cat**r**afuse**le**; a se cărăbăni; a-şi **l**ua a**i**e tr**e**i fuioare; a umb**l**a/a s**e** muta
c**u** şatra; a muta camionu' *(arg).*
en **apparence** în apa**r**enţă.
en **apprendre de be**ll**e**s **sur qn.** *(fam.)* a afla multe p**e** seama cuiva.
en a**uc**un cas în nici un caz; sub nici un cuvînl.
e**n aucune façon** nicidecum; deloc; cîtuşi de puţin; nici de frică.
en **aueune manière** nicidecum; deloc; cîtuşi de puţin; nici de frică.
e**n** av**al de** în aval.
en av**ant**, **m**arch**e**! înainte, marş!
e**n avoir à qn.** a avea ce**v**a cu cineva; v. şi *avoir de Vhumeur contre qn.*
e**n avoir à revendre** a avea mai mult decit îi t**re**buie; a av**e**a cu prisosinţă.
e**n avoir** a**ss**ez a fi sătu**l** pînă-n gît/pînă peste cap/pînă pest**e** urech**i**; a-i'fi lehamit**e** de ceva; a i se ac**r**i cuiva de ceva; a-i fi cuiva inima
acră de ceva; a-i fi cuiva paharul plin; a i se înăcri cuiva sufletu**l/**
inima de cin**e**va/d**e** ceva; ase sătura d**e** ceva ca do mer**e** pădureţ**e**; a
i s**e** urî cuiva cu ceva; a ajunge **l**a saturaţie; a-i fi cuiva silă d**e**/să.
en **avoir** chau**d** v. *avoir froid dans le dos.*
en **avoir** c**l**a**s**s *(arg.)* v. *en avoir assez.*
e**n avoir d**a**n**s **l'aile a**. a fi **gra**v bolnav; **b**. a fi în diz**gr**aţi**e**.
e**n avoir dans** la **tête** *(fam.)* a avea ceva în cap.
e**n avoir dan**s l**e moulin** *(arg.)* a fi cura**j**os.
e**n avoir dans** le **tube/le bide** *(arg.)* a fi cura**jo**s.
e**n avoir de bonne**s *(fam.)* a face **g**lume reuşit**e**.
e**n avoir de reste** a avea mai mult decît îi trebuie; a av**e**a cu prisosinţă.
e**n avoir des sueur**s **froides** v. ac*oir froid dans le dos.*
eu **avoir** e**n v**eux**-t**u **en voilà** *(fam.)* a avea ceva pe săturat**e**.
en avoir froid dans l**e dos** v. *acoir froid dans le dos.*
en avoir gros/lourd sur le cœur/sur la **patate** *(pop.)* a av**e**a/a-i fi cuiva inima grea/nea**g**ră; a avea un foc la inimă.
e**n avoir** j**us**q**u**'a**u bec** *(pop.)* a fi **g**hiftuit; a fi sătu**l** ţifoaie; a s**e** face
tobă; a omori păduchele/puric**e**le pe burtă.
e**n avoir** jusqu'au **menton** v. *en a*co*ir assez.*
en **avoir jusque par-des**s**us l'épaule** v. *en ac**oir assez.*
e**n avoir l'air et l**a **chanson** a fi ceea ce pare.
en **avoir l'eau à la bou**che *(fam.)* a-i **l**ăsa gura apă; a-i curg**e** ba**le**le
ditpă ceva *(fam.).*

en avoir le cœur net a. a fi lămurit într-o chestiun**e**; **b. a f**i cu cu**g**etul

împăcat/cu c**o**nştiinţa împăcată.
en avoir le cœur serré a i se string**e** cuiva inima.
en avoir le démenti a păţi ruşinea.
en avoir le soufflé coupé a i se tăia respiraţia; a fi uimit.
en avoir lourd sur l**a patate** *(pop.)* a nu putea în**g**hiţi un afr**o**nt/o insu**l**tă /**o** nedr**e**ptate.
en avoir marre *(pop.)* v. *en a*co*ir assez.*
en avoir par-dessus la tête/les yeux v. e*n* aco*ir assez.*
en avoir par-dessus les bretelles v. *a*co*ir le piment sale.*
en avoir par-dessus l**es oreilles** v. *en a*co*ir assez**en avoir plein la bouche de qn./qch.** *(fam.)* a v**o**rbi t**o**t timpul despre cineva/c**e**va.
en avoir plein la tête *(fam.)* a se gîndi t**o**t timpul la ceva/cineva.
en avoir plein le dos *(fam.)* v. *en avoir assez.*
en avoir plein le fignard/le figue *(arg.)* a se plictisi de m**o**arte; a nu **m**a**i** put**e**a d**e** plictiseală.
en avoir plein les b**o**t**te**s/les **jambes/les pattes** *(po**p.)*/**les baguettes/la botte** *(arg.)* v. aco*ir les jambes brisées/cassées.*
en avoir plein les **trou**s **de nez** *(pop.)* **a.** v. *avoir sou paquet;* **b**. a parveni **g**reu în viaţă; **c.** a fi epuizat, obosit.
en avoir plein l**e trognon/jusqu'au trognon** *(pop.)* a fi p**r**ofund ji**g**nit.
ca avoir plein son sac *(pop.)* **a.** a f**i g**hiftuit; **b** a fi sătul pînă-n **g**ît/ pînă p**e**st**e** cap; **c.** a fi beat criţă/m**o**rt.
en avoir pour son grade *(fam.)* a primi cît p**o**ate duce.
en avoir quigne *(arg.)* v. *e*n aco*ir assez.*
en avoir ras le bol *(fam.)* v. *eu avoir assez.*
en avoir sa claque *(pop.)* v. *en a*c*oir assez.*
en avoir sa dose *(fam.)* v. e*n a*co*ir assez.*
en avoir son content *(fam.)* a-şi fi făcut suma.
en avoir son fade/son pied *(arg.)* a se plictisi de m**o**arte; a nu mai putea d**e** plictis**e**a**l**ă.
en avoir un coup *(arg.)* a fi într-o ureche.
en avoir un coup dans les carreaux *(arg.)* a fi beat criţă/m**o**rt.
en avoir une couche/une dose/une épaisseur a li pr**o**st ca n**o**aptea/ c**a o** cizmă; a avea **g**răunţe in cap; a da în **g**ropi de prost.
en avoir une tête a avea un a**e**r de om obosit; a părea obosit.
en avoir vu bien d'autres *(fam.)* a fi văzut altele şi mai re**l**e.
en avoir vu dans sa vie *(fam.)* a fi trecut prin multe; a da cu capul da mu**l**t**e**; a păţi mult**e**.
en avoir vu des choses a fi trecut prin multe; a fi păţit multe.
en avoir vu de toutes les couleurs a fi tr**e**cut prin mult**e**.
en bailler à garder *(pop.)* a tra**g**e p**e** cin**e**va pe sf**o**ară.
en ba-ver *(pop.)* a-i ieşi untul.
en baver des ronds de chapeau *(pop.)* v. *a*co*ir le bec gelé.*
en bayer *(arg.)* a-i veni cuiva să intre în pămint de ruşin**e**.
en beau într-o **l**umină favorabilă.
en bon état în stare bună.
en boucher un (rude) coin à qn. *(pop.)* a lăsa pe cineva tablou; a **l**ăsa p**e** cineva cu **g**ura căscată.
en boucher une surface à qn. *(pop.)* a **l**ăsa p**e** cin**e**va tabl**o**u; **a l**ăsa pecineva cu gura căscată.
en bras de chemise în cămaşă.

en cach**ette** p**e** ascuns; pe furiş; din umbră; pe tăcute; pe n**e**ştiute.
encaisse**r des coups** *(fam.)* a încasa **g**hi**o**nti.
encaisser un direct *(fam.)* a incasa un pumn.
en catimini *(fam)* p**e** ascuns; p**e** furiş; din umbră; p**e** tăcut**e**; p**e** neştiute.
en'ce qui **concerne** în c**e**ea ce priveşte; cît despr**e**; cu privire la.
en c**e temps-là** în vremea aceea.
en chai**r et en o**s în carne şi **i** oase.
en ch**e**min p**e** drum.
en ci**n**q s**e**c *(fam.)* în d**o**i timpi şi trei mişcări; cît ai c**l**ipi clin och**i**; cît ai zice peşte; cît ai scapără din amnar; **l**a r**e**p**e**zea**l**ă; bătînd din palme; cît ai bate din palme; cit ai da din cremen**e**; cit ţi-ai le**g**a nojiţele; cît t**e**-ai întoarc**e** într-un picior; cit ai frige un cu'; într-un buc'*fre*g.*)*; cît te-ai freca **l**a ochi; într-o c**l**ipită.
en ci**v**i**l** în haine civile.
en conclusion în c**o**ncluzie; în încheiere.
ea **confidence** în mar**e** taină; **l**a mare secret.
en c**o**mm**un** în comun; în devă**l**măşie.
e**n** c**o**nn**a**is**sanc**e **de cause** în cunoştinţă de cauză.
en connaître u**n bout/une paille** *(fam.)* a se pricepe/a şti s**e**ama la c**e**va.
eu **connaître un rayon** *(arg.)* a av**e**a experienţă; a fi tr**e**cut prin ciur şi prin dîrmon *(fam.).*
e**n**'c**o**n**s**ci**e**nce eu toată sinceritat**e**a; în mod cinstit.
e**n conter** à qn. a-i face cuiva capul calendar; a împuia capul cuiva.
cu **conter d**e **be**lles **sur** qn**.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
en **conter/dire d**e **bonnes** a-i face cuiva capul calendar.
enc**ore** mi**eu**x mai mult încă; mai abitir.
enc**ore si...** măcar dacă...
en c**ou**p **de** v**e**n**t** ca o furtună.
en **cours de route** p**e** drum.
en c**o**û**te**r **à qn. de...** a-i fi greu cuiva să...
en cr**o**q**ue**r *(pop.)* a da inf**o**rmaţii po**l**iţiei.
en **cuire à** qn**.** *(fam.)* a-i ieşi cuiva pe nas.
en **découdre** *(fam.)* a s**e** încaie**r**ă; a s**e** lua la bătaie.
en dé**d**ans pe dinăuntru.
en **d**eh**or**s **de** în afară d**e**.
en **demeurer là a.** a nu da urmare; a nu da curs; **b.** a nu av**e**a urmări.
en **dépit de** în ciuda; în p**o**fida.
en **dernier lieu** în siirştt; în c**ele** di**n** urmă.
en **désespoir de** caus**e** in desperar**e** d**e** cauză.
en **d**eux c**o**u**p**s **de c**ui**ll**e**r à pot** cit ai clipi din **o**chi; cît ai bate din palme; în doi timpi şi tr**e**i mişcări; într-o clipită.
en **deux temps** e**t trois mouvements** în d**o**i timpi şi trei mişcări.
en **de**v**enir/étre/rester b**l**e**u *(fam.)* a rămîn**e** cu gu**r**a căscată/tabl**o**u.
en **dire de belles/de toutes les couleurs** a îndru**g**a v**e**rzi şi uscate.
en **dire de dures** à **qn.** v. *donner à qn. son paquet.*
en **dire des vertes et des pas mûres** a v**o**rbi fără p**e**rdea.
en **dire monts et merveilles** a ridica pe cin**e**va în slăvi; a sui/a ridica pe cin**e**va în slava c**e**ru**l**ui.
en **donner à garder à** q**n**. a fac**e** p**e** cin**e**va să creadă orice; v. şi *avoir qn. jusqu'à Vos.*
en d**o**nn**er à** qn**. pour** s**o**n **argent** *(fam.)* **a.** a satisface p**e** cin**e**va; **b.** a răsp**l**ăti pe cin**e**va pe măsura **e**forturilor/cheltui**e**lil**o**r p**e** care l**e** fac**e**; c**.** a oferi cu gener**o**zitate.

e**n donner de l**a **bonn**e **façon à un.** *(fam.)* a maltrata pe cineva.
en donner de toutes les **couleurs** a face cuiva capul calendar.
en donner du **long et du large** a. a bate măr p**e** cineva; **b.** a-şi bate joc d**e** cineva,
en **donner sa main**/s**a t**êt**e à couper** a pune mîna-n foc; a-şi pune capu**l**.
endormir la vigilance de qu. a adormi vigilenţa cuiva.
endormir l**e**s **soupçons de qn.** a ad**or**mi bănuielile cuiva.
endormir qn. de belles paroles *(fam.)* a duc**e** pe cineva cu preşul.
endosser la redingote eu s**apin** *(pop.)* a-şi pune pardesiu din séîiiduri; v. şi *aller à Crevant.*
endosser l'uniforme a intra **în** armată.
endosser une responsabilité *(fam.)* a-şi lua răspunderea.
en **douce** *(fam.)* înc**e**t, cu discreţie.
en droite ligne în **l**inie dreaptă.
en **écraser** *(fam.)* a dormi buştean/dus/adînc.
en effet într-adevăr.
en **étaler** *(arg.)* a face paradă de ceva; a pune în evidenţă.
en être aux épées **et aux couteaux** a fi la cuţit**e** cu cineva.
en être comme deux ronds de flan *(pop.)* a rămîne cu **g**ura căscată.
en être comme une tomate/comme une tourte a **r**ămîne cu **g**u**r**a căscată.
en **être de** sa **poche** *(fam.)* a fi *m* pierdere; a suferi o pagubă; a nu-şi recupera banii.
en **être mort/occis/tué** *(arg.)* a-i veni cuiva să intre în pămînt de ruşine.
en être pour s**a peine** *(fam.)* a se osteni în zadar; a s**e o**b**osi** de p**o**mană.
en être pour s**es frais** a se osteni în zadar; a se obosi de pomană.
en être quitte à bon compte a scăpa ieftin/ca prin ur**e**chile acului.
en être quitte pour la peur a se ale**ge** numai cu spaima.
en être réduit à la portion congrue a fi st**r**îmtorat băneşt**e**.
en **être tout bleu** *(fam.)* a **r**ămîne cu gura căscată/tablou/mască.
en être tout chaviré *(fam.)* a fi întors pe dos.
en faire accroire à qn. a **t**ra**g**e pe cin**e**va pe sf**o**ară.
en faire à deux fois a ezita.
en faire à sa tête a fac**e** după cum î**l** tai**e** capul/după capu**l** său; a face ceva din capu**l** său; a-şi **j**uca ca**l**ul; el îşi cintă, e**l** îşi descîntă.
en faire autant a face aidoma.
en faire autant de cas que de la boue de s**e**s **souliers** a nu da d**o**i bani/ un ban/o para chioară pe c**e**va; a nu pun**e** preţ pe c**e**va**.**
en faire baver qn. *(fam.)* a scoate untu**l** din cin**e**va.
en faire de belles *(fam.)* a face bor**o**b**o**aţe**.**
en faire des choux et des raves a fac**e** c**e**-i plac**e.**
en faire son affaire a se ocupa de ceva**.**
en faire son deuil a-şi lua adi**o**/năde**j**dea/**g**îndu**l** d**e la** ceva; a se **l**ăsa pă**g**ubaş; a o **l**ăsa ba**l**tă; a pun**e** cruc**e la** c**e**va**.**
en faire son profit a tra**g**e profit din ceva**.**
en faire tout un **plat** *(fam.)* a face caz de ceva**.**
en faire **une jaunisse** *(fam.)* a face căţei pe inimă.
en faire une maladie *(fam.)* a so îmbo**l**năvi numai **l**a gîndul că.
en faire une tête *(fam.)* a avea o mutră p**o**somorită.
en faire voir à qn. a **l**ua p**e** cine**v**a în răspă**r**; a tra**ge** cuiva **u**n perdaf/o prafturâ/o săpuneală.
en faire voir de belles/de dures à qn. a-i face cuiva z**ile** fript**e**; a face cuiva sin**g**e rău; a-i da cuiva să nu **le** poată duc**e**; **a** scoat**e** cuiva

sufletul; a sc**o**ate cuiva păr alb/peri a**l**bi; a-i fac**e** cuiva viaţa amară; **a-i** fac**e** cuiva năduf/**o**ftică; a om**o**rî pe cineva cu zil**e**; a fierbe p**e**

cin**e**va fără apă/în oală seacă; a-**i** pun**e** cuiva v**e**nin **l**a inimă; **a**
da pe cin**e**va p**e**/prin pîrlitură; a fri**g**e la maţe pe cineva; a scoat**e** cure**l**e din pie**le**a cuiva; a pune pe cineva **l**a urgie; a-i fri**g**e cuiva pie**l**ea,
e**n faire voir** d**e drôles** à qn**.** v. *en faire voir de belles/de dures à qn.*
en **faire voir des vertes et de**s **pas mûres** *(fam.)* v. *en faire voir de belles/de dures à qn.*
e**n faire voir/roter de toutes les couleurs** v. *en faire voir de belles/de dures à qn.*
e**n faire voir trente-six chandelles** a-i lua văzul; a fac**e** p**e** cin**e**va să vadă st**e**l**e** verzi.
en fait de în mat**e**ri**e** d**e**.
enfant de gogo nourri du **lait d**e **poule** c**o**pil cr**e**scut în puf.
enfant de l**a b**all**e** c**o**pi**l** car**e** c**o**ntinuă meseria tatălui.
en **faveur** cu trec**e**re.
e**n faveur de** a. în favoar**e**a; **b.** ţinînd s**e**ama de; dat fiind.
enfermer le loup da**n**s **la bergerie** a închid**e** **l**upu**l** în stînă.
enfermer son chag**ri**n a-şi ascunde necazu**l**.
e**n ficher son billet** à **qn.** *(fam.)* a pune mîna-n foc; a-şi pun**e** capul,
e**n ficher un** co**up** ***(fam.)*** a t**r**a**g**e tare; a s**e** speti muncind.
e**n f**il**e indienne** în şir indian; în rînd cite unu**l**; unul după altu**l**; unul cîte unul; în trimbă/în flanc (cît**e** unu**l**).
enfiler des perles a. a înşi**r**a măr**ge**le; **b.** *(fig.)* a tăia frunză **l**a cîini; a arde gazu**l** de p**o**mană.
enfiler l’a**igui**ll**e** a bă**g**a aţă în ac; a petrece aţa prin urechil**e** acului.
enfiler la **venelle** a o şter**g**e; a spăla putina.
enfiler un chemin a o **l**ua p**e** un drum.
e**n filer u**n **rayon** *(arg.)* a munci cu tra**ge**re d**e** inimă/cu însufleţir**e**.
e**n fin de compte** a**.** în c**el e** din urmă; pînă **l**a urmă; **l**a sfîrşit; **b**. **l**a urma **ur**m**ei.**
e**n finir** a**ve**c **qn.** a o rup**e**/a o sfîrşi/a termina cu cin**e**va; v, şi *envoyer à la balançoire.*
enfoncer da**n**s **l**a **crotte** a s**e** înfunda în noroi.
enfoncer des portes ouvertes a descoper**i** America *(ir.);* a spun**e** lucru**ri** şt**i**ut**e**.
enfoncer et retourner le couteau da**n**s **l**a **plaie** a răsuc**i**/a învîrti cuţi**t**ul în rană; a pune sar**e** p**e** rană.
enfoncer le clou *(fam.)* a-**i** bă**g**a/a-i vîrî ceva cuiva în cap.
enfoncer son cha**pe**a**u** *(fam.)* a-şi fac**e** cura**j**.
enfoncer un co**in à qn.** *(fam.)* a. a păcă**l**i p**e** c**i**neva, a-i fac**e** o şotie; **b**. a înfunda pe cin**e**va.
enfoncez-vous bien ça **d**a**n**s la tê**te** *(fam.)* ba**g**ă-ţi bine în cap.
en**fourcher son d**a**d**a *(fam.)* a şti una şi bună.
en **fraude** în mod fraudu**l**os.
enfreindre une loi a încălca/a n**es o**coti **l**eg**e**a; a v**i**o**l**a o leg**e**.
e**n frime** *(arg.)* nas în nas.
engager sa **chemise** *(fam.)* a risca totu**l**.
engager sa **parole** aşi da cuvîntu**l**.
e**n grand tralala** *(pop.)* cu mare pompă; cu surl**e** şi trîmbiţe.
engranger la **moisson** a strînge **r**e**c o**lta; a aduna bucat**e**l**e**.
e**n griller une** *(pop.)* a fuma o ţ**i**gară.

engueuler/enguirlander qn. comme d**u poisson pourri/comme un pied** *(fam.)* a face pe cineva albie d**e** porci.
e**n guise de** în chip de.
e**n haleine** în stare de alarmă.
103
en hâ**te** în **g**rabă; în pripă; **l**a **re**p**e**z**e**ală; p**e** fu**g**ă.
e**n băut lieu** în c**e**rcuri înalte/suspus**e**.
en **imposer à** qn**.** a impune cuiva, a-**1** impresiona.
enjamber les convenances *(fam.)* a nu fi f**o**rma**l**ist.
en jeter *(pop.)* a f**i** chipeş/arăt**o**s; a arăta bine.
en **jeter plein vue à qn.** *(fam.)* a arunca praf în **o**chi.
en **jouer** u**n** a**i**r *(pop.)* a o **l**ua **l**a fu**g**ă/**l**a sănăt**o**asa.
en l'absence de **în** abs**e**nţa; **î**n **l**ipsa.
en **l'espèce î**n speţă.
enlever à q**n**. **une** é**p**ine **du p**ied a**.** a **l**ua cuiva o piatră/o gri**j**ă d**e** pe suf**le**t; a ridica cuiva o piatră d**e** p**e** inimă; **b.** a sc**o**at**e** p**e** cin**e**va din încurcătură.
en lever la **main** a **j**ura că est**e** aşa.
enlever le **ballon à qn.** *(pop.)* a t**ra**g**e** cuiva un picior **î**n spat**e**.
enlever le **balluchon** a face reproşuri cuiva.
enlever l**e pain de l**a **bo**uch**e de qn.** *(fam.)* a lua cuiva pîin**e**a de la gurâ.
enlever le pompon a obţin**e** trof**e**ul.
en l'occu**rren**ce în acest caz; în cazu**l** de faţă.
en **long et en** lar**g**e a**.** de-a lungul şi de-a latul; **î**n lun**g** şi-n lat; în **l**ungiş şi **î**n curmeziş; **b.** sub t**o**ate asp**e**ct**e**l**e**; **î**n t**o**at**e** felu**r**i**le**.
en ma**uv**ai**s état î**n star**e** proastă.
en mê**m**e **temps** în acelaşi timp; concomitent; t**o**todată.
en **même temps** q**u**e în ac**e**laşi timp cu.
e**n mettant** l**e**s ch**o**s**e**s a**u p**is în cel mai rău caz; la o adică; la ri**g**oare.
en **mettre à** gauch**e** *(pop.)* a pun**e** bani la ci**or**ap; a prind**e** ch**e**ag.
e**n mettre plein l**a **vue à qn.** *(fam.)* a arunca praf în **o**chi.
en mettre plein le bide *(arg.)* a tra**g**e p**e** cineva pe sfoară.
en **mettre** s**a** m**a**i**n** a**u feu** a pun**e** mîna-n foc; a-şi pune capu**l**.
en mettre sa **tête sur le billot** a pune m**î**na-n foc; a-şi pune capu**l**.
en **mettre un coup** *(fam.)* a s**e** speti muncind.
en **mettre un plat à qn.** *(arg.)* a bat**e** măr pe cineva.
ea **mettre un r**ay**o**n *(arg.)* a munci cu tra**g**er**e** de inimă/cu însuf**l**eţir**e**.
e**n** mo**in**s **de deux** cît ai clipi din ochi; într-o clipită; **î**n doi timpi şi trei mişcări; cît ai zice p**e**şte; cît ai bate din palme; bătînd din palm**e**.
e**n moins de rien** cît ai clipi din ochi; într-**o** clipită; **î**n d**o**i timpi şi tr**e**i mişcări; cît ai zice peşte; cît ai bate din palme; bătînd din palm**e**.
en m**o**n âm**e et conscience** cu mîna pe c**o**nştiinţă/**p**e inimă.
ennuyeux à a**v**al**er** la **langue** plictic**o**s de moart**e**.
e**nn**uy**eu**x c**o**mme **l**a **pluie** plictic**o**s de m**o**art**e**.
e**n outre î**n afară d**e** aceasta; p**e** d**e** altă parte.
en **p**agail**le/p**agay**e/p**agaï**e** în d**e**zordine; vraişt**e**.
e**n p**aiier à **son** aise a-i da cuiva mîna să vorb**e**ască.
e**n paroles** verbal.
e**n p**as**s**a**n**t di**n** fu**g**ă; **î**n fu**g**ă; **î**n t**re**acăt.
e**n p**ass**er**, **et** des meilleur**e**s *(fam.)* a t**re**ce (cu ved**ere**a) şi p**e**ste multe alt**e**le.
e**n p**énar**d** *(fam.)* p**e** ascuns; pe furiş; din umbră; p**e** tăcut**e**; pe n**e**ştiute.
en per**dr**e la **parole** *(fam.)* a-i pieri **g**raiu**l**; a rămîne fără **g**las.

en **p**er**dr**e le **boire** e**t l**e **m**ange**r** *(fam.)* a fi foarte abs**o**rbit d**e** ceva.
en peti**t** c**o**mi**t**é **î**nt**r**-o **r**euniun**e** intimă.
e**n peu de** jou**r**s în c**îte**va zil**e**.
en **p**inc**er pour** qch. a s**e** da **î**n v**î**nt/a s**e** bat**e** după c**e**va; a fi n**e**bun după c**e**va.
e» pincer pou**r** qn. *(fam.)* a av**e**a c**îrl**ig la cineva.
109

en **p**l**ace**r **u**n **rayo**n *(arg.)* a munci cu tra**g**ere de inimă/cu însufleţire.
en plein ai**r** în aer liber; **l**a **lo**c deschis.
en **pleine/haute mer** în **l**ar**g**ul mării.
en plein jour a. în p**l**ină **l**umină; **b.** în p**l**ină zi; în mi**jl**ocu**l** zilei.
cn **plus** do în afară d**e**; pe **l**in**g**ă.
en portc**-à**-îaux într-o situaţie nesi**gu**r**r**ă.
en premier lieu a. în primu**l r**înd; **b**. în gradu**l** ce**l** mai îna**l**t.
en prendre à **son** a**i**se *(fam.)* a**.** a-şi face de cap; a face mimai ce-i place; **b**. a nu se **o**morî cu firea.
en prendre de la **graine** *(fam.)* a **l**ua exemplu.
en prendre plein les nar**ines** *(pop.)/les* **naseaux** *(arg.)* a**.** a încasa un perdaf/o praftură/o săpunea**l**ă; **b**. a parveni **g**reu in viaţă; c. a fi obosit/epuizat.
en prendre po**u**r so**n** g**r**a**d**e *(fam.)* a încasa un perdaf/o praftură/o săpunea**l**ă.
e**n prendre son parti** a se obişnui cu id**e**ea; a s**e r**esemna.
c**n prendre un coup** *(fam.)* a. a încasa o **lo**vitură; a sufe**r**i **o** avarie; **b**. a fi mirat/af**e**ctat de c**e**va.
en **prendre une bon**n**e dose** *(fam.)* a s**e** amuza.
cn **principe** în principiu.
en pure perte în zadar; in pustiu; în d**e**şe**r**t.
en **quelque sorte** într-o **o**arecar**e** măsură; oarecum.
en quê**te de** în căutare de.
en ra**b**att**re** a. *(fam.)* a o **l**ăsa mai moa**le**; a se pot**ol**i; a **o l**ua mai d**o**mol; **b.** *(arg.)* a se speti muncind; a munci pe b**r**înci/p**e** rupt**e**.
e**n** racc**ou**r**ci** pe scurt.
enrager dans sa **pe**au a-i fierbe/a-i c**l**oc**o**ti sîng**el**e de mîni**e**.
en rais**on d**o dat fiind.
c**n** ramass**er** à la **pelle** a se găsi cu caru**l**.
e**n rampant** t.îrî.ş.
c**n réchapper** a rămîne în viaţă; a scăpa cu viaţă.
e**n récompense** do drept răsp**l**ată.
c**n re**mettr**o** *(fam.)* a exagera; a pun**e** florice**l**e *(fam.).*
e**n remontrer à** q**n**. a învăţa minte pe cineva; a da cuiva o **l**ecţie.
en **répondre** a garanta pentru c**e**va.
e**n** ré**po**nse à ca răspuns la.
en **res**t**er** ba**b**a *(pop.)* a rămîn**e** tab**l**ou/mască.
e**n r**es**t**e**r b**l**e**u a fi/a rămîne u**l**uit.
en res**t**e**r coi** a-i pieri **gr**aiu**l**; a rămîne fără glas.
e**n rester comme deux ronds** de flan* a **r**ămîne **t**ablou/mască.
e**n r**es**t**e**r comme** u**n**e **tomate** *(fam.)* a **r**ămîne **t**ab**lo**u/mască.
c**n rester l**à a**v**ec **qn.** a-şi încheia **s**oc**otelile** cu cin**e**va.
en **rester** l**à o**u **d**'**i**à *(arg.)* a-i v**e**ni să într**e** în pămînt de **r**uşin**e**.
e**n r**es**t**e**r muet** a-i pi**e**ri graiul; a **r**ămî**n**e cu gura căscată.
e**n** res**t**e**r** su**r** l**e f**lanc *(fam.)* a rămîn**e t**ab**l**ou/mască; a-i pi**er**i **g**raiulen res**t**e**r** su**r** sa fa**i**m a-şi pune pof**t**a-n cui; as**e** şter**ge** p**e l**a nas/pe b**o**t.

e**n** res**t**e**r** **t**ou**t** **b**leu *(fam.)* a **r**ămîn**e** **t**ablou/mască/cu **g**u**r**a căscată.
en **revenir** a fi scăpat dintr-**o** p**r**imejdi**e**; a fi văzu**t** **moar**t**ea** cu ochii.
en **rêver** la nu**i**t *(fam.)* a fi obs**e**dat de ceva.
e**n** **roter** *(arg.)* a-i v**e**ni să intr**e** în pămînt de ruşin**e**.
en sa**vo**i**r** l**on**g **sur** qn**.**/qcb. a şti mu**l**t**e** d**e**spr**e** cineva*f*eeva.
en s**il**e**n**ce în tăc**e**re,
en **somme** pe scurt; într-un cuvînt**.**
110

cri s'o**nde**W *(fam.)* pe ascuns; pe furiş; din umbră; pe făcute; pe neştiute.
eu. son particulier în sinea sa; în fo**r**u**l** său interi**o**r.
e**n** s**ourdine** a**.** în surdină; fără z**g**omot; **b**. în secret.
pu **so**us-m**a**in p**e** sub mînă.
pa **suer une** *(pop.)* ai tra**g**e un dans.
entamer la **réputation d**e q**n**. a ştirbi reputaţia cuiva.
en**t**asse**r** **paroles sur paroles** a-i fac**e** cuiva capu**l** calendar.
en**t**asser so**u** **à** s**o**u a pun**e** ban p**e** ban; v. şi *arrondir sa pelote.*
e**n** **temps e**t **lieu l**a momentu**l** potr**i**vit; **l**a timp; **l**a tanc.
eu **temps opportun/utile l**a vreme; **l**a timp; de cu (bună) v**re**me; în timp util; **l**a timpul cuvenit/p**o**trivit.
enten**dre** la **tablature** a da dovadă d**e** iscusinţă.
entendre le ja**r** a da dovadă de iscusinţă.
entendre qn**. ve**nir a**ve**c s**e**s **g**ros s**abot**s a ghici intenţiile pr**o**st ascunse al**e** çûlya.
entendre (la) raillerie a înţelege d**e** **g**lumă.
en**tendre r**ais**on** a da ascultar**e** unui sfat înţelept,; a se cuminţi.
en**tendre** s**o**n **latin** ***(fam.)*** a-şi cun**o**aşte meseria.
e**u** **tenir pour qn.** ***(fam.)*** a fi îndră**go**stit lulea de cineva.
e**n** t**e**ni**r** **un coup/une carabinée** ***(fam.)*** a fi beat criţă/mort.
e**n** **tenir une** couch**e**/un**e** **dose/une épaisseur** a fi pr**o**st ca n**o**aptea.
e**n** **tenir une drôle** d**e** **p**al**anqu**é**e** ***(arg.)*** a fi pr**o**st ca noaptea.
en **tenir une gratinée** ***(pop.)*** a fi beat criţă/mort.
en**terrer s**a vie **de garçon** a se însura.
en**terrer un p**roj**et** *(fam.)* a **r**enunţa **l**a un p**l**an.
enterrer **u**n **secret** a păstra un s**e**c**r**et/o taină.
en **têt**e în frunt**e**.
en **tête à tête** între patru ochi; faţă în faţă.
e**n** **tirer trois fo**is **rien** a **l**ua praf**u**l de pe tobă.
en**tonner la trompette** a v**o**rbi cu patos.
entourer qn**. d**'a**tte**n**ti**ons a fi p**l**in d**e** atenţii faţă de cineva.
e**n** **tout b**i**e**n **tout honneur** *(fam.)* cu cele mai bune intenţii; în m**o**d cinstit.
e**n** **tout cas** în oric**e** caz; orice s-ar spune.
e**n** **toute franchise/sincérité** cu toată sinceritatea; în mod sincer.
en **t**ou**t** **état de** c**a**us**e** o**r**icum ar fi; în oric**e** împre**j**urare; v. şi *de toute façon.*
entr**ailles paternelles** inimă d**e** tată.
entre autres într**e** altele.
en**tre'ebien et loup** în amu**r**g; p**e** înserat**e**; în faptul serii.
entre cuir e**t** cha**ir** ***(fig.)*** în sine.
en**tre d**eux â**g**es înt**r**e două v**î**rste.
ent**r**e **de**ux **portes** în fugă.
entrée de faveur intrare **g**ratuită.

entre nous soit dit fie vorba între noi; să rămînă vorba între noi; între noi fie spus.
entre' quatre yeux între patru ochi; faţă în faţă.
entrer à qn. dans le chpu *(fam.)* v. *battre à bras raccourcis.*
entrer à sa maison de campagne *(arg.)* a. a intra la azil; **b.** a intra la răcoare.
entrer comme dans du **beurre** a intra ca-n brînză.
entrer comme un chien dans un jeu de quilles a cădea/a pica ca musca-n lapte.
111
!
entrer comme une tornade a intra ca o vijelie; a da buzna; a veni valvîrtej.
entrer dans **des rages folles** *(fam.)* a-şi ieşi din fire/din balamale/din **piele/din** sărite; a-şi ieşi afară din răboj; a-şi pierde sărita; a lua foc; a se face foc şi pară; a se aprinde de mînie; a nu vedea lumea înaintea ochilor; a şişări din minţi/din fire; a scoate luleaua de la ciubuc; aise umfla cuiva pipota.
entrer dans la Carriere *(fam.)* a intra în diplomaţie.
entrer dans la peau **du personnage** a intra în pielea personajului.
entrer dans le détail a intra în amănunte.
entrer dans le jeu de qn. a intra în socotelile cuiva; a face jocul cuiva.
entrer dans les compétences de qn. a cădea în competenţa cuiva.
entrer dans les sentiments de qn. a se pune în locul cuiva; a împărtăşi vederile cuiva; a înţelege pe cineva.
entrer dans les soucis/les peines de qn. a împărtăşi necazurile altuia.
entrer dans le **vif/le** cœur **du sujet** a intra în miezul problemei; a intra în subiect.
entrer d'une **embardée** a da buzna; a intra ca o vijelie; a veni yalvîrtej.
entrer en colère a se înfuria; a-şi sări/a-şi ieşi din minţi/din fire; a se face leu-paraleu; a se aprinde de mînie; a-1 apuca năvîrliile; a scoate luleaua de la ciubuc; a-1 apuca dracii/a avea draci; a-i veni cuiva toţi dracii; a-i tremura cuiva nasul; a nu vedea lumea înaintea ochilor; a lua foc *(fam.).*
entrer en **conflit** avec qn. a intra în conflict cu cineva.
entrer en convalescence a intra în convalescenţă.
entrer en **coup de vent** a intra ca **o vijelie**; a da buzna; a veni val-vîrtej.
entrer en dame *(arg.)* a intra în vorbă; a se da în vorbă.
entrer en danse/dans le jeu *(fig.)* a intra în horă/în joc; a se angaja.
entrer en lice a. a interveni într-o discuţie; **b.** *(fig.)* a intra în horă/in joc; a se angaja.
entrer en ligne de compte a fi luat în considerare; a intra în discuţie.
entrer en matière a intra în miezul problemei; a intra în subiect.
entrer en ménage a se căsători.
entrer en **pourparlers** a intra în/a începe/a duce tratative.
entrer en **religion** a se călugări.
entrer en scène a intra în scenă.
entrer en transe *(fam.)* a. v. *entrer dans des rages folles;* **b.** v. *avoir froid dans le dos;* c. a cădea în transă.
entrer en **vigueur** a intra în vigoare.
entrer quelque part comme dan» un moulin a intra undeva ca la moară.
entre temps între timp.
en trimballer **une** malle/une valise/**une lourdée** *(pop.)* a fi prost ca noaptea/ca o cizmă.
en un clin d'œil cit ai clipi din ochi; într-o clipită.

en un ins**t**an**t** într**-o** clipă/clipită; în d**o**i timpi şi tr**e**i mişcăr**i**.
en un **mot** c**o**mme en cen**t** p**e** scu**r**t…
en un **ri**en **d**e **t**em**p**s cî**t** ai clipi din ochi; în d**o**i timpi şi tr**e**i mişcări.
en un **tour** de main ci**t** ai clipi di**n** ochi; într-o clipită.
en un t**o**u**r**nemain *(fam.)* cît ai c**l**ipi din ochi; intr-o clipită.
en Tain în zadar; în pustiu; în d**eşe**rt; în – van.
en Teni**r** à d**e**s ex**tr**ém**ité**s a a**j**ung**e** la capătul răbdării; a ajunge la viol**e**nţa.
en Teni**r** à ses lins a-şi atinge sc**o**pul/ţelul.
113
’
en venir aux coups a s**e** încai**er**ă; a s**e l**ua **l**a bătaie/la **l**uptă; a-şi sc**o**ateochii unu**l** a**l**tuia; as**e l**ua d**e** cap/în coarne cu cineva; a se **l**ua de piept;.
a s**e l**ua **l**a trîntă; a **se l**ua **î**n b**e**ţe/în căngi.
en venir aux mains v. *en venir aux coups.*
envers et contre tous **î**n ciuda tuturor.
en vertu de în virtut**e**a; p**e** temeiu**l**.
en vertu de quoi dr**e**pt car**e**.
en voilà une (bonne)! asta-i bună!; na-ţi-o bună!; auzi colo!; asta-i încă una!; nu mai spun**e**!; a**l**ta acum!; **e**i poftim!
en voir de belles/de dures/de g**ri**s**e**s *(ir.)* a o păţi; a v**e**d**e**a pe dracul; a-i da p**r**i**n** pie**le**.
en voir trente-six chandelles a v**e**d**e**a **s**t**ele** v**er**zi.
en voiture! poftiţi în vagoan**e**!
en vouloir (à mort) à qn. a-i purta cuiva sîmb**e**t**ele**/parastase**l**e *(fam.).*
envoyer à Dache/à dingue/aux pelotes *(pop.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer à la balançoire a t**r**imit**e l**a p**l**imbar**e** ***(ir.)****;* a s**e** d**e**scotor**o**si de cin**e**va; a da papucii cuiva *(fam.);* a o rup**e** cu cineva; a-i face vînt cuiva.
envoyer à la comédie *(arg.)* a fi pus pe **l**ib**e**r.
envoyer à la **gueule** *(pop.)* a spune cuiva v**er**d**e** în faţă.
envoyer à la lanterne a trimit**e l**a spînzurătoar**e**.
envoyer à l’as *(arg.)* a dobor**î**; a dă**r**îma.
envoyer au charbon q**n**. *(arg.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer au vent v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer aux I**r**ai**se**s *(arg.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer baigner *(pop.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer bouler *(pop.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer des coups de pieds aux mouches *(pop.)* a s**e o**steni de**g**eaba.
envoyer de son boudin à qn. a. a **j**uca un r**e**n**g**hi cuiva; **b.** a-i da cuiva **l**a cap.
envoyer dinguer/flûter/péter/promener *(fam.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer la fumée *(arg.)* **a** tra**g**e cu puşca.
envoyer la soudure *(arg.)* a-şi p**l**ăti dato**r**ia.
envoyer paître *(fam.)* v. *envoyer à la balançoire.*
envoyer qn. ad Patres/à Patras/dans l’autre monde a t**r**imite/a expedia pe cin**e**va p**e** lumea c**e**a**l**a**l**tă.
envoyer qn. à terre a pun**e**/a cu**l**ca p**e** cin**e**va **l**a pămînt.
envoyer qn. au bain *(fam.)* a da papucii c**u**iva.
envoyer qn. au diable/à tous les diables/aux cinq cents diables a t**r**imite pe cineva la dracu/**l**a toţi dracii; a da dracului p**e** cin**e**va.
envoyer qn. au pcautre a s**e** d**e**scot**o**rosi d**e** cin**e**va; a da papucii cuiva.
envoyer qn. à valdingue *(arg.)* a pun**e**/a cu**l**ca p**e** cineva **la** pămînt.
envoyer qn. en l’air *(arg.)* a pune/a cu**l**ca p**e** cin**e**va **l**a pămîn**t**.

envoyer qn. faire lanlaire *(pop.)* a d**a** papucii cuiva.
envoyer qn. planter ses **choux** a scoale p**e** cineva din pîin**e**; apun**e** pe cin**e**va p**e** li**b**er/p**e** v**e**rd**e**.
envoyer qn. sur les roses/sur des pois de senteur a t**r**imit**e** pe cin**e**va la dracu/**l**a toţi dracii; a da dracu**l**ui p**e** cineva.
envoyer quérir qn. a t**r**imit**e** după ci**ne**va.
envoyer sa carte à qn. a provoca p**e** cin**e**va **l**a du**el**.
envoyer ses yeux en semestre *(arg.)* a **se uita** cr**u**ciş.
envoyer tartir *(arg.)* a da papucii cuiva; a s**e** descoto**r**osi d**e** cineva.
envoyer tout promener a **l**ăsa baltă; a **l**ăsa toat**e** **l**a pă**m**înt.
1X3
8

envoyer une baffe/une pêche **à** qn**.** *(pop.)* a tra**g**e/a **r**ad**e**/a cîrpi/a da **o** palmă cuiva.
envoye**r** **va**ls**e**r qn. a. a pun**e** p**e** cineva pe lib**e**r/pe v**er**d**e; b**. a da cuiva papucii.
eu **vrac** clai**e** peste grămadă; d**e**-a val**l**ma.
épancher s**a bile** a-şi vărsa focu**l** asupra cuiva; a-şi vărsa mînia p**e** cineva.
épancher son cœu**r** a-şi deschid**e**/a-şi d**e**scărca suf**l**etu**l**/inima.
épater la **galerie** a**.** a uimi **lu**m**ea;** a scanda**l**iza; **b**. a da gata; a fac**e** praf; c**.** a face p**e** grozavu**l**/p**e** zm**e**u**l**; a fac**e** paradă; a se da mare *(arg.).*
épingler qn**.** *(fam.)* a prind**e** pe cin**e**va cu ocaua mică.
é**p**ing**ler un truc** *(arg.)* a şt**e**rp**el**i c**e**va.
éplucher une **personne** *(fam.)* a se interesa de cineva.
épouser le sac *(pop.)* a s**e** însura p**e**nt**r**u b**ani.**
épouser les **idées** d**e** q**n**. *(fam.)* a îmb**r**ăţişa id**e**i**l**e cuiva.
épouser une rou**e** à l'e**nver**s *(*arg.*)* a fi **t**ras p**e** roa**t**ă**.**
éprouver du **p**lais**ir** a-i fac**e** p**l**ăc**e**re să.
éprouver l**e besoin** a simţi nevoia.
éprouver un mal **de** ch**ie**n a**.** a întîmpina **g**reutăţi; **b.** a suferi ca un dine.
ergoter su**r des vétilles/broutilles** a s**e** **l**ega d**e** măr**u**nţişu**r**i.
errer à **l'aventure** a umb**l**a cr**e**an**g**a.
errer comme une âm**e** **en peiné** a fi p**r**adă un**e**i ma**r**i **nel**inişti**.**
éructer des injures a fac**e** p**e** cin**e**va a**l**bi**e** d**e** po**r**ci,
escalader le pouvoir a a**j**un**ge**/a se coc**o**ţa **l**a put**ere**.
e**sp**èce d'i**diot**! idiotu**l**e!
es**pè**c**es sonnantes** et **tr**é**b**uchan**te**s *(fam.)* mon**e**de.
esp**rit de** c**lo**cher patriotism **l**ocal.
esprit de travers cap sucit.
es**pri**t **étroit** mint**e** în**g**ustă.
esprit fermé spi**r**it **re**fractar.
esprit flottan**t** fire şovăit**o**are.
esprit f**or**t **l**ib**e**r cu**ge**tăto**r**.
es**pri**t **léger** fir**e** superficia**l**ă.
esprit ombrageux fire bănuit**o**a**r**e.
esprit r**a**ssis fire chibzuită.
esqui**nt**e**r** sa **voiture** *(pop.)* a-şi paradi maşina.
ess**uy**er de **dures épreuves** a **tr**ec**e** p**r**in înc**e**rcă**r**i **grele**,
essuy**e**r des **rebuts/des r**e**b**u**ff**ades a supor**t**a g**ro**s**o**lănii, bruftui**el**i.
ess**uyer** l**es plâtres** a **l**ocui în casă **n**ouă.
essuyer les plé**ur**s/les lar**m**es **d**e qn. a usca **la**c**ri**m**ile** cuiva, a conso**l**a po cin**e**va.

ess**u**ye**r** ses **p**ie**d**s a se **ş**t**erge** p**e** picioa**re**.
ess**uy**e**r** un **affront** a îndura u**n** af**r**ont, o insu**l**tă,
essuyer un échec/**u**ne **d**é**f**ai**t**e a sufe**r**i **o** înfr**î**n**gere.**
essuy**er u**n **refus** a primi u**n** r**e**fuz.
essuye**r u**n **r**e**v**e**r**s a suferi o înfrîng**e**re.
es**ti**me**r à première vue/à vue** de n**e**z *(fam.)* a ca**l**cu**l**a din **o**chi.
es**t**ime**r** à s**o**n **(juste) pr**ix a apr**e**cia c**e**va **l**a **j**usta sa va**l**oar**e**.
éta**b**lir **d**es **re**la**t**i**o**ns a**ve**c qn. a in**t**ra în r**el**aţii cu cin**e**va.
e**t** ainsi **d**e sui**t**e şi aşa mai depar**te**.
étaler a**u grand jour** a da î**n** vi**l**ea**g**; a da p**e** faţă; a da **l**a ivea**l**ă.
éta**l**er sa **barb**aqu**e**/sa **b**i**d**och**e**/sa **m**a**r**chan**d**is**e**/sa **v**iande *(p*o*p.)* a face o **t**rîntă.
étaler son jeu à da cărţi**le** pe faţă**.**
114
***et* alor**sî ei şi?
étancher sa soif a-şi p**o**toli/a-şi stin**ge**/a tăia setea.
;étanchcr ses larmes a-şi p**ot**o**l**i p**l**însu**l**.
étant donné les circonstances în această situaţie.
et après? ei şi?
état de îait star**e** d**e** fapt.
état de siè**g**e sta**r**e de asediu.
et avec ça? şi c**e**-i cu asta?
et dire que... şi cînd te **g**îndeşti că…
et d'une!... et de deux! una la mînă!… două la mină!
éteindre ses lampions *(arg.)* a tra**ge** u**n** pui de s**o**mn.
éteindre son gaz/sa lampe/sa bougie *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
étendre la sphère/le rayon de ses activités a-şi **l**ărgi cîmpul/raza d**e** activitate.
étendre le lait/le vin a boteza **l**ap**tel**e/vinu**l**.
étendre un candidat *(arg. scol.)* a t**rîn**ti un candidat la examen.
étendre un voile sur qch. a da uitării; **a** atîrna/a **le**ga/a pune **l**a ciochină.
étouffer au berceau/dans l'œuf a su**g**ruma **î**n faşă.
étouffcr de rire a s**e** prăpădi d**e r**îs**;** a **se** tăvă**l**i pe **jos** de rîs; a **se** topi/a s**e** strica d**e** rîs; **a l**eşina de ris.
étouffer l'affaire *(fam.)* a muşamaliza.
étouffer s**e**s **sanglots** a-şi slăpîni p**l**însul/**l**acrimi**l**e; a-şi reţine lacrimile; a-şi înghiţi **l**acrimi**l**e.
étouffer une révolte a potoli o răscoa**l**ă; a înăbuşi o răsc**o**ală.
étouffer un perroquet *(pop.)* a b**e**a un păhăre**l** de absint.
étourdir l'eau a încropi apa.
étourdir les oreilles à qn. a împuia capu**l**/ur**e**chile cuiva.
étourdir sa faim a-şi amă**g**i foamea.
et pour cause şi **n**u fără motiv.
et puis après? şi apoi?; şi mai departe?
et que ça saute! să sfîrîi**e**!; să zbîrnîi**e**!
étrangler un perroquet *(pop.)* a bea **un** păhăre**l** de absint.
être a bas a f**i r**uinat.
être à bonne école a f**i la** şcoa**l**ă bună.
être à bout a-i i**e**şi/a-i t**re**ce cuiva păru**l** p**r**in căciulă.
être à bout d'argent a f**i le**fter.
être à bout de course/de champ v. ê*tr*e à *bout de forces.*
être à bout de course *(arg.)* a f**i le**ft**e**r.
être à bout de forces a fi/a **aj**un**ge l**a capătu**l** puteri**lo**r; a-i seca puterile.
être à bout de nerfs a f**i l**a capătu**l r**ăbdării.

être à bout do patience a fi **l**a capătul răbdării.
être à bout de résistance a fi/a **aj**un**ge l**a capătul pute**r**ilor.
être à bout de ressources a. a f**i** l**e**ft**e**r; **b.** a f**i** la anan**g**hie/la strîmt**o**are.
être à bout de souffle *(fam.)* a-i ieşi cuiva/a sc**o**ate **l**imba de-un cot; v. şi *avoir les jambes brisées/cassées.*
être abreuvé de qch. a fi sătu**l** d**e** c**e**va.
être accablé de soucis a fi copl**e**şit d**e** g**ri**ji.
être à cent lieues de supposer *(fam.)* a nu-i tr**e**ce prin mint**e**.
être à cent piques/coudées au-dessus de qn. a f**i** eu un cap mai sus decît cineva; a f**i** c**u mul**t d**e**asupra a**lt**o**r**a.
être à charge à qn. a. a cădea în spinarea cuiva; **b.** a sta cuiva p**e** suflet.
;être à cheval sur les principes *(fam.)* a n**u** se abat**e** de **l**a principii**l**e sa**l**e.
être à contre-pied a f**i** prins p**e** pici**o**r g**re**şit.
115
<>tre à **court** v. *battre de Vaile.*
être à **court d'argent** *(fam.)* a f**i l**efte**r**.
être à/aux couteaux tirés avec qn. a fi **l**a cuţite cu cin**e**va.
être à couvert a. a fi în si**g**uranţă; a fi la adăpost; **b.** a av**e**a **j**ustificare.
être à cran *(fam.)* a fi iritat.
être à cran/à renaud/à ressaut *(arg.)* a fi p**r**ost dispus; a fi **î**n toane **rele.**
tre à deux doigts de la mort a fi **l**a **u**n pas d**e** moart**e**.
être à deux îaces/à double face a fi taler cu două f**eţe;** a fi cu două **o**b**r**aze/**l**imbi; a av**e**a mai mu**lt**e limbi; a fi făţarnic; a fi cu două feţ**e**.
être adroit/maladroit de ses mains a fi î**nd**emînatic/**ne**înd**e**mînatic.
être à îlot a fi p**e l**inia d**e** p**lutire**; a scăpa d**e g**r**e**utăţi.
être à fond dans la course a fi î**n** p**l**ină asc**e**nsiun**e**.
être à fond de cale *(fam.)* a fi **l**a ananghi**e/l**a st**r**îmtoar**e**.
être ailleurs *(fam.)* a fi distrat; a fi cu **g**îndul aiur**e**a; a dormi **în** f**r**ont; a umb**l**a cu capul în traistă.
être à la barre *(fi*g.*)* a fi în capul bucat**elo**r; a ţine frin**ele**.
ê**tr**e **à la besace** a fi/a t**r**ăi î**n** miz**e**rie.
être à la botte de qn. *(fam.)* a fi **l**a dispoziţia/**l**a disc**re**ţia cuiva.
être à la bourre *(pop.)* a fi î**n** întî**r**zi**e**re.
être à **l'abri** a fi **l**a adăp**o**st.
être à l'abri de tout soupçon a fi în afară/mai pr**e**sus d**e** oric**e** bănuia**l**ă.
être à l'abri du besoin a fi scutit de nevoi**e**; a av**e**a din c**e** trăi.
être à la charge de qn. a t**r**ăi/a **ş**edea p**e** spina**re**a/pe s**o**coteal**a** cuiva.
êtreà la cloche *(pop.)* a fi/a s**e** ţin**e l**a curent; a fi inf**o**rmat; a av**e**a ştire; a sta bine cu c**e**va.
être à Ia **cote** *(arg.)* a**.** a fi **l**a anan**g**hie/**l**a strîmtoar**e**; **b.** a fi **le**ft**e**r.
être à la c**o**ul**e** *(pop.)* a**.** a fi ist**e**ţ, pric**e**put; **b**. a fi/ a s**e** ţi**ne l**a cu**r**ent; a fi informat; c**.** a fi as în m**e**serie.
être à **la dérive** a se **l**ăsa în v**o**ia soart**e**i/a întîmplă**r**ii.
être à la discrétion de qn**.** a fi **l**a disc**re**ţia/**l**a cheremu**l**/la edecu**l** cuiva; **a** fi **l**a bunu**l** p**l**ac/**l**a voia cuiva; a rămîn**e** p**e** v**o**ia s**lo**bodă/p**e** mî**n**a cuiva; a fi/a sta în p**ut**e**re**a cuiva.
être à la fête a fi în cu**l**m**e**a f**e**ric**i**rii.
être à l'affût a sta **l**a pîndă.
être à la hauteur de la situation a fi la înălţim**e**.
être à la merci de qn. a fi **l**a disc**re**ţia/la che**r**emu**l** cuiva; a fi **l**a b**u**n**ul** plac/la voia cuiva.
être à la mort a fi pe m**o**a**r**t**e**; a s**e l**upta cu moartea; a a**j**un**g**e în doaga m**or**ţii; a fi pe cuţit; a-i s**o**si/a-i veni cuiva ceasu**l**/ve**l**eatu**l**; a vă**r**sa

sudori de moarte; a fi cu sufletul pe buze; a-i suna cuiva ceasul morţii/ veşniciei; a fi la/în strat de moarte; a nu mai avea mult; a pune ochii în grindă; a fi cu ochii stîlpiţi după uşă; a-i suna ceasul morţii; a trage de moarte; a sta să-i pice potcoavele *(fam.).*
être à la page a. a fi în pas cu moda; **b.** v. *être à la cloche.*
être à la piste de qn. a fi pe urmele cuiva.
être à la pogne de qn. *(arg.)* a fi la discreţia/la cheremul/la bunul plac/ la voia cuiva.
être à la pointe du combat/du progrès a fi în avangardă.
être à la portée de tout le monde a fi la îndemîna oricui.
être à la queue *(fam.)* a fi codaş.
être à la remorque de qn. *(fam.)* **a.** a **se lăsa** condus de **cineva; h. a** imita întru totul pe cineva.
116
être à la ringuée *(arg.)* a încasa o chelfăneală/o mamă de bătaie.
être à l'arrière-plan a fi pe planul al doilea.
être à l'article de la mort a. a fi la ananghie/la strîmtoare; **b. a fi pe** moarte; a-i sosi/a-i veni cuiva ceasul/veleatul.
<„tre à **la rue** *(fam.)* a fi pe drumuri.
être à la solde de qn. a fi în solda cuiva.
être **à la traîne** *(fam.)* a rămîne de căruţă; a rămîne la coadă *(fam.).*
être à l'écoute a asculta (la telefon, radio).
être à l'horizon *(pop.)* a înainta în vîrstă; a-**1** ajunge zilele.
être à même de a fi în stare să/de; **a** fi în măsură să.
être ami de la dive bouteil! e/de la feuillette *(pop.)* a trage la măsea.
être ami et compagnon avec qn. v. ê*tre amis à la vie et à la mort.*
être amis à la vie et à la mort a fi prieteni la cataramă; **a** fi unghie şi carne cu cineva; a fi pîine şi caş cu cineva; a fi cîrlig cu cineva; **a** fi fraţi de cruce; a fi de brîu cu cineva; a fi trup şi suflet cu cineva; **a** fi ca tuşea şi junghiul; a sta de gît cu cineva; a se ţine/a se lua de git cu cineva; a întinde masă cu cineva; a se linge în bot cu cineva; a fi ca mazărea de harac.
être amis comme chien et chat a se înţelege ca cîinele cu pisica; a se mînca ca cîinii (prin gard); a fi la colţi cu cineva.
être amis comme cochons v. ê*tre amis à la vie et à la mort.*
être à pain et à pot v. ê*tre amis à la vie et à la mort.*
être à pied a fi pe liber,
être à pied d'œuvre a fi gata de lucru; **a** se afla la locul de muncă/la faţa locului.
être à plat *(fam.)* a. a fi deprimat, istovit; **b.** *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
être âpre au gain a fi hrăpăreţ/lacom de bani; a fi aprig la cîştig; **a se** bucura la avere.
être après qn. *(fam.)* a fi pe urmele cuiva.
être à quia *(fam. **înv.)*** a fi incapabil de a mai răspunde; a nu mai avea argumente; **a** fi în încurcătură.
être à ramasser à la petite cuiller *(fam.)* **a** fi într-o stare de plîns**; a fi** bun de adunat cu făraşul.
être argenté comme une cuillère en bois *(fam.)* a fi lefter.
être armé de pied en cap a fi înarmat din cap pînă-n picioare.
être armé jusqu'aux dents a fi înarmat pînă-n dinţi.
être à rude école a se forma la şcoala vieţii.
être à rude épreuve a trece prin încercări grele.

être à sa dernière heure a fi pe m**o**art**e**; ai s**o**si cuiva c**e**asu**l**.
être à sec a fi lefte**r**.
être à six pieds sous terre a f**i o**a**le ş**i ulce**le**.
être à son affaire *(fam.)* a-**1** i**nte**r**e**sa/a-i plăcea c**e** face.
être à son aise a avea tot ce-i tr**e**buie; a trăi în înd**e**stular**e**.
être à **son apprentissage** *(fam.)* a fi începător.
être à son avantage a fi chipeş/arătos; a arăta/a **se** pr**e**zenta bin**e**.
être à son poste a-şi fac**e** dat**o**ria.
être ass is entre deux chaises *(fam.)* a **s**e afla într-o situaţi**e** n**esigură,** p**r**ime**j**di**o**asă.
être à table a **st**a **l**a masă.
être attifée comme une châsse *(fam.)* a fi** împopoţonată c**a** o sor**c**ovă.
être à tu et à toi avec qn. *(fam.)* a fi per tu cu cineva; **a** se bat**e** p**e** umăr cu cin**e**va; **a se** t**rage** d**e** ş**ir**e**t**uri/d**e** b**r**ăcinari c**u** cin**e**va; a **se lua** d**e** brîu **cu** cin**e**va.
117
être au bord des larmes a fi **g**ata să plingă; a lăsa/a pune buza.
être axi bord du gouffre/de l'abîme a s**e** afla p**e** marginea prăpastiei.
être au bord du tombeau/de la **tombe** a fi cu un pici**o**r în **g**r**o**apă; a mir**o**si **a** pământ/a colivă.
être au bout de sa **carrière** aşi fi trăit traiul.
être au bont do ses **peines** a ieşi la liman; a scăpa de nevoie.
être au bout de son rouleau *(fam.)* **a.** a da de fundul sacului; **b.** a nu mai şti c**e** să spui/ce să faci; a fi epuizat t**o**at**e** resursele; **e.** a-şi fi trăit traiul.
ê(re au chaud a sta la căldură.
être au chevet de qn. a veghea tîn**g**ă un b**o**lnav.
être au comble de la joie a fi în cu**l**mea bucuriei; anu-şi (mai) încăp**e**a în pi**el**e d**e** bucurie; a nu-**1** mai ţine pămîntu**l** de bucurie; a mi mai putea d**e** bucuri**e**; a-i creşt**e** inima în piept; a-şi ieşi din piele.
être au coup *(pop.)* a cunoaşte adevăru**l**.
être au courant de tout a fi urechea satului.
être au désespoir a a**j**un**g**e la disperare; a f**i** disperat.
être au-dessous de sa tâche a nu f**i l**a înălţime/la înălţimea sarcinii sale.
être au-dessous de tout a fi sub **or**ice c**r**itică.
être au-dessus de qn. a fi sup**er**ior cuiva.
être au-dessus de soi-même a s**e** întrece pe sine.
être au-dessus de tout soupçon a f**i in** afa**r**ă/mai presus de orice bănuială,
être au-dessus du vent a f**i** scăpat de necazuri.
être au diapason de qn. a fi la unis**o**n cu cin**e**va; a fi la acelaşi diapazon cu cineva.
être augmenté *(fam.)* a i se mări leafa.
être au large a**.** v. ê*tr*e *comme un coq en pâte;* **b**. a avea bani; **c.** a avea loc mult.
être au mieux avec qn. a s**e** av**e**a bine cu cineva; a fi **î**n term**e**ni buni cu cin**e**va; **a s**e pupa î**n** bot cu cineva ***(fam.).***
être au pain et à l'eau/au pain sec a fi **l**a re**g**im s**e**ver.
être au pair dans une maison a sta pe casă şi masă.
être au parfum *(ar*g.*)* a li ref**or**mat.
être au parfum de qch. *(arg.)* a îi/a se ţine **l**a curent; a fi inf**o**rmat.
être au pied du mur a fi încolţit; a fi strîns cu uşa.
être au pinacle a av**e**a **o** situaţie proeminentă.
être au plus mal a fi pe m**o**arte.

être au poil *(fam.)* a fi satisfăcător.
être au point mort a se găsi într-un punct m**o**rt.
être au service de qn. a ii în slu**j**ba/ în serviciu**l** cuiva.
être au supplice a indura chinuri**l**e iadu**l**ui.
être au trou *(pop.)* **a** fi la zdup/la răc**o**are.
être aux abois a fi în încurcătu**r**ă; **a** da din colţ. în colţ; a nu mai şti **pe** unde să sc**o**ată cămaşa.
être aux aguets a sta la pîndă.
être aux anges a fi in al n**o**uălea ce**r**; **a** pluti în a**e**r; **a** apuca/a prinde p**e** Dumnezeu de un pici**o**r.
être aux arrêts a **li** ar**e**stat.
être aux as *(pop.)* a fi putred d**e** b**o**gat; **a** fi blindat cu lov**e**le *(arg.).*
être aux cent coups a f**i** pradă unei mari nelinişti.
être aux chiottes/aux gogues/aux lieux à blanchir ses guêtres *(ar*g.*)* a **li** abs**e**nt.
être aux crochets de qn. a t**r**ăi/a şed**e**a p**e** spinarea/p**e** socot**e**ala cuiva.
être aux écoutes a. a ciuli urechile; a trage cu urechea; **b.** a sta la pîndă.
118
être a**u**x **gages de qn.** a fi î**n** simbria cu**i**va.
êt**r**e aux **leviers de comma**n**de** *(fam.)* a fi în capu**l** bucat**e**lor; a ţ**i**ne fr**i**n**ele**.
ê**tr**e **aux ordres de** qn. a fi în sub**o**rdinea cuiva.
ti**r**e a**u**x **petits soin**s **pour** q**n**. a fi plin d**e** atenţii faţă d**e** cineva; a se da bine pe lîn**g**ă cineva; a umbla cu cineva ca cu u**n o**u moa**l**e/ca cu o bubă c**o**aptă; a nu-i spune cuiva nici „negri ţi-s **o**chii”.
ê**tr**e a**u**x **portes de l**a **mort** *(lit.)* a fi pe m**o**arte.
ê**tr**e a**u**x **premières loge**s *(fi*g. *fam.)* a fi mart**o**r ocular.
être aux prises **avec** qch. a avea de luptat cu ceva; a fi chinuit de ceva.
ê**tre aux pri**s**es** a**ve**c qn**.** a fi în b**eţe** cu cineva.
être aux **trou**s**ses de qn.** a fi pe urme**l**e cuiva,
êtr**e avare co**m**me Harpagon** a fi zgîrie-brînză; a fi apri**g l**a bani; a tremura după ban; a da ca din ochii **l**ui; pun**g**a la gură i-a făcut păian**j**eni,
êt**r**e **baigné** de **sueur** a fi năduşit leoarcă; a fi lac de sud**o**are.
ê**tr**e **ba**s *(fig.)* a avea m**or**a**l**u**l** scăzut/**l**a pămînt.
être bas de pla**fond** *(pop.)* a fi sărac cu duhu**l**; a nu-**1** a**j**uta capul/mintea.
être bas **pe**r**cé** a fi lefter.
être ••’bas/court **sur ses pattes** *(fam.)* a fi înalt de-**o** şchi**o**apă; a-i mîncâ raţele din traistă; nalt şi c**o**corat, umblă în pici**o**are sub pat.
être bâ**t**i **à c**lia**u**x **et à** s**able/â** ch**au**x **et à** ci**me**n**t** *(fam.)* a fi lat în spete; a av**e**a o c**o**nstituţie **ro**bustă.
être battu à **plate couture** a mînea o bătaie soră cu moartea.
ê**tr**e **battu d**u **diable** a nu avea astîmpăr; a nu putea sta **lo**cului,
être bavard comme une pie borgne *(fam.)* a-i me**rg**e gu**r**a ca o> m**o**ară h**o**dor**og**ită.
être beau **à l**a chan**dell**e a fi urît ca dracu**l**; a fi urît foc.
être beau joueur a şti să pierzi (cu **el**e**g**anţă).
ê**tr**e **bête à faire plai**s**ir** a fi prost ca noaptea; a da în gropi de pr**o**st; a avea **g**răunţe in cap; a fi bun de tăiat mămăli**g**a; a fi prost ca **o** cizmă; a fi **o**rb de mint**e**; a av**e**a capul ca dov**l**eacu**l**; a nu şti să **l**e**ge** nici două-n **tei**; a fi bătut/căzut în cap; a **j**ud**e**ca ca o cizmă; a pu**r**ta căciulă deg**e**aba; are minte de cocă; e deştept d**e** bate cui**e** cu capul; a mînça ş**o**franul; a fi şiret ca oaia.
être bête à manger du foin v. ê*tre bête a faire plaisir*.

êt**re bête à pleurer** v. ê*tre bete à faire plaisir*.
êt**re b**ê**te comme c**hou/c**o**mm**e ses p**ied**s, **comme une oie** *(fam.)* y. *être bête* à *faire plaisir*.
êt**re'bête comme** un **jeune** chi**en** a fi aiurit; a fi nec**o**pt **l**a minte.
êt**re bête** c**o**mm**e u**n **pot** v. ê*tre bet*e à *faire plaisir*.
être bête d**e ses d**ix **d**oig**ts** a fi **l**ipsit de îndemînare..
êt**re bien à l'aise dans** sa **p**eau *(fam.)* a. v. ê*tre comme un coq en pâte;* **b.** a fi mu**l**ţumit aşa cum **e**.
êt**re b**ien a**ve**c **qn.** *(fam.)* as**e** av**e**a bine cu cineva-; a fi în termeni buni cu cineva. ■ – ê**tr**e **bien eharpentê/baraqué/balancé** a fi **l**at în sp**e**te/robust.
être bien dis**posé pour/envers qn.** a fi binevoitor faţă de cineva.
êt**re b**i**en en** ch**a**i**r** a fi **l**at în spete; a avea **o** constituţie **r**obustă.
êt**re b**ie**n e**n **cour** a fi în graţii**le** cuiva.
être bien en selle a fi b**og**at şi puternic; a fi tare pe poziţie,
être bie**n jambonnée** *(pop.)* a avea picioare frum**o**as**e**.
119
êt**re bi**en **loin de** s**e**s **moutons** a fi depa**r**te d**e** aşt**e**ptăr**i**.
êt**re bien loti** a i**i** fav**o**rizat d**e** soartă.
être bien luné *(fam.)* a fi bine dispus; a fi în t**o**ane bun**e**; a f**i** eu voie bună; a fi eu chef.
êt**re bien mis** *(fam.)* a **f**i bine îmbrăcat; a fi pus la punct.
êt**re bien placé pour** a fi cel mai i**n** măsură să.
être bien planté sur ses pieds a fi lat în sp**e**te/robust.
être bien taillé *(fam.)* a fi lat în spete; a av**e**a o constituţ**i**e robustă.
êt**re bien tape** *(fam.)* a fi într-o ur**e**che.
être **bituré** à **mort** *(àrg.)* a fi beat c**r**iţă/mort.
êt**re blanc/blcu/rouge/vert** *(pop.)* a-şi i**e**şi din minţi/din fir**e**.
êtr**e bl**ane co**mm**e **neige** *(fig.)* a fi curat ca lacrima; a f**i** nev**i**novat ca un prunc,
êt**re blanc comme un** cach**et d'aspirine/comme u**n **linge** *(fam.)* a fi alb ca va**r**u**l**.
être blanc/blcme/pâle/vert/transi de peur a fi alb ca varu**l**.
êt**re blond comme** l**e**s **blés** a avea părul ca spicul griului.
êt**re bœuf** *(pop.)* a f**i** n**e**maipomenit; a f**i** f**o**rmidabil.
êt**re bon** *(arg.)* a s**e l**ăsa dus d**e** nas.
être bon à **jeter** dans **l**a **rue** a nu fi bun d**e** nimic/de nici o brînză; a str**i**ca mîncar**e**a de**ge**aba; a nu f**i** n**i**mic de capu**l** cuiva; a nu fi bun decît să pască bobocii; aknu-i p**l**ăt**i** piel**e**a nici un ban; a tăia în grindă; a nu fi d**e r**iici **o** z**e**amă; a fi l**e**mn d**e** tufă; a nu-i fi pielea bună **n**ici d**e** ciur; a nu-**1** primi nici pămintul; a nu fi de nici un a**j**ut**o**r.
être bon à lape *(a'g.)* v. ê*tr*e *bon à jeter dans la rue.*
être bon à **mettre** a**u cabanon** *(fam.)* a fi nebun de le**g**at.
êt**re bon comme d**u **pain/comme du bon pain/comme de** la **brioche** a fi .bun ca plin**e**a caldă; a fi bun de pus **l**a rană; a fi **o**m de inimă.
S**tr**e **bon comme l**a **romaine** *(fam.) (inv.)* a fi bun ca plinea caldă; a fi bun de pus **l**a rană; a fi om d**e** inimă.
être bon comme l'**or** *(fam.)* a f**i** bun ca pî**in**e**a** caldă; a f**i** bun de pus **l**a **r**ană; a fi **o**m d**e i**nimă.
êt**re bon perdant** a şti să pi**e**rzi (cu el**e**ganţă).
êt**re bon po**ur l**a** casse/**pour** la **refonte** *(fam.)* a-1 a**j**un**ge** zilel**e**.
êt**re** b**o**n **pour l**a c**l**asse *(fam.)* a fi apt p**e**ntru serviciu**l** mi**l**itar**.**
êt**re bon prince** a f**i** inimă **l**ar**g**ă.
êt**re bon public** *(fam:)* a fi **i**ndul**g**ent, fără pr**e**tenţ**i**i.

être bon vivant *(fam.)* a f**i** om d**e** viaţă.
ê**tr**e **bo**uch**é** (à **Temeri)** *(fam.)* v. ê*tr*e *bê*te *à faire plaisir.*
être bouffi d'**or**gu**e**i**l** a fi plin d**e** s**i**n**e**; a nu s**e** da p**e** cin**e**va/pe şapte.
ê**tr**e **bourré** c**o**mme **un coing/comme une v**ach**e** *(arg.)* a f**i** b**e**at criţă/ **m**ort.
être bourrelé de **remords** *(fam.)* a f**i** ch**i**nuit de r**e**muşcări.
ê**t**re **br**a**n**ché *(fam.)* a**i** căd**e**a fisa *(fam.);* a fi p**e** fază *(fig. fam.).*
iê**tr**e **br**as dess**u**s **br**as **d**ess**ou**s *(fi*g.**)** v. ê*tr*e *amis à la vie et à la mart.*
ê**tr**e **brouillé** avec la j**us**tice a l**i** certat cu justiţia.
ê**tr**e **brouillé** a**ve**c **l**e **chevet** *(fam.)* a avea insomni**i**.
ê**tr**e **brouillé** a**v**ec le d**irec**teu**r d**e **l**a m**on**naie *(fapi.)* a f**i** left**e**r.
v ê**t**re **brouillé** a**v**ec les **chiffres** *(fam.)* a nu s**e** pr**ic**epe la socot**e**li**.**
ê**t**re b**rou**i**l**lé a**v**ec les **e**spè**c**es *(fam.)* a f**i** **le**ft**e**r.
fê**tr**e **brûlé** a. a f**i** ruinat; **b**. a nu ma**i** avea cr**ed**it.
iê**t**re calme e**t inodore** *(fam.)* a trec**e** n**eo**bservat.
iê**tr**e camus *(fi*g. *fam.)* a f**i** stîn**je**nit.
;i2o
être capable de a fi în stare să/de; a fi în măsură să; a-1 ţi**ne** pe cin**e**va meşii.
être capot a **r**ămîn**e** cu **g**ura căscată; a rămîn**e** tab**l**ou/mască.
être carré en affaires a fi cinstit **î**n afac**e**ri.
être cave *(pop.)* a se **l**ăsa dus de nas.
être chair de la chair de qn. a fi car**ne** din carnea cuiva/trup di**n** trup**u**l c**u**iva.
être changé en statue de sel *(fam.)* **a** rămîne stană de piatră.
être chargé d'ans a fi băt**r**în ca vrem**e**a; a fi uitat de moarte; a fi împovă**r**at/încărcat de ani.
être chargé/couvert de lauriers a fi încununat c**u l**auri.
être chargé d'honneurs a fi c**o**pl**e**şit de **o**n**o**ruri.
être chauve comme un œuf/comme une bille, comme un genou *(fam.)*
a fi chel ca-n palmă; a fi c**hel** ca o lună plină.
être chelem a fi marţ.
être chiche de compliments a fi z**g**îrcit **în** c**o**mpliment**e**.
être chocolat *(fam.)* a rămîne cu buze**l**e umflate.
être cisa**illé** *(arg.)* a fi **le**fter.
être cloue au lit a fi ţintuit la pat.
être cloué de surprise sur place *(fam.)* a **r**ămîne tab**l**ou/mască.
être cloué entre quatre planches a sta între patru seînduri.
être coi a-i pieri **g**raiu**l**; a rămîn**e** fă**r**ă **g**las; a rămîne mut.
être eoifîé à la chien a. a avea păru**l** sbur**l**it; **b.** a purta breton.
être coiffé de qn. a se prăpădi după cineva; a avea cîrlig la cineva *(arg.).*
être coiffé en coup de vent a. a avea părul sbur**l**it; **b.** a purta bret**o**n.
être collé/recalé à un examen *(fam.)* a fi trîntit **l**a **u**n exam**e**n.
être collet monté a avea ifose; a fi pedant; a fac**e** pe nebunul; a-şi **da** a**er**e.
être comme chien et chat a trâi/a se înţele**g**e ca c**l**i**n**e**l**e cu pisica.
être comme cul et chemise *(fam.) v. être amis à la vie et à la mort.*
être comme Job sur son fumier a fi sărac **l**ipit pămintului.
être comme l'âne de Buridan a fi nehotărît.
être comme l'eau et le feu a **l**i c**a** soarele şi **l**una; a se înţele**g**e ca soacra **c**u n**o**ra; a ţine prieteşu**g**ul ca **l**upul cu **o**aia.
être comme le jour et la nuit v. ê*tre comme Veau et le feu.*
être (unis) comme les deux doigts **de la mai**n a fi ca de**g**etele de **l**a mînă; v. şi ê*tre*

am*is à la vie et à la mort.*
être comme l’oiseau sur la branche a fi **î**n p**o**m; a f**i** ca cucu**l** p**e** cracă; **a** sta rău; a fi **î**n aer.
être comme l’ombre et le corps v. ê*tre amis à la vie* ***et à la mort.***
être comme un coq en pâte *(fam.)* a trăi ca **g**ăina la m**o**ară; a se simţi **la l**ar**g**ul său.
être comme un crin a fi pr**o**st dispus; a fi **î**n toane re**l**e.
être comme une âme en peine a fi pradă unei mari ne**l**inişti.
être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine *(fam.)* a intrat n**o**ra in blide; v. şi *mettre les pieds dans les plats.*
être comme une pierre/changé en pierre a avea inimă de piatră.
être comme une poule mouillée a fi c**a** o curcă pl**o**uată; a fi ca bătut de **g**rindină; a fi ca cotoiu**l** bătut la smînlînă.
être comme une poule qui a couvé des œufs de cane a rămîne cu **g**u**ra** căscată; a-i pi**e**ri **g**raiul; a rămîne tabl**o**u/mască/ţuţ.
être comme une poule qui a trouvé un couteau *(fam.)* a sta/a r**ămî**ne **ca** viţelul la p**o**arta nouă.
121
être comme une s**ouche** *(fam.)* a sta ca de **l**em**n**.
être (heureux) comme un poisson dans l’eau a se simţi ca peşte**l**e în apă; a trăi ca găina la m**o**ară; a se simţi **l**a **l**ar**gul** său.
être comme un pore à l’auge a trăi ca **g**ăina la m**o**ară; a s**e** simţi’ la **l**argu**l** său.
être comme un rat dans la paille/en paille a trăi ca **g**ăina **l**a m**o**ară; a s**e** simţi **l**a lar**g**u**l** său.
être comme un rat dans un fromage a trăi ca **g**ăina **l**a moară; **a** se simţi **la l**ar**g**u**l** său.
être commode à vivre a fi un **o**m cumsecade.
être compère et **compagnon** *(fam.)* v. ê*tr*e *amis à la vie* ***et à*** *la mort.*
être complètement à poil *(fam.)* a fi **gol** puşcă/pist**ol**.
être complètement flagada *(pop.)* **a.** a **fi** f**r**înt de **o**boseal**ă**; **b.** a fi zaharisit/ram**o**lit; **c.** a fi într-**o** ur**e**che.
être complètement mûr *(fam.)* a fi beat criţă/m**o**rt,
êtr**e complètement paumé** a fi în încurcătură; a da din c**o**lţ **î**n c**ol**ţ..
être complètement rond *(fam.)* a f**i** beat criţă/m**o**rt.
être complètement tordu a li Cănuţă om sucit.
être compté pour du beurre *(fam.)* a fi cantitate ne**g**li**j**abilă; a nu f**i** **l**uat **î**n seamă; **a** f**i** e**g**al cu zer**o**.
être condamne à la corde a fi condamnat la spinzurătoare.
être connu comme le loup blanc/gris a fi cun**o**scut **ca** un cal breaz; a-i mer**g**e **cui**v**a** vestea ca de p**o**pă tuns.,:
être copains comme cochons v. *être amis à la vie et à la mort.*
être coté a f**i** apreciat.
être couché en chien de fusil a sta cu genunchii **l**a **g**ură.
être couché sur des roses/sur un Ht de ros*es* a o duce d**e** minune.
être cousins à la mode de Bretagne a f**i** var**a** verii, soacra **le**lii; a f**i** mătuşă/unchi **e**tc. d**e** p**l**op; **a** f**i** **r**ud**ă** pe tu**r**tă crudă; **a** fi neam de a cincea/a şasea/a noua spiţă; **a** f**i** neam după Adam; tr**e**i ape **î**n chisăliţă.
être cousu d’or *(fam.)* a ii putred de b**o**gat.
être couvert *(fig.)* a avea acoperire.
être criblé de dettes a fi dat**or** vîndut; a fi în**g**l**o**dat în dat**o**rii.
être crotté comme un barbet/jusqu’à l’échiné a fi murdar c**a u**n p**o**rc; a f**i** slinos.

être cru sur parole a fi crezut p**e** cuvînt.
être cuit *(fam.)* a s**e** ard**e**; **a se** duce p**e** copcă; a fi ca cucul p**e** c**r**acă; **a** f**i în** p**o**m/în a**e**r.
être cuit/fricassé/îrit/fumé a. *(pop.)* a fi p**e** m**o**arte; **b**. *(arg.)* a fi condamnat.
être culbuté *(pop.)* a f**i** beat criţă/mort.
être d'accord a **îi** de ac**o**rd; a consimţi.
être dans de beaux draps *(fam.)* a fi la anan**g**hie/la strîmt**o**ar**e**.
être dans... jusqu'au cou a fi cufundat în... pînă-n **g**ît; a f**i** năpădit de...
être dans la blouse *(arg.)* a s**e** înş**el**a amarnic.
être dans la chemise de qn. a s**e** ţin**e** scai d**e** cineva; a se ţine d**e** cin**e**va ca scaiu**l de** oaie; a se ţine de pulpana/de capul cuiva; **a** se **ţ**i**ne** de pasul cuiva; a se ţine lipcă/grapă d**e** cineva; a s**e** ţine după cin**e**va ca d**r**acul după popă/după călu**g**ăr; a sta de capu**l** cuiva; a sta nea**g**ă r**e**a în spinarea cuiva; a umbla ca mînzul după iapă; a umbla coadă după cineva; a li umbra cuiva.
être dans la course a fi în pas cu vr**e**mea; v. şi *être à la cloche.*
122
être dans la dèchc/**e**n **d**è**c**li**e** *(pop.)* a fi/a trăi în mizerie.
être dans la déveine *(fam.)* a fi într-o pasă pr**o**astă; a fi prost dispus; a fi în t**o**an**e r**el**e**.
être dans la force de l'âge a fi în puterea vîrstei.
être dan**s la gêne** a fi strîmt**o**rat băneşte.
être dans **l**a **lig**n**e du** par**t**i a urma linia partidului.
être dan**s** l**a lune** *(fam.)* a fi cu capul în nori.
être dans la **méla**ss**e (jusqu'au cou)** *(pop.)* a fi **l**a ananghie/**l**a strîmt**o**a**r**e.
être dans la **mouise/la mistoufle** *(pop.)* a fi/a trăi în mizerie.
être dans **la note** a fi în acord cu; a se potrivi; a fi în n**o**tă.
ê**tr**e **dans** la **panade** *(pop.)* a fi/a trăi în mizerie.
être dans la panne *(fam.)* a fi/a trăi în mizerie.
être dan**s la peau de qn.** *(fam.)* a fi în **l**ocul cui**v**a; a fi în pielea cuiva.
être dans la **peine** a fi **l**a anan**g**hie/la strîmtoa**r**e.
être dans **la pois**s**e** *(pop.)* a avea ghinion; a călca **î**n piatră seacă.
ê**tr**e **dans** la **purée** *(pop.)* a**.** a fi/a trăi în mizerie; **b**. a fi **l**efter.
être dans la **rhubarbe jusqu'au cou** *(pop.)* a fi la anan**g**hie/la strîmtoare.
être dan**s** l**a roue** *(arg.)* a fi/a s**e** ţine **l**a cur**e**nt; a fi informat.
être dans l'axe *(arg.)* a fi bine dispus; a fi în t**o**ane bune/cu chef.
être dans l'eau (jusqu'au cou) a intra la apă; a da de **bele**a/d**e** bucluc,
êt**re d**a**n**s l**e bai**n *(fam.)* a intra la apă; a da d**e belea**/d**e** bucluc.
être dans le ballon *(arg.)* a fi **l**a zdup/**l**a răc**o**are.
être dans le (dernier) besoin *(fam.)* a fi strîmtorat băneşte.
être dans le cirage *(fam.)* a nu mai înţele**g**e nimic: a fi dezorientat.
être dans le commerce a fac**e** comerţ.
être dans **le coup** *(pop.)* **a.** a participa **l**a o acţiune; **b.** a fi/a se ţin? la curent; a fi inf**o**rmat; a av**e**a şti**r**e.
être dans l**e creux** d**e** l**a vague** a fi într-**o** pasă proastă; a fi pr**o**st dispus.
être dans le gâchis a. a fi într-o situaţie c**o**nfuză; **b**. a fi in impas.
être dans le juste/le vrai a avea dreptate.
Hre **dan**s l**e lac**s a cădea/a se prinde sin**g**ur în capcană/în cursă.
être dans **l'embarras** a fi în încurcătură/**l**a anan**g**hie/la strîmtoare.
être dans le même panie**r** *(fam.)* a fierbe în aceeaşi oală; a fi în ace**e**aş**i** situaţi**e** cu cineva.
ê**tr**e **dan**s l**e mouvement/dan**s l**e vent** *(fam.)* a mer**ge** în pas cu vremea; a ţine pas cu vremea.
être dans l**e noir** l**e plu**s **complet** a nu pricepe o iotă; a nu-şi da seama

de nimic; a nu-l tăia pe cineva capul; a avea perdea la ochi; a se uita ca pisica-n calendar.
être dans le pétrin *(fam.)* a da de belea/de bucluc; a intra la apă.
être dans le ravissement a fi în al nouălea cer.
être dans l'erreur a nu avea dreptate; a se înşela.
être dans le sac *(arg.)* a fi lefter.
être dans les affaires a face afaceri; a fi om de afaceri.
être dans les bonnes grâces de qn. *(fam.)* a fi în graţiile cuiva.
être dans les bras de Morphée *(fam.)* a fi în braţele lui Morfeu.
être dans **les brindezingues** *(fam.)* a fi beat criţă/mort; a umbla pe două cărări; a i se împletici limba,
être dans les choux a fi la ananghie/la strîmtoare; a fi în încurcătură,
être dans les draps *(fam.)* a se băga în scutece.
être dans les eaux de qn. a. a se afla în apropierea cuiva; **b**. a fi în relaţii cu cineva.
123
Être **dans le secret/du secret** a cunoaşte secretul.
être dans les fers a se afla în sclavie.
être dans **les jambes de qn.** *(fam.)* a sta în picioarele cuiva.
être **dans les petits papiers de** qn. a fi în graţiile cuiva.
être dans **les vignes du Seigneur** a fi beat criţă/mort; a umbla pe două cărări; a i se împletici limba.
être dans le ton *(fam.)* a se pune/a cădea de acord cu ceilalţi.
être dans le train a merge în pas cu vremea; a ţine pas cu vremea.
être dans **le troisième/trente-sixième dessous** *(fam.)* a fi la ananghie/la strîmtoare; a fi în încurcătură.
être dans le vent a merge în pas cu vremea; a ţine pas cu vremea.
être dans l'exercice de ses fonctions a fi în exerciţiul funcţiunii.
être dans l'expectative a fi/a sta în expectativă.
être dans sa/une mauvaise lune a fi prost dispus; a fi în toane rele; a se scula cu faţa la cearşaf.
être **dans ses bonnes** *(fam.)* a fi bine dispus; a fi în toane bune; a fi eu chef; a fi eu voie bună.
être **dans ses meubles** *(fam.)* a fi la casa sa.
être dans ses petits souliers a-**1** strînge pe cineva ghetele/opinca; a-**1** arde pe cineva obielele; a-i ajunge cuiva focul la unghii; a-i ajunge cuiva cuţitul la os.
être dans son centre a fi în elementul său.
être dans son (bon) droit a fi în dreptul său.
être **dans son élément** a fi în elementul său.
être dans son tort a. a se înşela; **b.** a fi de vină; a nu avea dreptate.
être **dans tous ses états** a-şi ieşi din fire/din balamale/din piele/din sărite; a fi întors pe dos; a se face foc şi pară; a lua foc.
être dans toutes les bouches a fi subiect de discuţie; a fi la ordinea zilei.
être dans une **honne lune** a fi bine dispus; a fi în toane bune; a fi eu chef; a fi eu voie bună.
être dans une bonne passe a fi într-o pasă bună.
être **dans une** colère **noire** a-i fierbe/a-i clocoti sîngele de mînie.
être dans une impasse a fi în impas.
être **dans une mauvaise lune** a fi prost dispus; a fi în toane rele.
être dans une position intéressante a fi însărcinată; a rămîne grea.
être dans une **sale affaire** a fi la ananghie/la strîmtoare; a intra la apă.

être dans une s**ituation précaire** a avea o situaţie şubr**e**dă.
être dans u**n** mau**vai**s **pa**s a se afla într-un moment **g**reu.
être d'attaque *(fam.)* a fi în formă/în put**e**re; a se simţi în formă; a fi zdravăn/vigur**o**s.
être d'avant le déluge *(fam.)* a fi d**e** pe vrem**e**a lui Tata N**o**e/**l**ui Pazvante.
ê**tr**e **d'avis que** a fi de părer**e** că.
être débarqué par le cocile a fi proaspăt sosit undeva.
être de bonne compagnie a fi bin**e** cr**e**scut/distins
ê**tr e d**e **bonne composition** *(fam.)* a fi dintr-**o** plămadă bună; a fi soi bun.
être de bonne hum**e**u**r** a fi bin**e** dispus; a fi în toan**e** bune; a fi eu chef.
être de bon poil *(fam.)* a fi bine dispus; a fi în toan**e** bune/cu chef.
être débordé par l**e**s **événements** a fi depăşit d**e e**venimente.
être décavé a fi **l**efter
être de cha**ir** a avea s**l**ăbiciuni **o**meneşti.
124
être de compte à demi avec qn. a împărţi p**e** din două/frăţeşte; a face**j**uma-**j**uma *(fam..).*
être défon**cé/défoncemane** *(arg.)* a f**i** b**e**at criţă/m**o**rt.
être de force à a f**i i**n stare să; a fi **î**n măsură să.
être dégazonné *(arg.)* a fi ch**e**l ca-n palmă; a fi chel ca **o** lună p**l**ină.
être de glace a rămîne indiferent; a avea inimă d**e** piatră.
être dégommé *(arg.)* a da ortu**l** p**o**pii.
être de haut lignage a f**i** d**e** neam mare.
être de la balle a f**i** de mese**ri**e; a **se** p**r**ic**e**p**e**.
être de la boutique a fi de m**e**s**e**rie; a se pricepe.
être de la cloche *(arg.)* **a** nu avea nici casă nici masă.
être de la compétence de a f**i** d**e** r**e**sortu**l**.
être de la Courtille *(pop.)* a fi **le**ft**er**.
être de la fête a fi invitat; a participa **l**a.
être de la même couvée *(fam.)* a f**i** leat cu cineva; a fi de o măsură cu cineva.
être de la même farine *(fam.)* **a** f**i** de ac**ee**aşi t**e**apă (cu cineva); a fi din tagma cuiva; a fi pereche bună/potrivită cu cineva; a fi de pănura cuiva; a se **l**ua de mînă cu cineva; a purta portu**l** cuiva; a fi bun să s**e** ia de mînă cu cin**e**va; toţi dintr-o căciu**l**ă sc**o**şi; a tunat şi i-a adunat.
être de la revue *(pop.)* a f**i** d**e**c**e**pţionat.
être de l'autre côté de la barricade a f**i** de cealaltă parte **a** baricadei;. a fac**e** parte din tabăra adversă.
être de Ia zone *(arg.)* a nu avea nici casă nici masă.
être de Lunel *(pop.)* a fi într-o urech**e**; a-i fila **o** lampă.
être de marbre a rămîne insensibil; a f**i** de piatră.
être de mauvaise compagnie a f**i** pr**o**st cr**e**scut.
être de mauvais poil a f**i** pr**o**st dispus; **a** f**i** în t**o**ane re**l**e.
être de mèche avec qn. a f**i** d**e** coniv**e**nţă cu cineva; a fi/a mer**ge u**n**a** cu cin**e**va; a **l**ucra mînă-n mînă; v. şi *avoir partie liée avec qn.*
être de moitié avec qn. *(fam.)* a fi tova**r**ăş cu cineva într-o afacere; a împărţi pe din două/f**r**ăţ**e**şt**e**; a f**i** păr**t**aş **şi la** bin**e** şi **la r**ău; a face **j**uma-**j**uma ***(fam.).***
être de moitié dans a fi părtaş.
être démonétisé a f**i r**ub**l**ă ştearsă.
être dénué de s**crupules** a nu avea conştiinţă; a da cu barda-n Dumn**e**zeu.

être de pair à compagnon avec qn. a **fi** p**e** picio**r** d**e** ega**l**itate/p**e** ace**l**aşipici**or** cu cin**e**va.
être de part a f**i** părtaş.
être de plain-pied avec qn. v. ê*tr*e *de pair à compagnon avec qn.*
être de retour a se întoarce acasă.
être de saison a fi p**o**t**r**ivit/**o**p**o**rtun.
être de service a fi de s**er**viciu/de rînd.
être de son âge/de son temps a merge **î**n pas cu vremea; a ţine pas c**u**vrem**e**a.
être de son devoir de a fi de dat**o**ria **sa să.**
être de son goût a f**i** p**e** placu**l** său.
être de sortie *(arg.)* a f**i** absent.
être de taille à faire qch. a f**i** capabi**l** d**e**/să; a f**i** în stare/**î**n măsu**r**ă să facă c**e**va.
être de tous bons accords a f**i** docil; a **j**uca cum **i se** cîntă.
être de tous écots a **s**e băga **î**n t**o**at**e**.
125
£tre (l**e t**o**u**s l**e**s **plaisirs** a **l**ua parte **l**a t**o**at**e** distracţii**l**e/p**l**ăce**r**i**l**e.
être de tout cœ**ur avec qn.** a fi din t**o**ată in**i**ma a**l**ătu**r**i de cineva.
être de tout repos a nu cr**e**a prob**l**em**e**.
«**tr**e **de trop** a fi de prisos.
être d**eu**x **têtes sou**s **un bonnet** v. *être amis à la vie et à la mort.*
être dévoré d'am**bitio**n a fi **ros** de ambiţie.
ê**t**re **d'humeur à faire** q**c**h. a f**i** înclinat/dispus să facă ceva.
être d'humeur ég**a**le a av**e**a stăpînir**e** d**e** sin**e**.
être d'humeur facile a av**e**a stăpînir**e** d**e** sine.
être d'humeur mass**acrante** *(fam.)* a f**i** prost dispus; a fi în toan**e** r**e**l**e.**
être difficile à abattre a nu s**e** da bătut; a fi tar**e** în fă**l**ci.
être difficile à vivre a fi un om greu d**e** suportat; a-**i** fac**e** cui**v**a z**il**o fript**e**; a-i face cuiva sîn**ge r**ău; a-i scoat**e** cuiva sufletu**l**.
être digne d'attention/d'intérêt a m**e**rita atenţie.
être digne de a fi v**r**ednic de.
être dingo *(fam.)* a fi într-o u**r**ech**e**,
ê**t**r**e d'intelligence avec** qn. a fi d**e** conive**n**ţă cu cin**e**va; a lucra mî**n**ă-n mină.
être droit comme u**n** c**ier**ge/c**o**mme un piq**uet**/c**om**m**e** un I *(fam.)* a fi drept ca bradul/ca lumîna**re**a/ca **l**euca,
être droit/grand/mince/élancé c**o**mme un **peuplier** a fi **î**nalt ca pl**o**pul.
être d**u bâtiment** *(fam.)* a fi d**e me**s**erie**; a se pric**e**pe.
être du **bois dont o**u fait l**e**s f**l**ûtes *(fam.)* a fi docil; a juca cum i s**e** cîntă.
être du **(même) bord d**e qn. a împărtăşi ideile/părerile cuiva; v. şi ê*tr*e *de la même farine.*
être du côté **du manche/du bon** côté a fi de part**e**a c**e**lui mai tare.
ê**t**r**e d**u **dernier bateau** a fi la cu**ren**t cu m**o**da.
ê**t**re **d**u **dernier bien** a**v**ec q**n**. a se av**e**a bin**e** cu cin**e**va.
ê**t**re **du même** a**vi**s q**u**e **qn.** a fi d**e** ac**e**eaşi părere cu cin**e**va.
être du mê**m**e **rang** a fi d**e** ac**e**eaşi valoare.
être du mê**me** sa**ng** a fi supt d**e** la ace**e**aşi mamă.
être du mê**m**e t**o**nn**e**a**u** v. ê*tr*e *de la même farine.*
être du **m**é**t**ie**r** v. *être de la balle.*
être d'uu abord fac**il**e a fi primitor, abo**r**dabil.
ê**t**re **d'un certain** â**g**e a av**e**a o a**n**umită vîrstă; a nu mai fi tî**n**ăr.
être d'un commerce agréable a fi sociabil; a fi plăcu**t** în soci**e**tate.

êt**r**e **d'une humeur d**e **dogue** *(fam.)* a fi pr**o**st dispus; a fi în **t**oane r**e**le.
être du pays a fi din par**t**ea locului.
être dur à cu**i**re *(fam.)* a nu s**e** da bătut; a nu s**e** da net**e**zului; a fi tare în fălci.
être dur à digérer *(fam.)* a fi gr**e**u de suportat; a cădea g**re**u.
être dur à **l**a desse**rr**e/à la **détente** *(fam.)* a fi strîns la mînă/la pungă; a fi mînă st**r**însă; a l**e**ga pa**r**aua cu zece nodu**r**i.
êt**r**e **dur à l**a **peine/à** la tâche/à **l**'ou**v**rage a fi **r**ezis**t**e**n**t la muncă.
êt**r**e **dur** à **l**a **souffrance** a fi rezist**e**nt la suf**er**inţă.
être dur au **m**al a fi rezistent la suf**er**inţă.
êt**r**e **dur à vivre** a fi im om g**re**u d**e** suporta**t**; a sc**o**a**t**e cuiva sufletu**l**.
être dur de la **feuille** *(pop.)* v. *être dur d'oreille.*
être dur d'oreille *(fam.)* a fi **t**a**r**e/fudu**l** de u**r**echi; a fi surd **to**acă; a avea bumbac/vată în ur**e**chi; a auzi-n gură ca cucu**l**; a auzi g**r**eu.
être dur e**n** a**ff**ai**r**es a fi intransi**g**ent în afacer**i**.
êt**r**e **dur** en**ver**s qn**.** a fi s**e**v**er** faţă de cineva.
êt**r**e **d**u **res**s**ort** d**e** a fi de resortul.
126
être économe de ses louanges a fi z**g**îrcit cu **l**aude**l**e.
être effronté comme un page a fi obraznic; a da c**a** cii**n**e**le** pri**n** băţ.
être élevé dans une boîte à coton a fi crescut în puf.
être éméclié a f**i** beat c**r**iţă/mo**r**t; **a** umb**l**a pe d**o**uă cără**r**i.
être emporté comme un fétu *(fam.)* a s**e l**ăsa dus de ap**e**.
être en abomination chez/à qn. a fi u**r**ît d**e** cineva.
être en apprentissage a-şi face ucenicia.
être en arrêt a rămîn**e** cu gura căscată/tabl**o**u/mască.
être en a**va**nce a sosi mai d**e**vrem**e**.
être en baguenaude a umbla cr**e**an**g**a; a bat**e** străzi**l**e.
être en bas de la roue a-i merg**e** rău; a fi d**e**căzut.
être en beauté a arăta bine **(**ma**i** bin**e** c**a** d**e** obic**e**i).
être en brisbille avec qn. *(fam.)* **a** se c**er**ta cu cineva p**e**ntru nimica toată.
être en bon chemin a f**i** p**e** punctu**l** d**e a** reuşi.
être en bon/mauvais équipage *(fam.)* a f**i** bine/prost îmbrăcat.
être en bonne intelligence avec qn. v. ê*tr*e *au mieux avec qn.*
être en bonnes mains *(fam.)* **a** f**i pe** mîini bune.
être de bons termes avec qn. a f**i î**n t**e**rm**e**ni buni cu cin**e**va; a f**i în** raporturi bun**e** cu cin**e**va; a sta b**i**n**e cu** cineva.
être en bon voisinage avec qn. a f**i în** raporturi de bună v**e**cinătate **cu** cin**e**va.
être en boule/en colère *(fam.)* a s**e** înfuria; a-şi ieşi din minţi/din fire.
être en branle a fi în incertitudine.
être en bras/en ma**n**ch**es de chemise** a fi în cămaşă; a fi fără haină.
être en brouille avec qn. a fi certat cu cineva.
être en butte à... a f**i e**xpus **laêtre en cage *(fam.)* a** f**i l**a zdup*f*l**a r**ăcoar**e**.
être en carafe *(fam.)* **a** rămîne în pană.
être enceinte a f**i** însăr**c**inată; **a** rămîne **grea**.
être en chartre *(arg.)* a slăb**i; a se a**sc**u**ţi** *(fam.).***
être en cheville avec qn. *(fam.)* **a** f**i în** cîr**d**ăş**i**e cu cineva.
être en colère a se înfu**r**ia; a-şi i**eş**i/a-şi să**r**i din minţi/din fi**re**.
être encore sur ses pieds *(fi*g.*)* **a** nu s**e lâ**sa abătut.
être encore sur ses quilles *(pop.)* **a** s**e ţi**n**e** încă p**e** picioa**r**e; a f**i** încă verde.

être en/dans la course *(arg.)* a avea şanse de succes/d**e** r**e**uşită.
être en (grand) crédit auprès de qn. a se bucura d**e** înc**r**ederea cv. iva; a avea t**r**ec**ere la** cineva.
être en défaut a. a f**i** pe p**ic**i**or g**reşit; a **nu** f**i** în regulă; **b.** a nu avea d**re**ptat**e**; c. a **l**ipsi.
être en **demeure** en**ve**r**s** qn**.** a rămîne îndatorat cuiva; a dat**o**ra cr. iva **r**ecun**o**ştinţă.
être en dessous *(fig.)* a f**i** prefăcut; a avea o fire ascunsă.
être endetté jusqu'au cou/jusqu'à la gauche *(fam.)* a **ii** dator vîndut, a f**i** în**gl**odat în datorii.
être en double a se omorî cu fi**re**a.
être en doute a sta la îndoia**l**ă; a şovăi.
être en droit de a fi în d**r**ept să; a av**e**a d**re**ptu**l** d**e** a.
être en eau a f**i** năduşit **l**eoa**r**că; **a** f**i** numai o apă; a f**i l**ac d**e** sudoar**e**.
être en émoi a f**i** a**g**itat/tu**l**burat.
être en éveil a f**i** vi**g**i**l**ent.
être en faction a f**i** de santinelă; **a** sta de pază.
127
être en fin. de a f**i** în fruntea/în capul.
être en îiii de course a fi frînt de obos**e**ală.
être enflé comme un ballon *(fam.)* **a. a** f**i** umflat ca **u**n cîrnat; **a fi g**hiftuit; **b.** a f**i** plin d**e** sin**e**/d**e** if**o**s**e**; a nu s**e** da pe cin**e**va,
être en fonds a fi în fondu**r**i *(fam.).*
être en forme a fi în formă/în put**e**re; a se simţi în formă.
être en froid a**ve**c **qn.** a nu s**e** av**e**a bin**e** cu cin**e**va; a s**e** av**e**a rău cu cin**e**va.
être en gaieté a f**i** afumat**t**/ch**e**rch**e**lit.
être en goguette *(fam.)* a f**i** afumat/ch**e**rchelit; a fi abţi**g**uit *(arg.).*
être en grâce auprès de qn. v. ê*tr*e *au mieux avec qn.*
être en grande eau v. *mettre **la** poule au pot.*
être en harmonie avec a f**i în** a**r**monie cu.
être en haut de la roue *(fam.)* a-i me**rg**e bin**e**/d**e** minune; a-i me**r**ge cuiva treburil**e** strună; **a-i** m**e**rge în plin.
être en honneur a f**i l**a mar**e** cinste.
être en jeu a fi în cauză.
tre en l'air a. a s**e af**l**a în** d**e**zordin**e** *(despre lucruri);* **b.** *(arg.)* a **fi** left**e**r/p**e g**eantă.
être en lieu de *(***mc.***)* **a fi î**n măsură să.
être en mauvais/triste/pauvre/piteux équipage *(lit.)* a fi într-o situaţi**e j**alnică.
être en mauvais termes avec qn. a n**u** f**i în** termeni buni cu cin**e**va; a sta **r**ău cu cin**e**va.
être en mesure de a f**i** în măsură **să;** a f**i** î**n** sta**re** să; a f**i** capabi**l** d**e**/să.
être en nage a f**i** năduşit **leo**arcă; a f**i** lac d**e** sudoar**e**.
être en odeur de sainteté auprès de qn. a f**i** în **graţii le** cuiva.
être en paix avec sa conscience a f**i** cu cug**e**tu**l î**mpăcat/cu c**o**nştiinţa **Î**mpăcată.
être en passe de a f**i** pe punctu**l** de; a fi pe ca**le** d**e**; **a** fi gata să; a f**i** cît pe ce să.
être en pays de connaissance a. a s**e af**l**a** printr**e** cunoscuţi; **a se af**l**a** în mediul său; **b.** a f**i într-u**n domeniu fami**l**iar.
être en péril de mort a f**i în** prim**ej**die d**e** moart**e**.
être en pétard *(fam.)* a-i fi**er**b**e**/a-i c**lo**c**o**ti **sî**n**gele** de m**î**nie.

être en pied a fi în **e**x**e**rciţiu**l** funcţiunii.
être en place a fi **î**n s**l**u**j**bă.
être en plein cirage *(arg.)* a f**i** abţi**g**uit *(arg.);* a f**i** b**e**at c**r**iţă.
être en pointe de vin a fi înfi**er**bîntat d**e** băutură.
être en porte-à-faux a s**e** af**l**a **î**ntr-**o** situaţi**e** p**r**im**ej**dioasă.
être en pris**e directe avec qch. a** f**i î**n contact str**î**ns cu c**e**va.
être en prison a sta la **î**nchis**o**ar**e**.
être en proie à a căd**e**a pradă,
être en proie à l'accablement a **se l**ăsa copleşit.
être en quête de a f**i în c**ă**utare** d**e**.
être en relation avec qn. a av**ea** r**elaţii** cu cin**e**va.
être en réputation a fi b**ine** văzut.
être en reste a**ve**c **qn.** a **r**ămîn**e** îndatorat cuiva; a datora cuiva r**e**cunoştinţă.
être en retard a fi în **î**ntîrzi**er**e.
être en ribote *(pop.)* a fi b**eat** criţă/mort; a fi abţi**g**uit *(arg.).*
être en rogne *(pop.)* a-i fi**e**rb**e**/a-i clocoti sîn**ge**l**e** d**e** mî**n**ie.
être en rupture de ban a respin**ge** p**r**e**j**udecăţil**e**/constrîngerile **me**di**ului** său.
128
être en service commandé a fi în exerciţiul funcţiunii.
être en suif *(arg.)* a-i fie**r**b**e**/a-i cl**o**coti sin**g**ele de m**î**n**ie.**
être en tête de liste a fi în capul list**e**i.
être en tôle *(pop.)* a fi **l**a zdup/la răc**o**are.
êtr**e en train de** a f**i** p**e** punctul de.
être en transe *(fam.)* a. v. *entrer dans des rages folles;* **b.** v. *avoir froid dans le dos.*
être entre deux **draps** *(fam.)* a se bă**g**a în scutece.
être (pris) entre deux feux a fi intre d**o**uă f**o**curi.
être entre deux vins a fi afumat/cherchelit.
être entre la vie et la mort a fi într**e** viaţă şi m**o**arte.
être entre Pen**eiume et le marteau** a fi între ci**o**can şi nicovală.
être entre le zis**t et le** z**e**s**t a.** v. ê*tre comme l'âne de Buridan;* **b**. a nu fi nici bun nici rău *(despre un lucru).*
être entre l'orge et l'avoin**e** v. ê*tre entre le zist et le zest.*
être en vadrouille *(fam.)* a umb**l**a crean**g**a.
être en vie a fi în viaţă.
être en voix a fi în v**o**ce.
être esprit borné a fi cap pătrat; **a** fi măr**g**init.
être éveillé comme une portée do **souris** *(fam.)* a nu avea astîmpăr; a nu putea sta **lo**cului; a avea pe dracul în el; a avea mincărime **l**a tălpi.
être facile à faire qch. *(înv.)* **a.** a face cu uşurinţă un lucru; **b.** a f**i** dispus să facă ceva.
être facile à vivre a f**i** om cumsecad**e**, de treabă.
être faible d'esprit *(arg.)* a nu şti de **gl**umă.
être fait comme un chien fou a fi ca **o** sorcovă.
être fait comme u**n rat** *(fam.)* a cădea/a se prinde sin**g**ur în cursă.
être fauché (comme les blés) *(pop.)* a fi lefter; a nu avea para chioară.
être fauchemane *(arg.)* a fi lefter; a **n**u av**e**a para chi**o**ară.
être faux comme un jeton a fi ip**o**crit/făţarnic; a fi cu două feţe; a **li** taler cu două feţe; a avea mai multe **l**imbi.
être fermé à qch. a nu f**i** receptiv; a fi r**e**bel la ceva.
être fermé comme une huître *(fam.)* a avea **o** fire închisă.

être ferme/fort sur ses étriers/sur ses arçons/**sur ses jarrets** *(fi*£.*)* a f**i** rezolut; a-şi susţine ener**g**ic p**o**ziţia.
être ferré à glace/ferré su**r un sujet** a fi t**o**bă/burduf de carte.
être féru/frappé comme un **chien d**u **bâton** a fi bătut ca un cîine.
être féru de qn. a f**i** îndrăgostit **l**u**l**ea de cin**e**va.
être ficelé/fichu, fagoté comme l'as de pique /comme un saucisson/ comme quatre sous/comme un **sac** a li îmbrăcat ca un pui de b**o**gdapr**o**ste.
être ficelle *(arg.)* a fi descurcăreţ, şmecher.
être Ticlui a da de belea/de bucluc; a intra la apă.
être tichii de *(fam.)* a fi capabil de; a fi în măsură/'[11] stare să.
être fier comme Artaban/**comme un coq/comme un paon/**c**omme un pou/comme le moutardier du pape** *(fam.)* a fi ţanţ**o**ş ca un coc**o**ş; **a s**e umila în pene ca curcanul; **a** fi mindru ca un păun; a fi veşnic cu căciula p**e** cap; **a s**e în**g**îmfa ca un păun.
être fils **à papa** a f**i** fecio**r** de b**a**n**i g**ata.
être fils de ses œuvres *(lit.)* a-şi dat**o**ra numai sieşi situaţia; a parveni p**rin** m**e**r**ite**le sale.
être fils de son père a av**e**a calităţi**l**e/defecte**l**e **t**ată**l**ui său.
g – Dicţionar frazeologic francez-romfln şl roman-francez
129
être fin comme Gribouille qui se caclie dans l'eau de peur de la pluie a fi deştept, ça oaia; v. si *avoir le* s*ac*.
être fin s**oûl** *(fam.)* a fi beat criţă/m**o**rt; a umbla p**e** d**o**uă cărări.
être fixé sur le compte de qn. a şti ce-i poate pi**e**lea cuiva.
être (tout) flambant neuf a fi n**o**u-n**o**uţ.
être flambé a da de belea/de bucluc; a intra **l**a apă.
être flanelle a avea o c**o**nstituţie firavă, delicată.
être flatté par la fortune a fi fav**o**rizat de s**o**artă.
ê**tr**e **fleur/tapi**s/**flingue** *(arg.)* a fi **l**efter.
être forcé d'en arriver là a înghiţi **g**ăluşca/bapul; a nu avea înc**o**tro.
être fort comme un **bœuf/comme** u**n Ture** *(fam.)* a fi tare ca piatra.
être fort comme un cliêne a f**i** falnic ca un ste**j**ar.
être fort en bec /en gueule *(fam.)* v. *avoir bon bec.*
être fou à lier a fi nebun de le**g**at/nebun d**e**-a bine**l**ea.
être fou de qn. a fi îndrăgostit lulea d**e** cin**e**va,
être fourni d'argent comme un singe de queue a f**i le**fter; v. **şi *avoir la bourse plate.***
être fraîche comme une rose a avea obra**j**ii ca piersica.
être frais émoulu de a fi pr**o**aspăt abs**o**lvent al un**e**i şco**l**i.
être franc comme l'or a fi sincer.
être franc comme l'os**ier** a fi sincer.
être franc **comme une planche pourrie** a fi făţarnic; a fi cu două feţe.
être franc du collier a. a acţiona deschis, pe faţă; **b.** a t'i **o**m de năde**j**de.
être frappé à mort a f**i g**rav b**o**lnav; a fi bolnav fără scăpare.
être friand de qch. *(fam.)* a fi amator de ceva.
être frit a da d**e** belea/d**e** bucluc; a intra l**a** apă.
être froid comme la glace a fi rec**e** ca gheaţa.
être gai comme un pinson a f**i vesel**.
être garant de qcli. *(fam.)* a garanta un **l**uc**ru**.
être gelé/givré *(arg.)* a fi b**e**at criţă/m**o**rt.
être gelé jusqu'aux os a îngheţa/a fi/a s**e** fac**e** bocnă; a în**g**heţa pînă în măduva **o**asel**o**r.
être gêné dans **les as** *(fa*m.*)*/**d**a**ns les entournure**s/**aux entournures**

a. a nu se simţi la largul său; **b.** a fi strîmt**o**rat băneşte.
être glacé de peur/d'eifroi a-i îngheţa sîn**g**ele în vine de frică; a-i trece cuiva un sl**o**i (de gheaţă) prin inimă; a-i trec**e** cuiva rece prin spate; a-i îngheţa cuiva ficaţii.
être gonflé *(arg.)* a fi îndrăzn**e**ţ; a av**e**a tupeu.
être gonf**lé à bloc** *(pop.)* a fi plin de îndrăzn**e**ală, de **e**ntuziasm.
être gonflé comme une outre a plesni/a se sparge de gras.
être gourmand comme un chat *(fam.)* **a** fi mîncăci**o**s; a mînea ca un spart; a av**e**a burtă d**e** p**o**pă.
être grand elielem *(pop.)* a fi left**e**r.
être grand/haut comme trois pommes *(fam.)* a fi înalt de-**o** şchi**o**apă; a fi numai burtă şi căciulă; a-i mînca dinii/raţele din traistă; a-i a**j**unge pînă la genunchi.'
être gras **à pleine peau/comme un moine** a plesni/a se sparge de **g**ras.
être gras **comme** u**n cent de clous** v. *être maigre/gras comme un coucou.*
être gras/rond comme une caille a fi **g**ras ca un pepen**e**/ca malul.
être gris comme un cordelier a fi beat criţă/m**o**rt.
être gros/haut comme une barrique/comme une v**ache** a fi un ma**l** de **o**m; a avea gabaritul depăşit *(pop.);* a fi de şapte palme în piept/in frunte.
être gros Jean comme devant a ră**mî**n**e m**o**f**l**uz.**
ÎSiî
être gueu**x comme un rat d'église** a fi sărac lipit pămîntului; a fi **go**l mei/prepeleac; a ajun**g**e în sapă de **le**mn; a nu avea nici cenuşă iu vatră; a rămîn**e** cu aţa mămăligii; a nu avea nici tăciune în vatră; a fi cu c**o**atele **go**ale; a nu avea cu ce chi**o**ri o **g**ăină/un şoarece; a-i urla cîinii **î**n casă; a n**u** avea cămaşă pe el; a nu avea sare de mămăli**g**ă; crapă pietrele de fri**g** şi ţi**g**anii in **i**lic.
être habillé comme un fagot/comme une pru**ne** a fi îmbrăcat ca un pui d**e** b**og**dapr**o**ste.
être hanté par des idées noires a fi muncit de **g**înduri n**e**g**re**.
être haut comme ça/c**o**mme ma **botte** *(fam.)* a fi înalt de-**o** şchioapa; a fi numai burtă şi căciulă; a-i mînca cîinii/raţele dm traistă; a-i a**j**un**g**e pînă **l**a **g**enunchi.
être haut en couleurs a avea **o**bra**j**ii ca bu**jo**rii.
être hérissé comme un char**don** *(fam.)* a se zburli ca un arici.
être heureux comme tueur de cochon a fi in culmea fericirii.
être homme à double face/à de**ux envers** v. *être à deux faces.*
être hors d'atteinte a fi la adăpost.
être hors de cause a fi **î**n afară de orice bănuială; a fi afară din cauză; a nu fi in cauză; a nu avea nici un amest**e**c.
être hors **de pair** a nu suferi c**o**mparai ie.
être hors de péril/d'aïfairc a ii iu afara prime**j**diei/în afară de **o**rice prime**j**die.
être hors de prix a costa scump; a fi extrem de c**o**stisitor.
être hors de saison a fi deplasat, *(fi*gj/inoportun/n**e**potrivit.
être hors de soi *(fam.)* a-şi ieşi din l'ire; a se face f**o**c şi pară.
être hors d'état de faire qch. a fi incapabil de a face ceva.
être hors d'halein**e** a-i ieşi cuiva/a sc**o**ate **l**imba de-un cot.
être hor**s du coup** *(fam.)* v. *être hors de cause.*
être hors d'usage a fi scos din uz; a nu mai putea folosi.
être imbibé de vin rouge *(fam.)* a fi beat criţă/m**o**rt.
être incr**evable** *(pop.)* a avea **o** reziste**n**ţă de fier.

être infatué de sa pers**onne** a se ţine cu capul/cu nasul pe sus; v. şi *bomber le torse.*
être innocent comme l'en**fa**nt **qui vient de naître** a ii ne**v**inovat ca un prunc.
être in**tr**a**itable sur u**n **sujet** a fi intransigent.
être ivre comme un**e soupe** a fi beat criţă/m**o**rt.
être ivre mort a fi beat m**o**rt.
être, jaune comme cire/c**omme u**n **citron/co**m**me un coing** a fi galben ca ceara.
être jolie à croquer/jolie comme un **cœur** a fi frum**o**asă coz; a fi ruptă din s**o**are.
être juge et partie a fi şi lup şi **o**aie.
être la bête n**oire de qn.** a fi nesuferit la culme cuiva.
être la chose de qn. *(fam.)* a fi **o** cîrpă în fala cuiva.
êtr**e la cinquième** r**oue de la cha**r**rette/d'u**n **ca**r**rosse** a fi a cincea roată **l**a căruţă.
être la coqueluche de qn. *(fam.)* a fi răsfăţatul cuiva.
être la dupe de qn. a cădea/a se prinde sin**g**ur în capcană/î" cursă.
être la fable/la risée de tout le mon**d**e a ajun**g**e de r;î**s**ul lumii: a se fac**e** de basm; a a**j**un**g**e de c**l**acă; a ajung**e** de **o**cară/de p**o**mină: a se lace de minune; a da de şu**g**ubină; il rid şi curcile.
être la f**ine fleur de qch.** *(lit.)* a fi crema; a fi f**o**t ce e mai bun.
9*
131
être laid à faire peur a fi urît ca d**r**acul; a fi urît f**o**c/mînia pămîntului/ p**o**citania pămî**n**tu**l**ui.
être laid comme les **sept péchés capitaux/comme un pou** v. ê*tre laid* **à** *faire peur*.
être laid comme un crapaud/comme un sin**ge** v. ê*tr*e *laid a faire pe*u*r*.
être l'âme damnée de qn. a ascu**l**ta **o**rbeşte de cineva; a fi dev**o**tat trup şi suf**l**et cuiva; a nu ieşi din v**o**rba/din euvîntul cuiva; a nu s**e** abat**e** din euvîntu**l** cuiva; a se supune/a asculta fără a cricni; a ţine euvîntul cuiva.
être la mouebe du cocl'.c a se agila ca musca **l**a arat; a da lemne la cel ce în**g**rădeşte.
être large d'idées a avea idei lar**g**i; a avea **l**ăr**g**ime de vederi.
être la scie du jour *(fam.)* a fi refrenul la modă.
être la tête de Turc a fi cal de bătai**e**.
être l'avocat du diable a pleda p**e**ntru **o** cauză strîmbă.
êtr**e le bâton de vieillesse de qn.** a fi stîlpul bătrîn**e**ţe**l**or cuiva.
être le bec dans **l'eau** a da din colţ în colţ; a a**j**un**g**e/a fi la aman; a se da de ceasu**l** m**o**rţii; a **o** pune de mămăli**g**ă; a nu şti ce-şi face capului; a fi în încurcătură; a nu şti cum să iasă din încurcătură; a nu mai şti încotro s-**o** apuce/să dea; a nu mai şti p**e** unde să scoată cămaşa; a mi mai şti ce să se facă.
être le bon **ange de** q**n**. a fi **g**eniul bun al cuiva.
être le bouc émiss**aire/le souffre-douleu**r a ii ţapu**l** ispăşit**o**r; a duc**e** hăul şi **g**reul.
être le bourreau de q**n**. *(fam.)* v. *en faire voir de belle*s/*de dures* à *qn.*
être le bras droit de qn. a i'i mîna dr**e**aptă a cuiva/braţul d**r**ept al cuiva.
être le coq de la paroisse/du village *(fam.)* a fi tante de **o**b**o**r.
être le désespoir de qn. a aduce/a duce la desp**e**rar**e** pe cin**e**va.
être l**e diable en personne** a fi dracul pe uscat/dracul **g**ol.
être le dindon **de la farce** a ieşi păcălit; a cădea do fraier; v. şi *être la*

fable/la risée de tout le monde.
être le dos au mur a nu put**e**a fugi.
être le fait de qn. a. a c**o**nstitui m**o**dul de a fi al cuiva; **b.** *(inv.)* a se p**o**lrivi/a-i conveni cuiva.
être léger d'un grain a fi înlr-**o** ureche.
être le jouet de tous v. *être la fable/la risée de tout le monde.*
être le maître a face ce vrea (intr-o împr**ej**urare),
êtr**e le maître d**u **pavé** a d**o**mina situaţia.
être le mauvais **ange de qn.** a fi **ge**niul rău al cuiva.
être lent à comprendre a pricepe **g**reu; a fi **g**reu/tare de cap.
être le parangon des **maris** a fi un sol mod**el**.
être le pigeon dans **l'affaire** *(fam.)* a li gîscă bună de **j**umulit.
être le point de mire a se alia in centrul atenţiei.
être le premier en date a avea pri**o**ri tal**e**/în tîietat**e**.
être lessivé *(fam.)* a fi dus pe copcă; a fi la pămint/terminat; **v**. şi *donner dans un guêpier.*
être libre avec qn. a nu se **j**ena de cineva.
être libre comme l'air a fi liber ca păsările ceru**l**ui.
être logé à la même en**seigne** a fi**e**rbe in aceeaşi **o**ală.
être logé au large a av**e**a o casă încăpăt**o**are.
être logé aux quatre vents a dormi sul) cerul liber.
êtr**e losé entre quatre murs aux frais de l'État** *(fam.)* a fi la zdup.
être loin de/du compte/de son compte a **s**e înşela.
l.!2
être l'**o**m**br**e **de** q**n**. a se ţin**e** scai d**e** cin**e**va.
être long a infirzia.
être long à comprendre a pricepe **g**reu; a fi greu/tare de cap.
être lourd de conséquences a avea c**o**nsecinţe **g**rave.
être maigre/gras connu**e un coucou/comme un hareng sau**r/**comme** u**n clou** a fi slab ca un ţîr; a fi uscat toacă/ca t**o**aca; ca iasca; a fi slab ca un o**g**ar; a ieşi ca c**l**ine**le** din iarnă; a se face iască; a-i cur**g**e oasele; a avea numai sufletul în **o**ase; a fi gras ca scorpia/ca **g**ratia; a-i cur**g**e **g**răsimea/untura pe nas; e numai **g**reabănul de el; e gras d**e**-i num**e**ri coast**e**l**e**.
être maître de la s**ituation** a fi că**l**are p**e** situaţie.
être maître de q**cb**. a dispune liber de ceva.
être maître de soi a fi stâpin pe sin**e**; a se domina.
être mal a fi bolnav.
être m**a**la**de** à **l**a **mort** v. ê*tre* à *la mort.*
être malade comme une bête a fi bolnav/a suferi ca un cîine.
être mal à son aise/mal à l'aise a nu se simţi la largul său; a fi stingherit; a-i fi cuiva oar**e**cum; a s**e** simţi ca p**e**şt**e**le pe uscat.; a nu-i veni la îndemînă.
ê**tr**e **mal** a**ve**c **la fortune** a fi nev**o**iaş.
être mal avec qn. a **n**u se avea bine cu cineva; a s**e** av**e**a rău cu cineva.
être mal bordé a se scula cu faţa la cearşaf; v. şi *avoir le cafard.*
être mal disposé pour/envers qn. a fi răuvoit**o**r faţă de cineva.
être mal en cour a nu se avea bine cu cineva; a se avea **r**ău cu cineva.
être mal en point/mal portant/mal fichu a nu-i fi b**o**ii acasă; a nu ii în apel**e l**ui; a nu-i fi cuiva bin**e**; a nu se simţi în apele sale.
être mal en train a fi prost dispus; a fi în toan**e** rele.
être mal ficelé a fi prost îmbrăcat.
être malheureux comme les **pierres/les briques** a fi nen**o**r**o**cit; a plîng**e**

şi pământul sub el.
être malin comme un s**inge** *(fam.)* a fi viclean ca o vulp**e**; a fi înţărcat de dracu/de Scara**o**ţchi.
être mal intention**né** a fi rău intenţi**o**nat; a avea **g**înduri rele.
être mal luné *(fam.)* a fi prost dispus; a fi în t**o**ane r**e**le.
être mal loti a fi defav**o**rizat de s**o**artă.
être marqué a fi c**o**mpr**o**mis; a râmîne cu ruşinea în **o**braz.
être marqué au **coin d**u **génie** a purta pecetea **g**eniului.
ê**tr**e **m**a**r**qu**é par son métier** a avea **o** deformare profesională.
être marteau *(pop.)* a fi într-o ureche.
être mauvais **coucheur** *(fam.)* a fi al dracului/dat dracului.
être mauvaise graine/herbe/tête a fi s**o**i rău; a fi naţie rea.
être mauvaise langue v. *avoir la gueule ferrée.*
être méchant comme un âne rouge/comme l**e diable/comme** la **gale/ comme une teigne** a fi rău ca dracul; a fi maţ**e** pestriţe/pestriţ la maţ**e**; a fi abraş la inimă; a fi negru la inimă/la sufl**e**t; nu are cap d**e** rău c**e e**.
être mince comme un fil a fi tras ca prin inel; a fi subţire ca **o** trestie.
être mis à l**a porte avec perte et fr**aca**s** a fi dat afară pe brinci.
être mis **à l'index** a fi pus la index.
être mis à **pied** a fi suspendat din funcţie.
ê**tr**e **mis a**u **pied d**u **mur** a i se înfunda cuiva; a-i da de os.
être mis avec goû**t** a fi bine **î**mbrăcat.
être mis comme u**n d**ima**n**ch**e** a ti bine îmbrăcat.
ê**tr**e **mis d**e**dans** a cădea/a se prinde sin**g**ur în capcană/în cursă.
13,'î
Être mis en cause n **fi Im**p**li**c**at**.
être mis h**or**s **de combat** a fi scos din luptă.
être mis sous la remise *(fam.)* a nu mai fi buti d**e** nimic.
être mo**el**le **comme** tin **porc** *(pop.)* v. ê*tr*e *laid à faire peur.*
ê**t**re mot**t**e *(afg.)* v. *avaler sa langue.*
Être monté *(fam.)* a fi pornit (împ**o**triva cuiva).
être moulé sur des déliasses a si da aere.
être mordu *(fam.)* a fi ciubuc; v. şi *avoir qn. dans sa peau.*
être mort de peur *(fain.)* a fi m**o**rt/a muri d**e** fricã; a i se fac**e** cuiva inima cit un purice; v. şi *avoir froid dans le dos.*
être mou comme une chiffe *(fam.) a* fi moale cà **o** cîrpă; a fi **bleg**.
être mouillé jusqu'à la moe**lle** *(fain.)* a fi ud leoarcă/pină-n măduva oaselor.
être muet comme une **tombe** a fi mut/secret ca m**o**rmîntul.
être muet comme un **fra**n**colin pris** a tăcea ca peşlele/ca pămîntul; **a fi** mut/secret ca m**o**rmîntul.
être muet comme un poisson/comme un can**ard/comme une carpe** *(fam.)* a tăcea ca peşlele/ca pămiutul; a fi mut/secret ca m**o**rmîntul.
C'tre né coi**ff**é a fi născut/a se naşte cu căiţă; a fi eu stea în frunte.
(être né d'hie**r** a fi cu caş la gură; a fi boboc; a avea caş **l**a **g**ură; **a** mir**o**si a lapte.
être né du côté gauche a fi c**o**pil din flori.
être n**é sous une bonne étoile** a fi cu stea in frunt**e**; a fi născut/a s**e** naşte cu căiţă.
être né sous une heur**euse planète** a fi cu siea î**n** frunte; a fi născut/a se naş le cu Căiţă,
être né s**o**us **une mauvaise étoile** a nu avea **n**oroc în viaţă,

être net de tout blâme *(lit.)* a ii in afară de **o**rice bănuială; a fi afară din cauză; a nu li în cauză; a nu avea nici un amestec.
être nettoyé v. *avoir la bourse plaie.*
être né u**n samedi** *(fam.)* a fi leneş; a sta cu para-n **g**ură; creşte iarba sub el.
être noir/jupé *(ar*g.**)** a fi beat criţă/mort.
être noir **comme d**u **jais/comme une taupe** *(fam.)* a fi negru ca sm**o**ala; a fi ne**g**ru tăciune.
être nu **comme la mai**n/**co**m**me** un **vèr** *(fam.)* a fi **go**l puşcă/pist**o**l.
être obéi/servi au doigt et à **l'œil** a fi ascultat eu sfinţenie.
être on ne peut plus… a fi cum nu se poate mai…
être orfèvre en la **matière** *(fam.)* a fi as in meserie.
être our**dé** *(arg.)* a fi abţi**g**uit *(afg.).*
être outré a fi indignat.
être paï *(fam.)* a fi b**e**at criţă/mort; a umbla pe două cărări.
être pâle comme uu linge/comme la mort a fi **g**alben ea cea**r**a.
être pann**e** *(pop.)* a fi l**e**fter.
être parc *(arg.)* a fi scutit de nev**o**ie; a avea din ce trăi.
être parée comme un**e épousée de village** a fi ca **o** s**o**rc**o**vă.
être parent de loin a fi rudă îndepărtată.
être paresseux comme une couleuvre/un lé/.ard/uii loir a fi leiieş; a sta cu para-n **g**ură; creşte iarba sub el.
ê**t**re (**u**n **peu) parti** *(fam.)* aii afumaf/cherclielif: a fi abţi**g**uit *(arg.),*
être passé par Cambrai/Tingo/Toc-toc *(pop.)* a fi într-**o** ureche,
être pa**tr**aqu**e** a se simţi pr**o**st.
être pauvre comme Job a fi sărac lipit păminlului,
être payé à l**a journée** a fi plătit eu ziua,
134
être payé pour le savoir a fi Stan Păţitul.
être pendu aux lèvres/aux paroles de (>u. a s**o**rbi cuvintel**e** cuiva; a se uita in **g**ura cuiva.
être pendu haut et court a fi trimis la spînzurăt**o**are.
être percé/trenipé/mouillé jusqu'aux os a fi ud le**o**arcă.
être perdu de dettes a fi în**g**l**o**dat în dat**o**rii; a f**i** dal**o**r vîndut.
être pétri d'orgueil v. *être fier comme Artaban.*
être peureux comme **un lièvre** a fi fric**o**s ca un iepure; a fi cu piele d**e** iepur**e l**a spate.
être pion *(a*/g.*)* a fi abţi**g**uit *(fam.).*
être piqué de la tarentule a da strechea în cineva; a-**1** l**o**vi strechea.
être piqué de quelque mouche a fi iut**e** la mînie; a-i sări ţandăra.
être planté comme un **terme/comme une borne** a sta smirnă.
être plate comme une pun**ais**e**/comme une limande** a fi slabă **ca** o seîndură.
être plein aux as *(fam.)* a fi blind**a**t cu l**o**v**ele *(arg.);*** a f**i** putred d**e** b**og**at.
être plein comme la bourrique à **Robespierre** *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
être plein comme une barrique *(pop.)* v. e*n avoir jusqu'au bec.*
être plein comme une outre/comme un salaud/comme une vache *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
être plein comme un œuf/comme un boudin *(fam.)* v. *en avoir jusqu'au bec.*
être plein d'allant a fi plin d**e** vi**o**iciune.
être plein de soi-même a f**i** plin d**e** sine; a-şi scoate pieptul în afară.

être plein d’espoir a fi plin d**e** speranţă.
être plongé dans le s**ommeil** a d**o**rmi buştean/adînc/dus.
être plumé *(arg.)* a fi chel ca-n palmă; a fi chel ca **o** lună plină.
être plus **bas que la terre** *(fam.)* a avea moralul scăzut/la pămînt.
être plus discret qu’une tombe a fi discreţia întruchipată; a fi mut/
secr**e**t ca mormîntu**l**.
être plus froid que marbre a fi sl**oi** de **g**heaţă.
être plus mor**t que vif** a fi mai mult m**o**rt d**e**cit v**i**u**.**
être plus royaliste que le roi a f**i** mai catolic dec**i**t papa.
être poltron comme un lièvre a f**i** fr**i**cos ca un iepure; a fi cu piele de
iepure la spate.
être pompé à zéro *(fam.)* a avea moralul scăzut/**l**a pămînt.
être (un peu) pompette a fi afumat/cherchelit.
être popote *(fam.)* **a.** a-şi v**e**dea de coada ti**g**ăii; a ţine crat**i**ţa d**e**
coadă; **b.** a fi cazanier; a-i plăcea să stea mai mult acasă.
être porté sur la boisson v. *aimer la bouteille.*
être porté sur la gueule *(fam.)* a fi rnincaci**o**s; **a** mînea ca un spart; **a** avea burtă de
iapă.
être pour moitié dans *(fam.)* a fi răspunzăt**o**r în bună parte de.
être pour partir a fi **g**ata de plecar**e**; a sta ca ţarca-n par.
être pourri de fric *(fam.)* a fi putred de b**og**at.
être pourri de talent *(fam.)* a fi plin de talent.
être près de ses sous/pièces a fi strîns la mină/la pungă, a fi mînă
strinsă.
être présent a fi de faţă.
être prêt à en**trer dans la cage du tigre a** fi cura**j**os c**a** un leu.
être pris à son propre jeu *(fam.)* a cădea în pr**o**pria-i capcană.
être pris au dépourvu a f**i** luat pe nepregătite/pe nepusă masă.
135
êt**re pr**is **au piège** a cădea/a se prind**e** sin**g**u**r** iu cursă.
être pris/se**rr**é **comme** d**a**ns u**n é**t**a**u a fi prins ca inlr-**o** men**g**hine; v. şi
avoir les mains liées.
Stre pris dans ses propres lacets a cădea in propria-i capcană.
êtr**e pri**s **de vertige** a-1 apuca ameţeala.
êt**re p**ri**s de vin** a fi aiumat/cherchelit.
êt**re pris** l**a main dans** l**e** sa**c** *(fam.)* a fi prins cu miţa-n sas.
être propre à **tout** a se pricep**e l**a t**o**ate.
être q**u**itt**e** à **bon compte** a scăpa ieftin; a scăpa ca prin urechile acului/ca
prin minune.
ê**tr**e **quitte envers** qn. a fi chit cu cin**e**va; a nu datora nimic cuiva**.**
êt**re raide** (à **b**la**n**c**)** *(arg.)* a fi lefter; a nu avea para chioară.
être raide à temps *(arg.)* a fi lefter; a nu avea para chi**o**ară.
être raide comme un passe-lacet/comme un passeport *(pop.)* a fi lefter; a nu avea
para chi**o**ară.
être rat *(pop.)* a-şi mînca d**e** sub un**g**hie/de sub tă**l**pi.
être ravi au septième a ii in al n**o**uălea cer.
être rayé du **monde des vivants** a da ortu**l** popii; a se duce pe **l**umea
cealaltă.
être reconnaissant à q**n**. a fi/a rămîne r**e**cunoscător cuiva pentru ceva.
être réduit à fl**a**nc **estoc** a a**j**unge în sapă de lemn; a li sărac lipit
pămîntu**l**ui.
être réduit à la **besace** v. ê*tr*e *réduit à flanc estoc.*
être réduit à l**a chandelle bénite** v. *être sur son lit de mort.*

être réduit à la **dernière extrémité** a a**j**un**g**e în sapă de lemn.
être réduit à la portion congrue a li strîmtorat băneşte.
être réduit à **néant/en poussière** a nu rămîne piatră pe piatră,
être réduit à quia a. a rămine cu **g**ura căscată/tablou/mască; **b**. a fi lefter.
être réduit au **petit pied** a strîn**ge** cureaua.
être réglé comme du papier à musique/comme un papier de musique a ii meticulos in t**o**t ce face; a mer**g**e şnur.
être rétamé *(arg.)* **a**. a fi abţi**g**uit *(fam.);* **b**. a fi **l**eft**e**r.
être riche comme C**ré**sus *(fam.)* a fi putred de b**og**at.
être rincé comme u**n ve**r**re** à **bière** *(arg.)* v. ê*tre* à *la mort.*
être rompu à qc**l**i**.** *(fam.)* a fi priceput/v**e**rsat în c**e**va.
être rompu de fatigue a fi frint de oboseală.
être (complètement) rond *(pop.)* a fi beat criţă/m**o**rt.
êtr**e rond comme des billes/comme une balle** *(faîn.)* a fi beat criţă/mort.
êtr**e rond comme une bourrique/comme un** œu**f** *(pop.)* a fi beat criţă/mort.
être rond comme une pomme *(fam.)* a plesni/a se spar**g**e de **g**ras.
être rond en affaires a fi **l**arg/g**e**n**e**ros în afaceri; a nu fi cîrcofaş.
être rongé de regr**ets** a-i părea rău.
êt**re rossé d'importance** a mînca o bătaie soră cu moartea.
être rôti *(pop.)* a fi in impas.
être rouge com**me un** c**o**q/un **coquelieot/une écrevisse/une pivoine/une tomate/u**n **homard** a se înr**o**şi ca para f**o**cului.
être rouge de honte a-i crăpa/a-i plesni **o**brazul de ruşine.
être sage comme une **image** a sta ca sfinţii.
être sain et sauf *(fam.)* a li teafăr şi nevătămat; a nu avea nici pe dracu**l**.
êt**re saisi d'admiration** a fi cuprins de admiraţie.
136
être alssl de peur/d'épouvante a-**1** apuca frica; **a-1** apuca/a-**1** cup**r**in**d**e **pe** cineva **g**roaza.
être sale comme un cochon/comme un peigne *(fam.)* a fi murdar ca un porc; a fi s**l**in**o**s.
être sans cœur a f**i** fără inimă; a nu avea inimă; a fi de piatră.
être sans défaillance a fi cinstit; a nu avea nimic să-ţi repr**o**şezi.
être sans emploi a f**i** ş**o**mer; a fi fără slu**j**bă.
être sans **issue** a nu avea nici o ieşire.
être sans le rond/sans un flèclie/un rotin/un sapé que *(ar*g.*)* a fi **l**efter; a nu av**e**a para chi**o**ară.
être sans **le sou** a fi **le**fter; a nu avea para chi**o**ară.
être sans préjugés a nu avea pre**j**udecăţi.
être sans rapport avec a nu avea nici **o** legătură cu; a fi cu t**o**tul deosebit de.
être sans scrupules a nu avea scrupule; a fi lipsit d**e** scrupu**l**e; a n**u** **a**ve**a** conştiinţă; a da cu barda-n Dumnezeu.
être sans un sou *(fam.)* a fi lefter; a nu avea para chioară.
être sans un sou vaillant a fi **le**fter; **a** nu avea para chi**o**ară.
être sans voix a-i pieri **g**raiul; a rămine fără **g**las.
être savant jusqu'aux dents a fi burduf/t**o**bă de carte.
être sec *(fam.)* a-i pieri **g**raiu**l**; a **r**ămin**e** fără **g**las/mut.
être s**e**c **comme** u**n cotret** *(fam.)* v. ê*tre maigre/gras comme un coucou.*
être sec comme un hareng *(fam.)* v. ê*t*re *maigre/gras comme un coucou.*
être sécot/désossé/trans**parent** v. ê*tre maigre/gras comme un coucou.*

être secret comme un coup de canon a fi gură spartă.
être serré *(arg.)* a. a nu avea para chi**o**ară; **b**. a fi ar**e**stat.
être serrés/pressés comme des barengs en caque/comme des sardines a fi în**g**hesuiţi/a sta ca sardelel**e**.
être seul sur la terre a fi sin**g**ur pe **l**um**e**.
être siphoné *(arg.)* a fi într-o ureche.
être sobre comme un chameau *(fam.)* a fi chibzuit.
être sobre de louanges a fi măsurat în laude; a f**i** zgîrcit în c**o**mplimente.
être solide comme le Pont-Neuf *(fam.)* a **i**i sănătos Iun.
être solidement charpenté *(fam.)* a fi lat în sp**e**t**e**; a fi robust.
être son maître a fi de capul său; a nu depinde de nimeni.
être sonné *(pop.)* a fi intr-**o** ureche.
être sorcier a. a fi dibaci; **b.** a fi greu de înţeles.
être sorti *(fam.)* a fi distrat; a fi eu **g**hidul aiurea; a dormi în' fr**o**nt.
être sorti de la cuisse de Jupiter a fi din cei cu **o**as**e** sfinte.
être sot à t**riple étage** v. ê*tre bête à faire plaisir.*
être sot à vingt-quatre carats v. ê*tre bête à faire plaisir.*
être sot comme un **panier** v. ê*tre bête à faire plaisir.*
être sot en trois lettres v. ê*tre bete à faire plaisir.*
être soûl comme un cochon/comme une grive/un**e bourrique** *(fam.)* v**.** *avoir le piment sale.*
être soûl de qch. v. *en avoir assez.*
être soupe au lait *(fam.)* a fi iute la mînie.
être souple comme un gant/comme un roseau a fi docil/supus.
être souple comme, un verre de lampe *(fi*g. *fam.)* a ii ţ**e**apăn,
être sourd comme un pot v. ê*tr*e *dur d'oreille.*
être sous la férule de q**n**. a fi/a se af**l**a/a trăi sub călcîi; a fi ia discreţia/ la ch**e**r**e**mul cuiva.
être sous la griffe de qn. a ajunge in puterea cuiva; a începea pe mina cuiva/în **g**heara cuiva; a cădea pe mina cuiva.
137
ê**tr**e s**ous l'aile de qn.** a se afla sub protecţia cuiva.
être s**ous le coup de a**. a fi pasibil de; **b**. a se afla sub efectu**l**.
être sous le couteau a fi cu cuţitu**l** la **o**s.
être sous le feu des projecteurs' *(fi*g.*)* a fi de ma**r**e actualitate.
être s**o**us **les drapeaux** a fi sub drap**e**l/sub arme.
ê**tr**e sous **presse** a fi sub tipar.
ê**tr**e **so**us **terre comme une taupe** a se izola de **l**um**e**; a sta ca un huhurez.
être sport *(fam.)* a fi salon.
être sujet à la **pince** *(fam.)* a avea obiceiu**l** să ciordească.
être sujet au **rbume** a răci uşor.
être sûr de q**n**. a avea încr**e**dere în cineva; a fi si**g**ur d**e** cin**e**va.
être sur des charbons **ardents** a sta pe cărbuni aprinşi; v. şi *brûler à petit feu.*
ê**tr**e **sur des/les épi**n**es** a sta p**e g**himpi; a sla ca pe ace/**g**himpi/cuie.
être sûr de son coup a mer**g**e/a **j**uca **l**a si**g**ur; a călca pé iarbă v**e**rde.
ê**tr**e **sûr de son fait** a v**o**rbi pe bază d**e** fapte; a fi si**g**ur de ceeà c**e** spune.
être sur la **bon**n**e route/voie** a fi p**e** calea cea bună.
être sur la braise a sta ca p**e** cărbuni aprinşi.
être sur la branche *(fam.)* v. ê*tre comme Voiseau sur la branche.*
ê**tr**e su**r la corde raide** a fi **l**a anan**g**hie/la strîmtoare.
être sur la défensive a sta în defensivă.
être sur la paille a. a fi sărac lipit pămîntului; **b**. a o duce **g**reu.

être sur la piste de qn. a fi pe urmele cuiva.
être sur la réserve a fi rezervat; a sta în rezervă.
être sur la sellette *(fam.)* a fi pers**o**ana la m**o**dă, desp**r**e care se v**o**rbeşte; a fi cap de afiş.
être sur le billard *(fam.)* a fi pe masa de operaţie.
être sur **le bon pied** a se afla într-**o** situaţie avantaj**o**asă.
être sur le départ v. ê*tre po*ur *partir.*
être sur le dos *(fam.)* a fi b**o**lnav/**o**b**o**sit; a sta la pat.
être sur le dos de qn. *(fam.)* a hărţui pe cineva.
être sur le flanc a fi frînt de **o**b**o**seală.
être sur le grabat a fi b**o**lnav la pat.
être sur le gril a sta ca pe **je**ratic; a se p**e**rpe**l**i.
être sur le pavé a rămîne pe drumuri; a rămîne de dîrvală.
être sur le pied de guerre a fi pe pici**o**r de răzb**o**i.
être sur le point de a t'i pe punctul de; a fi cît pe ce să.
être sur le qui-vive a fi în **g**ardă; v. şi *avoir l'œil à tout.*
être sur le retour a. a fi pe punctul de a se întoarce; **b.** *(fam.)* a începe să îmbătrînească.
être sur le sable *(pop.)* a. a rămîne pe drumuri; a rămîne de dîrvală; **b.** a fi/a trăi in mizerie.
être sur les dents a. a avea mult de lucru; **b.** a fi frînt de **o**b**o**seală.
être sur les/des épines a sta ca pe ace/pe **g**himpi/pe cuie.
être sur les gen**oux/sur les rotules** a fi f**rî**n**t** de **o**boseală.
être sur les rangs a c**o**ncura/a candida (pentru un p**o**st).
être sur les registres de qn. *(fam.)* a fi in atenţia cuiva.
être sur les talons de qn. *(fam.)* a fi pe urmele'cuiva.
être sur le tapis a fi **o**biect de discuţie.
être sur l'**i**ndex a fi pe lista neagră.
être sur**pris par** la **nuit** a-**1** apuca noaptea.
être surpris par la **pluie** a-**1** apuca p**l**oaia.
être sur sa bonn**e mine** a arăta bine,

être sur sa bouche a fi lacom la mîucăfe.
être sur sa fin a fi pe slîrşite.
être sur ses gardes a fi cu băgare de seamă; a sla de veghe/de stra**j**ă; a fi în **g**ardă.
être su**r son déclin** a fi în declin.
être sur son départ a fi gala de plecare; a sla ca larea-n par.
être sur son **lit de mort** a f**i** p**o** palul **d**e m**o**arte.
être sur son **ter**r**ain** a fi **i**n elementul său.
être sur son trente et un a **l**i spilcuit/ferches.
être s**ur toutes les lèvres** a fi subiect de discuţie; a fi la **o**rdinea zilei.
être sur un bon pied a fi bine văzut.
être sur un**e mauvaise pe**n**te** a **o** lua/a apuca pe un drum **g**reşit; a apuca **o** cale **g**reşită; a se deda la re**l**e.
être s**ur un volcan** a sta pe un vulcan.
être suspendu aux lèvres **do qn.** a s**o**rbi cuvintele cuiva; a se uita în **g**ura cuiva.
être taillable et corvéable à merci a fi la discreţia/cheremul cuiva.
être taillé à la serpe/à coup de serpe *(fam.)* a fi din topor/din butuci.
être taillé en Hercule *(fam.)* a **f**i lat in spele; a fi r**o**bust.
êtr**e tendre comme la rosée** a se t**o**pi **i**n **g**ură.
être tenu de a se simţi **o**bli**g**at să.
être terr**e à ter**r**e** a fi pr**o**zaic.

être têtu comme une mule/comme un mulet a fi încăpăţînat ca un **ca**tir; a fi turc.
être timbré *(fam.)* a fi îutr-o ureche.
être tiré à quatre épingles a fi pus la patru ace; a fi spilcuit.
être tombé sur la tête a fi căzut în cap; a fi într-**o** ureche.
être toujours à la remorque *(fam.)* a rămîne de căruţă.
être toujours cbez l'un ou cbez l'autre a face mereu vizite.
être toujours dans **la note** a f**i** înt**o**tdeauna în n**o**tă; a fac**e** înt**o**tdeauna ceea ce trebuie.
être toujours en scène a **se** crede buricul pămîntului; a **i** se umfla cuiva pip**o**ta ***(pop.).***
être toujours par voies et par chemin**s** a cutreiera lum**e**a în **l**un**g** şi-n lat; a vînfura mări şi ţări; a umbla melea**g**uril**e**.
être toujours pen**du à la ceinture/aux basques de qn.** a se ţine scai d**e** cin**e**va; a se ţin**e** de cineva ca scaiul de **o**aie.
être toujours prêt à en découdre a f**i** pus pe harţă; a f**i** eu resteu**l l**a brîu.
être toujours **sur la brèche a. a** f**i** înt**o**tdeauna **g**ata d**e l**uptă; **b.** *(fi*g.*)* a **ii** în p**l**ină activitate.
être toujours sur/derrière le dos de qn. a nu slăbi din **ochi pe** cineva.
être toujours sur les chemins *(fam.)* a cutreiera lum**e**a în lun**g** şi-n **l**at; a vîntura mări **şi** ţări; a umbla melea**g**uril**e**.
être tout acquis à qn. *(fam.)* a fi trup şi sufl**e**t pentru cineva.
être tout à son affaire a se dedica trup şi suflet unui **l**ucru.
êtr**e tout chose** *(fam.)* **a.** a fi uimit; **b.** a nu-i f**i** b**o**ii acasă; a nu fi în apele **l**ui.
être tout décontenancé a-şi pierde cumpătul/bus**o**la/păscăfia/păscăliile/stăpînirea de sine/calmul/sin**g**ele **r**ec**e**.
être tout d'une pièce a. a f**i** dintr-**o** bucată; a fi intransig**e**nt; ce-i **î**n **g**uşă şi-n căpuşă; **b**. a fi neciop**l**it.
être tout en eau a f**i** ud leoarcă.
être tout en sang a fi plin de **si**n**ge.**
139
être tout feu tout flammes a ci**o**c**o**ii de ener**g**i**e**.
être tout juste lion **à garder les oies a** f**i** pr**o**st ca n**o**aptea.
être t**out moulu a t'i** frint de **o**b**o**seal**ă**.
être tout ouïe *(juin.)* v. *être tout yeux tout oreilles.*
êtr**e tout petit garço**n a fi/a se simţi inferi**o**r.
être tout raplati *(fa*m.*)*/**r**a**pl**apla *(pop.)* a fi frint de **o**b**o**seală.
être tout rond a f**i** sincer, deschis, cinstit.
être tout sucre, tout miel a fi numai lapte şi miere.
être tout yeux tout oreilles a fi numai ochi ş**i** urechi; **a** ascu**l**ta cu **z**ec**e** urechi,
être tr**aîné comme un fétu** *(fi*g. *fam.)* a s**e** lăsa dus d**e** apc.
êtr**e t**r**an**s**porté de joie** a nu-şi (mai) încăpea în piele de bucurie.
être trempé comme un**e** s**oupe/comme un canard** a fi ud leoarcă.
être trempé jusqu'aux os a fi ud **le**oarcă.
être très bas v. ê*tre à l'artic*l*e d*e *la mort.*
être très fleur bleue *(lit.***)** a fi sentimental, naiv.
être très **pot-au-feu** *(fam.)* a-şi vedea de c**o**ada tigăii.
être triste à **mourir** v. ê*tre triste comme un bonnet de nuit.*
êtr**e triste comme nu bonnet** d**e nuit** a fi amărît ca un pui de ci**o**ară; a fi ca mu**g**urul brumat; v. şi *avoir l*e *cafard.*
être troué comme une écumoiro *(fam.)* a fi ciuruit de **g**l**o**anţe.

être un avaleur de sabres *(fam..)* a fi scamator.
être un blan**c bec/un béjaune** a fi cu caş **l**a **g**ură; a mirosi a **l**apt**e**; a fi boboc.
être un bon **à rien** a nu fi bun de nimic/de nici **o** brînză: a tăia **î**n **g**rindă.
êtr**e** u**n cerveau br**ûlé**/une tête brûlée** *(fam.)* a fi zănatec.
être un chevalier d'industrie a trăi din expediente; a fi bişniţar.
êtr**e une fine mouche** *(fam.)* a fi dibaci.
être une langue d'aspic *(fam.)* a fi rău de **g**ură; a avea limbă ascuţită.
être un **enfant de choeur** *(fam.)* a fi naiv/nevinovat; a fi n**e**vinovat ca un prunc.
être un**e paire de bottes sans cervelle** *(fam.)* v. ê*tr*e *bêt*e *à faire plaisir.*
être une poire *(fam.)* a fi nătăfleţ/neaţă.
être une tête en **l'air** *(fam.)* a fi **g**ură-cască; a umb**l**a cu capul intre urechi.
être une tête forte a şti ce vr**e**a; a s**e** impune.
être une vieille culotte de peau *(fam.)* a fi un Moş Teacă.
être une vieille noix *(fam.)* v. ê*tr*e *bête à faire plaisir.*
être une vraie fleur *(arg.)* a fi uşor de tras p**e** sfoară.
être un fort en **thème** *(fam.)* a fi **(**u**n** el**e**v) t**o**cilar.
être un gibier de potence a fi bun d**e** spînzurat/de ştrean**g**.
être un **gros bonnet** a fi virf şi cr**e**ştet; a fi **g**ran**g**ur/ştab *(fam.).*
être un homme de main a rup**e** mîţa-n d**o**uă.
être unis comme les doigts de la **main** v. ê*tre amis à la vie et à la mort.*
être unis pour le meilleur et pour le pire a fi uniţi la bine şi la rău; a mînea piine **şi** sare cu cineva **(**o viaţă întrea**g**ă); a-şi mînca amarul împreună cu cineva.
être un man**che** à **balai** *(fam.)* v. ê*tre maigre/gras comme un coucou.*
être un **man**g**e-merde** *(pop.)* v. ê*tre avare comme Harpagon.*
êtr**e u**n **mec à la mie de pain** *(pop.)* a fi un coate-**go**ale/un maţe-fript.e.
être un **ours mal léché** *(fam.)* a avea păr pe limbă; a f**i** din t**o**p**o**r/din butuci.
être un **panier percé** a fi sac fără fund.
être un pauvre hère/un c**r**ève-**l**a-**f**ai**m** *(pop.)* a fi un muritor de f**o**ame/ un amărît; a fi un c**o**ate-g**o**ale/un maţe-fripte.

140

être **un peu cinglé** *(fam.)* a fi într-**o** ureche.
être un peu ficelle *(fam.)* a f**i** şmecher/şiret.
être un peu loufoque *(pop.)* a fi într-o ureche.
être un peu lourd *(pop.)* a nu f**i** prea isteţ; a fi gr**e**u/tare de cap; a pricepe **g**reu; a avea cap **g**reu.
êtr**e** un **peu ramollo** *(fam.)* a fi zaharisii/ram**o**lit.
être un **peu** zinz**in** *(fam.)* a fi într-**o** ureche.
être un propre à rien a fi o freancă-fleancă.
être un puits de sci**ence** a fi burduf/t**o**bă d**e** cart**e**.
être un sac de vin a tra**g**e **l**a măsea.
être un traîneur de sabre *(fam.)* a fi fanfaron şi bătăi**o**s.
être un va-nu-pieds a fi un c**o**ate-**go**ale/un maţ**e**-f**r**iple.
être un **vieux hibou** a trăi ca un huhurez/ca **o** bufniţă.
être un **vrai ma**n**che** *(pop.)* a părea stîngaci/nătăfl**e**aţă.
être un vrai Saint-Ber**nard** *(fam.)* a fi credincios ca un cîine.
être vache **envers** qn. *(pop.)* a face o mă**g**ărie cuiva.
être vanné *(arg.)* a fi f**r**înt de ob**o**seal**ă**.
être ver**t de peur** *(fam.)* v. ê*tre* 7*nort de peur*.
être victime de a cădea victimă.

être vidé jusqu'à la mœlle ***(fam.)*** a fi frînt de **o**b**o**seală.
êtr**e vieux comme les rues/les chemi**n**s** a f**i** băl rin ca vremea.
être vieux comme **Matb. usa. lein** a fi bătrîn ca vremea; a fi împovărat de ani.
être vieux jeu a avea **g**usturi învechit**e**; a fi de pe vremea lui Pazvante.
être vif comme la poudre *(fam.)* a se aprinde repede.
être vite sur jambes *(arg.)* a pricepe repede.
être vivant a fi in viaţă.
étriq**ue**r **la peau** à **qn.** *(arg.)* v. *battre à bras raccourcis.*
eu égard à finind seama d**e**; luînd în consid**e**rar**e**.
évaluer à première vue/à vue de nez a calcula din **o**chi.
éveiller des soupçons a da d**e** bănuit; a trezi bănuieli.
éveiller la méfiance de qn. a da de bănuit; a trezi bănuieli.
éventer la mèche/la mine a prinde firul/mişcarea; a descoperi s**e**cretul.
éventer un secr**et** a descoperi secretul; a prinde firul/mişcarea.
éventrer **un coffre-fort** a spar**g**e **o** casă de bani.
examiner à tête reposée a studia la rece.
examin**er sur toutes les coutu**r**es** *(fam.)* a privi un **l**ucru p**e** toate feţele.
exaucer les vœux **de qn.** a îndeplini dorinţele cuiva; v. şi *faire la volonté de qn.*
exer**cer la patience de qn.** a pun**e** răbdarea cuiva la încercare.
exercer un métier a practica/a profesa **o** meserie.
expédier qn. dans l'autre monde a trimite/a expedia p**e** cineva pe lumea cealaltă.
expert en écritur**es** expert c**o**ntabil.
expier une faute/ses **fautes** a-.şi ispăşi păcatul/păcatele; a-şi plînge păcatele; a-şi spăla păcatul.
exposition d'un enfant nouve**au-né** aband**o**nare a unui nou-născut.
extrême nécessité sărăcie lucie.
f
fac**e/fi**g**u**r**e**/mi**ne de** carême **g**alben ca ceara.
facil**e à dire** uşor de spus/de zis.
facile comme bonjour/comme to**u**t simplu ca bună ziua.
fagot d'épines om ursuz, ciufut.
faire à **croume** *(arg.)* a vinde pe dat**or**ie/pe credit.
faire acte d'autorité a face act de aut**o**ritate.
faire acte de présence a face act de prezenţă.
faire affaire avec qn. a trata cu cin**e**va.
faire allusion a face aluzie; a tra**g**e un ibrişin *{fum.).*
faire amende honorable a-şi recunoaşte greşeala; a-şi cere ieri are în public.
faire appel à la bourse de q**n**. a c**e**re bani cuiva.
faire à qn**. une conduite de Grenoble** a arunca cu pietre/ cu piatra în cineva.
faire argent de tout a scoat**e** bani din piatră seacă.
faire attendre q**n**. a fac**e** pe cineva să aştepte.
faire attention a fi atent; a băga de seamă; a **l**ua seama; a av**e**a **g**ri**j**ă.
faire a**u** k**i**t/au kik**i** *(arg.)* a-i suci cuiva **g**îtu**l**.
faire autorité a. a s**e** impun**e**; **b**. a avea renum**e**.
faire avaler la **pilule** à **qn.** a-i vîrî cuiva ceva p**e** **g**ît.
faire bais**ser le diapason/le ton à qn.** a i-o reteza cuiva *(fem.);* a r**e**teza pe cineva; v. şi *abattre l'orgueil de qn.*
faire balai *(arg.)* a-şi **r**ata **l**ovitu**r**a,

faire balle/ballon/godard *(pop.)* v. *avoir les crocs.*
faire bamboebe *(pop.)* a **o** face **l**ată; a face chef pînă-n zori; a se pune pe mîncat şi pe băut; a tra**g**e/a face un chef.
faire banco à q**n**. *(pop.)* a se da **l**a cineva.
faire bande à **part** a face opini**e** s**e**parată; a se ţin**e** de**o**parte.
faire banqueroute à l'honneur a se dez**o**n**o**ra.
faire banqueroute à qn. a mînea sin**g**ur bucatele şi a lăsa alt**o**ra zeama.
faire baraque *(arg.)* v. *crever dans la main.*
faire barbe à qn. *(pop.)* a ţine piept cuiva; a pun**e** opor.
faire barrage à q**c**h**.** a pun**e** stavilă la ceva.
iafre battre des montagnes a vîrî/a semăna vrajbă; a face zizanie.
faire baver **qn.** a sc**o**ate pe cineva din sărite/din răbdări.
fair e beau *(arg.)* a reuşi.
faire bien l**es** ch**os**e**s** a **o**feri **o** masă bună invitaţil**o**r.
faire bisquer qn. *(pop.),* a sc**o**ate pe cineva din sărite/din răbdări.
UZ
faire bloc contre a **se** uni strîns împotriva.
faire bombance *(pop.)* a **o** face latră; a face chef pînă-n z**o**ri.
faire bon aceueil à qn. a primi bine pe cineva; a p**r**imi cu căldură p**e** cineva; a aştepta pe cin**e**va cu c**o**laci calzi; a primi pe cineva eu toată inima.
faire bondir qn. a scoate p**e** cineva din sărite/din răbdări.
faire bon marché de s**a peau** a nu-şi precupeţi viaţa.
faire bon marché d'une chose a nu d**a** doi bani/un ban/**o** para chioară pe ceva; a nu pune preţ. p**e** ceva.
faire bon ménage avec qn. a face/a duc**e** casă bună cu cineva; a se înţele**ge** bine cu cineva.
faire bonne chère a mînca bin**e**.
faire bonne contenance a**-şi** păstra sîn**ge**le rece; a nu se pierde cu firea.
faire bonne figure/mine/impression a face impresie bună; a şti **să** te porţi în lume; a fi amabil.
faire lionne mesure/bon poids *(fam.)* a da cu bătaie la cîntar.
faire bonne mine à mauvais jeu a face **ha**z d**e** necaz.
faire bonne mine à qn. v. *faire bon accueil à qn.*
faire bon visage a salva aparenţele.
faire bon visage à qn. a fi amabil cu cineva (deşi îi est**e o**sti**l**).
faire bon visage contre mauvais **cœur** a fac**e h**a**z** de necaz.
faire bouillir du lait à qn. a face plăcere cuiva.
faire bouillir la marmite a ţin**e** casa; a asigura existenţa familiei.
faire bouillir qn. a scoat**e** p**e** cineva din sărite/din răbdări.
faire boule de neige a se umfla; a lua propo**r**ţii.
faire bourse commune *(fam.)* a pune banii la un loc.
faire brèche à a combate, a ataca.
faire briller qn. *(fam.)* a pune pe cineva într-o **l**umină bună.
faire brin de salade *(arg.)* a tra**ge** ţeapă.
faire buisson creux a da chix; a o da în bară; a d**a** carul de ma**l**.
faire ça ou peigner la girafe! ***(fam.)*** **o**ri asta **o**ri nimic, tot atîta **e!**
faire capot a face marţ; a da gata.
faire carrière a fac**e** carieră.
faire easquer qn. *(pop.)* a sc**o**at**e** bani de la cineva.
faire cause commune avec qn**.** a face cauză c**o**mună cu cineva.
faire cavale *(arg.)* a **e**vada din închis**o**are.
faire cavalier s**eul** a se izola de lum**e**; a sta ca **un huhu**rez.

faire celui qui ne sait pas a se face că n**u** ştie; a face pe niznaiu**l**.
faire cesser un malentendu a pun**e** capăt unei neînţele**g**eri.
faire chambre à part a dormi în cam**e**re s**e**pa**r**at**e**.
faire chanter *(arg.)* v. *donner à qn. son paquet.*
faire chan**ter qn.** a şanta**j**a pe cineva.
faire chère lie v. *faire bamboche.*
faire chibi (s)/gilles *(arg.)* **a.** a **o** lua la fugă/**l**a sănăt**o**asa; a **o** lua din loc; **b.** a **e**vada din închis**o**are.
faire chique-choque *(arg.)* a se lupta.
faire chorus a face cor cu alţii; a ţine hangul.
faire chou blanc a da chix; a da carul de mal; a **o** da în bară.
faire claquer son fouet a. a plesni/a pocni din bici; **b.** v. *affecter de grands airs.*
faire comprendre/expliquer une chose à qn**.** a-i deschide cuiva capu**l**.
faire confiance à qn. a avea incredere/a **se** încrede **i**n cineva.
faire con**tre mauvaise fortune bon cœur** a face haz de necaz.
faire corps **avec** a **s**e ralia; a face c**o**rp comun cu.
143
faire couic *(pop.)* a da ortul popii; v. şi *aller à Crevant.*
faire couler beaucoup d'encre *(fam.)* a face să se scrie d**e**spr**e ti**n**e.**
faire, couler de la salive a da de vorbit; a intra în **g**ura **l**umii.
faire couler le sang a face vărsare de sing**e**.
faire coup double *(fam.)* a **o**morî doi iepuri dintr-o lovitură; a **o**morî două muşte dintr-**o lo**vitură; a d**a** două l**o**vituri d**e**odată; **a** lovi **cu** o măciucă d**o**uă capete.
faire courir qn. a pune pe cineva pe drumuri.
faire cracher ses soupapes *(arg.)* **a** s**e** ch**er**che**l**i; a se face ţuşcă.
faire craquer *(arg.)* a c**o**mit**e** un furt prin spar**g**ere.
faire crédit à qn. a. a deschide cuiva credit; **b.** v. *s'en remettre à **qn.***
faire croire qeli. à qn. a c**o**nvin**g**e pe cin**e**va de ceva.
faire crouler une salle sous les applaudissements a fac**e** sa **s**e z**g**udui**e** sala de aplauze; v. şi *applaudir à tout rompre.*
faire crouler un raisonnement a spulbera un raţionament, a-**1** reduc**e la** zero.
faire cuire son homard *(pop.)* a se înroşi ca pa**r**a focului.
faire cul sec *(pop.)* a da de duşcă (un păhărel): a da pe **g**it un pahar/**o** sticlă; a **go**l**i** paharul pînă-n fund; a răsturna paharul pe **g**it.
faire damner/déborder qn. a scoate pe cineva clin sărite/din răbdări.
faire danser la **couverte** à **qn.** v. *avoir qn. jusqu'à l'os.*
faire danser l'anse du panier a fura de **l**a coşniţă; a încărca socotea**l**a la piaţă.
faire danser les écus a arunca banii pe fereastră; a spînzura/a-şi ris**ipi** banii; a se **j**uca cu banii; **a** lua cu **o** mînă **ş**i a da cu alta.
faire danser qn. a **j**uca pe cineva **p**e degete.
faire dans les vin**s** *(fam.)* a face c**o**merţ cu vin.
faire date/époque a fac**e** ep**o**că.
faire déborder qn. a sc**o**ate pe cine**v**a din să**r**it**e**/din răbdări.
faire de ça un fromage a fac**e** din ţintar a**r**măsar.
faire défaut a lipsi.
faire de la bille *(arg.)* a cîştiga biştari/l**o**vele.
faire de la bouillie pour les ébats a pi**e**rde vremea; a lîrn**o**si man**g**alul; a număra foile din plăcintă; a căuta iepuri in biserică: a bate halcaua; a duce pămtnt din vale-n deal: a rezema p**e**reţii/peretele; a

căuta p**e**ri în palmă; a sta degeaba; *a* căuta coada prepeliţei; a căuta lapte de b**o**u.
faire de la bourrache/de la rouspétance/du ress**aut** *(arg.)* a-şi ieşi din mint i/din fire; a se aprinde d**e** mînie; a-1 apuca dracii; a-i veni cuiva toţi dracii; a nu vedea lumea înaint**e**a **o**chilor; a lua f**o**c *(fam.).*
faire de l**a copie sur lui** *(arg.)* a da/a t**re**c**e**/a c**e**rne p**e** cineva prin ciur şi prin dirm**o**n; a forl'eca p**e** cineva; a înc**o**ndeia pe cineva; a-i scoat**e** cuiva p**o**noase: a aran**j**a bine pe cineva *(tr.).*
faire de l**a graisse** a prinde osînză.
faire de l**a gratte** *(fam.)* a mai scoate un ban de ici d**e** co**lo**; a **re**aliza mici cîştiguri; a face un ciubuc.
faire de l'aimant *(ar*g.*)* **a.** a fi de efect: **b.** a da **g**ata: a face praf; a face pe grozavul/pe zmeul; a face paradă; a se da mare *(ar*«.*).*
faire de la lèche à qn**.** a pe**r**ia pe cineva; a linge cizmele cuiva; a umbla cu măturică.
faire de la **mousse** *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
faire de la musique *(arg.)* a fac**e** mărturisiri; a-şi denunţa complicii.
faire de la nuit le jour et du jour la nuit a lace din n**o**apte zi **şi** din zi n**o**apt**e**.
144
faire de la peau d'un bonbomme un tambour *(fam.)* a face cuiva spinarea tobă; v. şi *battre à bras raccourcis.*
faire **de la peine à qn.** a fac**e** pe cineva să sufere; a întrista pe cineva.
faire de la **putas**se *(pop.)* a-şi i**e**şi din minţi/din fir**e**; a s**e** aprinde de mîni**e**; a-1 apuca dracii; a **l**ua foc *(fam.).*
faire de la renaude *(ar*g.*)* a face **g**ă**l**ăgie/gît/scanda**l**; **a** face t**e**vatură; a s**e** umfla în bo**jo**ci *(pop.);* a face zarvă.
faire de la **resquille** *(arg.)* a intra pe blat *(pop.).*
faire de l'effet a fac**e**/a produce **e**fect; a fi de ef**e**ct.
faire de la **taule** *(pop.)* a intra la răcoare.
faire de l'eau claire *(fig.)* a da chix; a da caru**l** de ma**l**; **a** o da **î**n bară.
faire de l'embrouille *(arg.)* **a** comp**l**ica lucru**r**i**l**e.
faire de l'épate/des épates/du fotn/de l'almant/de l'huile/de la mousse/ du pallas/de la **pose** *(pop.)* a da **g**ata; a fac**e** praf; a fac**e** pe **g**rozavul/ p**e** zm**e**u**l**; a face paradă; a se da ma**r**e *(arg.).*
faire de l'esbrouîe/des esbroufes a fac**e** p**e** n**e**bunul; **a** arunca praf în **o**chi; v. şi *affecter de grands airs.*
faire de l'esprit a. a fac**e** p**e** d**e**şteptu**l**; **b.** a **gl**umi.
faire de l'œil à qn. *(pop.)* a fac**e** cuiva cu **o**chiu**l**.
faire de l'usage *(fam.)* a fi durabil *(despre lucruri);* a mi cun**o**aşte m**o**arte.
faire déménager qn. *(fam.)* a da afară pe cineva; a da papucii cuiva.
faire deml-tour *(fam.)* a**.** a face stînga-mpre**j**ur; **b.** a se întoarce din d**r**um; **a l**ua poteceaua înap**o**i.
faire de nécessité vertu a s**e** achita cu amabi**l**itate d**e** o ob**l**i**g**aţi**e**.
faire des achats a face cumpărături.
faire des affaires à qn. a face necazuri cuiva; a-i fac**e**/a-i da de lucru.
faire des avances à qn. a fac**e** avansuri cuiva.
faire des aveaux complets a face mărturisiri c**o**mplete.
faire des balluchons à q**n**. *(pop.)* a-i fac**e** cuiva zile fripte; a-i sc**o**at**e** cuiva sufletul; a face cuiva sîng**e** rău; a-i da cuiva să nu le p**o**ată duce; a scoat**e** cuiva păr alb/p**e**ri albi; a-i face cuiva viaţa amară.
faire des brioches/une brioche *(fam.)* a face o **g**afă; a o face d**e** oai**e**.

faire des châteaux en Espagne a clădi/a face castele în Spania.
faire des chichis *(fam.)* a face mofturi/nazuri/fasoane/iiţe/marafefuri/talente *(arg.).*
faire des comptes d'apothicaire a face socoteli lungi şi complicate.
faire des contes à dormir debout a îndruga verzi şi uscate; **a** înşira la gogoşi.
faire des contes bleus a spune moşi pe groşi; v. şi *aller à. Cracovie.*
faire des contes borgnes a spune braşoave/prăpăstii; a înşira la **go**goşi.
faire des copeaux *(arg.)* a-şi paradi maşina.
faire des coq-à-1'âne a sări de la una la alfa.
faire des courbettes à/devant qn. *(fam.)* a se ploconi în fala cuiva, a-i face temenele; a face talirn; a umbla cu căciula în patru.
faire des démarches a face demersuri.
faire des dépenses de bouche *(fam.)* a cumpăra de-ale gurii.
faire des économies de bouts do chandelle a se scumpi la tăriţe.
faire des embarras/de l'embarras *(fam.)* **a.** a fi exagerat de politicos; **b.** a face mofturi/nazuri/fasoane/fiţe.
faire des emplettes a face cumpărături.
faire des entorses à la vérité a denatura adevărul.
faire des escapades a face escapade.
10 145
faire des extras *(fam.)* **a.** a face muncă suplimentară; **b.** a prepara un fel de mîneare deosebit.
faire des façons a face mofturi/nazuri/fasoanc/fiţe.
faire des festons *(pop.)* a merge pe două cărări.
faire des gorges chaudes (de qn**.)** a rîde/a se distra/a face haz pe socoteala cuiva/pe socoteala altuia.
faire des hi **et des** ho a li uimit.
faire des histoires *(fam.)* a face mofturi/nazuri/fasoane/fiţe.
faire des largesses a fi mînă largă/spartă; a fi larg la pungă.
faire des malices à qn. a face farse cuiva.
faire des mamours à qn**.** a alinta pe cineva.
faire des manières a face mofturi/fasoane/nazuri/fiţe.
faire des messes basses *(fam.)* a**.** a şuşoti prin/pe la colţuri; **b**. a face opinie separată; a se ţine deoparte.
faire des mines *(fam.)* a face mofturi/nazuri/fasoane/fiţe.
faire des misères à qn. a face mizerii cuiva.
faire des mistoufles à qn. *(pop.)* a face mizerii cuiva.
faire de son mieux a face tot posibilul; a se strădui; a face toate chipurile (ca să); a depune toate eforturile; a face tot ce-i stă în putinţă; a se sili din răsputeri.
faire des ouvertures de paix a face propuneri de pace.
faire des pataquès a. a face legături greşite între cuvinte; **b.** a face greşeli de limbă.
faire des petitesses a fi josnic.
faire des phrases a spune vorbe goale.
faire des pieds et des mains *(fam.)* v. *courir aux quatre cent mille diables.*
faire des pointes à qn. a căuta cuiva ceartă/pricină/rîcâ/chichiţe; a ii pornit pe ceartă.
faire des progrès a face progrese.
faire des progrès à l'envers *(fam.)* a merge/a înainta ca racul: a da tot înapoi ca racul.
faire des projets a face planuri/proiecte.
l'**a**ire **des promesses** a face promisiuni.
faire des promesses en l'air a face promisiuni în vînt.

faire des ravages a face prăpăd/p**o**sm**ol**/rava**g**ii; a spar**ge** avi**o**ane *(fig. fam.).*
faire des **recrues** a chema sub arme/sub drapel; a lua la **o**aste.
faire des reproches à q**n**. a face repr**o**şuri cuiva.
faire des **ronds da**n**s** l**e ba**s**sin** a tăia frunză la cîini; a arde gazu**l** de p**o**mană.
faire des ronds de jambe a fac**e e**xces d**e** amabilitate.
faire des salamalecs *(fam.)* a face temenele; a umbla cu căciula în patru; a se pl**o**c**o**ni în faţa cuiva; a face talim.
faire des sermons à qn. *(fam.)* a face morală cuiva.
faire des siennes a-şi face d**e** cap; a face numai ce-i place: a face trăsnăi; a da cu căciula-n cîini/în grindă; a trăi ca lupul în pădure.
faire des vers/des asticots *(pop.)* a avea **g**rădiniţă pe piept; a mir**o**si vi**o**relele la rădăcină; a sta cu pătrun**j**el pe burtă; a păzi cimitirul; a fi oale şi ulce**le**; a nu mai că**l**ca iarbă verde; a nu mai bea apă rece; a se duce la r**ogo**z.
faire des yeux comme des soucoupes *(fam.)* a face **o**chii cît cepele; a face ochii mari; a bolovăni/a boldi/a ble**o**jdi/a beli **o**chii: a căsca/ a h**o**lba **o**chii.
m
faire des yeux de carpe/lVil de carpe a. a face **o**chi dulci cuiva; **fi.** v. *être à la mort.*
faire des yeux de in**ciian frit** *(pop.)* a da ochii pest**e** cap.
faire des yeux en coulisse a privi p**r**intre **g**ene.
faire devenir chèvre *(fam.)* a sc**o**at**e** pe cineva din sărit**e**.
faire diète a ţine di**e**tă; **a** urma un re**g**im.
faire dodo a face nani.
faire don **de qcli. à qn.** a dărui/a da în dar ceva cuiva; a face un cadou cuiva.
faire dormir ses yeux *(fam.)* a se duce/a **me**r**ge** la culcare.
faire double jeu a **j**uca la d**o**uă nunţi.
faire dresser les cheveux sur la tête v. *donner à qn. les trois sueurs.*
faire droit à une demande/requête a satisface **o** cerere; a da curs unei cereri.
faire du baratin à qn. *(pop.)* a duce p**e** cineva cu preşul/cu zăhărelul.
faire du barouf *(arg.)* a face tărăboi/tam-tam; a se umfla în bo**j**oci.
faire du bastringue *(pop.)* a face tărăboi/tam-tam; a se umfla în b**ojo**ci.
faire du bateau a se plimba cu barca.
faire du bazar *(arg.)* a face tărăb**o**i/tam-tam; a se umfla în b**oj**oci.
faire du boucan *(pop.)* a face tărăboi/tam-tam; a se umfla în boj**o**ci.
faire du **boudi**n **a.** *(fam.)* a face vărsare de sin**g**e; **b.** *(arg.)* a face mutre cuiva; a primi pe cineva c**u** răceală.
faire du bruit a face vîlvă.
faire du cauot a s**e** plimba c**u** barca.
faire du chahut a face tărăb**o**i/lam-tam; a se umfla în bo**j**oci.
faire du chambard *(pop.)* a face tărăb**o**i/tam-tam; a se umfla î**n** bo**j**oci.
faire du cheval a fac**e e**chitaţi**e**.
faire du chiqué v. *affecter de grands airs.*
faire du commerce a fac**e** c**o**merţ.
faire du feu de/avec qch. a distru**ge** prin arder**e**.
faire du/des fla-fla *(fam.)* a. a face pe **g**r**o**zavul/pe zmeul; **b. a** face **m**o**f**turi/nazu**r**i/fasoane/fiţe.
faire du foin *(pop.)* **a** face tărăboi/tam-tam; a se umfla în b**ojo**ci.
faire du **ïrou-frou** *(pop.)* a face lux.

faire du **genre** *(fam.)* a fi afectat.
(se) faire du lard a prinde **o**sînză.
faire du lèche-vitrines/du lèche-carreaux *(pop.)* a căsca **g**ura la vitrine,
faire du léger *(arg.)* a se purta atent/cu mănuşi.
faire du mal à qn. a fac**e** rău cuiva; a-i pricinui cuiva un rău.
faire du michon *(arg.)* **a** cîşti**g**a bişatari/l**o**vele.
faire du millimètre *(arg.)* a fi z**g**îrie-brînză; a tremura după ban.
faire d'une fille deux gendres *(fam.)* a fi şi cu mîndra şi cu draga; a fi şi cu unii şi c**u** alţii.
faire d'une pierre deux coups a **o**m**o**rî doi iepuri/d**o**uă muşt**e** dintr-**o** l**o**viturră; a l**o**vi cu **o** măciucă d**o**uă capete.
faire du **pallas** *(arg.)* a face din ţînţar armăsar.
faire du pied à qn. a că**l**ca p**e** cin**e**va p**e** pici**o**r.
faire du plat v. *brûler de l'encens devant qn.*
faire du porte à porte *(fam.)* a umbla din casă-n casă; a merge din poartă-n p**o**artă (pentru a pr**o**pane ceva).
faire du pot in a umbla cu v**o**rbe.
faire du **rabiot** *(fam.)* a face **o** muncă suplimentară.
10*
147
l'**ai**re **du raffut** a l'ac**e** lărăboi/lam-tam; a se umfla iu b**ojo**ci.
faire du rag**a**ge *(ors.)* a pierde limpul.
faire du **ragot** a îndruga verzi şi uscate; a înşira la **gogo**ş**i**.
faire durer a prelungi.
faire du ressa**ut** *(arg.)* **a**. a pr**o**testa sus şi tare; **b**. a se văicări.
faire du rifili *(ar*g.*)* a căuta cearfă/pricină/rică.
faire du **ski** a face schi.
faire du sport a face sp**o**rt.
fair**e du suif/du tralala/du vent/du zeph** *(pop.)* a fac**e** pe **g**rozavul/p**e** zmeul; a face praf; a se da ma**r**e *(arg.).*
faire du tam-tam *(fam.)* **a.** a fac**e** publicitate; **b.** a face tărăboi/tamtam; a se umf**l**a în b**ojo**ci.
faire du théâtre a face teatru.
faire du tort à **qn.** a face cuiva necazuri; a aduc**e** pre**j**udicii cuiva; a-i face/prov**o**ca nea**j**unsuri.
faire du **train/du tralala** *(pop.)* a face tărăboi/tam-tam.
fair**e d**u **ve**n**t** *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
faire du zèle a face exces de zel; v. şi *courir aux quatre cent mille diables.*
l'aire écbec à qn. v. *mettre à qn. des bâtons dans les roues.*
faire école a avea discip**o**li; a face adepţi.
faire effet a face/a produce efect; a fi de efect.
faire encore des étincelles *(fam.)* a fi încă în putere; v. şi ê*tre encore* ***sur*** *ses quilles.*
faire endéver q**n**. *(fam.)* a face pe cineva să turbeze; v. şi *courir à qn. sur l'haricot.*
faire endosse**r une faute à** q**n**. a arunca vina în spinarea cuiva/a arunca vina pe altul; a pune raţa în braţe cuiva; a pu**ne**/a da vina pe cineva; a pune ceva în spinarea cuiva; a **o** muta în cu**r**t**e**a vecinului.
faire enrager qn. a face p**e** cineva să turbeze; a-i face cuiva in necaz; v. şi *courir à qn. sur l'haricot.*
fair**e entendre qcb.** à **qn.** a da cuiva să înţelea**g**ă.
faire entendre raison à q**n**. a învăţa minte pe cineva; a da cuiva o **le**cţie.
faire entrer q**c**h. **en ligne de compte** a ţine seama/socoteală de c**e**va.

faire équipe avec. qn. a lucra in colab**o**rar**e** cu cineva.
faire erreur a se înşela.
faire état de q**c**h. a face caz de c**e**va.
faire face a face faţă.
faire face à qn. *(fam.)* a ţin**e** piept cuiva; a pune **o**por; a ţine fuior cu cineva.
faire faillite a da faliment; a trage oblonul.
faire fausse route a **o** lua/a apuca pe un drum **g**reşit; a apuca o ca**l**e **g**reşită.
faire fau**x bond a.** a trage chiu**l**ul; **b.** a da plasă cuiva; c**.** a nu se ţine de cuvin t.
f**aire fête à qn.** *(fam.)* a primi pe cineva cu braţele deschise.
faire feu a trage un f**o**c de armă; a da cu puşca.
fair**e f**eu **des quat**r**e fe**rs a. a fi plin de avînt; **b**. v. *courir aux quatre cent mille diables.*
faire feu/flèche de **tout bois a.** a nu e da în lături de la nimic; **b**. v. *courir aux quatre cent mille diables.*
faire feu qui du**r**e a-şi cruţa sănătatea.
Wi
faire l'eu sur q**n**. a Ira**ge** asupra cuiva.
faire fiasco a da chix; a frîn**ge** carul; a **o** da în bară; a o pune de mămăligă.
fair**e** îi **d**e **qch.** a nu se sinchisi de un lucru.
faire figu**re de** a trece drept.
faire fissa *(arg.)* a se **g**răbi.
faire flor**è**s **da**n**s** l**e monde** a face furori; a străluci în societate.
l'aire foi a sta mărturi**e**.
faire foin des convenances *(fam.)* a nu ţine seama d**o** c**o**nvenienţe.
faire fon**d** s**ur** q**n**. a se bizui pe cineva.
faire fortun**e** a face avere.
faire frémir qn. v. *donner à qn. les trois sueurs.*
faire fric-frac *(arg.)* a c**o**mite un furt prin spar**ge**r**e**.
faire fricot *(arg.)* a **o** face lată; a tra**g**e un chef.
faire froid dan**s le dos de qn.** v. *donner à qn. les trois sueurs.*
faire front à qn. *(fam.)* a ţin**e** piept cuiva; a pune **o**por.
faire gadin-gadouille *(arg.)* a cădea d**e** p**e** cal.
faire gaffe *(pop.)* a fi cu ochii-n patru; a fi numai **o**chi.
faire gogaille a **o** face **l**ată; a trage un ch**e**f.
faire grâce à qn. d'une chose a scuti pe cineva de ceva.
faire grand bruit d'une chose a fac**e** caz de ceva.
faire grand cas de **qn.** a face (mar**e**) caz de cineva.
faire grande chère e**t bon feu** a o duce de minun**e**; a **o** duce trai pe vătrai.
faire gras a mînea de dulce.
faire grève a face grevă.
faire grief à q**n**. **d**e q**c**h**.** a **re**pr**o**şa cuiva ceva; a face cuiva **o** vină din ceva.
faire grimper/mon**ter** *(arg.)* a sc**o**at**e** p**e** cineva din sărite.
faire grise mine à q**n**. a**.** a fac**e** mutre cuiva; **b.** a primi p**e** cineva cu răceală.
faire halte a face p**o**pas; a face o haltă.
faire h**a**u**t le pied** v. *ficher le camp.*
faire hon**neur** à **ses obligations** a-şi îndeplini obligaţiile; a-ş**i** respecta anga**j**amentele.
faire honneur à un repas a mînea cu lăc**o**mie; a se bate ca**l**icii la **g**ura

cuiva
faire honte à **qn.** a face pe cineva de ruşine/de rîs/de ocară; a-i da cuiva luleaua prin cenuşă.
faire jabot a se umfla în pene ca curcanul; a nu-**1** mai ţine pielea.
faire jambe de bois *(arg.)* a trage ţeapă.
faire jambe d**e vin** *(arg.)* v. *aime**r la bouteille.***
faire jaser a da de v**o**rbit; a intra în **g**ura lumii.
faire jaunir qn**. de bile** a sc**o**at**e** pe cineva din sărite/din răbdări.
faire jouer les grandes eaux *(fam.)* a plînge cu lacrimi cit pumnul; a plin**ge** cu d**o**uă rinduri de lacrimi; a p**lî**n**g**e ca **o** mireasă; a plînge cu f**o**c ş**i** pîr**j**ol; a se îneca în lacrimi; a-şi scălda **o**chii *in* lacrimi; plînge de sare cămaşa p**e** e**l**.
faire jouer tous ses ress**ort**s a pune în mişcare t**o**at**e** f**o**rţ**e**le.
faire jouer une serrure *(fam.)* a f**o**rţa o broască.
faire l**a balle de qn.** v. *faire l'affaire.*
faire l**a balle éla**s**tique** *(pop.)* v. *avoir les crocs.*
faire l**a bamboula** *(pop.)* a **o** fac**e** lată; a trage un chef.
ïaire lu barbe à qn. a rade pe cineva.
110
fair**e** la **bégue**u**le** a face pe mironosiţa.
faire la belle *(arg.)* a evada din închisoare.
faire la bête a face p**e** pr**o**stul; a se tace Tunase.
faire la bombe *(pop.)* a **o** face lată; a Ira**g**e un chef.
fair**e la bouche e**n **cœur** a se fand**o**si; a se sclif**o**si.
faire la bouffe *(arg.)* a face mî**n**car**e**; a sta/a fi la cratiţă; a ţine cratiţa de c**o**adă; a-şi vedea de c**o**ada fi**g**ăii.
faire la **brin**g**ue** *(pop.)* a **o** face lată; a tra**g**e un chef.
faire la cabriole a se adapta la împre**j**urări.
fair**e la cane** *(tnv.)* a da înap**o**i *(fii'.);* a se eschiva,
fair**e** la **carpe pâmée** *(fam.)* a se preface că-i este **r**ău.
faire la causette a se pune/a sta/a şedea la taclale/la taifas; a **s**t**a** d**e** tainã; a se pun**e**în v**o**rbă cu cineva; a sta la sfat/la **o** şuetă; asta de p**o**veşti; a se prinde cu cin**e**va l**a** vorbă; a **s**t**a** de vorbă cu cin**e**va.
fair**e la ebattemite** a fi mîţă blinda.
faire la connaissance de qn. a face/a le**g**a cunoştinţă cu cineva.
faire la cour à une femme a face curt**e** unei fem**e**i; **a** tra**ge** clopotul /cl**o**p**o**tele.
faire la coursette *(pop.)* a-şi bato/a-şi rup**e** picioarele de**ge**aba.
faire la courte échelle à qn. a cr**o**i drum în viaţă cuiva: a-i deschide cuiva cale netedă/carieră; a face pe cineva **o**m; a se pune piuă cuiva; a tra**g**e de păr pe cine**v**a *(fig.).*
f**aire la/une croix** su**r qeb.** a pune cruce **l**a c**e**va ***(fig.).***
faire la **culbute** *(fig. fam.)* a se ruina; a da faliment.
(se) fair**e l'adja/la debinette** *(arg.)* a **o** lua **l**a fugă/la sănăt**o**asa; a **o** cîrpi/a **o** cr**o**i/a **o** rade/a **o** împunge/a o tuli **l**a fu**g**ă; a **o** d**o**si; a **o** impătura; a **o** tunde; a **o** lua din loc; a-şi **lua** coada **l**a spinare; a lua crîn**g**ul în cap; a pune d**o**s la fu**g**ă; a deşerta coşu**l** *(pop.).*
faire la **dormeveille** *(arg.)* a dormi iepureşte; a dormi somnul iepurelui.
faire Ia **faridon** *(pop.)* a o face lată; a fac**e** chef pînă-n z**o**ri; a se pun**e** pe mincat şi băut; a tra**g**e/a face un chef.
faire la fête a **o** face lată; a face chef pină-n zori; a se-pun**e** p**e** mîncat **şi** băut; a trage/a face un chef.
faire l'affaire *(fam.)* a-**i** c**o**nv**e**ni de minun**e**; a-1 a**r**an**j**a *(fam.).*

faire la figue à qn. aşi bate joc de cineva; a da pe cineva pe/prin pîrlitură; a-i da cuiva un colb; a arunca o gherghină *(arg.).*
faire la fine bouche a. a face mofturi la mîncare; **b.** a fi greu de mulţumit; c. a face mofturi/nazuri/fasoane/fiţe.
faire la foire a o face lată; a face chef pină-n zori; a se pune pe mîncat şi băut; a trage/a face un chef.
faire la **fripe** *(pop.)* a face mîncare; a sta/a fi la cratiţă; a ţine cratiţa de coadă; a-şi vedea de coada tigăii.
faire la grasse matinée a se scula tîrziu dimineaţa.
faire la grimace a **se** strîmba.
faire la grimace à qn. a. a face mutre cuiva; **b.** a primi pe cineva cu răceală.
faire la guerre à qn./qch. a se războ**i** cu cineva; a duce/a purta războ**i** împotriva cuiva; a combate ceva.
faire la gueule à qn. *(pop.)* **a. a** face mutre cuiva; **b.** a primi pe cineva cu răceală.
faire la leçon à qn. a face morală cuiva,
faire la lessive a spăla rufe.
150
taire la **lessive du** Gascon a trage pe cineva pe sfoară; a-i trage clapa cuiva; a-i face cuiva figura/pontul; a-i trage/a-i pune cuiva calupul; a-i trage cuiva butucul; a-i trage cuiva condeiul; a-i pune cuiva ghioc in ureche; a lega pe cineva la gard; a încălţa pe cineva; a pune pe cineva în oboroc; a fenta pe cineva *(fam.);* a potcovi pe cineva *(fam.).*
faire la lippe a se bosumfla; a pune botul; a sta bosumflat; a face bot.
faire la! oehe/Ia vache *(arg.)* a arde gazul de pomană; a duce clinii la apă; a freca menta; a paşte vîntul; **a** tăia frunză la dini; a tăia dracului bureţi.
faire l**a loi** v. *fair*e *la pluie et le beau temps.*
faire la loi à qn. a porunci cuiva.
l'aire la loi chez qn. a face pe stăpînul în casa cuiva.
faire la lumière *(fig.)* a face lumină; a clarifica.
l'aire la malle *(arg.)* a evada din închisoare.
faire la mine v. *faire la. lippe.*
taire l'amitié de a avea amabilitatea de a.
faire la moitié du chemin *(fi*g.*)* a face concesii.
faire (de) la morale à qn. a face morală cuiva.
faire la mouche du **coche** a se agita ca musca la arat; a se afla în treabă.
faire la moue *(fam.)* a strîmba din nas; a cîrni/a zbîrci din nas; a face bot; a face cîr-mîr; ba e curmătură, ba e forfecătură; ba că-i teacă, ba că-i pungă.
faire la navette a face naveta.
taire l'âne pour «avoir du son a face pe prostul; a **se** face Tănasc.
faire la nique à qn. a. a da cuiva cu tifla; a-i bate cuiva în pumni; a-i da cuiva cu luleaua în nas; **b.** v. *dauber (sur) qn.*
faire la noce *(fam.)* a o face lată; a trage un chef pînă-n zori.
faire la **nouba** *(pop.)* a **o** face **l**ată; a trage un chef pînă-n zori.
faire la paire *(pop.)* **a** o lua la fugă/la sănătoasa; a **o** lua din loc.
faire la pâle gueule *(arg.)* a fi uimit.
faire la part belle à qn. a acorda avantaje mari cuiva.
faire la part des choses a ţine seama de împrejurări.

faire la part du teu a sacrifica **o** part**e** pentru a **mi** pierde t**o**tul.
faire la peau à **qn.** *(pop.)* q-i face cuiva d**e** petrecanie.
faire l**a petite bouche** v. *faire la fine bouche.*
faire la **pige à qn.** *(pop.)* **a**. v. *damer le pion à qn.;* **b**. *(arg.)* a sfida pe cineva.
faire la planche a face p**l**uta.
faire la pluie et le beau temps a avea piinea şi cuţitul în mînă; a fi iu capul bucatel**o**r; a tăia şi a spînzura; a fi tare şi mare; a duce plugul de c**o**arne.
faire la popote *(fam.)* a ţine cratiţa de coadă; a-şi vedea de c**o**ada ti**g**âii.
faire l'appel a face ap**e**lu**l**.
faire l'appoint a plăti pină la ultimul bănuţ.
faire la pr**ude** a fac**e** pe mir**o**n**o**siţa.
faire la queue a face c**o**adă; a sta la c**o**adă.
faire la queue à qn**.** *(pop. thv.)* a stoarce p**e** cineva de bani.
faire l'arce/l'arçon *(arg.)* a da alarma.
faire la r**etour**n**e des bague**n**audes** *(arg.)* a şterpeli din buzunare.
faire l**a riboiildi**n**gue** *(pop.)* a **o** fac**e** lată; a tra**g**e un chef.
151
faire la ripe *(arg.)* **v**. ***ficher le camp.***
faire la roue *(fam.)* a se umfla **in** pene ca curcanu**l**; **a** nu-1 **mai** ţine pielea.
faire l'article a-şi **l**ăuda marfa; a face reclamă.
fair**e la sainte-**n**ltouehe** a face pe mir**o**n**o**siţa.
faire la sarabande a face tă**r**ăb**o**i/tam-tam; a se umfla în b**oj**oci.
faire la sourde oreille a. a-şi astupa ur**e**chil**e**; a se face că nu aude; a face urechea t**o**acă; a face **pe** surdul; **b.** a nu se lăsa înduplecat.
faire la s**ouris avec le chat** *(fam.)* a se **j**uca ea ş**o**arecele c**u** pisica.
faire la/sa sucrée a face pe mir**o**n**o**siţa.
faire la tambouille *(pop.)* a **ţ**i**ne** cratiţa de c**o**adă; a-şi vedea d**e** coada ti**g**ăii.
faire la tê**te** *(fam.)* v. *faire la lippe*.
faire la tête à qn. a face mutre cuiva.
faire la tournée des grands ducs a colinda marile restaurante; a colinda l**o**calurile d**e** noapte.
faire la tuss *(arg.)* a sta la pîndă.
faire la vie a duce **o** viaţă de plăceri.
faire l**a vie dure** à qn. v. *en faire voir de belles/de dures à qn.*
faire la volonté de qn. a face cuiva pe plac/pe v**o**ie; a face v**o**ia cuiva.
fair**e** l**e beau a**. a face slu**j** *(despre dini);* **b.** v. *affecter de grands airs.*
faire le bidon *(arg.)* a face reclamă **l**a **o** marfă pr**o**astă.
faire le bon apôtre a face pe samariteanul/pe sfîntul.
faire l**e boudin** *(pop.)* v. *emplir son sac.*
faire le chien couchant a **se g**udura; a se linguşi.
faire le clown a fac**e** p**e** bufonu**l**.
faire l'école buiss**onnière** *(fam.)* a chiuli de la şcoală; a trag**e** la f**it**.
l'aire le compte de qn. a fi în avanta**j**ul cuiva.
faire le conjungo *(pop.)* a se căsători.
faire le coq *(fam.)* a fi ţanţ**o**ş ca un c**o**coş; a se umfla în pene ca curcanul.
faire le coup de poing *(fam.)* v. *en venir aux coups.*
fair**e le coup du cornet** *(arg.)* a-i suci cuiva gîtu**l**.
faire le coup du presse-citron *(fam.)* a sc**o**ate untul din cineva.

faire le crâne a fac**e** pe **g**rozavul/pe d**e**şteptul.
faire le dégoûté a face moftnri/nazuri/fasoane/fiţe.
faire le démon a face tărăb**o**i/tam-tam; a se umfla în b**oj**oci.
faire le départ en**tre deux chose**s a face diferenţa între două lucruri.
faire le désespoir de qn. a aduce /a duce la desperare pe cineva.
faire le diable à quatre a. a face tărăb**o**i/tam-tam; a se umfla **î**n b**oj**oci; **b.** a se da p**e**ste cap *(fig.).*
faire le difficile *(fam.)* **a.** a se lăsa greu; **b.** a face mofturi/fi|e.
faire le fier *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
faire le fin a face p**e** int**ere**santul/p**e** deşteptul.
faire le fou a face nebunii/năzbîtii *(despre copii).*
faire le fricot *(fam.)* a ţine cratiţa d**e** c**o**adă; a-şi vedea de coada tigăii.
faire le grand chiquet *(arg.)* a face din ţiul ar armăsar.
l'air**e** l**e grand saut** *(pop.)* v. *all*e*r à Crevant.*
faire l**e grand voyage** *(fam.)* v. *aller à Crevant.*
faire le gros dos *a.* a r**o**tun**j**i spinarea *(despre pisici);* **b.** v. *affecter de grands airs.*
faire le guet a.fi de stra**j**ă; v. şi *a sta la plndă.*
faire le J**a**cqu**es** *(pop.)* v. *battre le Jacques.*
153
faire le jeu de un. a face jurul cuiva; ai ciula cuiva in strună; a-i ţine cuiva is**o**nul; a piu li in ape**le** *c*uiva.
faire le jeune cliien a fi aiurit; a fi necopt la mint**e**.
faire le joli cœur *(fam.)* a fi fant**e** d**e o**b**o**r.
faire le/son **lézard** *(fam.),* a fi leneş; a sta cu para-n gură.
faire le lit a face/a strîn**g**e patul.
faire l'éloge de qn. a vorbi d**e** bine pe cineva.
faire l**e lundi** *(pop.)* a nu lucra luni.
finire le mal a face rău.
faire le malin v**.** *faire le fin.*
faire le marché de qn. a lucra în interesul cuiva.
faire ie mariol/mariolle *(fam.)* v. *faire le fin.*
faire l**e matamore** *(fam.)* a face p**e g**r**o**za**v**ul/pe zmeul.
faire le méchant a-şi i**e**şi din fire/din minţi.
faire l**e monsieur** v. *affecter de grands airs.*
faire l**e mort** *(fam.)* a face pe mortu-n păpuşoi.
faire le mot à deux anses a-şi pune mîinil**e** în ş**o**ld (pentru ceartă).
faire l'empressé a f**a**c**e** pe zelosu**l**.
faire le mur a **o** şter**g**e de la int**e**rnat/de **l**a cazarmă.
faire l'enfant a fi caprici**o**s.
faire l'entendu v. *faire le fin.*
faire le pacha *(fam..)* **a** trăi ca un paşă; v. şi *avoir la vie belle.*
faire le pied de grue a aştepta mult şi bine; a i se urî aşt**e**ptînd.
faire le pied de veau à qn. a se pl**o**coni în faţa cuiva, a-i face temenele.
faire le pitre a face pe buf**o**nul.
fair**e le plaisant** *(înv.)* a face pe bufonu**l**.
faire l**e plein** *(auto)* a face plinul.
faire l**e plongeon** *(fam.)* a pierde bani mulţi.
faire le poids a avea **g**reutatea re**g**lementară.
faire le poing dans sa poche a-şi stăpini furia/minia.
faire le point a face bilanţul; a fra**g**e c**o**ncluzii.
faire le poireau a aştepta mult ş**i** bine; a **i se u**r**i** aşteptînd.

faire le pont a face punt**e (in**t**re** două zi**l**e libere).
faire le pon**t à qn.** a croi drum **i**n v**iaţ**ă cuiva; **a** face **pe** cineva **o**m.
faire le proces de qn. a acuza, a c**o**ndamna p**e** cineva; a-1 critica.
faire le quart a **l**i cu **ochii-n** patru; **a** f**i** numai **o**chi.
faire le rodomont *(lit.)* a face p**e** grozavul/pe zmeul.
faire le saint a face pe sfintul.
faire le salut militaire a saluta mi**l**ităr**e**şt**e**.
faire le s**aut a.** a **l**ua **o** hotăr**î**re; **b.** a n**u** r**e**zista, a sucomba; **c.** a sări pîrleazul; **a** sparg**e** nuca.
faire les (quatre) cent coups a. a o duce tot **int**r**-u**n ch**e**f; **a o** face lată; **b.** a-.şi face d**e** cap; **a** fac**e** numai ce-i place.
faire les cent pas *(fam.)* a **s**e **invi**rti**/a** umb**l**a **ca un** leu in cuşcă.
faire le s**e**r *(ar*g.*)* a face semn.
faire l**e**s **frais** a lua c**he**lt**u**iel**i**l**e a**s**upr**a **sa**.
faire les frais de la conversation a într**e**ţine conversaţia.
faire les frais de qch. *(fam.)* a plăti o**ale**l**e** spart**e**; **a** s**e** spar**g**e **i**n capul cui**v**a.
faire les gros yeux à qn. a privi **aspru** p**e** cineva; a se încrunta la cineva; **a s**e uita urît la cineva.
faire le silence sur qch. a păstra tăc**ere asu**pr**a** unui lucru.
faire le singe *(fam.)* **a s**e maimuţări; **a se** strîmba.
153
faire les pieds à q**n**. *(fam.)* a da cuiva o lecţie; a învăţa mint**e** p**e** cineva; a da cuiva peste nas; a pune plumb în capul cuiva; a fi naşul cuiva.
faire les poches **à qn.** *(fam.)* a buzunări pe cineva.
faire les premiers pas a**.** a face primu**l** pas; a spar**ge**/a rup**e** gh**e**aţa; **b.** a lua iniţiativa.
faire les **quatre volontés de qn.** *(fam.)* a face cuiva toate batîrurile; a-i căuta cuiva în c**o**arne; a-i măcina cuiva; a-i face cuiva **o**g**o**dul; a-i fac**e** cuiva pe plac/pe voie.
faire le Suiss**e** a bea de unu**l** sin**g**ur.
faire les y**eu**x **blancs** a leşina.
faire les y**eu**x **doux/le**s y**eu**x **de velours/les** y**eux e**n **coulisse** a face ochi dulci cuiva; a se uita mierliu.
faire le **tour de** a fac**e** încon**j**uru**l**.
faire le tour de la **situation** a trec**e** în r**e**vistă situaţia.
faire le tour du cadran *(fam.)* a dormi 12 ore în şir.
faire le trou *(fam.)* a se distanţa d**e** urmăritori.
faire le trou normand *(fam.)* a bea un păhărel între d**o**uă feluri de mîncare.
fai**r**e **le village e**n **bois** *(arg.)* a tra**g**e ţeapă.
faire le zigoto/zigoteau *(pop.)* a face pe interesantul/pe deşteptul.
faire le zouave *(fam.)* **a.** a fac**e** pe interesantul/pe deşteptul; **b.** a face p**e** buf**o**nul; c. a pierde v**r**em**e**a; a tîrn**o**si man**g**alul; a căuta iepuri în bise**r**ică.
faire litière d'une chose a nu se sinchisi de nimic; a nu-i păsa nici cît ne**g**ru sub un**g**hie; a nu mai putea; a fi fără gri**j**ă; a nu avea habar d**e** ceva; a umbla cu flori la pălărie; a pune la ceafă/ la coastă; a pune căciu**l**a p**e**-o sprinc**e**ană; a purta căciula/pălăria p**e**-o ur**e**ch**e**; a-şi pun**e** pălăria p**e**-o u**r**eche; a nu-**1** dur**e**a pe cineva măseaua/măselele d**e** ceva; a da cu piciorul; a-i păsa cuiva ca d**e** zăpada de anţărţ *(fam.);* a nu bindisi *(reg.).*
faire l'officieux a. a-şi bă**g**a nasu**l** unde nu-i fierbe **o**ala; a-şi bă**g**a nasul

p**e**st**e** tot; a-şi vi**r**i nasu**l** în toate; a-i sufla cuiva în borş; a sufla în bo**r**şu**l** cuiva; **b.** a face pe z**el**osul.
fai**r**e **l'oiseau** *(pop.)* a face pe p**ro**stu**l**; a se fac**e** Tănase.
faire l'olibrius a fac**e** pe **gr**ozavu**l**/p**e** zmeul.
fai**re lo**ng **feu** a nu-şi atin**g**e scopul; a suferi **o** înfrîngere; a da chix.
faire loucher qn. *(fam.)* a stîrni curi**o**zitatea/invidia cuiva.
faire machine **arrière** a da înap**o**i *(fig.)*; a se eschiva.
faire maig**r**e a ţin**e** p**o**st.
fai**re** mai**gre chère/visage à** qn**.** a**.** a fac**e** mutr**e** cuiva; **b.** a primi pe cineva cu răceală.
fair**e** mai**n b**ass**e** su**r** qch**.** *(fam.)* a **l**ua cu **j**apca; a **l**ua cu sahamila *(reg.).*
faire manger de **l**a **v**ach**e enragée à qn.** a ţine pe cineva **l**a pastrama.
fai**r**e **manger des poires d'angoisse** a-i face cuiva zi**l**e f**r**ipt**e**; a fac**e** cuiva sîng**e** rău; a-i da cuiva să nu **le** p**o**ată duce; a scoate cuiva suf**l**etul.
faire man**ger d**u **potage** a**u**x **moules** a ma**l**trata pe cineva.
faire ma**r**ch**e ar**r**ière** a da înapoi *(fig.)*; a se eschiva.
fai**re marcher qn.** a duc**e** pe cineva de dîr**l**ogi; a juca pe cineva tontoroiul.
J54
faire marcher on. à la baguette a **j**uca pe c**ineva** pe de**g**ete; **a** fac**e pa** cineva să **jo**ace după cum îi cîntâ.
faire marcher **q**n**. au doigt et à l'œil** a **j**uca pe cineva pe degete; a face pe cineva să **jo**ace după cum **î**i cîrttă.
faire marrer *(pop.)* a distra.
faire mauvais accueil à qn. a primi c**u** răceală pe cineva.
faire mauvaise **chère** a mînea pr**o**st.
faire mauvaise impresss**ion** a face impresie pr**o**astă.
faire mauvaise min**e à qn. a.** a face mutre cuiva; **b.** a primi pe cineva cu răceală.
faire mauvais usage de qch. a întrebuinţa prost un lucru.
faire mauvais visage à qn. a. a face mutre cuiva; **b.** a primi pe cineva cu răceal**l**a.
faire métier et marchan**dise de qch.** a fi meşter mare în ceva.
faire mettre qn. dans un trou de souris v. *donner à qn. les trois sueurs.*
faire mille honnêtetés à qn. a da cuiva cinstea cuvenită.
faire mine de a se face că.
faire mine de rien a face pe m**o**rtu-n păpuş**o**i.
faire miroiter a ademeni, a m**o**mi.
faire moitié-moitié *(fam.)* a împărţi pe din două; a face juffi£**t**-juma.
faire monter la gamme *(arg.)* v. *donner à qn. son paquet.*
faire monter la moutarde au **nez de qn.** *(fam.)* v. *courir à qn. sur Vharicot.*
faire montre de... a-.şi etala...; a face paradă de...
faire mou**che** *(fam.)* a nimeri in plin; a o nimeri.
faire mourir qn. a-i face cuiva de petrecanie.
faire mourir qn. à petit feu *(fam.)* a-i minca cuiva zilele, a-1 chinui fără încetare; a-i face cuiva zile fripte; a fac**e** cuiva siu**g**e rău; a scoate cuiva sufletul; a-i da cuiva să nu le p**o**ată duce.
faire mousser qn. *(pop.)* **a**. v. *courir à qn. sur l'/iaricol;* **b.** a ridica pe cineva în slăvi; a sui pe cineva in slava ceru**l**ui.
faire mys**tère** a tăinui.
faire naître a da naşt**e**re.

faire naufrage au **port** a **se** îneca ci ţi**g**anul la mal.
faire n**ombre** a fi**g**ura undeva nu mai île f**o**rma.
faire obstacle à **q**c**h.** a împiedica un lucru, a-i pun**e** beţe-n r**o**ate.
faire obstacle à **qn.** a pune/a băga cuiva beţe-n r**o**ate; a ţin**e** în loc; a ţine cuiva drumul le**g**at; a pune cîrli**g**; a scurta cărările cuiva; a-i închid**e**/a-i tăia cuiva cărările; a-i sta cuiva în calc; a se pune în
cal**e**a cuiva.
faire ombrage à a trezi bănui**e**li.
faire ombre à qn. a lăsa pe cine**v**a în umbră.
faire outrage à qn. a insulta pe cineva.
faire ouvrir un compte a deschide un c**o**nt.
faire paf *(pop.)* a face o trintă.
faire par**ler de soi** a da de v**o**rbit; a da l**o**c Ia c**o**mentarii: a intra in **g**ura lumii.
fair**e parler la poud**r**e** a recur**g**e la arme.
faire parler qn. a face p**e** cine**v**a să v**o**rbească; a dezlega limba cuiva.
faire par**t à deux** a face pe din d**o**uă; a face **j**uma-**j**uma; a împărţi **j>**e din două/frăţeşte.
faire par**t d'une cho**s**e à qn.** a împărtăşi cuiva un lucru; a-i c**o**munica **cu**i**v**a ceva.
155
faire passer le goût **du pain** à **qn.** a nu mai bea apă r**e**c**e**; a-i face cuiva de petrecanie.
faire passer qcli. a**u ble**u a face dispărut un lucru.
f**aire pas**s**e**r q**n**. **par ses t**r**e**n**te-six volonté**s a impune cuiva propria sa v**o**inţă.
faire patapouf a face tărăb**o**i/tam-tam; a se umfla în b**ojo**ci.
faire (la) patatrot *(ara,.)* a **o** lua la fu**g**ă/la sănăt**o**asa; a o cîrpi/a o croi/a o rade/a **o** impun**g**e/a o tuli la fugă; a o lua din l**o**c; a deşerta c**o**şul *(pop.).*
faire patte de velours a fi mîţă blinda.
faire peau n**euve** *(fam.)* a-şi schimba pielea; a se schimba radical.
faire pen**cher** l**a balance** a aduc**e** argum**e**ntul hotărît**o**r.
faire pencher la balance du **côté de** q**n**. a inclina/a apl**e**ca balanţa în favoarea cuiva.
faire pén**itence sur** l**e dos** d'a**u**trui a pune pe altul să ispăşească **g**reşelile tale.
faire per**dre** l**a raison à** qn**.** a sc**o**at**e** pe cineva din minţi; a suci capul cuiva; a-i învîrti cuiva capul; a bă**g**a în nebuneli.
faire petit pot a trăi m**o**dest.
faire peur a speria; v. şi *donner à qn. les trois sueurs.*
f**aire pièce à qn. a.** a-i da cuiva la cap *(fig.);* **b.** a c**o**mbate pe cineva.
faire piètre/triste figure *(fam.)* a**.** a fac**e** o impresie proastă; **b.** a nu fi la înălţime/la înălţimea sarcinii sale.
faire pisser des lames de rasoir en travers *(arg.)* a bate/a toca pe cineva la cap; a se pun**e** cată pe capul cuiva.
faire pivoter qn**.** a suci şi învîrti p**e** cineva.
faire place à q**n**. a-i face cuiva l**o**c.
faire pl**ace nette** *(fam.)* a curăţa l**o**cul *(fam.).*
l'**a**i**re plaisir** à q**n**. a-i face plăcere cuiva.
faire pl**an**che *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
faire pleurer les s**imples** *(arg.)* a escr**o**ca la **j**oc.
faire poireauter qn. *(fam.)* a lăsa pe cine**v**a să aştepte.

faire porter l**e chapeau** à q**n**. *(pop.)* a arunca vina în spinarea cuiva; a arunca vina pe altul; a pune/a da vina pe cineva; a pune raţa
in braţe cuiva; a pune ceva în spinarea cuiva; a **o** muta în
curtea vecinului.
faire poser u**n** g**l**uau *(arg.)* a fac**e** mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
faire pouf *(fam.)* a face **o** trinlă.
faire pousser les roses *(pop.)* v. *fumer les maures par la racine.*
faire pressi on sur qn. a face presiuni asupra cui**v**a.
faire preuve de bienveillance a da d**ov**adă de/a arăta bună**vo**inţă.
fai**r**e **prime** a fi f**o**arte căutat.
faire quar**t**ier a cruţa, a ierta.
faire qc**l**i. à **g**r**ands frais** *(fam.)* a-şi da multă ost**e**neală pentru ce**v**a
faire q**cb**. à **la barbe d**e qn**.** *(fam.)* a face un lucru sub nasul cui**v**a.
faire q**cl**i. **à** I**a** s**i**x**-**qua**t**re-**d**eux *(fam.)* a tace **o** treabă de mîntuială; a da rasol; a da ce**v**a peste cap; a face ceva de dîrvală*f*de mîntuia**l**ă; a lucra superficial.
faire qcii. **à** l**a va-comme-je-te-pousse** a face ceva cum dă Dumnezeu/
in d**o**rul **le**lii.
faire qcli. à l**a vapeur/à** l**a va-vite** *(fam.)* a face **o** treabă de mîntuială; a da ras**o**l; a da ce**v**a peste cap; a face ce**v**a de dîrva**l**ă/ de m**î**ntuia**l**ă; a lucra superficial.
J,-fj
faire qcli. **à l'esbroufe/à l'estomac** *(fam.)* a fac**e** un **l**ucru **cu** tam-tam; a sc**o**ate **o**chii *(fig-).*
faire oeil, à peu de frais/à moindres frais a nu-şi da **o**steneală pentru
ce**v**a.
faire qcli. à ses **ri**s**ques et péril**s a fac**e** un lucru pe pr**o**pria-i răspundere.
faire qcli. à son corps **défendant** a face ceva in silâ.
faire qcli. au pied levé *(fam.)* a face ceva p**e** nepusă masă.
faire qch. aux dépen**s/aux frais de qn.** a fac**e** un **l**ucru pe spinarea
cuiva.
faire qch. contre vents **et marées** a **se** fac**e** luntr**e** şi punt**e**; v. şi
courir aux quatre cent mille diables.
faire qch. dans le dos **de qn.** a lucra p**e l**a spate.
faire qcli. de gaieté de cœur a fac**e** ceva cu dra**g**ă inimă.
faire qch. derrière le dos de qn. *(fam.)* **a l**ucra p**e** l**a** spat**e**.
faire qcli. de son propre mouvemen**t** a fac**e** ceva din proprie iniţiativă.
faire qch. d'un air de ne pas y toucher a fac**e** un lucru de parcă nici
ustur**o**i n-a mîncat nici **g**ura nu-i mir**o**ase.
faire q**c**h. **d'un coup de baguette** *(fam.)* a face c**e**va ca p**r**in farm**e**c.
faire qch. en tout bien et tout honneur a proceda cinstit.
faire qch. par-dessus l'épaule/la jambe a face o treabă de mîntuială; a da rasol; a da ceva peste cap; a face c**e**va d**e** dîrvală/de mîntuială; a lucra superficia**l**.
faire qch. sous **le manteau de la cheminée** a fac**e u**n **l**ucru p**e** ascuns.
faire qn. chelem a face marţ pe cine**v**a; a da **g**ata p**e** cineva.
faire qn. échec et mat a fac**e** şa**h-**mat**.** p**e** cin**e**va.
faire querelle sur un pied de mouche a s**e** certa pentru nimica t**o**ată.
faire quitter le dé à <şn. a face pe cineva să dea înap**o**i, să renunţe.
faire rafle a. a **j**efui, a prăda; **b.** a fac**e** arestări masi**v**e.
faire rage a bintui.
faire ravaler l**es parole**s **à** q**n**. *(fam.)* a fac**e** pe cineva să-şi în**g**hită
vorbele.
fair**e recette** a avea succes de casă *(despre spectacole).*
faire rentrer à qn. les paroles dans la gorge/dans le corps/dans le ventre
a. a face pe cineva să-şi în**g**hită vorb**el**e; **b. a si li** pe cineva să-şi

retracteze afirmaţiile.
faire rentrer qch. dans Ia tête de qn. a-**i** bă**g**a/a-i vîrî cuiva c**e**va în cap.
faire répandre le verre *(fig.)* a distruge pe cineva.
faire ressource de tout a sc**o**ate bani din piatră seacă.
faire ripaille *(fam.)* a **o** fac**e** lată; a tra**g**e un chef.
faire ris**ette/des risettes** a zîmbi *(despre copii).*
faire rubis sur l'ongle a **g**oli paharul pină-n fund; a da paharul peste cap; a da pe **g**ît un pahar/o sticlă; a răsturna paharul p**e g**it.
faire sa care/sa carette *(arg.)* a face econ**o**mii.
faire sa chicorée/sa poire/sa poussière/s**a soupière** *(pop.)* a fac**e** pe **g**r**o**zavul/pe zmeul.
faire sa crève/**sa crevai**s**on** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
faire sa **duchesse/sa princes**s**e** *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
faire sa façade *(pop.)* a se farda; a se sulemeni.
faire sa **fortune** a se îmb**og**ăţi.
faire sa grive *(arg.)* a face armata; a-şi satisface serviciul militar.
faire salle comble a avea **o** sală (ieşită (ia un spectac**o**l).
faire sa nmlle/xa valise *(fam.)* a-şi lua/a-şi siringi*;* catrafusele; a se eărăbăni; a muta cami**o**nu' *(arg.).*
faire sa malle *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
157
fuire sa **mijaurée** *(fam.)* a face p**e** mir**o**nosiţa.
faire s**a pelote** *(fam.)* a-şi face învîrtelile; a se îmb**og**ăţi pe căi necinstite.
faire s**a poire** a**.** *(fam.)* v. *affecter de grands airs;* **b.** *(arg.)* a slrîmba/a cîrni/a zbîrci din nas; a fac**e** bot; a face cîr-mîr.
faire s**a sauce à qn.** v. *donner à qn. son paquet.*
faire sa Sopbie *(pop.)* a fac**e** p**e** mi**ro**nosiţa.
faire sa **t**ête v. *affecter de grands airs.*
faire sa toilette aşi face t**o**aleta.
faire sa trouée a-şi cr**o**i/a-şi face un drum în viaţa; a răzbi în lume.
faire sauter a arunca în a**e**r.
faire sauter la grenouille a mînca banii unei tovărăşii.
faire s**auter le pas à** qn**.** a cînta cuiva aleluia.
l'aire saut**er l**es **bouteilles** v. *aimer la bouteille.*
faire sauter les éetis v. *jeter l'argent par la fenêtre.*
faire sauter i**e**s **obstacles** a **î**nvin**g**e greutăţile/piedicil**e**.
faire **sauter qn.** a pune pe cin**e**va pe liber/pe v**e**rde.
faire s**a**ut**er** q**n**. aux **nues** v. *courir à qn. sur Vharicot.*
faire sauter une ser**rure** a l'**o**rţa **o** broască.
faire s**a**ut**er** u**n lapin** *(arg.)* a mer**g**e la înm**o**rmintărea imui c**o**le**g**.
l'ai**re savoir** a da de ştire/d**e** v**e**ste; a aduce la cun**o**ştinţă; a lace cun**o**scut.
faire sécher le linge a pun**e** rufel**e l**a uscat.
faire semblan**t de** a se l'ace că.
faire sem**b**la**nt de ne rien savoir** a l'ace p**e** m**o**rlu-n păpuşoi.
faire sen**sation** a fac**e**/a stirni senzaţie; a pr**o**duce/a stirni rumoare /vilvă.
faire ses adieux a-şi lua rămas bun; a-şi lua ziua bună; a-şi lua la revedere.
faire ses ch**o**ux **gras de** q**c**h**.** a tra**g**e f**o**los d**i**n ceva; a pr**o**fita din plin de c**e**va; a se pricopsi de pe urma.
faire ses classes a-şi face studii**le**.
faire ses comptes a-şi fac**e** soc**o**telil**e**.
faire ses études a-şi face studiil**e**.
faire ses excuses a cere scuze.

faire ses foins a realiza profituri mari.
l'**aire ses frais** *(fam.)* a-şi scoate cheltuielile/banii/pirleala.
faire ses orges *(pop.)* a se îmbogăţi.
faire ses premières armes a. a lua parte la prima campanie; U**.** a-şi începe cariera.
faire ses preuves a arăta ce poate/de ce este in stare; a-şi da măsura.
faire ses quatre/quatre cents volontés a face ce-i place.
faire ses quinze tours a face o mulţime de lucruri inutile.
faire ses réserves a face rezerve.
faire son affaire a-şi aranja bine treburile.
faire son affaire à qn. *(fam.)* V. *arracher Vàmejlà vie à qn.*
faire son affaire d'une chose a lua asupra sa un lucru, a se ocupa de el.
faire son **âge** a-şi arăta vîrsta.
{aire son aquilin/blair/sa gueule/son nez *(arg.)* **a**. a face mu Ire cuiva; **b**. a primi pe cineva cu răceală.
faire son aubépine/sa eliocotte/son **étroite/sa gueule** *(arg.)* a face pe mironosiţa.
158
faire son balluchon/son ballot *(fam.)* a-şi lua/a-şi stringe catrafusele; a se cărăbăui; a muta carnionu' *(arg.).*
faire son **beurre** *(fam.)* a. a-şi face treburi**o/**învirtelile; **b**. a prinde cheag.
faire son blair/son mise *(arg.)* a fi prost dispus; a fi în toane rele.
faire sou chemin a. a-şi croi/a-şi face un drum in viaţă; a răzbi în lume; **b.** a ajunge departe/bine.
faire son compte de a intenţiona.
faire son deuil d'une chose *(fam.)* a se lăsa păgubaş; a-şi lua gîndul de la ceva; a pune cruce la ceva; a o lăsa baltă.
faire son devoir a-şi face datoria.
foire son droit a studia dreptul.
faire son entrée dans le monde a intra/a-şi face intrarea în lume.
faire **son impossible** v. *courir aux quatre cent mille diables.*
faire son jabot *(pop.)* a băga la jgheab/la ghiozdan.
faire son Michel l'hardi *(fam.)* a face pe grozavul/pe zmeul.
faire sonner ses **éperons** a-şi zornăi pintenii.
faire sonner son grelot *(fam.)* a atrage atenţia; a fi bun de gură.
faire son office aşi face datoria.
faire son paquet/ses paquets a. a se pregăti de plecare; **b.** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
faire son paquet et bonsoir *(fam.)* v. *débarrasser le plancher.*
faire son pouvoir *(tnv.)* a face tot posibilul; a se strădui.
faire son régiment a face armata; a satisface serviciul militar.
faire son rond *(arg.)* a tăia frunză la cîini.
faire son sillon a merge neabătut pe drumul său.
faire son temps a-şi satisface serviciul militar; a face armata; a fi în termen.
faire son testament a-şi face **te**stamentul.
faire son trou dans le monde a-şi croi un drum în viaţă; a răzbi în lume.
faire sortir qn. de ses gonds v. *courir à qn. sur l'haricot.*
faire sortir qn. de son assiette *(fam.)* v. *courir à qn. sur Vharicot.*
faire souche/tige a întemeia o familie; a lăsa urmaşi.
faire suer qn. a bate pe cineva la cap; a se ţine de capul cuiva.
faire suffisant v. *affecter de grands airs.*

faire surface *(fam.)* a rev**e**ni p**e** linia d**e** plutir**e**.
faire table rase a face tabula rasa.
faire tache a fac**e** n**o**tă disco**r**dantă.
taire tache d'huile a **s**e întinde c**a** p**e**cin**g**inea.
faire tenir qch. à qn. *(lit.)* **a t**ransmit**e** c**e**va cuiva.
faire tête à qn. *(fam.)* a ţine piept cuiva.
faire tête du talon a-şi**l**ua tălpăşiţa/val**e**a; a spă**l**a putina.
faire tête sur queue *(fam.)* **a.** a fac**e** stînga-mpre**j**ur; **b.** a face calea întoarsă.
faire tintin *(pop.)* a strîn**ge** cur**e**aua.
faire tomber les armes des mains de qn. a potoli/a tempera p**e** cineva.
faire tort à qn. a nedreptăţi p**e** cin**e**va, a-i aduc**e** un pre**j**udiciu.
f**a**ir**e** **toucher qch. d**u **doigt** a convin**g**e p**r**in d**o**vezi palpabile.
faire tourner et virer qn. a învîrti/a purta p**e** cineva p**e** de**g**ete.
faire tourner qn. comme un toutou v. *faire tourner et virer qn.*
faire tourner qn. en bourrique *(fam.)* a ab**r**utiza p**e** cineva; a-i face cuiva zile fripte; a face cuiva sîn**g**e rău; a sc**o**at**e** cuiva sufletul; a-i d**a** cuiva **s**ă nu le p**o**ată duc**e**.
aire tout à l'envers a face to**t**ul p**e** d**os.**
159
fair**e** t**o**u**l** à **rebours** *(fam.)* a face f**o**tul pe d**o**s.
faire tout**e** un**e affaire de** qcll. a lace din ţînţar armăsar.
f**a**ir**e** tout**e une tartine** *(fam.)* a lun**g**i pelteaua.
faire t**o**ut **son po**s**sible** a face f**o**t p**o**sibilul; a se strădui.
faire tout u**n monde de** qcll. a face din ţînţar armăsar.
faire trafic d'influence a lace trafic de influenţă.
faire tr**aînée de po**u**d**re *(fam.)* a s**e** răsuindi cu iuţeala ful**g**erului.
faire traîner une conversation a lun**g**i vorba; a **l**ungi pelteaua.
faire tra**v**ai**ll**er **sa matière grise/ses méninges** *(1am.)* a-şi pune mintea la contribuţie.
faire trempet**te** *(fam.)* a fac**e** **o** bai**e** sumară.
fair**e triste/piètre mine/figure a.** a părea decepţionat/trist/preocupat; **b.** *(fig.)* a nu fi la înălţimea situaţiei.
faire triste mine à qn. a. a face mutre cuiva; **b**. a primi pe cin**e**va cu răceală.
faire un affront à q**n**. a fac**e** un afront cuiva; a aduce o ji**g**nir**e** cuiva; a-i pun**e** cuiva opinca în obraz; a-i da cu **o**pinca în obraz,
faire un beau coup a fac**e** o boacănă; v. şi *commettre un impair.*
faire un bide a cădea cu bri**o** *(despre o piesă).*
l'aire un bond *(fam.)* a face p**rog**res**e**.
faire u**n boucan de tous les diables** *(fam.)* a face tărăboi/tam-tam.
l'a**ire un bout de conduite à qn.** *(fam.)* a îns**o**ţi pe cineva **o** bucată d**e** drum.
faire u**n brin de causette/la causette/une petite causette** a se pu n**e**/a sta/ a ş**e**dea la taclale/**l**a taifas; a sta de taină; a se pun**e** **i**n vorbă cu cineva; a sta la sfat/la **o** şuetă; a sta de pov**e**şti; a s**e** prinde cu cineva **l**a vorbă; a sta d**e** vorbă cu cineva.
faire u**n** c**ol**b**a**ck *(arg.)* a suci gitul cuiva.
faire u**n compte rond** a rotunji **o** socoteală; a face o socoteală rotundă.
faire un c**o**u**p de tête** a face un act d**e**sperat; a face **o** n**e**bunie.
faire u**n cours** a ţine un curs.
faire un crâne de la **neige** *(arg.)* a ar**e**sta un traficant d**e** droguri,
faire un crochet/un détour a face un oco**l**; a s**e** abate din cale/din drum.

faire u**n doigt de cour à une femme** a fac**e** curt**e** unei femei.
faire u**n douze** *(arg.)* a face **o g**afă; a **o** fac**e** d**e** oaie/1'iartă.
faire une balade a fac**e** o mică plimbare.
faire une battue a încerca marea cu de**ge**tu**l**.
faire un**e boulette/une bourde** *(pop.)* a o fac**e** fiartă/de oaie.
faire une bringue à tout casser *(pop.)* a **o** face lată; a tra**g**e un chef.
faire une chose dare-dare a da raso**l**; a face o treabă de mîntuia**l**ă.
faire u**n éclat** a prov**o**ca un scandai.
l'air**e une condis**s**e/une condition** *(arg.)* a c**o**mite un furt prin spargere.
faire une conférence a ţin**e o** conferinţă.
faire une crasse à q**n**. *(pop.)* a face **o** mă**g**ărie cuiva.
faire une croix à l**a cheminée** a însemna pe răb**oj**.
fair**e une croix** su**r qch./dcssus** a se lăsa păgubaş; a-şi lua **g**indul de la ceva; a pune cruce **l**a ceva; a o **l**ăsa baltă.
faire un**e culbute** a fac**e** o tumbă.
faire un**e drôle de bobine/de binette/de tête /de bougie/de bille** *(fam.)* a face o mutră caraghi**o**asă.
faire une entorse à la **vérité** a d**e**natura adevărul.
faire une entorse au **règlement** a încălca re**g**ulamentul.
faire un **effet b**œ**u**f *(fam.)* a lăsa pe cineva cu gura căscată/tab**l**ou.
faire une erreur a face/a c**o**mite o **g**reşea**l**ă.
168
faire une fin a**.** a-si face un r**o**st; a se strînge/a se aduna de pe drumur**i**; **b**. a se însura.
faire une fleur à **qn.** *(fam.)* a fac**e** cuiva un serviciu.
faire une gaffe a fac**e** o gafă; a **o** tace de oaie.
faire une grâce à qn. a acorda cuiva o fav**o**are.
faire une grosse tête à qn. *(pop.)* a l**o**vi pe cineva la mir; v. şi *battre à bras raccourcis.*
faire une gueule d'enterrement *(fam.)* a fac**e** o mutră de înmormîntar**e**.
faire une main levée *(arg.)* a c**o**mite un furt.
faire u**n**e **mine de d**ix **pieds de long** *(fam.)* a**.** a fac**e** o mut**r**ă lungă de d**o**i coţi; **b.** a fac**e** o mutră d**e** înm**o**rmîntare.
faire une montagne de **qcli.** a fac**e** din ţînţar armăsa**r**.
faire u**n emprunt** a cont**r**acta/a face un împrumut.
faire un**e niche** *(fam.)* a **j**uca un ren**g**hi cuiva; a-i **j**uca cuiva f**e**sta.
faire une panne s**è**ch**e** a rămîne în pană d**e** b**e**nzină.
faire une partie de plaisir a s**e** dist**r**a.
faire une petite causette a sta la tac**l**al**e**/la taifas/la o şu**e**tă.
faire une politique d'autruche a face p**o**litica st**r**uţului.
faire une promenade a face o plimbar**e**.
faire une querelle d'Allemand a s**e** certa p**e**ntru nimica toată.
faire une révérence a face o reverenţă.
faire une romance *(pop.)* a trage un pui d**e** somn.
faire une sale gueule *(fam.)* a avea un ae**r** plictisit.
faire une scène à **tout** c**as**s**e**r *(fam.)* a face o scenă de pomină.
faire u**n esclandre** a fac**e o** scenă d**e** p**o**mină.
faire une sottise a face o prostie.
faire un essai a face **o** încercar**e**.
faire une tempête da**n**s **un verre d'eau** a d**e**zlănţui o furtună într-un pahar de apă.
faire une tentative a fac**e** o înc**er**ca**re**.
faire une tête de fossoyeur *(pop.)* a fac**e** o mutră de înmormîntare.
faire une tê**t**e **de** s**i**x **pieds de long a.** a fac**e** o mutră lun**g**ă d**e** d**o**i coţi; **b.**

a face **o** mutră de înmormîntare.
faire une touche *(fam.)* **a.** a a**g**ăţa p**e** cineva *(fam.);* **b.** a face piaţa *(pop.).*
faire une vacherie/rosserie à **qn.** a face o măg**ă**rie cuiva.
faire u**n f**aux **p**as a**.** a s**e** împi**e**dica; a se poticni; **b.** a face o **g**afă.
faire un four a cădea cu brio *(despre o piesă).*
faire un geste *(fam.)* a fac**e** un g**e**st nobil, **g**ener**o**s.
faire uu **gueuleton** à **tout** casse**r/u**n **bon petit gueuleton** *(pop.)* a mînea p**e** cinst**e**.
faire un Impair a fac**e** o gafă; a o fac**e** de oai**e**; a o tace fiartă; a-i scăpa p**o**rumb**el**ul.
faire un lavage de tête à qn. *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
faire un long/un drôle de nez *(fam.)* a face o mutră înciudată.
faire uu malheur a fi vi**o**l**e**nt.
faire un mar**ché de dupe** a fi păcălit **î**ntr-o afacer**e**.
faire un ma**r**ché **d'or** a fac**e** o afac**e**re **e**xce**le**ntă.
faire uu **mariage d'amour** a s**e** căsători/a se **l**ua din dragoste.
faire un mauvais emploi de son temps a-şi f**o**l**o**si pr**o**st timpu**l**.
faire un mauvais parti à **qn.** a ma**l**t**r**ata p**e** cineva.
faire un/son micha**ud** *(ar*g.*)* a tra**ge** un pui de s**o**mn.
faire u**n nez** a s**e** bosumfla; a sta bosumflat; a pune b**o**tul; a face bot.
faire un **pari** a pune rămăşag; a face un pa**r**i.
11 – Dicţiona**r** frazeologic francez-român şl rotnân-francez
161
luire un pas **de clerc** a face **o** gafă; a **o** fac**e** de **o**aie; a **o** fac**e** fiartă; a-i scăpa p**o**rumbelul.
faire un **pas en** ar**r**ière a fac**e** un pas înapoi.
faire un pas en avant a face un pas înainte.
faire un pétard de tous les diables a fac**e** tărăboi; a face tam-tam; a se umfla în bo**j**oci.
faire un pied de nez à qn. v. *faire la nique à qn.*
faire un plongeon a s**e** da afund.
faire un poker a fac**e** unul mic *(fam.).*
faire un pont d'or à qn. a. a atrag**e** p**e** cin**e**va de partea sa; **b.** a plăti cu bani **g**rei c**o**mplicitatea cuiva.
faire un portefeuille/un portemonnaie *(pop.)* a şt**e**rp**e**li un p**o**rtof**el**.
faire un pouf a tra**g**e ţ**e**apă.
faire un rapport a pr**e**z**e**nta un **r**ap**o**rt.
faire un retour sur soi-même a-şi scruta c**o**nştiinţa.
faire un roupillon *(pop.)* a **trage** un pui d**e** somn.
faire un sale coup a face **o** măgări**e** cuiva.
faire un saut chez qn. *(fam.)* a s**e** r**e**p**e**z**i**/a da o fugă pînă la cineva.
faire un sermon à qn. a fac**e** morală cuiva.
faire un sort à la bouteille *(fam.)* a da **g**ata o sticlă *(fam.)*; a da pe **g**ît un pahar/o sticlă; a **g**oli paharul pînă-n fund; a da paharul p**e**ste cap; a **r**ăsturna paharul p**e g**ît.
faire un sort à une ch**o**s**e** *(fam.)* a o t**er**mina cu ceva.
faire un tabac *(fam. Inc)* a avea un mare succ**e**s *(despre o piesă).*
faire un tonneau *(auto)* a s**e** da peste cap cu maşina.
faire un tour a face o mică plimbare.
faire un travail à la va-comme-je-te-pousse a face o tr**e**abă d**e** mîntuială; a da ras**o**l; **a** da c**e**va p**e**st**e** cap; a fac**e** e**e**va d**e** dî**r**vală/d**e** mîntuială; a lucra superficial.
faire un travail à l'œil a face o muncă p**e g**ratis.

faire un travail aux petits oignons *(fam.)* a fac**e** o tr**e**abă fără cusur/cu migală.
faire un travail de termite a lucra pe cineva în foi d**e** v**i**ţă; a-i săpa cuiva **g**roapa; a săpa p**e** cin**e**va *(fig.).*
faire un trou à la lune *(înv.)* **a.** a da fal**i**ment; **b.** a pl**e**ca fără a-şi plăti datorii**l****e**.
faire usage **d**e a fac**e** uz **de.**
faire valoir sa **marchandise** a prez**e**nta lucrur**i**le într-o lum**i**nă favorab**i**lă.
faire valoir ses choux v. *affecter de grands airs.*
faire valser l'argent *(fam.)* v. *jet*e*r l'argent par la fenêtre.*
faire venir l'eau à la bouche a-**i** l**ă**sa gura apă.
faire venir l'eau au moulin *(fam.)* a p**r**ocura bani în casă.
faire venir l'eau au moulin de **qn.** a da cuiva apă la moa**r**ă.
faire vibrer la corde sensible a **a**t**i**n**ge** pe cin**e**va la c**o**a**r**da sensib**i**lă.
faire vinaigre *(pop.)* a-i da bic**e**; a da bătaie/z**o**r ***(fam.).***
faire (une) visite à qn. a fac**e** o vizită cu**i**va,
faire violence à qn. a brutal**i**za pe c**i**neva.
faire vœu a fac**e** legământ.
faire voile dans une direction *(fam.)* a s**e** îndrepta către.
faire voir a arăta.
1Ş8
faire voir à qn. des étoiles en plein midi *(fam.)* **a.** a fac**e** p**e** cineva **să** vadă stele verzi; **b.** a duce pe cin**e**va de nas; a fac**e** p**e** cin**e**va să **jo**ace după cum îi cîntă; a **j**uca pe cineva p**e** de**ge**te.
faire voir beau jeu à qn. a maltrata pe cineva.
faire voir le tour à qn. v. *avoir qn. jusqu'à l'*o*s*.
faire volte-face v. *changer de batteries.*
faire vrai a da impresia r**e**alităţii.
îait à obişnuit cu.
lait à fait que *(înv.)* p**e** măsură ce.
fait au moule bine făcut.
fait comme un Z urit, p**o**cit.
faites comme chez vous simţiţi-vă ca acasă; faceţi-vă c**o**m**o**d.
faites excuse! *(pop.)* mii d**e** scuze!
faites-lui mes amitiés transmit**e**-i salutări din part**e**a mea.
faites silence! linişt**e**!
faites et gestes isprăvi; fapte d**e** cura**j**.
(avoir) fait son temps a-şi fi trăit traiul.
farcir sa bedaine *(fam.)* v. *emplir son sac.*
farder la vérité *(lit.)* a ascunde adevărul sub oboroc.
faucher le colas *(arg.)* a suci **g**itul cuiva.
faucher l'herbe sous les pieds de qn. ai tăia cuiva craca de sub pici**o**ar**e**; **a**-**i** tăia cuiva macar**o**ana; a-i **l**ua cuiva scara.
fausse alarme/alerte alarmă falsă.
fausser compagnie à **qn.** a lăsa p**e** cineva cu buzele umflate/mască.
fausser sa parole a nu s**e** ţin**e** de cuvint.
fausser Un jugement a ataca **o** hotărîre **j**udecăt**o**rească.
fante de în **l**ipsă de.
faute de mieux in **l**ipsă de c**e**va mai bun.
faute de savoir din neştiinţă.
fauteur de guerr**e** aţilăt**o**r la răzb**o**i.
faut pas pousser! să nu exa**g**erăm!
fauvette à **tête noire/à tête bleue/à col bleu** *(pop.)* **j**andarm.

faux bruit z**v**on.
faux frais cheltui**e**li mărunte.
faux jeton *(fam.)* ip**o**crit; taler cu d**o**uă t'efe.
faux semblant ipocrizie.
fendeur de n**a**s**e**aux lăudăr**o**s.
fendre du bois a tăia **le**mne.
fendre la foule/la pres**se** a-şi cr**o**i/a-şi descinde drum prin mulţime; a răzbi/a se strecura prin mulţime.
fendre l'air a înainta repede; a spinteca aerul.
fendre la pierr**e** a stirni milă.
fendre le cœur/I'âme de qn. a fringe/ a zdr**o**bi/ a sfîşia cuiva inima.
fendre le veiit a da faliment.
fendre l'oreille à qn**.** *(fam.)* a-i lua cui**v**a c**o**manda.
fendre son équerre/ son compas *(ar*g.*)* a **o** lua la fu**g**ă/ la sănătoasa; a **o** cifpi/ a **o** cr**o**i/ a **o** rade/ a **o** împun**g**e/ a o tuli la fu**g**ă; a **o l**ua din
lo**c**; a-şi lua c**o**ada la spinare; a deşerta c**o**şul *(pop.).*
fendre un **cheveu en quatre** a despica firul de păr in patrii.
ferme ç**a**! *(pop.)* v. *bouche close/ cousue!*
ferment de discor**de** sărriinţă de vra**j**ba.
fermer à double l**o**tir a incuia de d**o**uă **o**ri.
fermer l**a bouche/** l**e bec** à q**n**. a-i incliide cui**v**a **g**ura; a reduce p**e** cine**v**a la tăcere; a-i pune cui**v**a căluş in **g**ură *(fam.).*
11*
163
fermer la devanture *(fam.)* a-**1** fu**r**a s**o**mnu**l**; a-**1** fura pe cin**e**va sfinţii.
fermer la **paupière** *(lit.***)** a-**1** fura somnu**l**; a-**1** fura pe cin**e**va sfinţii.
fermer la porte au n«z **de qn.** a trînti cuiva uşa în nas.
fermer la séance a încheia şedinţa.
fermer les paupières/ les y**eu**x à qn**.** a închid**e** ochii cuiva (**l**a moarte).
fermer les y**eu**x v. *aller à Crevant.*
fermer les y**e**ux **sur** q**c**h**.** a închid**e** och**i**i asupra unu**i l**ucru; a trec**e** cuiva ceva cu ved**e**r**e**a.
fermer l'oreille à aşi astupa ur**e**chi**le**; a s**e** fac**e** că nu aud**e**; a face urechea t**o**acă; a fac**e** p**e** surdul.
fermer s**a boîte/** sa **gueule** *(pop.)* a-şi ţin**e g**ura; a-şi pune frîu **l**imbii/ **g**urii; a-şi pun**e** gard/ b**o**tniţă/ **l**acăt **l**a gură; a-şi pun**e** stavilă **g**urii; a-şi păzi **g**ura.
fermer s**a porte à qn.** a **i**nterzic**e** cu**i**va să-i mai calc**e** pra**g**ul.
fermer son cœu**r à la pitié** a av**e**a ini**m**ă d**e** piatră; a fi stană d**e** piatră.
fermer s**o**n **livre/ son parapluie** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
fermer une discussion a pun**e** capăt unei discuţii.
ferme ton claquoir/ ton clac/ **ton elapet!** *(pop.)* tacă-ţi fleanca!; ţ**ine-ţi** botul!; strîn**g**e-ţi **l**eoarba acasă! *(arg.).*
ferme ton sucrier, tu **attires les mou**ches! *(pop.)* **a.** închide **g**ura, că-ţi intră muşte!; tacă-ţi f**l**eanca!; ţine-ţ**i** botul!; Strînge-ţ**i** leoarba acasă! *(arg.);* **b.** vorbeşt**e** mai înc**e**t!
ferré à **glace** om ab**il**, uns cu toat**e** unsorile.
ferrer dur *(arg.)* a pune pe roat**e** o tr**e**abă.
ferrer les **cigale**s *(fam.)* a ard**e g**azu**l** d**e** pomană; a tă**i**a frunză la cî**i**ni; a sta de pomană; a f**re**ca menta; a duc**e** cîinii la apă; a paşte vîntu**l**; a pun**e** mîinil**e** sub fălci; a sta/ a şed**e**a cl**o**şcă; a sta pe cupt**o**r/ p**e** cot**l**on; a trăi/ a zăcea p**e** cupt**o**r; a sta t**o**ată ziua pe tandur; a tăia dracului bu**re**ţ**i**.
fête mobile sărbătoar**e** fără dată f**i**xă.

fêter la **bouteille** v. *aimer la bouteille.*
fêter qn. a sărbători pe cin**e**va.
feu de paille foc de pai**e**.
feuille de ch**ou** ziar fără imp**o**rtanţă; f**i**ţuică.
feuilleter un livre a **r**ăsf**o**i **o** ca**r**te; a pr**e**fi**r**a foile unei cărţ**i**.
feu qui couve sous la cendre f**o**c ca**r**e mocneşte sub cenuşă.
ficeler comme un s**aucisson** a **l**e**g**a fede**l**eş.
fiche-moi la paix! *(fam.)* **l**asă-mă în pac**e**!; **l**asă-mă păcatel**o**r mele!; ia mai slăb**e**şt**e**-mă!; m**e**r**g**i în t**r**eabă-ţil; nu-mi bate capul!; du-te cu Dumnezeu!; scuteşte-mă!; **l**asă-mă că-s urmăr**i**t! *(pop.).*
ficher fa **pa**ix **à qn.** *(fam.)* a lăsa pe cin**e**va în pace; a s**e** duc**e** d**e** pe capu**l** cuiva.
ficher Ic **camp** a o şter**g**e; a spăla/ a rade putina; a-şi lua t**r**aista-n băţ; a o întinde; a o şparl**i**; a o şterpeli; a o v**i**ra; a o zbughi; a **o** tăia; a se duce duluţă.
ficher les jetons à qn. *(fam.)* a băga pe c**i**neva în sp**e**ri**e**ţi/ în d**r**aci/ în răcori/ în boală/ în năbădă**i**; a sp**e**ria pe cineva d**e** m**o**art**e**; a fac**e** să în**g**heţe sîngel**e** în vin**e**; a bă**g**a pe cin**e**va în a**l**te al**e**a; a da/ a bă**g**a **g**r**o**aza î**n** cin**e**va; a umple p**e** cin**e**va d**e** sperie**ţ**i.
fich**er/fl**anq**u**er q**c**h. **en l'air** *(fam.)* a s**e** descotor**o**si d**e** c**e**va.
ficher q**n**. **dehors/à** l**a porte** a da afar**ă** pe cin**e**va; a da papucii cui**v**a.
fiche**r** q**n**. **dedans** *(fam.)* a duc**e** p**e** cineva cu preşul/cu zăhărelul.
tichcr/**fl**a**n**quer qn**. e**n **l'air** *(fam.)* a trimite p**e** cineva la dracu/la toţi dracii; a da dracului p**e** cineva.
164
ficher son **billet à qn.** *(pop.)* a-şi pune capu**l**.
ficber une bonne tournée/une volée de coups, une volée de bois vert à qn. v. *batire à bras raccourcis.*
fichu comme quatre sous îmbrăcat ca de doamn**e**-a**j**ută.
fier-à-bras fanfar**o**n; lăudăr**o**s.
fier **menso**n**ge** minciună **gogo**nată.
figer l**e sang à** q**n**. v. *donner à qn. les trois sueurs.*
figure de papier mâché figura acră.
filer à l'anglaise a **o** şter**g**e englezeşte; a pleca pe furiş/pe şest/pe nesimţite.
filer **à toute allure** *(auto)* a **go**ni nebuneşte.
filer à toute vapeur *(fam.)* v. *courir à toutes jambes.*
filer au doigt et à l'œil a asculta **o**rbeşte de cineva; a nu ieşi din v**o**rba/ din cuviiitul cuiva; a se supune fără a crîcni.
filer comme une anguille a scăpa/a luneca/a i se strecura cuiva printre de**g**ete.
filer „comme une flèche/comme un **trait/comme un dard** a pleca ca din puşcă; a p**o**rni săgeată/glonţ.
filer (doux) comme, un toutou *(fam.)* v. ê*tre l'am*e *damnée de qn.*
filer comme un **zèbre** v. *courir à toutes jambes.*
filer de l'huile *(arg.)* v. *être à la mort.*
filer doux a suferi cu răbdare; a se supun**e**.
filer entre les doigts de qn. a scăpa/a **l**uneca/a **i** se strecura cuiva printre degete.
filer la comète/la cloche/le borgnon *(arg.)* a. a umbla c**re**anga; **b. a** nu avea nici casă nici masă.
filer l**e câble** v. *déguerpir sans demander son reste.*
filer le cou|» de pouce *(«*r*g.)* a ciupi/a înşela la cîntar.
filer le parfait amour a fi fericit in dragoste; a se înţele**g**e bin**e**.
filer le train à q**n**. a se line scai de cineva; a fi umbra cuiva.
filer san**s demander son reste** a o lua la fugă/la sănătoasa; a o cîrpi/

a **o** croi/a o rade/a o împunge/a **o** tuli la fu**g**ă; a o dosi; a **o** Impătura; a **o** tunde; a o lua din l**o**c; a-şi lua coada la spinare; **a** lua crîn**g**ul în cap.
filer son câble par l**e bout** v. *aller à Crevant.*
filer son nuni**d** *(pop.) a.* a-şi **l**ua tălpăşiţa; a spăla/a rade putina; a-şi lua pici**o**arele la sp**i**nare; a-şi lua valea; a da bi**r** cu fu**g**iţii; a-şi face c**o**ada c**o**lac; **b**. v. *aller à Crevant.*
filer son verre *(arg.) a* **go**li paharul pînă-n fund; a da paharul peste cap; a răsturna paharul pe gît; a da pe gît un pahar/o sticlă.
filer une avoin**e** *(arg.)* v. *donner à qn. son paquet.*
filer un **mauvais coto**n **a**. a **o** duce pr**o**st, cu sănătatea; a-**1** lăsa sănătatea; **b**. a fi la anan**g**hie/la strimtoare; a fi in încurcătură; a nu-i fi m**o**ale; a mer**g**e tîriş-grăpi.ş.
fileur de cartes trişo**r**.
fils à papa feci**o**r de bani **g**ata.
finir en eau de boudin a se duce de **r**îpă; a se duce pe apa simbetei.
finir en q**u**eu**e de poisson** *(fam.)* a nu se termina nicicum; a rumine neisprăvit.
finir sa **course** v. *alle**r** à Crevant.*
fin matois vulpe bălrînă.
fixer q**n**. **du regard** a f**o**to**g**rafia pe cineva *(fam.);* a lua măsurile cuiva *(pop.)*.

fix**e**r **u**n **terme** a fixa/a stabili un termen.
flageoler su**r** s**e**s **jambes** a i se muia pici**o**arele.
flairer le gibier a adulmeca vînatul.
flairer le **vent** *(fam.)* a vedea/a simţi dincotro bate vîntul.
flairer un danger a adu**l**meca o prime**j**di**e**.
flanquer la **frousse à qn.** a băga pe cineva în sperieţi/în draci/în răc**o**ri/ în boa**l**ă/în năbădăi; a umpl**e** p**e** cin**e**va d**e** sperieţi; a speria pe cin**e**va de moarte; a fac**e** să în**g**heţ**e** Sînge**l**e în vine; a băga pe cineva în a**l**t**e** a**l**ea; a da/a bă**g**a **g**roaza în cin**e**va.
flanquer q**n**. **dehors/à l**a **porte** a da afară pe cineva; a pune pe cineva pe **g**oană; a-i da cuiva răvaş d**e** drum/paşap**o**rtu**l**; a **l**ua p**e** cineva în/p**e g**urgui; a se descotorosi de cineva; a da papucii cuiva.
flanquer qn. par terre a pune/a culca pe cineva la pămînt; a pun**e jo**s; a da/a face palanca **l**a pămînt.
flanquer une baïï**e**/un**e p**êch**e** à q**n**. *(pop.)* a tra**ge**/a rade/a cîrpi/a da o pa**l**mă cuiva; a-i şt**e**rge/a-i **l**ipi cuiva **o** pa**l**mă; a pă**g**ubi p**e** cin**e**va de-o pa**l**mă.
flanq**ue**r u**n**e **bonne tournée/une volée de coups/une volée de bo**is **vert** à **qn.** v. *battre à bras raccourcis.*
flanquer une pile **à qn.** *(fam.)* v. *battre à bras raccourcis.*
flaquer des chass**e**s *(arg.)* a da apă **l**a şoar**e**ci.
flatter la **douleur** a alina dureri**le**.
fléchir le(s) g**e**n**o**u**(**x**)** a s**e** prost**e**rna în faţa cuiva.
flouer qn. j**u**sq**u'**a**u trognon** *(fam. înv.)* a fraieri pe cineva.
foi d'h**on**nlte h**o**m**me**! pe cinstea mea!
fomenter une révolte a aţiţa la **r**evo**l**tă.
foncer à **toute** a**l**l**ur**e a **go**n**i** nebuneşt**e**.
foncer dans le **brouillard** *(fam.)* a s**e** repezi orbeşte.
foncer da**n**s l**e tas** *(pop.)* a răzbi/a se strecura prin mulţime.
fondé de **pouvoir** împut**e**rnicit.
fo**nd**re **à vue d**'œ**i**l *(fam.)* a s**l**ăbi văzînd cu ochii.

fondr**e comme** d**u beurre** *(fam.)* a se fac**e** nevăzut; a se eclipsa.
fondre en la**rme**s a izbucni în plîns; a-**1** umfla plînsul; a-1 podidi po
cin**e**va p**l**însul; a-i da lacrimi**l**e.
fondre la c**lo**ch**e** a **l**ua o h**o**tărire **e**xtremă
fondre sur l'a**dver**sai**re** a s**e** arunca asupra duşmanului.
fontaine **de** J**o**u**ve**nce izv**o**ru**l** tinereţii.
forcer la c**o**n**s**i**g**n**e** a că**l**ca c**o**nsemnu**l**.
forcer la **dose** a mer**g**e prea depart**e**; a sări peste ca**l**; a exa**g**era.
forcer la main **à** qn**.** a strîn**g**e p**e** cineva cu uşa; a-1 c**o**nstrîn**ge**; a apuca/
a prind**e**/a strîn**g**e pe cineva (ca) în c**le**şte.
fo**rce**r la **note** a forţa nota.
forcer la **porte à qn.** a intra cu sila peste cineva; a intra ca o vi**j**eli**e**.
forcer l**e p**as *(fam.)* a **g**răbi pasul; a mări c**o**mpasul *(fam.).*
forcer l**e respect** a impun**e** respect.
forcer l**es ob**s**t**acl**e**s a învin**ge** greutăţi**l**e/piedicile.
f**o**rc**e**r qn. **d**ans s**e**s **derniers retranchements** *(fam.)* a strîn**g**e pe cineva cu uşa; a
apuca/a prinde/a strîn**ge** pe cin**e**va (ca) în cleşte; a-1
constrîn**ge**.
forcer s**e**s **p**as**s**i**on**s a-şi înfrîna pasiunile/patimi**le**.
forcer un ca**mp** a lua o tabără cu asa**l**t.
forcer un ch**eva**l a da pinteni unui ca**l**.
forcer un**e porte** a spar**ge** o uşă.
forêt de hau**te futaie** codru bătrîn.

forfaire à qc**b.** *(lit.***)** a se abate de **l**a; a încălca.
forger les chaîn**es/le**s **fers** à **qn.** *(fam.)* a băga pe cineva la stăpîn, a-1
pune la **j**u**g** *(fam.).*
former des **projets a** fac**e** planuri.
fort de la halle hamal, salah**o**r.
forte tête caract**e**r rău, nedisciplinat.
fortune de mer naufragiu.
foudroyer qn. du regard a fulgera/a să**g**eta pe cineva cu privirea.
fouette, coche**r!** dă-i drumul!
fouetter/brûler le sa**ng** a stimula, a răsc**ol**i *(fig.);* a face să-i cl**o**cotească
sîn**ge**le în vine.
fouetter qn. a**ve**c **une peau de renard** a-1 atin**g**e cu bumbac.
fouiller dans **s**a **tête** a-şi frăminta/a-şi munci/a-şi osteni mintea; a-şi
stoarc**e** creierii; a se munci cu gindul.
fouler aux pieds a călca în picioar**e**.
fourbir s**e**s **armes** a s**e** pre**g**ăti de război; a fi pe picior de război.
fou rire rîs nestăvilit; rîs n**e**bun.
fournir des preuves a pr**e**zenta dovezi/prob**e**.
fournir la nappe à qn. a pre**g**ăti succesul cuiva.
fournir un ef**for**t a fac**e** un **e**fort.
fourrer qch. dans la tête/le crâne de qn. *(fam.)* a-i bă**g**a/a-i vîrî cuiva
c**e**va în cap.
fourrer q**n**. **à la boîte** *(arg.)* a băga pe cineva **l**a zdup/la răc**o**are.
fourrer qn**. au bloc/au violon** *(fam.)* a bă**g**a pe cineva la zdup/la răc**o**are.
fourrer qn. dans le pétrin/dans le bain a băga p**e** cineva în bucluc/în
încurcătură/la apă/în cofă.
fourrer son grain de sel a. a-şi băga nasul und**e nu-i** fi**e**rb**e** oala; **b.** a
s**e** bă**g**a în v**o**rbă ca mărarul în ci**o**rbă.
fourrer son nez dans les affaires d'autrui *(fam.)* a-şi bă**g**a nasul/coada

unde nu-i fi**e**rb**e** **o**a**l**a; a-şi bă**g**a nasu**l** peste t**o**t; a-i sufla cuiva în borş; a sufla în borşu**l** cuiva; a-şi vîrî nasu**l** în toate.
fourrer son nez partout v. *fourrer son nez dans les affaires d'autrui.*
fourrer sous le nez *(fam)* a vîrî sub nas; a bă**g**a în ochi.
foutre à la diable/à la va-te-fairc-fiche *(pop.)* a face **o** treabă d**e** mîntuială; a da raso**l**; a fac**e** ceva d**e** dîrva**l**ă/de mîntuia**l**ă; a da ceva pest**e** cap; a **l**ucra superficia**l**.
foutre le camp *(pop.)* **v**. *ficher le camp.*
foutre le flubard/le flube/le trac/le taï *(arg.)* v. *donner à qn. les trois sueurs.*
foutre qn. à la **porte** *(pop.)* a da afară p**e** cin**e**va; a-i da cuiva răvaş d**e** drum/paşaportul; **a** lua p**e** cineva în/pe **g**ur**g**ui; **a** se descotorosi d**e** cineva; a da papucii cuiva.
foutre qn. à ressaut *(a*rg'*.)* a scoate p**e** cin**e**va din sărit**e**/din balamale/ din ţîţini/din **r**ăbdări/din oprel**e**; a scoat**e** p**e** cineva din boii lui; a sc**o**ate din răbo**j**; a-**1** călca p**e** bătătură/p**e** n**e**rvi.
foutre qn. en rogne *(po*p.)* a scoate p**e** cin**e**va din sărite/din balamale/ din ţîţini/din răbdări/din oprel**e**; a scoate p**e** cineva din boii lui; a scoate din răbo**j**; a-**1** călca p**e** bătătură/pe nervi.
foutre un **abattage** *(arg.)* v. *donner à qn. son paquet.*
franc de/du collier a. o**m** d**e** n**ă**de**j**de/cumsecade; **b. om** care spune verde în faţă.
franche lippeé masă p**e** socot**e**ala altuia**.**
im
franchir l**e cap (des** tempêtes**) a.** a **t**r**e**ce h**o**pul/gî**r**la; **b.** a t**rece** de o anumită vîrstă.
franchir l**e pas** a face pasul h**o**tăritor.
fran**chir** i**e** Ku**b**ic**on** a trece Rubic**o**mi**l**.
franch**ir** l**e**s **bornes** a int**r**ec**e**/a depăşi măsura; a se întrece cu g**l**uma; a întinde pr**e**a tare coarda; a întinde aţa; a nu avea mar**g**ini; a să**r**i peste cal; a depăşi Umilele; a depăşi **o**rice limită; a-şi permite oric**e**; a trec**e** peste răscoal**e**; a trece peste pr**e**atcă *(reg. J.*
frapper à **côté** a nimeri alături.
frapper à la **bonne porte** a şti la ce uşâ să baţi.
frapper à **l**a **m**auvais**e porte** a s**e** adresa greşit.
frapper à la **po**rte a bate **l**a uşă.
frapper à tour de bras a **l**ovi cu s**e**t**e**/cu năd**e**jd**e**.
frapp**e**r à **toutes** l**e**s **p**or**t**es *(fig.)* a bate la toate uşile.
frapper a**u monument** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
frapper comme sur une vach**e morte** v. *battreà bras raccourcis.*
frapper **comme un sourd** a l**o**vi fără milă; v. şi *b*a*tt*re *à bras raccourcis.*
frapper des c**o**u**p**s **en** l'**a**i**r** a se osteni in zadar; ase căzni/1 se străduí/ a se trudi de**g**eaba; a s**e** obosi d**e** p**o**mană.
frapper dur a a**v**ea mină gr**e**a; v. şi *batire à bras raccourcis.*
frapper juste a nimeri în plin; a **o** nimeri; a o brodi.
frapper l**e**s **grands** c**o**u**p**s a trece la măsuri hotărîte.
frapper **les trois** c**o**u**p**s *(l*a *teatru)* a bate. **go**ngul.
frapper q**n**. a**u visage** a arde cuiva cîte**v**a palm**e**; a trage palme cuiva; a lua p**e** cineva la pa**l**m**e**.
frapper sec a. a lovi tar**r**e; **b.** a **lo**v**i** r**epe**de.
frapper s**o**n c**o**u**p** a-şi face **e**fectul.
frapper u**n grand coup/un** c**o**u**p décisif** *(fam.)* a da marea l**o**viturâ.
frayer avec q**n**. a fi în relaţii/in vizită cu cineva.

frayer la **voie** à qn. a cr**o**i drum in via^ă cuiva; a-i deschide cuiva cal**e** netedă/ca**r**ieră; a face p**e** cin**e**va om; a s**e** pun**e** piuă cuiva; a tra**g**e de păr p**e** cin**e**va *(fig.)*
fréquenter et le c**l**i'**en e**t **le** cha**t** a fi şi cu mîndra şi cu draga; a fi şi cu unii şi cu alţii**.**
fréquenter les cour**s** a frecv**e**nta cursuri**le**.
fréquenter les sacre**ment**s a fi uşă de bis**e**rică.
frères germains fraţi buni.
frétiller de **joie** *(fam.)* a să**r**i în sus de bucuri**e**.
fricas**sée de** m**use**aux *(pop.)* îmbrăţişa**re**.
frissonuer du **couvercle** *(arg.)* v. *avoir la tête fêlée.*
frôler la **mort** a v**e**dea moartea cu **o**chii; a da mîna cu moartea.
fr**omage** à **l**a **pie** *(ar*g.*)* om fără ca**r**acter; om lipsit d**e** caracte**r**.
froncer le poignet de qn**.** *(fam.)* a da bani cuiva.
froncer les s**ourcils** a s**e** încrunta; a strîn**g**e/a încr**e**ţi din sprîncene; a-şi strînge fruntea/sprince**n**el**e**.
fronder qn**.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
front à **fr**o**nt** între patru ochi; faţă în faţă.
frotter l'échi**né à qn.** *(fam.)* v. *battr*e *à'bras raccourcis.*
fr**otter le**s **oreilles à/de** q**n**. *(fam.)* a rup**e** ur**e**chile cuiva; v. şi *battre à bras raccourcis.*
fruit sec *(fam.)* candidat respins **l**a **e**xamenul d**e** abs**o**lvire.
fuir qch./**qn. comme l**a **peste** *(fam.)* a fugi d**e** c**e**va/de cine**v**a ca d**e** ciumă/ca ciracul d**e** tămîie; a se feri/a se păzi ca de foc/ca de oala mă**l**aiului.

fuir qch. comme le diable l'eau bénite v. *fuir qch. comme la peste.*
fuir s**an**s **regarder derrière soi** v. *courir à toutes jambes.*
fumer comme une locomotive/comme un sapeur/un troupier/une cheminée *(fam.)* a fuma ca un şarpe/ca un turc.
fumer la terre *(pop.)* a fi oale şi ulcele; a mir**o**si vi**o**re**l**ele **l**a rădăcină.
fumer le calumet do paix a-şi exp**r**ima int**e**nţiile paşnice.
fumer les mauves par la racine *(fam.)* a mir**o**si viorelele la rădăcină; a sta cu pătrun**j**el pe burtă; a avea **g**rădiniţă pe piept; a păzi cimitirul; a fi oal**e** şi **ulcele**; a se duce la rogoz; a nu mai călca iarbă verde; a nu mai bea apă rece.
furer du pet *(arg.)* a căuta ceartă/pricină/rîcă.
fureter des n**ouvelle**s a vîna ştiri.
(avoir **tout) fusillé** v. *avoir la bourse plate.*
fusiller de l'argent *(pop.)* a papa banii cit a**i** zic**e** peşte.

g

gâcher la **besogne** *(fam.)* a face o treabă de mîntuială; a da ras**ol**.
gâcher le métier *(fam.)* a **l**ucra p**e** nimic.
gâcher sa vie a-şi ir**o**si viaţa.
gâcher son talent *(fam.)* a-şi ir**o**si tal**e**ntu**l**.
gagner au change a fac**e** un sc**hi**m**b** avanta**j**os.
gagner au haut *(fig.)* **a se** pune la adăpost.
gagner au pied v. *déguerpir sans demander son reste.*
gagner de quoi vivre a-şi cîşti**g**a existenţa/pîinea; a-şi sc**o**ale mămăliga/pîinea.
gagner de justesse a o lua înaintea cuiva cu f**o**arte puţin.
gagner des mille et des cents *(fam.)* a cîşti**g**a bani buni.
gagner des témoins a c**o**rup**e** mart**o**ri.
gagner deux fois rien *(fam.)* a nu cîştiga mai nimic,
gagner du temps a cîştiga timp.

gagner du terrain a cîşti**g**a ter**e**n.
gagner du terrain sur qn. *(fam.)* a **o l**ua cuiva înainte; **a** într**e**ce **pe** cin**e**va.
gagner la belle *(fam.)* a cîştiga **jo**cul/partida de bara**j**.
gagner l**a colline** v. *déguerpir sans demander son reste.*
gagner la confian**ce de qn.** a cîştiga încrederea cuiva.
gagner la guérite a se pun**e l**a adăp**o**st.
gagner l'amitié de qn. a cîştiga prietenia cuiva; a-şi apr**o**pia pe cineva.
gagner la porte a **o** şterge; a spăla/a rade putina; a-şi lua traista-n băţ; a o întinde; a **o** şparli; a **o** şterpeli; a **o** vira; a **o** zbughi; a **o** tăia; a se duce duluţă.
gagner la poule a cîştiga t**o**t ce **e** pe masă (la **jo**c).
gagner l**e large a**. a pleca în **l**arg; **b.** v. *déguerpir sans demander son reste.*
gagner l**e Pérou** *(fam.)* a cîşti**g**a en**o**rm.
gagner les doigts dans l**e nez** *(fam.)* a cîştiga (**o** c**o**mpetiţie) fără eforturi,
gagner qn. de vitesse a **o** lua cuiva înainte; a întrece/a rămîn**e** pe cineva.
gagner sa croûte/son bifteck *(pop.)* a-şi cîştiga existenţa/pîinea; a-şi scoate mămăliga/pimea.
gagner sa vie v. *gagner sa croûtejson bifteck.*
gagner sa vie au jour le jour a trăi/a **o** duce de azi pe mîine; a-şi ţin**e**/ a-şi tîrî zilele; a tîrî barca pe uscat; a trage targa pe uscat.
gagner ses chevrons/ses éperons a. *(mil.)* a se înălţa în grad; **b**. *(fig.)* a se înălţa în ierarhia socia**l**ă.

gagner son pain v. *gagner sa croûtejson bifteck.* |
gagner son pain à la sueur de **son front** a-şi cîştiga pîinea cu sud**o**area frunţii.
gagner su**r les deux tableaux** v. *gagner sur tous les tableaux.*
gagner sur s**oi** a se în**v**in**g**e pe sine însuşi.
gagner sur **to**u**s le**s **tabl & aux** a cîştiga pe t**o**at**e** planurile; **a** fi **v**ictorios pe toată linia.
gagner im procès a cîşti**g**a un pr**o**ces
gai luron om de viaţă; băiat de viaţă; chefliu.
garder à qn. un chien **de** sa **chienne** v. *avoir de l'humeur contre qn.*
garder bouche cous**ue** *(fam.)* v. *avaler sa langue.*
garder de l'humeur contre qn. v. *avoir de l'humeur contre **qn.***
garder la mais**on** a nu ieşi din bîrl**o**g; a sta p**e** ouă; **a** t**r**ăi cu capu-n sobă; a trăi ca o bufniţă.
garder la tête froide a nu-şi pierde cumpătu**l**; a nu se pierde cu fir**e**a; a-**şi** păstra sîn**g**ele rece; a **r**ămin**e** calm.
garder la **vedette** a rămine cap d**e** afiş *(despre actori).*
garder le juste milieu a fi cumpătat.
garder le lit a zăcea b**o**lnav.
garder le mulet *(arg.)* a aştepta mult **ş**i bine; **a i se** urî aşteptînd.
garder les apparen**ces** a sal**v**a aparenţele.
garder les conven**ances** a respecta c**o**nvenienţe**l**e.
garder **le**s **dehors a** salva aparenţel**e**.
garder les dindons **avec qn.** v. ê*t*re ***de** la même **farine.***
garder le silence sur qch. a păstra tăcere asupra unui lucru.
garder l'esprit/la tête libr**e** a avea mintea limpede.
garder qch. pour la bonne bouche/pour le bouquet a **lăs**a **c**e**-i** mai b**un** **l**a urmă.

garder qch. pour soi a **o**pri ceva p**e**ntru sine.
garder qch. sous son bonnet *(fam.)* a tăc**e**a mîle.
garder qch. sur le cœur a avea ceva pe suflet/pe inimă.
garder qn. à vue a fi cu ochii p**e** cineva.
garder qn. de l'erreur a feri **p**e cineva d**e g**reşea**l**ă.
garder rancune à **qn.** v. *avoir de l'humeur contre qn.*
garder sa droite a ţine dr**e**apta.
garder sa **ligne** *(fam.)* a-şi păstra si**l**ueta.
garder se**s d**ista**nc**e**s** a păstra distanţa; **a** ţin**e l**a distanţă/la r**e**spect.
garder son calme a-şi păstra ca**l**mul.
garder son maintien a nu-şi pierde cumpătul; a-şi păstra sînge**l**e rece; a-şi ţine firea; a nu se pierde cu firea; **a** rămin**e** ca**l**m; a-şi ţine îng**e**rii.
garder son quant-à-soi a fi rez**e**rvat; a sta în banca sa *(fam.).*
garder son sérieux a-şi păstra seriozitat**e**a.
garder toute sa tête/la tête froide a nu-şi pierde cumpătul; a-şi păstra sîngele rece; a-şi ţine fi**re**a; **a** nu se pierde cu fir**e**a; **a** rămîne calm; a-şi ţine îngerii.
garder un atout dans sa manche *(fam.)* a nu-şi epuiza toate p**o**sibilităţil**e**.
garder une dent con**tre qn. a** avea un dint**e** c**o**ntra cuiva.
garder une injure sur le cœur a **n**u put**e**a uita **u**n afr**o**nt/**o j**i**g**nire.
garder un œil sur qn. a nu slăbi/a nu scăpa din **o**c**hi** p**e** cineva; **a** fi/a sta c**u** ochii pe cineva; a ţine pe cineva în şapte/n**o**uă frîne; a suprav**e**ghea pe cineva îndeapr**o**ape.

garder un secret a păstra un secret/o taină.
gardez vos remarques! păstrează-ţi părerile pentru tine!
gardien de la paix a**g**ent de poliţie.
gare à toi! atîta-ţi trebuie!; **at**îț**a** ţi-**e** leacul!; vezi **c-**a**i s-o** păţeşti.
«are tes fesses! *(pop.)* mişcă-te!; mînă mă**g**arul!; plimbă ur**s**u**l!**
garrotter l'opposition a reduce **l**a tăcere **o**poziţia.
gaspiller son **temp**s a pierde timpul.
gâté par la fortune fav**o**rizat/răsfăţat d**e** so**art**ă.
sciée de coing *(ar*?*.)* supărare.
geler le sang à qn**.** a băga **pe** cineva în sperieţi/în draci/in răc**o**ri/în b**o**ală/în năbădăi; a ump**l**e pe cineva de sperieţi; a face să-i îngheţ**e** sîngel**e** în vin**e**; **a** da/a bă**g**a **g**roaza în cineva; a bă**g**a p**e** cineva **î**n alte alea; a speria pe cineva de m**o**arte.
gen**ou creux** *(pop.)* leneş; loază.
gen**s de sac et. de corde tîlhari**; bandiţi.
gerber à perpette/à perle de vue/à Ia vioque *(ar*?*)* a c**o**ndamna p**e** viaţă.
ger**cer la tomate à qn.** *(ar*?*.)* a spar**g**e capul cui**v**a.
gibier **de** f**erraille** *(pop.)* ticăl**o**s; nemernic; bun de şpreang; oc**na** î**l** paşti[1].
gibier de potence ticăl**o**s; nemernic; bun de şpreang; **o**cna îl paşte.
gifler qn**. à toute volée** *(fam.)* **a** arde cuiva cîteva palme; a lua p**e** cineva la palme; a tra**g**e palm**e** cuiva.
glacer le sang à qn. a băga pe cineva în sperieţi/în draci/in răcori/în boală/ în năbădăi; a umple pe cineva de sp**e**rieţi; a fac**e** să-i îngheţe sîngel**e iu** vine; a da/a bă**g**a **g**r**o**aza în cineva; **a** băga p**e** cineva în alte alea; a speria pe cineva de m**o**arte.
glisser comme une anguille/un**e couleuvre/un poisson** a scăpa/a luneca/ a i s**e** strecura cuiva printre de**g**ete.
glisser entre les doigts a scăpa/a luneca/a **i se** str**e**cura cuiva printr**e** de**g**ete.

glisser sur une mauvaise pente a o lua/a apuca p**e** un drum gr**e**şit; **a** apuca o cale **g**reşită; a se deda **l**a rele.
glisser un**e lettre à la poste** a pun**e o** scris**o**ar**e l**a poştă/la cutie; a exp**e**dia **o** scris**o**are.
glisser un mot à l'oreille de qn. *(fam.)* a strecura **o** v**o**rbă cuiva.
glisser un regard en coulisse à qn. a arunca **o** privire pi**e**zişă cuiva.
gobe-mouches/gobeur gură-cască; pr**o**stănac, nătăfleaţă.
gober des/les mouc**hes a.** a căsca **g**ura; **a** sta cu de**g**etul în **g**ură; **b.** a arde **g**azul de p**o**mană; a tăia frunză **l**a cîini; a sta de pomană; a duce **c**li**nii l**a apă; **a** paşte vîntul; a freca menta.
gober le morceau a cădea/a se prinde sin**g**ur în capcană; a **se** lăsa păcălit/tras p**e** sfoară; a înghiţi gălu. şca/hapul/calupul.
gober l'hameçon *(fam.)* a cădea/a se prinde sin**g**ur **i**n capcană; **a se** lăsa păcălit/tras pe sf**o**ară; a în**g**hiţi **g**ăluşca/hapul/calupul.
gober son bœuf/sa **chèvre** *(arg.)* v. *entrer **en** colère.*
gosier d'épongé mar**e** beţiv.
gouffre d'argent mină spartă; risipit**o**r.
goûter de qeh. *(fi?.)* a gusta din ce**v**a; a fac**e e**xperienţa unei situaţii.
goûter du/d'un métier a înc**e**rca **o** meserie.
goutte à goutte puţin cite puţin; încetul cu încetul; b**o**b cu bob; **pic** cu pic.
gouvern**er sa barque *(fam.)* a-**şi conduc**e** singur trebur**il e**.
grain de beauté aluniţă.
gr**ain de millet** *(ar?.)* intirziat minta**l**.
172
graisser la patte *(fam. fig.)* a unge **o**sia/roata; a ung**e** pe b**o**t.
graisser le marteau a un**g**e osia/roata; a un**g**e pe bot.
graisser **les épaules à** q**n**. *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
graisser ses bottes a. a se pregăti de drum lung; 1). v. *aller à Crevant.*
grand âge adinei băl rinele.
grand bien **vous fasse** să-ţi fie de bine!
grand diable *(faut.)* lungan.
grande âme sul'lel **g**en**ero**s.
grandeur natur**e in** mărime naturală.
grand gosier mare mîncău.
grappiller à **d**r**oite et** à **gauche** *(fam. peior.)* a mai sc**o**ale un ban de ici de c**o**l**o**; a realiza mici clşti**g**uri; a l'ace un ciubuc.
gratifier qn. d'une bonne volée *(fam. ir.)* a răsplăti pe cineva cu cîteva perechi de palme; v. şi *donner des taloches à qn.*
gratter à la porte a bate încet la uşă.
gratter du **matin** a**u soir** *(pop.)* a trudi din zori şi pînă-n noapte.
gratter **du papier** *(fam.)* a z**g**iria hîrtia.
gratter du pied a arde de nerăbdare.
gratter du violon *(fam.)* a scîrţîi/a zdrăn**g**ăni la vioară.
gratter la terre avec ses ongles a se resemna la **o** muncă **g**rea.
gratter l'épaule à qn. a lin**g**uşi/a tămiia pe cineva; a etnia **o**sanale cuiva.
gratter **«in. par où il Iui démange** a-i cînta cuiva în strună; a-i ţine cuiva is**o**nul.
gratter quelques **billets sur...** *(fam.)* a sc**o**at**e** c**e**va parale din...
gratter sur la dépense/sur tout *(fam.)* a-şi mînca de sub unghie/de sub tălpi.
gratter une vieille blessure *(fam.)* a **zgî**ndări **o ra**n**ă** veche.

grêle de plomb plo**o**aie de **g**l**o**anţ**e**.
grésiller du trolley *(arg.)* v. *avoir la lête fêlée.*
griller d'impatien**ce** a arde d**e** n**e**răbdar**e**.
griller qn. *(fam.)* a i-o **l**ua cuiva înaint**e**; a întrece/a rămîne pe cineva.
gr**iller une cigarette** *(fam.)* a fuma o ţigară; a b**e**a o ţigară *(pop.);* a bea tutun *(pop.);* a bat**e** un cui **l**a sicriu *(pop.).*
griller une sèch**e** *(pop.)* v. *griller une cigarette.*
grincer des dents a. a scrişn**i** din dinţi; **b**. **a** nu **s**e **l**ăsa.
gr**ippe-coquin** *(fam.)* p**o**liţist.
gripper de l'argent a şterpeli ban**i**.
grippe-so**u** zgirie-bnnzu.
gronder q**n**. **de belle façon** v. *donner à qn. son paquet.*
gros bonnet ştab; grangur.
gros Jean imbecil, dobitoc,
gros/grossier mensonge minciună cu coadă; minciună gogonată; o minciună cît t**o**ate zilele.
grosse huile/légume ştab; grangur.
gueule d'amour seducăt**o**r de pr**o**fesie.
gueule en coin de rue *(arg.)* mutră antipatică.
gueuler au **charro**n/ **à** l**a chienlit** *(arg.)* a striga după a**j**utor.
guigner **un emploi** a rivni la o s**l**u**j**bă.
173
h
habiller une faute a ascunde o **g**reşeală.
habiller qn. de l**a belle manière** *(fam.)* a forfeca/a înc**o**ndeia pe cineva; a-i sc**o**ate cuiva p**o**n**o**ase; a da/a trece/a cerne pe cineva prin ciur şi p**r**in dîrmon; a aran**j**a bine pe cineva *(ir.).*
habit de fatigue haină de lucru.
habiter a**u diable vauvert** *(fam.)* a locui **l**a dracu-n praznic.
habiter sous des lambri**s dorés** a trăi pe picior mare.
habiter un meublé a locui într-o cam**e**ră m**o**bi**l**ată.
habiter un pays **perdu** a **l**ocui într-**o** ţară îndepărtată.
habit gothique *(fam.)* îmbrăcăminte învechită.
habits de tous les j**o**u**r**s hain**e** de purtar**e**/d**e** tăvă**le**a**l**ă.
hacher menu comme cha**ir à pâté/menu-menu** a fac**e** harcea-parcea; a face bucăţi/bucăţele/fărîme/zob; a sfirt**e**ca în bucăţi; a face pe cineva papară/tărîţe; a sfărîma în bucăţele.
happer le taillis *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
hâter le pas a **g**răbi pasul; a mări compasul *(fam.).*
hausser le coude v. *aimer la bouteille.*
hausser le diapason/le ton a **r**idica tonul.
hausser les épaules a da din um**e**ri; a st**r**în**g**e din umeri.
haut en couleur a, în cul**or**i vii, ţipătoare; **b.** r**o**şu la faţă; **c. e**xa**ge**rat.
haut la main a. fără **e**fort, **uşor**; cu **e**leganţă; **b.** cu autoritate.
haut le pied! v. *débarrassez-moi le plancher/*
haut les mains! sus mîini**le**!
heurter q**n**. **de front** a înfrunta/a ataca p**e** cin**e**va pe faţă.
heurter l'amour-propre de qn. a **r**ăni am**o**rul propriu a**l** cuiva.
hisser le grand pavois a face caz de ceva.
hisser qn. sur le **pavois** a**.** a ridica pe cin**e**va în slăvi; **b.** a aduce p**e** cine va **l**a pute**re**.
hocher la **tête** a mişca din cap.
homme à poil om **e**nergic, cura**jo**s.

homme bien fendu om bine făcut.
homme de bon acabit *(inc)* **o**m cu fir**e** bună.
homme de carton om d**e** pai**e**.
homme de cœur om de inimă; om de omenie; **o**m de bine.
homme de faveur favorit.
homme de néan**t** om d**e** nimic.
homme de plaisir petrecăr**e**ţ, ch**e**f**l**iu.
homme de plume om de c**o**nd**e**i; scriitor.
homme de poids om cu greutat**e**.
174
homme de sac et de corde individ fără scrupule; ticăl**o**s, nemern**i**c
homme de tous métiers om care se pretează la **o**rice.
homme **d'honneur o**m de cuvînt.
homme du monde om de **l**um**e**.
homme d'une bonne pâte om cu fir**e** bună.
homme s**an**s **aveu o**m de nimic.
honorer sa s**ignature** a-şi **o**n**o**ra an**g**a**j**amentele; a-şi îndeplini **o**bli**g**aţiile.
honorer un chèq**ue** a plăti un c**e**c.
hors **de page** ind**e**pendent.
h**or**s **de pair** fără asemănare; fără s**e**amăn; fără ega**l**; fără perech**e**.
h**or**s **de prix** peste măsură d**e** scump.
h**or**s **de saison** n**e**p**o**trivit.
h**or**s **d'Ici!** ieşi afară!
h**or**s **du commun** ieşit din c**o**mun.
h**or**s **d'usage** ieşit/sc**o**s din uz.
hors la **loi** sc**o**s în afara **l**e**g**ii.
h**or**s **ligne/série e**xcepţi**o**nal; ieşit din comun.
humer le piot v. *aimer la bouteille.*
humer un verre *(lit.)* a suge un pahar.
humeur de **dogue** dispoz**i**ţi**e** pr**o**astă.
hu**m**e**u**r fâch**eu**se disp**o**ziţi**e** proastă.
humeur massacrante dispoziţi**e** proastă.
h**u**m**e**u**r pliante** fire doc**i**lă.
humeur prompte fir**e** iute.
hurler a**pr**ès l**e**s cha**usse**s **de** q**n**. a hărţui pe cineva.
hurler avec les loups a se da după ceilalţi.

I
i**l a été frappé du vent de bise** s-a ruinat.
il a **eu chaud** *(fam.)* a scăpat ca prin urechile acului.
il a eu un bon marchepied i s-a pus o scară bună.
il **a frisé l**a **corde** era cît p-aci să-**1** spînzure.
i**l a l'air d'avoir avalé** s**a canne/son parapluie** parcă a în**g**hiţit un băţ.
i**l a l'âme noire comme l'éb**ènc e **r**ău d**e** mama focu**l**ui; **e** ne**g**ru la suflet.
il a manqué de tomber era cît p-aci să cadă.
il a manqué une belle occasion de s**e taire** *(fam.)* dacă tăcea, filozof rămînea.
il a oublié d'être bête *(fam.)* nu **e** prost deloc; nu **e** din butuci.
il **a son fada** *(pop.)* **e** beat m**o**rt.
il attend que les **alouette**s **lui tombent toutes rôtie**s aşteaptă să-i pic**e** mură-n **g**ură.
il avalerait la marmite des **cordeliers** mănincă de stin**ge**; ar muica şi pi**e**t**r**e; v. şi *c'est une belle fourchette.*

il **connaît** l**a musique** *(fam.)* **e** Internă; ştie despre ce **e** vo**r**ba; şti**e** l**e**cţia.
il cric comme si on l'écorchait ţipă ca din **g**ură de şarpe.
il en a son content! ce-a căutat a **g**ăsit!
il en fait une gue**u**le! *(pop.)* fac**e** o mutră!
il entend le ja**r**s! se pricepe, nu-1 duci!
il entonne bien tra**g**e bine la măs**e**a; bea vîrfos.
il en va de même de la fel stau lucrurile cu.
il **est** à **mettre** s**ous verre** *(fam.)* c un om ciudat.
il est à peindre! e nostim de t**o**t!
il es**t au bout de** s**on rouleau** a dat de fund.
il est bien de son pays! tare mai e pr**o**st!
il est bien entendu que a rămas înţeles/stabilit.
il est bien l**e f**il**s de so**n **père** bucăţică ruptă/cap tăiat tatăl său.
il est comme le chat qui tombe toujours **sur** s**e**s **pieds** e ca pisica, cade totdeauna in pici**o**are.
il **est cuit** *(pop.)* s-a zis/s-a isprăvit cu el; s-a dus pe c**o**pcă; s-a curăţat.
il est fait à son image ii seamănă leit.
il est fait comme un carnaval *(fam.)* e îmbrăcat extravagant.
il **est fichu/foutu** *(pop.)* v. *il est* c*uit*.
il **est hors de doute e** in afară/e mai presus de **o**rice înd**o**ială; nu încap**e** nici **o** îndoială.
il **est imbuvable** *(fam.)* este un om insuportabil.
il **est ivre mort** e beat mort; 1-a trîntit căţeaua; il atirnă într-**o** parte; v. şi *avoir son grain.*

170

i**l e**st **midi** soar**e**le e în cruce.
il est midi sonné *(pop.)* nu **e** chip; e cu n**e**putinţă; **e** pest**e** poate.
il **est lunatique** e schimbător ca luna.
il **est sur mes registres 1**-am pus la catastif.
il est (grand) temps e şi timpu**l**.
il est tombé bie**n bas** a a**j**uns rău de **t**ot.
il **fait chouette** *(arţ;.)* **e** vreme p**l**ăcută.
il fait noir comme dans la gueule d'un l**o**u**p e** întuneric beznă; îţ**i** dai cu degetele in ochi.
il **fait** n**o**ir **comme d**ans **un four e** întun**e**ric beznă; îţi dai cu d**e**getele în ochi.
i**l fait n**ui**t e** întuneric.
il **fait un froid de canard/de chien/de loup/du diable/noir** e **g**er de crapă pietrele; **e g**erul bobote/.ei; e fri**g** de crapă ouăle corbului.
il fait un temps à **ne pas mettre un chien dehors e** o v**r**em**e** să nu scoţi un ciin**e** a iară.
il lai**t un temps gris e** vrem**e** urîtă/închisă.
il fait un veut à **d**éc**or**n**e**r l**e**s **bœufs e** un vînt d**e** t**e** ia p**e** sus; t**e** ia vîntul pe sus.
il **faut se** tai**r**e **une r**a**i**son **r**ăbdar**e** şi **t**utun *(fa*m.*)*; i**e**se **l**a spălat *(fam.).*
il **ferait beau voir!** aş vrea s-o văd şi pe-asta!
il **g**èl**e** à **pierre fendre e ger** d**e** crapă pietrele; **e ge**rul bobotezei; e fri**g** de crapă ouăle corbului.
ii i**u**i **est arrivé** q**c**u. i s-a întîmp**l**at c**e**va.
il m'a fait **droguer** mi s-au lun**g**it urechile aşteptîndu-1.
il **m'en coûte de** v**ou**s **le dire** îmi vine greu să vă spun; nu-mi vin**e** să vă spua.
il me s**emble** q**u**e j'ai dî**n**é quan**d** j**e le vois** cînd îl văd, mi se întoarc**e**

stomacul pe dos.
il **me tarde** de… abia aştept să…
il n’**a jamais é**le **à** [t**are**i**ll**e **fête** în viaţa lui n-a fost atît d**e** fe**r**icit.
il n’a ja**ma**is **perdu d**e **vue** l**e** cloch**er de son village** n-a călăt**o**rit pe nicăieri.
i**l n’a pas une once/un** g**ru**i**u de bon** s**en**s n-are pic d**e** minte; n-are nici un dram de **m**inte.
il n’a qu**e de** l**a gueule/du babil e** numai gura de el.
i**l** n**e casse rie**n/**ne casse** pan **des briques** *(pop.)* e s**l**ab, n-are putere.
il n**e démarre** p**a**s **de son idée** nul scoţi din ale lui.
il **ne fait pas de doute** e în afară/**e** mai presus de **o**rice îndoială; nu încape nici **o** înd**o**iala.
il n**e** ta**it p**as **âge** mi-.şi arată vîrsta.
ii **n**e **fut jamais à pareille**s noces a încasat **o** săpuneală.
il li**e gagne pas l’eau** q**u**’i**l** b**oi**t face umbră pămîntului degeaba.
il **ne** l’a**ura pas volé** ce-a căutat a **g**ăsit.
il **ne** l**e** l**u**i **a pas envoyé d**i**re** *(fam.)* i-a spus-**o** în faţă, deschis.
il n**e** înmiite **pas** l**e cirage e** un om ca toţi **o**amenii.
ii **ne** manqua**i**t plus **que** c**e**la asta mai lips**e**a; na-ţi-o bună.
il u**e m’est** n**i d**’Èvo ni **d’Adam** n-ain nici în clin nici în mintea cu e**l**.
il n’**e**n a **pas** po**u**r **sa dent creuse** tiu-i a**j**ung**e** nici la o măsea.
il **n’en a** pl**u**s **po**ur l**on**gte**mp**s no mai duce mult.
ii **n’en co**ûte **ri**e**n** d’**es**s**a**y**e**r nu le costă **n**imic să încerci.
ii u’**e**n **demanda** yas **davantage** atit **i**-a fost.
177
il n’en demeure pas moins nu **e**ste mai puţin ade**v**ărat.
il n’en reste pas **moins vrai** nu est**e** mai puţin adevărat.
il n’entend pas de cette oreille nu e d**e** ac**o**rd.
il n**e sait pas ce qu’il dit** nu ştie ce spun**e**.
il ne s’entend pas lui mê**me** nici **e**l nu ştie c**e** vr**e**a.
il ne serait pas mauvais de n-ar fi rău **să**.
il n’est bruit que de cela nu **se** vorb**eş**t**e** decît d**e** a**st**a**.**
il n’est pas dégoûté se mu**l**tum**eş**te **cu** oric**e**.
il n’est plus à lui şi-a ieşit din fir**e**.
il ne vaut pas la corde pour le pendre face umbră parafatului de**ge**aba.
il ne vaut pas le pain qu’il mange fac**e** umbră pămîntului degeaba.
il n’y a aucun rapport nu ar**e** nici o **leg**ătu**r**ă.
il n’y a ni bêtes ni g**en**s nu **e** ţip**e**ni**e** de om; nu-i nici pici**o**r de om; nu se ochea nim**e**ni.
il n’y a **ni sel ni sauce** n-are nici un haz.
il n’y a **pas à chiquer** *(pop.)* nu mai e nimic de discutat.
il n’y a pas à dire nimic de zis; nu-i v**o**rbă/cu vînt.
il n’y a pas à marchander trebui**e h**otărît im**e**diat; nu mai e vrem**e** d**e** pierdut.
il n’y a pas à tortiller nu e d**e gl**umit; **nu** umbla c**u** şoa**l**da.
il n’y a pas à y revenir e lucr**u** hotărît; n**u s**e mai schimbă nimic.
il n’y a pas de bobo *(arg.)* nu **e** nimic **g**rav.
il n’y a pas de commune mesure entre nu **e**xistă comparaţ**ie** între; v. şi *il n’y a pas de comparaison possible.*
il n’y a pas de comparaison possible nici n**u se** c**o**m**p**a**rai**
il n’y a pas de mal! fără supărare!
il n’y a pas de pet *(pop.)* n**u-i** ni**ci un bai.**
il n’y a pas de presse nu e nici **u**n zor/nici o **g**rabă; nu dau **Tu**rc**ii**.
il n’y a pas de quoi p**e**nt**r**u nimic (**r**ăspuns **l**a „mu**l**ţumesc”); pentru puţin.

il n’y a pas de quoi fouetter un chat vina n**u** e **g**ravă; faptu**l** e **l**ipsit de importanţă.
il n’y a pas de quoi rire n**u e** motiv d**e rîs**; n**u e** nimic d**e rîs**.
il n’y a pas gras à manger *(pop.)* nu **e** mare lucru de mîncat.
il n’y a pas le feu n**u** arde; nu e nici **u**n zor/nici o **g**rabă; nu dau Turcii.
il n’y a pas lieu de n**u e** cazu**l** să.
il n’y a pas l’ombre d’un doute e în afară/**e** mai presus de **o**ric**e** îndoială; **n**u încap**e** nici **o** îndoială.
il n’y a pas mèche nu **e** chip; **e** cu n**e**putinţă; **e** pest**e** poat**e**.
il n’y a pas moyen de moyenne e imposibil de făcut.
il n’y a pas péril en la demeure nu **e** nici u**n** zor/niei o grabă; nu dau Turcii.
il n’y a pas plan *(pop.)* nu **e** chip; **e** cu n**e**putinţă; e pest**e** poat**e**.
il n’y a pas un chat/pas la queue d’un chat nu **e** ţipenie d**e o**m; nu-i nici picior d**e** om; n**u** se och**e**a nim**e**ni.
il n’y a **pas une âme vivante** nu e ţip**e**ni**e** de **o**m; nu-i nici picior de om; nu s**e** och**e**a nim**e**ni.
il n’y a plus d’huile dans la lampe s**e** duce; îşi dă duhul.
il n’y a point de raillerie à cela nu **e g**lumă, chestiunea e seri**o**asă.
il n’y a rien à rabattre nu avem ce discuta; trebuie luate lucrurile aşa cum sînt; asta e şi h-ai ce-i face.
il n’y a **rien qui presse** nu e nici un z**o**r/nici **o g**rabă; nu dau Turcii.
ii n’y **manque pas un iota** nu **l**ipseşt**e** nici o virgulă.
178
il **passera bien de l’eau sous les ponts jusqu-là o** să curgă multă apă p**e** girlă pînă alunei; **o** să mai freacă mu**l**t; mai va (piuă atunci).
i**l pleut à ne pas mettre** u**n cbie**n **d**ehors c **o** vreme să nu iasă un **cli**n**e** afară din casă.
il sait ce qu’il **dit** şti**e** el ce spune.
il **sait faire** c**a comme le reste** *(ir.)* pe t**o**at**e** le face la fel de pr**o**st.
ii se croit sorti de I**a cuisse de Jupiter** are rude printre m**o**aşte.
il s**e fait nuit** se întunecă.
il se fait tard se face tîrziu.
il s’en est allé comme il était venu cum a venit aşa s-a dus.
il s’en faut de beaucoup nici p**e** departe; **l**ipseşte mult ca să.
il s’en faut d’u**n cheveu/d’un rien/de peu/d’un poil** puţin lipseşte să.
il s’**ensuit que** rezultă că.
ils peuvent se donner la main s**e** potrivesc d**e** minun**e**; sînt cr**o**iţi după acelaşi calap**o**d.
ils sont pas là *(arg. J* v. *avoir la bourse plaie.*
ils sont taillés sur le même patron se p**o**trivesc de minune; sînt cr**o**iţi după acelaşi calap**o**d.
ils sont trop verts sînt prea acri strugurii.
il va l**a danser! o** să mi-o plătească!
il vaut mieux qu**e sou nom** e mai bun decît pare.
il va y **avoir du pétard** *(fam.)* se apr**o**pie cearta; mir**o**ase a praf de puşcă *(fam.).*
il vous en/il t’en cui**r**a **o** să-ţi pară rău; o să t**e** usture.
il y **a anguille so**us **roche** nu-i lucru curat; **e** c**e**va la mi**j**loc; **e** cu cîntec; ceva nu e în re**g**ulă.
i**l** y **a beau temps/belle lurette** de multă vreme; de ani şi ani; d**e** cînd a zburat **g**isca din fri**g**are; e mu**l**t de atunci; cînd era bunica fată; cînd era tetea flăcău *(pop.).*

i**l** y a **bien de la bourre d**an**s** c**e livre e** mu**l**tă umplutură în cart**e**a asta.
i**l** y **a de l**a **brouille** nu se au bin**e**.
i**l** y **a de l'eau dans le g**az *(po**p.)* s**e** ap**ro**pie c**e**arta; miroas**e** a praf de puşcă *(fam.);* atm**o**sfera e încărcată.
il y **a de l'électricité dans l'air** *(pop.)* v. *il y a de l'eau dans le gaz.*
i**l** y a **de l'oignon** v. *il y a anguille sous roche.*
il y **a de l'orage dans l'air** v. *il y a de l'eau dans le gaz.*
il y a **de quoi** s**e pendre!** e f**o**arte trist, îţi vin**e** să-ţi zb**o**ri creierii.
il y a **d**u **bon et d**u **m**au**va**i**s** sînt şi lucruri bune şi rele.
il y **a du louche là-dedans** v. *il y a anguille sous roche.*
i**l** y **a d**u tirage sînt multe **g**reutăţi.
i**l** y **a grande presse e** zor mare.
i**l** y **a la manière** trebuie să ştii să procedezi.
il y **a lieu de** este cazu**l** să; sînt m**o**tive să.
i**l** y a **longtemps** cu mult timp în urmă.
il y **a quatre pelés et un tondu** *(fam.)* e puţină lume; nu e **m**ai nimeni.
i**l** y **a quelque chose qui** c**lo**ch**e** v. *il y a anguille sous roche.*
i**l** y **a une idée** q**u**i **me trotte par la cervelle** *(fam.)* mă paşt**e** un **g**înd.
i**l** y **a une ombre au tableau** v. *il y a anguille sous roche.*
i**l** y **a une pay e** *(pop.)* v. *il y a beau temps/belle lurette.*
il y **a un o**s *(fam.)* există o dificu**l**tat**e/**un obstaco**l**.
i**l** y **en a** q**u**i **d**is**e**n**t** unii spun.
i**l** y **va de notre vie/de notre honneur** est**e** în **j**oc viaţa**/o**n**o**area noastră.
implorer l**e secours de** q**n**. a cere ajutor de la cineva.
impos**er ses conditions** a pun**e** condiţii.
179
Inciter à la révolte a aţîţa la r**e**voltă.
incliner à penser que a ii înclinat să creadă că.
indiquer l'he**ur**e a indica **o**ra.
induire à mal faire a îndemna **l**a rău.
induire qn. e**n erreur** a induce pe cineva în **e**roare.
infliger la question *(ist.)* a pun**e/**a supune la tortură/ **l**a chinuri.
infliger s**a présence** *à* **qn.** a-şi impune prezenţa cuiva.
injustice criante nedreptate strigăt**o**are la c**e**r.
inquiéter l'e**nn**em**i** a hărţui pe duşman.
i**nsérer une an**n**o**n**ce** a da un anunţ la ziar.
i**ntenter un procès** a intenta un proces; a da în **j**udecată.
i**nterjeter appel** *(jur.)* a face recurs.
interroger **l'ave**n**i**r a scruta viitorul.
interroger l'h**is**toi**re** a c**o**nsulta istoria.
i**nterromp**r**e ses relations avec** a rupe legăturile cu.
investir qn. **de pouvoirs extraordinaires** a investi pe cineva cu puteri depline.
ivre mort beat m**o**rt; beat tun; trăsnit de ţuici.

J

J'ai **idée** qu**e** ba**g** seamă că.
j'aime mieux le croire qu**e d'y aller voir** *(fam.)* mă înd**o**iesc.
ja**m**a**i**s, **a**u **grand jamais** cit e lumea şi pămîntu**l**; pînă-i lumea şi pămîntul; cit (**e**) hău**l**; cit îi/pină-i cucul; pînă-i cerul/lumea; cînr**l** v**o**i secera scumpia; cît aminul; nici la amin; in v**e**cii vecilor; atunci şi nici atunci.
jamais de la vie a. v. *jamais, au grand jamais;* **b.** pentru nimic in lume.
jardin des claqu**é**s *(ar^.)* cimitir.

jaser/jacasser connue **une pie bor**gne a-i mer**ge g**u**ra** ca o moară h**od**o**r**ogită; a-i umbla gura ca o moa**r**ă; a nu-i mai sta cuiva gura; a-i turui cuiva **g**ura.
jase**r comme un merle** v. *jaser/jacasser comme une pie borgne.*
jaspiner l**e jar** a vorbi in argou.
jauger q**n**. **d'un coup d**'oe**il** a cintări/a cumpăni p**e** cin**e**va din **o**chi.
je c**onn**ais **le pelerin** ştiu cu cin**e** am de-a face.
je jure de dire la **vérité, toute l**a **v**é**ri**té, **ri**en qu**e** la **vérité j**ur să spun adevărul, tot ad**e**vărul şi nimic **altcev**a decît adevăru**l**.
je lui ai **cassé** qch. *(pop.)* ce nu i-am zis 1; i-am zis-o.
je m'en bats l'œil puţin îmi pasă; mă doar**e**-n cot/în călcîie.
je m'**en fiche/fous** *(pop.)* puţi**n** îmi pasă; mă d**o**ar**e**-n cot/în că**l**cîie.
je m**e suis** lai**ssé dire** qu**e** am auzit că.
je ne connais que ça *(fam.)* asta e tot ce e mai bun.
je ne demande pas **mieux** nici nu ce**r** a**l**tc**e**va; asta vreau şi eu.
je ne le **connais n**i **d**'A**d**a**m** n**i d'Eve** n-am nici î**n** clin nici în mînecă cu el.
je ne mange pas de ce **pain-là** nu ţ**i**ne; **n**u s**e** prind**e**; a înţărcat bălaia
je n'en disconviens pas nu zic ba; nu zic că n-ar fi aşa.
je n'en donnerais pas **un bouton** *(fam.)* nu face nici cît o ceapă degerată.
je n'**e**n **reviens p**as **n**u-mi vin**e** să c**re**d; nu mă pot mi**r**a înd**e**a**j**uns.
je ne sa**is p**as d**e quel limon il est f**ai**t** nu ştiu din ce lut **est**e plămădit; nu ştiu c**e**-i p**o**ate pielea.
je n**e** sa**is p**as **quel rat lui** a **p**ass**é par** la **t**ê**t**e nu ştiu ce 1-a apucat; nu ştiu c**e** i-a căşunat.
je ne sais qu**el** clii**en** l'a **mordu** nu ştiu c**e 1**-a apuca**t**; nu ştiu c**e** i-a căşunat.
je ne voudrais **p**as ê**t**re **dans** sa **peau** *(fam.)* n-aş vr**e**a să fiu în pielea lui/în **l**ocu**l l**ui.
j**e** n**e vous demande pas l'heure qu'il** est *(fam.)* nu t**e**-am **î**ntrebat cît e c**e**asul; v**e**zi-ţi de treaba ta.
Ï8**1**
j**e** n**e vou**s **d**is qu**e ce**la atît vă spun; nu vă spun mai mult.
j**e** n'y **vois aucu**n ma**l** nu văd nimic rău iu asta.
j**e n**'y **vo**is qu**e d**u **b**r**ouillard** *(fam.)* nu pricep nimic.
j**e parie ma tête** să-mi zici mie cuţu.
je sais ce qu'il vaut ştiu cîte parale face.
jeter à bas a dărîma; a distru**g**e: a d**o**bori; a răsturna.
jeter à qn. **la** po**rte au nez** a trînti cuiva uşa-n nas.
jeter à q**n**. **une chose** a**u nez/à l**a **tête/au visage** a arunca ceva în faţă cuiva.
jeter au feu q**n**. *(arg.)* a-şi denunţa complicii; a fac**e** mărturisiri.
jeter au panier/à l**a poubelle** a arunca la c**o**ş/la gunoi/**l**a fier vechi; a da p**e** gîrlă.
jeter aux oubliettes a**.** a da uitării; **b**. a r**e**fuza să te ocupi de ceva/de cineva.
jeter dans l'embarras a pun**e** în încurcătură.
jeter de l'aimant *(pop.)* a fac**e** pe **g**rozavul/p**e** zm**e**ul; a face praf.
jeter de la **lumière sur une affaire** a aduce lumină într-o ch**e**stiune.
jeter de la poudre aux y**eu**x a arunca praf în **o**chi; a-i un**ge** cuiva **o**chii.
jeter de l'huil**e sur** l**e f**eu a pun**e** paie pe f**o**c; a turna gaz pest**e** f**o**c; a stin**g**e f**o**cul cu paie.
jeter des étincelles a sc**o**ate scîntei.
jeter des larmes a vărsa lacrimi.
jeter **de**s **pe**rl**e**s **devant** l**e**s **pourceaux** a strica orzul pe **g**îşt**e**.

jeter des **pomme**s **cuites** à cm**.** a. a huidui pe cin**e**va; **b.** v. *casser du sucre sur le dos de an.*
jeter du jus/son jus a fi chip**e**ş/arătos; a arăta bine; a se pr**e**zenta bine.
jeter du l**es**t *(fi*g.*)* a arunca lest; a mai lăsa din pr**e**tenţii; a scăpa ds ba**l**ast.
jeter feu et flamme a se face foc şi par**ă**; a s**e** face foc şi catran; a tuna şi a f**ulgera;** a turba d**e** furi**e**; a fi cu o falcă-n c**e**r şi cu alta-n pământ; a s**e** fac**e** neg**ru**; a s**e** fac**e** Dunăr**e** d**e** mîni**e**; a s**e** fac**e** roşu d**e** minie.
jeter la confusion a semăna conf**u**zi**e**.
jeter l'ancre a a**ru**nca ancor**a**.
jeter la pierre à qn**.** a a**r**unca c**u** pi**e**tre/cu piatra în cin**e**va; a acuza pe cin**e**va.
jeter la **p**ie**r**re e**t** cacher **l**e **br**as a face rău**l** pe ascuns.
jeter la **p**l**u**m**e**/la **paille** a**u vent** a**.** a se lăsa în v**o**ia soart**e**i/a **î**ntîmp**l**ării; **b.** a v**e**dea/a simţi dincotr**o** bato vîntul.
jeter l'argent par la **fenêtre** a arunca banii pe fereastră; a chelt**u**i nebuneşt**e**; a fi tot c**u** mîna în buzunar; a zvîrli/a arunca c**u** banii; a-şi bat**e** averea **l**a tălpi; a spînzura/a-şi risipi banii; a mînca aur cu lin**g**ura; a lua cu o mînă şi a da c**u** alta/cu zece; a se juca cu banii.
jeter l'argent par la fenê**tr**e e**t lésiner pour d**e**u**x s**ou**s a fi scump la tărîţe şi i**e**ftin la făină.
jeter le cha**t** a**u**x **j**am**b**es de qn. a**.** a fac**e** gr**e**utăţi c**u**iva; **b**. a aduc**e** acuzaţii cuiva.
jeter le discrédit sur qn. a discredita p**e** cineva.
jeter le fr**oc aux** o**rt**i**e**s a se răspopi; a s**e** lăsa de popi**e**.
jeter le gan**t** à **qn.** a arunca cuiva mănuşa; a pr**ovo**ca p**e** cin**e**va la duel.
jeter le ma**n**ch**e aprè**s la c**o**g**né**e a lăsa baltă; a s**e** lăsa păgubaş; a-şi lua **g**îndul de la c**e**va; a p**u**n**e** c**ruce** la c**e**va.
jeter le masque a-şi sc**o**at**e**/a-şi ridica masca.

Jeter l'éponge *(arg.)* a aband**o**na **l**upta *(box).*
jeter l'épouvante a bă**g**a spaima în oameni.
jeter l**e**s **armes** a înc**e**ta lupta.
jeter l**e**s **ba**s**es** a pune bazele.
jeter les clés **sur l**a **fosse** a renunţa la m**o**şt**e**nire.
jeter les dés a da cu zarul.
jeter l**e**s **fondements** a pun**e** temelie.
jeter les hau**ts** c**ri**s a**.** a protesta sus şi tare; **b**. à se văicări.
jeter les y**eu**x **sur** qn**.** a pune ochii pe cineva.
jeter le trouble a semăna nelinişt**e**.
jeter l'or à **pleines main**s v. *jeter l'argent par la fenêtre.*
jeter par-dessus bord a arunca peste bord.
jeter par la fenêtre a arunca/a da pe f**e**reastră.
jeter par terre a dob**o**rî; a dărîma.
jeter qch. à la tête de qn. ai arunca cuiva c**e**va în faţă; a face caz de ceva; a-i reproşa cuiva ceva.
jeter qn**.** à **la rue** a arunca pe cin**e**va în stradă,
jeter qn. au rencart a pune p**e** cineva p**e li**n**ie** moartă.
jeter qn. dans l'embarras a pun**e** p**e** cin**e**va în încurcătură.
jeter qn. da**n**s **les fers** a arunca p**e** c**i**n**e**va în t**e**mniţă; a bă**g**a/a pune p**e** cineva la s**e**cr**e**t/**l**a mititica/**l**a răcoar**e**.
jeter qn. dehors a da afară pe cineva; a se descotoros**i** de cineva,
jeter qn. hors de ses gonds/hors de lui v. *courir à qn. sur l'haricot.*
jeter qn. sur le carreau a pun**e**/a culca p**e** cin**e**va la pămînl.

jeter qn. sur l**e pavé** *(fam.)* a arunca p**e** cineva în stradă.
jeter sa **gourme** a-şi fac**e** d**e** cap; a fac**e** numai **ce-i** place.
jeter son argent par la fenêtre v. *jeter l'argent par la fenêtre.*
jeter son bonnet par-dessus les moulins a-şi da p**o**alele peste cap; a-şi da barişu**l** p**e** c**e**afă.
jeter son dévolu su**r qn.** a pun**e** ochi**i** p**e** c**in**eva.
jeter son feu a s**e** potoli.
jeter son froc a**u**x **orties** a s**e r**ăspop**i**; a se **l**ăsa de p**o**pie.
jeter son venin sur qn. aş**i** vărsa veninul asupra cuiva.
jeter un c**o**u**p d'œil** a arunca o privi**re**.
jeter une lumière su**r** a arunca o lum**i**nă asupra.
jete**r une pierre/des pierres d**a**n**s **le jardin de** q**n**. a. a face aluzii răutăcioase la adr**e**sa cuiva; a p**o**cni la adresa cuiva; **b**. a ataca p**e** cineva p**e l**a spat**e**; c**.** a lovi/a plesni p**e** cin**e**va în pălărie.
jeter u**n o**s **à ronger** à qn. a da cuiva un os de ros.
jeter un poids dans la balance a arunca ceva în cumpănă/în balanţă; a aduce un argument hotărît**o**r.
jeter un regard furtif a arunca o privire furişă.
jeter un regard noir à qn. a arunca **o** privire uci**g**ătoar**e** cuiva.
jeter un regard torve a s**e** u**i**ta chi**o**rîş/strîmb la cineva; a se uita ca cîin**e**le-n urci**o**r.
jeter un sort à qn. a face farmece cuiva.
jeter un voile sur qch. a da uitării; a atîrna/a l**eg**a/a pune la ci**o**chină.
jetés dans le même moule făcuţi pe acelaşi calapod.
jeux de prince distracţi**e** pe s**o**coteala altuia.
je vais vous expliquer la **chose** să-ţi **e**xplic despre c**e** e v**o**rba.
je veux ê**tr**e **pendu** s**i** să m**o**r **e**u dacă.
183
j**e vo**u**dr**ais **vous** y **voir!** *(fam.)* aş vrea să văd c**e**-ai face î**n l**ocul m**e**u!
je **vous e**u **fiche mou billet** sînt gata să pari**e**z.
j**e vous en prie** pentru nimic (răspuns la „mulţumesc"); p**e**ntru puţin.
j**e** v**ou**s **fa**is **(bien)** exc**use**! mii de scuze!
j**e vous** la **souhaite bonne et heureuse!** *(pop.)* un An n**o**u cu sănătat**e**!; un An n**o**u fericit!; la mulţi ani!
Je **vo**us l**e donne en dix/cent** mă prind că nu **g**hiceşti.
j**e vo**us l**e vend**s **ce** que ça **m'a** c**o**fi**ţ**e *(pop.)* aşa am cumpârat-o, aşa ţi-**o** vînd.
j**e vous revaudrai ce**la o să ţi-**o** plătesc.
j**e vo**us y **prends** *(fam.)* t**e**-am prins,
join**dre** l**e geste** à **la parole** a însoţi vorba d**e** faptă.
joindre les deux bouts a o scoat**e l**a capăt; a face faţă cheltuielilor.
joindre les mains a-şi împreuna miinil**e**.
jouer à **barres** *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer *à* cach**e-**ca**c**he a se **j**uca d**e**-a v-aţi ascunsel**e**a.
jouer à **coup** sûr a merge/a **j**uca la si**g**ur; a călca pe iarbă verde.
jouer à **jeu** sûr a mer**g**e/a **j**uca **l**a si**g**ur; a călca po iarbă verde.
jouer à **l**a **Bourse** a **j**uca la bursă.
jouer à pile ou face a da cu banul.
jouer a**u grand seigneur/les gra**n**ds seig**n**eur**s a fac**e** p**e** boi**e**rul.
jouer a**u petit soldat** *(fam.)* a fac**e** pe vit**e**azul.
jouer a**u plus fin** a v**e**dea care p**e** care.
jouer a**ux** a**ffra**n**chi**s a v**re**a să tr**e**acă d**r**ept om fără pre**j**udecăţi.
jouer a**ux** cartes a **j**uca cărţi.

jouer a**u**x **courses** a **j**uca la curs**e**,
jouer a**u**x **o**s**selets** a **j**uca arşice.
jouer a**v**ec **le feu** *(fig.)* a se **j**uca cu f**o**cu**l**.
jouer bien son jeu a-şi rezolva bin**e** treburile.
jouer cartes su**r table** a **j**uca cu cărţile p**e** faţă; a **j**uca cinstit.
jouer de bonheur a avea nor**o**c/baftă.
jouer de bricole a se fol**o**si de subt**e**rfu**g**ii.
jouer de la **flûte des Allemands** a **l**ua lu**l**eaua Neamţu**l**ui.
jouer de **l**a **harpe** *(pop.)* a fi **l**a zdup/la răc**o**are.
jouer de la **prunelle/de l'œil** a arunca **o**cheade.
jouer de l'épéc à de**u**x **talons** v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer de malheur a nu avea n**o**r**o**c/parte; a nu avea trişte *(înv.).*
jouer des badigoinces/des dominos *(arg.)* a da din fălci.
jouer des cas**tagnettes** *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
jouer des coudes a da din coat**e**; a-şi face/a-şi croi drum cu coat**el**e,
jouer des flûtes/des guibolles *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer des gambettes *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer des jambes *(fam.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer des **mSchoires** *(pop.)* a da din fă**l**ci.
jouer des **mains** a şterpeli.
jouer de son ascendant a face uz de influenţa sa.
jouer de son **reste** a-şi pun**e** în **jo**c ultime**l**e resurs**e**.
jouer des quil**l**es *(pop.) v. déguerpir sans demander son reste.*
jouer des y**e**ux a arunca **o**cheade.
jouer devant/pour les **banquettes** *(la teatru)* a **j**uca cu sala **go**a**l**ă**.**
184
jou**er du lice et des** on**g**le**s** *(fam.)* a se apăra cu clintii.
jouer du compas *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
jouer du couteau *(fam.)* a se bat**e** cu cuţitul.
jouer franc jeu a **j**uca cinstit.
jouer gagnant a m**er**g**e**/a **j**uca la sigur; a călca p**e** iarbă verde.
jouer gros a **j**uca tar**e**; a risca mult.
jouer la comédie a se preface.
jouer la **fille de l'air** *(pop.)* a se fac**e** nevăzut; a se **e**clipsa; v. şi *déguerpir sans demander son reste.*
jouer le grand jeu a. a pune t**o**tul în **jo**c/în mişcare; a **j**uca **o** carte mare; **b.** a **j**ura cuiva dra**go**st**e** **e**ternă.
jouer le jeu a respecta re**g**ulile **j**ocului.
jouer le jeu de qn. a fac**e** cuiva p**e** plac/pe v**o**ie; a face v**o**ia cuiva.
jouer les casse-pieds *(fam.)* v. *casser la tête/le bonnet, à qn.*
jouer les durs/les cassants *(pop.)* a face pe **g**r**o**zavul/pe zmeu**l**.
jouer les fier-à-bras a sc**o**ate flăcă**r**i pe nas *(fam.).*
jouer les marioles *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
jouer les petites filles a face pe tinerica.
jouer les potiches *(fam.)* a fi un **o**m d**e** paie.
jouer les **Saint-Bernard** *(fam.)* a face pe salvat**o**rul.
jouer le tout pour le tout a miza totu**l** pe **o** carte; a-.şi **j**uca ultima carte.
jouer rip *(arg.)* v. *ficher le camp.*
jouer sa cha**n**c**e** a-şi încerca nor**o**cul.
jouer s**a dernière carte** a-şi **j**uca ultima carte.
jouer/engager sa **dernière chemise** a-şi risipi f**o**t avutul.
jouer sa fortune/sa réputation a-şi risca averea/reputaţia.

jouer sa **peau/sa vie/sa tête** a-şi risca viaţa
jouer serré *(fam.)* a **j**uca strins/atent; a juca prudent.
jouer son dernier atout a-şi **j**uca ultima carte.
jouer son va-tout a miza totul p**e** o carte; a-şi **j**uca ultima carte.
jouer sous jambes a veni d**e** hac cuiva fără **g**reutate.
jouer sur la corde du souvenir a trezi amintiri.
jouer sur les deux tableaux a miza pe două tabl**o**uri.
jouer su**r les mots** a v**o**rbi echiv**o**c.
jouer sur le velours *(fig.)* a **o**bţine un lucru fără **g**reutate.
jouer un bout de rôle a **j**uca un **ro**l secundar/episodic.
jouer un jeu dangereux a **j**uca un **jo**c mare/pericul**o**s.
jouer un jeu d'enfer a mer**g**e **l**a risc; a-şi risca viaţa.
jouer un rôle a **j**uca un r**o**i.
jouer un tour à qn. a **j**uca un renghi cuiva; a i-**o** face cuiva bună/lată/ coaptă/cu vîrf; a-i face cuiva un topor/top**o**rul; a-i face cuiva una (şi) bună; a-i face/a-i **j**uca cuiva festa/**o** festă.
jouer un tour de c**o**ch**on à qn./un tour pendable/un sale tour** *(fam.)* a-i fac**e** cuiva o măg**ă**rie/**o** fi**g**ură urîtă.
jouer de gobelet şarlatan.
jouir de son reste a pr**o**fita de ceea ce a mai **r**ămas dintr-**o** situaţie; a **se** bucu**r**a d**e** ultimele plăceri a**l**e bătrîneţii.
jouir d'une bonne réputation a avea un renume bun/**o** reputaţie bună.
jouir d'un grand crédit auprès de qn. a se bucura de încrederea cuiva.
jour après jour zi după zi; **z**i d**e** zi.
joyeux compère chefliu; băiat de viaţă.
IS5
j**o**y**eu**x **drille/lurou** chefliu; băiat d**e** viaţă.
juger à s**o**u i**dé**e a **j**udeca după capul său.
j**u**g**e**r **avec passion** a **j**udeca cu părtinire/cu patimă.
juger bon a crede/a socoti d**e** cuviinţă.
juger d'une ch**os**e **comme un aveugle des couleurs** a **j**udeca în necunoştinţă d**e** cauză.
juger les g**en**s **sur l**a **m**in**e** a **j**udeca după aparenţe.
juger {de) q**n.**/qck**.** a-şi da părerea asupra cuiva/a ceva; a face apr**e**ci**e**ri asup**r**a cuiva/a c**e**va.
juger qn. à **l'œuvre** a **j**ud**e**ca p**e** cineva după fapt**e**.
juger san**s appel** a **e**mite o **j**ud**e**cată categ**o**rică/fără drept de ap**e**l.
juger sur les apparences a **j**udeca după aparenţe.
juger sur les on-**d**it a s**e l**ua după vo**r**be.
juger **sur** l'étiq**uett**e du sac a **j**udeca după aparenţe.
jurer amit**i**é à q**n**. a **j**ura p**riete**n**ie** cuiva.
jurer av**e**c qch**.** a nu s**e** potrivi de**lo**c; a c**o**ntrasta.
jurer comme un cha**rret**ier/**u**n **portefaix /un païen** a sudui ca un suru**g**iu; a în**j**ura ca un bi**rj**ar; a în**j**ura de toţi sfinţii.
jurer de qch**.** a-şi pune capu**l**.
jurer par le sa**n**g d**e qn.** a **j**ura pe capu**l** cuiva.
jurer s**e**s g**rand**s **dieux** a s**e j**ura p**e** toţi sfinţii; a protesta **e**ner**g**ic.
jusqu'à c**e que mort s'ensuive** pînă la moarte; pînă-n pămînt.
jusqu'à la **moelle des o**s pînă în măduva oasel**o**r; pînă **l**a oase.
jusq**u'**à **nouvel ordre** pînă **l**a noi ordine.
jusqu'à plus so**i**! pe săturat**e**.
jusqu'au bout pînă la capăt.
j'y trouve mon compte îmi convine; aşa îmi vin**e** la socotea**l**ă.

j’y vais **de** ce pas mă dac chiar acum.
I
la bailler belle à qn. a duce p**e** cin**e**va d**e** nas; **a** fac**e pe** cineva s**ă jo**ac**e** după cum **î**i cîntă; a **j**uca pe cineva p**e** d**ege**t**e**; a-i pun**e** cuiva funia în c**o**arne; a-i tra**ge** cuiva un tr**o**mbon/tr**o**mb**o**ane.
là basse pègre b**o**rfaşii d**e** rînd.
la beauté du diable strălucir**e**a tr**e**căt**o**are **a** tinereţii.
la belle affaire! a. nu e chiar atît de gr**e**u; **b.** *(ir.)* bună treabă!; c**e** mai treabă!; ce mai pr**o**c**o**ps**e**ală!
la boucler *(pop.)* a-**şi** pune gard/b**o**tniţă/lacăt la gură.
labourer le rivage de la mer a tăia frunză **la** ciini; a arde **g**azul de pomană; a sta de pomană; a duce cîinii la apă; a freca menta; a pun**e** mîinile sub fălci; **a** sta pe cupt**o**r/pe c**o**tlon; a tăia dracului bureţi.
la bourse ou la vie! banii sau v**i**aţ**a!**
la casser à qn. *(pop.)* a bat**e** pe cineva **la** cap; a-i r**o**ade cuiva urechile; a-i sta cuiva dădacă pe cap; a sta **l**ipcă pe capul cuiva; a t**o**ca pe cineva la cap; a plictisi p**e** cin**e**va d**e** moart**e**.
la cause est entendue *(jur.)* curt**e**a **e**ste lămurită; părer**e**a este f**o**rmată.
l’accorder à qn. a fi de ac**o**rd c**u** cineva.
Ia cbair de sa chair *(lit.)* carne din carnea lui; unul din copiii săi.
la cbair lui démange î**l** mănîncă pielea/spinarea.
la chambre à air *(arg.)* plăminii; bo**j**ocii.
la chambre à gaz *(arg.)* metroul.
Ia chance a tourné s-a întors norocul/roata norocului.
lâche-moi le coude! *(fam.)* **l**asă-mă **î**n pace!; lasă-mă păcat**elo**r mele!; **i**a mai slăbeşte-mă!; mer**g**i în tr**e**abă-ţi!; nu-mi bate capul!; du-te **c**u Dumnezeu!; scuteşte-mă!; **l**asă-mă că-s urmărit! ***(pop.).***
la chercher *(fam.)* a **o** căuta cu **l**uminar**e**a; **a-şi** fac**e** d**e l**ucru.
lâcher du lest *(fig. fam.)* **a.** a face c**o**ncesii; **b.** a arunca **le**st; a mai **l**ăsa din pretenţii; a scăpa de balast.
lâcher la bride a da frîu liber; a slobozi Mul; a slăbi din frîu/din chin**g**i; a lăsa în voie.
lâcher la bride au cheval a da frîu calului.
lâcher la rampe/la perche *(pop.)* **v**. *aller à Crevant.*
lâcher le morceau/le paquet *(pop.)* a ciripi ***(pop.);*** a face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
lâcher les cataractes *(fig.)* a-şi vărsa f**o**cul asupra cuiva; a-şi vărsa mînia pe cineva.
lâcher les chiens a da frîu liber; a sl**o**b**o**zi iriul; a slăbi din frîu/din chingi; a lăsa in v**o**ie.
187
lâc**her l**es **écluses** *(pop.)* a vărsa lacrimi.
lâc**her l**es **rêne**s *(fam.)* a renunţa; a abdica.
lâcher pied *(fam.)* **a.** a da înapoi *(fig-);* a se eschiva; **b.** v. *aller à Crevant.*
lâcher prise *(fam.)* a da drumul; a aband**o**na.
lâc**her qn.** *(fum.)* a părăsi pe cineva la n**e**v**o**ie.
lâch**er s**a **proie** a lăsa să-i scape prada.
lâc**her** s**o**n **paquet** *(fam.)* **a**. a vorbi/a spun**e** pe şleau; a v**o**rbi răspicat; **b.** v. *donner à qn. son paquet.*
lâcher un coup de main *(arg.)* a aplauda.
lâcher une bourde, a face **o g**afă; a scăpa p**o**rumbe**l**u**l**.
lâc**her** u**n mot** a scăpa un cuvint’o v**o**rbă.

la che**vi**lle ou**vri**è**r**e miezul problemei.
la **c**hos**e jugée** h**o**tărîrea **j**udecăt**o**rească.
l**a chose parle d'elle-même** lucrul vorbeşte de la sin**e**.
la clôture! *(pop.)* tacă-ţi fl**e**anca!; ţine-ţi b**o**tul.
I**a coincer** *(arg.)* a arde **g**azul d**e** p**o**mană; a [ăia frunză **l**a cîini.
I**a coupe est pleine** s-a umplut paharul.
la couper à q**n**. *(pop.)* **a.** a lua cui**v**a piuitu**l**; **b.** a tăia v**o**rba cui**v**a.
la cour du roi Pétaud ţara lui Cr**e**mene/lui Papură-Vodă; sat fără cîini.
i**a** c**o**ur**s**e **aux armements** cursa înarmăril**o**r.
I**a crever** *(pop.)* a muri de f**o**ame; a fi m**o**rt d**e** foame.
la dans**er** *(pop.)* a încasa o chelfăneală/**o** mamă de bătaie.
la **déchirer** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
I**a dévisser** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
la dcr des ders *(pop.)* ultima dintre ultime (ultima **o**ră. ultimul război etc.).
l**a** di**s**cu**s**s**io**n **tour**n**e à l'aigre** discuţia de**g**enerează in **j**igniri.
la donner belle à qn**.** v. *la bailler belle à qn.*
la **donne**r **bonne** a păcă**l**i; a da dr**e**pt bună.
l**a faire** *(fam.)* a-şi face de cap; a fac**e** numai ce-i p**l**ace,
la **faire à l'oseille** à qn**.** *(pop.)* v. *dauber (sur) qn.*
l'affaire craque afacerea se clatină.
l'affair**e est dans le sac** tr**e**aba este ca şi făcută; treaba este si**g**ură; s-a tăcut; e-n re**g**ulă.
l'affaire prend cou**l**eur afacerea înce**p**e să se înfirip**e**.
la fille aînée des rois de Fran**ce** *(fig.)* Universitat**e**a,
l**a fl**è**ch**e **d**u **Parthe** cuvînt de spirit spus la sfirşitul unei con**v**ersaţii.
i**a foire n'est pa**s **sur le pont** nu e nici un z**o**r/nici **o g**rabă.
la folle du **logis** imaginaţia.
la **four**chet**t**te **d**u **père Adam** *(fam.)* de**g**etele.
Ia **fuite!** *(pop.)* valea!; v. şi *débarrassez-moi le plancher!*
la fumée n**e vo**us **gêne pasî** nu vă supără fumul?: vă supără fumu**l**'.''
l**a garde**r **bonne à qn.** a i-**o** coace cuiva; a-i coace cuiva turta.
la glisser *(arg.)* v. a*ller* à *Crevant.*
la graisse ne **l'étouffé** pas e slab ca un ţîr/ca un **og**ar.
I**a grande bleue/tasse** *(fam.)* mar**e**a.
la grande muette *(fam.)* armata (care se supune **o**rdinelor).
l**a griffe d**u **lion** pecet**e**a talentului.
l**a g**ue**rr**e en **dentelle** răzb**o**iu**l** în sec**o**lul a**l** XYIII-**le**a.
la haute *(arg.)* înalta societate; lumea mar**e**.
l**a** h**au**t**e couture** cr**o**itorie de lux.
la haute mo**u**sse crema societăţii.
l**a haute pèg**r**e** escrocii de anver**g**ură.

la haute vol**ée** *(tnv.)* **l**um**e**a mare; înalta societate.
laisse quimper! *(arg.)* nu insista!; tas-**o** baltă!
laisser à désirer a lăsa de dorit.
laisser à l'abandon a lăsa în para**g**ină.
laisser aller les choses a lăsa lucru**r**ile să mear**g**ă d**e l**a **sine**,
laisser à penser a da de **g**îndit; **a** pune pe ginduri.
laisser à qn. les coudées franches *(fam.)* a da cuiva m**i**nă liberă; a da deplină **l**ibertate de acţiune cuiva.
laisser choir qn**.** a aband**o**na pe cineva.
laisser courir/couler les eaux a lăsa **l**ucruril**e s**ă meargă de la sin**e**.

laisser dans l'ombre a lăsa în umbră.
laisser de côté a lăsa la **o** parte; a lăsa de**o**part**e**.
laisser des plumes *(fam.)* a **s**e pîr**l**i**.**
laisser dormir noblesse a **l**ăsa fudulia la **o** part**e**.
laisser dormir qch. a lăsa baltă; **a o** lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuşoi.
laisser en frime *(pop.)* a lăsa baltă; a **o** lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuş**o**i.
laisser en héritage a lăsa m**o**ştenire.
laisser en plan/en rade a o lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuş**o**i; a **l**ăsa baltă.
laisser entendre a da de înţeles; **a** da să înţ**e**lea**g**ă; a lăsa să se înţelea**g**ă.
laisser faire a nu se sinchisi de nimic: a umbla cu fl**o**ri la pălărie.
laisser là a **l**ăsa baltă; **a o l**ăsa încurcată/m**o**artă-n păpuşoi.
laisser la bride sur le cou a da friu liber; a sl**o**b**o**zi i'rîul.
laisser la porte ouverte à a da posibilitatea.
laisser là qn. a **o** rupe/a o sfîrşi/a termina cu cineva.
laisser la vie sauve à qn. a cruţa pe cineva; a-i lăsa cuiva viaţa.
laisser le champ libr**e** *(fam.)* a lăsa cîrnp liber: a da libertate t**o**ta**l**ă.
laisser les choses en l'état a **l**ăsa lucrurile aşa cum sint.
laisser lieu *(înv.)* a permite; a da timp.
laisser passer l'eau sous Ie pont a-şi v**e**dea d**e** treabă/de drum.
laisser passer/voir/montrer le bout de l'oreille aşi da arama p**e** faţă; a-şi **le**păda/a-şi scoat**e** masca; a se da în stambă: a-şi arăta adevărata faţă; a se arăta in adevărata lumină; a-şi arunca/a-şi smulge masca.
laisser pisser le mérinos *(pop.)* a lăsa **l**ucruril**e** să m**e**ar**g**ă d**e** la sine.
laisser qch. en suspen**s** a lăsa ceva în suspensie.
laisser qn. à sec. a curăţa pe cineva *(fam.).*
laisser qn. derrière soi pour le talent/Ie mérite *(lit.)* a întrece pe cineva in talent/în **me**r**i**t; a-**1** lăsa la barieră.
laisser qn. en cărare a lăsa p**e** cin**e**va mască/cu buzele umflate.
laisser **qn. en doute** a lăsa pe cineva î**n** incertitudine.
laisser qn. sur la bonn**e bouche** a face cuiva **o** bună impresie finală.
laisser qn. tran**quille/en paix** a lăsa pe cineva **i**n pace.
laisser refroidir qch. *(fam.)* a lăsa apele să se liniştească.
laisser rouler la boule a lăsa lucrurile **s**ă meargă de l**a** sine.
laisser sa raison au fond d'une bouteille aşi bea minţile.
laisser ses houseaux quelque part a-i putrezi/a-i rămîne **o**asele pe undeva; **a** lepăda papucii.
laisser tomber a lăsa baltă; a **o** lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuşoi.
laisser tomber/mettre/poser des beignes /des bochons/des broques/des châtaignes/des gnons/un**e** m**andale/une pâtée** *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*

laisser tomber qn. a da **pe** cineva la/în burduful dracului.
lais**ser toute lattitude** a da cui**v**a mină liberă; a cla deplină libertate d**e** acţiune cuiva.
laisser une plume/des plumes a suferi **o** pierder**e**.
laisser un goût d'amertume *(lit.)* a lăsa un **g**ust amar.
la lance d'Achille lancea lui Ahile (care răneşte şi vindecă).
la. langue lui a fourché i s-a încurcat limba, a spus uri cuvint î**n** loc d**e** altul.
la langue lui démange ar**e** mîneărime la limbă.
Sa langue lui va comme la navette d'un tisseran**d** îi merge **g**ura ca o

meliţă/ca la **o** coţofană; îi mer**g**e **g**ura ca **o** m**o**ară h**o**d**o**ro**g**ită.
la langue lui va comme un claquet de moulin v. *la langue lui va comme **la** navette a" un tisserand.*
In main de l'ennemi unealta duşmanului.
la main sur la con**science** eu **mî**n**a** pe conştiinţă/pe inimă.
la manquer belle a scăpa **o**cazia; a lăsa să-i scape **o**cazia/prile**j**ul; a scăpa ci**o**lanul din mînă; a scăpa căciula pe apă; a pierd**e** trenul *(fig.);* a rămîne de căruţă.
la mes**ure e**s**t comble** s-a într**e**cut/s-a depăşit măsura; s-a mers prea departe.
la mettre en veilleus**e** *(arg.)* a nu sûHa **o** v**o**rbă; a nu zice nici cîrc/nici miau/nici pis; a nu zice b**o**b/neam.
la mort dans l'âme eu spaimă/cu m**o**artea in suflet.
la moutarde lui monte au nez i-a venit muştarul la nas; i-a sărit muştarul.
lamper un verre a su**g**e un pahar.
lancer des brocards à/contre qn. a lua pe cineva în sfie**l**ii; a lua pe cineva în zeflemea/in bat**jo**cură/în băşcălie.
lancer qch. à tour de bras a arunca cu putere.
lancer un ballon d'es**sai** a încerca marea c**u** de**g**etul; v. şi ***sonder le terrain.***
lancer un coup de pied à qn. a tra**g**e cuiva un picior în spate**.**
lancer une affaire a pune pe r**o**ate o treabă.
lancer une attaque a dezlănţui un atac.
là n'est pas la question nu despr**e** asta e **vo**rba.
langue d'aspic limbă otrăvită; **g**ură rea.
langue de vipère limbă otrăvită; **g**ură rea.
langue verte vorbire populară.
la nuit du tombeau m**o**artea.
la part du Hon burt**e**a leului.
la partie n'est pas égale părţi**le** nu sînt **e**gale.
la peau! *(pop.)* c**o**tul şi pişc**o**tul!; pune-ţi p**o**fla-n cui!
la peau lui déman**ge** il mănîncă spinarea.
la péter *fttrg.)* a-i Fi f**o**ame.
la poiré est molle/mûre *(fam. inv.)* m**o**mentul este fav**o**rabil pentru a acţiona.
190
la prendre *(pop.)* a încasa o chelfăne**l**ă/o mamă de bătaio.
la queue entre les pattes cu coada între pici**o**are.
I**a queue en trompette** cu coada bî**r**zoi.
la ramener *(pop.)* a face **g**ălă**g**ie/**g**înt; a se umfla în b**oj**oc**i**.
larder de coups **d'épée** a străpun**ge** cu sabia.
la refiler *(arg.)* a nu avea nici casă nici masă.
l'argent file entre s**es doigts** nu i se lipesc banii de degete.
larguer qcb. *(fam.)* a se desc**o**t**o**r**o**si de ceva.
larmes de crocodile lacrimi de cr**o**c**o**dil.
la roue de la for**tune** r**o**ata n**o**r**o**cu**l**ui.
la route est toute tracée ştim ce avem de făcut.
la ruée vers l'or goana după aur.
la rue n'est pas as**sez large pour lui** m**e**rge p**e** d**o**uă cărări; **e** beat **mort**.
la s**auter** *(pop.)* a fi lihnit d**e** foame; a fi **r**upt în c**o**ş de f**o**ame.
la **semaine des quatre** j**e**u**di**s **l**a sfîntu-aşt**e**aptă.
lasser la **patience de** q**n**. v. *courir à qn. sur l'haricot.*
l'ass**iette** au **beurre** sursă d**e** profituri.

la **tête me tourne** mi se învirt**e**şt**e** capu**l**; sînt ameţit.
l'autre jour mai ieri (alaltăieri); deunăzi; (mai) zilele tr**e**cute.
la vache est à n**o**us victoria e sigură.
la vallée des larmes valea plîn**g**e**r**ii.
la vérité, rien que la vérité ad**e**vărul, numai adevărul.
Ia **vérité toute nuc** adevărul g**o**l-**go**luţ.
laver la mémoire de q**n**. **de tout reproche** *(*ta.*)* **a** reabi**l**ita p**e** cineva.
laver la tête à q**n**. *(fi*g. *fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
laver la têt**e à qn. avec d**u **plomb** *(pop.)* a-i fac**e** cuiva de petrecani**e**; a-i răpun**e** cuiva capul/viaţa/zile**l**e; a-i pun**e** cuiva capu**l** sub picior; a scurta cărările cuiva; a-i mînca cuiva paosu**l**.
laver le béguin à qn. v. *donner à qn. son paquet.*
laver un affront/une injure a spă**l**a o **r**uşin**e**.
l'avoir à l**a caille** *(arg.)* a fi **e**nervat.
l'avoir à la **joie/à la rigolade** *(arg.)* a fi bine dispus**.**
l'avoir à **la mouscaille** *(arg.)* **a** fi scîrbit de ce**v**a.
l'avoir beau/belle a avea s**o**rţi de izbîndă.
l'avoir dans le dos *(fam.)* **a.** a suf**e**ri o d**e**c**e**pţi**e**; **b. v**. *crever dans **la** main.*
l'avoir dans l'os *(arg.)* a**.** a suferi o înfrîngere/o dec**e**pţie; **b**. v. *couper dans le pont.*
l'avoir sec *(pop.)* a fi decepţi**o**nat.
l'avoir sur la langue *(fam.)* a-i sta p**e** limbă; **a-i** umbla vorba prin gură.
la voix commune opinia **g**en**e**rală.
la voûte céleste b**o**lta cerească.
la voûte du **firmament** bolta cer**e**ască.
la voûte éthérée bolta c**e**rească.
le baptême du **feu** b**o**tezu**l** focului.
le bruit court aşa mer**g**e cîntecul; circu**l**ă zv**o**nul; umblă v**orba**.
le c**a**s **échéant** dacă e cazul; **e**ventua**l**.
Io **céder à** qn**.** *(tnv.)* a se recunoaşt**e** inferior cuiva.
I**e chant** d**u cygno** cîntecul lebed**e**i.
l'échapper belle a scăpa ieftin; **a** scăpa **ca prin** urechile acului.
l'écharpe d'Iris c**urcubeul.**
111
le chemin des écoliers drumu**l** ce**l** ma**i l**ung/c**e**l mai oc**o**lit.
léeher les bottes/les pieds/les genoux de q**n**. a **l**inge cizmele cuiva; a peria pe cineva; a umbla cu măturică.
lécher les vitrines *(fam.)* a căsca ochii **l**a vitrine.
lécher un ours a f**o**rma/a **e**duca p**e** cineva.
le cœur léger cu inima uşoară.
l**e c**œu**r** lui **manque** n-ar**e** cura**j**.
le cœur serré cu inima strînsă.
le combien som**me**s-**no**us? *(fam.)* în cîte sîntem azi?
le concéder a fi de acord.
le coup de pied de **l'âne** lovitura/copita mă**g**arului.
le creux de la m**ai**n căuşul palmei.
le dé en **est jeté** zaruril**e** au f**o**st aruncate; fie ce-**o** fi.
le défaut de la cuirasse călc**l**iu**l l**ui Ahil**e**; punctul vulnerabi**l**.
le dernier c**r**i ultimu**l** răcnet (al m**o**d**e**i); ultima modă.
I**e dernier des hommes** ticălos, n**e**mernic.
le dernier mot ultimul cuvint.

le dessous des cartes dedesubturile unei chestiuni.
le dessus du panier fruntea, crema *(fig.).*
le diable bat sa femme et marie sa **fille** pl**o**uă cu soare.
I**e diable m'emporte s**i j'y **comprends un mot!** să mă trăznească Dumn**ez**eu dacă pricep ceva.
le diable n'y **perd rien** *(fam.)* răul c**o**ntinuă să exist**e** (într-un lucru).
l**e diable n**'y **verrait goutte** nici dracul n-ar pricepe.
I**e diable** s**'en mÊle** *(fam.)* şi-a bă**g**at dracul coada.
l**e diable t'emporte!** *(fam.)* să te ia dracu**l**!; dracu**l** să te ia; du-te dracu**l**ui!; mînca-t**e**-ar puricii!; fir**e**-ai al dracu**l**ui!; du-te pîr**l**ii!
le dos lui démang**e** *(fam.)* ii mănîncă spinarea.
l**e faire à la pose** *(pop.)* a fac**e** pe **g**r**o**zavul/p**e** zmeul; a face praf.
le ïeu n'est pas à la maison/au moulin nu **e** nici un zor/nici o grabă; nu dau Turcii.
le fin du fin tot ce **e** mai bun.
le fin mot de l'histoire secretul unui **l**ucru, al unei acţiu**n**i.
le front ha**ut** cu fruntea sus; pe poarta mare.
le frottement du **monde** c**o**ntactul cu lumea.
l**e fruit défendu** fructul oprit.
l**e giron de la patrie** sinul patriei.
l**e grand monde** lumea mare; înalta s**o**cietat**e**.
l**e gros lot** l**o**zul c**e**l mare.
le jour point mi**j**esc zori**l**e; s**e l**umin**e**ază/s**e** crapă de ziuă; se zoreşte/sa revarsă de ziuă; se **l**uptă/se îngînă ziua cu noaptea; a intrat alba-n sat; a da în fapt d**e** zori; a se face ziuă; a miji de ziuă.
Ie jour v**ient d'éclore** v. *le jour point.*
l**e** m**a**rch**é aux puces** hala de vechituri; taica Lazăr *(fam.).*
l**e menu fretin** *(fig.)* **o**amenii d**e** rînd.
le mérite lui **en revient** îi revine m**e**ritul.
l**e mot** à **mot** traducere lit**e**rală.
l'emporter haut l**a main** a învin**g**e/a se impune cu uşurinţă.
remporter sur qn. v. *damer le pion à qn.*
le nid paternel casa părint**e**ască.
le noir rivage malurile S**t**yxul**u**i; ţărmul împărăţiei umbrelor.
l**e** par**l**er **d**es **Halles** limba**j** trivial.
l**e père Labutte** *(pop.)* beţiv care bea pe ascuns.

le pied lui a manqué i-a alunecat pici**o**ru**l**.
le plus tard possible cit mai tîrziu.
le pouvoir du nombre puterea mulţimii.
le premier chien coiffé primu**l** v**e**nit.
le premier venu primu**l** venit; oricine.
le prendre de haut a vorbi de sus/din şa; a fi ar**og**ant.
le prendre sur un (certain) ton a **o** lua/a se exprima/a se purta într-un anumit m**o**d.
le quart d'heure de Rabelais m**o**ment neplăcut; moment **g**reu de trecut.
le qu'en dira-t-on gura lumii.
le revers de la **médaille** reversul meda**l**i**e**i.
l**e roi n'est p**as **son cou**s**in** *(fam.)* a fi plin de sine; a nu-i ajunge nici cu prăj**j**ina **l**a nas; a nu-**1** mai încăpea cămaşa.
I**es aligner** *(pop.)* a scoate g**o**l**og**anii; a p**l**ăti.
le saut de la **mort** salt m**o**rtal.
l**es avis sont partagés** păr**e**rile sînt împărţite.
les avoir à la phoque *(arg.)* a nu-i plăc**e**a să muncească.

les avoir à **zéro** *(pop.)* a i se face inima cit un purice; a fi m**o**rt de frică.
Ies avoir dan**s les reins** *(ar*g.*)* a fi urmărit de p**o**liţie.
les avoir palmées *(arg.)* a nu-i plăcea să muncească.
les bras **croisés** cu braţe**l**e încrucişate.
les bras m'**e**n **tombent** a i se tăia cuiva mîinile şi picioarele.
I**es cancans** v. *l*e *qu*'*en dir*a-*t*-o*n*.
les ca**rott**es **sont cuites a.** *(fam.)* a fi pe m**o**arte; **b**. *(arg.)* a fi c**o**ndamnat.
I**es carte**s **se brouillent** se încurcă treburile.
les cheveux en broussaille/hirsutes cu părul vilv**o**i/bîrz**o**i.
les cho**ses vont/tournent mal l**ucrurile mer**g** pr**o**st.
I**es commérages** gura lumii.
I**es** co**mpt**es **de Perrette** socoteala lui Nastratin Ho**g**ea.
les de**nts ne lui font plus mal** *(fam.)* nu**l** mai d**o**r dinţii.
les dés son**t jetés** zarurile au f**o**st a**r**uncate; fie ce-**o** fi.
les deux **font la paire** se potrivesc de minune; sînt cr**o**iţi după acelaşi calap**o**d.
les durs *(arg.)* munca silnică.
les eaux **so**n**t bas**s**e**s ch**e**z **lui** *(fam.)* ii fluieră vîntu-n pungă.
le secret de Polichinelle secretul lui Polichinelle.
les **e**n**voyer** *(arg.)* a plăti; a cheltui.
les envoyer a**ve**c **u**n **élastique** *(arg.)* a-.şi rupe ceva ca din suflet; v. şi *être avare comme Harpagon.*
les envoyer a**ve**c **u**n **lance-pierres** *(arg.)* a-şi rupe ceva ca din suflet; v. şi *être avare comme Harpagon.*
les feux **de l**a **rampe l**uminile rampei.
léser l'**amour-propre de qn.** a răni amoru**l** pr**o**priu al cuiva.
les gens d**e l**a **haute** *(pop.)* lumea mare; înalta societate.
les h**o**n**n**eu**r**s **l'ont étourdi o**n**o**rurile i s-au urcat la cap.
les j**eu**nes **couches** *(fam.)* tinerele **g**eneraţii.
I**es lâche**r *(pop.)* a-şi rupe ceva ca din suflet; v. şi ê*tr*e *avare comme Harpagon.*
les mains dans **les poches** eu mîinile în buzunar; fără ef**o**rt; fără bătaie de cap.
les mains e**n l'air!** sus mîinile!
les **m**ains **lui démangent** îl mănîncă palma.
les mat**a**d**o**r**s de l**a **finance** rechinii marii finanţe.

les mettre *(pop.) v. déguerpir sans demander non reste*.
le sol**eil luit da**n**s son ve**n**tre** i se pun**e** soare**le** drept inimă; i se face f**o**ame; ii cliiorăie maţele de f**o**ame.
Ies on-dit gura lumii.
les oreilles lui cornent/tintent îi (inie urechile.
le sort en est jeté zarurile sînt aruncate; fi**e** ce-o fi.
les os lui percent la peau e numai piele şi **o**ase; ii numeri oasele; îi fluieră vîntu**l** prin **o**ase.
les peines du **cœur** păsurile inimii,
les **pieds lui brûlent** stă pe ghimpi să p**l**ece.
les **pleurs de l'aurore** r**o**ua.
les potins gura lumii.
l'esprit du mon**de** bună creştere.
l'esprit mal**i**n uci**g**ă-1 t**o**aca.
les **raco**n**tar**s gura lumii.

les rues en sont pavées se găseşte p**e** toate drumurile.
less**iver qn.** *(fam.)* a**.** a pun**e** pe cineva pe liber/pe verde *(arg.):* **b**. c lua şi cămaşa de pe cineva.
les travaux forcés muncă silnică.
le strict nécessaire strictul necesar.
les **troi**s **quart**s **du temps** cel mai adesea,
les us **et coutumes** obiceiul pământului.
les volets! *(pop.)* v. *bouche close/cousue!*
les yeux fermés cu ochii închişi.
les yeux hagards cu **o**chii pierduţi/răzleţi.
les yeux lourds de s**ommeil** cu ochii cîrpiţi de somn.
le sys**tème** D**.** *(pop.)* arta de a te descurca.
l'établiss**eme**n**t d'u**n**e fi**l**le** căsăt**o**ria unei fete.
I**e talo**n **d'Acliille** că**l**cîiul lui Ahil**e**; punctul vulnerabil.
Ie temps **n'est pas sûr** vremea e schimbăt**o**are.
le temps se brouille a. se strică vrem**e**a; **b.** treburile mer**g** prost.
Ie temps tourn**e au fr**o**id** se răceşte vremea.
l'été prochain la vară.
l'étoile du berger Luceafărul.
le torchon brûle! s-au luat **l**a ceartă, mena**j**ul începe să scîrţîie.
lettr**es de créance** scrisori de acreditare.
leur**s chien**s **no chassent pas e**ns**emble** a nu se avea bine cu cineva.
le veau d'or *(fig.)* viţelul de aur.
levée de boucliers pr**o**test general; răzmeriţă.
levée d'écrou eliberare din închisoare.
le vent est tombé a stat vîntul.
lever des **i**m**pôts** a percepe imp**o**zit**e**; a sc**o**at**e** dări *(im'.).*
lever du **jour** revărsatul z**o**ril**o**r.
lever du **soleil** răsăritul soarelui.
lever la crête *(fam.)* **a**. a-şi lua nasul **l**a purtar**e**; **b**. a se supăra.
lever la cros**se en l'air** *(mil.)* a depune **ar**m**ele**; a capitula.
lever la main sur q**n**. a ridica mîna asupra cuiva; a l**o**vi pe cineva.
lever l'an**ere** a ridica anc**o**ra.
lever la séan**c**e a ridica şedinţa.
lever la tête *(fi,?.)* a ridica capul; a se redresa.
lever le camp v. *fic**her le camp.***
lever le coude *(fam.)* v. *aimer la bouteille.*
lever le drapeau **blanc** a ridica st**e**agul alb.

lever le lièvre a face cel dinţ**ii o** pr**o**punere.
lever le m**a**squ**e** a-şi da arama pe faţă; a-şi lopăda/a-şi scoate masca.
lever le menton **a**. a-şi **l**ua nasul la purtare; i). a se supăra.
lever Io **n**ez a ridica capul *(fig.).*
lever le **paturon** *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
l**ever le pied** *(fam.)* a fu**g**i cu încasările.
lever les épaules a da/a strîn**ge**/a ridica din umeri.
lever le s**iège** a. a ridica asediul; **b**. *(fam.)* a pleca.
lever les scellés a scoate si**g**iliul.
lever les yeux a-şi ridica ochii.
lever le voile *(fig.)* a ridica p**e**rd**e**aua/vălul; a dezvă**l**ui.
le**ve**r s**o**n **verre** a ridica in sus paharul; a face un toast.
lever un bl**oc**us a ridica **o** bl**o**cadă.
lever un**e armé**e a strîn**g**e **o**ştire.

lever un lièvre *(fam.)* a ridica **o** problemă spin**o**asă.
Ie **vivre et le couvert** casă şi masă.
l'exéc**ut**eu**r des haute**s **œuvres** călăul.
l**éz**a**rder a**u s**ole**i**l** a sta cu burta la soare.
l'heu**r**e h **o**ra H; **o**ra decisivă.
l'hi**ver prochain** la iarnă.
l'h**om**m**e de la rue o**m obişnuit/de rînd; **o**mul de pe stradă.
lier con**ver**s**ation** a intra în v**o**rbă; a se da în v**o**rbă; a le**g**a **o** c**o**nversaţie.
li**e**r l**e ve**nt a încerca marea cu de**g**etul; a prinde iepurele cu carul.
lieux **commu**n**s** banalităţi; platitudini; l**o**curi comune.
limo**ger** q**n**. a dizgraţia pe cineva; a suspenda pe cineva din funcţie.
l'inclémence d**e** l'hi**ve**r asprimea iernii.
li**re d**a**n**s I**e jeu** do qn. a desc**o**peri **jo**cul cuiva; a ghici intenţiile cuiva.
li**re en diago**n**ale** *(fam.)* a citi la repezeală.
li**re en** f**ilig**r**ane** a citi printre rînduri.
lir**e e**n**tre** le**s lig**n**es** a citi printre rînduri.
lir**e la ga**zett**e** *(arg.) Y. avoir les crocs.*
li**re les li**g**nes de** l**a main** a citi în palmă.
livre de ch**eve**t carte de căpătîi.
livre do **po**che ediţie de buzunar.
livr**er passage** a lăsa să treacă (ceva. pe cineva).
livrer qn. **p**i**e**ds **e**t **poi**n**g**s **lié**s a da pe cineva le**g**at fedeleş.
liv**r**er un**e b**atail**le** a da **o** luptă/o bătălie.
loger à (l'**e**njai**f**rao **de) l**a **belle é**t**oile** a d**o**rmi sub cerul liber.
loger à!.! même e**nseigne** *(fim.)* a fierbe in aceeaşi **o**ală.
loge**r** l**e** dia**b**l**e** dans **sa bou**rs**e** i a intrat şarpele in pungă; v. şi *avoir la bourse plaie.*
l**oin de** là dimp**o**trivă.
loin d**e** m**oi** l**a pe**n**sée d**e... departe de mine **g**îndul să...
l'ois**e**au **d**o **Minerve** cucuveaua.
l'ois**eau de Junon** păunul.
l'oisea**u d**e **Jupiter** vulturul.
l'ois**e**a**u d**o Veau; porumbe!::!.
l'eis**e**au **n'y est plus/s'est envolé** a zburat păsărică.
long c**o**mme **un** prê**ch**e**/co**mme 12U **jou**r sa**ns pain l**ung/mare ca o zi de post.
lorgner un**e place** a rivai **o** slujbă.
loucher sur qch./q**u**. *(fam.)* a i se scurge **o**chii după ceva/cineva.
louer <îes **p**lac**es** a reţine/a rezer**v**a locuri.
louper i**e** tr**a**in *(pop.)* a pierde/a scăpa tr**e**nul.
193
13*
loup-gar**ou** *(fam.)* **o**m ursuz, impulsiv, sălbatic.
lu et approu**v**é bun şi apr**o**bat.
lui aller droit au cœur a-i merge la inimă.
lutter à qu**i mordrait l**a **terre le premier** *(fam.)* a lupta pînă **l**a d**o**borîrea adversarului.
lutter au **coude à co**u**de** a lupta cot la c**o**t.
lutter corps à **corps** a lupta c**o**rp **l**a c**o**rp.
lu**tte**r **de toutes ses forces** a lupta din toate puterile.
lutter de vitesse avec q**n**. a s**e l**ua **l**a întrecere cu cineva.
luxe de dét**ails** lux de amănunte.
m

mâcher à vide a în**g**hiţi în sec.
mâcher de haut a mînea cu p**o**ftă; a-şi în**g**hiţi limba *(fam.).*
mâcher la besogne/le travail à qn. a da cuiva murâ-n **g**ură.
mâcher la rampe *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
mâcher les morceaux à qn. a da cuiva mură-n **g**ură.
machin-chouette *(pop.)* un tip **o**arecare.
ma foi! pe le**g**ea m**e**a!
maigre chère masă pr**o**astă.
maigre raison m**o**tiv neîntemeiat.
maigre réception primi**r e** r**e**c**e**.
maigre sujet pricină neînsemnată.
maigrir de figure a s**l**ăb**i** la faţă.
main de fer dans un gant de velours autoritate exercitată cu b**l**îndeţe.
maintenant vous voilà averti/prévenu să nu zici că nu ţi-am spus.
maintenir la balance égale a ţin**e** balanţa dreaptă; a fi imparţia**l**.
maintes fois de multe **o**ri; în r**e**p**e**tate/in mai multe rinduri; nu o dată.
maison do redress**ement** casă d**e r**eeducare.
maîtrise de soi stăpînire d**e** si**ne**.
malade comme un chien f**o**arte bolnav.
mal de l'air rău de avion; râu de înălţime.
(avoir) mangé de l'oseille *(pop.)* a fi pr**o**st dispus; a fi în t**o**ane r**e**le.
(avoir) man**gé le lard** a fi vin**o**vat.
manger à belles **dents** a mînea cu poftă; **a-ş**i în**g**hiţi limba ***(fam.).***
manger à deux/à plusieurs/à tous les râteliers a su**g**e la d**o**uă oi.
manger à la même écuelle a mînea dintr-**o** strachină/dintr-un b**l**id.
manger à la table qui recule a se hrăni eu aer/cu vint.
manger à sa faim a mînea pe săturat**e**.
manger à s'en faire peter le ventre a mînea cît şapte/p**o**peşte; a mînea ca **o** căpuşă; a fi bărbat la **g**ură.
manger au râtelier de qn. *(fam.)* a trăi/a şedea pe spinarea cuiva.
man**ger comme quatre** a mînea cît şapte/p**o**peşte; a minca ca o căpuşă; **a** fi bărbat **l**a **g**ură.
manger comme un cochon a mînea ca un porc.
manger comme une mauviette a mînea ca o păsărică; a ciu**g**uli ca **o** v**r**abie.
man**ger comme un moineau** a ciu**g**uli ca o vrabie; a minca ca o păsărică.
manger comme un ogre *(fam.)* a minca cit şapte/p**o**peşte; a **m**în**ca** ca o căpuşă; a fi bărbat la gură.
19?
manger de la vache enragée a mînea răbdări pră**j**ite; a se hrăni cu aer; **a** mînea c**o**aste fripte; a **o** duce zgî**ri**at; a **ri**n**ji l**a stele; a tra**g**e miţa de c**o**adă.
manger de toutes s**e**s **dent**s a mînea cu p**o**ftă; a-şi înghiţi limba *(fam.).*
man**ger d**u **bo**n**t de**s **dents/des lèvres** a mînca în silă; a mînca ca **o** mireasă.
manger du crique *(arg.)* a duce o existenţă precară.
manger du **lard** *(arg.)* a face mărturisiri; a-şi denunţa complicii.
man**ger d**u **méri**n**os** *(arg.)* a **j**uca bi**l**iard.
manger en Suisse a mînca de unu**l** sin**g**ur.
man**ger la g**r**enouille** a fura banii unei t**o**vărăşii.
manger le morceau *(pop.)* a face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
manger les pissen**lits par la racine** a fi **o**ale şi ulcele; a avea **g**rădiniţă pe piept; a sta cu pătrun**j**el pe burtă; a mirosi vi**o**relele **l**a rădăcină; a păzi cimitirul; a

se duce la r**ogo**z; a nu mai călca iarbă verde; a nu mai bea apă rece.
manger les **raisins et laisser les pépin**s *(fam.)* a ale**g**e ce-i mai bun.
man**ger sa soupe avec ses larmes** a în**g**hiţi cu n**o**duri.
manger ses mots v. *avaler sa langue.*
man**ger son blé en herbe/en vert** a-şi toca averea fără a o lăsa să producă.
manger son capital *(fam.)* a-.şi toca averea.
manger son fonds avec s**o**n **revenu** aşi t**o**ca averea.
manger son pain blanc le premier a. a p**o**rni cu dreptu**l**; **b.** a începe c**u** ce e mai plăcut.
manger s**on pai**n **da**n**s sa poche** a-şi mînca de sub un**g**hie/de sub tălpi.
manger s**ur le pouce** *(fam.)* **a**. a mînca la b**o**lul calului; **b**. a mînca in fugă.
manger s**ur l'orgue de** q**n**. *(arg.)* a face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
manger tout ce qui vous tombe sous l**a de**n**t** a mînca şi pi**e**tre/şi mere pădureţ**e**.
manger tout son soûl a mînca pe săturate.
manger un lapin *(arg.)* a mer**g**e la înm**o**rmînlarea unui c**o**le**g**.
manger un morceau *(fam.)* a pune ceva în **g**ură; a lua o gustare.
(avoir) mangé ses quatre sous v. *avoir la bourse plaie.*
mange ta soupe! *(pop.)* vezi-ţi de treabă/de ale tale!; nu te amesteca!
manier la brosse à reluire *(fam.)* a umbla eu măturică.
manier l'encensoir a linguşi/a tămîia p**e** cin**e**va; a ciula **o**sanale cuiva.
manquer à la consigne a încălca regulamentul.
manquer à l'étiquette a nu fi f**o**rmalist.
manquer à **s**a **parole a** nu s**e** ţine d**e** cuvînt.
manquer à son devoir a abdica/a se abate de la dat**o**rie; a nu-şi face dat**o**ria; a nu-şi îndep**l**ini îndat**o**ririle.
manquer au contrat a nu respecta c**o**ntractu**l**.
manquer de chic a fi **l**ipsit de ele**g**anţă *(fig.).*
manquer de cœur a fi fără inimă; a nu avea inimă; a fi de piatră.
manquer de cran/d'estomac *(fam.)* a fi lipsit de cura**j**; a fi moale.
manquer de goût a fi lipsit de gust.
manquer de métier a fi novic**e** în meserie.
manquer de nerf a fi **l**ipsit de **n**erv/d**e** ener**g**ie.
manquer de pot/bol *(pop.)* a avea **g**hinion; a călca în piatră seacă.
manquer de souffle a. a **o**bosi repede; **b**. a fi **l**ipsit de inspiraţie.
manquer d'esprit d'à-propos a nu avea prezenţă de spirit.
manquer d'usage a încălca regulile bunei cuviinţe.

manquer le bu**t** aşi **r**ata ţinta.
manquer le coche a scăpa **o**cazia; a rămîne d**e** căruţă.
manquer le train a. a pi**e**rde /a scăpa trenul; 'o. a scăpa **o**cazia; a rămîne de căruţă.
manquer q**n**. **d'un cbeveu** a fi cit p-ac**i** să nimereşti p**e** cineva.
manquer sa vie a-şi rata viaţa.
manquer son but a nu-şi atin**g**e sc**o**pul; a rata l**o**vitura; v. şi *cre*c*er dans la main.*
manquer son coup a da **g**reş; a da **î**n bară; v**.** şi c*re*c*er dans la main*.
manquer une occas**ion** a scăpa ocazia; a rămîne de căruţă; a scăpa ci**o**lanul din mînă; a scăpa căciula pe apă.
manquer un travail a **e**x**e**cuta prost **o** treabă.
maquiller la vérité a denatura adevărul.

maquiller l**e**s **brème**s *(arg.)* a **j**uca cărţ**i**.
mar**chand d'orviétan** şarlatan.
marchander les cons**cience**s a mitui p**e** cineva.
marcher à côt**é de se**s **lattes** *(pop.)* v. *avoir la bourse plate.*
marcher à fr**ont découvert** a mer**g**e cu fruntea sus; a nu avea nimic să-ţi repr**o**şezi.
marcher à griffe *(arg.)* **a**. a mer**g**e pe **jos**; **b.** a merge apost**o**leşte.
marcher à la rencontre de qn./à sa ren**contre** a ieşi/a se duce/a mer**g**e în cal**e**a/în întîmpinarea cuiva.
marcher à l'oubli *(pop.)* a se fac**e** că uită.
marcher à pas **comptés a**. a mer**g**e încet; **b**. a fi prudent.
marcher à pas de géant a fac**e** pro**g**rese rapid**e**.
marcher à pas de loup a merge ca **o** pisică.
marcher à pas/d'un pas de tortue a mer**g**e ca mel**l**cul.
marcher à pas lents a mer**g**e înc**e**t.
marcher à quatre pattes a mer**g**e în patru labe.
marcher à reculon**s** a da înap**o**i ca racul.
marcher à souhait/à plein a mer**ge** ca pe r**o**ate; a mer**g**e strună/**g**ăitan.
marcher au coude à coude a mer**g**e c**o**t la c**o**t.
marcher au doigt et à **l'œil** a nu ieşi din v**o**rba/din cuvîntu**l** cuiva.
marcher a**u thé** *(ar*g.*)* a da în da**r**ul/î**n** patima beţiei; a s**e** apuca de băutură.
marcher aux **ordres** *(pop.)* a se supune.
marcher avec qn. **a**. a se p**o**trivi; a mer**g**e mînă-n mînă *(fig-):* **b.** a îmbrăţişa cauza cuiva.
marcher cahin**-caha** a **o** duce tîriş-**g**râpiş; a-şi cirpi viaţa/traiul.
marcher comme **u**n **ca**n**ard** *(fam.)* a se legăna/a mer**g**e ca o raţă.
marcher comme un**e écrevisse** *(fam.)* a mer**g**e/a înainta ca racu**l**.
marche**r contre le vent** a mer**g**e împ**o**triva curentului; a se lupta cu **g**reutăţile.
marcher dan**s les eaux de qn.** a călca/a păşi/a mer**ge** pe urmele cuiva.
marcher dans les sentiers/les chemins **battus** a mer**g**e p**e** cărări bătut**e**/bătăt**o**rite/pe drum bătut.
marcher dans l'histoire de qn. a. a fi credul; **b.** v. *couper dans ie pont.*
marcher droit *(fam.)* a nu se abat**e** delà drumu**l** c**el** drept/ca**l**ea c**e**a dreaptă.
marcher d'un bon pas a mer**g**e cu paşi rep**e**zi.
marcher la main dans la main *(fig.)* a mer**g**e/a lucra mînă-n mînă.
marcher la tête/l'oreille bass**e** *(fam.)* a mer**g**e cu c**o**ada între pici**o**are.
marcher le nez dans s**o**n **manteau** a lăsa nasul în **jo**s.
199
marcher sous la bannière de qn. a lupta sub d**r**ape**l**u**l** cuiva; a îmbrăţişa cauza cuiva.
marcher sur des charbons ardents a sta oe cărbuni aprinşi; a sta **ca** p**e** **j**eratic; a **se** perpe**l**i; a fi **î**n mare pîrpără.
marcher sur des œufs *(fam.)* a mer**ge** cu precauţie; a călca **ca** p**e** ac**e**.
marcher sur la corde raide a fi la anan**g**hie/la strimt**o**ar**e**.
marcher sur la **tête** *(fam.)* a acţiona nebuneşt**e**; a o **l**ua **r**azna.
marcher sur le corps/le ventre de qn. *(fam.)* **a.** a călca pest**e** cadavr**e**; **b**. a-i veni cuiva de hac; a-i pune cuiva capu**l** sub picior *(fam.).*
marcher sur le(s**) pied(s) de qn.** a că**l**ca pe cineva p**e** bătătură/pe coadă/p**e** pici**o**r.
marcher sur les bris**ées de qn.** a că**l**ca/a mer**g**e/a păşi p**e** urme**le** cuiva.

marcher sur/dans les plates-bandes de qn. a călca/a m**e**rg**e**/a păşi p**e** urmele cuiva.
marcher sur les talons de qn. a fi pe urmele cuiva.
marcher sur Ies traces de qn. a călca/a mer**g**e/a păşi p**e** urm**e**le cuiva.
marcher s**ur l'or** v. *avoir la bourse ronde.*
marcher sur ses pointes *(fam.)* a fi ţanţoş ca un coc**o**ş; a fi mîndru/a se în**g**îmfa ca un păun; a se umfla în pene ca curcanu**l**.
marcher sur s**e**s **principes** a-şi călca principii**le**.
marcher vent debout *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
(avoir) marché sur quelque herbe/sur une mauvais**e herbe a** nu-i fi b**o**ii acasă; a nu fi în apele sa**l**e; **a** nu-i fi cuiva bine; a nu **s**e simţi în apele s**ale.**
marquer bien a f**i** chipeş/arăt**o**s; a se pr**e**zenta bine; a a**r**ăta bine.
marquer le coup a. a sublinia un lucru prin v**o**rbe sau fapte; **b. a** sărbători un **e**veniment.
marquer le pas a. a bate măsura cu piciorul; **b. a** bat**e** pasul pe **l**oc.
marquer mal a arăta ră**u.**
marquer un but a marca un g**o**l.
marquer un point a cîştig**a** **o** vict**o**ri**e**; a **o**bţin**e** un avanta**j**.
mater une révolte a p**o**t**o**li/a înăbuşi o răsc**o**ală.
mauvais coucheur om arţă**go**s/ciufut/ursuz.
mauvaise engeance soi rău; p**o**amă rea; sa**l**ba/poama d**r**acului.
mauvaise fortune nenor**o**cir**e**.
mauvaise graine so**i** rău; poamă rea; salba/poama d**r**acului.
mauvais**e herbe** buruiană; iarbă rea.
mauvais pas încurcătură; bucluc.
mauvais quart d'heure m**o**ment **g**reu d**e** tr**e**cut.
mauvais sujet derbedeu.
ma vieille branche *(fam.)* vechiul m**e**u prieten.
méchante affaire încu**r**cătură; buc**l**uc.
médecin de tous arts şar**l**atan.
médicament à usage interne/externe medicament de u**z** intern/extern.
méditer un mauvais coup/une farce a pun**e** **la** cale o **l**ovitu**r**ă.
mélanger les torchons avec les serviettes *(fam)* a pune/a bă**g**a în aceeaşi oa**l**ă; a pune pe toţi într-**o** ciorbă.
mêler son grain d**e sel** *(fam.)* a**.** a-şi băga nasul und**e** nu-i fierbe oa**l**a; **b. a se** b**ăga** în vorbă ca mărarul in ciorbă.
mêle-toi de tes oignons! *(pop.)* vezi-ţi de treaba ta!; nu t**e** amesteca!
ménager ses effets a şti să faci impresie.
ménager une surprise a fac**e** o surpriză.
mener à bonne fin/à bien/à terme a duce la bun sfi**r**şit; **a** aduc**e** **la** îndeplinire; **a** face o treabă pînă l**a** capăt.

m**e**n**e**r **à fond** d**e train** a **go**n**i** nebuneşte.
mener bien sa barque *(fig. fam.)* a-şi c**o**nduce bine barca; a se d**e**scurca bin**e** în viaţă.
mener de Caï**p**h**e** à **Pilate** a mina de la Ana la Caiafa.
mener de force a aduce cu anasîna/cu sila; a duce tî**r**îş.
mener de front plusieurs affaires a se ocupa simu**l**tan de mai multe **l**ucru**r**i; a lucra **l**a mai mu**l**te **r**ăzboai**e** *(fig. fam.).*
mener en barqu**e** *(fam.)* a induce pe cineva în **e**roar**e**.
mener en braule a da ce**l** di**n**ţii ex**e**mplu**l**.
mener en double *(fam.)* v. *mener qn. par le bout du nez/par le bec.*

mener grand bruit/tapage a face tărăboi/tam-tam; a s**e** umf**l**a în bo**jo**ci.
mener grand train a trăi pe pici**o**r mare.
mener joyeuse vie a o duce trai pe vătrai; a o duc**e** de minune; a huzuri.
mener la **barque** *(fam.)* a fi în capu**l** bucatelor; a ţine frîne**l**e.
mener la danse *(peior.)* a c**o**nduc**e** o bandă.
mener la **vie à grande**s **guides** a trăi pe pici**o**r mare.
mener la vie de palace *(fam.)* a **o** duce trai pe vătrai; a o duce de minune.
mener la **vie dure** à q**n**. a-i fac**e** cuiva zile fript**e**/sin**g**e rău.
mener le jeu a fi stăpîn pe situaţie.
mener l**e raisin** au **pressoir** a da stru**g**urii la teasc; a stoarce stru**g**uri.
mener les poules **pisser** *(fam.)* a duce cîinii la apă; a tăia frunză la ciini.
mener loin a av**e**a consecinţe grave.
mener q**n**. **à** la **baguette/en** lai**sse** a **j**uca pe cineva pe de**g**ete.
mener qn. à la c**r**a**va**ch**e** a strîn**g**e pe cineva în chingi; a ţin**e** hăţurile; a ţine pe cin**e**va din scurt.
mener qn. bon train a **l**ua repede pe cineva *(fig.).*
mener q**n**. **en bateau** a duce pe cineva cu preşu**l**/cu zăhăre**l**ul.
mener qn. le bâton haut v. *mener qn. à la cravache.*
mener qn. par de belles paroles a duce pe cineva cu pr**e**şul/cu zăhărelul/ cu cobza/cu v**o**rbe dulci.
mener qn. par le bout du nez/par le bec *(fam.)* a duce p**e** cineva de nas; a face pe cin**e**va să **jo**ace după cum îi cîntă; a **j**uca pe cineva pe de**g**et**e**; a-i pun**e** cuiva funia în coarne; a-i tra**g**e cuiva un trombon/ tr**o**mb**o**ane; a purta pe cineva pe la ic**o**ane; v. şi *faire voir à qn. des étoiles en plein midi.*
mener qn**. rudement** v *me*n*er qn. à la cravache.*
mener q**n**. **tambour battant** v. *mener qn. bon train.*
mener un enfant à la **dure** a creşte u**n** copi**l** cu severitate.
mener une vie de **bâton de** ch**ai**s**e** a-şi face de cap; a o duce tot într-un chel.
mener une vie de château v. *avoir la vie belle.*
mener une vie de chien a duc**e** **o** viaţă de cîine; a duce o viaţă **gr**ea.
mener une vie de galérien v. *mener une vie de chien.*
mener une vie de pacha *(fam.)* a trăi ca un paşă.
mener une vie de p**at**ach**on** a o ţin**e** tot într-un ch**e**f; a o duc**e** într-un chef.
mener une vie de plais**irs** a-şi face d**e** cap; a o duce tot într-un chef.
mener une vie errante a nu se fixa nicăieri; a nu-şi **g**ăsi locul în viaţă.
mener une vie obs**cure** a duc**e** **o** viaţă retrasă.
mener un train de tonnerre a face tărăboi/tam-tam; a se umf**l**a în **bojo**c**i**
mentir comme un arracheur de dents a minţi de la obraz; a minţi cu neruşinare; a spune **gogoşi**; a croi la minciuni; a tăia (la) piroane.
me**n**t**o**n **à double étage** bărbie dublă.
20!
me prenez-vous pour un **idiot?** chiar aşa do pr**o**st mă crezi?
mépriser le danger a înfrunta prime**j**dia.
mépriser s**es engagements** a nu-şi respecta an**g**ajamentele.
mériter la corde a fi bun de ştrean**g**.
merle blanc pasăr**e** ra**r**ă.
mesurer la **terre** a face **o** trîntă.
mesurer les autres/qn. à s**o**n **au**n**e/à sa toise** a **j**udeca pe alţii după sine.
(toutes) mes condoléances! c**o**nd**o**leanţel**e** mele!

mesurer s**e**s **paroles** a-şi cîntări (bine) v**o**rbele.
mésuser de sa cliance a abuza de nor**o**cul său.
métier de cliien meserie **g**rea/chinuit**o**are.
mettez ceci sur votre calepin/cela sur vos **table**t**tes** ia n**o**tă de acest lucru; ţine mint**e**; vezi să nu uiţi.
mettez que je n'ai rien dit c**o**nsideră că n-am spus nimic.
mettre à **ba**s a dărîma; a distru**g**e; a dobori.
mettre à chef a isprăvi.
mettre à **couvert** a pune la adăp**o**st,
mettre (un pays) à feu et à s**ang** a trece (**o** tară) prin t**o**c şi sabie; a face pir **joi**; a trece sub tăişul săbiei.
mettre à **garant** a **g**aranta.
mettre (de l'argent) à gauche *(pop.)* a prinde cheag; a pune bani la ciorap.
mettre à jour a actualiza; a pune/a aduce la zi.
mettre à l'abri a pune **l**a adăp**o**st.
mettre à la Caisse d'épargne *(pop.)* a bă**g**a la **j**gheab/la ghi**o**zdan; a-şi umple **g**hi**o**zdanul.
mettre à la **carre** *(arg.)* a prinde cheag; a pune bani la ciorap.
mettre à la crapaudine *(arg.)* a pun**e** (un deţinut) în lanţuri.
mettre à la **ferraille** a da la fier vechi.
mettre à la gêne a tortura.
mettre à l'amende a puno la amendă/la ştraf.
mettre à l**a réforme** a sc**o**ate/ada**l**a ref**o**rmă; a arunca la coş/la **g**un**o**i/ **l**a fier v**e**chi; a da pe girlă.
mettre à la **torture** a pune/a supune la t**o**rtură/la chinuri.
mettre à la voil**e/les voiles** v. *ficher le camp.*
mettre à **l'épreuve/à** l'**e**ssa**i** a pune la înc**e**rcare/la probă; a supun**e** unei încercări.
mettre à **l'i**n**dex** a pune la index; v. şi *clouer au pilori.*
mettre à mal a strica; a deteriora.
mettre à mort a c**o**ndamna la moarte.
mettre à nu a da in vilea**g**; a da la iveală/la lumină; a da pe faţă/pe bete.
me**ttre** à **pied** *(pop.)* a se desc**o**torosi de cineva; a da papucii cuiva *(fam.)*; a **o** rupe cu cineva; a-i face vint cuiva.
mettre à plat *(arg.)* a face econ**o**mii.
mettr**e à prix** a pr**o**pune spre vînzare; a scoate în vinzare.
mettr**e à profit** a pr**o**fita din plin d**e** ceva; a trage fol**o**s din c**e**va.
mettre à qn. des bâtons **dan**s **le**s r**oues** apune/a bă**g**a cuiva beţe-n roat**e**; a ţine cuiva drumul legat; a ţine în l**o**c; a pune cirli**g**; a scurta cărările cui**v**a; a se pune cruce.
mettre à q**n**. **d**u **plomb dans la tête** v. *mettre qn. à la raison.*
mettr**e** à q**n**. **la corde** au **cou** a pune cui**v**a funia/laţul de **g**it.
mettre à qn. **la figu**r**e eti marmelad**e *(pop.)* a fac**e** p**e** cine**v**a z**o**b/fărîţe; a-i muta/strămuta cuiva fălcile; a-i stt'lci cuiva mutra.

mettre à q**n**. **l**a **puce** à **l'oreille** a pr**e**v**e**ni p**e** cineva de **o** prime**j**die; a trezi bănui**el**i; v. şi *donner l'éveil.*
m**ett**r**e** à **qn.** I**e marché en mai**n *(fam.)* a sili pe cineva să alea**g**ă din două una.
mettre à qn. le pain **à la main** a pune pe cineva în p**l**ine; a bă**g**a/a pune pe cineva în pită; a da de lucru cuiva.

mettre à qn. l’épée dans les reins a pune cuiva sula-n c**o**astă; a pune cui**v**a cuţitu**l**/unghi-a-n **g**înt; a strînge mita de c**o**adă; a bă**g**a cuiva cuţitul î**n** git.
mettre *h* qn**. le pied à l’étrier** *(fam.)* a cr**o**i drum în viaţă cuiva; a-i deschide cuiva cale netedă/carieră; a face pe cineva **o**m; a s**e** pune piuă cuiva; a trage d**e** păr p**e** cin**e**va *(fig.).*
mettre à qn. les nerfs à vif v. *courir à qn. sur l’haricot.*
mettre à quia v. *clore/clouer la bouclie/le bec à qn.*
mettre à rançon a **j**efui, a prăda.
mettr**e** à **re**n**aud/à cran/à re**s**saut/à tube** *(arg.)* v. *courir à qn. sur l’haricot.*
mettre à sac a face praf şi pulbere; a face una cu pămîntul; a fac**e o** apă şi un pâmînt; a stin**g**e/a şter**ge**/a rade/a nimici de pe faţa pămîntu**l**ui; a fac**e** (**o**) hara-para; a preface/a transforma în cenuşă.
mettre à sec a seca.
mettre à terre a debarca.
mettre au ban a. a pun**e** la index; **b.** a ţintui pe cineva la stîlpu**l** infamiei.
mettre au clair a sc**o**ate ceva la lumină; **a** descurca iţele; a-i da d**e** cap.
mettre au **clou** *(pop.)* a pun**e** amanet/zăl**og**.
mettre au compte de q**n**. a pune în s**o**coteala cuiva.
mettre au croc a pun**e**-n cui; a renunţa.
mettre au gran**d jour** a da în vilea**g**/la iveală/Ia **l**umină; a da p**e** faţă.
mettre au monde a aduce pe lume; a da naştere.
mettre au net a trece pe curat.
mettre **a**u **panier/à** l**a peubelle** *(fam.)* a arunca la coş/la **g**unoi/la fier vechi; a da pe **g**irlă.
mettre au pilon v. *mellre à sac.*
mettre au premier plan a pune pe primul plan.
mettre **au rancart** *(fam.)* a pune pe **l**inie m**o**artă.
mettre au r**e**bu**t** a arunca la c**o**ş/la **g**un**o**i/**l**a fier vechi; a da pe **g**îrlăs
mettre au secon**d pl**a**n** a pune p**e** planu**l** al d**o**i**l**ea.
mettre au su**pplice** a pune/a **su**p**u**n**e** la t**o**rtură /la chinuri.
me**ttre aux arrêts** a pune la arest.
mettre aux enchères a sc**o**ate la licitaţie/la mezat.
mettre aux nue**s** a ridica pe cineva în s**l**ăvi; a sui p**e** cin**e**va în slava cerului.
mettre aux oubliet**tes a.** a da uitării; **b.** a **r**efu**za** să te ocupi de ceva/de cineva.
mettr**e aux prises** a asmuţi; a intărîta; a fac**e** să se cert**e**.
mettre aux voix a pune **la** vot.
mettr**e bas** a făta.
m**ettre bas l**e**s a**r**mes** a depune armele; a capitula; a se da bătut.
met**tre bon o**r**dre** a l’ace **o**rdine/rînduială.
mettr**e bout** à **bout** a pune cap la cap.
m**ettre ca**r**tes s**ur **t**abl**e** a da cărţile pe faţă.
mettre dans le **m**êm**e panier/sac** a pun**e**/a băga in aceeaşi **o**ală; a pune pe tuli într-o ci**o**rbă.

mettre dans le pétrin/le bain a bă**g**a pe cineva în bucluc/în încurcătură/ la apă/în cofă; a tra**g**e pe cineva **la** fund; a trimite p**e** cineva în gura tunului *(fig.j;* a bă**g**a p**e** cineva **i**n c**o**rn de capră.
mettre dans so**n chêgne** *(arg.)* v. *aimer la bouteille.*
mettre de côté a pune b**a**n**i** la ciorap: a prinde/a strîn**g**e chea**g**; a pune sub saltea; a pune ban p**e** ban; a le**g**a gura pînz**e**i.
mettre dedan**s** *(fam.)* a duce pe cineva cu preşul/cu zăhăre**l**ul/cu c**o**bza.

mettre de la sauce *(fam.)* a lungi pelteaua.
mettre de l'eau dans son vin a **o l**ăsa mai moale; a se p**o**t**o**li; a o lua mai domo**l**.
mettre de l'ampérage dans ses yeux *(arg.)* v. e*ntrer en colère.*
mettre de l'huile dans les rouages a atenua asperităţile.
mettre de l'huile sur le feu a pun**e** paie pe foc; a turna gaz peste f**o**c; a stin**ge** f**o**cu**l** cu paie.
mettre de l'huile sur les plaies de qn. a alina durerile cuiva.
mettre de l'ordre a face ordine/rînduială.
mettre des ailes aux talons v. *courir à toutes jambes.*
mettre des gants a s**e** pu**r**ta at**e**nt/cu mănuşi; a t**r**ata p**e** cineva cu mănuşi.
mettre deux choses en regard a c**o**mpara; a face comparaţi**e**.
mettre dos à dos (deux personnes, deux parties) a nu da cîştig d**e** cauză nici uneia dintr**e** părţi.
mettre du baume dans le cœur a un**g**e l**a** inimă.
mettre du beurre dans les épinards a-şi îmbunătăţi simţitor situaţia.
mettre du cœur au travail a munci c**u** tragere de inimă/cu însufleţire.
mettre du cœur au ventre à qn. a da cura**j** cuiva.
mettre du foin dans les râteliers/dans ses bottes *(fam.)* v. *arrondir sa pelote.*
mettre du noir sur du blanc a scri**e**; a compun**e** opere.
mettre du plomb dans la cervelle/la tête de qn. *(fam),* a pun**e** plumb în capul cuiva; a-i bă**g**a/a-i vîrî cuiva minţile în cap; a pune pe cineva cu botu**l** pe lab**e**; a da pe cineva p**e** brazdă.
mettre en accusation a pune sub acuzare.
mettre en appétit a deschide p**o**fta de mincar**e**; a face p**o**ftă de mincare.
mettre en balance a pun**e** în balanţă/in cumpănă/**l**a cîntar.
mettre en bobine *(arg.)* a pune amanet/zăl**o**g.
mettre en branle a pune în mişcare.
mettre en butte a expune.
mettre en capilotade *(fam.)* a. v. *battre à bras raccourcis;* **b.** *casser du. sucre sur le dos de qn.*
mettre en cendres v. *mettre à sac.*
mettre en coupe réglée a impun**e** curb**e** d**e** sacrificiu.
mettre en danger a pun**e** în prime**j**di**e**.
mettre en défaut a zădărnici; a d**ej**uca.
mettre en doute a pune **l**a îndoială; a pune sub semnu**l** întrebării.
mettre en échec a zădărnici; a de**j**uca.
mettre en évidence a pune în evidenţă; a scoate î**n** relief; a sublinia ceva **cu tărie**.
mettre en exergue v. *mettre en évidence.*
mettre en exploitation a da in exp**l**oatare.
mettre en fuite a pun**e** p**e** fu**g**ă/pe goană; a **l**ua **l**a **go**ană.
mettre en gage a pune amanet/zăl**o**g.
mettre en garde a pune în **g**ardă.
mettre en jeu a pune în **jo**c.

mettre en joue a ochi (eu o armă de foc).
mettre en lambeaux v. *hacher menu comme chair à pâle.*
mettre en liberté sous caution *(jur.)* a elibera pe cauţiune.
mettre en (pleine) lumière a pune în lumină; v. şi *mettre en évidence.*
mettre en mouvement v. *mettre en branle.*

mettre en œuvre a pune în aplicare.
mettre en ordre a pu**n**e în ordine.
mettr**e en peine** a mîhni.
mettre eu perce a da cep.
mettre en **pièces** v. *hacher menu comme chair à pâté.*
mettre en plant *(pop.)* a pune amanet/zăl**og**.
„mettre en plein dans le mille *(fam.)* a **o** nimeri; a **o** br**o**di bine.
mettre en plein jour a da **i**n vilea**g**/la ivea**l**ă/la lumină; a **da** pe faţă.
mettre en poudre a pisa.
mettre en pratique a pune **î**n practică.
mettre en prison a băga la închis**o**are.
mettre en quarantaine a pune în carantină.
mettre eu quartiers v. *hacher menu comme chair à pâté.*
mettre en question a p**u**n**e** în discuţie.
mettre en relief v. *mettre en évidence.*
mettre en route a p**o**rni; a demara.
mettre en sûreté a pune la adăp**o**st.
mettre en taule *(pop.)* a băga la mititica/la răcoare/**l**a zdup/la **g**ros.
mettre en train a. a pune in acţiune/în mişcare; **b**. a crea bună disp**o**ziţie.
mettre en vedette *(fam.)* a pune (pe cineva) în evidenţă/în valoare.
mettre en veilleuse a o lăsa mai moale; a se pot**o**li; à o **l**ua mai d**o**mol.
mettre en vente a pune/a scoate în vînzar**e**; a oferi spre vînzare.
mettre fin à **qch.** a pune capăt **l**a c**e**va.
mettre lin à **sa vie/à ses jours** a-şi pune capăt zilelor; a-şi fac**e** seama; a-şi cu**r**ma/a-şi răpune viaţa.
mettre flamberge au vent a sc**o**ate sabia; a p**o**rni la luptă.
mettre frein à sa langue a-şi pune frîu limbii/**g**urii.
mettre habit bas a se dezbrăca.
meitre hors de cause a scoate din cauză.
mettre hors de combat a scoate din luptă.
mettre hors de soi v. *courir à qn. sur l'haricot.*
mettre hors la loi a sc**o**at**e** în afara **l**e**g**ii.
mettre la (double) boucle *(arg.)* a pune (un deţinut) în lanţuri.
mettre la bride sur le cou a da frîu **l**iber; a sl**o**b**o**zi friul; a slăbi din frîu/ din chin**g**i; a **l**ăsa în v**o**ie.
mettre l'accent sur a pun**e** acc**e**ntul pe.
mettre la chance/toutes les chances de son côté a-şi asi**g**ura s**o**rti de izbindă.
mettre la charrue avant/devant les bœufs a pune caru**l** înaint**e**a b**o**il**o**r.
mettre la clé sous la porte a. a pleca pe furiş/pe şest/p**e** nesimţite; a o şter**g**e en**gl**ezeşt**e**; **b.** a da faliment.
mettre la clé sur la corniche v. *mettre la clé sous la porte.*
mettre la crosse en l'air a se preda.
mettre la débouclante sous le paillasson *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
mettre là **de**rn**ièr**e **main** à **qch.** a face/a aduce un ultim relus.
mettre l'**adversair**e **échec et mat** a-şi face adversarul şah-mat.

m**e**ttre!:: faucille **dans** la m**o**isson **d'autrui** a se băga peste a**l**tu**l**; a se hă**g**a pe fir *(fum.).*
m**e**tt**re l**a **lumière so**u**s** l**e boisseau** a pune lumina sub ob**o**r**o**c; a ascunde adevărul sub ob**o**r**o**c.
mettre la **main** à **l**a **pâte/à l'œuvre** a pune umăru**l** (**l**a **ro**ată); a împinge **l**a r**o**ată cu cineva.

mettre l**a mai**n **d**e**s**sus a pune mina pe; a apuca.
mettre la **main** s**ur** qn. a aresta p**e** cineva.
mettre la pagaille partout *(fam.)* a pr**o**duc**e** dez**o**rdine peste tot.
mettre l**a pièce** à côté **d**u **trou** a nimeri ca Ieremia eu **o**iştea-n gard.
mettre la **poule au pot** a trăi în belşug/în răsfăţ; a avea/a duce zile albe; a ţine casă mare; a trăi cu banii în ladă.
mettre l**a puce** à **l'oreille de qn.** a avertiza pe cineva; a pune în gardă pe cineva.
mettre l**a t**êt**e** a**u carré** *(fam.)* v. *halire à bras, raccourcis.*
mettre la f**ête** d**e** o**n**. **à prix** a pun**e** un premiu pe capu**l** cuiva.
mettr**e** la **via**n**de a**u **saloir** *(arg.)* a se bă**g**a în scut**e**ce.
mettre la vian**de dans les bâches/les toiles** *(ar*g.*)* a se băga în scut**e**ce.
mettre le cap sur *(mar.)* a se îndrepta spre; a lua direcţia.
mettre l**e cap** s**ur qn.** *(arg.)* a pindi p**e** cineva.
mettre l**e chapelet de** S**a**in**t**-F**ra**nç**o**is *(arg.)* a pune (un d**e**ţinut) în lanţuri.
mettre l**e** c**o**m**b**l**e à** qcta. a pune capac la ceva.
mettre l**e cout**e**au** su**r/so**us la **gorge** à qn**.** a pune cuiva cuţitul/ungliia-n gît; a bă**g**a cuiva cuţitul în **g**ît; a pune cuiva sula-n c**o**astă; a strin**g**e mîţa de coadă.
mettre l**e couvert/la table** a pun**e** masa.
mettre le **doigt dessu**s a o nimeri; a nim**e**ri în plin; a **o** br**o**di.
mettre l**e doig**t **sur** la **plaie** a pune de**g**etul pe rană.
mettre l**e feu** a da f**o**c.
mettre l**e feu a**ux **poudres a.** aînfierbîntaspiritele; a aprinde but**o**iul cu pulbere; **b.** a sc**o**ale pe cineva din sărite/din balamal**e**/din ţîţîni/ din răbdări/din oprele; a scoate p**e** cineva din b**o**ii **l**ui; a sc**o**ate'din r**ă**b**oj**.
mettre l**e** gra**pp**i**n sur** q**n**. a pune **g**heara pe cineva.
mettre l**e** h**o**là a pune piciorul in pra**g**.
mettr**e l'embargo sur** a pune un embarg**o** asupra.
mettr**e le** n**e**z **d**eh**or**s *(fam.)* a sc**o**ate nasul afa**r**ă.
mettre l**e** n**e**z **dessus** *(fam.)* a ghici despr**e** ce est**e** v**o**rba.
mettre l**e pain e**n **un four froid** a fac**e** lucrurile p**e** d**o**s; a împi**e**dica la deal şi a despiedica **l**a vale; a pune carul înaintea b**o**il**o**r.
mettre l**e paquet** *(fam.)* a face maximum de efort; a pune la bătaie t**o**ate forţele.
mettre le **pied** à **l'étrier** a pune pici**o**rul în scară.
mettre l**e p**ieii **da**n**s l**a **vigne d**u **Seigneur** v. *aimer la bouteille.*
niî**t**t**re 1**» **pi**e**d dehors** a scoate nasul afară.
mettre le rideau *(pop.)* a-şi lua rămas bun; a-şi lua ziua bună: a-şi lua la revedere.
mettre les baguett**es/l**es **b**â**to**ns/**l**es **t**r**iques/les can**n**es** *(ar«.)* a-şi lua pici**o**arele la spinare; a o întinde; a **o** cîrpi/a **o** cr**o**i/a o rade/a **o** împunge/a o tuli la fugă; a o tunde; a **o** d**o**si; a **o** lua din l**o**c; a-şi **l**ua c**o**ada la spinare.
mettre les **bouchées doubles** *(fam.)* a da bice; a da bătaie; a da zor.

mettre les bouts de bois *(pop.)* a-şi **l**ua picioarele **la** spinare; a o întinde; a **o** cîrpi/ a **o** cr**o**i/ a **o** rade/ a **o** împun**g**e/ a **o** t**u**li **la** fugă/ a **o** funde; a **o** d**o**si; a **o** lua din l**o**c; a**-**ş**i** lua c**o**ada **l**a spinar**e**,
mettre **les bras e**n **croix** a sta cu braţele încrucişate; a încrucişa braţele; a-şi incopcia mîin**i**le; a sta cu **m**îini**le** în sîn/i**n** şolduri/in brîu/în buzunar; a sta eu degetul în **g**ură.

mettre les chien**s e**n **défaut** *(fam.)* a induce pe cineva în er**o**are; a tra**g**e **o** leapşa cuiva.
me**ttre les clefs sur la fosse** a renunţa la m**o**ştenire.
m**ettre les fers au feu** a se **o**cupa intens de ceva.
mettre les gaz *(auto) (fam.)* a **b**ă**g**a în viteză.
mettre les loubés *(ar*?*.)* a **o** şter**g**e; **a** spăla/a rade putina; a **o** întinde; a **o** şparli; a **o** şterpeli; a **o** vira; a **o** zbu**g**hi; a **o** tăia; a-şi lua trais**l**a-n băţ; a se duce duluţă.
mettre les **mor**c**eaux** e**n double** a mînea î**n** fugă.
mettre les petits plats dans **les grands** *(fam.)* a primi pe cineva cu t**o**at**e** **o**norurile; a întinde masă mare; a da o masă de zil**e** mari.
mettre les **pieds da**n**s les plats** *(fam.)* a călca în străchini.
mettre les pieds quelque part a se duce undeva.
me**ttre les points sur les i** a pune punctul pe i.
mettre l**e**s **portes en dedans** ***(pop.)*** a c**o**mite un furt prin spar**g**er**e**.
mettr**e les pouces** *(fam.)* a se da bătut; a se r**e**cun**o**aşte în**v**ins.
m**ettre les rieurs de son côté** a-**1** face de rîs pe adversar.
mettre les scellés a pune sigiliul.
m**ettre les torts de son côté** a lua asupra sa un **l**ucru,
mettre les voiles *(arg.)* v. *déguerpir* ***sans*** *demander* ***son*** *reste.*
mettre noir sur blanc a scri**e** n**eg**ru p**e** alb.
mettre pavillon bas a. a c**o**b**o**ri pavili**o**nul; **b.** a se da bătut.
me**ttre pied à terre** a descăleca; a coborî dintr-un vehicul.
me**ttre qch. à prix** a evalua un lucru.
mett**re qch. dans la tête de qn.** a-i băga cuiva ceva în cap.
me**ttre qch. dans l'oreille du chat** *(fam.)* a v**o**rbi la pereţi.
m**ettre qch. en lieu sûr** a pune ceva la l**o**c sigur/la păstrar**e**,
me**ttre qch. sur le dos de qn.** *(fam.)* a pune c**e**va în spinarea cuiva.
mettre qch. sur le métier a se apuca de un lucru.
met**re qch.** su**r ses tablettes** *(ľjt.)* a-şi n**o**ta/a reţine ceva.
met**tre** q**n**. à **bout** v. *courir à qn. sur l'haricot.*
mettre qn. à **flot** *(fam.)* a **r**eaduce pe cineva pe linia de plutire.
m**ettre** qn**. à la besace** v. *mettre qn. sur la paille.*
m**ettre qn.** à **l'air** *(pop.)* a-i face cui**v**a de petrecanie.
mett**re** qn. à **l'aise/à son aise** a face pe cineva să se simtă bine.
mettre qn. **à la port**e a da afară pe cineva; a da papucii cuiva.
met**tre** qn. **à la raison** a-i băga/a-i virî cuiva minţile în cap; a da p**e** cineva pe brazdă; a pune pe cineva cu botu**l** pe labe; a pune pe cineva 1:l respect; a pune pe cineva la rez**o**n *(fam.);* a pune plumb în capul cuiva.
m**e**t**tre qn. à l'aumô**ne v. *mettre qn. sur la paille.*
m**ettre** qn. à **l'omb**r**e** *(pop.)* a băga pe cineva la mititica/la răc**o**are/ **l**a **g**r**o**s *(po**p.)*/la zdup *(pop.);* a turna pe cineva la hîrdău**l** **lu**i Petrache *(pop.).*
mettre qn. **à plat** *(fam.)* a **o**b**o**si pe cine**v**a.
mettre qn**.** à **rude épre**u**ve** a supune pe cineva la **g**rea încercare,
me**t**tre q**n**. **à son a**ise a face pe cine**v**a să se simtă bine; a-1 încura**j**a,
mett**re q**n**. à toutes le**s **sauces** *(fam.)* a face pe cineva fată la t**o**ate.

mettre qn. au ban de la société a ţ**i**ntiri pe cineva la stîlpnl infamiei.
mettre qn. au bloc/au violon *(arg.)* a bă**g**a pe cineva la mititica/la răcoar**e**/la **g**ros *(pop.)*j|i| zdup ***(pop.);*** a turna pe cineva la hîrdăul **l**ui Petrach**e** *(pop.).*
mettre qn. au coup *(arg.)* v. *mettre qn. au courant.*

mettre qn. **au courant** a pune/a ţine pe ci**ne**va la curent.
mettre qn. au défi de faire qch. a. a pune pe cineva la ambiţie; **b.** a înc**o**lţi pe cineva.
mettre qn. au **fait** v. *mettre qn. au courant.*
mettre qn. au frais *(fam.)* a bă**g**a pe cineva la răcoare.
mettre qn. ai: **pas** *(fam.)* a-i băga/a-i vî**r**î cuiva minţile în cap: a da pe cineva pe brazdă; a pune p**e** cineva cu botul pe **l**abe; a pune pe cineva **l**a respect; a pune plumb în capul cuiva; a pune pe cineva la rez**o**n *(fam.).*
mettre qn. nu pied du mur a înc**o**lţi pe cineva.
mettre qn. au pilori a ţintui pe cineva la stilpul infamiei.
mettre qn. au poteau a pune p**e** cineva la zid, a-1 împuşca.
mettre qn. ou sac a pune pe cineva **i**n cofă.
mettre qn. au secret a bă**g**a/a pun**e** pe cineva **l**a s**e**cr**e**t/**l**a mititica/**l**a răcoare; a arunca pe cineva in temniţă.
mettre qn. au tombeau a bă**g**a p**e** cineva (de viu) in m**o**rmînt; **a** bă**g**a pe cineva în **g**roapă.
mettre qn. aux arrêts a pune pe cineva la arest.
mettre qn. capot *(pop.)* a lăsa pe cineva tab**lo**u; a **l**ăsa pe cine**v**a cu **g**ura căscată.
mettre qn. dans de beaux dr**aps** a bă**g**a pe cineva în bucluc/în încurcătură; a bă**g**a pe cineva la apă/în cofă; a bă**g**a pe cineva mesa; a bă**g**a pe cineva în corn d**e** capră/în chichion; a tra**g**e pe cineva la fund; a trimite pe cin**e**va în **g**ura tunu**l**ui *(fig.).*
mettre qn. dans la **confidence** a împărtăşi cuiva un secret.
mettre qn. dans le bain *(pop.)* v. *mettre qn. dans de beaux draps.*
mettre qn. dans le bon chemin a p une/a aduce pe cin**e**va p**e** calea cea bună.
mettre qn. dans le coup a. a bă**g**a p**e** cineva într-**o** acţiune; **b.** a pun**e**/a ţine p**e** cineva la curent.
mettre qn. dans l'embarras a pune p**e** cin**e**va **î**n încurcatură/într-**o** situaţie nep**l**ăcută; a face cuiva **u**n pocin**o**g.
mettre qn. dans le pétrin a bă**g**a p**e** cineva **î**n bucluc/în încurcătură.
mettre qn. dans sa poche *(fam.)* a bă**g**a pe cineva in buzunar; a avea pe cin**e**va la de**g**etul cel mic.
mettre qn. dan**s son jeu** a amesteca pe cin**e**va în s**o**cot**e**lile sa**le**.
mettre qn. dans son tort a arăta cuiva că nu are dreptate.
mettre q**n**. **dedans** *(fam.)* v. *avoir qn. jusqu'à l'os.*
mettre qn. dehors a da afară pe cineva; a da papucii cuiva.
mettre qn. dehors par l**e**s **épaules** a da pe cin**e**va afară în brinci.
mettre qn. devant le fait accompli a pune pe cineva in faţa faptului împlinit.
mettre qn**. e**n **boîte** *(fam.)* a lua pe cineva peste picior; v. şi *dauber (sur) qn.*
mettre qn. en bouillie *(pop.)* a aduna pe cine**v**a pe făraş; a face pe cineva zob/tărîţ**e**; a-i stîlci mutra cuiva; v. şi *battre* à *bras raccourcis.*
mettre qn. en capilotade *(fam.)* **a.** a face pe cine**v**a z**o**b/tărîţe; a-i stîlci mutra cuiva; **b.** a face harcea-pareea; a fac**e** bucăţi/fărime; a sfirteca în bucăţi; a face pe cine**v**a papară.

mettre qn. en cause a pun**e** pe cineva în cauză.
mettre qn. en charpie v. *mettre qn. en capilotade.*
mettre qn. en chemise v. *mettre qn. sur la paille.*
mettre qn. en défaut a prinde pe cineva cu **o**caua mică/cu miţa-n sac.

mettre qn. en **demeure de…** a soma p**e** cin**e**va să…
mettre qn**. en goguette** *(fam.)* a ameţi/a înveseli pe cineva cu băutu**r**ă.
mettre qn. **en goût** a deschid**e** cuiva pofta pentru ceva.
mettre qn. en jeu a bă**g**a pe, cin**e**va în bucluc/in încurcătură.
mettre qn. **en porte-à-faux** a pun**e** p**e** cineva într-**o** situaţie prime**j**dioasă.
mettre qn. en quarantaine a ţine pe cineva la distanţă.
mettre q**n**. **e**n **rogne** *(fam.)* a scoate pe cineva din sărite/din balamale/
din ţîţîni/din răbdări; a scoate pe cin**e**va din boii **l**ui.
mettre qn**. e**n **selle** v. *faire la courte échelle à **qn.***
mettre q**n**. ho**rs de** ca**u**s**e** a scoate pe cineva din cauză.
mettre qn. h**or**s **de** ci**r**c**ui**t a scoate pe cineva din circulaţi**e**.
mettre qn. hors de ses gonds/hors de **lui** v. *courir à qn. sur l'haricot.*
mettre qn. mal à l'ais**e** a face pe cineva să se simtă pr**o**st.
mettre qn. plus bas **que terre** *(fam.)* **a.** v. *abreuver qn. d'insultesjd'injures;* **b.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
mettre qn**.** s**o**tis c**le**f a ţine p**e** cineva închis/sub che**i**e.
mettre q**n**. s**ou**s **le** cha**rm**e a fermeca pe cin**e**va.
mettre qn**. sur l**a **paille** a aduce p**e** cineva în/la sapă de lemn; a **l**ăsa
pe cin**e**va sărac lipit pământului; a ruina pe cin**e**va; a pune pe cine**v**a
p**e** copcă; a **l**ua cuiva şi c**e**nuşa din vatră; a duce d**e** rîpă pe cineva; a scoat**e** p**e** cin**e**va
la covri**g**i; a sc**o**ate cuiva dinţii şi măselel**e** din
gură; a-i lua cuiva b**o**ii de dinainte; a scoat**e** pe cineva **l**a salamet; a sc**o**ate pe cineva în
capăt; a lăsa pe cineva în papuci; a lăsa pe cin**e**va
seîndură/ca seîndura; a da în **g**ît p**e** cineva; a da de ma**l** pe cineva; a lăsa pe cineva
lefter; a da **g**ata pe cineva; a lăsa pe cine**v**a p**e**
drumuri.
mettre qn. sur la sellette a pune p**e** cineva pe banca acuzaţil**o**r; a interoga pe cin**e**va.
mettre q**n**. **sur** l**e flanc** *(fam.)* a scoate untul din cineva.
mettre qn. sur le **pavé** *(fam.)* a arunca pe cin**ev**a în stradă.
mettre qn. su**r le pavoi**s a ridica p**e** cin**e**va în slăvi; a sui pe cineva in
slava cerului.
mettre qn. sur **le piédestal/le pinacle** a ridica pe cineva în slă**v**i; a sui pe
cineva in slava cerului.
mettre q**n**. **sur le**s **dents** a sc**o**ale untu**l** din cineva.
mettre q**n**. **sur le tapi**s a discuta despre cineva în amănunt.
mettre qn. su**r pied** a readuce pe cineva pe linia de plutire.
mettre qn. su**r u**n **bou pied** a**.** a fav**o**riza pe cineva; **b.** a sili pe cineva
să-şi facă dat**o**ria.
mettre qn. sur une affaire *(fam.)* a cere cuiva să se ocup**e** de **o** chestiune.
mettre qn. sur une voie de garage *(fam.)* a pune pe cineva pe linie
m**o**artă.
mettre sa **b**a**rb**aq**u**e/**s**a **bidoche/sa** can**ne**/sa **v**ian**de d**an**s le torchon** *(arg.)*
a s**e** bă**g**a în scutece.
mettre s**abre au clair** a scoate sabia; a porni **l**a **l**uptă.
mettre sa lan**gue da**n**s s**a **poche** v. *avaler sa langue.*
mettre sa main **a**u **feu** a pun**e** mîna-n f**o**c; a-şi pune capul.
mettre sa montre à **l'heure** a-şi re**gl**a c**e**asul.
209
14
mettre sens dess**u**s **dessou**s a înt**o**arce cu fundu-n sus; a răsturna cu
susul în **jo**s; a fac**e** vraişte.
mettre s**on amour-propre/sa fierté** da**ns sa poche** *(fam.)* a lăsa mîndria
la **o** part**e**; a lăsa fudulia la **o** parte.

mettre s**on bonnet de travers** a fi prost dispus; a fi în toane r**e**le.
mettre son drapeau dan**s sa poche** a **n**u-şi dezvălui **g**indurile.
mettre son grain de sel a. v. *meure son nez dans les affaires d'autrui;* **b.** a se bă**g**a în vorbă ca mărarul în ciorbă.
mettre so**n** n**e**z **dan**s **le**s **affaire**s **d'autrui** a-şi bă**g**a nasul/c**o**ada unde nu-i fierbe oa**l**a; a-şi bă**g**a nasul peste tot; a-şi vîrî nasul în t**o**ate: a-i sufla cuiva in b**o**rş; a suf**l**a în b**o**rşul cuiva.
mettre son n**e**z **partout** a-şi băga nasul peste f**o**l; a-şi vîrî nasul în t**o**ate; a-şi bă**g**a nasul/c**o**ada unde nu-i fierb**e** oala; a-i sufla cuiva în borş; a sufla în b**o**rşu**l** cuiva.
mettre son pied dans tous les souliers v. *mettre son nez dans les affaires d'autrui.*
mettre s**ous presse** a da la tipar.
mettre sous scellés a pune si**g**iliu.
mettre sous s**équestre** a pune sechestru.
mettre sur la mêm**e ligne** a pun**e** pe acelaşi plan.
mettre sur la **voie** a da indicaţii; a îndruma.
mettre sur le même pied a pun**e** pe acelaşi plan.
mettre su**r le trône** a înălţa/a pune/a ridica în scaun.
mettre su**r pied** a pune pe r**o**at**e o** treabă.
mettre tous les atouts dans son jeu a pune t**o**tul în **jo**c/în mişcare; a **j**uca **o** carte mar**e**.
mettre tous **ses œufs dans le même panier** *(fam.)* a miza t**o**tul pe **o** carte *(fig.);* a da toate p**e** una.
mettre toute la **gomme** a da bice; a da bătaie; a da z**o**r.
mettre tout en l'air a da t**o**tu**l** peste cap.
mettre tout en œuvre a se face **l**untre şi punte.
mettre toutes **pierres en œuvre** a se face luntr**e** şi punte.
mettre toutes voiles dehors a se face luntre şi punte.
mettre tout son cœu**r dan**s s**e**s **paroles** a vorbi cu pasiune.
mettre tout s**o**n **enjeu** su**r qn.** a miza t**o**tu**l** pe cineva.
mettre un **bandeau** su**r les** y**eu**x **de qn.** a înşe**l**a pe cineva.
mettre u**n cabillot en travers de** sa **langue** *(pop.)* v. *tenir sa langue.*
mettre un cach**et sur la bo**uch**e de qn.** a impune cuiva să păstreze un secret.
mettre u**n cor**p**s en terre** a înm**o**rminta pe cineva.
mettre une **affaire en t**r**ain** a pune pe r**o**ate **o** treabă.
mettre une affaire/une question sur le tapis a pune o ch**e**stiun**e** p**e** tapet.
mettre une chos**e** s**ou**s **le pied**/s**o**u**s les p**i**e**ds/sous s**es** pie**d**s a dispreţul un **l**ucru.
mettre une chos**e** s**ur le dos de qn.** a arunca vina în spinarea cuiva; a arunca vina pe altul; a pune/a da vina pe cineva; a pune ceva in spinarea cuiva; a pune raţa în braţe cuiva.
mettre une chose sur **le métier** a pune pe r**o**ate o tr**e**abă.
mettre une **épi**n**g**l**e à s**a **cravate** *(arg.)* v. *faire rubis sur l'ongle.*
mettre une idée dan**s l'esprit/la tête de** q**n**. a bă**g**a cuiva ceva in cap.
mettre un**e lour**d**e e**n d**e**dans *(arg.)* a sparge o uşă; a c**o**mite un furt prin spar**g**ere.
m**e**ttr**e une ra**ll**o**n**ge** à **ses v**a**c**anc**e**s *(fam.)* a-şi prelungi vacanţa.

m**et**tre une **so**ur**dine** à qc**l**i. *(fam.)* a p**o**toli; a tempera.
ine**it**r**e u**n **frei**n à q**e**h. a pune eapăl la ceva.
mettre un perloţ *(arg.)* v. *allonger une gifle à qn.*
mettre un **p**oi**d**s **dan**s **la bala**n**ce** a arunca ceva in cumpănă/in balanţă; a aduce un

argument hotărîto**r**.
met**tre u**n **temps fou à**… a-i t**re**bui mult timp să…
mettre un **travail e**n/**sur le c**h**a**n**tie**r a începe o treabă.
mettr**e voile au vent** *(fam.)* v. *déguerpir sans demander son* ***reste.***
meubl**er s**a **mémoire** a-şi îmb**og**ăţi cun**o**ştinţele.
meubler sa **solitude** a-şi alun**g**a sin**g**urătatea.
meubler ses loisirs a-şi umple timpul lib**e**r.
meurtrir le cœur à qn. a fringe/a zdrobi/a sfişia cuiva inima.
mie de pain *(arg.)* om lipsit de vla**g**ă/de energie.
mi-figue, mi-raisin de v**o**ie, de nev**o**ie; vrînd-nevrînd; cu sau fără v**o**i**e**.
mijoter qcli. a pune ce**v**a la cale.
min**e de rien** *(pop.)* fără să aibă aerul; ca şi cînd n-ar fi nimic.
min**ute papillo**n**!** *(fam.)* stai **o** clipă!; stai aşa!
mirer une place a rîvni un p**o**st.
mise en **jugeme**n**t** trimitere în **j**udecată.
mise en liberté eliberare; punere in libertate.
mise en scène punere în scenă; m**o**ntare.
mis**e en train** pr**e**gătire.
miser sur les deu**x tableaux** a miza pe d**o**uă tab**lo**uri; v. *faire double jeu.*
mitonner une affaire *(fam.)* a pre**g**ăti **o** treabă pe îndelete.
moi qui vous parle eu unul.
moitié figue, moitié raisi**n** de v**o**ie, de nevoie; v**r**înd-n**e**vrînd; cu sau fără v**o**ie.
moitié-moitié nici bine, nici rău; aşa şi aşa; c**e**ac-pac.
moitié… moitié jumătate… **j**umătate.
moment critique/décisif m**o**ment d**e** cotitură.
mon esprit a trouvé son assiette *(fam.)* mi-am venit în fire.
mon **œil!** *(fain.)* fu**g**i de-aici!; vezi să uu!
mon s**ang n'a fait qu'un tour** am f**o**st răsc**o**lit/impresi**o**nat.
monter à cru a călări fără şa; a călări pe deşelate.
monter à la tête a s**e** urca la cap (vinul).
mon**ter à l'échelle** *(fam.)* a nu şti de glumă; a o lua in seri**o**s.
monter à qn. un**e couleur d'une bonne teinte** *(arg.)* a tra**g**e/a rade/ a cîrpi/a da o palmă cuiva; a-i şter**g**e/a-i **l**ipi cuiva o palmă; a pă**g**ubi pe cineva de-**o** palmă.
mon**ter a**u **pinacle** a a**j**un**g**e la o situaţie înaltă.
monter d'un cran **a**. a urca cu **o** treaptă; **b.** a cîşti**g**a în val**o**are, in importanţă.
monter en **flèche a**. a avea **o** ascensiune rapidă; **b.** a creşte *(despre preţuri).*
monter en gr**ai**n**e** a rămine fată bătrînă; a împleti c**o**siţă albă; a îmbătrlni în vatră.
mon**ter la** ga**rd**e a. a face de **g**ardă/de stra**j**ă; **b.** ***(arg.)*** a aştepta mult şi bine; a i se lungi urechile aşteptind; a i se urî aşt**e**ptînd.
mon**te**r **l**a **t**êt**e** à qn. a băga fitile *(fam.);* a întărită pe cineva.
mon**ter le coup à q**n**.** v. *mener qn. par le bout du nezlpar le bec.*
mon**ter le** j**o**!) **à** qn. *(fam.)* v. *mener qn.* ***par*** *le bout du nezjpar* ***le*** *bec.*
mon**ter** qcii. **en** é**p**ing**l**e a face paradă de c**e**va; a pune in evidenţă; a scoale in relief.
14*
21!
monter sur la brèche a urca p**e** baricade.
monter sur le billard *(fam.)* a u**r**ca p**e** masa d**e** **o**peraţie.
monter sur les **planches /sur les tréteaux** a se face actor; a intra în **teatr**u.
monter sur ses ergots a. a fac**e** p**e** cocoşul; **b.** a dev**e**ni a**g**resiv.
monter sur ses grands ehevaux v. *entrer en colère.*

monter sur son dada a şti una şi bună.
monter un bateau à qn. *(pop.)* a-i **j**uca un re**n**ghi/**o** festă cuiva.
monter un canular a. a mistifica; **b.** a-i **j**uca cui**v**a un renghi/o festă.
monter un coup a pre**g**ăti **o** lovitură.
monter une cabale a urzi o intrigă; a ţese intri**g**i/pinzele; a bă**g**a intrigi.
monter une garde à qn. *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
monter une scie à qn. v. *casser la tête/le bonnet à qn.*
monté sur des échasses scrobi**t**, emfatic.
montrer à qn. la lune dans le puits v. *mener qn. par le bout du nez/ par le bec.*
montrer à qn. son bec jaune/son béjaune *(lit.)* a arăta cuiva că s**e** înşea**l**ă.
montrer beau a fi arătos/chipeş; a **se** prezenta bine.
montrer de quel bois on se chauffe a arăta ce-i poat**e** pielea.
montrer du doigté a d**o**vedi iscusinţă/tact **(î**n c**o**mp**o**rtare).
montrer du mépris à qn. a arăta dispreţ faţă de cineva.
montrer la porte à qn. a arăta cuiva uşa; **a** da afară pe cineva.
montrer la voie à qn. a arăta cuiva calea.
montrer le bout de l'oreille a-şi da arama **p**e faţă; a-şi sc**o**ate masca.
montrer le bout de son nez a-şi face apariţia.
montrer le bout du nez a s**e** trăda; a lăsa să i se vadă intenţiile.
montrer le chemin a. a da cel dinţii **e**xemplul; **b.** a fi deschizător de drumuri.
montrer le dos à qn. a. a întoarce cuiva spatele/d**o**sul; a înt**o**arce cui**v**a ceafa; **b.** a părăsi brusc pe cineva; **c.** a adopta **o** p**o**ziţie c**o**ntrară; **d.** a porni în direcţie c**o**ntrară.
montrer le poing à qn. a arăta cuiva pumnul.
montrer les cornes *(fig.)* **a-şi** arăta colţii/ghearele; a sc**o**ate c**o**arne.
montrer les dents/les griffes/le crocs v. *montrer les cornes.*
montrer les talons a fac**e** stin**g**a-mpre**j**ur; a-şi lua tălpăşiţa/valea; a-şi lua picioarel**e** la spinare; a-şi face c**o**ada colac.
montrer patte blanche a arăta un permis; a spune par**o**la.
montrer qch. sous un jour favorable a prezenta ceva **l**ntr-o lumină favorabilă.
montrer qn. du/au doigt *(fi*g*;)* a arăta p**e** cin**e**va cu de**g**etul.
montrer son cœur à nu a se arăta aşa cum **e**ste.
montrer un visage de fer a fi intransi**g**ent.
montrez-moi les talons! închide **uş**a pe dinafară**!**; ia-o din loc**!**; şterge-o**!**; hai să-ţi văd mersuM *(pop.).*
morceau par morceau bucată cu bucată.
mordre à belles dents a muşca cu p**o**ftă.
mordre *à* **l'appât** a se lăsa prins în mre**j**e; a se lăsa m**o**mit; v. şi *couper dans le pont.*
mordre à **l'hameçon** v. *mordre à l'appât.*
mordre la poussière a fi d**o**b**o**rit in luptă; a fi învins.
mordr**e le coussin** *(arg.)* v. *faire du*;*ele*.

mort aux vaches! *(pop.)* **j**os stic**le**ţii!
mot à mot cuvînt eu cuvînt.
mot d'ordre cuvînt d**e** ordine; l**o**zincă.
motion de cens**ure** moţiune d**e** cenzură.
moucher q**n**. *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
moucher sur qn. *(arg.)* **a** face mărturisiri; a-şi denunţa c**o**mplicii.
mou comme une chiffe *(fam.)* m**ol**îu; moale ca o cîrpă; lipsit de vla**g**ă/

d**e** **e**nergie.
moudre les **côtes à qn.** a-i rupe cuiva coastele.
moudre qn. de coups v. *battre à bras raccourcis.*
mouiller de larmes a uda cu lacrimi.
moule à pipe mutră cara**g**hioasă.
moulin à paroles *(fam.)* fl**e**car; moară stricată.
mourir à la peine a. a muri **l**a dat**o**rie; **b.** a nu **se** lăsa nici mort.
mourir au champ d'honneur a cădea pe cîmpul de bătai**e**.
mourir au feu a muri în **l**uptă; a rămîne pe cîmpul d**e** luptă.
mourir avant l'heure a muri d**e** tînăr; a muri cu zile.
mourir comme un chien a muri ca u**n** cîine; a muri părăsit de toţi.
mourir dans sa peau a fi incor**ig**ibi**l**.
mourir debout a muri **î**n plină activitate.
mourir de chagrin a mur**i** d**e** inimă rea/de supărare; a se sfîrşi **l**a **i**nimă,
mourir de faim a muri de foam**e**; a fi mort d**e** foame.
mourir de honte a-**i** crăpa/a-**i** plesni obrazu**l** de ruşine.
mourir de mort violente a mur**i** de moarte vi**o**lentă; a muri de mina cuiva.
mourir de rire a mur**i** d**e** **rî**s; **a se o**morî de ris.
mourir de sa belle mort a muri de m**o**art**e** bună; **a** muri în patul său.
mourir en héros a muri c**a** u**n** **e**rou; a muri moarte de er**o**u; a muri vite**j**eşte.
mourir jeune a muri în floarea vîrste**i**.
mourir les armes **à la main** a muri cu arma în mînă.
mourir plein **de jours** a muri cu zil**e**.
mourir sur la brèche a muri pe baricade.
mourir sur le coup a muri p**e** l**o**c.
mourir sur un fumier a muri în mizerie; a mur**i** fără pernă **l**a cap.
mourir sur un grabat a muri în mizerie; a muri fără pernă l**a** cap.
moustache en croc mustaţă în **furculiţa**.
moustache(s) tombante(s) mustăţi **(**ca**)** p**e** oală.
mouton enragé mielu**l** turbat.

n

nager dans la joie a nu-şi **(m**ai**)** încăpea **î**n piele de bucurie; **a** numai ţine pămintul de bucurie; a numai putea d**e** bucurie; a u**n** mai şti c**e** să facă de bucu**r**ie; **a** creş**te** inima în cineva de bucurie; a-i creşte inima in piept; a-i zburda cuiva inima; a radia d**e** bucurie.
nager dans l'encre *farg.)* a nu fi la curent cu ceva.
nager dans les huiles *(pop.)* a s**e** învîrti în c**e**rcuri înalte.
nager dans l'or/dans l'opulence a în**o**ta în aur; v. şi *avoir la bourse ronde.*
nager en grande eau a trăi in belşug/in răsfăţ; a ţine casă mare.
nager entre deux eaux/en**tre deux parties** a împăca şi capra şi varza.
n**'aimer que plaies et bosses** a căuta ceartă/pricină/rîcă; a sta cu toporul **l**a brîu; a căuta ceartă cu **l**uminar**e**a.
naîtr**e à une chose a** prinde gust de ceva.
n**'aller que d'**u**ne jambe** *(fig. fam.)* a mer**g**e pr**o**st; a şchi**o**păta.
n**'aller que par bricoles** v. *user de fuites.*
n'allez pas **croire** să nu crezi/să nu-ţi închipui cumva că.
narguer les s**oucis** a **n**u avea habar de gri**j**i.
naviguer dans **le**s **eaux de qn.** a fi **î**n relaţii **cu** cineva.
naviguer de conserve *(mar.)* a naviga împreună cu alte vas**e**.
naviguer entre les écueils a **e**vita c**u** dibăcie **o**bstac**o**lele.

n’avoir aucune lumière sur qch. a n**u** şti nimic despre ceva.
n’avoir aucune mémoire a nu-şi aminti de nimic.
n’avoir cure de qch. (n’en avoir cure) a n**u-i** păsa de ceva; a mi-i păsa nici cit ne**g**ru sub unghie; a pune Ia ceafă; a-şi pune pălăria pe-o ureche; a-i păsa cuiva ca de zăpada de anţărţ *(fam.).*
n’avoir de comptes à rendre à personne a n**u** avea de dat socoteală nimănui.
n’avoir d’yeux que pour qn. a nu avea ochi decît pentru cineva; a mînca pe cine**v**a din **o**chi; a se uita la cineva ca **l**a soa**re**/ca **l**a **un** cireş copt; a sorbi pe cineva într-o **l**ingură de apă.
n’avoir jamais été à pareille fête/noce a fi încîntat/fericit.
n’avoir jamais été dans un tourbi pareil *(fam.)* a nu fi f**o**st nici**o**dată într-o situaţi**e** atît de **g**rea.
n’avoir jamais une parole plus haute qu**e l’autre** *(fam.)* a avea stâpînir**e** de sine.
n’avoir l’air de rien *(fam.)* a. a nu părea mare lucru; a nu face impresie; **b.** a părea că e simp**l**u, uşor, floare la ureche.
2**1**4
n’avoir le/de cœur à **rien** *(fam.)* a nu avea chef de nimic; a nu-i fi inima la nimic.
n’avoir ni **croix ni pile** v. *avoir la bourse plaie.*
n’avoir ni feu ni lieu a nu avea nici casă nici masă; a fi/a umbla cu traista-n băţ; a nu avea unde să-.şi p**lo**ce/să-şi pună capul; a se muta ca ţi**g**anu**l** cu c**o**rtul; a nu avea nici cer nici pămint; a fi d**e** pe drumuri; a avea casa cucului; a sta sub căciulă; fără (de) căpătii; a nu avea nici un căpătii.
n’avoir ni foi ni loi a nu avea scrupule.
n’avoir ni mine ni façon a nu a**v**ea nici un haz/nici un chichirez.
n’avoir ni pa**i**x **ni trêve** *(fam.)* a nu avea nici **o** clipă de răg**g**az.
n’avoir ni queue ni tête a nu avea nici cap nici coadă; a nu a**v**ea nici **o** n**o**imă/un rost.
n’avoir ni rime ni raison a nu avea nici cap nici c**o**adă; a nu a**v**ea nici un sens/nici o n**o**imă, nici un r**o**st/nici un chichirez; a nu a**v**ea nici început nici sfîr. şit.
n’avoir ni sou ni maille v. *a*e*oir la bourse plate.*
n’avoir ni vent ni nouvelle de qn./qcb. a nu a**v**ea nici **o v**este despre cin**e**va/ce**v**a.
n’avoir où **reposer** s**a tête** v. *n’avoir ni feu ni lieu.*
n’**avoir pas d’alpha sur le**s **hauts plateaux** *(fam.)* a fi chel ca-n palmă; a fi chel ca o lună plină.
n’avoir pas de chemise a fi sărac lipit pămîntu**l**ui.
n’avoir pas de comptes à rendre a nu da s**o**coteală.
n’avoir pas **d’égal** a nu avea pereche/asemănare, s**o**ţ; a nu avea s**e**amăn pe lume; a fi fără pereche.
n’avoir pas de moelle dans ies os a fi lipsit d**e v**la**g**ă.
n’avoir pas de mœurs a nu avea principii (morale).
n’avoir pas de nom a fi incalificabil.
n’avoir pas de plomb dans la tête a fi uşuratic/zăpăcit/aiurit.
n’avoir pas de prix a fi de mare **v**aloare; a a**v**ea o ma**re** val**o**are.
n’avoir pas de qu**oi se mettre sous la dent** a nu a**v**ea nimic de pus in **g**ură.
n’avoir pas de tête a nu avea cap; a nu se gî**n**di la nimic; a uita ce are de făcut.
n’**avoir pas d’heure** *(fam.)* a nu avea pr**og**ram fix.
n’avoir pas d’oreille pour q**c**h./q**n**. a nu v**o**i să ştie d**e** ceva/cineva.

n’**avoir pas été derrière la porte le** j**ou**r **de la distribution** *(fam. ir.)* v. *etre bete à faire plaisir.*
n’**avoir pas froid a**ux y**eu**x a avea tupeu; a da cu barda în lună.
n’avoir pas **gardé** l**a barrière/le**s cochons/l**e**s **dindons e**n**semble** a nu fi păzit p**o**rcii împr**e**ună.
n’avoir pas g**r**a**nd**e **foi aux reliqu**e**s de** q**n**. a nu prea avea încredere în cineva.
n’avoir pas inventé la poudre *(fam.)* a nu fi in**v**entat praful de puşcă; a nu fi prea deştept.
n’avoir pas l’air **d’y toucher** a păr**e**a că nici ustur**o**i n-a mîncat, nici **g**ura nu-i miroase.
n’avoir pas l**a moi**n**dre idée** a nu a**v**ea nici cea mai mică ide**e**.
n’avoir **p**as le ch**o**ix a nu a**v**ea de ales: a nu a**v**ea înc**o**tro.
n’avoir pas l**e** cœu**r à** qeh. a nu-i fi aminte de ce**v**a; a nu-i arde de ceva.
215
n’avoir pas le cœur de a nu-i veni să; a nu-1 sl**o**bozi/a nu-**1 l**ăsa/ a nu-1 răbda p**e** cineva inima să; a nu s**e** indura să.
n’avoir pus le pied marin a avea rău d**e** mare.
n’avoir pas **le plus petit mot à dire** a nu av**e**a dreptul la cuvint.
n’avoir pas le sens commun v. *n’avoir ni rime ni raison.*
n’avoir pas les épau**le**s **assez fortes/larges** a nu fi l**a** înălţime/la înălţimea sa**r**cinii sa**l**e.
n’avoir pas le sou/le rond v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir pas les yeux dans sa **poehe** a avea ochiul a**g**er.
n’avoir pas le temps de chercher s**e**s **puces/de se tourner** a nu mai şti unde-i **e**ste/stă capul; a nu-şi vedea capul de treabă.
n’avoir pas **où reposer sa tête** a nu av**e**a nici casă, nici masă.
n’avoir pas sa langue dans sa poche a avea darul vorbirii.
n’avoir pas son **pareil** a nu avea p**e**reche/as**e**mănar**e**; a fi fără pereche.
n’avoir pas **un crob pelot** *(arg.)* v. *avoir la bourse plaie.*
n’avoir pas une goutte de sang dans les veines a fi lipsit de vla**g**ă.
n’avoir pas un fifrelin v. *avoir la bourse plaie.*
n’avoir pas un fil/un poil de sec *(fam.)* a fi **l**ac de sud**o**are; a fi năduşit le**o**arcă; a fi numai **o** apă.
n’avoir pas un moment à soi *(fam.)* a nu avea nici o c**l**ipă de ră**g**az.
n’avoir pas im **rotin/radi**s/**rond/maravédis** *(pop.)* v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir pas un rouge liard v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir pas un sou vaillan**t** v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir plus de fil sur la bobine *(arg.),* **n’avoir plus de poil surle caillou** *(pop.)* a fi c**hel** ca-n pa**l**mă; a fi che**l** ca **o l**ună plină.
n’avoir plus de jambes a. a obosi repede; **b.** a fi frint de obosea**l**ă; a nu-şi mai simţi picioar**el**e; a cădea din picioare d**e** obos**e**ală; a nu mai putea de picioare/d**o o**b**o**seală; a fi rupt în spat**e**.
n’avoir plus de paille sur le tabouret *(ar*g.*)* a **li** che**l** ca-n palmă; a fi chel ca o lună p**l**ină.
n’avoir plus la tête à soi a-şi pierde capul.
n’avoir plus les yeux en face des **trous** *(pop.)* v. *a*co*ir l*e *piment sale.*
n’avoir plus mal aux crocs *(pop.) v. aller à Crevant.*
n’avoir plus que le souffle a tra**g**e **să** moară.
n’avoir plus que les yeux pour pleurer a f**i** pierdut t**o**tul; a nu-i mai rămine nimic.

n’avoir plus sa/la tête à soi a-şi pierde capu**l**/cumpătul/bus**ol**a/stăpînirea de sine/ca**l**mu**l**/sîn**g**e**l**e rece.
n’avoir plus un patard v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir point de conscience a fi **l**ipsit de conştiinţă/de scrupu**l**e.
n’avoir point de front a nu av**e**a ruşin**e**; a fi ne**r**uşinat.
n’avoir que du bec a f**i** numai **g**ura d**e** cin**e**va.
n’avoir que la cape et l’épée a fi sărac **l**ipit pămîntului.
n’avoir que la peau et/sur les os a fi numai pie**le ş**i oas**e**.
n’avoir que l’dig *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
n’avoir qu’une idée en tête a o ţin**e** una **şi** bună.
n’avoir qu’une parole a s**e** ţin**e** de cuvînt/de vorbă; a-şi ţine cuvintul.
n’avoir qu’un filet/un souffle de vie v. ê*tre à la mort.*
n’avoir qu’un geste à fairo pour a fi dea**j**uns **u**n **g**est pentru a.
n’avoir qu’un souffle de vio a f**i** f**o**art**e slăbi**t**; a se** ţin**e** într-un **fi**r **de aţă**.
n’avoir qu’un temps a f**i** trecăt**o**r/efeme**r**.

n’avoir rien à envier à personne *(fam.)* **a** nu-i mai trebui nimic; **a** avea tot c**e**-i trebui**e**.
n’avoir rien à frire *(pop.)* a nu avea nimic de pus în **g**ură.
n’avoir rien à perdre a nu avea nimic de pierdut.
n’avoir rien à redire a **nu** avea nimic împ**o**trivă.
n’avoir rien à se mettre sous la dent/dans le fusil a nu **a**v**ea** nimic d**e** pus în **g**u**r**ă.
n’avoir rien à voir avec a nu avea nimic d**e**-a face cu.
n’avoir rien dans la tête *(fam.)* a avea tărîţe în ca**p.**
n’avoir rien dans le corps v. *avoir les crocs.*
n’avoir rien de commun avec qn. a nu avea nici **i**n clin nici în mînecă cu cin**e**va; a nu avea nimic c**o**mun cu cineva.
n’avoir vu que s**on cloclier/que le cloeber de son village** a nu fi **ie şi**t din bîr**log**; a nu cun**o**aşte lumea; a fi lipsit de experienţa.
ne battre plus que d’une aile a fi **l**a anan**g**hie/la strîmtoa**r**e; **a** nu**-i** fi moa**l**e; a o băga pe mînecă; a o încurca; a-i a**j**un**g**e cuiva cuţitul **l**a os; a**-i** a**j**unge cuiva mucu**l l**a de**g**et.
ne céder en rien à qn. *(fam.)* **a.** a nu fi ma**i** pre**jo**s decît cineva; **b.** a nu se da bătut; **c.** a nu se lăsa cu una cu două.
ne chercher que plaies **et bo**s**se**s a căuta ceartă/pricină/rîcă; a căuta ceartă eu lum**i**narea aprinsă.
ne comprendre que dalle *(pop.)* a nu pricepe o i**o**tă; a **nu-l** tăia pe cineva capul; a **s**e uita ca pisica-n calendar; a nu-şi da seama d**e** nimic; a avea perdea la **o**chi.
ne compter pour rien a f**i** cantitate ne**g**li**j**abilă; a nu f**i** luat î**n** seamă.
ne connaître ni Dieu ni diable *(fam.)* a nu se t**e**m**e** d**e** nimeni ş**i** de nimic; a da cu barda **i**n lună.
ne connaître qn. ni de près ni de loin a nu cun**o**aşte del**o**c pe cineva.
n’écouter que d’une oreille a-i intra pe **o** ureche şi a-i **ie**şi p**e** alta/pe cealaltă.
ne craindre ni Dieu ni diable *(fam.)* a **n**u s**e** teme de nim**e**ni şi de nimic; a da cu barda **i**n lună.
ne demander que plaies et bosses a căuta ceartă/pricină/rîcă; a căuta c**e**artă cu **l**uminarea aprinsă.
ne dépen**dre de personne/que de soi** a nu depinde d**e** nimeni.
ne dire ni oui ni non a **n**u spune nici da nici ba; a răspund**e** cu

ocolişuri.
ne donner aucune attention à a nu da nici o atenţie.
ne donner quartier à personne a nu cruţa pe nimeni.
ne dormir que d'un œil a d**o**rmi iepureşte; a d**o**rmi somnul iepurelui.
ne dormir que sur une oreille a dormi iepureşte; a d**o**rmi s**o**mnul iepurelui.
ne faire de quartier à personne a nu cruţa pe nimeni.
ne faire ni froid ni chaud (à qn.) a-i fi indiferent; a-1 lăsa rec**e**.
ne faire/n'en faire ni une ni deux *(fam.)* a nu sta la **g**înduri.
ne faire œuvre de ses» dix doigts *(fam.)* v. *rester les bras croisés.*
ne faire qu'aller et venir *(fam.)* a s**e** înt**o**arc**e** într-o clipă.
ne faire/n'en faire qu'un a fi strins uniţi.
ne faire qu'un bond a da o fugă.
ne faire qu'une bouchée d'un adversaire aşi învinge uş**o**r un adversar; a-i veni repede de **h**ac**.**
ne faire qu'une flambée a fi f**o**c de paie.
ne faire qu'un somme a dormi neîntors; a se aşterne pe somn; a se întinde somnului.
217
ne faire semblant d**e rien** *(fam.)* a se face că pl**o**uă.
ne faites pas l'enfant! nu fi c**o**pil!; ce, eşti copil!
ne jamais passer **qch. à l'a**s *(fam.)* a **n**u renunţa nici**o**dată la c**e**va.
ne (plus) jurer q**u**e **par qn.** a admira orbeşte **p**e cineva; a f**i î**n **e**xtaz în faţa cuiva.
ne laisser à qn. que le s**a**c **et les quilles** a aduce pe cineva in/la sapă de **l**emn.
ne laisser que les quatre murs a lua t**o**t dintr-o casă; a **l**ăsa pereţii **g**oi.
ne l'avoir pas volé a f**i** meri lat un lucru.
ne le céder à personn**e a.** a nu se da bătut; **b.** a nu se lăsa (cu una c**u** dou**ă).**
ne le céder en rien aux autres a nu f**i/a** nu se **l**ăsa mai pre**jo**s decît alţii.
n'en faire jamais d'autres a s**e** ţine numai de b**o**acăne.
n'en faire pas lourd a nu se **o**morî cu treaba; a nu se speti muncind.
n'en faire qu'à sa tête *(fam.)* a nu asculta de nimeni; a face numai ce-1 taie capul/după capul său.
n'en jetez plus, la cour est pleine *(fam.)* de a**j**uns, sîntem edificaţi; curtea **es**t**e** lămurită.
n'en parlons plus să nu mai v**o**rbim despre asta.
n'en pas **croire se**s **yeux/ses oreilles a** nu-şi crede ochil**o**r.
n'en pas faire à deux fois a nu sta la **g**înduri.
n'en pas mener long a nu **o** duce mult.
n'en pas revenir a i se tăia respiraţia; a fi uimit.
n'en pas tourner la main a nu se sinchisi de nimic.
n'en pouvoir plus a-i ieşi cuiva/a sc**o**ate limba de-un c**o**t.
n'entendre ni à hue ni à dia a 1111 asculta de nimeni; a face n**u**m**ai** ce-**1** tai**e** capul.
n'en voir plus clair *(pop.)* a se înfuria; a-şi ieşi din fir**e**.
n'en vouloir rien rabattre a nu lăsa din pretenţii.
n'épargner ni gautier ni garguille a**,** n**u** cruţa pe nimeni; a umbla fără mena**j**amente.
ne pas aller à la ceinture de qn. a nu ajun**g**e nici pină la de**g**etul cel mic al cuiva; a nu se putea compara/măsura cu cineva.
ne pas aller loin *(fig-, fam.)* **a.** a fi lipsit de valoare; **b.** a fi cu un picior

în **g**r**o**apă; **c.** a nu pr**og**resa; a nu a**j**un**g**e departe.
ne pas arriver à faire surface *(fam.)* a nu reuşi să iasă la liman.
ne pas arriver à la cheville de qn. a **n**u a**j**un**g**e nici pînă la degetu**l** cel mic a**l** cuiva; a nu s**e** put**e**a c**o**mpara/măsura **c**u cineva.
ne pas attacher ses chiens avec des **saucisses** *(fam.)* a fi z**g**îrie-brînză; a tr**e**mura după ban; a da ca din **o**chii lui; a fi cumplit la bani; pun**g**a **la g**ură i-a făcut păian**j**eni.
ne pas **attendre son reste** *(fam.)* a nu mai insista; v. şi *déguerpir sans demander son reste.*
no pas avancer d'un pouce/d'une semelle a. a nu se clinti din l**o**c; **b.** a nu da înapoi; a rămîne ferm p**e** poziţie.
ne pas avoir assez de ses yeux pour pleurer a-i seca **o**chii de atita plins.
ne pas avoir bonne presse a fi pr**o**st văzut.
ne pas avoir de quoi remplir une den**t c**r**euse** a nu-i a**j**un**g**e nici pe **o** măsea.
ne pas avoir inventé le fil à couper le beurre *(fam.)* a nu fi inventat aţa mămăli**g**ii/praful de puşcă; a nu fi prea deştept.
218
ne pas avoir l'air à la fête a nu-i arde de distracţii.
ne pas avoir l'air bien partagé a avea un a**e**r nevin**o**vat.
ne pas avoir la reconnaissance du ventre *(fam.)* a fi in**g**rat faţă d**e** col **c**e 1-a ţinut pe mîncare.
ne pas avoir l'esprit à «eh. a nu-i arde/a nu-i fi aminte de c**e**va.
n**e pas avoi**r **qn. à** la **bonne** *(pop.)* a lua pe cineva **l**a ochi.
ne pas **avoir sa langue dans sa poche** *(fam.)* a nu av**e**a **g**ura cusută; a şti să dea cu gura; a fi bun de **g**ură; a da din **g**ură/din c**lo**n ţ**;** a-i da cu clanţa; a fi bun de clanţă; a avea papa**g**al.
ne pas avoir toute s**a raison** a nu fi in toate minţi**l**e; v. şi *avoir la tête fêlée.*
ne pas avoir une goutte de s**ang dan**s **le**s **veines** a avea apă în vine; a fi ble**g**; fierbe sîn**g**ele într-însu**l** ca într-o c**o**a**j**ă de rac m**o**rt/ca într-un **r**ac m**o**rt.
ne pas avoir un pelot/la queue d'un *(pop.)* v. *avoir la. bourse plate.*
ne pas **avoir un poil de sec** *(fam.)* a fi năduşit le**o**arcă; a fi **l**ac de sud**o**are.
n**e pas avoir** u**n poil** s**ur le caillou** *(fam.)* a fi chel ca-n palmă; a fi che**l** ca **o** lună plină.
ne pas blaguer avec qn. a lua pe cineva în serios.
ne pas **bouder à la besogne** a nu se da înapoi de la treabă.
n**e p**as **bouder à table** a mî**n**ca cu p**o**ftă, fără nazuri.
ne pas **casser les vitre**s a nu fi mare lucru/mare sc**o**fală.
ne pas céder facilement a nu se da bătut; a fi tare in fă**l**ci.
ne pas **céder un pouce de terre** a nu ceda **o** bucăţică d**e** pămînt.
ne pas couper dans le ceinturon *(ar*g.*)* a nu se lăsa tras pe sfoară.
ne pas **courir les rue**s a nu se **g**ăsi pe toat**e** drumuril**e**.
ne pas cracher dessus *(fam.)* a-i plăcea; a pune pr**e**ţ pe ceva.
n**e pa**s **cracher sur** l**e pogno**n *(pop.)* a fi mort după bişfari.
ne pas **daigner lever** l**e petit doigt** *(fam.)* a nu catadicsi să mişt**e** nici măcar un de**g**et; v. şi *ne pas en ficher un clou.*
ne pas **décoller** *(pop.)* a se ţine scai de cin**e**va.
n**e pas demander** s**on reste** v. *déguerpir sans demander son reste.*
ne pas **demeurer en place** a nu putea sta l**o**cului; a nu avea astîmpăr; a avea

mîncărime la tălpi.
ne pas demeurer en reste a **n**u rămîne mai pre**jo**s.
ne pas desserrer les dents/les lèvres a nu-şi d**e**scleşta fălci**l**e; a nu sc**o**ate/a nu r**o**sti o vorbă; a nu deschide **g**ura.
ne pas dire une broquille *(arg.)* v. *avaler sa langue.*
ne pas dire un traître mot v. *avaler sa langue.*
ne pas donner l'éveil a n**u** atra**g**e at**e**nţia.
ne pas donner s**a part aux chats/aux chien**s **a.** a n**u** renunţa la drepturile sale; **b.** a **ţi**ne să **j**oac**e** un r**o**l.
ne pas donner une obolc/un fétu d'une chose a **n**u da d**o**i bani/un ban/ o para chi**o**ară pe ceva; a nu pune preţ pe ce**v**a.
n**e p**as **durer en place a** nu putea sta **lo**c**u**l**ui**; a avea mîncărime la tălpi.
n**e pas en avoi**r **bésef** *(pop.)* a avea puţin (din ceva).
n**e pas en avoir l**a **queue d'un** *(fam.)* a nu avea nici de unele.
ne pas en croire ses yeux/ses **oreil**l**es** a nu-şi crede ochilor.
ne pas en démordre *(fam.)* a nu-şi ieşi dintr-ale lui; a o ţine una şi bună; a se ţine de ceva ca **o**rbul de **g**ard; a **n**u ceda nici m**o**rt.
ne pas en **ficher un clou** *(fnm.)* a nu mişca un deget.
Zid
ne pas eu ficher une datte/un**e secousse/une rame/un coup/une broque/une broquille** *(pop.)* **a.** a sta cu braţe**l**e încrucişate; **b.** a tăia frunză la ciini; a duc**e** cîinii **l**a apă; a fr**e**ca m**e**nta.
ne pas engendrer la mélancolie *(fam.)* a li v**es**e**l**.
ne pas en **mener large** v. *battre de l'aile.*
ne pas en rater une *(ir.)* a fac**e** gaf**e**; a scăpa porumb**e**lu**l**.
ne pas en revenir a nu-şi v**e**ni în fir**e** (d**e** uimire).
ne pas en savoir lourd *(fam.)* a avea cunoştinţe reduse.
ne pas entendre badinage a nu şti/a nu înţ**e**le**g**e d**e** g**l**umă; a o lua în s**e**rios.
ne pas l'entendre de cette oreille a nu fi d**e** acord; a refuza.
ne pas entendre/comprendre la plaisanterie a nu inţele**ge**/a nu şti de **g**lumă; a **o l**ua în serios.
n**e pas entendre malice/finesse à qch.** a nu vedea nimic rău în c**e**va.
ne pas entrer en ligne de compte a nu fi **l**uat în c**o**nsiderar**e**.
ne pas envoyer dire qch. *(fam.)* a spune cuiva verd**e** în faţă; a-i spun**e** cuiva c**e**va d**e** la obraz; a spune fără oco**l**.
ne pas être à court de qch. a nu duc**e** lipsă; a avea berech**e**t.
ne pas être à **la fête/à la noce** a se afla într-o situaţi**e** grea/neplăcută/ p**e**nibilă.
n**e pas être à la hauteur** a nu fi la înălţime/la înălţimea sarcinii sal**e**.
n**e pas être** à **prendre av**ec **des pi**n**cettes** a fi murda**r** ca un porc; a fi slinos,
ne pas être argenté *(fam.)* a nu fi în fonduri; a sta prost cu banii.
ne pas être au beau fixe *(fam.)* a fi schimbăt**or** ca **l**una; a schimba părerile cum schimbi cămăşile; a o întoarc**e** c**a la** P**lo**ieşti.
ne pas **être dans la course** *(fam.)* **a.** a nu avea relaţii; **b.** a **n**u f**i** la curent.
ne pas être dans les cordes de qn**.** *(fam.)* **a** nu fi în graţii**le** cuiva; a nu fi văzut cu ochi buni d**e** cineva.
ne pas être de bois *(fam.)* a nu fi de **l**emn tănase; a fi sensibil.
ne pas être de la noce *(fam.)* a fi **î**ntr-**o** situaţie n**e**plăcută.
ne pas être de la parois**se** *(fam.)* a f**i** st**r**ăin de acele melea**g**uri.

ne pas être de taille *à* a nu-**1** ţine cureaua.
ne pas être du chiqué *(fam.)* a fi adevărat.
ne pas être du même bord/de son bord *(fam.)* a nu f**i** d**e** ac**e**eaşi teapă.
ne pas être du toc a fi veritabil; a nu fi imitaţie.
ne pas être en reste a nu rămîne mai pr**ej**os.
ne pas être en sucre *(fam.)* a **o** duce/a ţine **l**a tăvăle**a**lă.
ne pas être en train de a n**u** fi dispus să.'
ne pas être étouffé par l**e**s **scrupules** a n**u** avea scrupule.
ne pas être fichu de faire qeh. a nu fi în star**e** să facă c**e**va.
ne pas être fort d'aplomb *(fam.)* a n**u** se simţi prea bine; a nu-i fi b**o**ii acasă; a nu fi in ape**le** sa**l**e; a nu se simţi in apel**e** sal**e**.
ne pas être franc du c**o**ll**i**e**r** *(fam.)* a nu fi sinc**e**r.
n**e pas être long à ve**n**ir** *(fam.)* a nu se lăsa aşteptat.
ne pas être né/tombé de **la d**e**r**n**i**è**r**e **plute** *(fam.)* a avea experienţă: a fi tr**e**cut prin ciur şi prin dîrmon; a fi vulp**e** bătrină; a nu fi cu caş la **g**ură; a fi uns cu toat**e** unsorile/alifiil**e**.
n**e pas être né d'hier** a fi trecut prin ciur şi prin dîrmon; a fi vu**l**pe bătrînă.
ne pas être près d'oublier a uita cu greu.
ne pas être reluisant a nu fi în f**o**nduri; a sta prost cu banii.
n**e pas être responsable de** ses **actes** a nu fi în toat**e** facultăţile sa**i**n,
;:;o
ne pas être sans savoir que a şti bine că.
no pas être sur un lit de roses a nu sta pe roze.
ne pas êtr**e te**n**d**r**e pour qn.** a fi ne**î**ndurăt**o**r.
ne pas **être très ferré** s**ur** un **sujet** *(fam.)* a nu se prea pricepe la ceva.
ne pas **faire de mal à une mouche** *(fam.)* a fi incapabi**l** să facă râu.
ne pas **faire de quartier** a fi neîndurăt**o**r.
ne pas faire de vieux os *(fam.)* a muri în fl**o**area vîrslei.
ne pas faire le poids a nu fi la înălţime/la înă**l**ţimea sarcinii sal**e**.
ne pas faire long feu a nu dura mu**l**t; a fi de scurtă durată.
n**e pa**s **faire lourd** *(fam.)* a nu însemna mar**e** **l**ucru.
ne pas faire un pli a merge ca p**e** r**o**ate; a m**e**r**ge** ca ceasul.
ne pas fermer l'œil de la nuit a nu put**e**a închid**e** ochii; a nu putea d**o**rmi.
ne pas jeter sa part aux chats/aux chiens a. a nu renunţa la drepturile sale; **b.** a ţine să **jo**ace un r**o**l.
ne pas jouir de toutes **ses facultés** a **nu** fi în t**o**ate minţile.
ne pas lâcher la bride a nu da hăţurile din mînă.
n**e pas lâcher prise** a nu **se** da bătut.
ne pas lâcher qn. d'une semelle v. ê*tre dans la chemise de qn.*
ne pas laisser à q**n**. **le temps de se retourner** *(fam.)* a hărlui pe cineva, a nu-i **l**ăsa timp nici să răsuf**le**.
ne pas **laisser de travailler** a munci fără pre**g**et.
ne pas laiss**er enrouiller se**s **dents** *(pop.)* v. *emplir son. sac.*
ne pas laisser pierre sur pierre a nu lăsa piatră p**e** piatră; a distru**g**e c**o**mplet.
ne pas lanterner *(fam.)* a nu sta la gînduri; a nu sta mult pe **g**îndur**i**.
n**e pas la ramener** *(fam.)* a nu crîcn**i**.
n**e pas le faire dire** à **qn.** a mărturisi d**e** bună v**o**ie.
no **pas l'entendre de cette oreille** *(fam.)* a p**r**ivi altfel lucrurile, **a** nu fi de ac**o**rd; a pune cuvînt de împ**o**trivire,
ne pas lever l**e petit doigt** *(fam.)* a nu mişca un deget.

ne pas mâcher ses mots a **nu** şti multe.
ne pas manquer d'air *(arg.)* a avea tupeu; a da cu barda î**n** lună.
ne pas manquer de buffet *(pop.)* a avea tupeu; a da cu barda în lună.
ne pas manquer son coup a l**o**vi din plin.
no pas marchander sa vie a nu-şi precupeţi viaţa.
no **pas mesurer son verre** v. *aimer la. bouteille.*
n**e pas mouffeter** *(arg.)* v. *avaler sa langue.*
ne pas payer de mine *(fam.)* a nu face impresie; a nu face d**o**i bani; a nu p**l**ăti nici un zl**o**t în **o**chii cuiva,
n**o pas perdre un pouce de sa taille** a fi drept ca bradul/ca luminarea.
no **pas peser lourd** *(fam.)* a fi cantitate negli**j**abilă; a fi e**g**al cu z**e**ro; a nu fi **l**uat în seamă.
ne pas peser lourd dans la balance a nu avea mare imp**o**rtanţă.
n**e pas peser une once** v. *ne pas peser lourd*.
ne pas peser un **grain** v. *ne pas peser lourd.*
ne pas piper mot *(fam.)* v. *avaler sa langue.*
ne pas **porter qn. dans son cœur** *(fam.)* a nu av**e**a pe cineva la inimă/
la st**o**mac; a nu putea mistui/suferi pe cineva; a iubi pe cin**e**va/a-i fi cui**v**a drag ca sarea-n ochi; a se uita **l**a cineva cu ochi răi; a privi pe cineva cu **o**chi răi: a-i fi cuiva oftică pe cineva; a-i fi drag cuiva ca tăciunele la nas; a nu-i plăcea mutra/**o**chii c»vV\a.
?.? A
ne pas pou**voir blairer/pifier/dlgérer/gentlr** q**n**. *(pop.)* v. *ne pas porter qn. dans son cœur*.
n**e pas pouvoir encadrer qn.** *(pop.)* v. *ne pas porter qn. dans son cœur*.
ne pas pouvoir voir qn. en pein**ture** a nu avea **o**chi să vezi p**e** cineva; v. şi *ne* p*as porter qn. dans son cœur*.
no **pas pre**n**dre/mettre de gant**s a proceda fără mena**j**ament**e**.
ne pas promettre des poires **molles** a profera ameninţări.
n**e pas quitter aisément** a nu se da bătut.
ne **pas quitter q**n**. d'un pas/d'u**n**e semelle** *(fam.)* a urmări îndeapr**o**ape pe cineva; a se ţine d**e** urmele cuiva.
n**e pas** r**ater qn.** *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
ne pas **reculer/céder d'une** s**emelle/d'un pouce** a nu da înap**o**i; a rămîne ferm pe p**o**ziţie; a nu se da bătut; a nu se lăsa (eu una ce. d**o**uă).
ne pas remporter **de coup à ce jeu-là** *(fam.)* a nu se pricepe la ceva.
ne pas **remuer le petit doigt** a nu mişca un deget.
n**e p**as **remuer plus qu'une bûche** a sta ca de lemn.
n**e pa**s **remuer un cil** a n**u** se clinii.
ne pas renâcler à la besogne a nu **se** da înap**o**i de la treabă.
n**e pas rendre** *(arg.)* a nu **se l**ăsa dus de nas.
ne pas savoir à quoi s'en tenir a nu şti ce să creadă.
ne pas s**avoir lire** a nu şt**i** carte.
n**e pas savoir où do**n**ner la pédale** a nu mai şti iind**e**-i est**e**/stă, capu**l**; **a** nu-şi v**e**dea capul d**e** treabă.
ne pas s**avoir où** s**e mettr**e a nu-şi **g**ăsi l**o**cul.
ne pas **savoir par où prend**r**e qn./par quel bout le prendre** a nu şti cum **s**ă iei p**e** cineva,
n**e pa**s s**avoir** s**u**r **quel pied danser** a da din c**o**lţ, în colţ; a nu mai şti încotr**o** s-**o** apuci.
n**e pas** s**avoir tenir sa langue a** nu-şi ţine gura.
n**e pas se casser le bol** *(fam.)* a nu se s**i**nchis**i** de nimic.
ne pas s**e donner de coups de pied** a se **l**ăuda sin**g**ur.

ne pas s**e faire d'ampoule**s **aux mains** a nu **s**e speti muncind; a nu se **o**m**o**rî cu treaba.
ne pas se faire faute de a nu **se** da în lături de la.
n**e pas se fouler (la rate)** *(pop.)* a nu se speti muncind; a nu se **o**m**o**rî cu t**r**eaba,
n**e pas se frapper** *(pop.)* a nu se **o**m**o**rî cu firea.
n**e pa**s s**e gourer sur le compte de q**n**.** *(pop.)* a nu-şi face iluzii despre cin**e**va.
n**o pas se laisser abattre** a n**u se l**ăsa răpus.
n**e pas se lai**ss**er marcher sur les pieds** *(fam.)* a n**u s**e **l**ăsa călcat pe bătătură.
ne pas se lais**ser mener par le bout du** n**ez** a nu s**e l**ăsa dus de n**as**.
n**e pas** s**e le faire dire deux fois** a nu se lăsa ru**g**at.
n**e pas** s**'embarra**s**ser de qch.** *(fam.)* a nu se sinchisi de nimic.
ne pas s'embarrasser pour s**i peu** a nu-şi face probl**e**m**e**.
n**e p**as s**'embêter** a nu pierde vremea; a şti să profit**e**.
n**e pa**s **s'embrouiller dans les feux de file** *(arg.)* a nu-şi pierd**e** cumpătu**l**; a-şi păstra sin**g**ele **r**ece; a nu se pierd**e** cu firea; a-şi face fire; a rămîne calm; a-şi ţine în**g**erii.
ne pas se moucher du coude/du pied *(pop.)* a nu se da pe cineva; a **se** crede buricul pămîntului; a fi plin de sine/de if**o**se; a lăsa pe vodă departe.
ne pas s'endormir s**ur le rata** *(arg.)* a fi acliv/vioi/**e**n**e**rgic.
:;"!3
ne pas **s'**e**n faire** a nu s**e** sinchisi de nimic.
n**e pas s'**e**n fai**r**e** une **miette** ***(fam.)*** a nu se sinchisi de nimic.
n**e p**as **s'e**n **laisser** im**po**se**r** a nu se lăsa impresi**o**nai.
ne pas s'**e**n m**êler** a nu se bă**g**a.
no pas s**e noyer pour sauver des cadavres** a nu se **o**mori p**e**ntru ceva care e ca şi pierdut.
n**e pas s**e**ntir la rose** a mir**o**si urît.
n**e pas se p**r**endre po**u**r u**n**e petite merd**e *(pop.)* a nu se da pe cineva; a se crede buricul pămîntului; a fi plin de sine/de ifose; a lăsa pe v**o**dă departe.
n**e pas se remettre qn.** *(fa*m.*)* **a.** a nu şti de unde să ici p**e** cin**e**va; **b.** v. *ne pas porter qn. dans son cœur.*
n**e pas se sentir** v. *entrer dans des rages folles.*
n**e pas se tenir de joie** v. *avoir la joie* ***au cœur.***
n**e pas se tenir pour batt**u a nu **s**e da bătut.
ne pas se trouver dans le pas d'un cheval a n**u** se **g**ăsi **pe** t**o**ate drumurile; a nu creşt**e** î**n** c**o**pac.
n**e pas se vanter de qch.** *(fam.)* a nu avea de ce să fie mindru.
n**e pas sortir de là** a nu-şi i**eşi** dintr-ale **l**ui; a nu c**e**da nici m**o**rt.
ne pas **souffler mot** a tăcea chitic/mîlc; **a** nu sufla **o** v**o**rbă.
ne pas sourciller a rămîne nepăsător.
n**e pas suivre le droit chemin** a apuca pe de lături.
ne pas s'y laiss**er prendre** a nu se **l**ăsa păcă**l**it.
ne pas tenir dans **sa peau** a nu-şi **g**ăsi l**o**cul.
n**e pas tenir debout** *(fig.)* a n**u** sta în picioare; a nu rezista; a n**u** f**i** c**o**nvin**g**ăt**o**r.
ne pas tenir en l'air *(ar*g.*)* a **f**i lipsit d**e** vla**g**ă.
n**e pas tenir en place** a-1 minca l**o**cul pe cineva; a n**u** putea **st**a locului; **a** nu-1 mai p**r**inde pe cineva l**o**cul; a n**u** sta o clipă l**o**cului; a avea

mîncărime la tălpi; **a** nu av**e**a stare.
ne pas **tirer sur le pianiste** *(la imperativ) (fam.)* a fi indul**g**ent.
n**e pas toucher à un cheveu** *(fam.)* a nu se atin**ge** d**e** cineva.
ne pas toucher terre *(fam.)* a merge ea vînful.
ne pas tourner ron**d** *(fam.)* v. ***avoir la tête*** *fêlée.*
n**e pas valoi**r **cher** a nu fac**e** doi bani; a nu fac**e** nici cît **o** ceapă d**ege**rată; a nu face nici **o** para chi**o**ară; **a** nu plăti nici u**n** zl**o**t **î**n **o**chii cuiva; a nu merita nici un ban/o para chioară.
ne pas val**oir le diable** v. *ne pas valoir cher.*
n**e pa**s **valoir les quatre fers d'un chien** v**.** *ne pas* ***valoir*** *cher.*
ne pas **valoir lourd** *(pop.)* a nu f**i** bun d**e** nimic; a nu-bplăti pielea nici un ban; a strica mincarea de**g**eaba.
ne pas valoir quatre s**ous** v. *ne pas valoir cher.*
n**e pas valoir tripotte/un clou/un fiîrelin** *(despre lucruri)* v. *ne pas valoir cher.*
ne pas valoir u**n coup de cidre** *(pop.)* v. *ne pas valoir cher.*
no pas valoir une chique/un zeste/une épingle/une obole/un pet de lapin/un trogn**on de chou** *(pop.)* v. *ne pas valoir cher.*
ne pas venir à la cheville de qn. *(fam.)* v. *ne pas aller a la ceinture de qn.*
ne pas valoir le pain que l'on mange a nu fi bun de nimic; a strica mincarea degeaba; a nu-i plăti pielea nici un ban.
ne pas **voir de l'eau** à **la rivière** a avea **o**rbul găinil**o**r.
ne pas voir la couleur d'une chose *(fam.)* a nu şti cum arată l**a** faţă (un **l**ucru pr**o**mis).
223
n**e pas voir p**l**u**s **loin que** l**e bout** de **sou ne**z a nu vedea mai depart**e** de **l**un**g**ul nasului.
ne pas vouloir entendre raison a nu v**o**i să şt**i**e de nimic; a tace după cum il ta**i**e capul/după capul său; a-şi **j**uca calul.
ne pas y aller avec le dos de La cuiller *(fam.)* a pr**o**ceda fără mena**j**amente.
ne pas y **aller de main morte** a pr**o**ceda fără menajament**e**.
ne pas y **aller mollo** *(fam.)* a pr**o**ceda fără mena**j**amente.
ne pas y **aller par quatre chemins** a mer**g**e dr**e**pt la ţintă; a nu mer**g**e p**e** ocolite; a da de-a dreptul.
ne pas **y arriver en soufflant dessu**s *(fam.)* a nu **f**i fl**o**are **l**a ureche.
ne pas y **avoir d**e **quoi pavoiser** a nu avea cu ce se lăuda.
ne pas y **avoir de** q**uo**i **se bouclier une dent** c**r**e**us**e *(fam.)* a nu avea nimic d**e** pus în gură.
ne pas y **couper** *(fam.)* a nu put**e**a **e**vita.
n**e pas** y **couper d**u **m**axi**m**u**m** *(fam.)* a nu-i fi moale.
n**e pas** y **en avoir trente-six** *(fam.)* a nu se **g**ăsi pe t**o**ate drumurile; a nu creşte in c**o**pac.
ne pas y **mettre d'empêchement** a nu face opoziţie; a nu se **o**pune.
ne pas y **regarder de si près/de trop près** *(fam.)* a nu **l**i pretenţios; a se mulţumi cu puţ**i**n.
ne plus avoir cours *(despre monede)* a nu mai av**e**a puter**e** de cumpărare.
ne p**l**us **avoir de mo**uss**e sur le caillou** *(fam.)* a fi chel ca-n palmă; a fi chel ca **o** lună p**l**ină.
ne pl**u**s **avoir u**n **radis** à **perdre** *(fam.)* a nu mai avea un ban de pierdut.
ne plus bônir que lâpe/que peau *(arg.)* a nu zice nici circ/nici miau/ nici pîs; a nu zic**e** b**o**b/neam.
ne plus connaître q**u**. a nu mai vr**e**a să şlii de cin**e**va.

n**e plus être dans le circuit/dans l**a **course/dans le parcours** a. a nu mai fi în activitat**e**; b. a fi depăşit de evenimen**t**e.
n**e plus l'ouvrir** *(pop.)* a tăcea chitic/mile; a nu spune un cuvînt; a nu-şi descleşta fălcile; a nu sufla o vorbă; a-şi înghiţi v**o**rbele/limba; a-şi stăpîni/a-şi ţine limba.
ne plus **pouvoir mettre un pied devant l'autre** *(fam.)* a căd**e**a din pici**o**are de ob**o**seală; a nu-şi mai simţi picioarele; a nu mai putea de picioare/de obos**e**a**l**ă.
ne **plu**s **pouvoir se tenir sur ses** ja**mbe**s a cădea din picioare de oboseală; a nu-şi mai simţi picioarel**e**; a nu mai putea de picioare/de oboseală.
ne plus **pouvoir tenir** a nu mai putea răbda.
ne plus remettre les pîc**d**s **quelque p**a**r**t *(fam.)* a nu mai că**l**ca undeva; a nu mai fr**e**ce pra**g**ul cu**i**va.
ne plus **savoir à** q**ue**l c**lo**u **pendre** s**a lampe** a da din colţ în colţ; a se da de ceasul morţii; a nu şti cum să iasă din încurcătură; a nu mai şti încotr**o** s-o apuce/să dea; a nu mai şti pe unde să scoată cămaşa; a nu mai şti ce & ă se facă.
ne **plu**s sa**vo**i**r à quel** sai**nt** s**e vouer** a da din colţ **î**n colţ; a se da de ceasu**l** morţii; a nu şti cum să iasă din încurcătură; a nu **m**ai şti încotro s-o apuce/să dea; a nu mai şti pe unde să sc**o**ată cămaşa; a nu mai şti c**e** să facă.
ne plus savoir où **donner d**e **l**a **tête** a nu mai şti unde-i est**e**/stă capul; a nu-şi vedea capu**l** d**e** tr**e**abă.
ne plus savoir où **on en est** a-şi pierde capu**l**.
ne plus savoir où s**e fourrer/se mettre** *(fam.)* a-i veni cuiva să intre în pămînt de ruşin**e**.

ne plus se conn**aître** *(fam.)* a-şi ieşi din lire/din balamale/din piele/ din sărite; a **fi** întors pe d**o**s; a se face foc şi pară; a nu vedea lumea înaintea ochilo**r**; a i se umf**l**a cuiva pipota; a **l**ua f**o**c.
ne plus sentir ses jambes *(fam.)* a nu-şi mai simţi pici**o**arele; a nu mai putea de picioa**r**e/d**e** obos**e**ală; a cădea d**i**n pici**o**ar**e** d**e o**b**o**seală.
ne plus se sentir de joie a nu-şi (mai) încăpea **î**n pie**l**e d**e** bucuri**e**; **a nu-l** mai ţine pămîntu**l** de bucurie; a n**u** mai putea d**e** bucurie; a nu mai şti ce să facă de bucuri**e**; a cr**e**şte **i**nima în cin**e**va de bucurie; a-i creşt**e i**nima î**n** pi**e**pt; a-şi ieşi din piele; a-i zburda cuiva inima; a radia de bucurie.
ne plus s'y reconnaître a nu m**ai şt**i ce-i cu tine.
ne plus vivre a fi nelinişt**i**t.
ne plus y avoir qu'à tirer l'échelle (après qn.) a. a-şi sc**o**at**e** pălăria **î**n faţa cuiva; **b.** a nu mai av**e**a nimic d**e** refăcut după cin**e**va.
ne plus y être a nu mai **i** înţ**e**le**ge** nimic.
ne poussez pas! n**u** împin**g**eţi!
ne pouvoir détacher ses yeux/ses regards de a nu-şi mai putea dez**l**ipi och**i**i de pe; **a** nu se mai sătura privind.
ne pouvoir durer dans sa peau/en place a nu avea astîmpăr; a nu avea stare; a nu-**1** ma**i** prinde p**e** cin**e**va locul; a nu putea sta **l**ocului; a avea mîncărim**e l**a tălpi; a avea p**e** dracul în **e**l.
ne pouvoir fermer les **yeux** a nu putea închid**e** och**ii**; v. şi *ne pas fermer Vceil de la nuit.*
ne pouvoir joindre les deux bouts a n-**o** putea scoate la capăt.
ne pouvoir remuer ni pied ni patte a fi imobilizat.
ne pouvoir y tenir a n**u** mai putea răbda.
ne prêter aucune attention à a nu da nic**i o** atenţi**e**.
ne quittez pas l'écoute! rămîneţi la aparat!

ne remuer ni pied ni patte a s**t**a cu braţel**e** încrucişate; a sta cu mîinile în sîn/în ş**o**lduri/în brîu/în buzunar.
ne rester pierre sur pierre a s**e** aleg**e** praful; a s**e** ale**g**e praf şi pu**l**b**e**re; a **se** al**eg**e ţărînă d**i**n cineva/c**e**va; a **n**u rămîne decît praf **şi** cenuşă/ pu**l**be**r**e; a nu rămîne piatră pe piat**r**ă.
ne rêver que plaies et bosses a căuta ceartă/pricinâ/rîcă/chichiţ**e**; a fi pornit p**e** ceartă; a sta cu toporu**l l**a brîu; a căuta nod **î**n papură; a in**t**ra/a s**e** pun**e** în cîrcotă cu cineva.
ne rien avoir dans le buffet/le casaquin *(pop.)* a fi **l**ihn**i**t/hămes**i**t/rup **l** în coş d**e** foam**e**; a **i** s**e** lun**g**i urechile de foame; a av**e**a burta lipită de spate; a **i** s**e** lipi cuiva coastel**e**; a **l**eşina d**e** f**o**ame.
ne rien connaître a-i fi totul indifer**e**nt.
ne rien dire a nu spune nimic.
ne rien entendre à qch. a nu se pricepe del**o**c la ceva.
ne rien faire de ses dix doigts v. *rester les bras croisés.*
ne rien ficher de la journée *(fam.)* a nu face nimic cit **e** ziua d**e** mare.
ne rien laisser au hasard a-ş**i** lua toate măsu**ri**l**e**.
ne rien piger *(pop.)* a nu pricepe o iotă; a nu-**1 t**ăia pe cin**e**va capu**l**; a se uita ca pisica-n ca**l**endar; a avea perdea la ochi; a nu-şi da seama de nimic.
ne rien se casser *(fam.)* v. *rester les bras croisés.*
ne rien voir que par le trou d'une bouteille *(pop.)* anu vedea mai departe de lungul nasu**l**u**i**; **a** f**i** mărginit; **a** f**i** lipsit de perspicacitate.
ne rien vouloir entendre/savoir a fi n**e**înduplecat; a nu v**o**i să ţină seama d**e** nimic.
15 – Dicţionar frazeologic francez-vomân şi român-francez
2::n
ne rimer à **rien** *(fum.)* a nu avea nici un sens/nici **o** n**o**imă/nici un rost/nici un chichir**e**z; a nu avea nici cap nici c**o**adă.
ne rougir de rien a fi neobrăzat.
ne savoir à quelle sauce manger son poisson a fi f**o**arte stînjenit.
ne savoir à quel saint se vouer v. *être le bec dans l'eau.*
ne savoir de quel bois faire flèche v. ê*tre le be*c ***dans l'eau.***
ne savoir de quel côté tourner v. ê*tre le bec dans l'eau.*
ne savoir en dire autant a. a nu fi de ac**o**rd; **1).** dimp**o**trivă.
ne savoir ni A ni B a. a nu ş**ti** nimic; **b.** a nu şti carte; a nu şti neam.
ne savoir où **donner de la tête** v. *etre le bec dans Veau.*
ne savoir que devenir/où se mettre v. ê*tre le bec **dans** l'eau.*
ne savoir quel parti prendre a nu şti ce s**ă** a**l**eagă; **a** sta în cumpănă.
ne savoir qu'une note a o ţine una şi bună.
ne se donner ni trêve ni repos a nu **s**e da bătut.
ne souhaiter que plaies et bosses a căuta c**e**artă/pricină/rîcă.
ne tenir plus debout *(pop.)* a nu s**e** mai putea ţine pe picioare, v. şi *avoir le piment sale.*
ne tenir qu'à un cheveu/un fil/un bouton/un souffle a atîrna de **u**n fi**r** de păr; a f**i** cît p-aci să; a s**e** ţin**e**/a sta într-un fir de aţă.
n'être assis que d'une fesse *(fam.)* a sta pe o parte; **a** f**i** **g**ata să se ridice.
n'être bon à rien a nu fi bun de nimic; a strica mîncarea degeaba.
n'être bon qu'à faire des papillotes *(despre cărţi)* a fi bună de pus pe foc.
n'être guère catholique a nu fi conf**o**rmist.
n'être jamais sorti de son trou a nu fi ieşit nici**o**dată din bîrl**o**g.
n'être là pour personne a nu p**r**imi vizite.
n'être pas à la noce v. ê*tre le bec dans Veau.*

n’être pas argenté a nu fi în f**o**nduri; a sta pr**o**st cu banii.
n’être pas à son article a nu s**e** simţi la lar**g**ul său; a **s**e simţi ca pe. şlele pe uscat.
n’être pas **au bout de ses peines** a mai avea multe **de** îndurat.
n’être pas bileux a nu **se** sinchisi de nimic.
n’être pas bon *(arg.)* a nu se **l**ăsa dus de nas.
n’être pas bon à jeter aux chiens a fi demn de dispreţ; a nu fi **bu**n d**e** nimic.
n’être pas dans son assiette a nu-i fi b**o**ii acasă; a n**u** fi în apele lui; a nu se simţi în apele sal**e**; **a** nu-i f**i** cuiva bin**e**.
n’être pas de la même paroisse a. a nu fi d**e** aceeaşi părere; **b.** a fi de pe a**l**te me**l**ea**g**u**r**i.
n’être pas d’humeur souffrante a nu fi răbdător.
n’être pas difficile a se mulţumi cu puţin.
n’être pas du jeu a nu **l**ua parte **l**a ceva.
n’être pas en odeur de sainteté auprès de qn. a nu fi în graţiile cuiva; a nu fi văzut cu ochi buni de cineva.
n’être pas manchot a. a avea îndemînare; **b. a** f**i** as în meserie.
n’être pas muet *(fam.)* nu av**e**a **g**ura cusută; a şti să dea cu **g**ura; **a** fi bun de **g**ură; a da din **g**ură/din cl**o**nţ; **a-**i da **cu** c**l**anţa; a fi bun d**e** clanţă; **a** av**e**a papa**g**al.
n’être pas pour a. a nu fi menit să; **b.** a nu fi de natură să.
n’être pas regardant a fi **g**eneros.
n’être pas tendre pour qn. *(fam.)* a **se** purta sever cu cineva.
n’être pas un **pur esprit** *(fig. fam.)* a fi făcut din carn**e** şi oas**e**.
n’être plus à lui a-şi ieşi din fire/din balamal**e**/din pie**le**/din sărit**e**; **a-şi** ieşi afară din răbo**j**; a fi înt**o**rs pe dos; a nu vedea **l**umea înaintea ochil**o**r; a-şi pierde sărita; a-şi sări din minţi/din fire; a se face f**o**c şi

pară; a **l**ua f**o**c; a scoate lu**l**eaua d**e** la ciubuc; **a i se** umfla cui**v**a pip**o**ta; a-şi i**e**şi din pepeni.
n’être plus dans la course *(fam.)* a nu mai fi în pas cu vrem**e**a.
n’être que de la crotte de bique/de la roupie de sansonnet/de la mie de pain a fi cantitat**e** ne**g**li**j**abilă; a fi e**g**al cu zero; a n**u** fi **l**uat **î**n seamă.
n’être qu’un déjeuner de soleil *(fam.)* a fi trecăt**o**r.
n’être q**u**’u**n en deux corps** v. ê*tre amis à la vie et à la mart.*
n’être qu’un traîne-misère/qu’un bat-la-dèche a fi cantitate negli**j**abilă; a fi egal cu zer**o**; a nu fi **l**uat în seamă.
nettoyer q**n**. *(fam.)* a curăţa p**e** cineva de bani.
nettoyer ses écuries *(pop.)* a se scobi în nas.
ne valoir pas quatre sous a nu fac**e** d**o**i bani; a nu fac**e** nici cit. **o** ceapă de**g**erată; a nu face nici o para chioară; a nu plăti nici un zlot in **o**chii cuiva; a nu merita nici un ban/**o** para chi**o**ară.
ne voir goutte a nu v**ed**ea nimic.
no voir que par les yeus de qn. *(fam.)* a asculta **o**rbeşte de cineva; a nu ieşi din v**o**rba/din cuvîntu**l** cuiva; a fi dev**o**tat trup şi suflet cuiva; a nu s**e** abate din cuvîntul cuiva; a **se** supune/a asculta fără **a** crîcni; a ţine cuvîntul cuiva.
ne vouloir plus vivre a-i veni cuiva să intr**e** în pămînt de ruşine.
ne vous en déplaise să nu vă fie cu supărar**e**/cu bănat.
nez en pied de marmite nas turtit.
n’importe comment cum s**e** nimereşte; oricum.
ni plus, ni moins nici mai mu**l**t, nici mai puţin.

ni pour or ni pour argent pentru nimic în lume; cu nici un preţ/chip; nici în ruptul capului; odată cu capul; să-1 pici cu ceară; în nici un caz.
ni trop, ni trop peu nici prea-prea, nici foarle-foarte.
ni vu, ni connu nu ştiu, n-am văzut; n-aude, n-a vede.
noirceur d'âme răutate.
noircir du papier *(fam.)* a mîzgăli hîrtie.
noircir la réputation de qn. v. *casser du sacre sur le dos de qn.*
nombre de gens multă lume.
nom de guerre pseudonim.
non mais, ça ne va pas? tu n'es pas un peu malade? *(pop.)* ce, nu ţi-e bine?
non seulement... mais aussi... nu numai că... ci şi...
nouer amitié a lega prietenie.
nouer un complot a organiza/a urzi un complot.
nourrir l'amitié a întreţine prietenia.
nourrir l'espoir a nutri speranţa; a trage nădejde.
nourrir un serpent dans son sein a creşte pui de năpîrcă.
nourrissons du Parnasse poeţii.
nous ne nous chauffons pas du même bois nu ne potrivim.
nouvelles à la main ştiri mărunte; curiozităţi.
nouvelle toute chaude veste recentă/caldă/proaspătă *(fam.).*
noyer le poisson *(fam.)* a încurca intenţionat o treabă pentru a obosi adversarul şi a-1 face să cedeze.
noyer qn. sous les mots *(fam.)* a năuci pe cineva cu vorba.
noyer sa raison dans le vin a-şi bea minţile.
noyer son chagrin dans l'alcool aşi îneca amarul în viu.
numéroter ses abattis *(pop.)* a-şi număra oasele (după o bătaie).
uu-pieds cu picioarele goale.

15* 221

n'y aller que d'une fesse *(pop.)* eu un gînd să se ducă şi cu două nu.
n'y entendre goutte a nu pricepe o iotă; a se uita ca pisica-n calendar; a nu-1 tăia pe cineva capul; a avea perdea la ochi.
n'y entraver/comprendre que dalle *(arg.)* a nu pricepe o iotă; a se uita ca pisica-n calendar; a nu-1 tăia pe cineva capul; a avea perdea la ochi.
n'y être pour rien a. a nu avea nici un amestec; **b.** a nu avea nici o vină.
n'y pas savoir de finesses a. a şti una şi bună; **b**. a nu şti multe.
n'y voir pas d'issue a nu vedea nici o ieşire/soluţie.
n'y **voir qu'à travers un brouillard** a fi miop; a ii scurt de vedere.
n'y voir que du bleu/du feu a nu pricepe o iotă; a nu-şi da seama de nimic, a nu-1 tăia pe cineva capul; a avea perdea la ochi; a se uita ca pisica-n calendar.

o

obéir à qn. **au doigt et à l'œil/à** la **baguette** a asculta orbeşte de cineva; a fi devotat trup şi suflet cuiva; a nu ieşi din vorba/din cuvintul cuiva; a nu se abate din cuvintul cuiva; a se supune/a asculta fără a crîcni; a ţine ciivîntul cuiva.
obéir aux lois a se supune legilor.
obéir sur l'heure a se supune fără întîrziere.
obliquer à gauche a o lua/a coti la stînga.
obscurcir la vérité a denatura adevărul.

observer les convenances a r**e**sp**e**cta c**o**nvenienţe**l**e.
observer les lois a **se** supune le**g**i**l**o**r**.
observer les longues et les brèves a. a fi meticul**o**s; **b.** a f**i** ceremonios.
observer les points et les virgules a. a fi meticul**o**s; **b.** a fi ceremoni**o**s.
observer les règles du jeu a r**e**sp**e**cta **re**gulile **j**ocului.
obtempérer à un ordre a asculta d**e** un ordin.
obtenir des succès a s**e** bucu**r**a de succ**e**s.
obtenir qch. à l'arraché a **o**bţin**e** ceva c**u** mare efort.
obtenir un maroquin *(fam.)* à obţin**e** un port**o**f**o**liu; a fi numit minist**r**u.
obvier à un s**ca**n**dait** a pr**e**întîmpina un scanda**i**.
occuper le fauteuil a p**re**zida **o** adunare.
occuper le haut bout de la table a sta în capul mesei.
occupe-toi de tes oignons *(fam.)* v**e**zi-ţi de treabă/d**e**-al**e** tale!; v**e**zi-ţi de nev**o**ile ta**l**e!; nu te amest**e**ca!; nu te b**g**a!
offrir à **qn. l'hospitalité** a da/a of**e**ri adăpost cuiva; a ofe**r**i găzduire cuiva; a oferi cuiva casă şi masă.
offrir à titre gracieux a ofe**r**i **g**ratuit.
offrir la goutte *(fam.)* a face cinst**e**; a da de băut; a fac**e** o trataţie; a plăti un rînd (de pahare).
offrir le bras à qn. a oferi cuiva braţul.
offrir le gîte et le couvert a oferi cuiva casă şi masă;s aduna/a culege p**e** cineva de pe drumuri; a-i da cuiva pat; a **lua** p« cine**v**a în vipf *(reg.);* a oferi **g**ăzduire cui**v**a.
offrir son nom à une femme a c**e**re în căsători**e** o femeie
offrir une tournée a plăti un rînd (de pahar**e**); a fac**e** cinste; a da de băut; a fac**e** **o** trataţie.
offrir un pot de vin a da p**l**ocon,
on **aura tout vu!** nu mă mai mir d**e** nimic.
on compterait ses **o**s îi nume**r**i oas**e**le; e numai piele şi oas**e**.
on croit rêver e de nec**r**ezut!; nu mfi-nnebuni!
S3D
onduler de la toitnre/du couvercle/du cigare/du cyclotron/de la touffe
(pop.) v. *avoir la tête fêlée.*
on est frit/bon *(fam.)* **n**e-am dus p**e** copcă.
on irait en pantoufles en ce lieu e curat c**a** un pahar.
on le ferait entrer dans un trou de souris e mo**r**t de frică.
on lui compterait les côtes îi numeri **o**asel**e**; e numai piele **şi** oase.
on lui donnerait le bon Dieu s**an**s **confession** săi dai **g**ri**j**anie fără spovedanie *(despre făţarnici).*
on n'a pas **idée de cela** cine-şi poate închipu**i** aşa ceva.
on ne le voit qu'aux bonnes fêtes vine din an în paşti.
on ne me la fait pas nu ţine; nu se prinde; a înţărcat bălaia.
on ne m'ôtera pas ça **de l'idée** nu-mi sc**o**ţi mie asta din cap.
on ne peut mieux cum nu se p**o**ate mai bine.
on ne peut plus cum n**u** se poate mai mult.
on ne plaisante pas avec… nu-i de **g**lumit cu…
on ne sait par quel bout/par quelle oreille le prendre nu ştii cum să-1 **iei**, cum **să** te porţi cu e**l**.
on n'est pas aux pièces *(fam.)* nu **e** nici o grabă/nici un **zor**.
on peut les compter sur l**e**s **doigts (de la main)** î**i** poţi număra pe de**g**et**e**.
on verra de quel bois je me chauffe o **s**ă vedeţi v**o**i cu cin**e** aveţi de-a face.
on voit le jour au travers de son corps n-ar**e** umbră; v. ş**i** *les **os lui***

percent la peau.
opiner du bonnet a. a încuviinţa dînd d**in** cap; **b.** a adera **l**a părerea cuiva.
ordonner le retrait des troupes *(mil.)* a ord**o**na retrager**e**a.
ordonner une enquête a **o**rdona **o** anchetă.
ordre de bataille *(mil.)* **o**rdine de bătaie.
ôter à qn. le goût du pain *(fam.)* **a.** a tăia pofta cuiva; **b.** a-i **f**a**c**e cuiva d**e** petrecanie; a tăia cuiva pofta de a mai zic**e** ceva; **a** curăţa pe cineva (d**e** p**e** faţa pămîntu**l**ui).
ôter à qn. une épine du pied a. a lua cuiva o piatră de p**e** suflet; **b.** a sc**o**ate pe cineva din încurcătură.
ôter la vie à qn. a-i ridica cuiva viaţa; a-i face cuiva de petrecanie.
ôter le pain de la bouche de qn. v. *enlever le pain de la bouche de qn.*
ôter qn. d'un doute a lămuri pe cin**e**va.
Ote-toi de là! mişcă-te!; mînă mă**g**arul!; plimbă ursul!
où ai-je la tête/1'espritï unde mi-e capul?
où **avez-vous trouvé celaî** *(fam.)* de unde ai mai sc**o**s-o şi p**e** asta?
oublier d'allumer/d'éclairer s**a lanterne** *(fam.)* a uita esenţialu**l**.
oublier de respirer *(ir.)* v. *alle**r** à Crevant.*
oublier en un rien de temps a uita de **l**a mînă pînă **l**a **g**ură; a fi uituc.
où en êtes-vous dans...? cum stai cu...?
ourdir une trame a urzi o intrigă; a ţes**e** intrigi; a bă**g**a intrigi.
ours mal léché bădăran; om din t**o**p**o**r.
outre mesure peste măsură; **e**xcesiv; din cale afară.
ouverture de cœur sinceritate.
où voulez-vous en ven**ir?** c**e** urmăreşti?; ce vrei să insinuezi?; unde vrei să a**j**ungi?; cum adică?; c**e** v**re**i să spui cu asia?
ouvrage de longue haleine lucrar**e** d**e** ma**r**e întindere.
ouvrage fait à coups **de hache l**ucru făcut ca din t**o**p**o**r.
ouvrage frappé au bon coin lucrare reuşită.
230
ouvrir de **gra**n**ds yeux** a face **o**chii mari; a căsca/a holba **o**chii; a l'ace **o**chii cit cepele; a b**o**l**o**vani ochii; a b**o**ldi/a ble**oj**di ochii; a beli **o**chii *(pop.).*
ouvrir des yeux grands comme des salières v. *ouvrir de grand!, ytux.*
ouvrir des yeux ronds v. *ouvrir de grands yeux.*
ouvrir la bouche à qn. a sili pe cineva să vorbească.
ouvrir la bouche comme un four a deschide o **g**ură cît o şură.
ouvrir la paupière a face ochi *(fam.).*
ouvrir la porte à qch. a da acces; a permit**e**.
ouvrir la séance a deschide şedinţa.
ouvrir le branle a da cel dintîi exemplul.
ouvrir le champ a deschide perspective.
ouvrir le chemin a. a da ce**l** dintîi exemplul; **b.** a fi deschizător de drumuri.
ouvrir le feu a deschide focu**l**.
ouvrir les bras à qn. a-şi deschide braţel**e**; a întinde cuiva braţel**e**.
ouvrir les draps a fac**e** patul.
ouvrir les oreilles/l'oreille/les yeux a deschide urechile; a **l**ua amint**e** la c**e**va; a asculta c**u** atenţie; a ciuli urechi**l**e.
ouvrir les portes à l'ennemi a capitu**l**a.
ouvrir l'esprit à qn. a deschide cuiva mint**e**a, **a-1** face să înţeleagă.
ouvrir les rangs a rup**e** rindu**ri**l**e**.
ouvrir l'estomac *(fam.)* a deschide pofta de mînca**re**.

ouvrir les yeux à la lumière *(poet.)* a veni pe lume.
ouvrir les yeux à qn. a deschide cuiva ochii; a-i lua cuiva perdeaua de pe ochi.
ouvrir l'œil et le bon *(fam.)* a fi vigilent; a fi cu ochii-n patru.
ouvrir sa bourse à qn. a împrumuta pe cineva cu bani; a-.şi dezlega punga.
ouvrir sa porte/sa maison à qn. *(fam.)* a primi pe cineva în casa sa.
ouvrir son cœur/son âme a-şi deschide/a-şi descărca sufletul/inima; a-şi răcori inima; a-şi dezlega băierile inimii; a-şi spune oful/păsul; a-şi vărsa amarul; a da frîu liber sentimentelor.
ouvrir une bouche comme le métro a căsca gura cît ocniţa; a deschide o gură cît o şură.
ouvrir une fenêtre sur a deschide perspective.
ouvrir un sillon a răsturna brazda.
ouvrir un testament a deschide un testament.
p
pâlir sur ses livres a sta mereu eu nasul în cărţi; a se ofili citind.
panier de crabes cuib de intrigi; viespar.
panier percé mîuă spartă.
papa/maman gâteau *(fam.)* părinte prea îngăduitor/slab.
paquet de linge sale om murdar/neîngrijit.
par acquit de conscience pentru a fi cu conştiinţa împăcată; din scrupulozitate.
par ailleurs pe de altă parte.
paraître à la une *(fam.)* a. a semna un articol de fond; h. a apărea în pagina întîi a ziarului.
paraître devant Dieu a trece în lumea celor drepţi; a se duce pe lumea cealaltă; a răposa întru Domnul.
paraître sérieux comme une messe *(fam.)* a fi solemn.
par badinerie în glumă; în şagă.
par bêtise din prostie.
par bonds cu salturi.
par bonheur din fericire.
par bricoles a. în mod indirect; b. în mod neprevăzut.
parc des refroidis *(arg.)* cimitir.
par ci, par là ici şi colo; pe ici, pe colo; unde şi unde.
par cœur pe dinafară; pe de rost.
par conséquent prin urmare; aşadar; în consecinţă; care va să zică: ca atare.
par contre a. dimpotrivă; b. în schimb.
par contrecoup in mod indirect.
par définition prin definiţie.
par-dessus le marché colac peste pupăză.
par-dessus les yeux peste măsură de mult.
par-dessus tout în mod special; în mod deosebit.
parer à un danger a preîntîmpina o primejdie.
parer au plus pressé a se ocupa de ceea ce este mai urgent.
parer un coup a para o lovitură.
par exemple de exemplu; de pildă.
par force cu de-a sila; prin forţă; cu forţa: cu anasîna.
par habitude din obişnuinţă; din deprindere.
par hasard din întîmplare.
par humeur din capriciu.

par ici p**e** aici; p**e** dincoace.
parier c**en**t c**o**n**tr**e **un** a-şi pun**e** capul.

parler sa **têt**e a-şi pune capu**l**.
par ignorance din neştiinţă.
par jour p**e** zi.
par là pe ac**ol**o; pe dinco**l**o.
par la bande în mod **i**ndi**re**ct.
par la **douceur** eu bin**e**l**e**; cu duhu**l** b**l**îndeţei; cu buna.
pa**r** I**a force des** ch**o**s**e**s prin fo**r**ţa luc**r**u**r**ilor/împr**ej**urări**l**or.
par I**e** f**ai**t **m**êm**e** prin însuşi ac**e**st fapt; dat fiind acest luc**r**u.
par I**e menu** din fir a păr; din fir pînă-n aţă.
par le **moyen de** cu a**j**ut**o**ru**l**; prin intermediul; prin mi**jl**ocir**e**a; pri**n** grija.
par l'en**t**r**e**mi**s**e d**e** v. *par le moyen de.*
parl**er** à **b**ât**on**s **rompu**s *(fam.)* a săr**i** d**e l**a una la a**l**ta.
parler à cœur **ouvert** a vorb**i** deschis/fără încon**j**ur.
parler à la **barrette de** qn**.** a fac**e** obs**e**rvaţ**i** cuiva.
parler à la **cantonade** a bate şaua să priceapă iapa.
parler à la légè**re** a**.** a vorbi vrut**e** şi n**e**vrut**e**; a arunca vorb**e** în vînt; a f**i uşor l**a gură *(pop.)*; a-**i** umb**l**a cuiva gura în cl**o**pote; aii **g**ură bo**g**ată *(pop.)*; a fi cu co**l**ţ**i l**un**gi**; **b**. a vorbi (cam) în dodii/în bobote; c**.** a vorbi cu duş**ii** d**e** pe **l**um**e**.
parler à **l'oreille/dans le** c**reu**x/da**n**s le **tuyau d**e **l'oreille de** q**n**. a-i vorbi cuiva **l**a ur**e**che.
parler à m**ot**s **couverts** a vorbi pe ocolite/cu ocolişuri: a v**o**rbi cu cuvinte voalat**e**; a azvîrl**i** cu piatra-n şatră.
parler à qn**.** a-i adr**e**sa cuiva cuvîntu**l**.
parler à qn. entre de**u**x **portes** a vorb**i** cuiva în tr**e**acăt; a-i spune cuiva c**e**va în **g**rabă.
parle**r à** s**o**n **bonnet** a vorbi singur.
parler à tort e**t à travers** v, *parler à la légère* a**.**
parler an **micro** a v**o**rbi la microfon.
parler à un **mur** a vorbi **l**a p**ere**ţi.
parler a**v**ec **abandon** a vorbi cu î**n**credere/fără teamă.
parler a**v**ec **hauteur** a vorbi cu trufi**e**.
parler a**v**ec qn**.** a sta de vorbă cu cin**e**va.
parler bas a vorbi încet/în şoaptă; a murmura.
parler bien/mal de q**n**./qch. a vorbi d**e** bine/de rău pe cineva/ceva.
parler boutique *(fam.)* a vorbi d**e**spre profesia sa.
parle**r carrément** a v**o**rbi răspicat; a vorbi/a spune pe şleau.
parle**r** chi**ffon**s a vorbi d**e**spr**e** toa**l**et**e**/despre m**o**dă.
parler ch**rét**i**e**n *(fam.)* a vorbi clar; a s**e** face înţe**l**e**s**.
parler comme une ha**r**e**n**gè**r**e a vorbi ca o mahala**g**ioaică; a vorbi urit.
parler comme un livre a vorb**i** ca din cart**e**.
par**l**e**r comme un oracle** a vorbi cu competenţă.
parier d'abondance a improviza.
parler da**n**s le **désert** a vorbi/a predica în pustiu.
parler da**n**s le **vide** a vorbi în **g**ol.
parler de ch**ose**s **et** d'a**utr**es a vo**r**bi de una, de alta.
parler de corde da**n**s **l**a **m**ais**on d'un pendu** a vorbi de funi**e** în casa spinzuratu**l**ui; v. şi *commettre un impair.*
parler de la **p**lui**e et du beau t**em**p**s a înşira v**e**rzi şi uscat**e**; a înşira **l**a

gog**o**şi.
pa**r**ier **de** q**n**. **en termes é**l**o**g**i**eus a v**o**rbi în termeni el**o**gi**o**şi despre cineva.
parle**r de**s **g**r**osses dents à qn.** a ameninţa pe cineva.
parier **de** s**o**u **propre** che**f** a v**o**rbi in numele său persona**l**.
333
parler devant le micro a v**o**rbi **l**a microf**o**n.
parler d'or a avea **g**ură/limbă de aur; a v**o**rbi înţelept; a fi cu limba fa**g**ur de miere.
parler du nez a vorbi pe nas.
parler en bien de qn. a v**o**rbi de bine pe cineva.
parler en i**m**a**g**e**s** a v**o**rbi în pild**e**.
parler en l'air *(fam.)* v. *parler à la légère.*
parler en maître a v**o**rbi d**e** sus/din şa; a fi ar**og**ant.
parler en privé a v**o**rbi într**e** patru ochi.
parler en **public** a v**o**rbi în public.
parler entre les dents a vorbi printre dinţi.
parler entre quatre y**eu**x a vorbi între patru **o**chi.
parler entre ses d**e**n**t**s a v**o**rbi printre dinţi.
parler franc a v**o**rbi d**e**schis/fără înc**o**n**j**ur.
parler français **comme une vache espagnole** *(fam.)* a v**o**rbi prost franţuz**e**şte.
parler g**r**as a **g**raseia.
parler hau**t** a. a vorbi tare; **b**. a spune verd**e** în faţă.
parler la ma**in sur l**a **conscience** a vorbi cu mina pe inimă.
parler latin devant les cordeliers a vinde castraveţi la **g**rădinar; a vinde apă **l**a saca**g**iu.
parler net a vorbi deschis/fără încon**j**ur.
parler par circonlocutions v. *parler à mots couverts.*
parler par paraboles a v**o**rbi în pild**e**; a vorbi cu/in tilcuri.
parler pour la **galerie** a căuta **e**fecte o**r**atorice.
parler pour ne rien dire a vorbi de**ge**aba/într-aiurea.
parler pour parler a vorbi ca să s**e** afle în treabă.
parler pour qn. a vorbi în fav**o**area cuiva.
parler raison a da sfaturi înţe**le**pt**e**; a face pe cineva să-şi vină în fir**e**.
parler rébus a v**o**rbi în enigme.
parler sagement a v**o**rbi înţelept.
parler sa**n**s a**mb**ag**e**s a v**o**rbi răspicat; a vorbi/a spune pe şleau; a spune fără **o**c**o**l.
parler s**a**ns **mâcher se**s **mots** a. a v**o**rbi răspicat; **b.** a spun**e** cuiva v**er**d**e** în faţă; a i-**o** spune cuiva n**e**ted; a-i spun**e** cuiva c**e**va de la obraz; a spune fără **o**col.
parler une la**ng**ue **de chrétien** a vorbi omeneşte.
par les bons offices de v. *par le moyen de.*
par le temps qui c**ou**r**t**, **par les temps qui courent** în vremurile n**o**astre.
parlez, acc**ouc**h**e**z **enfin!** vorbeşte odată!
par l'in**termédiaire de** v. *par le moyen de.*
par malheur din nen**o**rocire; din nefericire; din păcat**e**.
par mégarde din neatenţie; din nebă**g**are de seamă.
par milliers eu miile.
par monts et par vaux prin munţi şi prin văi; prin viroage şi c**o**clauri.
par n**ature** din fire.
par nécessité de **ne**v**oie**.
par occas**ion** din întîmplar**e**.
parole d'honneur! pe cuvînt de onoare!; pe on**o**area m**e**a!; pe viaţa m**e**a!; pe t**o**t ce am mai sfînt!

paroles dorées cuvinte măgulitoare.
paroles en l'ai**r** apă d**e** ploaie.
paroles mal**l**sonnantes vorb**e** necuviincioase.

par ouï-dire din auzite.
par parenthèse în treacăt.
par peur de de teamă că.
par pitié din milă; din c**o**mpasiun**epar plaisanterie** în glumă; în şa**g**ă.
par plaisir din capriciu; aşa, de-a**l** dracului *(pop.).*
par raccroc a. la întîmp**l**ar**e**; la voia întîmplării; **l**a nimereală; p**e** nim**e**rite; p**e** brodite; printr-un n**oro**c neaşteptat; **b.** cum va da/va v**rea**
Dumn**e**zeu; în v**o**ia s**o**art**e**i.
par rapport à faţă de; în c**o**mparaţie cu; în proporţie cu.
par ricochet în mod indir**e**ct.
par surcroît c**o**lac peste pupăză; **pe** deasupra.
partager en frères a împărţi frăţeşt**e**; a împărţi p**e** din d**o**uă.
partager l'avis de qn. a împă**r**tăşi păr**e**rea cuiva.
partager le gâteau *(fam.)* a împărţi cîşti**g**u**l**/prada; a **se** înfrupta d**e pe'** urma un**e**i afac**e**ri.
partager le pain et le sel avec qn. a oferi cuiva casă ş**i** masă; a aduna/a cule**ge** pe cin**e**va d**e** p**e** drumuri; **a**-**i** da cuiva pat; a oferi **g**ăzduire cuiva; a **l**ua pe cineva în vipt ***(reg.).***
partager par moitié a f**i** tovarăş cu cin**e**va într-o afacere; a împărţi p**e** din d**o**uă/frăţeşte; a face **j**uma-**j**uma ***(fam.).***
par tête de pipe *(pop.)* p**e** cap d**e** **l**ocuitor; d**e** căciulă.
partir à toute biture *(fam.)* a p**le**ca c**a** din puşcă; a porni să**g**eată/**g**lonţ.
partir au quart de tour a p**le**ca ca din puşcă; a porni să**g**eată/gl**o**nţ.
partir comme une flèche/comme un trait *(fam.)* a pl**e**ca c**a** din puşcă; a porni să**g**eată/g**lo**nţ.
partir d'un grand éclat de rire a izbucni în rîs; a trînti un h**o**h**o**t de **r**îs.
partir d'un mauvais pas *(fam.)* a p**or**ni/a călca c**u** stîn**g**ul.
partir d'un pied léger *(fam.)* a p**or**ni c**u** inima uş**o**ară.
partir du pied droit *(fam.)* a porni/a păşi/a că**l**ca c**u** dreptu**l**.
partir du pied gauche a. a porni/a că**l**ca c**u** stîn**g**ul; **b.** a porni hotă**r**î**t** la drum.
partir en brioche *(arg.)* a s**e** **l**ăsa **î**n v**o**ia soart**e**i/a întîmp**l**ării.
partir en chasse a me**rge** **l**a vinătoar**e**.
partir en douce *(fam.)* a pleca pe furiş/pe şest/p**e** nesimţit**e**; a **o** şte**r**ge e**n**g**l**ezeşte.
partir en vadrouille *(fam.)* a umbla crean**g**a/**l**ela; a m**e**rge în vî**j**îia**l**ă; a bate străzi**l**e; a număra pav**e**lele; a păzi drumul/drumurile; a umbla ca un roi fără matcă; a umbla/a mer**g**e în bobote; a umbla pe coc**l**auri; a umb**l**a te**l**e**l**eu (Tănas**e**); a umb**l**a/a s**e** purta d**e** co**l**o pină co**lo**; a porni cu trenul p**e** mirişt**e**.
partir les pieds devant a ieşi cu picioarele înaint**e**.
partir l'oreille basse a **l**ăsa nasu**l** în **j**os; a-şi pleca capul.
partir perdant a. a p**o**rni/a călca cu stîn**g**u**l**; **b.** a începe un **l**ucru fără **a** cred**e** în reuşita lui.
partir pour les deux à deux *(ar*g.*)* a fi condamnat **l**a ocnă.
partir raide comme balle a p**l**eca ca din puşcă; a porni să**ge**ată/**g**lonţ.
partir sans laisser d'adresse a p**le**ca fără adresă.
partir sans tambour ni trompette a pleca pe furiş/pe şest/pe n**e**simţite.

parvenir à la perfection a a**j**un**g**e **l**a perfecţiune; a atinge perfecţiunea**.**
par voie de négociations p**e** calea tratative**l**or.
pas de clerc b**o**acănă; n**eg**hiobi**e**.
pas de raisonnements! fără **o**bi**e**c**ţ**i**i**l
235
pas du tout nicidecum; del**o**c; nici de frică; cîtuşi de puţin; nici de leac; nici (un) pic (de): pe dracu!
pas folle, la guêpe *(fam.)* n**u** e prost; ştie ce urmăreşte/ce vr**e**a.
pas le moins du monde v. *pas du tout.*
pas l'ombre de nic**i** pom**e**neal**ă** d**e**.
pas plus gros que rien *(fam.)* mic de tot; minuscu**l**.
pas plus loin qu'hier n**u** mai d**e**parte decît ieri.
pas possible! imposibil!; c**u** neputinţă!; **n**u mă-nnebuni!; nu m**ă** omorî!
pas **question!** n**i**ci vorbă!
pas question de nici p**o**m**e**neală d**e**.
passage interdit trec**e**rea oprită.
passe encore ca**l**ea-va**l**ea.
(avoir) passé l'âge du biberon a nu fi cu caş **l**a **g**ură; a fi trecut prin **ciur şi** prin dirmon; à fi vulpe bătrînă.
passer a chausson/à la daube/à l'emplâtre *(arg.)* v. *prendre une dérouillée.*
passer à la bâche/au charriage *(arg.)* a a**r**unca **o g**he**rg**hină ***(arg.).***
passer à la casserole *(pop.)* **a.** a fi supus **l**a **o g**rea înce**r**ca**re**; **b**. a fi ucis.
passer à la pointe/au fil de l'épée a tr**e**ce sub tăişul/pr**i**n ascuţişul săbiei; **a tre**c**e** (o ţară) prin f**o**c ş**i** sabi**e**; a fac**e** pîr**j**o**l**.
passer à l'as/au bleu *(pop.)* a dispărea.
passer à l'ennemi a trece d**e** par**r**tea duşmanu**l**ui.
passer/être passé à l'escraehe *(arg.)* a încasa o chel**f**ăneală.
passer à l'étamine a f**r**eca **l**a examen *(fam.)* **v.** ş**i** *passer au peigne fin.*
passer à qu. tous ses caprices a satisface cuiva t**o**ate t**o**anele.
passer au bleu *(fam.)* **a.** a delapida; **b.** a face uitat.
passer au crible de l'esprit a disc**e**rn**e**.
passer au dixième *(arg.)* v. *avoir la tête fêlée.*
passer au peigne fin a **e**xamina in amănunt; a trece un lucru prin c**iur şi pr**in sită.
passer avant a avea prioritate/întîietate.
passer cent pieds par-dessus la tête a fi net superi**o**r.
passer comme une lettre à la poste a. a nu întîmpina piedici; **b.** a s**e** în**g**h**i**ţi uşo**r** *(fi*g. *fam.).*
passer comme une ombre a trece reped**e**; a fi de scu**r**tă durată.
passer comme un météore a face/a avea o apariţie scurtă.
passer condamnation a-şi recunoaşte v**i**novăţia; a-şi pune cenu. şă-n cap.
passer de bouche en bouche a t**r**ece din **g**ură în gură; a se răspindi lar**g**.
passer de la pommade à qn. a peria p**e** cineva; a umbla cu măturică.
passer de main en main a trece din mînă **î**n mînă.
passer de mode a se demoda.
passer de sales moments *(fam.)* a trece prin încercări **g**re**le**.
passer des aveux complets a face mărturisiri c**o**mplet**e**.
passer devant le nez a d**a** pe **l**a **nas**.
passer de vie à trépas *(lit.)* v. *aller à Crevant.*
passer du blanc au noir v. *aller du blanc au noir.*
passer du coq à l'âne a trec**e** d**e l**a una la a**l**ta.
passer en conseil de guerre a f**i** tradus în faţa tribuna**l**u**l**ui militar.

passer en coup de vent/de fouet a trec**e** în fugă.
passer en lunette *(arg.)* a d**a** faliment,
passer en revue a trece **î**n r**e**vis**t**ă.
passer en second *(fam.)* a trece pe p**l**anul al d**o**ilea.
passer entre les gouttes a scăpa ieftin/ca prin minun**e**.
23fi
passer liant la main a **r**euşi fără efort; a par**v**eni uş**o**r/fără ef**o**rturi.
passer inaperçu a trece ne**o**bservat.
passer la barque à Caron *(pop.)* v. a*ller a Crevant.*
passer la brosse **à reluire** *(fam.)* a peria pe cineva; a umb**l**a c**u** măturică:
a lin**g**e cizm**e**l**e** c**uiva**.
passer la jambe à qn. a pune cuiva piedică.
passer la ligne a trec**e** ecuat**o**rul.
passer la main a. a lăsa ba**l**tă; a lăsa t**o**tul tabără; a lăsa c**e**va în para**g**ină; a lăsa toate **l**a pământ; a **o** lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuşoi; a-şi pun**e** coada pe spinare; a da/a lăsa ceva în t**r**ăsnet *(reg. J;* **b.** a
demisiona; a transfera altcuiva puterea.
passer la main dans Ie dos de qn**.** a p**e**ria pe cineva; a umbla cu măturică; a **l**in**ge** cizm**e**l**e** cuiva.
passer la monnaie *(fam.)* a plăti.
passer la plume par le bec à qn. *(fam.)* a sufla cuiva c**e**va d**e** sub nas.
passer l'arme à gauche *(fam.)* **a** da în primi**re**; v. şi *all*e*r à Crevant.*
passer le cap (des tempêtes) a trece hopul/**g**îrla; a ieşi la liman; a ieşi
din n**e**voi**e**; **a** încă**le**ca pe nevoi**e**; a scăpa d**e** n**e**v**o**ie; a s**e** ridica deasupra nev**o**ii; a a**ju**n**ge l**a mal.
passer le flambeau a pr**e**da ştafeta.
passer le jeu a s**e** într**e**c**e** c**u g**luma; a într**e**ce/a depăş**i** măsura; a sări
peste cal; a întind**e** prea tare c**o**a**r**da; **a** întinde aţa; a nu avea mar**g**ini; a d**e**păşi limit**e**le; a depăşi or**i**c**e l**imită.
passer le plus clair de s**on temps quelque part** a-şi face/a-şi trec**e** v**e**acu**l**
und**e**va.
passer l'éponge a şter**g**e/a tr**e**ce p**e**ste c**e**va c**u** bur**e**tel**e**; a strîn**g**e d**e** p**e**
răb**oj**; **a** da uitării.
passer les bornes a d**e**păşi **li**m**i**t**ele**; a n**u** av**e**a mar**g**ini; a d**e**păşi **o**rice
limită; **a** întinde prea tar**e** coarda; a întind**e** aţa; as**e** întrec**e** cu gluma; a întrece/a depăşi măsura; a să**r**i peste ca**l**.
passer les dés *(arg.)* a bat**e** în **r**etra**g**e**r**e.
passer maître dans qcb. a fi foarte priceput într-o chestiune.
passer outre a trece pest**e** ceva; a nu ţine seama d**e** ceva.
passer par de rudes épreuves a t**re**c**e** p**r**in încercări grele.
passer par-dessus les préjugés a nu avea p**r**e**j**udecăţi.
passer par la grande porte *(fam.)* a a**j**un**g**e peste noapte într-un post
important; a avea o carieră spectacul**o**asă.
passer par la petite porto *(fam.)* a avansa în funcţie treaptă cu treaptă.
passer par les mains de qn. a. a intra în posesia cuiva; **b.** a începea pe
m**i**na cuiva; a cădea pe mîna cuiva; a a**j**un**g**e în puterea cuiva.
passer par les oubliettes a dispărea fără u**r**mă.
passer par l'étamine a examina în amănunt; a tr**e**ce un lucru prin ciur
şi prin sită.
passer par le tamis a tr**e**ce **u**n **l**ucru prin ciur **ş**i prin sită; a examina **în**
amănunt.
passer par le trou d'une aiguille a prind**e** i**e**pur**e**l**e** cu carul; a **l**ua/a prind**e** f**o**c cu gura.

passer pour a trece drept; a fi **l**uat drept; a-i mer**g**e numele că.
passer qch. à l'as *(pop.)* **a.** a ascunde ceva; a escamota; **b.** a rămîne mof**l**uz; a n**u** i **se** plăti.
passer qch. à qn. a tr**e**c**e** cuiva c**e**va cu v**e**d**e**rea.
passer qn. à beignes *(fam.)* a arde cuiva cît**e**va palme; a lua pe cineva **la** palme; a trage palme cuiva.
337
passer qri. ă la casserole ai face cui**v**a de petrecanie; a curăţa pe cineva (d**e** p**e** faţa pământului); a da gaia pe cineva; a-i lua cuiva sufl**e**tu**l**; a-i răpi cuiva zilele; a-i răpune cuiva capul/**v**iaţa/zilele; a-i scurta cuiva viaţa; a sfirşi pe cineva (d**e** zile).
pass**er** q**n**. **à la chine** *(pop.)* a-şi bat**e** **j**oc de cineva; a da pe cin**e**va p**e**/prin pîrlifură.
passer qn. **à tabac** *(fam.)* v. *battre à bras raccourcis.*
passer qn./qeh. au crible/au tamis a trece p**e** cin**e**va/ceva prin ciur şi prin sită; a examina în amănunt.
passer qn. au laminoir a-i freca cuiva chelia/ridichea *(fam.);* v. şi *battre à bras raccourcis.*
passer qn. par les armes a împuşca pe cineva.
passer sa barque à Caron *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
passer sa colère/sa mauvaise humeur sur qn. a-şi vărsa focul/a-şi revărsa mînia p**e** cineva.
passer sa vie dans ses pantoufles *(fam.)* a duce o viaţă liniştită; a trăi în tihnă.
passer son chemin aşi vedea de tr**e**abă; a-ş**i** v**e**dea d**e** drum; a-ş**i** păzi cal**e**a/drumul; a-şi căuta de sărăcie/d**e** obie**l**e; a **se** duc**e** în/**l**a treaba **lui;** a **se** ţine d**e** a**le** sa**le**; a-şi vedea de cî**l**ţii săi.
passer son temps à enfiler des perles a pi**e**rd**e** vr**e**mea; a tîrnosi mangalu**l**; a duc**e** pământ din vale-**n** d**e**a**l**; a rezema pereţii/p**ere**tele; a căuta peri în palmă; a căuta iepuri în bis**e**rică; a număra foi**l**e din pl**ă**cintă; a sta de**g**eaba; a căuta c**o**ada prepeliţei; a căuta lapte d**e** **bou; a** bat**e** halcaua.
passer sous le nez de qn. *(fam.)* a-i **tre**c**e** cu**i**va p**e** **sub nas**.
passer sous silence a trec**e** sub tăc**er**e.
passer sur le billard *(fam.)* a urca pe **m**asa d**e** **o**p**e**raţi**e**.
passer sur le corps/le ventre de qn* a. a călca peste cadavre; **b.** a-**i** v**e**ni cuiva de hac; a-**i** pun**e** cuiva capu**l** sub picior *(fam.).*
passer sur une chose comme un chat sur la braise a t**re**c**e** cu uşur**i**nţă p**e**ste ceva.
passer un contrat a încheia un c**o**ntract.
passer un coup de fil/de téléphone a d**a** **u**n t**e**l**e**fon.
passer une colle/une colle blanche *(fam.)* a trece **u**n examen **g**r**eu.**
passer une envie a satisfac**e** o do**r**inţă.
passer une nuit blanche a face **o** noapt**e** a**l**bă.
passer un examen a r**e**uş**i** **la un e**xa**m**en.
passer Un marché a înch**e**ia **u**n tîr**g**.
passer un mauvais quart d'heure a trece printr-un moment **g**reu.
passer un savon à **qn.** a săpun**i** bin**e** p**e** cineva; v. şi *donner à qn. son paquet.*
passez-moi le mot i**e**rtaţi-mi cuvîntu**l**.
pas si bête! nu s**e** prinde; nu ţine; nu mai b**e**a mîţa **oţe**t; a înţărcat bă**l**aia.
passons outre lasă ast**e**a; să trecem pest**e** astea.
pas touche! *(pop.)* nu pune mina!; nu te atin**g**e!

pas une chique *(pop.)* nimica toată; cît să orb**e**şti un şoarece chior.
pas **un fétu** nici un cap de aţă; nic**i** un băţ de chibrit.
pas un sou nici o centimă/**l**eţcaie; nici o para chioară/frîntă.
patriotisme de docher patriotism **lo**cal.
patte d**e velours l**in**g**uşire.
patte d'oie riduri în colţul ochil**or**.
pattes de mouche scriere măruntă şi **ne**citeaţă.

pattcs-pelues ip**o**crit; prefăcut.
paumer la figure/la gueule à qn. *(arg.)* a-i stîlci cuiva mutra.
paumer le fric *(pop.)* a t**o**ca banii.
paumer ses plumes *(pop.)* a-i cădea păr**u**l.
paumer un marron *(arg.)* v. *prendre une dérouillée.*
pauvre de moi! vai de capul meu!; vai de mămu**l**ica mea!; vai şi amar de mine!; bietu**l** d**e** mine!; n**e**norocitu**l** de mine!
pauvre diable amărît; ptr**l**it.
pauvre en esprit/d'esprit sărac cu duhu**l**.
pauvre homme prostănac.
payer à boire a da de băut; a p**l**ăti un rind (de pahare); a face cinste.
payer à l'heure a p**l**ăti cu ora.
payer à prix d'or/au poids **de l'or** *(fam.)* a plăti greu/cu bani **g**rei.
payer cash *(fam.)* a p**l**ăti p**e lo**c**; a** p**l**ăti cu bani **g**heaţă.
payer cher a p**l**ăti scump.
payer comptant a p**l**ăti p**e l**oc; a plăti cu bani **g**heaţă.
payer d'audace a da dovadă de îndrăzneală.
payer de mine a inspira încr**e**dere.
payer de s**a personne** a nu-şi precupeţi eforturile.
payer de sa poche a da/a plăti din buzunar.
payer de sa vie a plăti cu capul/cu viaţa.
payer de ses deniers a da/a plăti din buzunar.
payer en mitraille *(fam.)* a plăti cu mărunţiş.
payer en monnaie de singe a duc**e** p**e** cineva cu v**o**rba; a incinta p**o** cineva cu mi**g**da**le** amare.
payer la casse a plăti **o**alele sparte; a se spar**g**e în capul cuiva.
payer les pots cassés v. *payer la casse.*
payer les violons a pica de fraier.
payer le tribut à la nature v. *aller à Crevant.*
payer le tribut du sang a lua part**e l**a răzb**o**i.
payer par mensualités a plăti în rate.
payer pour qn**.** a suferi pentru altul.
payer qn. de paroles a duce p**e** cineva cu vorba; a încînta p**e** cineva cu mi**g**da**l**e amare.
payer qn. de retour a plăti/a răspunde cu aceeaşi m**o**nedă; a-i plăti cuiva p**o**liţa; a-i plăti cuiva cu d**o**bîndă.
payer qn. d'ingratitude a fi nerecunoscător faţă de cineva.
payer ric-rac *(fam.)* a plăti pînă la u**l**tima centimă.
payer rubis sur l'ongle a p**l**ăti p**e** loc; a plăti cu bani **g**heaţă.
payer s**a dette à la nature** v. *all*e*r à Crevant.*
payer sa **dette à son pays** a-şi satisface serviciul militar; a face armata.
payer son obole à Caron *(pop.)* v. *a*H*er à **Crevant.***
payer son tribut à la nature a s**e** duc**e** pe **l**umea cea**l**altă.
payer tous les tr**ente-six du mois** *(fam.)* a plăti la sfintu-aşteaptă/la pastele cail**o**r.

payer un coup (de vin) a p**l**ăti un rînd (de pahare); a face cinste.
payer une dette a p**l**ăti o dat**o**rie.
payer un verre/une chopine à qn. *(pop.)* a da de băut; a fac**e** cinste.
pays d**e Cocagne** ţara unde cur**g**e lapte şi miere/unde umb**l**ă c**l**inii cu covri**g**i în c**o**adă.
peau d'âne *(fam.)* patalama; dipl**o**mă.
peau do **balle (et balai de crin)** nimica toată; cit să **o**rbeşti un ş**o**arec**e** chi**o**r; nici cit să astupi un cl**o**p**o**t; te miri ce (şi mai nimic); pînă **l**a

genunchiul broaşt**e**i; f**o**aie p**e**st**e** foai**e** şi la mi**j**l**o**c tufă; cît e ne**g**rul b**o**bului.
péché mignon mic defect.
pê**ch**e**r à la ligne** a pescui cu undiţa.
pêcher en eau trouble a p**e**scui în apă tulbur**e**.
pécher par défaut a **g**reşi în necunoştinţă d**e** cauză.
peigner la girafe a tăia frunză **l**a cîini; a duc**e** cîinii la apă.
peindre s**ou**s **d**e **belles couleurs/sous des couleurs flatteuses** a zu**g**răvi în culori favorabile.
peiner comme des chi**en**s a munci ca un cîin**e**.
pêl**e**-**m**ê**le** claie peste **g**rămadă; de-a valma.
peloter en attendant partie *(fam.)* a se ocupa de nimicuri aşteptînd c**e**va mai bun.
pen**dre** au **croc** a pune-n cui; a renunţa.
pendre au nez/à i'œil/**à** l'o**rei**ll**e de** q**n**. a fi ameninţat de ce**v**a.
pendre l**a crémaillère** a sărbători printr-o masă instalarea într-o casă n**o**uă.
péné**trer les intentions** d**e qn.** a pătrund**e g**îndurile cuiva.
penser juste a **j**ud**e**ca sănătos,
percer à jour a **g**hici; a pătrunde.
percer l'abcès a spar**g**e/a tăia buba.
percer le cœ**ur** à q**n**. a frînge/a zdrobi/a sfîşia cuiva inima,
p**erc**e**r le front** a străpun**ge** frontu**l**,
percer qn. de coups v. *batire à bras raccourcis.*
percer qn. de son regard a străpun**g**e pe cineva cu privirea.
percer un my**st**èr**e** a desluşi o taină.
perdre a**u change** a da pînza pe fuioar**e**; a fac**e** orz din **g**riu.
perdre confiance aşi pi**e**rde încrederea.
perdre conn**aissance** aşi pie**r**d**e** cunoştinţa/simţi**re**a; a **l**eşina.
perdre contenance a-şi pierd**e** cumpătul/bus**ol**a/păscălia/păscăliile.
perdre courage a-şi pi**er**d**e** inima/cu**r**a**j**ul; a se descura**j**a; a-1 părăsi cura**j**ul.
perdre de la vitess**e** a pie**r**d**e** din viteză; a încetini.
perdre de vue a pierde/a scăpa din v**e**dere.
perdre de vue une pers**onne** a nu mai f**re**cv**e**nta pe cineva; a-1 uita.
perdre du poids a pierde din **g**r**e**utat**e**.
perdre du terrain a pie**r**de te**re**n; v. şi *faire la cane.*
perdre haleine a-şi pierde/a i se tăia **r**ăsuflarea; a **g**îfîi.
perdre la **boule** *(pop),* a**.** a-şi pierd**e** cumpătul/stăpînir**e**a de siiie/sîn**g**ele rece; **b.** a-şi pi**e**rd**e** minţile/**j**ud**e**cata; a se scrînti.
perdre la boussole/la carte/le nord /la **tramontane/la bobèche** *(ar*g*;)* a-şi pierde cumpătul/bus**o**la/păscălia/păscăliile.
perdre la ce**nt**ai**n**e *(inv.)* a-şi pierd**e** cumpătul/busol**a**/pâscăl**i**a.
perdre la **f**ace a-şi pierd**e** presti**g**iu**l** /d**e**mnitatea.

perde la **lumière** a**.** a o**r**bi; **b.** v. *aller à Crevant.*
perdre la m**ai**n a pi**e**rde **o**bişnuinţa/îndemînar**e**a.
perdre la **parole** a-i pieri **g**raiu**l**; a rămîn**e** fără **g**las; a-şi pierde **g**raiul.
perdre la **piste de qn.** a pie**rd**e urma cuiva.
perdre la **r**ais**o**n a-şi pi**e**rde **m**inţile/**j**udecata; a-şi i**e**şi din minţi; a se sc**r**înti; parcă a mîncat ceapa cio**r**ii.
perdre la **tête** a-şi pierde cumpătul/busola/păscălia.
perdre la **vedette** *(fam.)* a nu mai fi în capu**l** bucate**l**or.
perdre la **vie** a-şi pierde viaţa.
per**d**r**e** l**e boire et l**e **ma**n**ger** a-şi pierde p**o**fta de viaţă.
;«o
perdre le fil de ses idées a**-şi** pierd**e** firul idei**l**o**r**.
perdre le goût du pain v. *aller à Crevant.*
perdre l'équilibre a-şi pi**e**rd**e** **e**chi**l**ibru**l**.
perdre les étriers a. a o **l**ua razna; **b.** a-şi pi**e**rd**e** cumpătul.
perdre le souffle a-şi pi**e**rd**e**/a i s**e** tăia răsuflarea; a **g**îfii.
perdre les pédales *(pop.)* a o lua razna.
perdre l'esprit a-şi pi**e**rd**e** minţi**le/j**ud**e**cata; a se scrîn**t**i.
perdre patience a-şi pierd**e** răbdarea; a-şi i**e**şi din răbdări.
perdre pied a. a-i fugi pămîntul d**e** sub picioare/a simţi că-i fu**g**e pămînt ui de sub picioare; **b.** a şovăi; a s**e** zăpăci.
perdre qn. dans l'esprit de... a discr**e**dita p**e** cineva în oc**hii** cuiva; v**.** şi *casser du sucre sur le dos de qn.*
perdre sa peine a se osteni în zada**r**; a se căzni/a **se** strădui de**g**eaba; a **s**e t**r**udi de**g**eaba; **a** s**e** **ob**os**i** de pomană.
perdre sa réputation a-şi pierde **r**eputaţia; a-şi mînca omenia.
perdre sa salive a-şi bat**e**/a-şi răci **g**ura de**g**eaba/de pomană; a-**şi** toci **g**ura **î**n zadar; a vorbi de-a surda.
perdre ses esprits a. a **le**şina; **b.** a-şi pi**e**rd**e** cumpătul/bus**o**la.
perdre ses étriers a. a-şi pierd**e** cumpătul; **b.** *(arg.)* a o lua **r**azna.
perdre ses forces a**-i** slăbi put**e**ril**e**; a s**l**ăbi.
perdre ses plumes *(pop.)* ai cădea păru**l**.
perdre son chemin a rătăci drumu**l**; a s**e** rătăci.
perdre son crédit a-şi pi**e**rde creditu**l**; **a-şi** mînca credinţa/lefteria.
perdre son emploi/sa place/sa situation a-şi pierde slu**j**ba.
perdre son erre a-şi pi**e**rde avîntul.
perdre son lard *(pop.)* a s**l**ăbi; a **se** ascuţi *(fam.).*
perdre son latin a. a nu mai înţ**e**le**g**e nimic; **b.** a munci în zada**r** la c**e**va.
perdre son maintien a-şi pierd**e** stăpînirea d**e** sine/sîn**g**el**e** rece/cumpătu**l**.
perdre son sang-froid a**-şi** pi**e**rd**e** **s**în**gele** r**ec**e/cumpătu**l**/calmul/stăpîn**irea** d**e** sine.
perdre son sérieux a s**e** înv**es**eli; a **se** deschid**e** **l**a faţă.
perdre toute créance a-şi pi**e**rde cr**e**ditul; a-şi mînca credinţa/lefteria.
perdre une dent a**-i** cădea un dinte.
perdre une occasion a pierde o ocazi**e**.
perdu de dettes dator vîndut.
périr d'ennui a muri d**e** p**l**ictiseală/d**e** urît; a se plictisi **d**e moarte; a nu mai putea de plictiseală.
personne de haut rang persoană sus-pusă.
personne haut placée persoană sus-pusă.
pervertir un texte a denatura un text.
peser à qn. lourd sur les bras a f**i** **o** povară pentru cineva.
peser (lourd) dans la balance a atî**r**na în balanţă; a tra**g**e la cîntar; **a** tra**ge** (**g**reu) în cumpănă.

peser le pour et le contre a cîntări avanta**j**ele ş**i** dezavanta**j**ele; a cintăr**i** şanse**le**; a o întoarc**e**/a o suci p**e** toate feţe**l**e.
peser lourdement sur a av**e**a consecinţ**e** **g**rave asupra.
peser mûrement les choses a r**e**fl**e**cta îndelun**g**.
peser ses paroles a-şi cîntări (bine) vorbele.
peser sur la conscience de qn. a sta cuiva pe conştiinţă; a pr**o**v**o**ca rernuşcâri.
peser sur la décision de qn. a influenţa asupra hotăririi cuiva.
peser sur le cœur de qn. a sta cuiva pe suflet.
pester contre qn. a fi furi**o**s pe cineva.
10
241
péter dans la **main** *(pop.)* a suferi o înfrîn**g**ere; a da chix (intr-o afacere); a da caru**l** de ma**l**; a frin**g**e caru**l**; a o da în ba**r**ă; a **o** pune de mămăli**g**ă; a sc**o**ate b**o**ii din **j**u**g** fără c**o**arne; a s**e** umple de brînză *(fam.).*
péter dans la soie *(pop.)* a s**e** lăfăi în lux.
péter des/les flammes *(pop.)* a fi plin de viaţă/de ener**g**ie/d**e** avînt.
péter du/le feu *(pop.)* a fi plin de viaţă/de ener**g**ie/de avînt.
péter plus haut que son cul/s**on derrière** *(pop.)* a ţinti prea sus.
petit à petit puţin cit**e** puţin; încetu**l** cu încetu**l**; pic cu pic; bob cu b**o**b; picătură cu picătură.
petite es**pèce humaine à tête carrée** *(fam.)* om fără minte.
petitess**e de c**œu**r** meschinărie.
petites**se d'esprit** în**g**ustime de spirit; minte în**g**ustă.
petit-maître om rafinat.
pétrir les jeunes esprits a forma tineretul.
peu à peu puţin cîte puţin; înc**e**tul cu încetu**l**; pic cu pic; bob cu bob.
peu après puţin timp după ac**ee**a; n-a trecut mult şi…; după puţină vrem**e**; nu mu**l**t după aceea.
peu de chose nimica toată; mai nimic; cit să **o**rbeşti un şoarece chi**o**r; nici cît să astupi un cl**o**p**o**t; foaie peste f**o**aie şi **l**a mi**j**loc tufă; pină **l**a g**e**nunchiu**l** broaştei.
peu d**e temps aprè**s v. *peu après.*
peu de temps avant cu puţin timp înainte.
peu m'en chaut puţin îmi pasă; mă d**o**are-n cot/în călcii**e**.
peu ou **point** v. *peu de chose.*
peu ou **prou** mai mult sau mai puţin.
peu s'en faut puţin lipseşte; mai-mai; cît p-aci.
peut-être bien que oui, peut-être bien que non poale da, poate nu; o fi, n-o fi.
pièce à conviction probă.
pièce à pièce bucată cu bucată.
pied à pied pas eu pas; treptat.
pieds et poings liés le**g**at fede**l**eş; cu mîinile **l**e**g**ate *(fig.).*
pierre de touche/d'achoppement piatră de încercare.
pige-moi ç**a**! *(pop.)* ia te uită!
piger **une maladie** *(pop.)* a se căptuşi cu **o** boală.
piger un rhume *(pop.)* a răci.
piger zéral *(arg.)* a nu pric**e**p**e o** i**o**tă; a mi-**1** tăia pe cineva capul.
pilier de cabaret/d'estaminet stîlp de cafenea.
pince-maille z**g**îrie-brînză.
pincer au **demi-cercle** *(ar*g.*)* a **l**ua pe nepre**g**ătite/pe neaşteptate/ca din **o**ală.
pincer de la **harpe** *(pop.)* a fi la zdup/la răc**o**ar**e**.

pincer les lèvres a lua un aer dispreţuit**o**r.
pincer son **italique** *(arg.)* v. *avoir le piment sale.*
pincer un voleur a pun**e** mîna pe un h**o**ţ.
piper les **cartes** a trişa **l**a cărţi.
piquer au **vif** a răni am**o**ru**l** propriu.
piquer des deux a da pinteni calului; a da călciie; a p**o**rni iu **g**alop.
piquer du nez a m**o**ţăi cu capul în pi**e**pt.
piquer la curiosité a aţîţa/a stîrni curiozitatea.
piquer la rogn**e** *(arg.)* v. *e*7f*trer en, colère.*
piquer l'assiette *(fain.)* a **l**ua masa la alţii.
piquer qn. *(pop.)* a pune mina pe un hoţ.
piquer q**n**. **a**u **vif** a răni amoru**l** propriu al cuiva.
24::
piquer son bœuf/s**a chèvre** *(arg.)* v. *entrer en c*o*l*è*re*.
piquer un eliien *(pop.)* a tra**g**e un pui de s**o**mn.
piquer une colère *v. entrer en colère.*
piquer une cris**e** a avea **o** criză de nervi; a-1 apuca panda**l**ii**le**; al apuca/ a-**1** găsi pe cin**e**va toate năbădăile; a-i veni cuiva bîzdîeul/arla**g**ul..
piquer une romance *(pop.)* a tra**ge** u**n** pu**i** de s**o**mn.
piquer une s**èche** *(arg.)* a chiuli d**e l**a şc**o**ală; a tra**g**e la fit.
piquer une tête a **s**e arunca cu capu**l î**nainte.
piquer un fard/un soleil a se înroşi **(**d**e e**moţie).
piquer un laïus *(fam.)* a ţine o cuvîntare/un diseurs.
piquer un roupillon *(pop.)* a tra**g**e **u**n pui d**e** somn.
piqueur d'assiette parazit; lin**g**e-b**l**ide.
pivoter sur ses talons a se răsuci **î**n căldîi**e**.
placer la balle a-şi d**e**zvo**l**ta ar**g**um**e**nt**ele**.
placer qn. a p**r**ocura o slu**j**bă cuiva.
placer ses espérances en qn. a-şi pune năde**j**dea/speranţa în cin**e**va; **a se l**ăsa **î**n năde**j**d**e**a cuiva.
placer son mot a interven**i** într-o discuţi**e**.
placer sous séquestre a pune sechestru.
placer sur le trône a înă**l**ţa/a pune/a **r**idica în scaun.
plaider coupable a declara vinovat pe cineva; a recunoaşte vinovăţia acuzatu**l**ui **(**ş**i** a încerca să-i diminuez**e** vina).
plaider non coupable a d**e**clara un acuzat n**e**vinovat.
plaindre sa peine a-i pă**re**a rău d**e** strădania sa.
plaisanterie de corps de garde glumă grosolană.
plaise à Dieu să d**e**a **D**um**nezeu.**
plaît-il î p**o**ftim?
planche de salut u**l**timă soluţie salvatoar**e**.
planquer ses côtelettes *(arg.)* a se ascund**e**.
planter là a lăsa baltă; a o **l**ăsa **î**ncurcată/moartă-n păpuş**o**i.
planter là qn. a lăsa p**e** cineva mască; a lăsa p**e** cineva cu buzel**e** umf**l**at**e**.
planter le mai/un mai a sădi un copac în cinstea cuiva.
planter ses choux *(fam.)* a-şi ved**e**a de treabă/de drum; a se duce în/ **l**a tr**e**aba l**ui**..
planter son bourdon a prinde rădăcini; **a se** fixa într-un l**o**c; a prinde und**e**va pici**o**r; a-şi face cuib.
planter son poireau a aştepta mu**l**t şi bin**e**; a **i se** urî aşteplind.
planter son regard sur qn. a-şi pir**o**ni privirea asupra cuiva.
planter un chou ***(arg.)*** a **r**ămîne în pană.

planter un clou v. *planter son bourdon.*
planter un drapeau *(fam.)* a tra**ge** ţeapă.
planter un soufflet à qn. *(pop.)* a tra**g**e/a rade/a cîrpi o palmă cuiva.
plaquer le boulot *(pop.)* a pune treaba-n cui.
plat d'épinard peisa**j** prost pictat, c**u** mu**l**t verde.
plein à ras bord pl**i**n ochi.
plein comme un œuf *(fam.)* îndopat; **g**hiftuit; umflat ca un cîrnat.
pleurer à chaudes larmes a plin**ge** cu lacrimi cît pumnu**l**; a plin**g**e eu foc şi pîr**j**ol; a se îneça in lacrimi.
pleurer après qch. *(fam.)* a ce**re** c**e**va cu insist**e**nţă.
pleurer comme une madelein**e/comme une foutâine/comine un veau** a plîn**g**e ca o mireasă; a plin**g**e cu lacrimi cît pumnul; a plin**g**e eu foc şi pîr**jo**l; a se îneca în lacrimi; a-şi scă**l**da **o**chii în lacrimi.
pleurer dans le potage de qn. a plin**g**e p**e** umărul cuiva.
16*
213
pleurer de rire a rîde cu **l**acrimi.
pleurer des larmes de sang a plin**g**e cu lacrimi de sin**ge**.
pleurer le pain qu'on man**g**e a-şi mînca d**e** sub unghie/de sub **tălpi;** a **t**ă**i**a firul de mălai **în o**pt/in patru.
pleurer mis**ère** *(fam.)* a s**e** plîn**ge**/a se văieta de mizerie.
pleurer qn. *(fam.)* a plîn**g**e pe cineva.
pleurer ses fautes a-şi re**g**reta **g**reşeli**e**.
pleurer toutes les larmes **de son corps** a plinge amarnic; **a** nu mai avea lacrimi de plîns; v. ş**i** *faire jouer les grandes eaux.*
pleurer tout s**on soûl** a plin**g**e cu lacrimi c**i**t pumnul; **a** plîn**ge** cu d**o**uă rînduri de lacrimi; a plîn**ge c**u **fo**c **şi pîrjol**.
pleuvoir à cordes/à flots**/à seaux/à torrents a** p**lo**ua cu **g**ă**l**eata/ca d**in** cofă; **a** turna c**u** ciutura; **a** p**lo**ua tor**e**nţial.
pleuvoir comme une vache qui pisse *(pop.)* v. *pleuvoir à cordes/à flots/ à seaux/à torrents.*
pleuvoir des hallebardes v. *pleuvoir à cordes/à flots/à seaux/à torrents.*
plier bagage/ses affaires/son paquet *(fam.)* a s**e** pre**g**ăti de ducă/de plecare; a s**e** cărăbăni; a-şi face c**o**ada colac/bîrz**o**i; v. şi *débarrasser le plancher.*
plier l'échiné a-şi înd**o**i grumazul; **a**-ş**i** înc**o**v**o**ia spinar**e**a.
plier le coude v. *aimer la bouteille.*
plier le(s) genou(x) a se **lă**s**a** în **ge**nunchi; **a** pleca **g**enunchii.
plier le(s) genou(x) devant qn. a se prost**e**rna **în** faţa cu**i**va.
plier l'épaule a sup**o**rta cu r**e**semna**re**.
plier qn. a face p**e** c**i**n**e**va să cedeze.
plier ses chemises *(fam.)* v. a*ller à Crevant.*
plier sous l'ordre a s**e** supune ordinu**l**ui.
plier toilette a o **l**ua **l**a fu**g**ă/la sănătoasa; a o **l**ua d**i**n l**o**c; a-şi lua coada **l**a spina**r**e.
plonger qn. dans la misère v. *mettre qn. sur la paille.*
plonger qn. dans les fers a arunca p**e** cin**e**va **î**n lanţuri.
ployer le dos a se supune cu umilinţă; v. şi *plier l'échiné.*
ployer le(s) genou(x) a p**le**ca **g**enunch**i**i; **a** s**e** lăsa î**n** genunchi.
ployer les genoux devant qn. a **s**e pr**o**st**e**rna în faţa cuiva.
ployer qn. *(lit.)* a frînge rezist**e**nţa cuiva; a îngenunchea pe cineva.
pluie battante pl**o**aie t**o**r**e**nţială.
pluie d'abat aversă.

pluie d’étoiles plo**o**aie d**e** stele.
pluie diluvienne plo**o**ai**e** t**o**renţială.
plumer la dinde a **j**umuli p**e** cineva/un f**r**aie**r** *(fam.).*
plumer qn. a **l**ua şi cămaşa de p**e** c**i**n**e**va.
plumer un pigeon a **j**umul**i** pe cineva/un f**r**aier *(fam.).*
plus d’une fois de mult**e** o**ri;** în repetate/in mai mult**e** rînduri; nu **o** dată.
plus ou moins mai mu**l**t **sa**u mai puţin.
poids plume *(box)* cate**g**oria pană.
point de mire punct de atracţie; ţ**el**.
poire de schnock *(ar*g.*)* mut**r**ă antipatică.
poisser sur le tas *(arg.)* a prinde în fla**g**rant delict.
poisson d’avril păcăleală d**e 1** aprilie.
pomper l’air *(ar*g.*)* **a** plictisi; **a** sicîi.
pomper la soupe à **travers ses moustache**s *(fam.)* a înghiţi supa cu lăc**o**mie.
pont aux ânes rez**o**lvar**e** la mintea c**o**c**o**şului.

porte de s**ortie** p**o**rtiţă de scăpare.
porter à faux a fi inclinât *(despre lucruri).*
porter à la rêverie a îndemna la meditaţie.
porter à la tête a se urca la cap (vinul).
porter amitié à qn. a avea sentimente de prietenie pentru cineva.
porter atteinte a pre**j**udicia; a aduce un pre**j**udiciu cuiva; a pricinui cuiva un rău.
porter au compte de q**n**. a trece în contul cuiva.
porter (qn.) au pouvoir a aduce pe cin**e**va la put**e**r**e**.
porter beau a se ţin**e** bine; a nu-şi arăta vîrsta; a se ţine aban**o**s; sade tot abanos, ţeapăn şi vîrtos.
porter bien son âg**e** v. *parler beau.*
porter bien son bois a s**e** îmbrăca elegant.
porter bien son vin a ţine **la** băutură.
porter bonheur/chance a aduc**e** noroc.
porter comme une châsse a purta **c**a pe m**o**aşt**e**.
porter de l’intérêt à qn. a arăta interes faţă d**e** cineva; a purta interes cui**v**a; a **a**v**ea** interes pent**r**u cineva.
porter des fers a fi priz**o**ni**e**r.
porter des fruits *(lit.)* a da road**e**.
porter des frusques qui ont l’air de sortir du déerochez-moi-ça *(fam.)* a fi îmbrăcat ca de **l**a taica Lazăr.
porter dommage/préjudice a pre**j**udicia; a aduce cuiva un pre**j**udiciu.
porter du noir a se îmbrăca în ne**g**ru; a purta d**o**liu.
porter en terre a duce la **g**r**o**apă; a-i pun**e** cuiva **g**fia pe **g**ură.
porter envie a invidia.
porter juste a avea **e**fect; a nimeri **l**a ţintă.
porter la culotte *(fam.)* a purta pălăria; a-şi ţin**e** bărbatu**l** sub papuc.
porter la guigne a aduce **g**hinion.
porter la main sur qn. a ridica mîna asupra cuiva; a **l**ovi pe cin**e**va.
porter la poisse *(pop.)* **a** fi p**ro**st dispus; a fi în toane rele.
porter la tête haute a ţin**e** fruntea sus.
porter la, vie a da viaţă.
porter (de) l’eau à la rivière/à la mer a căra apă b< fînlîn**a**/**l**a rîu; a duc**e** lemne **la** pădure; a căra piet**r**e la munte; a căra soarel**e** cu obo**rocu**l**.**

porter Ie coup de grâce a da **l**ovitura de **g**raţi**e**.
porter le coup fatal a da lovitura de moarte.
porter le deuil a. a purta doliu; a se îmbrăca în n**e**gru; **b.** *(arg.)* a face **re**clamaţi**e**; a bă**g**a o plîngere.
porter le deuil de sa blanchisseuse a **a**ve**a** rufele murdar**e**.
porter l**e deuil de ses illusions** *(fam.)* a-şi pierde iluziile.
porter le drapeau a fi deschizăt**o**r d**e** drumuri.
porter le fer dans la plaie *(fi*g. *lit.)* a fol**o**si mi**j**l**o**ace ener**g**ice.
porter le fer et la flamme dans un pays a trece **o** ţară prin foc **şi** sabi**e**; a face pîr**jo**l; a trece **su**b tăişul săbiei.
porter l**e pet contre qn.** *(arg.)* a bă**g**a o pl**î**n**g**ere; a face reclamaţi**e**.
porter les bouteilles a duc**e** ouă-n **p**o**ală**.
porter les chiens *(fam.)* **a** purta b**r**eton.
porter malheur a aduc**e** ghinion.
porter ombrage à qn. a stîrni invidia cuiva.
porter. plainte a face **r**ec**l**amaţie; a băga o plîn**g**er**e**.
porter préjudice a aduc**e** pagubă cuiva.
245
porter qn. au pina**cle** a ridica p**e** cineva în slăvi; a sui pe cineva în slava cerului.
porter qn. aux nu**e**s a ridica pe cineva în slăvi; a sui pa cineva în slava cerului.
porter qn. dans son cœur a a**v**ea pe cine**v**a la inimă; a purta pe cine**v**a în suflet.
por**ter qn. en triomphe** a duce/a purta pe cine**v**a în triumf.
porter qn. sur ses **épaule**s/**sur son dos** a duce p**e** cin**e**va în spinare; a lua/a duce/a purta în cîrcă.
porter remède a remedia; a vind**e**ca; a l**e**cui.
porter sa croix a-şi duce/a-şi purta crucea *(fig)',* a-şi suporta cu resemnare necazurile.
porter secours a da a**j**ut**o**r.
porter ses cheveux dans le dos a-şi **l**ăsa părul pe spate.
porter ses pénates dans **tel endroit** *(fam.)* a s**e** instala und**e**va.
porter sur les nerfs/sur le système *(fam.)* a călca pe cineva p**e** bătătură/pe coadă/pe picior/p**e** ne**r**vi.
porter témoignage a depune mărturie.
porter un corps en terre a înmormînta p**e** cineva; a duc**e** la **g**r**o**apă: a-i pune cuiva g**l**ia p**e** gură.
porter un coup a da o lovitură.
porter un coup de barre *(fam.)* **a** schimba **brusc** di**re**cţia/comportarea.
porter une bague au doigt a tra**g**e profit din ce**v**a.
porter une botte à qn. a pune p**e** cineva **î**n încurcătură cu **o** întrebare; a încuia p**e** cineva cu **o** într**e**bare *(fam.).*
porter un toas**t a** ridica/a ţine un toast.
porter un verre à la santé de qn. a bea **î**n sănătatea cuiva; **a** ridica paharu**l**.
portez armes! la umăr, **ar**m'**!**
portez vos **coquilles ailleurs** caută p**e altul;)** asta **s**ă **i-o s**pu**i** lui mutul; haida-de!; **la** alţii!
poser des ventouses a pun**e** v**e**ntuz**e**/pahare.
poser la chique *(pop.)* v. *aller a Crevant.*
poser le masque a-şi scoat**e** masca; a-şi da arama p**e** faţă.
poser les armes a d**e**pun**e** arme**l**e; a capitula; a se da bătut**.**
poser les fondements a pune temeli**e**.

poser pour la **galerie** *(fam.)* v. *affecter de grands airs.*
poser sa **candidature** a-şi pun**e** candidatura.
poser sa chique et faire le mort *(arg.)* v. *avaler sa langue.*
poser ses conditions a pun**e** condiţii.
poser s**es fe**ss**e**s *(pop.)* a s**e** aş**e**za.
poser une colle à qn. *(fam.)* v. *porter une botte à qn.*
poser une question à qn. a pune cuiva o întrebare.
poser un lapin *(ar*g*)* a **trage** clapa; a da p**l**asă; a nu veni **l**a întî**l**nire.
possédé du diable om stăpîni**t** d**e** pasiuni.
posséder le pactole v. *avoir la bourse ronde.*
posséder qn. corps et âme/jusqu'au trognon *(fam.)* a duce pe cine**v**a de nas; a fac**e** pe cin**e**va să **j**oace după cum îi cîntă; a **j**uca pe cineva pe d**eg**et**e**; a-i pun**e** cuiva funia în coarne; a-i tra**ge** cui**v**a un trombon.
pot san**s anses** p**e**rsoană dificilă.
poudre de perlimpinpin l**e**ac de şarlatan.
***:>«;* pouffer de rire** a pufni în rîs; a-**1** bufni pe cin**e**va rîsul; a bufni în rîs; a-1 umfla pe cineva rîsul.
pour ainsi dire chipuri**l**e; dragă/dră**g**ulilă Doamne; vezi D**o**amne; ca sâ zic aşa; ca să mă exprim astfel.
pour ce qui est de în ceea ce pri**v**eşte; cît d**e**spre; cu privi**r e l**a.
pour de bon d**e**-a binelea; de-adevărat.
pour des prunes d**o** fl**o**rile mărului; de flori de cuc; de c**i**n tecu**l** cucului.
pour la circonstance în aceste c**o**ndiţii; în cazul acesta; dacă aşa stau **l**ucruril**e**.
pour la cocarde *(pop.)* v. *pour des prunes.*
pour la frime de formă.
pour l'amour d**e l'art** de dra**g**ul/am**o**rul arfei.
pour l'amour du ciel! pentru nume**l**e lui Dumnezeu!
pour la **peau** *(arg.)* v. *pour des prunes.*
pour le compte de qn. cu pri**v**ir**e** la cineva.
pour le coup de data as fa. **—pour le plaisir** din capriciu; aşa, de-al dracu**l**ui *(pop.).*
pour le quart d'heure pentru m**o**ment.
pour le roi de Pruss**e** v. *pour des prunes.*
pour les beaux yeux de qn. de dra**g**ul cuiva; v. şi *pour des prunes.*
pour les capucins *(arg.)* v. *pour des prunes.*
pour l'heure pentru moment.
pour l'instant pentru moment.
pour l'ordinaire ce**l** mai ades**e**a.
pour lors dacă **e**st**e** aşa; în ac**e**st caz.
pour ma part din part**e**a mea; în ce mă priveşte; cît despre mine.
pour mon compte din partea mea; în ce mă priveşte; cit despre mine. *t*
pour peau de balle v. *pour des prunes.*
pour quelle raison? pentru care m**o**tiv?
pour qui me prenez-vous? drept cine mă iei?
pourquoi diable...? de c**e** dracu/naiba...?
pourquoi pas? de ce nu?
pour renfort de potage pe deasupra; c**o**lac peste pupăză.
pour rien au monde pentru nimic în **l**ume; cu nici un preţ.
poursuivre en justice a acţiona în **j**ustiţie; a reclama pe cineva **j**ustiţie**i**.
poursuivre qn. dans ses derniers retranchements a urmări pe cineva

pînă-n pînzele a**l**be.
poursuivre qn. l'épée dans les reins a pune cuiva sula-n c**o**astă; a pune cuiva cuţitu-/unghia-n gît; a bă**g**a cui**v**a cuţitul în **g**ît; a strîng**e** mîţa de coadă.
poursuivre son chemin a-şi c**o**ntinua drumul; a ţine drumul înainte.
poursuivre un but a urmări un sc**o**p.
pour sûr *(înv.* sau *pop.)* în mod si**g**ur/cert.
pour toujours pentru totdeauna.
pour tout dire... p**e** scurt...
pour toute éventualité pentru orice eventualitate.
pour tout l'or du monde pentru t**o**t aurul din lume; pentru nimic **în** lume; cu nici un preţ.
pour une bouchée/un morceau de pain pentru nimica t**o**ata.
pour une part pe de o parte.
247
pour une rais**on ou pour une autre** dintr-un m**o**tiv sau altu**l**.
pour un oui, pour un non pentru f**l**eacuri; pentru nimica toată.
pour vous en donner une idée ca să-ţi faci o **id**e**e**.
pousse**r à l**a **révolte** a aţ. îta la revo**l**tă.
pousser à la roue a împinge la **r**oată cu cin**e**va; a pun**e** umărul (la roată).
pousser comme un champignon a răsări ca ciup**e**rci**l**e (după pl**o**aie).
pousser comme un chêne *(fam.)* a creşte falnic ca un st**ej**ar.
pousser des cris de Mélusine/d'ortraie/de putois a ţipa ca din gură de şa**r**pe.
pousser des **cr**is **de paon** a scoat**e** ţipet**e** ascuţit**e**.
pousser des soupirs a ofta din adincu**l** rărunchilor.
pousser les ch**ose**s **au noir** a vedea totul/**l**ucruril**e î**n n**eg**ru.
pousser les hauts cris a. a prot**e**sta sus **şi** tare; **b.** a se văicări.
pousse**r le verrou** a pune zăvorul.
pousser qn. à bout v. *courir à qn. sur l'haricot.*
pousser sa **pointe** a urmări un scop.
pousser son avantage a profita d**e** ocazie; a pr**i**nd**e** mom**e**ntul.
pousser son travail v. *abattre de la besogne.*
pousser trop loin l**e**s ch**o**s**es** a împin**ge** luc**r**urile pr**e**a depa**r**te.
pousser un coup de gu**eu**l**e a.** a sc**o**ate un ţipăt; **b.** a cînta tare.
pousser un cri a sc**o**ate un ţipăt.
pousser une botte à **qn.** v. *porter une botte à qn.*
pousse**r un** s**oupir** a scoate un oftat/un suspin.
pousse ta **viande!** *(pop.)* mişcă-te!
pouvoir aller se faire cuire un œuf *(fam.)* a s**e** duce dracu**l**ui; a se duce la toţi dracii.
pouvoir aller se rhabiller *(fam.)* a nu av**e**a st**o**fă de acto**r**.
pouvoir faire son testamen**t** *(fam.)* a fi p**e** ducă; a-**i** mer**g**e rău (cu sănătatea); a nu o (mai) duc**e** mult; a suna a oală.
pouvoir pas**ser derrière une affiche** sa**ns l**a **décoller** a fi slab ca un ţîr/ca un o**g**ar; a fi uscat toacă/ca toaca/ca iasca; a fi **g**ras ca sc**o**rpia/ca **g**ratia; a i**eş**i ca ciinel**e** din iarnă.
pouvoir se **fouiller** a se sc**o**bi în dinţ**i** d**e** un **l**ucru; a nu se sinchisi de nimic; a nu-i păsa nici cit ne**gr**u sub unghie; a pune căciula pe-o sprinceană; a-i păsa cuiva ca de zăpada d**e** anţărţ *(fam.).*
pouvoir toujours s'**aligner** *(pop.)* a nu fi în stare să ţină piept.
pouvoir toujours s**e brosser** *(fam.)* v. *perdre sa peine.*

pouvoir toujours s**e gratter** *(pop.)* a nu mai tra**g**e nici o nădejde.
pouvoir toujours **se l'accrocher** *(pop.)* a s**e** şt**er**g**e** p**e** bot; v. şi *en rester sur sa faim.*
pouvoir toujours s**e taper** *(fam.)* a aştepta mult şi bin**e**; a i se u**r**i aşt**e**ptînd.
pratiquer toutes **les rubriques possible**s *(fam.)* a fac**e** tot s**o**iul de coţcării.
pratiquer une levure *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
pratiquer un **métier** a practica/a pr**o**fesa **o** meseri**e**.
prêcher dans **le désert** *(fam.)* a v**o**rbi/a predica în pustiu; a-şi bat**e**/a-şi răci gura degeaba/de pomană; a-şi toci gura în zadar; a vorbi de-a surda.
prêcher d'exemple a da exemplu prin fapte; a da pildă vie.
prêcher pour sa **chapelle/pou**r **son sai**n**t** *(fum.)* a şi apă**r**a propriil**e** interese.
précipiter ses **pa**s a grăbi pasul; a mări compasul *(fam.).*

prendre à bail a lua cu chirie.
prendre à bras-le-corps a. a înşfăca pe cineva; **b.** a lua iu piept **g**r**e**utăţile.
prendre à contresens a înţe**l**e**g**e **g**reşit.
prendre acte de qeh. a **l**ua act d**e** c**e**va.
prendre à droite a **o l**ua **l**a dreapta.
prendre à droite et à gauche *(fam.)* a **l**ua cu amîndouă mîinile.
prendre à garant a **l**ua p**e g**aranţi**e**.
prendre à gauche a o lua/a coti **la** stînga.
prendre à l'entreprise a **l**ua în antr**e**priză.
prendre à partie a ataca p**e** cin**e**va.
prendre appui sur qn. a s**e** sp**r**i**j**ini p**e** cin**e**va; a găsi spri**j**in/ajutor **l**a cineva.
prendre à **son** com**pt**e,' a **l**ua asup**r**a sa/p**e** s**e**ama sa.
prendre à tâche de a s**e** strădui să; a **se** an**g**a**j**a să.
prendre à témoin a ch**e**ma ca mart**or**.
prendre au dépourvu a **l**ua p**e** nepre**g**ătite/pe n**e**aşteptate/ca din **o**a**l**ă; a lua p**e** cineva fă**r**ă veste.
prendre au piège a prind**e î**n cursă; a p**r**inde pe cineva î**n** plasă.
prendre au sérieux a **l**ua în serios.
prendre au tragique a **l**ua în tra**g**ic; a-şi pune/a lua c**e**va la inimă.
prendre barre sur qn. a influ**e**nţa p**e** cin**e**va; a domina pe c**i**neva.
prendre bien la plaisanterie a şti d**e** glumă.
prendre bien une chose a lua **î**n nume d**e** bin**e**.
prendre bonne tournure a lua **o** întorsătură bună.
prendre bouche avec qn. a lua le**g**ătura/contact **c**u cineva; a intra în atin**ge**r**e** cu cin**e**va.
prendre congé de qn. a-şi **l**ua **r**ămas bun; a-şi **l**ua ziua bună.
prendre conscience de... a-şi da seama de...; a înţe**l**e**g**e...
prendre conseil de qn. a **se** sfătui/a se consulta c**u** cineva.
prendre contact avec qn. v. *prendre bouche avec qn.*
prendre corps a s**e** înfiripa; a p**r**inde contu**r**.
prendre courage a-şi fac**e** cu**r**a**j**.
prendre créance à qch. a da c**rezar**e **la** c**e**va.
prendre d'assaut a **l**ua cu asalt.
prendre date a f**i**xa **o** intîlni**r**e.

prendre de grands airs v. *affecter de grands airs.*
prendre de la barbe *(fam.)* a înainta în virstă; a-1 a**j**un**g**e zilel**e**.
prendre de la bouteille *(fam.)* a înainta în virs**t**ă; a-1 a**junge** zilele.
prendre de la brioche *(fam.)* a face burtă; a se in**g**răşa.
prendre de l'âge a înainta în vîrstă; a-1 a**j**un**ge** zilele.
prendre de la graine a **l**ua **c**a exemplu.
prendre de l'ascendant sur qn. a. a d**o**mina pe cineva; a avea influenţă asupra cuiva;
b. a avea un avanta**j** asupra cuiva.
prendre de l'avance a **o l**ua/a apuca înainte; a depăşi.
prendre de la vitesse a **l**ua vit**e**ză.
prendre de l'embonpoint *(fam.)* a prind**e** carne; a lua p**ro**porţii; a face burtă; **a** s**e** î**ngr**aşă.
prendre de mauvais plis a căpăta deprinderi proaste.
prendre des airs penchés *(ir.)* a **l**ua **u**n a**e**r **g**îndit**o**r/visător; a fi d**us** c**u** m**i**nt**e**a.
prendre des bains de soleil a fac**e** pla**j**ă.
prendre des forces a se întăr**i**.
249
prendre des **formes** *(fam.)* a se îngraşă; a prinde carn**e**; *a* lua proporţii; a face hurla.
prendre des **gants** a se purta at**e**nt/cu mănuşi; a trata pe cine**v**a cu mănuşi.
prendre des licences/des **libertés avec** q**n**. a se întinde la caşcaval.
prendre des mesures/des précautions a lua măsuri.
prendre des mitaines avec qn. v. *prendre des gants.*
prendre des nouvelles de qn. a s**e** informa asupra cuiva.
prendre des renseignements a cule**g**e informaţii.
prendre de travers a lua luc**r**uri**le** pe d**o**s.
prendre de vive force a lua cu asa**l**t.
prendre du bon temps a se distra; a se amuza; a p**e**trece.
prendre du carat *(pop.)* a înainta în vî**r**stă; a-**1** a**j**unge zilele.
prendre du champ a-şi **l**ua vint.
prendre du corps/du poids a fac**e** burtă; a **s**e în**g**raşă.
prendre du **galon** *(fam.)* a înainta în **g**rad; a fi avansat/pr**o**m**o**vat.
prendre du mouvement/de l'exercice a face mişcare.
prendre du repos a se odihni.
prendre du retard a **r**ămîne în urmă; a întîrzia.
prendre du ventre *(fam.)* v. *prendre de l'embonpoint.*
prendre effet a int**r**a în vi**g**oare.
prendre en affection a îndră**g**i.
prendre en bonne part a **l**ua în num**e** d**e** bin**e**.
prendre en considération a lua **î**n comidera**re**.
prendre en écharpe a **l**ovi oblic; a ciocni.
prendre en filoche *(arg.)* a fi**l**a pe cineva.
prendre en flagrant délit a p**r**inde **î**n fla**g**rant delict.
prendre en gage a **l**ua zălo**g**.
prendre en location a **l**ua c**u** chirie.
prendre en main qch. a-şi **l**ua **r**ăspund**e**r**e**a.
prendre en mauvaise part a **l**ua în num**e** d**e r**ău.
prendre en patience a suporta cu răbdare.
pren**dre exemple sur qn.** a **l**ua **exe**mp**lu** de **l**a cineva.
prendre fait et cause pour qn. a int**e**rveni pentru cineva; a **l**ua partea cuiva; a îmbrăţişa cauza cuiva; **a** fi trup şi suflet pentru cineva**.**
prendre femme a se însura.

prendre feu a. v. *entrer en colère;* b**.** a se **î**ndră**go**sti; a-i cădea cu drag; **c.** a s**e** entuziasma.
prendre fin a **l**ua sfirşit.
prendre forme a înc**e**pe să se contur**e**z**e**.
prendre froid/mal a **r**ăci.
prendre garde a fi atent; a bă**g**a de seamă; a **l**ua seama; a avea gri**j**ă.
prendre goût à une chos**e** a prinde **g**ust d**e** ceva.
prendre haleine a **r**ăsufla.
p**rendre hauteur** a b**e**a din sticlă; a turna di**re**ct în gît.
prendre heure a fixa o**r**a unei întîlniri; **a** fixa **o** întîlnir**e**.
prendre jour a fixa ziua unei întî**l**niri.
prendre la balle au bond a pr**o**fita d**e o**cazie; a prinde momentu**l**.
prendre l**a barbe** *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
prendre la barre a fi în capu**l** bucat**el**or; a ţin**e** frîn**el**e.
prendre la bisque a fi arţă**go**s; a avea draci; a fi cu draci/cu dracu**l** in el.
pr**endre la casaque** *(ar*g.*)* a se che**r**cheli; a se afuma; a-şi fac**e** plinul *(ir.)*; a da **l**a moară; a s**e** coc**l**i turtă; **a** se fac**e** ţuşcă; a o lua în cloanţă; a a**j**unge la tinichea.
250
prendre la chèvre a-i sări ţandăra/muşfarul/bîzdîcul *(fam.);* a s**e** iuţi ca ardeiul; a-**i** da cuiva b**o**rşul în foc *(fam.);* a-i veni cuiva muştarul **l**a nas *(fam.);* **a** i s**e** sui cuiva piperul la nas *(fam.);* a-i ven**i** arţa**g**u**l** *(fam.).*
prendre la cigale/le rossignol *(arg.)* v. *prendre la casaque.*
prendre la clé des champs aşi **l**ua **l**timea-n cap; a-şi **l**ua cîmpii; **a s**e duc**e** în lumea albă/**l**ar**g**ă; v. şi *déguerpir sans demander son reste.*
prendre la cours**e** a o lua **l**a fu**g**ă/la sănătoasa; a o cîrpi/a o croi/a o rad**e**/a o împun**g**e/a o tuli la fu**g**ă; a o dosi; a o impătura; a o lua din loc; a-şi lua coada **l**a spinare; a lua crîn**g**ul în cap.
prendre la défense de qn. a lua apărarea cuiva.
prendre la fuite v. *prendre la course.*
prendre la goutte a tra**g**e o duşcă; a-şi uda **g**îful.
prendre la hauteur du soleil *(pop.)* a b**e**a din sticlă; a turna direct în **g**ît.
prendre l'air *(fam.) a.* a ieşi la aer; a lua a**e**r; **b**. **a** o **l**ua la fugă/la sănătoasa; a **o l**ua din **l**oc; **a** lua crin**g**u**l** în cap.
prendre la lune avec ses dents v. *courir aux quatre cent mille diables.*
prendre la mer *(mar.)* a se îmbarca; a ieşi/a porni în lar**g**.
prendre la mouche a-i sări ţandăra/muştarul/bîzdîcul *(fam..);* a se iuţi ca ardeiul; a-i da cuiva borşul **i**n f**o**c *(fam.)***; a-i** veni cuiva muştarul **l**a nas *(fam.); a.* i se sui cuiva piperul **l**a nas *(fam.);* a-i veni arţa**g**ul *(fam.).*
prendre langue avec qn, a lua **l**e**g**ătura/c**o**ntact cu cineva; a intra în **l**e**g**ătură c**u** cineva.
prendre la parole a **l**ua cuvîntu**l**.
prendre la pipe/la pipette *(pop.)* a încasa o chelfăneală/**o** mamă de bătaie/**o** sfîntă de bătaie; a lua un caftan; a-şi **l**ua merticul; a căpăta **o** bătaie bună/zdravănă/sănătoasă.
prendre la piquette *(pop.)* a o lua pe coa**j**ă.
prendre la place de qn. a lua **lo**cu**l** cuiva.
prendre la plume a se apuca d**e** scris; a deveni scriit**o**r.
prendre la porte *(fam.)* **a** s**e** retrage; a pleca.
prendre la poudre d'escampette aşi lua tălpăşiţa/va**l**ea; a spăla/a **ra**d**e**

putina; a-şi lua picioare**le l**a spinare; a da bir cu fu**g**iţii; a-şi face coada c**o**lac.
prendre la queue a se aşeza în ultime**l**e rînduri.
prendre la relève a prelua ştaf**e**ta.
prendre la tangente *(fam.)* **a.** a ieşi din încurcătură p**e** căi ocolite; **b.** a **o** şter**g**e; a spă**l**a/a rad**e** putina; a-şi lua traista-n băţ; a **o** întinde; a o tăia; a se duce duluţă.
prendre la tête a mer**g**e în frunte; a prelua conducerea.
prendre la vie/une chose par le bon côté/du bon côté/par le bon bout a lua partea bună a vieţii/a lucruril**o**r.
prendre l'eau *(fam.)* a lua apă la **g**aloşi.
prendre le bon chemin a apuca pe calea cea bună.
prendre le camp *(fam.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
prendre le chan**ge** a se lăsa indus în **e**r**o**are; v. şi *couper dans le pont.*
prendre le chemin de Niort *(pop.)* a lua pe „nu" în braţe.
prendre le chemin des écoliers *(fam.)* a lua calea cea mai lun**g**ă; a merge pe drumul cel mai oc**o**lit.
pren**dre** l**e chemin le plus long** v. *prendre le chemin des écoliers.*
prendre le collier a se înhăma **l**a o tr**e**abă **g**rea.
25]
prendre le contre-pied a lua atitudin**e** p**o**trivnică; a susţine contrariul.
prendre le coup a căpăta îndemînar**e**.
prendre l'écuelle aux dents *(fi*g. *fam.)* a începe d**ej**unul.
prendre le dessus a av**e**a precăd**e**re/prioritate/întiietat**e**.
prendre le deuil a se îmbrăca în d**o**liu.
prendre le dur *(pop.)* a lua t**re**nu**l**.
prendre le frais a lua aer; a **ie**ş**i l**a a**e**r.
prendre le froc a s**e** călugări.
prendre le hau**t ton** a **l**ua p**e** cineva de sus; a fi ar**og**ant.
prendre le large *(fam.)* a-şi lua tălpăşiţa/valea; a spăla putina**.**
prendre i**e lit** *(fam.)* a cădea la pat.
prendre le maq**u**is a **l**ua calea cod**r**ului; a **l**ua c**r**în**g**u**l** în cap.
prendre le mauvais air a s**e** mo**li**psi.
prendre le mors aux dents a**.** *v. entrer en colère;* **b**. a se pun**e** r**e**pede pe treabă; a intra în vit**e**ză; a-şi **l**ua vînt.
prendre l'encensoir a tămîia/a lin**g**uşi p**e** cin**e**va; a cinta cuiva osanale.
prendre le parti de qn**.** a lua partea cuiva *(fig.);* a-i ţin**e** cuiva parte; a ţin**e** cu cin**e**va.
prendre le pas sur qn. a i-o lua cuiva **î**naint**e**; a întrec**e** pe cineva; a **o** apuca înainte.
prendre l**e** Pircc **pour un homme** *(lit.***)** a **l**ua **o** ci**o**ară drept p**o**rumbel.
prendre le plus court a o **l**ua p**e** drumu**l** cel mai scurt; a lua drumu**l** cel mai scurt spre.
prendre le plus long v. *prendre le chemin des écoliers.*
prendre le **pouls à qn.** a **l**ua cuiva pulsu**l**.
prendre le repas a lua masa.
prendre le ris**qu**e a-şi **l**ua riscu**l** asupra sa.
prendre les armes a **r**idica arme**le**; a se pre**g**ăti de luptă.
prendre les choses à la blague *(pop.)* a lua lucruri**le** în **g**lumă; a-i păr**e**a cuiva lucru de şa**g**ă.
prendre les chos**es à l**a **légère** a lua **l**ucruri**le** uşor/cu uşu**r**inţă; a trece uş**o**r peste lucruri; a privi/a trata cu uşurinţă.
prendre les choses comme elles viennent (et le monde comme il **est) a**. a lua lucrurile aşa cum sînt; **b.** a aprecia **l**ucrurile **l**a **j**usta lor va**l**oare.

prendre les choses en douceur a nu s**e** simţi **j**ignit d**e** ceea ce se întîmp**l**ă sau se spune.
prendre les cross**es/les patins** *(arg.)* a lua apărarea cuiva.
prendre les **dés** *(arg.)* a **l**ua cuvintul.
prendre le(s) devant(s) a trece înaintea a**l**tuia.
prendre les eaux a fac**e** o cu**r**ă d**e** ap**e** minerale.
pren**dre les fièvres** a căpăta fri**g**uri.
prendr**e les i**n**térêts de** q**n**. a susţine interesele cuiva.
prendre les paroles **de qn. à l'envers** *(fam.)* a răstălmăci cuvintele cuiva, a le **l**ua pe dos.
prendre les rênes a lua iu mină frînele.
pren**dre l'état de** q**n**. a vedea in ce ape se sca**l**dă cineva.
prendre le taureau par les cornes a lua tauru**l** d**e** c**o**arne.
prendre le tem**p**s **comme** i**l vient a.** a lua lucruri**le** aşa cum sînt; h. a aprecia lucrurile la **j**usta **l**or va**l**oare.
prendre l**e temps** qu**e** ça **prendra et coûter ce que** ç**a coûtera** a merita osteneala; a lace *(fam.).*
prendre l**e t**is**o**n pa**r o**ù i**l brûle** a începe de la coadă.
prendr**e le tour**n**ant** v. *changer de batteries.*
252
prendre le train onze *(pop.)* a mer**g**e pe j**o**s/apost**o**leşle.
pren**dre** le **travail** à **bras-le-corps** a se apuca v**o**iniceşte de treabă.
prendre le vent a vedea/a simţi dincot**r**o bate vtntul.
prendre le voile a intra la mănăstire; a se face călu**g**ăriţă.
prendre l'initiative a **l**ua iniţiativa; a fac**e** dîră prin barbă.
prendre l'occasion au**x cheveux** a profita de **o**cazie; a prinde momentul.
prendre l'oiseau au nid a lua pe nepre**g**ătite/pe neaşteptat**e**/ca din **oal**ă.
prendre l'ombre pour le corps a lua o ci**o**ară drept p**o**rumbel.
prendre mal une chose a lua în nume de **r**ău.
prendre Martre/Martin pour Renard a lua o cioară dr**e**pt porumbe**l**.
prendre mauvaise tournure a **lu**a **o** întorsătură **r**ea.
prendre mesure d'un paletot de sapin *(pop.)* v. *aller* ***à*** *Crevant.*
prendre naissance a lua naştere/fiinţă.
prendre note de qch. a lua notă/act d**e** ceva.
prendre ombrage de qn./qch. a d**e**veni bănuito**r** faţă d**e** cineva/ceva.
prendre part a **l**ua parte.
prendre parti contre qn. a se declara împ**o**tri**v**a cuiva.
prendre parti pour qn. a lua apărarea cui**v**a.
prendre patience a se înarma cu răbdare; a avea răbdar**e**.
prendre peur a se speria.
prendre pied a prinde undeva pici**o**r; a s**e** fixa într-un l**o**c; a prinde rădăcini.
prendre place a lua loc.
prendre plaisir à faire une chose a face cu plăcer**e** un lucru.
prendre plaisir à une chose a-i lace plăcere un lucru; a-i ii dra**g** sa facă c**e**va.
prendre pour argent comptant a **o l**ua de bună.
prendre pour épouse a **l**ua d**e** nevastă.
prendre pour époux a lua d**e** bărbat.
prendre pour son rhume *(arg.) v. prendre une dérouillée.*
prendre prétexte a pretexta.
prendre qch. à cœur a. a pune ceva la inimă; **b.** a s**e** interesa în m**o**d deosebit de c**e**va.
prendre qch. à la rigolade *(fam.)* a lua ceva în rîs/în **g**lumă.

prendre qch. de confiance a **l**ua c**e**va pe încredere.
prendre qch. pour article de foi *(lit.)* a lua drept literă de evan**g**helie/ d**e l**e**ge**.
prendre qch. sous son bonnet *(fam.)* **a.** a-şi lua răspunderea; **b.** a ac" ţi**o**na din pr**o**prie iniţiati**v**ă.
prendre qch. sur soi a lua asupra sa un lucru.
prendre qch. su**r**/à **son compte** a lua asupra sa u**n** lucru.
prendre qn. à contre-poil/à rebrous**se-poil** a nu şti cum să iei pe cineva.
prendre qn. à la gorge a lua p**e** cineva d**e g**uler/de **g**ît/de piept; a pune cuiva mîna-n piept; a lua pe cineva de ber**eg**ată.
prendre qn. à partie a scoat**e** pe cineva vin**o**vat; a se lua/a se le**g**a de cineva; a-i căşuna pe cineva; a apuca/a lua pe cineva **i**n un**g**hii.
prendre qn. à témoin a lua pe cin**ev**a drept mart**o**r.
prendre qn. au collet *(fam.)* v. *prendre qn. à la gorge.*
prendre qn. au débotté *(fam.)* a lua pe cineva în primire de cum s**o**seşte; **a** nu**-i** d**a c**u**iva** timp nici să răsufle.
prendre qn. au mot/au sérieux a lua p**e** cineva în seri**o**s.
prendre qn. au saut du lit a lua pe cineva din straie.
prendre qn. de court a lua pe n**e**pregătit**e**/pe neaşteptate/ca din **o**ală.
25:
prendre qn. do liant a l**ua** pe cineva d**e** sus; **a fi** ar**og**ant; **a se** uita **l**a cineva ca din pod.
prendre q**n**. **de vitesse** v. *damer le pion à qn.*
pren**dre** q**n**. **en amitié** a-i arăta cuiva prietenie; a s**e** împrieteni cu cine**v**a.
prendre q**n**. **en charge a se** ocupa de cin**ev**a.
pren**dre** q**n**. **en chasse** a porni în urmărirea cuiva.
prendre qn. en faute/en défaut a prinde pe cineva cu mîţa-n sac; **a** prinde p**e** cineva cu ocaua mică; a prinde p**e** cin**e**va asupra faptului; a da cu toaca pest**e** cineva.
pr**e**n**dre qn. en grippe** *(fam.)* a **n**u av**e**a pe cin**e**va la inimă/la st**o**mac; a nu putea mistu**i**/suferi pe cineva; a nu-i plăcea mutra/ochii cuiva**.**
prendre qn. en haine a prinde u**r**ă p**e** cin**e**va.
pr**endre qn. en horreur** ai fi **g**r**o**ază d**e** cineva; a avea oroare de cineva.
prendre qn. en main *(fam.)* a s**e o**cupa de cineva.
prendre qn. en pitié ai fi milă/a av**e**a milă de cin**e**va.
prendre qn. en queue *(inv.)* **a a**t**ac**a p**e** cineva p**e l**a spat**e**.
prendre qn. la main dans le sac v. *prendre qn. en faute/en défaut.*
prendre qn. par la **bande** *(fam.)* a **l**ua pe cineva p**e** oco**l**it**e**.
prendre qn. par la douceur a lua p**e** cin**e**va cu binişoru**l**/cu bine**le**.
prendre qn. par la famine a tăia/a **l**ua cuiva apa d**e** la moară.
prendre qn. par le bec a face pe ci**ne**va de **r**uşine/d**e** rîs/de ocară.
prendre qn. par les bons sentiments a atin**g**e pe cin**e**va **l**a coarda sensibi**l**ă.
prendre qn. par s**on endroit/point faible** a atin**g**e p**e** cineva la coarda sensibilă.
prendre qn. par tous **les bout**s **a** lua pe cin**e**va în f**el** şi chip.
prendre qn. pour dupe v. *avoir qn. jusqu'à l'os.*
prendre qn. pour un autre a lua p**e** cin**e**va dr**e**pt altul; a confunda p**e** cineva.
prendre qn. sans vert a **l**ua p**e** cineva fără vest**e**/ca din oa**l**ă.
prendre qn. sous sa protection a **l**ua pe cineva sub aripa sa/sub ocr**o**tire.
prendre qn. sur le fait v. *prendre qn. en faute/en défaut.*
prendre qn. su**r le tas** v. *prendre qn. en faute/en défaut.*

prendre qn. sur un ton bien haut a lua p**e** cineva d**e** sus; a fi aro**g**ant.
prendre racine a prind**e** rădăcini; a se fixa într-un **l**oc.
prendre sa **retraite** a ieşi **l**a pensie.
prendre sa volée a. a-şi lua zb**o**rul; **b.** a se emancipa.
prendre s**e**s **aises** *(fam.)* a s**e** instal**a** ca **l**a e**l** acasă; a nu se **j**ena.
prendre ses **cliques et ses claque**s *(fam.)* a-şi **l**ua/a-şi strîn**g**e catrafusele; a s**e** cărăbăni; a muta cami**o**nu' *(arg.).*
prendre s**e**s **jambes** à **son cou** *(fam.)* aşi lua picioare**l**e la spinar**e**; a o **l**ua la picior; v. şi *déguerpir sans demander son reste.*
prendre ses mesures/ses **dimensions/précautions** a-şi lua toat**e** măsurile.
prendre ses quartiers chez qn**./quelque part** a se instala **l**a cineva/ undeva.
prendre soin a avea **g**ri**j**ă.
prendre son courage à deux mains aşi lua inima-n dinţi; a **se** face din iepur**e** leu; a-şi lua curaj.
prendre son essor a. a-şi lua zb**o**ru**l**; **b.** a se emancipa.
prendre son mal en **patience** a răbda în tăc**ere**.
prendre son origin**e/sa source** a-şi trage **o**bîrşia; a-şi tra**ge** neamul din.
prendre so**n par**t**i d'une chose** a se **o**bişnui cu ide**e**a; a **s**e resemna.
prendre sou pied a avea o satisfacţie/**o** plăcere.
2~i
prendre son sac et ses quilles a. a se pre**g**ăti de plecare; **b.** a **o** îler**g**e; a spăla/a rade putina; a**-şi** lua traista-n băţ; a **o** întinde; a **o** vira; a **o** şterpeli; a o tăia; a se duce dubită.
prendre (tout) son temps a n**u se** grăbi; a ale**g**e momentul prielnic.
prendre souci a-şi face **g**riji.
prendre sur la droite a o lua la dreapta.
prendre sur sa bouche a strîn**g**e cureaua.
prendre sur soi a-şi lua răspunderea.
prendre tous les torts sur soi a-şi asuma ţ**o**ală vina; a lua asupra sa un luc**r**u.
prendre tout son barda *(fam.)* a-şi lua/a-şi strîn**g**e catrafusele; a se cărăbăni; **a**-**ş**i **l**ua ale trei fui**o**are; a muta camionu' ***(arg.).***
prendre un air entendu a se fac**e** c**ă** pricepe t**o**t.
prendre un bain de lézard a sta cu burta **l**a soare.
prendre un billet d**e parterre** *(fam.)* a fac**e** o trîntă.
prendre un bol d'air *(fam.)* a **l**ua o **g**ură de aer.
prendre un bombard *(arg.)* **a.** a suferi o înfrin**g**ere; **b.** a da chix; a o da **î**n bară; **a** o pune d**e** mămăli**g**ă.
prendre un **bon départ** *(fam.)* a p**o**rni/a păşi/a călca cu dreptu**l**.
prendre un chaud et un froid a-**1 l**ua cu fri**g**; a răci.
prendre un chemin a **o l**ua pe un drum.
prendre un coup de vieux *(fam.)* a îmbătrîni brusc.
prendre un coup sur la patate *(pop.)* a încasa un pumn în cap.
prendre une affaire en main *(fam.)* a **l**ua **o** afacere în mină; a se **o**cupa îndeapr**o**ap**e** d**e** ceva.
prendre une affaire par le bon bout a porni bine **(o** treabă); a porni/ a păşi/a călca cu dreptul.
prendre une bit(t)ure *(pop.)* a**.** a fac**e** c**e**va pe săturat**e**; **b.** v. *prendre une cuite.*
prendre une bonne ventrée *(pop.)* a bă**g**a la **jg**heab/la **g**hiozdan.
prendre une chose de front a ataca direct o pr**o**blemă.
prendre une chose pour ce qu'elle vaut a. a lua lucrurile **aşa** cum sint; **b.** a aprecia

lucrurile la **j**usta lor valoare.
prendre une colère a-şi ieşi/a-şi sări din minţi/din fire.
prendre une cuite *(pop.)* a s**e** chercheli; a se afuma; a s**e** îmbăta criţă; **a-şi** face plinul *(ir.);* a da la moară; a se tr**e**ce din pahare; a se
c**o**cli turtă; a **se** fac**e** ţuşcă; a-şi stropi măseaua; a se fac**e** cocă; a
lua purceaua/prepe**l**iţa de coadă; a o lua în c**l**oanţă; a-**1** a**j**un**g**e pe
cineva băutura/vinu**l**; a pune mult pe-o ureche; a a**j**un**g**e la tinichea.
prendre une culotte *(pop.)* a**.** a pierde mult la cărţi; **b**. v. *prendre une cuite.*
prendre une dérouillée *(pop.)* a încasa o chelfăneală/**o** mamă de bătaie/**o** sfintă d**e** bătaie; a lua un caftan; a-şi lua merticul; a căpăta **o**
bătai**e** bună/zdravănă/sănăt**o**asă.
prendre une habitude a-i intra în obicei/în sîn**g**e.
prendre un emploi a-şi lua **o** slu**j**bă; a intra în servici.
prendre une gorgée a lua **o** în**g**hiţitură/o sorbitură.
prendre un**e part active à qch.** a lua parte activă **l**a ceva.
prendre une pilule/une pile *(pop.)* a**.** a în**g**hiţi **g**ă**l**uşca/hapul; a nu av**e**a
încotro; **b.** a da chix; a da caru**l** de ma**l**; a o da în bară; a **o** pune
de mămăli**g**ă; a scoate b**o**ii din **j**ug fără coarne.
prendre une pose a lua o p**o**ză teatrală.
prendre une raclée *(fam.)* v. *prendre une dérouillée.*
255
prendre une veste *(pop.)* a da chix; a **o** da iu bnră; a **o** pune de
mămă**li**gă: a sc**o**ale b**o**ii din **j**u**g** fără c**o**arne.
pren**dre** un **mauvais dépa**rt a p**o**rni/a călca cu slingu**l**.
prendre un pa**rt**i/une **décision** a **l**ua **o** h**o**tărî**r**e.
prendre un pli a-ş**i** fac**e** un **o**bic**e**i; a lua obiceiul; a se deprind**e**.
[••rendre un pot *(fam.)* a bea un păhărel.
pren**dre u**n **raccourci** a o **l**ua p**e** scurtătură.
prendre u**n rat** a da **g**reş; a **o** da în bară; a da chix.
prendre un **savon/une** s**avonnette** *(fam.)* a încasa o săpunea**l**ă.
prendre u**n tub** *(fam.)* a fac**e** o baie.
prendre u**n virage sur les chapeaux de roues** *(fam.)* a g**o**ni nebun**e**şte; a mer**g**e cu mar**e** viteză.
prendre vessies p**o**u**r lanterne**s a lua o cioară drept porumb**el**.
prends garde, il t'en cu**ir**a! atîta-ţi tr**e**bui**e**!; atîta ţi-e leacu**l**!; v**e**zj
c-ai s-**o** păţ**e**şti!
prenez la peine de vous asseoir! luaţi loc, vă ro**g**!
préparer à (m. **un plat de sa façon** *(fam.)* a găti cui**v**a o papară; a-i
pregăti cuiva plăcintă.
prés**enter bien** a fac**e** impresi**e** bună; n şti să t**e** porţi în lum**e**.
présenter des/ses excuses à **qn.** a prezenta scuz**e** cuiva.
présenter les armes a prezenta arma; a da onorul.
présenter mal a face impresie proastă.
présenter qcli. sous un jour favorable a prezenta c**e**va într-o lumină favorabilă.
présenter ses devoirs à q**n**. a transmite cuiva ce**l**e cuvenite.
présenter sous u**n fa**ux **jour** a pune într**-o l**umină falsă.
presser le mors a string**e** pe cineva cu uşa; a apuca/a prinde/a strin**g**e
pe cineva (ca) în cleşte.
presser l'ennemi a hărţui inamicul.
presser l**e pas** a **g**răbi pasul; a mări c**o**mpasu**l** *(fam.).*
presser l'éponge/l'orange/le citron a st**o**arce pr**o**fituri/mărturisi**r**i de
la cineva.

presser les rangs a strîn**g**e rînduri**l**e.
presser qn. comme un citron a s**e** purta dur cu cin**e**va.
pres**ser qn. de que**s**tions** a hărţui pe cineva cu întrebări.
presser qn**. l'épée dan**s **les reins** a pune cuiva su**l**a-n c**o**astă; a pune cuiva cuţitul/un**g**hia-n **g**ît; a strîn**g**e mîţa d**e** coadă.
prêter à fonds perdu a împrumuta bani fără înt**o**arcere/fără speranţă de recuperare.
prêter à la **petite** s**emaine** *(fam.)* a împrumuta bani pe termen scurt şi cu d**o**bîndă mare.
prêter à qn. son épaule pour pleurer *(fam.)* a c**o**ns**o**la pe cineva.
prêter à rire a fi **r**idic**ol**; a pr**o**v**o**ca rîsul.
prêter attention a ac**o**rda/a da at**e**nţi**e**.
prêter à usure a da bani cu camătă.
prêter aux commentaires a da d**e** vorbit; a da loc la comentarii; a intra în **g**ura lumii.
prêter la **main à** qn**.** a**.** a se am**e**steca; a fi c**o**mp**l**ic**e**; **b.** a da cuiva o mină de a**j**ut**o**r.
prêter le collet à qn. a s**e** bat**e** cu cineva.
prêter le flanc a s**e** expune; a da ocazia; a da loc **l**a.
prêter l'épaule a pune umărul (**l**a roată); a împin**g**e la r**o**ată cu cineva.
prêter l'oreille a. a asculta cu atenţie; a fi numai ochi şi urechi; **b.** a ciuli urechil**e**; a t**r**age cu urechea.

prêter main forte à **qn.** a sări în a**j**utorul cuiva.
prêter matière à a oferi prile**j**ul.
prêter secours a da a**j**utor.
prêter serment a depun**e** **j**urăm in t.
prêter son concours à qn. a-i da cuiva c**o**ncursu**l**.
prêter son crédit a **g**ira; a **g**aranta.
prêter une oreille bienveillante a-şi pleca ur**e**ch**e**a.
prêter une oreillo distraite a ascu**l**ta cu **o** ureche.
preuve par témoins pr**o**bă cu mart**o**ri.
prise de corps arestare.
(avoir) pris son cran/sa dose/son épingle au col/son grain *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
priver q**n**. **de** s**e**s **droits** a lipsi pe cin**e**va de drepturi.
procéder à une enquête a pr**o**ceda **l**a o anch**e**tă.
procéder au **vote** a proceda **l**a v**o**t.
procéder par élimination a pr**o**ceda prin **e**liminare.
produire des intérêts a aduc**e** dobîndă.
produire des témoins a aduce ma**r**tor**i**.
profiter de l'embellie *(arg.)* a p**ro**fita de împr**ej**urări favorabil**e**.
promener qn. a duce pe cin**e**va cu vorba; a îneînta p**e** cin**e**va cu migdale amare.
promettre dans le vide *(fam.)* a fac**e** promisiuni **i**n vint.
promettre des monts/des monceaux d'or a fă**g**ădui marea cu sar**e**a/ cerul cu pămintul, Oltu**l** cu totu**l**, munţii cu aur.
promettre la lune v. *promettre des moiilsjdes monceaux d'or.*
promettre la mer et **les poissons** v. *promettre des monts/des monceaux d'or.*
promettre monts et merveilles v. *promettre des monts/des monceaux d'or.*
promettre plus de beurre que de pain v. *promettre des monts/des monceaux d'or.*
prompt comme l'éelair cu iuţea**l**a fu**lg**erului/**g**lonţului; iute ca gindu**l**.

prononcer l**e grand oui** a s**e** căsători.
prononcer un discours a r**o**sti **o** euvîntare
prononcer une sentence a pr**o**nunţa o sentinţă.
prophète de malheur piaza-rea.
propos légers cuvinte nesocot**i**te.
propos sa**n**s **suite** cuvinte fără lo**g**ică/fără ş**i**r.
propre comme un so**u** n**eu**f ca şi cind a ieşit din ou; curat ca un pahar.
protéger ses arrières/derrières *(mit.)* a-şi asi**g**ura spate**le**.
protester de sa **bonne foi** a asi**g**ura p**e** cineva de buna sa credinţă.
protester de son innocence a-şi susţine n**ev**inovăţia.
prouver par A – f IJ a d**o**vedi fără putinţă de tăgadă; a d**e**monstra un **l**ucru pe bază de dov**e**zi.
publier à compte d'auteur a publica p**e** cheltuiala autoru**l**ui.
publier les ba**n**s **d**'u**n mariage** a anunţa **o**ficial o căsători**e**.
puer le vin a duhni a **v**in.
puiser à pleines mains *(fam.)* a **l**ua cu amind**o**uă mîinile.
puits d**e science** tobă/burduf de carte.
pur comme l'enfant qu**i vient d**e **naître** cum **1**-a făcut mă-sa; n**e**vinovat ca un prunc.
purg**e**r un**e peine** a ispăşi o p**e**deapsă; a-şi fac**e** osînda.
17 – Dicţionar frazeologic francez-român şl roman-fra
85Î
q
qu'allez-vous chercher? c**e** te-a apucat?; ce-ţi veni?; de unde ai mai scos-o **şi** pe-asta?
quand le diable y s**erait** oricît d**e** greu **ar** fi; **o**ricîte piedici ar exista.
quand les chats seront chaussés în z**o**rii zilei; **l**a r**e**vărsatul z**o**ril**o**r; l**a** răsăritul s**o**arelui; în faptul dimineţii.
quand les poules auront des dents cind **o** face pl**o**pu p**e**re **şi** răchita micşunele; cînd se va împrieteni şoar**e**cele **c**u pisica; cînd lupii cu mielul împr**e**ună vo**r** paşte şi l**e**ul cu boul împreună vor mînca: cînd **o** prind**e** miţa peşte şi c**o**ada la urs o creşte; cînd va fac**e** spinul barbă; cînd **o**r înflori căpşunile iarna; cînd gaură în apă se va putea face; cînd **mi**-**o** c**re**şte iarbă-n barbă; cind **o** da din piatră lapte; cînd o fac**e** broasca păr; cînd vor zbura biv**o**lii; cînd mi-oi vedea ceafa.
quand on s'y attend le moins cînd cu **g**îndul nu vis**e**zi.
quand tu fermes les yeux, n'ouvre pas les lèvres! *(pop.)* dacă **n**u **vrei** să vezi nimic, atunci să taci din **g**ură!
quant'à în c**ee**a ce priveşt**e**; cît despre; cu privir**e** la.
quan**t à moi** în ce mă priveşte; cît despre mine; din partea m**ea.**
quart d'heure colonial *(arg.)* acc**e**s de furie.
que ç**a saute!** *(fam.)* să zbirnîie!; să sfîrîie!
que diable! ce dracu!
que Dieu nous en préserve! ferească sfintu**i**!
que je meure si să mor eu dacă.
que je ne bouge pas de place si să **nu** mă mişc din **l**oc dacă.
que le diable soit de toi! fir-ai d**e** ris s**ă** fii!
que le diable te patafiole! fire-ai **al** dracului!; mînca-te-ar p**ur**ici**i!**
que le flou! *(arg.)* cotul şi pişcotul!; pune-ţi pofta-n cui!
quel jour sommes-nous aujourd'hui? c**e** zi **e** azi?; **î**n ce zi sîntem **az**i**?**
quelle avers**e!** *(pop.)* v. *bouche close/cousue!*
quelle mouche te pique? c**e** t**e**-a apucat?; c**e**-ţi v**eni?**

quelle noix! ce nătărău!
quelle tuile sur ma tête! c**e** b**el**e**a** pe capul **me**u**l**
quel mal y a-t-il à cela? c**e e r**ău **î**n asta?
quel œuf! *(pop.)* ce **i**di**ot!**
quelque chose du même tabac ceva d**e** acelaşi **ge**n**;** c**e**va d**e g**enul ăsta.
quelque part undeva; nu ştiu und**e**.
quel **(bon) vent vous amène?** ce vînt te aduce?; ce te aduce aici?
que puis-je faire pour vous? ce po**t s**ă fac pentru dv.?; cu ce vă p**o**t
f**i** d**e** f**ol**o**s?**

querelle d'Alleman**d** ceartă fără m**o**tiv.
qu'est-ce que ça peut faire' ce imp**o**rtanţă are?; şi ce-i cu asta?
qu'est-ce que cela veu**t dire?** ce înseamnă asta?; cum se cheamă asta?
qu'est-ce que je lui ai cassé! *(pop.)* ce nu i-am zis!; i-am zis-**o**!
qu'est-ce qu'il s'enfile comme liquide! *(pop.)* bea ăsta de stin**g**e!
qu'est-ce qu'il trimballe! *(pop.)* ce pr**o**st e**!**
qu'est-ce qui ne colle pas? *(pop.)* ce nu merge?; care-i baiul?
que va-t-il en sortir? c**e-o** să iasă din asta?
qu'il repose en paix! odihnească-se î**n** pac**e**!
qui pis est... ce-i mai rău e că...
qui plus est ba încă; mai mult încă; după toate; în plus.
quitte d'embarras scăpat din încurcătură.
quitter la partie a aband**o**na **jo**cul; a renunţa.
quitter la terre/la vie v. *aller a Crevant.*
quitter le dé a **r**enunţa la ceva.
quitter les pédales/les etr**iers** *(pop.)* a-şi pierde cumpătul/calmul.
quitter l'uniforme a pleca din armată.
quitter s**e**s **droits à qn.** a-şi **ce**d**a** drepturile cuiva.
quoi de neuf? ce mai e n**o**u?; ce mai veste-poveste?
quoi qu'il en soit oricum ar fi; **o**ricum ar sta **l**ucrurile.
qii'y a-t-il pour Votre service? *(fdm.)* ce pot **s**ă fac pentru dv.?; cu ce vă pot fi de folos?

r

rabaisser l'orgueil de qn. a**.** a înfrînge trufia cuiva; a tăia cuiva din unghişoară; **b.** a-i bă**g**a/a-i viri cuiva minţile în cap; a pune pe cineva cu b**o**tul pe labe; a pune pe cineva **l**a respect.
rabattre au pieu *(arg.)* a se duce/a m**er**ge **l**a culcar**e**.
rabattre d**e**s **cop'**s *(arg.)* a da în brînci (muncind); a munci din **g**r**e**u; a s**e** rup**e** în c**o**ş; a munci pe brînci/pe rupte; a trage tar**e** *(fam.).*
rabattre de ses **prétentions** a mai **l**ăsa din pr**e**tenţii.
rabattre d'un **prix** a **re**duc* din preţ.
rabattre la crête à qn. **a.** a înfrîn**g**e trufia cuiva; a tăia cuiva din un**g**hişoară; **b.** a închide/a-i înfunda cuiva **g**ura; a reduc**e** pe cine**v**a la tăcere; a închide pliscul cuiva *(fam.).*
rabattr**e le/son caquet à** qn. v. *rabattre la crête à qn.*
rabattre les coups a. a p**oto**li **o** ceartă; **b.** a preîntîmpina neplăceri.
rabattre les coutures à qn. *(fam.)* a bat**e** măr p**e** cineva; a întinde pe cineva ca p**e o** obială/ca pe **o o**pincă scurtă.
rabosser l'endoss**e** *(arg.)* v. *battre à bras raccourcis.*
rabrouer qn. vertement a trage un perdaf/o prafturăo săpuneală cuiva; a-i tra**g**e cuiva o beşteleală/**o** refenea/un duş rece/un frecuş/un refec/ un ti**g**he**l**.
raccompagner qn. à la maison a c**o**nduce acasă pe cineva.

racheter s**a conduite passée** a s**e** reabilita; a se îndrepta.
racler du **jambonneau** *(pop.)* a zdrăn**g**ăni **l**a vioară.
racler s**e**s **fonds de tiroir** *(fam.)* a-şi da ultimul bănuţ.
raconter des **ballades (**sur l**e compte de** qn.**)** a-i fac**e** cuiva capul calendar; a împuia capul/urechil**e** cuiva.
raconter des craques a spun**e** braşoave/prăpăstii; a tăia (la) pir**o**ane; a spun**e**/a turna la palavre; a mînca praz.
raconter du blablabla *(fam.)* a spune braş**o**av**e**/prăpăstii; a tăia (**l**a) pir**o**ane; a spune/a turna la palavre; a mînca praz.
raconter par le menu a pov**e**sti cu amănunte.
raffiner su**r l'élégance** a se îmbrăca cu un **r**afinam**e**nt de**o**sebit.
ralîoler de qch**.** a se da in vint/a s**e** bat**e** după c**e**va; a fi nebun după ceva.
rafraîchir **la mémoire à qn.** a aduce aminte cuiva; a-i împrospăta cuiva mem**o**ria.
rafraîchir s**a mémoire** a-şi împrospăta mem**o**ria.
rage de den**ts** durer**e** de dinţi.
raide comme balle *(ar*g.*)* din senin; h**o**dor**o**nc-tronc; nitam-nisam; pe nepusă masă. 260
raidir l**e**s **pris** a în**g**heţa preţurile.
raison de plus motiv in plus.
raisonner comme mi**e pantoufle/comme un tambo**u**r/comme un panier percé/comme une brouette a**. a bate elmpii; a **o** lua razna; **b.** v. ê*tre bête à faire plaisir*.
raisonner de travers a. a bate cîmpii; a **o** lua razna; **b**. v. ê*tre b*ê*te à faire plaisir*.
ralentir le pas a-şi încetini mersul/pasu**l**.
ramasser **de l**'a**r**gen**t comme s'il en pleuvait** a aduna banii cu **g**ăleata/cu **g**hi**o**tura.
ramasser des fonds a adu**n**a/a st**r**înge f**o**nduri.
ramasser la bûche *(arg.)* a încasa/a primi *nn* pe**r**daf/o săpunea**l**ă/**o** praftură *(fam.);* a-şi primi porţia; a se umple de bo**g**dapr**o**ste.
ramasser la **pipe/la pipette** *(pop.)* a incasa **o** chell'ăneală/o mamă de bălaie/**o** sfirită de bât**n**ie; a lua un caftan; a-şi lua me**r**ticul; a căpăta o bătaie bună/zdravănă/'sănăt**u**asă.
ramasser le gant a ridica mănuşa; a primi pr**o**v**o**carea; a răspunde la o pr**o**v**o**care.
ramasser **des** casq**uette**s *(pop.)* a a**j**un**g**e ultimul *(in sport).*
ramasser ses forces a-şi aduna puterile.
ramasser ses **bardes** a-şi lua/a-.şi slringe catrafusele; a se cărăbăni; a-şi lua ale trei fui**o**are; a umbla/a se muta cu şatra; a muta ca**m**ionu' *(arg.).*
ramasser un **bide** a cădea cu bri**o** *(despre o piesă).*
ramasser un bouclion/uue gadicbe/une gain elle/une pelle *(pop.)* a fac**e** **o** t**r**iată; a cădea/a da/a veni in nas.
ramasser une bûche *(pop.)* a l'ace **o** trinlă; a cădea/a da/a veni în nas.
ramasser une enguculasle *(fam.)* a incasa/a primi un perdaf/o săpunea lă/o praftură; a-şi primi porţia; a se ump**l**e de bo**g**dap**ro**ste.
ramasser une pelle/un gadiu *(pop.)* **a**. a face **o** trîntă; **b.** a da chix.
ramasser une piquette *(pop.)* a incasa o chelfăneală/o mamă de bătaie/**o** sfintă de bătaie; a căpăta **o** bătaie bună/zdra**v**ănă/sănăt**o**asă; a lua un caftan; a-şi lua **me**rticul.
ramasser une tape *(fam.)* a incasa **o** palmă/o scat**o**alcă.

ramasser une veste *(fam.)* a da chix; a **o** da in bară; a **o** pune de mămăli**g**ă: a sc**o**ate boii din **j**ug fără coarne; a se umple de brinză *(fam.).*
ramener au **bercail** a readuce la casa părintească.
ramener h; **caline** a restabili calmul.
ramener cm. à la **mai**s**on** a c**o**nduce acasă pe cineva.
ramener qn. à **la raison** a-i bă**g**a/ai virî cuiva minţile in cap; a pune pe cineva cu botul pe labe/la respect.
ramener sa **gueule/sa fraise/**s**a pastille/sa poire** *(pop.)* a face **g**ălă**g**ie/**g**il/scandal/te**v**alură; a se umfla in boj**o**ci *(pop.).*
ramener tout à soi a se crede buricul pământului.
rappeler q**n**. **à** la **raison** a-i bă**g**a/a-i virî cuiva minţile în cap; a pune pe cineva cu botul p**e** labe; a pune pe cineva la resp**e**ct.
rappeler qn. à **la vie** a reda cuiva **g**ustul de a trăi; a reda cuiva p**o**fta d**e** viaţă.
rappeler qn. à l'ordre a chema pe cineva la **o**rdin**e**.
rappelez-moi à **son souvenir** transmite-i salutări din partea mea.
rapport à *(pop.)* in ceea ce priv**e**şt**e**; cil despre; cu privire **l**a.
raser l**a tronche** *h* qn. *(arg.)* a lăia cuiva capul.
2C1
raser l**e minois à qn.** *(ar*g.*)* a **j**efui pe cineva de bani.
raser les murs a se strecura pe lîn**g**ă ziduri.
rat de bibliothèque ş**o**arece d**e** bibliotecă.
rater l**e but** a-şi rata ţinta.
rattraper le temps perdu a recîşti**g**a/a **r**ecupera timpu**l** pierdut.
rattraper qn. au tournant *(fam.)* a pîndi pe cineva la c**o**titură.
ravaler sa colère/s**on dépit/sa r**ag**e** a-şi stăpîni furia/mînia.
ravaler sa **langue** *(fam.)* a-şi în**g**hiţi vorbele/limba; a tăcea chitic/mî**l**c; a nu zice nici cîrc/nici miau/nici pîs; a nu vorbi/a nu zice nici d**o**uă; a nu zice (nici **o**) boabă (frîntă)/nici d**o**uă b**o**abe **l**egănate; a nu zic**e** bob; a nu zic**e** n**e**am; a nu-şi d**e**sc**l**eşta fălcile; a nu sufla **o** vorbă; a nu spun**e** un cuvînt; a-ş**i** stăpîni/a-şi ţine **l**imba.
ravaler s**a salive** *(fdm.)* v. *ravaler sa langue.*
ravaler s**es larmes** a-şi stăpîn**i** plînsul/lacrimil**e**; a-şi în**g**hiţ**i l**acrimile.
rayer qcli**. de** s**e**s **tablettes/de** s**e**s **papiers** a se lăsa pă**g**ubaş; a-şi **l**ua **g**indul de la ceva; a pun**e** cruc**e** la c**e**va; a **o** lăsa baltă.
rayer qn. du nom**bre des vivants** a trimite/a expedia pe cin**e**va pe **l**umea cealaltă.
réaction en chaîne r**e**acţi**e** în **l**anţ.
rebattre les oreilles à **qn.** *(fam.)* a împuia capul/urechi**l**e cuiva; a-i fac**e** cuiva capul calendar; a-i road**e** cuiva urechile; a sta cu **g**ura p**e** cineva,
rebrous**ser chemin** a se înt**o**arc**e** din drum; a lua poteceaua înap**o**i; a fac**e** stîii**g**a-mpre**j**ur.
recevoir de l'huile de cotret *(fam.)* a încasa o chelfăneală/**o** mamă d**e** bătaie/**o** sfîntă d**e** bătaie; a lua un caftan; a căpăta o bătaie bună/zdravănă/sănătoasă; a-şi **l**ua merticul.
recevoir douze balles dans la peau *(fam.)* a fi executat.
recevoir la sauce/une saucée *(pop.)* a fi făcut ciuciulete.
recevoir l**e baptême du feu** a primi botezul f**o**cului.
recevoir le jour a vedea **l**umina zi**l**e**i**; a veni p**e** lume; a se naşt**e**.
recevoir qn. à bras ouverts a primi pe cineva cu braţele deschis**e**; a-şi deschide braţe**l**e.

recevoir q**n**. **convine un chien dans** u**n jeu de quilles** a primi pr**o**st pe cineva.
recevoir son compte v. *aller à Crevant.*
recevoir son estafe *(arg.)* a încasa o chelfăneală/o mamă de bătaie/o sfîntă de bătaie; a căpăta o bătaie bună/zdravănă/sănăt**o**asă; a lua un caftan; a-ş**i** lua merticul.
recevoir s**on paquet** a încasa/a prim**i** un perdaf/o săpunea lă/o praftură *(fam.);* a-şi primi p**o**rţia; a se umple de b**og**dapr**o**st**e**.
recevoir s**ur** l**es oreille**s a încasa o chelfăn**e**ală/o mamă de bătaie/**o** sfîntă de bătaie; a căpăta o bătaie bună/zdravănă/sănăl**o**asă; *A* lua un caftan; a-şi **l**ua merticul.
recevoir un abattage/une engueulade *(a*/g.*)* a încasa/a p**r**imi un perdaf/ o săpunea lă/**o** praftură *(fam.);* a-şi primi porţia; a s**e** umple de bo**g**dapr**o**ste.
recevoir u**n bon savon** a încasa o săpunea lă/un perdaf/o praftură; a-şi primi porţia; a se umple de b**o**gdapr**o**ste.
recevoir un coup de caveçon a primi **o** lecţie usturătoare.
recevoir une bonne peignée/une rossée *(fam.)* v. *prendre une dérouillée.*
recevoir une chiquenaude a primi un b**o**bîrnac.
recevoir une leçon/une réprimande a primi **o o**bservaţie.
263
recevoir une nasarde/unc pichene**tte/un camouflet** a primi un b**o**birnac.
recevoir une talmouse *(pop.)* a incasa **o** palmă/**o** scat**o**alcă.
recevoir une taloche *(fam.)* a încasa **o** palmă/o scat**o**alcă.
recevoir une verte mercuriale a încasa/a primi un perdaf/**o** săpunea **l**ă.
recevoir une volée de bois verts *(fi*g.*)* a încasa/a prim**i** un perdaf/o săpunea lă.
recevoir une volée de coups *(pop.)* v. *prendre une dérouillée.*
recevoir u**n gnon** *(pop.)* a încasa un pumn.
recevoir u**n jeton** *(pop.)* a incasa un pumn.
recevoir u**n marron** *(pop.)* a încasa **u**n pu**m**n.
rechercher l**es honneurs** a umb**l**a după on**o**ru**r**i.
réchauffer un s**erpent d**a**n**s **son sein** a încălzi *v.”* şarpe **l**a sîn.
rechigner à la besogne a nu s**e o**morî cu tr**e**aba; a nu se speti muncind; a nu se îndemna **l**a treabă.
réciter la prière de Saint-Lûche *(arg.)* a s**e** duce/a merge la culcare.
réclamer qch. à cor et à cri a umbla cu **j**alba în proţap.
réclamer son dû a-şi c**e**re dreptul/partea.
récompenser les services de qn. a răsplăti osteneala cuiva.
récompenser qn. de ses efforts a răsplăti osteneala cuiva.
reconduire qn. à **la maison** a c**o**nduce pe cin**e**va acasă.
recoudre s**e**s **souvenirs** a-şi aduna amintirile.
recourir à la **manière forte** a recur**g**e la violenţă.
recouvrer sa **santé** a se însănătoşi; a s**e** pun**e** pe pici**o**ar**e**; a r**e**veni la viaţă; a prinde faţă; a mai prinde suflet; a părăsi palul; a se face bine/sănăt**o**s; a se ridica după **o** boală; a se restabili după b**o**ală.
recouvrer s**e**s **esprits** a-şi veni în fire/în simţiri; a se tr**e**zi din leşin; a-şi veni î**n o**ri ***(reg.);*** a-şi r**e**veni din leşin.
récrépir son visage a se sulemeni.
recueillir des fonds a aduna/a strîn**g**e f**o**nduri.
recueillir des suffrages a **o**bţine sufragii.
recueillir un héritage a primi o moştenir**e**.
(avoir) reçu un coup de marteau sur la tête *(pop.)* v. *avoir la tête fêlée.*
(avoir) reçu u**n coup sur la tirelire** *(pop.)* v. *avoir la tete fele’e*.

récuser un témoin a **re**cuza un mart**o**r.
redonner la **vie à qn.** v. *rendre la vie à qn.*
redoubler d'efforts a-şi intensifica/a-şi mări ef**o**rturile; a-şi sp**o**ri **e**forturile; a-şi dubla ef**o**rturi**l**e.
redresser la **tête** a ridica capul; a se redresa *(fig.).*
redresser les torts a repara nedreptăţile.
réduire à néant a nimici/a şter**g**e de p**e** faţa pământu**l**ui; a face praf şi pulbere.
réduire à quia a r**e**duce p**e** cineva la tăcere; a-i închide cuiva **g**ura; a pune cuiva strună **l**a **g**ură; a închide pliscul cuiva *(fam.).*
réduire au même dénominateur a aduce **l**a acelaşi numit**o**r.
réduire en cendres a preface/a transf**o**rma în cenuşă; v. şi *mettre à sac.*
réduire en poussière a face praf şi pulbere; a şterge de pe faţa pământului.
réduire les **fr**ais a reduc**e** cheltuie**li**le.
réduire les gaz *(fam.)* a încetini.
réduire qn**. à la besace/à la misère** a aduce p**e** cineva în/la sapă de lemn.
réduire qn. à la dernière extrémité a aduce pe cineva in/la sapă d**e ier**n**a.**
263
réduire qn. **à l'hôpital** a aduce pe cineva în/la sapă de **l**emn.
réduire qn**. en chair à pâté/en bouillie** a face hare**e**a-parcea; a fac**e** bucă ţi/bucă ţele/f ărîme/zob.
réduire s**a vitesse** a **re**duce viteza.
refaire q**n**. v. *avoir qn. jusqu'à l'os.*
refaire son nez a se **o**spăta.
refaire surface a rev**e**ni pe **l**inia de p**l**utire.
réflexion faite după o matură chibzuinţă.
réformer s**a table** a-şi **re**strîn**ge** ch**el**tui**e**lile pentru masă.
refouler s**e**s **larmes** a-şi în**g**hiţi **l**acrimi**le**.
refuser sa **porte à** qn**.** a nu primi p**e** cineva; a r**e**fuza să primeşti p**e** cineva in casă.
refuser tout net a **re**fuza n**e**t/h**o**tărit/categorie.
regagner s**e**s **pénates** *(lit.)* a se înt**o**arce in sinu**l** fami**l**iei; a s**e** înt**o**arce **l**a casa părintească.
regard en coulisse privir**e** piezişi.
regarder à **l**a **dépense** a fi strîns la mînă/**l**a pun**g**ă; a li mină strînsă.
regarder comme uue vach**e regarde passer le train** a so uita ca viţelul la poarta nouă.
regarder dans l**e vide** a privi în go**l**.
regarder de côt**é** a s**e** uita chiorîş/sfrimb la cineva.
regarder de ha**u**t a lua pe cineva de sus; a fi arogant.
regarder de travers a căuta pieziş; a că ta pieziş.
regarder d'où/de q**ue**l eô**té souïfle/vient le vent** a v**e**dea/a simţi dinc**o**tr**o** bate vîntul.
regarder du **coin d**e l'oe**il** a privi cu coada **o**chiului; a tra**g**e cu **o**chiul.
r**egarder d'un mauvais œil/d'un** œ**il torvo** a se uita acru.
regarder d'un œil sec a privi **ne**păsăto**r**; a privi cu ochi de piatră.
regarder en **dessous** a pri**v**i p**e** sub sprîncene.
regarder l**e**s ch**ose**s **en f**ac**e** a privi **l**uc**r**urile în faţă.
regarder où **on pose les pieds** *(fam.)* a umbla cu băgare d**e** seamă.
regarder par le petit bout de la **lorgnette** a privi **l**ucrurile unilateral; a a**v**ea/a purta ochelari de cal.

regarder qn. dans le blanc des y**eu**x a pri**v**i pe cineva drept în ochi; a se uita ţintă in ochii cui**v**a; a se uita drept în ochii cuiva; a se uita în crucea cuiva,
regarder qn. de biais/de travers a privi pe cin**e**va cu un a**e**r p**l**ictisit.
regarder qn. de ha**ut en bas** a privi pe ci**n**eva d**e** sus/p**e**ste umăr; a privi semeţ; a privi p**e** cin**e**va d**e l**a **e**ta**j** *(fam.).*
regarder q**n**. **d**u ha**ut de** su **grandeur** a desconsid**er**a/a dispreţui pe cineva.
regar**der** qn**. d'un bon œil** *(fam.)* a privi cu **o**chi buni pe cin**e**va; a **l**ua p**e** cin**ev**a **l**a **o**chi buni; a avea pe cin**e**va la inimă.
rega**r**der q**n**. **d'un** œi**l noir** a fi furi**o**s pe cin**e**va,
regarder qn. en dessous a pri**v**i p**e** cineva pe sub sprînc**e**n**e**.
regarder qn**. entre les yeux/eu face** v. *regarder qn. dans le blanc des yeux.*
regarder qn**. par-dessus l'épaule** v. *regarder qn. de haut en bas.*
regarder qn. **sous** l**e nez** *(fam.)* a fixa pe cineva în m**o**d insolent sau pr**o**v**o**cator.
régler comptant a plăti p**e** loc; a plăti cu bani gheaţă.
régler sa conduite sur qn**.** a s**e l**ua după cin**e**va, a-1 imita.
régler son compte à qn**. a.** a da afară pe cin**e**va; a pun**e** p**e** cin**e**va p**e** goană; a se desc**o**torosi de cineva; a da papucii cuiva; b. a pedepsi

p**e** cin**e**va; c. a-i fac**e** cuiva d**e** p**e**tr**e**cani**e**; a-i răpun**e** cuiva capu**l**/viaţa/zil**ele**; a-i scurta cuiva viaţa,
régl**e**r' **une addition** a achita o notă de plată.
régler une montre a potrivi u**n** ceas.
regonfler le **moral de qn.** *(fam.)* a **r**idica/a susţin**e** mora**l**u**l**/cura**j**ul cuiva.
regorger de santé a plesni/a pocni d**e** sănătat**e**; a fi sănătos tun; **a** fi sănă**t**os ca u**n** harbuz.
regretter ses pas a-i păr**e**a **r**ău d**e** efor**t**u**l** făcut.
rejeter la faute sur un autre a arunca vina pe al**t**ul; a da vina pe cineva.
rejeter une proposition a respi**n**ge o propun**er**e.
reléguer au second plan a pun**e** p**e** p**l**anu**l** a**l** doil**e**a.
relever de maladie a **se** însănătoşi; a **se** pun**e** p**e** picioar**e**.
relever des charges contre qn. a strîng**e** dov**e**zi d**e** vinovăţie împ**o**triva cuiva.
relever d**o sentinelle** v. *donner à qn. son paquet.*
relever le compteur (le gaz/l'clectricité) a citi c**o**ntoru**l** (c**o**nsumul d**e** g**a**z**e**, d**e** electricitate).
relever le courage de qn. a **r**idica/a susţine m**o**ralu**l**/cu**r**a**j**u**l** cuiva.
relever le front a recăpăta cu**r**aj/îndrăzneală; a ridica (din nou) capul
***(fie-)*relever le gant/le défi** a ridica mănuşa; a p**r**imi prov**o**ca**re**a.
relever les manches a-şi sufl**e**ca mîn**e**cil**e**; a s**e** apuca d**e** tr**e**abă.
relever qn. d'une promesse a de**zlega** p**e** cin**e**va d**e** cuvîntul dat.
relever un factionnaire/une sentinelle *(pop.)* a b**e**a un păhăr**el l**a circiumă.
rembourser à la semaine des quatre jeudis *(fam.)* **a** p**l**ăti la sfîntu-aşteaptă/la past**el**e cail**o**r.
rembourser une dette a plăti **o** datori**e**.
remèdes d**e bonne femme le**ac**uri** băbeşti.
remède de cheval d**o**ct**or**ie **tare**.
remercier son boulanger *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
remettre à neuf a **r**estaura; a **re**c**o**ndiţiona; a **r**en**o**va.

remettre au lendemain a **l**ăsa d**e** p**e o** zi p**e** alla.
remettre ça *(pop.)* a **o l**ua de la înc**e**pu**t**.
remettre en cause/en question a. a **r**econsid**e**ra; **b.** a pun**e** din n**o**u lu discuţie.
remettre en état a repara.
remettre en main propre a înmîna direct.
remettre le cœur au ventre à qn. a ridica m**o**ralul cuiva.
remettre le glaive dans le fourreau a înceta **l**upta.
remettre les armes au râtelier a înceta **l**upta.
remettre qch. au goût du jour a moderniza c**e**va.
remettre qn. à flot a **r**eaduce pe cineva pe **l**inia de plutire
remettre qn. *à* la Saint-Glinglin a amina pe cineva **l**a sfîntu-aşteaptă.
remettre qn. à sa **place** a pun**e** p**e** cineva **l**a puncl./**l**a **l**ocu**l** lui; a-i găsi cuiva **le**acul.
remettre qn**. au pas** *(fam.)* v. *remettre qn. à sa place.*
remettre qn. d'aplomb a ridica/a susţin**e** mora**l**ul/curaju**l** cuiva.
remettre qn. en sello a readuce p**e** cineva p**e** **l**inia de plutire.
remettre qn. sur la bonne voie a readuc**e** p**e** cineva pe drumul cel bun.
remett**r**e **qn. sur le**s **rails** a readuc**e** p**e** cin**e**va p**e** drumul cel bun.
remettre qn. sur pied a pun**e** pe cineva pe picioar**e**; a-1 vindeca.
365
remettre q**n**. **sur ses pieds** a ridica pe cineva după ce a căzut.
remettre s**a carte à qn.** a pr**o**v**o**ca pe cineva la du**e**l.
remiser qn. v. *remettre qn. à sa place.*
remiser sa **bavarde** *(ar°.)* v. *avaler sa langue.*
remettre sa **démission** a-şi da demisia.
remiser s**on fiacre** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
remonter à la **surface** a se ridica la suprafaţă.
remonter a**u déluge** *(fam.)* **a.** a fi de p**e** vremea lui tata Noe; **b**. a. Iua lucrurile de la capăt.
remonter da**n**s **le temps** a merge/a se îndrepta cu gîndul la trecut.
remonter la pendule à qn. *(fam.)* a îndemna p**e** cineva.
remonter le courage à **qn.** a **r**idica/a susţine moralul/cura**j**u**l** cuiva.
remonter le courănt/la pente a**.** *(fi*g.*)* a reacţiona; **b.** a-şi r**e**face situaţia; a se r**e**dresa.
remonter le réveil/la montre a înt**o**arc**e** c**e**asul.
remonter sur l'eau a. a r**e**veni pe **l**inia de plutir**e**; **b.'** a-şi recîşliga/a-şi redobindi creditul.
remonter sur sa **bête** *(fam.)* a. v. *recouvrer sa santé;* **b.** v. *remonter le courantjla pente* **b**i
remplir à **ras bord** a umple ochi.
remplir les conditions a îndeplini condiţiile.
remplir le tonneau des Da**n**aï**des** a căra apă cu ciuru**l**.
remplir s**e**s engagem**ents** a-şi înd**e**plini an**g**a**j**amente**le**.
remplir sa **bedaine/sou jabot** *(fam.)* v. *emplir son sac.*
remplir son objet aşi atinge scopu**l**/ţ**e**lul.
remplir son office a-şi **j**uca rolul din plin.
remplir son pourpoint a fac**e** burtă; a se îngraşă.
remporter des suc**cè**s a repurta succese; a s**e** bucura de succes.
remporter la **p**al**m**e/Ia **victoire** a obţine/a repurta vict**o**ria.
remplir u**n formulaire** a c**o**mpleta un formular.
remporter une victoire a repurta/a cîşti**g**a o victori**e**.
remuer ciel et terre *(fam.)* a răsturna/a răsc**ol**i cerul şi pămîntul; v.

şi *courir aux quatre cent mille diables.*
remuer du ven**t** *(fam.)* a munci în zadar/de**ge**aba
remuer la **b**il**e** v. *courir à qn. sur Vharicot.*
remuer la **m**a**is**on **d**e **fond** en c**o**m**b**l**e** *(fam.)* a înt**o**arce casa eu fundu-n sus.
remuer la **queue** a da/a mişca din c**o**adă.
remuer l'argent à la pet**le** v. *avoir la bourse ronde.*
remuer l**e couteau/le poignard/le fer d**ans **la plaie** a răsuci/a învîrli cuţitul în rană; a pune sare pe rauă.
ren**âcler** à l**a be**s**ogne** *(fam.)* a nu s**e** speti muncind; a nu se omorî cu treaba; a nu se îndemna la treabă..
renaître de ses c**en**d**r**es a renaşte din pr**o**pria-i cenuşă.
rencontrer un **b**ec **de** gaz a da peste un obstac**o**l neprevăzut.
rendre à q**n*** la **monnaie de** sa **pièce** a plăti/a răspund**e** cu aceeaşi monedă.
rendre à q**n**. **les dernier**s **devoirs** *(lit.)* a conduc**e** pe cineva pe ultimul său drum; a da u**l**timul salut; a duce p**e** cin**e**va la **g**roapă.
rendre à qn. sa **p**a**ro**le a dezle**g**a pe cineva d**e** cuvîntu**l** dat.
rendre avee usure uue offense a răspunde unei **j**i**g**niri cu vîrf şi îndesat.
rendre bride a da frîu lib**e**r; a slăbi din frîu/din chin**g**i.
rendre compte/des c**o**m**pt**es a da socoteală/seamă; a da cuiva cont'
306
fendre coup pour **co**u**p** a plăli/a răspunde cu aceeaşi lii**o**nedă.
rendre des poin**t**s a ceda întiietatea.
rendre gl**oi**r**e à** la **vérité** *(lit.)* a face să triumfe adevăru**l**.
rendre gorge *(fam.)* a **r**estitui cu forţa.
rendre grâce à cm**.** a aduce mu**l**ţumiri cuiva.
rendre hommage a aduc**e** un **o**magiu.
rendre hommage à qn. a aduce un **o**magiu cuiva.
rendre justice à q**n**. a recun**o**aşte meritele cuiva.
rendre la **bride** à **qn.** a da frîu liber cuiva.
rendre la bride au ch**ev**a**l** a da frîu ca**l**u**l**ui.
rendre la justice a împărţi dreptat**e**a.
rendre l'âme a-şi da suflarea de pe urmă; v. şi *aller* à *Crevant.*
rendre la pareille/la réciproque a plăti/a răspunde cu aceeaşi m**o**nedă.
r**endre la parole** à qn**.** a dez**l**ega pe cineva d**e** cuvîntul dat,
rendre la vie à qn. a scoate pe cineva din necaz/din încurcătură/din chichion; a scoate pe cin**e**va de **l**a **g**reu; a sc**o**ate pe cineva la **l**umină/ la liman; a scăpa pe cineva din nevoie; a scăpa pe cineva dintr-**o** încurcătură.
rendre la vie dure à qn. a-i fac**e** cuiva zi**l**e fripte; a scoate cuiva sufletul; a-i da cuiva să nu le p**o**ată duce; a face cuiva sînge rău; a scoat**e** cuiva pă**r** alb/peri albi.
rendre le bien pour le ma**l** a răsplăti răul cu binel**e**.
rendre l**e dernier souffle** a-şi da suflar**e**a d**e** pe urmă.
ren**dre le double-dix** *(arg.)* a fi eu un cap mai sus decît cineva.
rendre les armes a s**e** d**e**clara învins; a capitula; a închina steagul; a se da bătut; a s**e** r**e**cunoaşte învins,
rendre les **derniers devoirs à qn.** a conduce pe cin**e**va pe ultimul său drum; a duc**e** pe cineva la groapă; a da ultimul salut.
rendre l'esprit a-şi da suflarea de p**e** urmă.
rendre pa**i**n **b**lanc **pour fouace** a răspund**e** unei ji**g**niri prin una mai **mare**.
rendre pois pour fève a plăti/a răspunde cu aceeaşi m**o**nedă.

rendre qn. **à** l**a vie** a readuce pe cin**e**va la viaţă; a scula p**e** cineva din morţi.
rendre raison de q**c**h**.** a da socot**e**ala/seamă; a da cuiva cont**.**
rendre sa **parole** a-şi lua cuvîntul/v**o**rba înapoi.
rendre sa **visite à qn.** a întoarc**e** viz**i**ta cu**i**va.
rendre service à **qn.** a face un serviciu cu**i**va.
rendre son/le dernier soupir a-şi da suflarea d**e** p**e** urmă**.**
rendre son épée a închina steagul; a se da bătut.
rendre s**o**n **mandat** *(arg.)* v. a*lle*r *à Crevant.*
rendre son tablier *(fam.)* a-şi da d**e**misia.
rendre témoignage a depun**e** mărturie.
rendre u**n bon office** à qn. a fac**e** un serviciu cuiva.
ren**dre** u**n culte** à q**n**. a avea un cult pentru cineva; a ven**e**ra pe cineva.
rendre une **politesse** à **qn.** a fi politicos cu cineva; a răspunde amabil cuiva.
rendre un **m**a**uv**ais **service** à **qn.** a face un prost serviciu cuiva.
rendre visi**te à** q**n**, a face cuiva o vizită.
renoncer à une mauvaise ha**b**i**tud**e a s**e** lăsa de un obicei prost.
renouer a**v**ec un**e** t**r**a**d**itio**n** a pun**e** din nou la loc d**e** cinst**e o** tradiţie.
rentrer à pinces *(arg.)* a s**e** întoarc**e** acasă pe **j**os/apostol**e**şte.
367
r**e**ntrer **au bercail/au nid** *(fam.)* a se înt**o**arce în sînu**l** familiei; n se înt**o**arce la casa părintească.
rentrer bred**ou**ill**e** a se înt**o**arce cu coada între picioare/cu buze**l**e umflate/ cu nasul în **jo**s.
rentrer dans le cnou/le mou/le lard de c**m**. *(pop.)* v. *halire à bras raccourcis.*
rentrer dans le néant v. *aller à Crevant.*
rentrer dans les bonnes grâc**e**s **de** q**n**. *(fam.)* a fi în graţiile cuiva.
rentrer dans s**a** c**o**q**u**il**le** ase strîn**ge** ca melcu**l** în c**o**aja lui; a se strîn**g**eîn sin**e**; a intra în carapace; a-şi v**e**dea de treburile sa**l**e.
rentrer dans s**e**s **droit**s a **re**intra in d**r**epturile sale.
rentrer dans s**e**s **fo**ye**r**s a se întoarce în sînul famili**e**i; a s**e** întoarc**e l**a casa părintească.
rentrer dans ses frais a-şi sc**o**at**e** cheltuiala/banii/pîrtea**l**a.
rentrer en **grâce** a fi din nou **î**n **g**raţii**le** cuiva.
rentrer en **possession de** a reintra în posesia.
rentrer en s**oi**-même a-şi fac**e** un examen d**e** conştiinţă.
rentrer la récolte a strînge rec**o**lta; a aduna bucatel**e**.
rentrer les mains **vides** a se întoarce cu mina **go**ală.
rentrer par la fenêtre a insista; a nu renunţa.
rentrer sa **colère** aşi stăpîni furia/minia.
rentrer ses griffes *(ţa/n.-)* a-şi ascund**e** ghearе**le**.
rentrer s**e**s **larmes** a-şi înghiţi **l**acrimile.
rentrer s**ou**s **terre** *(fam.)* a-i v**e**ni să intre în pâmînt d**e r**uşin**e**.
renverser la va**pe**u**r** a schimba macazul/tactiea/f**o**aîa; a **o** întoarc**e** p**e** altă strună; a-şi înt**o**arce cojocul p**e** d**o**s; a o înt**o**arce.
renverser l'esprit de qn. a tulbura mint**e**a cuiva.
renverser l**e**s **projets de qn.** a răsturna planurile cuiva; a-i da cuiva planurile/pr**o**iecte**l**e peste cap.
renverser son absinthe/s**on café** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
renvoyer à la **quasimodo** a amîna pe cineva la siîntu-aşteaptă.
renvoyer aux **calendes g**rccqu**e**s *(lit.)* a amîna pe cineva la sl'intu-aşteaptă.
renvoyer dos à **dos** a nu da cîştig d**e** cauză nici un**e**ia dint**re** părţi,

renvoyer l**a balle/l'éteuf** a avea **r**eplică p**ro**mptă.
renvoyer q**n**. à **son moulin** a pofti pe cineva să-şi vadă de treburil**e** lui.
renvoyer q**n**. ch**e**z **sa mère-grand** *(fam.)* a fac**e** p**e** cineva albie de p**or**ci.
renvoyer q**n**. **de C'aïpbe à** Filate a trimit**e** pe cineva de **l**a A**n**a la Caiafa; a arunca m**o**artea în ţigani.
renvoyer qn. de la **belle manière** *(fam.)* a **e**xpedia pe cin**e**va fără m**e**na**j**am**e**nte.
repaître qn. d'espérances a hrăni p**e** cineva cu iluzii.
répandre une **nouvelle** a răspîndi o veste.
réparer une faute a repara o **g**reş**e**a**l**ă.
réparer une i**n**just**t**ic**e** a repara o nedr**e**ptat**e**.
repartir à zéro *(fam.)* a **o** lua d**e** la înc**e**put.
repas **fr**o**id** tirană rece.
repasser la chemis**e/l**a **limace/la lime** *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
repêcher q**n**. *(fam.)* a da cuiva **o** mină de a**j**utor.
rep**i**qu**e**r **a**n tru**c** *(pop.)* a insista; a încerca din n**o**u.
répondre am**en** v. *dite amen (à tout).*
répondre à **qn. par retour d**u **courrier** a răspunde pe loc la scrisoarea cuiva.
268
répondre à un appel a răspunde la apel.
répondre à une attente a c**o**respunde aşteptăril**or**.
répon**dre** à u**n salut** a răspunde la salut.
répondre du **bout des lèvres *(fam.)*** a răspunde cu **j**umătate de gtiră.
répondre du tac au **tac** a nu **r**ămîne dator cu răspunsul; a avea feplică promptă; a **o** plesni bine.
répondre en N**or**mand a nu spune nici da nici ba.
répondre entr**e les dents** a răspunde printre dinţi.
répondre par des pirouettes *(fam.)* a se face că plouă.
répondre par un **nou** a refuza categ**o**ric.
répondre sec à q**n**. a răspunde rit**o**s cuiva.
repos**e**z **vos armes! jo**s arm'!
repren**dre conimissauce** a-şi recăpăta cun**o**ştinţa.
reprendre courage a recăpăta cura**j**; a mai prinde (**l**a) inimă; a-i veni cuiva inima la l**o**c.
reprendre du poil **de** l**a bête *(fam.)*** a-şi încăleca iarăşi mă**g**arul; a se redresa; a se reface.
reprendre halein**e** a-şi tra**g**e suflelul.
reprendre le collier a-şi relua **o**bli**g**aţiile; a o lua iar de la capăt.
reprendre l**e dessus** *(fam.)* **a.** v. *recouvrer sa santé;* **b**. a-şi redobîndi superi**o**ritatea/a**v**anta**j**ul.
reprendre les armes *(fam.)* a porni din nou la atac**.**
r**eprendre le travail** a relua lucru**l**.
r**epre**n**dre pied** a-.şi **re**veni; aşi restabili avanta**j**u**l**.
reprendre qn. **vertement** *(fam.)* a mustra aspru pe cineva; a lua p**e** cin**e**va la zor; **v**. şi *donner à qn. son paquet.*
reprendr**e** s**es esprits** a-şi veni în fire/în simţiri; a-şi **r**eveni di**n** leşin.
reprenons **notre chèvre à** la **barbe** să n**e** întoarcem la oile n**o**astre; să **r**eluăm discuţia; să revenim la v**o**rba noastră.
réprimander q**n**. **ve**r**tement** a lua pe cineva la zor; a mustra aspru pe cineva.
réprimer une révolte a potoli/a înăbuşi o răscoală.
rep**r**is **de justice** recidivist.
réserver à qn. u**n** a**ce**u**e**il chaleure**u**x a primi cu căldură pe cineva; a primi pe cineva

cu toată inima.
réserver des places v. *louer des places*.
résister à la fatigue a rezista la oboseală.
résister à la tentation a lupta cu ispita; a rezista ispitei.
résoudre **une équation** a rezolva o ecuaţie.
respecter les convenances a respecta convenienţele.
respirer avec difficulté a respira greu.
respirer **profondément** a respira adînc.
ressembler à qn**.** a semăna cu cineva; a se arunca în partea cuiva; a moşteni pe cineva *(fig. fam.).*
ressembler à **qn. comme un moulin à vent** a nu semăna deloc cu cineva.
ressembler à une affiche/à une vitre/à un sac **d'os/à une** feuille de **papier** à **cigarette/à un** cent **de clous**/à **une planche** à **pain/à une** asperge a fi uscat ca iasca; a fi slab ca un ţîr.
resserrer les bas de laine a face economii.
reste ù **voir** rămîne de văzut.
rester avec sa **courte** bonté a suferi o înfrîngere.
rester **baba** *(fam.)* a rămîne **tablou**/mască; a rămîne cu gura căscată.
269
rester bouche béante/bée a rămîne cu gura căscată.
rester bouche cousue a-şi ţine gura; a-şi pune lacăt la gură.
rester capot *(fa/n.)* a rămîne **tablou**/mască.
rester chez soi a sta/a rămîne acasă.
rester chocolat *(fam.)* a rămîne cu buzele umflate; a lua *(o)* plasă.
rester cloué sur place a rămîne ţintuit locului.
rester coi a sta smirnă.
rester comme deux ronds de flan *(pop.)* **a** rămîne cu gura căscată.
rester comme une borne/comme une asperge *(fam.)* a **sta de parcă** ar fi înghiţit un băţ.
rester comme une bûche/comme une souche *(fam.)* a sta ca de lemn.
rester comme une poule qui a couvé des œufs de cane a rămîne cu gura căscata; a rămîne **tablou**/mască.
rester comme une tomate/comme une tourte *(pop.)* a-i pieri graiul; **a** rămîne ci. gura căscată; a rămîne **tablou**/maseă/paf/ţuţ.
rester court *(fam),* a. a uita ce voia să spună; **b. a** nu **avea** prezenţă de spirit.
rester dans l'esprit a rămîne **în** minte/în memorie.
rester dans l'expectative a **se** menţine/a rămîne **în** expectativă,
rester dans l'ombre a sfa/a rămîne **în** umbră.
rester de marbre a rămîne insensibil; **a** fi de **piatră,**
rester eu bobine *(arg.)* a rămîne singur.
rester en carafe *(pop.)* v. ***rester court.***
rester en deçà de la vérité a nu ajunge **să** cunoşti adevărul.
rester en panne **a** rămîne în pană.
rester en plan/en chemin/en route a rămîne în drum; a nu **merge** pînă **la** capăt.
rester face à face a sta faţă în faţă.
rester en tas *(arg.)* a tăia frunză **la** cîini; **a** freca menta.
rester fidèle a rămîne credincios.
rester fidèle à soi-même a nu **se** dezice; a rămîne credincios **sieşi.**
rester foudroyé a rămîne **ca** lovit de trăsnet; a rămîne ca trăsnit; **a** rămîne înmărmurit.
rester interdit a rămîne **uluit**.

rester la mort dans l'âme a **r**ămîne c**u** inima zdrobită.
rester le bec dans l'eau ***(fam.)*** v. ê*tre le* ***bec dans l'eau.***
rester le maître du pavé a domina situaţia.
rester les bras croisés a sta cu braţe**l**e încrucişat**e**; **a sta** cu mîin**i**le în sîn/în şolduri/în brîu/în buzunar; **a** încrucişa braţele; a-şi încopcia mîinile; a sta cu de**g**etul în **g**ură.
rester les deux pieds dans le même sabot v. *rester les* ***bras croisés.***
rester maître de soi a-şi ţine/a-ş**i** păstra firea.
rester pétrifié a **r**ămîn**e** încremenit; a sta crem**e**ne**.**
rester plan**te comme une borne a** sta ţeapăn.
rester sans **effet** a **r**ămîne fără **e**f**e**ct,
rester sans le sou a se uşura de bani.
rester sec ***(fam.)*** **a-i** pie**r**i graiul; a rămîne fără **glas.**
rester soi-même a **r**ămîne tu însuţi.
rester soufflé ***(fam.)*** a i se tăia respiraţia; a f**i** uimit.
rester sur la bonne bouche a rămîne cu **o** impresi**e** frumoasă/bună**.**
rester sur la défen**sive** a sta în defensivă.
rester sur la place a rămîne lai; a rămîne m**o**rt p**e loc**.
rester sur la touche ***(fam.)*** a sta p**e** tuşă; a nu interveni; a nu **s**e bă**g**a.
270
rest**er sur le carreau** a rămîne **l**at; a rămîne m**o**rt pe **l**oc.
rester sur s**a faim** a nu se sătura; a **r**ămîne flămînd.
rester sur sa s**oif a**. a nu-şi p**o**t**o**li setea; **b.** a nu fi satisfăcut; a mai dori ceva.
rester sur s**e**s **positions** a rămîn**e** ferm pe p**o**ziţie: a nu face c**o**ncesii.
rester sur son appétit a. a se scula de la masă flămînd; **b.** a reduce din pretenţii.
rester sur son quan**t**-à-s**o**i a păstra distanţa; a ţine la distanţă.
rester sur un travail a tără**g**ăna o treabă.
rester tout **bleu** a rămîne cu **g**ura căscata; a rămîne tabl**o**u/mască.
rester tout canins a rămîne cu gura căscată/tabl**o**u/mască.
rester tout pantois a rămîne cu gura căsca fă/tablou/mască.
rétabl**ir** l'**é**qui**l**i**bre** a restabili echilibrul.
rétablir une pe**r**so**n**n**e da**n**s ses droits** a **re**pune/a restabili pe cineva în drepturi.
retaper qn, **e**n **moins de de**ux *(fam.)* a pun**e** mîna pe ci**n**eva cît ai zic**e** peşt**e**.
reta**rd**er **la montre** a da ceasul înapoi.
retarder sur son temps a nu fi în pas cu vr**e**m**e**a.
retenir d**e**s **pl**ac**e**s a reţine/a rezerva locuri.
retenir l'attention de q**n**a reţine at**e**nţia cuiva.
retenir l**e bras de qn. a**. a împiedica pe cineva să lovească; **b**. a potoli furia cuiva.
retenir sa bil**e** a-şi stăpîni furia/mînia.
retenir son souffle a-şi ţine/a-şi **r**eţine răsuflarea.
retirer à **qn. le pain de la bouclie** a **l**ua cuiva piinea de la gură.
retirer sa **candidature** a-şi retra**ge** candidatura.
retirer sa **parole** a-şi lua cuvintu**l**/vorba înap**o**i.
retomber da**n**s s**e**s anc**ie**ns **errements** a-şi da in p**e**tic; a-şi da în t**e**apă,
retomber dans son travers a-şi da în petic; a-şi da în teapă.
retomber sur ses pieds**/sur ses pattes** *(fam.)* a ieşi din încurcătură/ dintr-un impas; a cădea în pici**o**are ca pisica; a scăpa t**e**afă**r**; a scăpa de bel**e**a; a scăpa ca din tun/ca din **g**ura tunului; a scăpa d**e** dracul; a i**e**şi **l**a vopsea; a

i**e**şi din **g**ăoace.
retour d'âge pragu**l** bălrineţii.
retour de întors de **l**a/din; revenind de la/din; la înt**o**arcerea din/d**e l**a.
retour de c**o**nsc**ien**ce mustrări d**e** conştiinţă.
retourner l**a** s**alade** a**ve**c l**es doigt**s a li cu caş la gură; a av**e**a caş la gură; a mirosi a lapte; a fi boboc.
ret**ourner l**e **couteau/le poignard/le fer dans l**a **plaie** a răsuci/a învîrti ciJţftul în **r**ană; a pun**e** sar**e** p**e** rană.
retourner q**n**. **comme une crêpe/comme u**n**e peau de lapi**n/**comme** u**n gant** *(fam.)* a face pe cineva să-şi schimbe părerea; a întoarce pe cineva curii vrei.
retourn**er s**a **veste** *(fam.)* v. *changer de batteries.*
retourner ses mots **dans sa bouche ava**n**t de parier** *(fam.)* a se gîndi bme înainte de a v**o**rbi.
retour**ner ses po**ch**e**s *(fam.)* a-şi întoarce buzunarele pe d**o**s.
retourn**er s**ous **t**o**u**s le**s angles** a înt**o**aice/a suci pe t**o**ate feţele; a cînlări avanta**j**ele şi dezavanta**j**ele; a o întoarce şi pe **o** parte şi pe alta; a cintări şansele; a sta la chibz/la chibzuri/la chibzuială.
r**et**rouss**er** sa ro**o**us**t**aclj**e** a-.şi **r**ăsuci mustaţa.
m
retrousser ses ma**n**ch**e**s *(fig. fam.).* a-şi suf**l**eca mînec**i**l**e**; a se apuca de treabă.
retrouver les trac**e**s a r**eg**ăsi urma.
retrouver qn. au **tournant** a-şi **l**ua **r**evanşa asupra cuiva.
retrouver s**e**s **esprits** a-şi v**e**ni **in** fir**e**/in simţiri; a s**e** t**r**ezi din leşin,
retrouver son cal**me** a-ş**i r**egăsi liniş**te**a (s**u**fl**e**tească).
retrouver son d**o**ch**er** *(fam.)* a s**e** întoa**r**c**e** pe m**e**leaguril**e** natale**.**
réunir les su**ffr**a**g**es a întrun**i** vo**t**uril**e**.
révéle**r u**n s**e**c**r**et a dezvă**l**ui u**n** s**e**cret.
revenir **à** la cha**rge** a insista; a încerca din nou.
revenir à **l**a vi**e** a se restabi**l**i; a s**e** însănătoşi; a se pun**e** pe picioare**,**
revenir à l'a**v**is **de** qn. a se alătu**r**a părer**i**i cuiva.
revenir à s**e**s **moutons** a s**e** întoarc**e** la oi**l**e sale.
revenir à ses **pr**e**mi**ères e**rr**es a-şi **re**nia vechi**l**e obic**e**iur**i**; a **r**eveni Ia matcă.
re**ve**n**i**r A so**i** aşi veni în f**i**re/în simţ**iri**; a s**e** trezi d**i**n l**e**şin.
revenir à s**o**n **da**da a a**v**ea idei fixe.
revenir au bercail/au nid a se întoa**r**c**e** î**n** sînul fami**l**ie**i**.
revenir a**ve**c sa **courte** h**o**n**t**e a suf**eri** o înfrîn**g**er**e**.
revenir ba**gn**es sa**uv**es *(fam.)* a scăpa ieflin/ca prin urechi**le** aculu**i**,
revenir bredouille *(fam.)* a s**e** întoarc**e** cu coada între p**i**cioa**r**e/cu nasul în jos.
revenir de lo**in** a fi văzut moa**r**tea cu och*i*i.
revenir de **Pontoise** a căd**e**a din **l**ună/di**n** pod; a r**ămîne** paf.
revenir d'un au**t**re **monde** a nu f**i l**a c**urent** c**u** c**ee**a ce s**e** pet**r**ece/cu ultim**e**l**e** şti**r**i.
revenir d'**un**e **erreur** a se îndrepta *(fig.).*
revenir d'une maladie a s**e** însănătoşi; a s**e** pune pe pic**i**oare.
re**v**enir l'**or**ei**ll**e **b**asse a se întoarc**e** cu coada înt**r**e p**i**cioare/cu nasul în jos.
revenir su**r l'eau** a**.** a-ş**i** fac**e** di**n** nou apar**i**ţia; **b**. a-ş**i** refac**e** situaţ**i**a; a fi din nou în **g**raţii.
revenir s**u**r le **compte de** qn. a-şi schimba păr**ere**a despr**e** cineva.
revenir sur le **t**a**p**is a deveni din nou subiect d**e** conv**er**saţie.

revenir su**r** sa **décision** a r**e**veni asupra **u**ne**i** hotăr**î**r**i**; a se **r**ăzgîndi.
revenir s**u**r sa **parole** a-ş**i** **l**ua cuvîntu**l**/v**o**rba înapo**i**.
revenir sur s**e**s **p**as a face stîn**g**a-mpr**ej**ur; a se înt**o**arce d**in** drum.
revenir sur torre a rev**e**ni **l**a r**e**a**l**itat**e**.
revenir su**r une affaire** a s**e** ocupa din nou d**e** o prob**l**emă.
revenir sur une **opinion** a re**ve**ni asupra unei păr**er**i; a-şi lua s**e**ama.
revenons à **n**os **moutons** să rev**e**nim la vo**r**ba noast**r**ă/**l**a subiect; să ne înt**o**arcem **l**a oile n**o**astre.
révérence parler să nu vă fi**e** cu supă**r**are/cu bănat.
reverser ses **nerfs** sur q**n**, a-şi vărsa focul/**m**în**i**a p**e** cin**e**va**.**
rêver tout éveillé a visa cu ochi**i** deschişi.
revoir le **p**ays a s**e** întoarce pe meleagurile nata**l**e.
revoir q**c**h**. d**e **bout** à **bout** *(fam.)* a re**v**izui ceva de la cap **l**a c**o**adă,
revoir s**e**s **lares** a se înt**o**arce în sînul familiei.
r**évoqu**e**r** un **t**esta**me**nt a **re**voca un t**e**stament.
rideau! *(pop.)* v. *bouche dose/cousue!*
rien **à d**i**r**e nimic de zis; nu-i vorbă; nu-i cuvînt.
rien (l'au**tr**e nimic altc**e**va.
rie**n d**e **plus** sim**pl**e n**i**mic ma**i** simp**l**u; tot ce poate ii ma**i** simp**l**u**.**
272
rien du tout nimica toată; cît să orbeşti un şoarec**e** chior; te miri c**e** (şi mai nimic).
rien ne **lui coûte** nu precupeţeşt**e** nimic.
rien ne lui fait nu-i pasă de nimic.
rien ne presse *(fam.)* nu **e** nici o g**r**abă/nici un zor; nu dau Turcii.
rien n'y **fait** nu e nimic d**e** făcut; **e** cu n**e**putinţă; **e** peste p**o**at**e**.
rimer comme hallebarde et miséricorde a se potr**iv**i ca nuca-n perete/ ca fasolea/ca bra**g**a în ziua d**e** paşt**i**; a sta ca ou**l** în cui.
rimer malgré Minerve a. a face v**e**rsuri fără a avea inspiraţie; **b**. a a**le**ge o m**e**s**e**rie fără a avea v**o**caţie.
rincer le béguin à qn. *(fam.)* v. ***donner** à qn. **son** paquet.*
rincer le coco/le bec à qn. *(pop.)* a fac**e** cinst**e**; a da d**e** băut.
rire à gorge déployée a s**e** prăpădi/a se topi/a s**e** st**r**ica de ris.
rire à s**'e**n **tenir les** côt**e**s a s**e** ţin**e** cu mîinil**e** d**e** bu**r**tă d**e** ris; a s**e** prăpădi/a s**e** top**i**/a se st**r**ica d**e** ris.
rire à s**e tordre** a se prăpădi/a s**e** t**o**pi/a se strica d**e** rîs.
rire au nez de qn. a izbucni în rîs; a trînti un hohot de **r**îs.
rire aux anges a rîd**e** prost**e**şte/tîmp; a rîde ca prostul.
rire aux dé**pe**ns **de qn.** a ride/a face haz pe soc**o**t**e**a**l**a cuiva/altuia.
rire aux éclat**s** a **r**îde cu h**o**h**o**te/cu c**l**ic; a rîd**e** să se spargă.
rire aux larmes a rîd**e** cu lacrimi.
rire à **ventre déboutonné** *(fam.)* a s**e** t**a**văli pe **j**os/a l**e**şina de rîs; v. şi *étouffer de rire.*
rire comme un bossu a **r**îd**e** cu h**o**h**o**te/cu clic; a **r**îde să se spar**g**ă.
rire comme une baleine a rîde cu **g**ura pină la urechi; a-şi arăta fas**o**lea *(pop.).*
rire comme un fou a rîde ca un nebun.
rire dans sa **barbe/sous cape/ en dedans/en dessous** a rîd**e** pe înfundate/ pe sub mustaţă; a-şi **r**îde în barbă; a rîde în pumni.
rire de bon cœ**ur** a rid**e** cu p**o**ftă; a rîde din toată inima.
ri**re de toutes** s**e**s **dents** a rîde cu **g**ura pînă la urechi; a-şi arăta fas**o**lea *(pop.).*
rire du bout des lèvres/du bout des dents a rîde mînzeşte/timp/in silă; a ride strimb;

a ride silnic; a ride rîsu**l o**larului; a rîde cu **j**umătate de gură.
rire en dedans/en dessous v. *rire dans sa barbe.*
rire jaune a**.** a face haz de necaz; **b.** a rîde mînz**e**şte/tîmp/în silă; a rîde silnic/strîmb; a ride, eu **j**umătate de **g**ură.
rir**e qui ne passe pas le nœud de la gorge** *(fam.)* ris si**l**it.
rir**e** s**ou**s **cape** v. *rire dans sa barbe.*
risquer gros *(fam.)* a pune t**o**tul **în jo**c/în mişcare; a **j**uca **o** carie mare.
risqu**er** le **coup** a-şi încerca nor**o**cul.
risquer le paquet *(fam.)* a miza totu**l** pe o cart**e** ***(fig.);*** a da t**o**ate pe una.
risquer le tout pour le tout a miza t**o**tul pe **o** carte *(fig.);* a da t**o**ate pe una.
risquer sa peau/sa vie/sa tête *(fam.)* a-şi pune pie**l**ea in **j**oc; a-şi risca viaţa.
risqu**er** u**n** œil/sa tête à **la fenêtr**e *(fam.)* a arunca **o** privire pe fereastră.
river le clou/son **clou à** q**n**. **a.** a pun**e** pe cineva la punct/la l**o**cul lui; **b.** a-i închide/a-i înfunda cuiva gura; a închide pliscul cui**v**a *(fam.).*
robinet d'eau tiède *(fam.)* v**o**rbă-lun**g**ă.
r**ôder autour** a da tircoal**e**/p**e**rgh**el**tiri.

rogn**er les ailes/les ongles à** qn. a-**i** scurta cuiva ghear**el**e; a-i reteza cuiva un**g**hiile; a tăia cuiva din un**g**hişo**o**ară; a înfrîn**g**e trufia cuiva; a-i muta cuiva **g**îrliţa *(fam.).*
rogner su**r** q**c**h. *(fam.)* a ciupi din ceva; a se **l**acomi **l**a ceva.
rompre a**ve**c **le** passé a o **r**up**e** cu trecutul.
rompre a**ve**c **l'étiquette** a nu ţin**e** s**e**ama de etichetă; a nu fi fo**r**malist.
rompre (le) cours à qc**b.** a pun**e** capăt la ceva.
rompre des lanc**e**s/**un**e **lance pour** qn. a **l**ua apărarea cuiva.
rompre en **visière à**/a**v**ec **qn.** a înfrunta pe cineva; a ataca pe cineva în faţă; a stoa**r**ce cuiva ceapa/lămîia în nas.
rompre la **cervelle/la tête à** qn**.** a bat**e** p**e** cineva **l**a cap; a-i împuia cuiva ur**e**chile; a sta cu **g**u**ra** p**e** cineva; a t**o**ca p**e** cineva la cap; a se pun**e** cată p**e** capul cuiva.
rompre la glace a spa**r**ge/a rup**e** gheaţă; a fac**e** primul pas.
rompre l'anguille a**u genou** a încerca imposibilul.
rompre la paille a**v**ee qn. a**.** a strica căruţa; a rupe r**e**laţii**l**e; **b**. a strica o afac**e**re.
rompre la **tête à** qn* v. *casser la tête/le bonnet à qn.*
romp**r**e **l'eau** à qn* a tăia/a **l**ua cuiva apa d**e l**a moară.
rompre l**e** cha**rme** a risipi vra**j**a.
rompre le dé **à** q**n**. a întrerupe p**e** cin**e**va.
rompre le fétu a**ve**c qn. a rup**e** r**el**aţiile.
rompre les/s**e**s **chaîne**s a-şi sfărîma/a-şi rup**e** lanţuri**le**.
rompre les chi**en**s a schimba/a suci v**o**rba; a **l**ua altă vorbă.
rompre les côtes à qn. *(fam.)* a-i rupe cuiva coaste**l**e; v. şi *battre à bras raccourcis.*
rompre les fers de l'esclavage a stărîma **l**anţuri**l**e robi**e**i.
rompre les fiançailles a desface/a rup**e l**ogodna.
rompre le **silence** a rupe/a curma tăcerea.
rompre les oreilles à qn**.** a-i r**o**ade urechile cuiva; v. şi *casser la tete] le bonnet à qn.*

rompre les **os à qn.** a-i muia/a-i rup**e** cuiva oase**le**.
rompre sa **gourmette** a-ş**i** da frîu **l**ib**e**r (dorinţe**lor**).
rompre une amitié a rup**e** o pri**e**t**e**nie.
rompre une lance avec qn. a**.** a av**e**a un conflict cu cineva; **b.** a discuta în contradictoriu.
rompre un enchantement/un cha**rme** a dezl**e**ga o vra**j**ă.
rompre un marché/un accord a strica **o** învoială; a întoarc**e** tîr**g**u**l**.
rondeur de caractère caracter sincer.
ronfler à cri/en gendarme *(arg.)* a se pr**e**fac**e** că d**o**arm**e**.
ronfler comme u**n orgue** a mina p**o**rcii **l**a **j**ir; a c**o**ase la obor**o**ac**e**; a tra**g**e la a**g**hi**o**as**e**.
ron**g**er **son frein** a se stăpîni cu **g**reu; a-şi muşca zăbala *(fig.);* a-şi mesteca turbarea.
rossignol d'Arcadie măgar.
rôtir le **balai** a duce o viaţă dez**o**rd**o**nată; a cheltui n**e**buneşte.
rouer q**n**. **de coup**s v. *battre à bras raccourcis.*
rougir j**us**qu**'a**ux **oreilles/jusqu'à l**a **racine d**es che**veu**x/ju**s**qu**'a**u **blanc des** y**e**ux a se înroşi/a r**o**şi pină în virfu**l** urechil**o**r.
rouler à tombeau ouvert a mer**g**e **l**a m**o**arte si**g**ură *(auto);* v. si *aller à fond de train.*
rouler carrosse v. *avoir la bourse ronde,*

rouler des calots *(pop.)* a face **o**chii mari; a câsca/a holba ochii; a facQ ochii cit cepele; a bol**o**văui/a b**o**ldi/a ble**o**jdi **o**chii.
rouler des ye**u**x **furibonds** a-i fierbc/a-i cl**o**c**o**ti sîn**g**ele de mînie; a fi Dunăr**e** de mînios.
rouler qn. a trage pe cineva pe sfoară; a-i tra**g**e clapa cuiva; a-i trage/ a-i pune cuiva calupul; a-i pune cuiva **g**hi**o**c în u**r**eche; a pune pe cineva iu **o**b**o**r**o**c; a le**g**a pe cin**e**va la **g**ard.
rouler q**n**. **dans la farine** *(fum.)* v. *rouler qn.*
rouler sa bosse a cutreiera **l**umea în **l**un**g** şi în **l**at; a vîntura mări şi ţări; a al**er**ga/a curma pămîntul; a străbate/a vîntura lumea; a umb**l**a melea**g**urile; a umbla peste mări şi ţări; a hoinări prin lume.
rouler sur l'or v. *avoir la bourse ronde.*
rouler un**e cigarette** a răsuci o ţi**g**ară.
(avoir) roulé sa bosse a fi trecut prin multe; a fi păţit mult**e**.
rouvrir de vieilles blessures a redeschide răni închise/vechi.
ruer dans l**e**s **bra**n**cards** *(fam.)* a protesta; a se opune.
ruiner sa **santé** a-.şi distru**g**e/a-şi ruina sănătatea.
rusé comme un renard viclean/şiret ca o vulp**e**.
s
s'abandonner **à s**a **colère/au désespoir** a se lăsa pradă furiei/disperării.
sa **bile s'émeut aisément** se înfurie uş**o**r.
s'abîmer dans la douleur a fi copleşit de durer**e**.
s'abîmer le portrait *(fi*g. *fam.)* a-şi frîn**g**e gitu**l**.
sabler le/du Champagne a bea şampanie (la o ocazie).
s'aboucher avec q**n**. *(fam. peior.)* a se înhăita cu cineva.
sa**b**rer **de la besogne** a fac**e o** treabă de mîntuială; a da raso**l**.
sabrer une affaire a **j**udeca pripit.
s'abreuver de larmes a plînge cu lacrimi cît pumnul; a se îneca în la' crinii.
s'abriter derrière qn./derrière l**a loi** *(fis,-)* a av**e**a acoperir**e**.
s'abrutir de travail *(fam.)* v. *abattre de la besogne.*
sac **à vin** *(pop.)* beţiv.

s’accommoder de a se mulţumi cu.
s’accorder comme chien et chat a se înţe**l**e**g**e ca clinele cu pisica.
s’accrocher à q**n**. a se a**g**ăţa de cin**e**va, a-**1** sicîi, a-**1** plictisi; a s**e** ţine scai de cineva; a fi umbra cuiva.
s’ac**cro**ch**er à toutes les branches** a se a**g**ăţa şi de un pai; v. şi *courir aux quatre cent mille diables.*
s’**a**cc**ro**ch**er** a**ve**c **qn.** *(fi*g. *fam.)* a se lua la harţă/la c**o**lţi cu cineva.
sac **d’embrouilles/de nœuds** t**r**eabă încurcată şi prime**j**di**o**asă.
s’ach**opper au moindre obstacle** a da înapoi la c**e**a mai mică piedică.
s’acquérir l’estime/la sympathie de qn**.** a-şi atra**g**e stima/simpatia cuiva.
s’adonner à **l**a **boisson** a da in daru**l**/i**n** patima beţiei; a se apuca de băutură; a se da **l**a băutură.
s’afficher a**ve**c **qn.** a s**e** afişa cu cineva.
s’a**ff**ûter **les crochet**s *(pop.)* a da din fălci.
s’agenouiller devant le pouvoi**r** *(fi*g.*)* a se pleca în faţa autorităţii.
s’agiter comme u**n beau diable/comme un diable dans u**n **bénitier** a s**e** zbate ca peştele pe uscat; v. şi *courir aux quatre cent mille diables.*
saigner du **nez a**. a-i curge sîn**g**e din nas; **b.** *(fi*g. *fam.)* a li lipsit de cura**j**.
saigner q**n**. **à blanc** a st**o**arce p**e** cineva de bani.
sain et **sauf** teafăr/viu şi nevătămat; viu-viuţ.
saisir à **bras-le-corps a.** a înşfăca pe cineva; **b.** a **l**ua în pi**e**pt **g**reutăţile.
saisir à **plein**s **bras** a lua cu amîndouă miinile.
saisir au vol *(fi*g.*)* a prinde din zbor; a pricepe repede,
saisir la **balle au bo**n**d** a pr**o**fita de ocazie; a prinde m**o**mentul.

saisir le pouvoir a pune mina pe putere.
saisir l’occasion aux cheveux/par l**e**s **cbcveux** a pr**o**fila de ocazie; a prind**e** m**o**mentul.
saisir qn. **au collet** a lua pe cineva de **g**uler/de **g**ît/de piept; a pune cuiva mîna-n piept.
saisir un**e excuse** a **g**ăsi la repezeală **o** scuză.
sait-on **jamais?!** parcă p**o**ţi să ştii?!; cine şt**i**e**!;** nu **se** ştie nici**o**dată/ ca pămînlul.
sa langue est un vrai cliquet de moulin ii mer**g**e **g**ura ca o moară hodorogită: î**i** mer**g**e **g**ura ca **o** meliţă/ca la o c**oţo**fană.
sa langue va comme un claquct îi mer**g**e **g**ura ca **o** moară hod**o**ro**g**ită; îi m**e**r**g**e **g**ura ca **o** meliţă/ca la **o** coţ**o**fană.
saler la gueule *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
saler la note/le client a încărca n**o**ta de plată.
salir **du papier** a mîz**g**ăli hirfie.
salir son **blason** a**-şi** păta onoarea; aşi mîn**j**i **r**eputaţia.
saluer **la société** *(pop.)* **a** aţipi.
s’amener la gueule enfarinée *(pop.)* a cădea din lună; **a** rămîne paf.
s’amoelier le citron/la gueule/la poire *(arg.)* a s**e** bate ca chiorii.
s’amuser à Ia bagatelle a pierde vremea; a tirnosi man**g**alul.
s’amuser à la moutarde a pierd**e** vremea; a tirn**o**si man**g**alul.
s’amuser comme une croûte de pain derrière une malle *(fam.)* a se plictisi d**e** m**o**arte; a nu mai putea de plictiseală.
s’annexer le meilleur morceau *(fam.)* a lua/a-şi face partea **leul**u**i**.
sans autr**e forme de procès** fără multă v**o**rbă; fără alte f**o**rmalităţi.
sans avoir l’air de rien (a părea că) nici usturoi n-a mincat, n**ic**i gura n**u-i** miroase.

sans blague? *(fam.)* seri**o**s?; vorbeşti serios?; n-aş cred**e**!
sans bours e délier fără să cost**e** nimic; fără a da un ban; pe veresie.
sans broncher fără a crîcni.
sans cesse fără încetare; fără tihnă; fără **(**de**)** pr**e**get; fără astîmpăr; t**o**t timpul.
sans charr? *(arg.)* seri**o**s?; v**o**rbeşti s**e**rios?
sans chiquer! *(arg.)* fără **g**lumă!
s**ans choix** fără diseernămint.
sans compter que… fără să mai punem la socoteală…
sans **coup férir** u. fără **l**uptă; **b.** fără a opune r**e**zist**e**nţă.
sans crier gare pe nepregătite; pe negî**n**dit**e**; pe nepusă masă.
sans **débrider** fără întrerupere; fără **o**prir**e**.
sans délai fără zăbavă.
sans détour fără înc**o**njur; pe faţă.
sans doute cu siguranţă; în mod si**g**ur; fără doar şi p**o**ate.
sans égal fără asemănare; fără seamăn; fără e**g**al; fără perech**e**.
sans égards pour fără a ţine s**e**ama de.
sans en avoir l'air în ciuda aparenţelor; fără să aibă aeru**l că.**
sans en casser une *(pop.)* fără a scoale **o** vorbă.
sans encombre fără piedici.
sans exception fără excepţie; fără osebire.
sans **façons** simplu; fără ceremonie.
sans fard pe şl**e**au.
sans faute ne**gr**eşit; sulă la/în sută.
sans hésitation fără a sla pe ginduri; dintr-un cuvînt.
sans merci fără milă; **cu** n**e**îndurare.
277
sàtis **mot** dir**e** fără a sc**o**ate **o** vorbă.
sa**ns pareil** fără seamăn.
sans **parler d**e fără să mai v**o**rbim despre.
s**a**ns **peine** fără **g**reutate.
sans per**dre** u**n instant** fără să piardă nici **o** clipă.
sans pr**écédent** fără precedent.
sans préju**dice de** fără a renunţa la; sub rezerva.
sans queu**e ni tête** fără cap şi fără coadă.
s**an**s **rancune!** *(fam.)* s-o lăsăm m**o**artă; ce-a fost s-a dus; ce**le** re**l**e să se spele, cele bune să se-adune.
sans rés erve fără rezervă.
sans retard fără întîrziere.
sans rime ni raison fără noimă; fără sens; fără cap şi fără picioare.
sa**ns** s**e faire de la mou**sse *(pop.)* fără a-şi face gri**j**i; fără bătaie de cap.
sa**n**s **tambour** n**i trompette** fără a bate toba.
sans **tarder** fără întîrziere.
sans trêve ni **répit** fără încetar**e**; fără tihnă; fără (d**e**) pre**ge**t.
sans vergogne fără ruşin**e**; fără **j**enă.
s**'apprêter** à **recevoir** *(arg.)* a se scobi în nas.
s**'approcher comme l**a **grive à l'appeau** *(fam.)* a fi începăt**o**r/neştiutor.
s**'appuyer** su**r le bras de qn.** a. a se spri**j**ini de braţul cuiva; b. *(fig.)* a s**e** bucura de spri**j**inul cuiva.
s**'appuyer une corvée** *(pop.)* a face ceva fără plăc**e**re; a soc**o**ti ceva **o** c**o**rv**o**adă.
sa **raison déménage** i-a plecat mintea cu sorcova.
s'armer de patience a se înarma cu răbdare; a av**e**a răbdare; **s'arracher les** ch**eve**ux a-şi smul**g**e părul; a fi disperat; a se scărmăna

de cap; a s**e l**ua cu miinile d**e** cap.
s'a**rr**ach**er** le**s** y**eu**x a s**e** certa furcă.
s**'arracher une épine du pied** a scăpa de un necaz.
s**'arrêter** à **mi-chemin** a rămîn**e** cu căruţa în drum; a s**e** opri/a rămîne **l**a **j**umătate de drum; a face un lucru pe **j**umătate. ■..
s'arrêter court a. a uita c**e** v**o**ia să spună; **b.** a nu avea prezenţă de spirit.
s'arrêter pile/net a se **o**pri brusc.
s'arros**er** l**a dalle du cou** *(arg.)* v. *aimer la bouteille.*
s'**asseoir en tailleur** a sta turceşte.
sas**ser et ressasser une affaire** a **e**xamina o chestiune sub t**o**ate un**g**hiurile.
sa tête déménage i-a plecat mintea cu s**o**rcova.
satisfaire à une requête a satisface **o** cerere; a da curs unei c**e**reri.
s'**attacher à** q**n**. **comme la pauvreté** à **u**n **pauvre** h**o**m**m**e a se ţine scai de cin**e**va; a se ţin**e** de cineva ca scaiu**l** de **o**aie; a se ţine de pulpana/ de capu**l** cuiva; a s**e** ţin**e** d**e** pasul cuiva; a fi umbra cuiva.
s'**attacher au pa**s **de qn.** v. ê*tr*e *dans la chemise de qn.*
s'**attacher une casserole** *(arg.)* a evada din închis**o**ar**e**.
s'atteler à son travail a**.** a se înhăma **l**a treabă; **b**. **a** duce t**o**t greul în spinare.
s'attirer des histoires a-şi crea c**o**mp**l**icaţii.
s'**attirer l**a **haine de qn.** a-şi atrage ura cuiva.
s'attirer les foudres de **qn.** a-şi atra**g**e mînia cuiva.
s'**attirer** s**ur** l**e**s **br**as a-şi atra**g**e duşmănia cuiva; a-şi face de lucru *(fam.).*
s'attir**er une sale/méchante/sotte affaire** v. *donner dans un guêpier*.
278
s'attirer un savon v. ***avoir son paquet.***
sauf cor**rection** dacă nu mă-nşel; dacă **nu g**reşesc.
sau**f e**r**reur** dacă nu mă-nşel; dacă nu greş**e**sc.
sauf révérence să n**u** vă fi**e c**u supărare/cu bănat.
sau**poudrer de sel** a presăra sare.
saute d'humeur toană; capriciu; schimbar**e** d**e** dispoziţi**e**.
sauter à cloche-pied a sări într-un picior.
s**aut**e**r à la gorge/au collet de qn.** a-i sări cuiva d**o** gît; a **l**ua de **g**ît pe cineva.
sau**ter à la perche a.** a sări cu prăj**j**ina; **b.** ***(arg.)*** v**. *avoir les** crocs.*
sauter à qn. sur le paletot *(fam.)* a ataca pe cineva.
sauter au cou de qn. a lua de **g**ît pe cineva; a-i sări cuiva de **g**ît.
sauter aux nues a sări în sus/a sălta de bucuri**e**.
sauter aux yeux a sări **î**n **o**chi; a fi evident.
sauter comme les moutons **de Panurge a** s**e** lua unii după alţii ca **o**ile.
sauter de branche en branche a sări d**e** la una la alta.
sauter de joie a sări în sus/a să**l**ta d**e** bucurie.
sauter du coq à l'âne a sări d**e la** una la a**l**ta.
sauter (à bas) du lit a sări din pat.
sauter d'un**e idée à l'autre** a sări de **l**a una **la** a**l**ta.
sauter en parachute a sări cu paraşuta.
sauter le fossé a-şi lua inima-n dinţi.
sauter le mur a o şter**g**e de **l**a internat/d**e la** cazarmă.
sauter le pas **a.** a face pasul **hotărîtor; b.** v. *alle*r *à **Crevant.***
sauter les bouteilles *(fam.)* v. ***aimer la bouteille.***
sauter sur le casaquin à qn. ***(pop.)*** v. *battre a bra*s ***raccourcis.***
sauter sur l'occasion a pr**o**fita de ocazie; **a** prind**e** m**o**mentu**l**.
s**auter un fossé a** sări peste un şanţ.

sauve qui peut scap**e** cin**e** p**o**at**e**.
sauver Ia face a ieşi/a scăpa basma curată; **a** ieşi cu faţa curată; **a** scăpa cu obraz curat; a-şi spăla obrazul.
sauver la vie à qn. a salva viaţa cuiva.
sauver les apparences/les dehors a sa**l**va aparenţe**l**e.
sauver sa peau a-şi salva pie**le**a/viaţa.
savoir à quoi s'en tenir a şti la ce să **se** aştepte.
savoir ce que parler veut dire a înţele**g**e/a şti de cu vînt; a pric**e**p**e** o aluzie.
savoir ce que qn. a dans **le ventre *(fam.)* a** şti c**e** hram poartă cineva; a şti cite paral**e** fac**e** cineva; **a** şti cît preţuieşte cineva.
savoir ce que vaut l'aun**e a** şti cît**e** paral**e** face francul.
savoir de quel bois qn. s**e chauffe a** vedea de ce est**e** în star**e** cineva; a vedea ce-i p**o**ate pielea cuiva ***(fam.).***
savoir de quoi il retolirne/de quoi il s'agit a şti despre ce este v**o**rba.
savoir faire ça comme le reste *(fam. ir.)* a nu face nimic bun.
savoir faire son trou dans le gruyère *(fam.)* a şti să se descurce în viaţă; a **s**e descurca **bi**n**e î**n viaţă; a-şi conduc**e** bine barca.
savoir (bou) gré à qn**. d'une chose** a fi/a rămîne recunoscăt**o**r cuiva pentru ceva.
savoir le fin et le fort d'une chose a cun**o**aşte în amănunt; **a** şti haru**l** u**nu**i lucru; a cunoaşte ca ***in*** palmă.
savoir le **fonds et le tréfonds d'une affaire** a cun**o**aşte în amănunt; a **şt**i harul unui lucru; a cun**o**aşt**e ca în pa**l**m**ă**.**
37!)
savoir Ic long et le court de qch. a cunoaşt**e în** amănunt; a şti **ha**r**u**l unui **l**ucru; a cunoaşt**e** c**a** în palmă.
savoir lire et écrire a şti carte.
savoir mauvais gré à qn. de qch. a purta pică/**r**îcă cuiva; a pune/a tr**e**c**e** p**e** cineva l**a** c**o**ndică/Ia catastif; a av**e**a parapon/n**e**caz/**o**ftică pe cineva; a-i trece cuiva ceva **î**n c**o**ndică; **a** ţine cui**v**a mînie/pizmă.
savoir nager *(fam.)* a şti să **s**e d**e**scurce **î**n viaţă; **a** se descurca bine **î**n viaţă; a-şi c**o**nduc**e** bine barca.
savoir où gît le lièvre a cunoaşte miezul problemei.
s**avoir prendre qn.** a şti cum să iei p**e** cineva.
savoir s**e débrouiller** a şti să s**e** descurce în viaţă; a s**e** descurca bine în viaţă; **a-şi** conduce bine barca.
savoir se retourner a şt**i** să se descurc**e** în viaţă; a s**e** descurca bine în viaţă; a-şi c**o**nduce bin**e** barca.
savoir s'y faire a se adapta la împrejurări; a se descurca bin**e** în viaţă; a şti să s**e** descurc**e** în viaţă; a-şi conduce bine barca.
savoir s'y prendre v. *savoir s'y faire.*
savoir une chose comme son Pater a cunoaşt**e** un **l**ucru ca pe apă.
savoir une cliose s**ur le bout du doigt/sur l'ongle** a cun**o**aşte un lucru ca pe apă.
savoir y **faire** v. *savoir s'y faire.*
savonner la **tête à** t(n. *(fam.)* v. *donner à qn. son paquet.*
s'avouer battu/vaincu a s**e** da băt**u**t; a se recun**o**aşte învins.
scier la branche sur laquelle on ost **assis** a-şi tăia craca de sub pici**o**are.
scier le dos à qn. *(pop.)* a t**o**ca p**e** cin**e**va la cap; a s**e** pune cată pe capul cuiva.
séance tenante p**e** loc; p**e** dată; imediat,
se bander les y**eux** a se amă**g**i sin**g**ur.
se barrer *(arg.)* a o şter**g**e; a spăla/a **r**ade putina; a o întind**e**,
se battre à la perche a munci mult pentru n**imi**ca toată.

se battre comme des chiffonniers *(fam.)* a s**e** bat**e** ca chiori**i**,
s**e battre comme un lion** a se **l**upta pe viată şi p**e** m**o**arte,
s**e battre contre des moulins à vent** a se bate cu m**o**rile de vînt.
se battre en duel a s**e** bate în duel; a ieşi pe ter**e**n,
se battre les flancs *(pop.)* **a.** a l**e**nev**i**; **b.** a munci mult pentru nimica toată,
s**e bercer d'illusions** a se amăgi s**ing**u**r,**
s**e boucher la fente** *(pop.)* v. *emplir son* ***sac.***
se **boucher les oreilles** a-şi astupa ur**e**chi**l**e; a se face că nu aude.
se **bouclier les** y**eux** a refuza să vadă.
se boiifter le nex *(pop.)* **a. a** se certa furcă; **b.** a **s**e bate ca chiorii,
se **bourrer le fa**n**al/le flingot** *(arg.)* v. *emplir son sac.*
se **bousculer au portillon** *(fam.)* a vorbi repede şi încurcat; a se bilbîi.
se **brosserie ventre** *(fam.)* a-şi pune pofta-n cui; a se şter**g**e pe la nas/ p**e** b**o**t.
se **brouiller avec qn.** a s**e** certa cu c**i**neva; a strica cumetria/pacea cu cin**e**va.
se brouiller la cervelle a-şi pierde uzul raţiunii; a se ţicni,
se brûler à la chandelle a cădea/a se prinde sin**g**ur **in** capcană,
se brûler la cervelle *(fam.)* a-şi zbura creierii; a-şi. trage un **g**l**o**nte în cap.
se brûler les ailes/les doigts *(fi*s.*)* a se arde; a o păţi.
se cacher s**ou**s **le manteau de** a se ascunde sub masca.
2S0
se cailler les sangs *(fam.)* a-şi face sin**g**e rău; a face căţei pe inimă; a-**şi** pune venin la inimă,
se caler les joues/les amygdales/les babouines *(pop.)* v. *emplir son sac.*
se calfater la gueule/le bec *(arg.)* a se face burduf de mîncare.
se camper devant q**n**. *(fam.)* a se pr**o**pli/a se pr**o**ţăpi în faţa cuiva,
se cantonner dans ses études/ses recherches a se cufunda' în studiu,
se caresser l'angoulême *(arg.)* v. *emplir son sac.*
se carpater *(arg.)* a pleca pe şest.
s'écarter de la ligne droite/de la bonne voie a se abate de **l**a drumu**l** cel drept; a călca alături cu drumul; a călca strimb *(fig.);* a **o l**ua/a apuca pe un drum **g**reşit; a se deda la rele.
s**e casser** *(pop.)* a **o** şter**g**e; a spăla/a rade putina; a **o** întinde,
se casser la gueule *(pop.)* **a.** a cădea/a da/a veni în nas; **b.** a da chix; a **o** da în bară.
s**e casser la gueule sur un litre** *(arg.)* v. *prendre une caile.*
se casser la tête ***(fam.)*** a**-şi** spar**ge** capul; a-şi frăminta/a-şi munci, a-şi **o**steni mint**e**a; a-şi stoarce creierii; a-şi sfărima capul/mintea; a se munei cu **g**îndul.
se casser la tête contre la mur**aille/les murs** *(fam.)* a s**e** da cu capul de pereţi,
se casser ia voix ***(fam.)*** a-şi spar**g**e pieptu**l**.
s**e casser** l**e eiboulot** *(pop.)* V. *s*e *casser la lele.*
se casser le cou/la gueule a. a-şi frîng**e g**ilul; **b.** a da chix; a **o** da în bară; **a** o pune d**e** mămăli**g**ă,
s**e casser le nez** *(fam.)* a da chix; **a o** da în bară; a **o** pune de mămăligă.
se casser le nez à la porte de qu. a **g**ăsi pe mulul la uşă; a găsi acasă pe mu tu.
f**e casser le nez sur qn.** a **s**e întî**l**ni nas în nas/b**o**t **î**n b**o**t cu cin**e**va; a da faţă cu cineva; a da cu crucea p**e**st**e** cineva; a se lovi piept **i**u pi**e**pt c\i cineva; a **se** întîlni pieptiş,
se casser le poignet sur qch. *(pop.)* a şterpeli c**e**va.

se casser les dents a suferi o înfrin**g**ere; a da chix; a **o** da în b**ar**ă.
s**e casser les reins** a suferi o înfringere.
sec comme brésil uscat c**a** iasca,
s'échapper par la tangente a scăpa tan**g**enţial,
se charger le **flingot** *(arg.)* v. *emplir son sac.*
sécher d'impatience a **a**rd**e** d**e** nerăbdare.
sécher les cours *(ar*g. *scol.)* a t**r**a**g**e la fit; a chiuli de la şcoa**l**ă.
sécher s**e**s **larmes** *(fam.)* a s**e** consola.
sécher sur pied a. a se plictisi; **b. a s**e usca/t**o**pi d-a-n picioar**e**le; a i se topi cuiva inima,
sécher un vorre *(fam.)* a da paharu**l** peste cap; a d**a** p**e** **gî**t **un** pahar.
se chiquer *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
se cingler le blair/le nage/le **tasse/le tubard/le tube** *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
s'éclaircir la voix a-şi dr**e**ge g**l**asu**l**.
se cogner la tête contre les murs a se da cu capul de pereţi/de t**o**ţi per**e**ţii; a-şi da cu pumnii-n cap; a se zgîria pe ochi *(pop.).*
se coiffer de qn. *(fam.)* a se amoreza de cin**e**va.
se coller u**n peu d'air** *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
se colleter avec les difficultés a se lupta cu greutăţile,
s**e colleter comme des voyous** a se bale ca chi**o**rii.
se concentrer sur a-şi concentra atenţia **asup**r**a.**
381
s**e conduire comme en p**ay**s conquis** a-şi da aere de învin**g**ător.
se conduire en jean-foutro a s**e** purta ça un derbedeu.
se confondre en remerciements/en excuses a nu mai şti cum să mulţumească/să se scuz**e**.
se conformer aux ordres a s**e** c**o**nforma ordinelor.
se coucher comme/avec les poules a s**e** culca odată **cu** găinil**e**.
se coucher en chien de fusil a s**e** culca **g**h**e**muit.
secouer la poussière de ses pieds a pleca pentru t**o**tdeauna.
secouer le balluchon a fac**e** reproşuri.
secouer le joug a scutura **j**u**g**u**l**.
secouer les oreilles à qn. a **r**up**e** ur**e**chi**le** cuiva.
secouer les puces à qn. v. *donner à qn. son paquet.*
secouer q**n**. **comme un prunier** a scutura zdravăn pe cineva; v. şi *donner à qn. son paquet.*
secouer ses puces *(fam.)* a s**e** pun**e** p**e** tr**e**abă/p**e** **l**ucru; a s**e** aşeza la lucru; a se aştern**e** p**e** lucru; a pun**e** osu**l** **l**a treabă; a-şi lua hamul şi praştia.
se couper en quatre pour qn. *(fam.)* a sări şi în foc/a mînca foc pentru cin**e**va; a tr**e**c**e** prin foc şi apă pent**r**u cineva.
se couper la gorge avec qn. *(înv.)* a s**e** bat**e** în du**e**l; a ieşi p**e** teren
se couvrir de lauriers a se acoperi de **gl**o**ri**e.
se couvrir de l'autor**ité de qn.** a s**e** prevala d**e** autoritatea cuiva; a fi/a se afla la adăpostul autorităţii cuiva.
s**e couvrir d'un** sac **mouillé** a aduc**e** scuze n**e**convingăt**o**a**r**e.
se cramper *(arg.)* a evada din închisoare.
se créer un foyer a-şi întemeia o famili**e**; a-şi fac**e** un cămin.
se crêper le chignon *(pop.)* a se **l**ua d**e** păr cu cin**e**va; **a se l**ua **l**a păruială.
secret de comédie secretul lui Polichinel**l**e.
se creuser la tête/le cerveau *(fam.)* v. *se casser la tête.*
se crever au travail *(fam.)* a s**e** sp**e**ti muncind; a munci p**e** b**r**înci.

se criquer *(arg.)* v. *ficher le camp.*
se croire le centre du monde a s**e** cr**e**d**e** buricu**l** pământului.
s**e croire le premier moutardier du pape** a s**e** cr**e**d**e** buricu**l** pământului.
se croire quelque chose a se cr**e**d**e** buricul pământului.
se croire sorti de la cuisse de Jupiter a bat**e** cu fruntea-n n**o**ri; a nu-i aj**u**ng**e** nici cu p**r**ăj**i**na **l**a nas; a s**e** cr**e**d**e** căzut cu hîrz**o**bu**l** din c**e**r.
se croiser les bras *(fam.)* a-şi încrucişa braţele.
s'écrouler comme un château de cartes *(fam.)* a se nărui ca un castel d**e** nisip.
se cuirasser (contre qn.) a **r**ămîne de piatră (faţă d**e** cin**e**va).
se curer les ongles a-şi fac**e** un**g**hii**le**.
se damner pour qn. *(fam.)* v. *s*e *couper en quatre pour qn.*
se débattre comme un forcené a s**e** zvîrcoli ca în **g**ură d**e** şa**r**p**e**.
se déboutonner *(fam.)* a-şi deschide sufletul/inima.
s**e débrider l'esgourde/les loches/les cliquettes** *(ar*g.*)* **a.** a asculta cu atenţie; a fi numai ochi şi ur**e**chi; **b.** a ciuli urechil**e**; a tra**g**e cu urech**e**a.
se débrouiller comme un pied/comme une tarte *(fam.)* **a se** descurca prost/ca nasul lui.
se décarcasser v. *courir aux quatre cent mille diables.*
se décharger sur qn. **d'une affaire** a **l**ăsa o tr**e**abă pe seama altuia,
se décrocher le battant *(pop.)* a-şi trag**e** un glonte **î**n inimă.
282
***m* défendre du bec et des ongles** a se apăra pr**in** toate mi**j**l**o**ace**le**.
se dégonfler le cœur a-şi deschide/a-şi descărca sufle Lui/inima.
se dégourd**ir les jambes** a-şi dezm**o**rţi picioarel**e**.
s**e déguiser en cerf** *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son iesle.*
se déguiser en courant d'air *(pop.)* a se eschiva.
s**e déguiser en joli** *(arg.)* a se îmbrăca la **o**pt sute şi un p**o**l *(pop.).*
se démancher pour un **copain** *(pop.)* v. *se couper en quatre pour an.*
se démener comme un **beau diable/comme un diable dans un bénitier** *(fam.)* a se zbate ca peştele pe Uscat; v. şi *courir aux quatre cent mille diables.*
se départir dé sa neutralité a ieşi clin neutra**l**itate.
se départir de son devoir a se abate de **l**a dat**o**rie.
se dépiter con**tre son ventre** a s**e** supăra **c**a văcarul pe sat.
s**e déplumer** *(pop.)* a-i cădea părul.
se dépouiller dé ses préjugés a renunţa la pre**j**udecăţi.
s**e dériper** *(arg.)* a plecă p**e** ş**e**st.
se dérouiller les jambes *(fam.)* a-şi dezmorţi picioarele.
se désbpiler/se dilater la rate a se prăpădi de rîs.
se diriger vers a s**e** îndr**e**pta spre/către.
s**e divertir sous cape** *(fam.)* a ride pe înfundate.
se donner à cœur joie a face după p**o**fta inimii.
se don**ner bien du mouvement** a-şi da ostenea**l**a; **a**-ş**i** da toată truda; a-şi stupi sufletul.
se donner bonne Conscience *(fam),* a fi cu cugetul împăcat/cu c**o**nştiinţa împăcată.
se donner ç**a** *(arg.)* a se bat**e** ca chiorii.
se donn**er carrière** a-şi da drumul *(fig.);* a-şi da frîu liber.
se donn**e**r **ca**r**rière a**ux **dépens de qn.** *(fam.)* a lua pe cineva în zeflemea/in batj**o**cură/iii băşcălie/in periplizon.
se donner corps et âme a s**e** dedica trup **ş**i suf**l**et.
se donner de l'air *(fam.)* a. a **r**ăsufla uşurat; **b.** *(arg.)* a o **l**ua la fu**g**ă/ la sănătoasa; a **o** întinde; a **o l**ua din **l**oc; a-şi lua c**o**ada **l**a spinare.

se donner de la **peine** v. *se donner bien du mouvement.*
se donner des airs v. *affecter de grands airs.*
se don**ner des gants** a fi ne**o**bişnuit de energic; a sc**o**ate flăcări pe nas *(fam.)*
se donn**er du bon teinps** a s**e** distra; a **se** amuza; a petrece.
se donne**r du cœur** aşi face cura**j**.
se donner du mal v. *se donner bien du mouvement.*
se donner dii **talon dans le derrière** *(pop.)* aşi fac**e** de cap.
se donner du **tourmeht/du chagrin** a se mîlmi; a s**e** amâfî.
se donner eu spectacle a se da în sp**e**ctac**o**l; a se face de rîs.
se donner garde a**.** a s**e** feri; **b.** a se abţine.
se donn**e**r **la main** *(peior.)* a fi bûii să se ia de mînă cu cineva.
s**e donne**r **la mort** a-şi face seama/félul; a-şi curma viaţa; a-şi lace m**o**arte *(pop.);* a-şi răpune viaţa.
se donn**er la peine** a-şi da silinţa; a se strădui.
se donner le mot a cădea **l**a înv**o**ială; a fi d**e** acord; a fi înţeleşi; a ieşi la cale cu cineva.
se donner les gants de qch. a. a-şi atribui meritul unui lucru; **b.** a s**e** felicita de a fi luat iniţiativa,
se don**ner les violons d'une chose** v. *se donner les gants de qch.*
se donn**er mauvaise conscience** a avea conştiinţa **î**ncărcată.

se donner pour a s**e** da dr**e**pt.
se donner pour but a-şi p**r**opune **c**a scop.
se donner un coup de peigne a se pi**e**ptăna în grabă; a-şi aran**j**a părul.
s**e donner une bosse** *(arg.)* a băga la **jg**heab/**l**a **g**hi**o**zdan.
se donner **une bo**s**se de rire** a se ţin**e** cu mîinile de burtă de **r**îs; v. **ş**i *étouffer de rire.*
se donner une fête a se distra pe seama cuiva.
se donner une foulure aşi scrinli mîna/piciorul.
se don**ner un mal de chien** *(fum.)* v. *courir aux quatre cent mille diables.*
se draper dans **sa dignité/sa vertu/sa probité** a fac**e** paradă de demnitate/ virtute/cinste.
se dresser sur s**e**s **ergots a. a** fac**e** p**e** cocoşu**l**; **b.** a deveni ag**re**siv.
se fâcher à mort a se c**e**rta pe viaţă şi pe moarte.
se fâcher pour des misères a se supăra pentru o nimica t**o**ată.
se fâcher pour un oui, pour un non a se supăra pentru o nimica t**o**ată.
se fâcher tout rouge a-1 apuca dracii; a se fac**e** f**o**c **ş**i pară/şi catran; **a** tuna şi **a** ful**g**era; **a se** face Dunăr**e**/r**o**şu d**e** mîni**e**; a f**i** c**u o** fa**l**că-n cer şi cu a**l**ta-n pămînt.
se faire agrafer *(pop.)* a se lăsa prins de poliţi**e**/înc**ol**ţit.
se faire à l'idée que a se obişnui cu ideea că.
se faire appeler par s**on nom** *(arg.)* v. *avoir son paquet.*
s**e faire à qch.** a s**e** obişnui cu ceva.
s**e faire bien voir de qn.** a cîşti**g**a bunăvoinţa cuiva.
se faire blanc de son épée a fac**e** uz de calităţile sale/de cura**j**ul său.
se faire casser la gueule *(pop.)* a se lăsa ucis.
se faire ceinturer sur le tas *(arg.)* a se **l**ăsa prins de p**o**liţie/încolţii.
s**e faire chopper** *(pop.)* a fi p**r**ins in flagrant delict; a se lăsa prins asupra faptului.
se faire coincer a se lăsa prins de p**ol**iţie/înc**o**lţit.
se faire couper les **cheveux** a se tunde.

s**e faire crever** l**a panse/la peau**/l**a paillasse** *(pop.)* a se lăsa ucis.
s**e faire de la bile** ***(pop.)*** a-şi **f**ac**e** inimă **r**ea/sïn**g**e rău.
se faire de la mousse *(fam.)* a se frămînta; a-şi fac**e g**înduri/ gri**j**i,
se faire des berlues *(arg.)* a se le**g**ăna în iluzii; a clădi pe nisip.
s**e faire descendre** *(pop.)* a se lăsa ucis.
se faire des cheveux a-şi fac**e g**induri*f***g**riji; a se măcina de **g**ri**j**i.
s**e faire des fantômes de rien** a exa**g**era **g**reutăţile/prime**j**dia.
s**e faire des idées** a intra **l**a idei; a**-ş**i face **g**induri/**g**ri**j**i.
se faire des illusions/**des fantômes** aşi face iluzii; a se le**g**ăna în iluzii.
se faire des mon**tagnes** a exa**g**era **l**ucruril**e**; a face din ţintar a**r**măsar.
se faire du lard a se în**g**raşă; a face burtă.
s**e faire du mauvais sang** a face căţei p**e** inimă; **a**-ş**i** face sin**g**e rău; a-şi face v**o**ie rea/venin; a-şi pune venin **l**a inimă,
se faire du **mouron** *(arg.)* v. *se faire du souci.*
se faire du souci a-şi face bătaie de cap; a-şi face **gî**nd**u**r**i/ g**r**iji**; a intra la **griji/la** idei; a se macină de **g**r**iji**,
s**e faire emboutir** *(auto)* a se l'ace armonică,
se **faire engueuler** *(pop.)* a mînca **o** papară; v. şi *avoir s*o*n paquet.*
s**e faire f**l**o**tter *(arg.)* a se Scălda,
se faire fusiller *(arg.)* a pierde la j**o**c.
2S4
se faire gauler *(arg.)* a f**i** arestat.
s**e faire hacher pour qn.** v. *se couper en quatre pour qn.*
s**e faire illusion** a se amă**g**i sin**g**ur.
se faire jour a apărea; **a** se vedea.
se faire justice (à soi-même) a-şi face sin**g**ur dreptate; a se răzbuna.
s**e fare la levure** *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
se faire la main a exersa.
se faire la paire *(arg.)* a evada din închis**o**are.
se faire la part du lion a-şi fac**e**/a **l**ua part**e**a l**e**ului.
se faire l'avocat du diable a pleda p**e**ntru cauză strîmbă.
se faire le chevalier de qn. a **l**ua apărarea cuiva.
se faire l'cs**carette** *(arg.)* a**.** a **e**vada din închis**o**ar**e**; **b.** a **o** lua la fugă/ la sănăt**o**asa; a **o** cîrpi/a **o** rad**e** la fu**g**ă; a-şi **l**ua valea.
se faire les crochets *(arg.)* a fura.
se faire lire a fi citit (d**e**spr**e** un sc**r**iitor).
se faire mener en brouette *(pop.)* a se **l**ăsa tras p**e** sfoară.
se faire mille civilités a s**e** într**e**c**e** în politeţe.
s**e faire moucher** v. *avoir son paquet.*
se faire mousser a-şi face reclamă.
se faire paumer a fi p**r**ins în fla**g**rant delict; a s**e l**ăsa prins asupra faptului.
s**e faire piéger** *(arg.)* v. *couper dans le pont.*
se faire piler *(fam.)* a mînca o bătaie s**o**ră cu m**o**artea.
se faire pincer/piper/envelopper *(pop.)* v. se *faire paumer.*
se **faire plumer (comme** u**n pigeon)** *(fam.)* a se lăsa **j**umulit.
se faire prendre v. *se faire paumer.*
se faire prier a **se l**ăsa ru**g**at; a s**e l**ăsa **g**r**e**u/tras de mînecă.
se faire rare *(fam.)* **a** se da **l**a fund.
se faire recaler *(fam.),* **ramasser** *(pop.)* a cădea **l**a examen.
se faire rincer/assaisonner a mînca o bătai**e** soră cu m**o**artea.
se faire rouler (dans la **fariuc)** v. *couper dans le pont.*
s**e faire sabrer** *(fam.)* a fi dat afară.
se faire sauter la cervelle *(fam.)*/**le caisson/le système** *(pop.)* a-şi zbura

cr**e**ierii; a-şi tra**g**e un g**lo**nte în cap.
se faire secouer les puces *(fam.)* a minea **o** papară; a fi scuturat.
se faire sonner les cloches *(pop.)* v. *avoir son paquet.*
se faire suer *(fam.)* **a** s**e** plictisi de m**o**arte; a nu mai putea de plictiseală.
se faire tartir *(arg.)* a s**e** plictisi d**e** moarte; a nu mai putea de plictiseală.
s**e faire tirer l'oreille a**. a munci în d**o**rul lelii; **b**. a se **l**ăsa rugat.
s**e faire tortiller en deux rounds a** s**e** da bătut **r**ep**e**de.
se faire trouer la basane/la peau *(pop.)* a s**e** lăsa ucis.
se faire un cas **de conscience de qch.** a-şi face scrupule.
se faire un devoir de a considera de dat**o**ria sa să.
se faire une beauté a se farda, a s**e** coafa.
se faire une bile noire a-i fierbe/a-i cl**o**coti sin**g**ele de mînie.
se faire une bosse/des bosse**s** *(arg.)* v. *emplir son sac.*
se **faire une façade/nu ravalement de façade** *(pop.)* a se sulemeni[1],
a se farda; a se coafa.
s**e faire une loi** a-şi impu**ne o** obli**g**aţie.
s**e faire une pinte de bon sang** a ride cu p**o**ftă; a se amuza.
285
se faire une pinte de mauvais sang a-şi face sînge **rău.**
s**e faire une rai**s**on** a se resemna.
se faire une religion de qch. a-şi face **o l**e**g**e clin ceva.
se faire un mauvais renom a-şi fac**e** num**e r**ău.
se faire un (grand) nom a d**o**bindi faimă; a-şi fac**e** un num**e**.
se faire un plaisir de faire qch. a l'ace cu plăcere ceva.
se faire u**n sang** d'e**n**c**r**e/de **boudin** *(pop.)* a-şi face **sîn**g**o** rău.
se faire voir avec qu. a se afişa cu cin**e**va.
se fendre la pipe/la pomme* la gueule *(pop.)* a s**e** prăpădi de rîs…
s**e fend**r**e l'arche** *(arg.)* a s**e** plictisi de m**o**art**e**; a nu mai putea de plictiseală.
se fendre l'ergot *(arg.)* v. *déguerpir sans demander son rester*
s**'effacer** *(arg.)* v. *aller a Crevant.*
s**'effondrer comme un château de carte**s a se nărui ca un caste**l** de nisip.
s**e ficher de** q**n**. v. *dauber (sur) qn.*
se ficher de tout a-şi bate **joc** d**e** tot.
se ficher en colère *(pop.)* a s**e** fac**e** foc şi pară; a se face Dunăre de
mîni**e**; a-**1** apuca dracii.
s**e fier à qn.** v. *s'en remettre à qn.*
s**e fier aux apparences** a **j**udeca după apar**e**nţe.
s**e filer** au **pieu** *(arg.)* a se băga în scutece.
se flanquer une bos**se de rire** *(pop.)* a se prăpădi de rîs.
se fouler la rate *(pop.)* a da în brinci (muncind); a se speti muncind.
s**e fou**r**rer dans la** gueu**le/le**s **pattes d**u **loup** a se arunea/a se vîri/a inLra
în **g**ura lupului.
se fourrer dans le pétrin a că**l**ca p**e j**eratic; a căuta pe dracul; a-.şi bate
un cui/cuie-n cap; a-şi bă**g**a/a-şi vîfi capul sănăt**o**s sub evanghelie; a dat Nan de **g**ăvan;
a se l**e**g**ă** la cap fără să-! d**o**ară.
s**e fourrer dan**s **le**s **draps** a se bă**g**a ifl scutece.
s**e fourrer dan**s **les pattes de q**n**.** a se da l**e**g**a**t în mîinil**e** cuiva.
s**e fourrer dans** uri **guêpier** v. *donner dans un guêpier.*
se four**rer le doigt dans l'oeil** ju**s**qu'au **coude** a s**e** înşela a**m**a**r**nic.
s**e foutre de qn.** *(pop.)* v. *dauber (sur) qn.*
se foutre du tiers connue du quart a nu-i păsa d**e** nim**e**ni.
se foutre la gueule en bas/par terre *(pop.)* a face o trintă.
se fracasser une jaiflbe a-şi rup**e** un pici**o**r.

se frapper la poitrine a c**e**r**e** iertar**e**/indurare.
se frayer un **chemin dans la vie** a-şi face/a-şi croi un drum **hi** viaţă.
se frayer un **passage** a-şi cr**o**i/a-şi tăia/a-şi deschide drum prin mulţime; a-şi face loc; a **s**e str**e**cura/a răzbi prin mulţim**e**.
se gar**der à carreau** a fi **i**n **g**ardă.
se garnir l'estomac/la pànsé/lc ventre *(pop.)* v. *emplir son sac.*
se gaudir de q**n**. a lua pe cin**e**va în zeflemea/in băşcălie/in bătai**e** de **j**oc.
se gausse**r de qri.** a-.şi bate **jo**c de cin**e**va.
s**e glisser dans les bannes/les toiles** *(pop.)* a s**e** băga în scutece.
s**e gonfler d'orgueil** a se umila în pene ca curcanu**l**; a nu-1 mai ţine pielea.
s**e gouve**r**ner** à **sa g**iii**s**e a se conduce după placul său.
s**e g**r**atter la tête** à se scărpina în cap.
se gratter l'oreille v. ê*tre le bec dans l' eau*.
se. jeter à **genoux deva**n**t** qn**.** a se arunca în genunchi în faţa cuiva.
se jeter **à** la **tête de** q**n**. a. a căd**e**a/a veni pe capul cuiva; **b**. â se arunca de **g**îtul cuiva.
285
se j«ter au «-ou de qn. a se arunca **d**e **g**îtu**l** cuiva.
se jeter **au feu pour qn.** v. *se couper en quatre pour qn.*
se jeter au travers a v**o**rbi/a spune pe şleau; a v**o**rbi răspicat.
se jeter au travers/à la traverse a **s**e pun**e (**în**)** cruciş **şi (**în**)** curmeziş/ de-a curmezişul.
se jeter aux pieds de qn. a **s**e arunca la pici**o**arele cuiva,
s**e jeter dans la gueule du loup** a se arunca/a **se** vîrî/a intra în **g**ura **lupul**ui**,**
se jeter dans le corps **à corp**s a se arunca în luptă/în învălmăşeală.
se jeter dans les bras de qn. a. a **se** pune sub ocrotirea cuiva; **b.** a căd**e**a **l**a piept**u**l/ în braţe**l**e cuiva,
se jouer de qn. a-şi bat**e j**oc d**e** cineva; **a-i** da cuiva **u**n co**l**b; **a** da p**e** cin**e**va p**e**/prin pîrliturâ; a arunca o **g**h**e**r**g**hină ***(ari;.).***
se la briser/casser/fracturer *(arg.)* a **o** lua l**a** fugă/la sănăt**o**asa; a o cîrpi/a o cr**o**i/a o rad**e**/a o împun**g**e/a o tuli **l**a **fug**ă; a o dosi; a **o** î**m**pătura; a o tunde; a o lua din l**o**c; **a-şi lua c**o**a**d**a** la spinare; a lua crîn**g**ul **î**n cap.
se l'accrocher *(pop.)* **a.** a-şi pun**e** p**o**fta-n **cui; a se** şter**ge pe l**a nas/ pe bot; **b.** a strîn**ge** cureaua.
se lâcher du ballon *(arg.)* a o lua la fu**g**ă/la sănătoasa; a **o** cîrpi/a o cr**o**i/a o rade/a o împun**g**e/a o tuli la fu**g**ă; a o dosi; a **o** impătura; a **o** tunde; a **o** lua din **lo**c; a-şi lua c**o**ada la spinare; a **l**ua crîngul în eap.
se la couler douée *(pop.)* a duce o viaţă fără gri**j**i; a huzuri; a o duce de minune; a o duce trai pe vătrai.
se la donner *(arg.)* a. a f**i** bănuitor; **b. a s**t**a** c**a pe** ac**e**/pe **g**himpi/ pe cuie.
se la faire *(arg.)* a **e**vada din închisoare,
se la faire belle *(arg.)* **a,** a duce **o** viaţă f**ără g**ri**j**i; a huzuri; a **o** duc**e** de minune; a o duce trai pe vătrai; **b.** a **o** fac**e** latâ; a tra**g**e/a face **u**n chef; a face ch**e**f pînă-n zori.
se la faire grasse/grassouillette *(arg.)* a t**r**ă**i** p**e** picior mare.
se lais**ser abattre** a se lăsa ucis.
se laisser aller a. a se **l**ăsa în v**o**ia soartei/a întimplării; **b.** a vedea/a simţi dincotr**o** bate vîntu**l**.
se laisse**r aller au dése**s**poir** a **se l**ă**sa** pradă disp**e**rării,
se laisser dindonner *(fam.)* a s**e l**ăsa păcă**l**it/tras pe sfoară; a minca ş**o**franul/calupul; a căd**e**a/a **s**e prind**e** sin**g**ur în capcană/in laţ/în

cursă; a înghiţi gă**l**uşca/hapul/calupu**l**.
se laisser faire *(fam.)* **a** ceda; a nu se **î**mpo**t**r**i**vi,
se laisser glisser *(fam.)* v. ***aller à Crevant.***
se laisser manger la laine sur le dos a se lăsa **j**umulit,
se laisser mener par le bout du nez a se lăsa dus d**e** nas.
se laisser mener par les événements a **se l**ăsa în voia soartei/a întîmplării.
se laisser prendre (à l'appeau) a se lă**sa** păcălit/tras pe sf**o**ară; a mînca şofranu**l**/calupul; **a** cădea/a **se** prind**e** sin**g**ur în capcană/in laţ/in cursă; **a** în**g**hiţi **g**ăluşca/hapul/calupul.
se laisser prendre aux paroles de qn. a se lua după **g**u**r**a cuiva.
se laisser tenter a-1 împin**g**e păcatul.
se lais**ser tondre la laine sur le dos a. a se l**ăsa **j**umulit; **b.** a sup**o**rta res**e**mnat **ji**g**n**iri**l**e,
se laisser vivre a nu**-şi** fac**e** **g**ri**j**i; **a** nu **se om**orî cu fir**e**a,
se lancer dans le conjungo *(pop.)* a se însura; a-şi lua **nevas**t**ă.**
287
se lancer da**n**s le **grand bain** *farg. sport)* a se lansa în sp**o**rtul profesional.
s**e** l**a trotter** *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
se laver les mains de qch**.** a nu se amesteca; a se spăla p**e** mîin**i**; a-şi dec**l**ina răspunderea.
s**e lécher les doigts/les babines de** qch. a se lin**ge** p**e** de**g**et**e**; a mînca eu poftă.
s**e** l**e**s **chauffer au soleil** *(arg.)* v. *rester les bras croisés.*
se les rouler *(pop.)* v. *rester les lu-as croisés.*
se l**e tenir pour dit** a înţ**e**le**g**e odat ă pentru totdeauna; a nu mai insista.
s'élever à l**a perfection** a a**j**un**g**e la perfecţiune; a atin**ge** p**e**r**f**ecţiunea.
se lever comme l**e**s **poules** a se scula odată cu găinile; a s**e** scula ca huhurezii.
se lever de ta**b**le a se scu**l**a de **l**a masă.
se **lever d**u **pied** ga**u**ch**e** *(fam.)* a s**e** scula cu faţa **l**a c**e**arşaf.
se lever matin a s**e** scula d**e**vrem**e**.
se lier d'amitié avec qn. a s**e** împrieteni cu cineva.
s**e livrer à** l**a soûlographie** *(fam.)* v. *aimer la bouteille.*
s**e livrer entre les mains de** qn**.** a-şi da ba**r**ba p**e** mîna cuiva.
s**e loger une balle d**a**n**s la **tête** a-şi tra**g**e un glonte în cap; a-şi zbura creierii.
selon toute apparence dupa toat**e** aparenţele.
se manger l**e nez** *(fam.)* **a.** a s**e** certa furcă; **b**. a se bat**e** pînă **l**a sîn**ge**; a se bate ca chi**o**rii.
se manger les foies a-şi face sîn**ge** **r**ău/venin; a face căţei pe inimă.
s'embarquer sans biscuit a se duce **l**a vinăt**o**ar**e**/**l**a război fără puşcă.
s'embarrasser de dettes a se în**g**l**o**ba în datorii; a fi dat**o**r vindut.
s'embêter à cent s**ou**s **de l'heure** *(fam.)* a s**e** plictisi de moart**e**; a nu mai put**e**a de plictiseală.
s**e m**ê**l**er **à l**a **conversation** a se bă**g**a în v**o**rbă.
se ménager une porte do sortie/une issu**e** a-şi asigura/a-şi lăsa/ a-şi păstra **o** portiţă d**e** scăpare.
semer de faux **bruits** a răspîndi zvonuri.
semer la **discorde** v. *semer la zizanie.*
semer la **terreur** a bă**g**a spaima în oameni.
semer la z**i**zan**ie** a face zizani**e**; a vî**r**i/a semăna vra**j**bă; a s**e**măna ne**g**hină.
semer l**e bon grain** *(lit.)* a răspîndi principii sănătoase.
semer q**n**. a se rătăci de cineva.
s**emer ses poursuivants** a fac**e** să **i** s**e** pia**r**dă urma; a-şi pierde urma.

semer sur le sable a s**e** ost**e**ni în zada**r**; a s**e** trudi de**g**eaba.
se mesurer à/av**e**c qn**.** a s**e** măsura cu cin**e**va; a-şi măsura puteri**l**e cu cin**e**va.
se **mettre à g**en**o**ux a în**g**enunchea; a se lăsa în g**e**nunchi; a pl**e**ca **ge**nunchii.
se mettre à l'abri a se pune **l**a adăpost.
s**e mettre** à **l**a c**lo**ch**e** *(pop.)* a se pune la curent; a **l**ua cunoştinţă.
se mettre à l'a**ff**ût a se aşeza **l**a pîndă.
se mettre à l'aise a s**e** face comod.
se mettre à la **remorque de qn.** a nu ieşi din v**o**rba/din cuvîntul cuiva.
se mettre à la **traverse** a face obstrucţie; a s**e** pune în cale.
se **m**e**t**tre à l'**o**eu**v**re a se pune pe treabă/pe lucru.
288
se mettre à l'unisson des circonstances a se adapta la împre**j**urări; a şti să se descurce în viaţă; a-şi c**o**nduce bine barca.
se'mettre à parler a începe să v**o**rbească; a-şi dezle**g**a limba.
se mettre à plat ventre devant qn. a se arăta servi**l** faţă de cineva,
se mettre à poil a se dezbrăca în pielea **g**oală.
s**e mettre à quatre épingles** a se pune **l**a patru ace; a se pune la mare ţinută/la mare fix *(fam.);* a se îmbrăca **l**a **o**pt sute şi un p**o**l *(pop.).*
se **mettre à table** a**.** a se aşeza la masă; **b.** *(pop.)* a-şi denunţa c**o**mp**l**icii; a face mă**r**turisiri; a ciripi *(pop.).*
se mettre au diapason de qn. a se pune **l**a acelaşi diapaz**o**n cu cineva.
se mettre au fait a se pune la curent; a lua cunoştinţă,
s**e mettre au garde-à-vous** a lua poziţi**e** de drepţi; a bate din pinteni,
se mettre au pas a s**e** da pe brazdă; a-şi da în pîrtie.
se mettre au pieu *(arg.)* a se bă**g**a în scut**e**c**e**.
se mettre au sec a suferi o înfrîn**g**er**e**; a da chix; a o da în bară.
s**e mettre au ton de qn.** a-şi însuşi ideile/limba**j**ul, fe**l**ul de a fi a**l** cuiva,
se mettre au travail a s**e** apuca de treabă; a se aş**e**za la lucru,
se mettre au vert a s**e** odihni la ţară.
se mettre bien a se îmbrăca bine.
se mettre d'accord a se pune/a cădea de acord,
se mettre da**n**s **l**a **gueule d**u **loup** a s**e** arunca/a se vîri/a intra în **g**ura lupului.
s**e mettre dans la peau de qn.** a se pune în situaţia cuiva,
se mettre dans la poche de qn. a se ţine scai de cineva; a fi umbra cuiva,
se mettre dans la tête/en tête qu**e...** a-şi bă**g**a în cap că…
se mettre dans le bleu *(arg.)* a se chercheli; a s**e** cocli turtă.
se mettre dans le ciboulot/le citron/la sorbonne/le toupet *(arg.)* a fi încăpăţînat ca un catîr.
se mettre dans le coup a lua part**e l**a c**e**va.
se mettre dans les plumes *(fam.)* a se bă**g**a în scutece.
se mettre dans **le ton** a se pune/a cădea d**e** acord,
se mettre dans **son tort** a-şi recunoaşte vina/**g**reşeala.
se mettre dans tous ses états a-şi ieşi din fire/din sărite,
se mettre dans un mauvais cas a se pun**e** într-**o** situaţie pr**o**astă.
se mettre de la partie a intra în horă/in **j**oc; a se an**g**aja.
se mettre de moitié avec qn. a împărţi pe din două/frăţeşte,
se mettre du côté du plus fort/du manche a fi d**e** partea celui mai tare.
se mettre en avant a se pune în evidenţă.
se mettre en boule *(fam.)* a se înfuria; a-şi ieşi din minţi/din fir**e**.
s**e mettre en boutique** a deschide o prăvă**l**ie,

se mettre en chass**e** a întreprinde cerc**e**tări,
se mettre en chemin a porni la drum; a se aşterne pe drum.
s**e mettre en colère** a se înfuria; a-şi ieşi din minţi/din fire.
se mettre en condition a se bă**g**a slu**g**ă.
se mettre en dimauebe *(fam.)* a se îmbrăca în straie de sărbătoare; a se pun**e** la maie ţinută/la mare fix *(fam.);* a s**e** pune la patru ace.
s**e mettre en double** a se omori cu firea,
se mettre eu **été** a se îmbrăca de vară.
se mettre en évidence a se pune in e**v**idenţă,
se mettre en frais a. a se pune p**e** chel**l**tuia**l**a; **b**. a-şi da osteneala; a-şi da t**o**ată truda; a-şi stupi sufletul.
se mettre en frais d'imagination v. *se causer la tête.*
s**e mettre eu garde** a-şi păstra/a-şi păzi c**o**jocu**l**; a se pune în gardă.
289
13 – Dicţionar frazeologie francez-romûn şi român-franees
se mettre en goguette, *(pop.)* a se chercheli; a **se** afuma; aşi fac**e** plinul *(ir.)***;** a **s**e c**o**cli turtă; **a se** fac**e** ţuşcă/c**o**că; a pune mu**l**t pe-**o** ureche; a ajunge **la** tinichea.
se mettre en grève a face **g**revă.
s**e mettre e**n **ménage avec qn.** a se căsători c**u** cineva; a tine casă cu cineva.
se mettre en mer a se îmbarca.
se mettre en montre a se pun**e** în evidenţă.
se mettre en pétard *(arg.)* v. *entrer en colère.*
mettre en quarante a. *(pop.)* a **se** pune în **g**ardă; **b.** *(ar*g.*)* **a-şi** d**ese**nunţa complicii; a fac**e** mărturisiri; a ciripi *(pop.).*
ee mettre en **quatre** v. *courir aux quatre cent mille diables.*
se mettre en quatre pour qn**.** v. *se couper en quatre pour qn.*
ss **mettre en rogne** *(fam.)* a s**e** înfuria; a-şi ieşi din fir**e**.
se mettre en route a p**o**rni **l**a drum; **a** se aşterne p**e** drum; a o **l**ua **la** p**o**rn**e**a**l**ă.
s**e mettre en selle** a urca pe ca**l**; a încă**l**eca; a sări în şa.
s**e mettre en tête** a-şi pune în **g**ind/in cap; a-şi pun**e** caru**l** în pietre.
s**e mettre entre deux draps** a se băga în scut**e**ce*;* **se mettre en tutelle** a intra sub papuc.
s**e mettre en vedette** a-şi face r**e**c**l**amă.
s**e mettre la ceinture** a strîn**g**e cureaua.
s**e mettre la corde au cou** a-şi pune laţu**l**/ştreangu**l** de gît; **a se** c**ăs**ăt**or**i *(ir.).*
se mettre le doigt dans l'œil/jusqu'au coude *(pop.)* a s**e** înşe**l**a amarnic.
se mettre le doigt entre deux pierres a se **l**e**g**a **la** cap fără să-**1** d**o**ară; **a** căuta pe dracu**l**; a-şi bate un cui/cuie-n cap.
se mettre les arpions **sous la quarante** *(ar*g.*)* a fac**e** mărturisiri.
se mettre l'esprit à l'alambic *(fam.)* v. *s*e *casser la tête.*
se mettre l'esprit à la torture v. *s*e *casser la tête.*
se mettre mal avec qn. a s**e** pune rău cu cin**e**va.
s**e mettre martel en tête** a-şi face bătaie d**e** cap; **a**-ş**i** face **g**înduri/ **g**ri**j**i; a s**e** măcina d**e** gri**j**i; a intra **l**a gri**j**i/**l**a id**e**i.
se mettre qch. en tête a-şi pun**e** ceva în cap/în minte/în gînd.
se mettre qch. sous la dent *(fam.)* a **l**ua ceva în **g**ură; a mînca c**e**va; a **îmbuca la iuţeală** c**e**va.
se mettre qn. à dos a-şi ridica pe cin**e**va **î**n cap.
se mettre sur le chemin de qn. a s**e** pune în ca**l**ea **cu**i**va**.
s**e mettre sur Ies bras** a-şi face de lucru *(fam.).*

se mettre sur les rangs a-şi pune candidatura.
se mettre sur ses gardes a fi în gardă.
se mettre sur son séant a se ridica în capul oaselor.
se mettre sur son trente et un/sur son trente-six a se pune la patru ace; **a se** pune **la** mare ţinută/**la** mare fix.
se mettre sur un piédestal a **i** se urca la cap; **a** şi-o lua în cap.
se mettre un bandeau sur les yeux a se înşela singur; **a** nu voi să vadă.
se mettre une gamelle *(arg.)* a evada din închisoare.
se monter la tête a-şi băga in cap; a se ambala *(fig.).*
se monter le bourrichon *(fam.)* a se lega în iluzii; a clădi pe nisip.
se montrer beau joueur a şti să pierzi (cu eleganţă).
se montrer dur envers qn. a **se** arăta sever faţă de cineva.
se montrer par son mauvais endroit ***(fam.)*** a-şi arăta părţile rele.

se montrer sous son vrai jour a se arăta în adevărata lumină; a-şi da arama pe faţă; a-şi scoate/a-şi lepăda masca.
se montrer vache *(pop.)* a se arăta dur/sever.
se moquer du qu'en dira-t-on a nu-i păsa de gura lumii.
se moquer du tiers comme du quart a nu-i păsa de nimeni.
se mordre la langue/les doigts/les lèvres/les pouces d'une chose a-şi muşca mîinile; a-şi da cu pumnii în cap; a se da cu capul de pereţi/de toţi pereţii.
se mouiller la meule *(pop.)* v. *aimer la bouteille.*
s'empâter la gueule *(pop.)* a băga la jgheab/la ghiozdan.
s'empêtrer dans ses mensonges a se încurca în propriile sale minciuni.
s'emplir la panse *(pop.)* a băga la jgheab/la ghiozdan.
s'emplir le gazomètre *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
s'emporter comme un ballon *(arg.)* v. *avoir la tête chaude.*
s'emporter comme une soupe au **lait** v. *avoir la lêle chaude.*
s'en aller *(fig. fam.)* v. *aller a Crevant.*
s'en aller à l'anglaise a **o** şterge englezeşte.
s'en aller **à pas comptés** a merge cu paşi mărunţi.
s'en aller à **tous les diables** a se duce dracului/la toţi dracii.
s'en aller à tous les vents a-şi lua lumea-n cap; a-şi lua cimpii.
s'en aller à vau-l'eau a se duce de ripa; a se duce pe apa sîmbetei.
s'en aller en douce *(fam.)* a pleca pe furiş/pe şest/pe nesimţite.
s'**en aller en eau de boudin** a se duce de rîpă; a se duce pe apa sîmbetei.
s'en aller en fumée a se spulbera în vint; a se alege praful.
s'**en aller en nid de chien** a se osteni în zadar; a se obosi de pomană.
s'en aller la queue entre les jambes a pleca cu coada între picioare.
s'en aller les pieds devant a ieşi cu picioarele înainte.
s'en aller **l'oreille basse** a pleca cu coada între picioare.
s'en balancer *(pop.)* a nu se sinchisi de nimic; a nu-i păsa nici cît negru sub unghie; a pune la ceafă/la coastă; a umbla cu flori la pălărie; a-i păsa cuiva ca de zăpada de anţărţ *(fam.).*
s'en baller *(arg.)* v. *s'en balancer.*
s'en battre la paupièrc/l'oeil/l'orbite *(pop.)* v. *s'en balancer.*
s'en battre les fesses *(pop.)* **a.** a se prăpădi de rîs; **b.** a nu lua lucrurile în serios; c. v. s'*en balancer.*
s'en branler *(pop.)* v. s'*en balancer.*
s'enchaîner au char de qn. a fi la remorca cuiva.
s'en coller dans le fusil *(pop.)* a băga la jgheab/la ghiozdan.
s'en contrebalancer *(pop.)* a nu se sinchisi de nimic.

s’en croire beaucoup a fi plin de sin**e**; a nu-i a**ju**n**ge** nici cu pră**j**ina **l**a nas.
s’endetter jusqu’à la **gauche** *(fam.)* a se îngl**o**da în datorii.
s’en donner a s**e** distra.
s**’en donner à cœur joie** a sări in sus/a sălta de bucuri**e**.
s’en donner de l**a bonne mine** a trăi bine.
s’endormir dans **le Seigneur/dans les bras d**u **Seigneur** *(lit.)* a răposa întru Domnu**l**; a se duc**e** pe lumea cealaltă.
s’endormir du **sommeil d**u **juste/de la tombe** a dormi s**o**mnul de veci/ s**o**mnul celor drepţi.
s’endormir su**r le ma**n**che** a tăia frunză **l**a cîini; a tirn**o**si mangalul de p**o**mană.
s’endo**rmi**r sur l**e mastic** a tărăgăna **o** treabă.
s’endormir sur **le** r**ôti** *(fam.)* a se culca pe urechea aia/pe o urech**e**.
19*
291
s’endormir sur ses lauriers a **se** culca p**e l**auri.
s’endormir sur une affaire *(fam.)* a **o** lăsa încurcată/m**o**artă-n păpuş**o**i; a o lăsa baltă,
se nettoyer le canon de fusil *(arg.)* v. *faire rubis sur l’ongle.*
s’en faire *(fam.)* a-şi fac**e** sin**ge** rău/venin; a-şi fac**e** căţ**e**i pe inimă.
s’en faire accroire a **i** s**e** urca la cap.
s’en faire crever le bocal *(arg.)* a fi **g**hiftuit; a se face tobă.
s’enfermer dans son cocon *(fam.)* a **se** închide în carapacea sa.
s’enferrer dans ses mensonges a se încurca în pr**o**prii**le** sale minciuni.
s’enferrer jusqu’à la garde a. a se înşela; **b. a** da d**e** be**le**a/d**e** bucluc/ de dracul; a intra **ï**a apă; a intra în belea; a **s**e d**a î**n laţ ca ci**o**ara; a-1 lua dracu.
s’en ficher plein le collet *(arg.)* a **se** face burduf d**e** mînca**re**; a s**e** face căpuşă; a-şi burduşi pînt**e**cele.
s’enfiler du pive dans le col *(pop.)* v. *aimer la bouteille.*
s’enflammer comme de l’étoupc a se ap**r**ind**e** uşor; a-i **s**ăr**i** ţandăra/ muştarul/bîzdîeu**l**.
s’enfoncer dans la rafaille *(ar*g.*)* a fi înm**o**rmîntat.
s’enfoncer dans le noir a fi muncit de **g**înduri n**eg**r**e**.
s’en foutre au ras des dents *(pop.)* a bă**g**a **l**a **jg**h**e**ab/la **g**hi**o**zdan.
s’en foutre plein la gueule/les gencives/le fusil/le burlinguc *(pop.)* a bă**g**a la **jg**heab/la ghi**o**zdan; a-şi umple **g**hi**o**zdanul; a da fălci; a îmbuca lupeşte; a-şi umpl**e** burta *(fam.).*
s’enfuir la queue entre les jambes a pleca cu c**o**ada între pici**o**ar**e**.
s’enfuir sans demander son reste a **o** lua la fu**g**ă/la sănăt**o**asa; **a** o cirpi/a **o** cr**o**i/a **o** rade/a **o** împun**ge**/a o tu**l**i la fu**g**ă; a o lua din l**o**c; a-şi lua coada la spinare; a lua crîn**g**ul în cap; a o împătura; a **o** tunde.
s’enfuir un pied cliaussé et l’autre nu *(fam.)* a fu**g**i cu ce-i p**e e**l; c**-u**n pantof şi c-o opincă.
s’engager à la légère a n**u** avea simţul răspunderii.
s**’engager dans** l**a cavalerie** *(pop.)* v. *s’enfuir sans demander son reste.*
s’engager dans la des**cente** a porni la va**l**e.
s’engager dans les chemins battus a p**o**rni p**e** căi bătăt**o**rite.
s’engager de tous **côtés** a se în**g**l**o**da î**n** dat**o**rii; a fi dator vîndut.
s’engager sur un terrain brûlant a **o** lua pe un drum prime**j**dios.
s’**en jeter derrière les écussons** *(arg.)* v. *aimer la bouteille.*
s’en jeter un derrière la cravate *(pop.)* v. *prendre une cuite.*
s’en laisser conter a crede că l**o**t **c**e zb**o**ară se rnănincă.
s’en laver les mains a se spăla pe mîini de un lucru.

s’en lécher /pourlécher les **babines/les badigoinccs/les doigts** *(fam.)* a mlnca cu p**o**ftă; a se lin**g**e pe deget**e**.
s’enlever les morceau**x de la bouche** aşi rupe de la gură; aşi lua p**l**inea d**e** la gură; a-şi da bucăţica d**e** la **g**ură.
s’en mettre dans le fusil (jusqu’aux yeux) *(pop.)* a se bat**e** ca**l**icii la **g**ura cuiva; a minca cu lăc**o**mie.
s’en mettre derr**iè**r**e la cravate** *(pop.)* v. *emplir son sac.*
s’en mettre plein la lampe/la gueule/la pan**se/les babines/le buffet/le coco/ l**a **tirel**i**re/le gésie**r**/le sac/les t**r**ous de nez** *(pop.)* a se indopa; a se **g**hiffui; v. şi *emplir son sac.*
s’en mettre plein l**e col** *(arg.)* v. *aimer la bouteille.*
s’en mettre plein l**e cornet** *(arg.)* v. *emplir son suc.*
s’en mettre un dans le col *(arg.)* a da pe **g**il un jiahar.
292
s’en moquer comme de **l’an quarante/comme de s**a **p**r**em**ièr**e chemise** a nu se sinchisi de nimic; a pune căciula pe-**o** sprinceană.
s’en mordre les **doigts/les lèvres, les pouces** a-şi muşca miinile/buzele.
s’**ennuyer à avaler** s**a langue** a se plictisi de m**o**arte; a nu mai putea d**e** plictisea**l**ă.
s’ennuyer/s’embêter à cent sous de l’heur**e** *(fam.)* ase plictisi de moarte; a nu mai putea do p**l**ictis**e**a**l**ă.
s’ennuyer à mourir *(fam.)* a se plictisi de moarte: a nu mai putea de plictiseală.
s’ennuyer comme une vieil**le tapisserie** *(fam.)* a se plictisi de moarte; a nu mai putea de plictiseală.
s’**ennuyer**/s’**embêter comme un rat mort** a se plictisi de moarte; a nu mai putea d**e** plictiseală.
s**e noircir comme un corbeau** *(arg.)* v. *prendre une cuite.*
se nourrir d’illus**io**n**s** a se hrăni cu iluzii.
s**e noyer dans le** s**ang** a se scălda în sin**g**e; a face să cur**g**ă sîn**g**e; a săvirşi cruzimi,
se noyer dans **u**n **crachat** *(fam.)* a nu s**e** descurca; a se împiedica de **l**ucruri mărunte,
se noyer dans un verre d’eau v. *se noyer dans un craeliat.*
s’en prendre à qn. a se lua/a **s**e lega de cineva; a-i căşuna pe cin**e**va.
s’en prendre au lampiste a da vina pe acarul Păun.
s’en remettre à l**a p**r**o**vi**d**ence a se lăsa în v**o**ia s**o**artei/a întîmplării.
s’en remettre à qn. a av**e**a încr**e**dere î**n** cineva; a c**o**nta/a se bizui pe cineva; **a** s**e** încr**e**d**e** în cineva; a **se l**ăsa pe credinţa cuiva; a se lăsa pe/în seama cuiva,
s’en revenir a se înt**o**arce pe meleagurile natale.
s’**en revenir** l**e**s **oreilles basse**s a se întoarc**e** cu c**o**ada între picioar**e**,
sens **d**ess**u**s **dessou**s alandala; cu capu-**n j**os; cu susul în **j**os.
sen**s devant derrière** alandala; cu capu-n **jo**s; cu susul în **jo**s.
s’**en sortir** à **bon compte** a scăpa i**e**ftin; a scăpa ca prin urechil**e** acului.
s’en soucier comme d’une guigne a nu se sinchisi de nimic.
s’en soucier comme d’un fétu a nu se sinchisi de nimic.
s’en tamponner le **coquillard** *(fam.)* a nu s**e** sinchisi de nimic.
s’entendre avec qn. a se înţele**g**e bine cu cine**v**a.
s’entendre comme chien et chat a face casă rea c**u** cine**v**a; a se înţelege ca cîin**e**l**e** cu pisica.
s’entendre comme larrons en **foire** a se înţele**g**e ca h**o**ţii la f**ur**a**t,**
s’en tenir à qch. a se mulţumi numai cu.

sentir à plein nez a mir**o**si d**e** la distanţă.
s**entir bon** a mir**o**si frumos.
s'en tirer à bon compte a scăpa ieftin/ca prin urechile acului.
s**'en tirer avec honneur** *(fam.)* a ieşi/a scăpa basma curată.
sentir la corde a fi suspect (de crimă etc.).
sentir la fin de la saison *(fam.)* a-1 a**j**un**g**e zilele; a îmbătrini.
sen**tir le besoin** a simţi n**e**v**o**ia,
sentir le brûlé a mir**o**si a ars.
sentir le cadavre a presimţi **un** dezastru.
sentir l'éeolo *(fam.)* a fi pedant.
sentir le fagot a fi bănuit de **e**rezie.
sentir l'en**fermé** a mir**o**si a închis.
sentir le roussi **a**. a li susp**e**ct; **b**. a se sfîrşi prost.
sentir le **sang lui mo**n**ter** à **la tête** a simţi cum **i s**e urcă sîngele **l**a cap.
293
sentir Ic sapin *(pop.)* a mir**o**si a pămînl/a c**o**livă; a fi cu un pici**o**r în
gr**o**apă; a-i bato c**o**liva-n piept.
sentir mauvais a mirosi urît.
sentir ses cheveux se dres**ser** s**ur la tête** a simţi că i s**e** fac**e** păru**l** măciucă
de spaimă.
s**'en torcher** *(fam.)* a-**1** durea în cot; a nu s**e** sinchisi d**e** nimic,
s'en **torcher le bec** *(fam.)* a-şi pune pofta-n cui; a se şter**g**e pe **l**a nas/
pe b**o**l.
s'en **vouloi**r **de qch.** a-şi repr**o**şa ceva.
s'envoyer des cailloux/des cloques/des **briques/des jetons** *(arg.)* a fi
lihnit de f**o**ame; a **i** se lun**g**i urechile de f**o**ame; a avea burta **l**ipită
de spate; a leşina de foame; a sta cu dinţii l**a s**t**ele**.
s'en**voyer tout le travail** *(pop.)* **a**. a se înhăma la treabă; **b.** a duc**e** tot
greul în spinare.
s**'envoyer un bon repas** *(pop.)* a mînca p**e** cinste.
s'envoyer u**n godet** *(arg.)* a da pe **g**ît un pahar.
s'en**voyer** u**n verre de vin** *(pop.)* a da pe **g**ît un pahar.
s**e paître de vent** a-i plăcea să fie lăudat,
se pâmer d'aise a fi în a**l** nouălea cer; a pluti în aer.
se pâmer de joie a n**u** mai putea de bucurie.
s**e pâmer de rire** a **l**eşina de rîs; a s**e** prăpădi de **r**îs.
se parer des plumes **du paon** a se împăuna cu meritele altuia.
séparer la paille des mots **et le g**r**ain des choses** *(lit.)* a sc**o**at**e** în evidenţă
f**o**ndul,
séparer le bon grain de l'ivraie a al**eg**e grîu**l** de neghină/pleava de **g**riu.
se passer **de qcli.** a se lipsi de ceva, a renunţa,
se pas**ser** un**e fantaisie** aşi face un **g**ust.
se pavaner comme un dindon a se umf**l**a în p**e**ne **ca** curcanul,
s**e payer de chansons** v. *se payer de parolesjde mots.*
se payer de paroles/de mots a se mulţumi cu v**o**rbe **go**ale; a s**e** mulţumi
cu puţin,
s**e payer du bon temps** a se distra; a s**e** amuza; a petrece,
s**e payer l**a **fiole de qu.** *(pop.)* v. *se payer la lèle de qn.*
se payer la tête de qu. *(pop.)* **a l**ua pe cineva peste picior; v**.** şi *dauber
(sur) qn.*
se payer un **coup de traversin** *(pop.)* a tra**g**e un pui de somn.
se payer un**e courante** *(arg.)* a o **l**ua la fugă; a **o** tunde; a **o** întinde,
se payer une paire de pattes *(ar*£*.)* a **o l**ua la fugă/la sănăt**o**asa; a **o**

cîrpi/a **o** rade/a **o** tuli la fu**g**ă; a **o** întinde,
s**e payer une partie de traversin** *(pop.)* a tra**g**e un pui de somn.
s**e payer** un**e pinte de bon** s**a**n**g** v. *se faire une pinte de bon sang.*
s**e pencher** s**ur qch.** a se **o**cupa/a se interesa de ceva.
s**e pendre à l'oreille de** qn. a sicii/a cicăli p**e** cineva; **a** bate pe cine**v**a
la cap; a plictisi pe cineva de moarte.
s**e pendr**e **au cou de** q**n**. a se agăţa de gîtul cuiva; a-şi înc**o**lăci braţele in **jur**ul **g**itului cuiva.
s**e perdre dans de**s **digres**sions a face digresiuni.
s**e perdre dans le**s **détails** a se pierde în amănunte.
s**e perdre dans l'esprit de qn.** a se compr**o**mite în **o**chii cuiva.
s**e perdr**e **en conjectures** a se pierde în supoziţii.
s**e piquer au jeu** a nu se da bătut; a fi tare în fălci.
se piquer le n**e**z *(pop.) a* se ch**e**rcheli; a se afuma.
se **plaindre que la ma**r**iée est trop belle** a nu mai put**e**a de bine

se poiler *(pop.)* a se prăpădi d**e** rîs.
se poiss**er** *(pop.)* a se chercheli; a se afuma.
se poivrer la gueule *(arg.)* a se ch**e**rcheli; a se afuma.
se **porter bie**n/**à merveille** a fi sănăt**o**s tun; a fi tare in coş.
se porter comme le Pont Neuf a fi sănăt**o**s tun; a fi lare în c**o**ş.
se porter comme un charme/un cbêne a f**i** sănăt**o**s tun; a fi tar**e** în c**o**ş.
se **porter fort pour qn.** a **g**aranta pentru cin**e**va.
s**e porter garant** a fi/a se pune chezaş; a-şi pune **o**brazul pentru cineva; a răspunde de cineva,
se porter mal a f**i** bolnav,
s**e poualer** *(ar*g.*)* a s**e** prăpădi d**e** rîs.
se **pourvoir en appel** a fac**e** recurs,
se pourvoir en cassation a fac**e** **r**ecurs.
se pousser dans **le monde** a-şi croi/a-şi face un drum **î**n viaţă,
se pousser do l'air *(arg.)* **a** o lua la fu**g**ă/la sănăt**o**asa; a o tunde,
se pousser du col *(fam.)* a fi plin de sine/d**e** ifose; **a** nu s**e** da pe cineva/ pe şapte; a **l**ăsa pe vodă departe,
s**e précipiter dan**s **la gueule du loup** a se arunca/a **s**e vîrî/a intra **în g**ura lupului,
se prélasser au s**oleil** a sta cu burta la soare,
se prendre à pleurer a s**e** porni p**e** plîns.
se prendre au jeu a se lăsa antr**e**nat.
s**e prendre aux cbeveux** a **s**e lua de păr cu cineva; a **se l**ua la păruială,
se prendre comme la peste a s**e** p**r**inde ca boala d**e** om sănătos.
se prendre d'amitié/d'affection pour qn. a s**e** împri**e**teni cu cineva; **a** prind**e** drag d**e** cin**e**va,
se prendre d'amour a s**e** îndră**go**sti; a-i căd**e**a cu drag.
se prendre de bec/de paroles/de querelle avec qn. a se lua **l**a harţă/la colţi cu cin**e**va,
se prendre par les oreilles a s**e** încai**e**ră; a **se** lua **l**a bătai**e**,
se préparer des ennuis a-şi crea neplăceri,
s**e presser le citron** *(pop.)* v. *se casser la tête.*
se prêter à a consimţi la.
se raidir contre les difficultés a lua în pi**e**pt **g**reutăţile,
s**e ranger/se rallier à l'avis de qn.** ase da d**e** partea cuiva; a tr**e**ce de partea cuiva; a trece **l**a cin**e**va/în raiduri**l**e cuiva; a îmb**r**ăţişa cauza cuiva,

s**e ranger sous le drapeau/la bannière de qn.** v. *se ranger/se rallier à l'avis de qn.*
se recommander à tous les saints a s**e** ruga la t**o**ţi sfinţii,
se refaire le bec a lua o masă bună.
se refermer dans sa coque a s**e** închid**e** în carapacea sa.
se réfugier dans les bras de qn. v. *se jeter dans les bras de qn.*
se regarder comme des chiens/en cbiens de faïence a s**e** privi chiorîş.
se régler sur qn. a s**e** lua după cin**e**va; a imita pe cineva.
se rejeter sur les circonstances a da vina p**e** împr**ej**u**r**ări,
se remettre à flot a se pun**e** pe picioare; a se restabili,
se remettre bien avec qn. a se împăca cu cineva.
se remettre d'une maladie a se restabili după boală; a se pune pe picioar**e**,
se remettre en selle *(fam.)* a s**e** pun**e** p**e** picioar**e**; a s**e** restabili,
s**e remettre entre les mains de qn.** a-şi da barba pe mina cuiva,
se remplir le bocal *(ar*g.*)* a bă**g**a la **jg**heab/la **g**hi**o**zdan *(pop.);* a-şi umple **g**hi**o**zdanul *(pop.);* a-şi umple burta *(fam.);* a da fălci.
293
se remplir **le buffet/le bido**n/**le** ja**b**o**t** *(pop.)* a se ind**o**pa; a se **g**hifl ni; v. şi *se remplir le bucal.*
s**e remplir les poches** a se îmbogăţi p**e** căi necinstite; a-şi umple buzunarele.
s**e rencontre**r **bec** à **bec avec** q**n**. v. *se causer le nez sur qn.*
se rendre a capitula; a depune armele; a se preda.
se r**endre** à **l**a **raison** a da ascultare unui sfat înţelept; a s**e** cuminţi.
se rendre à **l'évidence** a ceda în faţa evidenţei.
se rendre compte a-şi da seama.
s**e rendre coupable** a se face vinovat; a cădea în vină.
s**e rendre digne de** a se l'ac**e** vrednic de.
se ren**dre maître** a pune stăpînir**e**.
s**e re**n**dre s**u**r les lieux** a se deplasa la faţa l**o**cu**l**ui.
s**e rengo**r**ger comme un coq** a fi ţanţoş ca un cocoş.
se r**envoyer la balle** a trimite p**e** cineva de **l**a Ana **l**a Caiafa.
se repaître de viandes creuses/de ehimères/d'espéranees vaines/d'idées a trage năde**j**de ca spinul de barbă/ca br**o**asca de păr/ca ursul de coadă/ca baba d**e** dinţi; a se hrăni cu iluzii.
s**e répandre comme une traînée de poudre** a se răspîndi cu iuţ**e**ala fulgerului.
se répandre dans l**e monde** a frec**v**enta s**o**ci**e**tat**e**a.
se reposer sur qn. v. *s'en remettre à qn.*
se reposer su**r ses lauriers** a se culca pe lauri.
s**e ressembler à s'y méprendre** v. *se ressembler comme deux gouttes d'eau.*
se ressembler comme deux gouttes d'eau/comme deux oeufs a semăna cu cineva ca două picături de apă; a semăna leit cu cin**e**va; a fi cap tăiat cu cineva.
se retirer dans sa tour d'ivoire a trăi iz**o**lat într-un turn de fildeş.
se retirer en désor**dre** a **se** retrage în fu**g**ă.
se retourner comme une anguille a scăpa/a luneca/a i se strecura cuiva printre degete.
se retourner comme une crêpe *(fam.)* a-şi schimba brusc părerea.
se retourner dans son lit a se răsuci cind pe **o** parte, etnd pe alta (in pat).
se rincer la **dalie** *(arg.)* a tra**g**e o duşcă; a uda **g**îful.
se rincer le boc**a**l**/les barres** *(ar*g.*)* a tra**g**e **o** duşcă; a uda **g**itul.
se rincer l'œil *(fam.)* a-şi d**e**sfăta pri**v**irea.
se rire de a nu-i păsa de.
se rompre le cou a-şi frînge **g**îtul.

se ronger le cœur a-şi face inimă rea.
se ronger les foies/les ongles/les san**gs** *(pop.)* a se consuma; a se măctna *(fam.);* a-şi face inimă rea.
se ronger les ongles a-şi **r**oade un**g**hiile.
se ronger les poings a turba de furi**e**; a-şi muşca miinile/buzele.
se rouler l**es po**uc**e**s *(fam.)* v. *battre la flemme.*
serrer la **bride à** q**n**. a strînge şurubul *(fi*g. *fam.).*
serrer la ceinture d'un cran a mai strînge o gaură **l**a curea; a se rcstrîn**ge**; a renunţa.
serrer la cuiller/la louche à qn. *(pop.)* v. se*rrer la main à qn.*
serrer la **main à** q**n**. a strîn**ge** mîna cuiva; a da mina cu cineva.
serrer la **pince à qn.** *(arg.)* v. *serrer la main à qn.*
serrer la **queue** a pleca cu coada într**e** picioare.
serrer la vérité de près a fi aproap**e** do adevăr.
serrer l**a**, **vis à qu.** *(fam.)* a strînge şurubul *(fig. fam.).*
296
serrer le bouton à qn. a lua p**e** cineva din scurt.
serrer le cœur à <jn. a îndurera pe cineva.
serrer le kiki à qn. *(arg.)* a strînge de **g**ît p**e** cineva; a-i suci cuiva **g**itul.
serrer le noeud qu'on a passé autour du cou de qn. *(fam.)* a duce pe cin**e**va la pi**e**ire.
serrer les cordons de la bourse a strîn**g**e/a le**g**a băierile pungii.
serrer les dents/les mâchoires *(fam.)* **a.** a strîn**g**e din dinţi; a-şi încleşta dinţii; a **se** stăpini; **b.** a c**o**ntinua cu t**e**nacitate.
serrer les fesses *(pop.)* v. *avoir froid dans le dos.*
serrer les **poings** a stringe/a încleşta pumnii.
serrer les pouces à qn. a strîn**g**e p**e** cineva cu uşa/ca în cleşte.
serrer les rangs a strîn**g**e rînduri**l**e.
serrer qn. de près a. a ţine p**e** cineva din scurt; **b.** a înc**o**lţi pe cineva.
serrer son jeu a-şi ac**o**peri manevrele; a nu risca; a lucra prudent.
serrer sur qch. *(fam.)* a fac**e** ec**o**n**o**mii.
s**errure brouillée** *(fam.)* om căruia îi lips**e**şte o d**o**a**g**ă; ţicnit.
se ruer à la curée a se năpusti după cişti**g**/după profit.
se ruiner la santé a-şi distruge sănătat**e**a.
servez-vous! serviţi-vă!
servir à boire *(pop.)* v. *battre à bras raccourcis.*
servir à qn. de a fo**lo**si cuiva dr**e**pt.
servir d'appeau à qn. *(fam.)* a servi drept m**o**meală cuiva.
servir d'appui à qn. a fi sprijinu**l** cuiva.
servir de cible aux railleries de qn. a fi cal de bătai**e**; a fi ţap ispăşitor.
servir de cornac à **qn.** *(fam.)* a servi drept călăuză cuiva.
servir de marche-pied à qn. a servi de proptea cuiva.
servir de monnaie d'échange a fi f**o**losit ca mi**j**loc de schimb într-o tranzacţie.
servir de plas**tron** a fi **o**biect de bat**jo**cură.
servir de tampon *(fam.)* a i se sparge în cap.
servir de tête de Turc a. a fi cal de bătaie; **b.** a fi ţap ispăşit**o**r.
servir Dieu et Mammon a f**i** slu**g**ă la d**o**i stăpîni.
servir la nappe à qn. a pre**g**ăti succesul cuiva.
servir une cause a s**e** consacra un**e**i cauz**e**.
servir un plat de s**a façon** a **j**uca un ren**g**hi/o festă cuiva,
s**e**s **actions baissent** *(fam.)* îi scad acţiunile; îi scade influenţa/creditul/ importanţa,
se saigner aux quatre veines a-şi pune carnea in saramură ***(fam.).***
se sauver à toutes **jambes** v. *courir à toutes jambes.*

se sauver par la porte de derrière a scăpa prin uşa din dos.
se sauver par le marais a fugi tiriş-grăpiş.
s'escrimer de la mâchoire *(fam.)* a se bate calicii la gura cuiva; a mînca cu lăcomie.
s'**escrimer de qch.** a şti să te foloseşti de ceva.
s'escrimer des pieds et des mains *(fam.)* a da din coate; a-şi face/a-şi croi drum cu coatele,
se sentir **à bout de course** *(fam.)* a fi/a ajunge la capătul puterilor; a-i seca puterile,
se sentir chez soi a se simţi ca acasă,
se sentir des jambes de plomb a-şi simţi picioarele ca de plumb; v. şi *avoir les jambes brisées/cassées.*
se sentir de taille à a fi in stare să/de; a fi in măsură să; a-1 ţine pe cineva moşii.
297
se sentir en coton a se simţi slăbit.
se sentir **en forme** a se simţi în formă; a fi în formă/în putere.
se sentir le cœur fade a fi scîrbit/dezgustat.
se sentir **léger comme une plume** a se simţi uşor ca un fulg.
se sentir **les jambes/les mains/les paupières lourdes** v. *avoir les jambes brisées/cassées.*
se **sentir l'estomac dans les talons** a avea burta lipită de spate; **a i** se lipi burta de spate de foame; a i se lipi cuiva coaste**l**e; a fi rupt în **co**ş de foame; a fi lihnit/hămesit de foame,
se **sentir mal dans sa peau** a nu se simţi la largul său; a fi stinghe**r**it; **a** se simţi ca peşt**el**e pe uscat; a nu-i veni la îndemînă; a-i fi cuiva oare**c**um,
se **sentir tout chose** *(fam.)* a n**u-i** fi boii acasă; **a** n**u** fi în apele **lui; a** nu se simţi în apel**e** sa**le**; a nu-i fi cuiva bine.
se sentir tout petit garçon a fi/a se simţi inferior.
se sentir **une mauvaise conscience** a avea remuşcări.
se **serrer la bouche** a strîn**ge** cur**e**aua,
se serrer la **ceinture** *(fam.)* a**. a** strînge cureaua; **b.** a minca răbdări prăjite/coaste fripte; a se hrăni cu aer; a o duce zgîriat; a trage miţa de coadă,
se **serrer les coudes** a strînge rînduri**le**.
se **serrer le ventre** a**.** a strîn**g**e cureaua; **b.** *(pop.)* **a** fi **l**ihnit/hămesit de foame; a fi rupt **î**n c**oş** de f**o**ame,
ses **forces l'ont trahi** l-au părăsit puterile.
ses jambes se sont **dérobées sous lui** i s-au tăiat picioar**ele**.
ses **jours sont compté**s zilel**e î**i sînt numărat**e**,
ses nerfs l'ont trahi l-au lăsat ne**r**vii,
se soucier de <}ch. comme de colin-tampon a nu se sinchisi **de** nimic; a nu-i păsa nici cît ne**g**ru sub un**g**hie; a pun**e** căciula p**e-o** sprinceană; a umbla cu flori la păl**ă**rie; a-i păsa cuiva ca de zăpada de **a**n**ţ**ăr**ţ** *(fam.).*
se soucier de qch./s'en soucier comme de l'an quarante/comme d'un fétu/comme d'une guigne v. *se soucier de qch. comme de colin-tampon.*
se sucrer **la gaufre** *(arg.)* a se sulemeni; a se farda; **a se** coafa,
se suivre **à la file** a mer**g**e în şir indian.
se suivre **à la queue leu leu** a mer**g**e în şir indian,
se survivre à soi-même a trăi uitat de toată lumea,
se suspen**dre aux lèvres de qn.** a sorbi cuvintele cuiva; **a se** uita **î**n **g**ura cuiva.
s'établir juge des actes d'autrul a se erija **î**n **j**udecător,

se tailler en vitesse *(pop.)* a o şt**er**ge; **a** spăla/a rade putina; **a**-şi **l**ua traista-n băţ; a o întinde; a o vira; **a** o tăia; **a** se duc**e** du**l**uţă.
se tailler la part du lion a lua/a-şi face partea leului,
se tailler un chemin a**-şi** cr**o**i/a-şi face un drum **î**n viaţă; a răzbi în lume.
se tailler un franc succès a obţin**e** un rea**l** succ**e**s.
s'étaler de tout son long a cădea/a **se** întinde cît **e** d**e** l**u**n**g**.
se taper la cloche/le chou/la tête/la tronche *(pop.)* a mînca pe săturate; a băga la **jg**heab/la **g**hiozdan; a-şi ump**l**e **g**hiozdanul,
s**e taper Ia tete co**n**tre les murs** a s**e** da cu capu**l** de pereţi/de toţi pereţii,
se taper le but/le caberlot *(po.p.)* a mînca pe săturate; a bă**g**a **l**a **jg**hiab/ **l**a **g**hiozdan; a-şi umple **g**hiozdanu**l**,
s**e taper le cul par terre** *(pop.)* a se tăvăli p**e jos** de rîs.
se taper tou**t le travail** a duce hăul şi **g**reul.
se taper un bon gueuleton *(pop.)* a se'ospăta p**e** cinste; a mînca p**e** săturate.
398
s**e t**a**p**e**r' u**ii'vër**ï**ʳe c'oiiiittc' un' **vie**u**x** d**e la v**ieil**l**e *(fam.)'a.* boa dm obiş-' nuinţă.
se tasser qcb. *(pop.)* v. *se taper la cloche.*
se tenir à **carreau** a. *(fam.)* a fi în **g**ardă; I). *(arg.)* a sta liniştit.
s**e tenir à l'écart** a sta de**o**parte; a se ţine razna.
se tenir à quatre *(fam.)* a s**e** stăpîni cu **g**reu; a-şi ţine inima cu dinţii.
se tenir à sa **place** a-şi cun**o**aşte lun**g**ul nasului,
se tenir a**u large de** qcli. a nu se apropia de ceva.
se ten**ir aux aguets** a sla la pîndă.
s**e tenir clos et couvert** a sta ascuns; a sta la loc si**g**ur,
s**e tenir coi** a. a sta smirnă; **b.** a tăc**e**a chitic/mîlc; a nu sufla **o** v**o**rbă; a nu-şi descleşta fă**l**cile; a nu spune un cuvînt; a nu zice nici cîrc/nici miau/nici pîs; a nu zic**e** b**o**b/neam.
se tenir **dans** l**a coulis**s**e** a sta în umbră,
se ten**ir da**n**s les e**a**u**x **de** qn. **a**. a se afla în apropierea cuiva; **b**. a fi în relaţii cu cineva,
se ten**ir droit** a sta drept,
se **te**n**ir droit comme un bilboq**u**et/u**n **piquet** a sta ţeapăn/popîndău; a sla drept ca **l**uminarea; a sta ca un ţap logodit.
s**e** tenir **e**n **double** a s**e o**m**o**rî cu firea,
se **tenir en éveil** a fi în star**e** de alarmă; a fi **I**n gardă,
s**e teni**r **en haleine** a se menţine în f**o**rmă bună.
se **tenir en observation** a **o**bserva; a suprave**g**hea,
s**e** t**e**nir **l**e**s côte**s **de rire** a se ţine cu miini**l**e de burtă de rîs; a se prăpădi/a se topi/a s**e** strica do rîs.
s**e tenir les coudes** a se a**j**uta unii p**e** alţii,
se tenir peinard *(fam.)* a sta deoparte; a se ţine razna.
se tenir sage comme une image a sta smirnă.
se ten**ir sur** l**a défense** a fi **g**ata de ripostă,
se ten**ir su**r l**a défensive** a sta în def**e**nsiva,
se ten**ir sur la réserve** a sta în rezervă; a fi rezervat,
se tenir sur ses gardes a fi în **g**ardă,
se tenir tranquill**e** a sta m**o**lc**o**m/liniştit,
se tirer *(pop.)* a **o** şter**ge**; a spăla/a rad**e** putina; a o întinde; a o vira; a **o** tăia; a-şi lua traista-n băţ; a s**e** duce du**l**uţă.
se tirer d'affaire/d'embarras a ieşi din încurcătură/dintr-un impas; a scăpa d**e** belea; a scăpa ca din tun/ca din **g**ura tunului; a scăpa de dracul; a ieşi la v**o**psea,

se tirer de l**a bagarre** v. *se tirer rV affaireld' embarras.*
se tir**er des flûtes** *(pop.)* v. *se tirer.*
se tirer des gambettes *(pop.)* v. *se tirer.*
s**e tirer de**s **pattes de** q**n**. *(fam.)* a scăpa din **g**heara cuiva.
se tirer d'un mauvais pas/d**u pétrin** v. *se tirer d'affaireld" embarras.*
s**e tirer en douce** *(fam.)* a p**l**eca p**e** furiş/p**e** ş**e**st/pe nesimţite.
se tirer en vitesse *(fam.)* v. *se tirer.*
se toquer de q**n**. a se îndrăg**o**sti de cineva,
se tordre comme un dia**b**l**e da**n**s** un **bé**n**itier** a se zbat**e** ca p**e**şte**le** pe uscat.
se tordr**e de rire** a s**e** prăpădi de rîs; a se tăvăli pe **jo**s de rîs; a se t**o**pi/a s**e** strica de ris.
se tordre les boyaux v. *se tordre de rire.*
s**e tord**r**e les mains** a-şi frînge mîinil**e**.
s**e tourme**n**ter** à **plaisir** a se frămînta de**g**eaba.
299
s**e tourner contre qn.** *(fam.)* a se ridica împotriva cui**v**a.
s**e to**u**rner les po**u**ces** *(fam.)* **a.** a nu face nimic, cit e ziua de mar**e**; **b.** a arde gazu**l** d**e** pomană; a duc**e** cîinii **l**a apă; a freca menta; a tăia frunză la cîini; a pune mîinil**e** sub fălci.
S**e traîner aux pieds de qn.** a se tîri la pici**o**arele cuiva,
s**e triturer les mé**n**inges/la cervelle** *(fam.)* v. *se casser la tête.*
s**e tromper grand**e**ment** a se î**n**şela amarnic,
se trouver à la tête **d'une fortun**e**/d'un héritage a** s**e** trezi b**og**at; a căpăta **o** m**o**ştenire.
s**e trouver à sec** *(fam.)* v. *avoir la bourse plate.*
se trouver bien de qch. a fi mulţumit cu ceva.
se trouver court a. a uita c**e** voia să spună; **b.** a nu avea pr**e**zenţă de spirit.
se trouv**er dans la mistoufle** *(pop.)* a fi/a trăi în mi**z**e**rie**.
se trouver entre deux feux a f**i** între d**o**uă f**o**curi.
se trouver mal a se simţi rău; a-i veni cuiva rău.
se trouver nez à nez avec qn. v. *se casser le ne*; *sur **qn.***
se tuer à la peine a se speti muncind; a munci pe brînci/pe rupt**e**.
se tuer de travail a se speti muncind; a munci pe brînci/pe rupt**e**.
seul à seul într**e** patru ochi; **fa**ţă în faţă.
s'évader de prison a evada din închis**o**are.
si' vautrer dans la fange a se bălăci în nor**o**i.
s'éveiller au chant de l'alouette a se scula cu n**o**aptea-n cap.
s**e vendre comme des petits pains/comme du pain chaud** *(fam.)* a se vinde ca pîinea caldă,
s**e venger petitement** a se răzbuna **jo**snic.
sévir contre qn. a pedepsi cu asprime pe cineva,
se voiler la face/le visage *(fam.)* a nu v**oi** să vadă.
se voir comme le nez au milieu de la figure *(fam.)* a se ved**e**a d**o** la **o** poştă.
s'exhaler en injures a da drumu**l** la ocări.
s'habiller à la dernière mode a se îmbrăca după ultima modă.
s'habiller de pied en cap a **s**e îmbrăca din cap p**î**nă**-n** pici**o**are.
s'habiller de **sapi**n *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
s'habiller jeune a se îmbrăca tinereşte.
s'humecter le gosier *(pop.)* a-şi uda gîtul; a trage **o** duşcâ.
s'humecter le lampas/ies amygdales *(pop.)* a da pe beregată; a-şi uda

gîtul; a trage **o** duşcă.
si bon vous semble dacă **g**ăsiţi cu ca**l**e.
si ça/cela vous arrange dacă vă c**o**nvine,
si ça vous chante *(fam.)* dacă vă c**o**nvine.
siffler dans un violon a tăia frunză la cîini; a freca menta.
siffler la linotte *(pop.)* v. *aimer la. bouteille.*
siffler un verre de vin *(pop.)* v. *f*a*ir*e *rubis sur Vongle.*
sign**er la feuille de route à qn.** *(fam.)* a trimit**e** la plimbare pe cineva; a da papucii cuiva,
signes **particuliers:** n**éant** semne particulare: nu are.
si je m'en croyais dacă aş face după placul meu.
si je ne me trompe dacă **n**u mă-nş**e**l; dacă nu greşesc.
si j'étais (que de) vous dacă aş fi în l**ocul** tău.
si le cœur vous en dit dacă îţi c**e**re inima; dacă **ai** chef; dacă îţi face pl**ă**ce**r**e; dacă-ţi dă inima brînci.
s'il en es**t ainsi** dacă e vorba aşa; dacă aşa stau **l**ucrurile; dacă-i p**e** ace**e**a.
300
s'il n'est pas content, qu'il aille se l'aire voir! *(pop.)* dacă nu-i place, să se ducă dracului!
s'ils n'ont pas l'esprit, ils ont le nombre p**r**oşti, dar mulţi.
simplicité d'esprit naivitat**e**.
s'incliner devan**t l'évidence** a se pleea/a c**e**da în faţa **e**vid**e**nţei.
s'inscrire en faux *(jur.)* a denunţa un fals.
s'inscrire en faux contre qcb. a c**o**nt**e**sta un lucru; a nu apr**o**ba un lucru, a-1 dezavua.
s'insinuer dans les bonn**es grâces/dans la confiance de qn.** a se bă**g**a/a s**e** virî sub pielea cuiva; a se da pe lin**g**ă cineva: a se pune bine cu/pe **li**ngă cineva; a căuta să intre pe sub pielea cuiva.
si vous le prenez ainsi dacă o iei aşa.
s'obliger pour qn. a răspuncie/a gira pentru cineva.
s'offrir un coup/une partie de traversin *(pop.)* a s**e** duce/a mer**ge l**a culcare.
soi-disant chipurile: ca să zic aşa; vezi Doamne; dra**g**ă Doamne.
soigner qn. aux petits oignons *(fam.)* a-i căuta cuiva in c**o**arne.
soigner sa mise a av**e**a **o** ţinută îngri**j**ită.
soit dit en passant în tr**e**acăt fie zis.
soit dit entre parenthèses în parant**e**ză fie spus.
soit dit san**s vous fâcher** să nu vă fie cu supărare/cu bănat.
sombrer dans l'abattement a se lăsa pradă descura**j**ării.
somme coquette sumă rotunj**o**ară/frumuşică.
sommeil de plomb s**o**mn **g**reu.
somme toute p**e** scurt; într-un cuvînt.
son compte est bon ce-a căutat a **g**ăsit; n**u** mai are nimic de aşteptat.
sonder le gué a s**o**nda terenul.
s**onder le terrain** a s**o**nda terenul.
son étoile commence à pâlir îi apune steaua.
songer à l'avenir a scruta viit**o**rul.
songer creux a visa la lucruri irealizabile.
son heure a sonné/est venue i-a sunat/i-a venit ceasul.
sonner à toute volée a trage cl**o**p**o**tele cu puter**e**.
sonner creux a suna a **g**ol.
sonner la diane a suna deşteptarea.
sonner l'alarme a da a**l**arma.

sonner l’appel a fac**e** apelu**l**
sonner les cloches à qn. *(pop.)* a face pe cineva cu **o**u şi eu **o**ţ**e**t.
sonner le tocsin a d**a** alarma,
sonn**e**r **le tocsin sur qn.** a aţîţa împotriva cuiva.
sortir à la fraîche a ieşi p**e** răcoare.
sortir à peine de la coquille a fi cu caş **l**a **g**ură; a avea caş **l**a **g**ură; a mir**o**si a **l**apte; a fi b**o**b**o**c.
sortir bagues s**auves** a scăpa ieftin/ca prin urechile acid ui.
sortir d’affaire/rt’embarras/de la bagarre a ieşi din înciircălură/dintr-un impas; a scăpa de belea; a scăpa ca din tun/ca din gura tunului; a scăpa d**e** dracul; a ieşi **l**a vopsea.
sortir de haut lieu a s**e** trage clin neam mare.
sortir de la question a se îndepărta de **l**a subiect.
sortir de la mémoire/de l’esprit ai ieşi din mint**e**.
sortir de l’auberge *(arg.)* v. *sortir d’affaire/d’’embarras/de la bagarre.*
sortir de la vie *(lit.)* v. *aller à Crevant.*
sortir de l’ornière/d’un mauvais pas *(fam.)* v. *sortir a”affairela”ernbarrasjde la bagarre.*
301
sortir de maladie a se însănăt**o**şi; a se pitn**e** p**e** pici**o**ai’e; a se restabili.
sortir d’en prendre *(fam.)* a fi sătul de c**e**va.
sortir de ses gonds a-şi i**e**şi din fire/din sărite.
sortir du maillot a i**e**şi din c**o**pilărie.
sortir en bourgeois *(fam.)* a ieşi în civil.
sortir en cheveux *(fam.)* a i**e**şi cu capul **gol** (despr**e** femei).
sortir en taille a i**e**şi în talie.
sortir par la belle **porte** a părăsi **o** slujbă în m**o**d onorabil.
sortir premier d’une école a fi şeful pr**o**m**o**ţiei.
s**ortir victorieux** a ieşi învin**g**ăt**o**r/victori**o**s.
sot à triple étage pr**o**st d**e** dă în **g**ropi; prost ca noaptea.
sot à vingt-quatre carats prost de dă in **g**r**o**pi; prost ca noaptea.
sot comme un panier pr**o**st de dă în **g**ropi; prost ca n**o**aptea.
sot en trois lettres pr**o**st d**e** dă în **g**ropi; prost ca noapt**e**a.
s’ôt**er Ic pain/les morceaux de la bouche (pour q**n**.)** a-şi rupe de **l**a gură; a-şi lua piinea de la gură; a-şi da bucăţica de la **g**ură.
s**ot renforcé** prost de d**ă î**n gr**o**pi; pr**o**st ca noaptea.
souffler à qn**. qcb.** s**ous le nez** a sufla cuiva ceva d**e** sub nas.
souffler comme un bœuf/comme un phoque *(fam.)* a glfîi ca o l**o**c**o**m**o**tivă; a face ca trenul *(fam.).*
souffler dans ses doigts a-şi sufla în de**g**ete.
s**ouffler le froid et le chaud** a da cînd cu c**o**asa, cînd cu gresia; a **o** scălda; a fi pentru c**o**ntra *(ir.).*
ˢoufflor le pion à qn. *(fam.)* a tăia/a lua cuiva apa de la moară**.**
Souffler qch. à qn. a suf**l**a cuiva ceva de sub nas.
souffler s**a calbombe/sa camoufle** *(arg.)* v. *aller à Crevant.*
souffler sa **chandelle/sa veilleuse** *(fam.)* v. *aller à Crevant.*
souffler (s**ur) ses clairs** *(pop.)* a trag**e** un pui d**e** somn.
ˢouffler sur le feu a. a suf**l**a în foc; **b.** *(fig.)* a aţîţa pasiuni**l**e.
ˢouffler sur ses doigts a-şi sufla în degete.
ˢouffrc-douleur ţap ispăşitor.
ˢouffrir comme un damné a suferi ca **un** cîin**e**; **a** trec**e pri**n chinurile iadului.
souffrir mort et passion v. *souffrir comme un damné.*

souhaiter être à cent pieds sous terre a-i v**eni** cuiva să int**r**e în pământ de ruşin**e**.
souhaiter la **fête à** qn. *(arg.)* v. *battre* à *bras raccourcis.*
soulager son cœur a**-şi** descărca inima; a-şi răcori inima.
soulever des difficultés a ridica obiecţii.
soulever le cœur à qn. a. a provoca greaţă; **a** întoarce cuiva stomacul pe dos; **b.** *(fig-)* a dez**g**usta.
soulever l'émoi a provoca tulburar**e**.
soulever les montagnes *(fig.)* a răsturna munţii; a-şi rîde de greutăţi.
soulever un lièvre a ridica o problemă spin**o**asă.
(avoir) soupe de qch. *(fam.)* a fi sătul pînă p**e**ste cap/pînă-n **gî**t.
s**ouper par cœur** *(fam.)* a mînca răbdări prăjit**e**.
souple comme un verre de lampe *(fam.)* ţeapăn.
sourire la bouche en cœur a rid**e** fericit.
sous aucun prétexte în nici un caz; sub nici un pret**e**xt/cuvînt.
sous **cape** pe sub mînă.
sous **couleur/couverture de/sous le couvert d**e v. *sous prétexte de.*
sous d'autres deux pe alt**e** melea**g**uri.

sous le manteau p**e** ascuns; pe furiş; din umbră; pe tăcute.
sous le**s auspices de qn.** sub auspiciile cuiva.
sou**s** I**c sceau** d**u secret** în mar**e** s**e**c**r**et; în mare taină.
s**ous le voile do** *(inv.)* sub aparenţa.
sous l'œil de sub suprave**g**herea.
sous l'ombre de v. *sous prétexte de.*
sous mains p**e** sub mînă.
sous peu în curînd; în scurt timp.
sous **prétexte de** sub pr**e**text că; sub cu vînt că; **l**a adăpostu**l**; sub masca.
sou**s (toute) ré**s**erve** cu multă rezervă; cu toată rezer**v**a.
s**ous** s**on vrai** j**o**u**r** în adevărata sa **l**umină.
sous tous l**e**s **rapports** în t**o**at**e** privinţele.
sous u**n jour favorable** într-**o** lumină fav**o**rabilă/prielnică.
soutenir la gageure a mer**g**e înainte; a nu s**e** da bătut.
soutenir mordicus u**n**e **chose** *(fam.)* a susţin**e** m**o**rţiş un lucru.
soutirer de **l'argent à** q**n**. a stoarce pe cin**ev**a de bani.
s'ouvrir à qn. a se destăinui cuiva.
stationn**ement interdit** staţionarea interzisă.
subir un éch**e**c a suf**e**ri o înfrîn**g**er**e**.
suborner les témoins a cumpăra/a corup**e** martori.
succomber à l**a tentation** a ceda ispitei.
sucer qn. jusqu'**à la moelle des os** *(fam.)* a aduc**e** pe cineva în/**l**a sapă de lemn; a lua cuiva şi c**e**nuşa din vatră; a duce d**e** rîpă pe cineva; a lăsa pe cin**e**va pe drumuri; a scoate pe cin**e**va la covrigi,
sucer une pêche *(arg.)* v. *faire rubis sur l'ongle.*
s**u**c**re**r **les fraises** *(pop.)* ai tremura mîinile; a fi zaharisit/ram**ol**it,
sucrer sa moutarde a se tempera; a s**e** p**o**to**l**i; a o **l**ăsa mai moale,
sucrer une permis**sion** *(mil.)* a anula o permisi**e**.
suer **à grosses gouttes** *(fam.)* a fi năduşit leoarcă; a fi lac d**e** sudoar**e**.
suer comme dix cruches *(fam.)* a-şi da **o**steneala; a-şi da toată truda.
suer **d'ahan** a se speti muncind; a da în brînci muncind.
suer dans son harnais *(fam.)* a nu se simţi **l**a lar**g**ul său; a fi stingh**e**rit,
suer de l'œ**i**l *(arg.)* a da apă la şoar**e**ci.
suer l'ennui a s**e** plictisi d**e** moarte; a muri d**e** p**l**ictis**e**a**l**ă,

suer les grosses gouttes *(fam.)* v. *suer sang et eau.*
suer sang et eau a munci pe brînci; a trudi din greu; a se omorî cu treaba; a se speti muncind; a s**e** rupe în coş; a tra**ge** tar**e** *(fam.).*
suivre comme u**n mouton** a se lua unii după alţii ca oil**e**.
suivre le conseil de qn. a urma sfatu**l** cuiva,
suivr**e** l**e fil d**e **ses pensées** a-şi urma firul **g**înduri**l**or.
suivre le mouvement a se lua după ceilalţi.
suivre les brisées de q**n**. **a.** a urma **e**xemplu**l** cuiva; a călca/a păşi/a merg**e** pe urme**le** cuiva; **b.** a se lua după cin**e**va *(fig.).*
suivre les chemins**/les sentiers battus** a mer**g**e p**e** cărări bătute/bătătorite/pe drum bătut.
suivre les rails *(pop.)* a fi lefter; a nu av**e**a para chioară.
suivre les traces de **qn.** v. *şuiere les brisées de qn.*
suivre l'exem**p**l**e de** q**n**. a urma exemplul cuiva.
suivre q**c**h. **à** la **lettre** a urma ceva înt**o**cmai.
sui**vr**e qn. **comme le lundi,** l**e dima**n**che** *(fam.)* a se ţin**e** scai de cineva; a se ţine de pulpana/de capul cuiva: a umbla ca mînzul după iapă; a umbla c**o**adă după cineva; a fi umbra cuiva.
Suivr**e qn. comme son ombre** v. *suivre qn. comme le lundi, le dimanche.*
30-!
suivre q**n**. **comme u**n **caniche/comme un mouton/comme un toutou** v. *suivre qn. comme le lundi, le dimanche.*
suivre qn. des y**eu**x a urmări p**e** cine**v**a cu pri**v**irea.
suivre sa pente a-şi urma înclinaţia/gustul.
suivre sa poin**te** a-şi continua acţiunea/**o**peraţiunea.
suivre u**n amplii** *(arg. stud.)* a urmări un curs.
su**ivre une personne** à **l'autel** a se căsăt**o**ri cu cineva.
suivre u**n régime** a ţine dietă; a urma un re**g**im.
suivre un traitement a urma un tratament.
sujet à caution suspect; înd**o**ielnic.
suppres**sion de part** pruncucidere.
sur ces entrefaites într**e** timp; în timpu**l** acesta; în răstimpul acesta.
sur commande la c**o**mandă.
sur **la brune** in amur**g**; în faptul serii; pe înserate; cînd amurgeşte.
sur l**a pointe des pieds** în virful picioarelor.
sur le bout des doigts ca în palmă.
sur le eompte de q**n**. cu privir**e** la cin**e**va.
sur le coup imediat.
su**r le flanc** pe **o** c**o**astă.
sur le même pied qu**e** pe acelaşi p**l**an cu.
sur le pas de la p**o**rte în pra**g**ul uşii.
su**r le pied de guerre** pe pici**o**r de război.
sur le pied où **sont les choses** aşa cum stau lucrurile.
sur l**e seuil** în pra**g**ul uşii.
sur le tard într-un tîrziu.
sur l'heure im**e**diat.
sur l'honneur pe cuvînt de **o**n**o**ar**e**.
(fait) sur mesure (făcut) pe măsură.
sur mon â**me**! pe on**o**area mea!; pe viaţa mea!
su**r place** p**e** l**o**c; im**e**diat.
surprendre l**a bonne foi/la religion de qn.** a înşe**l**a buna credinţă a cuiva.
surprendre qn. en faute/en défaut a prinde pe cineva cu ocaua mică.
sur quelle herbe avez-vous marché? c**e** t**e**-a apucat?; ce-ţi v**e**ni?

sur son lit de mort cu limbă d**e** m**o**arte; pe patul de moarte.
sur une grande/vaste échelle pe **o** scară întinsă.
s**ur un pied d'égalité** pe pici**o**r de egalitate.
surveiller qn. comme Ic **lait sur le feu** *(fam.)* a urmări pe cin**e**va cu strășnicie.
susciter l'intérêt a stîrni interes.
s'y connaîtr e en q**c**h**.** a se p**r**icep**e** la ceva; a şti seama la ceva.
s'y **entendre comme à ramer des** ch**o**ux *(fam.)* a se pricepe mai mult **de**-**o** grămadă; a se pricepe buşt**e**an,
s'y **jeter l**a **tête la première** a se avinta nebun**e**şte,
s'y **perdre** a nu mai înţele**g**e nimic.
s'y **prendre bie**n a fi îndeminatic; a se pricepe; a şti să pr**o**cedeze.
s'y **prendre comme** u**n pied/comme une tarte/comme** u**n manche** *(pop.)* a se descurca pr**o**st/ca nasu**l** lui.
s'y **prendre mal** a se pric**e**p**e** mai mult de-**o g**rămadă; a se pricep**e** buştean.
t
tabler sur q**el**i. a se bizui p**e** c**e**va.
ta bouche, **bébé (t'auras une fripe/une frite)!** *(pop.)* **g**ura! *(fam.):* lasă **g**ă**l**ă**g**ia!; nici o vorbă!; tacă-ţi fl**e**anca! *(pop.);* ţine-ţi botul! *(pop.);* strin**g**e-ţi **l**eoarba acasă! *(arg.).*
ta **gueule!** *(pop.)* v. *ta bouche, bébé!*
ta gueule, **ou** j**e t'annule!** *(pop.)* taci, că dau cu tin**e** de pământ!; v. şi *ta bouche, bébé!*
tailler dans l**a** chai**r vive/dans le vif** a tăia în carne vie.
tailler de la **be**s**ogne à qn.** a pun**e** p**e** cin**e**va în pîine; a bă**g**a/a pun**e** p**e** cineva in pită; a da d**e** lucru cuiva.
tailler des croupières à **qn. a**. a pune/a bă**g**a cuiva b**e**ţe-n r**o**ate; a ţine în l**o**c; a pune cîrli**g**; **b.** a da cuiva de furcă; a da de lucru cuiva.
tailler en **pi**èc**e**s a face bucăţi/bucăţ**e**le; a sfărîma în bucăţele; a sfirteca în bucăţi; a fac**e** harcea-parcea; a face p**e** cin**e**va papară/tăriţe; a fac**e** fărîm**e**/z**o**b.
tailler en plein drap a**.** a se fol**o**si din plin de c**e**va; **b.** a acţiona liber/ fără constrîngeri.
tailler et rogner *(fam.)* a tăia şi a spinzura; a avea piinea şi cuţitul în mină; a i'i în capul bucatelor; a fi tare şi mare; a duc**e** plugul de c**o**arne.
tailler l**e**s **morceaux** à **qn.** a da cuiva mură-n **g**ură.
tailler une armée en pièces a nimici o armată.
tailler une bavette/des bavettes *(fam.)* a s**e** pun**e**/a sta/a ş**e**dea **l**a taclale/ la taifas; a sta de taină; a se pune în v**o**rbă cu cineva; a sta la sfat/ la o şuetă; a sta de poveşti; a se prind**e** cu cin**e**va la vorbă; a sta de v**o**rbă cu cineva.
taire l**a vérité** a ascunde adevărul sub **o**boroc; a pun**e** lumina sub **o**b**o**r**o**c.
taire sa **gueule/sa jappe/son bec** *(pop.)* a tăcea chitic/mile; a nu zic**e** nici cîrc/nici miau/nici pîs; a nu zice (nici o) boabă (frintă)/nici două b**o**abe legănate; a nu zice bob; a nu zice neam; a nu sufla **o** vorbă.
talonner qn**.** a fi pe urmele cuiva.
ta malle! *(pop.)* v. *ta bouche, bébé!*
tambouriner la **gueule/la paillasse/la pe**au à q**n**. *(pop.)* a-i face cuiva capul dr**oj**dii; a-i face cuiva pi**e**lea/spinarea t**o**bă/burduf de cimpoi; a tăbăci pielea cuiva; a-i mula cuiva fălcile.
tanner le cuir à **qn.** *(fam.)* a tăbăci pi**e**lea cuiva.

tant bien que mal de bine de rău.
tant de fois de afîlea **o**ri.
20
305
tant et plus cîte în **l**ună şi în soare; cît**e** şi mai cîte; cîte toate.
tant mieux cu atît mai bine.
tant pis cu atît mai rău; a**l**îta pa**g**ubă; pa**g**ubă-n ciuperci; atîta rău; mare pa**g**ubă.
tant que atîta timp cît.
tant que ç**a** atît d**e** mult; în as**e**menea măsură.
tant que mon coeur battra cît timp v**o**i trăi.
tant s'en faut nici pe departe; lipseşte mult ca să.
tant soit peu cît de cît.
taper à côté *(fam.)* a da **g**reş; a o da în bară.
taper comme un sourd a bat**e** (la uşă) ca un apucat.
taper dans le mille *(fam.)* a nimeri în plin: a **o** nimeri; a **o** br**o**di.
taper dans l'œil de qn. *(fam.)* a pl**ă**cea p**e** cineva.
taper de l'œil *(pop.)* a s**e** duce/a mer**g**e la culcare.
taper du poing sur la table a bate/a da cu pumnu**l** în masă.
taper sur la **cocarde** *(pop.)* a s**e** urca la cap (vinul).
taper sur les nerfs *(fam.)* v. *donner sur les nerfs à qn.*
taper sur le sygtème *(pop.)* v. *donner sur les nerfs à qn.*
taper sur le v**entre de qn.** *(fam.)* a **se** bat**e** p**e** burtă cu cineva.
taper sur q**n**. *(fam.)* v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
taquiner la muse a fac**e** v**e**rsuri.
taquiner le goujon *(fam.)* **a** p**e**scui cu undiţa.
tard dans la nuit tîrziu în noapte; la o oră înaintată din noapte.
tâter le pouls *(fam.)* a s**o**nda t**e**renul.
tâter le terrain a sonda terenu**l**.
taux d'escompte taxă d**e** scont.
te casse pas les pinceaux *(pop.)* n**u** te sinchisi!
témoigner de l'intérêt à qn. a arăta interes p**e**ntru/faţă de cin**e**va.
témoigner du mépris à qn. a arăta dispr**e**ţ faţă de cin**e**va.
témoigner du respect à/envers/pour/à l'égard d**e qn.** a arăta **r**espect faţă de cineva.
témoigner en justice a depun**e** mărturie.
témoin à charge martor al acuzării.
témoin à déeliarge martor a**l** apărării.
tempérer sa **bile** a-şi sfăpîni fnria/mînia.
temps couvert timp noros; cer întunecat; vreme închisă.
temps de chien vreme**a** rea.
temps mort timpi morţi.
tendre comme (la) rosée ca r**o**ua.
tendre la gorge a nu opune nici **o r**ezist culă; a se lăsa ucis.
tendre la **main** à **qn.** a întinde cuiva mina.
tendre la perche à **qn.** a da cuiva o rnînă de a**j**ut**o**r.
tendre les bras à qn. a întind**e** cuiva braţe**l**e; a ierta pe cineva; a-şi deschid**e** braţele; a a**j**uta p**e** cin**e**va.
tendre les bras vers qn. a impl**o**ra p**e** cin**e**va.
tendre l'oreille a ciuli urechile; a trage cu urechea.
tendre sa toile a întinde o cursă/o capcană.
tendre son esprit a s**e** concentra.
tendre une main seconrable a da cuiva o mînă d**e** a**j**ut**o**r.
tendre u**n piège/un filet** a întinde o cursă/**o** capcană.

tenezvous-ïe pour dit să nu zici că nu ţi-ani spus.
tenir à **cœur** a ţin**e** din t**o**ată inima la ceva; a-i sta pe inimă; a-i sta pe suflet să; a ţine m**or**ţiş să.
tenir à **distance** a ţine pe cineva la distanţă.
:;o<3
tenir à l'écart a. a iz**o**la; u ţine de**o**parte; a nu lăsa pe cineva să SS afirme; **b.** a feri.
tenir à qn./qeh. comme à la **prunelle de ses ye**u**x** *(fam.)* a line la cine**v**a/ ceva ca la **o**chii din cap.
tenir à qn. le pied sur la gorge a pun**e** cuiva sula-n c**o**astă; a pune cuiva cuţitul/un**g**hia-n gît; a băga cuiva cuţitu**l** în gît; a string**e** mîţa d**e** c**o**adă.
tenir à sa peau a ţine la viaţă.
tenir bien la route a ţine la drum **l**un**g**.
tenir bien le vin a ţine la băutură.
tenir bon a nu se da bătut.
tenir boutique de lieux communs *(fam.)* a spun**e** numai banalităţi.
tenir compagnie à qn. a ţine cuiva de urît; a ţin**e** cuiva t**o**vărăşie.'
tenir compte de qch. a ţin**e** seama/s**o**c**o**teală d**e** ceva; a lua aminte la ceva; a lua **î**n seamă.
tenir conseil a ţin**e** sfat; a face cislă *(pop.).*
tenir de bonne source a deţine (inf**o**rmaţii) din sursă sigură.
tenir de qn. a s**e**măna cu cineva; a m**o**şteni pe cineva *(fam.).*
tenir du côté de qn. *(fam.)* v. *tenir d*e ***qn.***
tenir emploi de... a ţine l**o**c de…
tenir en bride a ţine în frîu.
tenir ferme a n**u se** da bătut.
tenir ferme la moue *(arg.)* a nu mărturisi nimic; v. şi *avaler sa langue.*
tenir front à qn. a ţine piept cuiva; a pun**e** **o**por.
tenir la balance a **fi** arbitru/**j**udecător.
tenir la balance égale a ţin**e** balanţa dreaptă; a fi imparţia**l**.
tenir la banque contre qn. a fi adversarul cuiva.
tenir la barre a ţin**e** frinele; a f**i** în capul bucate**l**or.
tenir la bride haute/courte à qn. a. a ţin**e** p**e** cin**e**va din scurt; **b.** a strîn**ge** şurubu**l** *(fig. fam.).*
tenir la campagne a r**e**zista în faţa inamicului.
tenir la chan**de**l**le à qn.** a fav**o**riza pe cineva.
tenir la coque *(arg.)* a fi cherche**l**it; a fi afumat.
tenir la corde a. a deţine r**o**lul principal; **b.** a da dovadă de superioritate.
tenir la dragée haute à qn. a. a ţine pe cineva în şah; **b.** a face pe cineva să plătească scump **o** favoare; **a** se **l**ăsa ru**g**at'; **c.** a ţin**e** piept cuiva.
tenir l'affiche a ţine afişu**l**.
tenir la jambe à qn. *(fam.)* v. *casser la tête/le bonnet à qn.*
tenir la main à une chose a ve**g**h**e**a asupra unui **l**ucru.
tenir la queue do **la poêle** v. *tailler et rogner.*
tenir la queue de sa classe a fi ultimul din clasă; a fi c**o**ada clasei.
tenir le bon bout *(fam.)* **a**. a fi pe punctul de a reuşi; **b.** a fi p**e** cal**e**a cea bună.
tenir le coup a r**e**zista/a sup**o**rta.
tenir le couteau sur la gorge à qn. a. a pun**e** cuiva cuţitul/un**g**hia-n **g**ît; **b.** a strînge p**e** cin**e**va cu uşa.
tenir le crachoir a-i merge **g**ura ca **o** m**o**ară h**o**d**o**r**og**ită; a da cu m**e**liţa.
tenir le dé a avea **r**olul principal într-o împre**j**urare; a **f**i stăpîn pe

situaţie.
tenir le gouvernail de l'État a ţin**e** frînel**e** ţării,
tenir le haut du pavé a fi **o** persoană suspusă.
tenir le juste milieu a se menţine pe linia d**e** mi**j**loc.
tenir le loup par les oreilles a d**a** din colţ în c**o**lţ; a **o** pune de mămăli**g**ă; a fi **î**n încurcătură; a nu şti cum să iasă din încurcătură; a nu

w
mai şti încotro s-o apuce: a nu mai şti pe unde să sc**o**ată cămaşa; a nu mai şti ce să se facă.
tenir le mot de l'énigme a desc**o**peri taina.
tenir le pompon *(fam. ir.)* **a**. a fi mai cu m**o**ţ; **b**. a întrece pe cineva.
tenir le sceptre a avea o superi**o**ritate recun**o**scută.
tenir les commandes a ţine frînel**e**: a fi in capul bucatelor.
tenir (serrés) les cordons de la bourse a c**o**ntr**o**la cheltuieli**l e g**osp**o**dăriei: a ţine (sfrîns) **bă**i**er**i**le** pun**g**ii.
tenir les leviers de commande a fi în capul bucat**e**l**o**r; **a** tăia şi a spînzura.
tenir les rênes d'une affaire v. *tenir les commandes.*
tenir l'étrier à qn. a spri**j**ini pe cineva î**n**tr-o acţiun**e**.
tenir le vin a ţin**e l**a bău (ură.
tenir lieu de a ţine loc de.
tenir (sa) parole a s**e** ţin**e** de cuvînt/de vorbă; a-şi ţin**e** cuvîntu**l**.
tenir pour a c**o**nsidera ca.
tenir pour rien a i se părea **l**ipsit de imp**o**rtanţă.
tenir qch. à pleines mains a ţin**e** ceva bine în mînă/cu amîndouă mîinile.
tenir qch. de première main a afla ceva/a deţine informaţii direct de la sursă.
tenir qn. à l'attache a ţin**e** p**e** cineva sub călcii; a-1 supune; a-1 d**o**mina.
tenir qn. à l'oeil *(fam.)* a fi/a sta cu **o**chii pe cineva.
tenir qn. à longueur de gaffe a ţin**e** pe cineva la distanţă; a-1 dispreţui.
tenir qn. à sa merci a avea p**e** cineva la cheremul său.
tenir qn. au cul et aux chausses *(fam.)* a urmări îndeapr**o**ape pe cineva.
tenir qn. dans sa manche a avea pe cineva in buzunar.
tenir qn. en bride *(fam.)* a ţine pe cineva în frîu/in hăţuri/in strună; a pune în Mu.
tenir qn. en échec a ţin**e** p**e** cineva în şah.
lenir qn. en haleine a ţin**e** p**e** cin**e**va sub tensiun**e**.
tenir qn. en haute estime a avea multă stimă pentru cin**e**va.
tenir qn. en joue *(fam.)* **a.** a ţinti pe cineva; **b.** a lua pe cineva la **o**chi.
lenir qn. en laisse v. *tenir qn. en bride.*
tenir qn. en lisière v. *tenir qn. en bride.*
tenir qn. en mépris a dispreţui p**e** cin**e**va.
lenir qn. en piètre estime a n**u** av**e**a nici o stimă pentru cineva; v. şi te*nir qn. en mépris.*
tenir qn. en respect a ţin**e** p**e** cineva la r**e**spect; v. şi *tenir qn. en bride.*
tenir qn. le bec dans l'eau a ţine pe cineva in incertitudine; a duce p**e** c**i**neva cu vorba; a îneînta p**e** cin**e**va cu mi**g**dale amare.
tenir qn. sous le charme a fermeca **pe** cin**e**va.
tenir qn. sous sa griffe/sa patte *(fam.)* a av**e**a pe cineva in mînă.
tenir qn. sur la sellette a pun**e** p**e** cin**e**va pe banca acuzaţilor; a interoga pe cin**e**va.
tenir qn. sur le gril *(fam.)* a ţine pe cineva c**a pe j**eratic.

tenir qn. sur le tapis a discuta despre cineva **î**n amănunt.
tenir quitte a scuti (de o datorie).
tenir rigueur à qn. d'une chose v. *avoir de l'humeur contre qn.*
tenir sa droite a ţine dreapta.
tenir sa langue *(fam.)* a-şi ţine **g**ura; a-şi pune Mu limbii/**g**urii; a-şi pune **g**ard/bolniţă/lacăt la gură; a-şi pune stavilă **g**urii; a-şi păzi **g**ura.
308
tenir sa place a-şi ţin**e** rangul; a se bucura de atenţie.
t**enir sa poudre sèche** a fi pre**g**ătit pentru răzb**o**i.
t**enir** s**a** p**romesse** a-şi ţine i'ă**g**ăduiala.
t**enir** se**s assises** *(fam.)* a ţine si'al; a face cislă *(pop.).*
te**n**i**r son** q**u**an**t-**à-s**o**i a fi rezervat; a sta in banca sa *(fam.).*
foui**r son rang** a-şi ţine ran**g**ul; a se resp**e**cta.
teni**r sous sa coupe** a ţine sub d**o**minaţia sa.
tenir table ouverte a ţine casă d**e**sch'Să.
tenir tê**t**e à a ţine pi**e**pt cui**v**a; a pune op**o**r.
tenir une bonne cu**i**te *(fam.)* v. *avoir le piment sale.*
t**enir une** ch**o**se **d**e **naissance/de race** a m**o**şt**e**ni caracterul.
te**n**ir une, **drôle d**e **m**ut **fée** *(pop.)* v. *avoir le piment sale.*
t**enir une per**s**onne en** ha**u**te/g**r**an**d**e **es**t**i**me a avea multă stimă pentru cineva.
t**enter** i**e coup** a-şi încerca norocul.
tenter l**e diable a**. a s**e** lăsa ispitit; **b**. a profita de slăbiciun**e**a cuiva.
t**enter l'impossible** a prind**e ie**p**ure**l**e** cu carul; a lua/a prinde f**o**c cu **g**ura; a î**n**cerca mar**e**a cu degetul.
tenter sa chance a-şi înc**e**rca n**o**r**o**cul.
tenue immodeste ţinută necuviinci**o**asă.
t**ernir la réputation de** q**n**. a păta numel**e**/r**e**putaţia cuiva.
ternir sa réputation a-şi pierde, **r**eputaţia; a-şi minca **o**menia.
ternir son blason aşi păta on**o**area.
tê**te à l'éveut** ca]) sec; zăpăcit.
tê**te à perruque** bătrîn cu idei învechite.
tê**te carrée** cap pătrat; încăpăţînat.
tête de cochon cap pătrat; încăpăţînat.
tê**te de lard** *(pop.)* mutră antipatică.
tê**te de linotte** cap d**e** păsărică; cap sec; poale lun**g**i şi minte scurtă; minte uşuratică.
tê**te d'**cetiî *(peior.)* intelectual.
tête en l'air cap s**e**c; zăpăcit.
tê**te étroite o**m încăpăţînat; om cu id**e**i în**g**ust**e**.
tê**te f**êl**é**e nebun.
tê**te perdue** smintit, înfr-o ur**e**ch**e**.
tête s**an**s **cervelle** v. *tête de linotte.*
tiraillement de c**o**n**s**c**ie**nc**e** *(fam.)* mustrare de conştiinţă; remuşcare.
tirer à blanc a tra**ge** cu **g**loanţe **o**arbe.
tirer à boulets rouges sur qn**.** a da eu barda în cin**e**va *(fig.);* a ataca brutal p**e** cin**e**va.
tirer à bout portant sur qn. a tra**g**e în cin**e**va de apr**o**ape.
tirer à c**o**ns**é**q**ue**nce a av**e**a urmări.
tirer à cou**p**s **perdus** a tra**g**e într-o doară.
tirer à hu**e** e**t** à **dia** *(fam.)* a trage unul hăis şi altul cea: a lucra dezordonat.
tirer à la **bûchette** a trag**e** la s**o**rţi.
t**ir**er **à l**a **cible** a tra**ge** la s**e**mn/**l**a ţintă.

tirer à la courte paille a tra**ge l**a sorţi.
tirer à la rame *(fam.)* a s**e** speti muncind; a tra**g**e tare *(fam.).*
tirer à qn**. une** é**pi**ne **d**u **pied a.** a **l**ua cuiva o piatră/o **g**ri**j**ă de pe suflet; a ridica cuiva o piatră de pe inimă; **b.** a scoate pe cineva din încurcătură.
tirer **à** sa **fin** a fi p**e** sfîrşit**e**; a s**e** apr**o**pia de sfîrşit.
309
tirer au clair a lămuri; a-i da de cap; a da de căpătli; à fiCOalti la lumină/la maidan.
tirer au cul *(pop.)* **a.** a trage chiulul; a da plasă cuiva; **b.** a nu se ţine de cuvint.
tirer au flanc *(pop.)* v. *tir*e*r* ***au cul.***
tirer au juger *(fam.)* a tra**g**e ta nimereală.
tirer au large a o şt**e**rge; a spăla/a rade putina; a şi lua traista-n băţ; a o întind**e**; a o şparli; a **o** şt**e**rpeli; a o vira; a **o** zbughi; a *o* tăia; a se duc**e** durută.
tirer au sort a trage la s**o**rţi.
tirer dans les pattes/dans! es jambes/dans le dos de qn. a. a pune/a băga cuiva b**e**t**e**-n r**o**ate, **b.** a-i săpa cui**v**a **g**r**o**apa; **a** săpa p**e** cin**e**va
***(fie-)*tirer de l'eau au puits** a sc**o**at**e** apă din fîntînă.
tirer de l'buile d'un mur a sc**o**at**e** bani din piatră seacă.
tirer de long v. *tuer au large.*
tirer des bordées *(fam.)* a colinda cîrciumile.
tirer des bras de la mort a smul**ge** din **g**hearele morţii.
tirer des coups de can**on dan**s **la grêle** *(fam.)* a se **o**steni în zadar; a se căzni/a se străduі de**g**eaba.
tirer des plans sur la comète a clădi/a fface castele în Spania.
tirer des soupirs de ses talons a ofta din adincul rărunchilor.
tirer d'un sac deux moutures a obţine un pr**o**fit dublu dintr-o afacere.
tirer en longueur a tărăg**ă**na.
tirer la carotte à qn. *(ar*g.*)* **a** descoas**e** pe cineva; a tra**g**e pe cineva d**e** limbă.
tirer la couverture à soi a tra**g**e spuza pe turla sa.
tirer la flemme a tăia frunză la cîini; a arde **g**azul d**e** p**o**mană; a duc**e** clinii**!** a apă; a sta pe cupt**o**r/p**e** c**o**tl**o**n; a freca menta; a tăia dracului bureţi.
tirer la langue a. a-i fi sete; a avea **g**îtul uscat; a**-i** sfîrîi cuiva **g**îtle**j**ul d**e** sete; **b.** a f**i** la anan**g**hie/la strîmt**o**are; a nu-i fi m**o**ale.
tirer le bon numéro a tra**g**e numărul cişti**g**ăt**o**r; a avea baftă *(fam.).*
tirer l'échelle après qn. a r**e**cunoaşt**e** sup**e**rioritat**e**a cuiva; a-şi scoate pălăria în faţa cuiva (admirativ).
tirer le diable par le queue a tra**ge** p**e** dracul/mîţa de coadă.
tirer le numéro gagnant a tra**ge** număru**l** cişti**g**ăt**or**.
tirer le rideau sur qch. *(fam.)* a muşamaliza ceva.
tirer les cartes a da în cărţi.
tirer les ficelles *(fi*g. *fam.)* **a** tra**ge** sforile.
tirer les larmes des yeux a stoarce lacrimi.
tirer les oreilles à/de qn. a rupe urechile cuiva.
tirer les vers du nez à qn. a descoase pe cineva; a trage p**e** cineva d**e** limbă.
tirer le verrou a pun**e** zăv**o**ru**l**.
tirer par l'oreille a îmb**o**ldi pe cin**e**va.
tirer parti de qch. a tra**g**e f**ol**os din ceva: a profita din p**lin** d**e** ceva**.**
tirer profit/aile d'une chose v. *tir*e*r p*a*rti de qch.*
tirer qch. à soi a t**rage** spuza p**e** turta sa.
tirer qn. de la boue/poussière a scoate pe cineva din noroi.
tirer qn. d'embarras a scoate p**e** cineva la lumină; a scoate pe cineva

din încurcătură/din necaz; a sc**o**at**e** pe cineva **l**a lumină.
tirer qn. d'un mauvais pas v. *tire**r qn. d'embarras.***
tirer qn. du ruisseau *(fam.)* a scoat**e** pe cin**e**va din noroi.
3**1**0
tirer u**n**. **par** l**a ma**n**clie** a tra**g**e pe cineva de mînecă.
tirer raison de a **o**bţine satisfacţie.
tirer sa coss**e** *(arg.)* a tăia frunză la c**î**iiii; a freca menta.
tirer sa crampe *(arg.)* a **o** şter**ge**; a spăla/a rade putina.
tirer sa flemme *(fam.)* a sta cu para-n **g**ură; a lenevi.
tirer s**a poudre** a**u**x **moineaux** a tra**ge** cu tu**n**ul în v**r**ăbii.
tirer sa révére**nce** à q**n**. *(fam.***)** a-şi lua rămas bun/ziua bună.
tirer ses chausses v. *déguerpir sans demander son reste.*
tirer ses grèeues/gnêtres *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
lirer son chapeau à q**n**. v. *tirer l'échelle après qn.*
tirer s**o**n **épingle du jeu** a ieşi din **j**oc; a s**e** retra**g**e discret dint**r**-o afac**e**re delicată.
tirer sur la corde a. a abuza dn un avanta**j**; **b.** a abuza de răbdarea cuiva; a mer**g**e prea d**e**part**e**; a sări pest**e** ca**l**.
tirer sur la même corde a acţiona de comun ac**o**rd cu cineva.
tirer su**r le bois mort** *(arg.)* a vîsli.
tirer un coup de teu a tra**g**e un foc de armă; a da cu puşca.
tirer une affaire a**u clair** a descurca iţ**e**le; a-i da de cap.
tirer une bordée a face escapade; a c**o**linda cîrciumile *(despre marinari).*
tirer une carotte à **qn.** *(pop),* a st**o**a**r**ce pe cineva de bani.
tirer une chose au **clair** a face **l**umină într-o chestiune.
tirer une plume de l'aile à qn. a st**o**arc**e** p**e** cin**e**va de bani.
tirer un ois**eau** au **vol** a **l**ua pasărea în zbor.
lirer un **voile sur** qch. a da uitării; a pune ceva **l**a ciochină,
tir**er vengeance** a se răzbuna.
tireur de laine borfaş.
tomber à genoux a cădea în **g**enunchi.
tomber à la **renverse** a rămîne cu gu**r**a căscată; a rămîn**e** tablou.
tomber amoureux a s**e** îndră**g**osti.
tomber à pic a veni la timp; a s**e** nimeri bine; a pica la tanc.
tomber à plat a. a cădea cu brio *(despre spectacole);* **b.** a da chix; a o da în bară.
tomber à **plat ventre** a cădea pe burtă.
tomber à plomb *(înv.)* v. *tomber à pi*c.
tomber à point v. *tomber à pic.*
tomber au **champ d'honneur** a cădea p**e** cîmpul de bătaie; a rămîne pe eîmpul de **l**uptă; a-şi da t**r**ibutu**l** d**e** sin**g**e; a muri în luptă.
tomber au pouvoir de qn. a încăp**e**a pe mîna cuiva/în **g**heara cuiva.
tomber au **rebut** a i**e**şi din uz.
tomber aux **genoux/aux pieds de** qn**.** *(fam.)* a cădea la picioarele cuiva; a cădea la pămint în faţa cuiva.
tomber aux/dans les mains de q**n**. a începea pe mîna/în gheara cuiva.
tomber bas *(fi*g*.)* a decădea; a a**j**un**g**e rău.
tomber bien *(fam.)* v. *tomber à pic.*
tomber comme des **capucins de carte** a cădea ca muştele.
tomber comme un chi**e**n **dans un** j**e**u **de quilles** *(fam.)* a cădea/a pica ca musca-n lapt**e**.
tomber comme une bombe a sosi p**e** n**e**aşteptate; a pica ca o bombă.
tomber cul par-dessus tête *(pop.)* a s**e** da de-a berbeleacul; a se da peste

cap.
tomber d'accord a se pune/a cădea de ac**o**rd cu ceilalţi; a se înţele**g**e cu cineva la cuvint**e**: a lua înţele**g**ere cu cineva: a **o** sc**o**ale la capăt cu cineva.
311
tomber dans des embûches v. *couper dans le pont.*
tomber dans l'abandon a fi dat uitării; a fi părăsit; a cădea în uita**re**.
tomber dans rabattement a se **l**ăsa pradă descurajării.
tomber dans la **débine** *(fam.)* a a**j**un**g**e în**/l**a sapă d**e** lemn; a rămîn**e** în cămaşă; a a**j**un**g**e/a ieşi la c**o**vrigi/la lulele/la pepeni; *a.* a**j**un**g**e/a se duce la ha**g**ialîc; a a**j**un**g**e să-1 pui în praştie; a a**j**unge pe drumuri.
tomber dans la declic v. *tomber dans la débine.*
(omber dans la nasse v. *couper dans le pont.*
tomber dans la panade a fi/a trăi **în** mizerie.
tomber dans/à l'eau a rămîne baltă.
tomber dans le lacs v. *couper dans le pont.*
tomber dans le panneau/piège v. *couper dans le pont.*
tomber dans le radotage a da/a a**j**un**g**e in mintea copiilor; a cădea **î**n pruncie; a cădea în doa**g**a copiilor/c**o**pilări**e**i.
tomber dans les bras de qn. a căd**e**a la pieptul/în braţel**e** cuiva.
tomber dans les oubliettes *(fam.)* v. *tomber dans l'abandon.*
tomber dans les pommes a **le**şina; a da ochii peste cap.
tomber dans le troisième dessous a a**j**un**g**e de risul **l**umii; a se fac**e** 'd**e** basm; a a**j**un**g**e de **o**cară/de pomină/de clacă; **a** se fac**e** d**e** minune; a da d**e** şu**g**ubină; **îl** rîd şi curcil**e**.
tomber dans l'oubli v. *tomber dans l'abandon.*
tomber dans l'outré a căd**e**a în **e**xc**e**s.
tomber dans un guêpier *(fam.)* a da d**e** b**e**lea/d**e** bucluc; a intra la apă.
tomber dans un piège a căd**e**a în capcană/în cu**r**să; a se prinde în laţ.
tomber dans un profond sommeil a cădea într-un somn adine.
tomber de Cliarybde en **Scylla** v. *tomber de la poêle sur la braise.*
tomber de fatigue a căd**e**a din picioar**e** de obos**e**ală; v. şi *avoir les jambes brisées/cassées.*
tomber de (son) haut *(fam.)* a fi foart**e** surprins; a rămîne paf; a cădea din lună; a cădea din pod.
tomber de la poêle sur la braise a căd**e**a/a nimeri din lac în puţ; a merge din but**e** în but**e**.
tomber des nues *(fam.)* **a** nu se aştepta la aşa c**e**va; a fi căzut ca din cer; v. şi *tomber de (son) hau!.*
tomber de sommeil a cădea/a pica/a picura d**e** somn; a-**1** apuca s**o**mnu**l**; a-i da cuiva ochii-n **g**ene; a nu mai put**e**a de somn.
tomber de son piedestal a-şi pierde pr**e**stigiul/d**e**mnitat**e**a.
tomber de toute sa **hauteur** a. a cădea d**e** sus *(fig.);* **b**. v. *tomber de tout son long.*
tomber de tout son long a cădea/a se întinde cit e de lun**g**; a cădea p**olog**; a cădea de-a pluta.
tomber du ciel a. a pica la tanc; **b**. a pica ca o bombă; c. a fi uimit; a nu **î**nţele**g**e nimic.
tomber du pinacle a cădea dintr-**o** situaţi**e** înaltă; a cădea d**e** sus.
tomber en disgrâce a cădea în diz**g**raţie.
tomber en enfance v. *tomber dans le radotage.*
tomber en feuille morte a cădea în **g**ol; a se prăbuşi *(despre avioane).*
tomber en friche a se para**g**ini.

tomber en grenouille *(lit.)* a fi prins în mre**j**ele un**e**i femei.
tomber en putréfaction a int**r**a **î**n putrefacţie.
tomber en ruine a se nărui.
tomber entr**e bonnes mains/en de bonnes mai**n**s** a a**j**un**g**e/a fi pe mîini bune.
313
tomber entre les pattes de qn. a cădea/a începea pe mîna/in **g**heara cuiva.
tomber juste a nimeri **i**n plin; a **o** nimeri; a **o** brodi.
tomber les quatr**e fers en l'air** *(pop.)* a cădea pe spate.
tomber mal a (se) nimeri pr**o**st; a pica prost.
tomber malade a se îmb**o**lnăvi; a cădea la zăcere/la b**o**ală.
tomber pile a s**o**si la timp/la tanc.
tomber raide mort a cădea lat; a cădea m**o**rt.
tomber sous la coupe de qn. *(fam.)* a fi **l**a cheremul/la discreţia cuiva.
tomber sous la griffe de q**n**. *(fam.)* a încăp**e**a pe mina/în gh**e**ara cuiva.
tomber sous la main de qn. a încăpea pe mina/in **g**heara cuiva.
tomber s**ous ia patte de qn.** *(fam.)* a î**n**căprjfrpe mina/în **g**heara cuiva.
tomber sous le coup de la loi a f**i** pasibil de]redeapsă; a cădea sub prevederile le**g**ii.
tomber sous le sens a fi la mintea cocoşului; a fi evident; a sări în ochi.
tomber sur le casaquin/le paletot de qn. *(fam.)* a-i sări cuiva în spate; a s**e** repezi la bătai**e**; v. şi *battre à bras raccourcis.*
tomber sur le cassis *(arg.)* a cădea **i**n cap.
tomber sur le champ de bataille v. *tomber au champ d'honneur.*
tomber sur le corps à q**n**. **a.** a ma**l**trata p**e** cin**e**va; **b.** v. *casser du sucre sur le dos de qn.*
tomber sur le dos de qn. a. a se repezi/a se năpusti asupra cuiva; **b.** a cădea pe capul cuiva; **c.** a s**o**si pe neaşteptate la cin**e**va.
tomber s**ur le poil de qn.** *(pop.)* v. *tomber sur le dos de qn.*
tomber sur le rable de qn**.** *(fam.)* a ataca p**e** cineva pe la spate.
tomber sur les **bras de qn. a.** a cădea/a veni pe capul cuiva; **b.** a se arunca d**e g**îtu**l** cuiva.
tomber sur qn. v. *se casser le ne: sur qn.*
tomber sur ses pieds *(fi*g.*)* v. *retomber sur ses pieds.*
tomber sur un bec (de gaz) a da peste un **o**bstac**o**l neprevăzut.
tomber sur une tuile *(fam.)* v. *donner dans un guêpier.*
tomber sur u**n os** *(fam.)* v. *donner dans un guêpier.*
(être) tombé sur la **tête** a fi căzut în cap; v. şi *avoir la tête fêlée.*
tondre la brebis de trop près a pune impozite **g**re**l**e.
tondre la laine sur le dos de q**n**. *(fam.)* a **l**ua şapte piei de pe cineva.
tondre qn. a lua ş**i** cămaşa d**e** pe cineva; a lua şapt**e** piei de pe cineva.
tondre u**n œuf/tondre sur les œufs** *(fam.)* a-şi mînca de sub unghie/ d**e** sub tă**l**pi; a f**i** zgîrie-brînză.
tonner sur des choux a f**i** rău de **g**ură (dar fără urmări).
ton plomb! *(pop.)* v. *bouche close/cousue!*
topez là! bate laba/pa**l**ma!
torcher son travail *(fam.)* a fac**e o** treabă de mîntuială; a da ras**o**l.
tordre l**e bec** à q**n**. *(pop.)* **v**. *tordre le cou à qn.*
tordre le cou à qn. *(pop.) a* strîn**g**e de **g**ît pe cineva; **a-i** suci cuiva **g**îtul.
tordre le nez *(fam.)* a strîmba din nas; **a** face bot.
tortiller du bec *(pop.)* v. *emplir son sac.*
tortiller sa moustache a-şi **r**ăsuci mustaţa.
tôt ou tard mai curîiu**l** sau mai tirziu.

toucher à qn. a face rău cuiva; a se atin**g**e d**e** cineva *(fig-)***toucher à s**a **fin** a fi pe sfirşite; a se apropia de slïrsiL; a fi eu un pici**o**r
în **g**roapă; **a** mir**o**si a pământ/a **col**i**vă.**
313
toucher au **but/au port a**. a-şi atinge scopul; **b**. a ieşi la liman; a ieşi din nevoie.
loucher au doigt et à l'œil a vedea/a înţele**g**e **l**imped**e**.
toucher au vif d'une question a atin**g**e punctul es**e**nţia**l** a**l** unei chestiuni.
toucher des haricots *(fam.)* a incasa mai mu**l**t de-o **g**rămadă/nimica toată.
loucher du bois a bate în lemn.
toucher la **corde sensible** a atin**g**e la coarda sensibi**l**ă.
toucher qch. du doigt a vedea limped**e** un lucru.
toucher qn. au vif a atinge p**e** cineva unde-1 doar**e**.
toucher qn. de près *(fam.)* a s**e** înrudi cu cineva.
toucher sur le bide a avea o deziluzie.
toucher un mot à qn. de qch. a arunca cuiva o vorbă despre c**e**va.
loucher un pot de viu a lua mită; a se lăsa uns *(fi*g. *fam.).*
toujours es**t-il que** nu **e**st**e** mai puţin adevărat eă.
toupet bœuf *(pop.)* tupeu nemaipomenit; mare îndrăzneală.
tour **à tour** rînd pe riud.
tour **d**e **bâton** a. lovitură de ba**g**hetă; **b.** profit ilicit.
tour de **cochon** festă urită.
tour de force tur d**e** f**o**rţă.
tour **de gibecière** *(fam.)* scamatorie.
tour de **passe-passe** scamatorie.
tourner à **gauclie** a o **l**ua/a coti la stîn**g**a.
tourner à l'aigre *(fam.)* **a.** a d**e**v**e**ni ursuz, supărăci**o**s; **b.** a se deteri**o**ra (**o** prietenie, relaţii).
tourner à tous les vents/**au moindre vent** *(fam.)* a se întoarce ca m**o**ara în vint; a s**e** da după cum bat**e** vîntul.
tourner au gras *(fam.)* a se în**g**raşă.
tourner autour *(fam.)* a da tîrc**o**ale/per**g**heluri.
tourner autour d'une femme *(fig. fam.)* a face curt**e** un**e**i feme**i**.
tourner autour du pot a se învîrti ca miţa pe lin**g**ă blidul cu păsat; a spun**e** cu oc**o**luri.
tourner au **tragique** a lua o înt**o**rsătură tra**g**ică.
tourner au vinaigre *(fam.)* **a.** a s**e** înăcri (vinul); **b.** *(fig.)* a lua **o** întorsătură pr**o**astă.
tourner bien a. a a**junge** bine; **b**. a **o** lua p**e o** cale bună.
tourner bride a l'ace stinga-mpre**j**ur.
tourner casaque a înt**o**arce foaia; a schimba macazul.
tourner com**me un ou**r**s en cage** a se învîrti/a umbla ca un leu în cuşcă.
tourner court a. a se întoarce brusc; **b.** a trece brusc d**e** la **o** idee la alta.
tourner de l'œil *(fam.)* a. a leşina; a da ochii p**e**ste cap; **b.** v. *aller à Crevant.*
tourner de l'œil en dedans *(pop.)* v. *aller a Crevant.*
tourner du cô**té de qn.** *(fam.)* a s**e** da/a trec**e** de partea cuiva; a îmbrăţişa cauza cui**v**a.
tourner en **eau de boudin** a se duce de rîpă; a se duc**e** p**e** apa sîmbet**e**i.
tourner e**n dérision** a lua pe cineva in zeflemea/in băşcălie.
tourner en **raill**er**ie** a lua pe cine**v**a **i**n zeflemea/in bat**jo**cură/în băşcălie.
t**o**urne**r** et **retourner** a întoarce/a suci p**e** toat**e** f**e**ţel**e**; a **o** înt**o**arce şi pe o parte şi pe alta; a cintări a**v**anta**j**ele şi dezavanta**j**ele; a cintări şanse**l**e; a sta la chibz/la chibzuri/la chibzuială.

tourner et retourner une idée *(fam.)* a s**e** gindi in fel şi chip la ce**v**a.

tourner sa **langue da**n**s s**a **bouche** *(fam.)* a se gîndi mult înainte d**e** a v**o**rbi.
tourner la loi a răstălmăci le**g**ea.
tourner la page a trec**e** la alt capitol.
tourner la salade du bout des doigts a fi cu caş la **g**ură; a avea caş **l**a **g**ură; a mir**o**M a lapt**e**; a fi bob**o**c.
tourner la tête à qn. a scoat**e** p**e** cineva din minţi; a suci capul cuiva; a-i învîrti cuiva capul; a bă**g**a în nebuneli.
tourner la **truie auJoin** *(pop.)* a schimba/a suci vorba; a lua altă vorbă. *T*
tourner le coin a**.** a da/a face colţul; **b.** *(pop.)* v. *aller à Crevant.*
tourner le dos à la mangeoire a se supăra ca văcarul p**e** sat.
tourner le dos **à qn. a.** a înt**o**arce cuiva spatele/d**o**sul; a înt**o**arce cuiva c**e**afa; **b.** a părăsi brusc p**e** cineva; **c.** a ad**o**pta o poziţie c**o**ntrară; **d.** a p**o**rni în direcţie contrară.
tourner le sang/les sangs à qn. *(pop.)* **a.** a bă**g**a p**e** cineva **î**n speri**e**ţi/ în draci/în răc**o**ri/in boală/în năbădăi; a face să în**g**heţe sîn**g**e**le** în vine; a da/a bă**g**a **g**roaza în cineva; a speria pe cineva de moarte; **b.** *(fig.)* a răsc**o**li/a impresi**o**na p**e** cineva.
tourner les talons a o şter**g**e; a spăla/a racle putina; a **o** întinde; a **o** vira; a **o** tăia; a **o** zbu**g**hi; a-şi lua traisla-n băţ; a s**e** duce duluţă.
tourner mal a. a lua **o** înt**o**rsătură pr**o**astă/rea: a ieşi prost/rău; **b.** a **o** lua/a apuca p**e** un drum **g**reşit; a apuca **o** cale greşită; a s**e** deda la rele.
tourner qcb. en mal a răstălmăci ceva.
tourner qn. en ridicule a-şi bate **joc** de cineva; a da pe cin**e**va pe/prin pîrlitură; a face pe cineva de mascara.
tourner rond *(fam.)* a mer**g**e bine.
tourner ses pouces a arde **g**azu**l** d**e** pomană; a duce cîifiii **l**a apă; a freca menta; a sta pe cuptor/pe cot**l**on; a pune miinile sub fă**l**ci; a tăia f**r**unză la cîini; a tăia dracului bureţi.
tour pendable festă urită; mă**g**ărie.
tous les **grains ont pris** l**a brouée** *(arg.)* v. *avoir la bourse plate.*
tous les **jours** în fi**e**care zi; **î**n mod cur**e**nt/obişnuit.
tous les trente-six du mois la sfintu-aşteaptă; la m**o**ş aşteaptă; la paste**l**e cail**o**r; la m**o**şii ăi verzi; **j**oi după paşti; cind n-**o** avea, cînd n-**o** putea şi după m**o**arte; la anul cind o-nflori bostanul; la anul cu bostanul/ cu b**r**înză.
tout à coup de**o**dată.
tout à fait în între**g**ime; c**o**mplet.
tout à l'heure a. numaidecit; îndată; **b.** adineaori.
tout à trac brusc; pe neaşteptate.
tout au plus cel mult.
tout battant neuf n**o**u-nout.
tout bien pesé/considéré după **o** matură chibzuinţă.
tout cela est bel et bon, mais… t**o**ate bune şi frum**o**ase, dar…
tout comme la fel cu; ca şi.
tout compte fait judecind bine lucrurile; în cel**e** din urmă.
fout court nimic mai mult.
tout de go *(fam.)* **a.** de-a dreptu**l**; fără oc**o**lişuri; **î**n mod liber; **b.** fără mena**j**amente.

tout de même t**o**tuşi; **o**ricum.
tout de suite **î**ndată; imediat.
tout doux.' a. încetişor!; d**o**m**o**l!; **b,** iavaş-iavaş.
315
tout d'un coup de**o**dată.
tout d'une baleine dintr-o răsuflare/suflare.
fout d'une tire dintr-o dală.
tout d'un trait dintr-o dală.
toute affaire cessante imediat.
toute la sainte journée cît e ziulica d**e** mare; toată ziulica; ziua întrea**g**ă.
toute(s) proportion(s) gardéc(s) păstrînd pr**o**p**o**rţiile.
toutes les **foi**s **que** ori d**e** cît**e** ori.
toutes sortes de fel de fel; fel şi chip; tot fe**l**ul/t**o**t soiul de.
tout est bien qui finit bien t**o**ate-s bun**e** cînd se sfîrşesc cu bin**e**.
tout flambant neuf nou-nouţ.
tout le fourbi *(pop.)* tot tacîmu**l**.
tout le long de la **journée** v. *to**ute la sainte journée.*
tout l**e monde** t**o**ată lumea; **o** lume întrea**g**ă.
tout mon sang s'**est glacé dans mes veine**s mi-a în**g**heţat sîn**g**ele în vine; v. şi *etre* g*laec de peur*.
tracer le chemin/la voie a a**r**ăta cal**e**a.
tracer un sillon a răsturna brazda.
train de vie *(in*c.*)* m**o**d/**g**en de viaţă.
traîner comme un corps sans âme a fi fără vla**g**ă.
traîner dans les rues *(fam.)* a bate străzile; a umbla crean**g**a/lela.
traîner en longueur a tărăgăna.
traîner la **patte** *(fam.)* a şchi**o**păta.
traîner la savate *(fam.)* a fi/a trăi în mizeri**e**.
traîn**er** q**n**. **dans** la **boue** a tîrî/a tăvăli p**e** cineva în noroi; a împr**o**şca pe cineva cu nor**o**i; a-1 p**o**ne**g**ri
traîner q**n**. **plu**s **bas que terre** a face pe cineva albie de porci.
traîner ses guêtres a bate străzile; a umbla crean**g**a/lela.
traîner son boulet a **o** duce tiriş-**g**răpiş; a-şi duce p**o**vara/amaru**l**.
traîner **un fil à la patte** a ii le**g**at de mîini şi de picioare.
traiter **qn. à bouche que veux-tu** a se**rv**i pe cineva cu l**o**t c**e**-i doreşte inima; a ospăta pe cineva.
traiter qn. comme un chien a trata pe cineva ca pe un cîine.
traiter qn. de haut a lua **pe** cineva de sus; a fi ar**og**ant.
t**raiter qn. de haut en bas** a lua pe cine**v**a de sus; a fi ar**og**ant.
t**raiter qn. de pair** *à* **compag**n**on** a trata pe cineva pe pici**o**r de egalitat**e**.
traiter qn. de toctoc a considera pe cineva ţicnit.
traiter q**n**. **de tous le**s **noms** v. *abreuver au. d'insultes/d'injures.*
traiter qn. do **Turc à Maure** v. *abreuver (pi. d'insultes/d'injures.*
traiter **qn. du haut de s**a **grandeur** a lua pe cineva de sus.
traiter qn. en par**ent pauvre** a trata pe cine**v**a ca pe **o** rudă săracă; a se purta p**r**ost cu cineva.
traiter **qn. par-dessous la ja**m**be** a lua pe cine**v**a peste pici**o**r; v. şi *dauber (sur) qn.*
tran**cher cour**t a tăia v**o**rba cuiva.
tran**cher dans le vif** a tăia în carne vie.
trancher de **l'important** v. *affecter de grands airs.*
trancher du **grand** se**ig**neur **v**. *affecter de grands airs.*
tran**cher l**a **difficulté** a lua **o** hotărir**e** ener**g**ică.

tran**cher** l**e mot** a vorbi/a spun**e** pe şleau: a **vo**rbi răspicat,
trancher le **nteud go**r**dien** a tăia nodul gordian.
transgresser un**e loi** a încălca/a nes**o**coti le**g**ea; a **v**i**o**la **o** lege.
transmettr**e** e**n héritage** a lăsa m**o**ştenire.
3**1**6
travail aux piè**ce**s muncă in ac**o**rd.
travail l'ait à **la main** lucru (făcut) de mînă.
travailler à bloc a se speti muncind; a se omorî cu treaba.
travailler à en rendre la caille *(arg.)* v. *travailler à bloc.*
travailler à l**a journée** a munci cu ziua.
travailler à l**a perte de qn.** a săpa **g**r**o**apa cuiva.
travailler à **la pièce** a lucra în ac**o**rd.
travailler à **mi-temps** a munci **o j**umătate d**e** n**or**mă.
travailler à pleins bras a munci cu avînt.
travailler à plein temps a munci o n**o**rmă întrea**g**ă.
travailler à s**e retourner** l**a ca**ill**e** *(arg.)* v. *travailler à bloc.*
travailler à son compte a lucra pe eoni pr**o**priu.
travailler au pair a munci fără sala**r**iu, numai pentru casă şi masă.
travailler au ralenti a nu se om**o**ri cu treaba; a nu se speli muncind.
travailler comme **un c**heva**l v**. *travailler à bloc.*
travailler comme une bête de somme a tra**ge** din **g**reu; a munci ca **o** vilă; v. şi *abattre de la besogne.*
travailler comme une fée a munci cu multă **i**ndernî**n**are.
travailler comme un forçat/comme un galérien a munci ca un **o**cnaş/ ca un hamal/ca uri salahor.
travailler comme un nègre v. *travailler à bloc.*
travailler comme un sabot/comme un pied a lucra ca o cizmă.
travailler coude à coude a munci c**o**t la c**o**l.
travailler dans le bâtiment *(arg.)* a face spar**g**eri la case.
travailler dans les coulisses a trage sf**o**rile.
travailler d'arrache-pied a munci cu năde**j**de; a se speli muncind; a tra**g**e tar**e** *(fam.).*
travailler de concert a-şi da mîna *(fig.);* a fi d**e** c**o**nivenţă.
travailler de ses mains a efectua **o** muncă manuală.
travailler des mâchoires a da din fălci.
travailler du chapeau/de l**a touffe** *(pop.)* v. aco*ir l*a *tete fclee*.
travailler ferme/dur a munci cu năde**j**de.
travailler les côtelettes/le cuir/la peau à **qn.** *(pop.)* a sn**o**pi in bătaie pe cineva; v. şi *battre à bras raccourcis.*
travailler par à-coups a munci in salturi; a lucra/a munci pe apucate.
travailler pour la gloire a munci do amorul artei/pe degeaba/de p**o**mană.
travailler pour l**e dig** *(ar*g. *)* v. *travailler pour la gloire.*
travailler pour **le roi de** P**r**us**se** v. *travailler pour la gloire.*
travailler pour son propre compte a lucra pe c**o**nt pr**o**priu.
travailler pour une bouchée de pain a munci pe nimica toată.
travailler sans dételer a munci fără preget/fără întrerupere; a munci ziua şi n**o**aptea.
travailler sans filet *(fam.)* a-şi asuma riscuri.
traverser une crise a trec**e** printr-**o** perioadă critică.
travestir la pensée de q**n**. *(fam.)* a denatura idei**l**e cuiva.
trembler comme une feuille a tremura ca var**g**a.
trembler comme une gelée a tr**e**mu**r**a ca piftia.
trembler dans sa **culotte** *(fam.)* v. *a*co*ir froid dans le dos.*

trembler de froid a Iremura de frig.
trempé jusqu'aux os ud ciuciul**e**te.
tremper dans un crime/dans une affaire malhonn**ête** a fi amestecat
într-o crimă/iiilr-**o afacere** dubi**o**asă.
tremper sa plume dans le **fiel/le poi**s**on** a scrie plin de ură.
317
tremper s**e**s **mai**ns **dan**s **le** s**ang** a-şi mîn**j**i mîini**l**e **e**u sîng**e**.
tremper une soupe à q**n**. v. *batire à bras raccourcis.*
trépign**er d'impatience** a tr**e**păda de nerăbdare.
tresser des couronnes à qn. a ridica pe cineva în slăvi; **a s**u**i** p**e** cineva
în slava cerului.
trêve de plaisanterie' lasă **g**luma!
tricoter des gambettes *(pop.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
tricoter les côtes à **qn.** *(fam.)* a-i **r**upe **o**asele cuiva; v. şi *battre à bras raccourcis.*
trier sur le volet a ale**g**e pe sprinceană.
trimer dur a da în brînci (muncind); a munci pe brînci/pe rupte; a trudi
din greu; a se rupe în c**o**ş; a tra**ge l**a ham/la **j**u**g**; a tra**ge** tare *(fam.).*
triompher des difficultés a învin**g**e **g**reutăţile/pi**e**dici**le**.
triple sot pr**o**st de dă **î**n **g**ropi; pr**o**st ca n**o**aptea.
triste s**ire** mizerabil.
triturer la besogne à qn. a da cuiva mură-n **g**ură.
trois fois rien nimica t**o**ată; cît să orbeşti un şoarec**e** chior; t**e** miri ce
(şi mai nimic); n**i**ci cît **să as**tup**i u**n clopot; foai**e** p**e**ste foai**e şi l**a
mi**j**loc tufă.
tromper la bonne foi/la confiance de qn. a înş**el**a buna credinţă **a** cuiva.
tromper l'attente a înşela aşteptările.
tromper la vigilance de qn. a înş**el**a vi**g**i**le**nţa cuiva; a adormi vi**g**ilenţa
cuiva.
trompe**r le chemin *(fam.)* a** face c**e**va ca să pară drumu**l** mai scurt.
t**romper le temps** a-ş**i** omorî/a-şi tr**ec**e/a-şi momi vr**e**m**e**a.
tromper sa faim *(fam.)* a-**şi** amă**g**i foam**e**a.
tromper s**on monde** a-ş**i** ascunde defectele.
tromper sur le poids a înşela la cîntar; a ciupi la cîntar.
trompeter une nouvelle a trimbiţa **o** veste.
trop présumer de soi a fi p**l**in d**e** sine/de if**o**se; a nu **se** da p**e** cineva/
pe şapte; a lăsa pe v**o**dă departe.
trop tirer sur la corde a întind**e** prea tare c**o**arda; a întind**e** aţa.
troquer son cheval borgne contre un aveugle a căd**e**a din **l**ac **î**n puţ.
trotter menu a umb**l**a cu paşi mărunţi.
trouble-fête pers**o**ană care strică p**l**ăcerea ce**l**orlalţi.
troubler la raison a lua minţ**i**le.
troubler l'ordre public a tu**l**bura **o**rdinea publică.
trousser bagage *(fam.)* a se pr**eg**ăti d**e** ducă/d**e** p**le**care; a **s**e cărăbăni; a-şi face coada
co**l**ac/bîrzoi.
trousse tes quilles! *(arg.)* întinde compasul! *(arg.);* peisa**j**ul! *(pop.);* ha**i** să-ţ**i** văd
me**r**su! *(pop.).*
trouver à qui parler *(fam.)* a-şi **g**ăsi naşul/p**o**pa/bacăul; a da de/peste
hac.
trouver à redire *(pop.)* a strîmba din nas; a cîrni/a zbîrci din nas; **a** fac**e** bot; a fac**e**
cîr-mîr.
trouver bon de a **g**ăs**i**/a af**l**a cu cale să; a **g**ăsi de cuviinţă să.
trouver buisson creux a da chix **(**în**tr-o** afacer**e**); a da caru**l** d**o** mal; a frîn**g**e carul; a

o da în bară; a o pune de mămăli**g**ă; a scoate boii
din **j**u**g** fără coarne; a se ump**l**e d**e** brînză *(fam.).*
trouver créan**ce** a fi crezut.
trouver des pierres sur son chemin a întîmpina **g**reutăţi.
trouver du décompte *(fam.)* a fi decepţi**o**nat.
trouver grâce devant qn./au**x yeux de qn.** a cîştiga bunăv**o**inţa cuiva.

trouver la **fève au gâteau** a da d**e o** pl**e**aşcă.
trouver l**a pie a**u **uid** a desc**o**peri un **l**ucru rar, neaşteptat.
trouver l'as**siette au beurre** *(fam.)* a găsi o vacă d**e** muls.
trouver l**e défaut de l**a **cuirasse** a **g**ăsi punctul nevr**a**l**g**ic/slab.
trouver le fin mot de qch. a **g**ăsi p**o**anta.
trouver le join**t** a-i da de r**o**st/d**e** cap; a sc**o**ate **l**a lumină; a lămuri.
trouver le mot de l'énigme a d**e**zl**eg**a eni**g**ma.
trouver le truc *(fam.)* a desc**o**peri şmecheria.
trouver l'oiseau au nid a lua pe **n**epre**g**ătite/pe neaşteptate.
trouver mauvais a lua în nume d**e** rău.
trouver plus méchant qu**e lui** a-şi **g**ăsi naşul/p**o**pa/bacăul.
trouver porte close a **g**ăsi pe mutu la uşă.
trouver que dalle *(arg.)* a nu **g**ăsi nimic.
trouver qn. en faute/en défaut a prinde pe cineva cu ocaua mică/cu
mîţa-n sac.
trouver sa mort a-şi af**l**a moart**e**a.
trouver son compte à **qch.** a av**e**a de cîşti**g**at din ceva; a-i conveni.
trouver s**on maître** a-şi **g**ăsi naşu**l**/popa/bacău**l**; a da de/pest**e** hac.
trouver un biais/un joint *(fam.)* a **g**ăsi o i**e**şire *(fig.).*
trouver v**i**s**a**g**e de bois** a **g**ăsi pe mutu la uşă.
tuer dans l'œuf *(fam.)* a înăbuşi **î**n faşă.
tuer la poule aux œufs d'or a nimici un izvor de bo**g**ăţi**e**.
tuer le temps a omorî/a-şi trece/a momi vremea.
tuer le veau gras a da un ospăţ în cinstea cuiva; a în**j**un**g**hia viţelu**l** ce**l**
gras.
tuer le ver a tra**g**e **o** duşcă p**e** inima goală.
tuer qn. comme un chien a ucid**e** cu sîn**ge** rec**e**.
tu l'auras voulu aşa-ţi trebui**e**; ce-ai căutat ai **g**ăsit.
tu no l'as pas volé aşa îţi tr**e**bui**e**; c**e**-ai căutat a**i g**ăsit.
tu nous la/les casses! *(pop.)* ne p**l**ictis**e**şti!
tu n'y couperas plus n-**o** să-ţi mai mea**rg**ă altă dată.
tu **parles d'un barbiturique!** *(pop.)* ce fl**e**car!
tu peux souîîler dessus! *(fam.)* aşteaptă mult şi bine!
tu peux te taper *(pop.)* mută-ţi ghidul!; ia-ţi năde**j**dea!
tu peux toujours te gratter! *(pop.)* mută-ţi **g**indul!; ia-ţi năde**j**dea!
tutoyer les chefs-d'œuvre a f**i** fami**l**ia**r**izat cu capodoperele.
tu vas apprendre comment je m'appelle stai că-ţi arăt eu.
tuyauter qn. *(fam.)* a-i da cuiva informaţii confidenţiale.
u
un aller (et) retour un bilet (de) dus şi întors.
un à un unul cît**e** unu**l**.
un aveugle y **mordrait** e uş**o**r de **g**hicit.
un beau br**in de fille o** mindreţe de fată; un b**o**b**o**c d**e** fată.
un beau jour într-o bună zi.
un bon bout de temps o bucată bună de timp.
un bon coup de balai! bine c-am scăpat de el!

un bon diable *(fam.)* un **o**m de treabă.
tin bouchon! *(pop.)* v. *bouche close/cousue!*
un bouillon d'onze heures o băutură otrăvitoare.
un bout de femme *(fam.)* o mină de femeie.
un bout d'homme *(fam.)* o mînă d**e o**m; un buburuz de om.
un caractère tout en dessous **o** fire ascunsă.
un château de cartes castel din cărţi d**e jo**c (**l**uc**r**u efemer **şi** nesigur).
un chien coiffé primul venit; oricine.
un cœur de fer o inimă de piatră.
un cœur de lion un om d**e** mare cura**j**.
un cœur de poule un fric**o**s.
un cordon bleu *(fam.)* o bucătăreasă bună/pricepută.
un crève-la-faim murit**o**r/pierit**o**r de f**o**ame.
un de ces jours azi-mîino; intr-una din zile**l**e ast**e**a.
un de ces quatre matins v. *un de ce*s *jours.*
un dénicheur de merles *(fam.)* un **o**m descurcăreţ.
un drôle de corps un om ciudat; ciudat n**e**am de om.
un drôle de parois**sien/pi**s**tolet** v. *un drôle de corps.*
un duo d'injures un schimb de vorbe **g**re**le**.
une aventure sans **lendemain o** aventu**r**ă fără urmări.
une bibliothèque vivante *(fam.)* **o** bibli**o**tecă ambulantă *(fam.);* un om f**o**arte învăţat; **u**n erudit.
une bonne fois o dată pentru t**o**tdeauna.
une bonne fourchette *(fam.)* un mare mîncău.
une bonne fricassée de pain sec *(fam.)* răbdări pră**j**ite.
une bonne pâte un om moale/s**l**ab.
une bonne petite méridienne *(fam.)* somnul de după masa de pr**i**nz.
une bordée d'injures un potop de **o**cări.
une faim canine *(fig.)* o foam**e** d**o l**up.
une fausse note o notă discordantă.
une fine mouche un şiret **şi j**umătate.
320
un**e fois pour (ouïes o** dată pentru totdea**u**na.
une foule immense lum**e** după/peste lume.
une franche caillette cap de păsărică; cap sec; mi**n**te uşuratică.
une goutte d'eau dans la mer o picătură într-un **o**cean.
une grande gueule *(pop.)* un mahala**g**iu.
une grande perche un lun**g**an; lun**g** cit **o** pră**j**ină.
une grosse légume *(pop.)* un persona**j** important; un ştab.
une idée me trotte par la cervelle/par la tète îmi umblă **o** idee p**r**in cap.
une larme de vin o picătură d**e** vin.
une lettre à cheval o scris**o**are vi**o**lentă/brutală.
une once de un dram d**e**.
une paille! *(pop.)* V. *peau de balle!*
une pareille chose una ca asta.
une pétaudière ţara **lui** Cremene/lui Papură-V**o**dă.
une petite heure ceva mai puţin de **o o**ră.
une pincée de sel un praf de sare.
une (bonne) poire *(fam.)* un nătăfleaţă; un ble**g** care se lasă tras pe sf**o**ară.
une tempête dans un verre d'eau furtu**n**ă într-un paha**r** cu apă; mult z**g**omot pentru nimic.
une tête en l'ai**r** un zăpăcit; un aiurit.

une vache n’y **trouverait pas son veau e** un lalme.ş-balmeş de nu se mai **g**ăseş**te** om cu om.
une vie de bâtons de chaise o viaţă agitată.
une vieille baderne un bătrîn neputinci**o**s; **o** căzătură; un hîrb.
une vieille ficelle un şmecher şi **j**umătate; un sf**o**rar.
une vieille noix un d**o**bit**o**c bătrîn.
une volée de bois vert *(f’*g.*)* o ciomă**g**eală zdravănă; o bătaie soră cu moartea.
une vraie bûche *(fam.)* un d**o**bitoc; un imbeci**l**.
un faible d’esprit un om sărac cu duhul.
un fameux gaillard un drac şi **j**umătate.
un fesse-mathieu un z**g**îri**e**-brinză; un maţ**e**-fiipt**e**.
un **fieffé menteur** mincinos din fire.
un fil-de-î *(pop.)* un slăbăn**og**.
un filet de voix o voce subţire.
un fin merle un şiret ş**i j**umătate.
un tort en gueule *(pop.)* **u**n mahala**g**iu.
un foudre de guerre un mare **r**ăzboinic.
un foudre d’éloquence un mar**e** orator.
un franc sot un prost adevărat.
un grand diable *(fam.)* **u**n mal d**e** om; **o** namilă.
un homme à la mer *(fig.)* un **om** descumpănii.
un homme à poigne ruina de fier; **o**m energic.
un **homme de tête** un om h**o**lărît.
un **ivrogne fieffé** un pui de beţiv.
un jour într-o (bună) zi.
un jo**u**r **ou l’autre** mai curînd sau mai tirziu.
un **laissé pour compte** un rutat.
u**n mal désespéré o** b**o**ală incurabilă.
un ui’as-tu lu *(fam.)* scriit**o**r ingimfat, plin de **el**
un **m’as-tu vu** *(fam.)* actor î**n**gimfat, plin de el.
un **meurt-la-faim** m**u**ritor/pie**r**itor de f**o**ame.

un navet *(fam.)* **o** lucrar**e** pr**o**astă.
un nom à c**o**uc**l**i**er deho**r**s** *(fam.)* un nume greu de pronunţat.
un **par un** unul cite unul.
un pas de clerc o faptă nesăbuită.
un pas grand-chose un **o**m fără scrupu**l**e; un om şters/oarecare; un tercliea-berchea.
un pauvre saint un biet nev**o**iaş.
un pauvre sire/hère un tercliea-berchea.
un pavé dans la mare un eveniment neaşteptat care produce rum**o**are; o bombă *(fam.).*
un **petit eonte au gros sel o** anecd**o**tă piperată.
un peu fort de café *(pop.)* cam **g**reu d**e** admis.
uu pied-plat un **o**m d**e** nimic.
un pisse-froid *(fam.)* un om fl**eg**matic, p**e** car**e** nimic nu-**1** impresionează.
un point c’est tout şi cu asta punct; şi cu asta, basta; atîla t**o**t şi **l**ada-n p**o**d; scurt şi cuprinzător; am isprăvit.
un propre à rien un pierde-vară; un coate-**go**ale.
un puits de science un **om** f**o**arte învăţat; un erudit.
un rabat-joie persoană care strică plăc**e**rea cel**o**r**l**alţi.

un Roger-Bontemps un om d**e** viaţă; un ch**e**fliu.
un (vieux) rossignol marfă dem**o**dată şi car**e** nu se mai vinde.
un sale coup pour la fanfare *(pop.)* o treabă plicticoasă.
un sans-cœur un om fără inimă.
un tantinet *(fam.)* un pic; un piculeţ; **o ţ**i**r**ă.
un temps de cbicn vreme urîtă.
un triste personnage un derbedeu.
un trouble-fête pers**o**ană care strică plăc**er**ea celorlalţi.
un va-et-vient un du-te-vin**o**.
un va-nu-pieds oase **g**oale/**o**s **gol**.
un vieux macaque *(fam.)* un bătrîn urît ca o maimuţă.
u**n vilain oiseau/moineau** *(fam.)* un **o**m antipatic.
user de fuites a se f**o**l**o**si de subterfu**g**ii.
user sa poudre aux moineaux a tra**ge** cu tunu**l** în v**r**ăbii.
user ses fonds de culotte sur les bancs *(fam.)* a-şi t**o**ci c**o**atele pe băncil**e** şc**ol**ii.
V
(avoir été) vacciné avec une aiguille de pliono *(fum.)* ai mer**g**e gura ca o m**o**ară h**o**d**o**ro**g**ită; a-i umbla gura ca **o** m**o**ară/ca la **o** ţarcă; **a** da cu m**el**iţa; a nu-i mai sta cuiva **g**ura; a-i turui cuiva **g**ura.
vaille que vaille aşa şi aşa; ceac-pac.
valet de carreau om de nimic; secătură.
valoir dé l'or a fac**e** t**o**ate paralele.
valoir la peine/le coup a merita **o**steneala; a fac**e** *(fam.).*
valoir le coup d'eeil *(fam.)* a merita să fie privit.
valoir le jus/1'oignon/l'os/Ie pognon *(pop.)* a merita osteneala; a **f**ac**e** ***(fam.).***
valoir son pesant d'or a fi de n**e**preţuit; a fac**e** toat**e** paralele.
vaquer à se**s affai**r**es** v. *aller à ses affaires.*
vaquer aux soins du ménage a vedea de casă.
vas-tu fermer ta gueule! *(pop.)* v. *bouche closejcousue!*
vas-y mollo! *(fam.)* ia-o încet!
va te coucher! *(fam.)* v. *fiche-moi la paix!*
va te faire **cuire** u**n œuf!** *(pop.)* v. *débarrassez-moi le plancher!*
va te faire fiche/foutre! *(pop.)* du-te dracului!; du-le pirliil
va-t'en voir s'ils viennent ia-ţi năde**j**dea.
veiller au gr**ain** a fi cu ochii-n patru; a **f**i numai **o**chi.
veiller un mort a priveghea la căpătîiul cuiva.
vendre à crédit a da pe datorie/p**e** răb**o**j/pe credit; a vinde pe crédit.
vendre à la sauvette a vinde p**e** sub mînă/fără autorizaţie, clandestin.
vendre à pr**ix coûtant** a vinde î**n** c**o**st.
vendre au comptant a vinde cu bani **g**h**e**aţă.
vendre au prix fort a vinde scump.
vendre aux enchères/à l'encan/à la criée a vinde la licitaţi**e/** l**a** darabană.
vendre à vil prix a vind**e** pe nimic.
vendre chat en poche a vinde fără a arăta marfa; a vinde mîţa-n sac.
vendre cher/chèrement sa peau/sa vie aşi vinde scump pielea.
vendre du crique *(arg.)* a duce **o** existenţă precară.
vendre du noir à q**n**. v. *avoir qn. jusqu'à l'os.*
vendre la calebass**e/le fourbi** *(arg.)* a ciripi; a face mărturisiri.
vendre la mèche ***(fam.)*** a trăda un s**e**cret/un c**o**mpl**o**t.
vendre la peau de l'ours a vind**e** peştele din baltă; a t**o**cmi vulp**e**a din **pădure.**
vendre sa dernière chemise a risca t**o**tul.

ven**dre sa salade** *(fam.)* **a**. a încerca să c**o**nvingă; **b**. *(arg.)* a-ţi umbla **g**ura ca **o** moară h**o**d**o**r**o**gită; a-i turui **g**ura.
323
31*
vendre ses père et mère *(fam.)* a vind**e** şi pe ţată-său.
venir à bou**t de qn.** a. a-i veni cuiva de hac; **b**. a-i da de cap**.**
venir à la bourre *(pop.)* a fi în întîrzier**e**.
venir à l**a connaissance de qn.** a ajun**g**e la urechile cuiva.
venir à la rencontre de qn./**à** s**a rencontre** a i**e**şi/a se duce/a merg**e** în înlimpinarea/în calea cuiva.
venir à la **traverse** a face obstrucţie; a s**e** pune în ca**l**e.
venir à l'esprit de qn**.** a-i veni cuiva în mint**e**.
venir à **résipiscence** a-şi recunoaşt**e** vina/**g**reşea**l**a; a fac**e** m**e**a culpa.
venir à **rien** v. *crever dans la main.*
venir a**u f**ai**t** a v**e**ni la fapte.
venir au mon**de /au jour** a v**e**ni p**e** lume; a vedea **l**umina zilei; a căpăta/a lua viaţă.
venir a**u**x **oreilles de** q**n**. a a**j**un**g**e **l**a u**r**echile cuiva; a prinde d**e** vest**e**.
venir comme des clieveux/un cheveu su**r la soupe** *(fam.)* a pica ca musca-n **l**apte.
venir **comm**e **lard aux pois** a se p**o**trivi/a-i ş**e**dea de minune.
venir comm**e un** chie**n dans u**n j**e**u **de quilles** a pica ca musca-n lapte.
venir du cœur a veni/a p**o**rni din inimă.
venir en aide à q**n**. a-i sta cuiva în a**j**utor; a veni în a**j**ut**o**rul cuiva; a da cuiva **o** mină de a**j**ut**o**r.
venir pleurer dans le **gilet de qn.** *(fi*g. *fam.)* a plinge pe umărul cuiva.
vent à écorner le**s b**œu**f**s vint puternic, care t**e** ia p**e** sus.
vente à tempérament vînzare in **r**at**e**,
ven**u à** s**a dernière façon** epuizat; pe **g**eantă.
vers de mirliton versuri proast**e**.
verser de l'argent de la main à la main a plăti direct, fără f**o**rmalităţi.
vers**er de l'eau au moulin de qn.** a da cuiva apă la moară.
verser de l'huile sur le feu a turna gaz peste foc; a pune paie p**e** foc; a stin**g**e f**o**cul cu paie.
verser de l'huile su**r** l**e**s **p**l**ai**es a alina dureri**le** cuiva.
verser de l'**or à pleine**s **mains** a arunca banii p**e** f**e**reast**r**ă,
verser des **pl**eu**r**s a vărsa **l**acrimi.
vers**er le sang** *(fam.)* a face vărsar**e** de sîn**g**e.
verser sa **bile sur** qn**.** a-şi vărsa veninu**l** asupra cuiva.
verser son sang a-şi da viaţa (pentru o cauză),
vers rongeur remuşcare.
veuillez agréer l'exp**r**e**ss**i**o**n **de m**a **considération distinguée** primiţi asi**g**urarea deosebitei mele consideraţii.
veux**-**tu **fermer** la **margoulette** *(pop.) v. bouche closejcousue!*
vider l'abcès *(fam.)* a spar**g**e/a tăia buba.
vider la **coupe j**u**s**qu'à l**a lie** a bea cupa amărăciunil**o**r/paharul pînă **l**u fund.
vider les bouteilles v. *aimer la bouteille.*
vider l**e**s **étriers** a cădea de pe cal.
vider l**e**s l**i**e**u**x *(fam.)* v. *déguerpir sans demander son reste.*
vider ses poches *(fam.)* a-şi întoarce buzunarele pe d**o**s.
vider sou carquois a-şi vărsa veninul asupra cuiva.
vider son cœur a-şi descărca/a-şi răc**o**ri inima; a-şi vărsa amarul.
vid**e**r **son coffre-fort** a arunca banii pe fereast**r**ă; a ch**e**ltui nebuneşte.
vider son sac a**.** a-şi descărca/a-şi răc**o**ri inima; **b.** a d**e**scărca t**o**lba; *a.* deşerta sacu**l**

(pînă la fund); a-şi da drumul **l**a gu**r**ă.
vieille barbe persoană dem**o**dată, cu idei învechite.
vieille branche *(pop.)* prieten/tovarăş vechi.
S24
vieille chipie *(fo*n*i.)* calul dracului; sc**o**rpie bătrină,
vieille fée zgripţur**o**aică.
vieille roche om dintr-o bucată.
vieille taupe *(pop.)* sc**o**rpie bătrină; calul dracu**l**ui.
vieux croulant *(pop.)* f**o**silă bătrină.
vieux drille/routier vulp**e** bătrină.
vieux jeton d**o**bit**o**c bătrîn.
vieux jeu dem**o**dat; de modă v**e**che.
vieux matois vulpe bătrină.
vieux rcître vulpe bătrină.
vilain oiseau persoană u**r**îcioasă; pocitanie.
vin de bo**n**s **crus** vin bun.
vin des de**u**x **oreilles** vin prost.
vin d'une oreille vin bun.
virer à tout vent *(fam.)* a-şi întoarc**e** co**j**ocu**l** după vreme; a-şi pune haina după cum bale vî**n**tu**l**.
virer bord sur bord *(fam.)* a se întoarc**e** cu 180°.
viser trop haut a ţinti prea sus.
vivre à **la traîne de** q**n**. *(pop.)* a trăi/a şedea pe spinarea/pe s**o**coteala cuiva.
vivre à **l'étroit** a trăi în strîmtoare/claie peste **g**rămadă.
vivre au jour le jour a trăi/a o duce d**e** azi pe miine; a-şi ţine zilele; a firi barca pe uscat; a tra**g**e targa pe uscat; a-şi tîri zilele.
vivre aux crochets/aux dépens de qn. a trăi/a şedea pe spinarea/pe soc**o**teala cuiva.
vivre à vau-l'eau a trăi în dezo**r**din**e**.
vivre comme chien et chat a trâi/a s**e** înţele**g**e ca din**e**le cu pisica; a trăi ca cîinii cu porcii/ca gîsea cu po**r**cul; a se mînca ca cîinii (prin **g**ard); **a** s**e** înţ**e**leg**e** ca **g**îsea cu prep**e**liţa; a fi **l**a c**o**lţi cu cineva.
vivre comme des frères a s**e** avea ca fraţii.
vivre comme un cloporte /comme une taupe *(fam.)* **a** nu ieşi din bîrl**o**g; a sta p**e** **o**uă; a trăi cu capu-n s**o**bă.
vivre comme un coq en **pâte a** trăi ca în sinul **l**ui Avram/ca din**el**e la slină.
vivre dans la crasse a trăi în miz**e**ri**e**.
vivre dans la facilité a duc**e o** viaţă fără gri**j**i; a **o** duc**e** d**e** minun**e**.
vivre dans le luxe a face **l**ux.
vivre dans le siècle/selon le siècle a duc**e o** viaţă m**o**ndenă.
vivre dans l'intimité/dans la plus grande intimité avec qn. a trăi/a fi în intimitatea cuiva.
vivre dans l'ombre a sta în umbră; a duce o viaţă retrasă.
vivre dans l'opprobre a trăi în necinste.
vivre dans ses meubles a fi **l**a casa sa.
vivre de l'air du temps *(fam.)* a s**e** hrăni cu a**e**r/cu vînt.
vivre de pair à **compagnon avec qn.** a fi pe picior de egalitale/pe acelaşi picior cu cin**e**va.
vivre de s**a plume** *(fam.)* a trăi din scris.
vivre de s**e**s **bras** a face muncă manua**l**ă.
vivre des **jours filés d'or et de soie** a trăi ca în sinul lui Avram; a trăi ca in păminful fă**g**ăduinţ**e**i; a trăi ca clin**e**le **l**a stînă; a avea/a duce

zile albe; ca albina la r**o**iul său petrece.
vivre d'espoir et d'eau claire *(fam.)* a **s**e hrăni cu i**l**uzii.
vivre du jour au len**demain** v. *vivre au jour le jour.*
vivre en **bonne intelligence avec qn.** a trăi în bună înţelegere cu cineva.
3Z5
vivre en bon voisinage avec qn. a f**i î**n rap**o**rturi d**e** bună vecinătat**e** cu cineva.
vivre en camp volant a fi pe pici**o**r de ducă.
vivre en ermite a se iz**o**la de **l**ume.
vivre en grand seign**eur** a trăi p**e** picior mar**e**.
vivre en parfaite harmonie a trăi în bună pace.
vivre largemen**t** a trăi în belşug/în răsfăţ; a ţine casă mare.
vivre les un**s sur les autres** a trăi în strîmtoa**re**/c**l**ai**e** pesle **g**rămadă.
vivre longtemps a trăi pînă la adinei bătrînete; a trăi cit **l**um**e**a.
vivre paisible a-i fi cuiva casa casă şi masa masă.
vivre san**s lendemain** v. *vivre au jour le jour.*
vivre sa vie a-şi trăi (intens) viaţa.
vivre sous le même toit avec qn. a trăi sub acelaşi ac**o**periş cu cineva; a duc**e** viaţă comună c**u** cineva.
vivre sous terre comme une taupe a sta ca un huhurez; a se iz**o**la de lu me.
vivr**e sur un grand pied** a trăi pe picio**r** mare.
vivre tant bien que mal aşi încr**o**pi t**r**aiul.
vivre vieux a trăi cît lumea; a trăi pînă l**a** adînci bătrîn**e**t**e**.
vogue la galère! fie c**e**-**o** fi!
voguer à pleines voiles *(fi*g.*)* a-i surîd**e** norocul.
voici de quoi il retourne *(fam.)* iată despre c**e** e v**o**rba; iată ce se petrec**e**.
voies de fait act**e** d**e** vi**o**lenţă.
voilà de vos œuvres! iată ce-ai făcut!; iată c**e** isprăvi ai făcut!
voilà le chiendent *(fam.)* aici e buba; asta **e** buba.
voilà le hic aici e buba; asta e buba.
voilà où en sont les choses iată cum stau **l**ucrurile.
voilà où j'en suis! iată unde **a**m a**j**uns!
voilà pourquoi din această cauză; din acest m**o**tiv; iată de c**e**.
voilà qui est parler! *(fam.)* asta zic şi **e**u vorbă!
voilà qui est unique! n-am mai pomenit aşa ceva!
voiler la **vérité** *(fam.)* a ascunde adevărul sub ob**o**r**o**c.
voir à travers un brouillard a v**e**dea **c**a prin ceaţă/ca printr-o pînză.
voir beau a vedea **l**ucruri**e** în **r**o**z**; a fi optimist.
voir ça par la fenêtre a se le**g**ăna **î**n iluzii; a clădi pe nisip.
voir clair a se face lumină în capul cuiva; a pricepe.
voir clair dans le jeu de qn. a d**e**sc**o**peri **jo**cul cuiva; a **g**hici intenţii**e** cuiva.
voir clairement a v**e**dea bine.
voir clair sous le bonnet de qn. a ved**e**a unde bate cineva *(fig.);* a ghici intenţiile cuiva.
voir confusément v. *voir trouble.*
voir défiler les dragons *(ar*g. *)* v. *avoir les crocs.*
voir do loin a avea perspicacitate; a prevedea.
voir de quel bois qn. se chauffe a vedea de c**e** est**e** în stare cin**e**va; a vedea ce-i p**o**ate pielea cuiva *(fam.).*
voir de quel côté son pain es**t beurré** v. *flairer le vent.*
voir de quel côté souffle le vent v. *flairer le vent.*
voir des anges nolets a vedea ste**l**e verzi.

voir du même œil a avea aceeaşi c**o**ncepţie (cu cineva).
voir d'un bon œil a vedea cu ochi buni; a privi fav**o**rabi**l**.
voir d'un mauvais œil a nu privi cu ochi buni; a privi eu **o**chi răi.
voir d'un œil sec a privi **n**ep**ăsăto**r; a privi **c**u **o**chi de piatră.
voir du pays a călători.
voir grand a vedea lucrurile î**n** mare; a avea planuri mari,
2:;o
voir la mort de près a d**a** mîna cu m**o**artea; a vedea m**o**artea cu ochii.
voir large a avea vederi lar**g**i; a **n**u avea prejudecăţi; a vedea lucruril**e** **în** mare.
voir la vie en rose a vedea lucrurile/viaţa în roz; a f**i** **o**ptimist.
voir le fond du sac a pătrunde secretu**l** unui **l**ucru.
voir le jour a vedea lumina zilei; a se naşte.
voir les choses de haut a. a vedea lucrurile de sus; **b.** a privi cu seninătate; **c.** a avea idei **g**enerale despre lucruri.
voir les choses en l'ace a vedea lucrurile aşa cum sînt.
voir les rats *(arg.)* a avea mania persecuţiei.
voir les talons de q**n**. a scăpa de prezenţa cuiva, a-r ved**e**a p**l**eeînd.
voir loin a vedea lucrurile în perspectivă; v. şi *voir de loin.*
voir rouge a-şi sări/a-şi ieşi din minţi/din fire; a se face foc şi pară; a tuna şi a ful**g**era.
voir tous ses espoirs fondre à vue d'oeil a i se nărui toat**e** speranţele.
voir tout en blanc a v**e**dea **l**ucruril**e** în r**o**z.
voir tout en noir a ved**e**a **l**ucrurile/totul **î**n n**egru.**
voir tout par ses yeux a nu se lăsa influenţat.
voir tout tourner a simţi că s**e** învîrteşt**e** pămîntul c**u** ti**ne; a** avea am**eţeli.**
voir trouble a vedea ceva neclar; a vedea tulbur**e**.
voir une chose de s**es propres yeux** a vedea **u**n lucru cu ochii s**ăi**.
voir un malade a consulta **u**n b**o**lnav.
voir venir le grain a prevedea o prime**j**di**e**.
voir venir qn. avec ses gros sabots a vedea unde bate cineva ***(fig.);*** v**rei** s**ă** mă duci la apă de căpăstru?; a **g**hici intenţiile cuiva.
voir venir qn. de loin v. *voir venir qn. avec ses gros sabots.*
vol de grand chemin furt la drumul mare.
voler à ras de terre a zbura ras c**u** pămîntul.
voler au secours de la victoire v. *arriver au Magnificat.*
voler comme dan s un bois a fura ca-n codru.
voler dans les plumes de qn. *(pop.)* a se arunca asupra cuiva.
voler de ses propres ailes a trăi pe picioarele sale; a căpăta/a prinde aripi; a fi d**e** sine stătăt**o**r; a s**e** descurca sin**g**ur.
voler en éclats a se fac**e** ţăndări; a se face puzderie.
voleur à la tire h**o**ţ de buzunare.
voleur de gran d chemin h**o**ţ de drumul mare.
vote à main levée v**o**t prin ridicar**e** de mîini; v**o**t deschis.
voter la confiance a da un v**o**t de încredere.
vouer à l'oubli a da uitării; a tra**g**e o cruce/cu crucea peste ceva; a pune ceva la d**o**sar; a atirna/a le**g**a/a pun**e** c**e**va la ci**o**chină; a strîng**e** de pe răb**oj**; a **o** lăsa m**o**artă-n cînepă.
vouer qn. aux gémo nies a da pe cineva de ruşine; a arunca anatema asupra cuiva.
vouloir **avaler/manger** qn**. tout cru** *(fam.)* a fi furi**o**s pe cineva, a v**o**i să-**1** mănînc**e** de viu.
vouloir décrocher/pre ndre l**a lu ne (avec ses de nts)** a încerca marea cu

de**g**etul; a prinde iepurele cu carul; a lua/a prinde f**o**c cu **g**ura.
vouloir en **re**m**ontrer aux autres** a sc**o**ale flăcări pe nas.
vouloir être à cent pieds sous terre a-i veni să intre în pământ de ruşine.
vouloir mal de mort à qn. a urî pe cineva de m**o**arte.
vouloir **rentrer sous ter**r**e** a-i veni să intr**e** în pământ de ruşin**e**.
vouloir tirer des pets d'un âne mor**t** *(pop.)* a prind**e** iepurele cu caru**l**.
327
vous **aurez de mes nouvelles!** o să mai auziii v**o**i de mine!; n**e** mai inlîlnim noi!; v-**o** fac eu!
vous avez fait de la belle besogne! *(ir.)* frum**o**asă ispravă ai făcut, nimic de zis!
vous **descendez à** la **prochaine?** coborîţi **l**a prima?
vous dites? p**o**ftim?
vous ê**t**es **sur mes tablettes** t**e**-am însemnat la catastif.
vous m**e l**a **baillez belle/bonne!** vrei să mă duci! *(fam.).*
vous me la **faites à l'oseille!** *(pop.)* v**rei** să mă ducii *(fam.).*
vous m'en direz taiil! *(fam.)* **n**u mă mai mir de nimic!
vous n'**auri**ez **pas donné u**n **liard de m**a **peau** *(fam.)* nu credeam că o să mai scap (d**e** boală),
vous ne l'emporterez pas **e**n pa**r**a**di**s ţi-o plătesc eu.
v**o**us **n**'ê**te**s **pas le seul!** nu eşti singurul!; mai sînt şi alţii ca tine!
vous n'ê**te**s **qu'un chien galeux!** nu **e**şti bun d**e** nimic!
vous nous enterrerez tous o să n**e** în**g**ropi pe toţi.
vous n'y ê**te**s **pas d**u **tout** te înş**e**li amarnic; nu ţi-**e** fasolea fiartă *(pop.).*
vous perdez votre vent îţi răc**e**şti **g**ura deg**e**aba,
vous **pouvez toujours courir!** n-ai decît!
vous voilà dans u**n bel état!** în c**e** hal **e**şti!; bin**e**-ai mai a**j**uns!
vous y êt**e**s? pric**e**pi?
voyager **à** l'œil/**en lapin** *(fam.)* a m**erge** cu naşul; a călători p**e** b**l**at.
voyager de compagnie a că**l**ători împreună.
vrai de vrai *(pop.)* p**e**rf**e**ct ad**e**vărat!
(avoir) vu le loup *(fam.)* a sări pî**rle**azul; a spar**g**e nuca.
vu qu**e** de vreme ce; din moment c**e**; avînd în veder**e** că; întrucît; considerînd că.
y
y aller bon poids/bon cœur/bon argent *(fam.)* a proceda cinstit.
y aller carrément *(fam.)* a m**er**g**e** drept la ţintă; a nu mer**g**e pe oc**o**lit**e**.
y aller de ce pas *(fam.)* a s**e** duce **g**l**o**nţ/întins/într-un suflet.
y aller de sa vie a fi în **jo**c viaţa.
y aller de son pallas *(arg.)* a-i mer**g**e **g**ura ca o moară hodoro**g**ită.
y aller de son pled léger a mer**g**e pe j**o**s/ap**o**stoleşte.
y aller du cigare *(arg.)* a fi în **jo**c viaţa.
y aller (un peu) fort a merge prea departe; a sări p**e**st**e** ca**l**.
y aller franco *(pop.)* a mer**ge** drept la ţintă; a nu mer**g**e pe oco**l**it**e**.
y aller niollo/mou *(fam.)* **a.** a **se l**ăsa pe tîn**j**ală; **b.** a pr**o**c**e**da fără brutalitate, fără violenţă.
y aller rondement a acţi**o**na p**e** faţă, fără r**e**zerve.
y aller tout droit/directement a **s**e duc**e** g**lo**nţ/întins/într-un suflet.
y a pas mèche *(pop.)* nu e chip; **e** peste poate; **e** cu neputinţă.
y avoir déjà été pris a fi Stan Păţitu**l**.
y avoir des mille et des cents *(pop.)* a pl**o**ua cu bani.
y avoir un os v. *donner dans un guêpier.*
y couper a evita.
y en avoir à la douzaine *(fam.)* a se **g**ăsi cu caru**l**.

y entrer comme dans **du beurre** a intra ca-n brinză.
y être pour qch. a av**e**a **o** parte de răspundere.
yeux battus ochi înce**r**cănaţi.
yeux de lynx ochi de vu**l**tur/de pisică.
y laisser des plumes a suf**e**ri o pierdere mare (d**e** bani).
y laisser sa peau a-şi **l**ăsa pi**e**lea pe undeva.
y laisser ses bottes/ses chausses/s**es houseaux/ses os** a-i putrezi/a-i **r**ămîne oasele pe undeva; a lepăda papucii.
y mettre du sien a. a contribui cu bani la ceva; **b. a** face sacrificii pentru cauză.
y mettre le prix a plăti cît face.
y mettre les **quatre doigts et le pouce** *(fam.)* a apuca cu lăc**o**mi**e**; **a** lua cu amîndouă mîinile.
y mettre un bouchon *(pop.)* a nu zic**e** nici cîrc/nici miau/nici pis; a-şi stăpini/a-şi ţin**e** limba.
329
y **passer** a. a s**e** supune; a accepta; **b.** v. *aller a Crevant.*
y **perdre ses pas** a se **o**steni în zadar; a se căzni/a se străduI de**g**eaba; a se trudi de**g**eaba; a se **o**bosi de p**o**mană,
y **perdre** so**n latin** *(fum.)* a nu mai înţelege nimic.
y **regarder** à **d**e**u**x **fois a**. a nu se **g**răbi; **b**. a fi cu ochii-n patru; a fi mimai ochi.
y **rester** *(fam.)* v. *allezà Crevant.*
y **te**n**ir** a nu se da bătut.

DICŢIONAR FRAZEOLOGIC
ROMÂN-FRANCEZ

a
(a) abandona jocul quitter **la** partie.
(a) abate pe cineva de la calea cea dreaptă/de Ia drumul cel drept écarter qn. du droit ch**e**min.
(a) abdica de la datorie manquer à s**o**n devoir; se d**é**partir de s**o**n devoir.
abia aştept să... il me tarde de…
abia a venit din horn *(fum.)* c’est un morveux.
abia ieşit din faşă c’est un m**o**r**v**eux.
abia îş**i mai trage sufletul a**. il est à b**o**ut de s**o**uffle; **b.** il est à l’agonie.
abia se mai ţine pe picioare il tient à peine deb**o**ut.
(a) aborda direct o problemă ab**o**rder de fr**o**nt un pr**o**blème.
(a) aborda pe cineva direct ab**o**rder qn. de but en blanc.
(a) aborda un subiect attaquer un sujet.
absolut nimic rien du t**o**ut.
(a) accepta ceva cu ocliH **închiş**i accepte**r** qch. les yeux ferm**é**s.
(a**) accepta fără rezerve** dire amen.
(a-şi) acoperi cheltuielile couvrir ses frais; rentrer dans ses frais.
(a-şi) acoperi retragerea assurer ses arrières.
(a) acorda atenţie prêter attenlion.
(a) acorda o favoare accorder un**e gr**âc**e**/un**e** faveur.
(a) acţion**a** în **justiţie** p**o**ursuivre en **j**ustice.
aeu-i acu! voilà le m**o**ment d**é**cisif!
acum în urmă t**o**ut dernièrement/r**é**cemment.
acum ori niciodată c’est **Io** cas ou **j**amais.
acum o săptămînă il y a un**e** semaine.
(a) acuza pe cineva pe nedrept accuser **q**n**. à** faux.

(a) adăsta ca mortul colacul attendre impatiemment.
adevărul adevărat la pur**e** v**é**rit**é**; la v**é**rit**é** vraie *(fam.);* la v**é**rit**é** toute nue.
adevărul gol-golut la v**é**rit**é** tout**e** nue; **l**a pure v**é**rit**é**.
adevărul, numai adevărul la v**é**rit**é**, ri**e**n que **l**a v**é**rit**é**.
adio şi-un praz verde *(fam.)* v. *putin îmi pasă.*
(a) adormi bănuielile cuiva end**o**rmir **l**es soupç**o**ns de **qn**.
(a) adormi de veci d**o**rmir pour tou**j**ours; dormir du/s**o**n dernier s**o**mmeil; s'endormir d**u** sommeil de **l**a tombe.
(a) adormi întru Domnul s'end**o**rmir dans le Seigneur/dans les bras du **Seig**n**eur** *(lit.)*.
(a) adormi pe cineva cu vorbe dulci v. *a dace pe cineva cu preşul.*
(a) adormi vigilenţa cuiva end**o**rmir la vigilance de qn.
(a-şi) aduce aminte se rappeler; se s**o**uvenir.
333
(a) aduce apă după ce s-**a stins focul** arriver au Magnificat; arriver avec les pompiers de Nanterre; arriver c**o**mme les carabiniers; v**o**ler au secours de la vict**o**ire.
(a-şi) aduce con**t**ri**b**uţ**i**a apport**e**r sa pierre/s**o**n **é**col/s**o**n tribut à l'**é**difice; apporter s**o**n app**o**int; prêter s**o**n conc**o**urs.
(a) aduce cu **anasîna/cii sila** men**e**r de force.
(a) aduce cu **ci**n**eva** ressembler à qn.; rappeler qn.; t**e**nir de qn.; t**e**ni**r** du côt**é** de qn.
(a) aduce dobîndă pr**o**duire d**e**s intérêts.
(a) aduce folos être profitable.
(a**) aduce** ghi**ni**o**n** p**o**rter **l**a gui**g**ne; porter malheur.
(a) aduce la acelaşi numitor a. r**é**duire au même d**é**n**o**minateur; **b.** unif**o**rmiser.
(a) aduce la cu**no**ş**ti**n**ţ**ă porter à **l**a connaissance; faire sav**o**ir.
(a) aduce la **desperare p**e **cineva** faire/être **le** d**é**sesp**o**ir de qn.
(a) aduce la **îndeplinire** mener à bien/à term**e**/à bonn**e** fin.
(a) ad**u**c**e** lu**m**ină în**tr**-o **chestiune j**eter d**e l**a lumièr**e** sur une affaire; tir**e**r un**e** ch**o**se au clair; d**é**vider un **é**ch**e**v**e**au *(fig-)***(a)** a**du**ce **martori** pr**o**duir**e** des t**é**m**o**ins.
(a) a**d**uc**e** mulţ**u**mi**r**i fair**e** des rem**e**rci**e**ments; r**e**ndre grâce à qn.
(a) a**d**uc**e nenoroc** porter la **g**ui**g**n**e**; p**o**rt**e**r malheur.
(a**) aduce noroc** porter b**o**nheur/chanc**e**.
(a) a**d**uc**e o** a**t**ing**er**e porte**r** atteinte.
(a-şi) aduce obolul donn**er** s**o**n ob**ol**e/sa c**o**ntribution.
(a) aduce o măr**t**u**r**i**e** invoquer un t**é**moi**g**nage.
(a**) aduce o veste** apport**er** une nouv**elle**.
(a) aduce pe cin**ev**a **în pleasna d**e **b**ici am**e**ne**r** qn. en vitesse.
(a) a**du**ce **pe** cin**ev**a **în**/**l**a sa**pă de lemn** mett**re** qn. sur la paille/en ch**e**mise; mettre qn. à l'aumône; plon**ger** qn. dans la misère; r**é**duire/ mettre qn. à la besace; r**é**dui**r**e qn. à **l**a misèr**e**; r**é**du**i**re qn. à la de**r**nièr**e** extr**é**mit**é**; suc**er** qn. **j**usqu'à la moel**le** des **o**s *(fam.).*
(a) aduce pe cin**ev**a **pe** cal**e**a cea **bu**nă m**e**ttre qn. dans la bonn**e** voi**e**.
(a) aduce pe l**um**e donner **l**e **j**our.
(a) aduce pe sus amener de force; amener tamb**o**ur battant.
(a) aduce un **o**m**a**gi**u** cui**v**a rendre h**o**mma**ge** à qn.
(a) aduce un prejudiciu c**ui**va p**o**rte**r** pr**éj**udic**e**; cause**r** un pr**éj**udice à qn.; p**o**rter atteinte.
(a) aduce vorba despre amener la c**o**nversati**o**n sur; a**m**orcer un**e** conversation sur.
(a) a**d**u**lme**ca **o primejdie** flair**e**r un dan**ge**r.
(a) adulmeca vînatul flairer **l**e **g**ibier.

(a) a**d**una **b**ani amasser de l’ar**ge**nt.
(a) a**d**una **bucatele** rentrer/engran**g**er la m**o**iss**o**n.
(a) aduna dovezi accumuler des preuves.
(a) aduna fonduri recueillir/ramasser des f**o**nds.
(a) aduna gîndurile se ressaisir; se c**o**ncentr**e**r.
(a-şi**)** a**d**un**a** oa**se**l**e (după o bătaie)** num**é**rot**e**r s**e**s abattis *(pop.).*
(a) aduna pe cin**ev**a **de pe drumuri o**ffrir **le g**ît**e e**t le couvert.
(a**)** a**du**na **pe** cin**ev**a **pe** f**ăr**aş *(fam.)* m**e**ttr**e** qn. en b**o**uillie.
a**du**s **de** din **spate** v**o**ût**é**.
(a) a**er**isi **o cameră** d**o**nner d**e** l’air à un**e** chambre; a**ére**r.
afară de… à par**t**…; **o**utre…; sauf…
afară din **cale** excessivement; outre mesure; par trop; à t**o**us crins/**à** tout crin.
334
afară numai dacă à moins que (c**o**nstruit cu conjunctivul).
aferim cocoş, cum te bat găinile c’**e**st ell**e** qui port**e** la cul**o**tte.
(a) afla chip (şi cale) tr**o**uv**er (**le**)** m**o**yen.
(ii) afla codiţă cuiva t**r**ouv**e**r d**e**s défauls **à** un. autre.
(a) afla cu cale să trouver b**o**n; **j**u**g**er **à** pr**o**p**o**s; être d’avis.
(a-şi) afla moartea tr**o**uv**e**r **s**a m**o**rt.
(a-şi) afla omul t**ro**uv**e**r son maître; trouver à qui parler; trouver plus m**é**chant qu**e l**ui.
(a) aflat tîrgul şi ţara tout le monde est au courant.
(u) agăţa pe cineva *(fam.)* faire un**e** touche.
ager la minte sa**g**ace; p**én**é**t**rant; perspicace.
(a-şi) agonisi traiul ga**g**n**e**r s**o**n pain quotidi**e**n.
aici e buba! c’est **là le** diable!; c’est **là** qu**e** le s**o**ulier le blesse!; v**o**ilà **le** chiendent!; v**o**ilà le hic!
aici e partea lui slabă c’**e**st l**à** s**o**n p**o**int faible/le d**é**faut de la cuirasse.
«ici odihneşte ci-**g**ît *(inv.);* ici r**e**p**o**se.
aici unde am ajuns! au p**o**int o**ù** nous **e**n sommes!
ai mai pomenit aşa ceva? a-t-**o**n **j**amais vu ch**o**se pareille?!
ni puţină/puţintică răbdare! attendez!; patientez!
ai să mi-o plăteşti scump t**u** me le pai**e**ras.
ai să vezi tu! tu ne perds **r**ien p**o**ur attendre!
aiurea! à d’autres!; bah! tu ne voudrais pas!; p**o**rtez vos c**o**quilles aill**e**urs!; all**o**ns donc!
ui zice că on dirait que.
ajunge! ass**e**z!; cela suffit!; cess**e**z, **j**’en ai par-dessus la tête!; c’est ma**r**re! *(pop.).*
(a) ajunge bin**e a.** arriver bien/sain et sauf; **b.** *(fi*g.*)* faire son chemin.
(a) ajunge cal de poştă être tracass**é**/tiraill**é**.
(a) ajunge cu bine arriver bien/sain **e**t sauf.
(a-i) ajunge cuiva cuţitul la os êtr**e** à bout; battr**e** de **l**’aile; danser/être/ marcher sur **l**a cord**e** raide; être à c**o**u**r**t; êtr**e** dans de beaux draps; êtr**e** dans **l**a pein**e**/dans l’**e**mbarras; être dans **l**es ch**o**ux; ne battre plus que d’une ai**l**e; ne pas en mener lar**g**e; être à fond de cale *(fam.);* êtr**e** dans le troisième/trente-sixièm**e** dessous *(fam.);* êtr**e** à la côte *(arg.).*
(a-i) ajunge cuiva focul la unghii v. *a-i ajunge cuiva cuţitul la os.*
(a-i) ajunge cuiva mucul la deget v. *a-i ajunge cuiva cuţitul la os.*
(a) ajunge de clacă être la fable/la **r**is**é**e de t**o**ut l**e** monde; être le dind**o**n de la farc**e**; êt**r**e le **jo**uet de tous; tomber dans le tr**o**isième dess**o**us.

(a) ajunge de la moară la rîşniţă se faire d'**é**vèque m**e**unier; t**o**mber dans **l**'indi**g**ence.
(a) ajunge departe *(fi*g.*)* faire son chemin.
(a) ajunge de pomină v. *a ajunge de risul lumii|de ocară.*
(a) ajunge de rîsul lumii/de ocară être la fable/la ris**é**e de tout le m**o**nde; être l**e** dind**o**n de **l**a farc**e**; êtr**e** **l**e **j**ouet de tous; tomber dans la troisième dessous.
(a) ajunge din urmă pe cineva re**j**oindre qn.
(a) ajunge foarte jos t**o**mber très bas/au p**l**us bas.
(a) ajunge în doaga morţii avoir l'âme sur le bord des lèvres; avoir la m**o**rt sur les lèvres; être à la mort; être **à** l'article de **l**a mort; êtr**e** à sa dernière heur**e**; êtr**e** au plus mal; être aux po**r**tes de la m**o**rt; êtr**e** malade à **l**a m**o**rt; n'avoir qu'un filet/un s**o**uffle de vie; faire des yeux de carpe/l'œil de carpe; av**o**ir ses car**o**ttes cuites *(pop.);* 335 avoir son lin**g**e **l**av**é** *(pop.);* **ê**t**re** cuit/fricass**é**/fril/fumé ***(arg.)i*** être rinc**é** c**o**mme un verre à bièr**e** *(arg.);* fi**l**er de **l'h**ui**le** *(arg.).*
(a) ajunge **în impas** ab**o**utir à une impasse.
(a**) ajunge** î**n** mint**ea copii**l**or** t**o**mber dans le radota**g**e; tomber **e**n enfance.
(a) a**j**uu**g**e î**n preajma** arriver (ont près d**e**.
(a**) ajunge** **î**n pu**t**e**r**ea **cuiva** tomb**e**r au pouv**o**ir de q**n**.; tomber **ent**r**e** les patt**e**s de qn.; êtr**e** sous la griffe de qn.; passer par les mains de qn.; tomber s**o**us **l**a **g**riffe/la main/la patt**e** de qn.
(a) ajunge în/Ia **sapă de lemn** tomb**e**r dans la d**é**bin**e**/la dèche; v. şi ***a** fi sărac lipit păminlului.*
(a) ajunge i**a** aman êtr**e** aux abois: êtr**e** complètement paum**é**; être le b**e**c dans l'eau; ne savoir à quel saint s**e** v**o**u**e**r; n**e** savoir d**e** que**l** bois faire flèch**e**; n**e** sav**o**ir que devenir/où se m**e**ttre; n**e** sav**o**ir sur qu**e**l pied danser; n**e** plus savoir à que**l** c**l**ou p**e**ndr**e** sa la**m**pe; n**e** savoir de que**l** côt**é** t**o**urner; n'être pas à la noc**e**; tenir **l**e loup pa**r** **l**es orei**ll**es; s**e** **g**ratter **l'o**reille; reste**r** l**e** bec dans **l'eau** ***(fam).***
(a) ajunge la bătaie en venir aux c**o**ups/aux mains.
(a) ajunge la **capătul puterilor** êtr**e** à bout d**e** forc**e**s; êt**r**e/s**e** s**e**ntir à bout de c**o**urs**e**; n'en pouv**o**ir p**l**us.
(a) **ajunge la capătul răbdării** être à b**o**ut d**e** n**e**rfs; êtr**e** à bout d**e** patience; en venir à des **e**xtr**é**mités.
(a) ajunge la **covrigi** *(fam.)* tomber dans **l**a débin**e**/la dèch**e**; v. şi *a fi sărac lipit păminlului.*
(a) ajunge la desperare être au d**é**sespoir.
(a) ajunge la bagialîc t**o**mb**e**r dans la d**é**bine/**l**a dèch**e**; v. şi *a fi sărac lipit păminţului.*
(a**) ajunge la liman** arriver à b**o**n p**o**rt/à bonne fin; êtr**e** au b**o**ut de ses p**e**in**e**s; passer l**e** cap (des tempêtes); touch**e**r au but/au port; arriver au bout du tunnel *(fig.).*
(a) ajunge la lulele t**o**mber dans la d**é**bine/**l**a dèch**e**.
(al **ajunge la majorat** atteindre sa ma**j**orit**é**.
(a) ajunge la mal arriver à b**o**n port/à bonn**e** fin; êtr**e** au bout d**e** s**e**s peines; t**o**ucher au but/au port.
(a) ajunge la **mîna altuia** d**é**pendr**e** d'un autr**e**.
(a) ajunge la o concluzie ar**r**iv**e**r à un**e** conc**l**usion.
(a) ajunge la o înţelegere arriver à un acc**o**rd.
(a) ajunge la pepeni a. t**o**mber dans la d**é**bin**e/l**a dèch**e**; **b.** v. *a-şi ieşi din fire/din balamale.*

(a) ajunge la **perfecţiune** atteindre/parvenir/s’**é**lever à la perfecti**o**n.
(a) ajunge la preţ *(despre mărfuri)* êtr**e** rech**e**rch**é**, appr**é**ci**é**.
(a) ajunge la **putere** escalader le p**o**uv**o**ir.
(a) ajunge la saturaţie v. *a fi sătul pină peste cap.*
(a) ajunge la tinichea v. *a se îmbăta criţă.*
(a) ajunge la **un compromis** c**o**nsentir à un compromis**.**
(a) ajun**ge l**a **un punct mort** arriver au point m**o**rt.
(a) ajunge l**a un rezultat** arriver à un **ré**su**l**tat.
(a) ajunge la **urechile cuiva** avoir v**e**nt d**e** qch.; v**e**nir à la c**o**nnaissance de qn.; v**e**nir aux or**e**i**l**les de qn.
(a) ajunge la **vreme** arriv**e**r à t**e**mps.
(a-1) ajunge mintea/capul savoi**r** se d**é**br**o**uiller/se tirer d’affaire.
(a-1) ajunge oboseala v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a) ajunge obraz d**e**venir qn. d’imp**o**rtant.
(a-1) ajunge pe cineva băutura/vinul v. *a se îmbăta criţă.*
336
(a) ajunge pe drumuri tomber dans la d**é**bin**e**/la dèch**e**.
(a) ajunge pe mîini bune tomber entr**e** bonnes mains/en bonnes mains.
(a) ajunge pînă la adinei bătrîneţe vivre vi**e**ux.
(a-i) ajunge pînă la genunchi être **g**rand/haut c**o**mme t**r**ois pommes; êtr**e** haut c**o**mm**e** ça; être haut c**o**mm**e** ma b**o**tt**e**.
(a) ajunge pînă la scara murgului être près de la **ré**ussite.
(a) ajunge rău t**o**mber bas; t**o**urner mal.
(a) ajunge să-1 pui în praştie tomb**e**r dans la d**é**bine/la dèch**e**.
(a) ajunge slugă la dîrloagă t**o**mber de mal **en** pis.
(a-1) ajunge somnul s’ass**o**upir.
(a-1) ajunge zilele all**e**r en rabattant *(pop.);* avoir de la barbe/des chevrons *(pop.);* avoir le flacon *(pop.);* êtr**e** à l’h**o**riz**o**n *(pop.);* être b**o**n p**o**ur la casse/pour **l**a ref**o**nte *(fam.);* prendre de la barbe *(fam.);* prendre de la boutei**l**le *(fam.);* prendr**e** de **l**’â**g**e; prendre du carat *(pop.);* sentir la fin d**e l**a sais**o**n *(fam.).*
(a) ajuns funia la par la situation **e**st d**e**venu**e** int**o**lérable.
(i-a) ajuns funia la par a. il ne p**e**ut plus supp**o**rter; **b.** il attend s**a** m**o**rt.
(a) ajuns griva iepurele i**l** est temps d**e** r**e**ndr**e** c**o**mpte.
(a) ajuta ca ventuza la mort c’est un cautèr**e**/un emplâtre **s**u**r** une **j**ambe d**e** bois.
alb ca ghiocul b**l**anc comm**e** nei**ge**.
alb ca/cum e helgea blanc c**o**mm**e** nei**g**e.
alb ca zăpada blanc comme nei**g**e.
(a-i) albi ochii v. *a aştept*a *mult si bine*.
(a) alege adevărul de minciună d**é**mêler le vrai du faux.
(a) alege grîul de neghină s**é**parer **le** b**o**n grain d**e l**’ivraie.
(a) alege pe sprinceană trier sur le v**o**let.
(a) alege pleava de grîu s**é**par**e**r l**e** b**o**n grain d**e l**’ivrai**e**.
(a) alerga ca un bezmetic courir **à l**’aventur**e**.
(a) alerga cît îl ţin picioarele v. *a fugi mlnctnd pămîntul.*
(a) alerga cu sufletul la gură courir **à** perdr**e** halein**e**.
(a) alerga de mama focului courir **à** fond de train.
(a) alerga după fuste c**o**urir/aim**e**r **l**e c**o**tillon/le **j**up**o**n/le guilled**o**u/la prétentain**e**.
(a) alerga după o nălucă courir après un**e o**mbr**e**.
(a) alerga în ajutorul cuiva courir **a**u sec**o**urs de qn.

(a) alerga într-un suflet accouri**r** dar**e**-dare.
(a) alerga pământul v. *a cutreiera lumea în lung şi în lat.*
(a-şi) alina amarul berc**e**r **s**o**n** chagrin.
(a) alina durerile ad**o**ucir une peine/un chagrin, un**e** douleur; flatter l**a** d**o**uleur; mettre/verser d**e l**'huile sur l**e**s p**l**aies.
al meu *(pop.)* mon h**o**mm**e**; m**o**n mari.
alta acum! v. *asta-i bună!*
altă cale nu-i i**l** n'y **a** pas d'autr**e** moyen.
altă dandana acum! en voilà bien d'une a**utr**e, **à** pr**é**sent!
altă gîscă în altă/cea traistă v. *asta-i altă mtncare de peşte.*
altă vorbă v. *asta-i altă mtncare de peşte.*
altul la **rînd** au suivant.
(a-i) aluneca banii printre degete av**o**ir l'ar**g**ent facil**e**.
am auzit că... j'ai entendu dire que...; **j**e me suis laiss**é** dire que...
(a-şi) amăgi foamea tr**o**mpe**r s**a faim.
(a) amesteca cârţilcţde joc) bat tre les caries; maquille**r** les brèmes ***(arg.).***
337
22
(a) amesteca vorba ca făcăleţnl mămăliga a. balbutier, b**ég**ayer; **b. v**. *a îndruga verzi şi uscate.*
am isprăvit! un p**o**int c'est tout.
(a) amîna la pastele cailor/calului/la sfîntu-aşteaptă remettre qn. à la saint-glin**g**lin; renvoyer à la quasim**o**d**o**; renv**o**yer aux calendes **g**recques *(lit.).*
am să-i arăt eu lui je lui **e**n ferai v**o**ir; **je l**ui m**o**ntrerai de quel b**o**is **j**e m**e** chauff**e**.
am văzut mult bin**e de la el je l**ui suis bien r**e**devabl**e**.
an **de an** chaque ann**é**e; tous les ans.
ani lungi de longues ann**é**es; lon**g**temps.
animal de povara bêt**e** d**e** somm**e**,
an vară l'**é**t**é** dernier.
apă de ploaie *(fam.)* c'est du v**e**nt; c**e** n'**e**st que du v**e**nt; discours que t**o**ut ce**l**a; paro**l**es **e**n **l**'air; baliv**e**rnes.
apă de sapă du vin.
(a) apăra cu pieptul d**é**f**e**ndr**e** a**u** prix de **sa** v**ie.**
(a) aplana lucrurile ap**l**anir **l**es choses.
(a) aplana un conflict apaiser un conflit.
(a) aplauda din răsputeri applaudir **à** tout rompre/cass**e**r.
(a) apleca balanţa (în favoarea cuiva) fair**e** pencher **l**a ba**l**anc**e** d**u** côt**é** de qn.
(a) apleca copilul *(pop.)* allaiter l'**e**nfant; donner le sein à **l'e**nfant.
(a) aplica legea appliquer **l**a l**o**i.
apoi cum! c**e**la s'entend bien; cela **va** de s**o**i; cela va sans di**re.**
apoi deî-dam**e**, qu**e** vou**l**ez-vous?!
apoi vezi? v**o**us voyez bien!
(a) aprecia ceva la justa sa valoare appr**é**ci**e**r **à sa j**ust**e** va**l**eur/à son **j**uste prix; **e**stimer **à** son (**j**ust**e**) prix.
(a) aprinde butoiul cu pulbere mettr**e** l**e** feu aux poudres.
(a-şi) aprinde paie-n cap se cr**é**er des **e**nnuis; v. şi *a da de belea/de bucluc.*
aproape de mintea omului facil**e à** comprendr**e**.
(a-şi) apropia pe cineva ga**g**ner **l**'amiti**é** d**e qn**.
(a) apuca alt drum a. chan**ge**r de directi**o**n; **b.** chan**g**er de pr**é**occupation.
(a-1) apuca ameţeala être pris de v**e**rti**ge**.

(a) apuca ceva de coadă se mettre **à** l'œuvr**e**; s**e**couer s**e**s puces.
(a) apuca de coadă c**o**mmencer par la queue; prendre le tis**o**n par **où** il brûle; **é**c**o**rcher l'an**g**uille par la queu**e**.
(a-1) apuca dracii *(fam.)* faire **l**e m**é**chant; faire de **l**a b**o**urrache/de **l**a r**o**usp**é**tance/du ressaut; fair**e** de **l**a p**o**tass**e** *(arg.);* **go**ber/av**o**ir s**o**n bœuf/sa chèvre *(arg.);* piquer la ro**g**ne ***(arg.);*** piquer son bœuf/son **c**r**a**n *(arg.).*
(a-1) apuca foamea se mettr**e** **e**n app**é**tit.
(a-1) apuca frica être saisi de p**e**ur/d'**é**p**o**uvante.
(a) apuca înainte prendre de l'avance.
(a) apuca luna cu dinţii tent**e**r l'imp**o**ssib**le**.
(a-1) apuca năbădăile piquer un**e** crise.
(a-1) apuca năvîrliile piquer une cris**e**.
(a-1) apuca noaptea être surpris par la nuit.
(a) apuca o cale greşită êtr**e/g**lisser sur une mauvaise pente; fair fausse route; s'**é**carter d**e** la li**g**ne dr**o**ite/de la bonn**e** voie; t**o**u**r**n**e**r mal.
(a-1) apuca pandallilc piquer une crise.
(a) apuca pe calea cea bună prendre le bon chemin.
338
(a-1) apuca pe cineva bîzdîeul piquer un**e** crise.
(a-1) apuca pe cineva groasa être saisi de p**e**ur/d'**é**pouvante.
(a-l) apuca pe cineva hachiţele a**vo**ir des lunes.
(a) apuca pe cineva (ca) în cleşte v. *a slringe pe cineva cu uşa.*
(a) apuca pe cineva în uiigbii prendre qn. à partie; s'en prendre à qn.; v. **ş**i ***a*** *se da la cineva.*
(a-1) apuca pe cineva pîrţagul *(pop.)* v. *a-i sări ţandăra.*
(a-1) apuca pe cineva răeorile v. *a tremura de frică.*
(a-1) apuca pe cineva toate năbădăile a. piquer un**e** crise; **b.** être saisi de p**e**ur/d'**é**pouvante; c. avoir un**e** crise d'**é**pilepsie.
(a) apuca pe de lături *(fi*g.*)* ne pas suivre **l**e droit chemin.
(a) apuca pe Dumnezeu de un picior être aux anges; êtr**e** dans le ra**v**issement; êtr**e** ravi au s**e**ptième.
(a) apuca peste cîmp couper **à** travers champs.
(a) apuca pe un drum enfiler un chemin.
(a) apuca pe un drum greşit êtr**e/g**lisser sur une mauvaise pente; fair**e** fauss**e** rout**e**; s'**é**carter de la **l**igne droite/de l**a** b**o**nne v**o**ie; t**o**urner mal.
(a-1) apuca ploaia êtr**e** surpris par **l**a pluie.
(a-1) apuca toate furiile entrer/êtr**e**/se m**e**ttre en c**o**lère; être b**l**anc/bleu/rou**g**e/vert *(pop.);* être/s**e** m**e**ttr**e** **e**n boul**e** *(fam.);* fumer *(arg.);* m**e**ttr**e** de l'amp**é**ra**ge** dans s**e**s yeux *(arg.);* monter sur ses **g**rands chevaux; n'**e**n voir p**l**us clair *(pop.);* prendre feu; prendre **l**e mors aux dents; pr**e**ndr**e** un**e** colèr**e**; **s**e fâcher tout rou**g**e; se mettr**e** **e**n carant**e** *(arg.);* voir **ro**u**ge**; s**e** mettre en p**é**tard *(arg.).*
(a-i) apune cuiva steaua a. d**é**ch**o**ir; **b.** v. *a da ortul popii.*
(a) aranja bine pe cineva *(ir.)* **a.** faire du **mal** à qn.; **b.** v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a-şi) aranja părul se d**o**nner u**n** c**o**up d**e** pei**g**n**e**.
(a-şi) arăta adevărata faţă laiss**e**r pass**e**r/montrer/**v**oir le b**o**ut de l'**or**eille; **l**ever/poser le masque; s**e** montr**e**r s**o**us s**o**n vrai **jo**ur.
(a) arăta bine av**o**ir bel/bon air; avoir bonne façon; être **à** son avanta**g**e; marqu**e**r bi**e**n.
(a) arăta bunăvoinţă faire preuve d**e** bi**e**nveillanc**e**.

(a) arăta ca dracu *(fam.)* avoir une drôle de d**ég**aîne/de **g**ueule *(fam.)/* de terrine *(pop.);* aveir un drôle d'air; avoir une drôl**e** de tête/d'allure.
(a) arăta ca s**co**s **din cutie** *(fam.)* avoir d'air d**e** sortir d'une boîte.
(a) arăta ca s**co**s **din raclă** av**o**ir **une** mine d**e** d**é**terr**é**; av**o**ir un**e** tête/ un**e** min**e** d'enterrement.
(a-şl) arăta călcîiele *v. a o lua la fugă.*
(a) arăta ce poate/de ce este în stare d**o**nn**e**r sa mesure/la mesur**e** de s**o**n tal**e**nt; donner son plein; fair**e** ses preuves.
(a-şi) arăta colţii/dinţii/ghearele montrer **l**es dents/les cornes/les **g**riffes.
(a) arăta cuiva calea montr**e**r la voi**e à** qn.
(a-i) arăta cuiva prietenie prendre qn. en amiti**é**.
(a) arăta cuiva pumnul montrer **l**e poin**g à** qn.
(a) arăta cuiva răceală battr**e** froid **à** qn.
(a) arăta cuiva uşa v. *a da afară pe cineva.*
(a) arăta dispreţ faţă de cineva m**o**ntrer/t**é**m**oi**g**n**er du m**é**pris à qn.
(a-şi) arăta fasolea *(pop.)* rir**e** d**e** toutes s**e**s dénis; rire comm**e** un**e** baleine.
(a) arăta interes pentru/faţă de cineva port**e**r/t**é**moi**g**ner d**e** l'int**é**rêt **à qn.**

(a-si) arăta nasul se m**o**ntrer; app**a**raître.
(a) a**r**ăt**a p**e **cineva cu** deg**etu**l m**o**ulin' qn. du d**oi**g**t**.
(a) arăta rău av**o**ir mauvais**e** mine; avoir un**e** mine de d**é**terr**é**; avoir un**e** mine de papier mâch**é**; marquer mal.
(a) arăta rea-voinţă faire preuve de mauvaise vol**o**nt**é**.
(a**) ar**ăta **recunoştinţă fală de cineva** t**é**moigner d**e** la reconnaissanc**e** envers qn.
(a) arăta respect fată **do cineva** t**é**moi**g**ner du respect à/**e**nve**r**s/pour/à l'é**g**ard de qn.
(a) arde cămaşa pe cineva n'avoir pas un instant de **ré**pit.
(a) arde c**u fierul ro**şu **a.** cautériser; **b.** *(fig.)* marquer au fer rou**ge**; sti**g**matis**e**r; **c.** punir s**é**vèrement.
(a) arde cuiva cîte**v**a **palme** *(fam.)* donner des tal**o**ches à qn.; frapper qn. au visa**g**e; **g**ifler qn. à t**o**ut**e** v**olé**e; pass**e**r qn. à beign**e**s.
(a) ar**de de ceva** avoir l'esprit à qch.
(a) arde de nerăbdare b**o**ui**l**lir/gril**l**er/s**é**ch**e**r d'impatience; gratter du pied; ne p**o**uv**o**ir durer dans sa peau.
arde focu-n **paie ude** le feu c**o**uve s**o**us la c**e**nd**re**,
(a) arde gazul degeaba *(fam.)* v. *a tăia frunză la dini.*
(a**) arde o palmă cuiva** allon**g**er/balancer/c**o**ller une gifle à qn. *(fam.);* donner à qn. un**e** calott**e** *(fam.);* flanquer/d**é**tach**e**r un souffl**e**t à qn. *(fam.);* d**o**nner/flanqu**e**r une beigne *(pop.);* flanquer/**e**nv**o**yer une baffe/une pêche à qn. *(pop.);* p**l**anter un s**o**ufflet à qn. *(pop.);* monter à qn. un**e** couleur d'une bonne teinte *(arg.).*
(a-1) arde pe cineva obidele battre de **l**'aile; n**e** battre p**l**us qu**e** d'une aile; être dans de beaux draps; être dans la peine/dans **l**'**e**mbarras; danser/ètre/marcher sur **l**a cord**e** raide; êtr**e** à c**o**urt; être dans les choux; n**e** pas en mener large; être à fond de cale *(fam.);* être dans **le** tr**o**isième/trente-sixième d**e**ss**o**us *(fam.);* être à la côt**e** *(arg.).*
are minte de c**oc**ă v. *a fi prost ca noaptea.*
are mîneărime la **limbă** *(fam.)* la langue **l**ui d**é**mang**e**.
are o meteahnă grea il est **g**raveme**n**t malade.

are rude printre moaşte *(pop.)* il s**e** croit s**o**rti de **l**a cuiss**e** de Jupit**e**r,
are s-o păţească ce**l**a lui pend au n**e**z.
are spor la treabă son tra**v**ail avance bien.
are yiermi neadormiţi il a la bou**ge**otte.
ar **f**i cu**m ar fi**… passe encore…
ar mai fi c**ev**a **de spus** il y aurait enc**o**r**e** qch. à dire**.**
ar **mai fi multe de spus…** et j'en passe**…**
artă c**u tendinţă** l'art à thès**e**.
artă pentru artă **l**'a**r**t p**o**ur **l**'art,
(a) arunca anc**ora je**ter l'ancre.
(a) a**r**unca **banii p**e **fereastră jete**r l'ar**ge**nt/son ar**g**ent par **l**a fenêtre; faire dans**e**r/sauter **l**es **é**cus; faire valser l'argent; **j**ete**r l**'or à pleines mains; verser d**e** l'or à pleines mains.
(a) arunca c**ev**a **în cumpănă/în balanţă je**t**e**r/m**e**ttre un p**o**ids da**n**; la balance.
(a) arunca ceva în faţă/în obraz cu**iv**a **je**ter à qn. une chose au n**e**z/à la tête/au visage.
(a) a**run**ca c**u banii** v. a *arunca banii pe fereastră.*
(a) a**r**u**nc**a cu**iva mă**n**uşa j**et**e**r le **g**ant à qn.
(a) arunca cu **pietre/cu piat**r**a** î**n cineva** jet**e**r **l**a pierre à qn.; faire à qn. une conduite de Gren**o**ble.
340
(a) arunca flă**c**ă**r**i v**o**mir des flammes.
(a) arun**ca**. în **aer** fair**e** sau 1er.
(a) arunca, l**a co**ş**/la gunoi j**eter/meltr**e** au panier/à la p**o**ubelle; mettre au rebut.
(a**) arunca la fier vechi** v. *a arunca la coş/la gunoi.*
(a) arunca lest jeter/lâch**e**r du lest.
(a-şi) arunca masca lever/p**o**ser le masque: laisser passer/montrer/voir le bout d**e** l'oreille; se m**o**nlrer sous son vrai **jo**ur.
(a) arunca moartea î**n** ţ**igani** se renv**o**yer la balle; renv**o**yer qn. de Caïphe à Pilale.
(a) arunca ocheade **jo**uer de **l**'oe**il**/dos yeux/de la prunelle.
(a-şi) arunca ochii roată re**g**arder lo**u**l autour,
(a) arunca o gherghină *(arg.)* v. *a-fi hale joc de cineva.*
(a) arunca o lumină asupra jeter une lumière sur.
(a) arunca o privire c**o**uler un œil/un re**g**ard; d**éc**o**c**her une œillade *(fam.);* **j**eter un coup d'œil.
(a) arunca o privire furişă jeter un re**g**ard furlif; lancer un coup d'œil à la d**ér**o**bé**e.
(a) arunca o privire ucigătoare cuiva jeter un re**g**ard noir à qn.
(a) arunca o vorbă cuiva despre c**eva** t**o**ucher un m**o**t à qn. sur qch.
(a) arunca pe cineva în stradă/pe dr**umuri j**eLer qn. à la rue; **jete**r/ mettre qn. sur le pa**vé** *(fam.).*
(a) arunca pe cineva în temniţă jeter/pl**o**nger mettre qn. dans les fers; meUr**e** qn. au secret.
(a) arunca pe fereastră jeter par la fenêtre.
(a) arunca pes**te bord j**ete**r** par-dessus b**o**rd.
(a) arunca praf în oclii en mettre/**je**ter plein la vue à qn. *(fam.);* **je**ter de la p**o**udre aux yeux,
(a) arunca priviri roată reg**a**rder t**o**ut autour.
(a) arunca u**n văl peste j**eter un voil**e** sur.
(a) arunca vina în s**pi**n**area cuiva/a arunca vina pe a**ltu**l** faire end**o**sser

une faute à qn.; faire p**o**rter le chapeau à qn.; re**j**eter **l**a faut**e** sur un autre.
(a) arunca vorbe în vînt parler à la l**ég**ère; parler à fort et à travers; parler en l'air.
(a) ascu**lt**a c**u o ureche** prêLer une oreille distrait**e**.
(a) asculta cu z**e**c**e urechi é**c**o**uler de t**o**utes ses oreilles; être tout yeux, tout **o**reilles; prêter **l'o**reille; êtr**e** t**o**ut ouï**e** *(fam.).*
(a) asculta **de cineva ca u**n **căţel** v. *a asculla fără a crieni.*
(a) asculta fără a crîcni ob**é**ir à qn. au doi**g**t et à l'œil; ne v**o**ir que par les yeux de qn.; être l'âme damn**é**e de qn.; filer (d**o**ux) comme un t**o**utou; ne (plus) **j**urer qu**e** par qn.
(a) asculta orbeşte de cineva v. *a asculla fără a crîcni.*
(a) asculta teacă de pămînt écouter sans dire m**o**t; se tenir/rester coi; se tenir sa**ge** c**o**mme un**e** image; être plant**é** comm**e** un t**e**rme/une b**o**rn**e**,
(a) ascu**lt**a **ţîncul pămîntului** avoir un s**o**mmeil de pl**o**mb; d**o**rmir à poin**g**s ferm**é**s: dormir comm**e** un l**o**ir/un**e** marmotte/un**e** masse/une souche/un sourd/un sab**o**t; d**o**rmir d'un s**o**mmeil d**e** plomb *(fam.).*
ascultă c**e**-**ţi spun** fais attention à m**e**s paroles.
(a) ascun**de a**c **în miere êt**r**e** hypocrite.
(a) ascunde adevărul su**b oboroc** farder la v**érité**; mettre/cacher la lumièr**e** s**o**us **l**e boisseau; v**o**iler/taire la v**é**rité *(fam.).*

(a-şi) ascunde gîndul/intenţiile cach**e**r son **j**eu; dissimuler sa pensé**e**', c**o**uvrir sa marche/s**o**n **j**eu; masqu**e**r ses batteries.
(a-şi**) asigura** o **portiţă** de **scăpare** se m**é**na**g**er une p**o**rt**e** d**e** sortie.
(a-şi**) asigura pîinea zilnică** assurer sa mat**é**rielle *(pop.).*
(a-şi) asigu**ra spatele** *(mil.)* assurer/pr**o**té**g**er ses arrièr**e**s/derrièr**e**s.
asta e altă brînză c'est une aut**r**e affai**r**e; c'est un autre disc**o**urs: c'est une autre pair**e** de manches; c'est une autre chans**o**n/musique.
asta e a**l**t**ă căciulă** v. *asta e altă brînză.*
as**t**a **e altceva** c'est (tout) autr**e** chose.
as**t**a **e buba!** c'est **l**à que le soulie**r l**e blesse!; c'est **l**à l**e** diable!; v**o**ilà le chiendent!; voi**l**à **le** hic!
ast**a e**, **care** va să z**i**c**ă**! dites donc!; c'**é**tait d**o**nc ce**l**a!; c'est d**o**nc là qu**e** vous voulez **e**n venir!
asta e curată nebunie! c'est d**e** la (pure) foli**e**!; c'**e**st d**e** la f**o**li**e** furieus**e**!
a**s**t**a e moartea** m**e**a a. **cel**a m'assomm**e**; **b**. c'**e**st mon faibl**e**, **j**'y ti**e**ns beaucoup.
a**st**a **e** ş**i n**-a**i** c**e**-**i** face i**l** n'y a **rien** à faire; il **n**'y a rien à rabattr**e**.
as**t**a **e tot** c'est tout.
a**st**a-i a**lt**ă **mîncare** d**e peşte** c'est un autre disc**o**urs; c'**e**st un**e** autr**e** pair**e** d**e** manch**e**s; c'**e**st un**e** autre affaire; c'**e**st un**e** autr**e** chanson/ musiqu**e**.
asta-i bună! ça a**lo**rs!; ça, par **exe**m**ple!; e**lle est bi**e**n **bon**n**e!; e**n v**o**ilà un**e** (bonne)!
a**st**a-i c**ul**mea! c'**e**st **le** comble! c'en **e**st trop!; c'est l**e** bouqu**e**t! *(fam.);* c'est un peu fort/raid**e**l **e**lle **e**st fort**e**/ra**i**d**e** c**e**ll**e**-là!; **e**n voici bien d'un**e** autre!
a**st**a-i înc**ă u**na! v. *asla-i bună!*
asta-i prea **bo**ac**ă**nă c'**e**st trop bêt**e**.
asta-i ş**i m**ai ş**i** c'est **e**ncor**e** plus f**or**t.
a**sta**-i **ştiut** cela s'ent**e**nd bi**e**n; cela va de soi; cela va sans dire.
asta îi **merge** la inimă c**e**la lu**i** va droit au cœur.

asta l**e bate pe toate!** v. *asta-i culmea!*
asta le întrece pe toate! v. *ast*a-*i culmea!*
asta mai **lipsea!** il n**e** manquait plus qu**e** ça! v. şi *asta-i culmea l*
asta nu duc**e l**a ni**mi**c cela n'avance à **r**ien.
asta n**u e tot!** et c**e** n'est pas t**o**ut!
asta n**u intră** în **vederile mele** cela n'est pas dans mes id**é**es.
asta n**u m**ai e **v**iaţ**ă**! c**e** n'**e**st pas un**e** vi**e**!
asta n**u miroase** a nas **de om** ce n'est pas digne d'un h**o**mme.
as**t**a n**u stă în p**ici**o**a**re** cela n**e** ti**e**nt pas deb**o**ut.
as**t**a **p**un**e** ca**p**ac/**vîr**f **(la toate)** v. *asta-i culmea!*
a**st**a schi**mbă lucrurile** cela chan**ge l**a n**o**te/la questi**o**n.
asta să i-o s**pu**i **lui mutu!** p**o**rtez vos c**o**quilles ailleurs!; à d'autr**e**s!
as**t**a **să-mi fie toată** g**r**ija c'est **l**e cadet de mes s**o**ucis.
(a-şi) astîmpăra foamea apaiser sa faim,
(a-şi) astîmpăra setea étanche**r** sa soif.
(a-i**) astupa** cui**v**a gu**r**a cl**o**re/cl**o**uer/fermer **le** bec/la b**o**uche à qn.; r**é**dui**re** qn. au sil**e**nc**e**; **r**abattr**e** le caquet/s**o**n caquet/**l**a crête à qn.; m**e**ttr**e**/r**é**duir**e** à quia; **r**iv**e**r le cl**o**u/son clou à qn.
(a) as**t**u**p**a c**u**i**v**a **o**chii bander **les** y**e**ux de qn.
(a) astupa o gaură *(fi*g.*)* b**o**ucher un tr**o**u.
(a-şi) as**t**u**p**a ur**e**chi**le** s**e** b**o**uch**e**r **l**es oreilles; refus**e**r d'entendr**e**; fair**e** la sourd**e** or**ei**ll**e**; ferm**e**r l'or**ei**lle.
342
(a-şi) as**um**a **o răspundere** assumer un**e** responsabilit**é**.
aşa am cumpărat-o, aşa ţ**i-o vînd j**e vous le vends ce que ça m'a coût**é** *(pop.).*
aşa ceva! une chos**e** pareille!; une telle ch**o**se!
aşa c**ev**a **nu s-a mai văzut o**n n'a jamais vu pareil**le** chose!; a-t-on **j**amais vu pareille ch**o**se!
aşa cum merg lucrurile du train **o**ù vont l**e**s ch**os**e**s**; du train dont vont les choses.
aşa c**u**m **stau lucrurile** du train où/dont vont l**e**s choses,
aşa cum trebuie comme il faut; comme il sied; c**o**mm**e** il se d**o**it; c**o**mme d**e j**ust**e**.
aşa, **de-al dracului** p**o**ur l**e** plaisir; par plaisir; par caprice,
aşa de mult încît à te**l** point que.
aşa **e lumea** ainsi va le mond**e**.
aşa **fiind lucrurile** les ch**o**ses **é**tant ce qu'ell**e**s sont,
aşa **îmi mai vine la socoteală** v. *Uni convine.*
aşa îţ**i trebuie** tu l'auras voulu; tu ne l'as pas vol**é**.
aşa/**a**cu**m** mai **vii de acasă je** commence à t**e** c**o**mprendre; tu commenc**e**s enfin à parler clair.
aşa **merge cîntecul** le bruit court,
aşa mi-a fost dat/sortit le s**o**rt **e**n a v**o**u**l**u ainsi.
aşa **nu** mai **merge** ça ne va plus c**o**mme ça.
aşa o fi c'est p**o**ssible; peut-être; p**o**urqu**o**i pas?!
aşa să ş**tii** sache-l**e** (un**e** fois p**o**ur t**o**utes); tiens-le-toi pour dit.
aşa s**e face** c**ă** c'est ainsi que.
aşa stă treaba voilà d**e** qu**o**i i**l** s'a**g**it.
aşa ş**i** aşa c**o**mm**e** ci, c**o**mme ça; couci-couça *(fam.);* moiti**é**-moitié.
aşa şi **pe dincolo** et patati **e**t patata.
aşa ţ**i-**a f**os**t **povestea?**! v**o**ilà donc où tu vou**l**ais en veniri
aşa ţ**i**-e **treaba? l**es choses **e**n sont donc **l**à?

aşa **vi**ne **vorba** c’**e**st un**e** faç**o**n/manière d**e** par**le**r.
(a) aş**tept**a ca **mortul colacul** att**e**ndr**e** impati**e**mm**e**nt.
(a) aştepta c**ol**a**ci calzi** att**e**ndr**e** que les al**o**uettes t**o**mbent t**out**es rôties.
(a) aştepta c**u** i**n**i**m**a să**rit**ă attendre le cœur battant,
(a) aştepta mult ş**i bine** c**o**mpter les cl**o**us de la port**e**; compter **les** pav**é**s *(arg.);* croquer **l**e marmot; droguer *(arg.);* fair**e** le pied d**e** grue; fair**e le** p**o**ireau; **g**arder le mulet *(arg.);* m**o**nter la **g**ard**e** *(arg.);* naqueter *(arg.);* plant**e**r son p**o**ireau; p**o**uv**o**ir t**ou**j**o**urs se taper *(fam.).*
(a) aştepta pe cin**eva** c**a pe Oristos** att**e**ndre qn. c**o**mme le M**e**ssie.
(a) aştepta pe cineva c**u** c**o**la**ci** ca**l**zi faire bon accueil/bonne mine à qn.
(a) aştepta pe cineva cu **patruzeci de ochi** attendr**e** qn. c**o**mm**e** le Messie.
(a) aştepta pe cineva mai mult de-o grămadă att**e**ndre qn. comme les m**o**ines l’abb**é**.
(a) aştepta s**ă-**i **pice mură-n gură** attendre que les alauettes t**o**mbent t**o**utes rôties.
(a**) aşterne** c**ev**a **pe hîrtie** coucher qch. par **é**crit.
(a) aşterne cu **p**ia**t**ră paver.
(a) aşterne masa dresser/me II re **l**a table/le couvert.
aş v**re**a s-**o văd** şi **p**c-**a**s**ta**! il ferait beau v**o**ir!
(a) a**t**aca **pe cineva în faţă** al laquer qn. de front.
(a) ataca pe cineva în pun**ctul slab** attaquer qn. par son p**o**int faib**l**e; attaquer qn. au d**é**faut do la cuirasse; t**o**ucher qn. au vif.

(a) ataca pe cineva pe la spate jeter un**e** pierre/des pierres d**ans le j**ardin de qn.
(a) atenta la viaţa cuiva attenter à la vie d**e** qn.
(a-1) atinge cu bumbac fou**e**tt**e**r qn. avec une queue d**e** r**e**nard.
(a) atinge pe cineva la coarda sen**sibilă** appuye**r** sur la chanterelle; fai**re** vibrer la c**o**rde sensible; **p**r**e**n**dre** qn. par **l**es b**o**ns s**e**ntiments; prendr**e** qn. par s**o**n p**o**int/endr**o**it faibl**e**; t**o**uch**e**r **l**a c**o**rd**e** sensible.
(a) atinge pe cineva la manşetă *(arg.)* **g**raisser la patt**e** à qn.
(a) atinge pe cineva unde-1 doare attaquer qn. au d**é**fau**t** d**e la** cui**r**ass**e**; attaquer qn. par son point faible; touch**e**r qn. au vif.
(a) atinge punctul nevralgie v. *a atinge pe cineva unde-l doare.*
(a-şi) atin**ge scopul** a**r**rive**r à** ses fins; en venir **à** ses fins; atteindr**e son** but; remplir s**o**n **o**b**j**et; t**o**ucher au but/au port.
(a-şi) atinge ţ**elul** v. ***a-şi*** *atinge scopul.*
(a) atîrna ceva la ciocbină v. ***a*** *da uitării.*
(a-i) atîrna cuiva belciug în nas av**o**ir qn. bi**e**n en ma**in,**
(a-i) atîrna cuiva ceva de coadă accuser qn. à faux.
(a) atîrna de-un fir de par ne t**e**nir qu’à un ch**e**veu/à **u**n fil/à un b**o**ut**o**n/à un souffl**e**.
(a) atîrna în balanţă pes**e**r (**lo**urd) dans **l**a ba**l**ance**.**
atîta amar de vreme si longtemps.
atîta pagubă tant pis.
atîta rău tant pis.
atîta timp cît tant qu**e**.
atîta tot ş**i lada-n pod**/ş**i nimic mai mult** un point c’est t**out.**
atîta ţi-e leacul prends gard**e**, i**l** t’en cuira; gare **à** t**o**i.
atîta-ţi spun! tiens-**l**e-toi p**o**ur d**it!**
atîta-ţi trebuie prends garde, **il** t’en cui**r**a; **g**a**re à toi.**
atît de mult à tel p**o**int; tant qu**e** ça; te**l**lement; t**an**t**.**

atît i-a fost i**l** n’en demanda pas davantage**.**
atît i-a trebuit il n’att**e**ndait que ça.
(a) atrage atenţ**ia** atti**re**r **l**’att**e**ntion; d**o**nn**e**r **l’éveil; me**tt**re à q**n**.** la puc**e à** l’oreille.
(a) atrage atenţ**ia asupra sa a.** s**e** mettr**e e**n ved**e**tte; **b.** v. ***a*** *da de vorbit;* **c**. attir**e**r l’attention.
(a) atrage după sine avoi**r** pour cons**é**quenc**e**.
(a) atrage în cursă pe cineva attirer qn. dans un piè**g**e.
(a-şi) atrage mînia cuiva s’attir**e**r les foudres de qn.
(a-şi) atrage neplăceri se crée**r**/se pr**é**parer d**e**s ennuis.
(a-şi) atrage ura cuiva s’attirer la haine de qn.
atunci şi nici atunci jamais, au **g**rand **j**amais; **j**amais d**o l**a **v**i**e.**
(a) aţ**ine drumul cuiva** ba**rre**r la rout**e à** qn.; fair**e o**bstacle **à** qn**.**
(a-şi) aţ**inti ochii asupra cuiva** braquer ses **r**e**g**ards su**r** qn.
(a) a**ţî**ţ**a ambi**ţ**ia** d**o**nner de **l**a pâture à **l**’ambiti**o**n.
(a) aţ**îţa curiozitatea** piquer **la** curi**o**sit**é**.
(a) aţ**îţ**a **focul** attiser **l**e feu.
(a) a**ţî**ţa **la revoltă** incit**e**r/p**o**uss**e**r à la r**é**volt**e**; fomenter **u**n**e** r**évo**lte.
(a) a**ţî**ţa **spiritele** allume**r** le san**g**.
aud? pard**o**n?; plaît-il?; v**o**us dites?
auzi colo! ça al**o**rs!; ça, par exemp**l**e!; **elle e**st bien b**o**nn**e**!; en v**oi**là une (bonne)!
(a) auzi greu v. *a fi tare de urechi.*
(a) auzi-n gur**ă ca cucul** v. *a fi tare de urechi.*

auzi vorbă! est-ce **po**ss**i**b**l**e**!**; **(**p**ie**i**l**e idé**e**!
(a) avea ac de cojocul cuiva av**o**ir **bec** e**i o**n**g**l**e**s.
(a) avea acoperire *(fig.)* **ê**t**re** couvert; s’abrit**e**r derrière qn./derrièr**e** l**a** loi.
(a) avea aerul că avoir l’air de.
(a) avea alte griji av**o**ir d’autres chats **à** f**o**uetter; av**o**ir d’autres chiens **à** t**o**ndre.
(a) avea… ani bătuţ**i pe muchie** av**o**ir… ans bien s**o**nnés.
(a) avea apă în vine a**vo**ir du sang de nav**e**t/de p**o**ulet dans **le**s veines; n**e pa**s av**o**ir un**e go**utte d**e** san**g** dans les veines.
(a) avea apă la cap *(pop.)* être bas d**e** plaf**o**nd *(pop.);* êtr**e** simple d’esprit.
(a) avea argint viu în vin**e** avoir du vif ar**g**ent dans l**e**s veines.
(a) avea asupra sa av**o**ir sur s**o**i.
(a) avea baftă *(fam.)* av**o**ir vent **e**t mar**é**e; **jo**uer de b**o**nheur; tirer le bon numér**o**; avoir de la veine *(fam.);* av**o**ir un coup de pet *(fam.);* a**vo**ir du bol *(pop.);* a**vo**ir de la ba**g**uette/de labag**o**use/de la fistule *(arg.).*
(a) avea bani cu **carul** v. *a fi putred de bogat.*
(a) avea bani de pierdut a**v**oi**r** de **l’a**r**ge**n**t** de reste.
(a) avea bani gîrlà v. *a fi putred de bogat.*
(a) avea bani la chimir/la ciorap av**o**ir de l’ar**g**ent devant s**o**i; av**o**ir d**u** beurre dans les **é**pinards; a**vo**ir d**u** f**o**in dans ses b**o**ttes; avoir la b**o**urs**e** bien **g**arnie; av**o**ir *un* p**o**rte-feuille bien **g**arni.
(a) avea bani lichizi avoir d**u** liquide ***(fam.).***
(a) avea bani mai mult de-o grămadă être f**o**urni d’ar**g**ent comm**e** un sin**g**e de queue; être charg**é** d’ar**g**ent comme **u**n crapaud de plumes.
(a) avea berechet a**vo**ir **à** pr**o**fusi**o**n.

(a) avea biş**tari/gologani** *(pop.)*/**lovele** *(arg.)* a**vo**ir de la galette; av**o**ir de l'**o**s; a**vo**ir des écus; av**o**ir d**u** fric/du p**og**non/du pèze/des pépètes/ des picaill**o**ns ***(pop.).***
(a) avea bumbac în urechi av**o**ir du cot**o**n dans s**e**s oreilles; av**o**ir l'**o**reille dure; être dur d'**o**r**e**ille *(fam.):* êtr**e** dur de la feuille *(pop.);* avoir les p**o**rtugaises ensablées *(arg.).*
(a) avea bun**-simţ** avoir de l**a** mesure/de la retenue/de la discr**é**ti**o**n.
(a**) avea bu**r**ta lipită de spale** v. *a fi lihnit de foame.*
(a) avea burt**ă d**e **popă** a**vo**ir un b**o**n/**jo**li c**o**up de fourchette *(fam.);* **êtr**e **gou**rm**a**nd c**o**mme **u**n chat ***(fam.);*** être port**é** sur la **g**ueule ***(fam.).***
(a) avea cap *(fam.)* a**vo**ir de la tôle; a**vo**ir du caraf**o**n *(pop.);* av**o**ir du cigare *(arg.).*
(a) avea cap greu a**vo**ir le crâne dur/la tète dure; av**o**ir l'esprit lent/ épais; être lent/l**o**ng **à** comprendre; a**vo**ir la f**o**rme enf**o**nc**é**e dans **l**a matière.
(a) **avea capul ca dovleacul** v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) avea cap uş**or** être intelli**g**ent; c**o**mprendre vite.
(a) avea car**acter** a**vo**ir du caractère.
(a) avea casa cucului n'a**vo**ir ni feu ni lieu; n'av**o**ir pas **o**ù rep**o**ser sa tête; être de la zone *(arg.);* filer **l**a comèt**e**/la cloch**e**/l**e** borgn**o**n *(arg.);* la refiler *(arg.).*
(a) avea casa sub căciulă être **g**ueux c**o**mme un rat d'**ég**lis**e**; être c**o**mm**e** J**o**b sur s**o**u fumier; être pau**v**re comme J**o**b; être réduit à flanc, estoc; êtr**e** réduit à la besace; être r**é**duit à la dernière extr**é**mité; 345 êtr**e** sur **la** paille; n'av**o**ir pas de chemise; n'av**o**ir que la cape **et l'é**p**é**e.
(a) avea casă deschisă tenir table **o**uverte.
(a) avea casă ş**i masă** avoir le **v**ivre et le couvert; a**vo**ir une **v**ie.
(a) avea ca scop a**vo**ir p**o**ur but.
(a) avea caş la gură av**o**ir **e**ncor**e** du **l**ait sur **l**es lèvres; bave**r** le lait *(fam.);* être n**é** d'hier; être un blanc b**e**c/un b**éj**aun**e**; ret**o**urner la salad**e** av**e**c **l**es doi**g**ts; sortir à peine d**e** la c**o**quill**e**; tourner la salade du b**o**ut des d**o**i**g**ts.
(a) avea cădere să avoir qualit**é** pour.
(a) avea căutare av**o**ir une grande vo**g**u**e**.
(a) avea ee-i trebuie av**oi**r de qu**o**i; av**o**ir de quoi frir**e** *(pop.).*
(a) avea ce pune pe masă avoir d**e** quoi se mettre sous la d**e**nt.
(a) avea ceva cu cineva en av**o**ir **à qn**.
(a) avea ceva de împărţit cu cineva av**o**ir maille à partir av**e**c qn.
(a) avea ceva de spus av**o**ir s**o**n m**o**t à dire; av**o**ir v**o**ix au chapitre.
(a) avea ceva împotrivă a**v**oir qch. c**o**ntre.
(a) avea ceva în minte av**o**ir pr**é**sent à l'esprit; être pr**é**occup**é** de qch.; av**o**ir l'intenti**o**n d**e** faire qch.
(a) avea ceva în perspectivă avoir qch. **e**n p**e**rspectiv**e**.
(a) avea ceva în sînge *(fi*s*;)* avoir qch. dans **l**e san**g**.
(a) avea ceva/pe cineva în vedere av**o**ir qch./qn. en vu**e**.
(a) avea ceva la activul său av**o**ir qch. à son actif.
(a) avea ceva la sufletul s**ău** *(fain.)* p**o**sséder qch.
(a) avea ceva pe conştiinţă av**o**ir u**n** poids sur l**a** c**o**nscience.
(a) avea ceva pe mînă disposer de qeh.
(a) avea ceva pe suflet garder qch. sur le cœur.
(a) avea cheag a**vo**ir du bien; av**o**ir du f**o**in dans ses b**o**ttes; v. **şi *a acea*** *bani la chimir/la ciorap.*

(a) avea chef do avoir envi**e** d**e**.
(a) avea cin**stea de a** avoir l'honneur de; avoir l'heureus**e** occasi**o**n de.
(a) avea ciudă pe cin**eva** v. *a purta pică cuiva.*
(a) avea cîrlig la cineva a**vo**ir un béguin pour qn.; av**o**ir un p**é**pin; avoir un/le ticket *(pop.);* en pincer p**o**ur qn. *(pop.);* êtr**e** c**o**iff**é** de qn.; être casqu**é** de qn. *(arg.);* être chip**é** pour qn. *(arg.);* s'**e**mballer p**o**ur qn. *(arg.).*
(a) avea cîştig de cauză av**o**ir gain de caus**e**; avoir cause gagn**é**e; emp**o**rter le morceau.
(a) avea clavir l**a cap** v. *a fi într-o ureclie.*
(à) avea coastele lipite v. *a fi lihnit d*e *foame.*
(a) avea colţi êtr**e** hargneux.
(a) a**ve**a **condei** *(fig.)* avoir une belle plum**e**.
(a) avea conştiinţa împăcată/curată avoir **l**a c**o**nscience d**u j**uste; av**o**ir la consci**e**nce n**e**tte; v. şi *a fi cu cugetul împăcat.*
(a) avea conş**tii**n**ţa în**c**ărcată** se donner mauvaise conscienc**e**.
(a) avea cr**edit** av**o**ir c**o**urs.
(a) avea credit la cineva jouir de la confiance de qn.
(a) avea cu cine să semene av**o**ir de qui tenir.
(a) avea culoare *(fam.)* av**o**ir une bonne min**e**.
(a) avea cultul banului adorer le veau d'or.
(a) avea cu prisosi**nţă** e**n** av**oi**r d**e** reste; e**n** av**o**ir **à** revendr**e**.
(a) avea curaj avoir d**u** c**o**urage; avoi**r** du cœur au ventre.
(a) avea curajul să avoir **le** coura**g**e de.
(a) avea cuvînt**ul** av**o**ir l**a** parole.
346
(a) avea dar**ul să/de a** êtr**e** de nature **à.**
(a**) avea darul suptului** *(fam.)* v. *a trage la masca.*
(a) avea darul vorbirii avoir la parole facile; a**vo**ir le d**é**bit facile; av**o**ir un b**o**n d**élié** *(fam.);* n'av**o**ir pas sa lan**g**ue dans **s**a poche; av**o**ir la langu**e** d**é**liée.
(a) avea de-a face cu cineva av**o**ir affaire à qn.; av**o**ir c**o**mmerce avec qn.
(a) avea de cîştigat din ceva trouver s**o**n c**o**mple à qch.
(a) avea de furcă cu cineva avoir affaire à f**o**rle partie; av**o**ir du fil à r**et**o**r**dr**e** av**e**c qn.; av**o**ir f**o**rt à fair**e** av**e**c qn.
(a) avea degete lungi *(fis.)* av**o**i**r l**es d**o**i**g**ts **lo**n**gs.**
(a) avea de gînd avoir l'int**e**ntion.
(a) avea depline puteri avoir plein pouvoir.
(a) avea de ş**tire** prendr**e** c**o**nnaissanc**e**; être au courant; connaître.
(a) avea de vorbă cu cineva avoir à discut**e**r avec qn.
(a) avea din ce trăi/să trăiască avoir de quoi vivre.
(a) a**ve**a **dinţii de lapte** v. *a fi cu caş la gură.*
(a) avea disceruămînt avoi**r** du/**l**e c**o**up d'**œil**.
(a) avea distincţie avoir de la branche; av**o**ir d**e** la classe; av**o**ir de l'allur**e**; avoir du (bon) **g**enre; avoir fière allure; av**o**ir **g**rand air; avoir la manièr**e**.
(a) avea draci *(fam.)* avoir/prendre **l**a bisque.
(a) avea dreptate avoir raison; être dans **le j**uste/dans **l**e vrai.
(a) avea drept consecinţă avoir pour c**o**ns**é**quence.
(a) avea drept de viaţă **şi de moarte asupra cuiva** avoi**r** droit de vie et de mort **su**r qn.
(a) avea drept de vot av**o**ir **l**e dr**o**it d**e** voter.
(a) avea drept rezultat av**o**ir p**o**ur **ré**sultat.

(a) avea dreptul de a/să avoir le dr**o**it de.
(a) avea efect faire d**e** l'effet; faire effet.
(a-şi) avea existenţa asigurată av**o**ir s**o**n pain cuit.
(a) a**ve**a **experienţă** avoir de la b**o**uleil**l**e *(fam.);* a**vo**ir de l'acquis; av**o**ir de l'exp**é**rience; av**o**ir du p**o**ids *(arg.);* en c**o**nnaît**re** un ray**o**n *(arg)***(a) avea fier** avoir bon nez/bon flair; avoir des antenn**e**s; av**o**ir d**u** pim**e**nt *(pop.);* a**vo**ir le nez creux/fin; avoir le pif pour qch. *(fam.);* avoir du tarin *(arg.).*
(a) avea fluturel avoir des lunes.
(a) avea foc la inimă a**v**oir le cœur **g**r**o**s.
(a) avea fum/ceaţă în creieri v. *a fi beat criţăjbcal mort.*
(a) avea fumuri în cap v. *a-şi da aere.*
(a) avea gabaritul depăşit être **g**r**o**s/haut c**o**mme une barrique/c**o**mme une vache; avoir une b**o**nne carr**e** *(pop.);* c'est une vraie arm**o**ire à **g**lac**e** *(pop.);* c'est un rude malabar *(arg.);* avoir de l'abatta**g**e *(arg.).*
(a) avea gărgăuni în cap av**o**ir des rats dans la tête.
(a) a**ve**a **ghinion** av**o**ir la **g**ui**g**ne *(fam.);* êt**r**e dans la déveine *(fam.):* av**o**ir un manqu**e** de pot *(fam.);* avoir la cerise *(pop.):* a**vo**ir la poisse *(pop.);* être dans la p**o**isse *(pop.);* porter la p**o**isse *(pop.);* manqu**e**r de pot/b**o**l *(pop.).*
(a) avea gîdilici la **limbă** no pas tenir sa langue.
(a) avea gînd ur**i mari** av**o**ir de grands pr**oj**ets.

(a) avea gînduri ne**gre** av**o**ir des id**é**es n**o**ires; être hant**é** par des id**é**es n**o**ires; av**o**ir des papi**ll**ons n**o**irs; br**o**y**e**r du n**o**ir; s'enfonc**e**r dans le n**o**ir; av**oi**r le bourd**o**n/**l**e cafard/**le** noir *(pop.).*
(a) avea gînduri rele êtr**e** mal intenti**o**nn**é**.
(a) avea glagorc în cap av**o**ir de **l**a tête; av**o**ir du carafon *(pop.);* avoir du ci**g**are *(arg.).*
(a) avea grădiniţă pe piept man**g**er les pissenlits par la racin**e**; fumer **les** mauv**e**s par **l**a racine *(fam.);* faire pousser **l**es ros**e**s *(pop.);* fum**e**r **l**a terre *(pop.);* faire des vers/des asticots *(pop.).*
(a) avea grăunţe în cap v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) avea greieruşi în cap v. *a fi tntr-o ureche.*
(a) avea grijă av**o**ir/prendre s**o**in; fair**e** attention.
(a) avea gr**iji** av**o**ir des s**o**ucis; av**o**ir du tint**o**uin *(fam.).*
(a) avea gura amar**ă** **(după clicf)** av**o**ir **l**a gueule de b**o**is.
(a) avea gura cusută av**o**ir la b**o**uche cl**o**se/c**o**usue; v. şi *a tăcea chitic/ mile.*
(a) avea gura dulce av**o**ir **l**a c**o**nversati**o**n a**gré**abl**e**.
(a) avea gură de aur *(fig.)* parler d'or.
(a**) avea gură mare** av**o**ir bon b**e**c; av**o**ir du ba**go**u; avoir la langue bien pendue/bien affil**é**e; avoir une b**o**nne/fière tapette: a**v**oir la lan**g**ue d**é**li**é**e: av**o**ir **le** bec bien affil**é**; av**o**ir un **g**rand flux de b**o**uche/ de par**o**les; être f**o**rt en bec/en **g**u**eule**; ne pas av**o**ir sa lan**g**ue dans sa p**o**che.
(a) avea gură spurcată av**o**ir l'in**j**ur**e** à la b**o**uche *(fam.).*
(a) avea gust avoir du **g**oût; av**o**ir le g**o**ût sûr.
(a) avea gustul for**mat** av**o**ir le **goû**t f**o**rm**é**.
(a) a**ve**a **guturai** av**o**ir un rhume.
(a) avea hachiţe av**o**ir d**e**s lunes.
(a) avea h**a**z **a.** av**o**ir tou**jo**urs le m**o**t pour rire; av**o**ir de l'esprit **j**usqu'au b**o**ut des d**oi**g**g**ts/des on**g**les; avoir **l**'esprit bien tourn**é**; **b.** a**v**oir

du charme.
(a) a**v**ea **iarba fiarelor a.** avoir de la c**o**rde de pendu dans sa poche; avoir le vent dans les voiles/en poup**e** *(fam.);* êtr**e** en haut de la roue *(fam).;* **b**. être un adroit v**o**leur.
(a) avea ifose v. *a-şi da aere.*
(a) avea igrasie la cap v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) avea influenţă asupra cuiva avoi**r** ba**rre**(s) sur qn.; av**o**ir/prendre d**e** l'ascendant sur qn.; avoir prise sur qn.
(a) avea inima grea av**o**ir le cœur **g**ros.
(a) avea inima tîiiără av**o**ir le cœur jeune.
(a) avea inimă bună av**o**ir le cœur sur la main; être bon comme **l**e pain/la bri**o**che/la romaine; **êt**r**e** b**o**n c**o**mme l'**o**r.
(a) avea inimă de aur av**o**ir un cœur d'**o**r.
(a) avea inimă de piatră av**o**ir le cœur dur comme un caill**o**u; êtr**e** sans cœur; manquer d**e** cœur; fermer son cœur à la pitié.
(a) avea inspiraţie avoi**r** du s**o**uffle.
(a) avea intenţia avoir **l**'int**e**nti**o**n.
(a) a**ve**a **interes pe**n**tru** av**o**ir int**é**rêt à.
(a) avea în**c**lin**a**ţ**ie pentru (muzică, d**e**s**en **etc.)** avoir la b**o**sse (de **l**a musique, du dessin, etc.); a**vo**ir de **l**'ouvertu**re** p**o**ur…
(a) avea încredere în cineva a**vo**ir c**o**nfiance en qn.; se fier à qn.; faire cr**é**dil à qn.; s'en remettr**e** à qn.; faire f**o**nd sur qn.; se reposer sur qn.
(a) a**ve**a **îndoie**l**i c**u **privire la** avoir des d**o**utes sur.
3-**1**8
(a) avea în stăpînire av**o**ir en sa p**o**ssessi**o**n; p**o**sséder.
(a) a**ve**a **întîietate (faţă de)** être le premier en date: avoir **le** pas; passer avant; prendr**e** le dessus.
(a) avea în vedere avoir en vu**e**.
(a) avea la **activul său** avoir à s**o**n actif.
(a) avea lacrimi în ochi avoir les yeux pleins de larmes; av**o**ir **l**es yeux **g**r**o**s.
(a) avea la degetul mic av**o**ir dans **l**es d**o**igts.
(a) avea la dispoziţie av**o**ir à sa disp**o**sition.
(a) avea la **îndemînă** av**o**ir à s**o**n cr**o**c *(fam.):* av**o**ir s**o**us **l**a main.
(a) a**ve**a **limba lungă a**. être bavard; **b.** être indiscret,
(a) avea limbă ascuţită v. o *fi rău de gură.*
(a) avea limbă de aur parler d'**o**r.
(a) avea limbă rea v. *a fi rău de gură.*
(a) avea maţe pestriţe être m**é**chant c**o**mme un âne r**o**u**g**e/c**o**mme le diab**l**e/c**o**mme la **g**ale/c**o**mme une tei**g**ne.
(a) avea mijloace reduse av**o**ir de petits m**o**yens.
(a) avea m**il**a **cucului** être orph**el**in.
(a) avea milă de cineva av**o**ir piti**é** de qn.; prendre qn. en piti**é**.
(a) a**ve**a **mintea plecată eu sorcova** *(fam.)* av**o**ir l'**e**sprit/la têt**e** ailleurs; avoir l'esprit en **é**charp**e**.
(a) avea mintea trează a. être vif/intelligent; **b**. être vigilant.
(a) avea minte de vrabie av**o**ir une tête d**e** lin**o**tte; av**o**ir une tète sans cerve**ll**e.
(a) avea mîini de **aur** *(fig.)* av**o**ir des d**o**igts de fé**e**.
(a) avea mîinile legate être dans l'imp**o**ssibilit**é** d'a**g**ir.
(a) avea mînă bu**n**ă av**o**ir la main heureuse.
(a**) avea m**în**ă grea** av**o**ir la main dure/l**o**urd**e**; c**o**gn**e**r dur; av**o**ir de

la p**o**ign**e** *(fam.).*
(a) a**ve**a **mînă liberă** av**o**ir **l**es mains libres; av**o**ir le champ libre; avoir les c**o**ud**é**es franches; av**o**ir un blanc-seing.
(a) avea mînă slobodă av**o**ir la main **o**uverte; avoir **le ge**ste larg**e**; ca**l**cu**l**er **l**a**r**ge; faire des largesses.
(a) avea mînă uşoară av**o**ir **l**a main l**é**gèr**e**.
(a) avea mîncărici avoir la bouge**o**tte; avoir **l**e diable au c**o**rps: êtr**e** battu du diable; no p**o**uv**o**ir durer dans sa peau/en place; avoir du vif argent dans les vein**e**s *(fam.);* êtr**e** éveill**é** comme un**e** portée d**e** souris *(fam.);* aller à Saint-Bazet *(pop.).*
(a) avea mîncărime la **limbă a.** être secret comme un c**o**up de can**o**n; **b**. av**o**ir b**o**n bec; avoir du bagou; av**o**ir **l**a lan**g**u**e** bien pendu**e**/bi**e**n affi**l**ée; av**o**ir le bec bien affil**é**: av**o**ir la langue délié**e**; av**o**ir une bonne/fièr**e** tapette; avoir un grand flux d**e** b**o**uche/de par**o**les; être f**o**rt en bec/en **g**ueule; ne pas av**o**ir sa langue dans sa poch**e**.
(a) avea mîncărime la **tălpi** avoi**r** des fourmis dans les **j**ambes; av**o**ir des œufs d**e** fourmi sous **l**es pieds; v. şi *a avea mîncărici.*
(a) avea moralul ridicat avoir un moral du tonne**rre**; av**o**ir **l**a pèch**e**
((„S-)(a) **avea** m**ora**lul **scăzut** av**o**ir le m**o**ral à zér**o** *(fam.);* être plus bas que terre *(fam.).*
(a) a**ve**a **mult de lucru** avoir fort à fair**e**.
(a) a**ve**a **multe de făcut** a**v**oir beauc**o**up à faire.
(a) avea mustrări de conştiinţă avoir mauvaise c**o**nscience; s**e** sentir une mauvaise c**o**nscienc**e**; av**o**ir des puces à la muette *(arg.).*
(a) avea nas oser.
349
(a) avea nas de prcpclicar av**o**ir b**o**n nez; avoir b**o**n flair; avoir des antennes; av**o**ir **l**e n**e**z creux/fin; a**vo**ir le pif pour qch. *(fam.);* av**o**ir du piment *(pop.);* a**vo**ir du tarin *(arg.).*
(a) avea nădejde av**o**ir bon espoir; esp**ér**e**r**.
(a) avea necaz pe cineva v. *a* p*urta pică cuipa.*
(a) avea necazuri avoir des travi**o**les *(pop.)* /des ennuis.
(a) avea nerv avoir du n**e**rf.
(a) avea nervi avoir ses nerfs; être nerv**e**ux.
(a) avea nervi de oţel av**o**ir d**e**s n**e**rfs d'acier.
(a) avea nervii slabi avoir les nerfs à fleur de peau; avoir les n**e**rfs fragiles/irritables.
(a) avea nervii zdruncinaţi av**o**ir les nerfs **é**branl**é**s.
(a) avea nevoie av**o**ir bes**o**in.
(a) avea nouă băieri la pungă v. *a fi zgtrie-brtnză.*
(a**) avea nouă vieţi/nouă suflete** av**o**ir l'âme chevill**é**e au corps; av**o**ir l**e** corps chevill**é** à l'âme.
(a) avea numai sufletul în oase v. *a fi slab ca un ţtr.*
(a) avea nume bun av**o**ir une b**o**nne r**é**putation.
(a) avea nume rău av**o**ir mauvaise r**é**putati**o**n.
(a) avea oase-n burtă *(fam.)* av**o**ir les côtes en **lo**n**g**.
(a) avea o baftă chioară *(fam.)* avoir une veine de pendu.
(a-şi) avea obîrşia în avoir son ori**g**ine dans.
(a) avea obligaţii faţă de cineva avoir **à cm**. de l'**o**bli**g**ati**o**n/bien d**e**s **o**bli**g**ati**o**ns.
(a) avea obrajii ca bujorii être haut en couleurs.
(a) avea obrajii ca piersica être fraîche comme une rose.
(a) avea obraz gros av**o**ir la peau tann**ée** *(fam.);* être gr**o**ssier; manqu**e**r de finesse.
(a) avea obraz să avoir l'audace/**l**e culot/le toup**e**t de.

(a) avea o casă/o droaie de copii *(fam.)* avoir une ribambelle d'enfants.
(a) avea o ceaţă pe ochi avoir un br**o**uillard/un v**o**ile devant les yeux.
(a) avea ochelari de cal av**o**ir des œillères; regarder par **l**e petit b**o**ut de la l**o**rgnette.
(a) avea ochi av**o**ir **l**e c**o**mpas dans **l**'œil.
(a) avea ochi de cotoi avoir **u**n re**g**ard p**e**rfide.
(a) avea ochi de vultur avoir des yeux de lynx.
(a) avea ochi la spate v**o**ir tout: ne rien laisser **é**chapp**e**r.
(a) avea ochiul ager n'av**o**ir pas **l**es y**e**ux dans **s**a poche.
(a) avea o constituţie robustă v. *a fi lat in spele.*
(a) avea o foame de lup av**o**ir la dent ***(pop.);*** av**o**irla frin**g**ale ***(fam.);*** avoir une faim de loup; avoir un**e** faim de to**us** l**e**s diables ***(pop.);*** d**é**clarer ballon ***(arg.).***
(a) avea oftică pe cineva v. ***a*** *purta pică cuiva.*
(a) **avea o gură cît o şură** avoir la **g**u**eule** ouvert**e** *(fam.);* av**o**ir une bouch**e** c**o**mm**e** l**e** m**é**tro.
(a) avea o idee fixă/o marotă/o păsărică *(fam.)* avoir le c**o**up de bambou *(pop.);* avoir un dada; avoir un**e**/sa marott**e**.
(a) avea o lampă arsă *(fam.)* v. *a fi într-o ureche.*
(a) avea o minte ageră/vioaie av**o**ir l'intelligence viv**e**.
(a) avea o mutră de înmormîntare *(fam.)* av**o**ir une fac**e** de carême; av**o**ir une fi**g**ure de cr**o**que-mort.
(a) avea o optică specială avoir des vues particulières.
(a) avea o parte d**e răspundere** y être pour qch.
350
(a) avea o părere bună des**pre siue** av**o**ir une b**o**nne **o**pinion/une haut**e** idée de **so**i**..**
(la**) avea** o **păsărică** v. *a fi hih-o ureche.*
(a) avea o piele subţire/o pieliţă să i-o tai cu un fir de păr av**o**ir la peau fine.
(a) avea o presimţire av**o**ir un pressentiment.
(a) avea o răfuială eu cineva avoir un compte à r**ég**ler avec qn.
(a) avea orbul găinilor av**o**ir la berlue; ne pas voir de l'eau à la rivière.
(a) avea o rezistenţa de fier être incr**e**vable.
(a**) avea oroare** avoir horreur; av**o**ir **e**n h**o**rreur/en haine/en aversi**o**n.
(a) avea o scriere frumoasă écrire c**o**mme un an**g**e; av**o**ir une belle main
(fit-)**(a) avea o situaţie şubredă** êtr**e** dans une situation pr**é**caire.
(a) avea o s**lăbiciune pentru cineva** av**o**ir un faibl**e** p**o**ur qn.
(a) avea o strîngere de inimă avoir un serrement de cœur.
(a) a**ve**a **o toană de plîns** avoir un accès d**e** larm**e**s.
(a) avea papagal av**o**ir b**o**n bec; av**o**ir du ba**g**ou; av**o**ir la lan**g**ue bien pendue/bien affil**ée**; avoir **l**e bec bien affil**é**; av**o**ir **l**a **l**an**g**u**e** d**é**li**é**e; av**o**ir une b**o**nne/fière tapett**e**; avoir un **g**rand flux de bouche/de paro**le**s; êtr**e** fort **e**n bec/en gu**eu**l**e**; n**e** pas avoi**r** sa langu**e** dans sa poch**e**.
(a) avea parapon pe cineva avoir/**g**arder d**e** l'humeur c**o**ntre qn.; avoir des **g**riefs c**o**ntre qn.; avoir une dent contr**e** qn.; en avoir à qn.; en v**o**ul**o**ir à qn.; **g**ard**e**r à qn. un chien de sa chienne; **g**ard**e**r rancune à qn.; **g**arder une dent contre qn.; sav**o**ir mauvais gr**é** à qn. d**e** qch.; tenir ri**g**ueur à qn. d'une ch**o**se.
(a) avea parte de ceva jouir d**e** qch.
(a) avea păr pe limbă être u**n** ours ma**l** l**é**c**hé**; être taill**é à** l**a** s**e**rpe/à c**o**up de serp**e** *(fam.).*
(a) avea (şi) părţi bune avoir du b**o**n.

(a) avea pe cine moşteni *(fig. fam.)* avoir de qui tenir.
(a) avea pe cineva în buzunar avoir qn. dans sa manche/sa poche.
(a): avea pe cineva în mînă tenir qn. sous sa griffe/sa patte ***(fam.).***
(a) avea pe cineva la cheremul său avoir qn. à sa disposition/discrétion.
(a) avea pe cineva la degetul mic avoir qn. dans sa manche/sa poche.
(a) avea pe cineva la inimă *(fam.)* avoir **qn**. **à** la bonne; avoir qn. **à** la chouette *(arg.).*
(a) avea pe cineva la ochi răi *(pop.)* ne pas porter qn. dans son cœur; avoir qn. en abomination; ne pas pouvoir voir qn. en peinture; prendre qn. en grippe; ne pas se remettre la tête de qn. *(fam.);* ne pas pouvoir encadrer qn. *(pop.);* ne pas pouvoir blairer/piffer/sentir qn. *(pop.);* avoir qn. dans le nez *(fam.)*/dans le nase/dansle figne/dans le prose/dans le tal *(arg.);* avoir qn. à la caille/à la crotte *(arg.).*
(a) avea pe cineva la porunca sa avoir qn. **à** ses ordres.
(a) avea pe dracul în el avoir la bougeotte; avoir le diable au corps; être battu du diable; ne pouvoir durer dans sa peau/en place; avoir du vif argent dans les veines *(fam.);* être éveillé comme une portée de souris *(fam.);* aller à Saint-Bazet *(pop.).*
(a) avea perdea pe ochi n'y entendre goutte; **n'**y **voir** que du feu/du bleu; être dans le noir le plus complet; ne rien piger *(pop.);* ne comprendre que dalle *(pop.);* n'y entraver que dalle *(arg.);* piger zéral *(arg.).*
(a) avea pe vino-ncoace *(fam.)* avoir du chien.
(a) avea pile *(fam.)* parvenir par piston; **se faire pistonner.**

(a) avea piper **pe limbă** être cnustique/méchant.
(a) avea **p**îin**c**aş**i c**uţitul în **mînă** faire la pluie el le beau temps; tenii'la queue de la poêle; tenir les leviers de commande; être aux leviers de commande; tailler et rogner *(fam.).*
(a) avea planuri mari voir grand.
(a**) avea poftă d**e avoir envie de.
(a) avea posibilităţi reduse avoir de petits moyens.
(a) avea precădere/prioritate avoir le pas; être le premier en date; passer avant; prendre **le** dessus.
(a) avea **predilecţie/preferinţă pentru** avoir une préférence pour.
(a**)** avea **pretenţii** avoir des prétentions; préfendre.
(a) avea **preţ** avoir de la valeur.
(a) avea **prezent în minte** avoir présent à **l'**esprit.
(a**) avea principii (morale)** avoir des mœurs.
(a) avea **priză (în mase)** avoir prise (sur les masses).
(a) avea **proptele** parvenir par piston; se faire pistonner.
(a) avea **pufuşor pe botişor** se trahir.
(a) avea răbdare s'armer de patience; prendre patience.
(a) avea **răgaz** avoir le répit nécessaire.
(a) avea **răsunet** trouver un écho; produire une vive impression; avoir un grand retentissement; susciter l'intérêt.
(a) avea rău de mare avoir le mal de mer; n'avoir pas/ne pas avoir le pied marin,
(a) avea **relaţii** cu **cineva** être en relaLion avec qn.
(a) avea **remuşcări** avoir des remords; avoir sur les reias *(pop.);* avoir un poids sur la conscience.
(a) avea replică avoir de la repartie; avoir de l'esprit argent comptant; avoir la repartie prompte/facile; renvoyer la balle/l'éteuf; répondre

du tac au tac.
(a) a**ve**a **repulsie** av**o**ir horreur; av**o**ir en h**o**rreur/en haine/en aversi**o**n.
(a) a**ve**a **respiraţia** scu**rtă** a**vo**ir l**e** vent c**o**urt *(fam.).*
(a) a**ve**a **rezerve** faire des/ses r**és**e**r**ves.
(a) a**ve**a **rost l**a **treabă** avoir de la m**é**thode; travailler d'une manière or**g**anis**ée**.
(a) a**ve**a **rude l**a **Ierusalim j**ouir d'une prot**e**ction imm**é**rit**é**e,
(a) a**ve**a **sămînţă de vorbă** être ba**v**ard.
(a) a**ve**a **s**caun la **cap** êtr**e** raisonnable/sa**g**e.
(al **avea seu l**a r**ă**r**u**n**c**h**i v**. *a fi putred de bogat.*
(a) a**ve**a **siguranţa** c**ă** avoir la c**e**rtitude que.
(a**)** a**ve**a **simpatic pentru cineva** avoir de la sympathie p**o**ur qn.
(a) a**ve**a **sînge** în **vine** av**o**ir du san**g** dans les veines.
(a) a**ve**a **sînge rece** avoir du san**g** froid.
(a) a**ve**a **socoteli** c**u** cin**ev**a a**v**oir des d**é**mê**lé**s avec qn.
(a) **avea spate** *(fi*s. *fam.)* a**v**oir un protecteur.
(a) a**ve**a s**p**i**r**i**t de echipă** a**vo**ir **l**'esprit de corps/d'**é**quip**e** *(fam.).*
(a**)** a**ve**a **stăpînire asupra cuiva** d**o**miner qn.; a**vo**ir barre(s) sur qn.; a**v**oir/prendre de l'ascendant sur qn.; av**o**ir pris**e** sur qn.
(a**)** a**ve**a **stăpînire de sine** avoir d**e l**'empir**e** sur soi-même; être d'humeur **é**gale; n'avoir **j**amais un**e** par**o**le plus haute qu**e** l'autre *(fam.).*
(a**)** a**ve**a **sticlei i** în **cap v**. *a fi într-o ureche.*
(a) a**ve**a **stofă** a**vo**ir de l'**é**t**o**ffe.
(a) a**ve**a **stomac de struţ** a**vo**ir un estomac d'autruche.
(a) a**ve**a **stomacul în**c**ărcat** avoir **l**'est**o**mac char**gé**.
(a**)** a**ve**a **stupit** la **furcă** *(pop.)* v. *a fi bun de gură.*
353
(a) avea s**ucces la cineva** av**o**ir le ticket chez qn.
(a) avea ş**apte** s**uflete/zece vieţi** a**vo**ir **l'â**m**e** chevillée au corps; a**vo**ir le corps che**v**ill**é** à l'âme.
(a) avea ştire c**o**nnaître, sav**o**ir; être au c**o**urant; être à la pa**g**e; être dans la course; être à la cl**o**che *(pop.);* être dans **l**e coup *(pop.):* être à **l**a c**o**ule *(arg.);* être au parfum de qch. *(arg.);* être dans **l**a rou**e** *(arg.).*
(a) avea tact avoir du tact.
(a) avea tărîţe în cap *(fam.)* n'av**o**ir rien dans **l**a tète.
(a) avea tendinţa de a avoir tendance **à**.
(a) avea tererem v. *a-xi da aere.*
(a) avea timp avoir du/le temps.
(a) avea toane av**o**ir des lunes.
(a) avea trac av**o**ir **le** t**r**ac.
(a) avea treabă cu cineva av**o**ir des int**é**rêts avec **qn**.
(a) avea trebuinţă de ceva a**vo**ir b**es**o**i**n d**e** qch.
(a) avea trecere a. *(despre oameni)* av**o**ir **l**e bras **l**on**g**; av**o**ir du cr**é**dit; **b.** *(despre mărfuri)* être en v**og**ue; êt**re** rech**e**rch**é**,
(a) avea trecere la cineva v. *a se bucura de încrederea cuiva.*
(a) avea tupeu a**v**oir de l'est**o**mac; avoir du cran/du fr**o**nt, du culot *(pop.).*
(a) avea ţinere de minte *(fam.)* av**o**ir du caraf**o**n *(pop.).*
(n**) avea ţinută/eleganţă** *(despre femei)* avoir de la li**g**ne.
(a) avea ultimul cuvînt av**o**ir le dernier m**o**t.
(a) avea un avantaj asupra cuiva avoir un avanta**g**e sur qn.; avoir ba**r**re(s) sur qn.

(a) avea un cult pentru cineva av**o**ir un culte/d**e** la v**é**n**é**rati**o**n/du respect p**o**ur qn.
(a) avea un cuvînt de spus avoir son mot **à** dire; avoir voix au chapitre.
(a) avea un dinte împotriva cuiva av**o**ir une dent contre qn.; v. şi *a pur la pică cuiva.*
(a) avea un gînd ascuns avoir une idé**e** derrière la têt**e**.
(a) avea un gol în suflet avoir d**u** va**g**ue **à** l'âme.
(a) avea un lucru în custodie avoir la **g**arde d'**u**n **o**b**j**et.
(a) avea un **necaz** v. *a fi la ananghie.*
(a) avea un nod în gît av**o**ir **l**a **g**o**rge** serrée; av**o**ir le g**o**si**er**serr**r**é; av**o**ir un nœud à **l**a **g**or**g**e.
(a) avea un noroc orb av**o**ir une vein**e** de pendu/une **r**ud**e** veine.
(a) avea un of la in**imă** av**o**ir un gr**o**s cha**g**rin.
(a) avea un renume buu/o reputaţie bună jouir d'une bonn**e** réputation,
(a) avea un renume prost/o reputaţie proastă avoir une mauvaise réputati**o**n.
(a) avea un schimb de cuvinte cu cineva échan**g**er des m**o**ts avec qn.
(a) avea urechi de lup avoir l'ouïe fine.
(a) avea urmări tirer à c**o**ns**é**quence; a**vo**ir une queue.
(a) avea uşă deschisă/acces la **cineva** a**v**oir accès auprès de qn.; a**vo**ir ses entr**é**es chez qn./dans la mais**o**n de **qn**.; a**v**oir un pied quelque part.
(a) avea val a. av**o**ir des ennuis; **b.** courir un dan**g**er; être **e**n dan**g**er.
(a) avea vată în urechi a**v**oir du cot**o**n dans ses **o**reilles; avoir l'oreill**e** dure: être dur d'**o**r**e**ille *(fam.);* être du**r** d**e** **l**a feuille *(pop.);* av**o**ir les portuga**i**ses **e**nsabl**ée**s *(arg.).*
(a) avea vederi îngus**te** av**o**ir des id**é**es **é**troites; ne rien vo**ir** que par **le** trou d'une bouteille *(pop.).*
(a) avea vederi largi av**o**ir des idées larges.
353
23 – Dicţionar frazeologi? francez-român şi român-francez
(a**) avea vierme la/pe limbă** av**o**ir b**o**n bec; avoir du ba**g**ou; avoir la lan**g**ue bien' p**e**ndue/bien affil**é**e; avoir le b**e**c bi**e**naffi**lé**; avoir la lan**g**u**e** d**é**li**é**e; av**o**ir une b**o**nne/fièr**e** tapette; av**o**ir un-grand flux-do b**o**uch**e**/de. paroles; être fort en bêo/en gueul**é**; n**é** pas avoir sa lan**g**ue dans sa poche.
(a) a**ve**a **vo**ce avoir d**e** l'a voix.
(a) avea vorbă cu cineva av**o**ir des d**é**mêl**é**s avec qn.
(a) a**v**ea **zile** r**é**chapper d'un dan**g**er.
(a) avea zile albe a**.** vivre **l**ar**g**ement; m**e**ttre la p**o**ule au pot; na**g**er **e**n **g**rande eau; avoir **le**s pieds chauds; **b.** êtr**e** (heureux) comm**e** un p**o**iss**o**n dans **l**'eau; être c**o**mme un porc à l'au**g**e; êtr**e** comm**e** *un* rat dans **l**a paille/en paille/dans un froma**g**e; viv**r**e des **jo**urs fi**lé**s d'**o**r **e**t de soie; avoir les fesses assises sur du ve**l**ou**r**s *(fam.).*
(a) avea zor être press**é**.
avînd în vedere că vu/att**e**ndu que; **e**u **ég**a**rd** à; puisqu**e**.
azi-mîine un de ces **j**ours; un de ces quatre matins.
(ă) azvîrli c**u piatra-n şatră** parler à m**o**ts couverts.
b
ba bine că nu! mais c**e**rtainement!; c**o**mm**e**nt d**o**nc?!; v. şi *se înţelege de la sine.*
ba Că-i teacă, ba că-i pungă v. *a sirîmba din nas.*
ba e curmătura, ba e forfecătură v. *a sttimba din nas.*
bagă-ţi bine în cap enfonc**e**z-vous bien **ç**a dans la tèt**e**.
bag seamă că *(fam.)* **j**'ai id**é**e qu**e**.

ba-i chiar aşa mais c’est bien ainsi; **s**i fait.
ba iei, ba colea tantôt ci, tantôt **l**à.
ba încă qui p**lus e**st.
baliverne! cha**n**sons/bêtis**e**s qu**e** t**o**ut cela!
bani de buzunar ar**ge**nt d**e** p**o**che; ar**g**ent mi**g**non; ar**g**ent pour les menus plaisirs.
bani gheaţă/peşin ar**g**ent comptant/s**e**c.
bani în buzunar, tufă pas un s**o**u **e**n p**o**ch**e**.
bani la ciorap bas de laine *(fam.).*
ba nu zău! mais n**o**n, vraiment!; sans b**l**ague?; bien v**r**ai?
ba să mă ierţi je v**o**us demande pard**o**n de vous contredire; **je** me perm**e**ts de vous contr**e**dir**e**.
ba să vezi attendez v**o**ir.
basmul cu cocoşvil roşu hist**o**ire **à** d**o**rmir deb**o**ut.
bată-te norocul (să te bată)! a. qu**e**l v**e**inard! **b.** tu m**e** fais rig**o**ler!
(a) bate apa-n piuă battre **l’e**au; battre **l’e**a**u** avec un/le bâton; c’est t**o**u**j**ours la même rengaine/le même tabac.
(a) bate apa să se aleagă untul v. *a bate apa-n piuă.*
(a-şi) bate averea la **tălpi** v. *a arunca banii pe fereastră.*
(a) bate (pe cineva) ca la **fasole** battre comme bl**é** vert; v. şi *a bale măr pe cineva.*
(a) bate calea mînzului aller/être en vadr**o**uil**l**e; battr**e l**a semelle; battre le pav**é**/l**e** pays/les ru**e**s; c**o**urir les ru**e**s/les champs; être en ba**g**uenaud**e**; traîn**e**r dans les ru**e**s; traîner ses **g**uêtres; filer **l**a comète ***(arg.).***
(a-şi) bate capul se casser la tête; se creuser la tête/**l**e cerv**e**au; se mettre l’esprit à **l**a t**o**rtur**e**; s**e** meflre en frais d’ima**g**inati**o**n; se mettre martel eu tèt**e**; s**e** tritur**e**r **l**a c**e**rvelle/les m**é**nin**ge**s; se man**g**er **l**e b**l**anc des y**e**ux; **s**e mettre l’esprit **à l**’alambic ***(fam.);* se** casser le ciboul**o**t ***(pop.);* s**e presser **l**e citr**o**n ***(pop.).***
(a) bate capul cuiva casser/r**o**mpre la têt**e**/le b**o**nnet **à q**n.**;** rompre la **cer**v**elle à qn**.; r**o**mpre les oreilles **à qn.;** monter une scie **à q**n.**;** scier **le** d**o**s **à** qn.; tenir la **j**ambe **à q**n.; s**e** pendr**e à** l’**o**reille de qn.; tarabuster/bassiner qn.; c**o**urir qn. *(fam.);* **l**a casser à qn. *(pop.);* cas**23***
355
ser Ies pieds/les nois**e**tt**e**s/**l**es **o**rteils à qn. *(arg.);* faire pisser des **l**ames de rasoir eu travers *(arg.).*
(a-şi) bate eălcîieJe bondir de **j**oie; saut**e**r aux nues; saut**e**r de j**o**ie; s’en donner à cœur **j**oie; fr**é**ti**ll**er de **joi**e *(fam.).*
(a) bate cîmpii battre la breloque/la campa**g**ne; rais**o**nner c**o**mme une pant**o**ufle/c**o**mme un tamb**o**ur/comme un panier perc**é**/comme une br**o**uette; rais**o**nner de t**r**av**e**rs.
(a) bate coclaurile aller/êtr**e e**n vadrouille; battre **l**a sem**ell**e; battre le pav**é**/le pays/l**e**s rues; courir les rues/les champs; être **e**n ba**g**uenaude; traîner dans les ru**e**s; traîner ses **g**uêtr**e**s; filer **l**a c**o**mète *(arg.).*
(a) bate eu fruntea-n nori crever d’or**g**ueil; se croire s**o**rti de la cuisse de Jupiter; s’en cr**o**ir**e** beauc**o**up; le r**o**i n’est pas s**o**n cousin.
(a-i) bate cuira coliva-n piept avoir un pied dans la t**o**mbe/dans la f**o**sse; êtr**e** au bord du tombeau; sentir le sapin *(pop.).*
(a-1) bate cuiva în pumni fair**e l**a nique à qn.; faire un pied de nez à qn.
(a-i) bate cuiva perele réprimander qn.
(a**) bate cuiva toba** brûl**e**r de l’encens devant qn.; c**él**é**b**rer/chanter les louan**g**es de qn.; donner de l’encensoir (par le nez); donn**e**r des coups

d’encensoir; faire du plat; **g**ratter l’**é**paule à qn.; l**éch**er les b**o**ttes/
les pieds/les **g**en**o**ux à qn.; manier l’enc**ens**oir; prendre l’encens**oi**r; casser le nez à coups d’encensoir *(fam..).*
(a-i) bate cuiva vîntul în **traistă** v. *a fi lefter.*
(a) bate c**u pumnul în masă** taper du poin**g** sur la tab**le**.
(a) bate c**u tunul** tir**e**r le canon; ti**r**er un coup d**e** canon.
(a) bate c**u vergile** donn**e**r **l**es verges; battr**e** à coups de verges.
(a) bate darabana *(fig.)* divul**g**uer un secret, **l**e crier sur **l**es toits.
(a) bate din aripi battre des ailes.
(a) bate din palme battre des mains; applaudir.
(a) bate din picior ordonner.
(a) bate din pinteni a. s**e** mettr**e** au **g**ard**e**-à-vous; **b.** demander instamment.
(a) bate din pinteni de bucurie tr**é**pi**g**ner/exulter d**e j**oie.
(a) bate drumurile batt**r**e **l**es chemins.
(a-1**) bate gîndul să** avoir l’intenti**o**n de.
(a) bate gongul *(la teatru)* frapper l**e**s tr**o**is c**o**ups.
(a-şi) bate gura degeaba/de pomană prêcher dans le d**é**sert; perdre sa sali**v**e *(fam.).*
(a) bate halcaua faire de la bouillie p**o**ur les chats: faire le z**o**uave; pass**e**r son temps à enfiler des perles; s’amuser à la bagatel**l**e/à la m**o**utarde.
(a-i**) bate inima de emoţie/de frică** batire la chamade.
(a) bate în călcîie bondir/sauter de **jo**ie; saut**e**r aux nues; s’en d**o**nner à cœur **jo**ie; fr**é**tiller d**e j**oie *(fam.).*
(a) bate în lemn t**o**ucher du bois.
(a) bate în retragere battre **e**n retrait**e**; passer les d**é**s *(arg.).*
(a-şi) bate joc de cineva s**e** gausser/se **j**ouer de qn.; tourner qn. **en** ridicule; faire la fi**g**ue à qn.; fair**e** la nique à qn.; en d**o**nner du **lo**n**g** et du lar**ge**; dauber (sur) qn.; mettr**e** qn. en boit**e** *(fam.):* le faire à l’oeill**e** à qn. *(pop.);* passer qn. à la chin**e** *(pop.);* se fich**e**r/se fo**u**tre d**e** qn. *(pop.);* s**e** payer la têt**e**/la fi**o**le de qn. *(pop.);* bâcher/chambrer/charrier/**j**ardiner qn. *(pop.);* passer à la bâche/au charria**g**e *(«’■§.).*
35fi
bate laba! *(pop.)* t**o**p**e**z là!
bate la **ochi** ça crève les yeux; cela saule aux yeux.
(a) bate Ia **toate uşile** frapper à I ou les les portes.
(a) bate la uşă **a**. frapper à la porte; **b.** *(fi*g.*)* être imminent.
(a) bate măr pe cin**eva** battre à bras racc**o**urcis; battre comm**e** bl**é** vert; battr**e** qn. à plate c**o**ulure; battr**e** qn. comme p**l**âtre; battre qn. c**o**mme un chien; battre qn. dos et vent**re**; battre qn. en diable et demi; arranger qn. de la belle manière; char**g**er qn. d**o** b**o**is; d**o**nner du tabac; d**o**nner une dans**e** à qn.; en d**o**nner du lon**g e**t du lar**g**e; faire une **g**r**o**sse tèt**e** à qn.; frapper c**o**mm**e** sur une vache morte; m**e**ttr**e e**n capi**l**otad**e**; mettre qn. en b**o**uillie; m**o**udre qn. de coups; passer qn. à tabac; percer qn. de c**o**ups; r**o**uer qn. de c**o**ups; tremper un**e** soupe à qn.; administrer un**e** salade à qn. *(fam.)*; carder/tanner l**e** cuir/**l**e p**oi**l à qn. *(fam.);* d**o**nner/ficher/flanquer un**e** b**o**nne t**o**urn**é**e/une v**o**l**é**e de c**o**ups/un**e** vol**é**e d**e** b**o**is vert à qn. *(fam.);* entrer à qn. dans **l**e chou *(fam.);* flanquer une pile à qn. *(fam.);* frapper dur *(fam.);* frotter l’**é**chine/les oreill**e**s à qn. *(fam.);* mettre la tête au ca**r**ré *(fam.);* rabattre les c**o**utures à qn. *(fam.);* rompre/moudre/asticoter **les** côtes à qn. *(fam.);* t**r**ic**o**ter **l**es côt**e**s à qn. *(fam.);* abîmer qn. *(pop.);* casser la **g**ueule/la figure/le c**o**u/les **o**s à qn. *(pop.);* crev**e**r **l**a paillass**e** à qn. *(pop.);* donner un**e** brûlée

à qn. *(pop.);* **g**raisser **l**es **é**paul**e**s à qn. *(pop.);* **l**aiss**e**r tomber/mettre/p**o**s**e**r des bei**g**nes/des b**o**ch**o**ns/des broques/des châtai**g**nes/des **g**nons/un**e** mandale/une pât**é**e *(pop.);* r**e**ntrer dans le chou/le m**o**u/l**e** lard de qn. *(/>op.);*repass**e**rla chemise/la limace/la lime *(pop.);*sal**e**r **l**a **g**ueul**e** *(pop.);* servir à b**o**ir**e** *(pop.);* tamb**o**uriner la **g**ueule/la paillasse/la p**e**au à qn. *(pop.);* travaill**er** les côtelettes/le cuir/la peau à qn. *(pop.);* b**o**uffer le blai**r**/**l**e nez/les tripes à qn. *(arg.);* en mettre un plat à qn. *(arg.);* **é**triquer la peau à qn. *(arg.);* rabosser l'**e**ndtsse *(arg.);* s**o**uhaiter la fêt**e** à qn. *(arg.).*

(a) bate măsura battr**e** la mesure.

(a) bate palma conc**l**u**re u**n marché; top**e**r.

(a) bate pasul pe loc marquer **l**e pas; pi**é**tiner sur plac**e**.

(a-1) bate pe cineva cărbunii la cap avoir une pointe de vin; êtr**e e**ntr**e** deux vins; être (un peu) p**o**mp**e**tte; être pris de vin; av**o**ir son p**o**mpon *(fam.);* av**o**ir un verre/un coup dans le n**e**z *(fam.);* avoi**r** un v**er**re de tr**o**p *(fam.);* être **e**n **g**o**g**uette *(fam.);* êt**r**e (un peu) parti *(fam.);* av**o**ir s**o**n **g**rain/s**o**n **g**az *(pop.);* av**o**ir un peu de coque à**l'**év**e**nt *(arg.);* être ourd**é** *(arg.);* être pi**o**n *(arg.);* être r**é**tam**é** *(arg.).*

(a) bate pe cineva de să-i meargă colbul v. *a bale măr pe cineva.*

(a-1) bate pe cineva gîndul av**o**ir l'i**n**t**e**ntion.

(a) bate pe cineva pînă iese untul din el v. *a bate măr pe cineva.*

(a) bate pe cineva preş v. *a bate măr pe cineva.*

fa) bate pe cineva să-i meargă fulgii/peticele v. *a bate măr pe cineva.*

(a) bate pe rupte v. *a bate măr pe cineva.*

(a-şi) bate picioarele a. marcher longt**e**mps; se fati**g**uer; **b.** insist**e**r auprès d**e** qn.

(a-şi) bate picioarele degeaba faire la c**o**ursetle *(pop.).*

(a) bate podurile/prundurile battre les chemins.

(a) bate pragurile a**ller** d**e** mais**o**n **e**n maison; fair**e** du p**o**rt**e** **à** p**o**rt**e**.

(a) bate recordul battre le r**e**cord.

(a-şi) bate singur cuie-n tălpi se préparer d**e**s **e**nnuis; s**e** fourr**e**r dans le p**é**trin; se mettre le d**o**igt **e**ntre deux pi**e**r**re**s.

357

(a) bafc străzile battr**e** **l**e pav**é**/le pays/les rues; courir les rues/ **l**es champs; traîner dans **l**es rues; aller/être **eu** vadr**o**uille; battr**e** la semelle; être en ba**g**u**e**naud**e**; traîner ses **g**uêtres; filer **l**a comèt**e** *(arg.j.*

(a) bato şaua să priceapă iapa parler **à l**a canftonade.

(a) bate talpa (la pămînt) marche**r** d'un pas ferme.

(a) bate tarapanaua divul**g**uer un s**e**cr**e**t, **le** critër sur l**e**s t**o**its.

(a) bate toba battr**e** l**e** tamb**o**ur/la **g**r**o**ss**e** caiss**e**; crier qch. sur les t**o**ils,

(a) bate toba la urechea surdului chanter **l**a meese pour les sourds.

(a-şi) bate un cui/cuie în cap s**e** pr**é**parer d**e**s ennuis; se fourrer dans le p**é**t**r**in; s**e** m**e**ttr**e** le doi**g**t entre deux pierres.

(a) bate uu cui la sicriu *(ar*g.*)* **g**rill**e**r un**e** ci**g**arett**e** *(fa*m.*)*/un**e** sèche *(pop.).*

(a-i) bate vîntul în pupă avoir de la c**o**rde de pendu dans sa p**o**che; av**o**ir **le** v**e**nt dans les v**o**iles/en p**o**upe *(fam,);* être en haut d**e** la roue *(fam).*

(a) băga ac în miere êtr**e** hypocrit**e**.

(a) băga ata în ac enfil**e**r **l**'aiguill**e**.

(a-şi) băga boii în cîrd cu cineva s'ass**o**cier avec qn.

(a-şi) băga capul în foc mettre **sa** vie en danger; s'exp**o**s**e**r.

(a-şi) băga capul sănătos sub evanghelie se f**o**urrer dans le p**é**trin; **se** mettr**e** **le** d**o**i**g**t entre deux pierr**e**s.

(a-şH băga carnea în saramură s**e** saigne**r** aux quatr**e** veines.
(a-şi) băga coada peste tot faire **l'o**fficieux; fourrer son nez dans les affaires d'aut**r**ui; mettr**e**/f**o**ur**re**r son **g**rain d**e** sel; m**e**ttre/f**o**urr**e**r son nez partout; mettre son pied dans tous **l**es souliers.
(a) băga cuiva beţe-n roate m**e**ttr**e à** qn. d**e**s bât**o**ns dans **les** r**o**ues; fair**e é**chec **à** qn.; faire **o**bstacl**e à** qn.; aller **à** rencontre de **q**n**.**; taill**e**r des cr**o**upières **à q**n**.;** tir**e**r dans **l**es pattes/dans **l**es **j**ambes/d;ms **le** dos d**e q**n**.**
(a) băga cuiva ceva în cap fourr**e**r qch. dans l**e** crâne/la tête de qn.: mettre une id**ée** dans l'esprit/la tête de qn.; faire **re**ntrer qch. dans **l**a têt**e** de qn.
(a) băga cuiva cuţitul în gît mettre/tenir l**e** cout**e**au sur/sous la g**o**rge à qn.; t**e**nir à qn. l'**é**p**é**e sur la gor**g**e; m**e**ttr**e** à qn. **l'é**p**ée** dans **l**es r**e**ins; p**o**ursuivre/presser qn. l'**é**p**é**e dans **l**es **r**eins.
(a-i) băga cuiva minţile în cap m**e**ttr**e à** qn. du pl**o**mb dans la tète; met **tre** qn. **à l**a **r**aison; **r**abaisser l'**o**r**g**uei**l** de qn.; ramener/rappeler **qn à la** raison.
(a-i) băga cuiva un cui în cap caus**e**r d**e l**'inqui**é**tude **à** qn.
(a) băga cuiva v**ină** accus**e**r/incrimin**e**r qn.
a băga, de seamă a. fair**e** att**e**nti**o**n **à**; prendr**e g**arde **à; b.** remarqu**e**r; observer.
(a) băga Hori în oase cuiva v. *a băga pe cineva in sperieH.*
(a) băga fitile monter la tête **à q**n**.**
(a) băga groaza în cineva v. *a băga pe cineva în sperieii.*
(a) băga intrigi monter un**e** cabale; **o**urdir une trame.
(a) băga în aceeaşi oală mettre dans **l**e même panier/sac; **méla**n**ge**r **l**es t**orcho**n**s** a**vec les** s**e**rvi**e**ttes.
(a) băga în boală/în alte alea jeter dans d**e**s transes m**o**rte**lle**s.
(a) băga în buzunar pe cineva avoir **q**n**.** dans sa manch**e**/sa poch**e**.
(a-şi) băga în cap se mettr**e** qch. en têt**e**; **se** mont**e**r **l**a têt**e**.
(a-şi) băga în cap că... se mettre dans **là** tête/en têt**e** qu**e**…
(a) băga în nebuneli fair**e** perdre **l**a rais**o**n **à** qn.; tourn**e**b**o**ul**e**r **qn**. ***(fam.).***
(a) băga în ochi fourr**e**r **so**u**s** l**e** nez.
358
(a) băga în scamă consid**é**rer; prendre en consid**é**ration.
(a) băga în sin cacher sous. **s**a chemise.
(a) băga în viteză, *(aut*o*)* mettre les gaz ***(fam.).***
(a) băga là jgheab/la ghiozdan *(pop.)* affûte**r** ses c**r**ochets/ses cr**o**cs/ ses meu**l**es/ses tab**o**urets *(pop.);* d**é**brid**e**r **la** mar**g**oulett**e** *(arg.);* effac**e**r un plat *(pop.);* **e**mp**l**ir son sac *(pop.);* faire l**e** boudin *(pop.);* faire son **j**abot *(pop.);* mettre à la caisse d'**é**par**g**n**e** *(pop.);* ne pas laiss**e**r enroui**l**ler ses dents *(pop.);* prendre une bonn**e** ventr**é**e *(pop.);* remplir/farcir sa bedaine *(fam.);* se b**o**ucher **l**a fente *(pop.);* s**e** bou**rr**e**r l**e fanal/le flin**g**ot *(arg-);* se caler les **j**oues/les amy**g**da**l**es/les babouines *(pop.);* se caresse**r l**'an**g**oûlême *(arg.);* se charg**e**r **l**e f**l**in**go**t *(arg.);* se faire/se d**o**nn**e**r une bosse/des bosses *(arg.);* s**e g**arnir **l'e**stomac/**l**a paiis**e**/**le** ventr**e**/le coc**o** *(pop.);* s'empâter la **g**ueu**l**e *(pop.);* s'**e**mp**l**ir **l**a pans**e** *(pop.);* s'en c**oll**er dans l**e** fusi**l** *(pop.);* s'en fout**re** au ras des d**e**nts *(arg.);* s'**e**n foutr**e** plein **l**a **g**u**e**ule/**le**s gencives/le fusi**l**/**l**e burlin**gu**e *(pop.);* s'**e**n m**e**ttr**e** derrière **l**a cravat**e**; s'**e**n mettre p**le**in la **g**ueule/le sac *(pop.);* s'en mettre plein **l**a lampe/la **g**ueu**l**e/**l**a panse/**l**es babines/le buffet/le coco/la tirelire/ le **gé**si**e**r/le sac/les trous de nez *(pop.);* s'en m**e**ttre plein le cornet *(arg.);* se remplir le buffet/le bidon/le **j**abot *(pop.);*/l**e** b**o**cal *(arg.);* s**e** tap**e**r **l**a c**lo**che/le

chou/la têt**e**/la tr**o**nche *(pop.);* s**e** tap**e**r l**e** but/
le cab**e**rlot *(pop.);* se tasser qch. *(pop.);* tortiller du b**e**c *(pop.).*
(a-şi) băga minţile în cap d**e**v**e**nir raisonnab**le**.
(a-şi) băga mîinile pînă-n coate voler c**o**mme dans **u**n b**o**is; acheter **à**
la f**o**ir**e** d'empoi**g**ne; piller.
(a-şi) bâga mîna îh sîiige s'abreuver de sang.
(a) băga mîna-tt foc v. *a pune mlna-n foc.*
(a-şi) băga nasul unde nu-i fierbe oala/peste tot faire l'officieux; fourrer
son nez dans les affaires **d'autrui;** mettre/fou**r**rer son **g**rain d**e** sel; m**e**ttre/fourr**e**r son
n**e**z partout; m**e**ttre s**o**n pied dans tous lés Sou**.** li**e**rs.
(a) băga o plîngere v. *a face reclamatie.*
(a) băga pe cineva în alte alea v. *a b*ăg*a pe cineva în sperieţi.*
(a) băga pe cineva în bucluc/în încurcătură/la apă/în cofă embarquer
qn**.** dans un**e** mauvaise affaire *(fam.);* f**o**urrer/m**e**ttre qn. dans le
p**é**trin/dans le bain; m**e**ttre qn. dans d**e** beaux draps; mett**re** qn. en
jeu.
(a) băga pe cineva în chichion v. *a băga pe cineva în bucluc.*
(a) băga pe cineva în corn de capră v. *a băga pe cineva în bucluc.*
(a) băga pe cineva în draci/în năbădăi a. v. *a băga pe cineva în sperieţi;* **b.** faire
travailler qn. **s**an**s** r**é**pit.
(a) băga pe cineva în fabrica de pumni *(pop.)* v. *a bate măr pe cineva.*
(a) băga pe cineva îh groapă mettre qn. au tombeau.
(a) băga pe cineva în oală av**o**ir rais**o**n de qn.; march**e**r/pass**e**r **s**u**r le**
ventr**e à** qn.; venir **à** b**o**ut de **qn**.
(a) băga pe cineva (de viu) în mormînt mettre **qn**. au tomb**e**au.
(a) băga pe cineva în pită mettre **à** qn. **l**e pain **à** la main; donner/tailler
de la beso**g**n**e à qn**.
(a) băga pe cineva în s**eamă a.** remarquer qn.; **b.** avoir de la consid**é**ration pour qn.
(a) băga pe cineva în sperieţi/în răcori/în boală d**o**nner à qn. les tr**o**is
su**e**urs *(fam.);* donner/ficher les **j**et**o**ns à qn. *(fam.);* d**o**nner le taf
(arg.); faire dresser les cheveux sur la tête; faire fr**é**mir qn.; faire
froid dans le d**o**s de qn.; fi**ge**r le sang à qn.; flanquer la frousse à
350
qn. *(pop.):* **g**lac**e**r/**g**eler le sang *a* qn.; tourn**e**r le sang/les san**g**s à
qn. *(pop.);* f**o**utre l**e îlulm**rd**/lo** Uube/le trac/le **l**af *(arg.).*
(a) băga pe cineva în viteză aiguill**o**nner qn. *(fam.).*
(a) băga pe cineva la mititica/la răcoare/la zdup/la gros *(arg.)* b**o**ucler
q**n**. à **l**'ombr**e** *(*po*p.);* bouc**l**er un prisonnier; **e**mball**er** qn. *(arg.):*
fourrer qn. à **l**a boît**e** *(arg.):* f**o**urrer/mettre qn. au b**l**oc/ au vi**o**l**o**n
(arg.); mettre **e**n prison; mettr**e e**n taule *(pop.);* m**e**tt**re** qn. à l'**o**mbr**e**; mettre qn. au
frais *(fam.);* mettre qn. dedans *(fam.);* encager
qn. *(fam.).*
(a) băga pe cineva la **secret** v. *a băga pe cineva la mititica.*
(a) băga pe cineva mesa v. *a băga pe cineva în bucluc.*
(a) băga rufele în boală ternir le **l**inge par un mauvais blanchissage.
(a) băga spaima în oameni sem**e**r la terreur; **j**eter l'**é**pouvant**e**.
(şi-a) băgat dracul coada le diable s'en mêle.
(a) băga zizanie/vrajbă semer la zizanie.
băiat de viaţă joyeux compère/drille/lur**o**n; gai **l**uron.
(a-i) bănui cuiva *(rc-*g.*)* faire des rep**r**roch**e**s à qn.; s**e** fâch**e**r c**o**ntre qn.
bătînd din palme v. *cit ai clipi din ochi.*
(a) băut zeama clopotului v. *a da ortul popii.*
(a) bea aldămaşul b**o**ir**e l**e vin du march**é**.

(a) bea cî**t şapte** v. *a trage la măsea.*
(a) bea cupa amărăciunilor pînă la fund b**o**ir**e** l**e** cal**i**c**e j**usqu'à la **lie.**
(a) bea de unul **si**n**gur** b**o**ire en Suisse.
(a) bea din sticlii boire **à** l**a** r**ég**alad**e**.
(a) bea dintr-o înghiţitură boi**r**e d'un t**r**ait.
(a) bea în sănătatea cuiva b**o**ire **à** la sant**é** d**e q**n.**;** p**o**rt**er un verre à** la sant**é** de **qn.**
(a) bea la botezul resteului b**o**i**r**e pour **l**a s**o**if **à** venir.
(a) bea la botul calului boire **l**e c**o**up d**e** l'**é**tri**e**r.
(a-şi) bea minţile laisser **s**a **rai**s**o**n a**u** fond d'un**e** bouteil**l**e; n**o**yer sa raison dans le vin.
(a) bea paharul morţ**ii** a**.** être mort d**e** p**e**ur; êtr**e** v**e**rt de peur *(fam.);* **b.** v. *a fi pe moarte.*
(a) bea paharul pînă-n fund boi**r**e **le** calice **j**usqu'à la lie.
(a) bea pe cineva a**.** fêter qn.; b**o**ire en l'h**o**nneur de qn.; **b**. faire payer à qn. un**e** t**o**urn**é**e.
(a) bea pe nerăsuflate boire à l**o**ngs t**r**aits.
(a) bea pentru pragul uş**ii** boire aux an**ge**s; boire pour la s**o**if à venir.
(a) bea pe săturate b**o**ire à sa s**o**if; b**o**ire t**o**ut s**o**n soûl *(fam.).*
(a-şi) bea şi **cămaşa** b**o**ire **j**usqu'à sa chemise,
beat mort ivre m**o**rt.
beat tun ivr**e** m**o**rt.
(a) bea tutun *(pop.)* griller une cigarette *(fam.)j* un**e** sèche *(pop.).*
un **b**ea ţeapăn v. *a trage la măsea.*
(a) bea un păhărel *(fam.)* b**o**ire un coup de r**o**uge /un petit r**o**u**g**e; b**o**ire une pinl**e** *(fam.);* b**o**ire/prendr**e** un pot *(fam.).*
(a) bea un ţoi *(fam.)* b**o**ire une g**o**utte.
(a) bea vin de unde cîntă broasca *(fam.)* boire de **l**a f**l**otte; b**o**ire du Chât**e**au-Lap**o**mpo *(fam.),*
(a) bea T**ï**r**t**os v. *a trage la măsea.*
(a-şi) beli dinţii *(pop.)* **r**ican**e**r.
(a-şi) beli ochii *(pop.)* **é**carquiller les yeux; faire des yeux comme des soucoupes; av**o**ir les yeux qui lui font le t**o**ur de **l**a tèt**e** *(fam.);* r**o**u**l**er des cal**o**ts *(pop.).*
3C0
(a) beli pielea de pe cineva dép**o**uiller qn.
bietul de el! le pauvr**e** h**o**mme!
bietul de mine! pauvr**e** de m**o**i!
bine ai venit! s**o**yez le bienv**e**nu!
bine că... heureusement que...; i**l** est **he**u**reux** que**...**
bine ţ**i-a făcut!** fu **l**'as v**o**ulu!; tu l'as m**é**rité!
bine v-am găsit! c**o**ntent/heureux d**e** vous rev**o**ir!
bine zici! tu as rais**o**n.
(a-ş**i) birui durerea** maîtriser/d**o**miner sa d**o**uleur.
(a-ş**i) blestema triştea** *(*me.*)* maudire son sort.
blestemat să fie...! maudit s**o**it...!
bob eu bob a. v. *patin elle put in;* I**).** m**o**rceau par m**o**rceau; pièc**e** à pièce; **c**. soi**g**neusement; patiemment.
(a) bolboşa/a-ş**i boldi/bleojdi/bolova**n**i ochii** v. *a casca ochii.*
bolta cerească la v**o**û**l**e c**é**leste; la v**o**ûte du firmament; la voûte **é**th**é**r**ée**.
(a) boteza laptele/vinul baptiser/**é**tendre le lait/le vin.
botezul focului le baptême du feu.
bot gros ours ma**l lé**ch**é**.
braţ la braţ bras dessus bras dess**o**us.

bucată cu bucată m**o**rceau par m**o**rceau; pièce **à** pièce.
bucăţică ruptă i**l** est bien le fils de s**o**n père.
(a) buebisi pe cineva pe înfundate b**o**urrer qn. de coups; v. şi ***a*** *hale măr pe cineva.*
(a) bufni în rîs pouffer de rire.
(a-1) bufni pe cineva rîsul pouffer de rire.
(a) bufni şi a. trăsni pester; tempêter; fulmin**e**r.
bună idee! c'**e**st une bonne id**é**e!
bună treabă *(ir.)* la belle affaire!
bun bucuros! ravi!: enchant**é**!
bun de ş**treang** gibier de p**o**tence.
bun din fire d'un nature**l** bon.
bun la toate selle à tous ch**e**vaux.
bun sosit! s**o**yez le bienvenu!
bun şi **aprobat** lu et appr**o**uv**é**.
bun ş**i rău** t**o**ut **l**e m**o**nde; tout un chacun.
bun zdravăn sain et sauf.
(a) burduşi pe cineva v. *a bate*?? *ta> pe cineva.*
(a-şi) burduşi pîuteccle bâfrer **à** pleine **go**r**g**e/c**o**mme un p**o**urceau**; s**e calfater la gueule/le bec *(arg.);* s'en ficher plein le collet *(aig.j;* v. şi *a. băga la jgheab.*
(a-şi) burzului creasta faire **l**a r**o**u**e**; fair**e j**abot; s**e** g**o**nf**le**r d'**o**r**g**ueil: êtr**e** p**é**tri d'**o**r**g**ueil; b**o**mber le torse; être fier c**o**mme Arfaban/ c**o**mm**e u**n coq/comme un paon/c**o**mme un p**o**u/c**o**mme le m**o**utardier du pape.
butoi fără fund sac **à** vin.
c
ca acu comm**e** s**i** c'**é**tait maint**e**nant.
ca albina la roiul său petrece v. *a trăi ca în sinul lui Avram.*
ca atare a. comm**e** t**el**; **b.** par cons**é**quent; autrement dit.
ca ceî a. pourquoi?; d**a**n**s** que**l** dessein?; **b. à** que**l** pr**o**p**o**s?; **à** pr**o**pos d**e quoi?; c. à q**uo**i bo**n**?**
ca de obicei c**o**mme d'habitud**e**; comm**e à l**'accoutum**é**e.
ca de o praştie à un **je**t d**e** pi**e**r**re**.
ca din praştie à la vap**eur**; **à** tout**e** vap**e**ur/p**o**mp**e**; **à** toute allure; **à** tire-d'ai**l**e; **à** tout**e**s **j**ambes; **à** tout**e** barde *(fa*m.*)*.
ca fulgul pe apă a. dans **l**'inc**e**rtitud**e**; **b.** au hasard; **à** l'aventure; au petit bonh**e**ur; par raccroc.
cai verzi pe pereţi c**o**nt**e**s **à** dormir debout; c**o**ntes bleus/b**o**r**g**nes; c**o**nt**e**s d**e** b**o**nne f**e**mme; cont**e**s d**e** la ci**g**ogne; c**o**ntes **e**n **l**'air.
ea în palmă su**r l**e bout des doi**g**ts.
ca în turnul Babilon c'**e**st une vrai**e** tour d**e** Babel.
(a) calcula din ochi appr**é**cier/estimer/ **é**valu**e**r **à** première vue/à vu**e** d**e** n**e**z *(fam.).*
calea-valea pass**e e**ncor**e**.
calc bătută! bon d**é**barras!
cale bună! b**o**n v**o**ya**g**e!
cale de mijloc solution interm**é**diaire.
cale de o zi il y a un**e jo**urn**é**e de v**o**ya**g**e.
cale neîntoarsă voi**e** sans ret**o**ur.
cal nărăvaş cheva**l** r**é**tif.
cal rău de muscă ch**e**va**l** r**é**tif.
calul dracului *(pop.)* vieille chipie.

cam asta e tot(ul) c’**e**st à peu près t**o**ut.
cam aşa à peu près ainsi.
ca-n brînză comm**e** dans du beurre.
(a) candida. Ia un post être candidat à un poste.
ca nealtădată comm**e** **j**amais.
ca nealtul c**o**mm**e** pas un; comme nul autr**e**.
ca nelumea c**o**ntraire au bon sens.
ca oamenii c**o**nvenablement; **r**ais**o**nnablement.
ca omul c**o**mm**e** tout un chacun.
ca o nălucă c**o**mme un **é**c**l**air.
ca o Sfîrleazu vite; rapidement; v. şi *c’a ai clipi din ochi.*
ca pămîntul terreux; livide; blême.
cap de acuzare chef d’accusation.
WZ
cap d**e fag** imb**é**cile; crétin.
cap de rînd chef d**e** fi**le**.
cap de tigvă imb**é**cile; cr**é**tin.
ca pe apă c**o**uramm**e**nt.
(a) capitula fără condiţii capituler sans c**o**nditi**o**ns.
cap la cap b**o**ut à b**o**ut.
ca prin farmec c**o**mme par enchantement; tout à coup.
ca prin vis comm**e** en rêv**e**.
cap sau pajură pil**e** ou fac**e**.
cap sec tèt**e** de linotte; crân**e** d**e** piaf *(pop.).*
cap sucit esprit d**e** travers.
cap tăiat il est bien **l**e fils de son père.
care e acolo? —om bun! *(pop.)* qui va là? – ami!
care mal dé café à l’envi; **à** qui mi**e**ux mi**e**ux.
care pe care? qui au**r**a **l**e dessus?; **à** qui **l**a victoire?
care va să zică par cons**é**quent; autrement dit.
ca roua tendr**e** comm**e** **(l**a**)** ros**ée**.
carte de Căpătîi livr**e** d**e** chevet.
ca sardelele serr**é**s comm**e** des haren**g**s.
ca să mă exprim astfel pour ainsi dir**e**; comm**e** qui dirait*;* **ca să-mi treacă de ui’ît** pour faire passer **l**e temps.
casă-n doi pereţi maria**g**e malheur**e**ux.
ca să nu lungim vorba bref; en bref.
ca să vezi! a. quel**le** id**é**e!; **b.** n**e** t**e** le disais-**j**e?
ca să zic aşa p**o**ur ainsi dire; c**o**mme qui dirait.
ca sita là cu**mătră** très souvent.
ca şi de mêm**e** que; **to**ut comme.
ca şi cînd a ieşit din ou propr**e** comm**e** un sou n**e**uf.
ca şi cînd ai pune-o la perete c’est un cautère/un **e**mplâtr**e** sur une **j**ambe de bois.
ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat comm**e** si de ri**e**n n’**é**tait.
că şi cum té-ar pişcă un purice presqu**e** insensib**l**ement.
ca un singur om comme un seul homm**e**.
ca un trup fără suflet c’**e**st comme un corps sans âm**e**.
ca untul facil**e**ment; sans **e**ff**o**rt.
caută-mă pe-afarâ a**ll**ez voir dehors si **j**’y suis; v. şi *şterge-o!*
caută pe altul! à d’autres!; port**e**z v**o**s coqui**ll**es ailleurs!; a**l**lons d**o**nc!; bah! tu n**e** voudrais pas!
caz de forţă majoră cas d**e** f**o**rce ma**je**ure.

că bine zici vous av**e**z parfaitem**e**nt raison.
(a) cădea alivanta t**o**mber **l**a tête **l**a pr**e**mièr**e**.
(a) cădea bine tomber **à** p**ic.**
(a) cădea ca musca-n lapte arriver/venir comme un cheveu/des cheveux sur la soupe; arriver/t**o**mber/v**e**nir comme un chien dans un j**e**u de quilles.
(a) cădea ca o pară coaptă mourir sans s**o**uffrir.
(a) cădea cît e de lung s'**é**taler/t**o**mb**e**r de tout s**o**n l**o**ng *(fam.);* tomber de t**o**ute sa hauteur.
(a) cădea cu brio a. *(despre spectacole)* tomb**e**r à plat; faire un bide/ un four; **b**. *(la examene)* se faire reca**l**er *(fam.).*
(a-i) cădea cu drag tomb**e**r amoureux; s**e** prendre d'am**o**ur.
(a-i) cădea cuiva cu tronc la inimă *(fam.)* avoir **le** coup de foudr**e**.
(a-i) cădea cuiva greu se sentir vex**é**/bless**é**.
(a-i) eădea cuiva ouşorul v. *a fi văzut lupul.*
363
(a-i) cădea cuiva un Tăi de pe oclii a. c**o**mmencer à voir c**l**air/à c**o**mprendre; **b**. retr**o**uver sa vivacité.
(a) cădea de acord t**o**mb**e**r/se mettre d'acc**o**rd; s**e** donn**e**r le m**o**t.
(a) cădea de-a pluta s'étaler/tomb**e**r de t**o**ut son **lo**n**g** *(fum.);* tomb**e**r de toute sa hauteur.
(a) cădea de fraier *(fam.)* être le dind**o**n de la farce.
(a) cădea de somn tomb**er** de sommeil.
(a) cădea de sus *(fig.)* t**o**mber de t**o**ute sa hauteur.
(a) cădea din lac în puţ tomber de la p**o**êle sur la brais**e**; tomber d**e** Charybd**e e**n Scylla.
(a) cădea din picioare de oboseală t**o**mber de fati**g**ue; v. şi *a fi frtnl de oboseală.*
(a) cădea din pod t**o**mber des mus.
(a) cădea dintr-o extremă în alta aller/chan**g**er/passer du blanc au noir; aller du **g**renier à la cave, de la cav**e a**u grenier; d**i**r**e** tantôt blanc, tantôt noir.
(a-i) cădea fisa *(fam.)* êtr**e** b**r**anché.
(a-i) cădea fisa cu întîiziere *(fam.)* avoir **l**'esprit d**e** l'**e**sca**l**ier.
(a) cădea grămadă s'écrou**le**r.
(a) cădea în braţele cuiva t**o**mber/se **j**eter dans les bras de qn.
(a) cădea în cap *(fam.)* t**o**mber sur l**e** cassis *(arg.).*
(a) cădea în competenţa cuiva entrer dans les c**o**mp**é**tences d**e** qn.
(a) cădea în cursă/în capcană c**o**uper dans le pont; c**o**uper dedans; d**o**nner dans le panneau/le piè**g**e; d**o**nner tête baiss**ée** dans qeli.; être fait c**o**mme un rai: être pris au piè**g**e; **g**ober le m**o**rceau/l'hameçon; m**o**rdre à l'appât/à l'hameç**o**n; se brûlera la chandelle; se laisser prendre (à Tânj**e**au); t**o**mber; dans la nasse/le panneau, le piège; tomber/être dans le lacs; tomber dans un piè**g**e.
(a) cădea în darul beţiei s'adonner à la boiss**o**n.
(a) cădea în desuetudine t**o**mber en désu**é**tude.
(a) cădea în dizgraţie t**o**mber en dis**g**râce.
(a**) cădea în d**oa**g**a **copiilor/copilăriei** t**o**mber en **e**nfance; tomber dans le radota**ge**.
(a) cădea în genunchi t**o**mber à **g**enoux.
(a) cădea în go**l**/a **se prăbuşi** *(despre avioane)* descendr**e** en f**e**uill**e** mort**e**.
(a) cădea în laţ v. *a codea în cursă/in capcană.*
(a) cădea în gheara/pe mîna cuiva v. *a începea pe minajin gheara cuiva.*

(a) cădea în nas d**o**nner du nez en terre; ramasser une bûche/une gamelle/un gadin/une pelle *(fam.).*
(a) cădea în păcat commettre un p**é**ch**é**/un m**é**fait.
(a) cădea în picioare *(fi*g.*)* il est comme un chat qui tomb**e** tou**jo**urs sur ses pieds; ret**o**mber sur ses pi**e**ds/pattes.
(a) cădea în pruncie tomber en enfance; tomber dans **le** radota**g**e.
(a) cădea în s**pinarea cuiva** êtr**e à** char**g**e **à** qn.
(a) cădea în transă **e**nt**r**er **e**n transe.
(a) cădea într-o ambuscadă tomber dans une **e**mbuscade.
(a) cădea în uitare êtr**e** v**oué** à l'oubli; t**o**mber dans l'oubli.
(a) cădea în vină se rendre c**o**upable.
(a) cădea la boală t**o**urner malad**e**.
(a) cădea la examen se faire recaler *(fa*? *n.)*/ramasser *(pop.).*
(a) cădea la învoială se d**o**nner le m**o**t; t**o**mber/se mettre d'accord.
(a) cădea la pace se r**é**concilier.
(a) cădea la pat pr**e**nd**re** le lit; s'aliter.
(a) cădea la păniînt în faţa cuiva v. *a cădea la picioarele* ***cuiva.***
364
(a**) cădea** i**a picioarele cuiva** t**o**mb**e**r aux **g**en**o**ux/aux pi**e**ds de <jn. *(fam.).*
(a) cădea la pieptul cuiva tomber**/**s**e je**t**er** dans les bras de qn.
(a) cădea la **poalele cuiva** se pr**o**sterner devant qn.; t**o**mb**e**r aux genoux/aux pieds d**e** qn. *(fam.).*
(a) cădea lat (mort) t**o**mber raide mort,
(a) **cădea** la **zăcere** tomber malade.
(a) cădea mototol s'affaiss**e**r.
(a-i) cădea părul paumer/perdre ses plumes *(pop.);* se déplumer *(pop.).*
(a) cădea pe capul cuiva se **j**eter à la fête de qn.; t**o**mb**e**r sur les bras de qn.
(a) cădea pe cîmpul de bătaie mourir/tomber au champ d'h**o**nneur; mouri**r** au feu: tomb**e**r sur le champ de bataille.
(a) cădea pe gînduri se p**lo**ng**er** dans ses pens**ée**s.
(a**) cădea pe mîna cuiva** v. *a încăpea pe mtnajin gheara cuiva.*
(al **cădea p**e **spate** t**o**mber les quatre fers **e**n **l**'air *(pop.).*
(a) cădea polog t**o**mber de t**o**ute sa hauteur; s'**é**taler/t**o**mb**e**r de tout s**o**n **lo**n**g** *(fam.).*
(a) cădea pradă êtr**e** en pr**o**ie à.
(a) cădea sub prevederile legii tomb**e**r s**o**us le c**o**up de la l**o**i.
(a-i) cădea un dinte p**e**rdre une dent.
(a**) cădea victimă** être victime de.
că doară n-o **curge sînge** il n'y aura pas mort d'homm**e**.
că drept z**ici** v**o**us avez parfaitement rais**o**n.
(a) călări pe deşelate m**o**nter à cru.
călătorie sprîn**cenalâ!** b**o**n d**é**ba**r**ras!
(a) călători pe blat *(fam.)* v**o**ya**g**er à l'**o**eil/en lapin.
(a**) călca alături cu drumul** *(fam.)* **a.** d**o**nner un c**o**up d**e** canif dans **l**e contrat *(fam.);* **b.** s'**é**carter de la li**g**ne dr**o**ite/de la b**o**nne voie.
(a) călca apăsat march**er** d'un pas p**e**sant,
(a) călca consemnul forcer la c**o**nsi**g**n**e**.
(a) călca cu dreplul partir du pied droit; prendre un bon départi; man**g**er son pain blanc le premi**e**r.
(a) călca cu **stîngul** partir du pied gauch**e**; partir d'un mauvais pas; prendre un mauvais départ.
(a-şi) călca cuvîntul manquer à sa parole; fausser sa parole; avoir deux

pa**ro**les; fair**e** faux bond.
(a) călca drept *(fig.)* marcher droit.
(a) călca greu marche**r** pesamment.
(a-1**) calfa liotii** être cambri**o**l**é**.
(a) călca în piatră seacă v. *a avea ghinion.*
(a) călca în picioare *(fig.)* f**o**ul**e**r aux pieds.
(a) călca în **străchini** mettr**e l**es pieds dans les plats; être comme un **é**l**é**phant dans un ma**g**asin de p**o**rcelaine.
(a-şi) călca jurămîutul se pa**rj**urer; vi**o**ler s**o**n serm**e**nt.
(a) călca legea enfr**e**indre/trans**g**resser la l**o**i.
(a-1) călca **nevoia** être press**é** pa**r le** bes**o**in.
(a) călc**a pe cineva în picioare** d**é**l ru ire/an éan tir/ruin**e**r qn.
(a) călca **pe cineva pe bătătură/pe eoadă/pe picior** *(pop.)* casse**r** l**e**s pieds/les noisettes/les **o**rteils à qn.; marcher su**r l**e(s) piedfs) de qn.
(a) călca pe cineva pe colţul/la coada işlicului attaquer qn. au d**é**faut d**e** la cuirasse; attaquer qn. par s**o**n p**o**int faible; t**o**ucher qn. au vil'.
(a**) călca pe cineva pe nervi** d**o**nner sur les nerfs àqn.; port**e**r sur Ies nerfs/sur le système; taper sur les nerfs; tape**r** sur le syst**è**m**e** *(pop.);* caval**e**r su**r** l**e** système *(pop.);* v. şi *a scoate pe cineva din sările.*
365

(**a**) **călca pe iarbă verde** *(flg.)* être sûr de s**o**n c**o**up; **j**ouer à c**o**up/à **j**eu *I* sûr; **jo**uer gagnant.
(a-şî) călca pe inimă agir à contre-cœur.
(a) călca pe jeratic se f**o**urrer dans le p**é**trin; se mettre le d**oi**g**t** entre deux pierres.
(a) călca pe ouă *(fl*g.*)* av**o**ir l'air de marcher sur des œufs.
(a) călca peste cadavre marcher/passer sur l**e** corps/le ventre d**e** qn.
(a) călea pe urmele cuivà v. *a merge pe urmele cuiva.*
(a) călca popeşte v. *a-şi da aere.*
(a-şi) călca principiile marcher sur ses princip**e**s.
(a) călca stfîmb *(fi*g.*)* s'**é**carter de la li**g**ne droite/de la b**o**nne **vo**i**e,**
(a) călca şarpele pe coadă offenser un homme m**é**chant.
(a) călca uşor marcher d'un pas l**ég**er.
călcîiul lui Aliile l**e** tal**o**n d'Achill**e**.
(a) căpăta aripi *(fi*g.*)* vole**r** de ses pr**o**pres ai**le**s.
(ă) căpăta deprinderi proaste prendre de mauvais p**l**is,
(a) căpăta experienţă gagn**er** de **l**'exp**é**ri**e**nce.
(a) căpăta îndemînare attraper **l**e coup.
(a) căpăta o bătaie bună/zdravănă/sănătoasă v. *a incasa o chelfăneală/ o mamă de bălaiejo sfintă de bălaie.*
(a) căpăta o deprindere contract**e**r un**e** habitude.
(a) căpăta permisiunea de a... obtenir la p**e**rmissi**o**n de...
(a) căpăta viaţă pr**e**ndre c**o**rps.
(a) căptuşi pe cineva attraper/pinc**e**r **q**n**.**
(a) căra apă cu ciurul remplir l**e** t**o**nn**e**au d**e**s Dânaïd**e**s.
(a) căra apă la Hntînă/la rîu/Ia puţ port**e**r **(**de**) l'e**au **à l**a rivière/à **l**a mer.
(à) căra cuiva (la) pumni/palme v. *a bale măr pe cineva.*
(a) căra pietre la munte porter (d**e**) l'eau à **l**a rivière/à **l**a m**e**r.
(a) căra soarele cu oborocul porter (de) l'eau à la rivière/à la m**e**r.
(a) căsca cît îl ţine gura bâill**e**r à s**e** d**é**croch**e**r la mâchoire; bâiller

comm**e** une carp**e**/une huître.
(a) căsca gura bay**er** alix corneilles; **g**ob**er** des/les m**o**uches.
(a) căsca gura cît ocniţa ouvrir la bouch**e** comme un fou**r**; **ou**vri**r** un**e** bouché comme **l**e m**é**tro.
(a) căsca giu-a/ochii la vitrine *(fam.)* fair**e** d**u** lèch**e**-vitrines/du lèchecarreaux; l**é**cher **l**es vitrines.
(a) căsca oebii avoi**r** les y**e**ux qui lui **f**o**nt le** tou**r** d**e la tê**te ***(fam.);*** **é**carquiller l**e**s yeiix; fair**e** d**e**s yeux comme des soucoupes; rouler d**e**s calots *(pop.).*
(a) căsca o gură cît o şură ouvrir **la** bouch**e** comm**e** un four; ouvrir un**e** bouch**e** comme **le** m**é**tro.
(a) căsca să-i trosnească fălcile bâill**e**r **à se** d**é**cr**o**che**r la mâ**c**h**oire**; bâille**r** comme un**e** carpe/un**e** huître.
(a) căsca uşa entrouvri**r** la po**rt**e.
(a-i) căşuna cuiva să avoi**r e**nvi**e** de.
(a-i căşuna pe cineva a. prendr**e** qn. **à** parti**e**; **s'e**n p**re**ndr**e à qri**.**; b. se r**uer sur qn.
(a) căuta acul în carul cu fîn cher**c**h**e**r **une** aiguill**e**/une **é**pingl**e** clans un**e** botte de foin.
(a) căuta adăpost chercher asile.
(a) căuta cearta cu luminarea aprinsă n**e r**êv**o**r/n'aime**r**/ne cherch**e**r/ne souhaiter/ne demander qu**e** plai**e**s **e**t boss**e**s.
366
(a) căuta ceartâ/princinâ chercher castille; chercher des patins *(pop.);* chercher n**o**ise/qu**e**rell**e** à cpi.; faire des p**o**intes à qn.; ne **r**ève**r**/n'aimer/ne ch**e**rcher/ne s**o**uhaiter/n**e** demande**r** que plaies **e**t b**o**sses; cherch**e**r du rif/du suif *(arg.);* fair**e** du rifi. fi *(arg.);* fure**r** du pet *(arg.);* rifl**e**r *(arg.).*
(a) căuta chichiţe v. *a căuta ceartă)'pricină.*
(a) căuta chip cherch**e**r les m**o**yens d**e**.
(a) căuta coada prepeliţei faire de **l**a bouilli**e** pour les chats; faire le zouave; passer son temps à enfiler des perles; s'amus**e**r à la ba**g**atelle/à la moutarde.
(a-i) căuta cuiva în coarne s**oig**n**e**r qn. aux petits **oig**nons; faire la v**olo**nt**é** de qn.; accomplir le souhait de qn.; **e**xauc**e**r l**e**s vœux de qn.; **jouer l**e **j**eu d**e** qn.; bichonner qn. *(fam.).*
(a-i) căuta cuiva în obraz t**é**moigner du **re**spect **à l'ég**ard de qn./**e**nvers qn.
(a-i) căuta cuiva păcate în/cu rnîndălaci v. *a căuta ceartă]'pricină.*
(a-şi) căuta de **drum** v. *a-şi vedea de treabă.*
(a) căuta de lucru ch**e**rcher d**e l**'emploi/un **e**mploi.
(a-şi) căuta de sănătate soi**g**n**e**r sa sant**é**; s**e** soign**e**r.
(a) căuta din ochi/din priviri pe cineva ch**e**rcher qn. du r**eg**ard.
(a) căuta iepuri în bis**erică** v. *a pierde vremea.*
(a) căuta în stele lir**e l**'av**e**nir dans les **é**toil**e**s.
(a) căuta la obrazul cuiva t**é**m**o**i**g**ner du **re**sp**e**ct à l'**ég**ard de qn./envers qn.
(a) căuta lapte de bou v. *a pierde vremea.*
(a) căuta nod în papură cherch**e**r des cross**e**s à qn.; ch**e**rch**e**r d**e**s p**o**ux/ des puc**e**s; ch**er**cher la petit**e** bêt**e**; cherch**e**r midi à quatorze heures; cherch**e**r un poi**l** sur d**e**s œufs.
(a-şi) căuta obiel**e**le v. *a-şi vedea de treabă.*
(a) căuta păduchi în capul altuia s'occup**e**r d**e**s d**é**fauts d'autrui.
(a) căuta pe cineva/ceva ca iarba de leac ch**e**rcher qn./qch. fi**é**vreusem**e**nt, partou**t**.

(a) căuta pe cineva cu ochii cher**c**her qn. du re**g**ard.
(a) căuta pe de-a rîndul chercher partout.
(a căuta pe dracul se fourre**r** dans l**e** p**é**trin; se mettre l**e** doigt entre d**e**ux pierres.
(a) căuta peri în palmă v. *a pierde vremea.*
(a) căuta pete-n soare ch**e**rcher d**e**s tach**e**s dans le soleil.
(a) căuta pieziş regard**e**r d**e** travers.
(a) căuta rîcă/gîţă v. *a căuta ceartă/pricină.*
(a) căuta să intre pe sub pielea cuiva s'insinuer dans l**e**s b**o**nnes **g**râces/ dans **la** confianc**e de** qn.
(a) căuta sămînţă de vorbă chercher d**e**s p**r**étextes **à** dispu**t**e.
(a) căuta vreme cu prilej ch**e**rcher l**e** m**o**ment opportun.
(a) căuta ziua de ieri v. *a umbla creanga.*
ce-a căutat a găsit il n**e** l'aura pas vol**é**.
ceafă grasă/groasă *(fig.)* **a.** riche; **b.** mal**l**appris; g**o**u**j**at.
ce-ai căutat ai găsit t**u** l'auras vou**l**u; tu n**e** l'as pas v**o**l**é**.
ce-ai căzut pc gînduri *m* baba între sçîaduri? pourquoi es-tu rêv**e**u**r**?; à **qu**o**i** p**e**nses-tu ***1***
ce ai de gîndî qu'**e**st-ce que tu c**o**mptes faire?
ce-ai fi făcut în locul meu? qu'auri**e**z-v**o**us fait, à ma plac**e**?
ce-am avut şi **ce-am pierdut** v. *nici nu-mi plouă, nici nu-mi ninge.*
ce am eu dc-acolo? qu'est-ce que **j**'y ga**g**ne?
367
ee-am «is eu'} ne v**o**us **l**'ai-**j**e pas dit?
ce are a face? a**.** qu'importe?; **b**. quel rapp**o**rt y a-t-il entre…?
ce cauţi aici? qu**e** venez-vous faire là?
ce ciorile… qu**e** diable…
(a) ceda ispitei succomber à la t**e**ntation.
(a) ceda pasul** c**é**der le pas.
ce dracu! que diable!
ce oî qu'est-ce qu'i**l** y a?; qu'y a-t-il?
ceea lume l'autr**e** mond**e**.
ce e rău în asta? qu**el** mal y a-t-i**l** à cela?
ce faceî! qu**o**i?; v. şi *asta-i bun*a!
ce folos? à quoi **l**ion?
ce lira m poartă? qu'**e**st-c**e** qu'i**l** fric**o**t**e**?; qu'**e**st-ce qu'i**l** manigance?
ce i-a plesnit prin minte? qu'est-ce qu'il a ima**g**in**é**?
ce idiot! r**eg**ardez-m**o**i cet idi**o**t!; tu parles d'un idi**o**t! *(pop.).*
ce-i drept a**u** fait; en **e**ffet; i**l** faut le dire.
cc-i în **gu**şă ş**i-n căpuşă** êtr**e** tout d'un**e** pièc**e**.
ce-i mai rău e că… qui pis est…
ce importanţă are? qu'**e**st-c**e** que cela p**e**ut faire?
cei rămaşi în **viaţă** les survivants.
c**e i** s-a **năzărit?** quelle mouch**e** l'a piqu**é**?
c**e înseamnă asta?** qu'est-c**e** que cela veut dire?; qu'est-ce à dire?
cel d**e pe comoară** l**e** d**é**mon; le diable.
cele pămînteşti les choses de c**e** monde.
cel mult tout au plus.
cel puţin au m**o**ins; du moins.
ce mai atîta vorbă? trêve d**e** parol**e**s/d**e** bavarda**g**e; brisons-**l**à.
c**e mai calea-valea** bref; v**e**nons au fait; v. si *ce mai alita vorbă?*
ce mai faci? comment ça va?; que devi**e**ns-tu?; quelles b**o**nnes n**o**uvel**l**es?
c**e mai încoace (şi) încolo** bref; venons au fait.

ce mai la deal la vale bref; ven**o**ns au fait.
ce **mai noul** qu**o**i de neuf?
ce **mai procopseală!** la belle affaire!
ce mai stai? qu'attends-tu?
ce **mai treabă!** la belle affaire!
ce mai tura-vura trêv**e** de par**o**les/de bavarda**g**e; brisons-là.
ce **mai vestc-po veste?** quoi de n**e**uf?
ce mă costă?! p**our** ce que cela m**e** coût**e**!
ce mi-e una, c**e mi-e alta** v. *e toi una.*
ce-mi pasă?! que m'import**e**!; qu'est-c**e** que cela m**e** fait?!
cc-Hii trebuie mie asta?! qu'ai-**j**c à faire de ce**l**a?!
ce **mutră!** qu**e**l drôl**e** de pist**o**l**e**t!
ce **nătărău/neghiob!** ce qu'il peut être nouille!; quelle n**o**ix!
ce noroc pe mine! quelle chance!; quell**e** aubain**e** p**o**ur moi!
c**e**-**o s**ă **iasă din asta?** que va-t-i**l e**n sortir?
ce **pacoste!** quelle tuile!
ce **plictiseală!** quelle ba**r**b**e**!
ce **pot să lac pentru dv.î** que puis-**je** faire pou**r** v**o**us?; qu'y a-t-il pour votr**e** s**er**vic**e**? *(fam.).*
(a) cere adăpost demander asile.
(a) cere ajutor de la cineva implorer le sec**o**u**r**s d**e** qn.
(a) cere avizul cuiva p**r**endre l'avis de qn.
(a) cere cît dracul pe **tată-său** demander un prix **e**xo**r**bitant.
368
a) **cere cuvîntul** demander la par**o**le.
In**) cere daune** demander des d**o**mma**g**es-int**é**rêts.
Ia) cere de mîncare demander à man**g**er.
ia) cere de nevastă demander la main d'une femme; demander **en** A maria**g**e.
(to**) cere de poma**n**ă** demander **l**'aumôn**e**.
(n-şi) cere dreptul r**é**clam**e**r s**o**n dû.
(a) cere iertare battre sa cotilpe; demander pardon; fair**e** amende h**o**norable; se frapper la p**o**itrine.
(a) cere îndurare demander g**r**âce/merci/quartier; crier **g**râce; demand**e**r l'aman/la vie.
(a) cere în căsătorie demander en maria**g**e.
(a) cere îngăduinţă crier **g**râce; demander **g**râce /merci /quartier**.**
(a) cere lapte de la o vacă stearpă demander la lun**e**.
(a) cere lină de la broască demander **l**a **l**un**e**.
(a) cere luna demander la lune.
(a) cere niîna unei femei demander la main d'une femme; demander en maria**g**e.
(a-şi) cere partea réclamer son dû.
(a) cere pe dracul şi pe taiă-său demander un prix **e**x**o**rbitant.
(a) cere satisfacţie demander/r**é**clamer satisfaction.
(a) cere scuze faire ses excuses: présent**e**r des **e**xcuses.
(a) cere socoteală demander rais**o**n: demander c**o**mpt**e à** qn.
(a) cere soroc demander un délai/un sursis.
(a) cere stele fripte din cer şi smochine rupte din pomii Rusalimului demand**e**r la lune.
(a) cere voie demander la p**er**missi**o**n.
(a) cerne pe cineva prin ciur şi prin dîrmou v. *a vorbi de rău pe cineva.*
ce rost are? à quoi bon?

ce rost are el aici? que vi**e**nt-i**l** fai**r**e ici?
ce rost au toale astea? à qu**o**i rime t**o**ut cela?
certificat de bună purtare certificat de b**o**nnes vie et mœurs.
ce s-a întîmplat? qu'est-ce qui est arrivé?
ce să **mai vorbim!** finiss**o**ns-en!; bris**o**ns-là!
ec s**ă mă** ş**tiu faceî** c**o**mment m'y prendre?
ce s**ă spun mai mult»** que vous dirai-**j**e de pins?
te s**e mai aude?** qu**o**i de neuf?
ce sens are asta? à qu**o**i cela **r**ime-**l**-il?
ce stai de vorbeşti? qu**e** dites-vous là?; de qu**o**i parlez-v**o**us?
ce strică? quel ma**l** y a-t-il à cela?
ce strie eu? en qu**o**i suis-**j**e fautif?
ce te-a apucat? quelle m**o**uche t'a piqu**é**?; qu'est-ce qui t**'a** pris?/v**o**us p**r**end? sur quelle herbe av**e**z-vous ma**r**ch**é**?
ce te doare? qu'est-c**e** qui n**e** va pas?
ce te interesează? c**e** ne sont pas tes **o**i**g**nons.
ce te miră? qu'y a-t-i**l** de curi**e**ux à c**e**la?
ce tot cînţi acolo? qu'est-c**e** que tu racontes?
ce tot moşeşti acolo? *(fam.)* qu'est-ce qu**e** tu fiches là?
ce treabă am eu? qu'est-ce qu**e** c**e**la m**e** fait?; cela ne me re**g**ard**e** pas.
ce ţi-a venit? v. c*e te-a apurai?*
eeva nu e în regulă il y a qch. qui cl**o**che.
ce vînt te aduce? que**l** (hou) vent v**o**us amèn**e**?
ce vrei de la mine? que **m**e voulez-vous?
369
24

ce vrei să spui cu asta? comment **l**'ent**e**nd**e**z-vous?; o**ù** voulez-vous **en** venir?; qu'est-c**e à** dire? **/**
ce zi avem azi? quel **j**ou**r** somm**e**s-nous au**j**ourd'hui? **I**
ce zici? eh bi**e**n! qu'**e**st-ce qu**e** yous **e**n pensez?
ec zor ai? qu**e** t'impo**r**t**e**?; qu'est-c**e** que ce**l**a te **f**ai**t? /**
chef la toartă *(fam.)* n**o**c**e**; **ri**pai**lle.**
(a-şi) cheltui biş**tarii** *(arg.)* descendr**e** son p**èze.**
(a) cheltui gros d**é**p**e**ns**e**r sans c**o**mpt**e**r.
(a) cheltui nebuneşte v. *a arunca banii pe fereastra.*
(a) chema ca martor pr**e**ndr**e à** t**é**moin.
(a) chema în ajutor appel**e**r au secours/en aid**e**.
(a) chema la ordine rappeler **à** l'ordre.
(a) chema pe cineva la răspundere demander compt**e à qn.; ** rendre **qn.** responsabl**e**.
(a) chema pe nume appe**l**er par s**o**n **n**o**m**.
(a) chema sub arme/sub drapél appe**l**er sous l**e**s drap**e**aux; faire des recru**e**s.
chiar aşa de prost mă crezi? m**e** prenez-vous pour un idiot?
chiar de Ia început d**e**/au prim**e** abord; dès le d**é**but; d'embl**ée**.
chilipir de frasin avanta**ge** faib**l**e/insi**g**nifiant.
cine ar – fi crezut? qu**i l**'aurait/Peût dit?
cine ce treabă areî c**el**a n**e rega**rd**e** personn**e**.
cine-i ca cl? il n'y **e**n a pas d**e**ux comme lu**i.**
cine strică? à qu**i** la faute?
cine ştie! sait-on **j**amais!
cine ştie pe unde îi sticlesc ochii qu**i** sait o**ù** i**l se** t**ro**u**ve et** comment i**l** vit.

cine te crede? à d’autr**e**s!
cinstea mîţei la oala cu smîntînă avoir cass**é** son sabot; dans**e**r **l**a branl**e** du l**o**up; dir**e** adieu **à l**a v**er**tu *(ir.);* fair**e le** saut.
(a) ciocni un pahar trinque**r**.
circulă zvonul le bruit court.
(a-1) citi cuiva buchiile dir**e à** qn. ses quatr**e** v**é**rit**é**s; n**e** pas mâch**er** s**e**s mots/une chos**e**; n**e** pas **e**nvoy**e**r dire qch. ***(fam.).***
(a) citi gîndurile cuiva d**e**vine**r la** p**e**ns**é**e d**e qn**.
(a) citi în palmă lir**e l**es **l**ig**ne**s d**e l**a main.
(a) citi printre rînduri lir**e e**n fi**ligr**ane; lir**e** entr**e** l**e**s li**g**nes.
ciudat neam de om un drô**le** d**e** corps/de paroissien/de pistolet.
(a) ciuli urechile dr**ess**er/t**e**ndr**e l**’or**e**ill**e**/les orei**lle**s.
(a) ciupi la cîntar *(fam.)* fil**er le** c**o**up d**e** pouc**e** ***(arg.).***
(a) ciurui cu gloanţe crib**l**er d**e** bal**le**s.
cînd eu gîndul nu y**isezi/gîndeşti** quand **o**n s’y att**e**nd **le** moins.
cînd era bunica fată v. *de cînd eu moş Adam.*
cînd era tetea flăcău *(pop.),* v. *de c*? *nd* ***eu*** *moş Adam.*
cînd gaură în apă s**e va putea face** quand les pou**l**es auront des dents.
cînd îi abate quand **ç**a **l**ui pr**e**nd; quand l’envie lui **e**n vi**e**nt.
cînd lupii cu mielul împreună vor paşte şi leul cu boul împreună vor mînca quand les p**o**u**l**es auront **des** d**e**nts.
cînd mi-o creşte iarbă-n barbă quand les poules auront d**e**s dents.
cînd mi-oi vedea ceafa jamais, au **g**rand **j**amais; **j**amais d**e l**a vie.
cînd n-o avea. cîn**d n-o pntea şi după moarte** v. *la pastele cailor.*
cînd o da din piatră lapte quand les poules auront des dents.
cînd o face broasca păr quand les poules au**ro**nt des d**e**nts,
370
Vîn**d o face plopu pere** ş**l răchita** mi**cşu**n**e**l**e** quand les poules au**ro**nt des
\ dents..
clfl**d o** prinde m**i**t» **peşte** ş**i** coada ta u**r**s **o cre**ş**te** quand les p**o**ules aur**o**nt des dents.
cînd or înflori căpşunile iama qua**n**d **l**es pou**l**es aur**o**nt des dents.
eîn**d s-à** lipi **cerul de p**ă**m**îri**t** quand **l**es p**o**ules aur**o**nt des dents.
eîn**d se băteau ur**şii î**n coadă** v. *de cînd cu moş Âdam.*
c**î**ri**d** se **crapă de ziuă** à/dès **l**’aube; a la p**o**int**e** du **j**our; au chant du coq; au p**e**tit **j**our; quah’d **les** chats s**e**ront chauss**é**s.
cî**nd se iveşte** ocaz**i**a l**o**rsqu**e** l’**o**ccasi**o**n s’**e**n pr**é**s**e**nt**e**.
cî**nd** s**e** î**n**gî**n**ă z**iu**a c**u noaptea** a. v. *ln zorii zilei;* **b**. v. *pe înserate.*
cîn**d** s**e v**a **împrieteni** ş**o**arecele c**u p**isica quand les p**o**ules aur**o**nt d**e**s dents.
cîn**d** şi cî**nd** d**e** temps **e**n t**e**mps; d**e** t**e**mps à aut**re**.
cî**n**d **t**e **apucă, mult t**e fitieï ce**l**a t**e** pr**e**nd s**o**uvent?
cînd **unul,** cîric**f celălalt** tantôt **l**’un, tantôt **l**’autre.
cînd va **face spinul barbă** quand **l**es poules auront des dents.
cî**nd** v**o**i **secera** sc**u**m**p**ia **j**amais, aii **g**rand jamais; **j**amais d**e** la vie.
cî**nd vor zbura b**i**vo**lii quand **l**es pou**l**es au**ro**nt des dents.
(a-şi) cînta cî**nt**ec**u**l raconter s**e**s m**é**sav**e**ntures.
(a) cînta cuc**u**l c**ui**va v. *a-i merge bine.*
(a) cînta c**ucur**igu î**n** c**a**să c’**e**st **el**l**e** qui port**e** la cu**l**ott**e**.
(a) cînta c**u fluierele** *(pop.)* s**e** pe**l**otonner.
(a-i) cî**nt**a **cuiva a**l**elu**ia a. **e**nt**e**rr**e**r qn.; **b. e**n finir avec qn.
(a**) cînta** c**ui**v**a** î**n** s**tru**nă abond**e**r dans l**e** sens d**e** qn.; fair**e** le **j**eu d**e** qn.; **g**ratt**e**r qn. par où il **l**ui d**é**mang**e**.

(a) cîn**t**a c**ui**v**a** **o**sanal**e** chant**e**r **les** louan**g**es d**e** qn.; v. **şi** *a ridica pe cine*va *în slăvi.*
(a-i**)** cîn**t**a c**ui**v**a** s**t**icl**e**ţii î**n** ca**p** v. *a fi într-o ureche.*
(a-i) cînta greierul în **sobă** v. *a fi înlr-o ureche.*
(a) cî**nt**a **mereu** ac**e**laşi cî**nte**c *v. a o ţine una şi bună.*
cîntă gă**i**na în ca**să** c'**e**st **el**l**e** qui port**e** **l**a culott**e**.
(a) cîntări a**v**an**t**aj**ele** şi **dezavantajele** p**es**e**r** **le** pour **e**t **le** contré; retourner sous tous **les** ang**l**es; tourn**e**r **e**t r**e**tourner.
(a) cîntări pe cineva din ochi **j**au**g**er qn. d'un coup d'oei**l**.
(a**)** c**în**t**ă**ri şa**n**sele pes**e**r l**e** pour **e**t **l**e contr**e**; r**e**tourner Sous tous **les** ang**l**es; t**o**urn**e**r **e**t r**e**tourn**e**r.
(a-şi) cîntări (bine) vorbele mesurer/peser s**e**s paroles.
cî**nte**c**u**l **lebedei** l**e** chant du cy**g**n**e**.
(a) cîrni din **nas** faire la moue; trouver à redire; tordr**e** **le** n**e**z *(fam.);* faire sa poire *(arg.).*
(a) cîrpi an**ter**iul lui **Arvintc** d**é**shabill**e**r saint Pierre p**o**ur habiller saint Pau**l**.
(a) cîrpi de-a fuga v. *a* o *lua la fu*g*a*.
(a) cîrpi o mi**n**ciu**n**ă cont**e**r tine craque.
(a-şi) cîrpi viaţa/**trai**u**l** a**lle**r cahin-caha/c**lo**pin-cl**o**pant; traîner s**o**n b**o**ulet.
(a) cîştiga bani **frumoşi** ga**g**ner **l**ar**g**ement sa vie.
(a) cîştiga bis**t**a**r**i/l**ov**èle *(arg.)* fair**e** d**e** **l**a bille/du michon.
(a) cîştiga bunăvoinţa cuiva se faire bi**e**n v**o**ir d**e** qn.; trouver **g**râce d**e**vant qn.
(a-şi) cî**şt**iga exis**ten**ţa **g**a**g**ner sa cr**o**ût**e**/son bifteck/son pain/sa vi**e**.
(a) cî**şt**iga **încrederea cuiva g**agner **l**a confiance de qn.
(a) **cîştiga** la **puncte** *(sport)* **g**a**g**ner aux points.
24*
371
(«**) cîştiga lozul cel marc** attraper le bon numér**o**; d**é**crocher la timbale.
(ii**) cîştiga o victorie r**emp**o**rter une vict**o**ir**e**.
(a**) cîştiga pe cineva g**a**g**n**e**r qn. à sa cause; s'assurer **l'ai**d**e/la** sympathi**e** de qn.
(;i-şi**) cîştiga pîinea g**agner sa cr**o**ûle/s**o**n bifteck/son pain/sa vi**e**.
(a) cîştiga prietenia cuiva ga**g**ner l'amiti**é** de qn.
(a) cîştiga teren ga**g**ner du terrain.
(ii) cîştiga un premiu r**e**mp**o**rter/enlever un **p**r**ix**.
(a) cîştiga un proces ga**g**n**e**r un procès,
(a) cîştiga un rămăşag gagner un pari.
cît ai arunca cu securea à un **j**et de pi**e**rr**e**.
fît ai bate din palme v. *cil ai clipi din ochi.*
cît ai clipi din ochi en un clin d'œi**l**; **e**n cinqsec; en deux coups de cuiller à pot *(fam.);* **e**n deux temps et tr**o**is mouvemenls; en m**o**ins de d**e**ux *(fam.);* en moins de rien; à **l**a six-q**u**atre-d**e**ux; en un rien d**e** temps; **e**n un t**o**ur de main; **e**n un t**o**urnemain *(fum.).*
cît ai da **din cremene** v. *cît ai clipi din ochi.*
cît ai frige un ou v. *cil ai clipi din ochi.*
cît ai scăpară din amnar v. *cît ai clipi din* ***ochi.***
cît ai zice peşte v. *cit ai clipi din ochi.*
cît ajunge săgeata à un **j**et de pierre.
cît aminul jamais, au grand **j**amais; **j**amais d**e** **l**a **vie.**
cîtă frunză şi/cîlă iarbă en **g**rand nombre.
cîtă papură în baltă én**o**rm**é**ment.

eMă pulbere şi spuză un **g**rand n**o**mbre; un**e** f**o**ule.
cîtă sudoare m-a costat! la pein**e** que cela m'a c**o**ul**é**e!
cîtă vreme aussi lo**n**gtemps que; tant qu**e**.
cît bate ochiul à p**e**rte de vue.
cît dai cu praştia à un **j**et de pierr**e**.
fît de cît tant soit peu.
cîl **de colo a.** de **lo**in; **b.** clairement; manifestement.
cît de o praştie à un **j**et de pierre.
cît despre min**e** quant **à** m**o**i; en ce **qu**i m**e** concern**e**; p**our m**a part.
cît e ceasul? quelle heur**e** est-il?
cîte în lună şi în soare/în stele tant **e**t p**l**us.
cît e lumen şi pămînful a. jamais, au grand jamais; **j**amais de la vie.
b. t**o**u**jo**urs.
cît e negrul bobului peau de balle (et balai de crin); rien du tout.
cîte şi mai cîte tant e**t** plus.
cîte toate tant et plus.
cîte zile voi avea pour tout**e** la vie.
cît e ziulica de mare à **lo**ngueur de **j**ourn**é**e; toute la sainte **j**ourn**é**e; tout le **lo**n**g** de la **jo**urn**é**e.
cît (e) hăul a. jamais, au **g**rand jamais; **j**amais de **l**a vie: **b.** t**o**u**jo**urs.
cît îi cucul a. jamais, au **g**rand **j**amais; **j**amais de la vi**e**; **b**. tou**jo**urs.
cît îi poate cuiva cojocul tant qu'**o**n peut supporter.
cît îl ţine cureaua tant qu'il peut y tenir.
cît îl (ine gura à haut**e** v**o**ix; à lue-tête; à c**o**r et à cri.
cît lumea t**o**u**j**ours: ét**e**rn**e**ll**e**m**e**nt.
cît mai repede aussi vile que p**o**ssible; le plus vite possibl**e**.
cît mai tîrziu le plus lard p**o**ssible.
cît nisipul mării inn**o**mbrable: infini; incalculable.
cît o oală de praznic grand; **é**norme.
cît păr îu cap inn**o**mbrable; infini; incalculable.
373
cît p-aci à peu d**e** chose près; |>eu s'en faut; à un p**o**il prés.
CÎt poate cuprinde ochiul à p**e**rt**e** d**e** vue.
cît pofteşti tant que v**o**us voudrez.
eît puricele tout petit; minuscule.
cît să orbeşti un şoarece chior peau de balle (et balai de crin); rien du tout.
cît te-ai **freca** l**a ochi** v. *cît ai clipi din ochi.*
eît te-ai întoarce într-un picior v*. cit ai clipi din ochi.*
cît toate zilele (de mare) grand; immens**e**; én**o**rme.
cît ţi-ai lega nojiţele v. *cf*t *ai clipi din ochi.*
fît un fir/un sîmbure de mac tout petit; minuscul**e**.
cîtuşi de puţin v. *nici de leac.*
cît vezi cu ochii à perte d**e** vue.
cîţi iepuri în bis**e**r**ică** pas un seul.
cîţi peri în barbă innombrable; infini; incalculable.
cîţi peri în palmă/în podul palmei rien du t**o**ut; p**e**rs**o**nne.
claie peste grămadă en vrac; pêle-mêle.
(a) clădi castele în Spania bâtir/fair**e** des chât**e**aux **e**n Espa**g**ne; tirer d**e**s plans sur la c**o**mète.
(a) clădi pe nisip bât**i**r sur le sable.
(a) clănţăni din dinţi bail r**e** le tamb**o**ur av**e**c ses dents; c**l**aquer des dents; dire la patenùfre du sin**g**e.

(a-şi) clăti gura se rincer **l**a b**o**uche.
(a) clătina din cap hoch**e**r la têt**e**.
(a-şi) clăti ochii cu cineva se délecter à re**g**arder qn.
(a) cloci o boală c**o**uver une maladie.
(a) cloci pe vatră garder la maison; vivre comme un cl**o**p**o**rte.
(a) cloci un gfnd ruminer un**e** pensée,
(a) clocoti de mînie b**o**uillonner/**é**cumer de c**o**lère/de ra**g**e.
(a-i) ciocoii sîngele în vine avoir **l**e san**g** qui b**o**ut dans ses veines.
(a-i) coace cuiva turta la **g**arder bonn**e à** qn.
(a) coace un plan machiner/**o**urdir un plan,
(a) coase la ciur broder au tambour.
(a) coase la oboroacc r**o**nfler comme un or**g**ue.
(a) coborî în linie directă din descendre en dr**o**ite **l**i**gne** d**e**.
(a) coborî ochii/privirea/privirile baisser les yeux.
(a) coborî steagul amener **l**es c**o**uleurs.
(a) coborî vocea baisser la v**o**ix.
(a) c**o**c**o**şa **pe cineva în bătaie** v. *a bale măr pe cineca.*
c-o fi, c-o păţi et patati, et patata.
c-o fi tunsă, c-o fi rasă et patati, et patata.
cogeamite omul un **g**rand diable; un grand esco**g**riff**e**; v. şi *un mal de om.*
colac peste pupăză br**o**chant sur l**e** t**o**ut; par-dessus l**e** march**é**; pour renf**o**rt de p**o**ta**g**e.
(a) colinda cîrcimuile tir**e**r des bord**é**es *(fam.).*
(a) colinda în lumea întreagă v. *a cutreiera lumea în lung şi-n **lai.***
(a) comite o gafă v. *a face o gafăjgafe.*
(a) comite o imprudenţă c**o**mmettr**e** une imprudenc**e**.
(a) comite o indiscreţie commettre une indiscr**é**tion.
(a) comite un furt c**o**mm**e**ttre un vol; faire *une* main lev**ée** *(arg.).*
(a) comite un furt prin spargere commettre un vol avec effracti**o**n; faire craquer *(arg.);* faire fric-frac *(arg.);* m**e**ttre un**e** l**o**urde en dedans *(arg)*373
Ca) compărea în f**a**ţa **tri**b**un**a**l**u**l**ui c**o**mparaîtr**e e**n **j**ustice; aller aux champs *(arg.).*
(a) completa un formular remplir un formulaire.
(a-şî) concentra atenţia **asupru** concentrer sun allcntiôn sur; se c**o**ncentr**e**r sur.
concomitent c**u** en mêm**e** temps que.
(a) condamna la **moarte** coridaniiicr/metlre à m**o**rt; c**o**ndamner à la peine capital**e**; gefber à conir/à erônir/à la faux/à la passe *(arg.).*
(a) condamna pe cine**v**a în con**tu**maci**e** c**o**ndamne**r** qn. par d**é**faut/par contumac**e**,
(a) condamna pe viaţ**ă** condamner à p**e**rp**é**tuit**é**/à perpète (perp**e**tte) *(pop.).*
eondoleanţele mele! (t**o**ut**e**s) mes condol**é**ances!
(a) conduce acasă p**e** ci**nev**a raccompa**g**n**e**r/ram**e**n**e**r/reconduir**e** qn. à **l**a mais**o**n,
(a-şi) conduce bine ba**r**ca c**o**nduire/m**e**ner bien sa barque.
(a) c**o**n**du**ce **pe** cin**eva pe ultimul dr**um rendre à qn. les derniers d**e**voirs *(lit.).*
(a) c**o**nf**irm**a **primirea** accus**e**r r**é**ception.
conform cu **originalul** confo**r**m**e** à **l**'original.
(a) confunda pe cineva pr**e**ndr**e** qn. p**o**ur un autr**e**.
(a) considera de datoria s**a** să s**e** fai**re** un devoir d**e**.

consideră că n-am s**p**us nimic m**ett**ez que **j**e n’ai ri**e**n dit.
cousiderînd că vu/att**e**ndu que; **e**u **é**gard à; puisque.
(a) conta pe cin**ev**a compt**e**r sur qn.; s’**e**n remettre à qn.; s**e** r**e**poser sur qn.
contra cost moyennant ar**g**ent/financ**e**s.
(a) c**o**n**tr**act**a** o **b**oală c**o**n **tr**ac f**e**r/attrap**e**r un**e** ma**l**adie,
(a) c**o**n**t**rac**t**a **u**n **împrumut** contract**e**r/faire un emprunt.
contrar aşteptărilor contr**e** toute att**e**nté.
contra v**o**inţ**e**i sal**e** contrair**e**m**e**nt à sa v**olo**nt**é.**
(a-H c**o**n**ve**ni **de minune** fair**e** l’affaire; fair**e l**a ba**lle** d**e** qn**.**
copita măgarului *(fi*g.*)* le coup de pi**e**d d**e** l’âne.
(a) copleşi c**u** e**l**o**g**ii couvrir d’**él**og**e**s.
corpul delict l**e** corps du d**é**lit.
(a-1) c**os**ta **p**e cin**ev**a **o**chii **d**in ca**p** coût**e**r à qn. **les** yeux de **l**a tête.
(a) costa scu**mp pe** ci**ne**va c**o**ûter che**r** à qn.
(a) c**ot**i **l**a s**t**i**ng**ă pr**e**ndr**e**/tourner/obliquer à **g**auch**e**.
cotul şi **p**işc**otu**l! des c**lo**us! *(pop.);* d**e**s nèfl**e**s! *(pop.)*; la peau! *(pop.);* qu**e** le f**l**ou! *(arg.).*
crapă pietrele de f**r**ig şi ţig**a**nii în i**l**ic n’avoir pas d**e** ch**e**mis**e**; êtr**e** sur la paill**e**; être r**é**duit à la dernièr**e e**xtr**é**mit**é**; être r**é**duit à la b**e**sace; êtr**e** gueux c**o**mm**e** un rat d’**ég**lis**e**.
(a-i) crăpa buza **după** c**ev**a tir**e**r la lan**g**ue.
(a-i) c**r**ăp**a** **buzele (de frig)** av**o**ir les lèvr**e**s t**o**utes **g**erc**ée**s (de froid).
(a-i) c**r**ăp**a** cuiva **capul** fendre la têt**e** à qn.; v. şi *a-i face cuiva depetrecàn ie.*
(a-i) c**r**ăp**a** c**ui**va **b**uza d**up**ă **b**ani avoir un besoin presant d’ar**ge**nt.
(a-i**) crăpa** c**ui**va fi**e**rea de necaz cr**e**ver d**e** d**é**pit; cr**e**ver dans sa p**e**au; cass**e**r sa pipe *(arg.).*
(a-i **)** c**r**ăp**a** c**ui**va ochii de **oboseală** v. *a fi frtrtt de oboseală.*
(a**) crăpa d**e ciudă crev**e**r de d**é**pit; crev**e**r dans sa peau; cass**e**r sa pipe *(arg.).*

\ **(a-î) crăpa obra**z**ul de ruşine** être r**o**u**g**e d**e** honte; m**o**urir de h**o**nte; **l** ne plus savoir où se fou**r**rer/s**e** mettre; vouloir/s**o**uhait**e**r être à cent
1 pi**e**ds s**o**us t**e**rre.
(a) crea impresia d**o**nner l’impressi**o**n.
(a) crea un precedent créer un pr**éc**é**de**nt.
(a) crede că e floare la ureche cr**o**ire qu’on va y arriver en soufflant dessus.
(a) crede că 1-a prins pe Dumnezeu dc-un picior *(fain.)* croire que c’est arriv**é**.
(a) crede că tot ce zboară se mănîncă s’en laisser c**o**nter.
(a) crede de cuviinţă ju**g**er bon.
(a) crede după răboj êtr**e** cr**é**du**le**.
(a) crede în basme croir**e** au Père N**o**ël.
(a) crede în cineva v. *a avea încredere in cineva.*
(a) crede în steaua sa avoir foi/confianc**e e**n son **é**toile.
(a) crede în vise croir**e** aux rêv**e**s.
(a) crede pe cineva pe cuvînt croir**e** qn. sur parole.
cred şi eu ce**l**a s’**e**ntend bien; ce**l**a va sans dir**e**; ce**l**a va d**e soi**.
crescut în mătase él**evé** dans l’**o**pulence; choy**é**.
(a) creşte carnea pe cineva a. gr**o**ssir; **b.** *(fi*g*)* **é**pr**o**uver un**e** vive satisfaction; r**e**ss**e**ntir une **g**rand**e jo**i**e**.
creş**te iarba sub el** être paresseux c**o**mme un**e** couleuvr**e**/un **lé**zard/un **l**oir.; avoir un poil dans la main/au milieu d**e l**a main.

(a) creşte inima în cineva de bucurie v. *a nu-şi (mai) încăpea în piele de bucurie.*
(a-i) creşte inima în piept v. ***a*** *nu-şi (mai) încăpea în piele de bucurie.*
(a) creşte în puf avoir une enfance'douillette.
(a) creşte la Ioc repousser.
(a) creşte pui de napîreă nourrir un serpent dans son sein.
(a) creşte un şarpe la sîn nourrir un serpent dans son sein.
(a) creşte vâzînd cu ochii pousser à vue d'oeil.
(a) croi drum în viaţă cuiva faire la courte échelle à qn.; faire le pont à qn.**;** frayer la voie à qn.; mettre à qn. le pied à rétrier ***(fam.);*** mettre qn. en selle.
(a-şi) croi drum prin mulţime fendre la foule/la presse; foncer dans le tas; se frayer un passage.
(a) croi la minciuni mentir comme un arracheur de dents.
(a) croi la planuri faire des projets.
(a-şi) croi un drum în Tiaţă faire son chemin; faire son trou dans le monde; se frayer un chemin dans la vie; se pousser dans le monde; se tailler un chemin.
(a-i) cruţa cuiva viaţa épargner la vie à qn.
(a-şi) cruţa forţele ménager ses forces.
cu ajutorul à l'aide **de**.
cu altă ocazie à une autre occasion; une autre fois.
cu alte cuvinte autrement dit.
eu amîndouă mîinile a. à deux mains; **b.** *(fig.)* **à** cœur ouvert; de tout cœur.
eu anasîna à la pointe de l'épée; à main forte; par force.
cu anii pendant des années; des années durant.
cu arma în mînă les armes à la main; à main armée.
cu asprime à la dure.
eu atenţie à main posée; avec poids et mesure.
eu atît mai bine tant mieux.
3*5
cu atît mai mult à plus forte raison; d'autant plus.
eu atît mai rău tant pis.
cu binele par la/avec douceur.
cu braţele deschise à bras ouverts.
cu braţele puse cruce les bras croisés.
cu buche délibérément.
eu buna par la/avec douceur.
eu bună ştiinţă à bon escient; en connaissance de cause.
eu bună tocmeală d'un commun accord; à l'amiable; de gré à gré.
eu cale juste; bon; raisonnablement.
eu **cap intelligent**; réfléchi; sensé; de manière intelligente/avisée.
e**u capul gol** nu-tête.
eu **capul în piept** tête baissée.
cu capul sus la tête haute; courageusement.
e**u capu-u jos** sens dessus dessous; sens devant derrière.
eu carul abondamment; à foison; à **go**go; à pleines mains; à profusion.
eu căţel, cu pureci avec armes et bagages.
eu ce **dreptï** de quel droit?
eu ce m-am aies**?** cela me fait une belle jambe!
(a) cuceri inima cuiva conquérir le cœur de cin.
eu ce vă pot fi de folosî que puis-je faire pour vous?; qu'y a-t-il pour votre service? *(fam.).*

cu chip că s**o**us c**o**uleur/c**o**uverture d**e**; s**o**us **le** c**o**uvert d**e**; s**o**us l'ombre de; s**o**us prétexte de.
cu chiu cu vai à grand-peine.
cu cine am onoarea? à qui ai-**je l**'honn**e**ur?
eu coada bîrzoi la queue en tr**o**mpette.
cu coada între picioare la queu**e** entre les **j**ambes.
cu concursul avec le c**o**nc**o**urs de.
cu condiţia à (la) c**o**ditio**n** que/de.
eu convingere fermement; r**és**o**l**ument.
eu de-amânuntul dans **l**es m**o**indres d**é**tai**l**s.
eu de-n sila à **l**a point**e** de **l'épé**e; à main f**o**rte; par f**o**rc**e**.
eu de la sine putere de s**o**n pr**o**pre chef; abusivement; arbitrairement**.**
cu dosăvîrşire c**o**mplètement: entièrement; t**o**talement.
cu **dragă inimă** de bonne **g**râce; de **g**aiet**é** d**e** cœur; d**e** bon cœur; de t**o**ut cœur.
eu **drept cuvînt** à bon dr**o**it; à juste raison/titre.
cu droaia en **g**rande quantit**é**; en grand n**o**mbr**e**; v. şi *din belşug.*
eu duhul blîndeţei par **l**a/avec douc**e**ur.
cu durere în inimă/cu durere în suflet à re**g**ret.
eu fruntea sus le fr**o**nt haut; la tête haut**e**; c**o**ura**g**eusement.
cu ghiotura v. *din behug.*
cu ghidul de a dans la pensée de; dans **l**'inte**n**tion d**e**.
cu gîndul (cam) pe teşilă l'esprit ailleurs: distrait; h**é**sitant.
cu grămada a. en **g**rand nombre; en **g**rande quantit**é**; eu b**lo**c; **b.** en vrac; pê**l**e-mê**l**e.
cu grijă avec pr**é**caution.
eu gura căscată bouch**e** b**ée**.
cu **gura proţăpită** b**o**uche b**é**e.
e**u fiotărîre** fe**r**mem**e**nt; r**é**solum**e**nt.
cu hurta a**.** en grand n**o**mbre; en grand**e** quantit**é**; en bloc; **e**n gr**o**s; **b.** au d**ép**ourvu; au pi**e**d **le**v**é**.
cuib de intrigi pani**e**r de crabes.
376
cu ifos plein d'emphase.
cui i-ar îi trecut prin minte? qui"l'aurail/l'eûl dit?
cu inima ca, pămîntul trist**e**: déprimé.
cu inima deschisă à cœur déb**o**utonné; **à** cœur **o**uvert*;* **cu inima răcorită** le cœur s**o**ula**g**é.
cu inima strînsA l**e** cœur s**e**rr**é**.
cu inima uşoară le cœur l**ég**er.
cu intenţia de a dans **l**'intention de; dans la pens**é**e de.
cu iuţeala fulgerului/glonţului pr**o**mpt comm**e l'é**clair.
eu înfocare av**e**c ard**e**ur.
cu înverşunare à be**l**les dents; à corps perdu; à outrance.
cu japca par force; à main f**o**rte; à la p**o**inte de l'**ép**é**e**.
eu jumătate de gură à mi-v**o**ix.
(a) culca pe cineva la pămînt v. *a pune pe cineva la pămînt.*
(a) culege de p**e** j**o**s ramasser.
(a) culege fructele fai**r**e **l**a cueillette des fruits.
(a) culege informaţii prendre des rensei**g**nements.
(a) **culege lauri** cu**e**illir des **l**au**r**iers.
(a-şi) culege măselele de pe jos *(fam.)* av**o**ir la figure en marmelade; av**o**ir **l**a tête/les membres en c**o**mp**o**te.

(a) culege pe cineva de pe drumuri offrir le **g**îte et le c**o**uvert.
cu limbă de moarte sur s**o**n lit de m**o**rt.
eu lopata à la pe**ll**e.
eu luare-aminte attentivement; s**o**igneusement.
cu luna au m**o**is.
cu lunile pendant des mois.
cum a da tîrgul şi norocul n'imp**o**rte comment; selon les circ**o**nstances; v. **ş**i *la tnttmplare.*
cum adică? a. c**o**mment ça?; **b**. **o**ù voulez-v**o**us en venir?
cum a fost tocmeala comm**e** c**o**nvenu.
cu mare alai en **g**rande p**o**m]>e; en **g**rand trala**l**a *(pop.);* avec la cr**o**ix et l**a** bannière.
cu mare caznă à grand-peine.
cu mare pompă en **g**rande p**o**mpe; en **g**rand tralala *(po**p**.);* avec la croix et **l**a bannière.
cu mare reclamă à **g**rand tam-tam.
cum ar ï**i**… c**o**mme qui dirait…; par **exemple...**
cum aşa? comment d**o**nc?; c**o**mment cela?
cum a venit aşa s**-a dus** il s'en est all**é** c**o**mme il **é**tait v**e**nu.
cu măiestr**ie** de main d**e** maître.
e**u măsură** avec réser**v**e; m**o**dérément.
cum de... c**o**mment se fait-il que…
cum de nul comment d**o**nc? mais bien sûr!
cini de nu ţi-e ruişne! tu n'as pas h**o**nte!
cum doriţi! à v**o**tre aise!; c'est à prendre ou à laisser!; c**o**mme bon v**o**us semble!
cum dracul! qu**e** diable!
cum e legea comm**e il** convient; c**o**mme il se d**o**it.
cum c mai rău c'est ce qu'il y a d**e** pire.
cum e obiceiul sel**o**n l'usa**g**e.
cum era şi de aşteptat c'**é**tait à prév**o**ir; c'était pr**é**visib**le**.
cum este şi drept c**o**mme de **j**uste; c**o**mme il faut; c**o**mme il se d**o**it; c**o**mme il si**e**d.
eu niic eu mare avec armes et ba**g**ages; bêles et gens.
37J
c**u miez** a. substantiel; **b.** si**g**nificatif.
c**u miile** par milliers.
cu in**ij**l**a**ac**eï**e **existente** avec les m**o**y**e**ns du b**o**rd; par ses propres moyens.
cu **mine** n**u**-ţi **merge** cela n**e** prend pas avec moi.
c**u** m**in**t**e**a **limpede** à tête **r**ep**o**s**é**e.
eu mîinile goale les mains vid**e**s.
eu mîini**l**e î**n şold le**s poin**g**s sur **l**es hanches.
eu mîini**l**e **legate** *(fi*g.*)* pi**e**ds **e**t p**o**ings li**é**s.
e**u** inîua **pe** c**o**nş**t**iinţ**ă** en m**o**n âme **e**t c**o**nscience; la main sur la c**o**nsci**e**nce; en t**o**ut**e** franchise/sinc**é**rit**é**.
cu mîna **p**e ini**m**ă v. *cu mina pe conştiinţă.*
cum 1-a făc**ut mă-sa** pur c**o**mme l'enfant qui vient de naître.
cum mi-o **f**i scris **je** m'**e**n **r**em**e**ts au s**o**rt.
cum n**u** se **m**ai a**flă sub soare** c**o**mm**e** i**l** n'y **e**n a pas d**e**ux.
cum n**u** se **poate** m**a**i **b**in**e** on n**e** p**e**ut mi**e**ux.
cum n**u** s**e poate m**ai **mult** on n**e** peut p**l**us; extrêm**e**ment.
cum oare? comment donc?; comment diable?; comm**e**nt cela?
cu moartea în **suflet l**a m**o**rt dans l'âme.
cum o **d**uci **cu sănătatea? c**omm**e**nt va v**o**tr**e** sant**é**?; comm**e**nt v**o**us p**o**rt**e**z-vous?

cumpăna n**op**ţii minuit.
(a) cumpăra c**u b**ani **gheaţă** ach**e**ter comptant.
(a) cumpăra c**u o**chii **î**nchişi ach**e**ter chat/bi**ll**es **e**n poch**e**/en sac; acheter le chat pour l**e l**ièvr**e**,
(a) cumpăra c**u paralîcul** ach**et**e**r** pour d**e**ux soiis.
(a) cumpăra c**u toptanul/cu hurta** ach**e**ter **e**n **g**ros.
(a) c**ump**ăra d**e** ocazi**e** ach**et**e**r** d**e** renc**o**ntr**e**/d'occasion/ d**e** sec**o**nde main.
(a) cumpăra i**eft**in achet**e**r à bon c**o**mpt**e**/à b**o**n march**é**; ach**et**e**r** au prix doux/dans **les** prix d**o**ux.
(a) cumpăra la **d**a**r**a**b**an**ă** acheter aux enchèr**e**s/à l'encan/ à la criée.
(a) cumpăra la n**e**g**r**u achet**e**r au noir.
(a) cumpăra martori *(fig.)* subor**n**er lès t**é**moins.
(a) cumpăra mîţa-n sac v. *a cumpăra cu ochii închişi.*
(a) cumpăra pe credit acheter à cr**é**dit.
(a) cumpăra pe datorie ach**et**e**r** à cr**é**dit.
(a) cumpăra pe l**o**c acheter sur pied,
(a) cumpăra pè ni**m**ica **toată** acheter pour une b**o**uch**é**e/un m**o**rceau d**e** pain.
(a) cumpăra scump acheter au poids de l'or.
cum s-ar zic**e** comme qui dirait.
cum să n**u**! comment donc? mais bien sûr!
cum să s**p**un c**o**mment dirai-**je**; comment dir**e**.
cum scrie la **carte** comm**e** i**l** convient; comm**e** i**l** se d**o**it; conform**é**ment aux rè**g**l**e**s/aux **t**raditions.
cu**m se cheamă** as**t**a? qu'est-c**e** que cela veut dir**e**?; qu'est-ce à dire?
cum se cuvine comme de **j**uste; comme il faut; c**o**mme i**l** sied; comm**e** il se d**o**it.
cum s**e face** c**ă**... comm**e**nt se fait-il qu**e**...
cu**m** s**e nimereşte** n'import**e** comm**e**nt.
cum s**e poate u**na ca as**t**a? comment est-ce possible?
cum s**e** zi**ce** comme **o**n dit.
cum s**ta**i c**u...**? **o**ù **e**n êtes-v**o**us dans...?

cum stai cu sănătatea? c**o**mment va v**o**tre sant**é**?; c**o**mment v**o**us portezv**o**us?
cum ş**i ce fel** d**e** qu**e**ll**e** manière; c**o**mment.
cum te mai lauzi? c**o**mment ça va?; que deviens-tu?; quelles b**o**nnes nouvell**e**s?
cum te mai proslăveşti? *(inv.)* comm**e**nt ça va?; que**l**les bonn**e**s nouvelles?; que devi**e**ns-tu?
cum te văd ş**i cum mă vezi** aussi vrai que **j**e te vois.
cum ţ**i-e habarul?** comment ça va?; qu**e** d**e**vi**e**ns-tu?; que**ll**es bonnes nouvelles?
cum ţi se pare? qu'en pensez-v**o**us?; c**o**mment le tr**o**uv**e**z-v**o**us?
cu multă caznă à grand-p**e**in**e**.
cu multă rezervă s**o**us (t**o**ute) r**é**serv**e**.
cu multă uşurinţă a. facil**e**m**e**nt; sans **e**ffort; **b.** à la l**ég**èr**e**.
cu mulţumiri pentru av**e**c tous mes r**e**merci**e**m**e**nts.
cu mustăţile în prepeleac les m**o**ustaches retr**o**uss**é**es.
eum va da/va vrea Dumnezeu à l'av**e**nture; au hasard; au p**e**tit b**o**nheur; par raccroc.
cum vine asta? qu'est-ce que ce**l**a v**e**ut dire?; que signifi**e** tout c**e**la?
cum vine vorba comm**e** **o**n dit.
cum vrei à v**o**tr**e** aise!; c'est à prendr**e** ou à laiss**e**r!; c**o**mme bon v**o**us

semble!
cu **nasul zbîrciog** d'un air d**égo**ût**é**/sup**é**rieur.
cu nările în vînt fi**e**r; infatu**é**.
cu ncastîmpăr avec impatienc**e**; f**é**brilement.
cu **nebăgare de seamă** n**ég**li**g**emment.
cu **neîndurare** sans piti**é**; sans m**e**rci; impit**o**yablement.
c**u nemiluita** v. *din belşug.*
eu nepăsare n**ég**li**g**emment; insouciamment.
c**u neplăcere** à contre-cœur; à s**o**n corps défendant; du bout des dents; du bout des lèvres.
eu **neputinţă!** pas possible!; imp**o**ssible!
cu **nerăbdare** impatiemment; à la hât**e**.
cu **nesa**ţ avidem**e**nt; **go**ulûment; insatiablement.
cu **nici un pre**ţ**/chip** v. *pentru nimic în lume.*
cu noaptea-n cap v. *dis-de-dimineaţă.*
(a) cunoaşte ca în palmă v. *a cunoaşte în amănunt.*
(a) cunoaşte de aproape pe cineva c**o**nnaîtr**e** qn. de près.
(a) cunoaşte î**n amănunt** c**o**nnaître à f**o**nd/dans les c**o**ins; savoir l**e** fin
et l**e** fort d'une chose; savoir le fonds **e**t **le** tr**é**f**o**nds d'un**e** affaire; savoir **l**e l**o**n**g e**t **le** c**o**urt d**e** qch.
(a) cunoaşte lumea av**o**ir l'exp**é**rience d**e l**a vi**e**.
(a-şi) cunoaşte lungul nasului se t**e**nir à sa p**l**ace.
(a-şi) cunoaşte marfa *(fam.)* c**o**nnaître le pèlerin.
(a-şi) cunoaşte meseria c**o**nnaître son m**é**tier.
(a) cunoaşte pe cineva din talpă c**o**nnaîtr**e** qn. à f**o**nd.
(a) cunoaşte pe cineva din vedere c**o**nnaître qn. de vue.
(a) cunoaşte pe degete sav**o**ir une ch**o**se sur le bout du doi**g**t.
(a) **cunoaşte substratul unei probleme** connaîtr**e** le fond d'une questi**o**n/ **l**e dess**o**us des cartes.
(a) cunoaşte un lucru ca pe apă sav**o**ir un**e** c**hose** c**o**mme s**o**n Pater: v şi **a** *cunoaşte în amănunt.*
c-un pantof ş**i c-o opincă** s'enfuir un pi**e**d chaussé et l'autr**e** nu.
eu ocazia à l'occasion de.
379
cu oehii cîrpi(i de s**o**m**n** les yeux lourds de sommeil.
cu oehii închişi les y**e**ns fermés.
c**u ochii pierduţi** les yeux ha**g**ards.
cu **ochii răzleţi** les y**e**ux ha**g**ards.
cu ochii ţaglă les yeux fix**é**s sur.
cu o falcă în cer ş**i cu alta în pămînt** i**v**re/fou de ra**ge**.
cu orice chi**p a.** par tous les moyens; **b.** sans faute.
cu orice preţ à t**o**ut prix; coûte qu**e** c**o**ûte.
cu osebire a. n**o**tamment; surtout; **b.** particulièrem**e**nt.
cu osînză (la pîntece) riche; richissime *(fam.).*
cu otuzbirul par **l**a force.
cu părul bîrzoi/vîlvoi les cheveux **e**n br**o**ussaillc/hirsut**e**s; **les** cheveux dress**é**s sur la tête.
cu perdea discrètement.
cu picioarele goale nu-pieds.
cu pieio**r**u**l în scara murgului** au d**é**pourvu; au pied lev**é**; sans crier gare.
cu **pieptul deschis** cou**r**a**g**eus**e**ment.
e**u pîntcccl**c **lipit de coaste** affam**é**.
cu plăcere v**o**l**o**nliers; avec plaisir; à v**o**tre service.

cu precauţie à main posée; avec poids et mesure.
cu precădere de préférence; avant tout.
cu premeditare de propos délibéré.
eu preţul **vieţii** au prix de la vie.
eu **pricina** dont il est question; en question.
cu **prilejul** à l'occasion de.
(a) cuprinde cu **oc**hii **e**mbrasser des yeux/du **re**gard.
(a-1) cuprinde groaza être saisi de peur/d'épouvante.
cu prisos/cu prisosinţă v. *din belşug.*
cu **privire la** en ce qui concerne; quant à; à l'**ég**ard de; rapport à *(pop.).*
cu **pumnii strînşi** les poings serrés.
cu puţin timp înainte peu de temps avant.
cu raniţa în spinare sac au dos.
curat ca un pahar propre comme un sou neuf: on irait en pantoufles en ce lieu.
cu **răr**unchii **zdrobiţi de mîhnirc/** *(fam.)* **le** cœur **g**ros (de chagrin).
eu **răsuflarea tăiată** à bout de souffle.
(a) curăţa locul *(fam.)* faire place nette.
(a) curăţa pe cineva (de pe faţa pămîntului) expédier qn. dans l'autre monde; faire passer le goût du pain à qn; faire son affaire à qn.: régler son compte à qn.; laver la tète à qn. avec du plomb *(pop.).*
(a) curăţa pe cineva de bani nettoyer qn.; laisser qn. à sec.
eu **regret** à (mon) regret.
(a-î**) curge balele după ceva** *(pop.)* baver d'envie; (en) avoir l'eau à la bouche.
(a-i) curge cuiva la**pt**e/mie**r**e **în păsat** v. *ai merge bine.*
(a-i) curge cuiva numai miere v. *a-i merge bine.*
(a-i) curge cuiva obielcle être tout en loques.
(a-i) curge cui**v**a **sînge din nas** saigner du nez.
(a-i) curge grăsimea/untura pe nas. v. *a fi slab ca un fir.*
(a-i**) curge oasele** v. *a fi slab ca. un tir.*
(a**) curge pînză** couler sans arrêt.
cu ridicata en grand nombre: en grande quantité; en bloc; en gros.
cu riscul de au risque de: sous peine de.
eu **rîndul** alternativement.
380
en rîvnă ardemment; avec ferveur.
(a-i) curma cuiva cuvîntul *(fam.)* couper la parole/la chique à qn.; trancher court.
(a) curma o discuţie mettre fin à une discussion.
(a) curma pămîntul v. o *cutreiera lumea iu lung şi. in lat.*
(a) curma răul de la **rădăcină** couper le mal à/dans sa racine.
(a) curma tăcerea rompre le silence.
(a-şi) curma viaţa se donner la mort; mettre fin à sa vie/ă sesjours.
cu rost en bon ordre: sensément; judicieusement.
cursa înarmărilor la course aux armements.
cu rupere de Inimă le cœur déchiré.
cu schimbul l'un après l'autre; à tour de rôle.
cu scîrbă avec dégoût.
cu sete ardemment; fortement.
cu sfinţenie avec exactitude; scrupuleusement.
cu siguranţă à coup sûr; sans doute; indubitablement.
cu sînse rece de sang-froid.
cu spaimă în suflet la mort dans l'âme.

eu **spanga** par la force.
cu spatele la lumină à contre-**j**our.
eu **stamboala** v. *din belşug.*
cu străşnicie a. f**ér**o**c**ement; **b.** avec exactitude; scrupuleusement.
eu strîngerc de inimă le cœur serr**é**.
eu subţirele parcim**o**nieusement.
cu sudoarea frunţii à la sueur du fr**o**nt.
cu sufletul la gură à b**o**ut de souffle.
cu surle şi trîmbiţe à cor et à cri.
eu susul în jos sens dessus dessous; sens devant derrière.
cusut cu aţă albă *(fi*s[1]*.)* cousu de fil blanc.
cu şart en b**o**n ordre.
cu ştiinţa cuiva avec la permission de qn.
cu temei a. tout à fait; p**o**ur de b**o**n; **b.** rais**o**nnable; sens**é**; fond**é**.
cu timpul avec le temps; à la l**o**ngue.
cu titlu de à titre de.
en tîle **a**. sensément; **j**udicieusement; **b.** qui comp**o**rte un sous-entendu.
cu toane capricieux..
cu toată bucuria de **g**aiet**é** d**e** cœur; de bon cœur; d**e** tout cœur; do bonne **g**râce.
cu toată puterea de t**o**utes ses forces; à bras racc**o**urcis; à t**o**ur de bras.
cu toată rezerva s**o**us H**o**ule) r**é**ser**v**e.
eu **toate acestea** cependant; p**o**urtant; malgr**é** tout ce**l**a.
cu toate că quoique; bien que.
eu **toptanul** en **g**ros; en bl**o**c; v. şi *din belşug.*
cu tot calabalîcul avec arm**e**s et ba**g**a**g**es.
cu tot dinadinsul à t**o**ut prix; c**o**ule que coûte.
cu tot dragul de **g**aiet**é** de cœur; de bon cœur; de tout cœur; de li**o**nne grâce.
cu tot regretul à (m**o**n) re**g**ret.
cu totul a. en tout; en t**o**talit**é**; **b.** tout à fait; entièrement; complètement.
eu totul şi eu totul de aur tout en **o**r.
cu tragere de inimă de **g**aiet**é** de cœur; de bon cœur; de fout cœur; de b**o**nne **g**râce.
(a) cutreiera lumea în lung ş**i** î**n** **lat** al**l**er par m**o**nts **e**t par vaux; c**o**urir **le** monde; être tou**j**ours par voies et par chemins; être tou**j**ou**r**s sur les ch**e**mins; **ro**ul**er** sa b**o**sse; aller de par le m**o**nde.
eu trudă à **gr**and-pein**e**.
cu trup şi suflet de **g**ai**e**t**é** de cœur; d**e** bon cœur; de t**o**ut cœur; d**e** b**o**nn**e** **g**râce.
wţit cu două tăişuri sabre **à** deux traichanls.
eu un gînd să se ducă ş**i cu două nu** n'y aller qu**e** d'une fess**e** *(fam.).*
cu un plan/un sul subţire subtil**e**ment; d'une manière d**é**t**o**urn**é**e.
eu un tremur în glas d'un**e** voix chevrotant**e**.
cu uşile închise à huis c**l**os.
cu uşurinţă a. facil**e**ment; sans eff**o**rt; **b.** avec indiff**é**renc**e**; **c.** à **l**a l**é**gèr**e**.
cuvînt eu cuvînt mot à mot; chou p**o**ur ch**o**u *(arg.).*
euvînt de ordine m**o**t d'**or**dr**e**.
cuvînt înainte avant-pr**o**pos.
(plin) cu vîrî pl**e**in **à r**as bord.
cu vîrf şi îndesat p**l**us qu'il n'en faut.
eu voce tare à haut**e** v**o**ix.
cu voia cuiva av**e**c **l**a permission de qn.

cu vremea avec **le** temps; **à** la **lo**n**g**ue.
cu zilele în mînă/în mîini a. en dan**g**e**r** de mort; **b.** effray**é**; **é**pouvant**é**.
cu ziua à la journ**é**e.
eu zïmbetul pe buze le s**o**urire aux lèvres.
d
(a-şi) da acordul donn**e**r son accord, son assentiment.
(a) da adăpost cuiva offrir à qn. **l**'hospitalit**é**; offrir le gîte et le couvert.
(a-şi) da adeziunea donn**e**r son adh**é**si**o**n.
(a-şi) da aere/importanţă affecte**r** d**e g**rands airs; arriver en trois/quatr**e** bat**e**aux; être collet mont**é**; êtr**e** mont**é** sur d**e**s écriasses; faire claquer son fou**e**t; fair**e** de **l**a mousse *(fam.);* faire de l'esb**r**oufe/des esbroufes; fair**e** du chiqu**é**; fair**e** du vent *(fam.);* fair**e le** Beau; faire le gros dos; fair**e le** monsieur; faire sa duch**e**ss**e**/sa p**r**inc**e**ss**e** *(fam.);* faire sa poi**re** *(fam.);* f**aire** sa tê**t**e; fair**e** suffisant; fair**e** val**o**ir s**e**s choux; **j**ouer **les** mariol**e**s *(fam.);* pos**e**r **p**o**ur** la **g**al**e**ri**e** *(fam.);* prendr**e** d**e** **g**rands airs; s**e** donn**e**r d**e**s ai**r**s; t**r**anch**e**r de l'important; tranch**e**r du g**r**and s**e**igneu**r**.
(a-şi) da aere de învingător se conduir**e** comm**e e**n pays c**o**nquis.
(a) da afară pe cineva balay**er** qn.; donn**e**r du ba**l**ai à qn.; faire d**é**m**é**na**ger** qn. *(fam.);* fich**e**r/f**l**anquer/foutre qn. **à l**a porte ***(fam.);*** **j**eter/ m**e**tt**re** q**n**. dehors; m**e**tt**r**e qn. à **l**a port**e**; montrer la p**o**rt**e** à qn; r**égle**r son compt**e** à qn.
(a**) da ajutor** port**er** s**e**cou**r**s.
(a) da alarma donner/sonn**e**r **l'al**a**r**m**e**; donn**e**r l'éveil; faire l'arçon *(arg.)*; son**n**er **l**e **t**ocsin.
(à) da apă là şoareci *(fam.)* flaqu**e**r d**e**s chass**e**s *(arg.);* baver des clignots ***(arg.).*** **'-.,■••**
(a-şi) da arama pe faţă laiss**e**r pass**e**r/montrer, voir l**e** b**o**ut de |**l**'orei**ll**e; **l**ev**er**/poser **le** masque; s**e** mont**rer** sous son vrai **j**our.
(a) da ascultare ob**éi**r; **se** soumettre.
(a-şi) da asentimentul donn**e**r son assentim**e**nt/son accord.
(a) da atenţie prête**r** attention.
(a) da bacşiş donn**e**r **l**a/sa pièc**e**; graiss**e**r la patt**e** *(fam.);* graisse**r le** marteau.
(a-1) da banii afară din casă avoi**r** d**e l**'ar**g**ent **à re**vendr**e**.
(a-şi) da barba pe mina cuiva s**e l**iv**r**e**r**/se remettre **e**ntr**é** les mains d**e** qn.
(a-şi) da barişul pe ceafă jet**er** son bonnet par-d**e**ssus **l**es m**o**u**l**ins.
(a) da bătaie/zor d**o**nner p**le**ins **g**az *(fam.* **)'';** l'aire vinai**g**re ***(pop.);*** mettr**e** **les** bouch**ée**s doub**le**s; m**e**ttre toute **l**a **g**omm**e** ***(pop.).***
(a**) da bătaie de cap cuiva** donn**e**r du tintouin à qh.
(a) da bice v. *a da bătaie/zor.*
(a) da bice calului cin**gle**r/fouetter **le** cheva**l**.
(a-şi) da binecuvîntarea donner son consent**e**ment; approuver; v. şi *a-şi da acordul.*
383
(a) da bin**eţe** dire le **bonjou**r.
(a) da bir cu fugiţii v. *a u lua la fugă.*
(a) da **blende** *(re*g.*)* faire **l**a nique à qn.; faire un pied de nez à qn.
(a) da braţul cuiva offrir son bras à qn.
(a) da brînci cuiva bouscu**l**er/pousser qn.
(a-şi) da bucăţica de la gură s'enlever **l**es m**o**rceaux d**e** la bouch**e**.
(a**) da buzna** entrer c**o**mme une t**o**rnade; **e**ntrer d'une embard**é**e; entr**e**r en coup de vent; forcer la porte à qn.

(a) da ca cîinelc prin băţ être effronté c**o**mme un pa**g**e.
(a) da ca din ochii lui êtr**e** avar**e** c**o**mme Harpagon; tondr**e** un œuf/d**e**s œufs *(fam.);* n**e** pas attach**e**r ses chiens avec des saucisses *(fam.).*
(a) da carul de mal v. *a da chix.*
daeû ai chef, si **l**e cœu**r** v**o**us en dit.
dacă aşa-i povestea s'il **e**n est ainsi; **à** ce compte-là.
dacă aşa stau lucrurile si les choses en s**o**nt là; s'il en est ainsi; **à** ce c**o**mpte-**l**à.
dacă aşa ţi-c vorba s'i**l** en est ainsi; **à** ce c**o**mpte-là.
dacă aş fi în locul dv. si **j'é**tais (qu**e** de) vous.
dacă e cazul le cas **é**ch**é**ant.
dacă este posibil s'il est possible; si faire se p**e**ut.
dacă c vorba aşa **s'**il **e**n **e**st ainsi; **à** ce c**o**mpte-là.
dacă găsiţi cu cale s**i** bon vous semble.
dacă-i cu putinţă s'il est possibl**e**; **si** faire **se** peut.
dacà-i pe aceea si les choses en sont là; s'il en est ainsi; à c**e** compte-là.
dacă îţi cere inima s**i** l**e** cœu**r** v**o**us en dit.
dacă îţi surîde si cela/ça vous chant**e** *(fam.).*
(a) da călеîie calului tal**o**nner s**o**n cheval; piquer des deux.
dacă m-aş potrivi la tot ce se spune si **j**e prenais au pied de **l**a **l**ettre/à cœur tout ce qu'on dit.
davă n-ai nimic împotrivă si vous n'y voy**e**z pas d'inconv**é**nient.
dacă nu mă înşel sauf correcti**o**n; sauf erreu**r**; s**i je** ne me tr**o**mpe.
dacă o ici aşa si vous **le** prenez ainsi.
(a) da cărţile pe **faţă** abattre ses cartes; abattr**e** s**o**n **j**eu; **é**ta**l**er s**o**n **j**eu; mettr**e** caries sur tab**le**,
dacă stăm să ne gîndim à la réflexi**o**n; **à** bien prendre/consid**é**rer les choses.
dacă tăcea, filozof rămînca il a manqu**é** un**e** bell**e** occasi**o**n de se taire.
dacă-ţi dă inima brînci si **l**e cœur vous en dit.
dacă-ţi place si cela/ça vous arrange; si ça vous chant**e** *(fam.).*
dacă va fi cazul le cas **é**ch**é**ant.
dacă vă convin* si c**e**la/ça vous arran**g**e; si ça vous chant**e** *(fam.).*
dacă vrei să mă asculţi si vous m'en croyez.
(a) da ceasul înainte a**v**ancer la m**o**nt re.
(a) da ceasul înapoi retarde**r** la montre.
(a) da cep a. mettre en perc**e**; **b.** *(fi*g*;)* mett**re** qn. **e**n pièc**e**s.
(a) da ceva cu mîneci largi avoir la main ouverte; avoir le geste **l**ar**g**e; calculer **l**ar**g**e; **l**'aire des **l**ar**g**esses.
(a) da ceva cu ocaua lui Cuza avoir la main ouverte; avoir le geste lar**g**e; calculer lar**g**e; l'aire des **l**ar**g**esses.
(a) da ceva în trăsnet *(reg.)* v. *a lăsa balul.*
(a**) da ceva peste cap** v. *a da rasol.*
(a) da ehior/ehiorîş peste cineva heurter/bousculer qn.; tomber aveu**g**l**é**ment sur qn.
2S4
(a**) d**a **c**h**i**x crever/p**é**ter dans la main *(fam.);* d**o**nn**e**r du nez en terre *(fam.)*; faire baraque *(arg.);* faire/tr**o**uver buiss**o**n creux; faire ch**o**u blanc; faire de l'eau claire *(fi*g.*)*; faire fiasco; faire **lo**n**g** feu; l'avoir dans l**e** d**o**s *(fam.);* manquer s**o**n but; prendr**e** un bombard *(arg,);* **pren**dr**e** un**e** pilul**e** *(pop.);* prend**re**/ramasse**r** une vest**e** *(pop.)*| ramass**e**r un**e** p**e**ll**e**/un gadin *(pop.);* s**e** casser **le** n**e**z *(fam.);* s**e** casser
l**e**s d**e**nts *(fam.)*; se m**e**ttre au s**e**c; t**o**mb**e**r à p**l**at; taper à côt**é**; v**e**niră rien.
(a**) d**a **cinstea pe** r**u**şi**ne** se compr**o**m**e**tt**re**.

(a**)** da cîn**d** cu coa**s**a, **cînd** c**u** **g**r**e**s**i**a s**o**uffler le fr**o**id **e**t **le** chaud.
(a**)** da cîş**t**ig **de** cauză cu**iv**a d**o**nn**er** cause **g**agn**é**e; donner **g**ain de cause à q**n**.
(a**)** **d**a **colţul** tourner le **coin**.
(a-şi) da **concursul l**a c**ev**a appo**r**t**e**r sa pierre/s**o**n **é**cot/son tribut à **l'é**difice; apporter s**o**n app**o**int; prêt**e**r son c**o**ncours.
(a-şi**) d**a **consiinţăniîntu**l donner son accord/son assentiment.
(a) da crezar**e** **l**a ce**v**a a**jo**uter f**o**i à qch.; d**o**nner/a**jo**uter/prendre cr**é**ance à un**e** chose.
(a**)** **d**a cu **b**anul jouer à pil**e** ou fac**e**.
(a) da eu **barda în cineva** tir**er** à b**o**ul**e**ts **ro**u**ges** sur qn.
(a**)** **d**a e**u barda în lună** av**o**ir d**e** l'est**o**mac; ne c**o**nnaître/ne craind**re** ni Di**e**u ni diable.
(a) da cu **b**a**rd**a-n D**um**nezeu êtr**e** d**é**nué de scrupul**e**s.
(a) **d**a c**u băţu**-n **b**al**tă**/cu **bît**a-n **b**al**t**ă faire un beau coup; v. şi *a face o gafă/gafe.*
(a**)** da c**u b**o**ld**ul în cine**v**a irrit**e**r/fâcher qn.
(a**)** **d**a c**u botu-n b**alt**ă** v. *a da de belea/de bucluc.*
(a) da cu camătă p**r**êt**e**r à usur**e**.
(a**)** **d**a c**u** ca**p**ul **d**e **multe** en av**oi**r vu dans sa vi**e**; **e**n avoir vu des ch**o**s**e**s; **e**n avoi**r** vu d**e** t**o**utes l**e**s c**o**uleurs.
(a**)** **d**a cu căci**ul**a în c**î**ini/**î**n **grindă** a**.** v. *a fi afumat;* **b.** faire des sien**ne**s; fai**re les** (quat**r**e) cent c**o**ups; **j**eter sa g**o**urme: eu prendre à s**o**n ais**e** *(fam.);* s**e** donn**e**r du tal**o**n dans l**e** derrièr**e** *(pop.).*
(a**-**i **)** **d**a cu clanţa v. *a fi bun de gură.*
(a**)** **d**a cu c**r**ucea **peste** cin**ev**a se cass**er** l**e** n**e**z su**r** qn.; se **re**nc**o**ntrer bec à b**e**c av**e**c qn.; se trouv**er nez** à n**e**z avec qn.; **to**mber sur qn.
(a-şi**) d**a cu **degetele î**n **o**chi il fait noir comme dans la **g**ueule d'un l**o**up/ **com**m**e** dans un fou**r**.
(a**)** **d**a cui**v**a a**p**ă **l**a **moară** apport**er**/amener/faire venir l'eau au m**o**uli**n** d**e** qn.; v**er**s**er** d**e l'e**a**u** au m**o**ulin de qn.
(a-i**)** **d**a c**ui**va **ascultare** a. **é**c**o**ut**e**r les dir**e**s de qn.; **b. o**b**é**ir à qn.; c. **e**xaucer la prière de qn.
(a**-i) d**a c**ui**va **borşul** în **foc** v. *a-i sări (cuiva) ţandăra/muştand, btzdicul.*
(a) da c**ui**va braţul offrir son bras à q**n**.
(a-i**) d**a c**ui**va **brîn**ci** bousculer/p**o**usser qn.
(a-i**) d**a c**ui**va **ciustea cuven**ită** faire mille h**o**nnêtet**é**s à qn.
(a-i) da c**ui**va cî**tev**a **ciomege** ass**é**n**e**r des c**o**ups de bâton à qn.
(a-i) da c**ui**va cî**tev**a **l**a **poponeţ** *(fam.)* d**o**nner une fessée à qn.
(a-i) da cui**v**a **concursul** p**r**êter s**o**n c**o**nc**o**urs à qn.
(a) **d**a c**ui**va **cont** rendr**e** compte/des comptes; rendre raison d**e** qch.
(a-i) da c**ui**va c**u ardei pe l**a nas irrit**e**r/fâcher qn.
(a-i**) d**a cui**v**a cu c**ev**a **p**e **l**a nas all**é**ch**e**r/t**e**nter qn.

23 – Dicţionar frazeologic franeez-roman şi roman-francei

(a-i**)** da **cuiva eu** chi**br**itul **pe l**a **nas** irriter/fâcher qn.
(a**)** **d**a cui**va** cu **huideo** hu**e**r/c**o**nspu**e**r q**n**.
(a-i**) d**a **cuiva** c**u laleaua î**n **n**as fair**e** outra**g**e à q**n**.
(a-i**) d**a cui**v**a cu **sictir *(fam.)*** in**j**uri**e**r qn.
(a-**i)** da cui**v**a cu sic faire **e**nra**g**er qn.
(a-i**) d**a cui**v**a cu **ti**fla faire la niqu**e** à q**n**.; fair**e** un pied de n**e**z à qn.
(a-**i)** da cu**iv**a (**b**ani**) de cheltuială** *(fam.)* v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i**) d**a c**ui**va **de furcă** d**o**nn**er** de **l**a tablature à qn.; d**o**nn**er** du fi**l** à retordre à qn.;

tailler des croupièr**e**s à q**n**.
(a-i**) d**a cui**v**a **de** nun**tă** v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i**) d**a c**ui**v**a de** u**rm**ă dénicher qn.
(a**) d**a c**ui**v**a fitil** irrite**r**/fâche**r** qn.
(a-i) da c**ui**v**a g**h**e**s p**o**usser/encou**r**ag**e**r qn.
(a-i**) d**a c**ui**v**a i**n**i**m**ă **e**ncoura**ge**r qn.
(a-i**) d**a c**ui**v**a **l**a ca**p** a**.** batt**re e**n brèche; b. assomm**e**r qn.
(a**) d**a cu**iv**a **l**im**b**ă **e**ngu**eu**l**e**r qn.
(a-i**) d**a cui**v**a **l**u**l**eaua **p**rin cenuşă faire hont**e** à qn.; prendre qn. par **le** b**e**c.
(a-i**) d**a cui**v**a **me**şii av**o**ir **le** c**o**ura**ge**; ose**r**.
(a-i**) d**a cui**v**a **mî**aa **(să** facă **ceva)** av**o**ir **le** c**o**u**r**age/les moy**e**ns; se perm**ett**r**e l**e **l**ux**e**.
(a-i**) d**a cui**v**a **mî**n**a să vorbească e**n parler à s**o**n aise.
(a**) d**a **cuiva mînă liberă** donner carte b**l**anch**e** à qn.; d**o**nn**e**r pl**ei**n pouvoir; donn**er** un b**l**anc-s**ei**ng à q**n**.; laisser à q**n**. **l**es coud**é**es franches; **l**aiss**e**r tout**e** latitud**e**.
(a**) d**a c**ui**v**a **mură-n gură** mâche**r**/ta**ill**e**r les** morc**e**aux à qn.; mâch**e**r **l**e travail/la bes**og**n**e** à qn.; tritur**er l**a besogn**e** à q**n**.
(a-i) da cui**v**a **o**ala**-**n **foc** v. *a-i sări cuiva ţandărajmuştaruljbîzdicul.*
(a**) d**a cuiva **oarba** remettre q**n**. à sa p**l**ac**e**.
(a-i) da cui**v**a **o**chii**-n gene** tomb**e**r d**e** somm**ei**l; **aller** pli**e**rs**e**s ci**l**s *(pop.).*
(a**) d**a c**ui**v**a o l**ecţ**ie** apprend**re** à qn. s**o**n m**é**tier; **en re**m**o**ntrer à qn.; appr**e**ndre à vivr**e** à qn.
(a**) d**a c**ui**v**a o** mînă **d**e aju**to**r donn**e**r un c**o**up d**e** main/d'**é**pau**l**e/de pouce à qn. *(fam.);* prêter la main à qn.; **re**pêcher qn. *(fam.);* t**e**ndre **l**a perch**e** à qn.; t**e**ndr**e** un**e** main s**e**cou**r**ab**l**e à qn.; v**e**nir en aide à q**n**.
(a**) d**a cui**v**a **o pupăză** în o**br**az fa**ir**e outrag**e** à qn.
(a-i**) d**a cui**v**a **otpustul** v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a-i**) d**a **cuiva papucii *(fam.)*** donn**e**r à qn. son sac; **e**nv**oy**e**r** à **l**a ba**l**ançoire; envoyer va**ls**er qn.; **s**i**g**n**er l**a **fe**u**ill**e d**e** rout**e** à qn. *(fam.);* env**o**yer qn. au bain *(fam.);* **e**nv**o**yer au cha**r**bon qn. *(arg.).*
(a-i**) d**a **cuiva pat** offrir **le g**î**te e**t **le** couv**er**t.
(a-i**) d**a **cuiva pe datorie** *(ir.)* battr**e** qn. sans raison.
(a-i**) d**a **c**ui**v**a **peste bot** *(fam.)* v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a-i**)** da cui**v**a **pr**in **cap/gînd/minte** av**o**ir **l'i**d**é**e de.
(a**) d**a **cuiva răgaz** d**o**nner à qn. **le** temps/**le l**oisir n**é**cessaire.
(a-i) da **cuiva răvaş de drum/paşaportul** v. *a da afară pe cineva.*
a**-**i**) d**a **cuiva să** înţ**e**lea**gă** fa**i**re ent**e**ndr**e** qch. à q**n**.
a-i) da cui**v**a s**ă** n**u l**e p**o**a**t**ă duce **e**n fair**e** voi**r** d**e**s v**e**rtes **e**t des pas mûres.
(a-i**) d**a cui**v**a **socoteală re**nd**re** compt**e**/d**e**s compt**e**s à qn.
(a-i**)** da cui**v**a **st**u**p**ai chass**e**r/pou**r**chass**e**r qn.
(a-ï**)** da c**ui**v**a** şi **p**e gu**r**ă şi **p**e nas gav**e**r/g**o**rg**er** qn**.**
(a**-**i**) d**a cui**v**a u**n colb** v. *a-şi bate joc de cineva.*
(a-i) da cui**v**a u**n c**uţi**t**/cuţit**e prin inimă** r**e**ss**e**ntir un**e** viv**e** d**o**uleu**r**.
i
S86
(a) da cuiva un os de ros d**o**nner/**j**eter à qn. *an* **o**s a r**o**n**g**er.
(a) da cu împrumut prêter de l'ar**ge**nt.
(a) da cu mătura d**o**nn**e**r un coup **de** ba**l**ai.
(a**) da cu meliţa** v. a-*i merge gura ca o moară hodorogită.*
(a) da cu mîna prin spuză a**.** c**o**uper dans le p**o**nt; **b.** devenir soudain rich**e**.
(a) da cu ochii de cineva renc**o**ntrer qn. par hasa**r**d.

(a-i) da cu opinca în obraz faire un affront à qn.; blesser/vexer/offenser/insulter qn.
(a) da cu paharul v. *a trage la măsea.*
(a-şi) da cu părerea donner son avis; dire son **mot; exprimer so**n opinion.
(a) da cu piciorul a**.** v. *a nu se sinchisi;* **b.** v. *a scăpa ocazia.*
(a) da cu pietre/cu piatra în cineva jeter **l**a pierre à qn.; faire à **qn.** une conduite de Grenoble.
(a) da cu praştia în ceva gaspiller; **g**âcher.
(a-şi) da cu presupusul *(fam.)* dire son mot; donner son avis; exprimer son opinion.
(a-şi) da cu pumnii în cap donner de **la** tête contre **le mur.**
(a) da cu pumnul în masă taper du poing sur **l**a table.
(a) da cu puşca faire feu; tirer un coup de feu.
(a) da curaj cuiva mettre du cœur au ventre **à qn.**
(a) da curs liber donner libre cours **à**.
(a) da cu sita dire **la** bonne aventure.
(a-şi) da cu socoata dire son mot; donner son avis; exprimer son opinion.
(a) da cu socoteală donner avec mesure.
(a) da cu toaca peste cineva a. arriver à l'improviste; **b.** v. *a prinde pe cineva cu mîţa-n sac.*
(a-şi) da cuvîntul donner/engager sa parole; promettre.
(a) da cu zarul amener/jeter les dés.
(a) da de-a dreptul ne pas **y** aller par quatre chemins; y aller carrément/franco.
(a) da de bănuit éveiller la méfiance de qn.
(a) da **de băut** offrir la goutte *(fam.);* rincer le coco/le bec à qn. *(pop.).*
(a) da de belea/de bucluc donner/tomber/se fourrer dans un guêpier *(fam.);* être dans le pétrin/dans le bain; être flambé/fichu; être frit *(pop.);* s'attirer une sale/méchante/sotte affaire; tomber sur une huile *(fam.);* tomber sur un os; y avoir un os.
(a) da de bine avoir de la chance.
(a-i) da de cap tirer au clair; trouver le joint; venir **à** bout de qch.
(a) da de căpătîi v. ***a-i da de** cap.*
(a) da de dracul v. *a da de beleafde bucluc.*
(a**) da de duşcă (un păhărel)** faire cul sec *(pop.);* v. şi a *dap*e *gît un pahar.*
(a) da de fundul sacului être au bout de son rouleau; être ruiné.
(a) da de gîudit laisser **à** penser; donner **à réfléc**hir.
(a) da de gol dénoncer qn.; trahir qn.; casser **le** morceau *(arg.).*
(a) da de greu rencontrer des obstacles; se heurter **à** des obstacles.
(a) da de grijă cuiva mettre qn. sur ses gardes.
(a) de da/peste hac trouver à qui parler; trouver plus méchant que lui; trouver son maître.
(a) da de înţeles donner à entendre/à croire/à comprendre; laisser entendre.
35*
387
(a-i) da de leac trouver **le** remède.
(a) da de lu**cru cuiva** a**.** v. *a-i da cuiva de furcă;* **b**. donner/tailler de **l**a besogne **à** qn.; mettre **à qn. l**e pain **à l**a main,
(a) da de **m**al **pe ci**n**eva** v. *a aduce pe cineva in/la sapă de lemn.*
(a-şi) da demisia donner/remettre sa démission; rendre son tablier *(fam.).*
(a) da de nod se heurter aux difficultés.
(a-i) da de os être mis au pied du mur.
(a) da de pămtnt jeter par terre; briser; casser.

(a) da **deplină libertate de acţiune cuiva** v. *a da cuiva mină liberă.*
(a**) da de pomană** fair**e** Paumôn**e**/la charit**é**.
(a) da **de potcă** v. *a da de belea/de bucluc.*
(a-i) da de rost trouver le **jo**int.
(a) da de ştire fair**e** savo**i**r.
(a) da de şugubină v. *a ajunge de rîsul lumiifde ocară.*
(a) da de tot donner p**o**ur de bon.
da do unde! mais pas du tout!; **la** questi**o**n ne se p**o**se pas!
(a) da de veste faire savoir.
(a**) da de** v**orbit** d**é**frayer la c**o**nversation/**l**a chronique; faire couler
d**e l**a sal**i**v**e** ***(fam.);*** fair**e j**aser; faire **le**s frais d**e l**a conversation; fair**e** parler de soi; prêt**e**r aux comm**e**ntaires,
(a) da din aripi battre des ai**le**s,
(a) da din buzunar payer de **s**a poch**e**/d**e** ses deniers,
(a) da din cap branler/dodeliner d**u** chef *(fam.).*
(a) da din cap (afirmativ) acquiescer de **l**a têt**e**/du b**o**nnet.
(a) da din coadă remuer **l**a queu**e**,
(a) da din coate jouer des coudes; s'**e**scrim**e**r des pieds et des mains *(fam.)*.
(a) da din colţ în colţ êtr**e** aux abois; être complètement paum**é**; être le bec dans **l**'eau; ne savoir à que**l** saint s**e** v**o**uer; ne savoi**r** d**e** que**l** bois faire flèche; n**e** sav**o**ir que devenir/où se mettre; n**e** pas savoir sur quel pied danser; n**e** p**l**us savoir à que**l** clou pendre sa **l**ampe; ne sav**o**ir de quel côté tourner; n'être pas à la n**o**c**e**; rester le bec dans l'eau *(fam.);* tenir l**e lo**up pa**r l**es oreilles; se **g**ratt**e**r **l**'oreille.
(a) da din fălci jou**e**r des badig**o**inces/des d**o**minos ***(arg.);*** **jo**u**e**r/travailler des mâch**o**ires; s'affûter **l**es crochets *(pop.).*
(a) da din groapă în groapă a**l**ler de ma**l** en pis.
(a) da din gură/ din cloni *(fam.)* v. *a fi bun de gură.*
(a) da din mîini ş**i din picioare** v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) da **din pinteni** a**.** v. *a sări în sus de bucurie;* **b**. v. *a arde de nerăbdare.*
(a) da din **umeri** hausser/**l**ever les épaules.
(a) da divorţ divorcer; casser **l**e bai**l** *(arg.).*
(a) da dosul/dos la faţă v. *a* o *lua la fugă.*
(a) da două lovituri deodată fair**e** c**o**up d**o**uble.
(a) da dovadă de faire preuve de.
(a) da dovadă de iscusinţă entendre la tablature; entendre le **j**ar.
(a) da dovadă de slă**b**iciun**e** s**e** m**o**ntrer faible.
(a) da dracului pe cineva env**o**yer qn. au diable/à t**o**us **l**es diables/ aux cinq cents diables; ficher/flanquer qn. en l'air *(fam.);* **e**nvoyer qn. sur **l**es r**o**ses/sur les p**o**is de senteur *(pop.).*
(a) da dr**eptat**e **c**u**iva** d**o**nner rais**o**n **à qn**.
(a) da drumu**l l**âch**e**r; libérer.
(a**-**ş**i) da drumul** *(fig.)* **se** donn**e**r carrière.

(a**-**ş**i) da drumul la gură/la tot ce** ş**tie** vider son sac; d**é**filer/d**é**vider s**o**n chapelet *(fam.).*
(a) da **drumul l**a **ocări** s'exhaler en in**j**ures.
(a-ş**i) d**a **duhul** v. *a da ortul popii.*
(a) da faliment dép**o**ser s**o**n bilan; fair**e** fail**l**it**e**; faire **l**a culbute *(fam.);* fair**e** un tr**o**u à **l**a **l**un**e**; f**e**ndr**e le** v**e**nt; mettr**e l**a c**lé** s**o**us la port**e** *(arg.);* passer **e**n **l**un**e**tt**e**.
(a-ş**i) da fata din casă** mari**e**r sa f**ille**.

(a) da faţă/ochi cu cineva se casser le nez sur qn.; s**e** rencontrer b**e**c à b**e**c avec qn.; t**o**mber sur qn.
(a) da fălci *(pop.)* v. *a băga la jgheab.*
(a) da fitil stimuler.
(a**) da foc** mettre le f**e**u.
(a) da îrîu calului lâcher/r**e**ndre **l**a brid**e** au cheva**l**.
(a) da M**u liber** d**o**nner carrièr**e** (libre); donn**e**r **li**b**re** champ/cours; d**o**nner vent *(fig.);* **l**âcher **l**a bride; **l**âch**e**r **les** chiens; laiss**e**r **l**a bride sur **l**e cou; m**e**ttre **l**e brid**e** sur **le** c**o**u; **re**ndr**e** brid**e**.
(a) da M**u liber** s**entimentelor** d**é**char**g**er/**é**panch**e**r/sou**l**a**ge**r s**o**n cœur; ouvrir s**o**n cœur/son âm**e**; s'aband**o**nn**e**r; s**e** d**é**boutonn**e**r *(fam.);* se d**é**g**o**nfler le cœur.
(a) da îuguţa *(fam.)* a**l**ler dar**e**-dar**e**.
(a) da gata o sticlă *(fam.)* fair**e** un sort à **l**a b**o**uteil**le** *(fam.).*
(a) da gata pe cineva a. **é**pat**e**r **l**a ga**l**eri**e**; **b.** v. *a-i face cuiva de petrecanie;* c**.** v. *a aduce pe cineva înjla sapă de lemn.*
(a) da geană în geană tomber d**e** sommei**l**; a**ll**er pl**i**er s**e**s ci**l**s *(pop.).*
(a) da **ghes** pouss**er**/encoura**g**er qn.
(a-şi) da **gîndurile p**e **faţă** d**é**poser le masqu**e**; d**écu**lott**e**r sa p**ensé**e.
(a) da glas exprimer.
(a**) d**a **greş** a**.** manqu**e**r s**o**n coup; tap**er** à côt**é** *(fam.);* p**re**ndre un **r**at *(fam.);* **b**. faire **e**rr**e**ur; se tr**o**mper.
(a**) da groaza în cineva** v. *a băga pe cineva în sperieţi.*
(a**) da** hîr**ş**ti**o**a**g**a **popii** v. *a da ortul popii.*
(a) da i**a**ma **în** c**ev**a **a.** s**e rue**r sur qch.; **b**. saccager; rava**g**er.
(a-şi**) da ifose** v. *a-si da aere.*
(a) (l**a i**m**portanţă** attach**e**r d**e** l'imp**or**tanc**e**/de **l**a valeur/du prix.
(a-şi) da im**portanţă** v. *a-şi da aere*.
(a) da indicaţii m**e**ttr**e** sur **l**a voi**e**.
(a) d**a iure**ş faire irrupti**o**n; fondre/tomber sur qn.
(a-i) da înainte a**ll**e**r** d**e l'**avant; continu**e**r.
(a) da în antrepriză donner à l'entrepris**e**.
(a**) da înapoi a.** faire machine/marche arrièr**e**; **b**. faire la cane; **l**âcher pied; perdre du t**e**rrain.
(a) da înapoi ea **racul** *(fi*g. *fam.)* a**ll**e**r**/march**e**r à recul**o**ns.
(a) da în **a**r**endă** d**o**nner à ferm**e**.
(a) da în brînci (munci**nd)** abattre d**e** la besogne; a**ll**er rudement en beso**g**n**e** *(fam.);* bosser/travai**ll**er comme un nègre *(pop.);* bou**l**onn**e**r dur; **e**n fich**e**r/en m**e**ttr**e** un coup *(fam.);* pouss**e**r son travail; s'abrutir de travail *(fam.);* s**e** cr**e**v**e**r d**e** travai**l** *(fam.);* se fou**l**er **l**a **r**a**te;** se tue**r** à **l**a pein**e**; s**e** tuer d**e** t**r**avai**l**; su**er** d'ahan; suer **l**es g**ro**ss**e**s goutt**e**s; suer san**g e**t **e**au; tir**e**r à la ram**e** *(fam.);* travai**ll**er à b**l**oc; travailler à se **r**etourner/à en r**e**ndre la cail**le** *(arg.);* travailler c**o**mm**e** un cheva**l**/comm**e** une bête de s**o**mme; travai**ll**er d'arrache-pi**e**d; trimer dur *(fam.);* en rabattre *(arg.).*
38<; (a**) d**a î**n burduful dracului p**e ci**nev**a laiss**e**r tomber qn. *(fig.).*
(a) da **în** că**r**ţi tirer les cartes.
(a) da în **ceartă** d**égén**é**rer e**n qu**e**rel**le**.
(a) da **în** cl**o**c**ot** comm**e**ncer à b**o**uilli**r**.
(a) da î**n** c**op**t co**mme**n**cer** à **m**ûri**r**.
(a) da în **d**ar c**e**va c**ui**va fair**e** do**n** d**e** qch. à qn.
(a) da **în darul be**ţ**ie**i s'adonn**e**r à **l**a b**o**iss**o**n; marcher au th**é** *(arg.).*
(a) da **îndărăt** a. faire machine/march**e** arrière; **b**. lâcher pied; perdre du t**e**r**r**ain.

(a) **d**a în ex**plo**a**t**a**r**e mettre en expl**o**itati**o**n.
(a) da în fa**p**t **d**e z**or**i le **jo**ur p**o**int; **l**e **j**our vient d'écl**o**re.
(a) da în **gît p**e ci**nev**a d**é**truire q**n**.
(a) da **în** g**r**ijă c**ui**va confi**e**r à qn.
(a) da în **gropi** fai**re/l**âch**e**r/commettr**e** une b**o**urde *(pop.);* ne pas **e**n rat**e**r u**n**e *(ir.)*; c**o**mm**e**ttr**e**/fai**r**e un impair *(fam.).*
(a) da în g**r**o**p**i **d**e **prost** v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) da în j**ude**ca**t**ă **i**nt**enter** un pr**o**cès; app**e**le**r/**citer **e**n **j**ustice.
(a) da în l**ă**t**u**ri r**e**pouss**er**; **é**cart**e**r.
(a) da în mi**nt**ea co**p**iil**o**r tomb**e**r dans **le r**ad**o**ta**g**e; tomber **e**n enfanc**e**.
(a) da în m**î**n**ă** **re**m**ett**r**e e**n mains propres.
(a) da în **n**as donn**er** du **n**ez **e**n t**err**e; ramasser un**e** bûche/un**e g**amelle/ un gadin/un**e** p**elle** *(fam.).*
(a) da în **p**a**t**i**m**a **b**eţ**ie**i s'adonn**e**r à la b**o**isson; ma**r**ch**er** au th**é** *(arg.).*
(a) da în **p**aza cui**v**a m**e**ttr**e** s**o**us la surveillance de qn.
(a-şi**) d**a în **petic re**tomber dans son trav**er**s; se trahir; ret**o**mber dans ses anci**e**ns **erre**ments.
(a) da în **p**î**r**g **co**mm**en**c**er** à mûrir.
(a-şi**)** da î**n p**îr**t**i**e** s**e** mettr**e** au pas.
(a**) d**a în p**r**imi**re/**în s**e**ama/în g**r**ija/**pe m**ina cui**va** c**o**nfi**e**r aux b**o**ns soins d**e** qn.; **reme**tt**re en** mains propr**e**s.
(a) da în**sem**n**ăt**a**t**e attach**e**r de l'impo**r**tance/d**e** la valeur/du prix.
(a) **d**a în s**po**r fair**e** d**e**s p**ro**g**r**ès.
(a) da în **st**am**p**ă a. divu**l**gu**e**r; b. d**e**veni**r** c**é**lèbr**e**.
(a-şi**) d**a î**n teapă** v. *a-şi da în petic.*
(a) da în**t**îi**et**a**t**e c**é**d**e**r **le** haut du pav**é**; c**é**d**e**r **l**e pas à qn.
(a) da în**t**r-o **bu**că să **crape** c**e**alal**t**ă *(pop.)* v. *a plesni de gras.*
(a**) d**a în **v**il**e**ag/la ir**e**al**ă me**tt**re** à nu; mettre au **g**rand **j**our/**e**n plein jour.
(a**) d**a j**o**s **ren**v**ers**e**r**; abatt**r**e.
(a) da j**o**s masca d**é**pos**er le** masque; d**é**cu**l**otte**r** sa p**e**nsée.
a**) d**a la **carte e**nv**o**ye**r** s**e**s **e**nfants à **l'é**co**le**.
a-i**) d**a lacrimi**l**e fondr**e** **e**n larmes.
(a) da **l**a **d**eal, a **d**a la **v**ale v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) da la fi**er ve**chi m**e**ttre à **l**a f**err**ail**le.**
(a) da **l**a **ivea**l**ă** a**d**ev**ăru**l d**é**chirer **l**e v**o**il**e**.
(a) da la lumină mett**r**e à nu; m**e**ttr**e** au grand jou**r/e**n pl**e**in j**o**ur.
(a**) d**a la m**o**a**r**ă v. *a se îmbăta criţă.*
(a**) d**a la **o p**ar**t**e r**e**pousse**r**; **é**ca**r**t**e**r.
(a) da la p**ă**mîn**t** d**é**mo**l**i**r**; d**ét**rui**re**; anéantir**.**
(a**) d**a la **reformă met**t**re** à **l**a **ré**f**o**rme.
(a) da la rind**e**a **r**ab**oter.**
(a) da la s**pă**lat fai**re** laver.
(a) da la şc**oa**l**ă e**nvoyer ses **e**nfants à l'**é**cole.
(a**) d**a la **tipar/la** zia**r** mettre sous presse; faire publier/ins**é**re**r.**

390

{a**) d**a **lec**ţii **particulare** d**o**nn**e**r des répétiti**o**ns; c**o**urir le cachet.
(a) **da lem**iu! **la cel c**e **îngrădeşte** être la mouche d u coche.
(a) da **loc l**a d**o**nner **l**ieu à.
(a) da loc la c**o**m**e**n**t**a**r**ii v. *a da de vorbit.*
(a) da **lovitura** *(fam.)* attrap**er** le bon num**é**ro; d**é**crocher la timba**l**e.
(a) da **lovitura** d**e** g**r**aţi**e** donn**e**r **le** coup d**e** grâc**e**.

(a-şi) da măsura donner sa mesure/la mesure de son talent; donner son plein; faire ses preuves.
(a) da mită cuiva acheter la complicité de qn.; graisser la patte à qn.
(a) da mîna cu cineva a. serrer la main à qn.; b. s'entendre/tomber d'accord avec qn.
(a) da mîna cu moartea frôler la mort; être en danger de mort.
(a) da motiv donner l'occasion.
(a) da naştere faire naître; mettre au monde; donner le jour.
(a) da natra pe cineva/a-şi da natre le cu cineva se disputer avec qn.
(a) da năvală faire irruption; se ruer sur.
(a) da nota donner la note.
(a-şi) da obolul donner son obole/sa contribution.
(a-şi) da obştescul sfirşit v. *a da ortul popii.*
(a) da ocazia donner lieu; fournir l'occasion; prêter le flanc.
(a) da ochii cu cineva rencontrer qn.; se casser le nez sur qn.; se rencontrer bec à bec avec qn.; se trouver nez à nez avec qn.; tomber sur qn.
(a) da ochii peste cap faire des yeux de merlan frit; tomber dans les pommes; tourner de l'œil.
(a) da ocol ţării/ţărilor/pămîntului v. *a cutreiera lumea in lung şi în lat.*
(a) da o fugă ne faire qu'un bond.
(a) da o gură gronder; rabrouer; réprimander.
(a) da o idee suggérer une idée.
(a) da oile în paza lupului donner la bourse à garder au larron.
(a) da o impresie de donner l'impression.
(a) da o lovitură réussir un coup de maître.
(a) da o lovitură în plin réussir un coup; atteindre le but; frapper Je plein fouet.
(a) da o luptă/o biiHlie livrer une bataille.
(a) da o masă ni'inr un déjeuner/un dîner.
(a) da o rnasà (le z.ile mari mettre les petits plats dans les grands.
(a) da onorul présenter les armes.
(a) da o palmă cuiva v. *a trage o palmă cuiva.*
(a) da o pastilă *(arg.)* débiner le truc *(arg.);* donner un tuyau/des tu yaux *(fam.).*
(a) da o pedeapsă cuiva infliger un châtiment à qn.
(a) da o raită faire un tour.
(a) da orbiş frapper sans pitié.
(a) da ortul popii aller ad patres/au royaume des taupes-; aller/passer de vie à trépas *(lit.);* être rayé du monde des vivants; finir sa course; oublier de respirer *(ir.);* perdre le goût du pain; quitter la terre/la vie; rentrer dans le néant; avaler son extrait de naissance *(fam.);* éteindre son gaz/sa lampe/sa bougie *(fam.);* faire le grand voyage *(fam.);* graisser ses bottes *(fam.);* passer l'arme à gauche *(fam.);* plier ses chemises *(fam.);* se laisser glisser *(fam.);* s'en aller *(fam.);* souffler sa chandelle/sa veilleuse *(fam.);* tourner de l'œil *(fam.);* y rester *(fam.);* aller à Crevant *(pop.);* casser sa pipe *(pop.);* casser sa queue de billard *(pop.);* dévisser son billard *(pop.);* dire bonsoir à la compagnie *(pop.);* endosser la redingote en sapin *(pop.);* faire couic *(pop.);* faire le grand saut *(pop.):* faire sa crève/sa crevaison *(pup.);* faire sa malle *(pop.);* fermer son livre/son parapluie ***(pop.);*** filer son câble par le bout *(pop.);* filer son nœud *(pop.);* frapper au monument *(pop.);* lâcher pied *(pop.);* mâcher la rampe *(pop.);* n'avoir plus mal aux

crocs *(pop.);* passer sa barque à Caron *(pop.);* payer son obole à Caron *(pop.);* poser sa chique *(pop.);* prendre mesure d'un paletot de sapin *(pop.);* recevoir son compte *(pop.);* remercier son boulanger *(pop.);* remiser son fiacre *(pop.);* renverser
son absinthe/son café *(pop.);* s'habiller de sapin *(pop.);* tourner
de l'œil en dedans *(pop.);* tourner le coin *(pop.);* avaler sa chaloupe/le gougon *(arg.);* avaler sa chique/sa gaffe/sa cuiller/sa fourchette
(arg.); baiser la Camarde/la Camuse *(arg.);* boire le bouillon/un
bouillon d'onze heures *(arg.);* casser sa canne *(arg.);* cracher son
embouchure *(arg.);* crever son pneu *(arg.);* défiler la parade *(arg.);* déchirer son tablier *(arg.);* déposer/rendre son mandat *(arg.);* decendre la garde *(arg.);* être dégommé *(arg.);* la déchirer *(arg.);* la dévisser *(arg.);* la glisser *(arg.);* s'effacer *(arg.);* souffler sa calbombe/sa camoufle *(arg.).*
(a) da o sentinţa pronoucer une sentence.
(a-şi) da ostenea la se donner bien du mouvement; se donner de la peine/
du mal; se mettre en frais; s'esquinter *(pop.);* suer comme dix
cruches *(fam.).*
(a) da oţet mijii coupe r un liard en quatre; manger son pain dans sa
poche; pleurer le pain qu'on mange; tondre un œuf *(fam.);* gratter
sur la dépense/sur tout *(fam.);* être rat *(pop.).*
(a) da paharul peste cap v. *a da pe git un paharlo sticlă.*
(0 da palanca la pământ abattre; envoyer qn. à terre; coucher/jeter qn.
sur le carreau; flanquer qn. par terre; envoyer qn. en l'air *(arg.).*
(a) da parola a. pronoucer le mot de passe; b. donner sa parole; s'engager.
(a-şi) da părerea donner son avis; exprimer son opinion; dire son mot.
(a) da pe beregată *(pop.)* s'humecter les amygdales/le lampas.
(a) la pe bete mettre à nu; mettre au grand jour/en plein jour.
(a) (ia pe cineva afară pe brînci chasser qn. avec perte et fracas *(fam.);* pvttre qn. dehors par les épaules.
(a) il» pe cineva de mal avoir raison de qn.; marcher/passer sur le ventre à qn.; venir à bout de qn.; v. şi *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a) da pe cineva de ripa perdre qn.
(il) da pe cineva de ruşine vouer qn. aux gémonies.
(a) da pe cineva de smintealã a. causer du tort à qn.; b. exposer qn. à
la risée des gens.
(a) da pe cineva în tărbacă/în tărbăceală a. v. *a face pe cineva albie de porci;* b. v. ***a-şi*** *bate joc de cineva;* c. v. o *bate măr pe cineva.*
(a) da pe cineva pe bete trahir qn.
(a) da pe cineva pe brazdă mettre qn. à la raison; mettre à qn. du
plomb dans la tête; rabaisser l'orgueil de qn.; ramener/rappeler qn.
à la raison.
(a) da pe cineva pe uşă afară mettre qn. à la porte; donner du balai à
qn.; balayer qn.; jeter/mettre qn. dehors; montrer la porte à qn.; ré;<ler son compte à qn.
(a) da pe cineva prin ciur şi prin dîrmon v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a) da pe cineva pe/prin pîrlitură a. v. *a-i face cuiva zile fripte;* **b.** v. *a-şi bare* ***joc*** *de cineva.*
(a) da pe cineva prin şperlă malmener/maltraiter qn.
392
(a) da pe cineva prin tîrg v. ***a vorbi*** *de* ***rău*** *pe* ***cineva.***
(a) da pe cineva tavă v. *a bale măr pe cineva.*
(a) da pe datorie/pe credit vendre **à** crédit.
(a) da pe faţă mettre **à** nu; mettre au grand jour/en plein jour.

(a) da pe fereastră jete**r par la** fenêt**re**.
(a) da pe gîrlă jet**er/**m**ett**re** au pani**er**/à **la** poub**ell**e; mettr**e** a**u r**e**bu**t**.**
(a) da pe gît un pahar/o sticlă basculer/s'envoy**e**r un god**e**t ***(arg.);*** b**o**ire **l**a **g**outt**e** *(fam.);* boir**e** un canon *(pop.);* creus**er** un verre *(arg.);* donner une tape à un**e** b**o**utei**ll**e *(arg.);* **écr**aser le **gr**a**in** *(arg.);* faire **r**ubis sur l'**o**n**gl**e; fil**e**r son verr**e** *(arg.);* m**e**ttre une **é**pin**gl**e à sa cravat**e** *(arg.);* s**é**cher **u**n v**e**rre *(fam.);* s**e** nett**o**y**e**r **l**e can**o**n de fusi**l** *(arg.);* s'en mettr**e** un dans le c**ol** *(arg.);* s'**e**nvoyer un v**er**re d**e** vin *(pop.);* siff**l**er un ve**r**re d**e** vin *(pop.);* suc**e**r une pêche *(arg.).*
(a) da pe ici, a da pe colo/încolo, înc**oace** v. ***a*** *face pe dracu-n palru.*
(a) da pe la cin**eva** passer chez **q**n**.**
(a) da pe mîna… livrer à…
(a) da pe răboj v**e**nd**re** à cr**é**dit.
(a**) da pergheluri r**ôd**e**r/tourner autour *(fam.).*
(a) da peste cap a. boulevers**e**r; **b.** v. ***a*** *da rasol.*
(a) da peste nevoi s**e heur**t**er** à d**e**s difficult**é**s.
(a) da piatră grêl**e**r.
(a-şi) da pielea popii v. *a da ortul popii.*
(a) da piept cu cineva/ceva faire face à; affronter; d**éfi**e**r**.
(a) da pildă vie prêcher d'exemple.
(a) da pinteni calului piquer des d**e**ux.
(a) da pînza pe fuioare perdre au chan**g**e.
(a) da plasă cuiva fair**e fa**u**x** b**o**nd; p**o**ser **u**n **l**apin **à** qn.
(a) da plecarea d**o**nn**er l**e si**g**na**l** d**u** d**é**part.
(a-i) da **pleoapele în gene** t**o**mbe**r** d**e** somm**ei**l; **all**e**r** p**l**ier ses cils *(pop.).*
(a) da **plocon** offrir un pot d**e** v**in.**
(a-şi) da poalele peste cap jeter son b**o**nn**e**t par-dessus **l**es moulins.
d'apoi cum nu?! bi**e**n sûr!; c**o**mment d**o**nc?; po**urquoi** pas?
(a) da **pojar** m**e**ttre **le** f**e**u.
(a) da **poliţă în alb cuiva** d**o**nne**r** un chèque **e**n b**l**anc à qn.
(a) da preţ attach**e**r de l'importance/de **l**a val**e**ur/du prix.
(a) da prilej donner lieu; fournir l'occasion; prête**r** l**e** f**l**anc.
(a) da **prilej de vorbă** v. ***a*** *da de vorbit.*
(a) da **(**ca **cîi**n**ele) prin b**ăţ v. *a fi îndrăzneţ.*
(a-i) da prin piele *v.* ***a*** *o păţi.*
(a) da proaşcă prin/în/între duşmani semer la m**o**rt parmi les ennemis.
(a) da **rasol** bâcler/bousill**e**r s**o**n travail; faire qch. à **l**a six-quatre-deux *(fam.);* faire qch. à la vap**e**ur/à la va-vit**e** *(fam.);* fair**e** qch. par-dessus **l'é**paule/la **j**amb**e**; faire une chos**e** dare-dar**e**; fair**e** un travai**l à** la va-c**o**mm**e**-**j**e-t**e**-p**o**usse *(fam.);* gâche**r** la bes**og**ne *(fam.);* f**o**utr**e** à la diable/à **l**a va-te-faire-fiche *(pop.);* sabrer de la bes**o**gne; torcher s**o**n travai**l** *(fam.).*
(a) da **relaţii a.** r**e**later les faits; **b.** renseigner; d**o**nn**e**r des rensei**g**nements.
(a) da **rezultat** pr**o**duire l'effet vou**l**u.
(a) da roade p**or**ter des fruits.
(a**) da rotocoale** cu**iv**a/**l**a **ceva; a d**a. **rotocol** rôd**e**r/t**o**urner aut**o**ur *(fam.).*
(a**) d**a **satisfacţie** d**o**nner satisfaction.
da sau nu? oui **o**u non?; **o**ui ou merde? *(vulg.).*
393
(a) da să înţeleagă d**o**nn**er à en**tendr**e**/à cr**oi**r**e**/à c**o**mpr**e**ndre; **l**a**isser** entendr**e**.
(a) da sălaş offri**r l**'hospitalité.
(a-şi) da seama se rendr**e** compte; **avoir** conscience **que.**

(a) da geamă rendr**e** compte/des c**o**mptes; **re**ndre raison d**e** qch.
(a) da semnalul *(pentru o acţiune)* donner le** si**g**nal; d**o**nn**e**r **l**e **to**n**;** pr**e**nd**r**e **l'i**nit**ia**t**ive**.
(a) da semn de viaţă donn**er** signe **de vie**.
(a) da semne de oboseală br**anl**er dans **le** manch**e** ***(fam.);*** d**o**nn**e**r d**e la** band**e**; **d**onn**er** des sign**e**s d**e** fati**g**u**e**.
(a) da sfară în ţară répandr**e une n**o**uvelle; fai**r**e sa**v**oir**.
(a-şi) da sfîrşitul v. ***a da*** *ortul popii.*
(a-şi) da silinţa se donne**r l**a peine; s'appliqu**er à**.
(a-şi) da singur foc la valiză brûl**e**r s**e**s vaisseaux.
(a) da socoteală r**en**dre c**o**mpte/des comptes; **r**endre rais**o**n de **qch.**
(a-şi) da solia ex**p**o**ser l'o**bj**et** de **s**a missio**n**,
(a-şi) da sprijinul d**o**nner s**o**n aval/s**o**n appui.
(a)'da startul d**o**nn**e**r **le** d**é**pa**r**t; donn**e**r **le si**g**nal** du d**é**part.
(a) da strechea în cineva êtr**e** piqué de la tarentule; v. şi *a-şi pierde cumpătul.*
(a) da strugurii Ia tease mene**r le r**aisin au pr**e**ss**oi**r.
(a-şi) da suflarea de pe urmă rendre l'âme; v. şi o *da ortul popii.*
(a-şi) da sufletul v. ***a*** *da ortul popii.*
(a) da şah la rege fai**r**e **é**ch**e**c au **ro**i**.**
(a) da şi cămaşa de pe el d**o**nne**r j**usqu'à sa dernière chemise; av**o**ir le cœur su**r** la main; être b**o**n c**o**mme le pain/la brioche/la romaine/ l'or.
(a-şi) da şi sufletul avoir **le** cœu**r** sur **l**a main; êtr**e** bon c**o**mme **le** pain/ **l**a brioche/la r**o**maine/1'or.
(a) dat de fund il est a**u** bout de son rouleau**.**
dat fiind că vu qu**e**; **é**tant donn**é**.
(a) da tîrcoale rôde**r**/tourn**e**r aut**o**ur ***(fam.).***
(a) dat Nan de găvan se fourrer dans l**e** p**é**trin; s**e** mettr**e** le d**oi**g**t e**ntre deux pi**e**rres.
(a-şi) da toată truda se d**o**nner d**e** la p**e**ine/du mal; s**e** d**o**nner bien du mouv**e**ment; s**e** m**e**ttre **e**n frais.
(a) da toate pe una jouer/risquer le t**o**ut pour le tout; **j**ouer son va-tout.
(a) da tonul d**o**nner le ton; d**o**nner le **l**a.
(a) datora cuiva recunoştin**ţă** dev**o**ir **u**n beau ci**e**rge **à** qn.; dev**o**ir un belle/fière chandelle **à** qn.
dator vîndut crib**é** d**e** dettes; perdu d**e** dett**e**s.
(a) da tot înapoi ca racul faire des pr**og**rès **à** l'env**e**rs *(fam.);* march**e**r comme un**e é**cr**e**vias**e**.
(a) da totul peste cap mettr**e** t**o**ut e**n l**'air.
(a-şi) da tributul do sînge mourir/tomber au champ d'h**o**nneur; m**o**urir au f**e**u; t**o**mber sur le champ de bataille.
(a) da uitării étendre un voile sur qch.; **j**eter/mett**re** aux **o**ubliettes; passe**r l'é**pon**g**e; vouer **à** l'oubli.
(a) da ultimul retuş faire une dernière retouche.
(a-şi) da ultimul ban/paraua de anafura racler ses f**o**nds de tiroir ***(fam.).***
(a) da ultimul salut rendre **à** qn. les derniers dev**o**irs ***(lit.).***
(a) da un anunţ la ziar ins**é**rer une ann**o**nce.
(a) da un avertisment d**o**nner un avertissement.
(a) da un bobîrnac a. d**o**nner une chiquenaude; **b.** r**é**primand**e**r.
3M
(a) da un cliîot p**o**usser un cri.
(a) da un con**ce**r**t** d**o**nner un concert.
(a) da un exempl**u** faire un exemple; d**o**nner un exemple.

(a-i) da un fier ars **prin inimă** ressentir une vive d**o**u**l**eur.
(a-i) da un gliion**t/gliionţi** d**o**nner un gn**o**n/des **g**n**o**ns.
(a) da un ordin d**o**nner **un** o**r**dr**e**.
(a) da un răspun**s** donner une r**é**p**o**nse.
(a) da un sfat d**o**nner un c**o**nsei**l**.
(a) da un telefon cuiva d**o**nner/passer un c**o**up de t**él**éph**o**n**e**/un **co**u**p** d**e** fi**l** à qn.
(a) da un toc/top de bătaie cuiva v. *a bate măr pe cineva.*
(a) da un vot de încredere voter **l**a confianc**e**.
(a) da urmare d**o**nner suite; d**o**nn**e**r cours.
(a-şi) da viaţa (pentru o cauză) v**e**rser s**o**n sang ***(fam.).***
(a) da viaţă donn**e**r **la** vie.
(a) da vina pe acarul Păun s'**e**n pr**e**ndre au **l**ampist**e**.
(a) da vina pe cineva fair**e e**ndosser une faut**e** à qn.; fair**e** p**o**rt**e**r le chapeau à qn.; re**je**t**e**r **l**a faut**e** sur un aut**r**e.
(a) da vina pe împrejurări accus**e**r les **é**v**é**nem**e**nts; se r**ej**eter sur **l**es circ**o**nstances.
(a) da voie p**e**rmettre; donner **l**a permissi**o**n/son ass**e**ntiment.
(a-şi) da votul donn**e**r sa voix.
(a) da zi după zi remettre d'un **jo**ur à l'autre.
(a) da ziua bună dire **l**e bon**j**our.
(a) da zor se presser; s**e** hâter.
dă-i drumul! *(fam,.)* f**o**u**e**tt**e**, cocher!
dă-1 pace laissez-l**e** fair**e**.
de-abia m-am ţinut je me suis tenu à quatre.
de-abia stă de somn il t**o**mb**e** d**e** s**o**mmeil.
de-a binelca pour d**e** bon; **t**o**u**t **à** fait.
de-a buşilea à quatre pattes.
de acelaşi fel d**u** mêm**e g**en**re.**
de acord! d'acco**r**dl; **ça va!**
de-a cufun**dul** en plong**e**ant.
de acum înainte/încolo d**o**r**é**navant; d**é**sormais.
de-a curmezişul de travers.
de aici înr**â**n**te/încolo** d**o**rénavant; d**és**o**r**mais.
de-a-ndărătelea à reculons.
de ajuns ş**i de întrecut/de rămas** surab**o**ndant; plus **q**u'i**l** n'**e**n fau**t**.
de-ale gurii qch. **à** se m**e**ttre s**o**us **l**a dent; n**o**urriture; pr**o**visi**o**ns **de** b**o**uche.
dealtfel d'aill**e**urs; d**u** rest**e**; **a**u surplus; au r**est**e**; a**u demeurant.
de-a lungul ş**i de-a latul e**n lon**g** et en lar**g**e.
de ambele părţi d**e** part **e**t d'autre.
de-a-n călarele à cheval. **I**
de ani **şi ani** depuis de l**o**ngues ann**é**es; i**l y a be**a**u** t**e**mps; i**l** y a bell**e** lurett**e**.
de-a poncişul obliqu**e**m**e**n**t**; d**e** t**r**av**er**s.
de-a prostăvala à la **r**enverse.
de-a pururi ét**e**rne**l**lem**e**nt; **à** t**o**ut jamais.
de-ar fi cu putinţă! si c'**é**tait/s'il **é**tait p**o**ssibl**e**!
de-a rostogolul en d**é**grin**go**lant.
de-a sărita en sautillant.
de-a surda en pure perte; en vain; vainem**e**nt.

de atîta (veac de) vreme depuis si **l**on**g**temps.
de a**tît**ca **ori** tant d**e** f**o**is.

de-a valma pêle-mê**l**e; en vrac.
de az**i înainte** d**és**ormais; d**or**énavant.
de az**i pe mîine** du **j**our au **le**ndemain; d'un **jo**ur à l'autre.
de bine de rău tant bien qu**e** mal.
(a) debita prostii dir**e** des bêtises.
de boală *(fam.)* par capric**e**.
(a) deborda de sănătate v. ***a*** *fi sănătos tun.*
de bun augur d**e** bon au**g**ure.
de bună-credinţă de bonne foi.
de bună geamă assu**ré**m**e**nt; c**e**rtain**e**m**e**nt; sans d**o**ut**e**; pour sûr.
de bună voie d**e** son p**lein gré**.
de calitate inferioară/proastă de mauvaise qua**l**it**é**.
de calitate superioară de qua**l**it**é** sup**é**rieu**re**; d**e** premièr**e** qualité.
de c**e**, d**e nece** p**o**ur u**n**e rais**o**n ou **pour** un**e** autre.
de c**e dra**cu/n**aiba...?** p**o**urqu**o**i diab**le**…?
de c**ele mai multe ori l**e p**l**us s**o**uv**e**nt; **les** tr**o**is quarts du temps**.**
de c**e nu?** p**o**urqu**o**i pas?
de ce se **amestecă/se bagă?** d**e** quoi **se** mê**le**-t-i**l**, celui-**l**à?
de ce te amesteci/te bagiî mê**le**z-vous d**e** vos affaires/de ce qui vous r**e**gard**e**!; mê**le**-toi d**e** t**e**s **o**i**g**n**o**ns! *(pop.);* v. şi *vezi-ţi de treabă!*
de cînd a zburat gîsca din frigare v. *de multă vreme.*
de cînd cu lupii albi v. *de cînd cu moţ Adam.*
de cînd cu moş Adam au t**e**mps/du t**e**mps que **l**a reine Berthe filait; au temps où **les** bêt**e**s pa**rl**ai**e**nt; du **te**mps où **les** alouettes tombaient
toutes **r**ôti**e**s.
de cînd cu tata Noe d**e**puis **le** d**é**luge.
de cînd era bunica fată v. *de cînd cu moş Adam.*
de cînd 1-a făcut mă-sa/de cînd mă-sa 1-a făcut *(fam.)* depuis qu'i**l e**st au mo**nde.**
de cînd lumea/veacul d**e m**émoir**e** d'homm**e**; d**e**puis qu**e** l**e** m**o**nd**e e**st **m**ond**e**; du p**l**us **l**oin qu'on s**e** s**o**uvienne; d**e** tout**e** ét**e**rnit**é**.
de cînd nemţii cu coadă v. *de cînd cu moţ Adam.*
de cî**nd ploua cîrnaţi v**. *d*e *cînd cu moţ Adam.*
de cî**nd** sc**ri**a **musca** p**e perete** v. *de cind* c*u moţ Adam.*
de cîntecul cucului v. *d*e *florile mărului.*
de cîte ori chaqu**e** fois que.
de cîte ori? combien d**e** fois?
de cîte ori! qu**e** d**e** fois!
de cît timp eşti aici? d**e**puis quand êt**e**s-vous là?
de cîtv**a timp** d**e**puis **quelqu**e t**e**mps; depuis un certain t**e**mps.
***(a),* declara război** d**écl**arer **l**a **g**uerr**e**.
(a) declara vinovat pe cineva p**l**aid**er** coupab**le**.
de (mare) clasă/de clasa întîi d**e** premièr**e** classe.
(a-şi) declina competenţa d**écliner sa** comp**ét**enc**e**.
(a-siï declina numele d**écli**n**er** son nom.
(a-şi) declina răspunderea d**égager** sa r**e**sp**o**nsabilit**é**; s**e l**aver **l**es mains de qch.
de colea pînă colea a. d'un **e**ndroit à **l**'aut**r**e; **b.** de fi**l** en aiguille**.**
de comandă (fait/ex**é**cuté) su**r** command**e.**
de comun acord d'un commun acc**o**rd.
de cnrînd depuis peu; récemm**e**nt.
de cu toamna dès l'aut**o**mne.

de cu vară depuis l'été.
de cu (bună) vreme a. de bonne heure; b. en temps utile.
de departe de loin; à distance.
de dimineaţa pînă seara du matin an soir.
de dragul artei pour l'amour de l'art.
de dragul cuiva pour les beaux yeux de qu.
de exemplu par exemple.
de fel pas du tout.
(a) deferi pe cineva justiţiei déférer qn. à la justice.
de flecare zi de tous les jours; quotidien.
de flori de cuc *(fam.)* v. *de florile mărului.*
de florile mărului pour des prunes; pour la cocarde *(pop.);* pour la peau *(arg. J;* pour le roi de Prusse; pour les beaux yeux de qn.; pour les capucins *(arg.);* pour peau de balle.
de formă pour la forme.
de hatîrul cuiva pour l'amour de qn.; pour être agréable à qn.
de ici, de colea de ci, de là.
de ieri pînă azi en un rien de temps.
de istov complètement; entièrement; jusqu'au bout.
de izbelişte abandonné; resté à l'abandon.
de închiriat à louer.
de îndată immédiatement; aussitôt.
de îndată ce dès que; aussitôt que.
de jur împrejur tout autour; de tous côtés.
de la a (pînă) la z depuis *a* jusqu'à *z.*
de la alfa la omega depuis *a* jusqu'à *z.*
de la bun început dès le commencement; dès le début.
de la cap la coadă de bout à bout; de fond en comble; d'un bout à l'autre.
de la caz la caz suivant les circonstances.
de la coarnele plugului de la campagne.
de la distanţă de loin; à distance.
de la început pînă la sfîrşit du commencement à la fin.
de la începutul începutului dès le commencement; dès le début.
de la om la om d'homme à homme.
de la o vreme depuis quelque temps; depuis un certain temps.
de la o zi la alta d'un jour à l'autre; du jour au lendemain.
de la sine spontanément; sans y être obligé.
de la un capăt la celălalt de bout à bout; de fond en comble; d'un bout à l'autre.
de la un cird de vreme depuis quelque temps; depuis un certain temps.
de la vlădică pînă la opincă du haut en bas de l'échelle sociale.
de mahala commun; vulgaire.
de marcă de marque; marquant; distingué; de grande qualité.
de mare trebuinţă absolument nécessaire; indispensable.
(a) desca pe cineva arracher le masque à qn.
de meserie…de son métier; …de son état.
de mic copil dès son tendre âge.
de miere bon; généreux.
de mii de ori des milliers de fois.
de milă par pitié.
de minune à merveille; à ravir; admirablement.
de mirare a. étonnant; surprenant; b. admirable; magnifique.

de mina a **do**ua de qualit**é** inf**é**rieure.
397
de mîna înt**ti** de tout premier ordre; de qualit**é** sup**é**rieure.
de mî**ntu**ia**l**â superficiel; bâcl**é**; superficie**l**lemen**t**.
de**m**n **de atenţie** di**g**ne d’attenti**o**n.
demn de laudă l**o**uable; di**g**n**e** de **l**ouan**g**e.
de modă veclio d**é**mod**é**; vieux **j**eu.
de momen**t** passa**g**er; **é**ph**é**mère.
de multă vreme il y a un**e** paye *(pop.);* v. şi *de ani ţi avi.*
de multe ori à maintes/à plusieurs reprises; maintes f**o**is; plus d’une fois.
(a**) denatura adevărul** contourner/maquiller/obscu**r**cir **l**a v**é**rit**é**; d**o**nner/ fair**e** une **e**n**to**rse à la v**é**rit**é**; fai**r**e des **e**ntorses à **l**a v**é**rité.
de n**ă**p**r**as**nă** à l’impr**o**viste; au d**é**pourvu; au pied **le**vé.
de **neamul lui** d’ori**g**in**e**; d**e** souch**e**.
de **nebiruit** invincib**le**.
de neclintit in**é**branlab**le**.
de necrezut incr**o**yable; **ter**r**i**b**le**.
de nedescris indescriptibl**e**; inexprimab**l**e.
de neiertat impardonnabl**e**; **i**nexcusab**l**e.
de neînch**ipuit** inimaginabl**e**; inc**on**cevable.
de neînlăturat in**é**v**i**tabl**e**.
de neînţeles imcompr**é**hensible; inexplicabl**e**; **ét**ran**g**e.
de nenumărate ori à maint**e**s/à plusi**e**urs r**e**prises: maintes f**o**is; plus **d’u**n**e** fois.
de nerecun**oseut** m**é**c**o**nnaissab**le**.
de nesuferit insupp**o**rtable; **e**nnuyeux.
de netăgăduit incontestable; ind**é**niable; **i**ndubitable: inét’ilable**.**
de neu**it**a**t** in**ou**bliable.
de **nevoie** par n**é**cessit**é**.
de **nici** o **ispravă** bon à ri**en**.
(a) denunţa un fais s’inscri**r**e **e**n faux.
de obicei d’habitud**e**; d’**o**rdinaire; à **l**’ordinaire.
de ocbii **lumii** p**o**ur **l**a façad**e**/la m**o**ntre; pour la frime *(pop.).*
do odinioară d’autref**o**is.
de **origine** d’ori**g**ine; de souch**e**.
de-o **seamă** c**u cineva** a. du mêm**e** rang; **b**. du mêm**e** âge.
de **o** s**e**a**m**ă de **vreme** depuis quelqu**e** t**em**ps; d**e**p**u**is **u**n ce**r**ta**i**n te**m**ps.
de-o **vîrstă** cu du même **âge** qu**e**.
de **p**ara**d**ă pou**r l**a form**e**.
de **p**a**r**că c**o**mm**e** si; à cr**o**ire que.
departe de m**in**e **gîndul** s**ă l**oin de m**o**i la pens**ée** de**.**
(a-şi**) depăna amintirile ég**r**e**ner ses s**o**uvenirs.
(a) depăna din pici**o**a**re** *y. a o lua la fugă.*
(a-şi**) d**e**pă**şi a**tri**b**u**ţiile d**é**passer ses attribu**ti**o**n[1];.
(a**) d**e**pă**şi **l**i**m**i**t**e**l**e/**or**ice **limită** d**é**pass**e**r/IYaa. uir/pass**e**r les b**o**rn**e**s.
de **p**e acu**m** dès à pr**é**sent; dès maintenant; d’o^’s ei d**éj**à.
de pe cîn**d** du **te**mps **o**ù.
de **p**e o zi **p**e al**t**a du **jo**ur au l**e**ndemain; d’un **j**our a l’aut**r**e.
de **p**e v**r**e**m**ea **l**ui **Papură-**V**od**ă v. *de cînd eu mos Adam.*
de **p**il**d**ă par **e**xemp**le**.
de **plăcere** par pur**e** pla**i**sir.
de **plîns** pitoyab**l**e; lam**e**ntable; d**é**plorabl**e**.

de **priinţă** u**t**ile.
de **primă necesitate** d**e** pr**e**mière néc**e**ssite.

de p**r**im **ordin** a. d**e** tout p**r**emier ordre; d**e** premièr**e** importance; **b**.
de p**re**mi**è**r**e** q**u**a**l**ité.
de **p**rim **r**ang v. *de prim ordin.*
de prisos **i**n**u**til**e**; sup**e**rf**l**u,
de prost gust de mauvais g**e**n**r**e,
(a**) d**epune **armele** pos**er**/d**ép**o**s**e**r**/**re**ndr**e**/mettre bas **l**es armes; lever **l**a
cross**e** **e**n **l**'air *(mil.);* s**e** **r**end**re**; capitul**e**r.
(a) depune cauţi**u**ne **ver**s**er** une caution,
(a) de**p**une ce**v**a la p**o**a**l**ele c**ui**va faire une offrande,
(a) depune jurămînt p**r**ête**r** s**e**rment.
(a) depune măr**tu**rie **re**ndr**e**/port**er** t**é**moignage; t**é**moigner **e**n **j**ustice.
(a) de**p**une o plîn**g**ere v. *a face reclamaţie.*
(a) **depune toate eforturile** faire t**o**ut son possible; faire de sou mieux.
(a) depune un **eîort** fai**re** un **e**ffort.
de **r**asă de bonne **r**ac**e**/qua**l**ité.
de rău a**u**g**u**r de **m**auvais au**g**u**r**e.
de **re**a-c**r**e**d**i**n**ţă de mauvaise f**o**i.
de regulă d'habitud**e**; d'ordinaire; à l'ordinaire.
de rigoare de **r**igueur.
de rind co**m**mun; ordinai**r**e.
de rîn**du**l **ăs**ta c**e**tte fois-ci.
de rîv**n**ă *(tnv.)* à envi**e**r; e**n**viab**l**e.
(a-şi**)** desc**ăr**ca m**în**ia/**n**c**rv**ii as**up**ra cui**v**a pass**e**r sa co**l**èr**e** su**r** q**n**.; reve**r**se**r** s**e**s **ne**r**f**s sur qn.; v. şi *a-si vărsa focul/minia pe cineva.*
(a-şi) desc**ăr**ca **sufletul/inima** v. *a-şi deschide sufletul)inima.*
(a-şi**) d**esc**ăr**ca **tolba** vid**e**r so**n** sac.
(a) deschi**d**e **b**i**n**e **o**chii a**.** faire attenti**o**n; **b**. saisi**r**; comprend**re**; **pige**r *(pop.).*
(a-şi**) de**schi**d**e **b**raţe**l**e r**e**c**e**v**o**ir qn. a bras ouv**e**rts; v. şi a *întinde cuiva braţele.*
(a) deschide c**ui**va aro**îndo**uă uşi**le** donn**e**r libr**e** accès à q**n**.
(a-i**) d**eschi**d**e cui**v**a **cale** n**e**t**ed**ă v. a *croi drum In viaţă cuiva.*
(a-i) deschide cuiva capu**l** expliqu**er**/faire c**o**mprendr**e** une chose à qn.; **é**claire**r** **l**a caboche à qn. *(pop.):* d**é**bouch**e**r qn. *(pop.).*
(a) deschide cui**va credit** faire crédit à. qn.
(a-i) deschide cuiv**a irura** fair**e** parler qn.
(a) des**chide cuiva o**chi**i** cier < usse-c**o**u à qn.; d**é**brider les yeux d**e** qn.; dessiller les yeux à/de qn *i fam.);* **o**uvri**r** les y**e**ux à qu.
(a-şi**) d**eschi**de drum p**ri**n** mu**l**ţi**m**e f**e**ndr**e** la foul**e**/la pr**e**sse; f**o**nc**e**r dans l**e** tas; se fray**e**r un passag**e**.
(a) deschide focul ouvrir le f**e**u.
(a) deschide ghilimelele ouvrir les **g**uill**e**mets.
(a) deschi**d**e **o acţiune** îm**po**t**r**iva **cuiva** intenter un procès; appeler/ cit**er** en **j**ustice.
(a**) deschide ochii** a. se r**é**veiller; **b.** venir au m**o**nd**e**.
(a) deschide o listă ouv**r**ir une liste.
(a**) de**s**chide** o **p**ara**n**t**ez**ă ouvrir une par**e**nthèse.
(a) deschide perspective ouvrir l**e** champ; **o**uvri**r** une fenêtr**e** sur.
(a) des**c**hi**de pofta de** uiîneate cr**e**user/**o**uvrir l'estomac; ai**g**uiser l'app**ét**it.
(a-şi**) des**c**h**id**e** s**ufl**e**t**ul**/i**n**ima décha**r**g**e**r/**é**pancher/s**o**ula**g**er son cœur; ouvrir s**o**n

cœur/s**o**n âme; s’aband**o**nner; se d**éb**outonner *(fam.)*; se
d**égonfle**r le coeur.
(a) deschi**de şedinţa** ouv**r**ir la s**é**ance.
(a) deschi**de un coût** faire **o**uvrir un compte.
393
(a) deschide un testament ouvrir un testament.
(a) deschide urechile a. ouvrir **l**as oreil**l**es/1’or**e**ilf**e/l**es y**e**ux; fair**e** att**en**tion à qch.; **b**. tenir compte d**e** qch.; compt**e**r avec qch.
(a) deschi**de vorba despre ceva** aborder un su**j**et; v. **şi** *a aduce vorba despre.*
deschizător do drumuri pi**o**nnier; innovat**e**ur.
(a**) descoase p**e **cineva** tirer la carotte à qn. *(arg.);* tir**e**r **le**s vers du n**e**z
à qn.
(a) descoperi A**me**rica *(ir.)* enf**o**nc**e**r des port**e**s ouvert**e**s.
(a) descoperi jocul cuiva li**re** dans **le jeu** d**e** q**n**.; v**o**ir clair dans l**e** j**e**u
d**e** qn.
(a) descoperi secretul dé**co**uvrir/**é**yent**er** la mèche/un secret.
(a) descurca iţele d**é**mêler un**e** affai**r**e; m**e**tt**re** au clai**r**; ti**r**er un**e** affaire
au clair.
«le s**eamă** important; remarquabl**e**.
(a) desface logodna r**o**mpre les fiançailles,
(a) d**esf**ace **o căsătorie** diss**o**udre/d**é**faire un mariage**,**
(a) desface o **cusătură** d**é**faire une coutur**e**,
(a) desface u**n contract** d**é**fair**e** un contrat,
(a) desface **un nod** d**é**fair**e** un nœud; d**é**n**o**uer.
(a**-şi) desfăta privirea** se rincer l’œil *(fam.).*
(a)’despărţi apele de uscat *(fis,.)* **révéler** la v**é**rit**é**,
(a) despica fi**r**ul **de păr în patru** c**o**up**er/fe**ndre un cheveu **e**n quatre; discuter su**r** la poi**n**te d’une aiguill**e**,
despre c**e e vorba?** d**e** quoi s’a**g**it-il?; de quoi est-il question?; de quoi
ret**o**urne-t-il?
(a) despuia scrutinul d**é**pouiller le scrutin.
(a) destrăma o iluzie d**é**chirer le voile.
(a**) desţeleni un teren v**ir**gi**n** d**é**friche**r une** terre v**ie**r**ge.**
de su**s** d**e** haut.
de sus pînă jos d**e** f**o**nd **e**n c**o**mbl**e**.
(a) deşerta coşul *(pop.)* v. *a o lua la fugă.*
(a) deşerta s**a**cul **(pînă l**a **fund)** *(fam.)* vid**e**r son sac; d**é**filer/dévider son
chapelet.
(a) deştepta pofta creuser/ouvrir l’**e**stomac; ai**g**uiser l’app**é**tit.
de talie de taille; de valeur; capable.
de **teamă** că de peur/par p**e**ur d**e**.
de **temei** s**é**rieux; s**o**lide; imp**o**rtant.
de timpuriu d**o** bonn**e** h**eu re**.
de toată mîna de t**o**ut p**o**il/tous poils; d**e** tout**e**s sortes; de toute nature.
de tot felul de tout p**o**il/tous poi**l**s; de t**o**utes s**o**rtes; de toute nature.
de tristă mem**or**ie/amin**t**ire de trist**e** m**ém o**ire.
deturnare de **fo**n**duri** d**éto**urnements de f**o**nds,
(a) deţine puterea détenir le pouvoir,
(a) deţine un **record** d**é**tenir un **re**co**r**d.
de ul**t**i**mă o**r**ă** t**o**ut r**é**cent.
de un cîrd de **a**n**i** depuis quelque t**e**mps; depuis un ce**r**tain t**e**mps.
de un**d**e ai **răsări**t**?** d’**o**ù so**r**s-tu?
de unde nu, e **v**ai **d**e **tine** sin**o**n/sans qu**o**i, **g**are à toi.

de unde pînă unde? comment?; de quelle manière?; à quel titre?; d'où ça?
de unde ştii? comment le savez-vous?
(a) deveni celebru se rendre célèbre.
(a) deveni mare *(fig.)* acquérir de l'importance.
de vis très beau; d'une beauté irréelle.
400
de vînzare à vendre.
de voie, de nevoie bon gré, mal gré; de gré ou de force; mi-figue, mi-raisin; moitié figue, moitié raisin.
de vrei, de nu vrei que tu le veilles ou non; bon gré, mal gré; de gré ou de force; mi-figue, mi-raisin; moitié figue, moitié raisin.
de vreme ce puis-crue; vu que; du moment que.
(a) dezlănţui un atac déclencher/lancer une attaque.
(a) dezlănţui un război déclencher une guerre.
(a-şi) dezlega băierile inimii v. *a-şi deschide sufletul/inima.*
(a) dezlega calul de la gard v. *a vorbi pe şleau.*
(a) dezlega enigma trouver le mot de l'énigme.
(a) dezlega funia de la par démêler les choses; éclaircir une situation confuse.
(a-ş) dezlega limba se mettre à parler.
(a) dezlega limba cuiva faire parler qn.; délier/dénouer la langue à/de qn.
(a) dezlega o vrajă rompre un enchantement/un charme.
(a) dezlega pe cineva de cuvîntul dat relever qn. d'une promesse; rendre à qn. sa parole; rendre la parole à qn.
(a-şi) dezlega pirnga/băierile pungii cracher au bassin/bassinet *(pop. înv.);* ouvrir sa bourse à qn.
(a) dezlega sacul vider son sac; défiler/dévider son chapelet.
(a-şi) dezmorţi picioarele se dégourdir les jambes; se dérouiller les jambes ***(fam.).***
(a-şi) dezonora familia déshonorer sa famille.
de zor fiévreusement; de toutes ses forces.
(a-şi) dezvălui intenţiile révéler ses intentions.
(a) dezvălui un secret révéler un secret.
(a) dezvinovăţi pe cineva décharger qn. ***(fam.).***
diametral opus diamétralement opposé.
(a) dibui pe cineva şi în gaură de şarpe attaquer qn. dans ses derniers retranchements.
din abundenţă abondamment; à foison; à gogo; à pleines mains; à profusion.
din această cauză c'est pourquoi; voilà pourquoi.
din acest motiv c'est pourquoi; voilà pourquoi.
din acest punct de vedere à ce point de vue; sous ce rapport.
din adîncul sufletului du fond du cœur.
din afară du dehors.
din an în paşte de loin en loin.
din auzite par ouï-dire.
din bătrîni de temps immémorial.
din belşug abondamment; à foison; à gogo; à pleines mains; à profusion.
din bob îri bob par le menu.
din cale afară excessivement; outre mesure; par trop; à tous crins/ à tout crin.
din capăt pînă în capăt du commencement à la fin.
din cap în cap d'un bout à l'autre; de bout à bout: de fond en comble.

din cap pînă în pieioare de pied e**n** cap; des pieds **à** la tête; de la têt**e** aux pi**e**ds.
din capul locului de/au prim**e** abord; dès **le** d**é**but; d'embl**é**e.
din **cauza à** cause de.
din cauză că parce que.
401
din ca**u**ză **de** p**o**ur raison d**e**.
d**i**n ce cauz**ă**? p**o**ur **qu**elle **r**aison?; pourquoi?
din c**e** în c**e mai bine** de mi**e**ux en mi**e**ux.
din ce **în** ce ma**i** m**u**lt de p**lu**s en p**l**us.
din ce fn ce mai **rău** d**e** ma**l** en pis.
din **cer** d**e** haut.
din chi**ar** s**e**nin brusquem**e**nt; soudain.
din ci**ur** în **dîrmon** de ma**l** en pis.
din cî**nd** în cînd de t**e**mps à aut**r**e; d**e t**emps en t**e**mps**.**
din cli**pă** în **clipă** d'un instant à **l**'autre.
din c**o**a**d**ă **op**incă d**e** mal **e**n pis.
din c**o**n**tr**ă au c**o**ntrair**e**.
din **copilărie** dès s**o**n tendre â**g**e.
din **creştet pî**n**ă**-n **tălpi** de pied **e**n cap; des pieds à **l**a tête; de la tête aux pi**e**ds.
din curiozitate par curiosité**.**
din d**epă**r**t**a**r**e de **l**oi**n**.
din **deprindere** par habitud**e**.
din d**o**asc**ă** în d**o**asc**ă** *(re*g.*)* d'un **bo**u**t** à **l**'autre; d**e** bout à bout; de fond **e**n comb**l**e**.**
din **d**o**u**ă una d**e** d**e**ux choses **l**'une.
din ex**per**i**e**nţ**ă** par **e**xp**éri**e**n**c**e**.
din faşă dès **le** berceau; dès le biber**o**n.
din f**er**ici**r**e par b**o**nheur; h**e**ur**e**usement.
din **fir** a **pâr** par le menu.
din **fi**r**e** de/par natur**e**.
din **fir pînă** în aţ**ă** de fil en aigui**ll**e.
din **fragedă pruncie** dès s**o**n tend**r**e â**ge**.
din **fuga calului** au **g**al**o**p.
din fu**g**a c**o**n**de**iu**lu**i au c**o**urant de la p**l**ume.
din **fugă** en passant.
din **greşeală** par err**e**ur.
din **gros** v. *din belşug.*
din **gură î**n **gură** d**e** bouche **e**n bouch**e**.
din întîmplare par hasard; par occasi**o**n.
din j**o**i în **p**aş**t**i d**e** l**o**in **e**n **lo**in.
din leagăn dès **le** berceau; dès **l**e biberon.
din loc în I**o**c **a.** par endroits; **b**. çà **e**t **l**à; par ci, pa**r** là.
din mai **multe motive** à p**l**us d'un titre; à p**l**usi**e**urs titr**e**s.
din **memorie** de m**é**m**o**ire.
din **moment** c**e** puisque; vu que; du m**o**ment que.
din **moment în moment** d'un instant à **l**'autr**e**.
din momen**tul în care** dès que; aussitôt que.
din **moşi-strămoşi** du plus **lo**in qu'**o**n se souvienne; de t**e**mps imm**é**m**o**ria**l**.
din **motive de sănătate** p**o**ur rais**o**ns de sant**é**.
din născare de naissance.
din nea**te**nţ**i**e par m**é**gard**e**.

din nebăgare de seamă par m**ég**ard**e**.
din **nefericire** par malheur; malheureusem**e**nt.
din neglijentă par négligence.
diu **nenorocire** pai' malheur; ma**l**h**e**u**r**eusement.
din neştiinţă par ignorance.
din **obişnuinţă** par hiibitud**e**.
din **ochi** à l'estime.
402
din partea m**e**a a**.** v. *In ce mă pripeşte;* **b. e**n m**o**n n**o**m; de ma part.
d**i**n **pa**şti î**n crăciun** de l**o**in en l**o**in.
din păcate par malh**e**ur; malheureusement.
din pămînt, din iarbă verde à t**o**ut prix; coût**e** que c**o**ût**e**.
din plin v. *din belşug.*
din pricina à caus**e** d**e**.
din primul moment dès l**e** premie**r** instant; au premier abord.
din principiu par principe.
din proprie iniţiativă de sa p**ro**p**re** initiativ**e**.
din prostie par bêtise.
din punct de vedere... du point d**e** vue…
din punct î**n punct** d**e** p**o**int **e**n point.
din răs**p**u**t**eri d**e** toutes ses forc**e**s.
din răzbun**are** par esprit d**e** v**e**n**ge**anc**e**.
din răstimp î**n răstimp** d**e** t**e**mps à autr**e**; de t**e**mps **e**n temps.
din scoa**r**ţă în **scoarţă** *(despre cărţi)* d'un b**o**ut à l'autr**e**.
din senin d**e** but **e**n b**l**anc; sans raison; brusquement; v. şi *hodoronctronc.*
din suflet du fond du cœur.
din sursă sigură de science certaine.
din temelie de fond en c**o**mb**l**e.
din timpuri străvechi fl**e** temps imm**é**moria**l**.
din toată inima d**e** bonne **g**râce; de gaiet**é** de cœur; de bon cœur; de tout cœur.
din toate părţile d**e** tous côt**é**s.
din toate punctele de vedere de tous **les** points d**e** vue.
din toate puterile à bras raccourcis; à tour d**e** bras; de t**o**utes ses f**o**rc**e**s.
din toate timpurile d**e** tout t**e**mps; depuis t**ou**j**o**urs.
din tot c**e** s**e** ş**t**i**e pînă acum** de m**é**moire d'h**o**mm**e**.
din totdeauna de t**o**ut temps; depuis t**ou**j**o**urs.
din tot sufletul de b**o**nn**e g**râce; d**e g**aiet**é** d**e** cœu**r**; d**e** bon cœur; d**e** tout cœur.
din trăite de sa pr**o**pre exp**é**rienc**e**.
dintr-o lovitură d'un seu**l** coup.
dintr-o ochi**r**e d'un **se**u**l** c**o**up d'œil.
dintr-o privire d'un seu**l** coup d'œi**l**.
dintr-o răsuflare t**o**ut d'une haleine.
dintr-o săritură d'un bo**n**d.
dintr-o singură da**t**ă d'un seu**l** coup.
dintr-o suflare tout d'un**e** ha**le**in**e**.
dint**r-o trăsătură de co**n**dei** a**.** d'un coup d**e** crayon; **b.** sans h**é**site**r**.
dintr-o vedere d'un seu**l** c**o**up d'œil.
dintr-o vreme depuis quelque temps; depuis un c**er**tain temps.
dintru început dès l**e** commencem**e**nt.
dintr-un al**t punct de vedere/unghi** à un aut**r**e point de vue.
dintr-u**n capăt în altul** d**e** b**o**ut à b**o**ut; d**e** fond en c**o**mble; d'un bout à l'autre.

dintr-un con**dei** d’un trait.
dintr-un cuvînt aussi sec; sans h**é**sitation.
dinlr**-un moment în**t**r-altul** d’un instant à **l**’autre.
dintr-un s**a**i**t** d’un bond.
din umbră à la d**ér**o**b**é**e**; en cachette; sous **le** mante-au.
din una **în alta** de fil en aiguille.
din viaţă de son vivant.
403
din vechime de temps imm**é**moria**l**.
din vina... par la faute d**o**…
din vîrful buzelor d**u** bout d**e**s lèvres.
din rorbă-n vorbă de fil en ai**g**uille.
din vreme avant q**u**’il **ne** soit tr**o**p ta**r**d.
din vremea lui han-tătar v. *d*e *ctnd cu moş Aclam.*
din v**re**me **în vreme** d**e t**emps **e**n t**e**mps; d**e** temps à antre.
din vTemuri străvechi d**e** t**e**mps imm**é**morial.
din zări du fond d**e** l’horizon.
din zbor à la vol**ée**.
din zi în zi de jour **e**n jour.; à mesur**e** qu**e** l**e** t**e**mps pass**e**.
direct de la sursă d**e** pr**e**mièr**e** main.
dis-de-dimineaţă au saut du lit; de bon matin; d**e** bonne heure; dès le pa**t**r**o**n-Jaqu**et**; dès po**t**ron-min**e**t.
(a) dispărea tara urmă pass**e**r par **l**es **o**ubli**e**tt**e**s *(fam.).*
a) dispane de timp avoir du **te**mps d**e res**t**e**; avoir du temps libre.
a) distrage atenţia cuiva d**é**tourn**e**r l’a**tt**e**n**tion d**e** q**n**.
a-şi) dist**r**u**g**e **sănătatea** ruin**er** sa sant**é**; se **r**uine**r** la santé**.**
(a**) divulga un secret** év**e**n**te**r **u**n s**e**cret**.**
(a) dîrdîi de frică v. ***a*** *tremura* ***de*** *frică.*
(a) dîrdîi de frig trembl**er** de f**r**oid; gr**el**otter.
doar că nu... p**e**u s’**en** est fa**ll**u…; **il** s’**e**n est fallu d**e** p**eu**…
doarme de poţi să tai lemne pe el il dort **à** p**o**ings ferm**é**s.
doarme şi pămîntul sub om c’**e**st **un** sil**e**nc**e** parfait.
doar n-am băut cerneală/gaz! je ne suis pas f**o**u, t**ou**t d**e** mêm**e**l
doar n-am mîncat **lauri! j**e ne s**u**is pas f**ou, tou**t d**e** mêm**e**l
doar nu curge sînge ce n’est pas la **mort** d**’un** h**o**mm**e**.
doar nu e căzut din lună il s**e** croit sorti de **l**a c**u**iss**e** d**e** Jupit**e**r.
doar nu s-o face gaură-n cer! il n’y a pas d**e** mal à c**el**a; c**e n**’est pas g**r**ave.
(a) doborî trufia cuiva v. **o** *tăia cuiva din unghişoară.*
doina ştie, doina cîntă a. v. *a bate apa-n piuă;* **b.** c’**e**st toujo**u**rs la même **r**engai**n**e.
(a) dori cu ardoare/cu înfocare d**é**sirer ard**e**mment.
(a) dori noroc/succes cuiva s**o**uhaiter b**o**nn**e** chance **à qn.**
(a) dormi adînc v. *a dormi buştean.*
(a) dormi bumben v. *a dormi buştean.*
(a) dormi buştean avoir un s**o**mmeil de plomb; d**o**rmir **à** p**o**in**g**s ferm**é**s; d**o**rmi**r** c**o**mm**e u**n loi**r**/une marmotte/une masse/une souche/ **un** so**ur**d/ u**n** sabot; d**or**mir d’un sommeil d**e** plomb *(fam.).*
(a) dormi de-a-n picioarele dor**m**ir d**ebout,**
(aï dormi dus v. *a dormi buştean.*
(a) dormi iepureşte dor**m**ir **e**n lièvr**e**; d**o**rmir les y**e**ux **ouvert**s; faire la dor**me**veille *(arg.);* n**e** d**o**rmir qu**e** d’u**n** œil; ne dormir qu**e** sur une or**e**ille.

(a) dormi în front avoir des absences; **être** ailleurs.
(a) dormi neîntors ne faire qu'un somme; v. şi *a dormi buştean.*
(a) dormi pe apucate dormir à bâtons rompus.
(a) dormi pe păminţul gol coucher sur la dure.
(a) **dormi pe sponci** dormir à bâtons rompus.
(a) dormi somn fără vise/somn adînc v. *a dormi buştean.*
(a) dormi somnul cel de pe urmă v. *a dormi somnul de veciIsomnul celor drepţi.*
(a) dormi somnul cel **dulce** dormir comme un bienheureux.
404
(a) dormi somnul celor drepţi dormir/s'endormir du sommeil du juste.
(a) dormi somnul de veci dormir pour toujours; dormir du/son dernier sommeil; s'endormir du sommeil de la tombe.
(a) dormi somnul iepurelui v. *a dormi iepurcşle.*
(a) dormi sub cerul liber/în aer liber coucher/dormir à la belle étoile *(fam.);* loger à (l'enseigne de) la belle étoile.
(a) dormi tun v. *a dormi buştean.*
(a) dormi uşor avoir le sommeil léger.
două vorbe şi-un cuvînt en peu de mots; bref.
dracul gol un vrai diable.
dracul să te ia! que le diable te patafiole!; le diable t'emporte!
dragă doamne soi-disant; pour ainsi dire.
drăcia dracului! *(fam.)* crotte de bique!
drag uliţă doamne soi-disant; pour ainsi dire.
(a) drege busuiocul *(fam.)* essayer de réparer une gaffe.
(a-şi) drege glasul s'éclaircir la voix.
drept ca funia în traistă/în sac a. tordu; **b.** *(fig.)* malhonnête.
drept care en vertu de quoi; par conséquent.
drept cine mă iei? pour qui me prenez-vous?; vous ne m'avez pas regard» *(pop.).*
drept răsplată en récompense de.
drura bun! bon voyage!
drum cruciş carrefour.
drum lung de-ţi ouă găina în traistă chemin long/interminable/long à n'en plus finir.
drum neîntors voie sans retour.
drumuri în răscruce chemins croisés.
ducă-se opt şi cu a brînzei nouă v. *ducă-se naibii/la dracu **l***
ducă-se naibii/la dracu! qu'il s'en aille à tous les diables!
(a-şi) duce amarul traîner son boulet; aller cahin-caha/clopin-clopant.
(a-1) duce capul a. avoir de la jugeote *(fam.);* piper *(pop.);* **b**. être adroit; s'y connaître.
(a) duce casă bună cu cineva faire bon ménage avec qn.; s'entendre bien avec qn.
(a) duce casă rea cu cineva vivre en désaccord avec qn.; vivre/ s'accorder comme chien et chat.
(a) duce cîinii la apă v. *a tăia frunză la clini.*
(a-şi) duce crucea *(fig.)* porter sa croix.
(a) duce do rîpă pe cineva v. *a aduce pe cineva în **/la** sapă de **lemn.***
(a) **duce dorul...** languir après...
(a-1) duce gîndul la a. penser à; **b**. se souvenir de.
(a) duce hăul şi greul a. être le souffre-douleur/le bouc émissaire; **b**. se taper tout le travail.
(a) duce în cîrcă avoir qn. sur les bras; porter qn. sur ses épaules/sur

son d**o**s.
(a) duc**e la b**un sîî**r**şi**t**/la capăt mener à bien/à t**e**rme/à b**o**nne fin**.**
(a) duce la **desperare pe** cin**ev**a faire/être le d**és**esp**o**ir d**e** qn.
(a) duc**e** la **groapă** porter en te**rr**e.
(a) duce la mustaţă v. *a trage la măsea.*
(a) duce lemne la pădure p**o**rte**r** (de) l'eau à la **r**ivière/à la m**er.**
(a) duce **lipsă** manquer du n**é**cessair**e**.
(a-şi) duce min**a streaşină la oclii** mettre sa main **e**n visiè**r**e.
(a) duce o boală pe picioare couv**e**r un**e** maladie *(fam.).*
405
(a**) duce ogodul cuiva** *(inc.)* ména**g**er qn.
fa**) duce oile în porneală** mener les m**o**utons au pâtura**g**e.
(a) duce ouă-n poală *(fie. fam.)* p**o**rter **l**es bouteill**e**s.
(a) duce o viaţă fără griji v. ***a** o duce trai pe vătrai.*
(a) duce o **via**ţă **grea/o vi**aţă **de cîine** mener un**e** vi**e** d**e** chi**e**n; men**e**r une vie de **g**al**é**rien; v. **şi a o** *due***e *greu.***
(a) duce o viaţă liniştită all**e**r son petit train-train ***(fam.);*** avoir **l**es pieds sur les chenets; cou**l**er d**e**s **j**ours paisibles/heureux; culti**v**er **so**n **j**ardin; passer sa vi**e** dans ses pantoufl**e**s ***(fam.).***
(a) duc**e o vi**aţă **mor**ală av**oi**r d**e**s mœurs.
(a) duce o vi**a**ţă **retrasă** men**e**r une vi**e** obscu**re**; vivr**e** dans l'ombre.
(a) d**uc**e **pământ din v**a**le**-n **de**al v. *a pierde vremea.*
(a) duc**e pe cineva** c**u preşul/cu** zăha**r**c**l**u**l**/cu c**ob**za bourrer l**e** crâne/**l**e mou à qn. *(pop.);* donner **l**a mus**e** à qn.; d**orer l**a pi**l**u**le** à qn.; endormir qn. d**e** be**ll**es paroles; fair**e** d**u** ba**r**atin **à** qn. ***(pop.);*** ficher qn. dedans *(pop.);* mener qn. en bat**e**au; m**e**n**e**r qn. par de belles parol**e**s; mettr**e** dedans *(fam.).*
(a) **duce pe cineva** c**u vorba** baill**e**r à qn. l**e l**ièvr**e** par **l'ore**i**lle** *(pop.);* gratifie**r** qn. d**e** belles p**ro**mess**e**s; pay**er e**n monnai**e** d**e** sing**e**; pay**e**r qn. de paroles; pr**o**men**er** qn.; t**e**ni**r** qn. l**e** bec dans l'**e**au.
(a**) duce pe** c**i**n**ev**a d**e dîrlogi** *(fam.)* fair**e** ma**r**cher qn.
(a) duce pe ci**nev**a **de** nas/**d**e că**p**ăs**tru** fair**e** voir à qn. des **éto**i**les** en plein **mi**d**i *(fam.);* la** baill**er**/donne**r** b**elle à q**n**.; me**n**er e**n d**o**ubl**e *(fam.);*** m**e**n**e**r qn. par le b**o**ut du n**e**z/par l**e** bec *(pop.);* m**o**nte**r** l**e** coup à qn.; m**o**nte**r** le **jo**b/la tête à qn.; montrer à qn. la lun**e** dans **le** puits; poss**éde**r qn. c**o**rps **e**t âm**e**/**j**usqu'au t**r**ognon ***(fam.).***
(a**) duce** pe cin**ev**a în s**p**inare **a**v**oir** qn. sur les b**r**as; **p**o**rte**r qn. su**r** s**e**s **é**paul**e**s/sur s**o**n dos.
(a**) duc**e **p**e cine**v**a în tri**u**mf p**o**rt**e**r qn. en tri**o**mph**e**.
(a) duce **p**e cine**v**a **l**a g**ro**a**p**ă **re**nd**re** à qn. les dernie**r**s dev**o**i**r**s *(lit.).*
(a) duce **p**e cin**ev**a **l**a piei**r**e s**e**rre**r** l**e** nœud qu'**o**n a passé au**to**ur du c**o**u **de qn. *(fam.).***
(a) duce plugul de coarne v. ***a avea pîinea s**i ***cuţitul tn mină.***
(a-ş**i) d**uce **p**o**v**ara **aller** cahin-caha/cl**o**pin-cl**o**pan**t**; t**r**aîn**e**r son boul**e**t.
(a) duce **război împotriva** c**ui**v**a** fai**r**e **l**a **guerre** à qn.
a**)** duce s**te**agu**l** p**o**rt**e**r le d**r**apeau.
a**) d**uce **tîrîş** m**e**n**er** d**e** f**o**rce.
(a) duce **tot** greul av**o**ir **to**ut su**r l**e dos.
(a) duce tratative ent**rer e**n p**ou**rparlers.
(a) duce viaţ**ă c**o**mună** cu cin**e**va viv**re** s**o**us **le** mêm**e** toi**t** av**e**c qn.
(a-şi**) d**uce zilele al**l**er cahin-caha/c**lo**pin-clopant; **t**raîn**er** s**o**n boul**e**t.
(a) d**u**hni la u**r**eche chuch**o**ter.
du**p**ă **b**unul **pl**ac a**l** cui**v**a s**e**l**o**n **le** bon plaisi**r**/**l**e caprice de qn.

după chi**pu**l şi ase**mă**na**r**ea cui**v**a à l'ima**g**e de; pareil à.
după cî**t**e îmi a**m**in**t**esc si je me **r**appe**ll**e bi**e**n.
du**p**ă cî**t**e ş**t**iu d'ap**r**ès c**e** qu**e** j**e** sais; pou**r** au**t**an**t** qu**e** je sache.
după cît/cum se a**r**ată à c**e** qu'il pa**r**aî**t**.
după cî**t** se **p**a**r**e à ce qu'il pa**r**aît.
după cum e cazu**l** s**el**o**n** l**e** cas.
după cum/cî**t** se s**p**une à ce qu'on dit; à c**e** qu'**o**n **ra**c**o**n**te.**
du**p**ă cu**m** s**e** ş**t**ie c**o**mm**e o**n sai**t**.
după cum se **ve**d**e** appa**re**mm**e**nt; selon **tou**t**e** apparence.
du**p**ă cum u**r**meaz**ă** c**o**mme sui**t**.
!
406
d**up**ă **cuviinţă** c**o**mm**e** d**e j**uste; c**o**mme il s**e** d**o**it; comme il faut; c**o**mm**e** i**l** sied.
după da**t**ină s**e**lon **l**a tradition.
du**p**ă exe**mpl**u**l** suivant **l'e**xempl**e**.
du**p**ă gus**tul meu** à mon **goût**.
după î**mp**rej**ur**ă**r**i selon l**e**s circonstanc**e**s.
după modelul... sur **l**e m**o**d**èle** d**e**…
după multă tocmeală après av**o**ir **l**ongt**e**mps marchandé.
după na**tur**ă d'ap**r**ès natur**e**.
du**p**ă **obicei** s**el**on **l**a **t**raditi**o**n.
după o buca**t**ă **d**e **vreme** quelque t**e**mps après.
după olaltă l'un ap**r**ès **l**'autre; sans interrupti**o**n.
d**up**ă **o matură** chi**bzuin**ţă r**é**flexi**o**n faite; après mûr**e** r**é**flexion; t**o**ut bien p**esé**/consid**ér**é.
după **părerea** m**e**a à mon avis; **selo**n moi.
după pă**r**erea **tuturor** d**e l'**avis de tous.
după pofta inim**i**i à bouch**e** que v**e**ux-tu.
după pravilă conform**é**ment à la l**o**i.
du**p**ă **p**u**t**erile mele s**e**l**o**n m**e**s **m**oy**e**ns.
după putinţă **sel**o**n** m**e**s **mo**y**e**ns.
după **p**uţină Treme peu après…; p**e**u de **temps** après**.**
după rînduială selo**n l'**usage.
după socoteala m**e**a à mon avis; se**l**on m**oi**.
după s**pu**se**l**e **unora** aux **di**r**es** d**e** certains.
du**p**ă şa**rt** c**om**me d**e j**ust**e**; **comme** il faut; comme il si**ed**; c**o**mme i**l** se d**oi**t.
după ti**p**ic **conformémen**t aux n**or**m**e**s; dû**me**nt.
du**p**ă **toate** après **to**ut; **e**n **o**u**tr**e; qu**i** p**l**us **e**st.
dupé toate a**p**a**r**e**n**ţele se**l**o**n toute** appa**re**nc**e**; appar**e**mm**e**n**t.**
după t**o**a**t**e **prob**a**bil**i**t**ăţile **selon t**out**e** p**r**obabilit**é**.
după t**o**ate regulile a**rt**ei dans l**e**s règ**le**s d**e l'**art; **selon** les r**ègles**.
după u**mil**a **m**ea **p**ă**r**ere à **mon** humb**le** avis.
după voia inimii à s**o**n p**l**a**is**ir *(înv.);* à s**o**n gr**é**; v. şi *după pofta inimii.*
după vremuri s**el**o**n l**es c**ir**c**o**ns**t**anc**e**s.
(a-1**)** du**r**ea dinţii **a**v**oir** une **r**age de d**en**ts.
(a-1) durea gî**tu**l s**o**uffr**ir** d'un **m**al de **go**r**ge.**
du**re**rile fac**e**rii l**e**s d**ouleur**s** de **l'**enfantem**e**nt**.**
dus din l**um**e **mor**t.
dus pe ce**e**a l**um**e **mort**.
duşman **d**e **moarte e**nnemi **m**o**rtel**.
du-te cu Du**m**nez**eu**! v. *lasă-mă-n pace!*
du-te dr**a**c**ul**u**i allez** vous c**o**uch**e**r!; **allez** v**o**us faire pendre ailleurs!; **le** diab**le**

t’emp**or**t**e!;** va **t**e fa**i**re f**i**che/f**o**utre!
du-**t**e în **plata domnului** pass**e** t**o**n ch**e**m**i**n; v. şi *lasă-mă-pace.*
du-te la **p**ăca**te**l**e**! v. *sierge-o I* şi *lasă-mă-n pace.*
du-te pîrlii! v. *du-t*e *dracului l*
du-te-vino va-et-vi**e**nt.

e
e acelaşi lucru cela revient au même.
o **adevărat că** il est v**r**ai que.
e a**l dracului de greu** *(fam.)* c’**e**st coton; c’**e**st **le** diable à c**o**nfesser; c’est le diab**le** et s**e**s cornes; c’est **le** diabl**e e**t son train.
e bine de ştiut c’est b**o**n à sav**o**ir,
e bun ca **pîinea caldă** c’**e**st la bêt**e** d**u** b**o**n Di**e**u; c’**e**st l**e** pain du bon Dieu; v. şi *a fi bun ca pîinea caldă.*
e burduf de carte c’est un puits d**e** sci**e**nce,
e cam albastru *(fam.)* c**e**la a l’air d**e** tourn**e**r maL
e cazul sa c’**es**t **le** cas de.
e căzut din cer comm**e** s’il tombait d**e** la lun**e**; t**o**mber des nues,
e ceva do el/de capul lui i**l** vaut qch.; i**l** a qch. dans **l**a têt**e**.
e ceva la mijloc il y a angu**ill**e sous roche; **i**l y a de l’**oig**no**n**,
e eu **cîntec** a. v. *nu e lucru curat;* **b.** c’**e**st compliqu**é**,
e cu neputinţă v. *nu **e** chip.*
e cu ochi şi cu sprîncene c’est c**ousu** d**e** fil **blanc;** c**e**la crève l**e**s yeux/ saut**e aux** y**e**ux,
e (lucru) cu păcat a. c’**es**t d**éf**endu; **b.** c’**es**t **imm**o**ral**.
e **cu putinţă?!** est-c**e** possible!
e curată bătaie de joe! on s**e** moqu**e**/on se fiche/on se fout du monde!
e eu totul altceva cela n’a **rie**n à vo**ir**; c’est, tout à fait autre chose.
e de ajuns! assez!; c**e**la suffit!; cess**e**z, **j’e**n ai par-dessus la tète!; c**’est** marr**e**! *(pop.).*
e de datoria mea (ta etc.) c’es**t** à mo**i** (à to**i**, **e**tc.) **de.**
e de dorit il est s**o**uha**i**tabl**e**.
e de la sine înţeles cela s’entend bi**e**n; ce**l**a va d**e** s**o**i; cela va sans dire.
e de mirare c’**e**st **é**tonna**n**t.
e de necrezut c’est à n’y pas croi**re**; c’est du cin**é**ma.
e de neînţeles c’**e**st d**e l**’algèb**re**; c’est de l’h**é**breu; c’est d**e** l’ir**o**qu**o**is; c’**e**st du haut allemand; c’est du latin.
e deştept de bate cuie cu capul *(pop.)* v. a ***fi** prost ca noaptea.*
e **de tînguit** il est à plaindr**e**,
e floare la ureche *v. e o nimica toată.*
e **frig de crapă ouăle corbului/e frig al dracului** il gèle à pierr**e** f**e**ndr**e**ţ
il fait **u**n froid de cana**r**d/de chien/de l**o**up/du diable/n**o**ir.
e ger de crapă pietrele i**l** gè**le** à pierre fendr**e**; il fait un fr**o**id d**e** cana**r**d/ de chien/de l**o**up/du diable/n**o**ir.
e gerul bobotezei v. *e!>er de crapă pietrele.*
c greu de spu**s** c’est difficile à dire.

e greu s-o sc**o**ţi **la capăt cu el** il est difficile de s’entendre av**e**c lui.
o grozav! ça co**ll**e!; c’**e**st champion! *(f*a*m)*; c’est du t**o**nnerre *(fam.).*
ci, bi**n**e! eh bien!
ei, drăcie/drăcia dracului! diable! **e**n v**o**ilà une hist**o**ire!
e incalificabil! ce**l**a n’a pas d**e** nom!
e inutil c’est c**o**mm**e** si **l**’on chantait; c’**e**st comme si l’on crachait e**n**

l’air *(fam.).*
ei, poftim! ça a**lo**r**s**!; ça pa**r e**xemple!; **el**le est bien bonne!; **e**n v**o**ilà un**e** (bonne)!
ei, şi? et a**lo**r**s**?; **e**t après?!
e în afa**r**ă **d**e **o**rice **îndoială** c**el**a/il n**e** fait pas d**e** dout**e**; il **e**st hors d**e** dout**e**; il n’y a pas **l**’ombre d’un d**o**ut**e**,
e în**c**ă**l**ţat c**u** ghe**te**l**e** d**e** la **botez** c’**e**st un va-nu-pi**e**ds,
e în**tu**ne**r**ic **be**zn**ă** i**l** fait noir c**o**mm**e** dans **l**a **g**u**eule** d’un **l**oup/comm**e** dans u**n** four.
e **în** za**d**a**r** c**e** so**n**t ba**ll**e**s** p**e**rdues; c’**e**st p**ei**n**e** p**e**rdu**e**; c’**e**st **com**m**e** si **l’o**n chantait; c’**e**st comme si l’o**n** c**r**achait **e**n **l**’air *(fam.).*
e la min**te**a **omului/cocoşului** ça t**o**mbe sous **le** sens; c’**e**st simple comm**e** bo**n**jour; c’**e**st **le** pont aux ân**e**s.
e la**t**ă **r**ău *(fam.)* c**e** n’**e**st JJas du f**l**an,
e l**e**it ta**t**ă-s**ă**u c’est so**n** pèr**e** t**o**ut crach**é**.
(a) eli**ber**a **pe** cauţi**u**ne **me**tt**re en** liberté s**o**us cauti**o**n.
(a) eli**ber**a **u**n c**e**r**ti**fica**t** d**éli**v**rer** un certificat.
e **limpede** ca l**um**ina zilei c**e**la est clai**r** c**omme** d**e**ux **e**t d**e**ux f**o**nt quatre; c’**e**st clair com**me** l**e** j**ou**r/comm**e** d**e** l’eau d**e ro**che.
el **î**şi cîn**tă**, **e**l îşi **descîntă** a**g**ir **e**n franc ti**re**ur; **e**n fair**e** à sa têt**e**; n**e** pas v**ouloir en**t**en**d**re** rais**o**n,
e lucru **ve**chi c’**e**st chos**e** c**o**nnu**e**.
e mai **bine** il vaut **m**i**e**ux,
e mai **m**a**r**e **dr**a**g**ul **să** c’est un plaisir d**e**.
e mai p**res**u**s de orice** înd**oi**al**ă** c**e**la/il n**e** fait pas d**e** dout**e**; i**l e**st h**o**rs de d**o**ut**e**; i**l n**’y a pas **l’om**br**e** d’u**n** d**o**ut**e**.
e mul**t d**e a**tu**nci v. *de multă vreme.*
e nemaipomenit! c’**e**st **ren**v**ers**a**nt!** *(fam.);* c’**e**st inouï,
e n**os**tim şi c**u p**ic**ăţe**l**e** il **e**st amusant/piquant/att**r**ayant.
e-n regulă! ça bich**e**!; c’est **e**nt**e**ndu!; l’affair**e e**st dans **l**e sac.
e numai **greabănul de e**l v. *a fi slab ca un ţlr.*
e numai **gura de e**l i**l** n’a que d**e l**a gu**e**ul**e**/du babil,
e nu**m**ai **piele** şi **o**as**e** l**e**s os lui p**e**rc**e**nt la p**e**au; on compt**e**rait ses **o**s; **o**n lui c**o**mpt**er**ait l**e**s côt**e**s; on v**o**it l**e** jou**r** au t**r**av**e**rs de son corps.
e o adevărată ruşin**e** c’**e**st une hont**e**,
e o ch**es**t**iu**n**e de gust** c’**e**st (un**e**) affair**e** d**e** g**o**ût,
e o ch**es**t**iu**n**e d**e **v**iaţă şi **de moarte** c’**e**st un**e** qu**es**ti**o**n d**e** vi**e o**u de mo**r**t,
e o figură c’**e**st un drô**le** de num**ér**o/d**e** pisto**le**t,
e o ni**m**ica **toată** c’**e**st d**e l**a b**e**so**g**n**e** tout**e** faite; c’**e**st de **l**a tart**e** *(pop.);* c’**e**st du bi**ll**ard *(fam.);* c’**e**st du **m**iel *(pop.);* c’**e**st du sucr**e**/du beurre *(pop.);* c’**e**st trois fois **r**i**e**n.
e o **picătură** în**tr-u**n **o**c**e**an c’**e**st une **g**outte d’**e**au dans **l**a m**e**r/dans l’oc**é**an.
e o **poveste** în**tre**a**g**ă c’**e**st tout**e** un**e** affair**e**.
e o **treabă** în**cur**ca**tă c’est** clai**r** co**m**me de **l’e**au d**e** boudin; c’**e**st la bout**ei**l**le** à **l’e**ncr**e**.
e **o vreme să** n**u** s**co**ţi **u**n cî**i**n**e afară i**l** fait u**n** t**e**mps d**e** chi**e**n/un t**e**mps *k* **n**e pas m**e**ttre un chi**e**n d**e**h**o**rs.

e **peste aşteptări** ce**l**a d**é**passe tout**e**s **l**es pr**é**visi**o**ns; c’est au-de**l**à de toute **e**sp**é**rance/de toute att**en**t**e**.
e **peste poate** v. *nu e chip.*
e pierdut il **e**st fichu/frit *(pop.).*
e **pî**i**n**e**a lui** D**u**mn**e**z**eu** c’est **l**a b**é**te du bon Di**eu**; c’**e**st le pain du bon

Di**e**u.
e p**re**a de to**t**t v. *asta-i culmea!*
e **p**r**e**a d**i**n cale-a**f**a**r**ă/**prea-pr**ca v. *asta-i culmea!*
e **prea** t**î**r**z**iu a. i**l** **e**st trop ta**r**d; c'**e**st macache et midi s**o**nné *(pop.);* b. c'**e**st de **l**a moutard**e** après dîner.
era de aş**te**ptat c'é**t**ait à pr**é**voir; c'**é**tait couru *(fam.).*
era mai-mai/cît p-aci p**e**u s'**e**n **e**st fallu; il s'**e**n es**t** fal**l**u d**e** p**e**u.
e **r**ău **de** mama focului **il** a l'âme noire comm**e** **l'é**b**è**n**e;** v. şi *a fi rău ca draaul.*
e **r**î**n**dul meu (**t**ău etc.**)** c'**e**st mon (ton, etc.) tour; à moi (à **t**oi, **et**c.); **l**a ha**ll**e/**l**e dé.
e rî**n**dul meu/tău e**t**c. să… c'es**t** à mo**i**/à **t**oi, **etc**. de…
e rost i**l** y a **moyen**.
e schi**m**b**ăt**o**r** ca l**un**a **il est l**una**t**ique.
e scris **că… i**l **e**st **é**crit qu**e**…
e sc**u**m**p** la **vedere** on **le** v**oit** rar**e**me**n**t.
e s**e**m**n bun** c'**e**s**t** bon s**i**gn**e**.
est de **netăgăduit** c'**e**st incont**e**stab**le**.
este de no**t**o**r**i**et**a**t**e p**ubl**ică **il e**s**t** de **notoriét**é** publ**i**que.
es**t**e în na**t**ura l**u**cr**ur**ilor i**l est** da**n**s **l**a na**t**ure d**e**s chos**e**s.
e şi **t**imp**u**l **il est** (g**r**and) **t**emps.
(a-şi) etala cunoş**t**inţele **fai**r**e** montr**e** de ses conna**i**ssances.
e tată-său în picioa**r**e c'es**t** son pè**r**e tout c**r**ach**é**.
e tîrgul lu**i C**r**em**en**e c'**e**st **l**a cou**r** du **r**oi P**é**taud; c'est un**e** vrai**e** p**é**taudièr**e**.
e **tot** una c'**es**t du k**i**f; c'**e**s**t** du **pa**r**eil** au mêm**e** *(pop.);* c'es**t** kif-kif; c'**e**s**t** **l**a mêm**e** sain**t**-Ma**r**tin; c'**e**s**t** l**e** mêm**e** **t**abac; c'es**t** **to**u**t** comm**e**.
e **tot u**n **dr**ac v. *e tot una.*
e **t**ras **d**e **p**ăr c'es**t** **tiré** pa**r** **les** cheveux.
e **treaba** m**e**a c'es**t** mon affaire.
e **tr**ea**b**ă **il** y a b**e**aucoup à fai**re**.
e **trudă** za**d**a**rn**ică c**e** sont ba**ll**es p**e**rdues; c'est **pei**n**e** p**e**rdue.
eu, ca **unul care…** mo**i**, **e**n ma qualit**é** d**e**…
eu i-s **p**o**p**a i**l** aura affa**ir**e à moi.
e**u** î**n** loc**u**l **dumitale…** si j'**é**tais vous…; à v**o**tre place**…**
e un **b**ăia**t d**e zahă**r** c**'est l**a p**erle** d**e**s hommes.
e **u**n **dr**ac **d**e om c'**es**t un fam**e**ux **l**apin.
e **u**n **linge-blide** c'es**t** un piqu**e**-assi**et**t**e**.
e un mis**ter pentru** mine c'**es**t un mystèr**e** pour mo**i**; c'es**t** incompréh**e**nsibl**e**.
e un Moş Teac**ă** c'**es**t un Ramo**ll**ot.
e**u unul** m**o**i qui vous parl**e**.
e **uşor de spus** c'est bientôt/v**i**t**e** dit; c'**e**st faci**le** à dire.
(a**)** e**v**a**d**a **d**in închisoa**r**e cass**er** sa fic**ell**e *(pop.);* fa**i**re caval**e** *(arg.);* fa**ir**e ch**i**bis *(arg.);* fair**e** **l**a b**elle** *(arg.);* fair**e** **l**a **ma**l**le** *(arg.);* s'attach**e**r une c**asserole** *(arg.);* s**e** c**r**amp**er** *(arg.);* s**e** fair**e** **l**a pair**e**/**l**a
fuit**e**/**l**a b**e**l**le** *(arg.);* s**e** fair**e** **l**'escar**e**tt**o** *(arg.);* s**e** **l**a fair**e** *(arg.);* se m**ettre** un**e** gam**el**le *(arg.);* s'**é**vad**er** de p**r**ison.
exac**t** ca **u**n ceaso**r**nic **rég**u**l**i**e**r/**exact** comme une hor**l**oge**.**
410
examen de absolvire exam**en** de sortie/de fin d'**é**tudes.
exceptînd cazul cînd sauf **l**or**squ**e**.**
(a) exercita funcţia de exerc**er** **l**a fonc**t**ion d**e.**
a) exercita o influenţă asupra exercer une influence sur.
a) exercita presiuni asupra cuiva exercer un**e** pressi**o**iî sur qn.
(a) expedia o scrisoare expédi**er** u**n**e **l**e**t**t**re; gl**is**ser** une **l**ettre **à l**a p**o**st**e**; balanc**e**r

une **laz**a**g**n**e** *(arg.).*
(a) expedia pe lumea cealaltă envoyer qn. **a**d patr**e**s/à Patras/dans
l'autr**e** mo**n**d**e**; **e**xp**é**di**e**r q**n**. dans **l**'aut**re** mond**e**; **r**ay**e**r **q**n**.** du n**o**mbr**e** des vivants; v. şi *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a) exprima condoleanţe pr**é**s**e**nt**e**r des condo**lé**anc**e**s.
(a) exprima mulţumiri faire d**e**s **re**m**e**rciements.
(a) exprima o dorinţă exprim**e**r/f**o**rmu**ler un** d**é**sir.
(a) exprima o părere exprim**e**r/**é**m**e**tt**re**/donn**e**r une opini**o**n.
(a) expune la aer a**é**r**e**r.
(a) extrage o rădăcină pătrată ext**r**air**e** une racine carr**é**e.
e zbîrcită ca o smochină el**le e**st rid**ée** comm**e** un**e** pomm**e** cuit**e**.
e ziua mare i**l** fait grand j**o**ur.

I
f
(a**) face abstracţie de** fair**e** abstraction de.
(a) face a**bu**z d**e putere** commett**re** un abus d**e** p**o**uvoir/d'autorit**é**.
(a) face a**cr**o**b**aţ**i**i **e**ff**e**ctu**e**r d**e**s acrobati**e**s; s**e** liv**re**r à des acr**o**bati**e**s.
(a) face act de a**ut**ori**t**a**t**e fair**e** act**e** d'aut**o**rit**é**.
(a) fac**e** ac**t de** pr**e**z**e**nţă faire act**e** de pr**é**s**e**nce.
(a) fac**e** a**dep**ţi fai**r**e **é**c**ole**.
(a-şi) face a**d**ve**r**saru**l** şah**-m**a**t** mett**re** l'adversaire **é**chec et mat.
(a) face afaceri brass**e**r d**e**s affaires.
(a) fac**e** afac**er**i pe **pi**cior fair**e** du commerce **o**ccasi**onnel**.
(a) face aid**o**ma **e**n fair**e** autant.
(al face a**l**uzie fair**e** a**ll**usion.
(a) face an**t**ic**amer**ă fai**r**e antichambre.
(a-şi**)** face apariţia m**o**ntr**e**r **le** bout d**e** s**o**n n**e**z *(fam.).*
(a) face a**pe**l *(jur.)* int**e**r**j**eter appe**l**.
(a) face apel la ci**nev**a **e**n appel**er** à qn.
(a) fac**e** a**pe**l la l**um**i**n**il**e** c**u**i**v**a fair**e** app**el** au savoir/aux lumières de qn.
(a) face a**pe**lul batt**re**/fair**e**/sonne**r l**'app**el**.
(a) face arma**t**a fair**e** son se**r**vice (militai**r**e); fair**e** son r**ég**iment *(pop.)i*
fai**r**e s**o**n t**em**ps; pay**er** sa d**ett**e à son pays; faire sa **g**riv**e** *(arg.).*
(a) fac**e avere** s'**e**nrichir; ga**g**ner **g**r**o**s.
(a-şi) fac**e b**a**g**aj**el**e** boucl**er** ses ma**l**les.
(a) fac**e b**ai**e** prendr**e** un bain.
(a) fa**c**e **b**ani **g**a**g**n**er** g**r**os.
(a-şi) face **bătaie d**e ca**p** s**e créer** des ennuis**.**
(a) face **bilanţul** dress**e**r **le** bi**l**an.
(a-şi**)** fac**e blestem** c**u cineva** ma**l**trait**er**/ma**l**mene**r** qn.
(a) face **boroboaţe** *(fam.)* en fai**re** d**e** belles.
(a) face **bot** fai**r**e la lipp**e**/la min**e** *(fam.);* faire la têt**e**; faire un n**e**z.''
(a) fac**e bu**căţ**i/bu**că**t**e**l**e** *(fam.)* hacher menu comm**e** chair à pât**é**; hach**er** m**e**nu-m**e**nu; m**e**ttre **e**n lambeaux; mettre/tail**l**er **e**n pièces; mettre **e**n quarti**e**rs; m**e**ttre cm. **e**n capil**o**tad**e**; mettre qn. en charpie.
(a-şi) fac**e burta butie** şi g**u**ra **pilnie** v. *a trage la măsea.*
(a) face **burtă** bâti**r** su**r** le d**e**vant *(fam.);* pr**e**ndre d**e** l'emb**o**np**o**int; prendr**e** du c**o**rps/d**u** poids/du v**e**nt**r**e/d**e l**a bri**o**che *(fam.);* rempli**r**
son pou**r**point; s**e** fai**re** du **l**a**r**d.
(a) tace buzele/gura pungă serrer **l**es **l**èvr**e**s.
(a) fa**ce** cal**e**a **întoarsă** fai**r**e demi-t**o**ur *(fam.);* faire tête sur queua *(fam.);* rebrousser chemin; revenir sur ses pas; tourner bride.

(a) l’**ac**e **capătul cuiva** v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
412
(a**)** fa**c**e cari**er**ă fair**e** carrière.
(a) face casă **bună** c**u cineva** fair**e bon** ménag**e** av**e**c q**n**.; s’**e**nt**e**ndr**e** avec qn.
(a) fac**e** casă r**e**a c**u** ci**nev**a s’**e**nt**e**ndr**e**/viv**re** comme chien **e**t chat.
(a) fac**e** ca **trenul** *(fam.)* **a**. boui**l**lir d’impati**e**nc**e**; **b.** souff**l**er comme un bœuf/comm**e** un phoqu**e** *(fam.).*
(a) fac**e** ca**uz**ă **comună** c**u cineva** fair**e** cause c**o**mmun**e** avec qn.
(a) fac**e** caz d**e** c**ev**a fai**re** **é**tat d**e** qch.; fair**e** grand bruit d’un**e** chos**e**; **e**n fair**e** tout u**n** p**l**at *(fam.);* hisser **l**e gra**n**d pav**o**is,
(aj ïace (**m**ar**e)** caz **de** ci**nev**a faire grand cas d**e** qn.
(a) face c**ărţi**l**e (de** j**o**c) battr**e** **l**es cart**e**s; maqui**ll**e**r** l**e**s b**r**èmes *(arg.).*
(a) fac**e** c**ăţe**i pe inimă **e**n fair**e** une jaunisse *(fam.);* v. şi *a-şi face singe rău.*
(a) face ce-i place e**n** faire d**e**s choux et d**e**s rav**e**s; fair**e** s**e**s quatr**e** (c**e**nts) vo**l**ontés.
(a) face cercet**ă**ri f**aire** d**e**s **r**ech**er**ch**e**s/une e**n**quête,
(a) face ce**v**a cu d**r**ag**ă** inim**ă** fai**re** qch. d**e** gai**et**é d**e** cœur.
{ &) **f**ace cera cu**m** d**ă** D**u**mn**e**z**e**u f**aire** qch. à **l**a va-comm**e**-je**-**te-p**o**uss**e**.
(a) face ce**v**a de **d**îrvală *v. a da rasol.*
(a) face ce**v**a de m**în**t**u**ial**ă** *v. a da rasol.*
(a**)** **f**ace ce**v**a **d**in ca**p**ul s**ă**u agir e**n** f**r**anc tireur; en faire à sa têt**e**; n**e** pas vouloir **en**t**endre** rais**o**n.
(a**)** face cinste **(**cu **u**n **păhărel)** offr**i**r la g**o**utte; **o**ffrir **une tournée;** pay**er** à b**oi**r**e**; pay**e**r un coup (de vin); pay**e**r un v**erre/une** ch**o**pin**e** à qn.
(a) face cislă *(pop.)* **te**nir cons**e**il; **te**n**ir** s**e**s assis**e**s *(fam.).*
(a) face cîr-mîr fai**r**e la m**oue; tro**uver à **r**edire; faire sa **poire** *(arg.);* **tor**d**re** le nez *(fam.).*
(a**)** **f**ace clă**b**uci la gu**r**ă **é**cum**er** d**e** rage.
(a-şi**)** îace coa**d**a **b**îr**z**oi a. **a**v**oir** la qu**e**ue en tr**o**mpette;**b**. f**aire** la lippe; b**o**ud**e**r.
(a-şi**) f**ace coa**d**a colac *(fam.)* a. v. *a se pregăti de ducă;* **b**. v. *a-şi lua tălpăşiţa;* c. se s**o**ust**r**aire à qch.
(a) face coadă fai**r**e la qu**e**ue.
(a) face c**o**lţ**u**l **tourner le** c**o**in.
(a) face c**om**e**r**ţ f**aire** du **co**mm**er**c**e; être** dans l**e commer**c**e.**
(a) face **complimente** c**u**i**v**a fai**r**e des c**o**mp**l**im**e**nts à q**n**.
(a) face conc**e**sii c**é**d**e**r du t**er**rai**n**; fai**r**e **l**a **moi**t**ié** du ch**em**in *(fig.).*
(a) **f**ace **cor** c**u** a**l**ţii a. s**e me**t**tre** à l’uniss**o**n; **b**. se fai**re** l’**é**ch**o** d**e** qn.; fai**r**e ch**o**rus.
(a) face **corecturi** *(tipo)* c**orr**i**ger** l**e**s épr**e**uv**e**s.
(a) face **corp (**c**o**mun**)** cu f**aire** c**or**ps av**e**c.
(a-şi**) f**ace c**ui**b a. f**aire son** nid; **b.** s**e mé**n**ager** un **repaire**; c. plant**er son bourdon/**u**n** c**lou; pren**dr**e** pi**e**d; p**rend**re** **r**acine**.**
(a) face cuie *(fam.)* **g**re**lotter** (d**e** f**ro**id),
(a) face cui**v**a ca**p**ul cal**e**n**d**a**r** v. *a îndruga verzi şi uscate.*
(a) face cui**v**a ca**p**ul **drojdii** *(fam.)* v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i**) f**ace cui**v**a che**fu**l satisfair**e** le capric**e** d**e** qn.
(a-i**) f**ac**e** c**ui**v**a chica **topor** *(fam.)* v. *a bate măr pe cineva.*
(a) **f**ace c**ui**v**a** c**o**as**t**ele **pîntece** *(fam.)* v. *a bale măr pe cineva.*
(a-i**) f**ac**e** c**ui**v**a **cunoscut** signifie**r** à q**n**.
fa) **f**ace c**ui**v**a** cu **o**chi**u**l c**l**ign**er**/fair**e** d**e** l’œil à qn.
(a-i) fac**e** c**ui**v**a de** ca**p** v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a-i**) f**ace c**ui**v**a** d**e** **căpătîi** **é**tabli**r** q**n**.

(a-**i) face cuiva de petrecanie** abattre qn.; arracher **l**'âme/la vie à qn.; brû**l**er qn. *(arg.);* d**e**scendr**e** un mec *(arg.);* exp**é**di**e**r qn. dans **l**'autre monde; faire la peau à qn. *(pop.);* faire mourir qn.; faire passer le goût du pain à qn.; **f**a**ire** son affaire à qn.; **l**av**e**r **l**a tèt**e** à qn. avec du plomb *(pop.);* m**e**t**t**re **qn**. **à l**'air *(pop.);* passer qn. à **l**a cass**ero**l**e**; r**égl**er s**o**n c**o**mpte à qn.
(a-i) face c**ui**va **d**i**v**an **p**e s**p**ina**re** v. *a bale măr pe cineva.*
fa-i) face cuiva după gust/după poftă v. *a-i face cuiva pe plac.*
a-i**) f**ac**e** c**ui**va **farmece j**eter un cha**r**me/un sort sur/à qn.
(a-i**)** fac**e** c**ui**va **festa/o** f**e**stă v. *a juca un renghi cuiva,*
(a-i) face cuiva figura v. ***a*** *trage pe cineva pe sfoară.*
(a-i**) f**ace c**ui**va i**nim**ă **bu**nă caress**e**r/cons**o**ler qn.
a-i**) f**ace c**ui**va **în ne**caz fair**e e**nrager qn.
a-i **)** fac**e** c**ui**va I**o**c fair**e** p**l**ace à qn.
(a-i**) f**ac**e** c**ui**va **mizerii** faire des misères/des mist**o**ufles à qn.; v. şi *a-i face cuiva zile fripte.*
a-H face cuiva morişcă în chică *(fam.)* v. ***a*** *bate măr pe cineva.*
a-i) face cuiva năduf v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a-i**)** fa**ce** c**ui**va n**e**caz**u**ri fair**e** du t**o**rt à qn.
(a-i**)** fac**e** c**ui**va **neplăceri** caus**e**r d**e** l'embarras/des d**é**sa**g**r**é**ments à qn.
(a-i**)** face c**ui**va n**e**v**o**i**e** causer de **l'e**mbarras/des d**é**sa**g**r**é**ments à qn.
(a-i) face cuiva oftică v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a-i**)** fac**e** cui**v**a **ogodul** faire **l**a vo**l**ont**é** d**e** qn.; accomp**l**ir **l**e souhait d**e** qn.; **e**xaucer **l**e vœu de qn.; **j**ouer **l**e **j**eu de qn.
(a-i**)** fa**ce** c**ui**va **o plăcere** faire p**l**aisir à qn.
(a) face cuiva o salată bună *(fam.)* v. *a face pe cineva cu ou şi cu oţet.*
(a-i**)** fac**e** c**ui**va **o vină din** c**ev**a faire **g**rief à qn. d**e** qch.
(a-i**) face** c**ui**va **o v**izi**t**ă r**e**ndre visit**e** à qn.
(a) fac**e** c**ui**va **p**e plac/**p**e voie fai**r**e **l**a v**o**lont**é** de qn.; acc**o**mp**l**ir **le** souhait d**e** qn.; exaucer les vœux d**e** qn.; **jo**u**e**r **le j**eu de qn.
(a**)** face c**ui**va **p**i**el**ea **tobă/burduf de** cim**poi** faire de **l**a peau d'un b**o**nhomme un tamb**o**ur; tanne**r l**e cuir à qn.; v. şi *a bate măr pe cineva.*
(a-i) face cuiva pîntecele cobză v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) face cuiva pontul v. *a trage pe cineva pe sfoară.*
(a-i**)** face c**ui**va **proces d**e int**en**ţii soupç**o**nner qn. d'avoir eu de mauvaises intentions.
(a-i**)** face cui**v**a si**lă** inspire**r** du d**égo**ût à qn.
(a) face cuiva sînge rău v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a-i**)** fac**e** c**ui**va **sminteală** a**.** caus**er** du t**o**rt à qn.; **b**. **e**xpos**e**r qn. à **l**a **risé**e des gens.
(a-i) face cuiva spatele strună v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) face cuiva spinarea tobă/cobză/burduf v. *a face cuiva pielea tobăj burduf de cimpoi.*
(a) fac**e** c**ui**va şica**ne** chercher chican**e** à qn.
(a) fa**ce** c**ui**va **toate** batîrurile satisfaire t**o**us les caprices de qn.
(a-i) face cuiva una (şi) bună v. o *juca un renghi cuiva.*
(a) fac**e cuiva u**n **pocinog** m**e**ttre/**j**eter qn. dans **l'**embarras.
(a-i**) f**a**c**e** c**ui**va **u**n **rău** nuir**e** à qn.; faire du t**o**rt à qn.
(a-i**) f**a**c**e** c**ui**va **u**n topor/toporul *(în*p.*)* a. v. *a juca un renghi cuiva;* **b**. V. *a bale măr pe cineva.*
(a) face cuiva viaţa amară/zile amare v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a-i) face cuiva vînt se d**é**barrasser de qn.; v. şi *a trimite la plimbare.*
(a-i) face cui**v**a **vo**ie **b**ună **é**gayer/amus**e**r/dive**r**tir qn.

(a-i) face cuiva zile fripte cirer **l**es oreil**l**es **à** qn. *(arg.);* **en** fair**e** v**o**ir **d**e belles/de drôles/de dures **à** qn.; **en** faire voir/roter de t**o**ut**e**s **l**es c**o**uleurs; en fair**e** v**o**ir des vertes et des pas mûres *(fam.);* êtr**e** difficil**e**/dur à vivr**e**; êtr**e le** bou**rr**eau d**e** qn. *(fam.);* faire/men**e**r/ rendr**e** **l**a vie dur**e** à q**n**.; f**aire** man**g**e**r** des poires d'an**g**oisse à qn.
face cum îl trăsneşte prin cap i**l** n'**e**n fait **qu'à sa** têt**e**.
(a) face eu mîna l'aire sign**e** d**e la ma**i**n.**
(a) face cumpărături fair**e** d**e**s achats/des emplett**e**s.
(a) face cunoscut fai**r**e **s**a**v**o**ir**.
(a) face cunoştinţă cu cineva faire **la** connaissance d**e qn.**
(a-şi) fac**e curaj** pr**e**ndr**e** coura**ge**; **se** d**o**nner du cœur *(fam.);* **e**nf**o**nc**e**r s**o**n chapeau *(fam.).*
(a) face curte unei femei conter **fleurette à une** f**e**mm**e**; fai**r**e **l**a cou**r**/ **un** doi**g**t d**e** cour **à** u**n**e femme.
(a-şi) lace cuvînt cu cineva lier conversation**; e**ntr**e**r **e**n d**a**m**e** ***(arg.).***
(a-şi) tace datoria être **à** son p**o**ste; faire **son** d**e**voir/offic**e**.
(a) face datorii c**on**t**r**acte**r**/fai**r**e **des** d**e**tt**e**s.
{a-şi) face de cap en prendr**e à son** aise *(fam.);* fai**r**e d**e**s **siennes**; faire **les** (q**u**at**re**) c**ent** coups; **j**eter sa go**u**rme; **l**a faire *(fam.);* se d**o**nn**er** du **ta**l**on** da**n**s **le** d**e**r**rière** *(pop.).*
(a) face de dîrvală pe cineva v. *a face pe cineva cu ou şi cu* ***oţet.***
(a) face de gardă mo**n**t**er la** ga**r**de.
(a-şi) face de lucru *(fam.)* la ch**e**rch**e**r.
(a) face demersuri fai**r**e des d**é**ma**r**ches.
(a-şi) face **d**e **năjit** *(r*eg.*)* a. v. *a căuta ceartăIpricină;* **b**. se cr**ée**r de» comp**l**ications.
(a) face de strajă mo**nter la garde**.
(a) face digresiuni se p**e**r**d**r**e** d**ans** d**e**s digr**e**ssions.
(a) face din alb negru d**é**nat**u**rer/fa**l**sifi**er l**es ch**o**s**e**s.
(a) face din iarnă vară êt**r**e ac**t**if/**l**abori**e**ux; **tr**availler sans **r**é**p**it.
(a) face din noapte zi şi din zi noapte a. faire de **l**a nuit **l**e **jo**ur **e**t du **j**o**ur** la nuit; **b**. passe**r** un**e nuit** blanch**e**.
(a) face din ţînţar armăsar cha**rri**e**r** dans l**e**s b**ég**onias *(pop.);* fai**r**e d**o** ça un fr**o**ma**ge** *(pop.);* fai**r**e du pallas *(arg.);* faire le **g**rand chiquet *(arg.);* fai**r**e **une** m**o**nta**g**n**e** d**e** qch.; se fai**r**e des m**o**nta**g**n**e**s.
(a-şi) face drum cu coatele jouer des c**o**ud**e**s; s'**e**scrimer des pi**e**ds **et** des mains *(fam.).*
(a) face după capul său v. *a face după cum îl taie capul.*
(a) face după cum îl taie capul a**g**ir **e**n franc **t**ireu**r**; **e**n fair**e** à sa **tê**t**e;** ne pas v**o**uloi**r ente**n**dre** rais**o**n.
(a) face economii m**e**ttr**e à** pla**t** *(arg.);* **re**sse**r**re**r** les bas de lain**e**; **serre**r su**r** qch. *(fam.);* faire sa ca**re**/sa car**e**tte *(arg.).*
fac**e efect** cela fait bien dans l**e** paysag**e** *(fam.).*
a-şi) face efectul faire **s**o**n e**ff**e**t.
a) face epocă faire date/**é**poque.
(a) face escală fair**e** escal**e**.
(a) lace escapade courir/t**i**r**er** un**e** bord**ée**; fai**r**e des **e**scapad**e**s.
(a) fac**e** exces **d**e **zel** fai**r**e du zèl**e**; mordr**e** l**e** coussin *(arg.).*
(a) face exerciţii a. *(fizice)* **pren**d**re** de l'**e**xercice; **b.** *(şcolare)* faire des exercices.

(a) face explozie faire explosion; exploser».
(a) face farse cuiva faire des malices à qn.
(a) face fasoane v. *a face mofturi.*
(a) face faţă faire face.

415
(a) face fărîme v. *a face bucăţi/bucăţele.*
(a-şi) face felul a. v. *a-şi face de cap;* **b**. mettre fin à sa vie/à ses jours; se donner la mort.
(a-i) face felul cuiva v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a) face ferfeniţă *(fam.)* **a.** hacher menu comme chair à pâté; hacher menu-menu; **b**. détruire qn.; c. causer un malheur à qn.
(a) face fermece cuiva jeter **un sort/à un** charme/sur qn.
(a) face feţe-feţe changer **de couleur; demeurer** tout confus.
(a) face figură bună/rea faire une bonne/mauvaise impression.
(a-şi**) face fire re**trouver son calme/son sang-froid; **v. şi** *a-şi păstra sîngele rece.*
(a**) face îţţe v**. *a face mofturi.*
(a) face furori faire fureur; faire florès dans **le** monde.
(a) face galerie applaudir **à** tout casser/rompre.
(a) face gălâgie/gît faire de la renaude ***(arg.);* la r**amener ***(pop.);* r**amener **sa gueule/sa fraise/sa pastille/sa** poire ***(pop.).***
(a-şi) face gînduri/griji se faire du **souci; se** faire des idées; **se** faire des cheveux ***(pop.);* se faire du mouron *(arg.);* se mettre/**avoir marte**l **en** tête.
(a-şi) face gîtul leică şi pîntecele balercă *(pop.)* v. *a trage la măsea.*
(a) face gospodărie faire **le** ménage; s'occuper de son ménage.
(a) face greutăţi cuiva jeter le chat aux jambes de qn.
(a) face grevă faire grève; se mettre en grève.
(a-şi) face (burta bùtie şi) gura pîlnie v. *a trage la măsea.*
a) face gura pungă serrer **les l**èvres.
a) lace (o) hara-para a. provoquer du désordre; **b. m**ettre à sac; mettre/réduire en cendres; réduire **à** néant; **réduire e**n poussière.
(a) face taarcea-parcea *(fam.)* hacher menu co**mm**e chair **à** pâté; hacher **menu-menu; mettre en lambeaux; mettre/tailler en** pièces; **m**ettre **en quartiers**; **mettre qn. en capilotade; mettre qn**. en charpie.
(a) face haz s'amuser; **se** divertir.
(a) face haz de necaz faire bonne mine à mauvais jeu; faire **bon** visage contre mauvais cœur; faire contre mauvaise fortune **bon cœur; rire jaune**.
(a) face haz pe socoteala altuia faire des gorges chaudes (de **qn**.**); r**ire **aux** dépens **de qn.**
(a) face hăis/hăisa prendre **à g**auche.
(a-şi) face iluzii se faire des **illusions/des** fantômes; bâtir/faire des châteaux en Espagne; **bâtir** en **l**'air; **bât**ir sur le sable; bayer aux chimères; **co**nstruire des châteaux de cartes; croire au père Noël; se faire des berlues *(arg.);* se monter le bourrichon *(fam.);* **voi**r ça par la fenêtre; **compter** sans son hôte.
(a) face imposibilul v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) face impresie avoir de **la g**ueule *(fam.);* jeter du jus/son jus; **en jeter** *(pop.);* **taper** dans **l'œil** de qn. *(fam.).*
(a) face impresie bună présenter bien; faire bonne figure/mine/impression.
(a) face impresie proastă faire pièt**re/**triste figure ***(fam.);* f**aire mauvaise im**pressio**n**; p**résenter mal**.

(a-şi) face inimă bună se réjo**uir**.
(a-şi) face inimă rea aller au safran; s**e** ronge**r** l**e** cœu**r**; v. **şi *a-şi face***
singe rău.
(a-şi) face interesele agir d**ans s**o**n int**é**rêt.**
!
116
(a**-şi) face intrarea în lume** faire s**o**n entr**é**e dans le m**o**nde; aller dans
l**e** mond**e**.
(a**) f**ace ip**ote**ze **é**m**et**t**re** d**e**s hypothès**e**s.
(a**)** face înconj**urul** fa**ire** l**e** tour de.
(a**) f**ace j**o**c**u**l **cuiva** entrer dans l**e** j**e**u d**e** qn.; faire l**e j**eu d**e** q**n**.
(a**) f**ace la **stîn**g**a** a**.** tou**r**n**e**r à gauch**e**; **b.** *(fam.)* filout**er**.
(a**)** face l**egăm**î**n**t fai**re** vœu.
(a-şi**)** îace l**o**c f**e**ndr**e** la foul**e**/la pr**e**ss**e**; se fray**e**r un passage; foncer
da**n**s l**e** tas.
(a) face lucruril**e p**e **dos** m**e**ttr**e l**e pain **e**n un f**o**ur froid; m**e**ttr**e** la charrue
avant/devant l**e**s bœufs.
(al îace l**u**mină *(fig.)* f**aire** la lumière.
(a**)** face lumină în**tr**-o ches**ti**u**n**e tir**e**r un**e** c**hose** au clai**r**; **je**t**er** de la lumière su**r** un**e**
affair**e**; d**évid**e**r** un **é**ch**e**v**e**au *(fig-).*
(a**)** face l**u**x fai**re** du frou-f**r**ou *(pop.);* vivre dans l**e** luxe.
(a**)** face ma**r**afet**ur**i v. *a face mofturi.*
(a**)** face marţ (**p**e cine**v**a**)** fai**r**e cap**o**t; fair**e** qn. ch**el**em,
(a**)** face **mărturisiri ma**n**ger** l**e** m**orceau** *(fam.),-se* mettr**e** à tabl**e** *(pop.).*
(a**)** face măr**t**u**r**isi**r**i c**o**mple**t**e fai**re**/passer des aveux complets.
(a**)** îace mea cul**p**a fai**re** mea culpa; v. şi *a-şi recunoaşte vina.*
(a-şi**)** îace mendrele *(fam.)* a. v**.** *a-şi face de cap;* **b**. v. *a-şi bate joc de*
cineva.
(a) îace mili**tă**r**i**e cu cine**v**a **t**rai**t**er qn. s**é**vè**re**ment.
(a**)** îace mişca**r**e pr**e**ndr**e** du m**o**uv**e**ment/d**e l’exe**rc**ice**.
(a-şi**)** îace mină **bună** la cineva **en**t**rer** dans **les** b**o**nn**e**s **g**r**â**ces de qn.
(a**)** îace mînca**r**e f**aire l**a bouffe *(arg.);* f**aire l**a frip**e** *(pop.);* fair**e** la
p**o**p**ot**e *(fam.);* faire la **t**ambouill**e** *(pop.);* faire l**e** fricot *(fam.).*
(a**)** îace m**o**a**r**te de **o**m f**aire** c**o**ule**r** le san**g**.
(a**)** îace m**oft**uri fai**re** des **e**mba**r**ras/d**e** l’**e**mbar**r**as/d**e**s hist**o**ir**e**s *(fam.);* fair**e** d**e**s
chichis *(fam.);* fai**r**e d**e**s fa**ç**o**n**s; fair**e** des manières/des mines; f**aire** la fin**e**/p**e**tit**e**
b**o**uche; fai**r**e l**e** d**égoût**é *(fam.);* fair**e** l**e** difficile.
(a**)** face m**or**ală c**ui**va fai**r**e la **leçon** à qn.; fai**r**e (d**e**) **l**a **mo**rale à qn.; fair**e** d**e**s
sermons/un s**e**rm**o**n à qn.
(a**)** face **mutre** cui**v**a fair**e** **gris**e/mauvaise min**e** à qn.; fair**e** la g**r**imace à
qn.; fai**r**e la **gue**u**le** à qn. *(pop.);* fair**e** mai**g**r**e** chèr**e**/visage à qn.; fai**r**e mauvais
accueil/visage à qn.; fair**e** t**r**ist**e** min**e** à qn.
(a**)** îace nani fair**e** dodo.
(a**)** îac**e** na**rt** (Ia **ceva)** b**rise**/romp**r**e la **g**lac**e**; fair**e** les premiers pas.
(a**)** îace na**vet**a fair**e** la navett**e**.
(a) îace nazu**r**i v. *a face mofturi.*
(a-ş**i)** îace n**ă**l**u**c**ă** *(pop.)* êtr**e** pris de panique.
(a**) f**ace n**ăz**b**î**tii *(despre copii)* faire le f**o**u.
(a) face n**ebu**nii *(despre copii)* fair**e** le fou.
(a) îace negus**to**rie **p**e **picior** *(fam.)* fair**e** du c**o**mmerce **o**ccasi**o**nnel.
Îa) îace **noapte** al**bă** passe**r** un**e** nui**t** blanche.
a**)** îace not**ă** **d**isc**ord**an**t**ă faire tache.
(a**)** îace numai ce-1 **t**aie capu**l** n’**e**n f**aire** qu’à sa **t**ête; n’entendre ni à

hue, ni à dia.
(a**)** îace o ach**i**ziţ**ie** faire un**e** acquisition.
(a) lace **o boacănă** fai**r**e un beau c**o**up; v. şi *a face o gafăjgafe.*
(a**-**ş**i) f**ac**e obraz a.** s**o**llicite**r** la faveur de qn.; **b.** simuler; feindre.
(a**) face obstrucţie** se mettre/venir à la travers**e**.
(a**)** îace o casă *(fig.)* fonder une famille.
417
27 – Dicţionar frazeologic francez-roman şl roman-francpz

(a) face o călătorie faire un voya**g**e.
(a) face ocbi dulci cuiva faire des yeux de carpe/l'œil de carpe à qn.; fair**e l**es yeux doux/yeux d**e** velours/yeux en c**o**ulisse à (pi.
(a) face ochii cît cepele v. *a căsca ochii.*
(a) faee ochi**i m**a**r**i ouvrir d**e gr**ands yeux.
(a) face ochii mici s'assoupir.
(a) fac**e o**chii **roată** re**g**arder t**o**ut aut**o**ur**.**
(a) f**ac**e o **co**nc**e**sie fair**e** une conc**e**ssion.
(a) face o c**u**c**e**ri**re** faire un**e** conquête.
(a) face o **depo**ziţie faire un**e** d**é**position**.**
(a) fac**e** o **favoare** acco**r**d**e**r un**e g**râc**e/**u**n**e** fav**e**ur.
(a) face **o gafă/gafe** comm**e**ttr**e**/fair**e** un impai**r** *(fam.);* fai**r**e d**e**s b**r**ioch**e**s/un**e** brioche *(fam.);* fair**e** un**e** boulette *(pop.);* faire/lâcher/
commettr**e** une bourde *(pop.);* fai**r**e un**e** gaffe; faire un d**ouze** *(arg.);* n**e** pas **e**n rat**e**r une *(ir.).*
(a) fac**e o greşeală** fai**re**/comm**e**tt**r**e une erreur**.**
(a) f**a**ce **o** ha**lt**ă fai**r**e ha**lt**e.
(a**-**ş**i) f**ace o **idee despre** s**e** fai**r**e une idée de.
(a) face **o** î**n**c**er**ca**r**e fai**r**e un **e**ssai/une ten**t**ative.
(a) face **o** m**ăgăr**ie cui**v**a êt**r**e vach**e e**nv**e**rs qn. *(pop.);* fai**r**e une crass**e** à qn. *(pop.);* fai**r**e une vach**er**i**e**/une **r**oss**e**rie à qn.; **j**oue**r** un tou**r** de cochon à qn./un tour pendab**le**/un sa**l**e tou**r** *(fam).*
(a) fa**ce o mişcare** fai**r**e un mouv**e**ment.
(a) face o mutră de **înmormîntare** fai**r**e une gu**e**ul**e** d'enterrement**t**.
(a) face **o** n**ebu**nie fair**e** un coup de **t**ête.
(a) face **onorurile** cas**e**i fai**r**e **l**es h**o**nneu**r**s d**e l**a maison.
(a) fac**e o partidă bună** fair**e** un bon mariage.
(a) fac**e opinie** se**p**a**r**a**tă** fai**r**e bande à pa**r**t; faire d**e**s mess**e**s bass**e**s *(fam.).*
(a) fac**e o plimbare** fai**r**e une prom**e**nade/u**n t**our.
(a) face **opo**ziţie Ia ce**v**a **fa**i**re** obstacl**e** à qch.
(a) fac**e o propunere** avance**r** un**e** prop**o**sition.
(a) fac**e o prostie faire/c**omm**e**tt**re** u**n**e s**o**ttise.
(a) face **ordine me**ttr**e** de l'ordre; me**tt**r**e** bon ordre.
a**) f**ace **o reverenţă** fai**r**e un**e** r**é**v**é**rence**.**
a**) f**ace **o rugăminte** c**ui**va ad**r**ess**e**r une **re**quête à qn.
a**) f**ac**e orz d**in g**rîu** perdr**e** au change.
a-şi**)** face **o sărbătoare d**in s**e** fai**r**e fê**t**e de.
(a-ş**i) f**a**c**e **osînda** purge**r** une pein**e**.
(a-ş**i)** fa**ce osîndă** c**u** cin**ev**a ma**l**mene**r**/malt**r**aiter q**n**.
(a) face **o surpriză** m**é**nage**r** une surpris**e**.
(a) **face o tr**a**t**aţ**ie** offri**r** à boir**e e**t à mang**e**r à qn.
(a) face o treabă de **mîntuială** v. *a da rasol.*
(a) fac**e o treabă p**în**ă în tindă l**aisse**r** une ch**o**se inachev**é**e.

(a) face **o tr**ea**b**ă **pînă** la **capăt** mene**r** à bien/à term**e**/à bonne fin.
(a**)** face o **trîntă** a**l**ler à dam/à dingue/à d**o**min**o**/à p**l**at*f*à valdingu**e**
(arg.); avoi**r** d**e**s m**o**ts/une affair**e**/une discussion av**e**c **l'**a**s**p**hal**t**e/le**
bitume/le macadam/**l**e pavé *(pop.);* **é**t**aler** sa barbaque/sa bidoche/
sa ma**r**chandise/sa viande *(arg.);* fai**r**e p**o**uf *(fam.);* mesu**re**r **l**a
terre; p**r**endre un billet de parterre *(fam.);* **r**amasse**r** une bûch**e**/
une gamel**l**e/une **pelle** *(pop.);* se **fo**u**tre** la gu**e**ule en bas/par **terre**
*(pop-)***(a) f**a**c**e **o tumbă** fair**e** «ne culbute.
(a) face o **v**izi**tă** c**ui**va faire (une) visi**t**e à qn,
i
i
«a
(a**) lace pace** faire la paix; se r**éc**o**n**cilier.
(a) fac**e palanca l**a **pămînt** coucher/**j**eter qn. sur le carreau; **e**nvoyer
qn. à ter**re**; **e**nvoyer q**n**. en **l'a**i**r** *(arg.);* flanquer qn. par terre.
(a) face palma bici v. ***a bate măr pe*** *cineva.*
(a) face paradă v. ***a*** *face pe grazavuljpe zmeul.*
(a) face par**a**d**ă** d**e** c**ev**a mo**n**t**e**r qch. **e**n **é**pin**g**le; **e**n **é**taler *(arg.).*
face parale ça vaut la p**e**in**e**/l**e** coup; c'est conv**e**nabl**e**.
(a-ş**i) face parte** s'assur**er** un profit,
(a-ş**i) face partea le**u**l**ui se faire/s**e** tailler la part du lion; s'annexer l**e**
mei**ll**eur morceau ***(fam.).***
(a**)** îac**e p**arte din fair**e** pa**r**ti**e** d**e**; appartenir à.
(a) face pasul hotărîtor saut**er** l**e** pas.
(a) face patul fair**e** l**e** lit.
(a**-**ş**i)** f**a**ce păca**t** cu **cineva** accuse**r** qn. à faux.
(a-ş**i)** fac**e** păr**r**ul a**r**ran**g**er s**e**s chev**e**ux.
(à) îace p**e b**oi**e**rul **j**oue**r** au grand sei**g**neur; **jo**u**e**r les grands s**e**i**g**n**e**urs.
(a) îace **pe bufonul** fair**e** l**e** clown/le pitre; faire l**e** plaisant *(înv.).*
(a) face pe cin**ev**a **albie de porci** abreuve**r** qn. d'insultes/d'in**j**ures; c**r**ache**r/ér**uct**e**r
d**e**s in**j**ures *(fam.);* crier des in**ju**r**e**s à qn.; **e**n**g**u**e**uler/
en**g**uirland**er** qn. comme du p**o**isson pourri/c**o**mme un pied *(fam.);* renvoyer qn. ch**e**z sa
mère-grand; t**r**aîner qn. plus bas qu**e** te**rr**e.
(a) îace pe cineva cllisăliţă v**.** ***a*** *bate măr pe cineva.*
(a) îace pe cineva cîrpă (de Şters) v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a) îace pe cineva cum îţi vine la gură v. ***a*** *face pe cineva albie de porci.*
(a**)** îace **p**e ci**n**e**va** c**u** ou şi c**u** oţe**t** **t**raite**r** qn. d**e** t**o**us les noms; traiter
qn. d**e** Tu**r**c à Maur**e**; donner à qn. des noms d'oiseaux; mett**re** qn.
plus bas qu**e** t**e**r**r**e; chanter go**g**uette à qn.; chant**er** pouilles àqn.; c**ri**e**r** raca sur qn.
(înv.); donne**r** un**e** danse a qn.; sonner l**e**s cloches
à qn.
(a) îace pe cineva de două parale v. *a face pe cineva* ***cu*** *ou şi* ***cu oţet.***
(a) îace pe cineva de mascara v. *a-şi bate joc de cineva.*
(a) îa**ce pe** Ci**n**e**v**a **d**e **ocară** fai**re** honte à qn.; prendre qn. pa**r** l**e** bec.
(a) îac**e pe** ci**nev**a de **ru**şine/**d**e rî**s** fair**e** h**o**nte à qn.; prend**r**e qn. par **l**e
bec.
(a) îa**ce pe cineva din om neom** abaisser/d**é**grader/humilier/m**o**rtifier/
ruine**r** qn.
(a) îace pe cineva ferfeniţă v. ***a*** *face bucăţi/bucăţele.*
(a) îace pe cineva (tot) hue v. ***a*** *bate măr pe cineva.*
(a-1) îace pe cineva î**n două/în patru** v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(à) î**a**c**e pe cineva o**m faire la courte **é**chell**e** à qn.; faire l**e** p**o**nt à qn.; mettr**e** qn. **e**n
selle; mett**re** à qn. le pied è l'**é**trie**r** *(fartï.);* frayer **l**a

voi**e** à qn.
(a) f**ac**e **p**e **cineva p**aî **é**blouir/**é**pat**er** qn.
(a**) l**a**c**e **p**e **cineva papară** hach**e**r menu comme chair à pât**é**; hacher m**e**nu-menu; mettr**e e**n lambeaux; m**e**ttre/tailler en pièces; mettre en qua**r**tiers; mettr**e** en capilotade; mettre qn. en charpi**e**.
(a) îace pe cineva pastrama v. *a bate măr pe cineva.*
(a) îa**c**e **pe** ci**nev**a **p**iî**ti**e/**pi**laf/**plavi**e v. *a bate măr pe cineva.*; **(a)** f**a**ce **pe cineva praftură** v. ***a*** *trage un perdaf cuiva.*
(a) îa**c**e **pe** ci**nev**a **pros**t traiter qn. d'imb**é**cil**e**.
(a) îace pe ci**nev**a **răspunzător de ceva r**endre qn. r**e**sp**o**nsab**l**e d**e** qch**.**
(a) f**ac**e **pe** c**i**n**ev**a **să nştepte** faire attendre qn.
(a**) fa**ce **p**e **cineva să-şi iese din pepeni** faire sortir qn. de ses gonds; v. şi ***a*** *scoate pe cineva din sărite.*
27*
119
(a) lace **p**e cin**ev**a să-**şi îngbită vorbele** faire **r**aval**e**r **l**es parol**e**s à qn.; fair**e** r**e**ntr**e**r à qn. les mots dans **l**a gor**g**e.
(a**)** face **p**e **cineva să-i** sa**r**ă **muştarul** fai**re** mont**er** la moutard**e** au n**e**z d**e** q**n**.; fair**e** saut**e**r qn. aux **n**ues; v. şi a *scoate pe cineva din sărite.*
(a) face **pe** ci**nev**a să **tacă** clor**e**/clou**er**/ferm**er le** bec/**l**a b**o**uche à qn.; m**e**ttr**e**/**r**édui**re** à quia; rabattr**e le** caqu**e**t/son caqu**e**t/**l**a crêt**e** à qn.; **ré**duire qn. au si**l**enc**e**; **r**iv**e**r **le** clou/son c**l**ou à qn.
(a) fac**e pe** ci**nev**a sc**ăp**a**t l**aiss**e**r qn. s'**é**chapp**er**.
(a) **f**ac**e pe** ci**nev**a şah**-ma**t faire qn. **é**ch**e**c et mat.
(a) fac**e pe** cin**ev**a **tărîţe** m**e**ttr**e** qn. **e**n b**o**uil**l**ie; mett**re** qn. **e**n capilotad**e**; m**e**ttre qn. en charpi**e**; abîm**er le** po**r**t**r**ait à q**n**. *(pop.);* m**e**tt**r**e **à** qn. **l**a fi**g**ur**e** en ma**r**m**el**ad**e** ***(pop.).***
(a) face pe cineva tobă de bătaie v. *a bate* ***măr pe cineva.***
(a) face pe cineva turtă v. *a bate măr pe cineva.*
(a) fac**e pe** ci**n**e**v**a **zob** *(fam.)* **me**ttr**e** qn. **e**n boui**ll**ie; mettr**e** qn. en capilotad**e**; mettre qn. **e**n charpie; abîm**er le** port**r**ait à qn. *(pop.);* **me**tt**re** à qn. **l**a fi**g**ur**e en** marmelad**e** *(pop.).*
(s) fac**e pe cocoşul** m**o**nter/se dr**e**ss**e**r su**r** ses **erg**ots.
(a) fac**e p**e **deşteptul/pe interesantul** faire **le** fin; fair**e le** ma**r**iol/ **ma**r**i**o**lle** *(fam.);* **f**a**ire l**'entendu; faire **l**e zi**go**to/zigot**e**au *(pop.);* fair**e** l**e** z**o**uav**e**.
a) face **p**e din **do**uă fai**re** part à d**e**ux.
a) fac**e pe dracu-n patru** c**o**u**r**ir aux quatr**e** c**e**nt mill**e** diabl**e**s; **em**ploy**e**r le v**e**rt **e**t l**e** s**e**c; e**m**ploy**e**r tout**e**s l**e**s herbes de la saint-Jean; l'ai**r**e du zèl**e**; fair**e** f**e**u d**e**s quat**r**e f**er**s; fai**r**e feu/flèch**e** de t**o**ut bois; **r**e**muer** ciel **e**t **terre;** pr**e**ndr**e** la lune av**e**c s**e**s d**e**nts; s'accroch**er** à tout**e**s l**e**s branch**e**s; s'agit**er**/s**e** d**é**m**e**ner comm**e** un beau diabl**e**/ comme un diabl**e** dans un bénit**er**; s**e** d**o**nn**e**r un **m**al d**e** chi**e**n; s**e** m**e**ttr**e e**n quatr**e**; se d**é**ca**r**cass**er**; fair**e** d**e**s pi**e**ds **e**t d**e**s mains *(fam.).*
(a) face p**e grozavul/pe zmeul é**pat**e**r **l**a **g**a**lerie**; fair**e** d**e l'é**pate/d**e**s **é**pates/d**e l**'aimant/du f**o**in/d**e l**'hui**l**e/de la **m**ouss**e**/du pallas/d**e** la pos**e** ***(pop.);*** fai**r**e du/des fla-fla ***(fam.);*** fai**re le** matamore ***(fam.);*** fair**e** l**e r**odom**o**nt *(lit.);* fai**re** l'olib**r**ius; faire son Mich**e**l l'hardi *(fam.);* **jouer** l**e**s durs/les cassants *(pop.).*
(a) fac**e pe lup p**aznic **l**a **o**i donne**r** sa bours**e** à **g**ar**d**e**r** au larr**o**n.
(a) face pe mi**ro**n**o**siţa fair**e** la b**ég**u**e**ul**e**; faire la prude; faire la sainte nitouch**e**; fair**e** la/sa sucr**ée**; fair**e** sa mi**j**aur**ée** *(fam.);* faire sa Sophie *(pop.);* fair**e** son aub**é**pine/sa chochotte/son **é**troite/sa **g**ueu**l**e *(arg.).*
(a) fac**e p**e **mîndrul** v. *a-şi da acre*.

(a) face **pe mortu-n păpuşoi** a. fai**r**e semb**l**ant de ne **r**ien sav**o**ir; **b.** v. *a tăcea chiticjmîlc.*
(a**) face pe nebu**n**ul** a**.** êt**r**e collet mont**é**; **b**, fair**e** d**e l**’**e**sbroufe/des esb**r**oufes.
(a) face **pe nevinovatul j**o**uer** les innocents.
(a) fac**e pe n**iz**n**aiul battr**e** à Ni**o**rt *(pop.);* fair**e** celui qui n**e** sait pas.
(a) face pe prostul battr**e** comtois *(arg.);* battr**e l**’antif *(arg.);* battr**e l**e **J**acques *(pop.);* chiquer contr**e** *(arg.);* fai**r**e **l**a bête; faire l’ân**e** pour avoir du son; fair**e** l’oiseau *(pop.).*
(a) face pe rîiosul v. *a-şi da aere.*
(a) fac**e pe** samar**i**t**ea**n**u**l faire le b**o**n apôtr**e**.
(a) face **p**e **sfîn**t**ul** faire le saint.
(a) fa**ce pe** su**rd**ul faire la s**o**urd**e o**reill**e**; fermer l’**o**reille.
(a) face pi**a**ţa a**.** fair**e** d**e**s achats/des **e**mplettes; **b.** *(pop.)* faire un**e** t**o**uch**e**.
!
4?0
(a) la**ce p**i**c**i**o**are *(despre obiecte)* disparaître.
(a) fac**e piept bărbătesc** être coura**ge**ux.
(a) fac**e piroane g**re**l**o**t**t**e**r (d**e** froid).
(a) fa**c**e **pîrjol** mettr**e** à f**e**u et à sang.
(a**)** face **plajă** prendre des ba**i**ns d**e** sol**e**il.
(a) face **planuri** fai**r**e/former d**e**s p**roje**t**s.**
(a-î**) face plăcere să** av**o**i**r** du p**l**aisir à.
(a) face **p**l**in**ul *(auto)* faire **l**e plein.
(a) fac**e pluta** fair**e** la planche.
(a) fae**e poftă d**e **mîncare** creus**e**r/ouvrir **l**’est**o**mac; ai**g**uiser **l**’appéti**t**.
(a) fac**e po**li**t**ica **struţului** fai**re** une p**ol**itique d’aut**r**uche.
(a-şi**)** fac**e** p**o**ma**n**ă **cu** ci**nev**a avoir piti**é** d**e** qn.; p**r**end**re** qn. en pit**i**é.
(a) fac**e po**pas fair**e** ha**l**te.
(a) face **p**osmol **faire** des ravag**e**s.
(a) **f**ace **pra**c**t**ică fair**e** son appr**e**ntissa**ge**.
(a) fac**e praf** *(a uimi)* **é**pater **l**a **g**a**l**er**ie**; fai**re** du su**i**f/du – **t**ra**l**a**l**a/du **ve**n**t/** du z**e**ph *(pop.);* fair**e** sa chic**o**r**é**e/sa poir**e**/sa poussièr**e/** sa soupière *(pop.);* **j**eter de **l**’a**i**mant *(pop.);* l**e** faire à **l**a pose *(pop.);* v. ş**i** *a face pe grozavul.*
(a**) f**ac**e praf** ş**i pulbere** m**e**ttr**e** à sac; m**e**ttr**e**/r**é**duir**e** en c**e**nd**re**s; r**é**duire à n**é**ant; r**é**dui**r**e **e**n poussièr**e.**
(a) fac**e prăpăd** fair**e** des **r**ava**ge**s.
(a) face presiuni asupra c**u**i**v**a **f**a**ire** p**re**ssion sur qn.
(a) face primul pas b**riser/ro**mp**re** la g**l**ac**e**; fair**e l**es p**re**mi**e**rs pas.’
(a) face **primul p**as **în** lu**m**e fai**re** son **e**n**trée** dans **le** monde; al**l**er dans **l**e mond**e**.
(a) face proaşcă prin/în/între d**uşm**ani s**e**mer **l**a mort p**armi** l**e**s **e**nnemis.
(a-şi**) f**ac**e proces de** c**onştiinţ**a **re**g**re**tt**er**; s**e** repent**i**r.
(a) fac**e progrese** fair**e** des p**rogrès.**
(a**) face proiecte de viitor é**chafaud**e**r d**e**s p**r**o**j**ets; fa**i**re/form**e**r d**e**s pro**je**ts.
(a) face promisiuni fai**re** des prom**ess**e**s**; promettr**e**.
(a) face promisiuni î**n vînt** d**onner** d**e l’ea**u b**é**nit**e** d**e** cour; fa**ir**e d**e**s promess**e**s en **l**’air; prom**ett**r**e** dans **le vi**d**e**; v. şi *a făgădui marea cu sarea.*
(a) fac**e propuneri de pace** fair**e** d**e**s **o**uve**r**tur**e**s de paix.
(a) face publicitate faire d**e** la public**it**é; fai**re** du tam-**t**am *(fam.).*
(al face punte (între două zi**le libere)** fair**e le** p**o**n**t**.

(») **d**a **rachiu p**isi**c**ii pleurer.
(a**) fa**ce **ramazan** endurer **l**a faim**.**
(a) face ra**v**a**g**ii fair**e** des ravages.
(a) fac**e rău** fair**e le** ma**l**.
(a) fac**e rău** c**ui**va fair**e** du mal à qn.
(a) face r**ecl**a**m**aţi**e** porter p**l**a**i**nt**e**; a**l**l**e**r à la p**o**ul**e** *(arg.);* **alle**r au d**euil** *(arg.);* po**r**t**e**r **le** d**e**u**il** *(arg.);* port**er le** p**et** contr**e** qn. *(arg.).*
(a-şi**) face reclamă** s**e** mett**re** en v**e**dett**e**; s**e** fair**e** mouss**er**.
a**) face recurs** se p**ou**r**v**oi**r e**n cassation.
a**)** fac**e reproşuri** fai**re** des **re**p**ro**c**hes** à qn.; **e**n**le**ver/sec**o**ue**r** l**e** ba**l**luchon.
(a) **f**ac**e rezerve** fair**e** s**e**s **ré**serv**e**s.
(a) face **rînduială** m**et**tre de l'o**r**dr**e**; m**e**ttre bon ord**re**.
(a-şi) **f**ace **rîs** d**e** ci**nev**a manq**ue**r d'**ég**ards envers qn.
(V) face r**o**a**t**a fair**e** un**e** culbut**e**,
a) face rondul faire une **r**onde.
a) f**ace rost de** c**ev**a se pr**o**curer qch.; pou**r**voir à.

m
(a) (nu) face sat un**dev**a a**.** (ne pas) r**e**st**e**r **l**on**g**t**e**mps qu**e**lque part; **b**. (ne pas) s'entendre av**e**c q**n**.
(a) face să curgă sînge baigner dans **le** san**g**.
(a) fac**e** s**ă dispară orice urmă e**ffac**e**r t**o**ut**e** trace.
(a) fac**e s**ă **î**i **cadă cuiva sol**zii d**e pe o**chi crier cass**e**-cou à qn.; débrider **l**es yeux de qn.; dessi**l**ler **les** y**e**ux à/de qn. *(fam.);* ouv**r**ir l**e**s yeux à qn.
(a) face să î**n**gh**e**ţ**e sîngele în vine g**lac**er/g**e**l**er le** sang à qn.; fi**g**er **le** sang **à** qn.; d**o**nn**er à** qn. **l**es tr**o**is sueurs ***(fam.);*** fair**e** dresser **les** cheveux sur **l**a têt**e**; fair**e** fr**é**mir qn.; fai**re** froid dans **le** d**o**s d**e** q**n**.; donn**e**r/ fich**er l**es **j**etons à qn. *(fam.);* flanqu**e**r **l**a f**ro**usse **à** qn. *(pop.);* tourn**er l**e san**g**/les san**g**s à qn. *(pop.);* donner **le** taf *(arg.);* f**o**utre **le** flubard/l**e** flube/**le** trac/le taf *(arg.).*
(a-1) face să **înghită hapul m**ai **uşor** d**o**r**e**r **l**a pilu**l**e; **e**mmi**ell**e**r l**es bo**r**ds du vase.
(a) face sca**nd**ai **r**amener sa **g**u**eu**l**e**/sa frais**e**/sa pasti**ll**e/sa poi**re** *(pop.);* **l**a **r**am**e**ner ***(pop.);*** faire d**e la** r**e**naud**e** ***(arg.).***
(a) fac**e** schi faire du ski.
(a-şi) fac**e scrupule** se fair**e** d**e**s sc**r**upu**le**s.
(a-şi**)** fac**e** scama s**e** donner **l**a m**o**rt; m**e**ttre fin à sa vi**e**/à s**e**s **j**ou**r**s
(a) fac**e semn** c**ui**va fai**r e** si**g**ne à qn.
(a) ïac**e** s**enz**a**ţ**i**e** faire sensation.
(a) fac**e siluetă** mai**gri**r; dev**e**ni**r** sve**l**t**e**.
(a-şi) fac**e** sing**e r**ău se cail**le**r **les** san**g**s *(fam.);* se fair**e** d**e l**a bi**le**/de **l**a mouss**e** *(pop.);se* f**aire** d**u** mauvais san**g**; s**e** fair**e** une pint**e** de mauvais san**g**; se faire un sang d'encre; s'**e**n faire *(pop.).*
(a) face sluj *(despre dini)* fair**e le** beau.
(a-şi) face **socotelile** a**.** fair**e** ses comptes; **b**. **e**xamin**e**r **l**e p**o**ur et **le** contre.
(a**)** face s**p**raî**c**ă din/**d**e c**ev**a gaspi**ll**er; dissip**e**r.
(a) fac**e spume** I**a gură é**cu**mer** d**e r**a**ge.**
(a-şi**) f**ac**e stagiul** faire son stag**e**.
(a) face s**t**a**r**e s'**e**n**r**ichi**r**; a**r**rondir sa p**el**ot**e**.
(a) face stînga-mprejur fair**e** d**e**mi-t**o**u**r** ***(fam.);*** m**o**nt**r**er/t**o**u**r**n**e**r **le**s tal**o**n**s**.

(a-şi**)** fac**e** s**tu**d**ii**l**e** fai**re** s**e**s **é**tud**e**s.
(a-şi**) face** s**um**a *(fig.)* av**o**ir atteint s**o**n but; avoi**r** r**é**a**l**isé s**e**s p**r**oj**e**ts.
(a) fac**e** şa**gă** p**l**aisanter; bla**g**u**er**.
(a) fac**e** şahă**r-**mah**ăr** être inc**o**rr**e**ct; user d’a**r**tifices.
face şi pe dracul v. ***a*** *face pe dracu-n patru.*
(a-şi**) f**ac**e tabietul** satisfair**e** ses p**e**tites habitudes.
(a) face tabula rasa faire tab**le** ras**e**.
(a) face talente *(arg.)* v. ***a*** *face mofturi.*
(a) fac**e talîm** faire des c**o**u**r**b**e**tt**e**s à/d**e**vant qn. *(fam.);* fai**r**e des salama**l**ecs.
(a) face tam-tam v. ***a*** *face tărăboi.*
(a**)** fac**e tărăboi aller** aux c**r**is *(arg.);* cass**er l**es vit**r**es; dans**er** la sarabande; fair**e** du barouf/du bastrin**g**ue, du bazar ***(arg,);*** fair**e** d**u** b**o**ucan/du chambard, du chahut, du **r**affut *(pop.);* fai**r**e du foin ***(pop.);*** fair**e** du tam-tam ***(fam.);*** f**aire** d**u** t**r**ain/du **t**ralala ***(pop.);*** fai**r**e **le**
d**é**m**o**n; faire l**e** diab**le** à quatr**e**; fai**re** un b**o**ucan/un p**é**tard d**e** t**o**us
les diables *(fam.);* faire patapouf; men**e**r grand bruit/tapage; m**e**n**e**r
un train de t**o**nne**rre**.
(a**)** la**ce teatru** fair**e** du th**é**âtre**.**
428
(«) faee **temenele** faire des c**o**urbettes à/devant qn. *(fam.);* faire des
salamalecs.
(a**) face temperatură** fair**e** d**e l**a temp**e**ratule.
(a-ş**i) face testamentul** faire son testament.
fa**) face tevatură** v. *a face gălăgie.*
(a**) f**ace **tîrgul/un tîrg** c**o**nclure/pass**e**r un marché.
% & Stâ£ & X & îgS & de s**o**n mieux; empl**o**ye**r** t**o**us les moy**e**ns.
(a) face toate p**ar**al**e**l**e** *(fam.)* valoir d**e** l’or; valoir son p**e**sant d’or.
(a) face tot c**e-**i **stă în putinţă** faire tout s**o**n possibl**e**; fair**e** de s**o**n mi**e**ux.
(a) face **tot po**s**ibilul** fai**r**e t**o**ut s**o**n possible; fair**e** d**e** son mieux.
(a) fac**e totul pe dos** faire t**o**ut à l’**e**nve**r**s/à r**e**bours.
(a) face **t**ovă**r**ăşie a. se li**e**r d’amiti**é**; **b**. s’ass**o**cie**r** avec qn.
(a) fa**c**e **tr**a**f**ic **d**e in**fl**u**e**nţă faire t**r**afic d’influence.
(a) fac**e trăsnăi** v. *a-şi face de cap.* »
(a-şi) fac**e treaba** cu cin**ev**a se s**er**vir d**e** qn.; **e**n p**r**ofiter.
(a) fac**e treabă bu**nă a**.** abattre d**e** la b**e**sogn**e**; **b**. fair**e** du bon travail.
fac**e** u**mb**ră **p**ămîn**t**ului d**e**g**e**a**b**a il ne gagn**e** pas l’eau qu’i**l** boit; i**l** ne
va**u**t pas **l**a c**o**rd**e** p**o**ur **le** p**e**ndr**e**; i**l** n**e** vaut pas le pain qu’il mange.
(a**)** face **u**n act desp**er**at faire u**n** coup d**e** têt**e**.
(a) fac**e** una cu **p**ă**m**în**t**u**l/o** a**p**ă şi **u**n **p**ă**mint** mettre à sac; mettre/réduire en cend**re**s; r**é**dui**r**e à n**é**ant; r**é**duire **e**n poussiè**re**.
(a) face un ca**do**u cui**v**a faire don d**e** qch. à qn.
(a-şi**)** face un cămin s**e** cr**éer** un foye**r**.
(a**)**
(a)
(a**)**
(a)
face un com**pro**mis fai**r**e un compromis.
(a-şi**)** face un **drum** în **v**iaţ**ă** v. *a-şi croi un drum în ciaţă.*
(a) face un d**u**ş pr**e**ndr**e** un**e** douch**e**.
(a-şi**)** face unghii**l**e se cur**e**r l**e**s on**g**l**e**s; s**e** fai**r**e fai**r**e **l**es ongles**.**
(a-şi**)** face un gus**t** s**e** passer un**e** fantaisi**e**.
(a**)** face un I**iatî**r cui**v**a accord**e**r un**e** **g**râc**e**/une fav**e**ur.
(al face un in**v**en**t**a**r** d**re**sser u**n** inv**e**ntai**r**e.

(a) face un împ**r**u**m**u**t** co**n**tracter/fai**re** un emp**r**unt.
(a**)** fac**e** un luc**r**u pe **jumătate** f**aire** une chos**e** à m**o**iti**é**; s'ar**r**êt**e**r à mi-chemin.
face un lucru pe **p**ielea altuia fai**r**e un**e** chose aux dép**e**ns d'un autr**e**.
fac**e** un **l**uc**r**u su**b** nasul cui**v**a *(fam.)* fai**r**e qch. à la barb**e** d**e** qn**.**
(a-şi) face un nu**m**e acquér**r**ir du ren**o**m; s**e** fai**r**e un (g**r**and) n**o**m.
(a) face un **o**c**o**l fai**re** un d**é**t**o**u**r**/un cr**o**chet**.**
(a**)** face un **p**a**r**i fai**r**e un pa**r**i.
(a) face un **p**as g**r**eşi**t** fai**r**e un faux pas/un pas d**e** cl**er**c.
(a) face un **p**as **hotărîtor** faire un pas d**é**cisif.
(a) face un **p**as înain**te** fai**re** un pas en avant.
(a) face un **p**as îna**po**i fai**r**e un pas **e**n a**r**rière.
(a) face un **p**ui **d**e gi**o**l *(arg.)* achete**r** au prix d**e** fab**r**ique**.**
(a) face un schi**mb** a**v**a**nt**aj**o**s gagner au chan**g**e.
(a) face un se**rv**iciu cui**v**a **re**ndr**e** s**e**rvic**e** à qn.; rendre un b**o**n offic**e** à qn.
(a) face un ul**t**i**m retuş** mettr**e** la dernière main à qch.
(a**)** face u**r**echea t**o**acă fai**r**e la sourde **o**r**e**ille; f**er**me**r** l'**o**reille.
(a**)** face uz **d**e fai**re** usa**g**e d**e**; se servir d**e**.
(a) face va**lv**îr**te**j boul**e**v**e**rser; **r**envers**er**.
(a**)** fac**e** v**ă**rsa**r**e **de** sing**e** faire coule**r** le sang; fai**re** du b**o**udin *(fam.)/*
v**er**s**e**r le sang.
«23
(a-şi**)** f**ac**e **veacul undeva** passer **l**e plus clair d**e** s**o**n t**e**mps qu**e**lque part.
(a-şi**)** f**ac**e **venin** v. *a-si f*ace *slng**e** rău.*
(a) tace **v**id fair**e** le vid**e**.
(a**)** face **vîlvă** fair**e** du bruit.
(a**-**şi**)** face **vînt** a. s'**é**v**e**nter; **b**. p**r**endr**e** son **él**an.
(a**)** fac**e** v**o**ia cui**v**a fair**e** **l**a v**ol**ont**é** de qn.; acc**o**mp**l**ir **le** s**o**uhait de qn.; exauc**e**r **les** vœux d**e** qn.; **jo**uer le **j**eu d**e** qn.
(a**-**şi**)** face **voie** r**e**a v. *a-şi face singe rău.*
(a) face **v**raiş**te** m**e**ttre sens dessus dessous**.**
faj face zar**v**ă v. *a face gălăgiejgtt.*
(a.**)** face zg**o**m**o**t fa**ir**e du bruit.
(a) face zid în jurul cui**v**a s**e** solidariser av**e**c q**n**.
(a) face zî**mb**re brûler d'**en**vi**e** d'avoi**r**/d**e** fair**e** qch.
Sa**) f**ace zîzanie **faire** battr**e** d**e**s m**o**nta**g**n**e**s; sem**e**r **l**a zizanie.
a**)** fac**e** **zob** v. *a face bucăţijbucăţele.*
faţă-n **f**aţă fr**o**nt à front; b**e**c à b**e**c *(fam.);* **se**u**l** à s**e**ul.
fă **b**in**e** şi… ay**e**z la g**e**ntill**e**sse d**e**…; veuil**l**ez bien…
fă ce ş**t**ii! d**é**b**ro**ui**lle**z-vous/d**é**brouill**e**-toi!
s-a) făc**ut**t ça biche!; c'**e**s**t** **e**nt**e**ndu!; l'affair**e** **e**st dans l**e** sac.
şi-a**) f**ăcut nasul măt**u**ră c'**e**st un piqu**e**-assi**e**tt**e**.
a**) făgădui marea** cu sarea/c**e**r**u**l c**u** p**ă**mînt**u**l/OI**tu**l cu **totul/munţii** cu
aur pr**o**me**t**tre d**e**s mo**n**ts/d**e**s **mon**c**e**a**ux** d'o**r**; prom**e**ttr**e** la lun**e**; prom**ett**re la m**e**r e**t** l**e**s poissons; prom**e**ttre monts **e**t merv**e**i**l**les; **prome**tt**re** plus de **beurre** qu**e** d**e** pain.
fă-mi pl**ă**c**re**a ay**e**z la g**e**ntillesse d**e**…; v**e**uillez bien…
f**ăr**ă a **b**at**e** **toba** sans **t**ambou**r** ni **tr**o**m**p**e**t**te**.
fără a-şi face griji sans se faire de la mouss**e** *(fam.);* l**e**s mains dans l**e**s
poches.
f**ă**ră apel ir**r**évocabl**e**.
fără a scoa**t**e o **v**or**b**ă sans mo**t** dire; sans **e**n cass**er** un**e** *(pop.);* sans
s**o**uffl**er** **m**o**t.**
f**ără** asem**ă**nare sans égal; ho**r**s d**e** pai**r**; à nul au**t**re s**e**mblabl**e**/pareil.

fără a sta la gîn**dur**i aussi sec; sans h**ési**t**a**t**io**n.
fără as**tîmpăr** a. **t**u**r**bul**e**n**t**; agi**t**é; b. sans cesse; sans **trêve** ni répit; inc**e**ssa**mme**n**t**.
fără a-şi face g**r**iji sans se fai**r**e d**e** la **m**ouss**e** *(pop.).*
fără a ţine seama de sans égar**d**s p**o**ur; sans **te**ni**r** c**o**mpt**e** d**e**; v. şi *In ciuda.*
fără **bă**taie de ca**p** sans s**e** f**aire** d**e** la **m**ousse *(pop.).*
fără (de) capăt sans fi**n**; inter**m**inabl**e**.
fără ca**p** şi **fără** pici**o**are à **tor**t **e**t à trav**er**s; co**m**m**e** une corn**e**ill**e** qui abat d**e**s n**o**ix; d'**e**stoc **et** d**e** t**a**ill**e**; sans **r**im**e** ni **r**aison.
fără (**d**e**) căpătii** v. *a nu avea nici casă nici masă.*
fără chichirez sans aucun chic.
fără c**o**n**d**iţii inconditionn**e**l; sa**n**s condi**t**ions.
fără cr**u**ţa**r**e sans **mer**ci; sans pitié.
fără **d**iscem**ă**mînt sans choix.
fără doar şi poa**t**e à c**o**up sûr; indubi**t**ablemen**t**; sans dou**t**e**.**
fără egal sans **é**gal; h**o**rs de pair.
fără exce**p**ţie sans exc**e**p**t**i**o**n.
fără ezi**t**are sans h**é**si**t**a**t**i**o**n.
fără fasoane à la bonn**e** f**r**a**n**q**u**e**t**t**e;** à la franche Marguerit**e**.
fără greş sans faut**e**; impeccab**l**e.
fără încetare sa**n**s cess**e**; sans t**r**êve ni **r**é**p**it; incessamme**n**t.
4!>4
fără înconjur sans d**é**tour.
Iară îndoială à coup sûr; **i**ndubitab**le**me**n**t; sans d**o**ute.
fără întîrziere sans retard; sans tard**e**r.
fără întrerupere à j**e**t continuu; de longu**e** *(arg.);* sans d**é**brid**e**r; t**o**ut d'une ha**l**e**i**n**e**; sa**n**s int**e**rruption.
fără jenă sans ver**g**o**g**n**e**; **é**hont**é**.
fără leac a. incurab**l**e; irr**é**m**é**diab**l**e; **b.** inc**o**rri**g**ib**le**.
fără leac/milă de păcat sans scrupu**le**.
fără legătură cu sans rapp**o**rt avec.
fără luptă sans coup f**é**rir.
fără margini sans bornes.
fără menajamente à boul**e**ts r**o**u**g**es; **à** la dure; comme en pays conquis ***(fam.);*** d**e la** belle manièr**e** *(ir.).*
fără milă sans piti**é**; sans merci; impitoyablement.
fără minte d**é**rais**o**nnabl**e**; d**é**pourvu d'intelli**g**enc**e**.
fără motiv sans ra**i**s**o**n.
fără multă vorbă sans autre f**orme** d**e** pr**o**cès.
fără nici un chichirez v. *fara noimă.*
fără noimă à tort et à travers; c**o**mme un**e** c**o**rneille qui abat des **noix;** d'**e**stoc **e**t d**e** tail**le**; sans rim**e** ni rais**o**n.
fără osebire sans excepti**o**n.
fără pată sans tache; immacu**lé**; pur.
fără părtinire impartialement; sans parti p**r**is.
fără perdea a. sans gêne; **b.** inconvenant; l**ég**er.
fără pereche sans é**g**a**l**; h**o**rs d**e** pair; à nu**l** autre semblable/parei**l**.
fără pjată à t**i**tre **g**racieux.
fără plăcere a. à contr**e**-cœur; à s**o**n corps d**é**fendant; **b.** du bout d**e**s dents; du bout des lèvres.
fără precedent sans pr**é**c**é**dent.
fără (de**) preget** a. sur-**l**e-champ; **b**. sans c**ess**e; sans trêv**e** ni r**é**pit; inc**e**ssamment.
fără pripă à **l**o**isir**; en prenant son temps.

fără putinţa de a**...** sans pouv**o**ir…; sans av**o**ir **l**a p**o**ssibilit**é** de.
fără replică sans r**é**plique.
fără rezervă sans **ré**serv**e**.
fără rezerve à plein colli**e**r.
fără rezultat sans r**é**sultat; sans **e**ff**e**t.
fără rival sans **r**iva**l**; in**é**ga**l**abl**e**.
fără rînd *(reg.)* imprudemment.
fără ruşine sans ver**g**ogne; **éhon**t**é.**
fără să coste nimic sans b**o**urse d**é**lier.
fără să mai punem la socoteală... sans compter que…
fără să mai vorbim despre... sans parl**e**r de…
fără să piardă nici o clipă sans perdre **u**n instant.
fără scrupule sans sc**r**upul**e**.
fără seamăn sans **ég**al; hors d**e** pair; à nul autre semblable/par**e**il.
fără s**e**ns à tort et à t**r**avers; comm**e** une corneille qui abat des noix; d'estoc et de taill**e**; sans rim**e** ni rais**o**n.
fără sfială sans crainte; sans peu**r**.
fără sfîrşit à n'en plus finir.
fă**ră socoteală i**nc**o**nsid**é**r**é**ment; sans rais**o**n; à la légèr**e**.
fără s**o**ţ impair.
fără speranţă de îndreptare c'est sans **e**spoir; irr**é**cupérabl**e**.
fără spor sans rendement.
425
fără suflare mort.
fără supărare! il n'y a pas de mal!
fără şagă bla**g**ue à part; bla**g**ue dans l**e** coin/le sac.
fără şovăire sans hésitation.
fără ştirea cuiva à l'insu de qn.
fără teamă sans craint**e**; sans peur.
fără temei fictif; sans fondement.
fără tihnă sans c**e**sse; sans t**r**êv**e** ni r**é**pit; incessamment.
fără tocmeală sans marchand**e**r.
fără tragere do i'îirn**ă a**. à contre-cœur; à s**o**n c**o**rps d**é**fendant; **b.** du bout des dente; du bout des **l**èvres.
fără valoare sans va**le**ur.
fără voie inv**o**lontairement; contre s**o**n gr**é**.
fără vorbă multă en peu de mots; bref.
fără vreme a. pr**é**matur**é**ment; **b**. à c**o**ntretemps.
fără z**ăb**a**v**ă sans d**é**lai,
(a-şi) fărîma capul v. *a-şi bate capul.*
(a-i) fărîma cuiva oas**ele** v. *a bale măr pe cineva.*
fă-te încoa! *(pop.)* aboule-toi!
fecior de bani gata fi**l**s à papa.
fecior de lele roublard; malin.
fel de fel t**o**utes sort**e**s de.
(a) fenta pe cineva *(pop.)* v. ***a** trage pe cineva pe sfoară.*
ferească s**f**în**tul**! à Dieu n**e** plaise!; qu**e** Di**e**u n**o**us **e**n pr**é**serv**e**!
(a-şi) feşteli mantaua s**e** rendre ridicu**l**e,
(a) fi abraş la inimă ***v. a fi rău ca dracul.***
(a) fi abţiguit *(arg.)* **v**. *a, fi afumat.*
(a) fi a cincea roată la căruţă êtr**e l**a cinquièm**e** roue d**e l**a charrette/du carrosse/d'u**n** carross**e**.
(a) fi adîncit în lucru avoir **l**e nez sur **son** travail *(fam.).*

(a) îi afară din eauză être hors de cause; v. şi *a rut avea nici un amestec.*
(a) fi afumat *(fam.)* avoir **l**a c**o**qu**e** ***(arg.);*** av**o**ir son **g**rain/son gaz *(pop.);* **av**oi**r** so**n** pompon *(fam.);* avoir un**e** pointe de vin; avoir un p**e**u d**e** c**o**qu**e** à **l'é**vent *(arg.);* avoir un v**e**rre/un coup dans **l**e **n**ez *(fam.);* avoir un ver**re** de trop *(fam.);* être **e**n **g**o**g**uette *(fam.);* être entre deux vins; être ourd**é** *(arg.);* être (un peu) parti *(fam.);* être pion *(arg.);* être (un peu) pomp**e**tte; être pris de vin; être **rét**am**é** *(arg.).*
(a) fi afurisit *(pop.)* s**e** montr**e**r vache.
(a) fi ager la minte av**o**ir l'esprit pr**o**mpt/vif.
(a) fi ahtiat după bani ad**o**r**e**r **le** veau d'or,
(a) fi aht**i**a**t după** c**ev**a av**o**ir la s**o**if d**e** qch.
(a) îi alături de cineva êtr**e** s**o**lidaire de qn.
(a) fi alb ca **varul (de frică)** êtr**e** b**l**anc c**o**mme un cach**e**t d'aspirine/ c**o**mm**e** un **l**in**g**e; être b**l**anc/blême/pâ**le**/v**e**rt/transi de peur.
(a) fi al dracului/dat dracului avoir mauvais **e**sprit; **a**v**oi**r **u**n fichu/ foutu caractèr**e**; êtr**e** mauvais coucheur *(fam.).*
(a) fi amărît ca un pui de cioară/de vrabie être triste à m**o**urir; êt**r**e triste c**o**mm**e** un b**o**nnet d**e** **n**uit; v. şi *a fi muncit de ginduri negre.*
(a) fi a-ntîia *(pop.)* être d**e** b**o**nn**e** qualit**é**.
(a) fi arţăgos/ţîînos avoir/pr**e**ndr**e** **l**a bisque.
(a) fi **a**s **în meserie /în materie êt**r**e** à **l**a coule *(arg.);* êtr**e** f**e**rr**é** à glace/ ferr**é** su**r** un su**j**et; êtr**e** orfèvr**e** en **l**a matière *(fam.);* av**o**ir d**e** la patt**e**/du m**é**tie**r** *(fam.).*
42S
(a**) f**i **aspru** êtr**e** s**é**vère/dur.
(a) fi atent fair**e** attention; faire **g**aff**e** *(pop.).*
(a) fi bănuitor av**o**ir la puce à **l'**oreill**e**; se la d**o**nner *(arg.).*
(a) fi bă**rb**at **l**a **gură** v. *a mtnca cit şapte.*
(a) fi bătăios n**e** rêver que p**l**aies et bosses.
(a) fi bătrîn ca **vremea** être char**g**é d'ans; être vieux comme **l**es rues/ **l**es chemins; être vieux c**o**mme Mathusa**l**em *(fam.).*
(a) fi **bătut de brumă** *(fig.)* avoir **l**es chev**e**ux grisonnants.
(a) fi **bătut în cap** v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) fi bătut măr êtr**e** ross**é** d'imp**o**rtance.
(a) fi beat criţă/beat mort av**o**ir **le** piment sa**l**e *(pop.);* avoir **l**es **s**e**melles/** **l**es s**o**uliers/les ta**lo**ns à bascu**l**e; avoir Mariann**e** dans **l'**œi**l** *(pop.);* avoir sa c**o**carde; av**o**ir son compte; avoir son coup de boutei**ll**e/de chasselas/de feu/d**e** gr**o**seill**e** *(pop.);* avoir un**e** briqu**e** dans son chap**e**au *(pop.);* avoir/tenir une mufi'**ée** *(pop.);* **en** avoir par-d**e**ssus **l**es bretel**l**es; en avoir p**l**ein son sac *(pop.);* **e**n av**o**ir un coup dans **l**es carr**e**aux *(arg.);* en t**e**nir un c**o**up/un**e** carabin**é**e *(fam.)june* gratin**ée** *(pop.);* êtr**e** bourré c**o**mme un coin**g**/c**o**mm**e** un**e** vache *(arg.);* êtr**e** complètement mûr *(fam.);* êtr**e** cu**l**but**é** *(pop.);* êtr**e** dans **l**es brindezin**g**ues *(fam.);* être dans **les** vign**e**s du Seigneur; êtr**e** d**é**f**o**ncé/d**é**f**o**ncemane *(arg,);* être **é**m**é**ch**é**; être en p**l**ein cirage *(arg.);* être en rib**o**te *(pop.);* être **g**elé/givr**é** *(arg.);* êtr**e** gris comm**e** un c**o**rdeli**e**r; êtr**e** imbib**é** de vin r**ouge** *(fam.);* êtr**e** ivre comme une soupe; êtr**e** ivre mort; êtr**e** noir/**j**upé *(arg.);* êtr**e** paf *(fam.);* êtr**e** plein *(fam.);* être p**l**ein comme la b**o**urrique à Robespi**e**rrş *(pop.);* être p**l**ein comm**e** un**e** outr**e**/com**me** un sa**l**aud/comme une vache, *(pop.);* êtr**e** c**o**mp**l**ètem**e**nt r**o**nd *(fam);* êtr**e** **ro**nd comme des bi**lle**s/comme une ba**lle** *(fam.);* êtr**e** soû**l** c**o**mm**e** un c**o**chon/comme **une g**rive/ c**o**mm**e** un**e** bourrique *(fam.);* pinc**e**r son ita**l**ique *(arg.);* (avoir)

pris so**n** cran/sa dos**e**/Son **é**pin**gl**e au c**o**l/s**o**n **g**rain *(pop.)*; t**e**nir une b**o**nn**e** cuit**e** *(fam.);* t**e**nir **une** d**rôle** de muff**é**e *(pop.}.*
(a) fi belaliu la mîncare *(fam.)* av**o**ir **l**e **goû**t difficil**e**.
(a) fi biciul lui Dumnezeu être **le** f**o**u**e**t de Di**e**u.
(a) f**i bine dispu**s être bien **l**un**é**; être dans **l'**a**xe** *(arg.);* êtr**e** dans ses b**o**nnes; av**o**ir **l**a mine souriante; êtr**e** dans une b**o**nne **l**une; êt**r**e de b**o**nne humeur; êtr**e** d**e** bon poi**l** *(fam.);* **l**'avoir à **l**a **j**oie/à **l**a ri**g**olade *(arg.).*
(a) fi bin**e îmbrăcat** êtr**e** bi**e**n mis.
(a) fi bine văzut êtr**e e**n **ré**putation; êtr**e** sur un b**o**n pied.
(a) fi bin**evoitor** av**o**ir b**o**n esprit; être bien disp**o**s**é** p**o**ur/envers **q**n**.**
(a) fi blindat cu **lovele** *(arg.)* **êt**r**e** plein aux as *(pop.).*
(a) îi **blînd ca un miel** êtr**e** d**o**ux comm**e** un agneau.
(a) fi boboc v. *a fi cu caş la gură.*
(a) fi **bocnă** être **g**el**é j**usqu'aux **o**s.
(a) fi **bogat ca u**n **stup** v. *a fi putred de bogat.*
(a) fi **bol**nav **de oală** v. *a trage la măsea.*
(a) fi bubă c**o**a**p**t**ă** av**o**ir **l**es nerfs à fleur de peau; av**o**ir les nerfs fra**g**iles/ irritab**l**es.
(a) fi bucuros êtr**e** bi**e**n ais**e**.
(a**) f**i **bun ca pîinea** cal**dă** av**o**ir **le** cœur sur **l**a main; être bon comme **le** pain/la bri**o**ch**e**/**l**a romain**e**; être b**o**n comm**e l'o**r**;** v. şi *e hun ca plinea caldă.*
(a) fi bun de adunat cu **făraşul** *(fam.)* êtr**e** à ramasser à **l**a petite cui**l**ler.
(a**) fi bu**n **de (dus** Ia**) balamuc** v. *a fi intr-o ureclie.*
427
(a) fi **bun de gură/de clanţă** av**o**ir b**o**n bec; av**o**ir du ba**g**ou; avoir **l**a langue bi**e**n pendue/bien affil**é**e; av**o**ir **l**a **l**angue d**é**li**é**e; av**o**ir **le** bec bi**e**n affi**lé**; avoi**r** un**e** bonne/fière tapette; avoir un **g**rand f**l**ux de bouch**e**/de paro**l**es; être fort en b**e**c/en **g**u**e**ule; n**e** pas av**o**ir sa lan**g**ue dans sa poch**e**.
(a) fi bun de mînă être un adroi**t** vo**le**ur.
(a) H bun de picior êtr**e r**apid**e**/a**g**i**l**e/vif.
(a) fi bun de pus la rană avoir **le** cœu**r** sur la main; être b**o**n comm**e le** pain/la b**r**ioch**e**/la r**o**main**e**; êtr**e** bon comm**e** l'o**r**; v. şi e *bun ca plinea caldă.*
(a) fi bun de tăiat mămăliga v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) fi bun la suflet av**o**ir bon cœur.
(a) **fi bun la toate** être un**e** s**e**ll**e** à tous chevaux.
(a) fi bun să se ia de mînă cu cineva êtr**e** de la mêm**e** fa**r**in**e**; êt**re** du (même) b**or**d d**e** qn; ê**tr**e du mêm**e to**nn**eau**; **gar**d**er** l**e**s dind**o**ns av**e**c **qn.;** s**e** donn**e**r la mai**n**.
(al fi ca bătut de grindină ê**tr**e comme un**e** poul**e** mouill**ée**.
(a) fi ca cotoiul bătut la smîntînă v. *a fi ca bătut de grindină.*
(a) fi ca cucul pe cracă être/se s**e**ntir s**e**u**l**.
(a) fi ca în tîrgul lui Cremene c'es**t** la cou**r** du **roi** P**ét**aud; c'**e**st une v**raie** p**é**taudiè**re**.
(a-i) fi cald av**o**ir chaud.
(a) fi cal de bătaie avoi**r** b**o**n dos; **ser**v**ir** d**e** cib**le** aux **r**aill**e**ri**e**s d**e** qn.; se**r**vir d**e t**êt**e** de Tu**r**c.
(a) fi cal de poştă *(fig.)* **être tr**acass**é/t**iraillé.
(a) fi ca mazărea de harac v. *a fi prieteni la cataramă.*
(a) fi cam într-o parte v. *a fi într-o ureche.*

(a) fi cam tralala v. *a fi într-o ureche.*
(a) îi cam trăsnit v. *a fi într-o ureche.*
(a) fi ca mugurul brumat être triste à mourir; **être t**riste comme un bonnet de nuit; v. şi *a fi muncit de gînduri negre.*
(a) fi cantitate neglijabilă compter pour du beurre *(fam.);* **être** compté pour du beurre *(fam.);* ne pas peser lourd *(fam.);* ne pas peser une once/un grain.
(a) fi ca o cîrpă avoir l'échiné souple; avoir les reins souples; plier l'échiné.
(a) **fi** ca **o sorcovă** être attifée comme une châsse *(fam.);* être fait comme un chien fou; être parée comme une épousée de village.
(a) fi cap de afiş avoir la vedette.
(a) fi **capricios** avoir des lunes,
(a) fi cap tăiat cu cineva se ressembler à s'y méprendre/comme deux gouttes d'eau/comme deux œufs.
(a-i) fi capul la treabă avoir la **tête** à ce qu'on fait.
(a) fi carne din carnea **cuiva** être chair de la chair d**e qn.**
(a) fi ca soarele şi luna être comme l'eau **et** le feu; être comme l**e jour et** la nuit.
(a) **fi ca un** cîine **bătut** être féru/frappé comme un chien du bâton,
(a) fi **ca** un **sfredel** être vif comme une anguille.
(a) fi călare pe **situaţie** être maître de la situation.
(a) fi Cănuţ ă om sucit être complètement tordu.
(a) fi căpăţînus avoir la tête carrée.
(a) fi cărbune potolit/ascuns sub cenuşă couver sous la cendre**,**
(a) fi căzut în cap v. *a fi prost ca noaptea.*
428
(a) fi certat/în ceartă cu cineva être brouillé/en froid avec **qn**.
ţa) fi certat cu justiţia être brouillé avec la justice.
(a) fi certat cu **morala** être brouillé avec la morale.
(a) fi chel ca-n palmă/ca o lună plină avoir la casquette en peau des fesses *(fam.);* avoir le caillou déplumé *(pop.);* avoir le front dans le cou *(pop.);* avoir **le** gazon mité *(arg.);* avoir un crâne de limace *(pop.);* avoir une boule de **billard** *(pop.);* avoir une tête de veau/ de f**esse** *(pop.);* avoir un mouchodrome *(pop).;* être chauve comme un œuf/comme une bille/comme un genou *(fam.);* être plumé/ dégazonné *(arg.)*; n'avoir plus d'alpha sur les hauts plateaux *(fam.);* n'avoir plus de fil sur la bobine *(arg.);* n'avoir plus de paille sur le tabouret ***(arg.);*** n'avoir plus de poil sur le caillou ***(fam.);*** ne plus avoir de mousse **sur le** caillou ***(fam.).***
(a) fi cbercbelit v. *a fi afumat.*
(a) fi chezaş se porter garant.
(a)li('
chibzuit être sobre comme un chameau.
(a) fi chinuit de remuşcări être bourrelé de remords.
(a) fi chipeş/arătos avoir bel/bon air; avoir de la façade *(arg.);* avoir de la gueule *(fam.);* en jeter *(pop.);* **montrer** beau.
(a) fi chit cu cineva être quitte envers **qn.**
(a) fi cimotie cu cineva *(reg.)* être le parent de qn.
(a-i) fi cineva antipatic avoir de **l'antipathie/de l**'aversion pour qn.
(a-i) Ii cineva simpatic avoir de **la** sympathie pour qn.
(a) fi cinstit avoir **les** mains nettes; être sans défaillance.
(a) fi citit *(despre un scriitor)* **se faire lire.**

(a) îi ciubuc *(fam.)* **être mor**d**u**.
(a-i) fi ciudă pe cineva v. *a purta pică cuiva.*
(a) îi civil *(fam. **ir.)*** n**'av**o**ir** pas d'**e**mp**l**o**i**.
(a) fi cline de uşi multe/de zece uşi chan**ger** souv**e**nt d'**e**mp**l**oi**.**
cîrlig cu cineva v. **a** *fi prieteni **la** cataramă.*
cît pe ce să êtr**e sur le** p**oint** d**e**.
i **clei a.** *(arg. scol.)* être **com**p**lète**m**ent i**gnoran**t**; **b**. v. ***a** fi beat criţă.*
(a**) fi coada clasei être le** d**ernier** d**e sa classe**.
(a) îi coadă de cîine êtr**e un** homm**e** d**e** n**é**an**t**.
(a) îi cochet êt**re** coqu**et**; avo**i**r l**e** goû**t** de **l**a **toilette**.
(a) îi cocoş de vînt c**'est** un**e girouette**; **tourner** à t**o**us l**e**s v**e**n**t**s/au moind**r**e **ve**n**t** ***(fam.).***
(a) îi codaş êtr**e** à la qu**e**u**e**; **être bon** de**r**ni**e**r.
(a) îi colţos v. **o** *fi rău de gură.*
(a) îi complice cu cineva êtr**e le** c**o**mpl**i**c**e** d**e** q**n**.
(a) îi compromis av**o**ir du p**lo**mb dans l'ai**l**e; **êtr**e marqué.
(a) îi construis de împrejurări avoi**r l**a **main** f**orcée**.
(a) îi copil din îlori êt**re** n**é** du c**ôté** gauche.
(a) H copleşit de durere s'abîmer dans la d**o**u**le**u**r**.
(a) îi copleşit de emoţie ba**tt**re la chamade.
(a) îi copleşit de griji êt**re** accab**lé** d**e** s**o**ucis.
(al îi copleşit de onoruri être** char**gé** d'**ho**n**neurs.**
(a) îi copleşit de treburi avoi**r fo**r**t** à fai**r**e.
(a) îi credincios ca un cîine êtr**e** un v**rai** sain**t**-Be**r**nard.
(al îi criţă la minte avoi**r** l'espri**t** promp**t**/vif.
(a) fi cu băgare de seamă être** att**e**ntif/p**r**ud**e**n**t**; **fai**r**e** attention.
(a) îi cu botul pe labe être** p**e**naud.
(a) îi cu capul în nori av**o**i**r l**'air de revenir d**e Pontoise**; avoi**r** une tête en **l**'ai**r** *(fam.);* être dans **l**a **l**une *(fam.).*
429
(a**) fi** cu **capul mare** v. *a-si da acre.*
(a) fi cu capul pe umeri av**o**ir la fête sur **l**es **é**pau**l**es; av**o**ir t**o**ute sa tête/ t**o**utes ses id**é**es; avoir la tête froide.
(a) fi eu carn**ea bălţată** av**o**ir mauvais **e**sprit; **a**v**oir** un fichu/f**o**utu caractère; être mauvais c**o**ucheur *(fam.).*
(a) fi cu c**a**ş **l**a **gură** avoir **e**ncor**e** du lait sur **l**es **l**èvres; baver le lait *(fam.);* être n**é** d'hier; être un blanc bec/un b**éj**aune; retourner la salade avec **l**es d**oi**g**t**s; sorti**r** à pein**e** de **l**a c**o**quille; t**o**urner la salade d**e** bout des doigts.
(a) fi e**u chef a**. v. *a fi afumat;* **b**. v. *a fi bine dispus..*
(a) fi cu coatele goale v. *a fi sărac lipit pămintului.*
(a) fi cu colţii lungi v. *a vorbi vrute şi nevrule.*
(a) fi c**u cugetul** împăcat/cu co**nş**ti**in**ţa îm**p**ăca**tă** av**o**ir la c**o**nscience **e**n paix; en av**o**ir **le** cœur net; être **e**n paix avec sa c**o**nscienc**e**; se donner b**o**nne c**o**nscience *(fam.);* v. şi ***a** avea conştiinţa împăcată.*
(a) l'i c**u** cuţi**tu**l I**a brîu** être tou**jo**urs prêt à **e**n déc**o**udre.
(a) fi **cu cuţitul** la os avoi**r l**e c**o**uteau/**l'épé**e sur la **go**r**ge**; être sous **l**e c**o**uteau.
(a) fi cu două obraze v. *a fi taler cu două feţe.*
(a) îi c**u draci** avoir/preivdre **l**a bisqu**e**.
(a) **fi cu dracul în el** a**.** avoiiţ/p**re**ndre la/bisqu**e**; b. v. ***a nu** avea astimpăr.*
(a) fi c**u** frica-**n sîn** viv**r**e la m**or**t dans l'âm**e**,
(a) fi c**u glieaţa-n spate** vivre **l**a mort dans l'âm**e**.

(a) îi c**u eîndul aiurea** être aill**e**urs; avoi**r** d**e**s absences.
(a) îi **cu gîsea-u barbă** avoir **l**es cheveux **gr**isonnants.
(a) fi cu inima împăcată v. *a fi cu cugetul împăcat.*
(a) fi cu i**n**ima **(mereu)** să**r**it**ă** être t**o**u**j**ours su**r l**e qui-vive.
(a) fi cu i**n**i**m**a **slobodă** êt**r**e sou**l**a**gé**.
(a-i) îi c**ui**va casa ca**să** şi **m**asa **masă** vivr**e** paisible.
(a) îi cui**v**a **de** aj**uto**r êt**r**e utile à qn.
(a-i**)** îi c**ui**va **drag** ca sa**re**a-n ochi v. *a nu avea pe cineva la inimă.*
(a-i**)** îi c**u**iva inima ac**r**ă de ce**v**a v. *a fi sătul pînă peste cap.*
(a-i**) f**i c**ui**va i**ni**m**a **gre**a/**ne**agră avoir le cœu**r gros**; e**n** av**oi**r gros/**lo**urd su**r** la patate *(pop.);* en avoir su**r l**a patate *(pop.).*
(a-i**) f**i c**ui**va **(**de) învăţ**ă**tură se**r**vi**r** d'aver**r**tisseme**n**t/de **l**eçon à qn.
(a-i**)** îi cuiva **l**um**e**a d**r**agă aimer la vie.
(a-i) îl c**ui**va nu şt**iu** cu**m** să… avoi**r** de **l**a pei**ne** à…; avoi**r** du ma**l** à…
(a-i) fi cuiva oarecum v. ***a nu se simţi la largul său.***
(a-i**)** fi c**u**iva **o**î**t**ic**ă p**e cine**v**a v. *a nu avea pe cineva la inimă.*
(a-i) îi cuiva paharul plin v. ***a fi sătul ptnă peste cap.***
(a-i) îi cuiva **p**un**g**a **o**î**t**ieoas**ă** v. *a fi lefter.*
(a-i) îi cuiva silă de/să êtr**e é**c**œuré**; **v**. şi ***a fi sătul ptnă peste*** *cap.*
(a) fi cu **l**im**b**a **(îagur)** d**e m**iere av**oi**r la conversati**on** a**g**r**é**able; parler d'or.
(a) fi cu li**pi**ci avoir du chie**n**.
(a) îi cu mîini**l**e **l**ega**te** êt**r**e da**n**s l'imp**o**ssibi**l**it**é** d'a**g**i**r**,
(a) fi cu mină **d**e sa**r**e n'avoi**r j**amais de chanc**e**.
(a) fi cum n**u** se **poate** mai être on ne p**e**ut p**l**us.
(a) îi c**u**mp**l**it **l**a **b**ani v. a *fi zglrie-brtnză.*
(a) îi cu **mult de**as**up**sa a**lt**ora d**é**pass**er** qn. de cent c**o**ud**é**es; être à cent piques au-dessus de qn.; **re**ndre le double-dix *(arg.).*
(a) îi cu mu**s**ca **p**e c**ă**ci**ul**ă se senti**r** c**o**upable.
(a) fi c**u nasul de ceară** être susceptible.
(a) fi c**u nervii î**n **batistă** *(fam.),* av**o**i**r** les nerfs à fl**e**ur de peau; avoir les nerfs fra**g**iles/irritables.
43»
(a) fi cunoscut ca **un cal breaz** être connu c**o**mm**e le lo**up blanc/**g**ris.
(a) fi cu ochii legaţi avoir un bandeau sur les yeux.
(a) fi eu ochii-n patru av**o**ir **l'**œil à t**o**ut; av**o**ir **l'**œil au **g**uet; êt**re** sur le qui-viv**e**/sur ses gardes; faire **g**affe *(pop.);* faire **l**e quart; ouvrir l'œi**l** et **le** b**o**n; se tenir/se **g**arder à carreau *(fam.);* veiller au **g**rain.
(a) fi cu ochii pe cin**ev**a *(fam.)* v. *a nu slăbi din ochi pe cineva.*
(a) fi c**u ochii stîlpiţi după** uşă v. *a fi pe moarte.*
(a) fi **cu o falcă în cer** şi **c**u **una/alta** î**n pămînt** v. *a se face foc şi parăj şi catran.*
(a) fi cu picioarele pe pămîn**t** av**o**ir **le**s pieds sur la terre.
(a) fi cu pielea groasă avoir la peau tann**é**e; être **g**r**o**ssier; manquer d**e finesse**.
(a) fi cu piele de iepure la **spate** êtr**e** peur**e**ux/p**o**ltr**o**n c**o**mme un liè**v**re.
(a-i**) fi cu priinţă** c**ui**va êtr**e** favorable/d**é**voué/fidèle à qn.
(a) fi cuprins de scîrbă être pris d**e** d**ég**oût.
(a) fi cuprins de slăbiciune s**e** sentir d**é**faillir.
(a) fi cu priză (în mase) avoir pris**e** (sur **le**s masses).
(a) fi cu putinţă êtr**e** p**o**ssible.
(a) îi curajos êtr**e** c**o**ura**g**eux; av**o**ir **le**s foies **e**n plac**e** *(arg.):* en avoir dans **le** mou**l**in *(arg.);* **e**n avoir dans **le** tube/dans le bide *(arg.); Y.* şi *a fi îndrăzneţ.*
(a) fi curajos ca un leu êtr**e** prêt à entrer dans **l**a ca**ge** du tigr**e**.

(a) fi curat ca lacrima *(fig.)* êtr**e** blanc comme nei**g**e.
(a) fi eu resteul la brîu être tou**jo**urs prêt à en découdre.
(a) fi cu stea în frunte être né c**o**iff**é**; êtr**e** n**é** s**o**us un**e** b**o**nne **é**toile/ sous une heureus**e** planète.
(a) fi eu sufletul pe buze v. *a fi pe **moarte.***
(a) fi cu totul deosebit de êtr**e** tout à fait différent d**e**.
(a) fi c**u traista-n băţ** v. *a nu avea nici casă nici masă.*
(a) fi cu trei roate la căruţă/la car être ahuri/d**é**traqu**é**/t**o**quê.
(a) **fi cu un cap mai** sus **decît cineva** d**é**passer qn. de cent c**o**ud**é**es; être à cent piques au-dessus de qn.; rendr**e** **l**e d**o**ubl**e**-dix *(arg.).*
(a) fi eu un picior în groapă av**o**ir un pied dans la t**o**mbe/dans **l**a fosse; êtr**e** au bord du t**o**mbeau; sentir **le** sapin *(pop.).*
(a) fi eu **vinu-n n**as v. *a fi afumat.*
(a) fi eu **voie bună/rea** v. *a fi bine/prost dispus.*
(a) fi cu zîmbetul pe buze av**o**ir le sourir**e** aux lèvres.
(a) îi darnic avoir l'**e**sprit lar**ge**; n'être pas r**eg**ardant; v. şi *a fi mină largă.*
(a) Ii dat afară din slujbă aller à la pêch**e**; env**o**yer à la com**é**die *(arg.).*
(a) fi dat afară pe brînci aller vals**e**r sur **le** trottoir; être mis à **l**a port**e** av**e**c pert**e** **e**t fracas.
(a) îi **datôr vîndut** av**o**ir des ard**o**ises part**o**ut *(fam.);* êtr**e** crib**lé** d**e** dettes; êtr**e** **e**ndett**é** **j**usqu'au cou/**j**usqu'à la **g**auche *(fam.);* être perdu de dettes.
(a) fi dat uitării êtr**e** voué à **l'o**ubli; t**o**mber dans l'**o**ubli.
(a) îi **de** ac**ee**aşi **părere cu cineva** êtr**e** du mêm**e** avis qu**e** qn.
(a) fi de ac**ee**aşi **teapă (cu cineva)** être de la même farine; êtr**e** du (même) b**o**rd d**e** qn.; êtr**e** du mêm**e** t**o**nneau; **g**arder **l**es dindons av**e**c qn.; s**e** donner **l**a main.
(a**) fi de aceeaşi vîrstă** c**u cineva** être du même â**g**e que qn.; être de la même c**o**Tivée *(fani.).*
(a) fi de acelaşi sînge eu c**ine**va être (proch**e**) parent de qn.
(a) fi de acord être d'accord; le c**o**nc**é**der.
(a) fi (le-ai casei être le familier de la mais**o**n.
431
(a) fi deasupra nevoii avoir surmont**é les** difficu**lt**é**s**.
(a) fi de brîu cu cineva v. *a fi prieteni la cataramă.*
(a) fî de bună credinţă av**o**ir **le** cœur bien placé *(fam.).*
(a) fi de **capul** său a**g**ir à sa guis**e**; être ind**é**pendant.
(a) fi de conivenţă cu cinev**a** êtr**e** de c**o**nnivence av**e**c qn.; être d**e** m**è**c**he** av**e**c **qn.;** êtr**e** d'int**e**lli**g**ence avec qn.
(a) fi de datoria sa s**ă** êtr**e** d**e** son devoir de.
(a) fi de faţă êtr**e** pr**é**sent.
(a) ri de fel din... êt**r**e **o**ri**g**inaire de…
(a) fi de lemn/cu lemnul a. être insensib**l**e; **b.** être i**g**n**o**rant; **c.** v. *a fi afumai.*
(a) fi de meserie êtr**e** d**e** **l**a balle/de la boutique; êt**r**e d**u** bâtiment/du m**é**tier.
(a) fi de neam mare êtr**e** de haut **l**ignage,
(a) fi de neapărată trebuinţă être indispensable,
(a) fi de partea celui mai tare êtr**e** du côt**é** du manche/du b**o**n côté,
(a) fi **de pănura cuiva v**. *a fi de aceeaşi teapă (cu cineva).*
(a) fî de patere că êtr**e** d'avis qu**e**.
(a) fi de pe drumuri v. *a nu avea nici casă nici masă.*
(a**) fi de pe vremea Iui Pazvante** être d'avant le d**él**u**g**e *(fam.).*
(a) fi de pe vremea Iui Tata Noe être d'avant le d**é**lu**g**e *(fam.).*

(a) fi de price êtr**e** opposé/hosti**le**.
(a) fi de prisos être d**e** trop.
(a) fi de resortul êt*re* du ressort/d**e** la comp**é**tence d**e.**
(a) fi de rînd êtr**e** d**e** s**er**vic**e**.
(a) fi de rond fair**e** un**e r**ond**e**,
(a) fi de santinelă être en facti**o**n,
(a) fi deschis la v**orbă êt*re*** franc/sincère,
(a) **îi de serviciu êt*re*** de se**r**vice.
(a) fi de sine stătător voler de ses p**r**opr**e**s ail**e**s.
(a) fi desperat êt*re au* d**é**sespoir.
(a) îi de şapte palme în piept/în frunte v. a *fi un mal de **om.***
(a) fi deştept êtr**e** intellig**e**nt; avoir du ci**g**are *(arg.).*
(a) fi deştept ca oaia êt**r**e fin comme Gribouil**l**e qui s**e** cache dans l'**e**au de peur d**e l**a p**l**uie,
(a) fi de talia cui*va* avoi**r l**a même valeur qu**e** qn.
(a) fi de v**ină** êtr**e** coupable.
(a) fi dibaci av**o**i**r le** truc *(pop.);* être s**o**rcier; êt**r**e un**e** fine m**o**uche.
(a) fi din butuci êtr**e ta**i**llé** à **l**a serpe/à coup de serpe *(fam.);* êtr**e** un **o**urs ma**l lé**ché.
(a) fi din c**e**i **cu o**as**e sfinte êt*re*** s**o**rti d**e** la cuiss**e** de Jupite**r**.
(a) fi din nou la ordinea zilei revenir sur **l**'eau.
(a) fi din partea locului être du pays.
(a) **fi din tagma cuiva** v. *a fi de aceeaşi teapă (cu cineva).*
(a) îi din topor être tail**lé** à **l**a serp**e**/à c**o**up de serpe *(fam.);* être un ou**r**s ma**l lé**c**hé**.
(a) îi dintr-o bucată êt**r**e t**o**ut d'une pièc**e**.
(a) îi distrat av**o**ir des absences; être ailleu**r**s.
(a-i**) fi dor de ţară** avoir **le** ma**l** du pays.
(a) fi dracul gol être malin; être **le** diabl**e e**n personn**e**.
(a) îi dracu**l împie**li**ţat** v. *a nu avea astîmpăr.*
(a) fi dracul pe usc**at** être malin: être In diable en pe**r**sonne.
(a-i**)** fi **drag cuiva c a tăciunele l**a n**a**s v. *a nu avea pe cineva la inimă.*
432
(a-1) fi drag să facă ceva prendr**e** pla**isir à f**a**ire** une c**hose**.
(a) fi drăguţ cu/îaţâ de cineva être **g**enti**l** av**e**c/p**o**ur **q**n**.**
(a) fi drept ca bradul /ea lumînarea/ca leuca êtr**e** dr**o**it comm**e** un cierg**e**/co**mme u**n p**iquet**/**c**om**me** un **I *(fam.);* ne** pas p**e**rdr**e** un pouc**e** d**e sa taille**.
(a) îi Dunăre de mînïos v. ***a fi furios.***
(a) fi dus cu mintea av**o**ir d**e**s **air**s p**e**nch**é**s; av**o**ir P**e**sprit/la tête aill**e**urs; avoir **l'e**sprit en **é**charp**e**.
(a) fi dus pe copcă *(fam.)* êt*re* lessi*vé*.**
fie! soit!
fiecare cu păsărică lui cha**cun s**a marotte.
fiecare cu treaba lui chacun **so**n m**é**ti**e**r.
fie ce-o fi! advi**e**nne qu**e** pourra!; arrive **qu**i plante!
(a) fi egal cu zero v. ***a** fi cantitate neglijabilă.*
fie-i ţărîna uşoară! qu**e l**a t**e**rr**e l**ui soit **légère!**
(a) fi energi*c* avoir du nerf; av**o**ir d**u** san**g** dans les vein**e**s.
(al fi enervat l'avoir **à** la cai**ll*e*** ***(arg.);*** êtr**e** furieux.
(a) Herbe de mînie écumer d**e** rag**e**.
(a) Herbe în aceeaşi oală êtr**e** dans **l**e même panier ***(fam.);*** êtr**e logé/ lo*ge*r à l**a mêm**e** ensei**g**ne.

a) Herbe înfundat cuire à P**é**tuv**ée**.
a) Herbe în zeama sa *(fam.)* cuire dans s**o**n **jus.**
(a) Herbe la foc mie cuire **à** feu d**o**ux.
(a) Herbe maţele în cineva *(fam.)* v. ***a fi furios.***
(a) fierbe mărgică se c**o**nse**i**l**le**r.
(a) fierbe pe cinev**a fără apă/în oală seacă** faire cuir**e qn**. **à** petit **f**e**u;** v. şi *a-i face cuiva zile fripte.*
fierbe sîngele într-însul ca într-o coajă de rac mort/ca într-un rac mort av**o**ir du san**g** de navet/de p**o**ulet dans les veines; ne pas avoir un**e** goutt**e de** san**g** dans **le**s v**e**ines.
(a-i) Herbe sîngele în v**ine** av**o**ir **l**e san**g** qui bout dans les veines.
fie şi aşa j'accepte; **j**'y consens; d'acc**o**rd; s**o**it.
(a) îi evident crever les y**e**ux; saut**er a**u**x** yeux; t**o**mb**e**r s**o**us le se**ns.**
fie vorba între noi entre n**o**us soit dit; qu**e** ce**l**a rest**e** entr**e** nous.
(a) îi extrem de insistent être effront**é** comm**e** u**n** pa**ge**.
(a) fi falnic ea un stejar être fort comme un chêne.
(a) fi fante de obor *(fam.)* être **l**e coq d**e l**a par**o**iss**e**/du villa**g**e; fair**e le** **j**o**l**i **cœu**r.
(a) fi faţă la ceva être pr**é**sent.
(a) H favorizat de soartă être f**l**att**é** par la fortune.
(a-şi) H făcut suma *(fam.)* **e**n avoir son content.
(a) fi fără chef v. *a fi prost dispus.*
(a) H **fără grijă** v. *a nu. se sinchisi de* ***nimic.***
(a) fi fără inimă êtr**e s**a**n**s cœur.
(a) H fără pereche n'av**o**ir pas d'**é**ga**l**; n'avoir pas s**o**n par**e**i**l**.
***(& S* fi fără teamă** être impavid**e**.
ra) fi făţarnic/a fi cu două feţe v. ***a fi*** *taler cu, două feţe.*
ra) fi fecior de bani gata êtr**e** fils **à** papa.
(a) fi femeie bună la toate cumuler m**é**tro-b**o**ul**o**t-dodo et b**e**rceau-plumeau-f**o**urneau *(fan*!*.).*
(a) H ferm convins cr**o**ire qch. dur comm**e** f**er.**
(a) fi fiere spurcată v. *a fi rău, de gură.*
(a) fi îlusturatic av**o**i**r** un cœur d'artichaut.
433

!><!
(a-i) î**i foame** av**o**ir faim; avoir **l**a creuse *(arg.);* c**l**aque**r** du b**e**c *(pop.);* **l**a p**é**ter *(arg.).*
(a) îi **foc de paie** n**e** fair**e** qu'une f**l**amb**é**e.
(a) Ii foc şi pară v. *a se face foc şi pară/şi catran.*
(a) îi **fricos c**a **un iepure** être peureux/p**o**ltron comme un **l**ièvre.
(a-i) fi **frig** av**o**ir froid.
(a) **fi frînt de oboseală** avoir des **j**ambes qui vous rentrent dans **le** c**o**rps; av**o**ir les **j**amb**e**s bris**é**es/cass**é**es; av**o**ir les **j**ambes **e**n cot**o**n/en flanelle; av**o**ir les **j**ambes **en** pât**e** de foi**e** *(fam.);* **av**o**ir** l**e**s pieds en dentelle; avoir trente kilomètres dans les **j**amb**e**s; en avoir plein les b**o**ttes/les **j**ambes/les pattes *(pop.)Iles* baguett**e**s/ la hotte *(arg.);* être à b**o**ut de s**o**uffle *(fam.);* être c**o**mplètem**e**nt flagada *(pop.);* être rompu de fati**g**ue; être **e**n fin de c**o**urse; êtr**e** sur l**e** f**l**anc/sur **l**es dents; êtr**e** su**r l**es **g**enoux/sur les rotules; êtr**e** tout m**o**ulu; êtr**e** tout rap**l**ati *(fam.)*/raplapla *(pop.);* être vid**é** jusqu'à **l**a mo**e**lle *(fam.);* n'avoir plus de **j**ambes; ne plus pouvoir mettre un pied devant l'autre *(fam.);* n**e** plus sentir ses **j**ambes; s**e** s**e**ntir l**e**s **j**ambes/les mains/les paupières l**o**urdes; êtr**e** vann**é** *(arg.);* avoir la **r**ame *(arg.).*

(a) îi **frumo**a**să coz/nevoie mare** êtr**e jo**lie à croquer.
(a) fi **fudul de urechi** v. *a fi tare de urechi.*
(a) fi **furios** avoi**r l**a ra**g**e au cœur; avoir un**e** min**e** de chat fâch**é**; bouil**l**ir/bouill**o**nner de c**o**lère; enra**g**er dans sa peau; être dans un**e** colèr**e** noire; êtr**e** en p**é**tard *(fam.);* êtr**e e**n ro**g**n**e** *(pop.);* **êt**r**e** en suif *(arg.);* v. şi *a-l apuca dracii.*
(a**) f**i **furios pe cineva** avoi**r e**nvie de b**o**uffer qn. *(pop.);* **reg**a**r**d**e**r qn. d'un œil n**o**ir.
(a) fi **galben c**a **ceara** êt**r**e **j**aun**e** comme cire/comme un citr**o**n/comme un coin**g**; être pâle comme un lin**g**e/comme la mort.
(a**) f**i ga**t**a êtr**e** prêt.
(a) fi ga**t**a **de ceartă** av**o**ir la parole rud**e**.
(a) fi **gata de plecare** av**o**ir l**e** pied à l'**é**trier; **êt**r**e** p**o**ur partir; êtr**e** sur son/su**r** le d**é**part.
(a) fi ga**t**a s**ă** être su**r** le point de.
(a) îi **gata** să **sară l**a **b**ă**t**ai**e** aimer le bar**o**ud *(arg.);* avoir la main prompt**e**.
(a) îi **generos** avoi**r** l'esprit larg**e**; n'être pas re**g**ardant; v. şi *a fi mînă largă.*
(a) îi **ge**n**iul bun/rău** a**l** c**u**i**v**a être **l**e b**o**n/mauvais **gé**nie d**e** q**n**.
(a) îi ghif**tu**i**t** av**o**ir la panse r**o**nd**e** *(fam.);* en av**o**ir **j**usqu'au bec *(fam.);* être plein c**o**mm**e** un**e** barrique; être plein c**o**mm**e** un œuf/ un boudin *(fam.);* s'**e**n faire crev**e**r le b**o**cal *(arg.);* **e**n av**o**ir plein son sac *(pop.).*
(a) fi **gîscă bună de jumulit** êtr**e l**e pi**g**e**o**n dans l'affaire *(fam.).*
(a) fi **gol făcăleţ** a**.** v. *a fi sărac lipit pămintului;* **b**, êtr**e** complèt**e**m**e**nt à poil *(fam.);* être nu c**o**mme la main/c**o**mme un ver *(fam.).*
(a) fi **gol mei/prepeleac** v. *a fi sărac lipit pămintului.*
(a) fi **gol puşcă/pistol** être complètement à poil *(fam.);* êtr**e** nu comm**e** la main/comme un ver *(fam.).*
(a) îi **gr**as **ca s**c**orp**ia/**c**a **gratia** v. « *fi slab ca un tir.*
(a) îi g**r**as **c**a u**n pep**e**ne/ca** mal**u**l av**o**ir d**e** la brioche *(fam.);* êt**r**e gras/ **r**ond comme une cail**l**e; **êt**r**e g**ros/gras comm**e** un m**o**in**e**.
(a-i) îi **greaţă** av**o**ir ma**l** au cœur.
(a) îi **greu de c**ap avoir la f**o**rm**e e**nfonc**é**e dans la matièr**e**; av**o**ir l**e** crân**e** dur/la têt**e** dure; av**o**ir l'esprit lent/épais; être lent/long à c**o**mprend**re**.
XU
(a-i) fî greu să... avoir **de l**a pein**e à**…**;** av**o**i**r** du ma**l à...**
(a-i**)** î**i groază** v. *a tremura de frică.*
(a) fi gros do obraz av**o**ir la peau tannée *(fam.);* être **g**rossier; manquer d**e** finesse.
(a) fi gros la piele av**o**ir la peau tann**é**e; être gr**o**ssier; manquer de finesse.
(a) fi gros la pungă v. *a fi putred de bogat.*
(a) fi gură bogată v. *a vorbi vrute şi nevrule.*
(a) fi **gură-cască** *(fam.)* êtr**e** un**e** tête en l'air.
(a) fi gură spartă *(fam.)* être secret comme un c**o**up de canon
(a) îi hămesit v. *a fi lihnit de foame.*
(a) fi hrăpăreţ avoir **l**es canines/les dents **l**ongues; avoir les mains crochues/les on**gl**es crochus; av**o**ir les pattes cr**o**chues *(fam.);* être âpre au **g**ain/à **l**a cur**é**e.
fii binevenit! s**o**yez **le** bienvenu 1
fii bun ayez l'obligeanc**e**/la **g**entilless**e**/F amabilité; s**o**yez genti**l**.
fii calm! all**o**ns, du calme!
(a) fi ieftin ca braga *(fam.)* coûter deux/trois f**o**is. rien.

fii mai yerde! sois plus c**o**urageux!; all**o**ns, du courage 1
(a) fi imparţial maint**e**nir la balance **ég**ale.
(a) fi incorigibil mourir dans sa p**e**au.
(a-i) fi indiferent ne faire ni froid ni chaud à qn.
(a) fi inimă largă êtr**e** bon prince.
(a) fi instrument orb ob**é**ir aveugl**é**ment.
(a) fi intransigen**t** montrer un visa**g**e de fer.
fii pe pace s**o**yez tranquille; ne v**o**us faites pas d**e** s**o**ucis; n**e** vous en faites pas *(fam.).*
(a) fi Mtat av**o**ir les nerfs **à** vif; av**o**ir les nerfs en b**o**ule/en b**o**bine/en pelote *(fam.);* avoir les nerfs tendus à bloc *(fam.);* être à cran *(fam.)*
(a) fi **iute** ca **ardeiul a.** v. *a-i sări (cuiva) ţandăra;* **b.** êtr**e** expediţii.
(a) fi iute de picior êtr**e** rapide/agile/vif.
(a) fi **iute l**a **mînie** v. *a-i sări (cuiva) ţandăra.*
(a) fi îmbrăcat ca de doamne-ajută v. *a fi îmbrăcat ca un pui de bogdaproste.*
(a) ti îmbrăcat ca un pui de bogdaproste être ficel**é**/fichu/fa**g**ot**é** comme l'as de pique/c**o**mme **u**n saucisson/c**o**mme quatre s**o**us/c**o**mme un sac *(fam.).*
(a) fi îmbrăcat în civil *(despre militari)* s'habiller en civil.
(a) fi împovărat de ani être char**gé** d'ans; êt**r**e vi**e**ux c**o**mme l**e**s ru**e**s/l**e**s ch**e**mins; êtr**e** vi**e**ux comme Mathusal**e**m *(fam.).*
(a) fi în aceeaşi situaţie cu cineva êtr**e** dans **le** même panier ***(fam.);*** êtr**e logé/log**er **à l**a mêm**e e**nseign**e**.
(a) fi în aer être comme **l'**ois**ea**u sur **l**a branche; êtr**e** cuit ***(fam.);*** êtr**e** sur **la** branche.
(a) fi în afara primejdiei êtr**e** hors d'affaire/de p**éril**.
(a) fi în afară de orice bănuială êtr**e** à l'abri/au-dessus de t**o**ut soupçon.
(a) fi **în agonie** êtr**e** à l'agoni**e**; v. şi *a fi pe moarte.*
(a) fi în al nouălea cer être aux anges; être dans l**e** ravisseme**n**t; être ravi au s**e**ptième.
(a) fi înalt de-o şchioapă êtr**e g**rand/haut **com**m**e** trois pommes; **êtr**e haut c**o**mme ça; être haut c**o**mme ma botte.
(a) fi înarmat din **cap pînă-n picioare** êtr**e** arm**é** de pied e**n** c**ap**
(a) fi înarmat pînă-n dinţi être arm**é j**usqu'aux dents.
(a) fi în armonie cu êtr**e e**n harmonie avec.
Zt*
i33
(a**) f**i î**n ate**n**ţia cuiva** se tr**o**uver a**u** centre des pr**é**occupations de q**n**.
(a) fi iu **beţe cu cineva** êtr**e** aux prises avec qn.
(a) îi în **braţele lui Morfeu** être dans **l**es bras de Morph**é**e.
(a) fi în **bună rînduială** être fait **e**n bonn**e** et due forme**.**
(a) fi î**n b**uza **tunului** cou**r**ir un dang**e**r; êt**r**e **e**n dan**ge**r.
(a) fi în ca**pu**l **bucatelor** v. *a ţine frtnele.*
(a) fi **î**n ca**u**ză êtr**e** en **je**u/en caus**e**.
(a) fi în c**ă**maşă êtr**e e**n bras/**en** manch**e**s de chemis**e**.
(a) fi încăpăţî**n**at ca un **catîr** avoi**r l**a tête dure; av**oir** un**e** rud**e**/une sacr**ée** cab**o**che *(fam.);* av**o**ir un**e t**ê**t**e de mu**l**e/d**e** cochon/d**e** pioche; êtr**e** têtu comm**e** un**e** mu**le**/un mu**le**t; se mettr**e** dans l**e** ciboulot/**l**e cit**r**on/**l**a sorbonne/l**e to**upet *(arg.).*
(a) îi **încă puişor** cu caş **l**a **botişor être** un blanc b**e**c.
(a**)** îi **în**căr**c**a**t de** ani ê**tr**e chargé d'ans; être vi**e**ux comm**e** l**e**s ru**e**s/les ch**e**mins; être vieux com**me** Ma**t**husa**le**m *(fam.).*
(a) fi **în** cea **m**ai **b**ună **formă** *(sport)* **être** dans un**e** fo**r**m**e** ébl**o**uissan**te**.

(a) fi **începător/neştiutor** s’app**r**och**e**r comme la g**r**iv**e** à l’app**e**au,
(a) (nu mai**) f**i în ci**r**c**ul**aţie (n**e** plus) **êtr**e d’usa**ge**; (n**e** plus) ci**r**cul**e**r,
(a**) f**i **în** cîr**d**ăşie cu cine**v**a av**oir** par**t**ie li**ée** av**e**c qn.; être d**e m**èche av**e**c qn.; **êtr**e **e**n ch**e**vill**e** av**e**c qn.
(a) fi înclinat **să** c**re**a**d**ă că inclin**e**r à pens**e**r qu**e**.
(a) fi **în**c**ol**ţit **êt**r**e** au pi**e**d du mur; **êt**r**e** aux ab**o**is; v. şi *a da din colţ în colţ.*
(a**)** fi **în** cul**me**a **bu**cur**ie**i **êt**r**e** au co**m**bl**e** d**e** la **joie**; v. şi *a nu-şi (mai) încăpea in piele de bucurie.*
(a) fi în cump**ănă** n**e** savoir quel p**arti** p**ren**d**re;** h**é**sit**er**; avoir l’**e**mbarras du ch**o**ix.
(a) fi în cum**pănă** de **viaţă/de** m**o**ar**t**e v. *a fi tn primejdie.*
(à) fi în declin êt**re** sur son d**écl**in.
(a) fi în**de**m**î**na**t**ic avoi**r** d**e l**a pa**t**te *(fam.);* n’ê**tre** pas **m**anch**o**t**,**
(a) fi **în** d**o**aga **mor**ţii v. o *fi p*e *moarte.*
(a) fi în**drăg**o**st**it **d**e cineva ê**t**re amour**e**ux d**e** qn.; avoi**r** du p**e**nchant p**our** qn.
(a) fi **îndrăgostit** lu**l**ea **d**e cine**v**a avoi**r** qn. dans sa p**e**au; brûle**r** p**o**ur qn.; e**n tenir** pou**r** qn. *(fam.);* être f**é**ru d**e** qn.; **êt**r**e** fou de qn.; être mordu *(fam.).*
(a**)** fi în**drăz**neţ av**o**ir d**e** l’aplomb/d**e** l’estomac; av**oi**r du c**r**an/du culot; n’avoir pas froid aux y**e**ux; n**e** pas manque**r** d’air *(arg.);* ne pas **m**anque**r** de buff**et** *(pop.).*
(a**)** fi în ex**er**ciţiu**l** funcţiunii ê**t**r**e** dans l’ex**er**cic**e** d**e** s**e**s f**o**nc**t**ions; ê**t**r**e** en s**e**rvic**e** commandé.
(a**) f**i în ex**p**ec**t**a**tivă** êt**r**e dans **l’e**xp**e**ctativ**e**.
(a) fi în f**o**n**d**u**r**i *(fam.)* êt**r**e **e**n fonds; av**o**ir du bulle *(arg.).*
(a) fi în **formă** être d’attaqu**e**; être/s**e** s**e**nti**r e**n f**o**rm**e**.
(a**)** fi în ga**rd**ă **êtr**e su**r** le qui-vive; êtr**e** sur s**e**s gardes; s**e** ga**r**d**e**r/s**e te**nir à car**re**au; s**e te**ni**r e**n **é**v**eil**; s**e t**enir su**r** s**e**s **g**ard**e**s.
(a) îi îng**ăd**ui**t**o**r** avoi**r** la c**o**nscienc**e** la**r**ge,
(a) îi î**n**gh**e**s**u**iţi ca sa**rd**elel**e** êt**r**e ser**r**é**s**/press**é**s **comme** d**e**s ha**re**ngs **e**n c**aque/com**m**e** des sa**r**din**e**s.
(a) fi îngheţa**t** le**m**n ê**tr**e **rai**d**e** de fr**o**id.
(a**)** fi **înglodat** *în* **datorii** avoir des ardoises part**o**ut *(fam.);* **êt**r**e** crib**lé** d**e** det**t**es; êtr**e e**nd**e**tté jusqu’au c**o**u/**j**usqu’à la gauch**e** *(fam.);* être p**er**du de d**e**t**t**es.
436
(a**) fi în graţiile cuiva** être bien en c**o**ur; être/rentrer dans les bonnes **g**râces de qn.; être dans les petits papiers de qn.; être **e**n odeur d**e** sainteté auprès de qn.
(a) fi **în impas** être dans une impasse; être dans **l**e **g**âch**i**s *(fam.).*
(a) fi în intimitatea cuiva a. vivre dans l’intimit**é**/dans **l**a plus **g**rand**e** intimit**é** avec qn.; **b.** être dans les s**e**crets des dieux.
(a) fi **în încurcătură** v. *a da din colţ In colţ.*
a) fi **în întîrzicre** êtr**e** en retard; êtr**e** à **l**a b**o**urre.
a**) fi în** ma**re prrpără** brûler à petit feu; être/marche**r** sur des charb**o**ns ardents; être sur la braise/sur **l**e **g**ril.
(a) fi în măsură să être en mesure de; êtr**e** à même de; être capab**le** de; se s**e**ntir de taille à.
(a) fi în minoritate ê**tre** en minorit**é**.
(a) fi în mizerie battre la dèche *(pop.);* être à **l**a besac**e**; être dans la dèche/en dèche *(pop.);* être dans **l**a m**o**uise/**l**a mist**o**uf**le** *(pop.);* être/t**o**mb**e**r dans **l**a panade/**l**a pann**e** *(fam.);* êtr**e** dans **l**a pur**é**e *(pop.);* être sur le sable *(pop.);* se t**ro**u**ver** dans **l**a mistouf**le** *(pop.);* traîner **l**a savat**e**

(fam.).
(a) fi în nevoie être dans **l**a gêne.
(a) fi în notă êtr**e** dans **l**a n**o**te.
(a) fi **în pagubă e**n être d**e** sa p**o**che *(fam.).*
(a) fi **în patru iţe** v. *a fi beat criţăjbeat mort.*
(a) fi **în pàmînt** êt**re** s**o**us t**e**rre; faire des v**e**rs/des astic**o**ts *(pop.);* faire p**o**usser **l**es roses *(pop.);* fum**e**r **l**a terr**e** *(pop.);* fumer **l**es mauves par **l**a racine *(fam.);* man**g**er **les** pissen**l**its par **l**a racin**e**.
a) fi în picioare être prêt **à**.
a) fi în pîine avoir un**e** p**l**ac**e**/un emp**l**oi.
(a) fi în plină putere êtr**e** en p**l**ein**e** forc**e**.
(a) fi în pom *(fam.)* êtr**e** comme **l**'oiseau sur **l**a branch**e**; être cuit *(fam.);* êtr**e** sur **l**a branch**e**.
(a) îi în posesia tuturor facultăţilor jouir d**e** t**o**utes ses facult**é**s.
(a) fi în **poziţie** *(fam.)* êtr**e** enc**e**inte.
(a) fi în primejdie courir un dan**ge**r; êtr**e e**n dan**ge**r.
(a) fi în primele rînduri êtr**e** aux/dans **les** premiers rangs.
(a) fi în puterea cuiva a. v. *a fi la cheremul cuiva;* **b**. être de **l**a c**o**mpétence/dans **le**s moyens d« **q**n**.**
(a) fi în puterea vîrstei êtr**e** dans **l**a forc**e** d**e l'**âg**e**.
(a) fi în raporturi bune cu cineva être **e**n b**o**ns t**e**rmes avec qn.; v. şi *a se avea bine cu cineva.*
(a) fi în raporturi de bună vecinătate cu cineva êtr**e**/vivre en b**o**n voisinage av**e**c qn.
(a) fi în regulă êtr**e en règle**.
(a) fi în relaţii încordate cu cineva êtr**e e**n d**é**licatesse avec qn.
(a) fi în rostul lui a. s**e** s**e**ntir à **l'**ais**e**; **b.** sav**o**ir c**e** qu'on à fair**e**.
(a) fi însărcinată être enceinte; être dans une position int**é**ressant**e**.
(a) fi în secretele zeilor être dans **l**es secrets des dieux.
(a) îi înse**t**at **de aur** êtr**e** âpr**e** au **g**ain/à la cur**ée**.
(al fi în siguranţă être à c**o**uv**e**rt.
(a) fi în simbria cuiva êtr**e** aux **g**a**g**es d**e** qn.; **être à** la sold**e** d**e qn.**
(a) fi în slujba/în serviciul cuiva êtr**e au** servic**e** de **qn**.
(a) fi în slujbă être **e**n place.
(a) fi în solda cuiva être à **l**a so**l**de de qn.
(a) fi în stare de alarmă s**e** t**e**nir **e**n **é**veil,.
!
ï
437
(a**)** îi î**n stare** s**ă**/**de** être à même d**e**; êtr**e** capab**l**e/**e**n mesur**e** de; être de f**o**rc**e** à; être fichu de *(fam.);* av**o**ir **l**es **é**paules ass**e**z **l**ar**g**es *(fum.).*
(a) fi **înstărit** av**o**ir de quoi (frire) *(fam.);* av**o**ir des moyens.
(a) fi în **subordinea** c**u**i**v**a être aux **o**rdres de qn.
(a) fi în **s**ufe**ri**nţă **d**e **b**ani *(fam.)* v. *a fi lefter*. _
(a) fi **în termen'**fair**e** s**o**n servic**e** (militaire); faire son t**e**mps.
(a) îi **în termeni buni cu cineva** être en bons termes avec qn.; êtr**e** au mi**e**ux avec qn.; êtr**e** bien/du dernier bien avec qn.; être **e**n bonn**e** intelligence avec qn.; être en **g**râce auprès de qn.
(a) îi **în toane bune** v. ***a** fi bine dispus.*
(a) fi în toane rele v. ***a** fi prost dispus.*
(a) fi **în toi** batt**re** s**o**n plein.
(a**)** fi **întors pe dos** *(fam.)* en êtr**e** tout chavir**é**.
(a) fi **între** ci**oc**an şi **nicovală** êt**re** entr**e** l'enclum**e** et **l**e mart**e**au.

(a) fi **(prins) între două** f**o**c**ur**i êtr**e** (pris) ent**re** deux f**e**ux; se tr**o**uv**e**r entr**e** deux f**e**ux.
(a) fi **întreprinzător** avoi**r** **l**'esprit d'entrepris**e**.
(a**) fi într-o du**n**gă** v. ***a** fi într-o ureche.*
(a) fi **într-o pasă b**un**ă** être dans un**e** b**o**nne passe.
(a) fi **într-o pa**s**ă proastă** êtr**e** dans **l**a d**é**vein**e**; êtr**e** dans **l**e cr**e**ux d**e** **l**a va**g**u**e**; êtr**e** dans un**e** mauvais**e** pass**e**.
(a) fi **într-o po**s**tură proa**s**tă** êtr**e** e**n** mavaise posture.
(a) fi î**ntr**-o **s**i**tu**aţie c**r**i**t**ică s**e** trouv**e**r dans un**e** situati**o**n critique.
(a) îi **într-o stare d**e **plîns** êtr**e** à ramass**e**r à **l**a petite cu**iller** *(fam.).*
(a) îi **într-o ur**eche a**ller** à **Lun**e**l** *(pop.);* avoir bes**o**in de quatr**e** grains d'**e**l**lé**b**o**r**e**; av**o**ir des chambres à **l**o**uer** dans sa têt**e**; avoi**r** **l**a lune dans la tête; avoir l'esprit d**é**ran**gé**; avoir la têt**e** fêl**é**e; avoir l**e** c**e**rveau perclus/d**é**ran**gé**/d**é**traqu**é**/fêlé; avoi**r** l**e** timbr**e** fêl**é**; avoi**r** un cafard dans la tirelire *(fam.);* a**voir** un c**o**up d**e** gibel**e**t/d**e** hache/d**e** mart**e**au *(pop.);* av**o**ir r**e**çu un co**up** d**e** mart**e**au **sur la** têt**e** *(pop.);* avoi**r** **r**eçu un coup su**r** la tir**e**li**re** *(pop.);* avoi**r** un**e** araign**é**e/un hannet**o**n dans l**e** plaf**o**nd; avoir un**e** case vid**e**/un**e** case d**e** m**o**ins *(pop.);* avoi**r** une chambre à Lun**e**l *(pop.);* avoi**r** une fêlur**e**/u**n** g**r**ain/un**e** mie d**e** pain dans la timbal**e** *(pop.);* **av**o**ir une** fissure; **av**o**ir** un**e** hirondell**e** dans l**e** soliveau *(pop.);* av**o**i**r** un (p**e**tit) **gr**ain; avoir un hann**e**ton dans la boît**e** à sel; b**o**uillo**nn**n**er** de la cafetièr**e** *(arg.);* chahut**e**r du couve**r**cle *(arg.);* **en** avoir un coup *(arg.);* être bien tapé ***(fam.);*** êtr**e** complètement f**laga**d**a** ***(pop.);*** êtr**e** d**e** **Lun**e**l** ***(pop.);*** êtr**e** din**g**o *(fam.);* être l**é**ger d'un grain; êt**r**e mart**e**au; êt**r**e pass**é** pa**r** Cambrai/Tingo/Toc-Toc ***(pop.);*** êtr**e** siphonn**é** ***(arg.);*** **être** s**o**nn**é** *(pop.);* **être** timb**r**é *(fam.);* **être** tombé sur la tête; être un peu louf**o**qu**e** ***(pop.);*** **être un** p**e**u **zi**n**zin** ***(fam.);*** f**r**issonne**r**/b**o**uillonn**er** du c**o**uverc**le** *(arg.);* **g**r**ésiller** du troll**e**y *(arg.);* n**e** pas avoi**r** toute sa raison; onduler de la t**o**iture *(pop.);* t**r**availl**er** du chapeau/de la touff**e** ***(pop.).***
(a**)** fi î**nţăr**ca**t** **d**e dracu avoi**r** le t**r**uc *(pop.);* êt**r**e s**or**cier; êt**r**e un**e** fine m**o**uche.
(a) îi în**văţa**t ca **mîţa** la la**p**te av**o**i**r** de mauvais**e**s habitud**e**s.
(a) f**i** **învelit** ca **ceapa** all**e**r bride en main; us**e**r de p**r**ud**e**nce.
(a) **l**ï în **viaţă** êtr**e** en vie; êt**r**e vivant.
(a) îi **în vizită** e**u** cine**v**a fray**e**r avec qn.
(a) **f**i **în voce** être **e**n voix.
(a) f**i** j**o**sn**i**c faire des petitesses.
(a) fi la acelaşi diapoz**on** cu **cineva** êtr**e** au diapas**o**n de q**n**.

(a) îi la **adăpost** être à l'abri/à c**o**uv**e**rt; êtr**e** h**o**rs d'atteinte.
(a) fi la aman v. ***a da** din colţ **in colţ.***
(a) îi la ananghie être aux abois; battr**e** de **l**'aile; danser/être/marcher sur **l**a corde raid**e**; être à court; être à f**o**nd de cale *(fam.);* être à la c**ô**t**e** ***(arg.);*** être dans d**e** b**e**aux draps; êtr**e** dans **l**a peine/dans l'embarras; **êtr**e dans **les** choux; être dans lo tr**o**isièm**e**/trentesixième dessous *(fam.);* **n**e battre p**l**us que d'une ail**e**; n**e** pas **e**n m**e**n**e**r **l**arge.
(a) fi Ia bunul plac al cuiva v. *a fi la cheremul cuiva.*
(a) îi la capătul puterilor êtr**e** à bout d**e** forces; être/se sentir à bout de c**o**urs**e**; n'e**n** pouvoir plus.
(a) ïi la **capătul răbdării** êtr**e** à b**o**ut d**e** **ne**rfs; être à b**o**ut de patienc**e**.

(a) îi **lac de** sud**o**a**re** bai**g**ner dans sa sueur; être bai**g**n**é** de sueur; êtr**e** **e**n **e**au/**e**n **n**age; n'avoir pas un fi**l**/un poi**l** de sec *(fam.);* su**e**r à **g**rosses **g**outtes.
(a**) ïi la cheremul cuiva** êtr**e à l**a discr**é**tion de qn.; être **à** la m**e**rci d**e** qn.**; êt**re **sous la** coup**e**/**s**ous **l**a f**é**ru**l**e d**e** qn.**;** t**o**mber sous l**a** c**o**upe d**e q**n.**.**
(a) îi la colţi cu cineva viv**re**/s'accorder c**o**mm-3 chien et chat.
(a) îi lacom de bani avoir les canines/les dents l**o**n**g**ues; av**o**ir les mains crochues/**l**es **o**n**gl**es crochus; avoir l**e**s pattes cr**o**chues *(fam.);* être **âpre** au gain/à **l**a cur**é**e.
(a) îi la curent être au c**o**urant; êtr**e** à la pa**ge**; être dans **l**a c**o**urs**e**; être **à l**a cl**o**ch**e** *(pop.);* être dans **l**e coup *(pop.);* être **à** la coul**e** ***(arg.);*** être a**u** parfum d**e** qch. ***(arg.);*** être dans la r**o**ue ***(arg.).***
(a) ïi la cuţite cu cineva être à/aux c**o**ut**e**aux tir**é**s avec qn.; **e**n êtr**e** aux **é**p**ées e**t aux c**o**uteaux.
(a) ïi la datorie êtr**e** d'offic**e**.
(a) îi la drum mare av**o**ir d**e** la cord**e** d**e** pendu dans sa poche; avoir l**e** vent dans **les** voiles/en poupe *(fam..);* êtr**e** en haut d**e la ro**u**e** *(fam.).*
(a) ïi la edecul cuiva être à **l**a discr**é**tion de qn.; être à **l**a merci d**e** qn.; être s**o**us la coupe/sous la f**é**rule d**e** qn.; tomber sous **l**a coupe de qn.
(a) fi **l**a **gură d**e **cuptor** être **e**n dan**ge**r; c**o**urir un danger.
(a) ïi **l**a **înălţime** être à **l**a hauteur de **l**a situati**o**n.
(a) ïi la închisoare être **e**ntr**e** quatr**e** murs; êtr**e** s**o**us **l**es verrous.
(a) îi la îndemîna oricui être **à l**a p**o**rt**é**e d**e** tout **l**e mond**e**.
(a) ïi la mijloc êtr**e** en cause/en **j**eu.
(a) ïi la mintea cocoşului tomber s**o**us **l**e s**e**ns.
(a) îi la mare cins**te** être en h**o**nn**e**ur.
(a-i) îila o lampă v. *a fi tntr-.o ureche.*
(a**)** ïi **l**a **pămînt** être plus bas que la terre *(fam.);* av**o**ir l**e** moral à z**é**r**o** ***(fam.).***
(a) îila pe cineva *(ar*g.*)* prendre en filoche.
(a) îi la puşcărie/la răcoare *(pop.)* êtr**e logé e**ntre quatr**e** murs aux frais d**e l'É**t**at**; compt**e**r les punais**e**s ***(pop.);*** être **e**n ca**ge** ***(pop.);*** **être e**n t**ôle** ***(pop.);*** **j**ouer/pincer de **l**a harp**e** ***(pop.);*** êtr**e** dans **l**e ba**llo**n ***(arg.).***
(a) îi la remorca cuiva s'enchaîner au char de qn.
(a) îi larg la pungă av**o**ir **l**a main ouv**e**rt**e**; avoir le gest**e** large; calculer larg**e**; fai**re** d**e**s **l**argesses.
(a**)** ïi **l**a s**t**ă**pî**n a**.** être en service; **b.** n**e** pas être libre/ne pouvoir agir à sa guis**e.**
4.?:)
(a) fi Ia s**trîmt**oa**r**e v. *a fi la ananghie.*
(a) fi **lat** d**e foame** v. *a fi lihnit de foame.*
(a) fi lat în **spete** avoir une b**elle** carrur**e**; êtr**e** bien **e**n chair; êtr**e** bi**e**n plante su**r** s**e**s pieds; av**oir** bo**n** coffre/du coffre *(fam.);* avoi**r** d**e**s biceps *(fam.),-/des* biscot**e**aux *(pop.);* avoir un b**e**au châssis *(fam.);* être bâti à chaux **e**t à sab**le**/à chaux **e**t à ciment *(fam.);* être bien/ s**o**lidem**e**nt charpent**é**/ba**l**anc**é**/baraqu**é** *(pop.);* être bie**n** ta**illé** *(fam.)*; être taill**é** en Hercule *(fam.).*
(a) fi Ia **unison** cu ci**ne**va être au diapas**o**n d**e** qn.
(a) fi **l**a **un p**as de m**o**a**r**t**e** êtr**e** à d**e**ux doigts d**e l**a mort.
(a) ïi **l**a v**o**ia c**u**i**v**a êt**r**e à la discr**é**ti**o**n de qn.; êtr**e** à **l**a merci d**e** q**n**.; être s**o**us la

coupe/**s**ous **l**a f**é**rul**e** de qn.; tomber sous la c**o**upe d**e** qn.
(a) î**i** l**ea**t cu cin**ev**a êt**r**e du mêm**e** â**g**e qu**e** qn.; être d**e** **l**a même c**ouvée**.
(a) **f**i **lelter** êt**re** sans **l**e sou; être sans un sou vail**l**ant; êtr**e** à court
d'ar**g**ent; être à b**o**ut de ressources/d'ar**ge**nt; avoi**r** **l**a b**o**urs**e** plate; av**o**ir la bours**e** sèche comme un r**eb**ec; avoir l**e** gouss**e**t vid**e**; être
f**o**urni d'argent comme un sin**ge** de qu**e**ue; av**o**ir man**gé** ses quatre
s**o**us; **loge**r l**e** diabl**e** dans sa b**o**urse; n'avoir ni cr**o**ix ni pil**e**; n avoir
ni sou ni maill**e**; n'avoir pas l**e** sou/**l**e **r**ond; n'avoir pas un
fifrelin; n'avoir pas un rouge lia**r**d/un d**e**ni**e**r/un s**o**u vaillant; n'avoir plus un patard; être/**s**e trouver à sec *(fam.);* être bas p**e**rc**é**
(fam.); **ê**t**re** brouillé av**e**c l**e** dir**e**cteu**r** de la monnaie *(fam.);* êtr**e**
br**o**uillé av**e**c l**e**s **e**spèces *(fam.);* **ê**t**re** d**é**cav**é** *(fam.);* êtr**e** sans un
s**o**u *(fam.);* êtr**e** r**é**duit à quia; n'avoir pas u**n** rotin/un radis/un
rond/un marav**é**dis *(fam.);* ne pas êtr**e** ar**ge**nt**é** *(fam.);* être arg**e**nt**é**
comm**e** **une** cuillère **e**n b**o**is *(fam.);* êtr**e** sans l**e** **r**ond/sa**n**s un fl**è**ch**e**/
sans un **ro**tin *(pop.); no* pas avoir un pelot/la queu**e** d'u**n** *(pop.);* êtr**e**raid**e** comme un pass**e**-lac**e**t/comm**e** un passeport *(pop.);* marche**r** à côt**é** de s**e**s lattes *(pop.);* suivr**e** l**e**s rails *(pop.);* **ê**t**re** de **l**a
Cou**r**tille *(pop.);* être fauch**é** c**o**mm**e** les bl**é**s *(pop.);* êtr**e** **g**rand ch**e**l**e**m *(pop.);* **ê**t**re** n**e**tt**o**y**é** *(pop.);* av**o**ir tout fusill**é** *(pop.);* att**e**ndre
s**o**us l**e** manguie**r** *(arg.);* av**o**ir d**e** l'air dans son morlin**g**u**e** *(arg.);* avoi**r** la têt**e** da**n**s l**e** sac *(arg.);* être à bout d**e** cou**r**s**e** *(arg.);* êtr**e** à
la côte *(arg.);* êtr**e** à plat *(arg.);* êtr**e** cisaill**é** *(arg.);* êtr**e** da**n**s le
sac *(arg.);* **ê**t**re** **e**n l'air *(arg.);* êtr**e** fauch**e**man**e** *(arg.);* êtr**e** fleur/
tapis/flingu**e** *(arg.);* **ê**t**re** **r**aid**e** (à blanc) *(arg.);* êtr**e** **rai**d**e** à t**e**mps
(arg.); êt**re** **r**étamé *(arg.);* **ê**t**re** sans un sapèqu**e** *(arg.);* êt**re** serr**é**
(arg.); fair**e** planch**e** *(arg.);* ils s**o**nt pas là *(arg.);* n'avoir pas un
crob pelot *(arg.);* **n**'av**o**ir qu**e** l'dig *(arg.);* tous les **gr**ains ont p**r**is
la brou**ée** *(arg.).*
(a) **f**i l**e**gat de glie s'attach**er** au pays d**e** s**e**s ancêtres.
(a) fi **le**gat de mî**in**i şi **d**e **p**ici**o**a**r**e *(fig. fam.)* avoir les mains li**é**es; avoir
pi**e**ds **e**t poin**g**s li**é**s *(fam.);* av**o**i**r** un fil à la patt**e** *(fam.);* **ê**t**re** pris/
ser**r**é **com**m**e** dans u**n** **é**tau.
(a-i**)** **f**i leha**mi**t**e** de ce**v**a v. *a fi sătul pină peste cap.*
(a**)** îi **l**emn **de** **t**ufă êtr**e** b**o**n à j**e**t**e**r dans la ru**e**; n'être bon à ri**e**n; ne
pas valoir le pain qu**e** l'on man**ge**; n**e** pas valoir l**o**urd *(pop.);* **ê**t**re**
b**on** à lap**e** *(arg.);* v. şi *a face umbră pămtntului degeaba.*
(a**)** îi l**en**eş av**o**ir la flemm**e** *(fam.);* **ê**t**re** par**e**ss**e**ux comm**e** une c**o**u**l**euvr**e**/un l**é**zard/un loir; fair**e** le/**s**on l**é**zard *(fam.);* tir**e**r sa fl**e**mm**e**
(fam.); av**o**ir un poil dans la main/au mili**e**u de la main *(fam.);* être n**é** un samedi *(fam.).*
(a) **f**i **liber** şi **indepe**n**dent** êtr**e** maître de s**o**i.

(a**)** **fi lihnit de foame** avoir l'est**o**mac/le v**e**ntre creux; avoir le v**e**ntre
p**l**at; avo**i**r un cr**e**ux dans **l**'estomac; avoir/s**e** sentir **l**'est**o**mac dans
les talons; n'avoir rien dans **le** corps; avoir **l**es dents lon**g**ues; avoir
l**e**s crochets *(po**p.);* avoir **les** crocs*(po**p.);* n**e** ri**e**n avoir dans **l**e buff**e**t/
le casaquin *(pop.);* s**e** s**erre**r **le** ventr**e** *(pop.);* bouff**e**r à **l**'as *(pop.);* dans**e**r **l**a dans**e** du bide/du ventr**e** *(pop.);* fair**e** ba**ll**e/ba**llon**/**g**oda**r**d
(pop.); fair**e** **l**a **b**a**lle** **él**astiqu**e** *(pop.);* la saute**r** *(pop.);* crever
l'o**r**gane *(arg.);* croûter du zeph *(arg.);* li**re** **l**a **g**az**e**tt**e** *(arg.);* saut**e**r
à **l**a p**er**che *(arg.);* s'**e**nv**o**y**e**r d**e**s cail**lo**ux/d**e**s cl**o**ques/d**e**s briques/
d**e**s **jeto**n**s** *(arg.);* voir d**é**fil**e**r l**e**s dra**go**ns *(arg.).*
(a) **îl limbă Iată** dire d**e** g**ro**s mots; dire d**e**s sal**e**t**é**s; d**ire** l**e** **mot** de

Cambronn**e**.
(a) fi lipsâ la apel être absen**t**.
(a) fi lipsit de tndemînare av**o**ir d**e**s doigts bêt**e**s; **êtr**e bê**te** de ses dix doigts.
(a) li lipsit de jenă ê**tr**e sans **gêne**.
(a) fi lipsit de omenie avoir le cœu**r** dur comm**e** un caillou; être sans cœu**r**; **m**anqu**e**r de cœur; fe**rm**e**r** son cœur à la piti**é**.
(a) fi lipsit de scrupule avoi**r** **l**a c**o**nsci**enc**e **é**lastiqu**e**/lar**ge**; n'avoi**r** ni f**o**i **ni loi**.
(a) fi lipsit de valoare ne **rie**n valoir.
(a) fi lipsit de vlagă n'avoir pas d**e** mo**elle** dans **le**s **o**s; n'avoir pas un**e** gou**tt**e d**e** sa**n**g da**n**s **les** v**e**in**e**s; n**e** pas **te**nir en l'ai**r** *(arg.);* traîner c**o**mm**e** u**n** c**o**rps sa**n**s âm**e**.
(a) fi lipsit de yoinţă être sans vol**on**t**é**.
(a) îi lovit cu leuca a. n'avoir pas d**e** m**oe**lle dans l**e**s os; traîn**e**r c**o**mme un c**or**ps sa**n**s âme; **b**. v. *a fi beat criţă/beat mort;* c**.** v. *a fi intr-o ureche.*
(a) fi luat ca din oală êtr**e** pris au d**é**pou**r**vu.
(a) fi luat în considerare en**tre**r **e**n ligne d**e** compt**e,**
(a) fi luat pe nepregătite/pe nepusă masă être p**r**is au d**é**pourvu.
(a) ti (cu capul) lulea v. *a fi afumat.*
(a) fi lung de limbă a. ê**tr**e bava**r**d; **b**. ê**tr**e indiscr**e**t.
(al fi lung de mină avoir l**e**s doi**g**ts lon**g**s.
(a) fi mahmur (după chef) av**oir** la bouche/la la**ng**u**e** pât**e**us**e**; avoi**r** la gu**e**ul**e** d**e** b**o**is.
(aï **fi mai catolic de**cît Pa**p**a êt**r**e plus **ro**y**alis**t**e** qu**e** **le** r**o**i.
(a**) fi mai cu moţ** a. avoir **l**e pompon; **b**. se c**ro**i**re** plus malin que l**e**s au**tr**e**s**.
(a) fi mai mult mort decît viu ê**t**re plus m**ort** qu**e** vif.
(a) fi mai presus **de orice bănuială** être à **l**'ab**r**i/au-dessus de **t**ou**t** goupç**o**n.
(a) fi mare de stat ê**t**re g**r**and/d**e** haut**e** **t**ail**l**e.
(a**) fi mare** şi **tare** v. *a avea plinea ţi cuţitul în mtnă.*
(a**) fi martor ocular** ê**tr**e aux pr**e**mi**è**res loges.
(a) fi marţ êt**r**e chele**m**.
(a**) fi maţe-fripte** *(pop.)* ê**t**r**e** un **m**ec à la mie de pain; être un va-nupi**e**ds.
(a**) fi maţe-pestriţe ê**t**re** m**é**chant comm**e** un âne rou**g**e/c**o**mme le diabl**e**/comm**e** la **g**ale/comme un**e** tei**g**ne.
(a) fi mămăligă mare être d**ép**ourvu d'initiative/d'id**é**es.
(a) fi mărginit (la minte) avoi**r** **l**a vu**e** c**our**t**e/b**a**sse** *(fig.);* **êt**r**e** **e**sp**r**it b**or**né; n**e** **rien** voi**r** qu**e** pa**r** l**e** **t**rou d'une bou**tei**l**l**e *(pop.).*
a) fi mătăhălos *(pop.)* v. *a fi un mal de orn.*
a**) fi mătuşă/unchi etc. d**e **plop** ê**t**re cousins à la mode d**e** Breta**g**ne.

441
(a) îi **mereu pe drumuri** v. *a cutreiera lumea in lung şi In lat.*
(a) fi **meticulos o**bs**e**rver les l**on**g**u**es et les brèves/les points et les vi**r**gu**le**s.
(a-i**)** îi mi**l**ă de cine**v**a avoi**r** piti**é** d**e** qn.; p**r**endr**e** qn. **e**n piti**é**.
(a**) f**i **m**i**o**p av**o**ir **l**a vue courte/bass**e**.
(a) fi mîna **dreaptă** a cui**v**a/**br**aţu**l** **drept** a**l** cui**v**a êtr**e** le bras droit d**e** qn.
(a**) f**i **m**înă d**o** fi**e**r avoir de **l**a poi**g**n**e**; avoir la main f**erme**; avoir un bras/une mai**n**/uns **poignée** d**e** f**e**r.
(a**)** îi **mî**nă la**r**gă *(fam.)* avoir **l**a main ouv**e**rte; avoir **l**e geste larg**e**; calculer **l**arg**e**; faire d**es** **l**arg**ess**e**s**.

(a) îi mînă s**p**artă *(fam.)* av**o**ir **l**'arg**e**nt facil**e**; avoir le gouss**e**t p**er**c**é** *(pop.);* d**é**p**e**nser sans compt**e**r.
(a**)** fi **mî**nă s**t**rînsă êt**r**e du**r** à **l**a d**e**ss**er**r**e**/à la d**é**t**e**n**t**e; êt**r**e près d**e** s**e**s s**o**us; re**g**a**r**d**e**r à **l**a d**é**pe**n**se.
(a) îi **mî**nea**t** de gîndaci *(fam.)* êtr**e** couv**e**r**t** de hai**ll**ons.
(a) îi **mî**ncăci**o**s avo**i**r un bon/**j**oli coup de f**o**urchet**te** *(fam.);* êtr**e** **g**ou**r**mand c**o**m**m**e un chat *(fam.);* êt**r**e por**t**é su**r** **l**a **g**u**e**u**l**e *(fam.).*
(a) îi **mî**n**dr**u ca un păun bomber **l**e **tor**se; êt**r**e fie**r** c**o**mm**e** Artaban/ c**o**mme un c**o**q/c**o**mme un pa**o**n/c**o**m**m**e un p**ou**/ **co**m**me le** m**ou**t**ar**d**ier** du Pap**e**; êt**r**e p**é**t**r**i d'or**g**uei**l**.
(a) îi **m**iţă **bl**in**d**a fai**r**e patte d**e** v**elours;** fai**r**e **l**a cha**tt**emite.
(a) ïi m**or**t de **fo**ame v. *a fi lihnit de foame.*
(a) fi m**o**rt **de** îr**i**că **êtr**e mo**r**t de p**e**ur; être ve**rt** d**e** **pe**u**r** *(fam.);* **l**es avoi**r** à z**é**ro *(pop.).*
(a) îi **mort de** s**et**e av**oi**r soif à **a**v**aler** sa **l**angue; v. şi *a-i fi sete.*
(a) îi **mort** în**tr**e **v**ii ê**tr**e un mort parmi **l**es vivan**t**s.
(a) îi m**u**ia**t** în aur şl mătase *(fig.)* v. *a fi putred de bogat.*
(a) fi munci**t** **d**e **gî**n**duri** neg**re** avoi**r** d**e**s **i**d**ées noires**; av**o**ir d**e**s papillons n**o**irs; av**o**ir **le bourdon/le** cafa**r**d/**l**e noir *(pop.);* br**o**y**e**r du noir; êtr**e** hant**é** pa**r** des idé**e**s noi**re**s; s'**e**nf**o**nc**er** dans **le** n**o**ir.
(a) îi mu**r**da**r** ca un pore être crott**é** **com**m**e** un ba**r**b**e**t/**j**usqu'à **l'é**chiné; êtr**e** sa**le** c**o**mme un çophon/un p**e**igne *(fam.);* ne pas être à prendre av**e**c des pincettes**.**
(a**)** îi mut ca un **peşte** ê**t**re muet comme un franco**l**in p**r**is/c**o**mm**e** u**n** poisson/un canard/un**e** carpe.
(a) fi naşul cuiva v. *a a învăţa minte pe cineva.*
(a) îi naţie rea ê**tr**e mauvais**e** graine/he**r**b**e**/**t**êt**e**/**e**ng**e**ance.
(a) fi nă**d**uşi**t** l**eo**arcă v. o *fi lac de sudoare.*
(a) fi născu**t** cu căiţă **êt**r**e** né coiff**é**; êt**r**e n**é** s**o**us une b**o**nn**e** **é**toi**l**e/sous un**e** h**eur**euse p**l**anè**te**.
(a) îi n**ă**scu**t** **î**n zi **d**o luc**r**u être dili**g**ent/actif/**é**ner**g**iqu**e**.
(a) îi n**e**am **d**e-a cincea/a şas**e**a/a n**o**ua s**p**iţă **êt**r**e** cousins à **l**a mode d**e** Breta**g**n**e**.
(a) îi n**e**am **d**u**p**ă A**d**am être c**o**usins à **l**a mod**e** de Br**et**a**g**ne.
(a) îi **nebun d**e-a **b**inel**e**a êtr**e** fou à **lier**; êtr**e** b**o**n à m**ettre** au caban**o**n *(fam.).*
(a) îi n**eb**un **d**e **b**ucurie ê**t**re f**o**u d**e** **joie**.
(a) îi n**eb**un **d**e **l**ega**t** ê**t**re b**o**n à mettr**e** au caban**o**n *(fam.);* ê**t**re f**o**u à **lier**.
(a) fi n**eb**un **după** ceva en pinc**er** p**o**ur qch.; raff**o**ler d**e** qch.
(a**)** fî nec**opt** **l**a **m**in**t**e êtr**e** bête c**o**mme un **je**un**e** chi**e**n; fair**e** **le** **j**eun**e** chien; v. şi a *fi cu caş la gură.*
(a**)** îi n**e**cu**v**iinci**o**s cu cineva manquer de respect à qn.; v. şi a se *Ira tinde la caşcaval.*
4M
(a) fi negru ca **smoala/negru tăciune** être n**o**ir comme du **j**ais/c**o**mme une taupe *(fam.).*
(a) fi negru la inimă/la suflet être m**é**chant comm**e** un âne **ro**u**g**e/ comme **le** diab**le**/comm**e** **la** **g**ale/c**o**mm**e** un**e** t**e**i**g**n**e**.
(a) îi nehotârît êtr**e** c**o**mme l'âne de Buridan; êtr**e** **e**ntr**e** **le** zist **et** **l**e zest; **êtr**e **e**nt**re l'orge et** l'avoin**e**.
(a) fi neîndurător n**e** pas êtr**e** tendre p**o**ur qn.; ne pas fair**e** de quartier.
(a) fi nelalocul lui êt**re** d**é**p**l**ac**é**.
(a) fi nenorocit être malheureux c**o**mme **l**es pierres/l**e**s briques.

(a) fi nespălat la gură dire de gros mots; dire des saletés; dire le mot de Cambronne.
(a) fi nevinovat ca un prunc être innocent comme l'enfant qui vient de naître; être un enfant de chœur,
(a) fi norocos avoir la main heureuse; avoir de la corde de pendu dans sa poche; avoir le vent dans les voiles/en poupe *(fam.);* être en haut de la roue.
(a) îi nou-nouţ être (tout) flambant **neuf**.
(a) fi nul la... être nul en...
(a) fi numai burtă şi căciulă être grand/haut comme trois pommes; être haut comme ça; être haut comme ma botte.
(a) îi numai gura de cineva n'avoir que **du bec.**
(a) fi numai lapte şi miere être tout sucre, tout miel.
(a) îi numai o apă v. *a fi lac de sudoare.*
(a) fi numai piele şi oase/a fi numai oase înşirate avoir la peau collée sur les os; n'avoir que la peau et les os.
(a) fi numai ochi şi urechi écouter de toutes ses oreilles; être tout ouïe *(fam.);* être tout yeux, tout oreilles; prêter l'oreille.
(a) fi nu ştiu cum être bizarre/étrange.
(a) fi oale şi ulcele faire des vers/des asticots *(pop.);* faire pousser les roses *(pop.);* fumer la terre *(pop.);* fumer les mauves par la racine *(fam.);* manger les pissenlits par la racine.
(a) îi o autoritate în materie de faire autorité en matière **de.**
(a) fi obraznic être effronté comme un page.
(a) fi o frînă pentru être un obstacle à.
(a) fi om eu carte avoir de l'étude.
(a) fi om cu dare de mină v. *a avea bani la chimirjla ciorap.*
(a) fi om cu stare v. *a avea bani la chimir lia ciorap.*
(a) fi om cu vază în oraş avoir pignon sur rue.
(a) fi om de inimă avoir le cœur sur la main; être bon comme **le pain** /le brioche/la romaine; être bon comme l'or.
(a) fi om de paie être un homme de paille.
(a) îi om din oameni être de famille honorable,
(a) fi om văzut être tenu en grande estime.
(a) fi o nulitate patentă être un zéro en chiffre.
(a) fi o persoană sus-pusă tenir le haut du pavé.
(a) fi o treancă-fleancă être un propre à rien.
(a) fi orb de minte v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) fi palanca être couché à terre.
(a) fi palid ca **un mort** avoir un air/une mine/une tète de déterré,
(a) fi parte cu cineva partager les bénéfices.
(a) îi pasibil de pedeapsă tomber sous le coup de lu loi.
(a) fi pălit de soare être hâlé/bronzé.

(a) fi parlas être de moitié dans; être de part.
(a) fi părtinitor avoir deux poids et deux mesures.
(a) fi pe banca acuzaţilor être dans le box des accusés.
(a) îi **pe** calea **cea bună** avoir le pied à rétrier; être sur la bonne route/ voie; tenir le bon bout *(fam.).*
(a) fi pe cale de a... a. être en passe de...; **b.** être sur le point de...
(a) fi **pe cuţit** v. *a fi pe moarte.*
(a) fi pe drojdie v. *a fi la ananghie.*
(a) fi pe ducă aller comme le diable à la descente; avoir droit à une dégustation

gratuite de p**i**ss**e**nl**i**ts par la rac**i**ne *(pop.);* avo**ir** du pl**o**mb
dans l’aile; av**o**ir une mauva**i**s**e** **pie**r**re** dans s**o**n sac; pouvoi**r** fa**i**r**e**
son t**e**stament *(fam.).*
(a**)** îi **p**e **f**ază *(fam.)* êtr**e** branch**é**.
(a) fi **p**e g**e**an**t**ă *(fam.)* v. *a fi lefter*.
(a**)** K**l**
pe ma**r**gi**n**ea **p**r**ă**p**a**s**t**iei êt**re** au bord d**u** p**r**é**c**ipice.
(a) **f**i **p**e m**î**i**n**i **b**u**n**e êtr**e** **e**n bonn**e**s mains.
(a) fi **p**e **moarte** avoi**r** l’âme su**r** **le** bord des lèv**r**es; avo**ir** la m**o**rt sur
les lèvr**e**s; avoir ses car**o**ttes **cui**t**es** *(pop.);* avoir son lin**ge** lav**é** *(pop.);* êtr**e** à la m**o**rt;
êtr**e** à l’art**i**cle d**e** la mort; **ê**t**re** à sa d**e**rnière
h**e**ur**e**; êt**re** au plus mal; êt**r**e aux p**o**rt**e**s d**e** la m**or**t; **êt**re cu**i**t/fricass**é**/f**r**it/fum**é** *(arg.);*
êt**re** malad**e** à la m**o**rt; êt**r**e **r**i**n**c**é** comme
un v**erre** à b**ière** *(arg.);* f**iler** de l’hu**i**le *(arç.)* n’avoi**r** q**u**’un f**i**l**e**t/un
souffl**e** d**e** v**ie**; fai**r**e des y**e**ux d**e** ca**r**p**e**/l’œi**l** d**e** carp**e**.
(a) fi pe m**uc**hi**e de** c**u**ţi**t** n**e** teni**r** qu’à un fil; v. ş**i** *a fi la ananghie.*
(a) fi pentru c**o**n**t**ra *(ir.)* souff**le**r **le** f**r**o**i**d **e**t le cha**u**d.
(a**)** **f**i **pentru un**ii m**u**mă şi p**e**nt**r**u a**l**ţii ciumă avo**ir** d**e**ux po**i**ds **et** d**eux**
mesur**e**s.
(a) fi **p**e **patul d**e m**o**a**r**te êtr**e** **r**éduit à la chandell**e** b**é**n**ite**; **être** su**r** son
lit de mo**r**t; v. ş**i** *a fi pe moarte.*
(a) fi pe picior de ducă êtr**e** su**r** l**e** point d**e** part**ir**; v**i**v**re** **e**n camp volant.
(a**)** **îi pe picior de egalitate/pe** ace**l**aşi **p**ici**or** cu cine**v**a **être/vivre** d**e** p**air**
à compagn**o**n av**e**c qn.; **ê**t**re** d**e** p**l**ain p**ie**d av**e**c qn.
(a**)** **fi pe picior de r**ăz**bo**i êtr**e** sur l**e** p**ie**d d**e** **guerre**.
(a) îi **pe placul său êt**re d**e** s**o**n **goût**.
(a**)** H
pe **pla**n**ul** a**l** **do**il**e**a **êt**re à **l**’a**rr**ièr**e**-plan.
(a) **fi pe primul plan** être d**e** premièr**e** **i**mportanc**e**,
(a) fi pe punctul de a a. être en pass**e** d**e**; **b**. êt**r**e su**r** l**e** poin**t** de.
(a) fi **pereche bună/potrivită** c**u** ci**ne**va êtr**e** d**e** la même farine; êtr**e** du
(mêm**e**) b**o**rd de qn.; êtr**e** du mêm**e** **to**nn**e**au; **gar**d**e**r l**e**s dind**o**ns
av**e**c qn.; s**e** d**o**nn**e**r la ma**i**n.
(a**)** f**i** **p**ers**p**icace v. *a avea fler.*
(a**)** îi **per tu c**u cineva **êtr**e à tu **e**t à t**o**i av**e**c qn.
(a) fi **p**e **sfîrşite** ti**r**er à sa f**i**n.
(a) «!
pestriţ Ia maţe êt**r**e m**é**chant c**o**mme un âne roug**e**/comm**e** l**e**
diable/comm**e** la gale/comm**e** **u**n**e** t**eig**ne.
(a) **f**i **pe** un d**r**um **greşit** êt**r**e/**g**lisser sur une mauvais**e** p**e**nt**e**; faire fausse
r**o**ute; s’**é**cart**er** de la l**ig**n**e** dr**o**ite/d**e** **l**a bonn**e** voi**e**; **t**o**ur**n**er** mal.
(a) f**i pe urmel**e **cuiva** êt**r**e su**r** la piste de qn.; **être** aux **tro**uss**e**s de qn.; êt**re**/marcher
sur les talons d**e** qn.
(a) fi **pîine** ş**i** **ca**ş cu c**i**n**e**va v. *a fi prieteni la cataramă.*
(a**)** **fi plăcut l**a **înfă**ţişar**e** avoir bel/b**o**n a**i**r; montrer b**e**au; avoi**r** d**e** **l**a
gueule, *(fam.):* en **j**eter *(pop.);* avoir de la façade *(arg.).*
(a) fi **p**lin d**e** **aten**ţ**ii f**aţa **de** cin**eva** ent**ou**r**er** qn. d’a**tt**en**t**ions; **êt**re aux
p**e**tiis soins p**o**ur qn.

(a) fi **plin** d**e** **duh** être **i**ntelli**g**ent/spirituel; avoir de **l**’humour.
(a) fi plin de ifos**e** v. *a fi plin de sine.*
(a) fi plin de noroc ca **cîineîe de purici** v. *a-i merge bine.*
(a) lï plin de parale ca **cîi**n**ele de purici** v. *a fi putred de bogat.*

(a**) fi plin de sin**e avoir le bec/**l**a **g**ueule/la b**o**uche enfarin**é**(e); av**o**ir
un ai**r** suffisant; êtr**e** enfl**é** comm**e** un ball**o**n; s**e** pousser du col; trop
pr**é**sumer d**e** soi; v. şi *a-şi da aere.*
(a) fi **p**Kn **de speranţe** être plein d'**e**spoi**r**.
(a) fi **plin de s**pi**r**it être intelli**g**ent/spirituel; av**o**ir de l'hum**o**ur.
(a) îi **pl**in **de viaţă** d**é**borde**r** d**e** vie; p**é**t**e**r du/le feu; p**é**ter des/**le**s
flamm**e**s.
(a) fi **pl**in/dol**do**ra **de** bani v. *a fi putred de bogat.*
(a-i) fi **poftă** să av**o**ir envie d**e**.
(a) fi **pornit (împotriva c**u**i**v**a)** av**o**ir **l**a tête mont**é**e; êtr**e** mont**é** (contre
qn.).
(a) fi pornit pe ceartă v. *a căuta ceartă.*
(a) fi **pradă** un**e**i **m**a**r**i n**el**i**n**işt**i** **e**rrer/êtr**e** comme un**e** âm**e** **e**n p**e**ine; êtr**e** aux c**e**nt
coups.
(a**) f**i pr**i**et**e**ni la **cataramă/la toartă être** ami **e**t compa**g**no**n** av**e**c qn.; **être** amis à la
vi**e** **e**t à **l**a mo**r**t; êtr**e** comme **l**'ombr**e** e**t le** corps; être
(unis) **com**m**e le**s d**e**ux doi**g**ts de **l**a main; êtr**e** à pain **e**t à pot; êtr**e**
d**e**ux **têtes** sous un b**o**nn**et**; n'être qu'un **e**n d**e**ux corps; c'est saint
Roch**e** **et** son chien; êtr**e** bras d**e**ssus bras dessous *(fig.);* êtr**e** compère **et** compa**g**non
(fam.); êtr**e** copains comme coch**o**ns *(fam.);* êtr**e** c**o**mme cu**l** **e**t chemis**e** *(fam.).*
(a) fi **prins** s**e** fai**r**e prendr**e**; s**e** faire ch**o**p**e**r *(pop.).*
(a) fi **pr**ins ca **din oală** êt**re** pris au d**é**p**o**urvu.
(a) î**i** **pr**ins **pe** p**i**ci**or** g**re**şit être à cont**r**e-pi**e**d.
(a) fi **pro** êtr**e** pour.
(a**) fi proaspăt absolvent** a**l** **u**n**e**i şc**o**li êt**r**e frais **é**moulu de.
(a**)** îi **prost** ca n**o**a**pte**a/ca o ciz**m**ă **êt**r**e** bête à fai**re** p**l**aisir; **être** bête
à mang**e**r du f**o**in; êtr**e** bêt**e** à pleurer; être sot à trip**le** **é**ta**ge**; êtr**e**
so**t** à vin**g**t-quatr**e** carats; êt**r**e sot comm**e** un pani**e**r; êt**r**e so**t** en
trois lett**r**es; raisonne**r** comm**e** un**e** pantoufl**e**; êtr**e** b**ête** comm**e** une
oi**e** *(fam.);* ê**t**re bouch**é** à **l'é**meri *(fam.);* être un**e** pai**r**e de bottes
sans c**e**rve**ll**e *(fam.);* êtr**e** une **vieille** noix *(fam.);* êtr**e** b**ête** comm**e**
chou/comme s**e**s pieds/comm**e** un pot *(fam.); n'av***o**ir pas **é**t**é** derrière la p**ort**e **le j**our
d**e** **l**a distribu**t**ion *(fam. ir.);* **e**n avoi**r** une couche/
un**e** dos**e**/un**e** **é**paiss**e**ur *(pop.);* en trimbal**le**r un**e** m**alle/une** val**i**se/
un**e** lourd**ée** *(pop.);* av**o**ir **l**e sac *(arg.).*
(a**) f**i **prost dispus êt**r**e** mal **l**un**é**; êtr**e** dans sa/dans une mauvais**e** lun**e**; **êt**r**e** ma**l**
bord**é**; êtr**e** mal **e**n **t**rain; être tris**t**e comme un bonnet de
nui**t**; avoi**r** un**e** min**e** **ren**fr**og**n**ée**; êt**r**e comme un crin; **êt**r**e** d**e** mauvais poi**l**; mettre
son bonnet d**e** **t**ravers; êtr**e** d'hum**e**u**r** massac**r**ante
(fam.); **êt**r**e** d'une hum**e**ur d**e** dogue *(fam.);* av**o**ir **l**e cafard *(pop.);* avoir man**gé** de
l'oseil**le** *(pop.);* avoir son cran *(arg.);* avoir sa chiqu**e** *(arg.);* **êt**r**e** à c**r**an/à r**e**naud/à
ressa**ut** *(arg.);* faire son b**l**air/
son nas**e** *(arg.).*
(a**) f**i **pr**o**s**t **îmbrăcat** êtr**e** fice**lé**/fichu/fa**g**ot**é** comme **l**'as de pique/
comm**e** un saucisson/ comm**e** quat**r**e s**o**us/comme un sac *(fam.).*
(a**) f**i **prost văzut** ne pas av**o**i**r** bonne press**e**.
(a**)** fi **prudent** all**e**r brid**e** en main; user d**e** prudence.
(a) fi **pu**nc**t**ua**l** arriver à **l**'heure militair**e**; arriver sur **l**e clou *(arg.).*
(a) fi **pureoi** se teni**r** en **g**r**o**upe.

(a) fi pus la index êtr**e** mis à **l**'index.
(a) îi **pus la patru ace** *(fam.)* être tir**é** à quatre **é**pin**g**l**e**s.
(a) fi pus **la punct** être bien mis.

(a) fi pus pe ceva êtr**e** prêt/disposé **à**.
(a) îi pus pe harţă êtr**e** tou**jo**urs prêt **à e**n d**é**coudre.
(a) îi **p**us **p**e **liber** *(fam.)* êtr**e** mis à pi**ed**; aller à la pêche *(pop.);* **e**nv**o**ye**r** à **l**a comédi**e** *(arg.).*
(a) îi **putred de bogat** av**o**ir **l**a b**o**urse ronde; avoir **l**e g**o**usset **g**arni/1'escarc**e**lle garnie; marcher/rou**le**r sur **l**'or; na**g**er dans l'o**r**/dans **l**'opu**l**ence; r**e**muer **l**'argent à la p**elle**; **r**oul**e**r carrosse; poss**é**der le pactole; êtr**e** c**o**usu d'**o**r *(fam.);* **être** pourri de fric *(fam.);* être riche comme
C**ré**sus *(fam.);* **c**r**e**v**er** d'arg**en**t *(fam.);* avoir le mat**el**as *(pop.);* avoir **l**e sac *(pop.);* êtr**e** (plein) aux as *(pop.);* cracher **j**aune *(pop.);* avoi**r** du **ce**rc**le** en va**l**lades *(arg.).*
(a) îi puturos êtr**e** paresseux comme une c**o**uleuvre/un **lé**zard/un **l**oir; faire le/son **lé**zard *(fam.);* avoi**r** **l**a f**l**emme *(fam.);* tirer sa flemme
(fam.); avoir un poi**l** dans **l**a main/au milieu d**e** **l**a main *(fam.);* êtr**e** n**é** un sam**e**di *(fam.).*
(a) îi puţin la minte avoir l**e** crân**e** **é**troit; avoir un**e** petit**e** têt**e**.
(a) îi răguşit avoir un chat/une **bo**u**le** dans **l**a **go**r**g**e; avoir une carotte
dans **le** plomb *(arg.);* avoir une voix de cassis-c**og**nac *(arg.).*
(a) îi rănit **de moarte** baigner dans s**o**n sang.
(a**)** îi **rău** ca **dracul** êtr**e** m**é**chant c**o**mme un ân**e** r**o**u**g**e/c**o**mme **l**e diable/c**o**mm**e** la **g**ale/c**o**mm**e** un**e** tei**g**ne.
(a) îi **rău de gură/de** c**l**anţă êtr**e** mauvaise lan**g**u**e**; êtr**e** une langue d'aspic; avoir une **l**angue de vipèr**e** *(fam.);* avoir **l**a **gu**eu**le** ferr**é**e *(fam.)*; avoir un**e** bonne/fameus**e** p**l**atin**e** *(fam.).*
(a) îi rău de plată être mauvais payeur.
(a) îi rău intenţionat êt**r**e ma**l** intentionn**é**.
fir conducător/călăuzitor lign**e de** conduite.
îire-ai al naibii! le diabl**e** t'empo**rte**!; a**l**lez v**o**us couch**er**!; a**ll**ez vous
fair**e** p**e**ndre ail**l**eurs!; va te fair**e** fiche/f**o**utr**e**!
(a) îi **rece** ca gh**ea**ţa êtr**e** fr**o**id comme **l**a glac**e**.
(a) îi **rece** c**u** ci**n**e**v**a battre fr**o**id à qn.
(a) îi **recunoscător** êtr**e** reconnaissant à qn.; savoir **g**r**é** à qn. d'une chos**e**.
(a) îi **rezervat** être/s**e** t**e**nir sur **l**a **ré**serve.
(a) îi **risipitor** brûler **l**a chande**lle** par **l**es deux bouts.
(a) îi **ro**s **d**e **boală** être **ro**n**gé** pa**r** **l**a maladie.
(a) îi **rublă ştearsă** être d**é**m**o**n**é**tis**é**.
(a) îi **rudă** c**u** cine**v**a êtr**e** **l**e par**e**nt d**e** qn.
(a) îi rudă îndepărtată êtr**e** par**e**nt de **lo**in.
(a) îi rudă pe turtă crudă êtr**e** cousins à **l**a m**o**de de Breta**g**n**e**.
ïirul apei le fi**l** d**e** **l'e**au.
(a) îi ruptă din soare êtr**e** **jo**lie à cr**o**quer.
(a) îi **rupt în** c**o**ş **de îoame** v. *a fi lihnit de foame.*
(a) îi **rupt în spate** v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a-i) îi ruşine av**o**ir h**o**nte.
(a) îi sac **îără fund** être pani**e**r p**e**rc**é**.
(a) fi **salon** *(fam.)* se c**o**nduir**e** **é**l**é**gamment; êtr**e** sport *(fam.).*
(a) fi **sănătos** ca un **harb**u**z** v. *a fi sănătos tun.*
(a) îi **sănătos l**a c**ăp**/la **minte** av**o**ir la têt**e** **soli**d**e;** êtr**e** sain d'esprit.
(a**)** îi s**ă**năt**o**s **tun** aller/se p**o**rt**e**r comme **le** Pont N**e**uf; av**o**ir bon pi**e**d
b**o**n œil; av**o**ir la plume sur le bec; avoir le cœur bien accr**o**ché
1A-6
(fam.); av**o**ir une sant**é** do fer; crever de sant**é**; être s**ol**ide c**o**mme **l**e
P**o**nt Neuf; re**g**orger de sant**é**; se p**o**rter bien/à merveille; se porter
c**o**mme un cliarme/un chêne *(fam.).*
(a) fi sărac c**u duhul** être bas de plaf**o**nd *(pop.);* être simple d'esprit.

(à) fi sărac lipit pămîntului être comme Job sur son fumier; être gueux comme un rat d'église; être pauvre comme Job; être réduit à flanc estoc; être réduit à la besace; être réduit à la dernière extrémité; être sur la paille; n'avoir pas de chemise; n'avoir que la cape et l'épée.
(a) fi sătul de ceva sortir d'en prendre *(fam.).*
(a) îi sătul pînă peste cap/pîuă peste ureciii/pînă-n gît avoir soupe de qch. *(fam.);* en avoir assez; en avoir class *(arg.);* en avoir jusqu'au menton; en avoir jusque par-dessus l'épaule; en avoir marre *(pop.);* en avoir par-dessus la tête; en avoir par-dessus les oreilles; en avoir plein le dos *(pop.);* en avoir guigne *(arg.);* en avoir ras le bol *(fam.);* en avoir sa claque *(pop.);* être soûl de qch.; en avoir sa dose *(fam.);* en avoir plein son sac *(pop.).*
(a) fi sătut ţifoaie v. *a fi ghiftuit.*
(a) fi schimbător ca luna c'est Jean qui pleure et Jean qui rit; changer d'avis comme une girouette; ne pas être au beau fixe *(fam.).*
(a) **fi scos din luptă** être mis hors de combat.
(a) fi scos **din pelinci** avoir dépassé l'âge du biberon.
(a) fi scump **la tărîţe** şi **ieftin** la **f**ăină **j**eter l'argent par la fenêtre et lésiner pour deux sous.
(a) fi scump la vorbă être peu communicatif; être taciturne; parler peu.
(a) fi scurt de vedere avoir la vue courte/basse.
(a) îi scurt la minte avoir la mémoire courte.
(a) fi secret/tăcut ca mormîntul être muet comme un franc**o**lin pris/ comme un poisson/comme un canard/comme une carpe.
(a-i) fi sete avoir **la** gorge sèche; avoir la pépie; avoir le bec salé *(pop.);* avoir le gosier sec; avoir soif; cracher blanc; tirer la langue.
(a) fi sigur de ceva tenir une chose pour certaine.
(a) îi sincer être franc comme **l'osie**r/**com**me **l'o**r; dire tout ce qui vient à la bouche.
(a) fi singur pe lume être seul sur la terre/ au monde.
(a) fi slab ca un ţîr/ca un ogar être maigre/gras comme un coucou/ comme **une** planche/comme un hareng saur/ comme un clou; être sec comme un cotret; être sec comme un hareng; être sécot/désossé/ transparent; être **un** manche à balai *(fam.);* la graisse ne l'étouffé pas; pouvoir passer derrière une affiche sans la décoller; ressembler à une affiche/ à **une** vitre/ à un sac d'os/à une feuille de papier à cigarette/**à** un cent de elous/à une planche à pain/à une asperge.
(a) **fi slab de fire/de caracter** être de nature faible; être influençable.
(a) fi slab de inimă avoir le cœur sensible.
(a) fi slab de înger être faible/mou/veule.
(a) fi slab de oţele être de nature faible; être influençable.
(a) fi slab de vînà être faible/débile.
(a) îi sleit de oboseală v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a) îi slobod la gură avoir son franc parler.
(••a) îi sloi de gheaţă être transi de froid; *(fig.)* être plus froid que marbre.
a) fi slugarnic être servile.
a) îi slugă la doi stăpîni servir Dieu et Mammon.

447
(a) fi s**ociabil** être d'un commerce agréable.
(a) îi **soi bun** chasser de race.
(a) fi **soi rău** être mauvaise graine/herbe/lëte/engeance.
(a-i**) f**i **somn** avoir sommeil.

(a) fi s**pilcuit** être sur son trent**e e**t un; être tiré à quatr**e é**p**in**g**les.**
(a) fi s**piritua**l avoir d**e l**'esprit **j**usqu'au bout des doi**g**ts/d**e**s on**gl**es; avoi**r** t**ou**jours **l**e m**o**t p**o**ur rire; avoi**r** l'esprit bien tou**r**né.
(a**)** îi s**t**ană **de p**ia**tr**ă av**o**ir **le** cœu**r** dur c**o**mm**e** un caillou; ê**t**re sans cœu**r**; manquer de cœu**r**; fe**r**me**r** son cœur à **l**a piti**é**.
(a**) f**i S**t**an **Păţitul** êtr**e** pay**é** p**o**ur **l**e savoir; y av**o**ir d**é**jà **été** pris,
(a) îi s**t**at**orn**ic ca **p**iat**r**a **être** in**é**b**r**an**l**ab**le**.
(a) fi s**ta**t**o**rnic Ia vo**rb**ă **te**n**ir** pa**rol**e.
(a) fi s**tăp**în pe sine **êtr**e maît**re** de s**o**i.
(a) fi **stăpîn p**e si**tu**aţie avoir vi**ll**e **g**a**g**n**ée** *(fam.).*
(a) îi **stîlpul b**ătrî**ne**ţel**o**r cui**v**a être **le** bâton d**e** viei**ll**ess**e** de qn. *(fam.).*
(aï **f**i s**tîng**aci avoi**r l**'ai**r e**mprunt**é**/**go**diche.
(a) îi s**t**ri**mt** Ia min**t**e avoi**r l'e**spri**t** born**ée**; avoir d**e**s vues **ét**roit**e**s.
(a**)** îi strîm**tor**a**t** avoir d**e**s **e**m**barr**a**s** d'argent; en ê**tre** r**é**duit à la p**o**r**t**ion **congrue; êtr**e dans **l**a gêne; ê**tr**e dans **le** (de**r**ni**er**) b**e**soin.
(a) îi s**t**r**î**ns cu uşa ê**t**r**e** au pied du mu**r**; être aux ab**o**is.
(a**)** fi s**t**rîii**s l**a **p**ungă**/l**a **m**înă ê**t**re dur à la d**esserre/à** la d**é**t**e**nt**e**; ê**tr**e p**r**ès d**e** s**e**s sous; r**eg**ard**e**r à **l**a d**ép**e**nse**.
(a) fi s**trî**ns uniţi n**e** faire qu'un.
(a) îi su**b** că**l**cîiul cui**v**a **être** sous **l**a coupe/sous **l**a f**é**ru**l**e d**e** qn.
(a**)** îi su**b** dra**pel**/su**b** ar**m**e êtr**e** sous **l**es d**r**apeaux.
(a**)** îi su**b o**rice c**r**i**t**ică **êtr**e au-d**e**ssous d**e** t**o**ut/de **t**oute critiqu**e**.
(a) îi su**b tipar** ê**t**re sous presse.
(a) îi su**p**ărat **p**e cine**v**a **êtr**e fâch**é** contr**e** qn.
fa**)** îi **supărăcios** êtr**e** p**r**ompt à **l**a colèr**e**.
a**)** îi su**r**d **toacă** v. *a fi tare de urechi.*
(a) îi susce**pti**b**i**l avoir l'**é**piderme chatouil**le**ux; avoi**r** u**n** ca**r**actère chat**o**ui**ll**e**u**x *(fam.).*
(a**)** îi şe**f**ul p**ro**m**o**ţiei sor**t**ir p**remier** d'une **éc**o**le**.
(a) fi şic av**o**ir du chic/du cach**e**t.
(a**)** îi şi cu mî**ndr**a şi cu **d**raga fai**r**e d'une fi**ll**e deux **ge**ndr**e**s *(fam.);* **fréquent**e**r et** l**e** chi**e**n et l**e** chat**.**
(a**)** îi şi cu slă**n**ina-n **pod** şi cu **por**cul **gr**as/cu **v**a**r**za un**să** în **bătătură**
avoi**r** le dos au f**e**u et l**e** v**e**ntr**e** à table.
(a) îi şi cu unii şi cu alţii faire d'une fille deux **g**endres *(fam.);* f**réque**n**t**e**r et le** chien **e**t l**e** chat.
(a) îi şi**r**et ca **o**aia v. *a fi prost ca noapleajca o cizmă.*
(a) îi tale**r** cu **do**uă feţe c'est un mot dit à deux visages; ê**tre** à d**e**ux fac**e**s/à doubl**e** fac**e**; **êt**r**e** faux comme un **je**t**o**n; **êt**r**e** homm**e** à double face/à deux envers.
(a**)** îi **t**a**r**e ca **p**ia**tr**a **êtr**e fo**r**t comme un bœuf/comm**e** un Tu**r**c; être solid**e** comm**e** un **r**oc.
(a**)** îi **t**a**r**e **d**e **bo**ac**ă** v. *a fi greu de cap.*
(a**)** îi **t**a**r**e **d**e ca**p** v. *a fi greu de cap.*
(a**)** îi **t**a**r**e **d**e u**r**echi avoi**r** du c**o**t**o**n dans s**e**s o**re**illes; av**o**ir les portugaiss**e**s **e**nsabl**é**es *(arg.);* av**o**ir l'oreille du**re**; être du**r** d**e** la feuill**e** *(pop.);* être dur d'**ore**ill**e** *(fam.):* êt**r**e s**o**urd.
(a**)** îi **t**a**r**e **de virtute, dar slab de** min**t**e être vigou**r**eux, mais faibl**e** d'**e**sprit.
(a**)** îi **t**a**r**e **d**e **vînă** ê**tr**e vif/aler**t**e.
AVA
(a) fi tare în c**o**ş aller/s**e** p**o**rter c**o**mme le T'ont Neuf; avoir bon pied li**o**n œi**l**; av**o**ir la plume sur **l**e bec; av**o**ir le cœur bien accr**o**ch**é** *(fam.);* avoir une sant**é** d**e** 1er; crev**e**r de sant**é**; être s**o**lid**e** comm**e l**e P**o**nt Neuf; reg**o**r**g**er de sant**é**; se porter bien/à merveil**le**; s**e** porter

c**o**mm**e** un charme/un chêne *(fam.).*
(a**)**'î**i tare în fălci** v. « *nu se da bătui.*
(a) îi tare pe poziţie av**o**ir **l**es reins s**o**lides; être bien en se**l**le.
(a) fi tăcut ca mormîntul être mu**e**t c**o**mm**e** un franc**o**lin pris/comm**e** un poisson/c**o**mm**e** un canard/comme une carpe.
(a) îi teafăr şi nevătămat être sain et sauf.
(a-i) î**i teamă** avoir peur; v. şi *a tremura de frică.*
(a) îi **tinichea** v. *a fi lefter.*
(a) îi tobă de **bătăi** êtr**e** rou**é** de coups.
(a) îi tobâ/burduf de carte av**o**ir de **g**randes lumières; être ferr**é** à **g**lace/ ferr**é** sur un su**j**et; être savant **j**usqu'aux dents; êtr**e** un puits de sci**e**nce.
(a**)** îi **tocat l**a **cap** v. *a fi într-o ureche.*
(a) îi topor de oase avoir bon d**o**s; servir d**e** cibl**e** aux rai**ll**eries de qn.; servir d**e** tèt**e** de Turc.
(a) îi tot cu înîna în buzunar a. av**o**ir **l**a main ouverte; avoir le **g**este lar**g**e; ca**l**culer lar**g**e; faire des lar**g**esses; **b.** faire danser/sauter **l**es **é**cus; fair**e** va**l**ser **l**'ar**g**ent; **je**t**er l'o**r **à** pleines mains; **je**t**er l**'ar**g**ent/ s**o**n ar**g**ent par la fenêtre; v**e**rser de **l**'or **à** pleines mains.
(a) îi toţi o apă şi un pămînt a. être tous **ég**aux; **b.** être du mêm**e** acabit.
(a) îi tras ca prin inel être minc**e** c**o**mme un fi**l**.
(a) îi tras la îaţă/cu obrajii traşi avoir **l**es traits tir**é**s; a**voir le** visag**e** **é**maci**é**.
(a-şi) îi trăit traiul av**o**ir fait **s**o**n** temps.
(a) îi treaz la minte a. être vif/inte**ll**i**g**ent; **b.** êtr**e** vi**g**ilant.
(a) fi trecut prin ciur şi prin dîrmon avoir de la bouteill**e** *(fam.);* avoir pass**é l'âge** du biberon; n**e** pas êt**re** n**é**/tomb**é** d**e l**a de**r**nière p**l**ui**e**; n**e** pas être n**é** d'hi**e**r; **e**n avoir vu dans sa vie; **e**n avoir **vu des** choses; en av**o**ir vu de **t**outes **l**es c**o**uleurs.
(a) îi trecut prin multe av**o**ir r**o**ul**é** sa b**o**sse; en av**o**ir vu d**e**s ch**o**s**e**s; en av**o**ir vu d**e** t**o**utes les coul**e**urs.
(a) Il trîntit la un examen être coll**é**/recal**é** à un exam**e**n *(fam.).*
(a) îi trup din trupul cuiva êtr**e** chair d**e l**a chair de **q**n**.**
(a) îi **trup** şi **suîlet** c**u cineva** v. *a fi prieteni la cataramă.*
(a) îi trup şi suîlet pentru cineva être tout acquis à **q**n**.**
(a) Ii turc être têtu c**o**mm**e** une mu**le**/un mu**l**et; avoir un**e** tête d**e** mu**l**e/ de cochon/de pioch**e**; avoir la têt**e** dur**e**; av**o**ir une rud**e**/une sacr**é**e cab**o**che *(fam.);* s**e** mettr**e** dans **l**e cib**o**ul**o**t/le citr**o**n/**l**a sorbonne/ le t**o**up**e**t *(arg.).*
(a) fi ţanţoş ca un cocoş être fier comme Artaban/comme **un** c**o**q/c**o**mme un pa**o**n/c**o**mme un p**o**u/c**o**mme **l**e moutardier du Pape; être p**é**tri d'**o**r**g**ueil.
(a) îi ţapul ispăşitor être **l**e bouc **é**missair**e/l**e s**o**uffre-d**o**ul**e**ur.
(a) îi ţintuit la pat être cloué au **l**it.
(a) fi ud leoarcă être m**o**uillé jusqu'à la m**o**elle *(fam.):* êtr**e** perc**é/t**remp**é**/moui**ll**é **j**usqu'aux os; être tremp**é** c**o**mme une soupe/comme un canard; être t**o**ut en eau.
(a) fi ubnit fair**e** des hi et des ho; faire la pâle **g**ueu**l**e *(arg.).*
(a) fi uitat de moarte être char**gé** d'ans; être vieux c**o**mme **les rues**/ **l**es chemins; êtr**e vi**e**ux** comm**e M**at**husa**lem ***(fam.).***
MB
89 – Dicţionar frazeologic francez-român şl romSn-francez
(a) fi uituc av**o**ir la m**é**moir**e** courte; av**o**ir une m**é**m**o**ir**e** de **l**ièvr**e**; o**u**bli**e**r en un rien de temps.

(a) fi umbra cuiva v. *a se ţine scai de cineva.*
(a**) îi una** c**u cineva** être de mèch**e** av**e**c qn.; êtr**e** d'int**el**li**g**ence av**e**c qn.; êtr**e** de connivence avec qn.
(a) fi un coate-goale être un mec à la mie de pain; **êt**r**e** un va-nu-pieds.
(a) fi ungllîe şi carne cu cineva v. *a fi prieteni la cataramă.*
(a) fî **uniji la bine** ş**i la rău** êtr**e** unis p**o**ur le meilleur **e**t pour **le** pire.
(a) fi **un mal de om** être **g**r**o**s/haut comm**e** une barriqu**e**/c**o**mme un**e** vache; avoir une bonne carr**e** ***(pop.);*** c'est une vraie arm**o**ir**e à g**lac**e** ***(pop.);*** c'est un rude malabar ***(arg.);*** av**o**ir d**e l**'abattag**e** ***(arg.).***
(a) fi un M**o**ş T**e**a**c**ă êtr**e** une vi**e**ill**e** cu**l**otte de peau *(fam.).*
(a) fi u**n muritor de foame/un** a**m**ărî**t** êtr**e** un pauvre hèr**e**/un crèv**e**-lafaim.
(a) fi uns cu **toate unsorile/allfiile** avoir d**e l**a bout**ei**lle *(fam.);* avoir pass**é l'âg**e du biberon; n**e** pas être n**é**/tomb**é** de **l**a dernière p**l**uie; ••ne pas êtr**e** n**é** d'hier; en avoir vu dans sa vie; **e**n avoir vu d**e**s choses; en av**o**ir vu de t**o**utes **l**es c**o**uleurs.
(a) fi urechea satului être au c**o**urant d**e** t**o**ut.
(a) fi urît ca **dracul/urît foc** être **l**aid à faire p**e**ur; êtr**e l**aid comme un crapaud/comm**e** un sin**ge**; êtr**e l**aid c**o**mme les sept p**é**ch**é**s capitaux; êtr**e** moch**e** comm**e** un porc; avoir b**o**uff**é** du sin**ge e**n nourric**e** *(pop.);* être b**e**au à la chand**e**ll**e** *(pop.);* av**o**ir une **g**u**e**u**le** à ram**e**r d**e**s choux *(pop.);* avoir un**e g**ueul**e**/un**e** poir**e** à couch**er** dehors avec un bil**le**t de **loge**m**e**nt *(pop.);* avoir un**e** gueule/un**e** p**o**ir**e** à cal**e**r l**e**s roues de c**or**b**illar**d *(arg.).*
(a) fi urmărit de c**in**e**v**a avoir qn. à s**e**s trouss**e**s.
(a) fi uscat ca ias**ca** v. *a fi slab ca un ţtrjca un ogar.*
(a) fi uscat toacă/ca toaca v. *a fi slab ca un tlrjca un* ***ogar.***
(a) fi uşă **de biserică** fr**é**quenter les sacrem**e**nts.
(a) fi uşor de cap êtr**e** int**e**lli**g**ent; av**o**ir de la **ju**g**e**ot**e** *(fam.).*
(a) fi uşor la gu**ră** *(pop.)* parler à **l**a l**ég**èr**e**; par**le**r à tort et à trav**e**rs; parl**e**r **e**n l'air.
(a) fi uşurel v. *a fi lefter.*
(a) fi **vara verii, soacra lelii** être cousins à **l**a m**o**d**e** d**e** Br**e**tagne.
(a) fi varga lui Du**m**n**e**z**eu** êtr**e** l**e** fouet de Dieu.
(a) fi **versat în** c**ev**a êtr**e** r**o**mpu à qch.
(a) fi **vesel** êtr**e g**ai comm**e** un pins**o**n; n**e** pas **e**n**ge**ndr**e**r la m**é**lanc**o**lie.
(a) fi **veşnic** c**u căciula pe** ca**p** être fier comme Artaban/c**o**mme un coq/ c**o**mme un pa**o**n/c**o**mme un pou/c**o**mme l**e** moutardier du Pap**e**; êtr**e** p**é**tri d'**o**r**g**ueil; b**o**mber **le** torse.
(a-i) fi **via**ţa **în** j**o**c y aller de sa vi**e**; y aller du ci**g**ar**e** *(arg.).*
(a) fi **vigilent** av**o**ir des yeux d'Ar**g**us; avoir b**o**n pied b**o**n œil.
(a) fi **viguros** être vigoureux; être d'attaque; êtr**e**/se sentir **e**n form**e**.
(a) f**i vinovat (**f**a**ţă **de cineva)** av**o**ir des t**o**rts envers qn.
(a) fi **vîrf** ş**i cre**ş**tet** être un **g**r**os** b**o**nn**e**t.
(a) fi **vîrtos l**a **vînă** être vif/alerte.
(a) fi **vorbăreţ** être bavard.
(a) fi v**red**nic **de** êtr**e** digne de.
(a) fi **vulpe bătrînă** avoir pass**é** l'â**g**e du biber**o**n; ne pas être n**é** d'hier; ne pas être n**é**/tomb**é** de la dernière pluie; en avoir vu dans sa vi**e**; **e**n avoir vu des ch**o**ses; **e**n avoir vu de toutes l**e**s c**o**ul**e**urs; avoir de la b**o**uteill**e** *(fam.).*
(a) fisa **o întâlnire** fixer un r**e**ndez-vous; prendr**e** date.
430
(a) fixa un termen pentru fixe**r** un t**e**rme pour.
(a) fi zaharisit *(fam.)* être un peu ramollo; sucrer les frais**e**s; être complément fla**g**ada

(pop.).
(a) fi zăpăcit avoir **l**'esprit **a**u ta**lo**n *(pop.).*
(a**) fi zdravăn** être d'attaque; être vi**go**ureux.
(a) îi zgîrie-brînză êtr**e** avar**e** c**o**mme Harpa**go**n; être un man**ge**-merde *(pop.);* ne pas attacher ses chiens avec des saucisses *(fam.);* t**o**ndr**e** un œuf/des œufs *(fam.);* faire du millimètr**e** *(arg.);* les
envoyer av**e**c un **é**lastiqu**e**/avec un lanc**e**-pierres *(arg.).*
fleacuri! chansons/bêtises qu**e** to**ut** cela!
fluieră/flutură-vînt homme sans m**é**tier; voyou.
foaie peste foaie şi la mijloc tufă peau d**e** ball**e** (et balai de crin); **rien** du t**o**ut.
foarte probabil i**l y** a tout **l**i**e**u d**e** croir**e**.
foc de paie c'est un feu d**e** pail**l**e.
foc s**ub cenuşă** feu **qu**i c**o**uve sous la cendre.
(a) forţa mîna cuiva forc**e**r la main **à** qn.
(a) forţa nota fo**rc**e**r l**a not**e**.
fost-ai, Iele belle sous **l**'Empir**e**.
(a) fost odată il était une f**o**is.
(a) fotografia pe cineva *(fam.)* fix**e**r qn. du re**g**ard.
(a-şi) frămînta mintea se casser **l**a tête; se creuser **l**a tête/**l**e cerv**e**au; f**o**uiller dans sa tête; s**e** m**e**ttre **l**'**e**sprit à la t**o**rture; se mettre eu
f**r**ais d'ima**g**ination; se mettre marte**l e**n têt**e**; s**e** t**r**iturer la cervelle/**les** m**é**nin**g**es *(fam.);* se man**g**er le blanc des yeux *(fam.);* s**e** presser le citr**o**n *(pop.);* se m**e**ttr**e** l'esprit à l'alambic *(fam.);* se casser le cib**o**ulot *(pop.).*
(a) frămînta pe cineva cu picioarele v. *a bate măr pe cineva.*
(a) freca cuiva chelia/ridichea *(fam.)* passer qn. au **l**aminoir.
(a) freea menta v. *a tăia frunză la clini.*
(a-şi) freca mîinile se tordr**e** les mains.
(a) freca seîndurile laver **le** p**l**ancher.
(a) frecventa cursurile fr**é**qu**e**nt**e**r les cours.
(a-i) frige cuiva inima provoqu**e**r un**e** viv**e** d**o**uleur **à qn.**
(a-i) frige cuiva pielea v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a) frige la maţe pe cineva v. *a-i face cuiva zile fripte.*
(a) frige pe cineva la inimă prov**o**quer un**e** vive douleur **à qn**.
(a) frînge carul c**re**v**e**r/p**é**ter dans la main *(fam.);* donner du nez **e**n terre; fai**r**e chou b**l**anc; faire fiasc**o**; faire/tr**o**uve**r** buiss**o**n cr**e**ux; fair**e** de **l**'eau claire *(fig.);* faire l**o**n**g** f**e**u; manquer son but; prendr**e**/ramass**e**r un**e** vest**e**; s**e** casser les d**e**nts; d**e** mettr**e** au sec; tomber à p**l**at; taper à côt**é**; veni**r** à ri**e**n; **l**'av**o**ir dans le dos *(fam.);* s**e** casser le nez *(fain.);* prendre une pilule *(pop.);* **r**amass**e**r une p**e**lle/ un **g**adin *(pop.);* prendre un bombard *(arg.);* fair**e** baraque *(arg.).*
(a-i) frînge cuiva cerbicca vaincre l'o**r**gu**e**i**l/l**'opimât**r**eté d**e q**n**.**
(a-i) frînge cuiva coastele v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) frîn**ge cuiva i**n**ima** arracher/briser/fendre/crever/meurtrir/percer le cœur **à q**n**.**
(a-şi**) frînge gîtul** s'abîmer le p**o**rtrait *(fam.);* se casser le c**o**u/la **g**ueul**e** *(pop.);* se r**o**mpre le c**o**u.
(a-şi) frînge mîinile se tordr**e** les mains.
frumoasă ispravă ai făcut, nimic de zis! c'est du beau ce que v**o**us avez fait **là!**; c'est du pr**o**pre!; v**o**us avez fait de la belle bes**o**gne!

fr**u**m**o**s de p**i**că b**e**au comm**e** **le** jour/comme un ange/un astr**e**/un roi/
u**n** **je**un**e** di**e**u.
fuge de-şi **scoate ochii** il c**o**urt à perdr**e** ha**l**ein**e**.
fuge de-i **sfîrîie câlcîiele/de zvîntă pămîntul** i**l** court à bride abattu**o**/à
tout**e**s jambes; i**l** cou**r**t ventre à t**e**rre.
(a) f**u**gi ca **apucat de streche** v. *a fugi mtnctnd pămîntul.*
(a) fu**g**i ca **gîndul** avoir d**e** bonnes **j**ambes.
(a) fugi ca **tăunul cu paiul** v. a *fug**i mincînd pămîntul.*
(a) fugi ca **u**n **og**a**r**/ca scă**p**a**t din pu**şcă/ca **vîntul** v. *a fugi mtnctnd pămîntul.*
(a**) fugi cît î**l ţi**n picioarele** v. *o fugi mtnctnd pămîntul.*
(a) fugi cu **ce-i pe e**l s'enfui**r** un pied chauss**é** **e**t l'autre **n**u.
(a-i**) fugi** cu**iv**a **ochii p**e c**ev**a êtr**e** **é**b**l**oui.
fugi de-acolo! quelle idée!; allons donc!
(a) l**ug**i d**e ceva/cineva c**a **dracul de** tăni**îic**/ca **de ciumă** fui**r** qch./ qn.
comm**e** **l**a pest**e** *(fam.);* fuir qch. c**o**mme l**e** diabl**e** l'eau b**é**nit**e**.
(a) fugi de sc**ap**ără **pietrele** v. *a fugi mtnctnd pămîntul.*
(a) fugi **iepureşte** v. *a fug**i mincînd pămîntul.*
(a) fu**g**i **mincînd pămîntul** aller comme un chat maigr**e**; av**o**ir **l**e feu
au d**e**rrièr**e** *(pop.);* brûler l**e** pav**é**; cou**r**ir/a**ll**er à bride abattu**e**/
à tout**e** bride; courir à f**o**nd d**e** train; c**o**urir/s'enfui**r** à t**o**ut**e**s **j**ambes; c**o**urir comme au feu: courir c**o**mme un chat mai**gre**/c**o**mme un d**é**rat**é**/
c**o**mm**e** un perdu/comme un lapin/comm**e** un zèbr**e**/comm**e** un râle; courir v**e**ntre à t**e**rr**e**; fi**l**er à tout**e** vapeur/comm**e** un zèbre; fuir
sans re**g**arder derrière soi; mettre/avoir des ai**l**es aux ta**l**ons; s**e** sauv**er** à toutes **j**ambes.
(a-i) fu**gi pămîntul de** su**b picioare** p**e**rdre pied.
(a) fulgera pe cineva c**u privirea** foudroy**e**r qn. du **reg**ard.
(a) fuma ca **un** şar**pe** fum**e**r comme un**e** loc**o**motiv**e**/c**o**mme un sapeur/
un I roupier/une ch**e**min**é**e.
fumatul oprit d**é**fense de fum**e**r.
(a) f**u**ra ca-**n codru** v**o**ler comm**e** dans un b**o**is; ach**e**t**e**r à la foir**e** d'**e**mpoign**e**; piller.
(a) fu**r**a **de** la c**oşniţă** f**aire** dans**e**r **l**'ans**e** du **p**a**nier.**
(a-i) fu**r**a **ochii** captiv**e**r **les r**e**g**ards.
(a-1) fina **p**e ci**nev**a s**f**inţii ferm**er** la paupiè**re** *(lit.)*fja d**e**vantu**re** *(fam.);* s'assoupir.
(a-I**) fura somnul** f**e**rm**er l**a paupière *(lit.)*jla. d**eva**n**ture** *(fam.);* s'assoupir.
fu**r**ie **stăpînită** c**o**lèr**e** r**e**ntr**é**e.
f**urtu**nă **într-un p**ahar **cu** a**p**ă un**e** t**e**mpête dans un verr**e** d'**e**au**.**
g
şauiă-n apă c**o**up d'**é**p**ée** dans **l**'eau.
(a) găsi acasă pe mu tu tr**o**uver porte cl**o**se; tr**o**uver visa**g**e d**e** b**o**is; se cass**e**r **l**e n**e**z à **l**a port**e** d**e** qn.
(a-şi) găsi bacăul a. êtr**e** dans le p**é**trin/dans l**e** bain; être flamb**é**/fichu; s'atti**r**er une sale/m**é**chante/s**o**tte affair**e**; t**o**mber sur un **o**s; y av**o**ir
un **o**s; d**o**nner/t**o**mber/se f**o**urrer dans un **g**uêpi**e**r *(fam.);* tomb**e**r
sur un**e** huile ***(fam.)****;* être frit ***(pop.)****;* **b**. tr**o**uver à qui parler; trouver son maître; trouver plus méchant que lui.
(a-şi) găsi beleaua avoir des ennuis.
(a) găsi capac la toate avoir r**é**p**o**nse à t**o**ut.
(a) găsi ceva pe placul său trouv**e**r **q**c**h**. **à** son g**o**ût.
(a) găsi cîrligul d**é**br**o**uill**e**r une intri**g**ue.
(a) găsi cu cale/de cuvinţă să tr**o**uver bon; **j**u**g**er **à** propos; être d'avis.
(a-i) găsi cuiva leacul remettre qn. **à** sa place; remettre qn. au pas; remiser **q**n.; river l**e** clou/s**o**n clou **à qn**.; axer qn. ***(arg.).***

(a) găsi cusur trouver **à** redire.
(a-şi) găsi mantaua cu cineva a. av**o**ir des d**é**mêl**é**s av**e**c **q**n.**; b.** av**o**ir maille **à** partir av**e**c qn.
(a-şi) găsi mormîntul/moartea tr**o**uver la m**o**rt.
(a-şi) găsi naşul trouv**e**r son maître; tr**o**uver **à** qui parler; trouver plus m**é**chant que **l**ui.
(a) găsi o ieşire t**r**ouver un biais/un'**j**oint.
(a**) găsi o vacă de muls** ***(fig. fam.)*** trouver l'assiett**e** au b**e**ur**re** *(fam.).*
(a-tt găsi pe cineva gălbin**area** être malade de peur.
(a-1) găsi pe cineva toate năbădăile a. piquer une crise; **b**. être saisi de peur/d'**é**pouvante; **c**. av**o**ir une crise d'**é**pil**e**psi**e**.
(a) găsi pe mutu la **uşă** tr**o**uver p**o**rte cl**o**se; tr**o**uver visage de b**o**is; se casser la nez à la p**o**rte d**e** qn.
(a) găsi plăcinta gata pr**o**fiter du travail d'autrui.
(a-şi) găsi popa trouv**e**r s**o**n maître; tr**o**uver à qui parler; trouv**e**r plus m**é**chant que lui.
(a) găsi punctul nevralgie trouver le d**é**faut de la cuirasse.
(a) găsi răspuns la **toate** avoir rép**o**nse à tout.
(a) găsi tei de curmei tr**o**uv**e**r des pr**é**textes p**o**ur se **j**ustifier.
(a) găsi urma... trouver les traces de...
(a) găti cuiva o papară pr**é**parer **à q**n**.** u**n** plat de sa faç**o**n.
(a) găuri pielea cuiva *(pop.)* allumer un mec avec son 6,35 *(arg.).*
get-itegot coada vacii ***(fam.)*** authentiqu**e**.
(a**) gliici gîndiirilc cuiva** deviner les pensées de qn.
<15"
(.;**) ghici intenţiile cuiva** d**e**vin**e**r **le**s int**e**nti**o**ns de qn.
a**i ghicit!** v**o**us y êtes!
(a) gîdila amorul propriu al cuiva chatoui**lle**r **l**'amour-pr**o**p**re** de qn.
(a) gîdila pe cineva la inimă brû**l**er de l'encens devant qn.; c**é**lébrer/ chanter les l**o**uan**g**es de qn.; d**o**nner de l'encensoir (par l**e** nez)j d**o**nner des c**o**ups d'encens**o**ir; fair**e** du plat; **g**ratter l'**é**pau**l**e à qn.; **l**écher les b**o**ttes/les pieds/les **g**en**o**ux à qn.; manier l'encens**o**ir; prendr**e** l'encens**o**ir; casser le nez à c**o**ups d'encens**o**ir *(fam.).*
(a) gîfîi ca o locomotivă s**o**uffle**r** comme un bœuf/c**o**mme un ph**o**que *(fam.).*
glumă de prost gust mauvais**e** plaisanteri**e**.
goana după aur la ru**é**e vers l'**o**r.
goană ş**i prigoană** persécuti**o**n **à** outrance.
(a-şi) goli buzunarele m**e**ttre **s**a b**o**urse **à** sec.
(a) goli paharul pînă-n fund v. *a da pe git. un pahar.*
(a) goli sa**cul** *(fam.)* vider son sac; défiler/dévider s**o**n chape**l**et *(fam.).*
(a) goni întins v. o. *fug**i** mînând pămîntul.*
(a) goni nebuneşte aller à f**o**nd de train; aller à un train d'enfer; c**o**nduire à **g**randes **g**uides; filer/fonc**e**r à t**o**ut**e** a**ll**ure *(auto);* r**o**u**l**er à tombeau ouvert *(auto);* prendr**e** un vira**ge** sur **le**s chap**e**aux de roues *(fam.).*
gras de-i numeri coastele v. *a fi slab ca un ţîrjca un ogar.*
gras la **ceafă** *(fig.)* **a**. rich**e**; **b.** malappris; **go**ujat.
(a) grăbi pasul hât**e**r/presser/doub**l**er/forcer l**e** pas *(fam.).*
(a) grăi curmeziş être d'un autre avis; c**o**ntredire.
(a) grăi (cam) în dodii par**l**er à la l**é**gère; pa**rle**r à t**o**rt **e**t à travers; pa**rle**r en **l**'air.
(a) greşi adresa se tromper d'adr**e**ss**e**.
(a-şi) greşi socotelile s**e** tromper dans ses pr**é**visions.

gros Ia **ceafă** *(fig.)* **a.** riche; **b**. malappris; gou**j**at.
gura lumii le qu'**e**n dira-t-on; **l**es on-dit; les p**o**tins; les cancans; **l**es comm**é**ra**g**es; les rac**o**ntars.
gura satului les p**o**tins du villa**g**e; le qu'**e**n dira-t-on; **les o**n-d**i**t**; l**es p**o**tins; **l**es cancans; **l**es comm**é**rages; les rac**o**nta**r**s.
gură de rai b**e**au paysage; paysa**g**e ravissant.
h
haida-dc! à d'autres!; bah! tu n**e** voudrais pas!; p**o**rtez v**o**s c**o**quilles ailleurs!
haine de gata des prêts-à-porter.
haine de tăvăleală/de purtare/de toate zilele habits de tous **l**es **j**ours.
liai să-ţi văd mersu'! *(pop.)* d**é**barrassez-m**o**i le plancher!; m**o**ntrezm**o**i les talons!; all**e**z, oust**e**!; la fuite! *(pop.);* va te faire cuire un œuf! *(pop.);* d**é**bine-toi!; haut le pied!; à la gar**e**! *(pop.);* trouss**e** t**e**s quilles! *(arg.);* chasse! *(arg.).*
hăt departe bi**e**n **l**om.
liodor**ouc-tronc** à brû**l**e-chandai**l**; à b**r**ûle-pourpoint; à propos **de** bott**e**s; raid**e** comme ball**e** *(arg.).*
(a) hoinări prin lume all**e**r de par **le** monde; courir **le** m**o**nde; aller par monts **e**t par vaux; **êt**r**e** tou**j**ours par v**o**ies et par ch**e**mins; être tou**jo**urs sur les chemins; rouler **sa** boss**e**.
(a) holba ochii ouv**r**ir d**e** grands y**e**ux.
hop de-o parte/într-o parte v. *a fi într-o ureche.*
(a) hotărî de unul singur d**é**cider d'autorité.
hotărît lucru d**é**cid**é**ment.
h**o**ţ **de buzunare** v**o**l**e**ur à la tire.
hoţ de drumul mare bri**g**and sur l**e**s **g**rands chemins; v**o**leur de **g**rand chemin.
i
i-a apus steaua *(fi*g.*)* s**o**n **é**t**o**ile a pâ**l**i.
i-a cîntat cucul în ca**s**ă il est rest**é** seu**l**.
i-a cîntat popa aghiosul *(fam.)* il **e**st m**o**rt; i**l** a pass**é**.
i-a crescut par în palmă av**o**ir du **po**i**l** au milieu de **l**a main; v. şi *a fi leneş.*
i-a ieşit p & mîntu-n faţă av**o**ir **l**a figure t**e**rr**e**use.
i-a ieşit prin piele i**l l**ui en a cuit.
i-a intrat şarpele în pungă loger **le** diable dans sa b**o**urs**e**; v. şi *a fi lefter.*
i**a mai slăbeşte-mă!** va t**e** c**o**uch**e**r!; all**e**z v**o**us coucher!; qu'i**l** ai**l**e s**e** c**o**uch**e**r!; al**l**ez vous faire pendre aill**e**urs!; fich**e**-m**o**i la paix! *(fàm.);* lâch**e**-moi **l**e coude! *(fam.).*
ia-mă încet! tout b**e**au!
i-**a mî**iicat **cioara colacul** i**l** est **mo**r**t**.
i-am zis-o! *(pop.)* **j**e **l**ui ai cass**é** qch.; qu'**e**st-ce qu**e** j**e l**ui ai cass**é**!
ia-o din loc! d**é**barrassez-moi le plancher!; montrez-moi **le**s tal**o**ns!; all**e**z, **o**uste!; débin**e**-t**o**i!; haut le pi**e**d!; **l**a fuit**e**! *(pop.);* va te fair**e** cuir**e** un œuf! *(pop.),* à la gar**e**! *(pop.);* trousse tes quilles! *(arg.);* chasse! *(arg.).*
ia-o încet! *(fam.)* a**ll**e**z**-y piano!; vas-y mo**ll**o! *(pop.).*
i-a pus Dumnezeu mina în **cap** il a une **r**ude v**e**ine,
iarnă c**u şapte cojoace** hiver ri**g**oureux.
ia s**ea**ma! attention!; prends **g**a**r**d**e!**
i-a spus ariciul la ureche il a **e**u la puce à **l'o**reil**l**e.
iată cum stau lucrurile v**oi**là **o**ù **e**n s**o**nt les ch**o**ses.
iată despre c**e este vorba** voici d**e** quoi il s'agit/de quoi il retourn**e**; voici

ce qui **e**n **e**st.
iată-te în sîîrşit enfin vous voilà!
iată un**de am ajuns** voilà où nous **e**n somm**e**s.
ia te uită! pi**g**e-moi ça!
i-a trăsnit c**ev**a **prin minte** un**e** id**é**e lui a trav**e**rs**é l'e**sprit.
ia-ţi nădejdea! tu p**e**ux t**e** tap**e**r *(pop.);* tu p**e**ux tou**j**ours te **g**ratt**e**r!
(pop.).
ia-ţi **p**a**p**uci**i**! d**é**barrassez-m**o**i l**e** plancher!; m**o**ntrez-m**o**i **l**es ta**lo**ns!; ailes, **o**uste!; d**é**bin**e**-toi!; haut l**e** pied!; **l**a fuite! *(pop.);* va te fair**e**
cuir**e** un œuf! *(pop.);* à la **g**ar**e**! *(pop.);* tr**o**usse tes quilles! *(arg.);* chasse! *(arg.).*
iavaş-iavaş d**o**uc**e**m**e**nt; sans se presser; tout d**o**ux!
i-a venit plăcinta une tuil**e l**ui **e**st tomb**é**e sur la tête.
ia v**e**zi! pr**e**nds garde 1
450
Ici şl colo çà **e**t **l**à; par ci, par là**.**
l**e**se la s**p**ă**l**at ***(fam.)*** c**e**la pass**e**ra.
(a**)** Ieşi a**br**aş fair**e**/tr**o**uv**er** buiss**o**n creux; fair**e** ch**o**u b**l**anc; faire de
l'eau claire *(fig.);* fair**e** fiasco; fair**e** l**o**n**g** feu; manquer s**o**n but; p**re**nd**r**e/ramasser **u**n**e** vest**e**; s**e** cass**e**r les dents; se m**ett**r**e** au s**e**c; tomb**e**r à plat; tap**e**r à côt**é**; v**e**nir à rien; crever/ p**é**ter dans **l**a mai**n**
(fam.); donne**r** du nez **e**n terre *(fam.);* l'av**o**ir dans l**e** dos *(fam.);* s**e** cass**e**r **l**e nez *(fam..);* pr**e**ndr**e** une pilul**e** *(pop.);* **r**amasser un**e**
p**elle**/u**n g**adin *(pop.);* fair**e** baraqu**e** *(arg.);* prendr**e** un bombard
(arg.).
i**e**şi afa**ră**! à **l**a p**o**rte!; deh**o**rs!; sortez!
(a-şi) i**e**şi a**f**a**r**ă **din răboj** être /s**e** mettre dans tous s**e**s **é**tats; sortir d**e**
ses gonds; n'êtr**e** plus à **l**ui; **e**ntr**e**r dans des ra**g**es f**o**lles *(fam.);* **ê**tr**e** h**o**rs d**e** s**o**i *(fam.);* n**e** p**l**us s**e** c**o**nnaîtr**e** *(fam.);* êtr**e**/entr**e**r **en**
trans**e** *(fam.);* v. şi *a-şi ieşi din fire/din balamale.*
(a) ieşi **basma curată** sauver la fac**e**.
(a) ieşi ca cîinele din iarnă v. *a fi slab ca un ţtrjca un ogar*.
(a) ieşi ca **din pămînt** sur**g**ir brusqu**e**ment; sur**g**ir à l'improviste.
(a) i**e**şi c**u bine din** s'en tir**e**r/s'en s**o**rtir sain **e**t sauf.
(a) ieşi c**u** ca**pu**l g**o**l s**o**rtir **e**n ch**ev**eux *(fam.).* |
(a) ieşi cu **f**aţa **curată** sauv**e**r la face.
(a-i**)** i**e**şi c**ui**va **ceva neted** r**é**ussir dans son entreprise.
(a-i) ieşi c**ui**va **înainte** c**u plinul** êtr**e** d**e** bon au**g**ure; porter b**o**nheur.
(a-i**)** i**e**şi **cuiva în drum** aller à la renc**o**ntre de qn.
(a-i**)** i**e**şi c**ui**va **limba de-un cot** être à b**o**ut d**e** s**o**uffl**e**; êtr**e** hors d'halein**e**.
(a-i) ieşi cui**v**a n**um**e **rău** avoir un**e** mauvais**e** r**é**putati**o**n.
(a-i**)** i**e**şi cui**v**a **părul prin** c**ăci**u**lă a.** être à b**o**ut; **b.** couch**e**r su**r** la dur**e**; **avoir** de la peine à **j**oindre les deux b**o**uts; c. v. *a aştepta midi şi bine.*
(a-i**)** i**e**şi cui**v**a **pe nas** en cuir**e** à qn.; en v**o**ir de belles/de dures/de gris**e**s.
(a-H ieşi **cuiva peri albi** êtr**e** à b**o**ut.
(a-i) ieşi cuiva sufletul *(fi*g. *fam.)* v. *a se speti muncind.*
(a-i) i**e**şi c**ui**va **vorba din gură** laiss**e**r **é**chapp**e**r un**e** par**ol**e.
(a) ieşi c**u picioarele înainte** partir/s'en aller les pieds devant.
(a) ieşi c**u uncropul** quitter **l**a fête.
(a) ieşi din albie *(despre un riu)* d**é**bor**d**e**r**.
(a-şi**)** i**e**şi **d**in **fire/din balamale** entrer/être/s**e** m**ett**r**e e**n **colè**r**e**; êtr**e**/
se mettre dans t**o**us ses **é**tats; n'être plus à lui; sortir de ses **go**nds; pr**e**ndre feu; prendre le m**o**rs aux d**e**nts; prendr**e** un**e** c**ol**ère; se fâcher
t**o**ut r**ouge**; monter sur ses **g**rands chevaux; voir rou**g**e; faire l**e** m**é**chant; **e**ntr**e**r dans

des ra**g**es folles *(fam.);* êtr**e** h**o**rs de s**o**i *(fam.);* n**e** plus s**e** connaître *(fam.);* être/entre**r e**n trans**e** *(fam.);* être/se
m**e**ttr**e e**n b**o**u**le** *(fam.):* n'en v**o**ir plus clair *(pop.);* êtr**e** blanc/
b**le**u /rou**g**e /vert *(pop.);* faire de la bourrache/de la r**o**uspétance/du
ressaut *(ar*g.*);* faire de la potasse *(arg.);* fumer *(arg.);* gob**e**r/avoir
s**o**n bœuf /sa chèvr**e** *(arg.);* mettre de **l**'amp**é**rage dans s**e**s yeux
(arg.); piquer la ro**g**ne *(arg.);* piquer son bœuf/son cran *(arg.);* **se**
mettr**e** en carante *(arg.);* se mettre **e**n p**é**tard *(arg.).*

(a) ieşi din încurcătură s**e** tirer/sortir d'affaire/d'embarras/d**e** la ba**g**arr**e**; se tirer d'un mauvais pas/du p**é**trin; sortir de l'ornière; retomber sur ses pi**e**ds/sur ses patt**e**s; sorti**r** de **l**'auberge *(arg.).*

(a) ieşi din joc tirer son **é**pin**g**le du **jeu**.

(a-i) ieşi **d**in **minte** s**o**rtir de la m**é**m**o**ir**e**/d**e** l'esp**r**it.

457

(a-şî) ieşi din minţi perdre la rais**o**n/l'esprit; perdre la boul**e**.

(a) ieşi din nevoie arriver **à** b**o**n p**o**rt/à b**o**nn**e** fin; arriver au b**o**ut du tunn**el** ***(fig.);*** être au b**o**ut d**e** s**e**s peines; passer **le** cap (des tempêtes); t**o**ucher au but/au p**o**rt.

(a) ieşi din pelinci av**o**ir d**é**pass**é** l'âg**e** du biberon.

(a-şi) ieşi din pepeni v. *aşi ieşi din fire/din balamale.*

(a-şi) ieşi din piele a. v. *a-şi ieşi din fire/din balamale;* **b.** av**o**ir la **joi**e **au** cœur; avoi**r** l**e** c**œu**r **en** fête; d**é**border de **j**oie; être au c**o**mble d**e** l**a jo**ie; na**g**er dans la **joi**e; ne pas **se** tenir de **j**oie; n**e** plus **s**e sentir d**e jo**ie.

(a-şi) ieşi din răbdări perdr**e** pati**e**nc**e**.

(a-şi) ieşi din sărite v. *a-şi ieşi din fire/din* ***balamale.***

(a) ieşi dintr-un impas se tirer/sortir d'affaire/d'embarras/de la ba**g**arre; s**e** tir**e**r d'un mauvais pas/du p**é**trin; s**o**rtir de **l**'ornière; ret**o**mber sur ses pieds/sur ses pattes; s**o**rtir de **l**'auber**g**e ***(arg.).***

(a) ieşi din uz aller re**jo**indr**e** ses vi**e**il**l**es **l**unes; t**o**mb**e**r **au re**but.

(a) ieşi în afară faire sai**l**lie.

(a) ieşi în calea/în întîmpinarea cuiva al**l**er/marc her/venir **à** la renc**o**ntr**e** d**e** qn./à **s**a rencontre.

(a) ieşi în civil sortir en bour**ge**ois ***(fam.).***

(a) ieşi în folosul cuiva t**o**urner **à l**'avanta**g**e d**e qn.**

(a) ieşi în larg ***(mar.),*** prendr**e l**a mer.

(a) ieşi în lume a**l**ler dans le m**o**nde; fair**e** s**o**n entr**ée** dans **le** mond**e**.

(a) ieşi în talie sortir en tai**l**le.

(a) ieşi învingător sortir vict**o**rieux.

(a) ieşi la aer pr**e**ndr**e** l'air; prendre le frais *(fam.).*

(a) ieşi la cale cu cineva t**o**mb**e**r/se mettre d'acc**o**rd; **se** d**o**nne**r le** mot.

(a) ieşi la covrigi t**o**mber dans la d**é**bine/la d**èc**h**e.**

(a) ieşi la horă ***(pop.)*** aller dans le monde; faire **s**o**n e**ntr**ée** dans **l**e mond**e**.[1]

(a) ieşi la iveală **a.** surgir; apparaître; se r**évé**ler; devenir **é**vident; **b.** se présenter; se m**o**ntrer.

(a) ieşi la liman arriv**e**r **à** bon port/**à** b**o**nn**e** fin; arriv**e**r au b**o**ut du tunne**l** *(fig.);* être au b**o**ut de ses peines; passer **le** cap (des tempêtes); t**o**ucher au but/au p**o**rt

(a) ieşi la lumină a. devenir **é**vident; apparaître clairement; **b. s'**en s**o**rtir **à** b**o**n compte.

(a) ieşi la maidan *(fi*,?. *)* paraîtr**e** au **g**rand **j**our.

(a) ieşi la pensie prendre sa retraite.

(a) ieşi la socoteală **a.** arriv**e**r **à** un r**é**sultat/à une conclusi**o**n; **b.** arriver **à** bon port/à b**o**nne fin; arriver au b**o**ut du tunnel*(fi*£.*);* être au b**o**ut

de s**e**s peines; passer **le** cap (des t**e**mpêtes); toucher au but/au port.
(a) ieşi la vopsea se tirer/sortir d'affaire/d'embarras/de la ba**g**arr**e**; se tirer d'un mauvais pas/du p**é**trin; retomber sur ses pieds/sur ses pattes.
(a-i) ieşi nume rău avoir mauvaise r**é**putation.
(a-i) ieşi oasele prin piele v. *a fi slab ca un lir/ca un ogar.*
(a) ieşi păcălit être le dind**o**n de la farce.
(a-i) ieşi părul prin căciulă a. être à b**o**ut; **b**. coucher sur la dure; avoir de la peine à **j**oindr**e** **l**es deux b**o**uts; **c.** compter **l**es c**l**ous d**e** la porte; croquer le marm**o**t; fair**e** **le** pi**e**d de **g**ru**e**; faire **le** p**o**ireau; planter son poireau; pouv**oi**r tou**j**ours se taper *(fam.);* compter **l**es pavés *(arg.);* dr**og**uer *(arg.);* garder **l**e mu**le**t *(arg);* m**o**nter la gard**e** *(arg.);* naqueter *(arg.).*
Î58
(a) Ieşi pe răcoare s**o**rtir **à la** fraîche.
(a-i) ieşi peri albi être **à** b**o**ut.
(a-i) ieşi prin piele eu cuire **à** qn.; **e**n v**o**ir d**e** belles/de dures/de **g**rises.
(a) ieşi prost tourner ma**l**.
(a) ieşi proţap înainte se mettre en avant.
ieşit din comun h**o**rs d**u** c**o**mmun.
ieşit din uz h**o**rs d'usa**g**e.
(a) ieşi triumfător avoir **l**e dessus; v. şi ***a** i-o lua cuiva înainte.*
(a-i) ieşi untul *(pop.)* en baver.
(a) **ieşi vestea** le bruit s'est r**é**pandu.
(a) ieşi victorios sortir vai**n**queur.
iluziile i s-au spulberat ses illusions se sont **e**nv**o**l**é**es.
imposibil de crezut incr**o**yable.
(a) impune cuiva *(fi*g.*)* en imp**o**s**e**r **à** qn.
(a) impune punctul său de vedere imp**o**ser son p**o**int **d**e vue.
(a) impune respect c**o**mmander/forc**e**r le respect.
indiferent ce s-ar întîmpla qu**oi** qu'i**l** puiss**e** arriver.
individ fără scrupule h**o**mme de sac **e**t de corde.
(a) induce pe cineva în eroare d**o**nner le chan**g**e **à qn.**; induire **qn.** e**n** erreur; mener en barque *(fam.);* mettre **l**es chiens en d**é**faut.
(a) influenţa pe cineva d**é**t**e**indr**e** sur qn. *(fig.).*
inimă de aur cœur d'**o**r.
in**imă de piatră** cœur de br**o**nze/d**e** **g**ranit/de marbre/marm**o**r**é**en; c**œ**u**r** **g**lac**é**/sec.
inimă de tată entrailles paternelles.
(a) inspira încredere payer d**e** mi**n**e.
(a) institui o comisie f**o**rmer une commissi**o**n.
(a-şi) intensifica eforturile red**o**ubler d'eff**o**rts.
(a) intenta un proces intenter un pr**o**cès; appeler/citer en **j**ustice.
(a) interpreta greşit mal interpr**é**ter.
(a) interveni într-o discuţie intervenir dans un**e** discussion.
(a) interveni pe lîngă cineva a**g**ir auprès de qn.
(a) intra ca-n brînză entrer c**o**mm**e** dans d**u** beurre.
(a) intra ca o vijelie entrer comm**e** une t**o**rnad**e** ***(fam.);*** **e**ntr**e**r en coup d**e** v**e**nt.
(a-i) intra cuiva în voie fair**e** les quatre volontés de qn.
(a-i) intra cuiva un **cui î**n **inimă a.** ressentir une vive d**o**ul**e**ur; **b. é**prouv**e**r un**e** vive inquiétude.
(a-i) intra cuiva un cuţit/cuţite în inimă a. r**e**ssentir une viv**e** d**o**uleur; **b. é**p**ro**uv**e**r

une vive inquiétude.
(a) intra direct în subiect aller (droit) au fait.
(a-i) intra frica/groaza în oase v**. *a tremura de*** *frică.*
(a) intra în acţiune entrer en danse.
(a) intra în amănunte entrer dans le détail.
(a) intra în arenă entrer en lice.
(a) intra în armată endosser l'uniforme *(fam.).*
(a) intra în atingere cu cineva prendre bouche/contact avec **qn**.
(a) intra în atribuţiile cuiva entrer dans les attributions de qn.
(a) intra în belea donner/tomber/se fourrer dans un guêpier *(fam.);* être dans **le** pétrin/dans le bain; être flambé/fichu; s'attirer une sale/
méchante/sotte affaire; tomber sur un os; y avoir un os; tomber sur
une huile *(fam.);* être frit *(pop.).*
(a) intra în cîrcotă cu cîneva chercher castille; chercher noise/querelle
à qn.; faire des pointes à qn.; ne rêver/n'aimer/ne chercher/ne sou.
459
hailer/ne demander que plaies et bosses; chercher des patins *(pap.);* chercher du rif/du suif *(a*/g.*);* faire du rififi *(arg.);* furer du pet
(arg.); rifler *(arg.).*
(a) intra în cîrd cu cineva s'aboncher/s'acoquiner avec qn.
(a) intra în **combinaţie cu cineva** s'associer avec qn.
(a) intra în competiţie entrer en compétition.
(a) intra în conflict cu cineva entrer en conflit avec qn.
(a) intra în convalescenţă entrer en convalescence.
(a) intra în discuţie entrer en ligne de compte.
(a**) intra în gura lumii** faire jaser; faire les frais de la conversation; faire parler de soi; prêter aux commentaires; défrayer la conversation/la chronique; faire couler de la salive *(fam.).*
(a) intra în gura lupului se jeter/se mettre/se fourrer dans la gueule
du loi!)).
(a) intra în lioară/în joc *(fig.)* entrer en danse/dans le jeu; entrer en lice; se mettre de la partie.
(a) intra în lume aller dans le monde; faire son entrée dans le monde.
(a) intra în **miezul problemei** entrer dans le vif/le cœur du sujet; entrer
en matière.
(a-i) intra în obicei prendre une habitude.
(a) intra în păcat commettre un péché/un méfait.
(a) intra în pielea personajului entrer dans la peau du personnage.
(a) intra în posesia prendre possession de.
(a) intra în putrefacţie tomber en putréfaction.
(a) intra în scenă entrer en scène.
(a) intra, în **serviciu** prendre un emploi.
(a) intra în simbria cuiva être aux gages de qn.; être à la solde de qn.
(a-i) intra în sînge *(fig.).* prendre une habitude.
(a**) intra în socotelile cuiva** entrer dans le jeu de qn.
(a) intra în subiect entrer dans le vif/le cœur du sujet; entrer en matière.
(a) intra în teatru monter sur les planches/sur les tréteaux.
(a) intra în tratative cu entrer en pourparlers avec.
(a) intra **într-un partid** s'inscrire à un parti.
(a) intra în vigoare entrer en vigueur; prendre effet.
(a) intra în **viteză** *(fam.)* prendre le mors aux dents.
(a) intra în vorbă lier conversation; entrer en dame *(arg.).*
(a) intra în vorbă ca **cîinele la nuntă** se mêler à la conversation sans y

avoir été convié.
(a) intra la apă être dans le pétrin/dans le bain; être flambé/fichu; s'attirer une sale/méchante/sotte affaire; tomber sur un os; y avoir un os; donner/tomber/se fourrer dans un guêpier *(fam.);* tomber sur une huile *(fam.);* être frit *(pop.).*
(a) intra la idei/Ia griji se faire des idées; se faire du souci; se mettre/avoir martel en tête; se faire des cheveux *(pop.);* se faire du mouron *(arg.).*
(a) intra la răcoare *(pop.)* aller en taule; faire de la taule; aller à sa maison de campagne *(arg.).*
(a) intra la spălat se rétrécir au lavage.
(a) intra la stăpîn a. entrer/se mettre en service; **b.** *(fig.)* ne pas être libre/ne pouvoir agir à sa guise.
(a) intra moartea în cineva être saisi de peur/d'effroi.
(a) intra pe blat *(arg.)* faire de la resquille.
(a-i) intra pe o ureche şi **a-i** ieşi **pe cealaltă** n'écouter que d'une oreille.
4 GO

(a) intra platcS a. peTdre une partie au jeu **de** cartes; **b.** être obligé d'acquitter une dette.
intrarea oprită défense d'entrer.
(a) intra sub papuc se mettre en tutelle.
(a) intrat alba/bălaia-n sat le jour point; le jour vient d'éelore.
t(i-a) intrat barba în gură se fin este proche; il vit ses derniers instants.
(a) intrat nora în blide mettre les pieds dans les plats; être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine.
(a) introduce prin contrabandă introduire par contrebande.
invers proporţional inversement proportionnel.
(a) invidia pe cineva porter envie **à** qn.
(a-şi) irosi talentul gâcher son talent *(fam.).*
(a-şi) irosi viaţa gâcher sa vie *(fam.).*
i s-a aburit privirea son regard s'est voilé.
i s-a întîniplat ceva il lui est arrivé qcli.
i s-a pus o scară bună *(fis,.)* il a eu un bon marchepied.
i se pune **soarele drept inimă** le soleil luit dans son ventre.
i se ridică părul în vîrful capului ses cheveux se dressent sur sa tête.
i se **trec prea multe o**n lui passe/permet trop de choses.
i se **uită (şi) în farfurie** il le tient à l'œil.
i-s mustăţile făcute pe oală il ne pense qu'au vin.
(a) ispăşi o pedeapsă purger une peine.
(a-şi) ispăşi păcatul/păcatele expier une faute/ses fautes.
isprăveşte cu prostiile (astea)! trêve de bêtises!
(a) isprăvi rău finir mal.
(a) iubi pe cineva ca ochii din cap aimer qn. comme la prunelle de ses yeux.
(a) iubi pe cineva ca sarea-n ochi v. *a nu aven pe cineva la inimă.*
iute ca prîsnelul/ca un prîsnel très agile; rapide comme l'éclair.
iute ca vîntul/ca gîndul rapide comme le vent; prompt comme l'éclair.
(a-şi) iuţi pasul presser le pas.
(a) izbucni în plîns fondre en larmes.
(a') izbucni în rîs éclater de rire; partir d'un grand éclat de **rire.**
I
îi apune steaua son étoile commence **à** pâlir.
îi arde focul la tălpile picioarelor il est sur des charbons ardents.

îi cată mustăţile spre fundul oalei v. *a trage la măsea.*
îi cliiorăie maţe**le de foame** le s**o**leil luit dans son ventr**e**.
îi dă **într-una** il n'en d**é**m**o**rd pas.
îi dă necazul de nod il **e**st accabl**é** de chagrins.
îi este scris pe faţă c'est **é**crit sur s**o**n visa**g**e; son visa**ge** le trahit.
îi fluieră vîntul prin oase les os lui p**e**rcent la p**e**au; on c**o**mpt**e**rait ses o**s;** on **l**u**i** compterait les côtes.
îi fluieră vîntu-n pungă les eaux sont basses chez lui; v. **şi *a** fi lefter.*
îi joacă ochii în cap ses yeux p**é**tillent d**e** malice.
îi joacă şoarecii în călcîie v. *a nu avea astîmpăr.*
îi merge gura ca o meliţă/ca la o coţofană/ca o moară hodorogită la lan**g**u**e** lui va comme **l**a navett**e** d'un tiss**er**and; sa **l**an**g**ue este un **v**r**ai** cliqu**e**t d**e** mou**l**in; sa langu**e** v**a** comme un claqu**e**t.
îi merg treburile pros**t** ses affaires vont ma**l**.
îi miroase pe sub n**a**s i**l** est chat**o**uill**e**ux; il s**e** s**e**nt vit**e** offens**é**.
îi numeri oasele les os **l**ui percent la peau; on compterait ses os; **o**n lui compterait les côtes.
îi revine meritul le mérite lui en revient.
îi sare bîzdîcul la m**o**utarde **l**ui monte au nez.
îi scapără ceva prin minte**/p**r**in cap** une id**é**e l**ui** traverse l'esprit.
îi scapără ochii ses yeux **é**tinc**e**ll**e**nt.
îi seamănă lui taică-său bucăţică ruptă c'est s**o**n père t**o**ut crach**é**.
îi stă **bine** cela lui va bien.
îi şt**iu eu buba j**e c**o**nnais s**o**n p**o**int faible.
îi taie gura fier şi oţel il parle **à** tort et **à** trav**e**rs.
îi ţiuie urechile les oreilles lui cornent/tintent.
îi va veni şi lui rîndul son tour vi**e**ndra.
îi vedea tu pe dracul il t'en cuira; tu **e**n verras de dures.
îl atîrnă într-o parte il est ivre mort.
îl crezi atît de prost? il n'est pas bête; **il e**st l**o**in d'être bête.
îl frige pămîntul sub tălpi il est sur d**e**s charb**o**ns ardents; **i**l ne peut tenir en plac**e**.
îl împunge orzul a. il ne tient pas **e**n place; **b. i**l a **le** vent dans les voiles.
îl înţeapă orzul a. il ne tient pas en place; **b. il** a le vent dans les v**o**iles.
îl mănîncă palma les mains lui d**é**mangent.
463
îl mănîncă spinarea la peau/l**e** dos lui d**é**man**g**e.
îl rîd şi curcile êt**r**e la fable/la ris**é**e d**e** tout **le** m**o**nde; être le dindon d**o** l**a** far**c**e; êtr**e le j**ouet d**e** tous; tomb**er** dans le tr**o**isième dess**o**us.
îl vinde şi pe tată-său il v**e**ndrait père **e**t mère.
(a) îmbăta pe cineva cu apă rece griser qn. de vaines par**o**les.
(a) îmbătrîni în vatră coiff**e**r sainte-Catherine; monter en grain**e**.
(a-şi) îmbogăţi cunoştinţele meubl**e**r **s**a m**é**moir**e**.
(a) îmbrăţişa cauza cuiva march**e**r av**e**c **q**n.; s**e** ranger/se rallier **à** l'avis d**e** q**n**.; tourner du côt**é** d**e** qn.
(a) îmbrăţişa o carieră embrass**e**r un**e** carrière.
fa) îmbrobodi pe cineva *(fig.)* cravat**e**r qn.
(a) îmbuca la iuţeală ceva se mettr**e** qch. sous **l**a dent.
(a) îmbuca lupeşto v. *a băga la jgheab.*
îmi convine ça m**e** va; cela fait m**a** botte; ce**l**a fait m**o**n affaire; c**ela** m'arrang**e**; c**e**la m**e** b**o**tt**e**; c**e**la **me** gante; **j**'y tr**o**uve mon c**o**mpt**e**.
îmi e nu ştiu cum să-i spu**n i**l m'est difficile de lui dire.
îmi eşti deal şi ceaţă înaintea ocbilor je n**e** peux t**e** sentir; v. şi *a nu avea*

pe cineva la inimă.
îmi face mare plăcere je suis charmé.
îmi face trebuinţă j'en ai besoin; cela m'est n**é**cessaire.
îmi merge prost mes affaires v**o**nt ma**l**.
îmi pare bine că je suis heureux que.
îmi pare foarte rău (de asta) je le regrette infiniment; j'en suis navr**é**; ce**l**a me fait de **l**a pein**e**.
îmi place aici je m'**y** plais.
îmi place să cred j'aime **à** croir**e**.
îmi sar ochii (din cap) de durere j'ai affreus**e**m**e**nt mal.
îmi spune inima j'en ai l**e** pressentiment.
îmi stă ca piperu-n nas je ne puis le s**e**ntir.
îmi stă ca un ghimpe în inimă cela m'est une **é**pin**e** quecœur.
îmi umblă o idee prin cap un**e** id**é**e me trotte par le cervelle/la tête.
îmi vine la merchez ça m**e** va; cela fait ma botte; cela fait mon affaire; c**el**a m'arrange; ce**l**a m**e** botte; c**e**la me **g**ant**e**; **j**'y trouve mon compt**e**.
îmi vine să cred j'ai bien envie de cr**o**ire.
(a) împăca şi capra şi varza m**é**na**ge**r **l**a chèvre et **le** ch**o**u.
(a) împărtăşi necazurile altuia compatir aux maux d'autrui; **e**ntre**r** dans **l**es soucis/**l**es p**e**in**e**s d**e q**n**.**
(a) împărtăşi părerea cuiva partager **l'o**pini**o**n de qn.
(a) împărtăşi sentimentele cuiva par**t**a**g**er les sentiments d**e qn.**
(a) împărtăşi soarta cuiva partager le sort de qn.
(a) împărţi cununa cu cineva ép**o**user qn.
(a) împărţi dreptatea rendr**e** la **j**ustic**e**.
(a) împărţi frăţeşte agir/être/se mettr**e** d**e** m**o**iti**é** avec qn.; parta**ger** par m**o**iti**é**; partage**r** en frère**s**,
(a) împărţi pe din două agir/être/se mettre d**e** m**o**iti**é** av**e**c **qn**.; partager par m**o**iti**é**; parta**g**er en frères.
(a) împărţi răspun**derea** partager la r**e**sponsabilité,
(a) împiedica la deal şi **a despiediea l**a **vale** mettre le pain **e**n un four fr**o**id; m**e**ttr**e** la charru**e** avant/d**e**vant l**e**s bœufs.
împiedicat la vorbă bègue.
(a) împinge cuiva bani graisser la patt**e à** qn.; acheter la c**o**mp**l**icit**é** d**e q**n.**;** achet**e**r qn.
463
(a) împinge la desperare p**o**u**ss**e**r a**u d**é**s**e**spo**i**r.
(a) împinge la roată cu cineva pouss**er à la r**ou**e**; **mettre l**a main **à la** pât**e**/à **l'**œuvr**e**.
(a) împinge lucrurile prea departe pouss**e**r trop **l**oin les ch**o**ses.
(a-1) împinge păcatul se laisser tenter.
(a) împleti cosiţă albă coiffer sainte-Catherin**e**; monter en **g**r**a**i**ne.**
(a) împlini greşurile c**o**mbl**e**r les **l**acun**e**s.
împotriva firii contre natur**e**.
împotriva tuturor aşteptărilor contr**e** toute **a**tten**te.**
împotriva voinţei cuiva contre **la** vol**o**nt**é** d**e** qn.
(a-şi) împreuna mîinile joind**re les** mains.
(a-şi) împrospăta memoria d**é**r**o**uil**l**er/rafraîchir sa m**é**moi**re**.
(a) împroşca pe cin**eva cu injurii v**. ***a face pe cineva albie de porci.*
(a**) împroşca pe cineva cu noroi** *(fig.)* couvrir qn. d**e** boue/de fan**ge;** cracher sur qn.; c**o**uvrir qn. de fang**e**; t**r**aîn**e**r **q**n**.** dans la b**oue**.
(a) împula capul/urechile cuiva v. *a îndruga verzi şi uscate.*
(a) împuşca francul *(fam.)* **v**. *a* ***fi lefter.***

în această privinţă à cet **ég**ard.
în această situaţie étant donn**é les** cir**co**n**s**ta**nces.**
în aceeaşi măsură dans la même mesur**e**.
în acelaşi fel de **l**a même manière.
în acelaşi timp à la f**o**is; en même t**e**mps.
în acelaşi timp en en même temps **que**.
în aces**t caz à** c**e** c**o**mpte; en ce cas; en l'occurrence; dans/pour **l**a circonstance.
în acest scop à cet effet; dans c**e** but; da**n**s ce d**e**ss**e**in.
în adevărata sa lumină sous son vrai **j**our.
în adevăratul înţeles/s**ens al cuvîntului** dans **le** v**r**ai s**e**ns du mot**.**
în adîncul s**ufletului** au fond de **l**'âme.
în aer liber à cie**l** ouv**e**rt; au grand air; **e**n plein air.
în afară de aceasta à c**e**la près; à part cela; **o**utre c**e**la; en outr**e**.
(a) înainta anevoie avancer à hue et à dia.
(a) înainta ca **racul** marcher comm**e** un**e** écrevisse; faire dos pr**og**rès 'à **l**'envers *(fam.).*
(a) înainta cu greu avancer **à** hu**e** et **à** dia.
(a) înainta cu paşi mari avancer **à g**rands pas.
(a-şi) înainta demisia d**o**nner/remettre sa d**é**mission; rendre son tab**lier** *(fam,).*
(a) înainta în grad gagner ses galons *(fam.).*
(a) înain**ta î**n **vîrstă** v. *a-l ajunge zilele.*
(a) înainta o cerere pr**é**senter une demande.
înaintea erei noastre avant notr**e** ère.
înainte de orice avant tout.
înainte de termen avant terme.
înainte de toate avant tout.
înainte, marş**! e**n avan**t**, marc**h**e**!
înainte vreme autrefois; **j**adis.
în altă parte ailleurs.
în ait rînd une autre f**o**is.
înaltul cerului la v**o**ût**e** c**é**l**e**st**e**; la voûte du firmament: la voûte **é**th**é**rée.
în amănunt dans les m**o**indres d**é**tails.
în amintirea cuiva à **l**a m**é**moi**re** d**e** qn.
în amonte en am**o**nt de.

în amurg à la brune; su**r** la brune; au crépuscule; entre chien et loup.
in **amurgul vieţii** au déc**l**in de **l**a vie.
în **aparenţă** appa**rem**m**e**nt; en appa**r**ence.
în apele teritoriale dans l**e**s eaux **territoriales.**
înarmat pînă în **dinţi** armé jusqu'aux d**e**nts**.**
în **auzul** tutur**o**r devant tout le **m**onde.
în **aval** en aval de.
în avangarda… à l'avan**t**-garde de…
(a) înăbuşi în faşă **é**cras**e**r/tu**e**r dans l'œuf**.**
(a**)** înă**b**uşi o revol**t**ă **étouffer** une **révolte**.
(a) înălţa în scaun met**tr**e/placer sur le **t**rône**.**
în **b**ătaia tunului à **por**t**ée** de can**o**n.
în **b**ună înţelegere d'un c**om**mun acco**r**d.
în **b**ună parte en g**r**a**n**de pa**r**tie.
în **b**utul **cuiva** *(reg.)* p**ou**r faire **e**n**r**ager qn.
în cad**r**ul… da**n**s le cadre d**e**…
în cap do n**o**ap**t**e/în capul nopţii à la nui**t** cl**o**s**e**/t**o**mban**t**e; à la **t**ombée

de la nui**t**.
în capul scă**r**ii au hau**t** de Kescalier**.**
în ca**r**ne şi oase en chai**r** e**t** en **o**s.
(aï î**n**casa l**o**vi**t**uri *(fam.)* d**é**gust**e**r d**e**s c**o**ups *(pop.).*
(a) î**n**casa mai mul**t** de **o** g**r**ă**m**adă/nimica **toată t**ouch**e**r d**e**s haricots.
(a**)** încasa o chel**î**ăneală/**o** mamă de **b**ă**t**aie/o sfînt**ă** de **b**ă**t**aie danser
la mal**a**is**é**e *(arg.);* **être** à **l**a ringu**ée** *(arg.);* la danser *(pop.);* la
p**ren**d**re** *(pop.);* pass**e**r à chauss**o**n/à la daub**e**/à l'**e**mplâ**tr**e; p**re**ndr**e**/
ra**m**ass**e**r **l**a pip**e**/la pip**e**tt**e** *(pop.);* p**re**ndre p**o**u**r** s**o**n rhume *(arg.);* p**re**ndr**e une** dé**r**o**uillée** *(pop.);* p**ren**d**re** une **r**acl**é**e *(fam.);* **r**amasser
une piqu**e**tte *(pop.);* **re**cev**o**ir de l'hui**l**e d**e** cotr**et**; r**e**cev**o**ir s**o**n **e**stafe
(arg.); **rece**v**oir** su**r les o**r**eilles; re**c**e**v**oir** une b**o**nn**e** p**e**i**g**n**é**e/un**e rossée**; **re**cevoir
un**e vol**é**e** d**e** coups; v. şi *a mtnca o bătaie soră cu moartea.*
(a**)** încasa **o** l**ovi**t**u**ră en p**re**ndre un c**o**up.
(a) încasa o palmă/o sca**to**al**că** *(fam.)* **ram**as**ser** un**e t**ape *(fam.);* recev**oi**r un**e t**a**lo**c**he** *(fam.)/une* **talmo**u**se** *(pop.).*
(a**)** încasa un **perdaf/o** săpun**e**ală/**o** p**r**af**t**u**r**ă av**oir/**r**ecev**oi**r s**o**n paqu**e**t; en av**o**ir p**l**ein **les trous** d**e** n**e**z *(pop.);* **e**n prendre p**o**u**r** s**o**n **g**rad**e**
(fam.); pass**er/**être pass**é** à **l**'esc**r**ache *(arg.);* **pren**d**re** un sav**o**n; **r**amasser la bûche *(arg.);* ramass**e**r une **en**gueulade *(fam.);* recev**oi**r un aba**t**ta**ge/**un**e** en**g**u**e**ulad**e** *(arg.);* **re**c**ev**o**ir** un b**o**n sav**o**n; **rec**e**voir** un**e** verte **m**e**r**curia**l**e; **re**c**e**v**oi**r un**e volée** d**e** bois v**e**rt *(fig.);* **s'**at**tirer** un sav**o**n; se fai**re e**n**gueule**r *(pop.);* se fai**r**e **mo**ucher; s**e**
fai**r**e s**o**nne**r** l**e**s c**l**och**e**s *(pop.).*
(a**)** încasa un pumn/un gh**io**n**t**/gh**io**nti **e**ncaiss**e**r des c**o**ups *(fam.);* encaisser un di**re**ct *(fam.);* **r**ecev**o**ir un gn**o**n/un **j**eton/un marr**o**n
(pop.).
î**n** caz d**e**/că au cas **o**ù.
în caz d**e necesitate/nevoie e**n cas d**o** n**é**cessit**é**; au b**eso**in.
în cazul ac**es**ta en ce ca**s;** à ce c**o**mpt**e**; en l'**o**ccur**r**ence; dans/p**o**ur la
circ**o**ns**t**anc**e**.
în cazul cel ma**i rău** au pis all**e**r; **e**n m**e**ttant les chos**e**s au pi».
în cazul de faţă dans le cas pr**é**sent.
încă de Ia **înc**epu**t** d**e**/au prime abord; d**és l**e d**é**but; d'emb**lée**.
încă de **p**e a**cu**m dès à p**ré**sent; dès **m**aintenant; d'or**e**s **e**t d**éj**à.
30
465
îneă d**i**n faşă dès le be**r**ceau; dès le biberon.
(a) încâ**l**ca'**le**g**e**a attraper le c**o**up d**e** main; **e**nf**re**indre un**e** toi; trans**g**resse**r** un**e lo**i.
(a) încălca regulamentul fai**r**e une **e**ntors**e** au **r**è**g**lement; manque**r** à
la c**o**nsi**g**n**e**.
(a-şi) î**n**c**ăle**ca iar**ă**şi **măgarul** reprendre du poil d**e** la bête.
(a) încă**le**ca **pe la coada calului é**c**o**rcher **l**'an**g**uille pa**r**la queu**e**; commencer pa**r** la queue; prendr**e** le tis**o**n par **o**ù il brûl**e**.
(a) înc**ăle**ca **pe nevoie** v. *a ieşi la liman.*
(a) încălţa pe cineva *(fam.)* v. *a trage pe cineva pe sfoară.*
(a) încălzi **u**n şa**rp**e **l**a **sîn** r**é**chauff**e**r un serp**e**nt dans son sein**.**
în c**ă**maşă **e**n b**r**as/en manches d**e** ch**e**mis**e**.
încă nu s**-**a **copt plăcinta** tu d**o**is **e**nc**o**r**e** att**e**ndr**e**.
încă o dată encor**e** une fois; une f**o**is d**e** p**l**us.
(a) încăpea pe **mîna/în g**h**e**ara cui**v**a être s**o**us la griff**e** de *qn.;* passer
par **l**es mains de qn.; t**o**mber au p**o**uv**o**ir de qn.; t**o**mber **e**ntr**e l**es
patt**e**s d**e** qn.; t**o**mb**e**r s**o**us la **gr**iffe/la main/**l**a patte de qn.

(a) încărca **nota de plată s**a**ler l**a n**o**te/le client.
(a-1) încărca pe **cineva de** d**o**amn**e**-aj**ut**ă a**.** v. *a tra*ge *un perdaf cuiva;* **b**. v. *a bate măr pe cineva;* c**.** accus**e**r qn. à faux.
în căutare de à la r**e**cherch**e** d**e**; **e**n quêt**e** d**e**.
în c**e**a **mai mare parte** p**o**ur **l**a plupart.
în c**e**a**su**l a**l do**i**spr**ezec**el**ea à **l**a dernièr**e** heu**r**e; au d**e**rni**e**r moment.
în c**e**asu**l** mo**r**ţi**i** à l'artic**le** d**e** la m**o**rt.
în ce ca**l**i**t**a**t**e î à qu**el** titr**e**?
în c**ee**a ce pri**ve**ş**t**e à **l'ég**ard d**e**; **e**n c**e** qui concern**e**; quant à; rapport à *(pop.).*
în ce tel? comm**e**nt?; d**e** quell**e** manière?
în cel**e din urmă** a**. e**n fin d**e** c**o**mpt**e**; fina**le**ment; **b**. de **g**uerre lasse.
în cel mai îna**lt gr**ad au plus haut degré.
în cel mai **rău** caz au pis aller; en mettant les choses au pis.
în ce **ma priveşte** à mon **e**ndr**o**it; pour ma part; pour mon compte; quant à moi; en c**e** qui m**e** conc**er**n**e**; pour c**e** qui est d**e** m**o**i.
(a) începe de la c**o**a**d**ă comm**e**ncer par **l**a qu**e**ue; prendre le tis**o**n par où il brûle; **é**c**o**rch**e**r l'anguil**l**e par la qu**e**ue.
(a) începe o t**r**ea**b**ă pe d**o**s v. *a începe de la coadă.*
(a) **începe pe** a**l**tă c**o**a**r**dă v. *a schimba macazul/tactica.*
(a) începe să **se contureze** prendre f**o**rme.
începînd cu à c**o**mpt**er** de; à partir de.
în c**e p**ri**vin**ţă à que**l** pr**o**pos?
în c**e raporturi eşti** cu…? c**o**mm**e**nt êtes-v**o**us av**e**c…?
(a) încerca marea c**u degetul** lancer un ball**o**n d'essai; tent**e**r l'imp**o**ssible.
(a-şi**)** în**c**e**r**ca n**o**roc**ul** c**o**urir/**jo**uer/tenter sa chance; **r**isquer/tenter **le** c**o**up.
(a-şi) încerca puterile essayer sa f**o**rce.
(a) încerca toate m**i**jl**o**ac**e**le **e**ssay**e**r t**o**us les moyens.
(a) înc**eta din via**ţ**ă** m**o**urir; v. şi *a da ortul popii.*
(a) înceta lucrul cesse**r** le travail.
(a) înceta lupta remettre **le** glaive dans le f**o**urreau.
(a) înc**eta plăţile** suspendr**e l**es pai**e**m**e**nts.
(a-şi) încetini mersul ralenti**r le** pas.
încetul cu încetul à petit feu; **gou**t**e** à g**o**utte; petit à petit; peu à peu.
(a) încheia **dezbaterile** clôturer les d**é**bats.

(a) înche**i**a **o afacere** c**o**nclure une affaire.
(a) î**nc**J**ie**iii **pace** c**o**nclure **l**a paix.
(a**) încheia socotelile** b**o**ucler ses c**o**mptes.
(a-şi**)** î**n**ch**e**ia **socotelile** c**u cineva** en rest**e**r là av**e**c qn.
(a) încheia ş**edi**nţa ferm**e**r **l**a s**é**ance.
(a) înch**ei**a u**n contract** c**o**nc**l**ure/passer un contrat.
(a) încheia un proces-verbal dresser un pr**o**cès-verba**l**.
(a-i) închide cuiva cărările barrer **l**a **ro**ut**e** à qn.; faire **o**bstacle à q**n**.
(a) înch**ide** cu**iv**a **gura** clore/c**l**ouer/fermer **l**e bec/**l**a bouche à qn.; mettre/r**é**duir**e** à quia; rabattre **le** caquet/son caquet/la crête à qn.; **r**iver **le** c**l**ou/son c**l**ou à cm.; **ré**duire qn. au si**l**ence.
(a**) î**nch**id**e **dosarul** c**l**ass**e**r un**e** affair**e**.
(a) închide ghilimelele fermer **l**es guillemets.
(a) închide lupul în s**tî**nă enferm**e**r **le l**oup dans **l**a bergerie.
(a) închide och**i**i a**su**pra unui **lucru** fermer les yeux sur qch.; pass**e**r qch. à qn.

(a**) închide plis**cul cui**v**a *(pop.)* clore/clouer/fermer **le** bec/la bouche
à qn.; mett**re**/ **ré**duire à quia; rabattre **l**e caqu**et**/son caquet/ la crête
à qn.; **r**iver **le** clou/so**n** clou à qn.; r**é**duir**e** qn. au silence.
(a) închide telefonul raccrocher.
închide uşa **p**e **d**inafa**r**ă! d**é**ba**r**rass**e**z-moi **l**e p**l**ancher!; mont**r**ez-moi
les ta**l**ons!; al**l**ez, ouste!; la fuite! *(pop.);* va t**e** fai**re** cui**re** un œuf
(pop.); d**é**bin**e**-toi!; haut le pied!; à **l**a gar**e**! *(pop.);* chass**e**! *(arg.);* trousse tes qui**l**les!
(arg.).
(a**-**şi**)** **î**nchina **fruntea-n** ţarină v. *a da ortul popii.*
(a) închina **steagul** baisser la **l**ance; baiss**er**/am**e**n**e**r pavil**lo**n *(fam.);* s'avou**e**r
battu/vaincu; am**e**n**e**r **les** cou**le**urs, c**o**urbe**r**/baisse**r** **l**a tête/
le f**r**ont; cri**e**r grâce/m**er**ci; donner **g**agn**é**; donn**e**r **le**s mains; donner
sa **l**an**g**u**e** aux cha**t**s/aux chi**e**ns; **r**endre **l**es armes; **r**endre s**o**n **é**p**é**e; mettr**e** **l**es p**o**uc**e**s
(fam.); baiss**e**r son froc *(pop.).*
în chi**p d**e **en g**uise d**e**; s**o**us forme de.
închis cu şa**pt**e peccţi imp**é**n**é**trable.
în cins**t**e à **l**'œi**l**.
în cin**ste**a cui**v**a **e**n l'honneur de qn.
în **c**iu**d**a au m**é**pris d**e**; **en** d**é**pit de; mal**gré**.
în ciu**d**a **tuturor** g**reut**ăţil**or** c**on**tr**e** vents **e**t mar**ée**s.
(a) încînta pe ci**ne**va cu mi**gd**a**l**e amar**e** pay**e**r q**n**. d**e** paroles; payer
en monnai**e** de sin**ge**; **g**ratifier qn. de **bell**es promesses: promen**e**r qn.; tenir qn. **le** b**e**c
dans l'**e**au; bai**l**ler à qn. **le l**ièvre par l'orei**ll**e *(pop.).*
încîntat de cun**oşt**inţă! ravi d**e** vous connaître!
(a-şi**) î**nc**leşt**a **d**inţii serrer **le**s dents/les mâchoires *(fam.).*
(a) încleşta pu**m**nii serrer **l**es poin**g**s.
(a**) î**n**c**lina **b**a**l**anţa **î**n **favoarea** cui**v**a fair**e** p**e**ncher la balanc**e** du côté
de qn.
(a-şi**)** înc**o**l**ă**ci **braţele î**n ju**ru**l **gîtului** c**ui**va s**e** pendre au c**o**u de qn.
(a) încolţi pe **cineva** *(fi*g.*)* mettr**e** qn. au défi de faire qch.; metlre qn.
au pied du mur; serr**er** qn. d**e** près.
în **comparaţie** c**u** à l'**ég**ard de; par **r**appo**r**t à.
în c**o**m**u**n en c**o**mmun.
în c**on**cl**u**zi**e e**n c**o**nclusion.
(a) încondeia pe cin**ev**a v. *a vorbi de rău pe cineva.*
în c**ond**iţii **promiţătoare** sous de b**o**ns auspices.
în c**on**s**e**ci**n**ţă a**. e**n v**e**rtu/en rais**o**n de; par **l'e**ffet de; **b**. par conséquent; autrem**e**nt dit.
30*
461
în **contratimp** à c**o**ntretemps.
(a-ş**i) încopcla mîinile** v. *a sta cu braţele încrucişate.*
în costumul lui Adam en c**o**stume d'Adam.
încotro vede c**u ochii** d**e** quelque côt**é** que l'on r**eg**ard**e**.
(a) încresta pe ci**n**ev**a** v. *a bate măr pe cineva.*
încrcst**ează-**ţ**i-o pe frunte** retiens bien cela; **g**rave cela dans ta m**ém**o**i**re.
(a) încreţi din sprîncene froncer **l**es sourcils.
(a-ş**i) încropi traiul** vivr**e** du **j**our au **l**endemain; vivre tant bien qu**e**
mal.
în crucea nopţii à minuit.
(a) încrucişa braţele v. *a sla cu braţele încrucişate.*
(a**) încrucişa mîinile pe piept** v. *a da ortul popii.*
(a) încrucişa spadele cr**o**iser **les** armes.
în cunoştinţă **de** cauză en connaissanc**e** de cause.

(a) încurca iţele br**o**uiller les cartes.
(a) încurca lucrurile embrouille**r** les ch**o**ses.
(a) încurca lumea n'êtr**e** b**o**n à rien; être de trop.
(a) încurca pînza brouill**e**r l**e**s cartes.
(a) încurca vorba d**o**nner des r**épo**nses slupides.
în **curînd** à bref d**é**lai; bi**e**ntôt; sous peu; à brèv**e é**ch**é**anc**e**.
în c**ur**s **d**e **e**n cours de.
în curs d**e îndeplinire** en v**oi**e d**e** r**é**alisation.
în cutare z**i** lei **j**our.
(a) încuviinţa o cerere faire dr**o**it/satisfair**e** à une demande/requête.
îndată c**e** dès que; aussitôt que.
în dauna/în detrimentul cuiva au (**g**rand) dam d**e** qn.; au d**é**triment de q**n**.; aux d**é**p**e**ns de qn.
în debandadă à la d**é**bandad**e**; en pa**g**aille/pa**g**aïe/pa**g**ay**e**.
în decursul... au c**o**urs de…
în defavoarea cuiva au d**é**trim**e**nt d**e** qn.; aux d**épe**ns de qn.; au (grand) dam d**e** qn.
în definitiv à la fin des fins; à la fin du c**o**mpt**e**; après tout.
(a-şi) îndeplini angajamentul r**e**mplir ses en**g**a**g**ements.
(a) îndeplini condiţiile remplir **l**es conditi**o**ns.
(a) îndeplini dorinţele cuiva c**o**ur**o**nn**e**r/exaucer les vœux de **q**n**.**
(a-şi) îndeplini obligaţiile remplir ses en**g**a**g**ements.
(a) îndeplini o formalitate remplir un**e** f**o**rmalit**é**.
(a) îndeplini o funcţie remplir une f**o**ncti**o**n.
(a) îndesa căciula pe urechi faire celui qui ne sait pas; battr**e** à Niort *(pop.).*
în desperare de cauză en d**é**sesp**o**ir d**e** cause.
în devălmăşie en commun.
în dezordine en pa**g**aille/pa**g**aïe/pa**g**ay**e**.
în diverse ocazii en diverses occasi**o**ns.
(a-şi**) îndoi grumazul** plier l'**é**chiné.
în doi timpi şi **trei** mişcă**r**i v. *cit ai clipi din ochi.*
în dorul lelii à la **v**a-c**o**inme-**j**e-te-p**o**usse.
în dreapta şi **în stînga** de t**o**us côt**é**s; à dr**o**it**e** et à gauch**e**.
(a-şi) îndrepta atenţia spre prêt**er** un**e** att**e**ntion particulièr**e** à.
(a-şi) îndrepta pasul/paşii către se diri**g**er vers.
(a-şi) îndrepta privirea către porter la vue sur.
(a) îndruga verzi şi uscate caus**e**r/par**l**e**r** de la pluie et du beau temps; c**o**nter des bourdes/des coul**e**urs/des fa**g**ots/ des s**o**rnettes/ des lanter**468**
nes; débiter des fag**o**ls/des fadaises; discuter le b**o**ut de gras; d**o**nner des canards à moitié *(arg.);* en conter à qn.; **e**n c**o**nter/dire des b**o**nnes; **e**n dir**e** de be**ll**e**s**/d**e** t**o**utes les c**o**uleurs; en d**o**nner de toutes les c**o**uleurs; **e**ntasse**r** par**o**les sur paroles; faire des c**o**ntes à d**o**rmir deb**o**ut; fair**e** du ra**go**t; **j**aser/**j**acasser c**o**mme une pie bor**g**ne; raconter des ballades sur le compt**e** de qn. *(fam.).*
(a) în**dura amaruri e**ndurer des misères.
(a) îndura chinurile iadului *(fl*g.*)* être au supplic**e**.
(a) îndurera pe cineva serrer **le** cœur à qn.
(a-şi) îneca amarul în băutură noyer son chagrin dans **le** vin.
în faptul dimineţii v. *în zorii zilei.*
în iaptul serii à la/sur la brun**e**; a**u** cr**é**puscul**e**; **e**ntre chien **et** l**o**up.
în faţa tuturor à la tête du camp *(arg.);* d**e**vant tout **l**e mond**e**.
în favoarea en faveur de.

în îel şi chip de toutes les manières.
în felul aces**ta** de c**e**tte manière.
în felul lui à sa manière.
(a) întierbînta spiritele mettr**e** le feu aux p**o**udres.
(ii) înfige cornul în blana patului/în pămînt baisser la vitrine *(pop.);* faire/piquer une r**o**mance/un r**o**upillon *(pop.).*
înfipt ca cioara-n par pr**é**s**o**mptu**e**ux; infatu**é**.
în flanc (cîte unul) en file indienne; à la queue **l**eu leu,
în flăcări en flammes.
în floarea vîrstei dans la fleur d**e** l'â**g**e.
îii f**oc**u**l luptei** au fort du combat.
în folosul cuiva au pr**o**fit de qn.
în forul său interior dans s**o**n f**o**r int**é**rieur; à part soi; en son particu.
lier; dans le secret de s**o**n cœur.
(a-şi) înfrînge pofta refr**é**n**e**r ses d**é**sirs.
(a) înfrunta pe cineva rompre en visière av**e**c **qn.**
(a) înfrunta primejdia m**é**pris**e**r le dang**e**r.
în frunte au pr**e**mier ran**g**; **e**n tête.
în fuga mare dare-dar**e**.
în fugă en passant.
(a-i) înfunda cuiva gura clore/elouor/fermer **l**e b**e**c/la bouch**e** à qn.-,
m**e**ttr**e**/r**é**duire à quia; rabattre le caquet/son caquet/la crêt**e** à
qn.; river l**e** cl**o**u/son clou à qn.; r**é**duir**e** qn. au silence.
(a) înfunda pe cineva *(fig. fam.)* riv**e**r **l**e c**lo**u/son cl**o**u à qn.
în galop au **g**alop; à franc étrier.
(a) îngălbeni de frică blêmir de p**e**ur.
în general de manière gén**é**ra**le**.
în genul lui dans/en s**o**n **g**enre.
(a) îngheţa bocnă être **g**el**é j**usqu'aux **o**s.
(a-i) îngheţa cuiva ficaţii êtr**e** glac**é** de peur/d'**e**ffroi.
(a) îngheţa preţurile b**lo**quer/raidir les prix.
(a-!) îngheţa sîngele în vine être **g**lac**é** de peur/d'effroi.
(a-şi) înghiţi amarul s**o**uffrir en silence.
(a) înghiţi bobîrnace avaler des couleuvres; aval**e**r un crapaud.
(a) înghiţi calupul couper dans l**e** p**o**nt; donn**e**r dans **l**a b**o**sse; d**o**nn**e**r
dedans; êtr**e** la dupe de qn.; être le dind**o**n d**e l**a farc**e**; être mis dedans; **g**ob**e**r le morceau; prendre l**e** chan**g**e; marcher dans **l**'hist**o**ire
d**e** qn.; se faire r**oul**e**r** (dans la farine); alle**r** cherche**r** de la **l**ain**e e**t
r**e**v**e**nir t**o**ndu *(fam.);* se laisser dindonn**e**r *(fam.);* **l**'avoir dans l'os
(arg.); se faire pi**g**er *(arg.).*
409
a) îngliiţi cu noduri man**g**er sa âottp**e** avec ses larmes.
a) înghiţi găluşca/hapul avale**r l**a pilule/le m**o**rceau/l**e** calice; b**o**ire/
di**g**érer/d**é**vorer un aff**r**ont; prendre une pilu**l**e/un**e** pi**l**e; couper dans
le p**o**ut; d**o**nner dans **l**a boss**e**; d**o**nner dedans; êtr**e l**a dupe de qn.; être le dind**o**n de la farce; être mis dedans; **go**ber l**e** m**o**rceau; prendre
le chan**g**e; marcher dans l'histoire de qn.; se fair**e** rouler (dans la fa**r**ine); aller chercher de la **l**aine **e**t r**e**venir tondu *(fam.);* s**e l**aisser
dindonn**e**r *(fam.);* **l**'avoir dans l'**o**s *(arg.);* se faire pi**g**er *(arg.).*
(a)îng**liiţi în sec a.** mâcher **à** vide; ravaler sa saliv**e**; **b.** ravale**r** son
d**é**pil.
(a-şi) înghiţi lacrimile refoul**e**r ses larmes; **ét**o**uffer ses san**glo**ts.
(a-şi) îngliiţi limba a. mâch**er** de haut; man**g**er **à** belles dents; **man**g**er**

de t**o**utes ses dents; **b.** v. *a tăcea chitic/mile.*
(a) înghiţi noduri avaler des p**o**ires d'ang**o**isse.
(a) înghiţi pastile avaler des c**o**uleuvr**e**s.
(a) înghiţi pe nerăsuflate avaler d'un seul t**rait**.
(a) înghiţi ruşinea ravaler **l**'affr**o**nt.
(a-şi) înghiţi vorbele v. *a tăcea chiticjmllc.*
în glumă par badin**e**rie; pa**r** plaisante**ri**e.
în goană à la vapeur; **à** tir**e**-d'ail**e**; **à** toute allure; **à** t**o**utes **j**ambes; à t**o**u**t**e vapeur/p**o**mp**e**; **a to**ute barde *(fam.).*
în grabă à **l**a hât**e**; à **l**a sauv**e**tte; à **l**a va-vit**e**; **e**n hât**e**.
în gradul cel mai înalt au plus haut d**eg**r**é**.
(a) îngraşă porcul în ajun *(fig. fam.)* donn**e**r un coup d**e co**ll**ier.**
în greul iernii au cœu**r**/au **fo**r**t** d**e l**'hiv**e**r.
(a) îngropa pe cineva cu talerul ente**r**rer qn. pa**r la** charit**é** publique.
(a) îngropa zilele cuiva fair**e le** malheu**r** d**e** qn.; v. şi *a-i face cuiva zile fripte.*
în **gura mare** à haute vo**i**x; à tu**e**-tête; à **c**o**r et à** c**r**i.
în haine civile en civ**il**.
(a) înhăma pe cineva la o treabă *(fam.)* atte**l**er **qn. à u**n travai**l**.
(a) înhăţa pe cineva *(pop.)* emba**ll**e**r** qn. ***(arg.);*** appr**é**hend**er qn.**
în **inima problemei** au cœur du su**j**et.
în izbelişte a primejdiilor expos**é** aux dan**g**ers.
în încheiere en c**o**nclus**i**on.
(a) înjunghia viţelul cel gras tuer **le** veau **g**ras.
(a) înjura ca un birjar/de toţi sfinţii ju**re**r c**o**mm**e u**n charetier/im portefaix/un paï**e**n.
în întregime du tout au **t**out; entièr**e**m**e**nt; **de** f**o**nd **e**n c**o**mb**l**e.
în **legătură cu à** propos d**e**.
în legea lui à sa manièr**e**.
în limita posibilităţilor dans les limites du possib**l**e.
în linie dreaptă en droit**e l**ign**e**; **à** v**ol** d'ois**e**au.
în lipsă de à d**éf**a**ut** d**e**; faute d**e**.
în loc de a. au lieu de; **à l**a plac**e** d**e**; **b.** en guis**e** d**e**; **s**o**us** form**e** d**e.**
în lumea întreagă d**ans le** mond**e e**nti**e**r.
în lumina... à la lumièr**e** d**e**...; d**u** p**o**int d**e** vu**e** d**e**...
în lung şi-n lat/în lungiş şi în curmeziş en lon**g et e**n la**rge**.
în mai multe rînduri à maint**e**s/à plusieurs rep**r**is**e**s; maint**e**s f**o**is; plus d'un**e** fois.
în mare taină à port**e** c**lo**se; **e**n confidence; s**o**us **l**e sc**e**au du s**e**cr**e**t.
în mare viteză à la vap**e**ur; **à** tir**e**-d'ail**e**; **à** tout**e** a**l**lure; **à** tout**e** barde *(fam.);* à toutes jambes; à t**o**ute vap**e**ur/p**o**mpe.
în mărime naturală grandeur natur**e**.
f
470
în măsura pos**ibilului** dans la mesur**e** du p**o**ssib**l**e.
în medie en m**o**yenne; bon an mal an.
în miez de iarnă au cœur/au f**o**rt d**e** l'hiver.
în mijlocul iernii au cœur/au f**o**rt de l'hi**ve**r.
în mijlocul verii au cœur/au f**o**rte de **l**'ét**é**.
în mijlocul zilei en plein **jo**ur.
în mod brutal à la dra**go**nn**e; à** la hussard**e**.
în mod echitabil équitablement; en bonne **j**ustice.
în mod firesc natur**e**llement.

în **mod fraudulos** fraudul**e**us**e**ment.
în mod indirect par contr**e**c**o**up; par ric**o**ch**e**t.
în mod intenţionat d**él**ib**ér**é**é**ment; de propos d**é**libéré.
în **mod sigur** à c**o**up sûr; indubitab**l**ement; sans doute.
în **momentul acela à** ce moment-là.
în momentul de faţă à **l'he**ur**e** actuelle; à **l**'heur**e** qu'i**l** est.
în **momentul în care** au moment **o**ù.
în murgit à la nuit close/t**o**mbant**e**; à la tomb**é**e de la nuit.
în neastîmpăr remuant; tou**j**ours en mouv**e**m**e**nt.
în negura vremii dans la nuit des temps.
în neştire i**n**c**o**nsciemm**e**nt.
în nici un caz en aucun cas.
în nici un chip d'aucune manière; en aucune façon.
(a)înnoda coada la cîini/a înnoda clin**ii în coadă** aller/être **e**n vadr**o**uille; battre le pav**é**/l**e** pays/l**e**s rues; c**o**urir les rues/les champs; êtr**e e**n ba**g**uenaud**e**; traîner dans **le**s rues; t**r**aîner ses **g**uêtres; filer la c**o**mète *(arg. J.*
în numele legii au nom **de la loi**.
în ochii cuiva aux **yeux** d**e** qn.
în orice caz d**e t**out**e** façon; de tout**e**s l**e**s **faç**on**s; en** tout **cas.**
în orice clipă à tout inst**a**nt.
(al înota ca un peşte na**g**er c**o**mme un p**o**isson.
(a) înota în aur na**ge**r dans l'**o**r/dans l'**o**pulenc**e**; **v. şi** *a fi putred de bogat.*
(a) înota în contra valurilor a**l**ler **à** cont**r**e-courant.
(a) înota în miere v. ***a** fi putred de bogat.*
(a-i) înota ochii în lacrimi a**v**oir **les** y**e**ux p**le**ins **de** larm**e**s; av**oi**r **les yeux gro**s.
în paranteză fie spus s**o**it dit **e**ntre parenthèses.
în picioare a. debout; **b.** intact.
în pielea goală tout nu.
în piez d**e t**ravers; **e**n pent**e**.
în plin avînt en p**le**in **e**ss**o**r.
în plină iarnă au cœu**r**/au f**o**rt d**e** l'**hiver.**
în plină stradă en plein**e** ru**e**.
în plină zi en plein **j**our.
în plin cîmp à la bell**e é**toile.
în plus qui plus est.
în pragul uşii sur **le** pas de **l**a port**e**; sur **le** s**e**uil.
în preajmă a. aux envir**o**ns; aut**o**ur d**e**; **b**. à l'appr**o**ch**e** de.
în **prealabil** au pr**é**alable.
în prezent à **l**'heur**e** actue**lle**; à **l**'heur**e** qu'i**l est**.
în prezenţa... en présence de…
în **prima tinereţe** dans sa première/prim**e j**eunesse.
în primul rînd au premi**e**r ch**e**f; en premier li**e**u.
471
I**n pr**in**c**ipiu **e**n principe; th**é**oriquement.
în **pripă** à **l**a hât**e**; à la sauvette; à la va-vit**e**; **e**n hâte.
în **priveala c**uiva *(pop.)* en pr**é**senc**e** d**e** q**n**.
în **privelişte** *(înv.)* devant tout **le** m**o**nde.
în profitul c**ui**va au b**é**n**é**fice/en faveur de qn.
în **proporţie e**u en pr**o**p**o**rti**o**n de; à **l**'é**g**ard de; par rapport à.
în **public** en public; d**e**vant tout l**e** m**o**nd**e**; ouvertement.
în pustiu en pure perte; en vain; vainement.

în puterea n**op**ţii **e**n pl**e**in**e** nuit.
în **puţine cuvinte e**n p**e**u de m**o**ts; **e**n u**n** mot; bref.
în raport cu par **r**app**o**rt à.
în **rate** à cr**é**ait; à temp**é**rament.
în **răspăr** à contr**e**-poil; à **r**ebours; à rebr**o**usse-p**oi**l.
în răstimpuri de temps **e**n temps; de temps à autre.
în realitate en r**é**alit**é**; en fait; r**éell**em**e**nt.
în **regulă!** par**r**fait!; **e**xcel**l**ent!
în **reparaţie e**n r**é**parati**o**n.
în **repetate** rîn**d**u**r**i à ma**i**nt**e**s /à plusi**e**urs repris**e**s; maintes fois; plus d'un**e** fois.
în **ritmul** aces**t**a à c**e** t**r**ain-là.
în rînd cîte un**u**l **e**n file indi**e**nn**e**; à la qu**e**ue l**e**u Leu.
în **r**înd eu à côté de.
în r**în**d eu cinera au même rang qu**e**; à côt**é** de**.**
în rînd**u**l cui**v**a au même rang qu**e**; à côt**é** de.
în **rînduri** g**tr**înse en **r**an**g**s s**e**r**r**és.
în ru**pt**ul ca**p**ului pour ri**e**n au mond**e**; pour t**o**ut l'or du m**o**nde; à aucun prix; jamais de la vi**e**; ni p**o**ur or n**i** pour a**r**g**e**nt.
în sa**r**cina cui**v**a à la char**g**e d**e** qn.
în sănă**t**a**t**ea **dv.!** à votr**e** sant**é**!
însănătoşire g**r**a**b**nică! **j**e vous s**o**uhaite de vous rétablir le plus vite poss**i**bl**e**!
în schim**b** en **é**change; **e**n **r**evanch**e**; **e**n **re**t**our.**
în sc**opu**l **d**e a dans le but/le dessein de.
(a) însc**r**ie în **pro**cesul-**verb**al **i**ns**é**rer dans le pr**o**cès-v**er**bal.
în scris pa**r** **é**c**r**it.
în scu**r**t **t**im**p** à b**r**ef d**é**lai; à brève **é**ch**é**anc**e**; b**i**entôt; s**o**us p**e**u.
în sec**ret** s**o**us le sceau du secr**e**t; en confidenc**e**; à port**e** cl**o**se.
(a) îns**e**mna **pe răboj** fai**r**e une croix à la ch**e**min**é**e.
în s**em**n **de** en s**o**uv**e**nir; c**o**mm**e** preuve.
în serie en s**é**rie.
în silă a. à c**o**ntre-cœur; à son corps d**é**fendant; **b.** du bout des dénis/ du bout des lèvres.
în sin**e**a sa à part soi; dans son for **i**nt**é**rieur; **e**n son particulier; dans le secret de son cœur.
în s**p**eţă **e**n l'**e**spèce; en l'**o**ccu**r**rence.
în s**pi**r**i**tul **vr**e**m**ii dans l'**e**sprit du t**e**mps/du siècle.
în s**t**a**r**e **brută** à l'**é**tat b**r**u**t**.
în s**t**a**r**e **bună/proastă e**n bon/mauvais **é**tat**.**
în s**t**a**r**e **de arest** en **é**tat d'arrestati**o**n.
în s**t**a**r**e **de ebrietate e**n **é**tat d'**é**bri**é**f**é**.
în **stare de război** en **é**tat de gu**e**rre.
în s**t**i**l mare** en **g**rand.
în **străfundurile inimii** au f**o**nd de son cœu**r**.
în su**b**si**d**i**ar** subsidiairemen**t**; acc**e**ss**o**irement; **e**n second li**e**u.

în substanţă en substance; en r**é**sum**é**.
în surdină en s**o**urdine.
în **s**us en haut.
în suspensie en suspens; diff**é**r**é**.
(a-şi) însuşi ideea cuiva faire sienne **l**'id**é**e de **qn.**
în ş**ag**ă par badineri**e**; par plaisant**e**rie.
(a) înşela aşteptările cuiva d**é**cevoir qn.

(a) înşela buna credinţă a cuiva surprendre la bonne foi/la religion de qn.**;** tromper la bonne foi/la confiance de qn.
(a) înşela la cîntar filer le coup de pouce *(arg.)*
(a) înşela vigilenţa cuiva tromper la vigilance de qn.
(a) înşira la gogoşi v. *a îndruga verzi şi uscate.*
(a) înşira mărgele enfiler des perles.
în şir indian en file indienne; à la queue leu leu.
în şopot à mi-voix.
în tăcere en silence.
(a) întemeia ceva pe paie bâtir sur le sable.
(a-şi) întemeia o familie se créer un foyer.
în termen à temps.
în termen de dans le délai de; dans l'intervalle de.
în tihnă tranquillement; à loisir; sans hâte.
în timp de pace en temps de paix.
în timpul acesta pendant ce temps; sur ces entrefaites.
în timpul şederii sale pendant son séjour.
în timp util en temps utile.
(a) întinde aţa aller trop loin; combler la mesure; dépasser/franchir/ passer les bornes; trop tirer sur la corde.
întinde compasull *(arg.)* débarrassez-moi le plancher!; montrez-moi les talons!; allez, oustе!; débine-toi!; haut le pied!; la fuite! *(pop.);* va te faire cuire un œuf! *(pop.);* à la gare! *(pop.);* **trousse t**es quilles I *(arg.);* chasse! *(arg.).*
(a) întinde cuiva braţele tendre les bras à qn.
(a) întinde masă cu cineva être ami et compagnon avec qn.; être amis à la vie et à la mort; être comme l'ombre et le corps; être (unis) comme les deux doigts de la main; être à pain et à pot; être deux têtes sous un bonnet; n'être qu'un en deux corps; c'est saint Roche et son chien; être bras dessus bras dessous *(fig.);* être compère et compagnon *(fam.);* être copains comme cochons *(fam.);* être **comme** cul **et** chemise *(fam.).*
(a) întinde masă mare mettre les petits plats dans les grands.
(a) întinde o cursă/o capcană dresser/tendre un piège/un filet; **tendre sa** toile.
(a) întinde pe cineva ca pe o obială v. *a bate măr pe cineva.*
(a) întinde pe cineva ca pe o opincă scurtă v. o *bate măr pe cineva.*
(a) întinde prea tare coarda trop tirer sur la corde; aller trop loin; combler la mesure; dépasser/franchir/passer les bornes.
întîi şi întîi avant tout.
(a) întîmpina greutăţi avoir/éprouver un mal de chien; trouver des pierres sur son chemin.
(a) întîmpina rezistenţă se heurter à une résistance**.**
în tîrziul nopţii bien avant dans la nuit,
(a) întoarce banii cu lopata v. a *fi putred de bogat.*
(a-şi) întoarce buzunarele pe dos racler ses fonds de tiroir ***(fam.).***
(a) întoarce casa cu fundu-n sus remuer la maison de fond **en** comble.
4T3
(a**) întoarce ceafa cuiva** tourner/montrer le dos à qn.
(a) întoarce ceasul remonter le réveil/la montre.
(a) **întoarce cheia în broască** tourner la clé clans la serrure.
(a-şi) întoarce cojocul după vreme virer à tout vent *(fam.);* tourner à tous les vents/au moindre vent *(fam.);* c'est une girouette.
(a-şi) întoarce cojocul pe dos changer de batteries; changer de note/

de ton; changer son fusil d'épaule; chanter sur une autre note; donner un coup de barre; faire volte-face; prendre le tournant; retourner sa veste; tourner casaque.
(a) întoarce eu îundu-n sus mettre sens dessus dessous.
(a) întoarce cuiva spatele/dosul tourner/montrer le dos à qn.
(a-i) întoarce cuiva **stomacul pe** dos **soulever** le cœur à qn.
(a-şi**) întoarce** îaţa **de l**a cineva abandonner qn.
(a) întoarce foaia changer de **g**amme; **renverser l**a vapeur *(fam.).*
(a-şi) întoarce **mantaua după vînt** tourner à tous **les** vents/au moindre vent *(fam.);* virer à **tout** vent *(fam.);* c'est une girouette.
(a**)** întoarce **pe** altă **strună** changer de batteries; changer de **no**te/de ton; changer son fusil d'épaule; chanter sur une autre note; donner un coup de barre; faire volte-face; prendre le tournant; **retourner** sa veste; tourner casaque.]
(a**)** întoarce **pe toate feţele** retourner sous tous **les** angles; tourner et retourner; peser **le** pour **e**t le contre.
(a) întoarce punga pe **dos** dépenser tout son argent**,**
(a) întoarce tîrgul rompre un marché.
(a) întoarce vizita cuiva **rend**re sa visite à q**n**.
în **toată fi**rea mûr; raisonnable.
în **t**oată **puterea** cuvîntului dans **t**oute **l**a force du terme**.**
în **t**oate amănuntele dans **les** moindres détails.
în **t**oate eolţuri**le** ţării dans tous les coins du pays.
în toate părţile partout.
în toate privinţele sous tous **l**es **r**apports; à **t**ous égards**.**
(a) întocmi o **l**istă dresser une **l**iste.
în **t**oiul iernii au cœur/au **for**t de **l**'hiver.
în **t**oiul l**upte**i au f**o**rt du combat.
în total **e**n tout.
în tot cazul **e**n **to**ut cas; de toute façon; de toutes les façons**.**
în tot locul **en** tous **lie**ux; part**ou**t.
într-adevăr en **e**ffet.
în**tr**-a**d**ing d**él**ib**éré**m**e**nt; **e**xprès.
în**tr**-alt cbl**p** autr**e**m**e**n**t**; diff**ére**mment.
întreabă-mă să te **întreb je** n'**e**n sais pas plus qu**e** toi**.**
în **treacăt** en passant.
în treacăt îie s**p**us s**oi**t dit en passant.
între al**t**ele **e**ntr**e** autres.
(a) întreba de sănă**t**a**te**a c**u**iva s'**e**nqu**ér**ir d**e** la santé d**e** qn.
(a) întrece măsura all**er** trop loin; comb**le**r la mesure; d**é**passer/franchi**r**/pass**er les** b**o**rn**e**s; trop tire**r** sur **l**a c**o**rde; passer la permission.
(a) întrece o**r**ic**e** închi**p**ui**re** d**é**passer tout**e** ima**g**ination.
(a) în**t**rec**e toate aşteptările** dépass**e**r toutes les p**r**évisi**o**ns.
în **trecut** autrefois; jadis.
între două **vîrste e**ntr**e** deux **âges**.
în**tr**e noi fi**e** spus **e**ntre nous soi**t** dit; qu**e** c**ela** rest**e** **e**ntre nous.
în**tr**e ola**l**tă ens**e**mble; l'un avec l'autre**.**

între patru oclii bec à b**e**c *(fam.);* de v**o**us à m**o**i; en tèt**e** à tête; **entre** quatre yeux; fr**o**nt à fr**o**nt; seul à seul.
între patru pereţi a. à l'abri; **b.** en secret.
între timp entre temps; pendant c**e** temps; sur ces entrefaites.
(a) întreţine conversaţia alimenter/défray**e**r la c**o**nversation; fair**e** les

frais de **l**a conversati**o**n.
(a) întreţine o familie entretenir une famil**le**.
(a) întreţine prietenia n**o**urrir l'amiti**é**.
între viaţă şl moarte entre **la** vi**e** **e**t **l**a m**o**rt.
în trîmbă en file indi**e**nne; à **l**a queu**e** **le**u **l**eu.
într-o altă ordine de idei dans un autr**e** ordre d'idées.
într-o bună zi un beau **j**our.
într-o clipită v. *cit ai clipi din ochi.*
într-o doară au hasard; à **l**'aventure; au petit bonheur; par raccroc.
îutr-o epocă îndepărtată à une **é**p**o**que bien **é**l**o**i**g**née.
îutr-o întinsoare a. sans interrupti**o**n; **b.** en hâte.
într-o lumină favorabilă/prielnică s**o**us **u**n **j**our favorab**le**.
într-o măsură mai mică au petit pied.
într-o mînie dans un instant de colèr**e**.
într-o oarecare măsură en quelque s**o**rte; dans un**e** certaine mesure.
într-o privinţă à un certain point de vue.
îutr-o vreme à un moment d**o**nn**é**; un **jo**ur.
în**tr-un acces de furie** dans un accès de co**l**ère.
într-una din zilele acestea un d**e** ces **j**ours; un de ces quatre matins.
într-un anumit fel d'un**e** c**e**rtaine manière.
îutr-un bue *(re*g.*)* en un clin d'œil; en un rien de temps; en un tour d**e** main; en deux temps et trois mouv**e**ments; **e**n m**o**ins d**e** rien; à la six-quatre-deux; en cinq sec; en deux coups de cuill**e**r à p**o**t *(fam.);* en m**o**ins de deux *(fam.);* en un t**o**urnemain *(fam.).*
într-un ceas bun! à la b**o**nne heure!
într-un cuvînt a. en **u**n m**o**t; bref; **b. à** l'unanimit**é**.
într-un fel sau altul d'un**e** manière **o**u d'une autre.
într-un grai d'un c**o**mmun accord.
într-un liai fără de hal dans un **é**tat lamentable/pit**o**yab**le**.
(a) întruni voturile réunir les suffra**g**es.
într-un peş *(re*g.*)* sur **l**e f**l**anc.
într-un răstimp a. à un m**o**ment donn**é**; **b.** tout **à** coup.
într-un tîrziu sur le tard; au bout d'un c**e**rtain temps.
într-un tîrziu de noapte tard dans **l**a nuit.
într-un viitor apropiat dans un proch**e** avenir.
întru totul entièrement; totalement.
în ţara unde umblă cîinii cu covrigi în coadă au pays de C**o**ca**g**ne.
(a) înţărcat bălaia je n**e** man**ge** pas do ce pain-là!; pas si bête!; ça ne prend pas!; ça ne tient pas **e**n **l**'air! *(pop.).*
(a) înţelege de cuvînt sav**o**ir ce qu**e** parler veut dir**e**.
(a) înţelege de glumă entendr**e** raillerie.
(a) înţelege greşit c**o**mprendre mal; se m**é**prendre **s**u**r**.
(a) înţelege o dată pentru totdeauna se **l**e tenir pour dit.
(a) înţepa ca viespea avoir un**e** **l**angue d**e** vipère *(fam.);* êtr**e** mauvaise **l**angue; être un**e** **l**angue d'aspic; avoir la **g**ueule ferr**é**e *(fam.);* av**o**ir une b**o**nne/fameuse platine *(fam.).*
(a) înţepa cu vorba/cu limba être mauvaise langue; être une lan**g**ue d'aspic; avoir une langue de vipère *(fam,.);* a**vo**ir la **g**ueule ferrée *(fam.);* av**o**ir un**e** bonn**e**/fftmeuse platin**e** *(fam.).*
47S
înţepat la vorbă ir**o**nique; m**o**rdant; sarcastique.
în ultimă analiză en d**e**rnière analyse.
în ultimul grad au dernier de**g**r**é**.

in ultimul moment au dernier m**o**ment.
în unanimitate à l'unanimité.
în unele privinţe à certains é**g**ards.
în valul apei en am**o**nt.
în valuri successivement.
în valvîrtej en spi**r**ale.
în van en vain; vainem**e**nt; en pure p**e**rt**e**.
(a) învăţa minte pe cineva apprendre **à** qn. **à** parl**e**r; apprendre **à q**n. s**o**n m**é**tier; appr**e**ndre **à** vivre **à** qn.; faire entendre rais**o**n **à** qn.; fair**e l**es pieds **à q**n.
(a) învăţa pe dinafară appr**e**ndre par cœur.
în văzul lumii au vu **e**t au su de t**o**ut le in**o**nde; aux y**e**ux de t**o**us.
în vecii vecilor jamais, au **g**rand **j**amais; **j**amais de la vie.
(a) învesti pe cineva cu puteri depline investir qn. de pouv**o**irs extraordina**i**res.
în viaţa civilă dans **l**e civi**l**.
în viitor à l'av**e**ni**r**.
(a) învineţi spinarea cuiva v. ***a** bate măr **pe** cineva.*
(a) învinge greutăţile/piedicile av**o**ir raison/triompher des difficultés; briser les difficult**é**s; fair**e** sauter les **o**bstacles; forcer les **o**bstacles.
(a) învinui pe cineva pe nedrept accuser qn. à faux.
în vipia luptei au p**l**us fort d**e l**a bataille.
în virtutea en v**e**rtu de.
în vîrful picioarelor à pas de l**o**up.
în vîrstă fragedă en bas â**g**e.
(a-i) învîrti cuiva capul faire perdre la raison à qn.; tournebouler **q**n. ***(fam.).***
(a) învîrti cuţitul în rană enf**o**nc**e**r et retourner **l**e c**o**uteau dans la plai**e**; retourner/remuer **l**e c**o**uteau/le p**o**i**g**nard/le fer dans la p**l**aie.
(a) învîrti pe cineva pe degete faire t**o**urner et virer **qn.;** fair**e** tourner qn. c**o**mme un tout**o**u.
în voia... au **g**r**é** de...; **à l**a merci de...
în voia cea bună sans aucun s**o**uci; sans craint**e**.
în voia soartei à l'av**e**ntur**e**; au hasard; au petit **b**on**h**eu**r;** par raccr**o**c.
în **voie à l**'ais**e**; en t**o**ute **l**iberté.
în vremea aceea en ce temps-là; **à** cette **é**p**o**que-là; **à** l'ép**o**que.
îu vremea de faţă à l'heure actuelle; **à** l'heure qu'il est; de **nos j**o**u**r**s;** par **l**e temps **q**u**i** c**o**urt/par les temps qui courent.
în vreme ce pendant que; tandis **q**u**e.**
în vreme de război en temps de guerre.
în vremurile de demult dans **l**es temps anci**e**ns; **a**u temps **j**adis.
în vremurile/zilele noastre à l'heur**e** actue**l**le; **à l**'h**e**ure **qu'i l e**st; d**o** n**o**s **jo**urs; pa**r** l**e** temps qui c**o**urt/par **l**es t**e**mps **q**u**i** c**o**ur**e**nt.
în zadar en pure pe**r**t**e**; en vain; vainement.
în **zare à l**'h**o**rizon; a**u lo**in; clans **l**e **lo**intain.
în ziua de azi à l'heure actuelle; à l'heure qu'il **e**st; d**e** nos jou**r**s; pa**r** le temps uui court/par l**e**s temps **q**u**i** c**o**urent.
47G
în zorii zilei à **l**a pointe du **jo**u**r**; à/dès **l**'aube; au chant du coq; au petit **jo**ur; quand **les** chats s**e**ront chauss**é**s.
îşi aşteaptă Ignatul il attend sa **m**o**r**t.
îşi cunoaşte naşul nepoţii i**l** sait à qui i**l** a affair**e**; **il** sait à quoi s'en t**e**nir à son/**le**ur **ég**ard.
îţi cîrneş**t**e nasu**l din loc** c**ela** s**e**nt mauvais/pu**e**/emp**e**ste.
îţi face cins**te** c**el**a vous fait honn**e**ur.

îţi lace milă să-1 vezi c’**e**st piti**é** d**e le** voir.
îţi stă mintea în loc c’**e**st à n’y pas croi**re**; c’est impensable/inimaginable.
*
J
(a) Je**fu**i **l**a d**ru**mul **m**a**r**e écumer **l**es grands ch**e**mins.
(a-şi) jertfi viaţa **pentru patrie** mourir pour sa pat**r**ie.
(a) j**i**gni **profund** pe **cineva** bless**e**r qn. au vif.
joi după paşti à **l**a saint-**gl**in**g**lin; à Pâques **e**t à **l**a Trinité; **l**a semain**e** des quatre **j**eudis; t**o**us les trent**e**-six du mois.
j**o**s a**r**m’! rep**o**s**e**z v**o**s armes!
jos mîi**n**i**le**! bas les pattes!
jos **păl**ă**r**ia! chapeau bas!
(a-ş**i) ju**ca **calul** a**g**ir en franc tireur; **e**n faire à sa tête; ne pas v**o**ul**o**ir entend**r**e raison.
(a**) ju**ca **cinstit j**ouer franc **j**eu; **j**ou**e**r cartes sur tabl**e**.
(a) juca cu **cărţile pe faţă j**ou**e**r cartes sur table.
(a-**i)** j**u**ca **cuiva festa/o festă** envoyer de son b**o**udin à qn. *(fam.);* **jo**u**e**r un t**o**ur à qn.; monter un bateau à qn.; servir à qn. un plat de sa façon; fair**e** un**e** nich**e** *(fam.).*
(a) juca **cum i s**e **cîntă** être d**e** fous b**o**ns accords; être du bois d**o**nt on fait **les** flûtes.
(a) juca cu **s**a**l**a **goală** *(la teatru)* **jo**u**e**r devant/pour les banqu**e**ttes.
(a**) juca** la **bursă j**ouer à **l**a B**o**urse.
(a) juca **l**a **curse j**ouer aux courses.
(a) juca **l**a **două** nu**nţi** faire doub**l**e **j**eu; mise**r** sur les deux tableaux.
(a**) ju**ca **l**a **sigur jo**u**er** à coup/à **j**eu sûr; **jo**uer **g**agnant; être sûr do son c**o**up.
(a**) ju**ca **o carte** ma**re jo**uer le **g**rand **j**eu; mettre tous **l**es atouts dans s**o**n **j**eu; risquer le paquet; risquer **g**ros *(fam.).*
(a-i**) ju**ca **o**ch**i**i **î**n ca**p** av**o**ir **l**es chasses qui f**o**nt r**o**ue **l**ibr**e** *(arg.).*
(a**) j**uca **pe** ci**nev**a **pe degete** c**o**mmander/men**e**r/faire march**e**r qn. à la ba**g**uette; mener qn. par **le** b**o**ut du nez/par **l**e boc.
(a**) ju**ca **pe** ci**nev**a **tontoroiul** *(fam.)* fair**e** march**e**r qn.
(a**) ju**ca **p**e **funie** êtr**e** s**o**rcier; être une fine mouche; av**o**ir l**e** truc *(pop.).*
(a) juc**a prost j**ouer mal.
(a) juca **strîns j**ouer serré.
(a) **juca teatru** feindre; simuler; faire semblant.
(a-şi) juca ul**t**i**m**a **carte** brûler sa dernièr**e** cartouch**e**; **j**ou**e**r sa dernière carte; **j**ou**e**r son dernier at**o**ut; **j**ouer son va-tout; risqu**e**r **le** tout pour le t**o**ut.
(a**) juca** un **renalii cuiva** j**o**uer un t**o**ur à qn.; m**o**nter un bateau à qn.; servir à qn. un plat de sa faç**o**n; envoyer de s**o**n b**o**udin à qn. *(fam.)*; faire; une niche *(fam.).*
!7S
(a) juca un rol jou**e**r un rô**le**.
(a) judeca ca o cizmă v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) judeca după aparenţe ju**g**er sur **l**es apparences; **ju**g**e**r **l**es **g**ens sur **la** mine; j**u**g**er** sur **l’é**tiqu**e**tt**e** du sac.
(a) judeca după capul său ju**g**er **à** so**n** id**é**e.
(a) judeca fără părtinire examiner/**ju**g**e**r sans parti pris.
(a) judeca fără strîînbătate ju**g**er **é**quitabl**e**ment.
(a) judeca la rece examiner/**j**u**g**er sans parti pris.
(a) judeca pe alţii după sine mesurer **l**es aut**r**es **à** s**o**n anu**e**/à s**a** toise, **judeci**n**d după aparenţe à** en **ju**g**e**r sur **l**es apparences.

jumătate de măsură demi-mesure.
jumătate... jumătate moitié... moitié.
(a) jumuli un fraier *(fam.)* plumer un pigeon.
(a) jura credinţă prêter serment de fidélité.
(a) jura prietenie cuiva jurer amitié à cm.
(a) jura strîmb faire un faux serment.
jur să spun adevărul, tot adevărul şi nimic altceva dectt adevărul je
jure de dire la vérité, toute la vérité, rien que la vérité.
I
Ia adăpostul... sous **le** couvert de; sous couleur/couverture de; sous l'ombre de; sous prétexte de.
la adresa cuiva à l'adresse de qn.
1-a ajung **oboseala** v. *a fi frînt de oboseală.*
la **alegere** au choix.
la alţii! à d'autres!; portez vos coquilles ailleurs!; bah! tu ne voudrais pas!
la anul cînd **o-nflori bostanul** à la saint-glinglin; à Pâques et à la Trinité; la semaine des quatre jeudis; tous les trente-six du mois.
la anul cu **bostanul/brînză** à la saint-glinglin; à Pâques et à la Trinité; la semaine des quatre jeudis; tous les trente-six du mois.
la **apr**insul luminării**or** à la nuit close/tombante; à la tombée de la nuit.
I-a apucat **tremuriciul** il est pris de frissons.
la apusul soarelui au coucher du soleil.
la auzul**... e**n **e**ntendant...
la **bi**ne şi la **rău** pour le meilleur et pour le pire.
la calea jumătate à mi-chemin.
la calendele **greceşti** aux calendes grecques; à la saint-glinglin; à Pâques et à la Trinité; la semaine des quatre jeudis; tous les trentesix du mois.
la capătul **lumii/pămîntului** au bout du monde.
la capătul **puterilor** à bout de forces.
la căderea **nop**ţii à la nuit close/tombante; à la tombée de la nuit.
la ce bun? à quoi bon?
la ce **foloseşte?** à quoi cela sert-il?
la cel mai **înalt** nivel au sommet.
la cerere sur demande.
la cererea generală à la demande générale.
la ce te **gîndeşti?** à quoi pensez-vous?
la chemarea cuiva à l'appel de qn.
la **coborire** à la descente.
la colţ de ţară şi la mijloc de masă à l'abri de tout danger.
la **comandă** sur commande.
lacrimi **de crocodil** larmes de crocodile.
la **culme** au maximum.
la **data** de à la date du.
la **d**eal cu **opintele** şi la **v**ale cu o**pre**le tout aussi difficile à monter qu'à descendre.
la **d**iscreţie à discrétion**.**

la doi paşi de à deux pas de.
I**a domiciliu** à domicile.
la dracu! au diable!
la **dracu cu el!** le diable l'emporte!
la dracu-n praznic au diable vauvert.

la dreapta à droit**e**.
la drept vorbin**d** à vrai dir**e**; à dire le vrai; p**o**ur parler franc; **po**u**r** tout dire.
la ducere à l'aller.
la faţa locului sur **l**es lieux.
la fel ca mine pareil à m**o**i; t**o**ut c**o**mm**e** moi.
la fel eu de même qu**e**; tout comme.
Ia fiecare pas à chaque pas; à tous les pas; à t**o**ut b**o**ut de champ.
1-a furat aghiuţă *(fam.)* il s'est end**o**rmi.
la gura sobei au coin du feu.
la hurtă à l'aventure; au hasard; au petit bonh**e**ur; par raccroc.
la iarnă l'hiver prochain.
la început au c**o**mmencement.
la îndcmînă à (la) p**o**rt**ée** d**e** la main; à pied d'œuvre; à proximit**é** d**e** **l**a main.
la întîmplare à l'aventure; au hasard; au petit b**o**nh**e**ur; par raccroc.
la în**toarcere** au ret**o**ur.
la jumătate de drum à mi-ch**e**min.
1-a luat aghiuţă a. il est fichu *(fam.);* **b.** il a cass**é** sa queue de billard; *(pop.):* il est m**o**rt.
la mama dracului au diable vauvert.
la mare fix aux petits **o**i**g**nons.
la mare secret à po**rt****e** cl**o**se.
la marginea drumului au b**o**rd de la **ro**ut**e.**
la miez de cale à mi-chemin.
la miezul nopţii à minuit.
la mijlocul drumului à mi-chemin.
la momentul hotă rît or au moment d**é**cisif.
la momentul pot**rivit** à point nommé; en temps et lieu.
la moş **aş****teaptă** à la saint-glinglin; à Pâques et à la Trinité: tous les trente-six du m**o**is; la semaine des quatr**e** jeudis.
l**a mo**ş**ii ăi verzi** à la saint-**g**lin**g**lin; à Pâques et à la Trinit**é**; t**o**us los trente-six du m**o**is; la semain**e** des quatre **j**eudis.
1-am ras je lui ai coupé l'h**e**rbe sous les pieds.
la mulţi ani! a. bon anniversaire!; b**o**nne fête!; **b**. (de Anul Nou) bonne ann**ée**!; lionne année, b**o**nne sant**é**!
la **nebunie** à la f**o**lie.
la nes**fl****rs****it** à l'infini.
l**a nevoie** au bes**o**in; si besoin est.
l**a nimereală** au hasard; à l'av**e**nture; au petit b**o**nheur; par raccr**o**c.
l**a** noap**te** cette nuit.
la **noroc** à t**o**ut risque; au p**e**tit b**o**nheur.
l**a o adică a**. au pis all**e**r; en m**e**ttant les ch**o**ses au pis; **b**. au bes**o**in; c. de manièr**e** **g**énérale.
l**a o aruncătur****ă de băţ/de piatră** à ||*n* **j**el de pierre.
l**a o bătaie d**e **glo**n**ţ** à une port**é**e do fusil.
l**a o oră înaintata din noapte** tard dans la nuit.
l**a o****ra actuală** à l'heure actuelle; à l'heure qu'il **e**st.
la **ordin** à v**o**s ordres.

la ordinea zilei à l'**o**rdre du **j**our.
la ordin**ele cuiva** à la disp**o**sition de **q**n**.**

la ordinele dv.! à vos ordres!
la origine à l'**o**ri**g**ine.
Ia orizont à.l'h**o**riz**o**n.
la o săritură de aici à deux pas d'ici; à un **j**et de pierr**e**.
la o vîrstă înaintată à un â**g**e avancé.
la o zvîrlitiuă de băţ à un jet d**e** pierr**e**.
la pastele cailor à la saint-glinglin; à Pâques et à la Trinité; la semain**e** des quatre **j**eudis; t**o**us les trente-six du m**o**is.
la pauză *(sport)* à la mi-temps.
la perfecţie à **l**a perfecti**o**n.
la piaţă au march**é**.
la pipăit au toucher.
la pîndă au **g**uet.
la poalele muntelui au pied de l**a** montagne.
la pont à point nommé; en t**e**mps et lieu.
la pornire au d**é**part.
la prima vedere au premier abord; à première vue; à vue de pays.
1-a prins somnul il s'est endormi.
la prînz à midi.
laptele dă în foc le lait fuit.
1-a răzbit frigul le fr**o**id l'a saisi; il **e**st transi de froid.
la repezeală a. à la hât**e**; **e**n hâte; **à la** sauv**e**tte; **à** la va-vit**e**; **b.** v. *cil ai clipi din ochi.*
la revărsatul zorilor à la p**o**int**e** d**u j**our; à/dès l'aube; **a**u chant du co**q; a**u p**e**tit **jo**ur; quand les chats seront chauss**é**s.
la revedere! au revoir!; **à** la prochaine!
la rigoare à la ri**g**ueur; au pis aller.
la rînd à la file; dans l'ordre; l'un après l'autre.
la rîndul meu à mon t**o**ur.
la rugămintea cuiva à la prièr**e** d**e** qn.
lasă astea passons outre; **l**aissez d**o**nc.
las**ă, că te satur eu** *(fam.)* **je** v**o**us **e**n ferai v**o**ir de toutes les couleurs.
lasă fleacurile! chansons/bêtises qu**e** tout cela!
lasă gălăgia! v. *lacă-ti fleanca!*
lasă gluma! trêve de plaisanteries!
lasă-mă câ**-s urmărit** *(pop.)* v. *lasă-mă-n pace!*
Iasă-mă-n pace! fiche-moi **l**a paix! *(fam.);* lâche-moi le coude *(fam.);* va t**e** c**o**ucher; allez vous coucher; qu'il aille se c**o**ucher!; allez vous fair**e** p**e**ndre ailleurs!
Jasă-mă păcatelor mele! v. *lasă-mă-n pace!*
lasă-mi timp de gîndire laiss**e**z-m**o**i le temps de r**é**fl**é**chir.
lasă prostiile! chansons/bêtises qu**e** t**o**ut cela!
lasă-1 săcretului de **tutun** *(pop.)* au diable le tabac.
lasă-te pe mine compt**e** sur m**o**i.
lasă vorba! silence!; trêve d**e** bavarda**g**e!
1-a **scos apa la mal** il s'en **e**st bien tir**é**.
la scurtă vreme quelque temps après.
la sfîn**tu-aşteaptă** à la saint-**g**lin**g**lin; à Pâques et à la Trinit**é**; t**o**us l**es** trente-six du m**o**is; la semaine des quatre **j**eudis.
la s**oare** au s**o**lei**l**.
las-o încurcată! laiss**e**z tomb**er**!
1-a strîn**s Dumnezeu (la** s**ine)** il **e**st m**o**rt.

la **timp** à temps.
la **timpul cuvenit/potrivit** en temps **o**pportun/utile.
la **timpul stabilit** pour le temps v**o**ulu.
I**a tot ceasul** à chaque instant; tout le temps.
la tot pasul à t**o**ut b**o**ut de champ; à chaque pas; à t**o**us **l**es pas.
la **t**a**n**c *(fam.)* à p**o**int n**o**mm**é**; **e**n t**e**mps et lieu.
la ţară à **l**a campa**g**n**e**.
l-a**u ajuns bătrîncţele** il se fait vieux.
l**a umăr. arm'!** portez armes!
l**a umbră** à l'ombre.
l**a u**n a**n** oda**t**ă une fois par an.
la un **deget de** à un doi**g**t de.
l**a un moment dat** à un m**o**m**e**nt donn**é**.
la un **preţ accesibil/modest** à un prix m**o**d**é**r**é**.
la **urcare** à la mont**ée**.
la u**rm**a **urmei/urmelor** à la fin des fins; à **l**a fin du compte; après t**o**ut.
la va**r**ă **l'é**t**é** pr**o**chain.
la v**e**s**t de** à **l'o**uest d**e**.
la **vo**ia **întîmplârii a**. à l'aventure; au hasard; au petit b**o**nheur; par raccr**o**c; **b.** inc**o**nsciemment.
l**a vreme** a**.** à temps; **b**. à p**o**int nomm**é**; **e**n temps et li**e**u.
la v**remea asta e**n ce moment.
la vremea sa en s**o**n t**e**mps.
I**a** v**reme de nevoie** au bes**o**in; si bes**o**in **e**st.
la zile mari aux/dans les **g**randes occasions.
(a-şi) lărgi c**îm**p**ul/r**aza **de activitate é**tendre la sphèr**e/l**e rayon d**e** ses activit**é**s.
(a) lăsa apele să s**e liniş**t**eas**c**ă** laisser refroidir qch. *(fam.).*
(a) lăsa baltă laisser en plan/en rad**e**; **l**aisser d**o**rmir qch.; laiss**e**r tomber; **e**nvoyer tout prom**e**ner; passer la main; planter/laisser là; s'endormir sur un**e** affaire; **l**aisser en frime *(pop.);* crach**e**r sur le mastic *(pop.).*
(a-şi) lăsa barbă laisser p**o**usser sa barbe.
(a) l**ă**s**a buza** être au b**o**rd d**e**s larm**e**s.
(a) l**ă**s**a** c**ev**a **în paragină** laisser en plan/**e**n rade; laisser d**o**rmir qch.; **l**aisser t**o**mb**e**r; env**o**yer t**o**ut pr**o**mener; passer la main; plantei'/ **l**aisser **l**à; s'end**o**rmir sur un**e** affaire; **l**aisser **e**n frim**e** *(pop.);* cracher sur l**e** mastic *(pop.).*
(a) lăsa c**e**va **în suspensie** laiss**e**r qch. en suspens.
(a) lăsa ce**v**a **în trăsnet** *(re*g.*)* laisser en p**l**an/en rade; laisser d**o**rmir qch; laisser t**o**mber; env**oy**e**r** tout pr**o**mener; passer **l**a main; p**l**anter; **l**aisser là; s'end**o**rmir sur une affaire; **l**aisser en frime *(pop.);* crach**e**r sur **le** mastic *(pop.).*
(a) lă**s**a **ceva** I**a discreţia cuiva** laiss**e**r qch. à **l**a discr**é**ti**o**n de qn.
(a) l**ă**sa **cuiva mînă liberă** d**o**nner carte blanche à qn.; d**o**nner pl**e**in p**o**uvoir; donner un blanc-seing à qn.; laisser à qn. les c**o**ud**é**es franches; **l**aisser t**o**ut**e l**atitude.
(a) lăsa c**u limbă de moarte** dicter ses dernières v**ol**o**n**t**é**s.
(a**) lăsa d**e **dorit** laisser à d**é**sirer.
(a) l**ă**sa **de izbeliş**t**e** aband**o**nner; d**él**aisser.
(a) l**ă**s**a deoparte l**aisser de cot**é**; n**ég**li**g**er.
(a) lăsa de pe o zi **pe** a**l**t**a** rem**e**ttre au lendemain; lanterner.
(a) **lăsa din preţ** baiss**e**r le prix.

(a) lăsa fără cuvînt couper bras **e**t **j**amb**e**s **à q**n.**;** coup**e**r **la** chiqu**e à** qn.; la c**o**uper à q**n**. *(pop.).*
(a) lăsa fudulia la o parte laisser d**o**rmir nobless**e**; m**e**ttre son am**o**urpropre/sa fiert**é** dans sa p**o**che *(fam.).*
(a) lăsa genele se fâcher.
(a) lăsa gluma la o parte cesser de plaisanter.
(a-i) lăsa gura apă (en**)** av**o**ir **l**'eau **à** la b**o**uche; fair**e** venir l'eau **à l**a bouche.
(a) lăsa în grija cuiva confier **à** qn.
(a) lăsa în umbră laisser dans l'**o**mb**re**.
(a) lăsa în urmă laisser **l**oin derrière **soi.**
(a) lăsa în voie d**o**nn**e**r carrièr**e** (**l**ibr**e**); d**o**nner **l**i**bre** champ/cours; lâcher la bride; **l**aisse**r** la bride su**r le** cou; m**e**ttre la brid**e** sur **le** c**o**u; **re**nd**r**e; brid**e**; **l**âcher **les** chiens; donner v**e**nt *(fig. J.*
(a) lăsa la aprecierea cuiva soumettre **à** l'appr**é**ciation de **q**n**.**
(a) lăsa la o parte laisse**r** de côt**é**; n**é**g**l**ig**e**r.
(a) lăsa lucrul cesser **l**e travai**l**.
(a) lăsa lucrurile aşa cum sînt laisser **l**es choses **e**n **l'é**tat.
(a) lăsa lucrurile în voia lor laisser alle**r** les ch**o**ses; **l**aiss**e**r couri**r**/c**o**uler **l**es eaux; laiss**e**r **ro**uler **l**a b**o**u**l**e; laisser pisser l**e** m**é**rinos *(pop.).*
(a) lăsa lucrurile să meargă de la sine laisser aller **les** choses; **l**aisser courir/c**o**uler **l**es eaux; **l**aisser **ro**u**le**r la b**o**ule; laiss**e**r pisser **le** m**é**rin**o**s *(pop.).*
(a) lăsa mîndria Ia o parte mettre son amour-propre/sa fi**e**rt**é** dans sa p**o**che *(fam.).*
(a) lăsa moştenire laisser/transm**e**ttre en h**é**rita**g**e; **lég**u**er**.
(a) lăsa nasul în jos av**o**ir **l'**or**e**ille basse; baiss**e**r le n**e**z/1'**o**reil**l**e; baisser **l**a crête; marcher **l**e nez dans son manteau.
(a) lăsa neschimbat laisser tel que**l**.
(a) lăsa ochii în jos baiss**e**r **l**es yeux.
(a-şi) lăsa o portiţă de scăpare s**e** m**é**na**g**er un**e** p**o**rt**e** de sorti**e**.
(a-şi) lăsa părul pe spate porter les ch**e**v**e**ux dans **le** dos.
(a) lăsa pe cineva cu buzele umflate camp**er**/plant**er l**à qn.; fausser compa**g**ni**e** à qn.; laisse**r** qn. en caraf**e**.
(a) lăsa pe cineva cu gura căscată c**o**uper le sifflet/le s**o**uffle àqn.;en b**o**uch**e**r un (rude) coin/une surfac**e** à qn. *(pop.);* mettre qn. cap**o**t *(pop.).*
(a) lăsa pe cineva cu zile épar**g**ner la vi**e à** qn.
(a) lăsa pe cineva de căruţă laisser qn. en chemin.
(a) lăsa pe cineva după uşă t**é**m**o**i**g**ner d**u** m**é**pris **à q**n**.**; m**é**priser qn.
(a) lăsa pe cineva în apele /boii/doaga/dodiile lui n**e** pas se mêler des affai**r**es de qn.
(a) lăsa pe cineva în cămaşă d**é**plumer/p**l**umer/lessivcr/tondre **qu**.
(a) lăsa pe cineva în drum laiss**e**r qn. **e**n chemin.
(a) lăsa pe cineva în pace laisser qn. tranquille/en paix; ficher l**a** paix à qn. *(fam.).*
(a) lăsa pe **cineva în papuci** v. *a aduce pe cineva, în/la sapă de lemn.*
(a) lăsa pe cineva în plata sfîutului/domnului n**e** plus s'occuper d**e q**u**.**; ren**o**ncer **à** tirer vengeanc**e**.
(a) lăsa pe cineva într-o para abandonner **qn**.
(a) lăsa pe cineva în umbră faire ombre **à** qn.
(a) lăsa pe cineva în voia soartei ne p**l**us s'occuper d**e** qn.; **r**en**o**ncer à tirer v**e**ngeance.
(a) lăsa pe cineva la **ama**n aband**o**nner qn. dans le d**é**sespoir.

(a) lăsa pe cineva lat *(pop.)* all**o**n**g**er qn. au tapis; battre qn. **à** t**e**rre.
(a) lăsa pe cineva lefter v**.** *a aduce pe cineva în/la sapă de lemn.*
(a) lăsa pe **cineva mare** şi **devreme** couper/p**l**ant**e**r **l**à qn.; fauser c**o**mpa**g**ni**e** à qn.; **l**aisser qn. **e**n caraf**e**.
(a) lăsa pe cineva mască *(fam.)* camper/planter **l**à qn.; fausser c**o**mpa**g**nie à qn.; **l**aisser qn. en **c**arafe.
(a) lăsa pe cineva păgubaş caus**e**r un**e** pe**r**t**e** à qn.
(a) lăsa pe cineva pe coaste v. *a bate măr pe cineva.*
(al lăsa pe cineva pe drumuri v. a *aduce pe cineva In lia sapă de lemn.*
(a) lăsa pe cineva sărac lipit pământului v. *a aduce pe cineva în/la sapă de lemn.*
(a) lăsa pe cineva scîndură/ca scîndura v. *a aduce pe cineva în/la sapă de lemn.*
(a) lăsa pe ci**nev**a t**ab**l**o**u c**o**up**e**r le sifflet/le s**o**uff**l**e à qn.; en boucher un (rude) coin/une surfac**e** à qn. *(pop.);* mettre qn. capot *(pop.);* c**o**uper bras et **j**ambes à qn.; c**o**up**e**r la chique à qn.; la c**o**uper à qn. *(pop.).*
(a) lăsa pe cineva ti**n**ich**e**a **l**aiss**er** qn. sans le sou.
(a) lăsa **pe/în** s**e**ama **cuiva** rem**e**ttre aux s**o**ins de qn.; s'en remettre à qn.
(a) lăsa pe vodă departe v. *a fi plin de sine.*
(a-şi) lă**s**a **pieile zălog** tomber ent**re** les mains d**e l'e**nnemi; perdre sa vi**e**.
(a-şi) lăsa pi**el**e**a p**e **undeva** y laisser sa peau.
(a-1) lăsa **rece** ne fair**e** ni froid ni chaud à qn.
(a) l**ăs**a **sănătate** fil**e**r un mauvais c**o**t**o**n.
(a**) lă**sa s**ă**-i **scape o**c**a**zia manquer le coche/le train/un**e** occasion; la manqu**er** b**ell**e**.**
(a) lă**s**a s**ă** s**e înţeleagă** donn**e**r à **e**nt**e**ndre/à croire/à c**o**mprendre; laisser entendre.
(a) lăsa sînge sai**g**n**e**r.
(a) lăsa şa**g**ă Ia **o parte** c**e**sser de plaisant**e**r.
(al **lăsa toate la pământ** v. *a lăsa baltă.*
(a) lăsa totul tabără laisser tout **e**n d**és**o**r**dr**e**.
(a) lăsa ţuţ fair**e** un **e**ffet bœuf *(fam.).*
(a) lăsa un gust amar laisser un **goû**t d'amertume.
(a) lăsa un **ostaş** la **vatră** renv**o**yer un soldat dans s**e**s f**o**y**e**rs.
(a) lă**s**a **vălul peste** c**ev**a **é**tendre un voi**le** su**r** qch.; **je**t**er/**m**ettre** aux oubliett**e**s; passer **l'é**pon**g**e; vouer à l'oubli.
(a) lăsa vorbă pr**é**v**e**nir; **e**nvoyer di**re**.
lăsînd glu**ma la o parte** b**l**a**g**ue/plaisanterie à part; bla**g**ue dans **l**e coin/le sac.
(a) lătra la lu**n**ă ab**o**yer à la lune.
(a-şi**) lăuda marfa** faire l'article; se vanter.
leacuri băbeşti remèdes de bonne femme.
(a) le crede toate lăptoase être facil**e** à berner.
(a) lecui **pe** cin**ev**a **de** fair**e** pass**e**r à qn. le g**o**ût de.
(a) lega **băierile pungii** serrer **le**s c**o**rdons de la bourse.
(a) lega cartea/şcoala de gard n'aim**e**r pas **é**tudier.
(a) lega ceva la ciochină étendre un v**o**ile sur qch.; **j**eter/mettre aux oubli**e**ttes; passer **l'é**p**o**nge; vou**e**r à **l**'oubli.
(a-i**) le**ga c**ui**va **limba e**mpêch**e**r qn. de parler.
(a) lega cu**noş**ti**n**ţă **cu** ci**nev**a faire la connaissanc**e** d**e** qn.
(a) lega două-n tei gag**n**er sa vie; s'arranger; se d**é**brouil**l**er.

(a**) lega fedeleş** ficel**e**r; garrotter; li**g**ot**e**r.
(a**) le**ga gura cui**v**a empêcher qn. de **p**a**rler.**
4«5
(a) lega gura pînzei *(fi*g.*)* v. *a pane bani la ciorap.*
(a) lega o conversaţie lier c**o**nversati**o**n; **e**ntr**e**r **e**n dame *(arg.).*
(a) lega o rană bander une plaie.
(a) lega paraua cu z**e**c**e noduri** êtr**e** dur à **l**a d**e**sserre/à la d**é**tent**e**; êtr**e** près de ses sous; **reg**a**r**der à **l**a d**é**pense.
(a**) lega pe cineva burduf** fic**el**er; **g**arrott**e**r; li**g**oter.
(a) lega pe ci**ne**va **de mîini şi de picioare a**. imm**o**biliser qn.; b**.** empêcher qn. d'a**g**ir.
(a) lega pe cineva în răs**co**l **a**. imm**o**biliser qn.; **b**. empêcher qn. d'a**g**ir.
(a) lega pe cineva la gard r**o**uler qn.; mettre qn. dedans; **r**efair**e** qn.; fair**e l**a lessive du Gasc**o**n; vendr**e** du noir à qn.; avoir qn. **j**usqu'à **l'o**s *(fa*m.*);* donner des canards à qn. *(p*op.*);* en bailler à **g**ard**e**r *(pop.)* bourrer la caiss**e** à qn. *(arg.);* eu mettre plein **l**e bid**e** *(arg.).*
(a) lega prietenie n**o**uer une amiti**é**; se **li**e**r** d'amiti**é** av**e**c qn.
(a) lega rod nou**e**r.
(a-şi) lega soarta de cineva attacher son sort à qn.; unir sa destin**ée** à qn.
(a) lega strîns n**o**u**e**r s**e**rr**é**.
(a) lega teie de curmeie us**e**r de subterfu**g**es.
(a-şi) lega viaţa de cineva attacher son s**o**rt à qn.; unir sa **des**t**i**n**ée à** qn.
(a) lepăda (un) cuvînt cuiva glisser un m**o**t à qn.; pr**é**venir/av**e**rtir qn.
(a-şi) lepăda masca lever/p**o**ser le masque; se m**o**ntrer sous **son v**r**ai j**our; laisser passer/montrer/voir **le** bout de **l'**oreill**e**.
(a) lepăda papucii laisser ses houseaux que**l**que part; y laisser s**e**s b**o**ttes/s**e**s chauss**e**s/s**e**s houseaux/ses os.
(a) leşina de foame v. ***a** fi lihnit de foame.*
(a) leşina de rîs s**e** pâmer d**e** rir**e**; **é**touffe**r** de rire; rir**e** à **go**r**ge** d**é**pl**o**y**ée**; rire à s'en t**e**nir **les** côtes; rire à s**e** t**o**rdr**e**; s**e** t**o**rdr**e** de rir**e**; se g**o**ndoler; s**e** tordre les boyaux *(fam.);* s'en battr**e les** fess**e**s *(fam.);* s**e** taper le cul par terre *(fam).;* se flanquer une b**o**ss**e** d**e** rire *(pop.);* s**e** f**e**ndr**e la** pip**e**/la pomme/la **g**ueu**le** *(arg.);* se poua**le**r *(arg.).*
(a) limpezi atmosfera *(fig.)* pu**r**ifi**e**r **l**'air.
(a-şi) linge buzele se l**é**cher les **l**èvr**e**s; s'**e**n **lé**cher **l**es babin**e**s ***(fam.).***
(a) linge cizmele cuiva *(fam.)* manier/passer **l**a boss**e** à r**el**uire; cir**e**r **l**es bottes à qn.; fair**e** d**e l**a lèch**e** a qn.; **lé**c**h**e**r l**es bott**e**s/**le**s pi**e**ds/l**e**s **ge**n**o**u**x** d**e** qn.; passer de **l**a p**o**mmade à qn.; pass**er** la main dans l**e** dos de qn.
linişte! faites silence!
liniştea dinaintea furtunii le ca**l**me pr**éc**é**d**ant l'**o**rage.
linişteşte-te! calmez-vous!; soyez tranquill**e**!
(a-şi) linişti conştiinţa sou**l**a**g**er **s**a conscience.
(a) linişti spiritele ca**l**mer l**es e**sprits.
(a) lipi cuiva o palmă v. *a trage o palmă cuiva.*
(a-şi) lipi urechea de uşă coller son **o**r**e**ill**e à l**a port**e**.
(a-i) lipsi cuiva o doagă v. *a fi într-o ureche.*
(a) lipsi pe cineva de c**e**l**e necesare** priv**e**r qn. du n**é**cessaire.
(a) lipsi pe cineva de drepturi priv**e**r qn. d**e ses** d**roit**s.
(i-a) lipsit curajul l**e** cœur lui a manqué.
lipsit de temei sans fond**e**ment; fictif.
literă cu literă à la l**e**ttr**e**; au pied d**e l**a l**e**ttre.
lînă în lînă pure laine.

locaş al artelor temple des arts.
(a) lovi cu o măciucă două capete faire c**o**up doubl**e**.
(a) lovi cu sete/cu nădejde frapper **à** tour d**e** bras.

(a-I) lovi damblaua av**o**ir une attaqu**e** d'ap**o**plexie.
(a) lovi de moarte frapper à m**o**rt.
(a) lovi fără milă frapper c**o**mm**e** un sourd.
(it-I) Iovi o boală c**o**ntracter/attrap**e**r **une** maladi**e**.
(a) lovi pe cineva în pălărie a. app**or**t**e**r une nouvelle d**é**sa**g**r**é**abl**e à** qn.; **b.** i**l** ne manquait plus qu**e** cela!
(a) lovi pe cineva la mir *(pop.)* faire un**e g**r**o**s**se** tête à qn.
(a) Iovi pe cineva pe Ia spate attaquer **q**n**.** par derrière.
(a-l) lovi strechea être piqu**é** de la tarentule.
lovitura măgarului le coup d**e** pied de **l'**âne.
lovitură de maestru coup d**e** maître.
lovitură de stat coup d'Etat.
lovitură de trăsnet coup de f**o**udr**e**.
lovitură liberă *(sport)* c**o**up franc.
lovitură sub centură *(box)* coup bas.
(a) lua act de ceva prendre act**e**/note d**e** qch.; constat**e**r.
(a-şi) lua adio de la ceva *(fam)* **e**n faire son deui**l**.
(a-şi) lua ale trei fuioare v. *a-şi lua catrafusele.*
(a) lua altă vorbă changer d**e**'musique; d**é**p**l**acer la questi**o**n; d**é**t**o**urn**e**r **la** conv**e**rsation; **ro**mp**re l**es chiens; tourner **l**a truie **au** f**o**in *(pop.).*
(a) lua aer p**r**endre **l'**a**ir;** prendre **le** frais.
(a-şi) lua aere v. *a-şi da aere.*
(a-l) lua Aghiuţă a. v**.** *a **da** ortul popii;* **b. e**n voir de belles/de dures/ d**e** gris**e**s.
(a) lua alt drum a. chan**ge**r d**e** direction; **b.** chang**e**r de pr**é**occupati**o**n.
(a) lua aminte la ceva a. ouvrir **l**e**s** or**e**i**ll**e**s/l'**orei**ll**e**/les yeux; fair**e** attention **à qch.; b.** t**enir compte** d**e qc**h**.;** compter av**e**c **q**c**h.;** faire entrer **q**c**h. e**n **lig**n**e** d**e** c**o**mpte.
(a) lua apă la galoşi *(fam.)* p**re**nd**re l'e**au.
(a) lua apărarea cuiva pr**e**ndre **la** d**é**fens**e** d**e** qn.; pr**e**ndr**e les** crosses/ **les patin**s ***(arg.);*** pr**e**ndr**e par**t**i** pour qn.; romp**r**e des **l**anc**e**s/une **l**anc**e** pou**r** qn.; s**e** f**aire le** chevalier d**e** qn.
(a) lua asupra sa un lucru mett**re les** torts de son côt**é**; prendr**e** qch. sur **soi**; prendr**e** qch. sur/à s**o**n compt**e**; pr**e**ndr**e** tous les t**o**rts sur soi.
(a) lua atitudine p**r**end**re** position.
(a) lua avans asupra cuiva prendre d**e** l'avanc**e sur** qn.
(a-şi) lua avînt pr**e**ndre son **e**ssor.
(a) lua ca din oală prendre au d**é**p**o**u**r**vu; prendre qn. sans v**e**rt; pr**e**ndre/ tr**o**uv**er l'o**is**e**au **au** nid; pincer a**u** demi-cerc**le *(arg.).***
(a) lua ca exemplu suivr**e l'**ex**e**mple de **q**n.**;** prendr**e** de **l**a **g**raine.
(a) lua caimacul *(fi*g. *fam.*j **é**cr**é**mer un**e** affaire; gard**e**r l**e** meilleur p**o**ur s**o**i.
(a) lua calea codrului prendre le maquis.
(a-şi) lua catrafusele emp**o**rter t**o**ut son bazar/son bastrin**g**ue *(pop);* fair**e** sa ma**l**le/sa valise *(fam.);* faire son balluchon/son ball**o**t *(fam.);* p**r**endre ses clique**s e**t ses claques; prendre t**o**ut son barda ***(fam.);*** ramasser ses hard**e**s.
(a) lua ceva drept litei-u de evanghelie /de lege prendre qch. pour articl**e** de foi.
(a) lua ceva în gură *(fam.)* se mettre qch. sous l**a** dent.

(a) lua ceva în rîs/în glumă prendre qch. **à** l**a** rig**o**lade.
(a) lua ceva la inimă prendr**e** qch. **au** tra**g**ique.
(a) lua ceva pe încredere prendre qch. de confiance.
(a) lua cheltuielile asupra sa fair**e** les frais.
487
(a-şi) lua cîmpii s'en aller à t**o**us **l**es diables; pouv**o**ir a**ll**er se fair**e** cuir**e** un œuf; aller au bain *(pop.).*
(a-1) lua cînd **c**u **cald c**în**d c**u **r**ece être s**o**us l'**e**mpir**e** d'un**e** viv**e** **é**m**o**ti**o**n; en av**o**ir la chair de poule.
(a-şi**) lua coada la spinare** v. « o *lua la fugă.*
(a-şi) lua concediu p**re**ndre ses vacances.
(a) l**u**a **contact** cu **cineva** prendre contact av**e**c qn.; prendre **l**an**g**ue /bouche avec qn.
(a) lua crîngul în cap a. v. *a* o *lua la fugă;* **b.** prend**re le** maquis.
(a) **lua** c**u nmîndouă mîinile** puiser à pleines mains; y mettre les quatre doi**g**ts **e**t **l**e pouce.
(a) lu**a** c**u asalt** prendre d'assaut; prendre de vive force.
(a-1**)** l**u**a c**u c**al**d a.** av**o**ir de la fièvre; **b.** être **é**mu.
(a) l**u**a **e**u cli**iri**c prendre à bail/en location.
(a) lua cui**va** a**p**a **de** l**a moară** r**o**mpr**e** **l**'eau à qn.; s**o**uff**l**er **l**e pi**o**n à qn.; d**o**nn**e**r le cr**o**c **e**n **j**ambe à qn.; p**r**endr**e** qn. par la famine.
(a-i) lua cuiva auz**ul** casser les **o**reilles à qn.
(a-i) lua cuiva boala/durerea **eu** îuîna faire passer **l**a maladie/la doul**e**ur à qn.
(a-i) lua cuiva boii de dinainte v. *a aduce pe cineva In/la sapă de lemn.*
(a-i) l**u**a c**ui**va **comanda** retirer à qn. son commandement; fendr**e** l'oreille à qn. *(fam.);* limo**g**er qn. *(fam.);* r**el**ever qn. de s**o**n c**o**mmandem**e**nt.
(a-i) l**u**a cu**iv**a **conducerea** débarquer qn.
(a-i) l**u**a cui**v**a g**r**ai**u**l coup**e**r bras et **j**ambes à qn.; couper la chiqu**e** à qn.; la c**o**uper à qn. *(pop.).*
(a-i) l**u**a c**ui**va **mirul** *(pop.)* crever la paillasse à qn.; v. şi *a bate măr pe cineva.*
(a-i) l**u**a **c**ui**v**a **o**chii *(fig.)* **é**blouir qn.; **e**n mettre/**j**eter pl**e**in **l**a vue à qn. *(fam.);* **j**eter d**e** la poudr**e** aux y**e**ux.
(a) lua cui**v**a **o piatră de pe inimă** enlev**e**r/ôt**e**r/tirer à qn. une **é**pine du pied.
(a-i) lua **c**ui**v**a **perdeaua de pe o**clii d**é**brider **l**es y**e**ux de qn.; dessiller les yeux à/de qn. *(fam.);* **o**uvrir **l**es y**e**ux à qn.
(a) lua cuiva piuitul *(pop.)* couper bras et **j**ambes à qn.; c**o**uper **l**a chiqu**e** à qn.; la coup**e**r à qn. *(pop.);* couper **le** siff**l**et/le souff**l**e à qn.; **e**n b**o**ucher un (rud**e**) coin/une surfac**e** à qn. *(pop.);* m**e**tt**r**e qn. capot *(pop.).*
(a) lua cui**v**a **pîinea de l**a **gură** enlev**e**r/ôter le pain de la b**o**uche de qn. *(fam.);* retirer à qn. **le** pain d**e** la b**o**uch**e** *(fam.).*
(a-i) lua cuiva porumbul de pe foc. d**éjo**uer les plans de qn.
(a) l**u**a **cuiva pul**s**u**l prendre l**e** pouls à. qn.
(a-i) lua cui**v**a **sînge** saigner qn.; pratiquer une sai**g**n**é**e.
(a-i) lua cuiva sufletul v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a-i) lua cuiva viaţa v. *(a-i) face cuiva de petrecanie.*
(a) lua cuiva şi **cenuşa din vatră** v. *a aduce pe cineva în/la sapă de lemn.*
(a) l**u**a c**u împrumut e**mprunter.
(a) lua **cu** ja**pc**a fair**e** main bass**e** sur qch. *(fam.).*
(a) lua **cu**n**oştinţă de** c**ev**a pr**e**ndr**e** c**o**nnaissance d'une ch**o**se.

(a**) lua cu o uiînă şi** a **da** eu **alta/cu zece je**t**er l**’ar**g**ent/son ar**g**ent par la fenêtre; **j**et**e**r l’**o**r à plein**e**s mains; verser de **l**’or à pleines mains; faire danser/saut**er** l**e**s **é**cus; faire va**l**ser l’ar**g**ent.
(a-şi) **lua** c**ur**aj prendre son courag**e** à deux mains.
488
(a-1) lua cu rece şi cu cald êtr**e s**o**us l**’empire d’un**e** vive **é**motion; **en** avoir **l**a chair de poule.
(a) lua cu recliiziţie r**é**quisitionner.
(a) lua cu sahamila *(reg.)* **a.** prendre **e**n **g**rande quantit**é**; **b.** fair**e** main basse sur qch. *(fam.).*
(a) lua cu sine emmener; emporter.
(a) lua cuvîntul prendre **l**a paro**le**; prendre **l**es d**é**s *(ar^.* **)**.
(a-şi) lua cuvîntul înapoi retire**r sa** paro**l**e; **r**evenir sur sa parol**e**.
(a)’lua de bărbat pr**e**ndr**e** pour **é**poux; **é**pous**e**r.
(a) lua de exemplu pr**e**ndre exemple sur.
(a) lua de gît pe cineva saut**e**r au cou de qn.
(a) lua de nevastă prendre p**o**ur **é**pous**e**; **é**p**o**user.
(a) lua de piept prendre/saisir qn. au c**o**llet/à **l**a g**o**rge.
(a) lua de suflet ad**o**pter.
(a) lua de unde nu-i être intr**o**uvable/invisible.
(a) lua direcţia se diri**g**er vers; mettre le cap sur.
(a) lua două piei de pe o oaie d**é**poui**l**ler qn.
(a-1) lua dracu v. ***a** da de beleajde bucluc.*
(a) lua drumul cel mai scurt spre couper au plus court.
(a) lua exemplu de la cineva p**r**endre exemple sur qn.
(a) lua faţa cuiva *(pop.)* **é**pater qn.
(a) lua fiinţă prendre naissance.
(a) lua foc *(fam.)* v. *a-şi ieşi din fire.*
(a) lua foc cu gura voul**o**ir d**é**crocher/prendre la lun**e** avec ses dents; tenter **l**’imp**o**ssible; passer par **l**e trou d’une ai**g**uil**le**.
(a) lua îrînele’/hăturile în mină prendr**e l**es rênes.
(a-şi) lua gîndul de la ceva abandonner la parti**e**; fair**e** son d**e**uil d’une chose; fair**e** une croix sur qch.; **j**eter **l**e manche après la co**g**n**é**e.
(a-1) lua gura pe dinainte d**é**masqu**e**r ses batteries.
(a-şi) lua hamul şi praştia se mettr**e à l**’oeuvre; secou**e**r ses puces.
(a-şi) lua inima-n dinţi prendre s**o**n c**o**ura**g**e à deux mains.
(a) lua iniţiativa prendr**e l**’initiative; faire les premiers pas; attacher **le g**rel**o**t.
(a) lua în antrepriză prendre à **l**’ent**re**pris**e**.
(a) lua înapoi reprend**re**.
(a) lua în arendă prendre à ferme.
(a) lua în batjocură v. *a lua pe cineva în zeflemea.*
(a) lua în băşcălie *(pop.)* v. *a lua pe cineva in zeflemea.*
(a) lua în captivitate fair**e** pris**o**nnier.
(a) lua în cîrcă p**o**rter qn. sur ses **é**paules/sur son dos; **avo**i**r qn.** sur **l**es bras.
(a) lua în coarne rud**o**yer.
(a) lua în considerare prendre e**n** c**o**nsid**é**rati**o**n; tenir c**o**mpte.
(a) lua în nume de bine p**r**endre en bonn**e** part; prendre bien une chose.
(a) lua în nume de rău pr**e**ndre **e**n mauvais**e** part; pr**e**ndr**e** mal une chose; trouver mauvais.
(a) lua în periplizon v. *a lua pe cineva în zeflemea.*
(a) lua în piept greutăţile aller c**o**ntr**e** vents et mar**é**es; se co**l**leter avec

le**s** difficu**l**tés; se raidir c**o**ntre les difficult**é**s.
(a) lua în **piept realitatea** affr**o**nter c**o**rps **à** corps la r**é**alité.
(a) lua în primire r**éc**eptionn**e**r,
(a) lua în seamă tenir c**o**mpte de qch.; c**o**mpter avec qch,; faire entrer **qc**h. en li**g**n**e** de c**o**mpte.
(a) lua îu serios prendre au sérieux.
489
(a) lua în stăpînirc prendr**e e**n p**o**sessi**o**n.
(a) lua în tragic prendre au tra**g**iqu**e**.
(a) lua înţelegere cu cineva se mettre/t**o**mber d'accord;.être/se mett**r**e dans **le** ton *(fam.).*
(a) lua la bătaie administr**er** une vol**ée**.
(a) iua la goană mettr**e** en fuit**e**,
(a) lua la **măsea** v. *a trage la măsea.*
(a) lua la oaste appeler s**o**us **le**s drapeaux; faire des **re**c**rues.**
(a) lua la rapanghel v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a-şi) lua la revedere dire adieu; faire s**e**s adi**e**ux; pr**e**nd**re** con**gé** d**e q**n.**;** tire**r** sa r**évé**rence à qn. *(fam.);* m**e**ttr**e l**e rideau *(pop.).*
lua-l-ar naiba! le diabl**e** l'emporte!
(a) lua la subsuoară p**r**endre sous **le** bras.
(a) lua legătura cu cineva p**r**endre contact avec qn.; prendre langu**e/** bouche avec qn.
(a-şi) lua libertatea de a... prendre la liberté de...; se perm**e**tt**r**e d**e**...
(a-şi) lua licenţa passer sa **l**icence.
(a) lua loc pre**n**dre p**l**ace; s'asseoir.
(a) lua locul cuiva prendr**e l**a p**l**ace d**e qn**.
(a) lua lucrurile aşa cum sînt prendre les ch**o**ses comme elles viennent (**e**t **le** monde comm**e il** est); prendre **le** t**e**mps c**o**mm**e il** vient; prendr**e** un**e** chos**e** pour c**e** qu'el**l**e vaut.
(a) lua lucrurile în glumă pr**e**ndre **l**es chos**e**s à **l**a blagu**e** *(pop.).'*
(a) lua lucrurile pe dos pr**e**ndre de travers.
(a) lua lucrurile uşor/cu uşurinţă p**re**ndr**e les** ch**o**ses **à** la l**ég**èr**e**.
(a) lua luleaua Neamţului jou**e**r d**e la** flût**e** d**e**s Allemands.
(a-şi) lua Iumea-n cap prendr**e la clé des** champs; s'en aller, **à** t**ous** **l**es **ven**t**s**.
(a) lua masa prend**re le rep**a**s**; d**éje**un**er;** d**îner**,
(a) lua masa în oraş dîn**e**r d**e**hors; dîn**e**r **e**n vil**le**.
(a) lua maul *(fam.)* coup**e**r **l**e s**o**uffl**e**.
(a) lua măsuri p**r**endr**e** d**e**s m**e**sures/d**e**s pr**é**cauti**o**ns**.**
(a) lua măsurile cuiva *(pop.)* fixer qn. du r**eg**ard.
(a-şi) lua merticul v. ***a** încasa o chelfăneală.*
(a-şi) lua micul dejun pr**e**ndre s**o**n p**e**tit d**éj**eun**e**r.
(a) lua minţile troub**ler l**a raison.
(a) lua mită touche**r** u**n** p**o**t d**e** vin; **se laisse**r corrompre.
(a-şi) lua mîna de pe cineva c**e**sser de d**é**fendre **q**n.**;** c**e**sser de s'**o**cup**e**r d**e qn.**
(a-1) lua moartea/Dumnezeu v. *a da ortul popii.*
(a) lua muntele în piept m**o**nt**e**r tout droit.
(a-şi) lua nasnl la purtare lever la c**r**êt**e**/le menton.
(a) lua naştere prend**re** naissa**n**ce.
(a-şi) lua nădejdea de la ceva abandonn**e**r tout esp**oi**r; **e**n faire son deui**l**.
(a) lua notă de ceva p**r**endre **no**t**e**/acte de qch.
(a) lua notiţe pr**e**nd**re** des n**o**t**e**s,

(a) lua o atitudine prendre une attitude.
(a) lua obiceiul pr**e**ndr**e** un p**li.**
(al lua ochii éb**lo**uir **q**n**.**
(a) lua o cioară drept porumbel pr**e**ndr**e le** Pir**é**e pour un homm**e** ***(lit.);*** p**r**endre **l**'**o**mbre p**o**ur **le** corps; prendre Martre/Martin p**o**ur Renard; pr**e**ndr**e** vessies pour **l**ant**e**rn**e**s.
(a) lua ofens**iva** prendre l'**o**ffensive.
(a) lua o gustare cass**e**r la/une croût**e** ***(pop.);*** mang**er un** morceau ***(fam.)***
490
(a) lua o hotărîre prendr**e** une d**é**cisi**o**n/un parti.
(a) lua o îngMţitură prendre/avaler une gor**gé**e.
(a) lua o întorsătură bună prendre bonne, t**o**urnure.
(a) lua o întorsătură rea prendre mauvaise t**o**urnure; t**o**urn**e**r m**al**.
a) lua o întorsătură tragică t**o**urne**r** au tra**g**iqu**e**.
a**) lua o leapşa** *(pop.)* v. *a se lăsa păcălit/tras pe sfoară.*
(a-şi) lua o piatră de pe inimă s'ôter un poids de dessus la poitrine.
(a) lua o poză (teatrală) prendre une pose.
(a) lua parte prendre part; participer.
(a) lua partea bună a lucrurilor/a vieţii pr**e**ndr**e l**a vie/une ch**o**se par le bon côt**é**/du b**o**n côté/par le b**o**n b**o**ut.
(a) lua partea cea mai bună din ceva garder le meilleur pour s**o**i; **é**cr**é**mer une affaire.
(a) lua parte activă la ceva pr**e**ndr**e** un**e** part active **à q**c**h**.
(a) lua partea cuiva *(fi*g.*)* prendre le parti de **qn**.; enc**o**urager/s**o**utenir qn.; **é**pous**e**r la quer**e**lle d**e** qn.
(a) lua partea leului s'annexer le meilleu**r** morceau *(fam.);* se faire/**se** tai**l**ler **l**a part du **li o**n.
(a) lua pasărea din zbor tirer un oiseau au vo**l**.
(a-şi) lua paza de la gură parler **l**ibrem**e**nt; vider son sac; défiler/d**é**vider son chap**el**et *(fam.).*
(a) lua păcatul asupra sa assum**er les** cons**é**quenc**e**s de **l**a faute d'un aut**r**e; prendr**e** sur soi; **e**ndosser un**e r**esponsabilit**é** *(fam.);* prendre qch. **so**u**s** son bonnet ***(fam.).***
(a) lua pe cineva cu binişorul/cu binele prendre qn. par la douceur.
(a) lua pe cineva cu parul traiter qn. avec violence; malt**r**ait**e**r **q**n**.**
(a) lua pe cineva cu prăjina chasser qn. **à** c**o**ups d**e** bâton.
(a) lua pe cineva cu răul rudoy**er** qn.; parler dur**e**ment **à** qn.
(a) lua pe cineva cu resteul rud**o**y**e**r qn.; parler durem**e**nt **à** qn.
(a) lua pe cineva cu zorul fair**e** travail**l**er qn. d**e** fo**r**c**e**.
(a) lua pe cineva de chică pr**e**ndre qn. aux cheveux.
(a) lua pe cineva do gît a. saut**er a**u c**o**u **de** qn.; **b.** pr**e**ndre/saisir **qn**. au co**ll**et/à **l**a **g**o**rge**.
(a) lua pe cineva de guler prendre/saisir qn. au co**ll**e**t**/à **l**a **g**o**r**ge.
(a) lua pe cineva/ceva de probă pr**e**ndre qn./qch. **à l'**e**ss**a**i.**
(a) lua pe cineva de sus p**re**ndr**e l**e haut ton; pr**e**ndre/trait**e**r qn. d**e** haut; pr**e**ndr**e** qn. sur u**n** ton bi**e**n haut; r**eg**a**r**de**r** de haut; traiter **d**e haut en bas; trait**er qn**. **d**u haut **d**e **s**a grandeur.
(a) lua pe cineva din scurt se**rrer le** b**o**uton **à** q**n**.
(a) lua pe cineva din straie prendr**e** qn. au saut **d**u **l**it.
(a) lua pe cineva drept altul prendr**e** qn. pour un autre.
(a) lua pe cineva drept martor pr**e**ndr**e** qn. **à** t**é**m**o**in.
(a) lua pe cineva fără veste prendr**e** au d**é**pourvu; pr**e**ndre/trouve**r** l'oiseau au nid; p**re**ndr**e** qn. sans ve**r**t; pinc**e**r au demi-cercle *(arg.).*

(a) lua pe cineva împrejur a. demander **r**aison; demander c**o**mpte **à** qn.*;* **b.** v. *a-şi bate **joc** de cineva.*
(a) lua pe cineva în balon v. *a-şi bate joc de cineva.*
(a) lua pe cineva în bătaie de joc v. *a-şi bate joc de cineva.*
(a) lua pe cineva în braţe a. prendre qn. dans ses bras; **b.** *(fig.)* d**é**fendre/ prot**ég**e**r qn**.
(a) lua pe cineva în căsătorie épouser qn.; **se** mari**e**r à/av**e**c qn.
(a) lua pe cineva în derîdere v. *aşi b*a*te joc de cineva.*
(a) lua pe cineva în fabrică v. *a trage un perdaf cuiva.*

491
(a) lua pe cineva în/pe gurgui a. m**e**ttr**e** jeter qn. dehors: mettre qn. à **l**a porte; m**o**ntrer la porte à qn.; r**ég**ler son c**o**mpte à qn.; d**o**nner du balai à qn.; tïcher/f**l**anqii**er**/fout**re** qn. à la p**o**rte *(fam.):* faire d**é**m**é**na**g**er qn.; **b.** v. *a-şi hâte joc de cineva.*
(a) lua pe cineva în/prin pene a. v. *a trage un perdaf cuiva;* **b.** v. *a hale măr pe cineva.*
(a) lua pe cineva în pleasna égrali**g**ner **q**n**.** (d**e** ses **r**ai**l**leries) *(fam.):* se **g**ausser de qn.; t**o**urner **e**n d**é**risi**o**n/en raillerie; s**e** d**o**nner carrière aux d**é**pens de qn. *(fam.).*
(a) lua pe cineva în primire a. s'**o**ccup**e**r d**e** qn.; **b.** *(fig. fam.).* rabr**o**uer/ r**é**primande**r** qn.
(a) lua **pe cineva în răspăr** prendre qn. à **r**ebr**o**usse-p**o**i**l** *(fam.).*
(a**) lua p**e **cineva în rîs** v. *a-şi hale joc de cineva.*
(a) lua pe cineva în serios ne pas bla**g**uer avec q**n**.; p**r**endr**e** qn. au mot/ au s**éri**eux.
(a) l**u**a pe c**i**n**ev**a **în spăngi** brutaliser/rud**o**y**e**r qn.
(a) lua pe ci**nev**a **în** s**fiel**ii lancer des br**o**cards à/contr**e** qn.
(a) lua pe cineva în tărbacă/în tărbăceală a. v. *a-şi bate joc de cineva; h.* v. *a bate măr pe cineva.*
(a) lua pe ci**nev**a **în ung**hii prend**r**e qn. à parti**e**; s'en pr**e**nd**re** à qn.
(a) lua pe cineva în vi**p**t *(reg.)* offrir l**e gît**e et l**e** c**o**uvert.
(a) l**u**a **p**e **cineva în zeflemea ég**rati**g**ner qn. (de ses railleries) *(fam.);* se **g**auss**e**r d**e** qn.; tou**r**ne**r** en d**é**rision/en railleri**e**; se donner carrière aux d**é**pens de qn. *(fam.).*
(a) lua pe cineva la buşoli v. *a bate măr pe cineva.*
(a) lua pe cineva Ia depănat v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a) lua pe ci**nev**a **l**a **goană** chasser/p**o**urchasser qn.
(a) l**u**a **p**e **cineva l**a **oebi** ne pas avoir qn. à la bonn**e**; tenir qn. **en j**oue *(fig. fam.).*
(a) lua pe cineva Ia **o**chi **buni** avoi**r** qn. à la bonn**e**; avoi**r** qn. à la chouett**e** *(arg.).*
(a) l**u**a **pe** ci**n**e**v**a Ia **palme** d**o**nner des taloch**e**s à qn.; gifl**er** q**n**. à tout**e** vol**ée**; f**r**app**er** qn. au visa**g**e; pass**e**r q**n**. à be**ig**n**e**s.
(a) lua pe cineva la refec/la răfuială v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a) l**u**a **p**e cine**v**a **l**a **refenea** deman**der r**aison; dema**n**der compte à qn.
(a) lua pe ci**nev**a **l**a **rost** a**.** demander **r**ais**o**n; d**e**mand**e**r compte à q**n**. **b**. v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a) lua pe cineva la trei păzeşte v. *a trage un perdaf **cuiva.***
(a) lua pe cineva la trînteală v. *a bate măr pe cineva.*
(a) lua pe cineva la vale v. *a-şi bate joc de cineva.*
(a) l**u**a **p**e c**i**ne**v**a **l**a **zor** rep**re**ndr**e** qn. vert**e**ment.
(a) lua pe ci**nev**a **de beregată** prendre/saisir qn. au col**le**t/à la **g**or**g**e.
(a) lua **p**e c**ine**va **pe procopseală e**n**g**a**ger** qn. au pai**r**.

(a) l**u**a **p**e c**in**e**v**a **peste picior** traiter qn. par-d**e**ssous **l**a **j**amb**e**; v. şi *a-şi bate joc de cineva.*
(a) lua pe ci**n**e**v**a **pl**ean *(inv.)* capturer un pris**o**nnier.
(a**) lua p**e c**in**e**v**a **prin surprindere** prendr**e** qn. de cou**r**t; v. şi *a lua pe nepregătite.*
(a) lua pe ga**r**a**n**ţ**ie** prendre à gara**n**t.
(a**)** lua **pe neaşteptate** prendre au d**é**pourvu; prendr**e**/trouv**er** l'ois**e**au au nid; p**r**endre qn. sans vert; pincer au demi-c**e**rcle *(arg.).*
(a) l**u**a **p**e **nepregătite** prendre au d**é**p**o**urvu; p**r**endre/tr**o**uver l'**o**iseau au nid; prendre qn. sans v**e**rt; pince**r** au d**e**mi-cerc**le** *(arg.).*
492
(a) lua pe „nu" **în braţe** aller à Ni**o**rt *(pop.);* prendre **l**e chemin de Ni**o**rt *(pop.).*
(a) lua pe seama s**a** prendre à so**n** c**o**mpte.
(a) lua pe sus emmener de f**o**rce; emm**e**n**e**r lamb**o**uT battant.
(a**-**şi) **lua picioarele la spinare** d**é**taler à t**o**utes **j**ambes; pr**e**ndre ses **j**ambes à s**o**n cou.
(a) lua (o) plasă être/demeurer/rester ch**o**c**o**lat.
(a**) lua po**zi**ţie a**. se mettre au **g**ard**e**-à-**vo**us; **b**. prendr**e** une attitude ferme.
(a) lua poz**iţie de drepţi** s**e** mettre au **g**arde-à-v**o**us.
(a) lua praful de pe tobă *(fam.)* en tirer tr**o**is l'**o**is ri**e**n.
(a) lua proporţ**ii a**. prendr**e** des pr**o**portions; se d**é**vel**o**pper; **b**. prendre de **l**'e**m**bonp**o**int; **g**r**o**ssir; **e.** *(fi*g.) l'aire b**o**ule de neige.
(a) lua purceaua/prepeliţa de coadă *(fam.)* v. ***a** se îmbăia, criţă.*
(a) lua puşca la **ochi é**paul**e**r; viser.
(a-ş**i) lua ramas bun** dire adieu; faire ses adieux; mettre le rideau *(pop.);* prendre c**o**n**gé** de qn.; tirer sa r**évé**rence à qn. *(fam.).*
(a-ş**i) lua rămas bun de la călcîie** *(fam.)* brûl**e**r la p**o**litesse à qn.; emp**o**rter le chat.
(a-şi) lua răspunderea end**o**sser une responsabilité *(fam.);* prendre en main qch.; prendre qch. s**o**us s**o**n bonnet *(fam.);* prendre sur s**o**i.
(a) lua repede pe cineva mener qn. b**o**n train; mener qn. tambour battant.
(a-ş**i) lua revanşa** retrouver qn. au t**o**urnant.
(a-şi) lua riscul asupra sa prendre le risqu**e**.
(a-ş**i) lua' sa**r**cina** assumer la charg**e**/**l**a tâche.
(a) lua s**cara cuiva** couper/fauch**e**r l'herbe sous les pieds de **q**n**.**
(a) lua seama faire attention; prendre **g**arde.
(a-şi) lua seama se raviser; chan**g**er d**e** sentiment/d'id**é**e/de pens**é**e/ d'avis; revenir sur une opinion; chan**g**er d**e** bord.
(a) lua sfîrşit prendre fin.
(a) lua sînge fair**e** une prise de san**g**.
(a-ş**i) lua soarta în p**r**opriile mîini** prendre s**o**n sort entre ses mains.
(a) lua spuma écumer.
(a) lua startul prendre le d**é**part.
(a) lua sub aripa sa pr**e**ndr**e** qn. s**o**us sa prot**e**ction.
(a) lua sub ocrotire prendr**e** qn. s**o**us sa prot**e**cti**o**n.
(a) lua ş**apte piei de pe cineva** tondre la laine sur le d**o**s de qn.
(a) lua şi cămaşa/pielea de pe cineva d**é**plumer/plumer/lessiver/t**o**ndre qn.
(a) lua taurul de coarne prendre le taureau par **l**es c**o**rnes.
(a-şi) lua tălpăşiţa/valea d**é**barrasser le plancher; faire s**o**n paquet et b**o**nns**o**ir; faire tète du talon; filer son nœud; plier ba**g**a**g**e/ses affaires/s**o**n paquet;

prendre la p**o**udre d’escampette; prendre le lar**g**e; v. şi *a o şterge.*
(al) luat mai multe paşti decît mine tu es plus âg**é** que m**o**i.
(a-şi) lua toate măsurile prendre ses m**e**sures/dimensi**o**ns/pr**é**cauti**o**ns; ne rien laisser au hasard.
(a-şi) lua traista-n băţ s’en aller; v. şi *a* o *şterge.*
luaţi loc, vă rog! prenez place, s’il v**o**us p**l**aît!; d**o**nnez-vous **l**a pein**e** de vous asse**o**ir: asseyez-vous, s’il vous plaît!
(a-şi) lua un aer de nevinovăţie faire **l**’inn**o**cent.
(a-şi) lua un aer solemn prendre un air solenn**el**.
493
(a-şi) lua un angajament assumer une tâche; prendre **à** tâche d**e.**
(a) lua un aperitiv prendre l’ap**é**ritif.
(a) lua uu caftan v. *a incasa o chelfăneală.*
(a) lua uu examen passer un examen.
(a) lua un oraş prendr**e** un**e** ville; s’emparer d’un**e** vi**l**le.
(a-şi) lua un servici prendre un empl**o**i.
(a) lua urma vînatului p**o**ursuivre le gibier.
(a-i) lua văzul en fair**e** voir trente-six **cha**nd**elles**.
(a-şi) lua viaţa se d**o**nner **la** m**o**rt; mettr**e** f**i**n à sa vi**e**/à ses **jo**urs.
(a) lua viteză pr**e**ndre de **la** vitesse.
(a-şi) lua vînt prendre du champ; prendr**e** l**e** msrs aux d**e**nts.
(a-şi) lua vorba înapoi retirer sa par**o**l**e**; revenir sur sa par**ole**.
(a) lua zălog p**r**endr**e e**n **g**a**g**e.
(a-şi) lua zborul pr**e**ndr**e** sa v**o**l**é**e/son **e**ss**o**r.
(a-şi) lua ziua bună dire adieu; fair**e** ses adieux; prendre con**g**é d**e qn.;** tirer sa r**é**v**é**rence à qn. *(fam.-);* mettre le rideau *(pop.).*
(a) lucra ca o cizmă travailler comme un sabot/c**o**mm**e** un pi**e**d.
(a) lucra cu luare aminte apporter du s**o**in **(à u**n ouvra**ge**); travailler soi**g**neus**e**ment.
(a) lucra cu spor a. travailler fructueusement; **b.** aller vit**e e**n bes**o**gne.
(a) lucra cu ziua travaill**e**r **à l**a **jo**urn**é**e.
(a) lu**cra de mîntuiaiă** v. *a da rasol.*
(a) lucra de zor travailler d’arrache-pied.
(a) lucra fără socoteală a**g**ir **à l**a l**é**gère.
(a) lucra în acord travail**le**r **à** la pièce.
(a) lucra la mai multe războaie *(fig.)* mener de front plusieurs affaires.
(a) lucra mînă-n mînă être de connivence avec qn.; êtr**e** d’intelli**g**ence avec **q**n.; êtr**e** d**e** mèch**e** avec qn.
(a) lucra pe apucate travai**l**ler par à-coups.
(a) lucra pe ascuns/pe dedesubt agir s**o**us-main; agir s**o**urdement.
(a) lucra pe cineva în foi de viţă travailler à la p**e**rte d**e** qn.; tirer dans **l**es **j**amb**e**s/dans les pattes/dans le dos de qn.
(a) lucra pe cont propriu travailler à s**o**n compte/pour son pr**o**pre c**o**mpte.
(a) lucra pe faţă a**g**ir **à** d**é**c**o**uvert/**o**uv**e**rtement.
(a) lucra s**uperficial** v. *a da rasol.*
lucru de claeă/de mîntuiaiă travail bâcl**é**.
lucrul stă pe loc le travail n’avanc**e** pas.
lucru mare qch. d’extra**o**rdinaire.
lumea de apoi/lumea cealaltă l’autre m**o**nd**e**; **l**’au-d**e**là.
lumea mare l**e g**rand m**o**nde; la haut**e** v**o**l**ée** *(Inv.);* les gens de la haut**e** *(pop.).*
lume după/peste lume une f**o**ule immense.

(a-i) lumina cuiva calea/drumul a. éclairer l**e** ch**e**min **à** qn.; **b.** guider qn.; mener qn. au but.
lumina rampei les feux de la rampe.
luna de miere la **l**un**e** de miel.
(a) luneca printre degete échapp**e**r/fil**e**r/glisser comme un**e** anguille/ comm**e** une couleuvre/c**o**mm**e** un poiss**o**n.
'ung ca o zi de post l**o**n**g** c**o**mm**e** un prêche/comme un **j**our sans pain**.**
(a) lungi pasul allonger l**e** pas; hât**e**r/pr**e**ss**e**r/d**o**ubler/forcer le pas.
(a) lungi pelteaua *(fam.)* m**e**ttre de **l**a sauce; fair**e** t**o**ute une tartine.
(a) lungi vorba faire traîner un**e** conversation; mettre d**e** la sauce; faire toute un**e** tartin**e**.
494
lup bătrîn vi**e**ux malin.
(a) lupta contra curentului aller à c**o**ntre-c**o**urant; aller c**o**ntre le fil de l'eau/contr**e** l**e** courant; avancer/ma**r**ch**e**r c**o**ntre le vent.
(a) lupta corp la corp combattre/lutte**r** c**o**rps à c**o**rps.
(a) lupta cot I**a cot l**utter au c**o**ude à coude.
(a) (se) lupta c**u ispita** r**é**sist**e**r à la t**e**ntation.
(a) lupta din toate puterile lutte**r** de toutes ses f**o**rces.
(a) lupta în ilegalitate combattr**e** dans la clandestinit**é**.
(a) lupta în primele rînduri combattr**e** dans les premiers ran**g**s.
(a) lupta pentru existenţă d**é**f**e**ndre s**o**n bift**e**ck *(pop.).*
(a) lupta pînă la **ultima picătură de singe** lutter **j**usqu'à la dernière **go**utt**e** d**e** san**g**.
(a) lupta sub drapelul cuiva c**o**mbattre/se rang**er** s**o**us la bannière/les drapeaux d**e** qn.
luptă dreaptă combat loyal.
luptă pieptişă lutte corps à c**o**rps.
l**ux de amănunte l**uxe de d**é**tails.
m
mai abitir bien/encore mi**e**ux.
mai aies notamment; surtout.
mai bine deeît nimic c'est autant de **g**agn**é**: c'est mieux qu**e** rien.
mai bine să nu vorbim despre asta ce n'est pas une chos**e** à dire; i**l** vaut mieux ne pas en discuter.
mai bine zis plus exactem**e**nt; plutôt.
mai curînd sau mai tîrziu tôt ou tard; un **jo**ur ou **l**'autre.
mai cu seamă notamment; surtout.
mai degrabă plutôt; plus exactem**e**nt.
mai e vorbă? cela s'**e**ntend bi**e**n; cela va de s**o**i; cela va sans dire.
mai gustă, pînă s-o coace! pati**e**nt**e**z!
mai ieri alaltăieri l'autr**e jour**.
mai mult decît atît bie**n** plus; **e**ncor**e plus.**
mai mult decît se poate spune au-de**l**à de tout**e** expression.
mai mult încă qui p**l**u**s e**st.
mai mult mort decît viu plus mort qu**e** vif.
mai mult sau mai puţin peu o**u** prou; p**l**us **o**u moins; de p**r**ès **ou** d**e** loin.
mai nimic peu o**u** p**o**int; presque **r**ien.
mai prejos decît inf**é**ri**e**ur **à;** au-dessous de.
mai presus dc/decît au-dessus de; par-dessus.
mai presus de toate pa**r**-d**e**ssus tout.
(a) mai prinde (la) inimă reprend**re** courag**e**,
(a) mai prinde suflet s**o**rtir d**e** maladie; **r**ec**o**uvrer sa santé.

mai rar om ca el il n’**y e**n **a** pas deux c**o**mm**e** lui.
mai rămîne vorbă? bien entendu, **il** n’y a plus **à** discuter.
mai sus amintit susmentionn**é**.
mai ştii! qui sait!; sait-**o**n jamais!
mai ştii păcatul? qui pourrait **l**e dir**e**? c’**e**st bien possibl**e**.
mai va (pînă atunci) c**e** n’**e**st pas de sitôt que; ce n’est pas d**e**main **l**a v**e**ill**e**; ce n’est pas p**o**ur d**e**main.
m-a împins păcatul c’**e**st **le** diabl**e** qui **m’**a p**o**uss**é**.
(a) maltrata pe cineva fai**re** mang**e**r d**u** potage aux m**o**ules; en donner de **la** bonne faç**o**n **à** qn. ***(fam.);*** **f**a**ire** v**o**ir beau **j**eu **à qu**.
m-am curăţat! *(pop.)* **j**e suis **f**ic**h**u**!**
m-a pus păcatul c’est **le** diable **q**u**i** m**’a** p**o**uss**é**.
(a) marca un gol marquer **u**n but.
mare cît o zi de post lon**g** comm**e** un prêch**e**/c**o**mme **u**n **jou**r **»n»s** pain.
mare comedie! quelle histoire!
mare minune să... je s**e**rais bien ét**o**nné **s**i**...**
496
mare pagubă tan**t** pis.
mare poznă! qu**el**le histoir**e**!
mare scof**ală!** c**e** n’**e**st pas grand-ch**o**s**e**!
mare şi tare puissa**n**t: i**n**fluent; **g**r**o**s bonn**e**t.
mare tïeabâ! c**e** n’est pas **g**rand-chose!
marfă de duzină marchandis**e** inf**é**rieure; camelote.
martor ocular t**é**m**o**in **o**culaire.
maşină de război machin**e** d**e g**uerr**e**.
măcar dacă encor**e** si; au moins si.
(a-i) măcin**a cuiva** satisfair**e** t**o**us **l**es caprices d**e qn.**
(a) măcina făină *(fi*g.*)* fair**e** un travai**l** inutile; r**é**péter inutilement.
mă procopsişi vous m’en avez fait voir de belles.
mă doare-n cot/în călcîie je m’en fich**e**; **je** m’en m**o**que; peu m’en chaut; **je** m’**e**n bats l’œil; v. şi *puţin îmi pasă.*
mă jenează pantofii mes souliers me blessent.
mă lasă rece c**e**la ne me fait ni fr**o**id ni chaud; ce**l**a m’est **ég**al.
mă lipsesc! je m’en pass**e**!
mămăligă neîiartă *(fig. fam.)* homm**e** veul**e**; homme sans **é**ner**g**ie.
mă miram eu să nu... j’étais sûr qu**e**...
mănîncă de-i pocnesc fălcile il man**ge à** s**e** d**é**monter la mâch**o**ire.
mă paşte un gînd il y a une **idée** qui me tr**o**tte par **l**a cerv**elle**; une id**ée** m**e** travaille.
mă prind că nu ghiceşti je v**o**us l**e** donn**e e**n dix/cent.
mărfuri în tranzit marchandises en transit.
(a) mări compasul *(fam.)* hâter/presser/d**o**ubler/f**o**rcer le pas.
(a-şi)mări eforturile redoubl**e**r d’**e**fforts.
(a)’mări producţia au**g**ment**e**r/accroître **l**a production.
(a) mărturisi adevărul avouer.
mărul discordiei la pomm**e** de discord**e**.
(a-şi) măsura cuvintele m**o**d**é**rer/temp**é**rer son **l**an**g**a**ge**.
(a) măsura din ochi av**o**ir **l**e c**o**mpas dans l’œi**l**.
(a) măsura odaia de la un capăt Ia altul arpenter la chambr**e**.
(a) măsura pe cineva din cap pînă-n picioare d**é**tailler **qu.** de l**a** tète aux pieds; toiser qn.
(a) măsura pe cineva pe spinare v. *a bale măr pe cineva.*
(a-şi) măsura puterile cu cineva se m**e**sur**e**r à/av**e**c qn.

mă trece un junghi j’ai un p**o**int d**e** côt**é**.
(a) mătura pe cin**eva** *(fam.)* **é**vincer/vider **q**n**.**
mă urmăreşte un gînd une pens**é**e me hante/m’**o**bsèd**e**.
mă văd silit să... forc**e** m’est d**e**…
(a) medita asupra unui lucru m**é**diter sur un pr**o**bl**è**me.
mediul ambiant le milieu ambiant.
(a-şi) menţine hotărîrea maintenir sa r**é**solution.
(a) merge apostoleşte aller **à** pied; aller sur la mul**e** des c**o**rdeliers; y all**e**r **de s**o**n** pied **l**é**g**er; all**e**r **à** patt**e**s ***(fam.);*** p**r**endre **le** train **o**nze *(pop.);* march**e**r à **g**riffe *(arg.).*
(a-i)merge bine avoir de la corde de pendu dans sa poch**e**; av**o**ir le vent dans **l**es’voiles/en p**o**upe *(fam.);* être en haut de la roue *(fam.).*
a**) merge** ca **cu boii/cu carul cu boi** s’avancer p**é**niblement.
a**) merge** ea c**e**asu**l** être r**é**g**l**é c**o**mm**e** un**e** h**o**rlo**g**e; aller comme sur d**e**s roulett**e**s; c’est **u**n vrai beurre; marcher à s**o**uhait/à p**l**ein; n**e** pas faire un p**l**i; gazer.
(a) merge ea melcul avanc**e**r c**o**mm**e** un escar**g**ot/comm**e** une t**o**rtue; marcher d’un pas/à pas d**e** t**o**rtue.
497

32
(a) merge ca o pisică marcher à pas de **l**oup.
(a) merge ca o raţă marcher c**o**mme un canard.
(a) merge ca **pe roate** aller c**o**mme sur des r**o**ulettes; c’est un vrai beurr**e**; march**e**r à s**o**uhait/à p**l**ein; n**e** pas faire un pli; **g**azer.
(a) merge c**a pe roţi pătrate** *(pop.)* a**l**ler mal.
(a) merge c**a racul** fai**r**e des pro**g**rès à l’**e**nvers *(fam.);* marcher c**o**mm**e** un**e** **é**crevisse.
(a) merge ca **vîntul** ne pas toucher t**e**rr**e**.
(a) merge eîine surd la vînatoare aller au bois/aux c**o**ngres/aux mûres sans cr**o**chet; s’embarquer sans biscuit.
(a-i) merge cînd **bine** c**î**n**d r**ău avoi**r** des hauts et des bas.
(a) merge clătinîndu-se march**e**r en chanc**e**lant.
(a) merge copăcel commencer à marcher.
(a) merge cot la cot marche**r** au c**o**ud**e** à coude.
(a) merge c**u car**u**l cu boi** avancer comm**e** un escarg**o**t/c**o**mme une t**o**rtu**e**; marcher d’un pas/à pas de tortu**e**.
(a) merge c**u coada între picioare** marcher **l**a tête basse.
(a) merg**e** c**u fruntea** s**u**s ma**r**ch**er** à fr**o**nt d**éc**o**u**vert.
(a-i) merge cuiva buhul d**é**frayer **l**a conversati**o**n/la chr**o**niqu**e**; faire par**l**er de soi; prêter aux comm**e**ntaires; faire **j**aser; faire les frais de **l**a c**o**nve**r**sati**o**n; faire cou**le**r d**e** **l**a sa**l**ive *(fam.).*
(a-i) merge cuiva cornul av**o**ir d**e** la c**o**rde de pendu dans sa poche; avoir **l**e vent dans **les** v**o**il**e**s/**e**n p**o**upe *(fam.);* êtr**e** **e**n haut de **l**a roue *(fam.).*
(a-i) merge c**u**i**v**a **în plin** av**o**ir d**e** **l**a c**o**rde d**e** pendu dans sa poche; av**o**ir **l**e v**e**nt dans **l**es voiles/en p**o**up**e** *(fam.);* êtr**e** **e**n haut d**e** la r**o**ue *(fam.).*
(a-i) merge c**u**i**v**a **rău** n**e** pas pr**o**sp**é**rer.
(a-i) merge cuiva treburile s**tr**ună avoir d**e** **l**a corde de pendu dans sa poche; av**o**ir le vent dans les v**o**il**e**s/en p**o**up**e** *(fam.);* être en haut de **l**a **ro**u**e** *(fam.).*
(a-i) merge cuiva vestea ca **de popă tuns** être c**o**nnu comme le loup blanc/

gris.
(a-i) merge cuiva ves**t**ea **şi povestea** devenir la fable de la ville.
(a) merge c**u mare v**i**te**ză aller à fond de train; aller à un train d'enfer; c**o**nduir**e** à **g**rand**e**s guid**e**s; fi**l**er/f**o**ncer à tout**e** allure *(auto);* r**o**uler à tombeau ouv**e**rt *(auto);* **pre**nd**re** un virag**e** sur l**e**s chapeaux d**e** roues *(fam.).*
(a) merge cum e su**c**a**l**a all**e**r très vit**e**.
(a) merge cu **naşul** voya**ge**r à **l**'œil/en lapin.
(a) merge c**u p**aşi **rep**ezi marche**r** d'un b**o**n pas.
(a) merge cu **tre**n**ul** v**o**yager par **le** train.
(a) **merge d**e **la sine** all**e**r de soi.
(a-i) merge de minune av**o**ir de la co**r**de de p**e**ndu dans sa p**o**che; av**o**ir **l**e vent dans **l**es v**o**iles/en p**o**up**e** *(fam.);* être en haut de **l**a **ro**ue *(fam.).*
(a) merge din bute în bute t**o**mber de la poêl**e** sur la braise; tomber de Charybde **e**n Scylla.
(a) merge din c**e** în c**e mai bi**ne aller de mieux en mieux.
(a) m**er**ge **din** c**e** î**n** ce **mai rău** aller de ma**l** en pis.
(a) merge di**n excese în excese** t**o**mber d'un **e**xcès dans un autre.
(a) merge d**i**n **poartă în poartă** faire du p**o**rte-à-porte.
(a**)** m**er**ge **drept la** ţ**intă** ne pas y aller par quatre chemins; y aller carr**é**ment; y a**ll**er franco.
(a) merge după cineva *(despre femei)* s**e** mari**e**r.

(a) merge fără ţ**intă** errer sans but.
(a) merge găitan *(un lucru)* aller c**o**mme sur des r**o**ulettes; c'esL un vrai beurre; marcher à s**o**uhait/à plein; ne pas faire un pli; gazer.
(a-i) merge gura ca o moară lrodoi'ogită/ueferecată/ea pupăza caqueter c**o**mm**e** un**e** pi**e**; d**é**penser beaucoup de salive; discourir à pert**e** d**e** vue; êtr**e** bavard comme un**e** pi**e** bor**g**ne *(fam.)*; **j**aser/**j**acasser comme un**e** pi**e** bor**g**n**e**/comme un m**er**l**e** *(fam.);* teni**r** **l**e crach**o**ir; av**o**ir **é**té vaccin**é** avec une ai**g**uille de ph**o**no *(fam.);* c'est un m**o**ulin à par**o**les.
(a) merge împleticindu-se chanceler; tr**é**bucher; vaciller.
(a) merge împotriva curentului/vîntulul aller à c**o**ntre-courant; all**e**r c**o**ntre **l**e fil d**e** l'eau/c**o**ntre **le** c**o**urant; avancer/marcher c**o**ntre le v**e**nt.
(a) merge împreună cu aller de compa**g**nie av**e**c; aller d**e** fr**o**nt avec.
(a) merge în bobote v. *a umbla creanga.*
(ii) merge în calea/în întîmpinarca cuiva aller/marcher/venir **à** la renc**o**ntre de qn./à s**a re**nc**o**ntre.
(a) merge în căutarea... all**e**r **à** la recherche de...
(a) merge (ca) în dodii v. *a umbla creanga.*
(a) merge în pas c**u vremea** être dans le m**o**uvement; être dans le train/ dans le vent; êtr**e** d**e** s**o**n âge/d**e** s**o**n temps.
(a-i) merge în **plin** avoir de la corde de pendu dans sa poche; av**o**ir le v**e**nt dans les v**o**iles/**e**n p**o**up**e** *(fam.);* être **e**n haut d**e** la r**o**ue.
(a) merge în poghiazuri alle**r à l'**av**e**ntu**re**/au hasard.
(a) merge în prosteală *(reg.)* aller m**e**ndi**e**r.
(a) merge în spulber a**lle**r /courir à sa ruin**e**; courir à **l**a catastroph**e**.
(a) merge într-aiurea a**ll**e**r** à **l**'av**e**nture/au hasard.
(a) merge în vîjîlală *(fam.)* v. *a umbla creanga.*
(a) merge la culcare aller plier ses cils; fair**e** dormir ses yeux; aller à D**o**rmill**o**n/à **la** dorm**e**/au plum**e**/au dod**o**/à la ronfle/à **l**a fonfl**é**tt**e** *(pop.).*

(a) merge Ia inimă aller droit au cœur.
(a) merge la judecată cu cineva int**e**nter un procès; appeler/cit**e**r en **j**ustic**e**.
(a) merge la moarte sigură *(auto)* rou**l**er à tombeau ouv**e**rt.
(a) merge l**a o pînză** *(pop.)* a**l**ler voir une toi**le**.
(a) merge la pas all**e**r au pas.
(a) merge la pleire courir à **l**a catastr**o**phe; c**o**urir à sa ruin**e**.
(a) merge la slgur être sûr de s**o**n c**o**up; **jo**uer à c**o**up/à **j**eu sûr; **j**ouer **g**a**g**nant.
(a) merge la şcoală aller en classe.
(a) merge la trap al**l**er au tr**o**t.
(a) merge la vie cu struguri în **batistă** porter (d**e**) **l'ea**u à **l**a **r**ivière/à la m**e**r.
(a) merge la vînătoare aller/partir **e**n chasse.
(a) merge mînă-n **mînă cu cineva** aller de pair; march**er** avec qn.
(a) merge neabătut pé drumul său creuser son sillon.
(a-i) merge numele că faire fi**g**ure de; passer p**o**ur.
(a) merge pe calea cea dreapta a**ll**er l**e** droit chemin.
(a) merge pe cărări bătătorite/bătute/pe drum bătut marcher dans les sentiers/chemins battus; suivre les chemins/sentie**r**s battus,
(a) merge pe două eărări av**o**ir du vent dans les v**o**iles *(fam.);* battre les murs; aller de travio**le** *(pop.);* faire/décrire/dessiner des festons *(pop.).*
22*
499
(a) merge pe d**o**uăz**e**cl/**tr**eiz**e**ci/**p**a**tru**z**e**cl **de ani** aller sui' ses vin**g**t /trent**e**/ quarante ans.
(a) merge pe jo**s** aller à pâlies *(fam.):* aller à pied; aller sur la mule des cordeliers; prendre le train **o**nze *(pop.);* marcher à **g**riffe *(arg.);* y a**l**ler de s**o**n pied l**ég**er.
(a) merge pe o urmă suivre un**e** trac**e**.
(a) merge pe urmele cuiva *(fig.)* suivr**e l**es bris**é**es/les traces de qn.; march**e**r sur **l**es traces de qn.
(a) merge poticnindu-se buter; trébuch**e**r.
(a) merge prea departe crever **l**e pla'fond; forcer **l**a dos**e/l**a n**o**te; tirer sur la ficelle: y aller (un p**e**u) f**o**rt.
(a-i) merge rău aller mal.
(a) merge rostul cuiva cu suvclniţa alluia a. av**o**ir les mêmes **o**pini**o**ns/ coutumes qu'un autre; **b.** être d'accord avec un autre.
merge strună! cela ne fait pas un pli; c'est entendu; ça biche; l'affair**e** est dans le sac.
(a) merge strună aller c**o**mme sur des r**o**ulettes; c'est un vrai beurre ma**r**cher à s**o**uhait/à plein; ne pas fair**e** un p**l**i; gazer.
(a) merge *tlxiş* marche**r** avec peine; ramp**e**r.
(a) merge tîrîş-grăpiş a**l**ler cahi**n**-caha/cl**o**pin-clopant.
(a) merge una e**u cineva** être d'inte**l**lig**en**c**e** avec qn.; fitre de mèche av**e**c qn.; être de c**o**nnivence avec qn.
(a-i) merge vestea de... avoir la r**é**putation d**e**…
(a) merge zi de v**ară pînă-n seară** faire un b**o**n boul de chemin.
mergi eu bine! bon v**o**ya**ge**!
mergi în plata domnului passe t**o**n chemin; allez v**o**us faire pendre ai**l**leurs; fiche-m**o**i la paix! *(fam.);* lâche-moi le c**o**ude! *(fam.).*
mergi în treabă-ţi! pass**e** ton chemin; a**ll**ez vous faire pendre ailleurs.!; fiche-m**o**i la paix! *(fam.);* **l**âche-m**o**i le c**o**ude! *(fam.).*

(a) merita atenţie êtr**e** digne d’att**e**ntion/d’intérêt.
(a) merita osteneala prendre le temps que ça prendra **e**t coûter ce qu**e** ça coût**e**ra; val**o**ir la peine/**l**e c**o**up; val**o**ir le **j**us/**l**’oi**g**non/**l**’es/le p**o**gnon *(pop.).*
(a) merita toată stima êt**r**e di**g**ne d’estim**e**.
(a-şi) mesteca turbarea r**o**n**g**er s**o**n frein.
m**l**-a **prins bine** bien m’en a pris; ce**l**a m’a **é**t**é** utile.
mi-a venit pe cap c**e**la m’est t**o**mb**é** sur l**e**s bras.
mica publicitate les petites ann**o**nc**e**s.
mie de stat de petit**e** tai**l**e.
mie la suîlet esprit mesquin.
(a) micş**o**ra **viteza** r**é**duire **l**a vitesse; ralentir.
mi-e de-a mirare *(pop.)* **j**e suis tout surpris.
mi-**e indiferent** c**e**la n**e** me fait ni froid ni chaud; c**el**a m’est **é**gal; v. şi *puţin imi pasă.*
mie-mi spui? *(fam.)* à qui l**e** dites-v**o**us?
mi-e teamă că je crains que.
mi-e tot atîta cela m’est **ég**al; c**e**la n**e** m**e** fait ni froid ni chaud; v. şi *puţin îmi pasă.*
mi-**e tot una** cel**a** m’est **ég**al; c**el**a ne m**e** fait ni froid ni chaud; v. şi *puţin imi pasă.*
mii de bombe/draci! diable!; diantr**e**!; fichtr**e**!
mii de mulţumiri! merci beauc**o**up!; merci infiniment!; tous mes rem**e**rciements!
mii de scuze! je vous fais (bien) **e**xcus**e**!; fait**e**s **e**xcuse! *(pop.).*
500
mij**e**s**c zorile le j**our point; **le jo**ur vient d’**é**cl**o**re.
(a) miji de z**i**uă le **jou**r p**o**int; le j**o**u**r** vient d’**é**cl**o**r**e**.
mincin**o**s **din fire** un fieff**é** menteur.
minciună cu **coadă g**ros/**g**rossier menson**ge**.
minciună sfruntată gros/grossier mensonge.
minte uşuratică tête d**e l**inotte; crâne d**e** piaf *(pop.).*
(a) minţi cu **neruşinare** mentir c**o**mme un arracheur de dents.
(a**) mi**n**ţi de l**a **obraz** mentir comme un arracheur de dents.
minuni de vitejie grandes prouesses.
(a) m**ir**a **pe cineva é**t**o**nner/surprendr**e** qn.; caus**e**r de **l**’**é**tonnement.
(a) mirosi a **ars** sentir le brûl**é**.
(a**) mirosi a colivă** sentir le sapin; avoir un pied dans la tombe/dans la f**o**sse; être au b**or**d du t**o**mbeau.
(a) mirosi a **lapte** av**o**ir encor**e** du lait sur **le**s lèvres; être n**é** d’hier; être un b**l**anc bec/un b**éj**aune; ret**o**urner la sa**l**ade avec **l**es d**oi**g**t**s; s**o**rtir à peine de la coquille; tourner la salade du bout des d**oi**g**t**s; baver **l**e lait *(fam.).*
(a) mirosi a **pămînt** sentir **le** sapin; av**o**ir un pied dans **l**a t**o**mbe/dans **l**a f**o**sse; être au bord du tombeau.
(a-i) mirosi gu**r**a av**o**ir mauvaise halein**e**.
(a) mirosi urii sentir mauvais.
(a) mirosi viorelele la rădăcină *(fam.)* man**g**er les piss**e**nlits par **l**a racine; fumer **l**es mauves par **l**a racin**e** *(fam.);* faire pousser les roses *(pop.);* fumer la terr**e** *(pop.);* faire des vers/des asticots *(pop.).*
mi **se rupe sufletul de m**i**l**a **lui** cela me fend le cœur; c’est à f**e**ndre le cœur.
(a) mişca din cap hoch**e**r la têt**e**.
(a) mişca **din coadă** remuer **l**a qu**e**ue.
(a) mişca din loc toate pietrele v. *a face pe dracu-n patru.*

(a) mişca **inima** toucher **le** cœur.
(a) mişca **pe c**in**ev**a **pînă** la lac**rim**i t**o**ucher qn. **j**usqu'aux larm**e**s.
(a) mişca toată coarda v. ***a*** *face pe dracu-n patru.*
mişc**ă-te!** *(pop.)* **ga**r**e** tes fesses!*;* pouss**e** ta viand**e**!; ôte-toi d**e l**à!
(a) miza **totul pe o carte jo**u**e**r/risquer **le** t**o**ut pour le tout; **jo**uer s**o**n va-**t**o**u**t; mettre tous ses œufs dans le mêm**e** panier; risquer le paquet; brûl**e**r sa dernièr**e** cartouch**e**; **j**ouer sa d**e**rnièr**e** cart**e**.
miz**e**rie n**ea**g**r**ă misèr**e no**ir**e.**
mîi**n**i**le** su**s**! haut **l**es mains!
(a) m**î**na **de l**a A**n**a **l**a Caia**f**a men**e**r d**e** Caïph**e** à Pilat**e**.
(a) mîna pe tînjaht c**on**duire les bœufs **l**ent**e**m**e**nt.
(a) m**î**na **por**cii **l**a ji**r** ronfl**e**r comme un **o**r**gue.**
mină măga**r**ul! *(fam.)* ôt**e**-toi de làI; gare t**e**s f**e**sses!; pouss**e** ta viande!
m**înă**-n mînă *(fi*g.*)* de conc**e**rt.
(a-şi**) m**înca ama**ru**l îm**preu**nă cu cin**ev**a êtr**e** unis pour l**e** mei**l**leur **e**t pou**r le** pir**e**.
(a) mînca au**r** cu **l**ing**ur**a fair**e** dans**e**r/sauter **l**es **é**cus; fair**e** valser **l**'ar**g**ent; **j**eter l'or à p**l**ein**e**s mains; **j**et**e**r **l**'ar**ge**nt/s**o**n ar**g**ent par la fenêtre; v**e**rs**e**r d**e l**'or à p**l**eines mains.
(a) mînca bătaie aller à Dourdan *(pop.);* v şi *a încasa o chelfăneală.*
(a) mînca ca **o căpuşă** avoir le ver solitaire; man**ge**r comme quatre; man**ge**r à s'en faire p**é**t**e**r l**e** ventre; man**ge**r comm**e** un ogre *(fam.);* avoir une bonn**e** desc**e**nt**e** *(pop.).*
(a**)** m**î**nca ca **o m**i**re**ască man**g**er du bout des dents/d**e**s **l**èvres.
SOI
(a) **m**înca ca **o păsărică** av**o**ir un appétit d'ois**e**au *(fam.);* manger c**o**mme une mau**v**iette/un m**o**ineau.
(a) niîn**ca ceapa ciorii** perdre **l**a raison/l'esprif; perdre la b**o**ul**e**.
(a) mine» ceva ş**i cu ochii** man**g**er des y**e**ux.
(a-i) mînca cîinii/raţele din traistă êtr**e** grand/haut c**o**mme tr**o**is p**o**mmes; être haut comm**e** ça; êtr**e** haut comm**e** ma botte.
(a) mînca cît şapte mang**e**r comm**e** quatre; man**g**er à s'en faire p**é**ter le ventre; av**o**ir **l**e ver solitaire; manger c**o**mm**e** un o**g**r**e** *(fam.);* av**o**ir une bonne desc**e**nte *(pop.).*
(a) ntînca coas**te fripte** man**ge**r de **l**a vach**e** enra**gée**; dîner/souper/ d**éj**euner par cœur; dîner av**e**c les che**v**aux de b**o**is; b**o**uffer des briqûes *(fam.);* se serrer la c**e**inture/le ventre *(fam.);* bequ**e**ter des (clopes *(arg.).*
(a-1) mînca cojocul avoir dr**o**it **à** un**e** rac**lée**.
(a-ş**i)** mînca **credinţa** p**e**rdr**e** s**o**n cr**é**dit.
(à-i) mînca cuiva paosùl arracher **l**'âme/la vi**e** à qn.; faire m**o**urir qn.; faire passer le **go**ût du pain à qn.; faire s**o**n affair**e** à qn.; r**ég**l**e**r s**o**n compt**e** à qn.; **e**xp**é**di**e**r **q**n. dans **l**'aut**re** m**o**nd**e**; abattr**e** qn.; passer qn. à **l**a casser**o**le; laver **l**a têt**e** à qn. avec du p**lo**mb *(pop.);* mettre qn. à **l**'air *(pop.);* fair**e l**a p**e**au à qn. *(pop.);* brûl**e**r qn. *(arg.);* d**e**sc**e**ndr**e** un mec *(arg.).*
(a-i) mînca cuiva zilele fair**e** mourir qn. à p**e**tit f**e**u; **e**n fair**e** v**o**ir de b**ell**e**s**/d**e** drô**l**es/de dures à qn.; **en** fair**e** voir/rot**e**r d**e** tout**e**s les couleurs; êtr**e** diffici**le**/dur à vivr**e**; fair**e**/mener/rendre la vi**e** dure à qn.; faire man**g**er des p**o**ires d'angoiss**e** à qn.; en fair**e** v**o**ir des vertes **e**t des pas mûr**e**s *(fam.);* être l**e** bourr**e**au d**e** qn. *(fam.);* cir**e**r les **o**r**e**ill**e**s à qn. *(ar*g*)*.*
(a) mînca cu lăcomie d**é**v**o**rer/man**g**er à b**ell**e**s** dents; fair**e** honneur à un repas; s'**e**scrim**e**r d**e** la mâchoir**e** *(fam.);* s'**e**n mettr**e** dans l**e**

fusi**l** (**j**usqu'aux yeux) *(pop.);* bouff**e**r à s'en fair**e** cr**e**ver/**é**c**l**ater l**e** cy**l**i**n**dre *(arg.).*
(a) mînca cu poftă mâch**e**r de **haut**; manger **à** bel**le**s dents; mang**e**r d**e** toutes s**e**s d**e**nts.
(a) mînca de dulce fair**e g**ras.
(a-şi) mînca de sub unghie/de sub tălpi coup**e**r un **l**iard **e**n quatre; man**g**er s**o**n pain d**a**n**s sa** poche; p**le**ur**e**r **le** pain qu'on mange; tondre un œuf *(fam.);* **g**ratter su**r** la d**é**pens**e**/sur tout *(fam.);* être rat *(pop.).*
(a-şi) mînca din preţ perdre d**e** sa va**le**ur.
(a) mînca dintr-o strachină/dintr-un blid man**g**er **à l**a même **é**cuelle.
(a-şi) mînca ficaţii s**e** ron**g**er **les** f**o**ies/l**e**s on**g**les/l**e**s san**g**s *(pop.)*
(a) mînca fin v. *a fi prost ca noaptea.*
(a) mînca foc pentru cineva s**e** c**o**uper/s**e** mettr**e e**n quatr**e** pour qn.; se **j**eter au feu p**o**ur qn.; s**e** faire hach**e**r p**o**ur qn.; s**e** damner pour qn. *(fàm.);* s**e** d**é**manch**e**r pour un copain *(pop.).*
(a) mînca fript pe cineva av**o**ir la peau d**e** qn. *(fam.);* casser les reins à qn. *(fam.).*
(a) mînca bara**m** v. *a îndruga verzi şi uscate.*
(a) mînca în silă man**ge**r du bout des dents/des lèvr**e**s.
(a) mînca la botul calului man**ge**r sur le p**o**uce.
fa) mînca la nunta draeuloi r**e**ster imberb**e***;* **(a-şi) mînca lefteria** p**e**rdr**e** son c**ré**dit.
(a) mînca locul pe cineva avoir **l**a bou**g**e**o**tt**e**; avoir l**e** diable au corps; êtr**e** battu du diab**le**; n**e** pouvoir dur**e**r dans sa p**e**au/en place; avoir *50%* **d**u **vif** ar**g**ent dans **l**es veines ***(fam,.);*** êtr**e é**veill**é** comm**e u**n**e** port**é**e de souris *(fam);* aller à Saint-JBazet *(pop.).*
(a) niînea o bătaie «oră cu moartea êt**r**e battu à plate c**o**uture; être r**o**ssé d'impo**r**tanc**e**; s**e** fair**e** piler *(fam.);* se faire rincer/assais**o**nne**r** *(fam.).*
(a) mînca o ceapă degerată y. *a da chix.*
(a-şi) mînca omenia c**o**mpr**o**mettre/perdre/ternir sa r**é**putation; perdre son cr**é**dit/sa r**é**putation.
(a) mînca o papară a. se fai**re e**n**g**ueuler *(pop.);* **b.** se f**air**e secoue**r** les puces *(fam.);* v. şi *a încasa un perdaf.*
(a) mînca pe cineva din ochi couver/d**é**vor**e**r qn. des y**e**ux.
(a-l) mînca pe cineva palma av**o**ir **e**nvi**e** d**e** rosser qn.
(a-I) mînca pe cineva pielea/spinarea la chair lui d**é**man**ge**.
(a-l) mînca pe cineva tălpile avoir **l**a bou**g**e**o**tte; av**o**ir **l**e diable au c**o**rps; être battu du diable; ne pouv**o**ir durer dans sa peau/en plac**e**; a**v**oir du vif ar**g**ent dans les veines *(fam.);* être **é**veill**é** comme une port**é**e de s**o**uris *(fam.);* aller à Saint-Bazet *(pop.).*
(a) mînca pe datorie dîn**er à** l'œi**l**.
(a) mînca pe săturate man**g**er **à s**a **f**a**i**m**;** man**g**er t**o**ut son soûl; **se taper l**a c**l**och**e/l**e chou *(pop.).*
(a) mînca picior de curcă avoir **la l**an**g**ue (trop) **l**ongu**e**.
(a) mînca pîinea şi sarea cuiva a. recevoir **l**'h**o**spita**l**it**é** d**e** qn.; **b.** ê**t**r**e** **à l**a char**ge** de qn.
(a) mînca pîine străină vivre loin d**e** chez **s**o**i**.
(a) mînca pîine şi sare cu cineva parta**g**er l'**e**xistence d**e q**n.**;** êtr**e** unis pou**r le** mei**ll**eur et pour **le** pire.
(a) mînca popeşte man**ge**r comm**e** quatre; man**g**er **à** s'en fair**e** p**é**te**r** le v**e**ntr**e**; avoir **le** v**e**r so**l**itair**e**; manger comm**e** un ogr**e** *(fam.);* avoir une bonn**e** desc**e**nt**e** *(pop.).*
(a) mînca praz cont**e**r d**e**s bourd**e**s/d**e**s coul**e**urs/des fagots/des sorn**e**ttes/des

lant**e**rnes; dir**e** des s**o**rnettes; fair**e** des c**o**ntes b**org**nes; rac**o**nter des craques; raconter du blablabla *(fam.);* aller à Crac**o**vi**e** *(pop.)*.
(a) mînca răbdări prăjite dîner/s**o**uper/d**éj**euner par cœur; mang**e**r de **l**a vach**e** **e**nra**gé**e; dîner avec les chevaux de b**o**is; **s**e serrer **l**a ceinture/l**e** v**e**ntr**e** *(fam.);* b**o**uffer des briqu**e**s *(fam.);* bequeter des d**o**pes *(arg.).*
(a) mînca singur bucatele şi a lăsa altora zeama fai**re** banqueroute **à** qn. *(fam.).*
(a-l) mînca spinarea avoir dr**o**it à un**e** racl**é**e.
(a) **mînca şi pietre/şi mere pădureţe** aval**er** d**e**s charr**e**ttes; ava**l**er **l**a mer **e**t **l**es p**o**issons; man**g**er tout ce qui vous tombe s**o**us **l**a d**e**nt.
(a) mînca **şofranul** c**o**uper dans l**e** pont; c**o**uper dedans; donner dans **le** panneau/l**e** pièg**e**; d**o**nn**e**r tête baiss**é**e dans qch.;être fait comme un rat; êtr**e** pris au piè**g**e; **g**ob**e**r le m**o**rceau/l'hameç**o**n; mordr**e** à **l**'appàt/à **l**'hameçon; s**e** brû**le**r à la chandelle; se laisser pr**e**ndre (à l'appeau); tombe**r** dans **l**a nasse/**le** panneau/**l**e piè**g**e; t**o**mber/être dans **l**e **l**acs; t**o**mb**e**r dans un piè**g**e.
(a) mîneat cucută i**l** est f**o**u à lier.
(a) mincat din oală av**o**ir cass**é** s**o**n sab**o**t; danser **l**a branle du **lo**up; faire le saut; dire adieu à **l**a vertu *(ir.)*.
mînea-te-ar puricii! allez v**o**us c**o**ucher!; allez v**o**us fair**e** pendr**e** ai**ll**eurs; va te faire fiche/f**o**utre!
(a fi) mîneat laur v. *a fi intr-o ureche.*
(a) mînca trînteală aller à Dourdan *(pop.);* v. şi *a incasa o chelfăneală.*
503
(a-şi) mînji reputaţia salir/ternir **so**n **blason**.
(a) mîntui o treabă *(reg.)* achev**e**r un**e** beso**g**n**e**.
(a) mîzgăli hîrtie *(fi*g. *fam.)* barb**o**uiller/n**o**ircir /salir du p**a**pi**er.**
mîzgălitor de Mrtie barb**o**uilleur d**e** papie**r**.
moare să afle toate! il b**r**ûl**e** d**e** tout savoir.
(a) mocni sub cenuşă couv**e**r sous **l**a cendr**e**.
mofturi! chansons/bêtis**e**s qu**e** tout_ cela!
moment do cotitură moment critique/d**é**cisif.
moment suprem instant suprêm**e**.
(a-şi) momi foamea tromper sa **f**a**i**m**.**
(a)'mormăi ceva printre dinţi marmonner **qch.;** murmurer qch. **en**t**re** ses d**en**ts.
mort-copt à tout prix; coûte **q**u**e** coût**e**.
mort de-a binelca mort et **e**nt**e**rr**é**.
(a) moţăi cu capul în piept piquer du n**e**z.
moţiune de cenzură *(jur.)* moti**o**n de censure.
(a-şi) muia buzele într-un pahar tremp**e**r ses **l**èvres dans un**e** b**o**iss**o**n.
(a-i) muia cuiva gîrliţa abatt**re** **l'o**r**g**u**e**i**l** d**e** **q**n.**;** rabattre **l**a crête **à** **q**n.**;** r**og**ner les ailes **à** qn.; donner un coup d**e** caveçon **à qn.** *(fi*g.*)*
(a) muia în apă tr**e**mper dans l'**e**au.
(a-i) muia oasele cuiva casser/b**r**is**e**r/rompr**e** **l**es o**s à qn.**
multe şl de toate, multe toate toutes sortes d**e** ch**o**ses.
mulţi ca nisipul mării innombrab**le**s.
muncă în acord travail aux pièces.
muncă silnică les travaux forc**é**s; **l**es durs *(arg.).*
(a) munci ca un cîiue p**e**iner comme des chiens *(fam.).*
(a) munci ea un hamal/ca un salahor travailler c**o**mm**e** un f**o**rçat/ c**o**mm**e** un **g**al**é**rien.

(a) munci ca un ocnaş travailler c**o**mme un f**o**rçat/c**o**mme un **g**al**é**rien.
(a) munci cît şapte v. *a se speti muncind.*
(a) munci cot la cot travaill**e**r coude **à** c**o**ude.
(a) munci cu îndîrjire travailler avec acharnement; travailler d'arrache-piecl.
(a) munci cu însufleţire avoir du cœur à **l'o**uvra**g**e; mettre du cœur au travail *(fam.);* en filer/mettre/placer un rayon *(arg.).*
(a) munci cu nădejde travailler d'arrache-pi**e**d.
(a) munci cu spor a. t**r**availler fructueusement; **b.** aller vite **e**n beso**g**ne.
(a) munci cu tragere de inimă avoir du cœur à l'ouvra**g**e: en fil**er**/m**e**tt**r**e/placer un ray**o**n *(arg.);* mettr**e** du cœu**r** au t**r**avai**l** *(fum.).*
(a) munci de amorul artei/pe degeaba travaill**e**r p**o**ur **l**a **g**l**o**ire/p**o**ur le roi de Prusse; travaill**er** p**o**ur **l**e di**g** *(arg.).*
(a) munci de pomană travai**ll**e**r** pou**r** la **g**loire/pour le r**o**i do P**r**usse.
(a) munci din grou/pe brînci v. *a se speli muncind.*
(a) munci fără preget/fără întrerupere t**r**avai**l**ler sans d**é**te**le**r.
(a) munci în salturi travailler par à-c**o**ups.
(a-şi) munci mintea v. *a-şi baie capul.*
(a) munci pe apucate travai**lle**r par **à**-cou**ps.**
(a) munci pe nimica toată travailler p**our** une bouch**ée** d**e** pain.
(a) munci pe rupte v. *a se speti muncind.*
(a) munci pînă-i ies ochii se tue**r** de travail; v. şi *a se speti muncind.*
(a) munci ziua şi noaptea t**r**availler sans d**é**teler.
(a) muri ca muştele t**o**mber comme les mouches.
(a) muri ca un cîiue mourir c**o**mme un chien.
(a) muri ca un erou mourir en h**é**r**o**s.
504
(a) muri cu arma în mînă m**o**urir les armes **à la** main.
(a) muri cu zile/eu zllele-n sîn m**o**urir p**l**ein d**e jo**urs.
(a) muri de bătrîneţc m**o**urir d**e** vieillesse.
(a) muri de căldură cuire dans s**o**n **j**us *(fam..).*
(a) muri de ciudă crever d**o** d**é**pit; crever dans sa peau; cass**e**r sa pip**e** *(arg. J.*
(a) muri de dragoste pentru cineva avoir rpi. dans sa peau; brûl**e**r pour qn.; être f**é**ru de qn.; êtr**e** f**o**u de qn.; être m**o**rdu *(fam.);* **e**n t**e**nir pour qn. *(fam.).*
(a) muri de foame mourir/cr**e**v**e**r de faim *(fam.);* la crever *(pop.).*
(a) muri de frică êtr**e** mort de peur; être vert de peur *(fam.);* les avoir à z**é**ro *(pop.).*
(a) muri de inimă rea m**o**urir de chagrin.
(a) muri de mîna cuiva mourir de mort violente.
(a) muri de moarte bună m**o**urir de sa belle m**o**rt.
(a) muri de o moarte violentă m**o**urir de m**o**rt vi**o**lente.
(a) muri de plictiseală p**é**rir d'ennui.
(a) muri de rîs crever de rire *(fam.);* m**o**urir de rir**e**.
(a) muri de ruşine m**o**urir de honte.
fa) muri de scie mourir de soif.
(a) muri de supărare m**o**urir de cha**g**rin.
(a) muri de urît p**é**rir d'ennui.
(a) muri fără pernă la cap m**o**urir sur un **g**rabat/sur un fumier.
(a) muri în floarea vîrstei n**e** pas faire de vieux **o**s *(fam.);* m**o**urir j**e**une.
(a**) muri în luptă** mourir/tomber au champ d'h**o**nn**e**ur; m**o**urir au feu; tomber sur le champ de bataille.
(a) muri în mizerie m**o**urir sur un **g**rabat/sur un fumier.

(a) muri în patul său mourir de sa belle m**o**rt.
(a) muri la datorie m**o**urir à la peine.
(a) muri moarte de erou m**o**urir en h**é**ros,
(a) muri pe baricade m**o**urir sur la brèche.
(a) muri pe capete m**o**urir par milliers.
(a) muri pe loc mourir sur le coup.
(a) murit găina care face oul tare il a perdu son prolecteur.
muritor de foame un crèv**e**-**l**a-faim,
(a) muri vitejeşte m**o**urir en h**ér**os.
mustăţile îi trag a oală il no pense qu'au vin.
mustăţi (ca) pe oală m**o**ustache(s) tombante(s).
(a) mustra asprii pe cineva reprendre qn. vertement.
(a-1) mustra pe cineva cugetul avoir des rem**o**rds.
mustrare de cuget remords.
(a-şi) muşca limba se mordre la langue; regrette]' d'av**o**ir parlé.
(a-şi) muşca mîinilc/buzele s'en m**or**dre **l**es doigts/**l**es pouces/les lèvres; se r**o**n**g**er les poin**g**s.
(a-1) muşca pe cineva de inimă să... se laisser tenter.
(a-1) muşca pe cineva şarpele de inimă être t**e**nt**é** de dire/de faire des ch**o**ses inconv**e**nant**e**s.
(a) muşcat în pădureaţă a. il a c**o**upé dans l**e** p**o**nt; **b. i**l est mo**rt,**
(a) muşca ţar**ina** mordre la poussière,
(a-şi) muşca z**ă**bala *(fi,*?.*)* ron**g**er s**o**n frein.
(a) mustru lui bine pe cineva *(fam.)* reprendre qn. vertement.
505
(a) muta caiiiionu' *(pap-)* prendre ses cliques et ses claqu**e**s; ramasser ses hardes; pr**e**ndre tout son barda *(fam.);* faire sa ma]l**e**/sa valise *(fam.);* faire s**o**n ba**l**luch**o**n/son ballot *(fam.);* empo**r**ter tout son bazar/son bastrin**g**ue *(pop.).*
(a-i) muta cuiva fălcile/căpriorii abîmer/d**é**foncer **le** portrait **à qn.** *(arg.);* d**é**mo**l**ir **l**a façade à qn. *(arg.);* paumer la fi**g**ure/la gueule à qn. *(arg.).*
(a-i) muta c**ui**va **gîrliţa** abattre/rabaisser l'**o**r**g**ueil de fqn.; rabattre **l**a crête à qn.; ro**g**ner les ailes à qn.; d**o**nner un coup de caveçon à qn. *(fis.),*
mută-ţi gîndulî tu p**e**ux te tap**e**r! *(pop.);* tu p**e**ux tou**j**ours t**e** gratt**e**r! *(pop.).*
(a-si) muta ş**atra** prendre ses c**l**iques **e**t s**e**s claques; ramasser ses hard**e**s; faire sa mall**e**/sa valis**e** *(fam.);* fair**e** son balluch**o**n/s**o**n bal**l**ot *(fam.);* prendr**e** tout son barda *(fam.);* emporter tout son bazar/ son bastringu**e** *(pop.).*
n
naiba sâ-1 la! le diable **l**'emport**e**!
n-ai ce-i face ri**e**n à faire.
n-ai decît c**el**a t**e**/vous r**eg**ard**e**; c'**e**st ton/v**o**tre affaire.
n-ai decît să... a. il ne v**o**us rest**e** qu'à...; v**o**us n'av**e**z qu'à...; **b. l**ibr**e** à v**o**us de...
n-ai pentru c**e** de ri**e**n; pas d**e** quoi.
n-am auzit de cînd sînt una ca asta c'**e**st la premièr**e** fois dans ma vie **que j**'entends une chos**e** parei**lle**.
n-am nici în clin nici în mînecă cu el il n**e** m'est ni d'Eve ni d'Adam; **j**e ne l**e** connais n**i** d'Adam ni d'Eve.
n**-am nici pe naiba j**e me p**o**rte à merveille.
n-am nimic la sufletul meu je n'ai pas un s**o**u.

n-am să dau socoteală je n’ai pas de comptes **à** rendre.
n-are importanţă peu importe.
n-are nici o legătură una cu alta i**l** n’y a pas de commune mesure **e**ntre.
n-are nici un haz il n’y a ni sel ni sauce.
n-are nimic c**el**a n**e** fait rien; c**e** n’est ri**e**n.
n-are pic de mlnte i**l** n’a pas une once/un **g**rain de b**o**n sens.
n-are să se scufunde pământul c**e** n’est pas **l**a fin du m**o**nde.
n-are scăpare il n’y a pas d’issue.
n-are umbră on v**o**it le **j**our a**u** travers de s**o**n c**o**rps; l**e**s os lui p**er**cent **l**a p**e**au; on lui compt**e**rait les côtes; on compterait ses os.
n-ar fl de mirare i**l** ne serait pas ét**o**nnant; cela n**e** m’**ét**o**nn**e**rait pas.
n-ar fi râu să il ne serait pas mauvais de.
nas subţire esprit subti**l**.
n-aş face asta s**ă mă pici cu ceară je** n**e le** f**e**rais pour rien au m**o**nde.
n-aş vrea să fiu în pielea lui je ne voudrais pas être **à** sa p**l**ac**e**.
n-a trecut mult şi... p**e**u après...; p**e**u de temps après.
na-ţi-o bună! en voilà une!; il ne manquait p**l**us qu**e ça!**
n-aude> n-a vede ni vu ni connu.
(a-1) năluci cuiva ocbii avoir **l**’csprit/la tète ailleurs; av**oi**r **l’e**sprit **e**n **é**charp**e**.
(a) nărui speranţele cuiva briser l’espoir de **qn.**
născut mort m**o**rt-n**é**.
ne-am dus pe copcă *(fam.)* **o**n est frit; n**o**us somm**e**s flamb**é**s.
ne-am înţeles! parfait!; excellent!
neam prost goujat; mal**o**tru.
ne-am topit *(fam.)* **o**n est frit; n**o**us sommes flamb**é**s.
nedreptate strigătoare la cer in**j**ustic**e** criante.
507
(a) nedreptăţi pe cineva faire t**o**rt à cm.
negru ca abanosul n**o**ir comme l’ébène.
negru ca corbul/ca pana corbului n**o**ir c**o**mme un c**o**rbeau.
negru ca fundul ceaunului/ca noaptea n**o**ir comme **j**ais.
negru pe alb noir su**r** blanc.
ne lovim cu tîrgulî le march**é e**st-il conc**l**u/c**o**nvenu?
nenorocitul de mine! pauvr**e** de m**o**i!
nepotrivire de caracter inc**o**mpatibilit**é** d’humeur.
(a) nesocoti legea enfreindre/trans**g**ress**e**r un**e** loi; attraper le c**o**up do main.
(a-şi) netezi barba *(fig.)* s**e** m**o**ntr**e**r satisfait.
(a-i) netezi cuiva calea *(fig.)* faciliter **l**e ch**e**min **à qn**.
(a-şi) netezi părul lisse**r** ses cheveux.
nevoia sâ-1 ştie l**e** diable **l’e**mp**o**rte.
nici atît a. pas même ça; **b.** pas une goutte.
nici capul nu mă **doare** c’est **le** cadet de mes s**o**ucis; v. şi ***a** nu se sinchisi de nimic.*
nici că se pomeneşte a. rien d**e** pareil; **b.** pas mêm**e ça**; **c.** pas un**e go**utte.
nici cît negru sub unghie ri**e**n de **r**ien.
nici cît să astupi un clopot peau de balle (et balai de crin); rien du tout.
nici cu gîndul n-am gîndit a. je n’**e**n **a**i **j**amais eu **l’**intenti**o**n; l’idée ne m’en **a j**amais travers**é** l’esprit; **b. je** n**e** m’y serais jamais attendu.
nici de frică pas/p**o**int du t**o**ut; pas **l**e m**o**ins du m**o**nde; pas une goutt**e**; pas un soupçon; **e**n aucun**e** façon/manière.
nici de leac pas/point du tout; pas le moins du m**o**nd**e**; pas une **go**utte; pas un s**o**upç**o**n; **e**n aucune faç**o**n/manièr**e**.

nici de zarc pas/point d**u** t**o**ut; pas **l**e m**o**ins du m**o**nde; pas une **go**utte; pas un s**o**upç**o**n; en aucune façon/manière.
nici cl nu ş**tie ce vrea** il ne s'entend pas lui-même.
nici gînd je n'y p**e**nse même pas; loin d**e l**à.
nici în vis pas même en rêve.
nici la amin jamais, au **g**rand **j**amais; **j**amais de la vi**e**.
nici mai mult nici mai puţin ni plus ni moins.
nici mort à aucun prix; pour rien au monde; **j**amais de la vie; ni pour or ni p**o**ur ar**g**ent; p**o**ur tout **l'**or du monde.
nici nu cer altceva je n**e** d**e**mand**e** pas mieux.
nici nu mă gîndesc je n'y pense même pas.
nici nu mi-a trecut prin gînd j'**é**tais à m**ille l**ieues de pens**e**r/de me d**o**uter.
nici nu-mi plouă, nici nu-mi ninge cela m'est **ég**al; ce**l**a n**e** me fait ni fr**o**id ni chaud; **j**e n'en ai cure; p**e**u m'en chaut; **j**e m'en fiche/ f**o**us *(fam.);* **j**e m'**e**n bals **l**'œil *(pop.);* ça m'est **é**quian**g**le/**é**quidistant/ôqui**l**at**é**ral *(arg.);* ça m'est inf**é**rieur *(arg.);* ça m'indiffèr**e** *(arg.);* **j**e m'en tamp**o**nn**e** l'œil/l**e** c**o**quillard/les flancs/l'orbile *(arg.).*
nici nu pute, nici nu miroase ni b**o**n, ni mauvais.
nici nu s**e compară!** il n'y a pas de c**o**mparais**o**n p**o**ssibl**e**; il n'y a pas de commun**e** mesure entre.
nici nu se **poate altfel** cela s'entend bien; cela va sans dire; relu vu de s**o**i.
nici nu vreau să aud de aşa ceva je ne veux pas même en entendre parler.
nici o centimă pas un s**o**u.
nici o leţcaie pas un s**o**u.
508
n**ic**i **o** miş**c**a**re**! halte-**l**à!
nic**i** **o nădejde** pas de chanc**e**.
nici o pa**r**a **chioară/frîntă** pas un sou.
nici o picătură pas un**e** g**o**utte.
nici o ţîră pas un**e** **go**utte.
nici o vorbă a. pas un mot de plus; **b.** b**o**uche cl**o**se/c**o**usue!; ferm**e** ça! *(pop.);* quell**e** averse! *(pop.);* quel temps! *(pop.);* rideau! *(pop.);* ta b**o**uche, béb**é** (t'auras une fripe/une frite)! *(pop.);* ta gueule! *(pop.);* ta malle! *(pop.);* ton p**l**omb! *(pop.);* un b**o**uch**o**n! *(pop.);* veux-tu f**e**rm**e**r la mar**go**ulett**e**! *(pop.);* **l**a clôture! *(pop.);* les vo**l**ets! *(pop.);* acr**é**e donc! *(arg.).*
nici **pe departe** à beaucoup près; il s'en faut d**e** beauc**o**up; tant s'en faut; pas/p**o**int du t**o**ut; pas le m**o**ins du monde; pas une **go**utte; pas un s**o**upç**o**n; en aucune faç**o**n/manière.
nici **(un) p**ic **(de)** pas/p**o**int du t**o**ut; pas le m**o**ins du m**o**nde; pas un**e** **go**utte; pas un s**o**upçon.
nic**i** **pomeneală de** a. pas l'ombre de; **b.** pas question de.
nici **poveste** pas question.
nici **prea-prea, n**ic**i ïoarte-foarte** ni tr**o**p, ni tr**o**p p**e**u.
nici **prin** ca**p**/**pr**i**n gînd** n**u**-**m**i **trece** l**o**in de moi la pensé**e** de.
nici **pui de om** pas un chat; âm**e** qui viv**e**.
nici **ţipenie de om** pas un chat; âme qui vive.
nici **un b**ăţ **de** chi**bri**t pas un fétu.
nici **un cap de a**ţă pas un fétu.
nici **un dram de** pas une **g**outte.

nici **un pas mai departe!** halt**e**-**l**à!
nici **u**n **p**ic pas un**e** **g**outt**e**.
nici **unul de sămînţă** pas un seul.
nici urmă de pas la moindre trac**e** de; nulle t**r**ace de.
n**ici vorbă! a.** pas question!; pas l**e** m**o**ins du monde!; **b**. bien entendu; sans doute; rien à dire.
ni**c**i zi ni**c**i **noapte j**amais de **l**a vie.
nimeni pe lume personn**e** au mond**e**.
(a) nimeri alături mettre la pièce à côt**é** du trou; manquer le but.
(a) nimeri c**a** l**ere**mia c**u oiştea-n gard** mettre la pièce à côt**é** du tr**o**u; manquer l**e** but.
(a) nimeri c**a nuca-n perete** t**o**mber mal.
(a) nimeri din lac în puţ t**o**mber de **l**a poêl**e** sur la brais**e**; t**o**mber de Charybde en Scylla.
(a) nimeri în plin frapper/t**o**mber **j**uste; mettre le doi**g**t dessus; d**o**nner au but; faire m**o**uch**e** *(fam.);* mettr**e** en plein dans le mille *(fam.);* taper dans le mille *(fam.).*
(a) nimeri la ţintă porter c**o**up; port**er j**ust**e**.
(a) nimeri prost t**o**mber mal.
nimica **toată!** peau d**e** balle (**e**t balai d**e** crin)!; un**e** paill**e**! *(pop.);* pas une chique! *(pop.);* peu de ch**o**se.
nimic deosebit rien de particulier.
ni**mi**c **de** z**i**s! il n'y a pas à dire!; rien à dire!
(a) nimici de pe faţa pămî**utului** mettre à sac; mettre/r**é**duire en cend**r**es; r**é**duire à n**é**ant; r**é**duire **e**n p**o**ussière.
(a) nimici o armată tailler une arm**é**e en pièces.
nimic m**a**i **s**i**mp**lu rien de plus simp**l**e.
uni**s de ani** vieux.
509
(i-a) nins î**n barbâ/în cap/în păr/pe l**a **tîmple** i**l** a b**l**anchi; i**l** a l**e**s chev**e**ux **g**risonnants.
n**itam-nisam** au d**é**pourvu; au pi**e**d **l**ev**é**; sans crier **g**are.
noapte d**e noapte** chaque nuit; t**o**utes les nuits.
n-o mai duce mult il n'en a p**l**us p**o**ur **l**ongtemps.
noroc că h**e**ur**e**us**e**ment que.
noroc porcesc vein**e** de pendu.
norocul îi s**t**ă **împotrivă** le so**r**t lui est c**o**ntrair**e**.
nota de plată la doulour**e**us**e** *(fam.).*
nu admit je n**e l**'ent**e**nds pas ainsi; **je** n**e** suis pas d'accord.
(a) nu-şi afla rostul n**e** pas êtr**e** tranquille; ne pas êtr**e** dans son assiette.
(a) nu-i aj**unge** nici c**u prăjina la nas** crever d'**o**r**g**ueil; **le** roi n'est pas son cousin; se croi**r**e so**r**ti de la cuiss**e** de Jupit**e**r; s'**e**n croire beaucoup.
(a**) nu ajunge n**ic**i **la degetul cel mic a**l cui**v**a n**e** pas aller à la c**e**intur**e** de qn.; ne pas arriver/veni**r** à la chevill**e** d**e** qn.
(a) n**u-**i **ajunge nici pe o** măs**e**a ne pas avoir de quoi remplir une dent c**re**u**se.**
(a) nu-1 ajuta capul/mintea être simple d'esprit; êtr**e** bas d**e** plaf**o**nd *(pop.).*
nu ajută Ia **n**im**i**c cela **n**'avanc**e** à rien.
n**u-1 ajută puterile** ses forces faiblissent.
(a) nu-i **arde** c**ui**va **de ceva** n'avoir pas le cœur à qch.
nu-i **ard tăciunii î**n **vatră** tous les v**e**nts lui sont contrair**e**s.

n**u are** c**ap**, **de r**ău c**e** e êtr**e** méchant comm**e** un âne rou**ge**/comme le diab**l**e/comm**e** la **g**ale/comme un**e** tei**g**n**e**.
nu **are** **n**i**c**i **o legătură** il n'y a aucun rapport.
(a) nu **asculta de nimeni** n'en faire qu'à sa tête; n'entendr**e** ni à hu**e** ni à dia.
(a) nu-şi atinge scopul manquer son but; fair**e** chou blanc; faire/trouv**e**r buisson creux; faire de **l**'eau c**l**air**e** *(fig.);* fair**e** fiasco; faire **lo**n**g** feu; se casser les dents; se m**e**ttre au sec; t**o**mber à plat; taper à côt**é**; v**e**nir à ri**e**n; crever/p**é**ter dans la main *(fam.);* donner du nez **e**n t**e**rr**e** *(fam.);* l'avoir dans le dos *(fam.);* s**e** casse**r** le n**e**z *(fam.);* se casser l**e**s dents *(fam.);* prendre un**e** pilule *(pop.);* prendre/ramasser un**e** veste *(pop.);* ramasser un**e** pelle/un **g**adin *(pop.);* fair**e** baraqu**e** *(arg.);* pr**e**ndr**e** un bombard *(arg. J.*
(a) nu-şi a**ve**a **asemănare** n'avoir pas s**o**n pareil.
(a) nu a**ve**a **astîmpăr** avoir la bou**g**eott**e**; av**o**ir l**e** diabl**e** au c**o**rps; êtr**e** battu du diabl**e**; ne pouvoir dur**e**r dans sa peau/en plac**e**; avoir du vif ar**g**ent dans l**e**s veines *(fam.);* être **é**vei**l**l**é** c**o**mme une p**o**rt**é**e d**e** souris *(fam.);* a**l**ler à Saint-Baz**e**t *(pop.).*
(a) nu avea cap să être incapable d**e**; n'avoir pas la possibilit**é** d**e**; ne pouvoir.
(a) nu avea cămaşă pe cl n'avoir pas d**e** ch**e**mise; être c**o**mm**e** Job sur son fumier; être **g**ueux c**o**mme un rat d'**ég**lise; être pauvr**e** c**o**mme J**o**b; être sur la pai**l**le; être r**é**duit à la dernière extr**é**mit**é**; être r**é**duit à flanc **e**stoc; êtr**e** r**é**duit à la besace; n'avoir qu**e** la cap**e** **e**t l'**é**p**é**e.
(a) nu avea ce fac**e** n'avoir pas l**e** choix; avaler la pilule/**l**e morceau; aval**e**r un crapaud; av**o**ir le c**o**uteau sur **l**a **g**or**g**e; être **fo**r**cé** d'**e**n arriver là.
510
(a) nu a**ve**a c**e mî**nca n'avoir pas d**e** quoi; ne pas (y) avoir de qu**o**i se bouch**e**r un**e** dent creuse *(fam.);* n'avoir rien à se m**e**ttr**e** sous **l**a dent/dans le fusil *(pop.);* n'avoir rien à frir**e** *(pop.).*
(a**) nu** a**ve**a **ce pune nici pe o măsea** n**e** pas (y) avoir de quoi **r**emplir un**e** dent creus**e**.
(a) n**u** a**ve**a che**f de nimic** n'av**o**ir l**e** cœur à rien.
mm **nu** a**ve**a **conştiinţă** être d**é**nu**é** de scrupu**l**es; êtr**e** sans scrupul**e**s.
(a**)** nu **avea eu** c**e** ch**ior**i **o găi**nă **/u**n ş**oarece** être **g**ueux c**o**mme un rat d'é**g**lis**e**; êtr**e** pauvr**e** comme Job; être c**o**mm**e** Job sur s**o**n fumier; êtr**e** sur **l**a pai**l**l**e**; êtr**e** r**é**duit à la dernière extr**é**mit**é**; **êt**r**e** r**é**duit à flanc estoc; êtr**e** réduit à la besace; n'avoir pas d**e** chemis**e**; n'avoir qu**e** **l**a cap**e** **e**t **l'é**p**é**e.
(a) nu a**ve**a c**u**m a**.** n**e** pas avoir l**e**s moy**e**ns; **b.** n**e** pas savoir s'y pr**e**ndr**e**.
(a) nu a**ve**a **de** a**ie**s n'avoir pas **l**e ch**o**ix.
(a) n**u** a**v**ea de m**oa**r**ă** manqu**e**r du n**éc**essaire.
(a) nu a**ve**a **de** u**nd**e ne pas av**o**ir de quoi.
(a) n**u** a**ve**a **dreptate** avoi**r** tort; être dans son tort; êtr**e** dans **l'e**rreur.
(a) nu av**e**a g**r**ija zil**e**i **de mîinc** dormir su**r** ses deux **o**reilles.
(a**) nu** a**ve**a g**ur**a **cusută/legată** n**e** pas avoir sa lan**g**ue dans sa poche; n'êtr**e** pas mu**e**t.
(a) nu a**ve**a ha**b**a**r d**e c**ev**a a. v. *a nu se sinchisi de nimic;* **b.** ign**o**rer complèt**e**m**e**nt; n'avoir aucun**e** id**é**e.
(a) nu av**e**a ha**l** să**...** n'êtr**e** pas capab**l**e d**e**…
(a) nu a**ve**a **(nici) idee de** c**ev**a n'avoir pas la moindr**e** **i**d**ée** sur qch.

(a) nu a**ve**a inimă êtr**e** sans cœur.
(a) nu a**ve**a i**n**imă **să... n**'avoir pas **le** cœur à…
(a) n**u** a**v**ea î**n**co**t**ro n'avoi**r** pas l**e** choix; avaler **l**a pi**l**ule/le morceau; ava**le**r un crapaud; avoir **le** cout**e**au sur la **g**or**ge**; êtr**e** f**o**rc**é** d'**e**n arriv**e**r **l**à.
(a) n**u** a**v**ea **leţcaie** v. *a fi lefter.*
(a) n**u** a**ve**a mint**e** n**e** pas avoi**r** tout**e** sa têt**e**/toute sa rais**o**n.
(a) nu a**ve**a **n**ici ca**p** **n**ici **coadă** n'avoir ni queue ni tête; n'av**o**ir ni **r**ime ni **r**ais**o**n; n**e** **r**i**mer** à **r**i**e**n.
(a**)** nu a**v**ea **n**ici casă nici mas**ă** n'av**o**ir ni f**e**u ni li**e**u; n'av**o**ir pas **o**ù r**epos**e**r** sa têt**e**; êt**r**e d**e** **l**a **zo**n**e** *(arg.);* filer la c**o**mète/**l**a cl**o**che/l**e** bor**g**non *(arg.);* la **re**filer *(arg.).*
(a**)** **nu** a**ve**a nici cămaşă p**e** **e**l n'avoir pas de chemise; n'avoir qu**e** la cape **e**t **l'épée;** êt**r**e gu**e**ux c**o**mme un rat d'**ég**lise; être pauvr**e** c**o**mm**e** J**o**b; êtr**e** **co**m**me** J**o**b su**r** s**o**n fumier; être su**r** la paille; être r**é**duit à la dernièr**e** **e**xtr**é**mité; êtr**e** r**é**duit à flanc estoc; être r**é**duit à la b**e**sac**e**.
(a**)** n**u** a**ve**a nici cea mai mică id**ee** n'avoir pas la m**o**indr**e** **i**d**ée.**
(a) n**u** a**ve**a nici c**e**n**uşă** în **vatră** **être** **g**ueux comm**e** un **r**at d'**ég**lise; **êtr**e pauvr**e** comm**e** Job; être comm**e** Job su**r** son fumi**e**r; êtr**e** sur la paill**e**; êtr**e** r**é**duit à la d**e**rnièr**e** **e**xtr**é**mit**é**; êtr**e** r**é**duit à flanc **e**st**o**c; **être** r**é**duit à la b**e**sace; n'avoir pas d**e** chemis**e**; n'av**oi**r qu**e** la cap**e** **e**t l'**é**pé**e**.
(a**)** n**u** a**ve**a nici c**e**r nici **p**ui**n**înt n'avoir ni feu ni li**e**u; n'avoi**r** pas **o**ù repos**er** sa tête; être de la zone *(arg.);* filer la comèt**e**/la cl**o**che/ le b**o**r**g**n**o**n *(arg.);* la refiler *(arg.).*
(a) nu a**ve**a **n**ic**i de unele** n**e** pas **e**n avoir la queu**e** d'un *(fam.).*
(a) n**u** a**ve**a nici **după** c**e** **bea apă** être **g**u**e**ux comme un rat d'**ég**l**is**e; **êtr**e pauv**re** c**o**mm**e** Job; êtr**e** c**o**mme Job sur son fumier; être sur la paille; êtr**e** **ré**duit à **l**a d**e**rnièr**e** **e**xtr**é**mit**é**; **êtr**e **ré**duit à flanc
m
estoc; êtr**e** r**é**duit à **l**a besace; n'av**o**ir pas de chemise; n'av**o**ir que la cape et, l'épée.
(a) nu avea nic**i înce**pu**t n**ici sfîrşit** n'av**o**ir ni queue ni tête; ne rimer à ri**e**n; n'av**o**ir ni rime ni rais**o**n.
(a) nu avea nici î**n** **cl**i**n** **n**ic**i în mî**nc**că** **cu cineva** n'avoir ri**e**n d**e** c**o**mmun avec qn.
(a) nu **avea nici o clipă de răgaz** n'av**o**ir ni paix ni trêv**e**; n'avoir pas un moment à soi *(fam.).*
(a) nu avea nici o ieşire être sans issue; n'av**o**ir pas de solution.
(a) nu avea nici o legătură cu être sans rapport avec; il n'y a aucun rapport.
(a) nu avea nici o noimă n'av**o**ir pas l**e** sens c**o**mmun; n'av**o**ir ni rime ni rais**o**n; ne rimer à rien; n'avoi**r** ni qu**eue** ni tête.
(a) nu avea nici o vină n'y être pour rien.
(a**)** **n**u **avea nici pe dracul** aller/se p**o**rte**r** comme l**e** P**o**nt Neuf; av**o**ir bon pi**e**d b**o**n œil; av**o**ir la plume sur **le** bec; av**o**ir un**e** sant**é** de fer; cr**e**ver de sant**é**; êtr**e** solid**e** c**o**mme le P**o**nt Neuf; r**ego**r**g**er de sant**é**; se p**o**rter bien/à merveille; se p**o**rte**r** c**o**mme un charme/ un chên**e** *(fam.);* av**o**ir le cœur bien accr**o**ch**é** *(fam.).*
(a) nu a**ve**a **nici tăciune în vatră** êtr**e** **g**ueux c**o**mme un rat d'**ég**lise; être pauvre c**o**mm**e** J**o**b; être c**o**mme J**o**b sur s**o**n fumier; être sur la pai**ll**e; être r**é**duit à la dernièr**e** extr**é**mit**é**; êtr**e** r**é**duit à flanc

estoc; être r**é**duit à la besace; n’avoir pas de chemise; n’avoir que
la cap**e** et l’**é**p**é**e.
(a) n**u avea nici un amestec** être h**o**rs d**e** cause; être hors du coup; n’y être p**o**ur
rien.
(a) nu a**ve**a **nici** u**n căpătîi** n’av**o**ir ni feu ni lieu; n’avoir pas où reposer sa tête; être
de la z**o**ne *(arg.);* fi**l**er la c**o**mèt**e**/la cloch**e**/l**e**
bor**g**non *(arg.);* la refiler *(arg.).*
(a**) nu** a**ve**a **nici un** chichi**r**ez **a.** n’av**o**ir ni rim**e** ni façon; **b**. n’avoir
ni queu**e** ni tête; n’av**o**ir ni rim**e** ni raison; n**e** rim**e**r à rien; $_{t}$**c**.
êtr**e** r**i**dicule.
(a) nu a**v**ea **nici un cusur** n’av**o**ir pas de d**é**fauts; être parfait.
(a) nu avea **nici un** D**um**n**e**z**e**u n’avoir pas l**e** sens commun; n’av**o**ir
ni **r**ime ni **r**ais**o**n; ne rimer à rien; n’av**o**ir ni queu**e** ni tête.
(a) nu a**ve**a **n**i**e**i **un efect** rest**e**r sans effet.
(a) nu avea **n**ic**i un** haz n’avoi**r** ni rime ni façon.
(a) n**u** avea **n**i**c**i **un rost a**. n**e** pas av**o**ir d**e** positi**o**n/d’occupation stabl**e**; **b**. n’av**o**ir pas
le s**e**ns c**o**mmun; n’avoir ni rim**e** ni raison; n**e**
rimer à **r**i**e**n; n’av**o**ir ni queu**e** ni têt**e**.
(a) nu avea **nici un sfanţ** v. *a fi lefter.*
(a**) n**u a**ve**a **nimic de-a face cu** n’avoir rien à voir av**e**c.
(a) nu a**v**ea **nimic de obiectat** n**o** rien tr**o**uver à redire.
(a) nu **avea nimic de pierdut** n’av**o**ir rien à perdre.
(a) nu a**v**ea **nimic de p**us **în gură** n’avoir rien à frire; n’avoir rien à se
mettre sous **l**a d**e**nt/dans **le** fusi**l** *(pop.);* n’av**o**ir pas d**e** quoi; ne
pas (y) avoir de quoi se bouch**e**r un**e** dent c**re**u**se** *(fam.).*
(a) nu a**v**ea **nimic împotrivă** n’avoi**r r**ien à di**re** là-contre; n**e** ri**e**n
tr**o**uv**e**r à r**e**dire.
(a) nu a**ve**a n**o**r**o**c **jo**uer de ma**l**h**e**ur; n’avoir pas de chance.
(a) nu a**ve**a **obraz s**ă ne pas av**o**ir le c**o**ura**g**e de.
(a**) n**u a**v**ea **ochi decît pentru...** n’av**o**ir d’yeux que p**o**ur...
(a) **n**u a**v**ea **ochi să vadă pe cineva** ne pas p**o**rt**e**r qn. dans son cœur; avoir qn en
ab**o**minat**i**on; ne pas pouvoir, voir qn. en p**e**intur**e**; SIS
prendre qn. **e**n **g**rippe; n**e** pas s**e** remettre la **t**ête d**e** qn. *(fam.);* ne pas pouvoir
encadrer qn. *(pop.);* ne pas pouvoir blairer/piffer*f*
sentir qn. *(pop.);* av**o**ir qn. dana le nez *(fam.)*/dans le nase/dans
le fi**g**n**e**/dans le pr**o**se/dans le tal *(arg.);* av**o**ir, qn. à la caille/à **l**a
cr**o**tt**e** *(arg.).*
(a) nu a**ve**a **pace** être inquiet.
(a) nu avea **p**a**r**a **chioară** êtr**e** bas per**c**é; n’av**o**ir ni cr**o**ix ni pi**le**; n**e**
pas av**o**ir un denier; v. şi *a fi lefter.*
(a) n**u avea parte** n’av**o**ir pas de chance; **jo**uer de malheur.
(a) nu av**ea pe cineva** la in**im**ă n**e** pas p**o**rter qn. dans s**o**n cœur; avoir
qn. en ab**o**minati**o**n; ne pas p**ouv**oir voir qn. **e**n p**e**inture; pr**e**ndre
qn. **e**n **g**rippe; n**e** pas s**e** rem**et**tr**e** **l**a têt**e** d**e** qn. *(fam.);* n**e** pas
p**o**uvoir **e**ncad**r**er qn. *(pop.);* n**e** pas p**o**uvoir b**l**airer/piffer/sentir
qn. *(pop.);* av**oi**r qn. dans le n**e**z *(fam.)*/dans l**e** nas**e**/dans l**e** fi**g**ne/
dans **l**e pros**e**/dans **le tal** *(arg.);* avoir qn. à la caille/à **l**a cr**o**tte
(<"••£••)
(a) nu avea pe **cineva l**a s**to**mac n**e** pas porter qn. dans s**o**n co**e**ur; av**o**ir
qn. en ab**o**mination; n**e** pas pouvoir voir qn. en peintur**e**; prendre
qn. en **g**rippe; n**e** pas s**e** r**e**mettre **l**a tète de qn. *(fam.);* **ne** pas
p**o**uv**o**ir **e**ncad**r**er qn. *(pop.);* ne pas pouvoir blairer/piffer/s**e**ntir qn.
(pop.); avoi**r** qn. dans **l**e n**e**z *(fa*m.*)*/dans le nase/dans **le** fi**g**ne/

dans le pr**o**s**e**/dans **l**e tal *(arg.);* avoir qn. à la cai**lle**/à **l**a **cro**tt**e** *(«’g-).*
(a) nu a**ve**a **pereche** n’av**o**ir pas d’**ég**al; n’av**o**ir pas s**o**n par**e**il.
(a) nu avea pic **de r**uşin**e** av**o**ir tout**e** honte bue.
(a) nu avea prejudecăţi être sans pr**éj**u**gé**s; passe**r** par-dessus **les** pré**j**u**gé**s.
(a) nu **avea pre**ţ a**. êt**r**e** sans valeur; **b**. être d’une valeur inestimabl**e**.
(a) nu a**ve**a **prezenţa de spirit** manquer (d’esprit) d’à-prop**o**s.
(a) nu **avea sare de mămăligă** êt**r**e **g**ueux c**o**mme un **r**at d’**ég**lis**e**; être pauvre c**o**mme J**o**b; êtr**e** c**o**mm**e** Job sur son fumier; êtr**e** sur la paille; êtr**e** r**é**duit à la d**e**rnière extr**é**mit**é**: être **ré**duit à flanc **e**st**o**c; être **ré**duit à **l**a besace; n’av**o**ir pas de chemis**e**; n’avoir que la cape **e**t **l’é**p**ée.**
(a**)** n**u** a**ve**a saţ être insatiab**l**e.
(a) nu a**ve**a **scrupule** n**e** pas êtr**e** **é**t**o**uff**é** par les scrupu**l**es.
(a) n**u avea seamăn pe lume** n’av**o**ir pas d’**é**ga**l**; n’av**o**ir pas son parei**l**.
(a**) n**u **avea secrete** faţă **de eineva** n’avoir pas de secrets pou**r** qn.
(a) nu a**ve**a **somn** ne p**o**uv**o**i**r** ferme**r** **l**’œi**l**.
(a) nu a**ve**a **soţ** n’av**o**ir pas d’**ég**al; n’av**o**ir pas s**o**n pareil.
(a) nu a**ve**a **stare** avoir la bou**ge**ott**e**; av**o**ir le diable au corps; êtr**e** battu du diabl**e**; n**e** p**o**uv**o**ir durer dans sa peau/en plac**e**; av**o**ir du vif argent dans les veines *(fam.);* être **é**veill**é** comme une p**o**rt**é**e de souris *(fam.);* aller à Saint-Baz**e**t *(pop.).*
(aï nu **avea tr**iş**t**e *(înv.)* n’av**o**ir pas de chance; j**o**uer de malh**e**ur.
(a) nu a**ve**a **unde să-şi pună capul/să-şi plece capul** n’avoir ni feu ni lieu; n’avoi**r** pas **o**ù rep**o**ser sa tête; être de la z**o**ne *(arg.);* filer la c**o**mète/la cloche/l**e** b**o**r**g**n**o**n *(arg.);* la refiler *(arg.).*
(a**)** n**u** a**ve**a **zor de ce-va/ciu**e**va** ne pas avoir b**e**s**o**in de qch./qn.; s’en dispenser.
(a) nu **bindisi** *(reg.)* v. *a. nu se sinchisi de nimic*.
nu ea**r**e **e**ur**n**va sa… **g**ardez-v**o**us bien de…
(a) nu câuta de ce-**i e**st**e** c**o**jocu**l** ne pas faire de diff**é**renc**e** entr**e** les gens.
5i::
33 – Dicţionar frazeologic francez-român şl român-îranee»
nu că z**i**c ce. **n**’**e**st pas/c’est pas p**o**ur dire.
nu **i**-a **căzut încă ca**ş**ul de l**a **gură** êtr**e** un blanc bec.
(a**) nu** ce**da** n**ic**i **mort** ne pas en démordre; n**e** pas s**o**rtir de là.
n**u** c**in**e ş**ti**e c**e** pas **g**rand-chose.
(a) nu-i **crede cuiva** ne pas avoir piti**é** de qn.
(a) nu crede n**i**ci **la** c**ăm**a**şă** êtr**e** m**é**fiant.
(a) nu-ş**i crede** och**il**o**r** n**e** pas **e**n cr**o**ire ses yeux/ses oreilles.
(a) nu creş**te în copac** n**e** pas c**o**urir **l**es rues; ne pas se trouver dans le pas d’un ch**e**va**l**; n**e** pas y **e**n avoir tr**e**nte-six *(fam.).*
(a) nu c**rîc**n**i** ne pas **l**a ram**e**ner *(fam.).*
(a) n**u-**şi cu**no**a**ş**t**e* **lungul** nasu**lu**i devenir **i**mpertin**e**nt,
(a) n**u** c**u**n**o**a**ş**t**e* m**o**a**r**t**e** *(despre lucruri)* fai**r**e de **l**’usaga**.**
nu-1 c**ură**ţa **de** c**oa**j**ă**! *(fam.)* parlez carr**é**ment!
(a) nu-i da c**u**i**v**a **mîna** să n**e** pas se p**e**rmettre d**e**.
(a) nu-i **d**a c**u**i**v**a **p**as ne pas **l**aiss**e**r à qn. **l**a possibilit**é** d’agir,
(a) n**u** da c**u piciorul l**a ce**v**a n**e** pas jeter sa part aux chiens.
(a) nu**-**i da c**ur**ea**u**a ne pas êtr**e** d**e** tai**ll**e à.
(a) nu **d**a **doi b**a**n**i **p**e ce**v**a **e**n fair**e** autant de cas que d**e** **l**a bou**e** de ses sou**li**ers; fair**e** b**o**n marché d’une chose; ne pas donn**e**r une

obole/un fétu d’une chose.
(a) nu da **dreptate** cuiva donner tort à qn.
(a) **nu da hăţurile din mînă** ne pas lâcher bride; tenir les rênes d’une affaire.
(a) nu da nici o atenţie ne donner/ne prêter aucune attention à.
(a) nu da nici un semn de viaţă ne pas donner signe de vie.
(a) nu da o para chioară pe ceva ne pas donner une obole/un fétu d’un© chose; faire bon marché d’une chose; faire bon marché d’une chose.
(a) nu-şi da osteneală **pentru ceva a.** faire qch. à peu de frais/à moindres frais; **b.** faire fi de qch; n ’en avoir cure.
(a) nu da pace cuiva ne pas laisser qn. tranquille,
(a) nu-şi da **rînd** n’avoir pas de loisirs.
(a) nu-şi da seama de nimic, n’y entendre goutte; n’y voir que du feu/ du bleu; être dans le noir le plus complet; ne rien piger *(pop.).*
(a) nu da socoteală n’avoir pas de comptes à rendre.
(a) nu da **un ban pe ceva** ne pas donner une obole/un fétu d’une chose; faire bon marché d’une chose; en faire autant de cas que de la boue de ses souliers.
(a) nu da **urmare** en demeurer là.
nu **dau** Turcii il n’y a pas de presse/rien qui presse; il n’y a pas péril en la demeure; **le** feu n’est pas à la maison/au moulin; la foire n’est pas sur le pont.
nu de alta, dar… pour la seule raison que…
nu de mult il n’y a pas longtemps; tout récemment.
(a) nu **depinde de** nimeni ne dépendre de personne; ne dépendre que de soi.
(a) nu **deschhle gura** ne pas desserrer les dents/tes lèvres.
(a) nu-şi **descleşta fălcile** ne pas desserrer les dents/les lèvres.
(a) nu **dispune deeît de** avoir en tout et pour tout; avoir pour tout potage *(fam.).*
(a) nu **duce lipsă** ne pas être à court de.
(a) nu-1 **durea pe cineva măseaua/măselele de** ceva v. o *nu se sinchisi*
nu **e bun de… cum nu sînt eu de popă** il n’est pas fait pour cela.
514
nu **e chip** il n’y a pas mèche *(pop.);* rien n’y fait; il n’y a pas plan *(pop.);* il est midi sonné *(pop.);* c’est **gelé** *(arg.);* c’est midi *(pop.);* c’est nib *(arg.).*
nu e chip cu el il **n’**y a pas moyen de lui faire entendre raison.
nu e cine ştie ce (grozăvie) ce n’est pas cassant; ça n’a rien de cassant; ça ne casse pas les vitres *(fam.);* ça ne casse pas trois pattes à un canard *(fam.).*
nu e de acord il n’entend pas de cette oreille.
nu e de glumit cu on ne plaisante pas avec
nu c do lepădat ce n’est pas **à** dédaigner.
nu e de nasul tău ce n’est pas pour ton museau.
nu e din butuci il **a** oublié d’être bête.
nu e formidabil ça n’a rien de cassant; **ça ne** casse pas les vitres *(fam.* **); ça** ne casse pas trois pattes **à** un canard ***(fam.); ça*** ne casse rien *(fam.);* ce n’est pas cassant.
nu e în căderea mea ce n’est pas de ma compétence/de mon ressort; il n’entre pas dans mes attributions; il ne m’appartient pas.
nu e lucru curat ça ne tourne pas rond; il y a anguille sous roche; il y **a** de **l**’oignon; il y a du louche là-dedans; il y a qch. qui cloche.

nu e mare lucru/ nu e cine ştie ce c**e** n'est pas **l**a mer **à** b**o**ire; c**e** n'est pas **le** diable/**l**e b**o**ut du monde; c**e** n'est pas malin/s**o**rcier.
nu e mare lucru de capul lu**i** c**e** n'**e**st pas un ai**g**le *(fam.).*
nu c mare scofală c**e** n'est pas la mer **à** b**o**ire; c**e** n'est pas l**e** diable/ le b**o**ut du m**o**nd**e**; c**e** n'est pas malin/s**o**rcier.
nu e nici o afacere ça n**e** vaut pas la peine/**l**e c**o**up.
nu e nici picior de om i**l** n'y a ni bêtes ni gens; il n'y a pas un chat/ pas la qu**e**u**e** d'un chat; **il** n'y **a** pas un**e** âme vivante.
nu c nici un zor il **n'**y a pas de presse; **il** n'y a pas p**é**ril e**n l**a dem**e**ure; **il n'**y a **r**ien **q**u**i** presse; **l**a f**o**ir**e** n'est pas sur le pont; **l**e feu n'est pas **à la** maison/au m**o**ulin; on n'**e**st pas aux pièces ***(fam.);*** rien ne presse.
nu e nimic! c**e** n'est rien!; c**e**la n**e** fait **r**i**e**n!
nu e nimic adevărat din toate acestea il n'y a pas un m**o**t de vrai dans t**o**ut cela.
nu e nimic de făcut on **n'**y peut **r**ien; ri**e**n **à f**a**i**r**e**.
nu e nimic de rîs il n'y **a** pas de qu**o**i rir**e**.
nu e om, e cîrpă c'**e**st un chiff**o**n.
nu e pe gustul meu/tău etc. ce n'est pas m**o**n/ton, etc. **g**enre.
nu e puţin lucru c**e n'es**t pas d**e l**a petite bière; c**e** n'est pas de la roupie de sansonnet *(fam.);* ce n'est pas un**e** p**e**tite affaire; ce n'est pas du caviar *(pop.).*
nu e rău! c**e** n'**e**st p**as** ma**l**!
nu este mai puţin adevărat il n'**e**n **r**e**ste** pas m**o**ins vrai; **i**l n'en demeure pas m**o**ins; toujours **e**st-il **que**.
nu e timp de ce n'est pas **l**e m**o**ment d**e**.
nu e timpul trecut i**l** n'est pas tr**o**p tard.
nu e treaba mea ce ne s**o**nt pas mes **o**i**g**n**o**ns *(pop.);* ce n'est pas de mon bai**l** *(arg.);* ce n'est pas d**e** mon district.
nu e ţipenie de om i**l** n'y a n**i** bêtes n**i g**ens; **il** n'y a pas un chat, pas la queu**e** d'un chat; **il** n'y **a** pas un**e** âm**e** vivante.
nu e un cap de ţară il n'y a pas de quoi f**o**uett**e**r un chat.
nu fa**ce (să)** cela ne vaut pas la p**e**ine (de).
(a) nu f**ace boi b**ălţ**a**ţi **cu** c**i**n**eva** nouer **un**e amiti**é** fragile avec **qn**.
33*
P15
n**u face** *(fam.)* cela n**e** vaut pas la p**e**in**e**; **le jeu** n'**e**n vaut pas la chandelle.
(a) nu face doi ban**i** c'est zér**o** *(fam.):* ne pas payer d**e** mine *(pentru persoane);*n**e** pas valoir fripetle/un clou, un fifrelin *(pentru lucruri);* n**e** pas valoir ch**e**r; n**e** pas valoir les quatr**e** fers d'un chi**e**n; ne pas va**lo**ir un c**o**up de cidre *(pop.);* ne pas val**o**ir un**e** chique/un zeste/ un pet d**e l**apin/un tro**g**non de chou, une **é**pin**g**le, une ob**o**l**e** *(pop.);* ne pas val**o**ir le diab**le**; ne pas val**o**ir quatr**e** s**o**us.
(a) nu **face gunoaie multe la casa cuiva** ne pas fair**e** b**o**n m**é**na**g**e avec qn.
(a**) nu face** haz **de cineva/ceva** attach**e**r p**e**u d'importance à qn./qchi. ne pas prendre **e**n consid**é**rati**o**n qn./qch.
(a) nu face mar**e scofală** *(fam.)* accouch**e**r d'un**e** souris.
(a) nu face mulţi purici undeva ne pas rester **l**on**g**temps que**l**que part.
(a) nu face n**i**c**i cît o ceapă degerată** n**e** pas payer de min**e**; c'est **zér**o *(fam.), (pentru persoane);* ne **pa**s valoir trip**e**tte/un cl**o**u/un fifrelin *(pentru lucruri);* ne pas val**o**ir cher; ne pas val**o**ir les quatr**e** fers d'un chien; ne pas val**o**ir un c**o**up de cidre *(pop.);* n**e** pas val**o**ir une chique/un zeste/un p**e**t

d**e l**apin/un tr**o**gnon d**e** ch**o**u/un**e é**pingl**e**/une
ob**o**l**e** *(pop.);* ne pas valoir le diable; n**e** pas va**lo**ir quatre sous.
(a) n**u fac**e nid **două parale** ne pas payer d**e** min**e**; c'est z**é**ro *(fam.)*
(pentru persoane); ne pas valoir trip**e**tte/un c**l** ou/**u**n fifr**el**in *(pentru*
lucruri); ne pas valoir cher; ne pas val**o**ir les quatre fers d'un chien; ne pas valoir un c**o**up de cidr**e** *(pop.);* n**e** pas val**o**ir une chique/un
zeste/un p**e**t d**e l**apin/un trogn**o**n d**e** chou/un**e é**pin**gle**/un**e** ob**o**l**e**
(pop.); n**e** pas valoir **le** diable; n**e** pas valoir quatre sous.
(a) **nu face nici o brînză** a**.** ne faire rien qui vai**ll**e; **b.** faire chou b**l**anc; faire l**o**n**g** f**e**u; fair**e** fiasc**o**; manquer s**o**n but; se mettr**e** au sec; tomberà p**l**at; taperàcôt**é**; venir à rien; crever/p**é**ter dans **l**a main *(fam.);* donner du nez en terr**e** *(fam.);* l'avoir dans l**e** dos *(fam.);* s**e** cass**e**r
le nez/les dents *(fam.);* prendre un**e** pi**l**ul**e** *(pop.);* prendr**e**/ramasser un**e** v**e**st**e** *(pop.);* ramasser une pel**le**/un **g**adin *(pop.);* faire
baraqu**e** *(arg.);* prendre un bombnrd *(arg.).*
(a**) nu face** n**ici o brînz**ă **cu cineva** n'arriver à aucun r**é**sultat avec qn.
nu e uş or ce n'est pas une p**e**tit**e** affair**e**; c**e** n'est pas d**e l**a p**e**tit**e** bièr**e**; c**e** n'**e**st pas de **l**a r**o**upie de sans**o**nnet *(fam.).*
(a) nu face nici o para chioară ne pas payer d**e** min**e**; c'**e**st z**é**ro *(fam.)*
(pentru persoane); n**e** pas va**lo**ir tripette/un cl**o**u/un fifrelin *(pentru*
lucruri); ne pas va**lo**ir cher; ne pas val**o**ir l**e**s quatre fers d'un chien; ne pas val**o**ir un coup de cidr**e** *(pop.);* n**e** pas va**l**oir une chique/un
zeste/un pet d**e l**apin/un tr**og**n**o**n d**e** ch**o**u/un**e é**pingle/un**e** ob**ol**e
(pop.); ne pas va**l**oir l**e** diable; n**e** pas valoir quatre s**o**us.
n**u face nimic!** cela n**e** fait rien!; c**e** n'**e**st ri**e**n!
nu face nimic ca lumea i**l** ne fait **r**ien qui vai**lle**.
(a) nu face nimic cît e z**iu**a **de mare** n**e** rien ficher d**e l**a journ**ée**.
(a) nu-i fi aminte de ceva n'av**o**ir pas **le** cœur à qch.
(a) nu fi bine văz ut do cineva n**e** pas être dans les c**o**rdes d**e** qn. *(fam.);* n'être pas **e**n **o**deur de saint**e**t**é** auprès d**e** qn.
(a**) nu-i fi boii a**cas**ă** n'être pas dans son assiett**e**; êtr**e** ma**l** en p**o**int/
mal portant/mal fichu; avoir marché sur une mauvaise herbe/sur
quelque herbe; être/se s**e**ntir tout ch**o**se *(fam.).*
(a**) nu fi bun** decît s**ă pască bobocii** être bon à **j**eter dans la rue; n'être
b**o**n à rien: n**e** pas val**o**ir le pain que **l**'on man**g**e; ne pas valoir l**o**urd
(pop.); être bon à **l**ape *(arg.).*
SIC
(a) nu fî bun de nici o brînză n'êtr**e** b**o**n **à** r**ien;** êtr**e** b**o**n **à je**t**er** dans
la rue; n**e** pas val**o**ir **l**e pain qu**e l'o**n man**g**e; n**e** pas va**l**oi**r** l**o**urd *(pop.);* être bon à lape *(arg.).*
(a) nu fi bun de nimic n'êt**r**e b**o**n à ri**e**n; êtr**e** bon à **j**eter dans la ru**e**; n**e** pas valoir **l**e pain qu**e l'**on man**g**e; ne pas val**o**ir lourd *(pop.);* être bon à **l**ap**e** *(arg.).*
(a) nu fi eu ca**ş la gură** av**o**ir pass**é** l'â**g**e du biberon; ne pas êtr**e né**
d'hier; ne pas être n**é**/t**o**mbé d**e** la dernière plui**e**; **e**n avoi**r vu** dans
sa vie; **e**n av**o**ir vu des choses; **e**n avoir vu d**e** t**o**utes **l**es c**o**uleurs; av**o**ir d**e l**a boutei**l**le *(fam.).*
(a) uu-ifi cuiva bine n'être pas dans son assiett**e**; être ma**l** en point/mal
portant/ma**l** fichu; avoir march**é** sur une mauvais**e** herb**e**/sur quelqu**e** h**e**rb**e**; **êtr**e/s**e** s**e**nti**r** tout chose *(fam.).*
(a) nu-i fi cuiva de-a bună ne pas êtr**e** de b**o**n au**g**u**re**.
(a) nu-i fi cuiva de ceva cum nu-i este cîinelui a linge sare n'av**o**ir nulle
envi**e** d**e** fair**e q**c**h.**
(a) nu-i fi cuiva inima rece n**e** p**as** avoi**r** p**eur.**

(a) nu-i fi dat cuiva să n’av**o**ir pas la chance de.
(a) nu fi de acord n’être pas d’accord; n**e** pas **l’e**ntendr**e** d**e** c**e**tt**e** oreille.
(a) nu fi de competenţa cuiva ne pas entrer dans l**e**s comp**é**tences de qn.
(a) nu fi de ieri, de alaltăieri avoir pass**é l’**âg**e** du biberon; n**e** pas être
n**é** d’hier; ne pas êtr**e** n**é**/ t**o**mb**é** de **l**a dernière plui**e**; en avoir v**u** dans
s**a** vi**e**; **e**n av**o**ir vu des chos**e**s; **e**n avoi**r** v**u** d**e** toutes les c**o**uleurs; av**o**ir de la b**o**uteille *(fam.).*
(a) nu fi de lepădat n’êtr**e** point n**ég**li**ge**abl**e**.
(a) nu fi de nici o zeamă n’êtr**e** bon **à** rien; être bon **à** jet**e**r dans **l**a rue; n**e** pas va**lo**ir **l**e pain qu**e l’**on mang**e**; **ne** pas valoir lourd ***(pop.);*** êtr**e** b**o**n à lap**e** *(arg.).*
(a) nu fi de nici un ajutor n’être b**o**n **à** rien; être bon **à j**eter dans la rue; n**e** pas val**o**ir l**e** pain qu**e** l’**o**n man**g**e; n**e** pas val**o**ir lou**r**d *(pop.);* être b**o**n à lap**e** *(arg.).*
(a) nu fi dus **la biserică** av**o**ir **le** c**o**ura**g**e de ses **o**pinions.
(a) nu fi floare la ureche n**e** pas y arriver en souff**l**ant de**ssus** ***(fam.).***
nu fi copil! ne faites pas l’**e**nfant!
(a) nu fi în apele lui n’êtr**e** pas dans s**o**n assi**e**tt**e**; **êtr**e ma**l e**n p**o**int/
ma**l** p**o**rtant/mal fichu; av**o**ir march**é** su**r** une mauvais**e** h**e**rbe/
sur qu**e**lqu**e** herbe; être/se sentir tout chos**e** *(fam.).*
(a) nu fi în fonduri ne pas **ê**tr**e** r**el**uisant ***(pop.);*** **n’être** pas ar**g**ent**é** *(fa*m.**)**.
(a) nu fi în graţiile cuiva n**e** pas êtr**e** dans l**e**s **cor**d**es** d**e qn.** ***(fam.);*** n’êtr**e** pas en **o**deur de saintet**é** auprès d**e qn**.
(a) nu fi în pas cu vremea retard**e**r sur son temps.
(a) nu îi în termeni buni cu cineva être en mauvais t**erm**e**s** avec qn.
(a) nu fi în toate minţile ne pas avoi**r** t**o**ute **s**a raisons n**e** pas **jo**uir d**e** t**o**utes ses facult**é**s; v. şi *a fi într-o ureche.*
(a) nu fi la înălţime/la înălţimea sarcinii (sale) être au-dessous d**e** sa tâche; fair**e** pièt**r**e/trist**e** figur**e**; n’av**o**ir pas l**e**s **é**paules ass**e**z fortes/
lar**g**es; n**e** pas êtr**e à l**a hauteur; n**e** pas fair**e l**e p**o**ids.
(a) nu fi luat în seamă c**o**mpter pour du b**e**urr**e** *(fam.);* **être** compt**é** pour du beurre *(fam.);* n**e** pas pese**r** l**o**urd *(fam.);* ne pas pese**r** un**e o**nce/un grain.
(a) nu fi mai prejos decît alţii n**o** le c**éd**e**r en** rien aux autr**e**s.
(a**) nu-i f**i **moale** ne pas y c**o**uper du maximum *(fam.);* v. şi *a fi la ananghie.*
617
(a) nu fi nimic de capul cuiva n’être b**o**n **à** rien; être bon **à j**eter dans **l**a **r**ue; ne pas val**o**ir **le** pain que **l’**on man**g**e; ne pas va**lo**ir l**o**urd *(pop* ***)***
(a) nu fi sănătos la cap êtr**e** t**o**qu**é**; v. şi *a fi tntr-o ureche.*
(a) nu fi uşă de biserică n**e** pas être enfant de chœur.
(a) nu îi zdravăn la cap v. *a fi tntr-o ureche.*
(a) nu-şi găsi locul ne pas savoir o**ù** se mettre; n.e p**as** t**e**nir d**a**n**s sa** p**e**au.
(a) nu găsi milă ne pas trouver d’indulgence,
(a) nu găsi sprijin ne pas tr**o**uv**e**r d’appui.
nu-i cap de ţară a. c**e** n’**e**st pas **g**rav**e**; **b.** ce n’est pas imp**o**rtant.
nu-i cine ştie ce a. c**ela** n**e** vaut pas **g**rand-ch**o**se; **b.** ce n’**e**st pas la mer à boir**e**; c**e** n’est pas le diabl**e**/l**e** b**o**ut du m**o**nd**e**; c**e** n’est pas malin/sorci**e**r.
nu-i cuvînt rien à d**ire; il n’y a pas à** d**ire,**
nu-i de glumă c’**e**st s**é**rieux.
nu-i de glumit cu... on **ne** p**l**aisante pas **a**v**ec.**
nu-i de nici o treabă il n’est b**o**n **à** rien.
nu-i de şovăit il n’y a pas à balancer.

(a) nu ieşi din bîrlog garde**r** la maison; vivr**e** comm**e** un c**l**opo**rt».**
(a) nu-şi ieşi din făgaş aller son petit bonhomm**e** d**e** chemin.
(a) nu-şi ieşi dintr-ale lui n**e** pas en d**é**mordr**e**; n**e** pas sortir d**e l**à.
(a) nu ieşi din vorba cuiva êtr**e l**'âm**e** damn**é**e de qn.; filer (doux) comme
un toutou; **ne voir** qu**e** p**ar** l**e**s yeux de qn.; **o**b**éir** à qn. au d**oi**gt
et à l'œi**l**.
nu-i lucru curat ça ne tourn**e** pas **ro**nd; i**l** y a an**g**uille sous roch**e**; i**l y a** d**e l'oig**non**;**
il y **a** du **l**ouch**e l**à-dedans; **i**l y a **qch**. **qu**i cloche; i**l** y **a une omb**re au tabl**e**au.
nu-i lucru de şagă *(re*g.*)* c'est s**é**ri**e**ux.
nu-i mai breaz decît alţii il n**e** vaut pas mieux qu'un autr**e**; i**l**s s**e** va**l**ent.
nu-i nevoie ce n'est p**as la** pein**e** d**e**; **nu-i nici o afacere** *(fam.)* c**ela** n**e** m'arran**ge**
pas; c**e**la n**e** m**e** va pas.
nu-i nici o procopseală de capul lui il n'est bon à rien; i**l** n**e** vaut rien.
nu-i nici picior de om il n'y a ni bêtes ni **g**ens; il n'y a pas un chat/
pas la queu**e** d'un chat; i**l** n'y a pas une âme vivant**e**.
nu-i (nici un) bai *(re*g.*)* i**l** n'y a pas d**e** pet ***(pop.).***
nu-i nimic de capul lui il n'**e**st bon à rien; il n**e** vaut **ri**e**n**.
nu-i nimic de ris il n'y a pas d**e** qu**o**i **r**ire.
(a) nn-i intra cuiva în cap avoir d**u** ma**l à** c**o**mprendr**e qch**.
(a) nu intra în tărtăcuţă *(fam.)* n**e** pas pi**g**er.
nu-i pe vrute il n'y **a** pas **à** choisir; o**n n'a** pas **le chois.**
nu-i rost il n'y **a** rien **à** fair**e**.
nu-i vorbă i**l** n'y **a** pas **à** dire; **rie**n **à** dir**e**.
nu-i vreme de şagă ce n'est pas **le** moment de p**laisa**nt**er**.
nu împingeţi! ne p**o**ussez p**as!**
nu (mai) încape (nici o) discuţie c'est indiscutable; i**l n'**y **a** pas **à** discuter.
nu încape nici o îndoială ce**l**a/i**l** ne fait pas de d**o**ute; il **e**st hors d**e** dodut**e**; i**l** n'y a
pas **l'o**mb**re** d'un d**o**ut**e**.
(a) nu-şi (mai) încăpea în piele de bucurie av**oir** la **joie** au cœu**r**; avoir
l**e** cœur **e**n fête; d**éb**order de **j**oie; êtr**e** au comb**l**e d**e**là **j**oie; na**g**er
dans la **j**oie; ne pas s**e** t**e**ni**r** d**e j**oie; n**e** plus se sentir de **jo**i**e**.
(a) nu-şi îndeplini îndatoririle manquer à s**o**n dev**o**ir; s**e** d**é**partir d**e** s**o**n
d**e**voi**r**.
(a) nu **înghiţi pe cineva** ne pas p**o**rte**r qn**. dans s**o**n cœur; av**o**ir **q**n**. e**n
ab**o**minati**o**n; ne pas p**o**uvoir v**o**ir qn. en peinture; prendre qn. en

grippe; ne pas se rem**e**ttre **l**a tête de qn. *(fam.):* ne pas pouv**o**ir encadrer qn. *(pop.);* n**e**
pus pouvoir blair**e**r/pif f**e**r/se**n**tir qn. *(pop.);* avoir qn. dans l**e** nez *(f«m.)*/dans **l**e
nase/dans le i'i**g**ne/dans le pr**o**se/
dans l**e** tal *(arg.);* av**o**ir qn. à la caille/à la crott**e** *(arg.).*
(a) nu-1 întrece nimeni être insurpassabl**e**; n'avoir pas d'**ég**a**l**.
(a) nu înţelege de glu**mă** ne pas entendre/comprendre la plaisanteri**e**; n**e**
pas **e**ntendre badinage; m**o**nter à **l'é**chelle.
(a) nu înţelege nimic être dans le noir le plus c**o**mplet; n'y entendre **g**outt**e**; **n**'y v**o**ir
que du feu/du bleu; ne rien pi**g**er *(pop.);* n**e** c**o**mprendre
qu**e** dalle; n'y entraver qu**e** dalle *(arg.);* pi**g**er zéral *(arg.).*
nu **înţeleg unde baţi je** n**e** c**o**mprends pas **o**ù vous voul**e**z **e**n v**e**nir.
(a) nu-1 lăsa **inima s**ă n'av**o**ir pas l**e** cœur de.
(a) nu **lă**sa ni**c**i **o urmă** ne pas laisser de trac**e**s.
(a) nu **lăsa piatră pe piatră** ne pas laisser pi**e**rr**e** su**r** pi**e**rr**e**.
(a) nu lăsa **să**-i sca**pe o**c**a**zia sauter sur l'occasion; prendre/saisir l'occasi**o**n aux
cheveux/par les cheveux; **é**co**r**cher l'an**g**uille quand on la
tient; p**o**usse**r** s**o**n avanta**ge**; prendre /saisir la balle au b**o**nd.

(a) **nu lega două-n tei a.** v. *a fi prost ca noaptea;* **b**. êt**r**e incapab**l**e.
n**u** li**p**s**eşte** n**i**m**i**c i**l** n'y manque **r**ien.
nul şi **neavenit** nul et n**o**n av**e**nu.
(a) nu-şi lua oeliii de la ci**nev**a n**e** pas d**é**tacher son r**e**gard de qn.
(a) n**u** m**a**i a**ve**a ce z**i**ce n'avoi**r** plus ri**e**n à dire.
(a) nu mai a**ve**a **loc de cineva** être imp**o**rtun**é**/gên**é** par qn.
(a) nu mai **avea margi**n**i** aller tr**o**p l**o**in; c**o**mbler la mesu**re**; d**é**passer/ franchir/passe**r** les bornes; pass**e**r **le** p**e**rmission; trop tirer su**r** la c**o**rde.
(a) nu mai avea mult a**.** êtr**e** près du but; **b.** v. *a fi pe moarte.*
(a) nu mai avea nici **o portiţă de scăpare** êtr**e** à bout d**e** **ress**o**ur**c**es**.
(a) nu mai avea zile bune c**u** ci**nev**a ne plus pouvoir s'entendr**e** av**e**c qn.
(a) n**u** m**a**i a**ve**a zi**le multe n**'en av**o**ir plus pour longt**e**mps; n'av**o**ir plus l**o**n**g**temps à vivr**e**.
(a) n**u** m**a**i **bea apă rece** man**g**er les pissenlits pa**r** la racine; fumer l**e**s mauves par la **r**acine *(fam.); fum***e**r la t**e**r**r**e *(pop.);* fai**r**e pousser les ros**e**s *(pop.);* faire des v**e**rs/des astic**o**ts *(pop.).*
n**u** m**a**i **bea** ni**î**ţa **oţet** ça ne pr**e**nd pas!; pas si bêt**e**!; j**e** n**e** mang**e** pas d**e** ce pain-**l**à!; ça ne tient pas **e**n l'air! *(pop.).*
numai c**a** s**ă** à (seule) fin de; dans l'intention de; **r**ien que pour.
n**u**mai că a**.** à la seule diff**é**renc**e** qu**e**; **b**. seulement.
(a) n**u** mai c**ăl**ca **iarbă verde** man**g**er les pissenlits par la racin**e**; fumer les mauves par la racin**e** *(fam.);* fumer la terre *(pop.);* faire p**o**usser les **ros**e**s** *(pop.);* fair**e** des vers/des asticots *(pop.).*
(a**)** n**u** m**a**i **călca u**n**deva** ne plus remettre les pieds qu**e**lqu**e** pa**r**t.
nu-1 m**a**i **dor dinţii** les dents ne lui f**o**nt plus mal; i**l** n'a plus mal aux c**ro**cs *(pop.);* v. şi *a fi oale şi ulcele.*
(a) n**u** m**a**i **d**a s**e**m**n de viaţă a**. ne plus d**o**nn**e**r sign**e** d**e** vie; n**e** pl**u**s d**o**nn**e**r d**e** ses n**o**uvelles; **b.** ne plus souffl**e**r; avoir l'air d'u**n** mo**r**t.
numai **de** g**us**t par pu**r** capric**e**.
nu ma**i departe decît ieri** pas plus loin qu'hie**r**.
nu **mai** e nimic **de făcut** c'est macache **e**t midi sonn**é** *(pop.).*
(a) n**u**-i m**a**i i**e**şi **cuiva** c**ev**a **d**in cap être hant**é** pa**r** qch.; n**e** pouvoir oubli**er** qch.
n**u** m**a**i înca**pe vorbă/discuţie** cela s'ent**e**nd bien; cela va d**e** soi; ce**l**a va sans dire.
H9
(a) nu-1 m**a**i **înc**ă**p**ea c**ă**m**a**şa crever d'or**g**uei**l**; s**e** cr**o**ire sorti d**e** la cuisse do Jupit**e**r; s'en croi**r**e b**e**auc**o**up; **l**e **r**oi n'**e**st pas s**o**n cousin.
(a**) n**u**-**1 **mai încăpea** pămî**nt**u**l a.** êtr**e** **e**n pr**o**i**e** à un**e** fort**e** **é**motion; **b**. bomber **l**e torse; êtr**e** fi**e**r comm**e** Artaban/c**o**mme u**n** c**o**q/comme un paon/comm**e** un pou/comm**e** **le** moutardi**e**r du Pape; êtr**e** p**é**t**r**i d'or**g**uei**l**; se **g**onfl**e**r d'o**rg**u**eil;** faire **j**abot; fair**e** la r**o**ue.
(a) n**u** **m**ai **întreba pe** ci**n**e**v**a **d**e c**e**-i es**te cojocul** ne pas **l**aiss**e**r à qn.
le t**e**mps d**e** **ré**f**l**éc**hir**.
(a) nu mai înţ**ele**g**e** ni**m**ic n**e** p**l**us y être; s'y p**e**rdre; (y) p**er**d**re** son latin.
numai la gîn**du**l **că...** à **l**a seul**e** p**e**n**sée/i**d**ée** que...
(a) nu mai mînca pîi**n**e şi sa**re** c**u** cin**e**va **r**ompre l'amitié.
nu**m**ai **pielea lui** ş**t**ie i**l** **e**n a vu de **t**out**e**s **l**es couleurs.
(a) nu **m**ai **putea** a**.** n'**e**n p**o**uvoir p**l**us; **b.** fair**e** fi d**e** qch.; faire **l**itière d'un**e** ch**o**se; **l**aiss**e**r fai**re**; n'en pas t**ourner l**a main; n**e** pas s'en fair**e**; s**e** s**o**ucier de qn. comme de colin-tampon; n**e** pas **s'e**m**barr**a**ss**e**r** d**e** qch.; s'**e**n batt**re** **l**a paupière/**l**'o**e**i**l/l'or**b**ite**; s'**e**n m**o**quer/s'**e**n s**o**uci**e**r

comm**e** d**e** **l**’an **quara**n**te/co**mm**e** d**e** sa p**re**mièr**e** ch**e**mis**e**; s’**e**n **sou**ci**er** comme d’un**e** guign**e/c**o**mm**e** d’u**n** f**é**tu; s’en tamponn**e**r **le** coquil**la**rd *(fam.);* s’en **t**o**rcher** *(fam.);* ne pas s**e** cass**er le** bo**l** *(pop.);* n’êtr**e** pas bi**le**ux *(pop.);* pouvoi**r** se **fouiller** *(pop.);* s’**e**n ba**la**n**c**er
(pop.); s’**en b**a**lier** *(arg.).*
(a) nu mai putea de bine s**e** p**l**aindre qu**e l**a mar**i**é**e** **e**st **t**rop **belle**.
(a**) n**u **m**ai **putea** de **b**uc**u**rie avoi**r** la **jo**ie au cœu**r**; avoir le cœur **e**n
fête; d**éb**or**der** de j**o**ie; êt**r**e au c**o**mb**l**e de **l**a **j**oie; nage**r** dans **l**a **jo**i**e;** ne pas se t**e**n**ir** de joie; **n**e plus se sen**t**i**r** de **jo**ie.
(a) nu ma**i putea** de o**bo**s**e**ală v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a) nu **mai putea d**e **picioare** v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a) nu mai putea de **p**lic**t**is**e**ală s’**e**nnuy**er** à m**o**u**r**ir; p**é**rir d’ennui; s’**e**nnuy**er** à aval**er** sa langu**e**; su**er l’e**nnui; s’ennuy**er** /s’embêt**e**r comme
un **r**at m**or**t; s’**e**nnuy**er** comm**e** une vieille **t**apiss**er**ie *(fam.);* s’embêter à c**e**nt s**o**us d**e** l’**heure** *(fam.);* s’amus**e**r c**o**mme un**e** cr**o**û**te** d**e** pain
d**errière** une m**alle** *(fam.);* ba**tt**r**e** m**or**asse *(arg.);* **e**n av**o**ir pl**e**in
l**e** fi**g**na**r**d/l**e** fi**g**ne *(arg.);* en av**oi**r so**n** fad**e**/s**o**n pied *(arg.);* s**e** fai**r**e
tartir *(arg.);* se fendre l’arche *(arg.).*
(a) nu mai **putea** de s**o**mn t**o**mb**e**r de somm**e**il.
(a) nu-şi **mai putea de**zlipi ochii de **p**e n**e** pouvo**i**r d**é**tach**er** ses y**e**ux/
s**e**s r**egar**d**s** de.
(a) nu mai **putea d**u**p**ă c**i**n**ev**a av**o**ir qn. dans sa peau; brûle**r** pour qn.; êtr**e** f**é**ru d**e** qn.; **êt**r**e** fou d**e** qn.; **e**n t**e**nir p**ou**r qn. *(fam.);* êtr**e** mo**r**du *(fam.).*
(a) nu **m**ai **putea fără** ne p**o**uvoi**r** s**e** p**r**iver d**e**.
(a) n**u m**ai **putea răbda** n**e** p**l**us p**o**uvoir tenir; ne p**o**uv**oi**r y t**enir.**
nu niai **p**uţi**n** pa**reill**emen**t**; de mêm**e**.
nu-1 **mai rămîne dceît** i**l** n**e l**ui reste plus qu’à.
nu ma**i rămîne** î**ndo**ială il n**e** subsist**e** aucun dou**t**e.
numai s**ap**a şi hîrleţ**u**l/l**op**a**t**a il est à la m**o**rt; il n’y a plus d’**e**spoir**.**
(a) nu-şi **m**ai si**m**ţi **picioarele** v. *a fi frtnt de oboseală.*
nu **m**ai s**pu**ne! ça al**or**s!; ça, par **exem**p**le**!; elle est bi**e**n bonne!; **e**n voi**l**à
un**e** (b**o**nne) I
(a) nu-i mai s**t**a c**ui**va giv**r**a caquet**er** comm**e** une pi**e**; d**é**pens**e**r beaucoup d**e** salive; discouri**r** à p**e**rt**e** de vue; **t**enir le crach**o**r; c’est un
moulin à par**o**les; êt**r**e bavard comm**e** un**e** pie b**o**rgne *(fam.);* **j**aser
/**j**acass**er** c**o**mm**e** une p**ie** b**or**g**n**e/comm**e** un m**e**rle *(fam.);* av**o**ir
ét**é** vacciné avec une aiguille de p**hono** *(fam.).*
520
(a**) nu-i mai sta cuiva picioarele** avoir **l**a b**ouge**o**t**te; avoir **le** diable au
c**o**rps; êtr**e** battu du diab**l**e; n**e** p**ouv**o**i**r dur**e**r dans sa peau/en place; av**o**ir du vif ar**g**ent dans les veines *(fam.);* être **é**vei**llé** comme un**e**
port**ée** d**e** souris *(fam.);* all**e**r à Saint-Baz**e**t *(pop.).*
(a) nu mai sufla êtr**e** mort.
numai şi numai exclusivem**e**nt.
(a) nu mai şti ce-i cu tine ne p**l**us s’y **re**c**o**nnaîtr**e**.
(a) nu mai şti ce să facă de bucurie av**o**ir **l**a **j**oi**e** au cœur; avoi**r** le cœur
en fête; d**éb**o**r**der de j**oi**e; être au c**o**mble de la **jo**ie; **n**a**ge**r dans la
joi**e**; ne pas s**e** tenir de **jo**ie; ne plus se s**e**ntir d**e joie.**
(a) nu mai şti ce să se facă v. *a da din colţ in colţ.*
(a) nu-i mai şti cui**va de nume** ne plus entendr**e** par**le**r d**e** qn.
nu-şi mai ş**tie capului** i**l** n**e** sait plus **o**ù d**o**nner la p**é**dale.
(a) nu mai şti **încotro s-o apuce** v. *a da din colţ în colţ.*
(a) nu mai şt**i unde-i este/stă capul** n’avoi**r** pas **l**e temps d**e** cherch**er ses**

puces/de se tourner; ne pas savoir où donn**er l**a p**é**dale.
(a) nu-1 mai ţine pământul de bucurie avoi**r** la joi**e** au cœu**r**; av**o**ir **le** cœur en fête; d**é**b**o**rde**r** d**e jo**ie; êt**re** au comb**l**e d**e** la **j**oi**e**; na**g**er dans **l**a **jo**ie; n**e** pas se tenir d**e j**oi**e**; n**e** p**l**us s**e** s**e**ntir d**e joie**.
(a) nu-1 mai ţine pielea b**o**mber l**e** torse; se gonfl**er** d'or**g**u**e**il; faire **j**abot; fai**re** l'a r**o**u**e**; être fie**r** c**o**mm**e** Artaban/comm**e** un coq/c**o**mm**e** un pa**o**n/comm**e** un/comme le m**o**utardier du Pap**e**; êtr**e** p**é**tri d'**or**gueil.
(a) nu mai voi să **audă de cineva** n**e** plus vouloir **e**nt**e**ndre par**l**er de **qn.**
nu mă costă nimic r**ien** d**e** plus simpl**e**.
nu mă interesează ça ne m'int**éres**se p**as.**
nu mă lasă inima je n'ai pas **le** cœu**r** d**e**.
nu mă mai mlr de nimic on aura tout vu; vous m'**e**n d**irez** tant! *(fam.).*
nu mă mai prinde altădată o**n ne** m'y **re**p**ren**dra p**l**us; **j**e ne m**e** laisserai plus fai**re**.
nu mă mai ţin picioarele m**e**s **j**ambes n**e me** port**en**t **plus.**
nu mă-nnebuni! c'est inouï!; **o**n cr**o**it **r**êver!
nu mă omorî! pas possible!; qu'**e**st-ce **que** tu racontes **là!**; c'est in**o**uï!; on c**r**oit rêver!
nu mă pot mira îndeajuns je n'**e**n **re**viens pas.
(a) număra îoile din plăcintă a. compliqu**e**r les chos**e**s; **b.** fair**e** d**e la** bouilli**e** pour les chats; faire l**e** zouave; passer s**o**n temps à enfiler des p**e**rles; s'amuser à la ba**g**at**e**ll**e**/à la moutarde.
(a**) număra pavelele** all**e**r/êtr**e e**n vadrouille; battr**e** l**e** pav**é**/le pays/ les rues; courir les rues/**l**es champs; être **e**n ba**g**u**e**naud**e**; t**r**aîner dans **l**es r**ue**s; traîn**e**r ses **g**uêt**r**es; file**r** la comèt**e** *(arg.).*
(a**) număra pe degete** compter sur ses doi**g**ts.
(a) număra pietrele compter les **é**toiles.
(a) nu merge pe ocolite ne pas y all**e**r pa**r** quatr**e** ch**e**mins; **y** all**e**r carr**é**ment; y aller franco.
(a) nu merita atenţie n'êtr**e** pas di**g**ne d'attention/d'int**ér**êt; être inint**é**ressant.
(a) nu merita nici un ban/o para chi**o**ară ne pas payer d**e** mine; c'est **zér**o *(fam.) (pentru persoane);* ne pas val**o**ir trip**e**tt**e**/un cl**o**u/un fifr**e**lin *(pentru lucruri);* ne pas valoi**r** cher; ne pas valoi**r** les quatre fers d'un chien; n**e** pas valoi**r** un coup d**e** cidr**e** *(pop.);* n**e** pas valoir un**e** chique/un z**e**ste/un pet de lapin/un tro**g**n**o**n do chou/une **é**pin**g**le/une ob**o**l**e** *(pop.);* ne pas val**o**ir l**e** diable; ne pas valoir quatre sous.

nu **merită osteneala!** cela ne vaut pas la peine/le coup!
nu **mi-a dat în gînd** l'id**ée** n**e** m'**e**n est pas venue!
nu-mi bate capul! va te c**o**ucher!; allez vous c**o**ucher!; qu'il aille se couch**e**r!; allez v**o**us fai**re** p**e**ndr**e** ailleurs!; fiche-m**o**i la paix! *(fam.);* lâche-m**o**i l**e** coud**e**! *(fam.).*
nu-mi li**p**seş**te nimic** j'ai tout c**e** qu'i**l** m**e** faut.
nu mi**r**o**a**se a **b**in**e** c**el**a **n**e p**rés**a**ge r**i**e**n de bon; c**e**la n**e se**n**t** pas b**o**n; ça **sen**t **le** brû**lé**; ça sent mauvais; ça va t**o**urn**e**r au vinai**g**re.
(a) n**u** mi**ş**ca **n**ici **un deget** n**e** pas (daigner) lev**e**r **l**e petit doi**g**t *(fam.);* n**e** pas en fich**er** un c**l**ou *(fam.).*
nu mu**lt după** ac**ee**a peu ap**r**ès…; p**e**u d**e** temps après…
(a**) nu** nim**er**i pe ci**nev**a **n**i**c**i în piuă **ne** pouvoir venir à b**o**ut de qn.
nu numai non s**eul**ement.
nu o **d**a**t**ă à main**te**s/à p**l**usieurs r**e**pris**e**s; mai**n**t**e**s fois; p**l**us d'une f**o**is.
(a) nu o **(mai) duce** mu**lt** avoir un**e** mauvais**e** pierre dans son sac; avoir du p**l**omb dans **l**'ai**le**; a**ll**er comm**e le** diabl**e** à **l**a desc**e**nte; pouvoir faire son testam**e**nt *(fam.);* avoir droi**t** à un**e** d**ég**ustation gratuit**e**

de pissenlits par la racine *(pop.).*
(a) nu o scoate la **capăt** cu cineva ne pas s'entendre avec qn.
(a) nu-i **p**ăsa **d**e ce**v**a faire fi d**e** qch.; n'en avoi**r** cur**e**; faire **l**itière d'un**e** chos**e**; **l**aiss**e**r fai**r**e; **n**'en pas t**o**urn**e**r **l**a main; n**e** pas s'embarrasser d**e** qch.; n**e** pas s'**e**n fai**re**; s'**e**n battr**e** la paupière/l'œil/l'**or**bite; **s'**en moqu**e**r/s'**e**n s**o**uci**e**r comm**e** d**e** **l**'an quarant**e**/c**o**mm**e** d**e** sa premièr**e** ch**e**mis**e**; s'**e**n soucier comm**e** d'un**e** guign**e**/comm**e** d'un f**é**tu; s**e** s**o**uci**e**r de qn. comm**e** de co**l**in-tampon; s'en tamponner l**e** coquillard *(fam.);* s'en torch**er** *(fam.);* n**e** pas se casser l**e** bol *(pop.);* n'être pas bi**l**eux *(pop.);* p**o**uvoir s**e** f**o**ui**ll**er *(pop.)ls'en* ba**l**ancer *(pop.);* s'**en** ba**ll**e**r** *(arg.).*
(a**)** nu**-**i **p**ăsa de g**r**e**utăţ**i se jou**e**r d**e**s difficu**l**t**és**.
(a) nu-i **p**ăsa **de** g**ur**a l**u**mii se moquer du qu'en di**r**a-t-on.
(a) n**u-**i **p**ăsa de nimeni se moqu**er**/se f**ou**tre du tiers c**o**mme du quart *(fam.).*
(a) nu-i **p**ăsa **nici cît** ne**g**ru su**b** u**n**ghie faire fi d**e** qch.; n'en avoir cur**e**; fair**e** **l**itièr**e** d'un**e** chos**e**; **l**aiss**e**r fair**e**; n'**e**n pas tourn**e**r **l**a main; n**e** pas s'embar**r**ass**e**r de qch.; ne pas s'**e**n faire; s'en battr**e** la paupière/ 1'œil/1 'or**b**it**e**; s'**e**n moqu**e**r/s'**e**n souci**e**r c**o**mme d**e** **l**'an quarante/ c**o**mm**e** d**e** sa pr**e**mièr**e** ch**e**mis**e**; s'**e**n souci**er** c**o**mm**e** d'un**e** gui**g**ne/ c**o**mm**e** d'un f**é**tu; s**e** **so**uc**ier** de qn. comm**e** d**e** colin-tamp**o**n; s'en **t**amp**o**nn**e**r **l**e coquillard *(fam.);* s'en t**o**rcher *(fam.);* n**e** pas s**e** casser **l**e bo**l** *(pop.);* n'êt**re** pas bileux *(pop.);* pouvoir s**e** fouil**l**er *(pop.);* s'**e**n ba**l**ancer *(pop.);* s'**e**n ba**ll**e**r** *(arg.).*
(a) nu**-**i **p**ăsa nici **de vodă** n'avoi**r** cur**e** d**e** **r**ien; fair**e** fi de qch.; fair**e** litière d'un**e** chos**e**; **l**aisser fair**e**; n'en pas **to**u**r**n**er** **l**a main; n**e** pas s'embarrasser d**e** qch.; n**e** pas s'**e**n fair**e**; s'**e**n battr**e** **l**a paupière/ **l'**œi**l/l'o**rbite; s'en m**o**quer/s'en soucier c**o**mm**e** d'un**e** **g**ui**g**ne/c**o**mme d'un f**é**tu; se s**o**uci**e**r de qn. c**o**mm**e** de c**o**lin-tamp**o**n; s'en tamp**o**nner **le** coquillard *(fam.);* s'**e**n t**o**rcher *(fam.);* n**e** pas se cass**er** **le** bol *(pop.);* n'êtr**e** pas bileux *(pop.);* p**o**uvoir se fouill**e**r *(pop.);* s'en balanc**er** *(pop.);* s'**e**n ball**er** *(arg.).*
(a) n**u-şi pierde** cum**pătu**l avoir **l**a têt**e** fr**o**id**e**; ga**r**der **to**u**te** sa tête/la têt**e** froide/toutes ses id**é**es; fair**e** bonn**e** c**o**ntenance; garder s**o**n maintien; **g**arde**r** son sang-fr**o**id; ne pas s'embr**o**uiller dans les f**e**ux d**e** file *(arg.).*
nu **piere lumea dacă...** il n'y aura pas m**o**rt d'h**o**mm**e** si...
533
(a) **nn-i plăcea mutra/ochii cuîva** ne pas p**o**rter qn. dans s**o**n cœur; av**o**ir qn. en ab**o**minati**o**n; ne pas p**o**uvoir voir qn. **e**n peinture; prendre qn. en **g**rippe; n**e** pas **s**e remettre **l**a têt**e** de qn. ***(fam.);*** ne pas p**o**uv**o**ir encadrer **q**n**.** ***(pop.);*** ne pas p**o**uv**o**ir blairer/piffer/sentir qn. ***(pop.);*** av**o**ir qn. dans le nez ***(fam.)***/dans le nase/dans le prose/dans **l**e ta**l** ***(arg.);*** avoir qn. **à la** caille/à **l**a crott**e** ***(arg.).***
(a) nu plăti n**ic**i un **zlot în ochii cuiva** n**e** pas payer d**e** min**e**; c'**e**st z**é**ro *(fam.) (pentru persoane);* ne pas val**o**ir tripette/un cl**o**u/un fifrelin *(pentru **lucruri);*** ne pas val**o**ir cher; ne pas val**o**ir **l**es quatr**e** fers d'un chien; ne pas val**o**ir le diable; ne pas val**o**ir quatre s**o**us; ne pas val**o**ir un coup d**e** cidr**e** ***(pop.);*** **ne** pas va**l**oir une chiqu**e**/un zeste/ un pet de **l**apin/un tr**og**non de chou/un**e** **é**ping**l**e/un**e** ob**o**l**e** ***(pop.).***
(a**) nu-i plăti pielea n**ici **un ban** n'êtr**e** bon à rien; êtr**e** bon à **j**eter dans la ru**e**; ne pas valoir le pain que l'on man**ge**; ne pas va**lo**ir **l**ourd *(pop.);* êtr**e** bon à **l**ap**e** *(arg.).*
nu poartă el clopul *(reg.)* c'**e**st elle qui p**o**rt**e** **l**a culotte.

(a-şi**) potrivi cuvintele** bien ch**o**isir/p**l**acer ses mots; bien tourner s**e**s phrases.
n**u**-i **po**ţi s**c**oa**te o vorbă** on n**e** peut **l**ui arrach**e**r un**e** par**o**le.
nu prea g**ro**za**v** pas f**o**rmidabl**e**.
(a) nu-şi precupeţi eforturile payer de sa personn**e**.
(a**) nu precupeţi laudele** ne pas m**é**na**g**e**r** les **l**ouan**g**es.
(a) nu-şi precupeţi viaţa faire b**o**n march**é** d**e** sa p**e**au; ne pas marchander sa vie.
nu prevesteşte nimic **bun** cela ne pr**é**sag**e r**ien d**e** bon; c**e**la n**e** m**e** dit rien d**e** bon/rien qui vaille.
(a) nu prezenta inter**es** être d**é**nu**é** d'int**é**rêt.
(a) nu pricepe o i**ot**ă n'y entendr**e g**o**u**tte; n'y voir qu**e** du feu/du bl**e**u; êt**re** dans **l**e noir le plus complet; n**e** rien pi**g**e**r** ***(pop.);*** n**e** c**o**mpr**e**ndre qu**e** dall**e** ***(pop.);*** n'y **e**nt**r**av**e**r qu**e** dall**e** ***(arg.);*** pi**g**e**r** z**é**ral ***(arg.).***
(a) nu-1 **primi** nici **pămîntul** n'être b**o**n à rien; être bon à **je**t**e**r dans **l**a rue; ne pas val**o**ir **l**e pain qu**e l'o**n mange; ne pas va**l**oir **l**ou**r**d ***(pop.);*** **ê**tr**e** bon **à l**ap**e** ***(arg.).***
(a) n**u-1 (mai) prinde pe** c**in**e**v**a **locul** av**o**ir **l**a bou**g**eott**e**; avoir l**e** diable au c**o**rps; être battu du diable; n**e** p**o**uvoir dur**e**r dans sa peau/en plac**e**; av**o**ir du vif ar**g**ent dans les veines ***(fam.);*** être **é**veill**é** c**o**mm**e** un**e** port**é**e d**e** s**o**uris ***(fam.);*** all**e**r **à** Saint-Bazet ***(pop.).***
(a) nu **privi** cu **o**chi **bu**ni v**oi**r d'un mauvais œil.
(a) nu pune mîna pe c**ev**a n**e** pas y toucher.
(a) nu **pune nimic în** gu**r**ă n**e** rien man**g**er.
(a) nu **p**un**e pî**nză **î**n **stative** cu c**in**e**v**a ne pas travaill**e**r en associati**o**n av**e**c q**n**.
(a) nu **p**un**e preţ pe** c**ev**a n**e** pas d**o**nn**e**r un**e o**b**o**le/un f**é**tu d'une ch**o**s**e**; fair**e** b**o**n march**é** d'un**e** ch**o**se; en faire autant de cas que de la boue d**e** ses souli**e**rs.
(a) n**u**-ş**i putea d**a **rînd** c**u** c**in**e**v**a n'arriver à **r**ien; ne pas tomb**er** d'accord.
(a) nu **putea închide o**chi**i** ne p**o**uv**o**ir fermer les yeux.
(a) nu **putea** l**e**ga **două-n tei** av**o**ir de la peine à **jo**ind**re** l**e**s d**e**ux bouts; c**o**uch**e**r su**r** la dur**e**.
(a**) n**u **putea** mi**stu**i **p**e cin**ev**a ne pas p**o**rter qn. dans so**n** cœur; avoir qn. **e**n abominati**o**n; ne pas p**o**uv**o**ir voi**r** qn. **e**n peinture; pr**e**ndr**e** qn. en **g**rippe; ne pas se remettr**e** la tête de qn. *(fam.);* ne pas pouv**o**ir **e**ncadrer qn. ***(pop.);*** n**e** p**as** pouvoir blairer/piff**e**r/sentir qn.

(pop.); av**o**ir qn. dans le n**e**z *(fam.)*/dans le nase/dans le fi**g**ne/dans le pr**o**s**e**/dans le ta**l** *(arg.);* avoir qn. à la caille/à la crotte *(arg.).*
(a), nu putea scăpa de ne **p**o**uvoir se** d**é**barrasser de.
(a) nu putea scoate nimic de la cinev**a ne** pouv**o**ir rien **o**bt**enir** de qn.
(a) nu putea sta locului avoir la bougeotte**;** av**o**ir **le** diab**le** au c**or**ps; être battu du diab**le**; **ne pouvoir durer** dans sa p**e**au/**e**n plac**e**; avoir du vif argent dans **les vei**n**es *(fam.);* êt**re** **é**veill**é** comme un**e** port**é**e de s**o**uris *(fam.);* **aller à Sai**n**t-Bazet** *(pop.).*
(a) nu **putea suferi pe cinera ne** pas porter qn. dans son cœu**r**; av**o**ir qn. en ab**o**mination; n**e pas** pouv**o**ir voir qn. **e**n peinture; prendre qn. en **g**rippe; **ne pas se re**mettre **l**a têt**e** d**e** qn. ***(fam.);*** n**e** pas p**o**uv**o**ir encad**rer qn**. *(pop);* **ne** pas p**o**uvoir b**l**air**e**r/piff**e**r/s**en**tir **q**n**.** ***(pop.);*** avoi**r** q**n**. d**ans le** n**e**z *(fam.)*/dans l**e** nas**e**/dans le fi**g**ne/ dans l**e** pros**e**/dans le **tal** *(arg.);* **avoir** qn. à **l**a cail**le**/à **l**a crott**e** ***(arg.).***
(a) nu putea uita pe cineva n**e** p**o**u**voir** o**u**b**lier** qn.

(a) nu-1 răbda pe cineva inima n’avoir pas le cœur de.
(a) nu rămîne decît praf şi cenuşă être réduit à néant/en poussière; ne rester pierre sur pierre,
(a) nu rămîne mai prejos ne pas demeurer/être en reste.
(a) nu rămîne piatră pe piatră ne rester pierre sur pierre.
nu rentează cela ne vaut pas la peine/le coup; ça ne paie pas *(fam.).*
(a) nu renunţa la ideea că ne pas renoncer à l’idée que.
(a) nu rosti o vorbă ne pas desserrer les dents/les lèvres.
nu s-a ales cu nimic il n’y a rien gagné; il ne lui est rien resté.
nu s-ar zice on ne le dirait pas; il n’y paraît pas.
nu i s-au prins colacii il n’y pas réussi.
(a) nu scăpa din ochi pe cineva avoir l’œil sur qn.; garder qn. à vue; avoir/tenir qn. à l’œil *(fam.).*
(a) nu scoate o vorbă ne pas desserrer les dents/les lèvres.
nu-1 scoţi din ale lui il n’en démord pas; il ne sort pas de là.
(a) nu scrie pe cineva în osîndă faire grâce à qn.
(a) nu se abate de la drumul cel drept/de la calea cea dreaptă marcher droit,
(a) nu se abate de la principiile sale être à cheval sur les principes *(fam.).*
(a) nu se abate din cuvîntul cuiva être l’âme damnée de qn.; filer (doux) comme un toutou; ne voir que par les yeux de qn.; obéir à qn. au doigt et à l’œil.
nu se află! *(pop.)* ce n’est pas vrai!
(a) nu se amesteca ne pas s’en mêler; ne pas intervenir/s’immiscer; se tenir à l’écart.
nu i se aude gura on ne l’entend pas.
(a) nu se avea bine cu cineva être en froid avec qn.; être mal avec qn.; être mal en cour,
(a) nu se **băga** ne pas s’en mêler; ne pas intervenir/s’immiscer; se tenir à l’écart.
nu se **cade** ce n’est pas bien/convenable; cela ne se fait pas.
(a) nu se clinti din loc ne pas avancer d’un pouce.
nu se **compară!** il n’y a pas de comparaison possible!
(a) nu se da bătut ne pas se tenir pour battu; ne pas céder facilement; ne céder en rien à qn.; ne le céder à personne; ne pas lâcher prise; ne pas quitter aisément; ne pas reculer d’une semelle/d’un pouce; ne se donner ni trêve ni repos; être difficile à abattre; se piquer

au jeu; soutenir la gageure; tenir bon/ferme; y tenir; être dur à cuire *(fam.).*
(a) nu **se da înapoi de l**a **treabă** ne pas bouder/renâcler à la besogne.
(a) nu se da în lă**tur**i ne pas hésiter; ne pas se faire faute de.
(a) nu se **d**a **în lături de la ni**niio faire feu/flèche de tout bois.
(a) nu se da **netezului** ne pas se tenir pour battu; ne pas céder facilement; ne céder en rien à qn.;nele céder à personne; ne pas lâcher prise; ne pas quitter aisément; ne pas reculer d’une semelle/d’un pouce; ne se donner ni trêve ni repos; être difficile à abattre; se piquer au jeu; soutenir la gageure; tenir bon/ferme; y tenir; être dur à cuire *(fam.).*
(a) nu se da **pe cineva/pe şapte** ne pas se moucher du coude; ne pas se prendre pour une petite merde *(pop.);* avoir le bec/la gueule/la bouche enfariné(e); avoir un air suffisant; trop présumer de soi; être enflé comme un ballon; se pousser du col.
(a) nu **se d**a **somnului** ne pas céder au sommeil.

nu se **face** c**e** n’**e**st pas bien/convenabl**e**; cela ne se fait pas.
(a) nu **se** găsi **pe toate drumurile** ne pas c**o**urir les rues; ne pas s**e** trouver dans **l**e pas d’un cheva**l**; n**e** pas y en av**o**ir trente-six *(fam.).*
(a) nu se grăbi av**o**ir tout son t**e**mps; prendre (tout) son temps.
nu s**e** i**a din drum** ce n’est pas à d**é**daigner.
(a) nu i se îmbulzi piţulele în buzunar *(pop.)* **v. *a*** *fi lefter.*
(a) nu **se îndemna la treabă** v. *a nu s*e *speti muncind.*
(a) mi s**e îndura să** n’avoir pas le cœur de.
(a) nu se lăsa **(cu una eu două)** avoir plus d’une carte dans son **j**eu; a**v**oir plus d’un**e** corde/plusieurs cordes à son arc; av**o**ir plus d’un
t**o**ur dans son sac; être tou**jo**urs sur la brèche; n**e** c**é**der **e**n **r**ien à qn.; ne l**e** c**é**dera p**e**rs**o**nn**e**; ne pas reculer/c**é**der d’une semel**l**e/d’un p**o**uce; soutenir **l**a **g**a**g**eure; v. şi *a nu se da bătut.*
(a) nu se lăsa aşteptat ne pas êtr**e** lon**g à** venir ***(fam.).***
(a) n**u se lă**sa **călcat pe bătătură** *(fam.)* n**e** pas s**e** laisser marcher sur les pieds.
(a) nu s**e lăsa dus de** nas ne pas se laisser mener par le bout du nez; ne pas rendre *(arg.);* n’être pas bon *(arg.).*
(a) nu s**e lăsa mai prejos** ne le c**é**der en rien aux autres.
(a) nu **se lăsa rugat** ne pas se le faire dire deux fois.
nu i se lipesc banii de degete l’ar**g**ent file entre ses doigts.
(a) nu **se m**ai să**t**u**r**a **privind** ne pouvoir d**é**tacher ses yeux/ses regards de.
(a) nu **se măsura** c**u cineva** n**e** pas a**l**ler à la c**e**intur**e** de qn.; n**e** pas arri**v**er/v**e**nir à la cheville de qn.
nu se oc**li**e**a n**ime**n**i i**l** n’y a ni bêtes ni gens; i**l** n’y a pas un chat/ pas **l**a qu**e**u**e** d’un chat; i**l** n’y a pas une âm**e** vivante.
(a) nu se om**or**î cu H**r**ea *(fam.),* **e**n p**r**endre à son ais**e**; ne pas s**e** f**r**apper *(pop.).*
(a) nu se **pierde** cu **firea** v. *a-şi păstra stngele rece.*
n**u se poate spune** î**n cuvinte** c’est inexprimab**l**e; c’est indescriptib**l**e; cela rend t**o**ute description impossible.
nu se potriveşte i**l n**’y a aucun rapp**o**rt; c**ela** n**e** va pas.
nu se prinde! ça n**e** tient pas **e**n l’air! *(pop.);* j**e** n**e** mang**e** pas de ce pain-**l**à 1; pas si bête!; ça n**e** p**r**end pas!
(a) **nu** s**e putea** măs**ur**a c**u** ci**nev**a d**é**passer qn. de c**e**nt coud**é**es; êtr**e** à cent piqués au-dessus de qn.; rendre **l**e double-dix *(*arg.*)*
(a) nu se simţi în apele sale v. ***a*** *nu-i fi boii* ***acasă****.*
525
(a) nu se si**mţi la largul său** être **g**ê**n**é dans, les as/dans les entournures/ aux ent**o**urnures *(fam.);* êtr**e** mal à s**o**n aise/mal à l’aise; **n**’être pas à son artic**l**e; se sentir mal dans sa peau; suer dans s**o**n harnais *(fam.).*
(a) nu s**e sinchisi de nimic** faire fi d**e** qch.; faire litière dune chose; laisser fair**e**; n’en pas tourner la main; n**e** pas se casser **l**e b**ol** *(pop.);* ne pas s’**e**mbarrasser de qch.; ne pas s’en faire; n’être pas Mi**e**ux *(pop.);* pouv**o**ir se fouiller *(pop.);* s’**e**n balanc**e**r *(pop.);* s’en ba**l**ler *(arg.);* s’**e**n battre la pa**u**pièr**e**/**l**’œil/**l**’**or**bi**t**e; s’en moquer/ s’**e**n s**o**uci**e**r comme de **l**’an quarante/comme de sa première chemise; s’en soucier c**o**mme d’une **g**uigne/c**o**mm**e** d’un fétu; s’**e**n tamp**o**nner **le** c**o**quillard *(fam.);* s’**e**n torch**e**r *(fam.); se* soci**e**r d**e** qn. c**o**mme d**e** colin-**t**ampon.
(a) nu se speti muncind all**e**r doucement **e**n beso**g**ne *(fam.);* dormir sur **l**a b**e**sogn**e**; d**o**rmir su**r** son **t**ravai**l**; n’**e**n l’aire pas **l**ou**r**d; n**e** pas s**e** faire d’amp**ou**l**e**s aux mains; **ne** pas se fou**le**r **l**a rate *(pop.);* renâc**l**e**r**/**r**e**chi**g**ner à **l**a

b**es**o**g**n**e; t**ravail**l**er au **ralenti.**
nu se **ştie niciodată/ca, nămîntul** sait-**o**n **j**amais.
(a) nu se terne de nimeni şi de nimic ne craindre/**n**e c**o**nnaît**r**e ni Dieu ni diabl**e**.
(a**) nu s**e **ţine de cuvînt** manqu**e**r à sa pa**rol**e; avoir deux paroles; fair**e** faux bond; fauss**e**r sa pa**role**.
(a) nu s**e uita la cineva** n**e** pas aimer qn.; m**é**pris**er qn**.
n**u se uzitează** c**e**la ne se fait pas/n**e** s**e** dit pas.
nu s**e va lace gaură în cer** il n'y a pas d**e** ma**l à** c**e**la; **ce n'es**t pas **g**rav**e**.
nu slăbi! ti**ens boni**
(a) nu slăbi din ochi pe cineva avoir l'œil su**r** qn.; gard**e**r q**n**. à vue; avoir/tenir qn. à l'œil *(fam.).*
(a) nu slăbi pe cineva n**e** pas laiss**e**r d**e r**é**pit à **qn**.**; v**. şi ***a** se **ţină***
scai de cineva.
(a) nu-1 slobozi pe cineva inima să n'avoi**r** pas l**e** cœur de.
nu-ţi spuneam eul qu'**e**st-c**e** qu**e je** te disais?
(a) nu-i spune cuiva nici „negri ţi-s ochii" entour**er** qn. d'att**e**ntions; **êt**r**e** aux p**e**tits **s**o**i**n**s** pou**r** qn.
(a) nu spune nici da nici ba n**e** dir**e ni** oui ni non; **r**é**p**o**nd**r**e en** No**r**mand.
(a) nu spune nimic ne rie**n** di**re**.
(a) nu spune un cuvînt v. *a tăcea chitic/mile.*
(a) nu-i sta cuiva gura avoir b**o**n bec; avoi**r** du ba**go**u; avoi**r** la lan**g**ue bi**e**n pendu**e**/bi**e**n affil**ée**; avoir **l**a lan**g**u**e** d**é**li**ée**; avoir l**e** b**e**c bien affil**é**; avoi**r** un**e** b**o**nne/fiè**re** tap**e**tt**e**; avoir un **g**rand flux de bouche/ de parol**e**s; **être** fo**r**t en b**e**c/**e**n gu**e**ul**e**; **ne** pas avoi**r** sa langue dans sa poch**e**.
(a) nu-i sta cuiva (bine) ochii în ca**p** avoi**r** le r**eg**ard vif/**e**spiè**g**le.
(a) nu-i sta gîndul la carte n'avoi**r** pas envi**e** d'**é**tudi**e**r.
nu sta în curent! ne **re**stez pas au courant d'air!
(a) nu sta la gînduri n**e** faire/n'**e**n faire ni un**e** ni d**e**ux; n'**e**n pas faire à deux fois; n**e** pas h**é**sit**e**r; **ne** pas **l**anter**ne**r *(fam.).*
(a) nu sta mult pe gînduri n**e** faire/n'en fair**e** ni un**e** ni deux; n'**e**n pas fai**r**e **à** d**e**ux fois; n**e** pas h**é**sit**e**r; n**e** pas lant**e**rn**e**r ***(fam.).***
(a) nu sta o clipă locului av**oir** la bou**g**eo**tt**e; avoi**r** l**e** diabl**e** au corps; êtr**e** battu du diabl**e**; n**e** pouv**o**i**r** d**urer** dans sa peau/en place; av**o**ir du vif ar**g**ent dans les veines *(fam..);* être **é**vei**ll**é comme un**e** p**o**rtée d**e** s**o**uris *(fam.);* alle**r** à Saiut-iiazet *(pop.).*
(26
(a) nu sta pe roze ne pas **être s**u**r** un **l**it de r**oses**.
n**u-mi stă în fire** ce n'est pas dans ma nature.
nu stă în puterea mea cela **ne** m'est pas p**o**ssible; c**e**la n'**e**st pas **e**n m**o**n p**o**uv**o**ir.
nu-mi stă în putinţă ce**l**a n**e** m'est p**as** p**o**ssib**le**; **cela** n'e**st** pas **e**n m**o**n p**o**uv**o**ir.
(a) nu suferi comparaţie être h**o**rs de pair/h**o**rs **l**i**g**n**e**,
(a) nu sufla o vorbă v. *a tăcea chilieJmile.*
(a) nu-i suna cuiva bine la ureche éc**o**rcher les **o**reilles.
nu-ţi sade bine cela ne v**o**us va pas/ne vous arran**g**e pas; cela **n**e **vous** sied pas *(lit.).*
(a) nu şti boabă v. ***a** nu şti nimic.*
(a) nu şti buche être c**o**mplètement i**g**n**o**rant,
(a) nu ş**t**i **carte ne** pas sav**o**ir **l**i**r**e.

(al nu ştie ce are în burtă chercher **à** sav**o**ir ce qu'il a dans **le** ventre.
(a) nu ştie **ee-şi face capului** v. *a da din **colţ** în **colţ.***
(a) nu ştie **ce să creadă** ne pas sav**o**ir **à** qu**o**i s'en teni**r**.
(a) nu-i ştie **cuiva de urmă** ne pas av**oi**r de n**o**uvelles de **q**n**,**
(a) nu ştie cum să iei pe cineva n**e** pas sav**o**ir par **où** prendre qn./par
que**l** bout **le** p**re**nd**re**.
(a) nu ştie cum să procedezi n**e** pas **s**avo**ir** comm**e**nt s'y prendre.
(a) nu ştie de glumă monter **à** l'**é**chelle; ne pas entendre badina**g**e; n**e** pas
entendre/c**o**mprendre la plaisanterie.
(a) nu ştie **de rostul cuiva** n**e** plus rien savoir d**e q**n.**;** n'avoir p**l**us d**e**
nouvelles d**e** q**n**.
(a) nu ştie **de unde să iei pe cineva** n**e** pas **se** remett**r**e qn. ***(fam.).***
nu ştie **ce** v**orbeşte** i**l** n**e** sait pas ce qu'il dit.
nu ştie **nici de hăis, nici de cea** il n**e** s'y connaît **e**n **r**ien.
nu ştie **pe ce lume se află a.** il **e**st dans **l**a **l**un**e**; **b. il e**st ravi a**u**
septièm**e**.
nu ştie **să aleagă neghina de grîu** i**l** n**e** **s**a**it** disc**e**rner **le bi**en du mal.
nu ştie **să încurce două paie** il ne peut **ju**g**g**er de **l**a m**o**indr**e** ch**o**se.
(a) nu ştie **încotro să dea** v. *a da din colţ în colţ.*
(a) nu ştie **multe *(fam.)*** n**e** pas mâch**e**r **ses** m**o**ts; n**'y p**a**s** sav**o**ir d**e**
finesses.
(a) nu ştie **neam** n**e** savoir ni **A** ni **B**; **ê**t**re** c**o**mplètement ign**o**rant.
(a) nu ştie **nimic** ne sav**o**ir ni **A** ni **B**; être c**o**mplètem**e**nt ign**o**rant.
(a) nu ştie **nimic despre** n'avoir pas la m**o**indre id**é**e de; i**g**n**o**rer complètement.
(a) nu ştie **pe unde să scoată cămaşa** v. ***a** da din **colţ** in **colţ.***
(a) nu ştie **să lege (nici) două-n tei a.** v. ***a** fi prost ca noaptea;* **b**. être
incapable.
nu ştiu **ca pământul je** n'en ai aucun**e** id**é**e/pas l**a** moindr**e** id**é**e.
nu ştiu **ce am j**e ne suis pas dans m**o**n assi**e**tte.
nu ştiu **ce i-a trăsnit j**e ne sais pas c**e** qu'il lui a pris.
nu ştiu **ce sfîntul i s-a întîmplat** Dieu sait ce qui a **p**u **l**ui arriver.
nu ştiu **de unde să-1 iau j**e ne sais pas **où le** trouver.
nu ştiu**, n-am văzut n**i vu, ni c**o**nnu.
nu ştiu **nici cu spatele j**e n'en a**i** aucun**e** id**ée/**pas la moindre id**ée**.
nu ştiu **u**n**de** qu**e**lqu**e** part.
nu ştiu **ză**u **je** n**e** sais vraim**e**nt pas.
nu te amesteca! allez filer votre quen**o**uille!; mêle-toi de tes oign**o**ns!
(pop.).
uu te-aiu ştiut **pînă acum j**e n**e** savais pas **ce** qu**e** tu v**a**u**x.**
FOT
nu te-am văzut de mult il y a **lo**n**g**temps/ça fait **l**on**g**temps que **je**
ne vous ai p**l**us vu.
nu te băga! allez fil**e**r **vo**t**re** quen**o**uill**e**l; mêl**e**-toi d**e** tes oign**o**ns!
(pop.).
nu te bizui pe asta c**o**mpt**e** là-dessus et bois d**e l**'eau fraîche *(pop.);* croyez ce**l**a et
buvez de l'eau *(pop.).*
nu te jena! n**e** v**o**us **g**ênez pas!
nu te mai moş**i atîţa!** *(pop.)* ne traînasse pas tant; d**é**pêche-toi!
nu te potrivi lui n**e l**e prends pas au s**é**rieux.
nu te sinchisi! n**e** t'en fais pas! ***(fam.);*** t**e** casse pas les pinceauxl
(pop.).
nu i-a tors (mamă-sa) pe limbă i**l** a **l**a **l**angue bien pendue.
(a) nu-i trece prin minte être à cent **l**ieues d**e** supp**o**ser *(fam.).*

(a) nutri speranţa caresser/nourrir **l'e**spo**i**r.
nu ţi-e fasolea fiartă *(pop.)* vous n'y êtes pas du tout.
nu ţine! ça ne prend pas!; **je** ne man**ge** pas de ce pain-là!; pas **si** bêt**e**!; ça ne tient pas en l'air! *(pop.).*
(a) nu-şi ţine gura n**e** pas savoir tenir sa langue.
nu-i ţine nici de cald nici de rece ça ne lui fait ni fr**o**id ni chaud.
(a) nu-1 ţine pe cineva cureaua ne pas êtr**e** de taille **à.**
(a) nu-i uita cuiva ceva ne pas pard**o**nner **à qn.** une chose.
(a) nu umbla cu jumătăţi de măsură avoir horreur des demi-mesures.
nu umbla cu prostii! pas d**e** bêtises!
nu umbla cu şoalda il n'y a pas à t**o**rtiller *(fam.).*
nu-şi va mai reveni il ne s'en tir**e**ra pas.
nu vă aplecaţi în afară! n**e** pas se pencher au deh**o**rs!
nu văd ce rbst au toate astea je n**e** c**o**mprends pas **à quoi** tout c**ela** r**r**im**e**.
nu văd nimic rău în asta je n'y vois aucun **m**a**l**.
(a) nu-şi vedea capul de treabă n'avoir pas le temps d**e** ch**e**rcher ses puces/de se tourn**e**r; n**e** pas savoir où d**o**nn**e**r la p**é**dale.
(a) nu vedea de nas ne pas v**o**ir ce qui **e**st **é**vident/ce qui t**o**mbe sous **le** s**e**ns.
(a) nu vedea lumea înaintea ochilor a. êt**re** t**r**iste/navré; **b.** v. *a-şi ieşi din fire.*
(a) nu vedea mai departe de lungul nasului avoi**r l**a vu**e** courte/basse; ne pas voir plus loin qu**e** le b**o**ut d**e** s**o**n n**e**z.
(a) nu vedea nici o ieşire n'y voir pas d'issu**e**.
(a) nu vedea nimic rău în ceva ne pas entendre finesse/malice **à** qch.
(a) nu-i veni la îndemînă être mal **à** son ais**e**/mal **à** l'aise; n'êtr**e** pas **à** s**o**n articl**e**; s**e** sentir mal dans **s**a p**e**au.
(a) nu-i veni să n'av**o**ir pas **l**e cœur de.
nu-mi vine la **socoteală** cela n**e** fait pas mon affair**e**/mon compte; cela **ne me** va pas/n**e** m**e** convi**e**nt pas; **ç**a me d**é**frise.
nu-mi vine să çred je n'**e**n reviens pas.
nu-mi vine să vă spun il m'**e**n coût**e** de v**o**us l**e** d**ir**e.
(a) nu vorbi (nici) două v. *a tăcea chitic\mxlc.*
nu vreau să am nici în clin nici în mînecă cu el je n**e** v**e**ux pas av**o**ir affair**e** à **lui**.
(a) nu zic**e (nici o) boabă (frîntă)/nici două boabe legănate** v. *a tăcea chilicjmllc.*
(a) nu zice bob/neam v. *a tăcea chitic/mile.*
(a) nu zice nici cîrc/nici miau v. *a tăcea chitic/mtlo.*

o
l

(a) o aduce din cond**e**i bien tourn**e**r s**e**s phras**e**s; avoir une b**e**lle plume ***(fa).***
oa**me**ni **d**e s**trî**ns**ur**ft un ramassis d**e** g**e**ns.
oamenii locului les **g**ens du pays.
oa**me**nii mu**n**cii **le**s travailleurs.
oa**m**eni t**o**t u**n**ul şi un**u**l des gens tri**é**s sur le volet.
(a**) o** a**pu**ca **î**nain**te g**agn**e**r qn. d**e** vitess**e**; **l'e**mporter sur qn.; prendr**e le** pas sur qn.; prendr**e** qn. d**e** vit**e**ss**e**; avoir **le** pompon; damer **le** pio**n** à qn.; **gag**n**e**r du t**e**rrain sur qn. *(fam.);* **g**riller qn. *(fam.);* fair**e l**a pig**e** à qn. *(pop.).*

(a) o a**p**uca **l**a **dreapta/la** sini **ga** prendr**e** à dr**o**ite/â gauche,
oas**e goale/os gol** un va-nu-pieds.
oas**te**a l**u**i Pa**pu**c band**e** d**e** gamins.
(a) o băga pe **mîne**că v. *a da din colţ In colţ.*
o b**ăt**aie s**or**ă c**u moartea** un**e** bonn**e** racl**é**e; un**e** vo**lée** d**e** bois v**e**rt.
o**b**ic**e**iul **pămîntului les u**s **e**t c**o**utum**e**s.
o bomboană d**e** fa**t**ă **un** b**ea**u bri**n** d**e** f**ille.**
(a**-**şi**)** obosi **o**chii **f**at**iguer** s**e**s y**e**ux.
obraz de sc**o**arţ**ă** gou**ja**t; mal**otru**; ma**l**appris; homm**e** sans v**ergog**n**e**.
o**br**az g**ro**s **go**u**jat; ma**l**otru; ma**l**appris; homm**e** sans v**er**g**o**g**n**e.
(a**) o brodi** Dine f**r**apper/t**o**mb**e**r **j**ust**e**; m**ettre le** doi**g**t dessus; d**o**nner
au but; mettr**e** en p**le**i**n** dans **le** mill**e** *(fam.);* **t**ap**e**r dans le m**ille**
(fam.); fair**e** m**o**uch**e** *(fam.).*
(a.) **ob**ţi**n**e le**gătu**ra **t**el**e**f**o**nică obtenir la communication.
(al **o**bţine m**a**j**o**ri**t**a**t**ea avoir la ma**j**orit**é**.
(a**) obţine trofeul e**nl**e**v**er** l**e** p**o**mpon.
(a**) ob**ţi**n**e Vic**tor**ia **r**empo**r**ter la palm**e**/la vict**oi**r**e**.
(a**) o** Imli *(arg.)* faire un d**ouze** *(arg.);* faire une **g**affe; ne pas en
ra**te**r un**e** *(ir.);* commett**re**/fair**e** un impair *(farn.);* fair**e** des bri**o**ches/
un**e** b**rio**c**he** *(fam.);* fair**e** un**e** b**o**ul**e**tt**e** *(pop.);* faire/lâcher/commettre
un**e** b**ou**rd**e** *(pop.).*
o **bunătate d**e **om** c’**e**st un homme d’une **gr**and**e** b**o**nté**.**
o c**ă**ţea **d**e **via**ţ**ă** une chienn**e** d**e** vie.
o c**ă**ţea de **vreme** un **t**emps d**e** chi**e**n; un sa**le** temps.
ochi **d**e **vulpe r**e**g**ard m**é**fiant/rus**é**.
ochi **de vultur/de pi**sic**ă** y**e**ux de lynx; yeux d’Ar**g**us.
(a) o cîrpi la **fugă** v. *a* o *lua la fugă.*
o clipă, vă **rog!** un instant, s i**l** vous plaîtl
ocn**a îl paşte** c’est un **g**ibi**e**r de potenc**e**.
529
(a i-)o coace cuiva la **g**ard**e**r bonne **à qn.**
(a) o croi la fugă v. *a o lua la fugă.*
(a) ocupa primul loc avoir/**o**ccuper la première p**l**ace.
(a) o da pe după piersie s’esquiver.
(a) o da în bară fair**e**/tr**o**uver buiss**o**n c**r**eux; faire ch**o**u blanc; **faire**
de l’eau claire *(fig.);* faire fiasc**o**; faire **lo**n**g** feu; manquer s**o**n
but; **s**e mettre a**u** sec; t**o**mber **à** plat; taper **à** côt**é**; venir **à r**ien; crever/p**é**ter dans **l**a
main *(fam.);* d**o**nn**e**r du nez en ter**re** *(fam.);* **l**’avoir dans le d**o**s *(fam.);* se casser le
nez/les dents *(fam.);* prendre
une pilule *(pop.);* prendre/ramasser un**e** vest**e** *(pop.);* **r**amasser
une pelle/un **g**adin *(pop.);* faire baraqu**e** *(arg.);* prendre un bombard *(arg.).*
(a) o da pe altă coardă chan**g**e**r** d**e** batt**e**ries; chan**ge**r de n**o**te/de t**o**n; chan**g**er s**o**n
fusi**l** d’**é**paule; chanter sur une autre n**o**te; donn**e**r un
coup d**e** barr**e**; faire volt**e**-fac**e**; prendr**e** le tournant; **r**et**o**urn**e**r **s**a
veste; ret**o**urner s**o**n **ch**ar**;** tourn**e**r casaque.
(a) o da prin şperlă êtr**e** dans **l**e p**é**trin/dans **l**e b**ai**n; s’attirer un**e** sale/
m**é**chant**e** affair**e**; tomber **sur** un **o**s; y avoir un os; tomber/donner/
se fourrer dans un **g**uêpier *(fam.);* être flamb**é**/i’ichu *(fam.);* tomb**er**
sur une huil**e** *(fam.);* êtr**e** frit *(pop.).*
odată bărbat! un vrai homme **I**
odată cu capul jamais, **au g**rand **j**amais!; **j**ama**is** d**e la** vi**e**; **à** aucun
prix; pour **r**ien a**u** monde; p**our t**ou**t l’or** d**u** monde; ni pou**r** o**r**
ni pour ar**g**ent.

odată pentru totdeauna un**e** **f**o**i**s pour tout**e**s; une bonne fois.
odată şi odată un beau **j**our; tôt o**u** tard.
odată treaeă-meargă c'est b**o**n pour une f**o**is.
odilinească-se în pace! qu'il rep**o**se **e**n paixl
— (a) odihni bucatele faire **l**a **sieste**.
(a) o d**o**si v. *a o lua la fugă.*
o dovadă în plus une preuve **de pl**u**s**.
(à) o duce bine/rău cu cineva s'entendre bien/mal av**e**c **qn**.
(a) o duce bine cu s**ănătatea** av**o**ir une sant**é** de fer; re**go**r**g**er d**e** sant**é**; cr**e**v**e**r d**e** sant**é**; se p**o**rter bien/à mervei**l**le; aller/se p**o**rte**r** c**o**mme **le** P**o**nt Neuf; êtr**e** s**o**lide c**o**mme **l**e **Po**n**t** Neuf; avoi**r** b**o**n pied b**o**n œi**l**; av**o**ir la pl**u**m**e** **su**r **l**e bec; s**e** porter comm**e** **u**n charme/un chên**e** *(fam.);* av**o**ir le cœur bien accr**o**ch**é** *(fam.).*
(a) o duce ca gaia maţul avoir tou**j**ours **l**e m**o**t à **l**a b**o**uche.
(a) o duce ca vai de lume av**o**ir de la pein**e** à **j**oindr**e** **l**es deux bouts; coucher sur **l**a dure.
(a) o duee de azi pe mîine vivr**e** au **j**our **le j**ou**r**; viv**re** d**u** jour **a**u lendemain; **g**a**g**ner sa vie **au j**our **le j**ou**r**; vivr**e** sans lendemain.
(a) o duce de minune av**o**ir la vie belle/facil**e**; êtr**e** c**o**uch**é** su**r** des r**o**ses/sur **u**n **l**it de **ro**ses; mener **j**oyeuse vie; fai**re** **g**rande chère **e**t bon f**e**u; mener **l**a vie de palace; mene**r** un**e** vi**e** d**e** châ**t**eau/de pacha; se la couler d**o**uc**e** *(pop.);* se la faire bell**e** *(arg.).*
(a) o duce greu av**o**ir de la peine **à j**oindre **l**es deux b**o**uts; coucher sur la dure.
(a) o duce în **petreceri** v. *(a) o duce într-un chef*
(a) o duee într-un chef faire les (quatre) cent coups; mener une vie d**e** patach**o**n; se d**o**nner/se faire un**e** bosse.
(a) o duce la tăvăle**ală** *(fam.)* av**o**ir b**o**n d**o**s; ne pas être en sucre; avoir **l**es épaules assez lar**g**es *(fam.).*
(a) o duce mult durer lon**g**temps.
5:!0
(a) o duc* prost avoir de la peine à **jo**indre les deux b**o**uts; coucher sur **l**a dur**e**…
(u**) o duce tîrîş-grăpi**ş a**l**ler caliin-caha/clopin-cl**o**pant; t**r**aîner s**o**n b**o**ul**e**t.
(a) o duce tra**i pe vătrai** *(fam.)* av**o**ir la vie be**l**le/facile; êtr**e** c**o**uch**é** sur des **ro**ses/sur un lit de r**o**ses; mener **jo**yeuse vie; faire **g**rande chère et bon feu; mener la vie de palace; mener une vie de château/de pacha; se la couler d**o**uc**e** *(pop.);* s**e** **l**a faire belle *(arg.).*
(a) o face boacănă faire une **g**affe; ne pas en rat**e**r une *(ir.);* commettre/fair**e** un impair *(fam.);* faire des brioches/une bri**o**che *(fam.);* faire une b**ou**l**e**tte *(pop.)*; faire/lâcher/commettre une b**o**urd**e** *(pop.);* fair**e** un douz**e** *(arg.).*
(a **i-)o face cuiva bună/latăcoaptă/cu vîrf j**ou**e**r un t**o**ur à qn.; m**o**nter un bateau à qn.; se**r**vir à qn. un plat d**e** sa façon; env**o**yer de s**o**n b**o**udin à qn. *(fam.);* faire une nich**e** *(fam.).*
(a i-)o face cuiva pe piele trait**e**r qn. **e**n ennem**i**.
(a şi-)o face e**u** m**î**na **lui** creuser sa f**o**ss**e**.
(a) o fac**e de oaie** fai**r**e une **g**affe; ne pas en **r**at**er** un**e** *(ir.);* commettre/ fair**e** un impair *(fam.);* faire des bri**o**ches/un**e** bri**o**ch**e** *(fam.);* fair**e** une boulette *(pop.);* faire/lâcher/comm**e**ttr**e** une bourde *(pop.);* faire un d**o**uz**e** *(arg.).*
(a) o face fi**a**r**t**ă faire une **g**affe; ne pas en rater un**e** *(ir.);* comm**e**ttre/ fair**e** Tin impair *(fam.);* fair**e** des brioches/une bri**o**ch**e** *(fam.);* faire une b**o**ul**e**tt**e** *(pop.);* faire/lâcher/commettre un**e** b**o**urde *(pop.);* fair**e** un d**o**uz**e** *(arg.).*

(a) o **face lată** faire bamb**o**che; faire bombance; fair**e** chèr**e lie**; fair**e** g**o**g**a**ill**e**; fair**e l**a bamboula; fair**e** la b**o**mbe/la brin**g**u**e**; faire la farid**o**n; faire **l**a foi**re**; fair**e** la n**o**uba; fair**e l**a rib**o**uldingue; faire un**e** brin**g**u**e** à t**o**ut cass**e**r; fai**re l**a fêt**e** *(fam.);* fair**e l**a noc**e** *(fam.);* faire ripail**le** *(fam.);* fair**e** fricot *(arg.).*

(a) oferi adăpost c**u**i**v**a offrir à qn. **l**'hospita**l**ité; off**r**ir **le** gît**e e**t l**e** couvert.

(a) of**e**ri cui**v**a b**r**aţul **o**ff**r**ir **l**e b**r**as à qn.

(a) oferi c**u**i**v**a **mîna** offrir sa main à qn.

(a) oferi g**ă**z**du**i**r**e c**u**i**v**a **o**ff**r**ir à qn. **l**'hospita**l**it**é**; off**r**i**r le** gîte et le couv**er**t.

oferte de s**erv**iciu **o**ffr**e**s de s**er**vic**e**; off**r**es d'**e**mp**l**oi.

(a) o **feşteli** *(pop.)* fai**re** un**e g**aff**e**; n**e** pas **e**n **r**at**e**r un**e** *(ir.);* comm**e**ttr**e**/faire un impair *(fam.);* faire des b**ri**o**c**hes/un**e** bri**o**che *(fam.);* fai**re** une boul**e**tt**e** *(pop.);* fai**r**e/lâcher/c**o**mm**e**ttre une bourde *(pop.)i*

fair**e** un douz**e** *(arg.).*

o fi c'**e**st p**o**ssibl**e**.

(a) oficia c**u**nunia c**é**l**é**br**e**r **le** maria**ge**.

o fi, **n-o f**i p**e**ut-êtr**e** bi**e**n que **o**ui, peut-être bien que non.

(a) ofta din a**dî**ueu**l rărunchilor** *(fam.)* pousser des s**o**upirs; tirer d**e**s soupirs de s**e**s **t**a**l**ons.

(a) o ghi**don**a *(pop.)* **s'orien**t**er**.

o **grădină de o**m un homme charmant/adorabl».

o g**ro**ază **de lume** une f**ou**l**e** d**e g**ens.

o g**ur**ă **de v**in une **go**r**gée** d**e** vin.

o **inimă pustie** un**e** âme **e**n p**e**ine.

(a) o fmpătura v. *a o lua la fugă.*

(a) o împunge la fugă v. *a* o *lua la fugă.*

(a) o încurca *(pop.)* **a.** brouiller **l**es cartes; **b. v**. ***a** fi la ananghie*

(a) o întinde v. *a o şterge.*

(a**) o întoarce** chan**g**er de batteries; chan**g**er de n**o**te/de ton; chan**ge**r s**o**n fusi**l** d'**é**p**aule;** chante**r** sur un**e** autr**e** note; d**o**nner un coup de barr**e**; fair**e** v**o**lt**e**-fac**e**; prendre l**e** t**o**urnant; **r**et**o**urner sa v**e**st**e**; t**o**urn**er** casaqu**e**.

(a**) o întoarce** ca **l**a **Ploieşti** avoir de **l**a r**e**pa**r**ti**e**; avoir de l'esprit a**rgent** c**o**mptant; avoi**r l**a r**e**partie prompte/facil**e**; **r**env**o**yer la ball**e**/l'é**t**euf; rép**o**ndre du tac au tac.

(a) o întoarce şi pe o parte şi pe a**lt**a ret**o**urn**e**r sous tous les an**g**les; t**o**urne**r** et **r**etourner; pes**e**r le pour **e**t le c**o**ntre.

(a) o l**ă**sa înc**ur**ca**tă l**aisser en plan/en **r**ade; laisser dormi**r** qch.; laiss**e**r t**o**mb**e**r; **e**nvoy**e**r tout promener; passer la main; plant**er**/laiss**e**r là; s'endo**r**mi**r** sur une affai**r**e; **l**aisser en frime *(pop.);* crach**e**r su**r le** mastic *(pop.).*

(a**) o lă**sa mai **moale** m**e**ttr**e** d**e l'e**au dans son vin; m**e**ttr**e e**n v**e**ill**e**us**e**; **e**n rabattre *(fam.).*

(a) o l**ă**sa moa**rt**ft**-**n cîn**ep**ă **é**t**en**d**re** un voil**e** su**r** qch.; **je**t**er/me**tt**re** aux oubli**e**tt**e**s; pass**er l'é**p**o**n**ge;** vou**er** à **l'o**ubli.

(a) o lăsa moa**rtă**-n păp**uşo**i **l**aiss**e**r **e**n p**l**an/ **e**n **r**ad**e**; **l**aiss**er** d**or**mir qch.; **l**aisser tomb**er**; **e**nv**o**y**e**r tout p**rom**en**e**r; passer **l**a main; planter/ laisser **là;** s'**e**ndo**r**mir sur **une** affai**re**; **l**aiss**er e**n frim**e *(pop.);*** cracher sur l**e** mastic *(pop.).*

o leacă de... a**.** un**e** sorte d**e**...; **b**. un p**e**u d**e**...

(a **i-) o** lua cu**iv**a **înainte** l'**e**mpo**r**t**e**r su**r** qn.; gagner qn. d**e** vitesse; prendr**e** le pas sur qn.; pr**e**nd**re** qn. d**e** vitesse; avoir l**e** pompon; dame**r** l**e** pion à qn.; **g**a**gner** d**u**

ter**r**ain su**r** qn. *(fam.);* **g**ri**l**ler qn.
(fam.); fai**re** **l**a pig**e** à qn. *(pop.).*
(a) o hia de bună **cr**o**ire** qu**e** c’**e**st a**rr**ivé; **pre**nd**re** **po**u**r** ar**ge**nt comptant.
(a) o lua de **l**a **început re**pa**r**tir à z**é**ro; **re**mettr**e** ça *(pop.).*
(a) o lua din loc v. a o *lua la fugă.*
(a) **o lua înalnte** p**re**ndr**e** d**e** l’avanc**e**; *(despre ceas)* avanc**e**r.
(a şi**-)o lua** în ca**p** s**e** **me**tt**re** su**r** un pi**é**destal; s’en fair**e** accroire.
(a) o lua în clanţă v. *a se îmbăta criţă.*
(a) o lua la **dreapta** p**re**ndre à d**ro**ite/su**r** **l**a droit**e**.
(a) o lua la f**ugă**/la **p**ici**or**/la sănă**to**a**s**a d**ég**u**er**pir sans d**e**mander s**o**n
rest**e**; ga**g**n**e**r au pied; **g**a**g**n**er** **l**a co**ll**ine; n**e** pas att**e**ndr**e**/d**e**mander
son **res**t**e;** p**l**ie**r** to**ilette;** pr**e**ndr**e** la cl**é** d**e**s champs/la **course**/la f**u**ite/
le ca**m**p; s’**e**nf**u**ir; s’**e**sbi**g**n**e**r; tir**e**r s**e**s chausses/s**e**s **grègues**/s**e**s **g**uêtres; vid**e**r l**e**s
li**e**ux; faire la pai**re** *(pop.);* file**r** l**e** câbl**e** *(pop.);* **g**a**g**n**er** l**e** **l**ar**ge** *(pop.);* j**ou**e**r** d**e**
l’**é**p**é**e à de**u**x talons *(pop.);* **jou**e**r**
des flût**e**s/des guibol**l**e**s** *(pop.);* **j**ou**er**/t**r**icoter/se t**ir**e**r** d**e**s-**g**ambettes
(pop.); **jo**u**er** d**e**s jamb**e**s/d**e**s q**u**ill**e**s *(pop.);* **j**o**uer** la fill**e** d**e** l’air
(pop.); les **me**ttre *(pop.);* **me**t**tre** l**e**s b**o**uts d**e** bois *(pop.);* **me**ttr**e**
les triques/les cann**e**s *(pop.);* pratiqu**er** **u**n**e** **l**e**v**u**re** *(pop.);* s**e** fair**e**
la levu**re** *(pop.);* **e**n **j**ou**er** un air *(pop.);* **j**ou**er** du compas *(pop.);* **j**oue**r** à ba**r**res *(pop.);*
s**e** la t**r**otte**r** *(pop.);* s’en**g**a**g**e**r** dans la cavalerie *(pop.);* d**é**fil**e**r la parad**e** *(arg.);*
affût**e**r s**e**s pinc**e**tt**e**s *(arg.);* f**aire** chibi(s)/**g**illes *(arg.);* fair**e** (la) patat**r**o**t** *(arg.);*
(s**e**) fai**re** l’ad**j**a/
la d**e**bin**et**t**e** *(arg.);* f**e**ndr**e** so**n** **éq**u**erre**/**son** c**o**mpas *(arg.);* happer
le **t**aillis *(arg.);* **le**v**er** l**e** patu**r**on *(arg.);* m**e**tt**re** les bâ**to**ns/l**e**s ba**g**u**e**ttes *(arg.);* mett**re**
la d**é**bouclante sous **le** pai**l**lass**on** *(arg.);* s**e** coll**er** un peu d’air *(arg.);* s**e** donn**e**r/se
pousser d**e** l’air *(arg.’);* s**e** la bris**er**/cass**e**r/f**r**acture**r** *(arg.);* se lâcher du ballon
(arg.)j
533
se pay**e**r un**e** c**o**urant**e** *(arg.);* se payer une pair**e** de pattes *(arg.);* se déguis**e**r **e**n cerf
(arg.); se fendre l’**e**r**go**t *(arg.);* s**e** faire **l**’escarett**e**
(erg.)
(a) o lua la **p**o**r**nea**l**ă s**e** mett**re** **e**n chemin/en **r**out**e**.
(a) o l**u**a mai **domol** mettr**e** d**e** **l**’eau dans s**o**n vin; mettr**e** **e**n v**e**illeus**e**; en rabattre
(fam.).
(a**) o lua p**e c**o**ajă avo**i**r droit à un**e** racl**é**e *(fam.);* prendre la piquette *(pop.);* V. şi *a încasa o clielfăiieală.*
(a) o lua pe coarda cealaltă v. *a schimba macazul.*
(a) o lua pe mare v. *a-şi da aere.*
(a) o lua **pe ocolite** battr**e** **l**es buiss**o**ns..
(a) o l**u**a **pe scurtătură** couper au p**l**us court; prendre un raccourci.
(a) o l**u**a **peste** cî**mp** march**er** à t**r**avers champs.
(a) o l**u**a **pe** un **drum** **e**nfil**er**/pr**e**nd**re** un chemin.
(a) o l**u**a **pe u**n **drum** g**reşi**t êt**re**/**g**liss**e**r sur un**e** mauvais**e** pent**e**; faire
fauss**e** **rou**t**e;** s’**é**ca**r**ter de **l**a **li**g**ne** dr**o**ite/d**e** la b**o**nne v**o**ie; tourner
mal.
(a) o l**u**a **pe** un dru**m** **p**ri**m**ej**di**o**s** s’**e**ngag**e**r sur un t**e**rrain brû**l**ant.
(a) o lua raz**n**a a**.** quitt**e**r **l**e dr**o**it chemin; **b.** av**o**ir **l**’**e**sp**r**it de trav**e**rs; perdre **les**
p**éd**a**les** *(pop.);* p**e**rdre s**e**s **é**triers *(arg.);* battre le quart
(arg.); d**é**bou**l**er de la cocott**e** *(arg.);* v. şi *a baie clmpii.*
o **lume întreagă** tout **l**e m**o**nd**e**.
omagiile mele! m**e**s hommages!
o masă copioasa un **r**epas plantureux.

om bine zidit homme bien bâti/solide.
om cu greutate homme de poids.
om cu scaun la cap/eu **cîntar** homme raisonnable/sage/sensé.
om cu socoteală homme raisonnable/sage/sensé.
om cu suflet homme de cœur.
om cu ziua journalier; manœuvre.
om **de bine** homme de cœur; brave homme.
om **de condei** homme de plume.
om de cuvînt homme d'honneur.
om de duzină homme quelconque/commun/ordinarire.
om de inimă homme de cœur; brave homme.
om de ispravă brave homme.
om de încredere homme de confiance.
om de la **pădure** curs mal léché; rustre; malappris.
om de litere homme de lettres.
om **de lume** homme du monde.
om de nădejde homme de confiance.
om de nimic as de pique; homme de néant; homme sans aveu.
om de omenie homme de cœur; brave homme.
om de onoare homme d'honneur.
om de paie homme de paille.
om de rînd homme quelconque/commun/ordinaire.
om deschis homme franc/sincère.
om de spirit homme d'esprit.
om **de** ştiinţă homme de science; savant; scientifique.
om de treabă bon diable *(fam.);* brave homme.
om de/cu vază personne de marque.
om **de** viaţă bon vivant.
om dintr-o bucată homme intègre.
om **fără căpătîi** corps sans âme.
53:; **om fără socoteală** personne irréfléchie/imprudente.
om **fără scrupule** homme sans principes/sans mœurs.
o mie şi una de nopţi les Mille et Une Nuits.
o minciună cît toate zilele gros/grossier mensonge.
o mînă de femeie un bout de femme.
o mînă de om un bout d'homme.
o mîndreţe de fată un beau brin de fille.
(a) omorî două muşte dintr-o lovitură faire coup double.
(a) omorî doi iepuri dintr-o lovitură faire coup double.
(a-şi) omorî foamea apaiser sa faim.
(a) omorî păduchole/puricele pe burtă être plein comme une barrique; être plein comme un œuf/un boudin *(fam.);* en avoir jusqu'au bec *(fam.);* avoir la panse ronde *(fam.); en* avoir plein son sac *(pop.)* s'en faire crever le bocal *(arg.).*
(a) omorî pe cineva tn bătaie battre qn. à mort.
(a-şi) omorî vremea tromper/tuer le temps.
om puţin la trup homme chétif/frêle/de petite taille.
omul de pe stradă l'homme de la rue.
(a) o muta în curtea vecinului *(pop.)* faire endosser une faute à qn.; faire porter le chapeau à qn.; rejeter la faute sur un autre.
(a) o nimeri faire mouche ***(fam.);*** frapper/tomber juste; mettre en plein dans le mille *(fam.);* mettre le doigt dessus; taper dans le mille ***(fam.);*** donner au but.

(a) onora bătrineţea respecte**r l**a **vieillesse**.
o notă discordantă une fauss**e** not**e**.
o pală de vînt un coup d**e** v**e**nt; un**e r**afal**e**.
o palmă de loc a. un petit bout de ch**e**min; **b.** un lopin de t**er**re,
(a) o păţi en v**oir** d**e** belles/d**e** dures/de g**r**ises.
o perdea de îum un **é**cran d**e** fum**é**e.
opinci rupte şi zile pierdute c'est de **l**a p**e**ine perdue.
(a) o plesni bine avoi**r** d**e l**a reparti**e**; avoir **l**a reparlie prompte/facil**e**; r**é**pondr**e** d**u** tac a**u** tac; avoir d**e** l'**e**sprit argent comptant.
o pornire a inimii un **é**lan du cœur.
(a) opri avîntul coup**er l'él**a**n**,
(a) opri cursul (evenimentelor etc.) a**r**rêter **le** cours (des **é**v**é**nement" **e**tc.).
(a) opri pe cineva la masă ret**e**nir **q**n**. à** dîne**r**.
(a) opri restul (de bani) gar**d**e**r l**a monnai**e**.
o prostie după alta s**o**ttis**e** su**r** sottise.
(a) o pune de mămăligă a. v. ***a** da chix;* **b.** v. ***a** da din colţ tn coif.*
(a) opune rezistenţă oppos**er** une r**é**sistance.
(a) o rade la fugă *v. a o lua la fugă.*
orb de inimă cœu**r** d**e** b**r**onz**e**/d**e** gra**n**it/de marbre/marmor**é**en; c**œur gl**ac**é**/sec.
ordine de bătaie *(mil.),* ord**r**e de bataill**e**.
(a) ordona o anchetă o**r**d**o**nn**e**r un**e e**nquête.
(a) ordona retragerea *(mil.)* **o**rdonne**r le r**etrait des troupes.
orele fiind înaintate l'h**e**ure **é**tant avanc**é**e; vu qu'il se fait tard.
(a i-) o reteza cuiva scurt fai**r**e baiss**e**r **le** diapason **à** qn.
ori asta, ori nimic, tot atîta e! fai**r**e **ç**a **o**u pei**g**ner **la g**irafei
orice ar îi quoi qu**e** c**e** soit.
orice s-ar întîmpla qu**o**i qu'il puiss**e** arriv**e**r.
oricine ar fi qui que ce s**o**it.
oricît de puţin tant soit p**e**u.
534
oricum ar li quoi qu'i**l e**n soit; **e**n **tou**t état d**e** caus**e**; d**e t**o**utes** faç**o**ns.
ori de cit**e** or! **t**ou**t**es **les** fois qu**e**.
ori lac o**r**i bàiae c'**e**st à p**re**ndr**e** ou à laiss**e**r; c'**e**st **t**o**ut** l'un ou tou**t** l'autr**e**.
(a) o rupe cu cine**v**a **e**n finir av**e**c qn.; laiss**e**r là qn**.**
(a) o rupe cu t**r**ecu**tul** romp**re** av**e**c l**e** pass**é**.
o să cu**r**gă mul**t**ă a**p**ă **pe gîrlă pînă** a**tun**ci **il** passera bien d**e** l'**e**au s**o**us les ponts jusque-là; c**e** n'**e**st pas de s**i**tôt que; ce n'est pas demain la v**ei**lle; ce n'**e**s**t** pas pour demain.
o să mai **tre**acă mu**lt** il pass**er**a bien d**e l**'eau sous les ponts **j**usque-là; c**e** n'**e**s**t** pas d**e** sitôt que; ce n'**e**st pas demain la veille; ce n'**e**st pas pour d**e**main,
o să mi-o plă**t**ească **i**l va la dans**e**r,
o să te us**t**ure il vous **e**n cuira.
o să-ţi pa**r**ă rău il v**o**us en cu**i**ra,
(a) o scăl**d**a **biaiser**; s**o**uffl**e**r l**e** fr**o**id **e**t le chaud,
o scăpărare de geniu un tra**it** d**e** g**é**ni**e**.
o scîrbă de om un salaud.
(a) o sc**o**a**t**e cu g**r**eu la ca**p**ăt **a**v**oir** d**e** la p**e**in**e** à **jo**indr**e** les deux bou**t**s.
(a) o scoate la capă**t** a. joindr**e** l**e**s deux bouts; **b**. s'**e**n so**r**ti**r** à bon c**o**mp**te**,

(a) o sc**o**a**t**e la ca**p**ă**t** cu c**i**ne**v**a s**e** m**e**t**t**r**e**/tomber d'accord; êt**re**/se mettr**e** dans le ton *(fam.).*
(a**) o** sc**rî**n**t**i fair**e** une gaff**e**; n**e** pas en **r**a**ter** un**e** *(ir.);* commettre/faire un **i**mpair *(fam.);* faire des brioches/une brioch**e** *(fam.);* fai**re** un**e** bou**le**tte *(pop.);* fair**e**/lâch**e**r/commettr**e** une bourde *(pop.);* fai**re** un douz**e** *(arg.).*
(a) o scu**rt**a **a**b**réger**.
osebit de *(tno.)* à pa**rt**; **e**n **outre**; d**e** plus.
(a) o sfecli battr**e** d**e** l'aile; n**e** battr**e** plus que d'un**e** ail**e**; **n**e pas en mene**r** la**rge**; êtr**e** dans **l**es ch**o**ux; danser/être/marcher sur la c**o**rde raide; êtr**e** à c**o**ur**t**; êtr**e** dans d**e** b**e**aux draps; êtr**e** à fond d**e** cal**e** *(fam.);* êtr**e** dans l**e** t**r**oisième**/t**r**e**nte-sixième dess**o**us *(fam.);* être à la côt**e** *(arg.).*
(a) o sfîrşi cu c**i**ne**v**a **ro**mp**re** av**e**c qn.
(a**) o sfîrşi r**ău finir mal.
o sfoară de pămînt un l**o**pi**n** d**e** terr**e**.
o s**paimă de o**m un monstr**e**,
(a i-)o spune c**u**i**v**a **de l**a **obraz** dir**e** à qn. s**e**s quatre v**é**rit**é**s; dir**e** s**o**n fait à qn.; n**e** pas mâch**er** ses m**o**ts/une chose; pa**r**le**r** sans mâcher ses mots; ne pas **e**nv**o**yer di**re** qch. *(fam.);* **e**nvoy**e**r à la gueule *(pop.).*
(a i-)o spune cu**iv**a **neted** dire à qn. s**e**s quatre v**é**rit**é**s; dire s**o**n fait à qn.; ne pas mâch**e**r ses m**o**ts/une ch**o**se; parler sans mâcher ses m**o**ts; ne pas **en**v**o**y**er** dir**e** qch. *(fam.);* **e**nv**o**yer à la **g**ueule *(pop.).*
o s**tare de p**l**î**ns un **é**tat/un**e** situati**o**n lamentable/d**é**pl**o**rable.
(a-şi) osteni mi**nte**a v. *a-şi bate capul.*
o strîngere de mînă une p**o**i**g**n**é**e de mai**n**.
o s**umedenie de lucruri** un tas d**e** ch**o**ses.
(a) o şparli *y. a o şterge.*
(a**) o** ş**terge** casser sa cann**e** *(arg.);* d**é**camper; démarrer; d**é**taler; enfiler la venelle; faire haut le pied; faire la ripe *(arg.);* ficher/foutre le camp *(pop.);* **g**agner la p**o**rte; **jo**uer rip *(arg.);* lever **le**

camp; **m**et**t**r**e** à **l**a voi**le**/les v**o**il**e**s; montre**r**/**to**urn**e**r **l**es **t**a**l**ons; me**t**tre les **l**ob**és** *(arg.);* prendr**e** son sac et ses quill**e**s; se barrer *(arg.);* se casser *(pop.);* se criqu**e**r *(arg.);* se **taille**r **en** vi**t**ess**e** *(pop.);* s**e t**i**re**r; s**e tirer** des f**l**ût**e**s *(pop.);* s**e tirer e**n vi**t**esse *(fam.);* t**irer** au la**r**ge; **tirer** d**e** lo**n**g; **tirer** sa c**r**amp**e** *(arg.).*
(a**) o şterge** eng**le**z**e**ş**t**e d**éloger**/**partir** sans ta**m**bou**r** ni **trompe**t**te**; filer/s'en all**e**r à l'a**n**glaise; **met**t**re** la clé s**o**us la port**e**/sur la co**r**niche; pa**rti**r/s'**en** aller **e**n d**o**uce; se **car**p**ater** *(arg.);* se **déri**p**er** *(arg.).*
(a**) o şterpeli** v. *a o şterge.*
(a) o tăia v. *a o şterge.*
o tigoare de **băiat** *(reg.)* un vauri**e**n.
(a) otrăvi viaţa/zilele cuiva e**m**pois**o**nn**e**r la vi**e** de qn.
(a) o tuli la fugă v. *a o lua la fugă.*
(a**) o tunde** v. *a o lua la fugă.*
(a) o ţine ca gaia maţul av**oir to**uj**o**urs u**n** m**o**t à la b**o**uche**.**
***ia)* o ţine într-un plîns** n**e** c**e**sser de pl**e**u**rer**.
(a) o ţine tot într-un chef fai**r**e les (q**u**a**t**r**e**) **cent** c**o**ups; **men**e**r** une v**i**e de pa**t**ach**o**n; se d**onner/se** fai**r**e **une** boss**e**; v. si **a** o *face laiù.*
(a) o ţine una şi bună à. cha**nt**e**r toujours** la **même no**t**e**; n**e** savoir qu'**u**ne **note; b.** ne pas e**n** d**émor**d**re; ne** pas sor**t**ir d**e** là.
(a-i) oua găina în căciulă av**oi**r d**e** la c**o**rde de pendu dans Sa p**o**ch**e**; **avoir** le v**e**nt

dans les v**o**iles/e**n** p**o**up**e** *(fam.);* être en haut de la r**ou**e *(fam.).*
o umbră de om un **homme tr**ès faible.
o viaţă de om tou**te u**ne vie.
(a) o vira (a**r**g.) v. o o *ste*rge.
o vreme (p**en**dan**t**) u**n** certain t**e**mps.
(a**) o zbughi** *y. a o şterge.*
o z**d**reanţ**ă d**e **o**m *(fam.)* c'est **u**n chiffon.
p
pagubă-n ciuperci tant pis.
(a-şi) paradi maşina *(pop.)* esquint**e**r **sa** v**o**itur**e**; faire des c**o**peaux *(arg. J.*
parale glod, le întorc cu furca prin pod v. *a fi lefter.*
(a) para o lovitură parer u**n** coup,
parcarea interzisă parkin**g** interdit.
parcarea permis**ă** parkin**g** autoris**é**.
parcă a căzut/picat cerul pe mine a. je m'en suis s**e**nti t**o**ut c**o**nfus; **j**'ai cru m**o**urir d**e** h**o**nt**e**; **b. j**'en ai **é**t**é** **é**berlué.
parcă a fost ieri comme si c'**é**tait hier.
parcă ţi-a ieşit un sfînt din gură tu a**s** par**lé** d'or.
parcă a intrat în păinînt il a s**o**udainement disparu.
parcă a înghiţit un băţ il a **l**'air d'av**o**ir avalé s**a** canne/s**o**n paraplui**e**.
parcă-1 aleargă Turcii comme s'i**l** avait **le** diabl**e à** ses trousses.
parcă i-a luat pînza de pe obraz il est pâle comm**e** un mo**r**t.
parc-a trăit în bîrlogul ursului c'est un **o**urs mal l**é**ch**é**.
parcă i-au mas şoarecii în pîntece il man**g**e c**o**mme quatr**e**.
parcă calcă în farfurii il marche prudemment.
parcă-i de pe altă lume av**o**ir l'air de revenir de Pont**o**ise; av**oir** u**ne** têt**e e**n l'air *(fam.);* êtr**e** dans **l**a lun**e** *(fam.).*
parcă mănîncă numai miercurea şi vinerea v. *a fi slab ca un **fir.***
parcă n-aş şti! c**o**mm**e** si **j**e l'i**g**norais**I**
parcă poţi să ştii?! sait-**o**n **j**amais!
parcă se bat calicii la gura lui faire honn**e**ur **à** un repas; s'escrimer d**e** la mâch**o**ir**e** *(fam.);* s'en mettre dans **le** fusi**l** (**j**usqu'aux yeux) *(pop.);* bouff**er** à s'en fair**e** crever/**é**clater le cylindre *(arg.).**
parcă spuneai că... ne disais-tu pas qu**e**…
parcă tot îi ninge şi-i plouă ii est **tr**ist**e** c**o**mme un b**o**nn**e**t **d**e nuit.
parcă tot îi pute ceva il fait t**o**u**j**ours le d**él**icat/le difficil**e**.
partea leului l**a** part du li**o**n.
pas de mai zi ceva essaie/tâche donc de pr**o**tester.
(a) paşte bobocii a**.** être naïf/cr**é**dule; **b.** v. a *tâia frunză l**a** clini.*
(a) paşte pe cineva v. *a purta pică cuiva.*
(a-11 paşte pe cineva moartea être en dan**g**er d**o** mort.
(a-1) paşte pe cineva primejdia c**o**urir un danger.
(a) paşte vîntul v. ***a** tăia frunză la clini.*
păcat de Dumnezeu! c'est d**o**mmage!; c'est ma**lh**eur**eux!**
păcăleală de 1 aprilie poisson d'av**ri**l.
; **637**
(a) păcăli pe cineva donner des canards à qn. *(arg.);* enf**o**ncer un coin à qn. *(fam.).*
(ii) **păgubi pe cineva de-o palmă** *(pop.)* v. *a trage o palmă cuiva.*
(a-1) părăsi curajul perdre coura**g**e.
(a-1) părăsi norocul subi**r** des revers de f**o**rtune; être aband**o**nn**é** par **l**a

chance.
(a) părăsi scena quitte**r l**a scèn**e**/les planches.
(a) părea că ni**c**i **usturoi n-a** mînca**t n**ici **gura nu**-i mi**ro**as**e** n'avoi**r** pas l'air d'y t**o**uch**e**r.
(a-i) părea c**ui**va **bine** s**e** r**éjo**uir; êtr**e** enchant**é**/heureux/ravi.
(a-i) părea c**ui**va **lucru de şagă** p**r**endre les ch**o**ses à **l**a b**l**ague *(pop.).*
(a-i) părea cui**v**a **rău** êt**re ro**n**gé** de re**g**rets; re**g**rette**r**; êt**r**e **n**avr**é**.
părerile sî**n**t **împărţite l**es avis so**n**t parta**gé**s.
(a-i) păsa c**ui**va ca de z**ăp**a**d**a d**e** a**nţărţ** *(fam.)* v. o *nu se sinchisi.*
(a) păstra a**m**in**t**i**re**a c**o**nserve**r le** souvenir.
(a-şi) păstra ca**l**mul cons**er**v**e**r/**g**a**r**der so**n** ca**l**m**e**.
(a) păs**t**ra cera in bună s**t**a**r**e cons**er**v**e**r qch. en boa état.
(a) păstra ce**v**a su**b** ch**e**i**e g**arde**r** qch. s**o**us cl**é**.
(a-şi**) păstra** coj**o**cul *(fam.)* s**e** m**é**fi**e**r; s**e** m**e**tt**r**e en gard**e**; s**e** m**e**ttren **e**n quarante *(pop.).*
(a) păstra c**o**n**t**ac**t**ul c**u g**arder l**e** c**o**ntact av**e**c.
(a) păstra c**red**inţă **r**ester fidèle.
(a-şi**) păstra** cu**mpăt**ul avoi**r** la têt**e** f**ro**ide; garder toute sa tête/la têt**e** f**r**oid**e**/tout**e**s s**e**s id**ée**s; fai**re** b**o**nne contenance; garder son maintien; garder son san**g**-froid.
(a-şi**) p**ăs**tr**a cu**r**ajul ne pas p**e**rdre courage**.**
(a) păstra disc**re**ţie être discret.
(a) păstra dis**t**a**nţa **g**arder ses distanc**e**s; rest**e**r su**r** son quant-à-s**o**i.
(a-şi**)** păs**t**ra echilibrul gard**e**r son **é**quilibre.
(a-şi) păstra firea reste**r** maîtr**e** de s**o**i; se maîtris**er**; garder son calm**e**.
(a) păstra liniş**te** gard**er l**e **silen**ce.
(a-şi) păstra locul gard**e**r sa plac**e**.
(a) păstra măsura n**e** pas d**é**pass**er** les bornes.
(a-şi**) păstra** o **portiţă d**e **scăpare** s**e** m**é**na**g**er une porte de s**o**rti**e**.
(a) păstra o **t**ain**ă g**a**r**d**er/e**nt**e**rr**er** un secret**.**
(a) păstra pentru sine **g**a**r**d**er** p**o**u**r** soi.
(a-şi) păstra si**l**u**et**a gard**e**r sa **l**ign**e**.
(a-şi) păstra sî**n**g**e**le **rece** av**o**i**r l**a têt**e** fr**o**id**e**; ga**r**de**r** t**o**ute sa tête/la têt**e** froid**e**/toutes s**e**s id**é**es; fair**e** bonn**e** c**o**ntenance; **g**arder s**o**n mainti**e**n; ga**r**der s**o**n sang-froid; ne pas s'**e**mbr**o**uille**r** dans les feux d**e** file *(arg.).*
a**) păstra t**ăc**er**e **(**asu**pr**a unui l**u**c**r**u**)** fai**re**/gard**e**r le sil**e**nce sur qch.
a) păstra un **secret** gard**er**/ente**rr**er un s**e**cret.
păstrînd proporţiile t**o**ut**e**(s) pr**o**p**or**ti**o**n(s) ga**r**d**ée**(s).
(a) păşi cu **dreptul** par**t**i**r** du pi**e**d d**ro**it; **pren**d**re** un bon départ; manger s**o**n pain b**l**ano le p**re**mie**r**.
(al **păşi** eu **p**as ma**r**e mar**ch**e**r** à g**r**ands pas.
(a) păşi **p**e calea **s'engager** dans **l**a voie d**e**; suiv**r**e **l**a voi**e** d**e**.
(a) păşi pe u**rm**ele cui**v**a march**er** sur les t**r**aces d**e** qn.; suivr**e les** bris**é**es/les **tr**ac**e**s de qn**.**
(a) păşi **pr**agul franchir l**e** seuil,
(a) păşi uşor march**e**r d'un pas **lég**e**r**.
(a) păt**a numele** c**ui**va ternir la r**é**putati**o**n de qn.
(a-şi) păta onoarea sali**r**/te**r**ni**r** son blason.

(a) păta reputaţia cuiva ternir **l**a **ré**putation de qn.
(a) pătrunde cu **privirea** scruter du re**g**ard.

(a) pătrunde gîndurile cuiva pénétrer les intentions de qn.
(a) pătrunde o taină débrouiller un mystère.
(a) păţi multe en avoir vu dans sa vie; en avoir vu des choses; en avoir vu de toutes les couleurs.
(a) păţi una bună être dans le pétrin/dans le bain; s'attirer une sale/méchante/sotte affaire; tomber sur un os; y avoir un os; donner/tomber/se fourrer dans un guêpier *(fam.);* tomber sur une huile *(fam.);* être flambé/fichu *(pop.);* être frit *(pop.).*
păzeşte-te de el! évitez-le!; méfiez-vous de luil
păzeşte-ţi gura! prends garde à tes paroles!
păzeşte-ţi treaba! allez filer votre quenouille!; mêle-toi de tes oignons! *(pop.).*
(a-şi) păzi calea/**drumul** aller/vaquer à ses affaires; aller son petit bonhomme de chemin; boire dans son verre; laisser passer l'eau sous le pont; passer son chemin; planter ses choux.
(a) păzi ca lumina ochilor/ca ochii **din cap** conserver comme la prunelle de ses yeux.
(a) păzi cimitirul manger les pissenlits par la racine; fumer les mauves par la racine *(fam.);* faire des vers/ des asticots *(pop.);* faire pousser les roses *(pop.);* fumer la terre *(pop.).*
(a**-şi) păzi** cojocul se méfier; se mettre en garde; se mettre en quarante *(pop.).*
(a) păzi cu sfinţenie conserver comme la prunelle de ses yeux.
(a) păzi drumul/drumurile aller /être en vadrouille; battre le pavé/ /le pays/les rues; courir les rues/les champs; être en baguenaude; traîner dans les rues; traîner ses guêtres; filer la comète *(arg.).*
(**a-şi) păzi** gura tenir sa langue; mettre frein à sa langue; avoir un bœuf sur sa langue *(fam.);* rester bouche cousue *(fam.);* fermer sa boîte/sa gueule *(pop.);* la boucler *(pop.);* mettre un cabillot en travers de sa langue *(pop.).*
(a-şi) păzi treaba a. s'occuper de ses affaires; **b.** être prudent/réservé.
pe acolo par là; de ce côté-là.
pe adresa... à l'adresse de…
pe aici par ici.
pe alături de côté; obliquement.
pe alese au choix.
pe alocuri par ci, par là.
pe aproape dans le voisinage; tout près.
pe apucate a. à la hâte; **b.** au hasard; à l'aventure; au petit bonheur; par raccroc.
pe ascuns à la dérobée; en cachette; en catimini; sous le manteau.
pe aşa vreme par un temps pareil.
pe atunci à ce moment-là.
pe bîjbîite à tâtons.
pe brodite au hasard; à l'aventure; au petit bonheur; par raccroc.
pe bună dreptate à bon droit; à juste raison/titre.
pe burtă à plat ventre.
pe calea armelor les armes à la main.
pe calea tratativelor par voie de négociations
pe cale de dispariţie en voie de disparition. …
pe oale ierarhică par la voie hiérarchique.; **pe cale legală** légalement.

pe cale paşnică pacifiquement.
pe capete à qui mieux mieux.
pe căi ocolite par des moyens indirects; par des subterfuges.

pe cealaltă parte d**e l**’aut**re** côt**é**.
pe ce lume eşti? de que**l** pays ven**e**z-v**o**us?
pe cer dans **le** cie**l**.
pe cheltuiala cuiva aux frais de qn.
pe cine vrei să prosteşti? à qui veux-tu **e**n fair**e** accr**o**ire?; veux-tu me fair**e** march**e**r?
pe cinste chouett**e**; bath; **é**patant.
pe cinstea mea foi d’h**o**nnêt**e** h**o**mm**e**; par**o**l**e** d’honn**e**ur!; sur l’h**o**nneur!
pe cînd se scria musca pe perete *(in basme)* v. *de cind cu moş Adam.*
pe cît e cu putinţă autant que p**o**ssible; autant/tant que fair**e** s**e** p**e**ut. v. şi *pe măsura posibilităţilor.*
pe cît pui rămăşag? qu’**e**st-c**e** que vous pariez?
pe cît se pare sel**o**n tout**e** apparence; **à** ce **qu’**il paraît.
pe cît se spune à c**e** q**u’o**n dit.
pe cît se ştie comme **on** sait; **à** c**e** que **l**’on sait.
pe cont propriu à s**o**n pr**o**p**r**e c**o**mpte.
pe curînd! à bi**e**ntôt; à la prochaine! *(fam.),*
pe cuvînt de onoare! par**o**le d’honn**e**ur!; sur l’honn**e**ur!; du **g**rand flanc! *(arg.),*
pe daiboj *(fam.)* à **l**’œi**l**.
pe dată à **l**a chaud**e**; à **l**iv**re** ouve**r**t; sur p**l**ace; s**é**anc**e** tenant**e**.
pe de-a-ntregul entièr**e**ment; t**o**talement.
pe deasupra a. par-dessus; **b. e**n **o**utre; de p**l**us.
pe degeaba gratis; **g**ratuitem**e**nt.
pe de o parte... pe de altă parte d’une part… d’autre part.
pe departe indirect**e**ment.
pe deplin entièrement; tota**l**ement.
pe de rost pa**r** cœur.
pe dibuite à tâtons.
pe dinafară par cœur.
pe dinăuntru à l’int**é**rieur; **e**n dedans.
pe dincoace par ici.
pe dincolo par **l**à.
pe din două d**e** compte **à** demi.
pe dos à l’enve**r**s; **à** reb**o**urs.
pe dracu! que**l**l**e** id**ée**!; a**ll**ons d**o**nc!
pe dreapta à d**r**oit**e**; sur la droite.
pe drept cuvînt à bon droit; **à j**uste raison/titre.
pe drept sau pe nedrept à tort ou **à** rais**o**n.
pe drum en ch**e**min; **en** cours de r**o**ute; chemin faisant.
pe faţă à cœur ouvert; **à** nu; cœur **à** cœur; sans dét**o**ur.
pe fugă à **l**a **hâte**; à **l**a sauv**e**t**t**e; à la va-vite; en hâle.
pe furiş à la d**é**rob**ée**; en cach**e**tte; **e**n catimini; sous le mant**e**au.
pe gratis à l’œi**l**.
peisajul! *(pop.)* v. *şterge-o!*
pe încercate à l’**e**ssai.
lie îndelete à loisir; sans hât**e**.
pe înserate à la brun**e**; au cr**é**puscule; entr**e** chien et **l**oup; sur **l**a brun**e**.
pe întrecute à qui mieux mieux.
pe j**o**s à pied; à pattes *(pop.).*

pe jumătate à moiti**é**.
pe la cina cea bună à/sur **la** brun**e**; au cr**é**puscule; entre chien et loup,

pc la spate a. derrière m**o**i/t**o**i **e**tc.; **b.** par derrière; dans l'**o**mbre.
pe la toacă à/sur l**a** brune; au cr**é**puscule; entre chien **e**t loup.
pe la utrenie de bon matin.
pe legea mea! m**a** foi!
pc loc à la chaude; **à** livr**e** ouv**er**t; s**é**anc**e** tenante; sur pla**ce.**
pe loc repaus! rep**o**s!
pe lume dans le m**o**nde; su**r l**a te**rr**e.
pc mare pa**r** m**e**r; sur mer.
(făcut) pe măsură (fait) sur mesur**e**.
pe măsura posibilităţilor dans **l**a mesure du p**o**ssibl**e**.
pe măsură ce à mesure qu**e**; au fur et **à** mesure qu**e**.
pe mîine à demain.
pe mîna dreaptă à dr**o**ite; sur la dr**o**ite.
pe muteşte à la muefle.
pe neaşteptate à l'improvist**e**; **a**u dép**o**urvu; au pied lev**é**; sans cri**e**r
gare.
pe nedrept a. à faux; **à** tort; in**j**ustement; **b.** arbit**r**airement.
pe negîndito à l'improviste; au dépourvu; au pi**e**d **l**ev**é**; sans cri**e**r
gare.
pe nemîncate à jeun.
pe nepregătite au dépourvu: au pied lev**é**; sans crier **g**are.
pe nepusă masă a**u** dépourvu; a**u** pied lev**é**; sans crier **g**are.
pe nerăsuflate sans reprendre haleine.
pe nesimţite a. à pas de loup; **b.** insensiblement.
pe neştiute a. à l'insu de; **b. à** la d**ér**o**b**é**e**; e**n** cachette; en catimini; s**o**us le manteau.
pe nevăzute à tât**o**ns.
pe nicâ de ceas à t**o**ut instant.
pe nimerite à l'aventure; au petit b**o**nheur; au hasard.
pe n**imic** à un prix déris**o**ire; à vil prix.
pentru atîta lucru p**o**ur si peu.
pentru buna rîuduială p**o**ur le b**o**n **o**rdr**e**.
pentru care motiv *1* p**o**ur qu**e**lle raison?
pentru întîia oară p**o**ur la première f**o**is.
pentru nimica toată p**o**ur une b**o**uch**é**e/un m**o**rc**e**au d**e** pain.
pentru moment p**o**ur l'instant.
pentru motivul că p**o**ur la b**o**nn**e r**ais**o**n que; à telles enseignes qu**e**.
pentru nimic de rien; il n'y a pas de qu**o**i; **j**e vous en prie.
pentru nimic în lume jamais, au **g**rand **j**amais; **à** aucun prix; **j**amais
d**e** la vie; **n**i p**o**ur or ni p**o**ur ar**g**ent; p**o**ur rien **a**u m**o**nd**e**; pour
t**o**ut l'**o**r d**u** m**o**nde.
pentru numele lui Dumnezeu! pour **l**'am**o**ur du ciel!
pentru orice eventualitate p**o**ur toute **é**ventualit**é**; **à** toutes fins utiles; **à** tout hasard.
pentru os à son usa**g**e pers**o**nnel.
pentru puţin de rien: pas de **quo**i**.**
pentrn simplul motiv că p**o**ur la b**o**nne raison **qu**e; **à** telles ensei**g**nes que.
pentru tot aurul din lume pour t**o**ut l'or du mond**e**; pou**r** ri**e**n a**u** monde; ni p**o**ur **o**r
ni p**o**ur ar**g**ent; **à** aucun prix; jamais d**e** la vi**e**.
pentru totdeauna à (t**out) j**amais; **à** p**e**rpette ***(pop.);*** **pour** t**o**u**jo**urs.
pentru un timp p**o**ur quelque temps.
pe o coastă sur le flanc.
541
pe **ocolite** à m**o**ts c**o**uverts.
pe odihnite sans hâte; à l**o**isir.

pe onoa**re**a **me**a! paro**le** d'h**o**nneur!; sur l'h**o**nneur!; du **g**rand flanc! *(arg.).*
pe opinteala à grand-p**e**m**e**.
pe **o pistă greşita** sur une fauss**e** piste.
pe **oră** à **l**'h**e**u**r**e.
p**e orice vreme** que**l** crue soit l**e** temps; par quelque temps que c**e** s**o**it.
pe o scară **întinsă** sur une **g**rande/vaste **é**c**helle.**
pe patul de moarte sur son **l**it de mort.
pe **pi**aţă sur **le** march**é**.
pe picior de egalitate de pair à compagno**n**.
pe pielea ta à tes risqu**e**s et p**é**rils.
pe pipăite à tâtons.
pe **placul** cui**v**a au **g**r**é** d**e** qn.
pe ploaie sous **l**a pl**u**i**e**.
pe **poarta** mare *(fi*g.*)* **l**a tête haute; le fr**o**nt haut; coura**g**eusement.
pe potriva... appr**o**pri**é** à; convenable; adéquat.
pe **pu**ţin au minimum; au bas **m**ot; pou**r l**e moins.
pe răcoare à **l**a f**r**aîch**e**.
pe răspunderea sa à s**e**s risques **e**t p**é**ri**l**s.
pe răsuflate à **lo**isir; sans hât**e**.
perfect a**d**e**vă**ra**t**! tout à fait **e**xact!; vrai de v**r**ai! *(pop.).*
(a) peria pe cineva *(fig.)* cirer **l**es b**o**ttes à qn.; fai**r**e de la **l**èche à qn.; lécher les b**o**ttes/les pieds/les **g**enoux de qn.; manier/passer la br**o**sse à r**e**luir**e**; pass**e**r d**e l**a pommad**e** à qn.; passer **l**a main dans le dos de qn.
pe riscul cui**v**a au (grand) dam d**e** qn.; au dam **e**t donna**ge** d**e** qn.
pe rînd l'un après l'autre; à t**o**ur de rô**le**.
(a-şi) permite orice aller trop **lo**in; combler **l**a mesur**e**; d**é**passer/franchir/pass**e**r l**e**s b**o**rn**e**s; **t**rop **t**ir**e**r sur **l**a corde; pass**e**r la permissi**o**n.
pe rouă au sau**t** du **l**it; d**e** b**o**n matin; de b**o**nne heur**e**; dès le patr**o**nJaqu**et**; dès potron-min**et**.
pe ru**d**ă şi **p**e **sămînţă** a. **t**ous, sans **e**xc**e**pti**o**n; **b.** part**o**ut.
pe săturate à v**e**ntr**e** d**é**boutonn**é** *(fam.);* **j**usqu'à plus soif.
pe (o) sca**ră largă/întinsă** sur un**e g**rand**e é**chelle.
(a) pescui **în apă tulbure** pêcher en eau **tr**ouble.
pe scurt... bref; **e**n un mot comme en cent; pour tout dire; pour **l**a faire cou**rt**.
pe s**ea**ma… aux d**é**p**e**ns de…
pe spezele sal**e** à ses f**r**ais.
pe spinarea... aux d**é**pens d**e**…
peste cî**tv**a **timp a.** d'ici qu**el**que temps; **b.** peu après.
peste drum en fac**e**.
peste mă**r**i şi ţă**r**i à l'autr**e** bout du monde.
peste măsură outr**e** mesur**e**; par trop; à tous crins/à t**o**ut crin**.**
peste noapte a**.** pendant la nuit; **b.** du **j**our au lendemain.
peste tot locul en tous lieux; part**o**ut.
peste un c**e**as dans une h**e**ure.
peste zi dans **l**a **j**ourn**é**e.
pe s**ub mînă** en s**o**us main; s**o**us cape; sous mains.
pe ş**antier** *(fig.)* sur te chantier.
pe ş**art** m**é**th**o**diquement.

pe şleau sans fard.

pe şoptite en chuchotant; en secret.
pe tăcute à **l**a d**é**r**o**b**é**e; en cach**e**tte; **e**n catimini; s**o**us le manteau.
pe temeiul en vertu de.
pe termen lung à l**o**n**g**ue **é**ch**é**ance.
pe termen scurt à brèv**e é**chéance.
pe tîndălite sans se d**o**nner de la peine.
pe toată linia sur t**o**ut**e l**a **g**amm**e**/la **l**igne/l'échel**l**e.
pe toate cărările à t**o**ut b**o**ut de champ; à tout pas; à tous les pas.
pe tot ce am mai sfînt! parole d'h**o**nneur;! sur **l**'hon**n**eur; du grand flanc! ***(arg.).***
pe tot cuprinsul ţării sur t**o**ut**e l'é**tendu**e** d**u** pays.
(a) petrece aţa prin urechile acului enfi**l**er **l**'ai**g**uille.
(a-şi) petrece braţul în jurul passer **le** bras aut**o**ur d**e**.
(a-şi) petrece mîna prin păr passer sa main dans ses cheveux.
(a) petrece o noapte albă pass**e**r une nuit blanche.
(a-şi) petrece timpul passer son temps.
pe unde şi-a înţărcat dracul copiii au diab**le** vauvert.
pe unde şi-a spart dracul opincile au diab**le** vauvert.
pe un preţ de nimic/derizoriu à vi**l** prix; **à u**n prix d**é**ris**o**i**r**e.
pe un ton arogant su**r** un to**n** ar**rog**ant.
pe un ton înţepat sur u**n** t**o**n mordant/caustiqu**e**.
pe urmă ensuit**e**; ap**rès;** plus tard.
pe uscat su**r** te**r**re.
pe văzute au vu d**e** tous.
pe veci à jamais; pour tou**j**ours.
pe veresie à cr**é**dit; sans bourse d**éli**e**r.**
pe verso au v**e**rso.
pe/pentru veşnicie p**o**ur t**o**u**jo**urs.
pe viaţa mea! parol**e** d'honn**eu**r!; sur **l**'h**o**nneu**r**!; du **g**rand flanc! *(arg.)*
pe viaţă à vi**e**; pour **(tou**t**e) la vie.**
pe viitor à l'av**e**nir.
pe vine à cr**o**upetons.
pe vremea cînd se potcovea puricelc eu **99 de oca de fi**e**r** v. *d*e *cînd eu moş Adam.*
pe vremea cînd umblau cîinii cu covrigi în coadă v. *d*e *cînd cu moş Adam.*
pe vremea lui Papură Vodă/lui Pazvante Chioru v. *de cind cu moş Adam.*
pe vremea mea de mon t**e**mps.
pe vremuri autrefois; **j**adis; dans **l**e temps.
pe vrute de p**le**in **gré**.
pe vrute, pe nevrute bon **gré,** mal **gré;** de g**r**é o**u** d**e** f**o**rc**e**; mi-fi**g**ue, mi-raisin; moitié figue, moiti**é** raisin.
pe zi par **jo**u**r.**
pe zi ce trece d**e jo**ur en **jo**u**r**; **à** mesure que **l**e temps p**asse.**
piatra de temelie les f**o**ndements.
piatra filozofală la pi**er**r**e** phi**los**o**pha**l**e.
piatra unghiulara la pierr**e** an**g**ulaire.
piatră de încercare pierr**e** d**e** t**o**uch**e**/d'ach**o**ppement.
piază rea prop**hèt**e d**e** ma**l**heur.
(a) pica ca musca-n lapte arriver/venir comme un cheveu/des cheveux sur la soupe; arriver/t**o**mber/venir c**o**mme un chien dans **u**n **j**eu de qui**l**les.

(a**) pica ea o bombă** arriver c**o**mme un b**o**ulet de can**o**n *(fam.);* tomb**e**r du **c**i**el.**
(a-i) pica cuiva para în gură obtenir une ch**o**se sans effort.
(a) pica **de oboseală** v. *a fi frint de oboseală.*
(a) pica de somn tomber de s**o**mmeil.
(a) pica din lună revenir de Pontois**e**; tomber de (son) haut.
(a) pi**c**a **din nori** r**e**v**e**nir d**e** P**o**ntoise; t**o**mb**e**r de (s**o**n) haut,
(a) pica în **bot** v. *a fi frint de oboseală.*
(a) pica la tanc a**r**river **à** prop**o**s; arriver comm**e** mar**é**e **e**n **carê**m**e;** tomb**e**r **b**i**en/à pic/à** point/à plomb; t**o**mber du ci**el**,
(a) pica prost arr**i**v**er** ma**l à** propos; tomb**e**r mal.
picat din cer a. d'un**e gr**ande b**e**aut**é**; **b.** tomb**é** des nu**e**s; **é**tourdi.
(a) pica tocmai bine a**r**river à p**r**opos; arriver comme mar**é**e en carêm**e**; tombe**r** bien/à pic/à p**o**int/à pl**o**mb; tomber du ciel.
pic eu pic p**e**tit **à petit;** p**e**u **à** p**e**u; g**o**utt**e** à **g**outt**e**; ch**o**uya-ch**o**uya *(arg.).*
picior peste picior les jambes crois**ée**s.
(a) picui pe cineva pe colţul/la coada işlicului attaqu**e**r **q**n**.** au d**é**faut de la cuiross**e**; attaqu**e**r **qn**. pa**r** son point faib**le**; toucher qn. au vif.
(a) picura de somn t**o**mbe**r** d**e** s**o**mm**e**i**l**.
piei din faţa mea/din ochii mei! a. d**é**ba**r**rassez-m**o**i **le** p**l**ancher!; montrez-moi **l**es ta**l**ons **1**; a**ll**ez, ouste!; d**é**bine-toi!; haut l**e** pied!; l**a** fuite! *(pop.);* va te fai**re** cuir**e** un œuf! *(pop.);* à **l**a gare! *(pop.);* trousse tes qui**l**les! *(arg.);* chass**e**! *(arg.);* **b**. à la po**r**te!; deh**o**rs!; s**o**rtez!
plept la piept corps à corps.
(a-şi) pierde avîntul perdre son **e**r**re**/son **é**lan.
(a-şi) pierde busola p**e**rdre la b**o**uss**o**le/la carte/la lram**o**ntane/Ie nord; d**é**bouss**ol**e**r** *(pop.).*
(a-şi) pierde calmul perdr**e** c**o**ntenance; être t**o**ut d**éc**o**n**tenanc**é**; perdre **la** têt**e**; p**e**rdre/quitter les **é**tries; perdr**e** s**o**n mainti**e**n/ son san**g**-froid; quitter les p**é**dales *(pop.);* perdre la centaine *(înv.).*
(a-şi) pierde capul p**e**rdr**e** la tête; perdre ses esprits; n'avoir plus **la** tête à soi; n**e** plus sav**o**ir où **o**n **e**n **e**st.
(a-şi) pierde controlul perdre l**e** contrôl**e** de soi-même.
(a-şi) pierde creditul perdre s**o**n cr**é**dit,
(a-şi) pierde culoarea pâlir; blêmir.
(a-şi) pierde cumpătul p**e**rdre contenance; être t**o**ut déc**o**ntenanc**é**; p**e**rdre **l**a têt**e**; p**e**rdre/quitt**er les** ét**r**i**e**rs; p**e**rd**r**e son maintien/son sang-froid; quitte**r** les p**é**da**le**s *(pop.);* perdre la centaine *(Inv.).*
(a-şi) pierde cunoştinţa p**e**rdre connaissanc**e**; s'**é**van**o**uir.
(a-şi) pierde curajul p**er**dr**e** c**o**ura**ge**.
(a) pierde din greutate p**e**rdre du poids.
(a) pierde din ochi pe cineva *(fi*g.) c**o**uv**e**r/d**é**vorer **q**n**.** des yeux.
(a) pierde din vedere a. perdre de vu**e**; **o**mettre; **b.** n**e** plus s'en s**o**ucier.
(a) pierde drumul s'éga**rer**.
(a-şi) pierde echilibrul *(fit/.)* p**e**rd**r**e l'**é**quilibr**e**.
(a-şi) pierde făgaşul s'**é**cart**e**r de la **l**i**g**ne dr**o**it**e/** de **l**a bonne voie,
(a-şi) pierde firul ideilor p**e**rdr**e l**e fil d**e** ses id**é**es.
(a) pierde graiul demeurer/en **re**ster coi; d**e**meurer/être sans v**o**ix; en perdre la parole *(fam.);* **re**ster s**e**c *(fam.);* v. şi *a rămîne cu gura e*iis*eat*ă.
(a-şi) pierde iluziile port**er le** deuil de ses illusi**o**ns ***(fam.).***

(a-şi) pierde imp**o**r**t**anţa perdre de so**n** impo**r**tanc**e**; d**e**venir moins **i**mportant.
(a-şi) pierde **inima** perdre courage.
(a-şi) pierde judecata perdre la rais**o**n/**l**'**e**sprit; perdre **l**a bou**l**e.
(a-şi) pierde minţile pe**r**dre **l**a raison/l'esprit; perdre la b**o**u**l**e.
(a) pierde noţiunea t**i**m**pu**l**u** i p**e**rdre la n**o**tion du temps.
(a) pierde obişn**u**inţa perdre **l**a main.
(a-şi) pierde orice r**uş**i**ne** avoir t**o**ute h**o**nte bu**e**.
(a-şi) pierde pa**pu**cii v. *a da ortul popii.*
(a) pierde partida a. p**e**rdre **l**a parti**e**; **b**. subir un **é**chec; essuyer un revers/un **éche**c**/u**n**e** d**é**fait**e**; rev**e**nir av**e**c sa c**o**urt**e** h**o**nt**e**; s**e** cass**e**r **les de**n**ts/les** r**e**ins; se mettr**e** au s**e**c.
(a**) pierde** păm**î**n**t**u**l de sub pi**ci**o**a**r**e** *(fig.)* perdr**e** pied.
(a-şi**) p**i**erd**e **păscălia/păscăliile** pe**r**dr**e** c**o**ntenance; **êt**r**e** tout d**é**contenanc**é**; p**e**rdr**e** **l**a têt**e**; perdre/quitt**er** l**e**s **é**triers; perdre s**o**n maintien/so**n** sang-froid; quitt**e**r **l**es p**é**da**le**s *(pop.);* perdr**e** **l**a c**e**ntain**e**
(înv.).
(a-şi**) pierde pofta** de **v**iaţă p**e**rdr**e** **le** boi**re** **e**t **le** man**ge**r.
(a-şi) pierde prestigiul/**de**mni**t**a**te**a p**e**rd**re** **l**a face; d**ég**rin**go**ler/tomber de s**o**n pi**é**destal.
(a-şi**) pierde** răb**d**a**re**a **perdre** pati**e**nce.
(a-şi) pierde răs**ufl**a**re**a perdr**e** hal**e**in**e**.
pierdere de timp p**e**rt**e** de t**e**mps.
(a-şi) pierde s**ări**ta v. *a-şi ieşi din fire.*
(a-şi) pierde s**im**ţi**r**ea p**e**r**dre** connaissance; s'**é**vanouir.
(a-şi**) pierde** sîn**g**e**l**e r**e**ce p**e**rd**r**e contenanc**e**; être tout d**é**contenanc**é**; p**e**rdr**e** **l**a têt**e**; p**e**rdre/quitte**r** les **é**triers; perdre s**o**n maintien/ s**o**n sang-fr**o**i**d**; qui**t**t**e**r **l**es p**é**dales *(pop.);* p**e**rdre **l**a centain**e** *(înv.).*
(a-şi**) pierde** s**l**uj**b**a p**erdr**e son emp**lo**i/sa p**l**ac**e**/ sa situation.
(a-şi) pierde s**per**a**n**ţa perdr**e** **l**'esp**o**ir.
(arş**i) pierde stăpînirea** d**e** sin**e** p**e**rdre c**o**ntenance; êtr**e** **to**ut décontenancé; perd**re** **l**a têt**e**; perdr**e**/quitter **les** étriers; perdr**e** s**o**n main**t**ien/son sang-f**ro**i**d**; qui**t**ter l**e**s p**éd**a**les** *(pop.);* perd**r**e **l**a centain**e** *(înv.).*
(a-şi**) pierde** şir**u**l i**de**ilo**r** a**ll**er du grenie**r** à la cav**e**, d**e** la cave au g**r**enier; p**e**rdr**e** l**e** fil; p**er**dre les p**é**dal**e**s; p**er**dr**e** les /ses **étr**iers.
(a) pierde teren p**er**d**re** du te**rr**ain; **r**ecul**e**r.
(a-ş**i) pierde t**i**mp**ul gaspi**ller son t**e**mps; faire du **r**a**g**a**ge** *(arg.).*
(a) pierde trenul *(fam.)* manquer le train; **l**ouper le train *(pop.);* manqu**er** l'occasion/**le** coche; la ma**n**que**r** b**elle.**
(a) pierde u**n r**ă**m**ăşag p**e**rdre u**n** pari.
(a-şi) pierde u**rm**a brou**ll**er **l**es pistes; s**e**mer ses pou**r**su**i**van**t**s.
(a) pierde urma c**ui**va perdr**e** la pist**e** de qn.
(a-şi) pierde uz**u**l **ra**ţi**un**ii se b**ro**ui**ll**e**r la cervel**l**e.
(a) pierde vremea fai**re** d**e** la bouillie pour les chats; faire l**e** z**o**uav**e**; passe**r** son **tem**p**s** à enf**i**l**e**r d**e**s p**e**rles; s'amuse**r** à la bagatelle/à la moutard**e**.
pierdut î**n** gî**nd**u**r**i absorb**é** dans ses p**e**ns**é**es; songeu**r**.
(a-i**) pieri** cui**v**a li**mb**a demeure**r**/êt**r**e sans v**o**ix; demeu**re**r/en **r**es**te**r c**o**i; en pe**r**d**re** **l**a p**ar**o**le** *(fam.);* **r**este**r** sec *(fam.).*
(a) pieri de pe faţa **pàmîntului** disparaît**re** complètem**e**nt.

(a) pieri din **vedere** d**i**sparaî**tre**.
85 – Dicţionar frazeologic francez-român şl român-france»
545
(a-i**) p**ie**r**i «rraiii**l** d**e**meurer/en r**e**ster c**o**i: demeurer/être sans voix; **e**n perdre **l**a parole *(fam.);* rester sec *(fam.):* v. şi *a rămîne cu gura căscaţii.*
pieritor de foame un creve-**l**a-fuim.
(a-şi) pir**oni atenţia** fixer s**o**n attenti**o**n.
(a) piron**i pe c**in**ev**a **locului** immobiliser qn.
(a-şi) pironi privirea asupra cuiva p**l**anter s**o**n re**g**ard Sur qn.
pîinea cea de toate zilele le pain quotidien.
pînă acolo a**.** à te**l** p**o**int; **b**. **j**usque-là.
pînă ac**o**l**o** am aj**u**ns! v**o**il**à** où n**o**us **e**n s**o**mmes!
pînă ac**u**m **j**usqu'à pr**é**sent; **j**usqu'**i**ci.
pînă ac**um** **ţ**i-a f**o**s**t v e**lea**t**ul c'en **e**st fait de t**o**i*;* **pî**nă aic**i**! cela suffitI; ass**e**z!; c**e**ssez, **j**'en ai par-dessus **l**a tête; c'**e**st marre! *(pop.).*
pînà as**t**ăz**i** **j**usqu'à **prése**n**t;** jusqu'ici.
pînă-i **cerul/lumea** a. t**oujours**; **ét**ernellemen**t**; **b**. jamais de **l**a vie.
pînă-i c**u**c**u**l a**.** t**oujours**; **é**te**r**n**e**llement; **b**. **j**amais de **l**a vie.
pînă-i lumea şi păm**î**n**t**ul a. **to**ujours; **é**ternellem**e**nt; **b. j**amais de **l**a vi**e**.
p**înă î**n adî**n**cul s**u**fl**et**ul**u**i **j**usqu'au fond de l'âm**e**.
pînă **î**n **cele m**ai **m**ici a**mă**n**u**nte dans les m**o**ind**re**s d**étails**.
pînă în **m**ă**du**va **oaselor j**usqu'à **l**a mo**e**lle des os.
pînă **î**n **temelie** a. **j**usqu'aux fond**e**ments; **b**. de fond **e**n c**o**mble; comp**l**ètement; en**t**ièrem**e**nt.
pînă în **vîrful degetelor j**usqu'au b**o**u**t** des **o**ngl**e**s.
pînă **î**n **ult**ima **clipă j**usqu'au d**er**n**ier** instant*;* **pînă** în ziua de azi **j**usqu'à nos **jo**urs.
pînă la a**d**inei **bătrîncţe j**usqu'à **l'extrê**m**e** vieilless**e**.
pînă la **brîu j**usqu'à **l**a tai**l**le; **j**usqu'à mi-corps.
pînă la ca**pă**t **j**usqu'au bou**t**.
pînă la **capătul l**u**m**ii **j**usqu'au bout du mo**n**de.
pînă la cen**tu**r**ă j**usqu'à **l**a **t**ai**ll**e; **j**usqu'à mi-corps.
pînă la ce punc**t j**usqu'à qu**el** p**o**int; en quell**e** mesur**e**.
pînă la gen**u**nchi**u**l **b**r**o**aş**te**i p**e**au de ba**l**le **(et** balai de crin); rien du tout.
pînă la lac**r**i**m**i **j**usqu'aux **lar**m**es**.
pînă la **mo**a**r**te **j**usqu'à **l**a m**o**rt; **j**usqu'à c**e** que mort s'ensuiv**e**.
pînà la **noi** o**rdi**ne **j**usqu'à nouve**l o**rdre.
pînă la **o**aso **j**usqu'à **l**a mœ**l**le des os.
pînă **la o vreme j**usqu'à un c**e**rtain mom**e**nt.
pînă **l**a **ro**şu **j**usqu'à **l**'incandesc**e**nce.
pînă la s**at**u**r**aţie à saturation; à n'en p**l**us pouv**o**ir.
pînă la sî**îr**şi**t** a. **j**usqu'à la fin; **b**. en fin de c**o**mpte; finalement; c. d**e** guerre lass**e**.
pînă la ul**tim**a cen**t**i**mă**/Ia ul**t**im**u**l **b**an **j**usqu'au dernier s**o**u.
pînă la u**lt**ima **picătură d**e sînge **j**usqu'au derni**er** souffl**e**.
pînă la ul**t**ima su**fla**r**e j**usqu'au d**e**rnier souff**le**.
pînă la un **bob** de lin**t**e a. jusqu'à la d**e**rnière p**o**ssibilit**é**; **b**. **j**usqu'au derni**e**r s**o**u.
pînă la un **p**unc**t** jusqu'à un c**e**rtain p**o**in**t**.
pînă la un **strop j**usqu'à **l**a d**e**rnièr**e go**utt**e**.

pînă la u**r**m**ă** a. **j**usqu'à la fin; b. **e**n fin d**e** c**o**mpte; finalement; c. de g**u**e**r**re **l**asse.
pînă-n pàmî**n**t **j**usqu'à **l**a **mort**; **j**usqu'à ce que m**o**rt s'**e**nsuive.
544
pînă nu văd, nu cred tant qu**e je** n**e l**'aurai pas v**u, je** n**e le** cr**o**irai pas.
pînă una alta en attendant; pour l'instant.
pînă unde se poate tant qu'i**l** est possible; autant qu**e** fair**e se** p**e**ut; d**ans la m**es**ure** du p**o**ssible.
(a) pîndi cu urechea êtr**e** aux **é**c**o**utes; dresser/prêter/tendre **l**'**o**reille.
(a) pîndi momentul prielnic guetter le m**o**ment fav**o**rable.
(a) pîndi pe cineva la cotitură *(fam.)* attendre/rattraper qn. **au to**u**r**n**ant**.
plata, Tă rog! l'addition, **s'il** v**o**u**s** pl**a**ît!
(a-i) plăcea să creadă că aimer **à** cr**o**ire que.
(a) plăti arenda payer les arr**é**ra**g**es.
(a) plăti ca popa *(pop.)* payer sans faute.
(a) plăti cft un colţ de ţară avoir une valeur inestimable.
(a) plăti consumaţia r**ég**ler **la** c**o**nsommati**o**n.
(a) plăti cu aceeaşi monedă payer qn. d**e** ret**o**ur ***(fam.):*** rendre **à** qn. la m**o**nnaie d**e sa** pièce; rendr**e** c**o**up p**o**ur coup; rendre la pareil**l**e/la r**é**ciproqu**e**; r**e**ndr**e** pois pour fève.
(a) plăti cu bani gheaţă payer/r**ég**ler c**o**mptan**t**; pay**e**r rubis **s**u**r** l'**o**ngle; pay**e**r **cash *(fam.).***
(a) plăti cu bani grei payer **à** pr**ix** d'or/au poids de l'or ***(fam.).***
(a) plăti cu capul payer de, **s**a vi**e**.
(a-i) plăti cuiva cu dobîndă payer qn. de ret**o**ur *(fam.);* rendr**e à** qn. **la** m**o**nnaie d**e sa** pièc**e**; **r**endr**e** c**o**up p**o**ur coup; rendre **la** pareille/la r**éci**p**roq**u**e; ren**dr**e** p**o**is pou**r** fèv**e**.
(a-i) plăti cuiva poliţa payer qn. d**e** r**e**t**o**ur ***(fam.);*** **r**endr**e à q**n**. l**a m**o**nnai**e** d**e sa** p**ièc**e;** rendr**e** c**o**up p**o**ur coup; rendre la pareille/**l**a r**é**cipr**o**qu**e**; **re**ndre pois p**ou**r fèv**e**.
(a) plăti cu ora pay**e**r **à l**'h**e**ure.
(a) plăti cu viaţa pay**e**r d**e sa vie**.
(a) plăti cu vîrf şi îndesat payer qn. de retour *(fam.);* **re**ndr**e à** qn. **l**a m**o**nnai**e** d**e s**a pièc**e**; rendr**e** coup p**o**ur coup; rendr**e** l**a** pareille/la r**é**ciproqu**e**; **re**ndre pois p**o**ur fève.
(a) plăti din buzunar paye**r** d**e sa** p**o**che/de ses deniers.
(a) plăti greu a. êtr**e** mauvais pay**e**ur; **b.** payer **à** prix d'or/au poids d**e l**'or.
(a) plăti în natură pay**e**r **e**n natur**e**.
(a) plăti în rate payer par mensua**l**it**é**s.
(a) plăti la sfîntu-aşteaptă/la pas**tele cailor** payer t**o**us **l**es trent**e**-six du **m**o**is** *(fam.);* **r**emb**o**urser **à l**a semaine des quatr**e j**eudis.
(a) plăti oalele sparte fair**e l**es frais d**e** qch.; payer la casse; payer les p**o**ts cass**é**s.
(a) plăti o datorie pay**e**r/rembours**er** une dett**e**.
(a) plăti pe loc payer/r**é**gler c**o**mptant; payer rubis sur l'ongl**e**; payer cash *(fam.).*
(a) plăti pînă la ultima centimă payer ric-rac ***(fam.).***
(al plăti scump pay**e**r cher.
(a) plăti tribut payer tribut.
(a) plăti un rînd (de pahare) offrir un**e** t**o**urné**e**; **o**ffrir la **g**o**ut**t**e;** payer à b**o**ir**e**; pay**e**r u**n** c**o**up (de vin); payer un v**e**rre/un**e** ch**o**pine à qn.

pleacă de-aieH débarrassez-moi le plancher!; monirez-moi les talons!; allez, ouste!; haut **lfi** pierd!; débiue-loi!; la. fuite! *(pop.);* va le faire cuire un *œuïl (pop.);* à la **g**are! *(pup.);* trousse tes quilles! *(ara.);* chasse! *(arg.).*

35*

m

(a) pleca ca din puşcă démarrer au quart de tour; démarrer en quatrième vitesse *(fam.);* partir raide comme balle; filer/partir comme une flèche/comme un trait/comme un dard; partir à toute biture *(farn.).*

(a-şi) pleca capul baisser la crête/le nez/1'oreille; avoir l'oreille basse.

(a) pleca cu coada între picioare s'en aller/s'enfuir la queue entre les jambes; s'en aller l'oreille basse; serrer la queue.

(a) pleca din armată quitter l'uniforme.

(a) pleca fără adresă partir sans laisser d'adresse.

(a) pleca genunchii plier/ployer le(s) genou(x); se mettre à genoux.

(a) pleca în călătorie partir en voyage.

(a) pleca în concediu partir en vacances.

(a) pleca la război/Ia luptă partir au feu.

(a-şi) pleca ochii baisser les yeux.

(a) pleca pe furiş déloger/partir sans tambour ni trompette; filer/s'en aller à l'anglaise; mettre la clé sous la porte/sur la corniche; partir/s'en aller en douce; se carpater *(arg.);* se dériper *(arg.).*

(a) pleca pe nesimţite v. *a pleca pe furiş.*

(a) pleca pentru totdeauna secouer la poudre de ses pieds/de ses sandales *(lit.).*

(a) pleca pe şest *(pop.)* v. *a pleca pe furiş.*

(a) pleca privirea baisser les yeux.

(a) pleca spre cele veşnice v. *a da ortul popii.*

(a) pleca steagul baisser la lance; s'avouer battu /vaincu; amener les couleurs; courber/baisser la tête/le front; crier grâce/merci; donner gagné; donner les mains; donner sa langue aux chiens/aux chats; rendre les armes; rendre son épée; baisser/amener pavillon *(fam.);* mettre les pouces *(fam.);* baisser son froc *(pop.).*

(a-şi) pleca urechea prêter une oreille bienveillante.

(a) pleda „pro domo" écrire pour son couvent.

(a-i) plesni capul de durere avoir la tête en quatre.

(a) plesni de ciudă crever de dépit; crever dans sa peau; casser sa pipe *(arg.).*

(a) plesni de gras crever dans sa peau; crever d'embonpoint; être gonflé comme une outre; être gras comme un moine; être gras à pleine peau; être rond comme une pomme *(fam.).*

(a) plesni de sănătate crever/regorger de santé; aller/se porter comme le Pont Neuf; avoir bon pied bon œil; avoir la plume sur le bec; avoir une santé de fer; être solide comme le Pont Neuf; se porter bien/à merveille; se porter comme un charme/un chêne *(fam.);* avoir le cœur bien accroché, *(fam.).*

(a) plesni din bici faire claquer son fouet.

(a-i) plesni obrazul de ruşine être rouge de honte; mourir de honte; ne plus savoir où se fourrer/se mettre; rentrer/vouloir rentrer sous terre *(fam.);* vouloir/souhaiter être à cent pieds sous terre.

(a) plesni pe cineva în pălărie jeter une pierre/des pierres dans le jardin de qn.

(a) plictisi pe cineva de moarte casser/rompre la tête/le bonnet à qn.; rompre la cervelle/la tête à qn.; rompre les oreilles à qn.; monter

une scie **à q**n.; scier **lo** dos **à *qn.;*** rebatfre **l**es **o**reilles **à** qn.; tenir la **j**ambe **à** qn.; se pendre **à** l'oreill**e** de qn.; tarabuster/bassiner/ c**o**urir qn. *(fam.);* la cass**e**r à qn. *(pop.);* casser les pieds/les n**o**isettes/ les orteils à qn. *(arg.);* faire pisser des lames de **r**as**o**i**r** en travers *(arg.).*

548

(a-şi) plimba privirile pr**o**mener s**e**s re**g**ards.
pli**mb**ă **u**rsul! *(fam.)* ôle-t**o**i de là!; pousse ta viand**e**!; gar**e** tes fess**e**s!
plin **ciucure** plein à ras b**o**rd.
plin **o**chi plein à ras b**o**rd.
plin pînà la refuz c**o**mplet; c**o**mble; arch**i**-bondé.
(a) plîn**ge ca** o **mireasă** pl**eur**er à chaudes larmes; p**l**eurer comme une madeleine/c**o**mme un veau; pleur**e**r t**o**utes les larmes de s**o**n c**o**rps; pleure**r** t**o**ut s**o**n soûl; s'abreuver de larmes; faire **jo**uer les **g**randes eaux *(fam.).*
(a) plînge cu două **rînduri de lacrimi** pleurer à chaudes larmes; pleurer comme une madeleine/comme un v**e**au; pleurer t**o**utes les larmes de son c**o**rps; pleurer tout s**o**n soûl; s'abreuver de larmes; faire **j**ouer les grandes eaux *(fam.).*
(a) plînge cu **foc** ş**i pîrjol** pleurer à chaudes larmes; pleurer comme une madeleine/c**o**mme un veau; pleurer toutes les **l**armes de s**o**u c**o**rps; pleurer tout s**o**n s**o**ûl; s'abreuver de larmes; faire **j**ouer les **g**randes eaux *(fam.).*
(a) plînge eu **lionote** sangloter.
(ari**) plî**n**ge c**uiva **de m**ilă c**o**mpatir aux malheurs d'autrui.
(a) plînge cu **lacrimi** fî**t pum**n**ul** pl**e**urer à chaudes larmes; p**l**eur**e**r c**o**mme un**e** mad**el**eine/comme un veau; pleurer toutes les larmes de s**o**n c**o**rps; pleurer t**o**ut s**o**n s**o**ûl; s'abreuver de larmes; faire **j**ouer **les g**randes eaux *(fam.).*
(a) plînge cu **lacrimi de** si**n**ge p**le**urer des larmes d**e** sang.
(**a**) **plînge** c**u suspine** sangl**o**ter.
(a) plînge de m**ama foculu**i pleurer à chaudes larmes; pleurer c**o**mme un**e** madeleine/c**o**mme un veau; pleurer t**o**utes **les l**armes de s**o**n corps; pleurer tout s**o**n s**o**ûl; s'abreuver de **l**arm**e**s; faire **jo**uer les **g**randes eaux *(fam.).*
plînge de sare cămaşa **pe el** p**l**eur**e**r à chaudes larmes; pleurer c**o**mme une madeleine/c**o**mme un veau; pleurer t**o**utes les **l**armes de s**o**n c**o**rps; pleurer (**o**nt s**o**n s**o**ûl; s'abreuver de larmes; faire **jo**uer les grandes eaux *(fam.).*
(a) plînge în pumni pleurer en cachette.
(a-ş**i) plînge păcatele** expier ses fautes.
(a) plîn**ge pe** um**ă**ru**l c**uiv**a** venir pleurer dans le gilet de qn.; pleurer dans le polage d**e** qn.
(a) plînge plîns**ul lui păcală** rester indiff**é**rent aux malheurs d'autrui.
plîn**ge** ş**i pămî**nt**ul sub el** être malheureux c**o**mme les pierres/les briques.
(a-şi**) plî**nge z**il**e**le** pleurer ses malheurs.
pl**oa**i**e de gloanţe** grêle de pl**o**mbs.
ploa**i**e **de** st**e**le pluie d'ét**o**iles.
ploaie torenţi**a**lă pluie, diluvienne,
(a) p**loua c**a prin si**tă** bruiner.
(a) p**lo**ua cu **bani** *(fam.) y* avoir des mi**ll**e et des cents *(pop.).*
(a) ploua cu băşic**i**/c**u bulbuci** pleuv**o**ir à vers**e**; pleuv**o**ir à cord**e**s/à **Il**ots/à seaux/à t**o**rrents; pleuv**o**ir des **halle**b**a**rd**es** *(fam.);* pleuv**o**ir

comme une vache qui pisse *(pop.)*.
(a **i) ploua** in nas *(pop.)* être camus.
(a) ploua mărunt bruiner.
(a) ploua torenţial pleuvoir à verse; pleuvoir à cordes/à flots/à seaux/à torrents; pleuvoir des hallebardes *(fam.);* pleuvoir comme une vache qui pisse *(pop.).*
54>
plouă cu găleata il pleut à seaux/à torrents/à verse.
(a**) pluti în** aer a. être aux anges; être dans le ravissement; être ravi au septième; **b.** être imminent.
(a**) pluti** în **apele** cuiva abonder dans le sens de qn.; faire le jeu de qn.; gratter qn. par où il lui démange.
poale lungi şi minte scurtă tête de linotte.
poama dracului mauvaise graine/engeance.
poamă rea mauvaise graine/engeance.
poate da, **poate nu** peut-être bien que oui, **peut-être** bien que non**.**
pocitania pământului v. *a fi wtl ca dracul.*
(a) pocni de sănătate crever/regorger de santé,
(a) pocni pe cineva în pălărie jeter une pierre/des pierres dans le jardin de qn.
(a**) pocni pe cineva pe colţul**/ia coada Işlicului attaquer qn. au défaut de la cuirasse; attaquer qn. par son point/endroit faible; toucher la **corde** sensible.
(a-1) podidi pe cineva plînsul fondre en larmes.
(1-a**) podidit** sînge le sang a jailli (de sa blessure, etc.).
poftă bună! bon appétit!
poftim? pardon?; plaît-il?; vous dites?
poftim la masă le déjeuner/le dîner est servi**.**
poftiţi în vagoane! en voiture!
politicos ca gardul aimable comme un fagot d’épines/comme un bouledogue/comme un chardon/comme une porte de prison,
(a) porni brusc démarrer brusquement.
(a) porni cu dreptul partir du pied droit; prendre un bon départ; manger son pain blanc le premier.
(a) porni cu **stîngul** partir du pied gauche; partir d’un mauvais pas; prendre un mauvais départ.
(a**) porni cu trenul pe** mirişte *(pop.)* aller/être en vadrouille; battre le pavé/le pays/les rues; courir les rues/les champs; être en baguenaude; traîner dans les rues; traîner ses guêtres; filer la comète *(arg.).*
(a**) porni glonţ** filer/partir comme une flèche/comme un trait/comme un dard; partir raide comme balte; démarrer au quart détour; démarrer en quatrième vitesse *(fam.);* partir à toute biture *(fam.).*
(a) porni în **căutarea...** partir à la recherche de...
(a) porni în larg prendre la mer.
(a) porni la **drum** se mettre en chemin/en route,
(a) porni la **luptă** mettre flamberge au vent; **mettre** sabre au clair; tirer **le** glaive.
(a) porni la vale s’engager dans la descente; dévaler,
(a) porni pîră *(pop.)* intenter un procès; appeler/citer en justice.
(a) porni săgeată filer/partir comme une flèche/comme un trait/comme un dard; partir raide comme balle; démarrer au quart de tour; démarrer en quatrième vitesse *(fam.);* partir à toute biture *(fam.).*
portiţă de scăpare moyen de salut.
(a) potcovi pe cineva *(pop.)* mettre qn. dedans; vendre du noir à qn.; refaire qn.;

rouler qn.; faire **l**a lessive du Gascon; av**o**ir qn. **j**usqu'à
l'os *(fam.);* donne**r** des canards à qn. *(pop.);* en bailler à **g**arder
(p**o**p.); bou**rr**e**r** la caisse à qn. *(arg.);* **e**n mettre plein **l**e bid**e** *(arg.).*
(a) potoli avîntul c**o**uper **l'él**a**n**,
(a-şi) potoli foamea apaiser sa faim,
(a-şi) pot**ol**i **setea é**tancher sa s**o**if.
(a**-şi) potoli setea de răzbu**n**are** ass**o**uvir sa vengeance.
550
(a) potoli spiritele calmer les esprits.
(a) poto**p**i **p**e **c**in**ev**a **e**u înjurături abreuver qn. d'i**n**snlt**e**s/d'injures; eracher/éjfttcter d**e**s in**j**ures *(fam.):* crier des in**j**ur**e**s à qn.; traîner
qn. plus bas que terre; renvoyer qn. chez sa mèr**e**-**g**rand; en**g**ueuler/
en**g**uirlander qn. c**o**mme du poiss**o**n p**o**urri/c**o**mme un pied *(fam.).*
(a) potopi pe cineva eu întrebări accabler qn. de questi**o**ns.
potrivit c**u** conform**é**ment à; par rapp**o**rt à.
(a**) potrivi un** c**ea**s r**ég**l**e**r un**e** montre.
poţi fi sigur soyez sûr.
poţi să fii liniştit s**o**yez tranquil**le**.
poţi să te culci pe o ureche fais-en t**o**n deuil.
povestea cu cocoşul roşu hist**o**ire **à** dormir deb**o**ut.
poveş**ti cu zmei şi zîne** cont**e**s d**e** f**é**e; contes de ma mère **l**'oi**e**; contes
de Peau d'Âne.
poveş**ti de adormit copiii** c**on**tes à d**o**rmir deb**o**ut; c**o**ntes bleus/bor**g**nes; c**o**ntes d**e** bonn**e** f**e**mm**e**; contes de la ci**go**gne; contes en **l**'air.
pravila lumii la **l**oi de **l**a natur**e**.
(a-şi**) prăji burta la soare** paresser; fain**é**ant**e**r.
(a) prăpădi din ochi **pe cineva** couver/d**év**o**r**er q**n**. des yeux.
prea e de oaie! c'en **e**st tr**o**p!; c'**e**st un peu f **o**rt/raide!; elle est fort**e**/
raid**e** ce**ll**e-**l**à!; c'**e**st **le** c**o**mble!; c'**e**st l**e** bouquet! *(fam.).*
(a) precipita/a grăbi lucrurile aller p**l**us vite que les violons.
(a) preda ştafeta pass**e**r **l**e flamb**e**au.
(a) predica în **pustiu** parler dans **l**e d**é**sert.
(a) preface în **cenuşă** r**é**duir**e e**n poussière; mettre/r**é**duire en cendres; r**é**dui**r**e à n**é**ant; **met**t**re** à sac.
(a) pregăti calea pentru pr**é**pare**r la** voi**e** à.
(a-i) pregăti cuiva plăcinta *(fam.)* pr**é**par**e**r **à** qn. un pla**t** de **sa** façon.
(a) pregăti terenul *(fig.)* d**é**fricher **l**e champ/le terrain.
(a) preîntîmpina o primejdie c**o**n**j**urer un dan**g**er; parer à un danger.
(a) prelua conducerea prendr**e l**a têt**e**/la barre.
(a) prelua ştafeta p**re**ndre **l**a relèv**e**.
presupunînd că à supposer qu**e**.
(a-şi**) prezenta demisia** do**nn**e**r**/**r**emett**re** sa d**é**mission; rendr**e** son **t**abli**e**r *(fam.).*
(a**) prezenta dovezi** apporter/f**o**urnir des preuves.
(a) prezenta (ce**v**a**) într-o lumină nefavorabilă/proastă** donner un mauvais **t**our.
(a-şi) prezenta omagiile cuiva p**ré**senter ses h**o**mmages à **qn**.
(a) prezenta scuze cuiva pr**é**sente**r** des/ses excuses à qn.
(a) prezenta un **rapport** faire **un** rapport.
(a**) prezida o adunare** occup**e**r **le** fauteu**il**.
(a) pribegi prin lume err**e**r/va**g**abonder à t**r**ave**r**s **l**e m**o**nde.
(a) pricepe greu êtr**e l**ent/l**o**n**g** à compr**e**ndre; avoir le crâne dur/la tête
dur**e**; avoir **l'e**spri**t** len**t**/**é**pais.
(a) pricepe repede saisir au **voL**
pricepi? vous y êtes?; vous p**i**gez? *(pop.).*

(a) pricinui cuiva neplăceri/un neajuns/o pagubă arrach**e**r à **qn. une** plume d**e l**'aile; causer à qn. bien des veilles.
(a) pricinui cuiva un rău causer un pr**éj**udic**e** àq**n**.; p**o**rt**e**r pr**éj**udic**e**/ att**e**in**t**e,
(a) primi bine pe cineva fa**ire** bon accueil/b**o**nn**e** mine **à qn.**
(a) **primi botezul focului** rec**e**voir l**e** baptême du feu.
(a) primi condoleanţele cuiva recev**oi**r **les** c**o**nd**o**l**é**ances **de qn.**
5SÎ
(a) primi cu căldură pe cineva faire b**o**n accu**eil**/bonne mine à **qn.**
(a) primi în mînă recev**o**ir en mains propr**e**s.
(a) primi o lecţie usturătoare rec**e**voir un coup de cav**eç**o**n**.
(a) primi O **lovitură dureroasă** recev**o**ir *un* c**o**up dur.
(a) primi pe cineva cu răceală accueillir qn. fr**o**idement; faire **g**rise m**ine** **à** qn.; fair**e** mauvais accueil **à** qn.
(a) primi pe cineva cu toată inima faire b**o**n accueil/b**o**nne mine **à** qn.
(a) primi pe cineva de mas offrir **à q**n**.** l'hospita**l**it**é** pendant la nuit.
(a-şi) primi porţia *(fam.)* v. *a încasa un perdaf/o* ***săpunealăjo*** *praftură.*
(a) primi un bobîrnac recevoir une chiquenaude.
(a) primi veşti de La recev**o**ir des nouvelles d**e**.
(a) primi vizita cuiva recevoir la visite de qn.
primiţi asigurarea deosebitei mele cons**ideraţii** veuill**e**z a**gréer l'express**ion d**e** ma c**o**nsid**é**rati**o**n distin**g**u**ée**.
prim plan *(cinema)* gros plan.
primul venit le pr**e**mier v**e**nu; **le** premier chi**e**n co**iffé.**
prin bună înţelegere à l'amiab**l**e; de gr**é à g**r**é**.
prin bună învoială d'un c**o**mmun accord,
(a) prinde aripi vo**l**er d**e** ses pr**o**pres ailes.
(a) prinde carne prendr**e** de **l**'emb**o**npoint; grossir.
(a) prinde cheag a. devenir f**o**rt/vi**go**ureux; **b.** mettre de côt**é**; m**e**ttre d**u** f**o**in dans les râteliers/dans ses bottes; arrondir sa p**e**lot**e**; fair**e** **s**o**n** ma**go**t ***(fam.);*** m**e**ttr**e** d**e l**'a**rg**ent **à g**auche/en mett**r**e **à g**auch**e** ***(pop.);*** mettre **à** la carr**e** ***(arg.).***
(a) prinde ciocîrlanul/prepeliţa de coadă v. *a* ***fi*** *beat criţă/beat mort.*
(a) prinde ciudă pe cineva av**o**ir/garder d**e** l'humeur c**o**ntre qn.; avoir d**e**s griefs c**o**nt**re qn**.; avoir **une** d**e**nt contre qn.; **g**arder une dent contr**e** qn.; en avoi**r** à qn.; **e**n vouloir **à** qn.; ga**r**d**er** à qn. un chien **de sa** chienne; **g**ard**e**r rancune à qn.; savoir mauvais gr**é à** qn. de **q**c**h**.; **tenir** ri**g**ueur **à** qn. d'un**e** ch**o**se.
(a) prinde coajă form**er u**n**e** c**r**oûte.
(a) prinde con**tur** pr**e**ndre co**r**ps.
(a) prinde cu ocaua mică prendre/mettre/trou v**e**r qn. en faut**e/e**n d**é**faut; p**re**ndr**e** qn. la m**ai**n dans **le** sac; prendre qn. sur le fait; **é**pin**g**ler q**n**. *(fam.).*
(a) prinde de veste venir **à l**a connaissanc**e** d**e q**n**.**; venir **a**u**x** oreilles d**e** qn.; av**o**ir ve**nt** d**e q**c**h**.
(a) prinde din urmă pe cineva rattraper**/rej**oindr**e** qn.
(a) prinde din zbor *(fig.)* saisi**r a**u v**o**l.
(a) prinde drag de cineva se prendre d'amiti**é**/d'affection pou**r qn.**
(a) prinde faţă so**r**tir de maladie; **r**ec**o**uv**re**r s**a** sant**é**.
prin definiţie par défin**i**tion.
(a) prinde firul *(fig. fam.)* d**éc**ouvrir/**é**vent**e**r **l**a **mè**c**he/un secret;** d**é**couvrir le pot **a**u**x** roses.
(a) prinde foc cu gura voul**o**ir d**é**cr**o**cher/prendre la lune av**e**c ses dents; passer par

le tr**o**u d’une aiguille; tenter l’imp**o**ssib**le**; vou**lo**ir **t**i**rer**
des p**e**ts d’un âne m**o**rt ***(pop.).***
(a) prinde frică de cineva redoute**r qn**.
(a-1) prinde furtuna être su**r**p**r**is pa**r l’**o**rage**.
(a) prinde grai se mettr**e à** parler.
(a) prinde gust de **ceva** prendre **g**oût/p**l**aisir **à q**c**h**.
(a) prinde iepurele cu carul v**o**ul**o**ir d**é**cr**o**cher/prendre **l**a lun**e avec s**e**s**
d**e**nts; passer par le tr**o**u d’une aiguille; tenter l’impossible; vou**l**oi**r**
tirer d**es** pets d’**u**n **â**n**e mor**t ***(pop.).***
532
(a) prinde în braţe prendre dans **s**e**s b**r**as**.
(a) prinde în cursă prendre au piège.
(a) prinde în flagrant delict prendre **en** flagrant d**é**lit; p**oiss**e**r sur le tas**
(arg.).
prin delegaţie par d**él**é**g**ati**o**n.
(a) prinde limbă se mettr**e à** par**le**r.
(a) prinde minte devenir rais**o**nnable; s’assa**g**i**r**.
(a) prinde mişcarea *(pop.)* d**é**couvrir/**é**venter **l**a m**è**c**he/u**n **secret;** d**é**couvrir **le** p**o**t
aux roses.
(a) prinde momentul saut**er** su**r l**’occasi**o**n; prendre/saisir l’occasion
aux cheveux/par les cheveux; prendre/saisir la balle au bond; **é**c**or**cher **l**’an**g**uille quand
on **la** ti**e**nt; p**o**usser son avantage.
(a) prinde mucegai s**e** c**o**uvrir de moisissure.
(a) prinde muşte *(fig. fam.)* v. *a fi intr-o ureche.*
(a) prinde necaz pe cineva av**o**ir/garder de l’humeur contr**e qn**.; **a**vo**ir**
des **g**riefs c**o**ntre qn.; av**o**ir une dent cont**re** qn.; garder un**e** dent
cont**r**e qn.; en avoir **à qn**.; en v**oul**o**ir à q**n**.**; **g**arder **à q**n**.** un chien
de sa chienne; **g**arder rancune **à qn.**; sav**o**ir mauvais **gré à qn**. de qch.; tenir rigueur **à**
qn. d’une ch**o**se.
(a-şi) prinde o nevoie p**o**urvoir **à** un embarras d’argent.
(a) prinde osînză a**.** faire de la graisse/du lard; **b.** *(fig.)* mettre de côt**é**; mettre du foin
dans les râteliers/dans ses bottes; arrondir sa pelote; faire son ma**g**ot *(fam.);*
mettre de l’ar**ge**nt à gauche/en mettre à
gauche *(pop.);* mettre à la carre *(arg.).*
(a) prinde pe cineva cu minciuna convaincre qn. de menson**g**e.
(a) prinde **pe cineva cu mîţa-n sac/asupra faptului** prendre qn. **la** main
dans **le** sac; prendre qn. sur **le** fait; p**r**endre/m**e**ttre/trouv**e**r **qn**. en
faute/en d**é**faut; **é**ping**le**r qn. *(fam.).*
(a) prinde pe cineva (ca) în cleşte serrer **l**es pouc**e**s **à qn**.; f**o**rce**r la** m**a**i**n**
à qn.; mettre **qn**. au pied du mur: presser **le** m**o**rs; tenir le couteau
sur la **g**or**g**e **à** qn.; forcer **qn**. dans ses derniers **r**etranchements
(fam.).
(a) prinde pe cineva în **ladă** prendre **qn. la** main dans le sac; prendr**e** qn.
sur le l’ait; prendre/mettre/trouver **qn**. en faute/**e**n d**é**faut; **é**pin**g**ler
qn. *(fam.).*
(a) prinde pe cineva în **mreje** ens**o**rceler qn.
(a) prinde pe cineva în plasă prendre qn. au piège.
fa) prin**de pe cineva la strîmtoare** serrer qn. de près.
(a) prinde pe Dumnezeu de un picior être aux an**g**es; être d**an**s **l**e ravissement; être
ravi au septième.
(a-1) prinde ploaia être surpris par la pluie.
(a) prinde pulsul unei situaţii se rendre **un** c**o**mpt**e** exact de **la** situation.
(a) prinde putere reprendre des f**o**rces.

(a) prinde rădăcini prendre racine; prendre pied; planter s**o**n b**o**urd**o**n; **pla**n**ter** u**n** clou.
(a**) prinde seu a**. faire de la graisse/du **l**ard; **b.** *(fig.)* mettre de côt**é**; mett**r**e du foin dans **l**es rât**e**li**er**s/dans ses bottes; a**rr**ondi**r** sa pelote; faire son ma**go**t *(fam.);* mettre de l'argent à **g**auche; en mett**re** à
gauche *(pop.):* mettre à **l**a carre *(arg.).*
(a-1) pr**i**n**de** s**o**m**nul** s'ass**o**upir.
(a) prinde şpilul *(arg.)* d**é**couv**r**ir/**é**vente**r** la mèche/un s**e**cr**e**t; d**é**couv**r**ir **le** p**o**t aux roses.
(a) prin**de undeva picior** prend**r**e pied; prendr**e** racine; planter s**o**n b**o**urd**o**n; planter u**n** cl**o**u.
553
(a) prinde ur**ă** **pe cineva** p**re**ndre qn. **e**n haine.
(a) prinde viaţă acquérir des forces; s'animer.
prin forţa lucrurilor/împrejurărilor par **l**a f**o**rce des chos**e**s.
prin forţă par force.
prin grija par l'entremise d**e**; par l'interm**é**diai**r**e de; par le m**o**yen d**e**; par les bons offices de.
prin m**ijlocirea** par **l**'entremis**e** de; par l'interm**é**diaire de; par le m**o**yen de; par l**e**s bons offic**e**s de.
prin m**unţ**i ş**i prin văi** par monts **e**t par vaux,
prin orice mijloace par tous **l**es moyens.
prin **ridicare de** mî**in**i à main lev**é**e.
prin **urmare** par cons**é**quent; autrement d**i**t.
prin veci**n**i dans le v**o**isinage.
prin viroago şi **coclauri** par monts et par vaux
prin viu g**ra**i de vive v**o**ix.
(a) prins **l**a c**o**lţ il est devenu impertinent.
(a) prins pînza **gură** le commencement est fait.
(a) priveghea la că**păt**âiul cui**v**a veiller un m**o**rt.
(a) privi aspru pe cin**ev**a faire les gros yeux à qn.
(a**) privi** c**u** coa**d**a **o**chi**u**l**u**i re**g**arder du c**o**in de l'œil,
(a) privi c**u o**chi **de p**i**at**ră re**g**arder/v**o**ir d'un œil sec.
(a) priţi c**u o**chi **răi** v**o**ir d'un mauvais œil.
(a**) privi** cu uşu**rinţă** prendr**e** les ch**o**ses à la l**ég**ère.
(a) privi fără ţintă re**g**arder dans l**e** va**g**u**e**.
(a) privi în g**o**l **re**g**a**rder dans le vide.
(a) privi luc**r**u**r**il**e de** sus voir **l**es ch**o**ses d**e** haut.
(a) p**r**i**v**i **nepăsător** r**eg**arder/v**o**ir d'un œil sec.
(a) privi pe cine**v**a cu **oc**hi **b**uni avoir qn. à la b**o**nne *(fam.);* re**g**arder qn. d'un bon œil *(fam.).*
(a) privi pe ci**nev**a cu ochi **răi** v. *a nu avea pe cineva la inimă.*
(a) privi pe ci**nev**a **de** l**a et**aj *(fam.)* re**g**arder qn. de haut en bas/pardessus l'**é**paule; toise**r** qn.
(a) privi pe ci**nev**a **de sus/peste** u**m**ă**r** re**g**arder qn. de haut en bas/pardessus l'**é**paul**e**; tois**er** qn.
(a) privi pe ci**nev**a **drept** î**n o**chi appuy**e**r son r**e**gard sur qn.; re**g**arder qn. dans le blanc des yeux; regarder qn. entre les yeux/en face.
(a) privi pe ci**nev**a în f**aţă** re**g**a**r**der qn. entre les yeux/**e**n face/dans le blanc des y**e**ux; appuyer s**o**n regard sur qn.
(a) privi pe sub sprîncene regarder en dess**o**us.
(a) privi printre gene faire des yeux en coulis**se**.
(a**) privi spre viitor** re**g**arder en avant.

privitor la**...** au su**j**et d**e**...; relatif à...
(a) privi ţintă re**g**arder fixement.
(a) priza **tutun** priser du tabac.
proaspăt absolvent frais **é**m**o**ulu.
probă cu **martori** preuve pa**r** t**é**m**o**ins; preuve testimoniale.
(a) proceda cinstit y aller bon poids/bon cœur/bon ar**g**ent.
(a**) proceda deschis** y aller **r**ondem**e**nt.
(a) proceda după bunul pla**c** agir à s**o**n **g**r**é.**
(a) proceda fără men**aja**m**ente** ne pas y aller avec le dos de la cuiller; n**o** pas y aller de main m**o**rte; ne pas y alle**r** m**o**llo *(fam.);* lie pas p**r**end**re**/m**e**tt**r**e de **g**ants.

(a) proceda în con**secinţă** agir en c**o**ns**é**quenc**e**.
(a) procéda la **o** a**n**ch**et**ă pr**o**c**é**der à une enquê**t**e.
(a) proceda I**a vot** pr**o**c**é**der au v**o**le.
(a) pr**oceda prin** e**l**i**min**are proc**é**der par éliminati**o**n.
(a**) produce riimoare** faire sensati**o**n; susciter des c**o**mmentair**e**s.
(a) profesa o meserie pratiquer/exercer uri métier.
profesiune de credinţă pr**o**fessi**o**n de foi.
(a) prof**ita d**e **ocazie é**c**o**rcher l'an**g**uille quand on la tient; p**o**usser son avanta**g**é; prendre/saisir la balle au b**o**nd; prendre/saisir l'occasion aux cheveux/par les cheveux; sauter sur l'**o**ccasi**o**n.
(a) profita din plin de ceva tirer pr**o**fit/ail**e** de qch.; tirer parti de qch.; mettr**e** à profit; faire s**e**s choux gras de qch.; av**o**ir bon march**é** de qch.
(a) pronunţa o sentinţă prononc**e**r une sent**e**nce.
(a) pronunţa separaţia de corp *(jur.)* pr**o**n**o**ncer **l**a s**é**paration de c**o**rps.
propriu zis à vrai dire; à dir**e** l**e** vrai; p**o**ur parler franc; pour t**o**ut dire.
(a-şi) propune ca scop s**e** d**o**nn**e**r pour but.
prost tacîm *(fam.)* piètr**e** individu; triste sir**e**.
proşti, dar mulţi s'ils n'ont pas l'esprit, ils **o**nt le nombre.
(a) protesta sus şi tare jet**e**r les hauts cris; p**o**usser les hauts cris; fair**e** du r**e**ssaut *(arg.).*
(a) provoca discordie/ceartă allumer le brandon de la discorde.
(a) provoca ilaritate pr**o**v**o**quer l'hilarit**é**.
(a) provoca nelinişte d**o**nn**e**r d**e** l'inqui**é**tude.
(a) provoca pe cineva la duel échan**g**er sa carte av**e**c qn.; envoyer/ rem**e**ttre sa ca**r**t**e** à qn.; **j**et**e**r le gant à qn.
provocare la război incitati**o**n à la guerr**e**.
(a) pufni în ris pouffer de rire.
pui de lele r**o**ublard; malin.
puiul mamei m**o**n petit; m**o**n p**e**tit ch**é**ri; mon tr**é**sor.
punct cu punct point par p**o**int.
punct de plecare point d**e** d**é**part.
(a) pune accentul pe mettre **l**'accent sur; insister sur.
(a) pune amanet mettre **e**n gage; mettre au cl**o**u ***(pop.);*** mettre en plant *(pop.);* m**e**ttre **en** bobin**e** *(arg.).*
(a) pune bani Ia ciorap m**e**ttr**e** du f**o**in dans les râteliers/dans ses b**o**ttes; mettre de côt**é**; arrondir sa pel**o**te; fair**e** son ma**go**t *(fam.);* mettre d**e** l'arg**e**nt à gauche; **e**n mettr**e** à **g**auche *(pop.);* mettre à la carre *(arg.).*
(a**) pune ban pe ban** mettr**e** du foin dans les râteliers/dans ses b**o**ttes; mettre de côt**é**;

arr**o**ndir sa pelote; faire son ma**go**t *(fam.);* mettre
d**e** l'argent à gauche; **e**n m**e**ttr**e** à **g**auche *(pop.);* mettre à la carr**e** *(arg.).*
(a**) pune b**az**e**l**e je**ter les bases.
(a**) pune be**ţ**e-n roate** m**e**ttr**e** à qn. des bât**o**ns dans les r**o**ues; fair**e** obstacle à qn.; faire **é**ch**e**c à qn.; aller à rencontre de qn.; tailler des croupières à qn.; tirer dans tes pattes/dans les **j**ambes/dans l**e** d**o**s d**e** q**n**.
(a**) pune bine** mettre **e**n lieu sûr.
(a) pune bine pe cine**va** *(ir.)* arran**g**er qn.
(a-ş**i) pune boii în plug** cu **cineva** a. se disputer avec qn.; **b.** s'abouch**e**r/ s'ac**o**quin**e**r avec qn.
SK
(a-şi**) pune botniţă la gură** mettre frein à sa lan**g**ue; tenir sa lan**g**ue; rester bouch**e** cousue *(fam.);* av**o**ir un bœuf sur la langue *(fam.);* fermer sa boite/sa **g**ueule *(pop.);* la b**o**ucler *(pop.);* mettre un cabi**ll**ot en travers de sa langue *(pop.).*
(a) pune botul faire **la** fête; faire un nez; faire la lippe/la min**e** *(fam.).*
(a-şi**) puno burta la cale** v. *a băga la jgheab.*
(a) pune buza être au b**o**rd des larmes.
(a) pune caii atteler les chevaux.
(a-şi) pune candidatura poser **s**a candidature; se mettr**e s**u**r** l**e**s ran**g**s.
(a) pune capac la ceva mettre **l**e comble **à** qch.
(a) pune capăt la ceva mettre fin **à q**c**h.;** mettre un frein **à q**c**h.**; couper cou**r**t **à** qch.
(a) pune capăt unei discuţii fermer une discussion.
(a) pune capăt unei neînţelegeri dissiper un malentendu.
(a-şi**) pune capăt zilelor s**e donn**e**r la mort; mettre fin **à** sa vie/à ses **j**o**u**rs.
(a-şi**) pune capul** *(fig.)* parier **s**a têt**e**; parier cent c**o**ntr**e** un; ficher s**o**n billet à qn. *(pop.).*
(a) pune capul cuiva arracher **l**'âme/la vie **à** qn.; faire son affair**e à** qn.; abattre qn.; exp**é**dier qn. dans **l**'autre monde; fair**e** mourir qn.; fair**e** pass**e**r **le g**oût d**u** pain **à** qn.; **régl**er sou compt**e à q**n**.**; pass**e**r qn. à **l**a cass**e**r**o**l**e**; faire **l**a peau à qn. *(pop.);* laver la tète à qn. avec d**u** p**lo**mb *(pop.);* mettre qn. à **l**'air *(po**p.);* brû**le**r qn. *(arg.);* desc**e**ndr**e u**n mec *(arg.).*
(a) pune capul în pământ baisse**r l**a têt**e**.
(a-şi**) pune carnea în saramură** se sai**g**n**e**r aux quatr**e** v**ei**n**es.**
(a) pune carul înaintea boilor m**e**ttr**e l**a charrue avant/devant **l**es bœufs.
(a-şi) pune carul în pietre s'**e**ntêter; ne pas c**é**d**e**r.
(a) pune căciula pe-o sprinceană v. *a nu se sinchisi de nimic.*
(a) pune căpăstrul în coada calului brider **F** âne/son âne/s**o**n cheval pa**r la** queue.
(a-şi**) pune cenuşă pe cap** s**e** mettr**e** dans s**o**n tort; passer condamnati**o**n; a**ll**e**r à** Ganossa; v**e**nir **à** r**é**sipiscence.
(a) pune cercuri la un butoi cercler un t**o**nn**e**au.
(a-şi**) pune ceva în cap/în minte/în gînd s**e mettre qch. **e**n têt**e**,
(a) pune ceva în/pe socoteala cuiva mettre qch. **a**u c**o**mpte de **qn.;** re**j**eter **la** faut**e** sur u**n** aut**re**; fair**e e**ndosse**r** un**e** faute **à qn**.; fair**e** porter **l**e chapeau **à** qn.
(a) pune ceva în spinarea cuiva faire endosser une faute **à** qn.; mettre qch. a**u** compte de qn.; **rej**et**er** la faute sur **u**n autr**e**; faire p**o**rter **l**e chapeau **à qn**.
(a) pune ceva la cale mi**jo**ter/manigancer qch.

(a) pune ceva la ciochină étendre un voile sur qch.; jeter/mettre **aux** oubliettes; passer **l'é**ponge; vouer **à** l'oubli.
(a) pune ceva la dosar étendre un voile sur **qch.; jeter**/mettre **aux** oubliettes; passer **l'é**ponge; vouer **à** l'**o**ubli.
(a) imne ceva la inimă prendre au tragique,
(a) pune ceva la loc sigur mettre en **l**ieu sûr.
(a) pune ceva la socoteala tenir compte d'une chose; faire entrer **une** chose **en l**igne de **co**mpte.
(a) pune chestiunea de încredere poser **l**a question de **co**nfiance.
(a) pune cîinii pe cineva ameuter les chiens contre (pi.
(a) pune cîrlig mettre à qn. des bâtons dans **l**es roues; faire **o**bstacle à qn.; faire échec à qn.; aller à rencontre de qn.; (ailler des croupières à qn.; tirer dans les pattes/dans les **j**ambes/dans le dos de **qn.**
55<i
(a-şi) pune coada pe spinare laisser tomber; laisser d**o**rmir qch.; laisser **e**n plan/**e**n rade; env**o**yer tout pr**o**mener; passer la main; p**l**anter/ **l**aisser là; s'end**o**rmir sur une affair**e**; laisser en frime *(pop.);* cracher sur le mastic *(pop.).*
(a) pune coarne la o povestire enfiler un r**é**cit; exa**gé**rer.
(a) pune condiţii dicter/imp**o**ser/poser ses conditi**o**ns.
(a) pune cornul în blana patului/în pămînt a. s'obst**i**n**e**r; **b.** baiss**e**r **la** vitrine *(pop.);* faire/piquer une romance/un r**o**upill**o**n *(poj>.).*
(a) pune cruce la ceva abandonner **l**a partie; faire s**o**n deuil d'une ch**o**s**e**; en faire s**o**n deuil; **j**eter **le** manche après la c**og**née; faire une cr**o**ix su**r** qch.; abandonne**r** tout **e**sp**o**ir; mettre/pendre au cr**o**c.
(a-i) pune cuiva belciug în nas av**o**ir qn. bien **e**n main.
(a) pune cuiva beţe-n roate mett**re à** qn. d**e**s bât**o**ns dans les roues; faire **éch**e**c à** qn.; faire obstacl**e à** qn.; all**e**r àl'**e**ncontr**e** de **q**n**.;** (ai**ll**er des croupières **à q**n.**;** tir**er** dans **l**es pattes/dans les **j**ambes/dans **le** d**o**s d**e** qn.
(a-i) pune cuiva calupul mettre qn. d**e**dans; v**e**nd**re** du noir à qn.; fai**r**e **l**a lessiv**e** du Gascon; refair**e** qn.; rou**l**er qn.; av**o**ir qn. **j**usqu'à l'**o**s *(fam.);* **e**n bail**l**er à **g**arder *(pop.);* d**o**nner des canards à qn. *(pop.);* b**o**urrer **l**a caiss**e** à qn. *(arg.);* en mettre plein **l**e bide à qn. *(arg.).*
(a) pune cuiva capac cl**o**r**e**/cl**o**u**e**r/fe**r**m**er le** bec/la b**o**uch**e à** qn.; mettre/ r**é**duire **à** quia; **r**abattr**e le** caquet/son caquet/la crêt**e à** qn.; river le cl**o**u/s**o**n c**lou à** qn.; r**é**duire qn. au silenc**e**.
(a-i) pune cuiva capul sub picior a. a**r**racher l'âm**e**/la vi**e** à qn.; exp**é**dier qn. dans **l**'aut**re** m**o**nd**e**; fair**e** mouri**r** qn.; fair**e** pass**e**r le **g**oût, du pain à q**n**.; faire s**o**n affair**e** à qn.; r**égl**e**r** s**o**n compte à qn.; passer qn. à **l**a casser**o**l**e**; abatt**re** qn.; lav**er l**a tête à qn. avec du p**l**omb *(pop.);* m**e**ttr**e** qn. à **l**'air *(pop.);* fair**e l**a p**e**au à qn. *(pop.);* brûler qn. ***(arg.);* b.** avoir raison d**e q**n.**;** v**e**nir **à** b**o**ut d**e q**n.; marcher/ passer sur le v**e**nt**r**e **à** qn.
(a-i) pune cuiva cununa épouser qn.
(a) pune cuiva cuţitul în gît mettre/tenir l**e** c**o**uteau sur/s**o**us **l**a **g**or**g**e **à q**n.**;** t**e**nir **à** qn. l'**é**p**é**e **s**u**r** la **go**r**ge**; mettr**e à** qn. l'**é**p**é**e dans **l**es reins; pou**r**suivr**e**/presser qn. **l'é**p**é**e dans **les** reins.
(a) pune cuiva funia de gît mett**re à** qn. **l**a cord**e** au cou.
(a-i) pune cuiva funia în coarne la bai**l**ler/d**o**nne**r** be**ll**e à qn.; monter **l**e c**o**up à qn.; monter le **j**ob/**l**a têt**e** à qn.; montr**e**r à qn. **l**a lune dans **l**e puits; faire voi**r** à qn. des **é**toiles en p**l**ein midi *(fam.);* mener **e**n double *(fam.);* poss**é**der qn. corps et âme/**j**usqu'au trognon *(fam.);* mener qn. par **le**

bout du nez/par **l**e bec *(pop.).*
(a-i) pun**e cuiva ghioc la ureche** m**e**ttre qn. dedans; v**e**ndre du noir
à qn.**:** fai**re l**a **l**essive du Gascon; **re**fai**re qn**.; rou**ler** qn.; av**o**ir **q**n**.**
jusqu'à l'os *(fam.);* en bailler à **g**arder *(pop.);* donner des canards
à qn. *(pop.);* b**o**urrer la caiss**e** à qn. *(arg.);* **e**n m**e**ttre p**le**in **l**e bid**e**
à qn. *(arg.).*
(a**-i) pune cuiva gînd rău** av**o**ir de mauvaises intentions à **l'é**gard de
qn.; en voul**o**ir à qn.
(a-i) pune cuiva glia pe gură rendre à qn. les derniers devoirs *(lit.).*
(a-i) pune cuiva în vedere atti**r**er l'attention de qn.; faire savoir à qn.; avertir qn.
(a) pune cuiva mîna-n piept prendre qn. à **l**a gorge/au c**o**l**l**et; saisir qn.
au collet.
(a) pune cuiva fitil ir**r**iter **qn.**
S57
(a) pune cuiva **o întrebare** p**o**ser/adresser une questi**o**n à qn.
(a-i) p**u**n**e cuiva opi**n**ca** îti **eb**r**az** faire un aff**r**ont à qn.; **o**ffenser/b**l**esser/
v**e**xer/insult**e**r qn.
(a-i) p**u**n**e c**uiv**a piciorul pe g**rum**a**z assu**j**ettir/asse**r**vir qn.
(a) pun**e cuiva piedică** donner la **j**ambett**o** à qn.; donner un croc-enjamb**e** à qn.;
passer la **j**ambe à qn.
(a) pune cuiva raţa-**n braţe** faire endosser un**e** faut**e** à qn.; fair**e** p**o**rter
te chapeau à qn.; re**j**eter **l**a faut**e** sur un autre.
(a-i) pune **cuiva struna l**a **gură** cl**o**re/clou**e**r/ferme**r l**e bec/la bouch**e**
à qn.; mettre/réduire à quia; rabattre **le** caquet/son caquet/la crête
à qn.; river **l**e cl**o**u/son cl**o**u à qn.; r**é**duire qn. au si**l**ence.
(a) pune cuiva sula**-**n **co**ast**ă** mettre à qn. **l'é**p**é**e dans l**e**s reins; mettre/
tenir **l**e c**o**ut**e**au sur/s**o**us **l**a **go**r**ge** à qn.; p**o**ursuivre/presser qn.
l'ép**ée** dans **les** reins; t**e**nir à qn. l**'épée** sur la g**o**rge.
(a) pune cuiva un**g**hia-n **gît** mettr**e** à qn. **l'é**p**é**e dans **l**es reins; mettre/
tenir l**e** couteau sur/sous **l**a gorge à qn.; poursuivre/presser qn.
l'**é**p**é**e dans **les re**ins; **te**n**ir** à qn. **l'é**p**ée** sur la **gorg**e.
(a-i) pune c**u**iv**a venin** la i**ni**m**ă** v. *a-i fac*e *cuiva zile fripte.*
(a) pune cuvînt de împotrivire n'être pas d'accord; ne pas l'entendre de
cett**e** oreill**e**,
(a) pune de a**e**o**r**d m**e**ttre d'accord.
(a) **pune degetul pe r**an**ă** mettre le d**o**i**g**t sur la plaie**.**
(a) pune deoparte faire des **é**con**o**mies; conserver.
(a) pune dos la **fugă** v. *a o lua la fugă.*
(a-şi) pune dresuri se maquill**er**; se fard**er**,
(a) p**u**ne î**a**ţă**-**n **f**aţ**ă** confronte**r**; mettr**e e**n pr**é**sence**.**
(a) pun**e florieele** *(fi*i?, *fam.)* **e**n remett**re** *(fam.).*
(a-şi) p**u**n**e frîu l**iml)ii/g**ur**ii v. *a-şi fine gura.*
(a-şi) pune gar**d** la g**ur**ă v. *a-şi ţine gura.*
(a) pune gh**e**a**r**a **pe** cin**ev**a mett**r**e **le g**rappin sur qn.
(a) pune **gî**nd **rău** cuiva avoir d**e** mauvaises intenti**o**ns à l'**ég**ard de qn.
(a-şi) pune haina d**up**ă cu**m bate vî**nt**u**l t**o**u**r**ner à t**o**us les venls/au m**o**indr**e** v**e**nt
(fam.); vi**rer** à t**o**ut v**e**nt *(fam.);* c'est une **g**ir**o**uette.
(a-şi) p**u**ne iscă**li**t**ur**a apposer sa si**g**nature; signer.
(a) pune în ace**e**aşi oală m**é**lan**g**er les t**o**rchons avec les serviettes; mettre
dans le mêm**e** pani**e**r/sac.
(a) pune în a**p**licare m**e**ttre **e**n œuvre.
(a) pune în **b**alanţă mett**r**e en balanc**e**.
(a-şi) pune în cap se mettr**e e**n têt**e**,

(a) pnne **î**n ca**r**an**t**ină mett**re e**n quarantaine.
(a) pune în cauză **p**e cin**e**va impliquer qn.
(a) pune în circ**u**laţi**e** m**e**ttr**e** en ci**r**culati**o**n.
(a) pune în cî**r**lig m**e**ttr**e** au carcan.
(a) pune în c**r**uciş şi **î**n cu**r**m**e**zi**ş** v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) **pu**ne **î**n c**u**i acc**r**ocher à une patere.
(a) pun**e î**n **cumpănă** a**.** mettre **e**n balance: **b.** c**o**mpare**r**.
(a**) pune î**n e**vi**d**e**nţă m**e**tt**r**e **e**n **é**vidence/en exer**g**ue/en r**e**lief/en (pleine) lumière.
(a) pune **î**n **fiare** *(ist.)* mett**re** dans les fers.
(a) pune în **îrîu** t**e**nir qn. **e**n b**r**ide/en lisière/en laisse/en resp**e**ct.
(a) pune în **gardă** d**o**nne**r** l'**é**veil; mett**r**e en **g**arde.
(a-şi) pune î**n gî**n**d** se mettre **e**n têt**e**,
(a) pune în j**o**c mettre **e**n j**e**u.
558
(a**) pune (un deţinut) î**n **lanţuri** mettr**e** à la crapaudin**e** *(arg.):* mettre la (double) b**o**uch**e** *(arg. J;* mettre l**e** chapelet d**e** Saint-Franç**o**is *(arg.).*
(a) pune fn li**be**rta**t**e m**e**ttr**e e**n liberté.
(a.) pun**e** î**n lumină** mettre en (pleine) **l**umière.
(a) pune în **m**i**n**o**r**i**t**a**t**e faire **é**ch**o**uer.
(a**) pune** în mi**şc**are mettre **e**n branle/en m**o**uvement.
(a) pune în mişcare pe cineva *(fam.)* actionner qn.
(a) pune în **o**rdine mettre en **o**rdre.
(a) pune î**n p**a**r**an**te**zo mettr**e** entre parenthèses.
(a) pune î**n p**îine **p**e ci**nev**a donner/tailler de la besogne à qn.; mettr**e** à qn. **l**e pai**n** à **l**a main.
(a) pu**n**e î**n pr**ac**t**ică m**e**ttre en pratique.
(a) pune î**n pr**imej**d**ie mettr**e en** dan**g**er.
(a) pune în rfnd mettre **e**n ordr**e**; disp**o**ser.
(a) pune î**n** scaun m**e**ttre/p**l**ac**e**r sur le trône.
(a) pune în s**o**co**te**ala c**u**i**v**a mettre au c**o**mpt**e** d**e** qn.
(a) pune în**t**r-**o** lumină lalsă pr**é**sent**e**r s**o**us un faux **j**our.
fa) **pu**ne în um**b**ră éc**l**ips**e**r.
(a**) p**une în va**lo**are mettre en val**e**ur.
(a) pune în ved**e**re ceva cui**v**a si**g**nifi**e**r qch. à qn.
(a) pune în vînzare m**e**ttr**e e**n v**e**nte.
(a) pu**n**e J**o**s **e**nvoyer qn. à terre; flanqu**e**r qn. par terr**e**; c**o**ucher/**j**eter qn. sur le carr**e**au.
(a) **p**une Ia **adăpost me**t**tre** à couv**e**rt/à Pabri/**e**n sûret**é**; abrit**e**r.
(a) pune **l**a am**e**n**d**ă c**o**ndamn**e**r à une am**e**nd**e**; mettre à l'amende.
(a) pune la a**re**st mettr**e** aux arrêts.
(a**) p**une la cale **m**anigan**c**er; mi**jo**ter; or**g**aniser; préparer.
(a**) p**une la cale o l**o**vi**t**ur**ă**/o larsă m**é**diter un (mauvais) c**o**up/une farce.
(a-şi**) p**une lacă**t** la **g**u**r**ă v. *a-şi ţine gura.*
(a) pune la cî**n**tar **met**t**re e**n ba**l**anc**e**.
(a) pune Ia coastă v. *a nu se sinchisi de nimic.*
(a**) p**une la dis**po**ziţia cui**v**a **m**ettre à **l**a disp**o**siti**o**n d**e** qn.
(a) pune la In**de**x m**e**ttr**e** à **l**'index; mettre au ban.
(a) pune la înc**er**ca**r**e mettr**e** à **l**'**é**preuv**e**/à l'essai.
(a) pun**e** la î**nde**mîna c**u**i**v**a mettr**e** à la disp**o**siti**o**n d**e** qn.
(a**) pu**ne **l**a în**do**ia**l**ă m**e**ttr**e e**n doute.

(a) pune la j**u**g m**e**ttr**e** s**o**us l**e** j**o**ug.
(a) pune **l**a **loc** r**e**m**e**ttre en place.
(a**) p**une la **p**as**tr**ama arrach**e**r Pâ**me**/la vie à qn.; exp**é**dier qn. dans **l**'autr**e** **mo**nde; fair**e** **m**ourir qn.; fair**e** passer **le** g**o**ût du pain à qn.; fair**e** s**o**n affair**e** à qn.; **rég**l**er** son compt**e** à qn.; passer qn. à la casser**o**l**e**; fair**e** **l**a peau à qn. *(pop.);* **l**aver la tête à qn. avec du pl**o**mb *(pop.);* **m**ettr**e** qn. à Pair *(pop.);* brûler qn. *(arg.);* descendre un m**e**c *(arg.).*
(a**) p**une la **p**ăs**t**rare m**e**ttr**e** **e**n **lie**u sûr.
(a) pune **l**a **p**ici**o**a**re**le cuiva offrir humblem**en**t à q**n**.
(a) pune **l**a **probă met**tr**e** à l'**é**pr**e**uve/à l'essai.
(a) pu**n**e **l**a r**e**s**pe**ct fair**e** gard**e**r **le**s distances; **me**ttre qn. à **l**a rais**o**n.
(a) pu**n**e **l**a ş**tr**af mettre à **l**'amende; condamn**e**r à un**e** amende.
(a) pu**n**e **l**a **tortură i**nfliger la questi**o**n *(ist.);* mettre à la foiitirc/ au supplice.
(a**-şi) p**un**e** **l**aţul/ştrean**g**ul d**e** gît su **m**ettr**e** la c**o**rde au c**o**u.
5-Vj
(a) pune la vot m**e**ttr**e** aux voix.
(a) pune la zl mettre à **jo**ur.
(a) pune lucrurile la punct remett**r**e **l**es choses au point; mettre bon **o**rdr**e** à.
(a**) pune lumina sub oboroc** m**e**ttr**e**/cach**e**r **l**a **l**umièr**e** sous le boisseau; fard**e**r/voiler/tai**re** la v**é**rit**é** *(fam.).*
(a**) pune masa** dress**er**/mettre la table /**l**e c**o**uv**e**rt.
(a-şi) pune mintea **la contribuţie** fair**e** travail**l**er sa matière **g**rise/ses m**é**ning**e**s *(fam.).*
(a-şi) **pune mîinile în şold** *(pentru ceartă)* fair**e** **le** mot à deux anses
(a) pune mîinile la piept s**e** montrer respectu**e**ux; t**é**moign**e**r du respect.
(a) pune mîinile pe piept mourir.
(a) **p**une **mîinile sub f**ălci v. *a tăia frunză la clini.*
(a) pune mî**n**a-**n f**oc donner sa main/sa tête à c**o**uper; **e**n fich**e**r s**o**n bi**lle**t à qn. *(fam.);* **e**n mettr**e** sa main au f**e**u; **e**n mettre sa tête sur **le** bill**o**t.
(a) pun**e mîna pe** c**in**e**v**a/**p**e un h**o**ţ appr**é**h**e**nd**e**r qn.; pincer un voleur; piqu**e**r qn.
(a) pune mî**na pe „n**u ştiu**”** faire celui qui n**e** sait pas.
(a) pune mîna pe putere saisir **l**e pouvoir; s'emparer du p**o**uv**o**ir.
(a-şi**) p**un**e** m**î**na **streaşină l**a **o**ch**i** m**e**ttre sa main **e**n visière.
(a) pune mî**nă de la mînă** se cotis**e**r.
(a) pune monopol monopoliser.
(a) pune mult pe-o ureche v. *a se îmbăta criţă.*
fa**) pune nart** fix**e**r **l**e prix d'une marchandise.
(a-şi) pune nădejdea în cineva placer ses esp**é**rances en qn.
(a) pune-n c**u**i *(a renunţa)* mettre/prendre au croc; aband**o**nner la partie; **je**ter **l**e manch**e** après **l**a co**g**n**ée**; **e**n faire s**o**n deuil; fai**r**e une croix sur qch.
(a) pune o afacere pe roate emmanch**er/l**anc**er** une affair**e**; m**e**ttre sur pied; m**e**ttre un**e** chos**e** sur **le** m**é**ti**e**r.
(a-şi) pune obrazul pentru cineva se port**e**r **g**arant.
(a) pune o chestiune pe tapet m**e**ttre un**e** affaire/un**e** questi**o**n sur **l**e tapis.
(a) pune ochi**i** î**n grindă** v. *a fi pe moarte.*
(al **pune o**chi**i pe ceva** a. av**o**ir **q**c**h**. **e**n vu**e**; **b. lo**r**g**n**er**/conv**o**iter qch.
(a) pun**e o**chi**i pe** cin**ev**a a. **j**eter **les** y**e**ux sur qn.; **j**eter s**o**n d**é**v**o**lu su**r**

qn.; **b**. **é**pi**e**r qn.
(a) pun**e o piesă** în **repetiţie** mettre un**e** pièc**e e**n r**é**p**é**titi**o**n.
(a) pun**e opor** s'opp**o**ser; tenir têt**e** à qn.; fair**e** face/fr**o**nt/tète à qn.
(a) pune o problemă s**o**ulever un**e** questi**o**n.
(a) pune ordine mettr**e** bon ordr**e** à.
(a) pune o r**o**ch**ie nouă é**trenne**r** un**e** rob**e**,
(a) pun**e o**s**u**l **l**a **treabă** secouer s**e**s puc**e**s *(fam.).*
(a) pune o vorbă bună pentru ci**n**e**v**a interv**e**nir **e**n faveur d**e** qn.
(a) pune o vorbă în g**ur**a cui**v**a attribuer/prêt**e**r des propos à qn**.**
(a) pune pahare pos**er** des v**e**ntous**e**s.
(a) pune paie pe foc jeter/m**ett**r**e** /v**e**rser d**e l'**huile sur **le** feu.
(a-şi) pune pa**r**afa apposer son paraph**e**; paraph**e**r.
(a-şi**) pune pardesiu din scînduri** *(*a*r*g.*)* **e**ndosse**r** la r**e**din**go**te en sapin,
(a-şi) pune pălăria se c**o**uvrir.
(a-şi) pun**e pălăria pe-o ureche** v. *a nu se sinchisi de nimic.*
(a-şi) pun**e părul pe moaţe** mettr**e** des big**o**udis.
(a**) p**un**e pe** ac**el**a**şi pl**an mettre sur la mêm**e** li**g**ne/sur le même pi**e**d.
5G8
(a**) pune** pe **cineva cu botul pe labe** m**e**ttr**e**/ram**e**ner/rappel**er** q**n**. à la raison.
(a) pune pe cineva l**a** a**mb**i**ţ**i**e** mettr**e** qn. au d**é**fi de fair**e** qch.
(a) juni**e p**e **cineva în cauză** mettre qn. en cause,
(a) pune pe cineva în cofă mett**re** qn. au sac.
(a) **pune pe cineva în cumpănă** m**e**ttre/**j**eter qn. dans **l'e**mbarras.
(a) pune pe **cineva în faţa** u**nu**i **fapt împlinit** mettre qn. devant un fait accompli.
(a) pun**e pe cineva** î**n încurcătură** m**e**ttr**e**/**j**et**e**r qn. dans l'**e**mbarras.
(a) pune pe cineva î**n încurcătură** c**u o întrebare** po**r**ter/pouss**er** une botte à qn.; poser une c**ol**le à qn.
(a**) pune pe cineva în oală** avoir **r**aison de qn.; march**er**/pass**e**r sur le v**e**nt**r**e à qn.; venir à b**o**ut de qn.
(a) pun**e pe cineva în oboroc** a**.** m**e**tt**re** q**n**. d**e**dans; v**e**ndr**e** du noir à qn.; refaire qn.; rou**l**er q**n**.; faire **l**a **l**essiv**e** du Gascon; av**o**ir qn. **j**usqu'à l'**o**s *(fam.);* donner des canards à qn. *(pop.);* en bailler à **g**arder *(pop.);* bourrer la caisse à qn. *(arg.);* en mettre plein **le** bid**e** *(arg./:* **b**. avoi**r** raison de q**n**.; marcher/pass**er** su**r le** v**e**ntr**e** à qn.; venir à bout de qn.
(a) pune **pe c**in**ev**a **în pită** m**e**ttr**e** à qn. l**e** pai**n** à **l**a main; donn**er**/tai**ll**er de la beso**g**ne à qn.
(a) pun**e pe** cin**e**va **într-o s**i**tu**a**ţ**i**e** n**ep**lăc**u**t**ă** m**e**ttre qn. dans l'embarras.
(a) pun**e pe** c**i**n**ev**a **la arest** mett**r**e qn. aux arrêts.
(a) pune pe cineva la c**ond**ică avoir/ga**r**de**r** de l'humeu**r** contr**e** qn.; avoir des **gr**iefs c**o**ntr**e** q**n**.; avoir un**e** d**e**nt contr**e** qn.; en avoi**r** à qn.; en v**o**ul**o**ir à qn.; gard**er** à qn. un chi**e**n de sa chienn**e**; gard**er** **r**ancun**e** à qn.; **g**arder un**e** d**e**nt c**o**ntr**e** qn.; savoi**r** mauvais **gré** à qn. de qch.; t**e**ni**r** ri**g**u**e**u**r** à qn. d'un**e** chose,
(a) pune pe cineva la **curent** m**e**ttr**e** qn. au c**o**urant; m**e**ttr**e** qn. au fait/ au c**o**up *(arg.);* donn**er**/aff**r**anchi**r** la couleur à qn. *(arg.).*
(a) pune pe ci**nev**a la **pămînt en**voy**er** q**n**. à te**r**re; couche**r**/jete**r** q**n**. sur le carreau; flanquer qn. pa**r** t**erre; e**nvoyer q**n**. **e**n l'ai**r** *(arg.).*
(a) pune pe cineva l**a pun**c**t**/Ia l**o**cul l**u**i r**e**m**e**tt**r**e qn. à sa plac**e**; **r**emett**r**e qn. au pas: rive**r** le c**l**ou/son **clo**u à qn.; **r**emiser qn.; axe**r** qn. *(arg.).*
(a) pun**e pe** ci**nev**a **l**a **respect me**tt**re** à qn. du plomb dans la têt**e**; mett**re**

qn à lu **r**aison; **r**am**e**ne**r**/rappel**er** qn. à la **r**ais**o**n; rabaisse**r** l'or**g**ueil de qn

(a) pun**e** p**e cineva** Ia **rezon** *(fam.)* mettre à qn. du p**l**omb dans la tête; mettr**e** qn. à la raison; ram**e**n**er**/rapp**e**le**r** qn. à la **r**aison; **r**abaisse**r** l'or**g**ueil de qn.

(a) pune pe **cineva** la s**e**cr**et** m**e**ttr**e** q**n**. au secret; jeter/pl**o**ng**er** qn. dans les fers.

(a) pune pe ci**nev**a l**a urgie** en faire v**o**ir de belles/d**e** drôles/de dur**e**s à qn.; en fair**e** voir/roter de toutes les c**o**uleurs; être difficile/dur à vivre; faire/mener/rendr**e** la vie dur**e** à qn.; faire manger des poires d'au**g**oisse à qn.; **e**n fair**e** voi**r** des vertes et des pas mûr**e**s *(fam.);* **ê**t**re le** bou**r**reau de qn. *(fam.);* cire**r** les **o**reilles à qn. *(arg.).*

(a) pune pe cin**ev**a **la** zi**d** c**o**ller qn. au mu**r**; m**e**ttre qn. au p**o**teau.

(a) pun**e pe** ci**n**e**va pe calea** c**e**a **bună** mettre qn. dans la b**o**nne v**o**ie.

(a) pun**e pe ci**n**eva pe copcă** mettre qn. sur la p**aille/en** chemise; mettr**e** qn. à **l**'aumôn**e**; pl**o**ng**e**r qn. dans la misère; **r**édui**r**e/mettr**e** qn. à **l**a besace; r**é**dui**r**e qn. à la misère; r**é**duire qn. à la dernièr**e** extr**é**mit**é**; sucer qn. **j**usqu'à la mœlle des **o**s.

(a) pu**ne pe ci**n**eva pe două coloane** d**é**masqu**e**r un pla**g**iai**re**.

38

561

(a**) pune** p**e** cin**e**va **pe drum**u**l drept** mettr**e** qn. dans **l**a b**o**nne v**o**i**e**,

(a) pune pe ci**n**e**va pe dru**muri faire c**o**urir qn.; mener de Calp'he à Filat**e**.

(a) pune pe ci**nev**a **pe foc a.** presser qn. de faire qch.; **b.** harceler qn.

(a) pune pe cineva pe goană a.v. *a da afară pe cineva;* **b**. mettre en fuite.

(a) pune pe cineva pe liber d**o**nn**e**r ses huit **jo**urs à qn. *(fam.);* d**o**nner s**o**n c**o**mpt**e** à qn.; **e**nvoyer qn. planter ses ch**o**ux; fair**e** sauter qn.; lessiver qn. *(fam.);* casser aux gages.

(a**) pune pe cineva pe linie moartă** aigui**ll**e**r**/met**t**re qn. su**r** un**e** v**o**ie d**e g**arag**e** *(fain.);* j**et**e**r**/mettre qn. au rancart.

(a) pune pe cineva pe verde d**o**nner s**o**n compte à qn.; env**o**yer qn. planter ses choux; donner ses huit **jo**urs à qn. *(fam.);* lessiver qn.

*(f*omj.

(a) pune pe cin**ev**a **p**la**tc**ă fair**e** p**e**rdre à qn. une partie au **j**eu de cartes.

(a) pune pe cineva sub sabie v. *a-i face cuiva de petrecanie.*

(a) pune pe fugă mettre **e**n fuite.

(a) pun**e pe gînd**u**ri l**aisser à penser; donner à r**é**fl**éch**i**r,

(a) pune pe **Iiîrtie** coucher qch. par **é**crit,

(a) pune **pe planul** a**l doilea** re**lé**guer/mettre au sec**o**nd plan.

(a) pune **p**e **prim pl**an mettr**e** au premier plan.

(a) pune pe roate o treabă emmanch**er** une affair**e**; fer**re**r dur *(arg.);* lancer un**e** affair**e**; m**e**ttre sur pied; mettr**e** une ch**o**se sur le m**é**tier.

(a) pune pe seama cui**v**a attribu**e**r à qn.

(a) pune pe toţi **într-o** cio**rbă** mettre dans l**e** même panier/sac; m**é**langer les t**o**rch**o**ns av**e**c les se**r**viettes.

(a) pune picior peste pi**c**i**o**r croiser les **j**ambes,

(a) pune piciorul în **prag** mettr**e** l**e** holà; imp**o**ser sa v**olo**nt**é**.

(a) pune pici**oru**l **î**n **scară** m**e**ttr**e l**e pied à l'étrie**r**.

(a**) p**un**e piciorul u**n**deva** a**.** mettre **le**s pi**e**ds quelque part; s'insta**l**ler; **b**. fr**é**quente**r** qn.

(a) pun**e pi**e**d**ici dresser des **e**mbûches,

(a-şi) pune pielea în j**o**c risqu**e**r/**jo**u**e**r sa p**e**au/sa tète /sa vi**e**; **jo**uer un **je**u d'enfer.

(a-şi) pune pielea pentru ci**nev**a **r**isqu**e**r/s'**e**xp**o**ser p**o**ur qn.
(a-şi) pune pirostriile aller à l'aute**l**.
(a) pun**e plumb î**n ca**pu**l c**ui**va v. *a-i băga cuiva minţile în cap.*
(a-şi) pune poî**t**a-n c**u**i **e**n rester sur sa faim; pouv**o**ir t**ou**j**o**urs se raccrocher *(pop.); se* br**o**sser l**e** ventre *(fam.);* se l'accr**o**cher *(pop.);* s'en t**o**rcher le bec *(fam.).*
(a**) p**un**e pr**eţ **pe** c**ev**a attacher de **l**'importance/de la valeur/du prix à une ch**o**se.
(a) pun**e punctul pe** i mettre les p**o**ints su**r l**es i.
(a) pune puşca la **oc**hi coucher s**o**n fusil **e**n **j**oue.
(a-şi) pun**e puterea/toate puterile** fair**e** tous **les** eff**o**rts; fair**e** d**e** s**o**n mieux; s'eff**o**rcer.
(a) pu**ne r**aţa **î**n **braţe** cui**v**a faire p**o**rter le chapeau à qn.; faire end**o**sser une faute à qn.; re**j**eter **l**a faut**e** sur un autre,
(a) pun**e răbdarea** c**ui**va la **încercare e**xercer la patience de qn.
(a) pun**e rămăşag** faire un pari; parier,
(a) pune rufele la usca**t** faire s**é**cher **l**e **l**ing**e**,
(a) pun**e sare pe** c**o**a**d**ă **te**nir pour p**e**rdu.
(a**) pune s**a**r**e **po** ran**ă** retourner/remuer le c**o**uteau/le p**o**ignard/le f**e**r :dans la plaie: enf**o**ncer et ret**o**urner **le** cout**e**au dans la plai**e**.
(a) pune sech**es**t**ru** meftc**e**/plac**e**r s**o**us s**é**questre.
(a-şi) pune semnătura pe app**o**ser sa si**g**nature sur.
m
(a) pune si'.'iliu app**o**ser les sce**l**lés; mettre s**o**us sc**el**lés.
(a) pun**e soroc** fixer un t**e**rme.
(a-ş**i) pune** s**pera**nţa **în ci**neva placer ses esp**é**ranc**e**s en **q**n**.**
(a-şi) pune stavilă gurii v. *a-şi [ine gura.*
(a) pune stavilă la ceva faire barrage à qch.
(a) pune stăpînire se rendr**e** maître; s'emparer de.
(a-şi) pune stomacul la cale apaiser sa faim.
(a-şi) pune strajă gurii v. *a-şi ţine gura.*
(a) pune sub saltea v. *a pune bani la ciorap.*
(a) pune sub semnul întrebării mettre en d**o**ute.
(a) pune suflet *(fi*g. *fam.)* d**o**nner du cœur à l'**o**uvra**g**e.
(a**) pune şaua pe cal** seller le cheval.
(a) pune şaua pe cineva *(fig. fam.)* s**o**umettre qn.; faire travailler qn.
(a) pune temei pt ceva c**o**mpter sur qch.; se baser sur qch.
(a) pune temelie jeter/poser **l**es fondements.
(a) pune totul ÎB joc/la bătaie j**o**uer **l**e **g**rand **j**eu; mettre t**o**us les at**o**uts dans **son jeu;** risqu**er g**r**os *(fam.);* risquer **le** paquet.
(a) pune totnl în mişcare jouer l**e g**rand **j**eu; mettre tous **les** atouts dans s**o**n **j**eu; **risqu**e**r le** paqu**e**t; **r**isquer **g**r**o**s ***(fam.).***
(a) pune treaba-n cui *(pop.)* p**l**aquer **l**e bou**lo**t,
(a) pune treaba pe curpen c**o**mmencer par **l**e c**o**mmenc**e**ment.
pune-ţi pofta-n cuit c**e** n'est pas pour t**o**n museau!
(a) pune umărul (la roată) mettr**e l**a main à la pâte/à l'œuvre; p**o**usse**r** à la roue.
(a) pune un aparat la punct ré**g**ler un appareil.
(a) pune un bolnav pe picioare gu**é**rir un ma**l**ade.
(aï pune un embargo asupra mettre **l**'embarg**o** su**r**.
(a) pune un premiu pe capul cuiva mettre **la** tête de qn. **à** prix.
(a) pune vamă a. fixe**r** des dr**o**its **de** douane; **b.** v**o**le**r** sur les **g**rands chemins.
(a-şi) pune venin la inimă v. *a-şi face sînge rău.*

(a-şi) pune viaţa în primejdie risque**r** sa vie/sa p**e**au.
(a) pune vina pe cineva faire **e**ndosser un**e** faut**e à** qn.; faire p**o**rter **le** chapeau **à** qn.; **r**ej**e**t**e**r **la** faut**e** su**r** un autr**e**.
(a) pune zălog mettre **en g**age; mettr**e** au c**l**ou ***(pop.);*** mettr**e e**n plant *(pop.).*
(a) pune zăvorul pouss**er**/tirer **le** verr**o**u; verr**ou**i**ll**e**r**.
punga la gură i-a **făcut păianjeni** v. *a fi zgirie-brinză.*
(a) pupa pe **cineva î**n **bot** flatter qn.; v. şi *a peria pe cineva.*
pur şi simplu purement **et** simplement; tout simplement.
(a) purta ca pe moaşte porter comm**e** une châsse.
(a) purta căciula pe-o ureche v. *a **nu** se sinchisi de nimic.*
(a) purta căciulă degeaba v. *a fi prost ca noaptea.*
(a-şi) purta crucea porter sa cr**o**ix.
(a) purta cuiva de cheltuială entretenir qn.
(a-i) purta cuiva de grijă a. prendre soin de qn.; s'**o**ccupe**r** de qn.; **b.** êt**r**e inqui**e**t sur **le** s**o**rt de qn.; c**.** s'int**é**resser à qn.
(a-i) purta cuiva duşmănie av**o**ir/**g**arder de l'humeu**r** c**o**ntr**e** qn.; avoir d**e**s **g**riefs c**o**ntre qn.; av**o**ir une dent c**o**ntre qn.; en av**o**ir à qn.; en v**o**ul**o**ir **à** qn.; garde**r** à qn. un c**hien** d**e** sa chienne; **g**arder rancune à qn.; **gar**d**e**r une d**e**nt c**o**ntr**e** qn.; sav**o**ir mauvais gr**é** à qn. de qch.; teni**r r**igueur à qn. d'une ch**o**s**e**.
(a-i) purta cuiva interes s'int**é**resser **à** qn.
(a-i) purta cuiva ponos av**o**ir/**g**arde**r** de l'humeu**r** c**o**ntr**e q**n.**;** av**o**i**r** des
S«*
ses
griefs c**o**ntre qn.; av**o**ir une d**e**nt c**o**ntre qn.; **e**n av**o**ir à qn.; en v**ouloi**r à qn.; **g**arder à qn. un chien de sa chienne; **g**arder rancune à
qn.; garder un**e** dent contre qn.; savoir mauvais **g**r**é** à qn. d**e** qch.; teni**r** ri**g**ueur à qn. d'une chose.
(a**) purta cuiva sîmbetele** av**o**ir/**g**arder de l'humeur c**o**nt**re** qn.; avoir des **g**riefs contr**e** qn.; avoir une d**e**nt contr**e** qn.; **e**n avoir à qn.; **e**n v**o**ul**o**ir à qn.; **g**ard**e**r à qn. un chien d**e** sa chi**e**nne; **g**ard**e**r rancune à qn.; **g**arder un**e** dent contr**e** qn.; savoir mauvais **g**r**é** à qn. de qch.; tenir **r**igu**e**ur à qn. d'un**e** chos**e**.
(a**) purta doliu** p**o**rt**e**r le d**e**uil.
(a) purta în **cîrcă** po**rt**e**r** qn. sur ses **é**pau**le**s/sur son d**o**s; avoir qn. sur les bras.
(a) purta ocli**e**la**r**i d**e** ca**l** avoi**r** des œillèr**e**s; r**e**gard**e**r pa**r le** p**e**tit bout de **l**a l**o**r**g**n**e**tt**e**.
(a) **purta** pălă**r**ia c'**e**st **e**lle qui port**e** la culott**e**.
(a) purta pălăria pe-o u**re**ch**e** v. *a nu se sinchisi de nimic.*
(a) purta pe cin**ev**a **în triumf** port**er** qn. **e**n tri**o**mph**e**.
(a) purta pe cin**ev**a **pe degete** fai**r**e tourn**e**r et virer qn.; fair**e** tou**r**ner qn. comm**e** un toutou.
(a**) purta pe** c**inev**a **pe l**a **icoane** montr**e**r à qn. **l**a lun**e** dans le puits; m**o**nt**e**r le coup à qn.; m**o**nt**e**r le **j**ob/la têt**e** à qn.; la baill**e**r/d**o**nn**e**r belle à qn.; fair**e** v**oi**r à qn. des **é**t**o**iles en plein midi *(fam.);* mener **e**n d**o**uble *(fam.);* poss**é**der qn. corps et âme/**j**usqu'au tro**g**non *(fam.).*
(a**) purta p**ică **cu**iva avoir/**g**ard**e**r de l'humeur c**o**ntre qn.; av**o**ir des **g**riefs c**o**ntre qn.; avoir une dent c**o**ntre qn.; **e**n av**o**ir à qn.; **e**n voul**o**ir à qn.; **g**ard**e**r à qn. un chi**e**n de sa chienn**e**; **g**arder rancune à qn.; **g**ard**e**r un**e** dent c**o**nt**re** qn.; sav**o**ir mauvais **g**r**é** à qn. d**e** qch.; tenir **ri**g**ue**u**r** à qn. d'un**e** chose.

(a) purta pl**o**sca c**u m**i**n**ciu**n**i avoir s**e**s l**e**ttr**e**s d**e** Gracov**ie**.
(a**) p**urt**a portul cuiva** *(pop.)* **ê**t**re** de **l**a même farine; êtr**e** du (mêm**e**)
b**o**rd d**e** qn.; êtr**e** du mêm**e** tonn**e**au; gard**e**r l**e**s dindons **e**ns**e**mble; se d**o**nne**r** la main.
(a) purta război împotriva c**u**i**v**a fair**e** la **guerre** à qn.
(a) purta rîcă **c**ui**v**a avoir/**g**arder d**e** l'humeu**r** cont**re** qn.; av**o**ir d**e**s **g**riefs
contre qn.; avoir une dent contre qn.; **en** av**oi**r à qn.; **e**n vouloir à
qn.; **g**arde**r** à qn. un chien de sa chienne; **g**arder rancun**e** à qn.; **g**arder *une* dent contre qn.; savoi**r** mauvais **gré** à qn. d**e** qch.; t**e**nir ri**r**i**g**ueu**r** à qn. d'un**e** chose.
(a) purta vorbe colporter des ra**g**ots/des comm**ér**ag**e**s.
(a) pus **bărbatul cîrpă** c'est elle qui port**e** la culotte.
(a) pus-o de mămăligă eu lemne verzi i**l** s'est d**é**m**e**n**é e**n vain.
(ş**i-a) p**us s**à**cii **î**n ca**r** i**l** a **o**bt**e**nu c**e** qu'il a voulu.
pustia de gură cette maudite langu**e**.
puter**e de cumpărare** p**o**uv**o**ir d'achat.
(a) putrezi î**n închisoare** moisir en prison.
(a-i**) pu**trezi oas**ele pe** un**dev**a laiss**e**r ses h**o**us**e**aux qu**e**lqu**e** part; y laiss**e**r
ses b**o**ttes/ses chausses/ses houseaux/ses os.
puţin **cite pu**ţin **gou**tt**e** à **go**utte; petit à petit; peu à p**e**u; ch**o**uyachouya *(arg.).*
puţin îmi pasă cela m'est **ég**al; **je** m'en bats l'œil *(pop.);* **j**e m'en fich**e**
(fam.); **j**e n'**e**n ai cur**e**; peu m'en chaut; ça m'est équ**i**angl**e/é**quid**i**stant/**é**qui**l**atéral *(arg.);* ça m'est **i**nf**é**rieu**r** *(arg.):* ça m'indiffère
(arg.); **j**e m'en tamp**o**nne l'œil/le c**o**quillard/les flancs/i'**o**rbit**e** *(arg.).*
puţin timp după ac**ee**a peu après…; p**e**u de temps après**.**
664
r
(a) rad**e** un **pahar dintr-o suflare/dintr-o înghiţitură** boir**e** d'un trait.
(a) rade cuiva barba *(fam.)* v. *a bale măr pe cineva.*
(a) rade cuiva o palmă *(fam.)* allou**g**er/balanc**e**r/co**ller** un**e** gif**le** à qn**.**
(fam.); d**o**nner/flanquer **une** b**e**ign**e** *(pop.);* donn**er** à q**n**. une ca**lo**tte *(fam.);* f**l**anquer/envoyer une baffe/un**e** pêch**e** à qn. *(pop.);* f**l**anquer un soufflet à qn. *(fam.);* d**é**tach**e**r un souff**le**t à qn. *(fam.);* plant**e**r un souff**l**et à qn. *(pop.);* monte**r** à qn. une cou**l**eur d'une
b**o**nn**e** teinte *(arg.).*
(a) rade fără săpun c**r**itiqu**e**r s**é**vèr**e**m**en**t.
(a**) rade p**ut**i**n**a d**é**ba**rr**ass**er le** planch**e**r; fair**e son** paqu**e**t **e**t bonsoir; faire têt**e** du talon; filer son nœud; plier ba**g**a**g**e/ses affai**r**es/son paqu**e**t; prendre la poudr**e** d'**e**scampette; p**ren**d**re le l**arge.
radere pe toată linia d**é**faite **gé**n**érale**.
(a) radia de **bucurie** avoir **l**a **jo**i**e** au cœur; **av**o**ir** l**e** cœur **en** fêt**e**; d**é**bord**e**r
d**e j**oie; être au comble de **l**a **j**oi**e**; n**ager** da**n**s **l**a joie; n**e** pas s**e** tenir
d**e j**oi**e**; **ne** p**l**us se s**en**tir de joi**e**.
rara-rara à pas compt**é**s.
ra**s**, **tuns** şi **frezat** *(fam.)* p**e**rdu sa**n**s **re**ssourc**e**s; f**i**chu.
(a) rata lovitura manqu**er** so**n** coup; **ta**p**er** à côté *(fam.);* prendr**e** un
rat *(fam.).*
(a**) rata ţinta** manqu**e**r/rater **l**e but.
(a) răbda în tăcere p**re**ndr**e** son mal **en** pati**e**nce**.**
(a) răbda o **o**ca**r**ă t**olé**rer une insult**e**.
răbdare şi **tutun** *(fam.)* **il** faut s**e** fai**r**e un**e** rais**on**.
(a-şi) ră**c**i g**ur**a **de**gea**b**a prêch**er** da**n**s **le** d**éser**t**;** p**er**d**re** sa sa**l**i**v**e *(fam.).*
(a) ră**c**i **u**ş**or** être su**je**t au rhum**e**.
(a-şi**) r**ăc**or**i ini**m**a s**e** d**é**gonfle**r le** cœur; d**é**char**ge**r/**é**panch**e**r/sou**l**a**g**e**r**
son cœur; ouvr**ir** s**o**n cœu**r**/s**on** âme; s'abandonn**e**r; s**e** d**é**boutonner

(fam.).
rămas de părinţi *(pop.)* orphelin.
(a) rămas înţeles il est bien entendu que.
(a) rămas numai cu **pielea il** est resté sur la paille/ruiné.
(a) rămas pe a **mea j**'ai imposé mon point de vue; mon point de vue
a prévalu; **j**'ai eu le dessus.
rămîi eu bine! adieu!; au revoirl
(a) rămînc acasă **rester** chez soi.
rămîne adevărat il reste vrai.
(a) rămîne **pe dinafară** rester dehors/en dehors.
(a**) rămîne ars/fript/opărit** rester confus/décontenancé.
sas

(a**) r**ămîne **baltă** tomber dans/à l'eau.
(a) **rămîne botos/buzat** êtrc/demeurer/rester **c**hocolat *(fam.).*
(a) rămfne ca **lovit d**e **trăsnet** rester foudroyé.
(a) rămîne ca viţelul l**a poarta nouă** avoir l'air d'une asperge endimanchée; avoir
l'air d'un singe à confesse; avoir **l**'air d'une limace qui
se prend pour un papillon; avoir l'ar d'uin mille-pattes enrobe du
soir; avoir.l'air d'une vache en espadrilles; avoir l'air d'un veau à
cinq pattes; être comme une poule qui a trouvé un couteau.
(a) rămîne credincios rester fidèle.
(a) rămîne cu aţa mămăligii être réduit à la besace; être réduit à flanc
estoc; être réduit à la dernière extrémité; être sur la paille; être gueux
comme un rat d'église; être pauvre comme Job; être comme Job
sur son fumier; n'avoir pas de chemise; n'avoir que la cape et l'épée.
(a) rămîne ca **trăsnit** rester foudroyé.
(a) rămîne cu buzele umflate être/demeurer/rester chocolat *(fam.).*
(a) răinîne cu **căru(a în drum** s'arrêter à mi-chemin.
(a) rămîne cu gura **căscată** rester/demeurer bouche bée/béante; avoir
ie bec gelé; demeurer/être/rester capot; en baver des ronds de chapeau; en rester
baba; être en arrêt; être réduit à quia; rester/être
comme une poule qui a couvé des œufs de cane; rester soufflé; rester
tout camus/tout pantois; tomber à la renverse; être cloué de surprise sur place *(fam.);*
en rester sur le flanc *(fam.);* eh être/rester
comme une tomate *(fam.);* en être/rester/devenir tout bleu *(fam.);* en être/rester
comme deux ronds de flan *(pop.).*
(a) rămîne cu **ruşinea în obraz** avoir du plomb dans l'aile; être marqué.
(a) rămîne cu zile rester vivant.
(a) rămîne **de capul său être** maître de soi.
(a) rămîne de căruţă a. manquer **le** coche/le train/une occasion; la manquer **belle; b.**
être à la traîne; être toujours à la remorque *(fam.).*
(a) rămîne de dîrvalà être sur le pavé/sur le sable; rester sur la paille.
(a) rămîne de ocară rester confus/penaud.
(a**) rămîne de pomină** rester proverbial.
(a) rămîne de ruşine rester confus/penaud.
rămîne de văzut reste à voir; ceci est à voir.
(a) iiiinîne **dus pe gînduri** s'abîmer/se plonger dans ses pensées.
(a) rămîne fată bătrînă coiffer sainte Catherine; monter en graine.
(a) rămîne fără efect rester sans effet.
(a) rămîne **fără gl**as demeurer/être sans voix; en perdre la parole *(fam.);* rester sec
(fam.).
(a) rămîne ferm pe pozi|, ie rester sur ses positions.

(a) rămîne g**re**a être **e**nceint**e**; **êt**r**e** dans un**e** positi**o**n int**ér**e**s**sante.
(a) rămîne insensibil rester d**e m**arbre.
(a) rămîne iuft de parale v. *a fi lefter.*
(a) rămîne în c**ăm**aşă t**o**mb**e**r dans **l**a d**é**bine/**l**a dèch**e**.
(a) rămîne încremenit (de groază) d**eme**ur**er** p**é**trifi**é**.
(a) rămîne îndatorat cuiva êt**r**e **e**n d**e**meure av**e**c qn.; être/demeure**r**
en **re**st**e** av**e**c qn.; devoir un beau ci**er**ge à qn.; devoir un**e** belle/
fi èr**e** chande**lle** à qn.
(a) **rămîne în drum** rester en ch**e**min/en **r**oute/en p**l**an.
(a) rămîne înmărmurit reste**r** p**é**trifié/**f**o**u**dr**o**y**é**.
(a) rămîne în pană *(fam.)* être/rester en caraf**e**; p**l**anter un chou ***(arg.)i***
reste**r e**n pann**e**.
Vfiv
(a) rămine în pană de benzină faire un**e** pa**n**n**e** **sè**c**he**.
(a) rămîne în paragină êtr**e à** l'aband**o**n.
(a) rămîne în picioare a. rester debout; **b.** reste**r** valable; **c.** rester intact.
(a) rămîne în urmă *(despre ceas)* **re**tarde**r**.
(a) rămîne în viaţă en r**é**chapper; être enc**o**re vivant; survivre.
(a) nunîne la jumătate de drum s'arrêter à mi-chemin.
(a) rămîne lat demeurer/reste**r** su**r** le carr**e**au/sur la place.
(a) rămîne lemn y. *a rumine cu gura căscată.*
(a) ràinîne literă moartă rester lettre morte.
(a) rămîn**e mai prejos** avoir **l**e dess**o**us.
(a**) rămîne mască** v. *a rămine cu gura căscată.*
(a) rămîne mofluz a. êtr**e**/d**e**m**e**u**rer**/rester ch**o**c**o**lat; **b. v**. **a *da chix.***
fa) rămîne mulţumit rester satisfait.
(a) rămîne mut rester/demeurer b**o**uch**e** b**é**e/béant**e**; avoir le bec gelé;
dem**e**u**r**er/être/rest**er** cap**o**t; **e**n baver des r**o**nds de chapeau; **e**n rester baba; être **e**n arrêt; **êt**r**e** **ré**duit à quia; rester/être c**o**mme une
p**o**ule qui a c**o**uv**é** des œufs de cane; reste**r** souill**é**; rester tout camus/
tout pantois; tomber **à l**a **r**env**e**rse; êtr**e** cl**o**u**é** de surprise sur place
(fam.); **e**n **re**ste**r** sur **l**e flanc *(fam.);* en être/rester comm**e** un**e** t**o**mate *(fam.);* **e**n
être/rester/devenir tout bleu *(fam.);* **e**n être/
rester comme deux ronds de flan *(pop.).*
(a-i) rămîne oasele pe undeva laisser ses houseaux quelqu**e par**t**; y**
laisser ses bottes/ses chausses/ses houseaux/ses os.
(a) rămîne pai v. *a rămine mut.*
(a) rămîne pe cineva ga**g**ner un pari.
(a) rămîne pe cîmpul de luptă t**o**mber sur **l**e champ de b**a**t**aille;** mourir/t**o**mber a**u**
champ d'honneur; m**o**urir au feu.
(a) rămîne pe drumuri être sur **l**e pav**é**/sur **l**e sable; rest**er sur la p**a**ille**.
(a) rămîne pe gînduri êtr**e** m**é**ditatif; **r**éfl**é**chir.
(a) rămîne pe mîna cuiva êtr**e à l**a discr**é**ti**o**n/à **l**a m**e**rci d**e q**n.; êtr**e**
s**o**us **la** c**o**up**e**/sous **l**a f**é**rul**e** d**e q**n.; t**o**mbe**r** s**o**us **l**a c**o**upe d**e** qn.
(a) rămîne pentru altă dată être r**e**mis **à** p**l**u**s** tard.
(a) rămîne pe voia slobodă a cuiva êtr**e à l**a discr**é**ti**o**n/à **la** merci de qn.; être s**o**ns
la coupe/s**o**us **l**a f**é**rule de qn.; t**o**mber s**o**us **la** c**o**upe de **qn.**
(a) rămîne recunoscător être rec**o**nnaissant **à** qn.**;** savoir gr**é à** qn. d'une
chose.
rămînere în urmă retard.
(a) rămîne pe dinafară rester deh**o**rs/en deh**o**rs.
(a) rămîne repetent d**o**ubler une classe.
(a) rămîne scurtat de cap *(fam.)* être d**é**capit**é**.

(a) rămîne s**tană de piatră** ***(fam.)*** demeurer p**é**trifi**é**; **êt**re chang**é** en statue d**e sel.**
(a) rămîne sxird la ceva rester sou**r**d **à q**c**h**.
(a) rămîne tablou v. *a rămine cu gura căscată.*
(a) rămîne teacă rester vid**e**; s'**é**puiser.
(a) rămîne tinichea *(fam.)* v. *a fi lefter.*
(a) rămîne tu însuţi rester s**o**i-même.
rămîneţi la aparat ne quittez pas l'**éc o**ute.
(a) rămîne ţintuit locului rest**er** clou**é** sur place.
(a) ramîne ţ**u**ţ *(fam.)* v. *a rămine cu gura căscată.*
(a) răni amorul propriu al cuiva heu**r**ter/l**és e**r l'amour-pr**o**pre de qn.
(a-i) răpi cuiva «ilelo arracher l'âme/la vie à qn.; **e**xp**é**dier (pi. dans l'aut**r**e monde; faire m**o**urir qn.; l'aire passer le **go**ût du pain à qn.; **ré**gler s**o**n c**o**mpte à qn.; passer qn. à la casser**o**le; laver la tête **à**
581
qn. av**e**c du p**l**omb *(pop.);* **me**t**t**re qn. à**l**'a**i**r *(pop.);*brûl**e**r qn. *(arg.)j*
d**e**scendr**e** un **me**c *(arg.).*
(a**)** răp**os**a în**t**r**u** D**o**m**n**u**l** s'end**o**r**m**ir dans **le** S**e**i**g**neu**r**/dans les b**r**as du S**e**ign**e**ur; v. şi *a do. ortul popii.*
a-i**)** răp**u**ne c**ui**va ca**p**u**l**/viaţa/z**il**e**l**e v. o-*i răpi cuiva zilele.*
a-şi**)** r**ă**p**u**ne **v**iaţa se d**o**n**n**er **l**a **mort**; mettr**e** fin à sa vie/à ses jo**ur**s.
(a**)** răsări ca c**iu**perc**il**e (du**p**ă **p**loaie**)** p**o**usse**r** comme un champignon.
(a-i**)** răsări cui**v**a ceva avoir une **l**ubi**e**.
(a-i**) răs**ă**r**i **p**e cine**v**a s**e mettre** à p**e**rs**é**cut**e**r qn.
(i-a**) răsărit lu**na-n cap *(fam.)* il **e**st d**é**plum**é**.
(a) răsc**o**li casa **met**t**re l**a maison s**e**ns d**e**ssus dess**o**us.
(a) răsc**ol**i ce**r**u**l** şi **pămîntul** re**m**uer ci**e**l **e**t terre; v. şi *a face pe dracu-u patru.*
fa) r**ă**sco**l**i **l**umea agi**ter les** esp**r**its.
a) r**ăspîn**d**i o v**es**t**e **r**é**pandr**e** une nouve**l**le.
(a) r**ă**sp**î**ndi **zvonuri** s**e**mer de faux bruits.
(a) **răsplăti o**s**te**nea**l**a c**u**i**v**a r**é**c**o**mp**e**nser l**e**s s**e**rvic**e**s de qn.; r**é**comp**e**ns**e**r qn. d**e** s**e**s **e**fforts.
(a) r**ă**s**plă**ti **rău]** cu **b**ine**l**e r**e**ndre le bi**e**n p**o**ur le ma**l**.
(a) răspunde aşteptărilor cui**v**a **ré**pondre à l'attente de qn.
(a) **răspunde** c**u** aceeaşi **monedă** v. *a plăti cu aceeaşi monedă.*
(a) **răspunde** c**u jumătate d**e **gură** r**é**pondr**e** du bout des lèv**r**es.
(a) **răspunde** c**u o**c**o**liş**ur**i r**é**pondre en N**o**rmand; n**e** dire ni oui ni non**.**
(a) **răspunde de** cine**v**a se porte**r g**arant.
(a) răs**pu**n**d**e **exigenţelor** fair**e** fac**e** aux **e**xig**e**nces.
(a) răspunde în răspâr biaiser.
(a) răspunde la a**p**el r**é**pondre à un app**e**l.
(a) **răspunde l**a **o provocare** r**elev**e**r** le gan**t**; **r**amass**e**r l**e** gant/le d**é**fi; d**e**sc**e**ndr**e** dans l'arèn**e**.
(a) **răspunde l**a **salut** r**é**pondr**e** à un salut.
(a) **răs**t**u**r**n**a **br**az**d**a cr**e**user/ouvrir/trac**e**r un sil**lo**n.
(a) **răsturna cerul** şi **pămîntul** remuer cie**l** et ter**r**e.
(a) răsturna c**u susul în jos** mettr**e** sens dessus dessous..
(a**) răsturna mu**nţii *(fig.)* soulever **l**es m**o**nta**g**nes.
(a) răsturna paharul pe **gît** v. *a da pe gil un pahar/o sticlă.*
(a) răsturna planurile c**u**i**v**a renverser les pr**oj**ets de qn.
(a) răsturna toate pie**tr**e**l**e v. *a face pe dracu-n patru.*

(a) răsuci cuţitul în rană enfoncer et retourner le couteau dans la plaie; retourner/remuer le couteau/le poignard/le fer dans la plaie.
(a-şi) răsuci mustaţa retrousser/tortiller sa moustache.
(a) răsuci o ţigară rouler une cigarette.
(a) răsufla uşurat pousser un soupir de soulagement; respirer à l'aise.
(a) rătăci drumul perdre son chemin; s'égarer.
rău de mușcă a. rétif (cheval); b. sensuel.
rău faci tu as tort.
rău şi bun tout le monde; tout un chacun.
(a) răzbi în lume se pousser dans le monde.
(a) răzbi pe cineva cu bătaia v. *a bate măr pe cineva.*
(a) răzbi prin mulţime se frayer un passage; fendre la foule/la presse.
(a-I) răzbi somnul s'assoupir.
reacţie în lanţ réaction en chaîne.
(a) reduce pe cineva la viaţă rendre qn. à la vie; ranimer qn.

508

(a) readuce pe cineva pe drumul cel bun remettre qn. sur les rails/sur la bonne voie.
(a) readuce pe cineva pe linia de plutire mettre/remettre qn. à flot,
(a-şi) recăpăta banii récupérer son argent.
(a-şi) recăpăta cunoştinţa reprendre connaissance.
(a) recăpăta curaj reprendre courage.
(a-şi) recăpăta libertatea briser ses fers; rompre les/ses chaînes,
(a) recîştiga timpul pierdut rattraper le temps perdu.
(a) reclama pe cineva justiţiei poursuivre qn. en justice.
(a) recondiţiona o mobilă remettre un meuble à neuf.
(a) reconsidera o operă reclasser un ouvrage.
(a) recunoaşte că cineva are dreptate donner raison à qn.
(a-şi) recunoaşte vina/greşeala aller à Canossa; passer condamnation; se mettre dans son tort; venir à résipiscence.
(a) recurge la arme faire parler la poudre.
(a) recurge la măsuri extreme employer le fer et le feu; employer les grands moyens.
(a) recurge la violenţă recourir à la manière forte,
(a) recuza un martor récuser un témoin.
(a) redeschide răni închise/vechi rouvrir de vieilles blessures,
(a) reduce cheltuielile réduire les frais.
(a) reduce din preţ rabattre d'un prix.
(a) reduce la acelaşi numitor réduire au même dénominateur.
(a) reduce pe cineva la tăcere v. *a include cuiva gura.*
(a-şi) reduce pretenţiile rabattre de ses prétentions.
(a) reduce preţurile saisser les prix.
(a) reduce viteza réduire sa vitesse.
(a-şi) reface viaţa refaire sa vie.
(a) refuza categoric répondre par un non.
(a) refuza net/botărît refuser tout net.
(a-şi) regăsi liniştea (sufletească) retrouver son calme,
(a) regăsi urma retrouver les traces.
(a) reintra în drepturile sale rentrer dans ses droits.
(a) reintra în posesia rentrer en possession de.
(a) relua lucrul reprendre le travail.
(a) renaşte din propria-i cenuşă renaître de ses cendres,

(a) repara o greşeală répa**r**er un**e** faute.
(a) repara o nedreptate réparer une in**j**ustice.
repede-repede sans retard; tout d**e** suit**e**.
(a) repune pe cin**ev**a **în drepturi** r**é**tablir qn. dans s**e**s dr**o**its.
(a) repurta o vict**or**ie remp**o**rter une vict**o**ire.
(a-şi**) respecta** a**n**gaja**m**en**tele** faire h**o**nneur à ses ob**li**g**a**ti**o**ns; hon**o**r**e**r sa signatu**re**.
(a) respecta convenienţele observer/resp**e**ct**e**r **les** conv**e**nances.
(a) re**sp**i**ng**e **asaltul** r**é**sister à l'assaut.
(a) respinge o propunere re**j**eter une proposition.
(a) restabili calmul ramener le calme.
(a) restabili echili**bru**l r**é**tablir **l'é**qui**l**ibr**e**.
(a) restabili ordinea r**é**tabli**r** l'ordre.
a**) restabili p**e cin**ev**a în **drepturi** r**é**tab**li**r qn. dans ses dr**o**its.
a-i**) r**e**te**za cui**v**a un**g**hiil**e** ***(fam.)*** r**o**gner **l**es ailes/les **o**ngles à qn.
(a) reteza pe cine**v**a fair**e** baiss**e**r **le** diapas**o**n à qn.
(a-şi**) retrage candidatura r**eti**r**er sa candidatur**e**.
(a) **re**ţine **atenţia cuira** ret**e**nir **l**'attenti**o**n de qn.

569
(a-şi) reţine lacrimile ravaler ses larmes; **é**touffer ses sanglots.
(a) reţ**ine locuri** louer/r**é**server/retenir des places.
(a-şi) reţ**i**n**e răsuflarea** retenir s**o**u souffle.
(a) reuşi la **un examen** passer un **e**xamen.
(a) **r**eveni a**s**u**pr**a **unei liotărîri** r**e**veni**r** sur sa d**é**cisi**o**n.
(a) reveni asupra un**e**i **păreri** revenir sur un**e** opinion; chan**g**er de sentiment/d'idée/d**e** pens**é**e/d'avis; chan**g**er d**e** bo**r**d; s**e** raviser.
(a-ş**i) reveni d**in **leşin** rec**o**uvrer/reprendre/retr**o**uver ses esprits; rev**e**ni**r** à s**o**i.
(a) reveni la **matcă** *(fi*g.*)* revenir à ses p**r**emières **er**res.
(a) reveni la **realitate** revenir su**r** ter**r**e.
(a) reveni la **v**i**a**ţă rec**o**uvre**r** sa sant**é**.
(a) revoca un testament r**é**voquer uri testament.
(a) rezema per**e**ţii/**perete**le fair**e** de la b**o**ui**ll**ie pour l**e**s chats; passer s**o**n t**e**mps à **e**nfil**e**r des perles; s'amuser à la bagatelle.
(a) rezerva locu**r**i louer/r**é**s**e**rver/r**e**tenir des plac**e**s.
(a) rezista asal**t**ului résister à l'assaut.
(a) rezis**t**a Ia o**bo**s**e**ală **rési**s**t**e**r** à la fatigue.
rezultat n**u**l chou-b**l**anc.
(a) ridica a**nc**o**r**a l**e**ver **l**'ancr**e**.
(a) r**id**ica **armele** prendre **l**es a**r**mes.
(a) ridica asediul l**ev**e**r** l**e** siège.
(a) ridica (din **nou)** ca**pu**l *(fi*g.*)* relever le f**ro**nt.
(a) ridica c**ort**ina leve**r** le rid**e**au.
(a**-**i**) r**i**d**ica c**ui**va o **piatră d**e **pe** ini**mă e**n**l**e**ver/ôter/Ur**e**r à qn. une **é**pin**e** du pied.
(a-i) ridica c**ui**va **viaţa** v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a) ridica c**ur**aj**u**l **cuiva** v. *a ridica moralul cuiva.*
(a) ridica din cenuşă/din ruine rebâtir; reconstruir**e**.
(a) r**id**ica **din sprîneene** re**g**arder av**e**c **é**tonnem**e**nt.
(a) ridica gl**a**sul **é**l**e**ver la v**o**ix.
(a) ridica în **p**ic**io**a**r**e m**e**tt**r**e **e**n m**o**uvement.
(a) ridica în scau**n** mettre/placer sur le trône.

(a**) ridica** în sus **paharul** lever son verre.
(a) ri**di**ca **mă**nuşa **r**elev**e**r/ramass**e**r le gant/l**e** d**é**fi; descendr**e** dans l'arèn**e**.
(a) ridiea mîi**n**il**e către** ci**nev**a suppli**e**r/implorer qn.
(a) ridica mîna a**su**p**r**a **cuiva** lever/port**e**r la main sur qn.
(a) ridica m**or**alul **cuiva** re**g**onfler le moral de qn. *(fam.);* **r**elev**e**r/rem**o**nter le c**o**ura**g**e d**e** qn.; remett**re** le cœu**r** au v**e**ntre à qn.; remett**r**e qn. d'aplomb.
(a) ri**d**ica nas**u**l afficher des pr**é**tenti**o**ns; devenir impertinent.
(a) ridica o**bi**e**c**ţii s**o**ul**e**ve**r** des difficult**é**s,
(a) ridica o blocadă lever un blocus.
(a-ş**i) rid**ica **o**chii l**e**ve**r** l**e**s y**e**ux.
(a) ridica o **statuie é**lever un**e** statu**e**.
(a) ri**di**ca **p**aha**ru**l boir**e** à la santé d**e** qn.; p**o**rte**r** un verre à la santé de qn.
(a) riii**i**ca **pe** ci**nev**a **din pulbere** redresser la situati**o**n de qn.
(a-şi**) ridica p**e **cineva** în **cap** se mettr**e** qn. à dos.
(a) ridica **p**e cin**ev**a în slă**v**i **éle**v**e**r qn. **j**usqu'au ciel/**j**usqu'aux mies; **é**l**e**ver/hiss**er**/m**e**ttr**e** qn. sur le pav**o**is; **e**n dir**e** monts et merveilles; faire mouss**er** qn.; m**e**ttre qn. sur l**e** pi**éd**estal/su**r** le pinacle; mett**r**e ***VA***
au**x** nu**e**s; p**o**rt**e**r **qn**. aux nues/a**u** pinac**le**; tresse**r** d**e**s c**o**u**ro**nnes **à** qn.
(a) ridica perdeaua/vălul *(fi*g.*)* **le**v**er le** voile,
(a) ridica preţul au**g**menter le prix.
(a) ridica productivitatea accroît re/au**g**menter la productivité.
(a) ridica receptorul d**é**crocher.
(a) ridica steag alb lever **l**e drapeau blanc,
(a) ridica stindardul revoltei brandir l'étendard de **la** r**é**vo**l**te.
(a) ridica şedinţa lever la s**é**ance.
(a) ridica tonul hauss**e**r l**e** diapas**o**n/le t**o**n.
(a) ridica un steag hisser un drapeau.
(a) ridica un toast porter un toast.
(a) ridica vocea éleve**r l**a voix.
(a) risca mult risquer **g**r**o**s.
(a) risca totul enga**g**er sa ch**e**mis**e** ***(fam.).***
(a-şi) risca viaţa jouer/**r**isquer sa peau/sa tê**te**/sa **vie; jo**u**er** un j**e**u d'**e**n**fer.**
(a-şi) risipi banii jet**er l**'ar**g**ent/son ar**g**ent par l**a fenêtre; **j**et**e**r **l'or/** v**er**s**e**r de l'**o**r **à** pl**e**in**e**s mains; fair**e** valser l'argent.
(a) risipi îndoielile cuiva dissiper les dout**e**s de q**n**.
(a) risipi vraja ro**m**p**re le** cha**r**me.
(a) ride ca prostul rire au**x** an**ge**s,
(a) rîde ca un nebun rir**e** comme un fou.
(a) rîde eu clic rire aux **é**clats; **ri**r**e** c**o**mme un b**o**ssu.
(a) rîde cu gura pînă la urechi rire de t**o**utes ses dents; rir**e** c**o**mm**e** un**e** bal**e**in**e**.
(a)rîde cu hohote ri**re** aux **é**clats; **rir**e comme **u**n bossu; se poiler ***(pop.).***
(a-i) rîde cuiva inima s**e** sentir heu**r**eux.
(a-i) rîde cuiva în nas éclater/rir**e** au nez de **q**n**.**
(a-i) rîde cuiva ochii être **g**ai; se **réj**ouir.
(a) rîde cu jumătate de gură rire du bout des lèvres/des dents**;** rir**e** **j**aun**e**.

(a) rîde cu lacrimi pleurer de ri**r**e; rir**e** aux larmes.
(a) rîde cu poftă se faire/s**e** payer un**e** pinte d**e** bon sang.
rîde de se scutură carnea pe el i**l r**it c**o**mme un b**o**ssu.
(a) rîde din guşă rir**e** avec affectati**o**n.
(a) rîde din toată inima rire de b**o**n cœu**r**.
(a) rîde inima în cineva se sentir heureux.
(a) rîde în pumni v. *a ride pe înfundate.*
(a) rîde mînzeşte/în si**l**ă rir**e** du b**o**ut des lèvres/des dents; rire **j**aune.
(a) rîde pe înfun**date/pe sub mustaţă/în barbă** rire dans sa barbe/s**o**us cape/en dedans/en dessous; se diverti**r** s**o**us cap**e** *(fam.).*
(a) rîde pe socoteala cu**iva** fair**e** des gorges chaudes (de qn.); **r**ire aux d**é**pens de qn.
(a) rîde prosteşte rire aux an**g**es.
(a) rîde rîsul olarului ri**r**e du bout des **l**èv**r**es/des dents; rire **j**aun**e**.
(a) rîde sănătos rire d**e** tout son cœur.
(a**) rîde să** se **spargă** rir**e** aux **é**clats; rire comme un b**o**ssu; se poiler *(pop.)*.
(a.) rîde si**l**ni**c** rire du bout des lèvres/des dents; **r**ire **j**aune.
(a) rîde strîmb rire du b**o**ut des lèvres/des dents; rire **j**aune.
(a**) rîde** lî**n**i[i rire aux anges.
rînd (ie **rînd** t**o**ur à tour.
rîndu**l** t**r**e**c**u**t** la dernière f**o**is: la fois passée.
(a**) rîuji** la **stcle** v. *a nUnca răbdări prăjite.*
57J
rîuri-rîurî en g**r**and n**o**mb**re**.
Sa) rîvni la bunul altuia c**o**nv**o**it**e**r **le** bi**e**n d'a**ut**ru**l**.
a-i) roade cuiva pragul fr**é**quenter qn. assidûment.
(a-i) roade cuiva urechile a. v. *a bale capul cuiva;* **b.** croqu**er** **l'a**r**ge**n**t de qn.**
(a) roade la ficaţ**i r**o**nger l**e cœur.
(a-şi) roade unghiile se ron**g**e**r le**s o**ngles.**
(a) rosti de masă improviser un d**éj**eune**r**.
(a) rosti o cuvîntare p**ro**noncer un discours.
(a-şi) rostogoli ochii rou**l**e**r** s**e**s yeux.
(a-şi) ruga moartea d**é**sirer mourir.
(a) ruga pe cineva ca pe Dumnezeu pri**e**r qn. instamment; suppli**e**r/ imp**l**orer qn.
(a-şi) ruina sănătatea ruine**r** sa sant**é**.
(a) rumega un plan *(fig.)* **r**uminer un plan; r**e**mâcher des id**é**es.
(a) rupe cuiva băierile inimii donn**e**r un c**o**up au cœur **à** qn.; b**r**is**e**r **le** cœu**r à qn**.
(a-i) rupe cuiva coastele/ciolanele v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) rupe cuiva iacaua insister auprès de qn.; prier qn. instamment.
(a-şi) rupe de la gură s'en**l**ever **l**es m**o**rceaux de la b**o**uche; se sai**g**ne**r** aux quatre veines; s'cHe**r l**e pain de la b**o**uche (pour qn.).
(a-i) rupe din cojoc v. *a bate mar pe cineva.*
(a) rupe flori arracher des fleu**r**s.
(a**) rupe frontul** enfoncer les li**g**ues ennemi**e**s.
(a) rupe gheaţa briser/rompre la **gl**ace.
(a-şi) rupe gîtul a. perdre la vie; **b**. p**e**rd**r**e sa f**o**rtun**e**.
(a) rupe în bucăţi d**é**chire**r** en m**o**rceaux.
(a-şi) rupe lanţurile *(fig.)* brise**r** ses fers: rompre **l**es/ses chaîn**e**s.
(a) rupe legăturile cu interr**o**mpr**e** ses relati**o**ns av**e**c.
(a) rupe mîţa-n două être un h**o**mm**e** d**e** main.

(a-i) rupe oasele cuiva v. *a bale măr pe cineva.*
(a) rupe o prietenie rompre une amiti**é**.
(a) rupe pe cineva în coş v. *a b*a*te măr pe cineva.*
(a-şi) rupe picioarele a. marcher l**o**n**g**temps; se fati**g**uer; **b.** insister auprès d**e** qn.
(a-şi) ru**pe picioarele degeaba** faire la c**o**urselte *(pop.).*
(a) rupe pisica de la început *(fam.),* exp**o**ser sa position dés le d**é**but.
(a) rupe preţ**ul/tîrgul** tomber d'acc**o**rd ap**r**ès av**o**ir lo**n**g**u**em**e**nt **m**archandé.
(a) rupe relaţ**iile** couper **le** câble; couper les ponts *(fam.);* **r**omp**r**e la paille avec qn.; r**o**mp**re** l**e** fétu avec qn.
(a) rupe rîndurile ouvrir les rangs.
(a) rupe tăcerea romp**r**e le silence.
s
s-a agh**e**s**mu**it *(fam.)* il a s**o**n p**o**mpon; i**l e**st dans **les** vi**g**nes du Sei**g**neur.
sabia lui Damocles l'**é**p**é**e de Damoclès.
s**a**c **fără fund** a**.** personne insatiable; **b.** c**o**nteu**r** in**é**puisable.
s-a **dus la dracul** il est parti sans **l**aisser d'adress**e**.
s-a făcut! d'acc**o**rd!
s-a făcut noapte la nuit **e**st t**o**mb**é**e.
s-a **făcut** r**oşu de mînie i**l s'est fâch**é** t**o**ut rou**g**e; le san**g l**ui **e**st monté au visa**g**e.
s-a găsit păc**a**lă cu **tîndală** c**e** sont des **g**ens du même acabit.
s-a **isprăvit** cu **el** c'en **e**st fait d**e l**ui; i**l** est cuit/fichu/foutu *(pop.).*
s**-a întors roata** la **ro**ue a t**o**urn**é**.
salba dracului mauvais**e g**rain**e/ e**ngeanc**e**.
salt mortal le saut de **l**a mort.
(a) sal**v**a **aparenţele** fa**i**r**e** bon v**i**sa**ge**; **g**ard**e**r/sauver **les** apparenc**e**s/ **l**es d**e**hors.
(a) sa**lv**a **de l**a **moarte** arracher/tirer des bras d**e** la mo**r**t.
(a-şi) sa**lv**a **pielea/viaţa** sauv**e**r sa peau.
(a) salva situaţia sauver la situati**o**n.
(a) salva viaţa **cuiva** sauver la vi**e** à qn.
s-a **mîntuit** c'en **e**st fait; c'est fini; t**o**ut est fini.
s-a **pornit e**a **surda-n** j**o**c il intervient à tort et à trave**r**s**.**
s**-**a **procopsit** ca **dracu-n spini** *(fam.)* ma**l** lui en a pris.
s-a **pus pe iarnă** l'hiv**e**r s'est install**é**.
s-ar crede c**ă** on dirait qu**e**.
s-a sîîrşit c'en **e**st fait; c'est fini; t**o**ut est fini.
s-a stricat calimera l'amiti**é e**st r**o**mpue.
s-a **strîns** fu**ni**a **l**a **par a**. i**l** n**e** peut p**l**us supp**o**rter; **b.** i**l** attend sa mort.
s**-**a **şi făcut** c'**e**st d**éjà** fait.
sat fără cîini la cour du **ro**i P**é**taud; un**e** p**é**taudière.
(a) satisface o **cerere** fai**re** dr**o**it/satisfaire à une demand**e/r**equête.
(a**-**şi**) satisface serviciul militar** faire s**o**n service (militaire); l'aire son r**ég**iment *(pop.);* faire s**o**n temps; payer sa dette à s**o**n paj^s; faire sa **g**rive *(arg.).*
s**-**a **umplut paharul** *(fig.)* la c**o**upe est p**l**eine.
s-au rupt/s-au deschis zăg**a**zuri**le cerului** il pleut, à vers**e**.
s-a zi**s** c**u el** c'en est fait de lui; il est cuit *(pop.);* il est fichu/foutu *(pop.).*
să **admitem** c**ă** admett**o**ns que.

să **auzim** d**e b**in**e**î au revoir!; à bientôt!
să **ereadâ cine-o vrea** l'en cr**o**ira qui v**o**udra.

să **d**ai g**r**ijani**e fără spovedanie o**n lui d**o**nnerait le bon Dieu sans confessi**o**n.
B**ă dea Dumnezeul** plaise à Di**eu**!; qu**e** Di**e**u fass**e**!
s**ă-**i **f**ie **de** ca**p** tant pis p**o**ur lui.
să-i **f**ie **de învăţătură** cela lui donn**e**ra un**e** (bonne) **l**eçon.
să fie în**t**r-**u**n c**e**as **b**u**n**! à **l**a bonne heure!
(a) săg**et**a **pe** cin**ev**a **c**u **privirea** f**o**udroyer qn. du re**g**ard.
să-1 i**e**i **pe unul de picioare să dai în** ca**p l**a **celălalt** i**l**s se val**e**nt.
s**ă-1 p**ici cu **ceară** à aucun prix; pou**r** rien au m**o**nde; p**o**ur t**o**ut **l'o**r du mond**e**; ni pour o**r** ni p**o**ur argent; **j**amais de la vie.
(a) sălta de **bucurie** v. *a sări în sus de bucurie.*
(a-i) sălta i**n**i**m**a **de bucurie** v. *a sări în sus de bucurie.*
să mor eu **d**acă qu**e** j**e** meur**e** si; **j**e v**e**ux être pendu si.
să **mo**ri de r**î**s, n**u altceva** c'**e**st à se taper le derrière par t**e**rre *(fam.).*
săn**ătate bună** c'**e**n **e**st fait; tant pis; rien à fai**r**e.
să **n**o î**nţe**l**e**gem! **e**ntendons-nous!
să ne vedem cu **b**ine! au plaisir d**e** vous r**e**voir!
să nu **m**ai **vo**r**b**im **despre** a**st**a ce n'est pas une chose à di**r**e; n'**e**n parlons plus.
s**ă n**u-**m**i ma**i calce pragul je** lui défends ma mais**o**n.
s**ă uu mă** mişc **din** I**o**c **dacă** que **j**e ne bouge pas de place si.
să **nu ne** s**tr**icăm la **ceafă** n**e** nous disputons pas.
să nu **te** îm**p**ing**ă păcatul să**… le ciel vous p**ré**serve de…
s**ă nu**-ţi în**c**hi**pu**i… n'allez pas vous ima**g**ine**r**…; n'allez surtout pas cioire…
să **nu vă fie cu bă**nat v. *să nu vă fie cu supărare.*
s**ă nu vă fie** c**u supărare** ne vous **e**n d**é**plaise; r**évé**r**e**nce par**le**r; sauf **ré**v**ér**en**ce**; s**o**it dit sans vous tâcher; ne le prenez pas **e**n mauvaise part; sauf v**o**t**re** respect.
B**ă** n**u** zici c**ă** mi ţi-ain s**pu**s maintenant vous voilà averti/pr**é**venu 1 tenez-v**o**us-lc pour dit.
(a-i) s**ăp**a c**ui**v**a groapa** v. *a săpa pe cineva.*
(a-ş**i) săpa gro**apa **c**u **d**inţii creuser sa fosse av**e**c s**e**s dents.
(a) s**ăp**a **pe** ci**nev**a *(figl* faire un travail de termite; tirer dans les **j**ambes/dans **l**es pattes/dans le dos d**e** qn.; travailler à **l**a pert**e** de qn.
(a-şi) s**ăp**a si**n**g**u**r gi**oap**a creuser sa f**o**sse.
s**ăp**at adine în m**emo**ria cui**v**a profond**é**ment grav**é** dans la m**é**moire de qn.
să **pu**n**em** că admett**o**ns que.
(a) săpuni bin**e pe** ci**nev**a pass**e**r un savon à qn.
(a-şi**)** s**ăr**a **inima** s**e** r**éj**ouir d**e** la d**é**faite/de l'**é**chec d'un adversaire**.**
sărat ocnă très sal**é**.
să-mi razi **m**ic **mustaţa dacă… j**e pari**e** ma tête.
să**r**ac cu **duhul** pauvr**e** d'esprit.
s**ără**can **de nvine** pauvre de m**o**i.
să **răr**nmă **vorba în**t**re noi** entre nous s**o**it dit; que c**e**ci rest**e e**ntre n**o**us.
să r**evenim l**a **vo**r**ba noast**r**ă/la** s**ubiect** revenons à n**o**s m**o**ut**o**ns.
(a) săr**i ca ars** bondir.
(a) şur**i c**u **gura r**ip**o**ster vivement.
(a) să**ri c**u **g**ura l**a**, **ci**n**eva a**. demand**e**r **r**ais**o**n; demander c**o**mpte à qn; **b**. v. *a trage un perduj cuiva.*
hli
(a-i) să**ri cuiva de** gî**t** a. sauter au cou de qn.: **b**. sauter à **l**a **g**br**g**e/au c**o**llet de qn.
(a-i**)** s**ă**ri **cuiva in**ima **(din** In**c)** a. êlre très **é**mu; **b**. avoir peur.

(a-i) sàri **cuiva înain**te s’**e**mp**r**esser/c**o**nrir au-devant de qn.
(a-i) sări cuiva în cap c**o**urir sus à qn.; engueuler qn.
(a**) sări cu prăjina** sauter à la p**er**che.
(a) sări de la u**n**a **l**a **alt**a sauter d’une id**é**e à l’autre; sauter du coq à
l’âne; fai**r**e des c**o**q-à-l’âne; parler à bât**o**ns rompus.
(a-şi) s**ă**ri **d**in **minţi/din fire a**. v. *a-si iesi din fire*; **b**. perdre la rais**o**n/
l’esprit; p**e**rdre la b**o**ule.
(a**)** s**ă**ri din pat sauter (à bas) du lit.
(a) s**ă**ri din s**o**mn s’**é**veil**le**r/s**e** r**é**veiller en sursaut.
(a**)** s**ă**ri ga**rd**uri**l**e *(fig. fam.)* courir/aime**r** l**e** c**o**till**o**n/le **j**upon/le guilledou/la
pr**é**t**e**ntaine.
(a) s**ă**ri în aer saut**e**r; expl**o**ser.
(a) sări **în**ai**n**tea cuiva s’empresser/c**o**urir au-devant d**e** qn.
(a) s**ă**ri în aju**t**oru**l** cui**v**a prêter main forte à qn.
(a) s**ă**ri în ca**p**ul cuiva courir sus à qn.; **e**n**g**ueuler qn.
(a) sări în ochi saut**e**r aux y**e**ux; c**re**v**e**r l**e**s y**e**ux; tomb**e**r sous l**e** sens.
(a) sări în sec se d**é**mener **en** vain.
(a) sări **î**n sus de **b**ucu**r**i**e** b**o**ndir/sauter d**e jo**ie; saut**e**r aux nues; s’**en**
donn**er** à cœur joi**e**; **fré**t**ille**r d**e j**oie *(fam.).*
(a) s**ă**ri în şa se **me**tt**re en** sell**e**.
(a) s**ă**ri la **bă**tai**e** s**e je**ter/s**e r**uer sur q**n**.
(a) s**ă**ri la cineva a. s’élanc**e**r v**ers** qn.; **b**. se pr**é**cipiter sur qn.; attaqu**e**r
q**n**.
(a**)** sări pes**t**e cal aller trop loin; combl**e**r la mesure; d**é**passer/franchir/
pass**e**r les **b**o**rnes**; t**r**op tirer sur la c**or**de; passe**r** la p**e**rmission.
(a**)** s**ă**ri p**es**t**e** un şanţ saute**r** un foss**é**.
(a) sări pîrieazul *(fam. ir.)* avoi**r** cass**é** s**o**n sab**o**t; danser la b**r**anla
du loup; dir**e** adi**e**u à la v**e**rtu *(ir.);* faire l**e** saut.
(a) sări şi în foc **p**ent**r**u ci**nev**a s**e** c**o**uper/s**e** mettre en quatre pou**r** qn.; s**e** dam**n**er
p**o**ur qn. *(fam.);* s**e** d**é**mancher pour un copain *(pop.)i*
se fair**e** hache**r** pour qn.; s**e je**t**er** au f**e**u p**o**ur qn.
(a**-**i**)** s**ări**/(cui**v**a**)** ţan**dăr**a/muş**t**a**rul**/**bî**z**d**îcul av**o**ir la peau tendre *(fam.);* av**o**i**r** la tête
au b**o**ut du cou; av**o**ir la têt**e** chaud**e**; avoi**r** la tète
près du bonnet; av**o**i**r** l**e** sang chaud; être piqu**é** d**e** quelqu**e** mouche; êt**r**e soupe au lai**t**;
la m**o**utarde lui m**o**nte au n**e**z; prendr**e** la chèvre/la m**o**uch**e**; s’**e**mp**o**rte**r** comme un
ballon *(arg.);* s’**e**mp**o**rter/se
m**o**nter c**o**mm**e** une s**o**up**e** au lait; s’enflamme**r** comm**e** d**e** l’**é**toupe.
s**ăr**iţi! ve**ne**z vit**e**!; acc**ou**r**e**zI; au sec**o**urs 1
s**ăr**iţi, hoţ**i**i! au v**o**leu**r**I
(a-i) săruta cuiva **p**icioarele emb**r**asser l**e**s g**eno**ux de qn.
(a) s**ăru**ta **pă**mînt**u**l *(fig.)* êt**r**e vaincu.
să schim**bă**m su**b**iec**t**ul! chang**e**ons de sujetl
să se audă musca! silenc**e** 1
să sîî**r**île! que çâ sau**t**e 1
s**ă** sf**îr**şim! b**r**is**o**ns là!
s**ă t**e ia **dr**acul! que le diable t**e** patafi**o**l**e**!; v. şi *du-te dracului!*
să **t**e **prăpădeşti** do ris, nu al**t**c**ev**a c’est à s**e** taper le derrièr**e** par t**erre**
(fam.).
s**ă tot** aibă douăzeci/treizeci **et**c. do ani il d**o**it av**o**ir dans les vingt/
trente, **e**tc. ans.
s**ă tot** s**t**ai s**ă priveşti** on passerait sa vie à regard**er**.
615
sătul c**a şoarecele în biserică g**ueux comme un rat d’**ég**l**i**se,

să-ţi ajute Dumn**ez**e**u!** Dieu **vo**us aide!; Dieu vous bénisse!
s**ă-ţi fie de bine g**rand bien vous fasse!; **je** vous en fé**l**icitel
să**-ţi fie** In **na**s! tu n’as pas h**o**nte!
(a) săvîrşi o **nedreptate** a**.** c**o**mmettr**e** une in**j**ustice; **b**. fair**e** du to**r**t à qn.
să z**bîr**nîie! qu**e** ça saute!
s**ă zicem c**ă **a**. mettons/adm**e**ttons que; **b.** par exemple.
să **zicem că e** aşa suppos**o**ns qu’il en soit ainsi.
să-mi z**ici** mi**e cuţu dacă je** pari**e** ma tète.
(a-şj**)** scă**ld**a **ocbii în lacrimi** pleurer à chaudes larmes; pleurer comm**e** une madeleine/comme un veau; pleu**r**er ton Les les **l**armes de son c**o**rps; pleu**re**r t**o**ut s**o**n s**o**û**l**; s’abr**e**uve**r** de larmes; faire **j**ou**e**r **l**es grandes eaux *(fam.).*
(a**)** sc**ăp**a **b**asma **curată** sauv**e**r **l**a fac**e**.
(a**)** s**c**ă**p**a ca **din tun/din** g**u**ra **tunului** se tire**r**/sortir d’affaire/d’embarras/de la bagarre; s**e** tirer d’un mauvais pas/du p**é**trin; sortir de l’ornière; r**e**t**o**mbe**r** sur s**e**s pieds/sur s**e**s pattes; sortir d**e** l’auber**g**e *(arg.).*
(a**) s**căpa ca **prin minune** (**e**n) êtr**e** quitt**e** à bon c**o**mpte; **l’é**chapper belle; r**e**venir/sortir ba**g**ues sauves *(fam.);* s’en s**o**rlir/s’en tir**e**r à bon compte.
Îa**) scăpa** ca **prin urechile** ac**ul**ui v. a *scăpa ca prin minune.*
a**) scăpa** c**ă**ci**ul**a **pe apă l**a manquer b**e**lle; manquer l**e** coch**e**/l**e** t**r**ain/une **o**ccasion.
(a**) scăpa** ciola**nu**l **d**in **m**ină la manqu**er** b**elle**; manquer le coche/l**e** train/une **o**ccasi**o**n.
(a-i**) scăpa** c**ui**va un **lucru din vedere** om**e**ttre qch.
a**) scăpa** cu **obraz curat** sauver la fac**e**.
a**) scăpa** cu **v**iaţă avoi**r** la vie sauve; **e**n **ré**chapp**e**r.
a**)** sc**ăp**a **d**e **balast je**t**er** du **le**st; se d**é**ba**r**rass**e**r d’un fard**e**au.
(a**) scăpa** de **b**el**e**a s**e** tir**e**r/so**r**tir d’affai**re**/d’embarras/de la ba**g**arre; se tir**er** d’u**n** mauvais pas/du p**é**t**ri**n; sortir d**e** l’ornièr**e**; retombe**r** su**r** ses pi**e**ds/sur s**e**s pattes; sorti**r** de l’aube**r**g**e** *(arg.).*
(a**)** sc**ăp**a de da**tor**ii pay**e**r s**e**s d**e**tt**e**s.
(a**)** sc**ăp**a de d**r**acul v. *a scăpa de belea.*
(a**) scăpa** de ne**v**oie a**r**river à. bon port/à bonn**e** fin; arriv**e**r au bout du tunnel *(fig.);* êtr**e** au bout de s**e**s peines; passer **l**e cap (des tempêtes); **t**ouch**e**r au but/au port.
(a**) scăpa** de o **belea** couper à un**e** corvée.
(a**)** sc**ăp**a de **p**ia**t**ra **d**in cas**ă** mari**er** sa f**ille**.
(a**) scăpa d**in **m**înâ a. **l**aisser tomb**er**; **b.** *(fi*g.*)* **p**erdr**e** **l**e cont**r**ôl**e**.
(a**) scăpa** di**n vedere** a**.** perd**re** d**e** vue; **o**mettre; **b.** ne plus s’en s**o**uci**er**.
(a**) scăpa** hăţu**r**ile din **mînă** n**e** p**l**us êt**re** maît**re** de **l**a situati**o**n.
(a**) scăpa** i**eft**in (en) êtr**e** quitt**e** à b**o**n compt**e**; **l’é**chapp**er** be**l**le; **re**v**e**nir/sortir bagues sauves *(fam.);* s’**en** so**rti**r/s’en tirer à bo**n** compt**e**.
(a**) scăpa** ocazia **l**a manqu**er** bel**le**; manqu**e**r le coch**e/le** train/une occasion.
(a) **scăpa** o **vo**rbă **l**âcher un m**o**t. I
(a**)** sc**ăp**a pe cine**v**a **d**e la m**o**arte arracher qn. à **l**a mo**r**t; a**r**rach**e**r/**ti**r**er** qn. d**e**s b**r**as d**e** **l**a mo**r**t.
(a**) scăpa** pe cine**v**a din ne**vo**ie ti**r**er qn. d’**e**mbarras/d’un mauvais pas; **e**nl**e**v**er**/ôter/tire**r** à qn. un**e** **é**pine du pi**e**d; **ren**d**re** **l**a vi**e** à qn.; dépann**er** qn. *(fam.).*

(a**) scăpa pe cineva dintr-0 încurcătură** v. *a scăpa pe cineva din nevoie.*
(a-i) scăpa porumbelul l'aire une **g**affe; ne pas en rater nue *(ir.);* c**o**mmettre/faire un impair *(fam.);* faire des bri**o**ches/une bri**o**che *(fam.);* fair**e** une b**o**ulette *(pop.);* fair**e**/lâch**er**/c**o**mmettre une b**o**urde *(pop.);* faire un douze *(arg.).*
(a) scăpa prilejul la manquer belle; manqu**e**r le coche/le train/un**e** occasi**o**n.
{a) sc**ăpa printre degete é**chapper/filer/glisser c**o**mme une an**g**uille/c**o**mme une couleuvr**e**/c**o**mme un p**o**isson; se r**e**tourner comm**e** une anguille.
(a) scăpa prin uşa **din do**s se sauver pare la port**e** de derrière.
scăpare din vedere omission involontaire.
(a) scăpa tangenţial s'**é**chapper par **l**a tan**g**ent**e**.
(a) scăpa teafăr a. av**o**ir la vie sauve; en réchapper; **b**. s**e** tirer/sortir d'affaire/d'embarras/de la bagarre; s**e** tirer d'un mauvais pas/du p**é**trin; s**o**rtir de **l'o**r**n**ière; r**e**t**o**mber sur ses pieds/sur ses pattes; s**o**rtir de l'auber**g**e *(ar*g.*)*.
(a) scăpa trenul a. manquer le train; **l**ouper le train *(pop.);* **b**. la manquer belle; manqu**e**r une occasi**o**n.
(a) scăpa uşor v. *a scăpa ieftin.*
(a-i) scapără cuiva buza după bani av**o**ir un besoin pressant d'ar**g**ent.
(a) scapără din picioare piaffer d'impatience.
(a-i) scapără picioarele v. *a fugi mlnctnd pămîniul.*
(a) scărmăna pe cineva carder le cuir/le poil à qn.
(a) schimba căciula chan**g**er de batteries; chan**g**er d**e** n**o**te/de ton; chan**g**er s**o**n fusil d'**é**paule; chant**e**r sur un**e** autre note; d**o**nner un c**o**up de barre; fair**e** vo**l**t**e**-face; prendr**e** le t**o**urnant; r**e**t**o**urner sa veste; tourner casaque.
(a-şi) schimba direcţia chan**g**er de directi**o**n; chan**g**er d**e** cap.
(a) schimba feţe-feţe chan**g**er de couleur; demeure**r** t**o**ut c**o**nfus.
(a) schimba foaia v. *a schimba macazul*
(a-şi) schimba locul chan**g**e**r** de place.
(a-şi) schimba locul cu cineva chan**g**er d**e** plac**e** av**e**c qn.
(a) schimba macazul/tactica chan**g**er d**e** batteries; changer de note/ d**e** ton; chan**g**er s**o**n fusil d'**é**paule; chant**e**r sur un**e** autre **n**ote; d**o**nner **un** coup d**e** barre; faire volte-face; prendre le tou**r**nant; retourner **s**a veste; tou**r**n**e**r casaque; ret**o**urner son char.
(a-şi) schimba părerea chang**e**r de b**o**rd; chan**g**er de sentim**e**nt/d'id**é**e/ de pens**é**e/d'avis; r**e**veni**r** sur une opini**o**n; se **r**avise**r**.
(a-şi) schimba părerile cum schimbi cămăşile chan**ge**r d'avis comme une girouette; c'est Jean **q**u**i** pleu**re e**t **Jea**n qui rit; n**e** pas êtr**e** a**u** b**e**au fix**e** *(fam.).*
(a) schimba placa *(fi*g.*)* chan**g**er de disque.
(a-şi) schimba pun**ctul de vedere** v. *a-şi. schimba părerea.*
schimbare de dispoziţie saul**e** d'humeur.
(a) schimba tonul chan**g**er de t**o**n.
(a) schimba vorba chan**g**er d**e** musique; d**é**placer la questi**o**n; d**é**tourner la c**o**nversati**o**n; rompre **l**es chiens; t**o**urner la truie au foin *(pop-).*
(a) scîrţîi la **vioară g**ratter/racler du vi**o**l**o**n.
(a-i) scîrţîi oasele v. *a fi frînt de oboseală.*
(a) scoate afară faire sortir.
(a) scoate apă din fîntînă tirer de l'eau au puits.

(a) scoate bani **din piat**ră **seacă** faire ar**g**'iit/ressourcë de t**o**ut; tirer de

l’huile d’un mur.
(a-şi) scoate banii c**o**uvrir ses frais; rentrer dans s**e**s frais.
(a) scoate boii din jug fără coarne v. *a da chix.*
(a) scoate capul în lume se m**o**ntrer en public; s**o**rtir; a**l**ler dans le m**o**nde; faire s**o**n **e**ntr**ée** dans le m**o**nde.
(a) s**coate ceva la lumină** tir**e**r une affaire au clair; mettr**e** au clair; d**é**mêler une affaire.
(a-şi) scoate cheltuială couvrir ses frais; rentrer dans ses frais.
(a) scoate coarne montr**e**r les dents/les c**o**rnes/les **g**riffes.
(a-i) scoate cuiva cîntec/vorbe jaser sur le c**o**mpte de qn.
(a) scoate cuiva dinţii şi măselele din gură v. *a aduce pe cineva In/la sapă de lemn.*
(a) sc**o**a**te** c**ui**va g**ărgău**n**ii** **din** ca**p** gu**é**rir qn. d**e** s**e**s lubies; mettre à qn. du p**l**omb dans **l**a tête; m**e**ttr**e** qn. à **l**a **r**aison; ramener/rappeler qn. à **l**a rais**o**n,
(a) scoate cuiva nume rău diffam**e**r/discr**é**diter qn.; v. şi *a vorbi de rău pe cineva.*
(a-i) scoate c**ui**va **o**cliii a. cr**e**ver **l**es y**e**ux à qn.; **b.** faire des repr**o**ches à qn.
(a) sc**o**a**te cuiva păr alb/peri albi** en faire v**o**ir de belles/de drôles/de dures à qn.; en fair**e** v**o**ir/r**o**ter de t**o**ut**e**s les cou**le**urs; êtr**e** difficile/dur à vivre; faire/men**e**r/r**e**ndre **l**a vi**e** dur**e** à qn.; faire man**ge**r des poires d’an**g**oiss**e** **à** qn.; **e**n faire v**o**ir des vert**e**s **e**t des pas mûres *(fam.);* être **le** b**o**urreau de qn. *(fam.);* cir**e**r les oreilles à qn. *(arg.).*
(a-i) scoate cuiva ponoase v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a-i) scoate c**ui**va **sticleţii d**in ca**p** **g**u**é**rir qn. de ses lubies; mettre à qn. du p**l**omb dans **l**a tête; m**e**ttre qn. à la raison; ramener/rappeler qn. à **l**a raison,
(a) scoate cuiva sufletul v. ***a*** *scoate cuiva păr alb/peri albi.*
(a-i) scoate cui**v**a **vorba (d**in **gură)** cu **cleştele** arracher **l**es mots à qn.
(a) scoate curele din pielea cuiva v. *a scoate cuiva păr alb/peri albi.*
(a) sc**o**a**t**e dă**r**i *(înv.)* l**e**ver des impôts,
(a) scoate din ca**u**ză mettr**e** hors de caus**e**.
(a) scoa**te d**in ci**r**c**ul**aţi**e** m**e**ttr**e** hors d’usage.
(a-şi**) scoate** din g**î**n**d o idee** chasser une id**é**e.
(a) scoate din lu**pt**ă m**e**tt**re** hors d**e** combat.
(a) sc**o**a**t**e **d**in **mî**n**c**e**-à** improviser un**e** exp**l**ication.
(a) scoa**te d**in **pământ** p**r**ocur**e**r à t**o**ut p**r**ix,
(a) scoate din **pîine/din** m**u**ncă d**o**nner sen c**o**mpte à qn.; env**o**yer qn. plant**e**r ses ch**o**ux; faire sauter qn.; cass**e**r aux **g**a**g**es; d**o**nner ses huit **j**o**urs à** qn. *(fam.);* **l**essiver qn. *(fam.).*
(a) scoate din răboj v. *a scoate pe cineva din sărite.*
(a) sc**o**a**t**e **dopul u**n**e**i s**t**ic**l**e d**é**b**o**uch**e**r une b**o**uteil**le**.
(a) sc**o**a**t**e flă**c**ă**r**i **pe** nas *(fam.)* b**o**uff**e**r du lion.
(a) scoate gologanii *(pop.)* **le**s a**l**igner.
(a) sc**o**a**te** în afa**r**a **legii** mettre h**o**rs **l**a l**o**i.
(a) sc**o**a**te** în reli**e**f m**e**ttre **e**n **é**vid**e**nce/en relief/en exer**g**ue/en (pleine) **l**umière.
(a) sc**o**a**te** î**n** vînza**re** m**e**ttr**e** en v**e**nte; mettr**e** à prix,
(a) scoate Ia lici**t**aţi**e** m**e**t**tre** aux **e**nchèr**e**s.
(a) scoate la **lumină** tirer au clair; trouver **l**e **jo**int; venir à b**o**ut de qch.
(a) scoate la maidan *(arg.)* tirer au clair; trouv**e**r le **jo**int; venir à b**o**ut d**e** qch.

(a) scoate la mezat mettre aux enchères.
(**a**) **scoate la reformă** mettre à la réf**o**rme.
(a) scoate la vedere exp**o**ser; mettre **en** vente.
(a) scoate limba de căldură cuire dans son **j**us ***(fam.).***
(a) scoate limba de-un **cot** êtr**e à** b**o**ut de s**o**uffle; être hors d'haleine.
(a) scoate luleaua de la ciubuc a. chan**g**er de batteries; changer de note/de t**o**n; chan**g**er s**o**n fusil d'épaule; chanter sur une autre n**o**te; donner un c**o**up de barre; faire v**o**lte-face; prendre le t**o**urnant; retourner **s**a v**e**st**e**; **r**etourner son char; tourner casaque; **b.** v. ***a-şi ieşi din fire.***
(a-şi) scoate masca lever/p**o**ser le masque; se m**o**ntrer s**o**us son vrai j**o**ur; laisser passer/m**o**ntr**e**r/v**o**ir le b**o**ut de l'oreille.
(a-şi) scoate mămăliga ga**g**ner s**o**n bifteck/sa croûte/son pain/sa vie.
(a-şi) scoate inînia pe cineva décharg**e**r sa colère/sa rate/sa bile sur qn.; déverser sa bile sur qn.; passer sa colère/sa mauvaise humeur sur qn.; lâcher les cataractes.
(a-şi) scoate nasul se m**o**ntrer; apparaître.
(a) scoate nasul afară mettre le nez/l**e** pied deh**o**rs.
(a-şi) scoate obrazul în lume aller dans le m**o**nde; faire s**o**n entrée dans le m**o**nde; se montr**e**r en public.
(a-şi) scoate ochii unu**l altuia** en venir aux c**o**ups/aux mains.
(a) scoate oluri p**o**usser des s**o**upirs; se lamenter; se p**l**aindre.
(a) scoate o rădăcină **pătrată** extraire une racin**e** carr**é**e.
(a-şi) s**coate pălăria** enlever s**o**n chapeau; se d**é**couvrir.
(a-şi) scoate pălăria în faţa cu**iva** *(admirativ)* tirer s**o**n chapeau **à** qn.; tirer l'échelle après qn.
(a) scoate pe cineva basma cur**ată** blanchir qn. *(fam.);* déd**o**uanner qn. *(fam.).*
(a) scoate pe cineva ca **a**r**gi**n**tul** blanchir qn. *(fam.);* déd**o**uanner qn. *(fam.).*
(a) scoate pe cineva de la greu tir**e**r **qn**. d'**e**mbarras/d'un mauvais pas; **e**nlever/ôter/tirer **à qn.** une épine du pied; rendre la vie **à qn.**; dépanner qn. *(fam.).*
(a) scoate pe cin**eva di**n **balamale** v. *a scoate pe cineva* ***din sările.***
(a) scoate pe cineva din boii lui v**.** ***a scoale pe cineva din sărite.***
(a) s**coate pe cineva din** c**a**uză mettre **qn**. hors de cause.
(a) scoate pe cineva din chichion tirer qn. d'embarras/d'un mauvais pas; **e**n**l**ever/ôt**e**r/tirer **à** qn. une **é**pine du pied; rendre la vie **à** qn.; dépanner qn. ***(fam.).***
(a) scoate pe cineva din **circula**ţ**ie** mettre **q**n**.** h**o**rs de circuit; jeter/mettre **q**n**.** au rancart; aiguiller/mettre qn. sur une v**o**ie de garage *(fam.).*
(a) scoate pe cin**eva din încurcătură** tirer qn. d'embarras/d'un mauvais pas; enle**v**er/ôter/tirer **à** qn. une **é**pine du pied; dépanner **q**n**.** *(fa*m.*).*
(a) scoate pe cin**eva d**in **minţi** faire perdre la rais**o**n à qn.; t**o**urneb**o**uler qn. *(fam.).*
(a) scoate pe cin**eva di**n **noroi** tirer qn. de la b**o**ue/de la p**o**ussière; tirer **qn**. du ruisseau ***(fam.).***
(a) scoate pe cineva din **oprele** v. *a scoale pe cineva din sările.*
(a) s**coale p**e **ci**n**eva d**in **pepe**n**i** faire s**o**rtir qn. de ses g**o**nds; v. şi *a scoale pe cineva din sările.*

(:i**) scoate pe cineva din pîine** d**o**nner son compte à qn.; env**o**ye**r** qn.
planter ses ch**o**ux; faire sauter qn.; casser aux **g**ages; d**o**nner ses
huit j**o**urs à qn. *(fam.):* lessiver qn. *(fam.).*
(a) scoate pe cineva din răbdări v. *a scoate pe cineva din sărite.*
(a) scoate pe cineva din sărite mettre /pousser **qn**. **à** b**o**ut; mettr**e à** qn.
les nerfs **à** vif; mettre h**o**rs de s**o**i; faire enra**g**er qn.; faire **j**aunir **qn**.
de bile; faire b**o**ndir/déborder **q**n**.**; lasser **l**a patienc**e** de qn.; **é**mouvoir/remuer la bile;
faire bouillir/damner **qn.; é**chauffer **la** bil**e à**
qn. *(fam.);* chauffer l**e**s **o**reilles à qn. *(fam.)* faire devenir chèvre
(fam.); faire endever qn. *(fam.);* faire le désesp**o**ir de qn. *(fam.);* faire s**o**rtir qn. de s**o**n
assiette *(fam.);* mettre qn. **e**n r**og**ne *(fam.);* courir à qn. sur l'haricot *(pop.);* fair**e**
baver/bisquer qn. *(pop.);* fair**e** mousser qn. *(pop.);* foutr**e** qn. en r**og**ne *(pop.);* fair**e**
grimper/
m**o**ntе**r** *(arg.);* foutr**e** qn. à ressaut *(arg.);* mettr**e** à re**n**aud/à cran/
à ressaut/à tube *(arg.).*
(a) scoate pe cineva din ţîţîni faire s**o**rtir qn. de ses **g**onds; v. şi *a scoate*
pe cineva, din sările.
(a) scoate pe cineva în capăt m**e**ttre qn. sur **l**a paille/en chemise; m**e**llre
qn. à l'aumône; pl**o**n**g**er qn. dans la misère: r**é**duir**e**/mettre qn. à
la b**e**sace; r**é**duire qn. à la misère; réduire qn. à **l**a de**r**nièr**e** extrémité; sucer qn.
jusqu'à **l**a moe**l**le des os *(fam.).*
(a) scoate pe cineva la covrigi v. *a scoate pe cineva în capăt.*
(a) scoate pe cineva Ia lumină/la liman tirer qn. d'**e**mbarras/d'un mauvais pas;
en**le**ver/ôter/tirer à qn. un**e é**pin**e** du pied; dépanner qn.
(fam.).
(a) scoate pe cin**eva l**a **sele**m**et** v. *a scoate pe cineva in capăt.*
(a) scoate pe cineva vinovat déclarer qn. c**o**upabl**e**.
(a-şi) scoate pieptul în afară bomber l**e** torse.
(a-şi) scoate pîin**ea g**a**g**ner sa cr**o**ûte/s**o**n bift**e**ck/s**o**n pain/sa vie.
(a-şi) scoate pîrleala couvrir ses frais; rentrer dans ses frais.
(a) scoate sabia mettr**e** flamber**g**e au v**e**nt; m**e**ttre sabr**e** au clair; tirer
le **g**laive.
(a) scoate seîntei jeter des étincelles.
(a) scoate sigiliul lever les scellés.
(a) scoate smîntîna lapte**lui/de pe lapte é**cr**é**mer du lait.
(a) scoate s**trigăte** p**o**usser des cris.
(a) scoate un oftat p**o**uss**e**r un soupir.
(a) s**coate un** s**uspin** pousser un s**o**upir.
(a) s**coate untul di**n **cineva** *(fig. fam.)* mettre qn. sur l**e** flanc/sur tis
dents; en faire baver qn. *(fam.);* faire le c**o**up de p**r**esse-citr**o**n *(fam.).*
(a) scoate vorbe pe socoteala cuiva jaser sur le c**o**mpte de qn.; v. şi
a vorbi de rău pe cineva.
(a) scormoni pe cineva la inimă tr**o**ubler/t**o**urmenter **q**n**.**
(a) scorni cuiva nume rău diffam**er**/discr**é**diter qn.; v. şi *a vorbi de rău*
pe cineva.
(a) scorni vorbe faire des cancans; cancaner *(fam.).*
scos **di**n **noroi** *(fi*g.*)* ramass**é** dans le ruisseau; tiré de la b**o**ue.
scos din uz h**o**rs d'usage.
(a-şi) scrie ceva în frun**te** retenir bien q**e**h.
(a) scrie citeţ av**o**ir une écriture lisible.
(a) scrie după dictare écrire s**o**us la dictée.
(a) scrie laba gîştii écrire c**o**mme **un** chat.
scrisă de frumoasă belle comm**e** une ima**g**e.

scrisori de acreditare lettres de créanc**e**.
5S0
(a) scrîşni din dinţi grinc**e**r des dents.
(a-şi) scruta conştiinţa faire un retour **s**u**r** soi-même; descendr**e e**n s**o**i-même.
(a) scruta viitorul son**ge**r à **l**'avenir; int**e**rr**og**er l'avenir.
(a) scuipa foc cracher du f**e**u.
(a) scuipa pe cineva în obraz *(fam.)* crach**er à l**a fac**e /à l**a fi**g**ur**e**/au nez de qn.
(a) scula pe cineva din morţi a. rendre **q**n**. à la** vi**e**; ranimer qn.; **b.** fair**e** un boucan d**e** tous **les** diables *(fam.).*
(a) scula în picioare mettre en m**o**uvement.
(a) scurta cărările cuiva a**r**racher l'âme/**l**a vi**e** à qn.; expédier qn. dans l'autre m**o**nde; fair**e** mourir qn.; fair**e** passer **l**e **g**oût du pain à qn.; fair**e** son affair**e** à qn.; passer qn. à **l**a cass**e**ro**le**; ré**g**le**r** son compte à qn.; fair**e** la p**e**au à qn. *(pop.);* lav**e**r **l**a têt**e** à qn. avec du p**l**omb *(pop.);* descendr**e** un mec *(arg.);* brûler qn. *(arg.).*
(a-i) sc**urta cuiva ghearele r**o**g**n**e**r les ailes/l**e**s on**g**les à **qn**.
(a-i) scurta cuiva limba empêcher qn. de pa**r**le**r**.
(a-i) scurta cuiva viaţa a. en fair**e** voi**r** de b**e**lles/de drôles/de dures **à** qn.; **e**n fair**e** v**o**ir/rote**r** d**e** t**o**utes les couleurs; en faire v**o**ir des vertes et des pas mûres *(fam.);* êtr**e** difficil**e**/dur à vivre; faire/mener/ rendre la vi**e** dure **à** qn.; fair**e** mange**r** des poires d'an**g**oiss**e à** qn.; être l**e** hourr**e**au de qn. *(fam.);* cire**r l**es or**e**i**l**les à qn. ***(arg.);* b.** arrach**e**r l'âm**e**/la vi**e à q**n.**; e**xpé**di**e**r **q**n**.** dans l'autr**e** monde; **fai**re m**o**urir qn.; faire passer **le g**oût du pain **à** qn.; fair**e** son affair**e à** qn.; passer qn. **à** la casserol**e**; r**ég**l**er** son compte **à q**n.**;** fair**e l**a p**e**au à qn. *(p*op.*);* laver la têt**e** à qn. avec du pl**o**mb *(pop.);* desc**e**nd**re** un m**e**c *(arg.);* brûle**r** qn. *(arg.).*
(a) scurta de o palmă pe cineva *(a-i tăia capul)* raccourcir qn.
(a) scurta vorba ab**rég**er l'entretien.
scurtă vorbă! pas de r**é**plique!; trêve de bavardage!
scurt şi cuprinzător a. bref; **e**n b**re**f; **b.** un point c'est t**o**ut.
scuteşte-mă! allez vous fair**e** p**e**ndr**e** ailleurs!; va te coucher; allez vous coucher; qu'il aille s**e** coucher!; fiche-m**o**i la paix! *(fam.);* **l**âche-m**o**i le c**o**ude! *(fam.).*
(a) scutura bine pe cineva *(pop.)* v. *a trage un perdafjo prafturăjo săpunealăcuiva.*
(a-i) scutura cuiva buzunarele d**é**caver qn.
(a-i) scutura cuiva cojocul v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) scutura cuiva nădragii de praf v. *a bate măr pe cineva.*
(a-1) scutura frigurile être pris de f**r**issons.
(a) s**cutura jugul** sec**o**uer **l**e **jo**u**g**.
(a) scutura pe cineva de bani d**é**cave**r** qn.
(a) scutura zdravăn pe cineva s**ec**o**u**er qn. comm**e un** prunier; v. şi *(a) trage un perdafjo prafturăo săpunealăcuiva.*
scuzele mele! mill**e** excuses!; **j**e m'en excuse!
(a) se abate de la datorie manquer à son devoi**r**; **se** d**é**partir de s**o**n dev**o**ir.
(a) se abate de la **drumul cel drept** s'**é**carter de **l**a li**g**ne droite/de la bonn**e** voi**e**.
(aï **se abate d**e **la subiect** d**é**placer la question; s'écart**e**r du su**j**et.
(a) se abate din calo faire un cr**o**chet/un d**ét**o**u**r.
(a) se acoperi de glorie ceindre s**o**n fr**o**nt de **l**auriers; se c**o**uv**r**ir de **l**auriers.
(a i) se acri cuiva de ceva v. *a fi satul pină peste* c*ap*.

SS1
(a) s**e adapta** la **împrejurări** faire **l**a cabriole; savoir s’y fai**r**e; se mettre à l’uniss**o**n des circ**o**nstances.
(a) se adînci în studiu se pl**o**n**g**er dans l’**é**tude.
(a) s**e adu**n**a ca muştele la miere** acc**o**urir à l’aubaine.
a) se aduna de pe drumuri s**e r**an**g**e**r**.
a**) s**e **afişa c**u **cineva** s’afficher avec qn.; s**e** fair**e** v**o**ir avec cm.
(a) se afla în gur**a tunului** v. *a da de belea/de bucluc.*
(a) se afla în primejdie c**o**urir un dan**ge**r; être en dan**g**er.
(a) se afla în primele rînduri combattr**e** dans les premiers ran**g**s.
(a) se afla în priveală *(pop.)* rester à re**g**arder.
(a) se afla în **treabă** faire **l**a mouche du c**o**che; intervenir mal à prop**o**s.
(a) s**e afla l**a **pieire** être en dan**g**er de m**o**rt.
(a) s**e afla** la **strîmtoare** v. *a fi la ananghie.*
(a) s**e afla pe marginea prăpastiei** êtr**e** au b**o**rd da g**o**uffre/de l’abîme.
fa**) se afla pe toate drumurile** c**o**urir les rues.
(a) s**e afla sub călcîiul cuiva** êt**r**e s**o**us **l**e c**o**up/la f**é**rul**e** de qn.
(a) se afunda în studiu se pl**o**n**g**er dans l’**é**tude,
(a) s**e agăţa de ci**n**eva** s’accr**o**cher/se cramp**o**nner à qn.
(a) s**e agăţa de gîtul cuiva** s**e** pendre au c**o**u de qn.
(a) s**e agăţa şi de** un **pal** s’accr**o**cher à t**o**utes les branches.
(a) se ajunge cu tîrgul conclure/passer un march**é**.
(a) s**e alege n**um**a**i **cu spaima** en être quitte p**o**ur la peur.
(a) se alege praf şi **ţărînă/praf** şi **pulbere d**in **cineva/ceva** être r**é**duit à n**é**ant/en p**o**ussière; ne rester pierre sur pierre.
(a) se alege praful/pr**af** şi **pulbere** être réduit à néant/en p**o**ussière; nu rester pierre sur pierre.
(a) s**e** ale**g**e **sorţii** arriver à un r**é**sultat.
(a) se amăgi singur se bander les yeux; se bercer d’illusi**o**ns; se faire illusi**o**n.
seamănă dar n**u răsare** cela n’a ni rime ni rais**o**n.
(a) se amesteca în cior**ba altuia** se mêler des affaires d’autrui.
(a**)** s**e amesteca în mulţime** se p**e**rdre dans la f**o**ule.
(a) se amoreza de cineva *(fam.)* s**e** c**o**iffe**r** de qn.
(a) se a**p**ă**r**a **pas e**u **pas** disputer le terrain.
(a) se **apăra prin toate mijloacele** se défendre du bec et des on**g**les.
(a i) se aprinde cuiva călcîiele după ci**n**e**va** av**o**ir le coup de f**o**udre.
(a) se **apri**n**de d**e **mînte** v. *a-şi ieşi din fire.*
(a) se **aprinde la faţă** s’e**m**pourpre**r**,
(a) se **aprinde uşor** v. *a-i sări ţandăralmuştaruljbizdicul.*
(a) se **apropia de sîî**r**şit** tirer à sa fin.
(a i) se apropia funia de par a. t**o**ucher à sa fiu; **b**. v. *a da de belcajdc bucluc.*
(a i) se apropia vremea vivre ses derniers instants,
(a) s**e apuca d**e **băutură** s’ad**o**nner à la boiss**o**n,
(a**) se apuca d**e **t**r**e**a**b**ă se mettr**e** au t**r**avai**l**.
(a) **se apuca de un l**ucru mettre qch. sur le m**é**tier.
(i**)** s**e arăta drăgu**ţ cu/**f**aţă **de cineva** être **g**entil avec/pour qn.
(a) se arăta în adevărata lumină se m**o**ntrer s**o**us s**o**n vrai **jo**u**r;** lever/poser le masque; laisser passer/m**o**ntrer/v**o**ir le b**o**ut de l’oreille.
(a) se arăta îngăduitor se m**o**ntrer indulgent.
(a) **se arăta jignit** marquer le c**o**up,
(a**) se arăta** la **doctor** *(pop.)* aller à M**o**ntr**e**t**o**ut.

(a) se ară**ta l**a **lu**mină se faire v**o**ir; appa**r**aîtr**e**,
(a) s**e ar**ă**ta** n**erecu**n**oscător** payer d'i**n**gr ititude,
!
582
(a) s**e arunca de g'îtu! cuiva** se **j**eter au c**o**u de qn.
(a) se aru**nca** î**n genunchi în fa**ţ**a** c**uiva** se **j**eter à genoux d**e**vant (pi.
(a) se arunca în gura lupului se **je**ter/s**e** mettre/se f**o**urrer dans la **g**ueule du l**o**up.
(a) se arun**ca în luptă** descendre dans **l**'arène.
(a) se arunca în partea cuiva tenir de qn./du côté de qn.; ressembler à qn.
(a) se arunca Ia picioarele cuiva se **j**eter aux pieds de qn.
(a) se ascunde după deget chercher des faux-fuyants,
(a) se aso**ci**a **cu cineva** lier partie avec qn.
(a) se aş**e**za **la lucru** sec**o**uer ses puces *(fam.);* s**e** mettre à l'œuvr**e**.
(a) s**e aş**t**erne drumului/vîntului/pămîntului** v. *a fugi mtncind pômtntul.*
(a) se aşt**erne pe drum** se mettr**e** en chemin/en r**o**ute.
(a) se aşterne pe lucru se mettre **à** l'œuvre; secouer ses puces ***(fam.).***
(a) se aşterne pe scris se mettr**e à é**crire.
(a) se **aş**t**erne pe somn** n**e** fair**e** qu'un s**o**mme; v. şi *a dormi buştean.*
(a) se aşterne ţă**rînii** s'**é**tendre/se c**o**ucher par terre,
se atîrn**ă ghimpii de el** i**l** est ivre-m**o**rt.
(a) se avea bine cu cineva être au mieux avec qn.; être bien avec **q**n.**;** être du dernier bien avec **q**n.**;** être en b**o**nn**e** intelli**g**ence avec qn.; être **e**n grâce auprès de qn.
(a) se avea ca fraţii vivr**e** c**o**mme des frères.
(a) se avea rău **cu cineva** être mal avec **qn**.; être en froid avec qn.
(a) se bate ca apa de maluri ne recevoir d'aide de pers**o**nne.
(a) s**e bate ca chiorii/orbii** *(fam.)* s**e** battre c**o**mme des chiff**o**nniers; s'am**o**cher le citr**o**n/la **g**ueule/la poire *(arg.);* se d**o**nner ça *(arg.).*
(a) se bate calicii/lupii la gura cuiva faire h**o**nneur à un **r**epas; s'en mettre dans le fusil (**j**usqu'aux yeux) *(pop.);* s'escrimer de la mâch**o**ire *(fam.);* b**o**uffer à s'en faire crever/**é**clater le cylindre *(arg.);* v. şi *a băga la jgheab.*
(a) se bate cap în cap se contredire.
(a) se bate cu min**a peste gură** se reprendre.
(a) se bate cu morile de vînt se battr**e** contre des moulins à v**e**nt,
(a) se bate cu palma peste gură se reprendre.
(a) se bate după ceva en pincer p**o**ur qch.; raff**o**ler de qch.
(a) se bate în duel all**e**r sur le pr**é**; **s**e battr**e e**n duel; **s**e c**o**uper la **go**r**g**e avec qn.
(a) se bate pe burtă c**u cineva** *(fam.)* taper sur le ventre de qn.
(a) se bate pe umăr eu cineva être à tu et à toi avec qn.
(a) se bate pînă la sînge se bouffer/se man**g**er le nez *(pop.).*
se bat lupii la gura lui c'est une belle f**o**urchette *(pop.).*
(a) s**e băga în scutece** *(fam.)* être/s**e** m**e**ttr**e** entre deux draps; être/se f**o**urrer dans les draps; mettre la viande au saloir *(arg.);* mettre la viande dans les bâches/les t**o**iles *(arg.);* mettre sa barbaque/sa bid**o**che/sa viande dans le t**o**rchon *(arg.);* se filer au pieu *(arg.);* se **g**lisser dans les toiles/les b**o**nnes *(pop.);* s**e** m**e**ttr**e** au pieu *(arg.);* se bâch**e**r; **se** pa**g**er; se pa**g**e**o**ter; se pa**g**n**o**ter; **s**e pieuter; se plumarder; se plumer *(arg.).*
(a) se băga în vorbă se mêler **à** la c**o**nversati**o**n.
(a) se băga în vorbă ca mărarul în ciorbă mettre /f**o**urrer son grain d**e** sel.

(a) se băga pe fir a**l**ler/march**e**r sur les bris**ée**s de qn.
(a) se băga peste altul chasser sur **l**es terres d'autrui; marcher sur/dans les plates-bandes d**e** qn.
583
(a) se băga pe sui» pielea cuiva s'insinuer dans les bonnes **g**râces/dans **l**a c**o**nfiance d**e** qn.
(a) se bălăci în n**oroi** *(fi#.)* se vautrer dans la fan**g**e.
(a) se bizui pe ceva tabl**e**r sur qch.
(a) se bizui pe cineva se rep**o**ser sur **qn**.; fair**e** fond **s**u**r q**n**.**; se fier **à** qn.; s'en r**e**mettre **à qn**.; faire crédit **à** qn.; av**o**ir c**o**nfiance en **qn**.
(a) se bucura de favoarea cuiva av**o**ir la faveur de **q**n**.**
(a) se bucura de încrederea cuiva av**o**ir la confiance/l'oreille d**e q**n.**;** avoir du pouvoir auprès de qn.; être en (grand) crédit auprès de **qn.**; **j**ouir d'un grand cr**é**dit auprès d**e** qn.
(a) se bucura de mare vază jouir d'une **g**rande estime.
(a) se bucura de succes obtenir/remporter des succès.
(a) se bucura la avere être âpre au **g**ain/à **la** cur**é**e; av**o**ir les canines/les dents **l**on**g**ues; av**o**ir **l**es mains cr**o**chues/les on**gl**es crochus.
(a-i) seca oebii de atîta plîns ne pas av**o**ir assez de ses yeux p**o**ur pleurer,
(a-i) seca puterile être **à** b**o**ut de f**o**rces; être/s**e** sentir **à** bout de c**o**urse; n'en pouv**o**ir plus.
(a) s**e căptuşi cu o boală** *(pop.)* pi**ge**r une maladie.
(a) se căsători din dragoste fair**e** un maria**g**e d'am**o**ur.
(a) se căzni degeaba en être p**o**ur sa peine/p**o**ur ses frais; perdre sa peine; frapper des c**o**ups **e**n **l**'air; semer sur le sable; s'en aller en nid d**e** chien; tirer des coups de can**o**n dans la **g**rê**l**e; y perdre ses pas; brûler/tirer/us**e**r sa p**o**udr**e** aux moineaux; pouv**o**ir tou**jo**urs s**e** br**o**sser *(fam.);* env**o**yer des coups de pied aux m**o**uch**e**s *(pop.).*
(a) se certa cu cineva s**e** brouiller avec qn.
(a) se certa furcă se b**o**uffer/s**e** manger le nez.
se cheamă că cela si**g**nifie; ce**l**a veut dire; c'est-à-dire.
(a) se coace de căldură *(fam.)* cuire dans s**on j**us *(fam.).*
(a) se coborî din scaun abdiquer.
(a) se cocli turtă v. *a* s*e îmbăia criţă.*
(a) se conforma ordinelor se conformer aux **o**rdres.
(a) s**e constitui parte civilă** se constituer parti**e** civi**l**e,
(a) se consulta eu cineva prendre c**o**nseil d**e q**n**.**
se crapă de ziuă le **j**our p**o**int; l**e jo**ur vient d'**é**cl**o**r**e**.
(a) se crede buricul pămîntului se cr**o**ire le c**e**ntre du m**o**nde; se croir**e** le premier m**o**utardier du pape; se cr**o**ire quelque ch**o**se; ramener tout **à** soi; êtr**e** t**o**u**jo**urs en scène; ne pas s**e** m**o**ucher du c**o**ude/du pied *(pop.).*
(a) se crede căzut cu hîrzobul din cer se croi**r**e sorti d**e** la cuiss**e** de Jupit**er**; s'**e**n croire beaucoup; crev**e**r d'**o**r**g**ueil; le roi n'est pas son c**o**usin,
(a) se crede grozav se cr**o**ire plus malin qu'un autre.
secretul lui Policbinelle le secret d**e** Polichinelle; secret de comédie.
(a) se cufunda în gînduri s'abîmer/se pl**o**nger dans ses pens**é**es,
(a) se cufunda în studiu se cant**o**nner dans ses **é**tudes/ses recherches.
(a) se culca odată cu găinile se c**o**ucher c**o**mme/avec les poules.
(a) se culca pe lauri s'endormir/se rep**o**ser sur ses **l**auriers.
(a) se culca pe urecliea aia/pe o ureche *(fam.)* s'end**o**rmir sur l**e** rôti,
se cunoaşte cît de colo c**e**la se v**o**it de l**o**in; cela crève les y**e**ux; cela

saut**e** a**ux** yeux; cela t**o**mbe sous le sens.
(a) se curăţa *(fam.)* v. ***a*** *da ortul popii.*
(a **i) se curma cuiva zilele** v. **a** *da ortul popii.*
(a) s**e cutremura de spaimă** v. ***a*** *tremura de frică.*
(a) se da afund a. fair**e** un pl**o**ngeon; **b.** disparaître; s'isoler.
3SJ
(a) se da bătut amene**r l**es couleurs; baisser la **l**ance; baisser/amener
pavill**o**n *(fam.);* courb**e**r/baisser la tê**te/le** front; c**rier g**râce/merci; d**o**nner **g**agné; donner sa langue aux chats/aux chiens; d**o**nner les
mains; rendre **l**es armes; rendre son **é**p**é**e; s'avouer battu/vaincu; mettre **l**es pouces *(fam.);* baisser son froc *(pop.).*
(.a) se da bine pe lîngă cineva ent**o**urer qn. d'attenti**o**ns; être aux petits s**o**ins avec qn.
(a) se da c**a apa de mal** v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) se da cu capul de pereţi/de toţi pereţii d**o**nner de **l**a tête contr**e le** mur; se c**og**n**e**r/s**e** taper la tète contre les murs; se m**o**rdre **la l**an**g**ue/les doi**g**ts/ les lèvres/les pouces d'une ch**o**se.
(a) se da eu pletele în vînt v. *a fac*e *pe dracu-n patru.*
(a) se **da de-a berbeleacul** fair**e** une cu**l**bute.
(a) se da de-a rostogolul faire une culbute.
(a) se da de-a tumba faire une culbute.
(a) se da de ceasul morţii v. *a da din colţ in colţ.*
(a) se da de gol d**é**masquer ses batteries.
(a) se da de partea celui mai tare se mettr**e** du côt**é** du plus fort.
(a) se da de partea cuiva marcher avec qn.; s**e** ran**g**er/se rallier **à** l'avis d**e** qn.; t**o**urner du côt**é** de qn.; c**o**mbattre/se ran**g**er s**o**us la bannière/ les drapeaux de **q**n**.**
(a) se da drept se d**o**nne**r** p**o**ur; se faire pass**e**r pour; poser pour.
(a) se da după ceilalţi hur**l**er avec **l**es loups.
(a) se da după cineva imit**e**r **q**n**.**
(a) se da după cum bate vîntul tourner **à** tous les vents/au moindre v**e**nt *(fam.);* c'**e**st une **g**irouett**e**.
(a) se da după deget ch**e**rcher d**e**s faux-fuyants.
(a) se da după păr s'habituer **à** une situati**o**n.
(a) se da după perdea s'esquiver; se s**o**ustraire.
(a) se da înapoi a. reculer; **b. r**efus**e**r.
(a) se da în laţ ca cioara être dans **l**e p**é**trin/dans le bain; s'attir**e**r une sale/m**é**chante/sott**e** affair**e**; t**o**mber sur **u**n **o**s; y av**o**ir **u**n **o**s; être flamb**é**/fichu; donn**e**r/t**o**mber/se f**o**urrer dans un **g**uêpier *(fam.);* t**o**mber sur une huile *(fam.);* être frit *(pop.).*
(a) se da în lături se mettre d**e** côté; s'écarter; s'effacer.
(a) se da în leagăn se balancer.
/a) se da în spectacol se d**o**nner e**n** spectac**l**e.
(a) se da în stambă a. se c**o**mpr**o**mettre; **b.** se m**o**ntrer s**o**us s**o**n vrai **jo**ur; lever/p**o**ser le masque; laisser pass**e**r/montr**e**r/voir le b**o**ut de l'**o**reille.
(a) se da în vînt pentru ceva e**n** pincer pour qch.; raffo**l**er de **q**c**h(a) se d**a în **vorbă l**ier c**o**nversati**o**n; entrer en dame *(arg.).*
(a) se da jos descendre.
(a) se da la băutură s'ad**o**nner **à** la b**o**iss**o**n.
(a) se da la cineva *(fam.)* aboy**e**r c**o**ntre/après qn.; faire banc**o à qn**.
(a) se da la fund a. s**e** faire rare *(fam.);* **b**. faire *vn* p**l**on**g**e**o**n.
(a) se da la o parte s**e** mettre de côt**é**; s'**é**carter; s'**e**ffacer.

(a) se da la treabă travailler avec ardeur.
(a) se da **legat în mîinile cuiva** *(fam.)* se fourrer dans les pattes d**e** qn.
(a) se da mai încoace s'approcher.
(a) se da mai înc**olo** s'**é**l**o**i**g**ner.
(a) se da mare *(arg.)* **é**pat**e**r **l**a **g**a**le**rie; faire **l'o**librius; faire le mata; m**o**re *(fam.);* faire du/des fla-ila *(fam.);* faini s**o**n Mich**e**l l'hardi
585
(fam.); fair**e** de **l'é**pate/des **é**pates/de l'aimant/du foin/ de l'huile/ de la m**o**usse/du pa**l**las/de la pose *(pop.);* **jo**uer les durs/les cassants *(pop.);* faire **l**e r**o**dom**o**nt *(lit.).*
(a) se da netczului amener **l**es couleurs; c**o**urber/baisser **l**a tête/**l**e fr**o**nt; crier **g**râce/m**e**rci; d**o**nner sa **l**an**g**u**e** aux chats/aux chiens; d**o**nner **g**a**g**n**é**; donner les mains; rendr**e** les armes; rendr**e** s**o**n **é**p**é**e; baisser la lance; s'av**o**uer battu/vaincu; baiss**e**r/amener pavill**o**n *(fam..);* mettr**e** les p**o**uces *(fam.);* baisser s**o**n froc *(pop.).*
(a) se da odihnei prendre du repos; se coucher.
(a) se da pe brazdă *(fam.)* se m**e**ttr**e** au pas.
(a) se da pe lîngă cine**va** s'insinuer dans les b**o**nnes **g**râces/dans la c**o**nfiance de qn.
(a) se da pe mîna cu**iva** s**e l**ivrer à qn.
(a) s**e d**a **pe**s**te cap** a. v. *a face pe dracu-n patru;* **b**. *(auto)* faire un t**o**nneau *(fam.).*
(a) se da **prins** v. *a se da bătut.*
(a) s**e da rămas** *(inc.)* v. *a se da bătut.*
(a) s**e da** ş**ederii** s'ad**o**nner à la paresse.
(a) (nu**) se da urnit** (n**e** pas) se d**é**cider à parlir/à s'en al**l**er.
(a) se da uţa se balancer.
(a **i) se da voie o**btenir la permissi**o**n.
(a) se declara învins v. *a se da bătut.*
(a) se deda la acte de violenta c**o**mmettr**e** des actes de vi**o**lence.
(a) se deda la rele prendre/c**o**ntracter de mauvaises habitudes; v. şi *a o lua pe un drum greşit.'*
(a) se dedica trup şi suflet se d**o**nner c**o**rps **e**t âme.
(a) se dedulci ca calul la tărîţe s'habituer au bien.
(a) se demoda aller re**jo**indr**e** ses vieilles **l**unes; t**o**mber au rebut.
(a) s**e depăşi pe si**n**e** se surpass**e**r.
(a i) s**e descleşta cuiva fălcile** se mettre à parler.
(a) s**e descotoro**s**i de cineva** v. *a. trimite la plimbare.*
(a) se descurca singur v**o**ler de ses pr**o**pres ailes.
(a i) se desfunda cuiva buzunarele a**.** v. *a fi lefter;* **b**. t**o**mber dans **l**a d**é**bine/la dèche.
(a) se destăin**ui cuiva** s'**o**uvrir à qn.
(a) se distra pe socoteala cuiva faire d**e**s **go**r**g**es chaud**e**s (de qn.); rire aux d**é**pens de qn.
(a) se dovedi adevărat s'av**é**rer **j**uste.
(a) se duce aţă y aller de ce pas; y all**e**r t**o**ut dr**o**it/directement.
(a) se duce cu boii/cu carul cu boi s'avancer p**é**niblement.
(a) se duce ca vîntul (şi ca **gî**n**dul)** v. *a fugi minetnd pămintul.*
(a i) se duce cuiva buhul prêter aux c**o**mmentaires; faire les frais de la c**o**nversati**o**n; faire **j**aser; d**é**fray**e**r la conversati**o**n/la chroniqu**e**.
(a) se duce de pe capul cuiva laisser qn. tranquille/en paix; ficher la paix à qn. *(fam.);* **(a) se duce de rîpà** (s'en) aller **à va**u l'eau; all**e**r **à** la d**é**rive; finir/s'en

aller **e**n **e**au de boudin.
(a) s**e du**ce **dracului/la toţi dracii** aller au bain *(pop.);* p**o**uv**o**ir aller se faire cuire **u**n œuf; s'en aller **à** tous les diables.
(a) se duce drept y a**l**ler de ce pas; y aller tout dr**o**it/direct**e**ment.
(a) se duce duluţă v. *a* o *şterge.*
(a) se duce glon**ţ** y aller d**e** ce pas; y aller tout dr**o**it/directement.
(a) se duce în calea/în întîmpinarea cuiva aller/marcher/v**e**nir à la renc**o**ntre de qn./à sa renc**o**ntr**e**.
5S(i
(a) se duce în lumea albă/largă prendre la clé des champs; s'en aller à t**o**us les vents.
(a) se du**ce în**tins y aller de ce. pas; y aller t**o**ut dr**o**it/directement.
(a) se duce în/la treaba lui aller/vaquer à ses affaires; aller s**o**n petit b**o**nh**o**mme de chemin; b**o**ire dans s**o**n verre; passer s**o**n chemin; planter ses ch**o**ux; laisser passer l'eau s**o**us le p**o**nt.
(a) s**e duce într-un suflet** y aller de ce pas; y aller tout droit/directement.
(a) s**e duce l**a **culcare** aller plier ses cils; faire d**o**rmir ses yeux; aller chercher demain *(fam.);* aller à Dormillon/à la d**o**rme/au pieu/au pa**g**e/au pa**g**e**o**t/au plume/au d**o**d**o**/à la r**o**nfl**e**/à **l**a r**o**nf**l**ette *(pop.);* rabattre au pieu *(arg.).*
(a) se duce la fund c**o**uler à pic.
(a) se duce la uagialîc t**o**mber dans la débine/dans la dèche.
(a) se duce la **rogoz** man**g**er les pissenlits par la racine; fumer les mauves par la racine *(fam.);* faire p**o**usser les r**o**ses *(pop.);* fumer la terre *(pop.);* faire des vers/des astic**o**ts *(pop.).*
(a) s**e duce** l**a vînătoare/la război f**ără **puşcă** aller au b**o**is/ aux c**o**n**g**res/ aux mûres sans crochet; s'embarquer sans biscuit.
(a) se duce pe apa sîinbetei/pe gîrlă (s'en) a**ll**e**r** à vau-**l**'eau; aller à la dérive; finir/s'en aller en **e**au de boudin.
(a) se duc**e pe aripi d**e **vî**n**t** s'en aller vite.
(a) se duc**e (ca) pe gura lupului** disparaître sans laisser de traces.
(a) se duce pe **lumea** c**e**alal**tă** aller dans l'autre monde.
(a) se duce puşcă y aller d**e** c**e** pas; y all**e**r tout dr**o**it/directement.
(a) se duce un**de nu cîntă** cuc**u**l v. *a da ortul popii.*
(a i) s**e duce vestea** être r**é**puté pour.
(a) se ecl**ips**a *(fi*g.*)* fondr**e** c**o**mme du beurre; **jo**uer la fille de l'air *(pop.).*
(a) se enerva de pomană se fâcher sans rais**o**n.
(a) se **face actor** m**o**nter sur les planches/sur les tréteaux.
(a) se face armonică *(auto)* se fair**e e**mboutir.
(a) se face bine sortir de maladie; recouvrer sa sant**é**.
(a) se face bocnă être **g**el**é j**usqu'aux **o**s.
(a) se face borş v. *a-i sări (cuiva) ţandăra/muştarul/bizdicul.*
fa**) se face broască** l**a pămînt** s'aplatir; se fair**e** t**o**ut petit.
(a) se face burduf de mîneare bâfrer à pleine **go**r**g**e/c**o**mme un p**o**urceau; se calfate**r** la **g**ueule/le bec *(arg.);* s'en ficher plein le c**o**llet *(arg.);* v. şi *a băga la jgheab.*
(a) se face c**a pămîntul** blêmir.
(a) se face că faire mine; faire semblant de.
(a) s**e face** c**ă nu aude** fair**e** la s**o**urde **o**reille; fermer l'**o**reille.
(a) se face că **n**u **ştie** faire celui qui ne sait pas; battre à Ni**o**rt *(pop.).*
(a) se face c**ă plouă** *(fam.)* n**e** fair**e** semblant de rien; r**é**pondre par des pir**o**uettes.

(a) s**e face** că **pricepe tot** prendre un air **e**nt**e**ndu.
(a) se **f**ac**e căpuşă** bâfrer à pleine **go**r**g**e/c**o**mme un p**o**urceau; se calfater la **g**ueule/le bec *(arg.);* s'en ficher plein le c**o**llet *(arg.).*
(a) se face c**o**c**ă** v. *a se îmbăia criţă.*
(a) se face comod se mettr**e** à **l**'aise.
(a) se face covrig/cîrlig s**e** recr**o**quevi**l**ler.
(a i**) se face cuiva de petrecanie** s**e** f**o**urrer dans un dan**g**er m**o**rtel.
(a i**) se face cuiva galben/verde înaintea ochilor** av**o**ir la tète qui t**o**urne.
(a **i) se f**ac**e cuiva gura pungă** av**o**ir les dents a**g**acées.
587
(a i) se face cuiva in**ima cît un purice** êtr**e** m**o**rt, de peur; être vert de peur *(fam.);* l**e**s av**o**ir à zér**o** *(pop.);* v. şi *a tremura de frică.*
(a **i) se face cuiva scîrbă** être pris de dég**o**ût.
(**a**) s**e face de basm** être la fable/la ris**é**e de tout le monde; être l**e** dind**o**n de la farc**e**; être le **jo**uet de tous; t**o**mb**e**r dans le tr**o**isième dessous.
(a) se face de lemn être raide de froid; êtr**e g**elé **j**usqu'aux **o**s.
(a) se face de minune êtr**e** la fable/la ris**é**e de tout le m**o**nde; être **l**e dind**o**n de la farce; être le **jo**uet de t**o**us; tomber dans le tr**o**isième dess**o**us.
(a) se face de rîs d**o**nner dans le ridicul**e**; se d**o**nner en spectacle.
(n**) se face de r**u**şi**n**e** d**o**nn**e**r dans **le** ridicule; se d**o**nner **e**n spectacle.
(n**) se face di**n **iepure leu** prendre s**o**n courag**e** à deux mains.
(a) se face Dun**ăre de mînie** se mettre en b**o**ule/en c**o**lère; se fâcher t**o**ut r**o**u**g**e; d**é**blat**é**rer c**o**ntr**e** qch.; **j**eter f**e**u et flamme.
(a) se face ecoul se faire **l'éc**h**o** d**e**.
(a **i**) **se face foame** av**o**ir faim; claquer du bec *(pop.);* avoir **l**a creus**e** *(urg.);* la p**é**ter *(arg.).*
(a) se face foc şi pară/şi catran jeter feu et flamme; se fâcher t**o**ut r**o**u**g**e; se mettr**e e**n boule/en c**o**lère; déblatérer contre qch.
(a) s**e l'ace gliem** se bl**o**ttir; se pel**o**t**o**nner.
(a) se **face ias**c**ă** v. *a fi slab ca un tir.*
(a) se **face iubit de cineva** se faire aimer de qn.
(a) se **face înţeles** éclairer sa lant**e**rne; se fair**e** c**o**mprendre.
(a) s**e face leu-paraleu** v. *a-şi ieşi din fire.*
(a) se face lumină în capul cuiva voir clair; c**o**mprendre.
(a) se face luntre şi punte faire qch. contre vents et marées; mettre tout en œuvre; mettre t**o**utes pierres en œuvr**e**; m**e**ttre toutes v**o**iles deh**o**rs; v. şi *a face pe dracu-n patru.*
(a) s**e face mititel a.** se faire tout petit; **b.** s'effac**e**r.
(a) s**e face mîrcă** *(pop.)* s**e** bl**o**ttir; se pelotonner.
(a) se face mototol de durere se tordre d**e** douleur.
(a) s**e face negru se** mettre en boule/en colère; **j**eter feu et flamme; se lâcher t**o**ut rou**g**e; déblatérer c**o**ntre qch.
(a i) se face negru/roş**u înaintea ochilor** v**o**ir rou**g**e; v. şi *a se face foc şi para/şi catran.*
(a) se fac« nevăzut f**o**ndre c**o**mme du beurre; **j**ouer la fille de l'air *(pop.):* v. şi a o *lua la fugă.*
(a**) se face om** se faire une situati**o**n.
(a) s**e l'ace pasibil d**e **pedeapsă** t**o**mb**e**r s**o**us le c**o**up de la l**o**i.
(a) se face pastrama devenir sec comm**e** un haren**g**.
(a) se face pămînt la faţă blêmir.
(a i**) se face părul măciucă** av**o**ir les cheveux qui se dressent sur **la** tête.
(a i**) se face pielea ca d**e **găi**n**ă** av**o**ir la chair de poule.

(a) se face praf şi **pulbere** être détruit/an**é**anti.
(a) se face puzderie v**o**ler en éclats.
(a**) se face ridicol** donner dans le ridicul**e**; se d**o**nner en spectacle.
(a) se face roşu de mînie v**o**ir rou**g**e; v. şi *a* s*e face foc* s*i pară/şi catran.*
(a) se face sănătos s**o**rtir d**e** maladie; rec**o**u**v**rer sa santé.
(a i) se lace scîrbă être pris de dé**g**oût; être d**é**goût**é**,
(a) se face scrum êtr**e** r**é**duit en cendres.
(a) se face sfarog se rac**o**rnir (par excès de chaleur).
(a) se face stăpîn pe ceva s'emparer de qch.
GSS

(a) s**e face stup ye bani** v. *a fi putred de bogat.*
(a) se face Tàn**ise** faire **l**a bête; faire l'ân**e** p**o**ur av**o**ir du s**o**n; faire l'**o**iseau *(pop]);* battre le **J**acques *(pop.);* battre c**o**mtois *(arg.).*
(a) se face teacă, de pămînt se fourrer sous terre; se cacher; disparaître.
s**e face timp frumos le** temps se remet au b**e**au.
se face tîrziu il jse fait tard.
(a) s**e face tobă** y. *a fi ghiftuit.*
(a) se face ţăn**dări** v**o**ler e**n** éclats.
(a) se face ţuşcă v. *a se îmbăta criţă.*
(a) se face vinovat se rendre coupabl**e**.
(a) s**e** f**ace vînăt de frică/de mînie** blêmir de peur/d**o** ra**ge**.
(a) s**e face vred**n**ic de** se rendre digue de.
(a) se face ziuă le **j**our [join**t**; le j**o**ur vient d'**é**clore.
(a) se feri de ceva/cin**eva ca de foc** fuir qch./qn. comme **l**e diable **l**'eau bénite; fuir qch./qn. comm**e** la peste *(fam.).*
(a) s**e feri ca de oala mălaiului** fuir (jeli. c**o**mme le diable **l**'eau bénite; fuir qch./qn. c**o**mme la peste *(fam.).*
(a) se fer**i din calea cuiva** éviter qn.
(a) se fixa asupra arrêter s**o**n ch**o**ix sur.
(a) se fixa îutr-un loc prendre racin**e**; prendre pied; planter s**o**n b**o**urd**o**n; planter un cl**o**u.
se găseş**te pe toate d**r**umurile** les rues en s**o**nt pav**é**es.
(a) se găsi cu carul en ramasser à la pelle; y en av**o**ir à la d**o**uzaine *(fam.).*
(a) se găsi pe poziţii opuse appa**r**t**en**ir à des camps **o**pp**o**s**é**s.
(a) se găti oa de horă/de sărbătoare s'endimancher; mettre/revêtir ses habits du dimanche.
(a) se gîndi n**umai la rele** avoir l'esprit mal tourn**é**.
(a) s**e gîndi** ş**i răzgîndi** tourner et retourner une id**é**e.
(a) se grămădi broască la pămînt s'aplati**r**; se fair**e** tout petit.
(a) se hrăni cu **aer/vînt** manger à la table qui recule; vivre d**e l**'air du t**e**mps; dîn**e**r/soup**e**r/déj**e**une**r** par cœur; man**g**er de la **v**ache enra**gé**e; dîner avec les chevaux de b**o**is; se serrer **l**a **cein**t**u**r**e/le** v**e**ntre *(fam.);* b**o**uffer des briques *(fam.);* bequeter des d**o**pes *(arg.).*
(a) s**e hrăni cu iluzii** caresser de vaines esp**é**rances; ch**é**rir une illusi**o**n; s**e** nourrir d'illusi**o**ns; s**e** repaître de viandes creuses/de chimères/ d'**e**spérances vaiues/d'id**ée**s; vivre d'esp**o**ir et d'eau claire *(fam.).*
(a) se hrăni **cu nădejdea** av**o**ir **l'e**spoir chevill**é à l'**âme.
(a) se iubi ca porumbe**ii/ca doi porumbei** s'entendre à merv**e**il**l**e.
(a) se iuţi ca ardeiul v. *a-i sări (cuiva) ţandărafmuşlaruljblzdlcul.*
(a) se ivi pe nepusă masă *(despre inlimplări)* c'est le pav**é** dans la mar**e**.
(a) se izola de lume divorc**e**r d'avec le monde; être/vivr**e** s**o**us terre

c**o**mme un**e** taup**e**; fair**e** cavalier seul; vivre en ermite.
(a) se îmbăta criţă prendre une cuite *(pop.);* prendre une bit(t)ure/
(pop.) s**e** mettre en go**g**uette *(pop.);* s'en **je**ter un derrière la cravate *(pop.);* se piquer le nez *(pop.);* se poisser *(pop.);* attraper
une macu**l**alure *(arg.);* charme**r** les puces *(arg.);* fair**e** c**r**acher
ses s**o**upapes *(arg.);* prendre la barb**e** *(arg.);* p**r**endre la casaque
(arg.); prendre la ci**g**ale/le rossign**o**l *(arg.);* s**e** casser la **g**ueule
sur un **l**itr**e** *(arg.);* se cin**g**ler le blair/le nase/**l**e tasse/le tubard/l**e**
tub**e** *(arg.);* se mettr**e** dans le bleu *(arg.);* s'emplir le gazomètre
(arg.); se noircir comme un c**o**rbeau *(arg.);* s**e** chiquer *(arg.);* se
pi**o**nni**e**r *(arg.).*
(a) s**e îmbăta cu apă rece/chioară** se leurrer; s'illusionner.
5S9
(a) se îmbrăca cu cămaşă de gh**e**aţă v. *a tremura dJ frică.*
(a) se îmbrăca de duminica mettre/revêtir ses habits du dimanche; s'endimancher. J
(a) se îmbrăca după ultima modă s'habiller à **l**a de**r**nière m**o**d**e**.
(a) se îmbrăca elegan**t** s'habiller **é**légamment. j
(a) s**e îmb**răca **în** ne**gru** p**o**rter du n**o**ir.
(a) s**e îmbrăca la opt sute** şi **un pol** *(arg.)* se d**é**guiser en **jo**li *(arg.);* se mettre sur s**o**n trente et un/sur s**o**n trente-six; s**e** mettre **à** quatre
épin**g**les.
(a) se împăca bine cu cineva s'entendre bien avec qn.
(a) se împăca cu ideea eâ se fair**e à** l'id**é**e que.
(a) se împăca cu orice s**e** faire **à** t**o**ut; s'acc**o**mm**o**der de tout.
(a) se împăca de minune cu eineva s'entendre **b**ie**n/à** merveille avec qn.
(a) se împăuna cu meritele altuia se par**e**r des plumes du pa**o**n.
(a i) se împiedica cuiva limba av**o**ir la b**o**uche/la lan**g**ue pâteuse; av**o**ir
la **g**ueu**le** d**e** bois.
(a) se împiedica în picioare flageoler sur ses **j**ambes; tituber; chanceler.
(a i) se împietri cuiva inima devenir insensible.
(a i**) se împletici limba** v. *a fi beat criţă/beat mort.*
(a i) se împletici picioarele *(de betie)* avoir les bottes en bascule/à r**o**uleaux; battre les murs; avoir du vent dans les v**o**iles *(fam.);* aller
de travio**le** *(pop.);* faire/d**é**crire/dessiner des fest**o**ns *(pop.).*
(a i) se împlini cu cineva être mis au pied du mur.
(a i**)** s**e împlini cuiva sorocul** v. *a da ortul popii.*
(a) se împrăştia ca făina orbului s'éparpiller; s**e** dissip**e**r.
(a) se împrăştia ca potîrnlchlle fuir **à** qui mi**e**ux mieux.
(a) se împrieteni eu cineva s**e** lier d'amiti**é** avec **qn**.
(a) se înarma cu răbdare s'armer de patienc**e**; prendre patienc**e**.
(a i) se înăcri cuiva sufletul/inlma de cineva/ceva v. *a fi sătul ptnă peste cap.*
(a) se încăpăţîna să creadă că s'**o**bstiner **à** croire que.
(a) **se încărca de bogdaproste** v. *a încasa un perdaf/o săpunează/o praftură.*
(a) se închide în carapacea sa/în sine se refermer dans sa c**o**que; s'enfermer dans s**o**n cocon *(fam.).*
(a) se înebina pîntecelui vivre p**o**ur man**g**er.
(a i) se încleşta cuiva fălcile/gura av**o**ir les mâch**o**ires serr**é**es.
(a) se încleşta la/în luptă c**o**mbattre avec acharnement.
(a) se încrede în cineva se fier **à qn**.; av**o**ir c**o**nfiance en **qn.**; faire
cr**é**dit **à q**n.**; s'e**n remettre **à** qn.; faire f**o**nd **s**u**r** qn.; se rep**o**ser
sur qn.
(a i) se încrîncena pielea av**o**i**r** la chair de poul**e**.

(a) se încrunta la cineva faire les gros yeux à qn.
(a i) se încurca cuiva limba demeurer/être sans voix; demenrer/en rester coi; en perdre la parole *(fam.);* rester sec *(fam.).*
(a) se îndepărta de la subiect sortir de la question.
(a) se îndrăgosti hilca tomber amoureux; se prendre d'amour; brûler pour qn.; être féru de qn.; être fou de qn.; avoir qn. dans sa peau; en tenir pour qn. *(fam.);* être mordu *(fam.).*
(a) se îndrăgosti la priina vedere avoir le coup de foudre.
(a) se îndrepta spre se diriger vers; mettre le cap sur.
(a) se îneca ca ţiganul la mal faire naufrage au port.
(a) se îneca în lacrimi s'abreuver de larmes; pleurer toutes les larmes de son corps; pleurer tout son sôûl; pleurer à chaudes larmes; pleurer
590
comme une mWleleine/commo un veau; faire jouer les grandes eaux *(fam.).* |
(a i**) se înfunda euiva** être mis au pied du mur.
(a) se înfunda înVoroi *(fig.)* enfoncer dans la crotte.
(a) se îngîmîa cal u**n păun** être fier comme Artaban/comme un coq/ comme un paon/comme un pou/comme le moutardier du Pape; être pétri d'orgueil; bomber le torse.
(a) se îngîna z**i**u**a** l**e**u **noaptea** le **j**our p**o**int; l**e j**our vient d'**é**cl**o**re.
(a) se îng**loda** în «da**t**or**i** s'embarrasser de dettes; avoir des ardoises partout; s'engager de tous côtés; s'endetter jusqu'à la gauche *(fam.).*
(a i) se îngroşa c**u**i**v**a **limba** demeurer/être sans voix; demeurer/en rester coi; en perdre la parole *(fam.);* rester sec *(fam.).*
(a) se înhăita cu **cineva** *(pop.)* s'aboucher avec qn.
(a) se înhăma la treabă *(fam.)* s'atteler à son travail; s'envoyer tout le travail *(pop.).*
(a) se înnoda la **vorbă** faire un brin de causette/la causette/une petite causette; tailler une bavette.
(a) se înr**oşi** ca **para focului** être r**ouge** comme un coq/un coquelicot/ une écrevisse/une pivoine/une tomate/un homard; faire cuire son homard *(pop.).*
(a) s**e înroşi pînă** în **n vîrful urechilor** rougir jusqu'aux oreilles/jusqu'à la racine des cheveux/jusqu'au blanc des yeux.
(a) se **înşela amarnic** se tromper grandement; se fourrer/se mettre le doigt dans l'œil jusqu'au coude; être/se mettre dans la blouse *(arg.).*
(a) se înt**inde** c**a pecinginea** faire tache d'huile.
(a) se întinde cît e de lung tomber de toute sa hauteur; s'étaler/tomber de tout son long *(fam..).*
(a) s**e întinde la caşcaval** prendre des licences/des libertés avec qn.
(a) se întinde la vorbă parler à n'en plus finir; prolonger l'entretien.
(a) se înt**inde somnului** n**e** faire qu'un somme; avoir un sommeil de plomb; dormir à poings fermés; dormir comme un loir/une marmotte/une masse/une souche/un sourd/un sabot; dormir d'un sommeil de plomb *(fam.).*
(a i) s**e întipări în memorie** être gravé dans sa mémoire.
(a) se întîlni nas în **nas/bot în bot cu cineva** se casser le nez surqn.; se rencontrer bec à bec avec qn.; se trouver nez à nez avec qn.; tomber sur qn.
(a) se **în**t**îlni piepti**ş v. *a se întîlni nas în nas cu cineva.*
(a) se **întoarce c**a **moara în vînt** c'est une girouette; tourner à tous les vents/au moindre vent *(fam.).*
(a) se întoarce c**u coada între picioare/cu b**uze**l**e **umflate/cu na**s**ul în jos** rentrer/revenir bredouille; revenir l'oreille basse; s'en revenir

les oreilles baiss**é**es.
(a) se întoarce în sînul familiei rega**g**n**e**r s**e**s p**é**nates *(lit.);* rentrer/ revenir au bercail/au nid; rentrer dans ses f**o**yers; rev**o**ir ses lares.
(a) se în**toarce într-un călcîi** être leste/vif/alert**e**; fair**e** vite.
(a) se întoarce la **oile sale** *(fig.)* r**e**v**e**nir à ses m**o**utons.
(a) se întoarce pe meleagurile natale retr**o**uv**e**r s**o**n cl**o**cher; revoir le pays; s'en revenir.
(a) se întrece c**u gluma** passer le **j**eu; v. şi *a întrece măsura.*
(a) se înt**rece** c**u vorba** ne pas mesur**e**r ses par**o**les.
(a) se înţel**e**g**e bine cu cineva** s'entendre bien avec qn.
(a**) s**e **înţelege** ca **cîinele** c**u p**i**s**ica s'entendr**e**/vivre c**o**mme chi**e**n **e**t chat.
591

(a) se înţelege ca gîsca cu prepeliţa s'entendre/vivre tomme chi**e**n **e**t chat. * /
(a) se înţ**elege ca hoţii la furat** s'**en**tendre c**o**mme/larr**o**ns en f**o**ir**e**.
(a) se înţelege ca **soacra e**u **nora** être c**o**mme l'eau et le feu /c**o**mme le **jo**ur et la nuit. /
(a) s**e înţelege eu cineva** I**a cuvinte** se mettre/tomber d'acc**o**rd; être/s**e** mettre dans le t**o**n *(fum.).*
se înţelege de la sine cela s'entend bien; cela va de(soi; ce**l**a va **sa**n**s** dire.
(a) se învăţa cu năravprendre de mauvaises habitudes.
(a) se învăţa minte acheter un**e** c**o**nduit**e** *(fam.).*
se învîrteşte cas**a eu mine j**'ai le vertige; la tête m**e** t**o**urne.
(a) se învîrti ca mîţa pe lîngă blidul cu păsat t**o**urner aut**o**ur du p**o**t.
(a) se învîrti ca un leu în cuşcă tourner comme un **o**urs en cage; faire les cent pas.
(a) se învîrti în jurul cozii **a**. v. *a tăia frunză la dini;* **b.** v. *a da chix.*
(a) se învîrti într-un cerc vicios tomber dans u**n** cerc**l**e vicieux.
(a) s**e învîrti pe loc/după coadă** v. *a bate apa-n piuă.*
(a) se învoi din preţ t**o**mber d'accord sur le prix.
(a) se juca de-a şoarecele cu pisica faire **l**a souris av**e**c le c**h**a**t** ***(fam.).***
(a) s**e juca** c**u banii** v. *a fi putred de bogat.*
(a) se juca cu focul *(fi*g.*)* **jo**uer avec **l**e feu.
(a) se juca de-a v-aţi ascunselea jouer **à** cache-cach**e**.
(a) se jura pe toţi sfinţii jurer ses **g**rands dieux.
se lasă frig i**l** c**o**mmence **à** faire fr**o**id.
se lasă noaptea, il se fait nuit; l**a** nuit tombe.
(a) se lăfăi în lux *(fam.)* p**é**ter dans la soie *(pop.).*
(a) se lămuri buştean ne rien comprendre.
(a) se lăsa ademeni**t é**c**o**uter **l**e chant des sirènes.
(a) se lăsa antrenat se prendre au **j**eu.
(a) se lăsa biruit se laisser vaincre/abattr**e**; f**lé**chir.
(a) se lăsa de popie jeter le froc aux **o**rties.
(a) se lăsa de un obicei prost renoncer à un**e** mauvais**e** habitude.
(a) se lăsa dus de cur**e**n**t** se laisser influencer.
(a) se lăsa dus de nas être cave *(pop.):* être b**o**n *(arg.).*
(a) se lăsa furat de o idee s'aband**o**nner **à** une idée.
(a) se lăsa în genunchi plier/pl**o**yer **l**e(s) **g**en**o**u(x); se mettre **à g**en**o**ux.
(a) se lăsa în nădejdea, cuiva placer ses esp**é**rances en qn.
(a) se lăsa în voia inspiraţiei chauss**e**r l**e**s bott**e**s d**e** sept **l**ieues.

(a) se lăsa în voia soartei aller/être à la dérive; jeter la plume au vent; se laisser aller; se laisser mener par les événements; s'en remettre à la providence; partir en brioche *(arg.).*
(a) se lăsa jumulit se faire plumer (comme un pigeon); se laisser manger/tondre la laine sur le dos.
(a) se lăsa la voia întîmplării v. *a se lăsa In voia soartei.*
(a) se lăsa momit mordre à l'appât/à l'hameçon.
(a) se lăsa păcălit couper dans le pont; donner dans la bosse; donner dedans; être la dupe de qn.; être le dindon de la farce; être mis dedans; gober le morceau: marcher dans l'histoire de qn.; prendre le change; se faire rouler (dans la farine); aller chercher de la laine et revenir tondu *(fam.);* se laisser dindonner *(fam.);* l'avoir dans l'os *(arg.);* se faire piger *(arg.).*
592

(a) se lăsa păgubaş abandonner ta partie; faire son deuil d'une chose; en faire soţi deuil; jeter le manche après la cognée; faire une croix sur qch. \
(a) se lăsa pe credinţa cuiva se fier à qn.; s'en remettre à qn.; se reposer sur qn.; avoir confiance en qn.; faire crédit à qn.: faire fond sur qn.
(a) se lăsa p|/în seama cuiva se fier à qn.; s'en remettre à qn.; se reposer surlqn.; avoir confiance en qn.; faire crédit à qn.; faire fond sur **qn.**
(a) se lăsa pe'tînjală se laisser aller à la paresse; y aller mollo/moti.
(a) se lăsa plavie s'étendre **à** terre.
(a) se lăsa pradă furiei/disperării s'abandonner **à** sa colère /au désespoir; se laisser aller au désespoir.
(a) se lăsa prins (de poliţie) se faire agrafer *(pop.);* se faire coincer.
(al se lăsa prins asupra faptului se faire paumer/pincer/piper/envelopper.
(a) se lăsa prins în cursă donner dans le panneau/le piège; donner tête baissée dans qch.; être pris au piège; tomber dans la nasse/le panneau/le piège; tomber dans un piège; tomber/être dans le lacs; se laisser prendre (à l'appeau); couper dans le pont; couper dedans: être fait comme un rat; gober le morceau/l'hameçon; se brûler à la chandelle: mordre à l'appât/à l'hameçon.
(a) se **lăsa prins în mreje** mordre à l'appàt/à l'hameçon.
(a) se lăsa rugat se l'aire prier; se faire tirer l'oreille; tenir la dragée haute.
(a) se lăsa tras pe sfoară v. *a se lăsa păcălit.*
(a) se lăsa ucis se laisser abattre; se faire descendre *(pop.);* se faire crever la panse/la peau/la paillasse *(pop.);* se faire trouer la basane *(pop.).*
(a) se lăsa uşor convins aller voir pêcher les chats.
(a) se lăuda singur se vanter.
(a i) se lega cuiva limba v. *a rămine cu gura căscată.*
(a) se lega de cineva prendre qn. à partie; s'en prendre à qn.
(a) se lega de mărunţişuri ergoter sur des vétilles/broutilles,
(a) se lega Ia cap fără sà-1 doară se créer des complications inutiles; v. şi *a călca, pe jeratic.*
(a) se legăna în iluzii v. *a-.d face iluzii.*
(a) se limpezi la minte se calmer; y voir clair.
(a) se linge în **bot cu cineva** v. *a fi prieteni la cataramăjla toartă.*
(a) se linge pe buze se lécher les lèvres; s'en lécher les babines *(fam.).*
(a) se linge pe degete s'en lécher/ pourlécher **les** babines/les doigts/

les badi**go**inces *(fam.).*
(a) se lipi broască la pământ s’aplatir; s**e** faire tout petit.
(a i) se l**ip**i **burta de spate de foame** v. *a fi lihnit de foame.*
(a **i) s**e **lipi cuiva coastele** v. *a fi lihnit de foame.*
(ii) se lipi de un perete s’ad**o**sser **à** un mur.
(a) se lovi cu capul de pragul de sus acqu**é**rir de l’exp**é**rience.
(a) se lovi piept în piept eu cineva se tr**o**uver nez **à** nez avec **qn**.; se rencontr**e**r bec **à** bec av**e**c qn.; se casser le nez sur **qn**.; t**o**mber **su**r qn.
(a) se lua cu binele pe Îngă cineva flatter qn.; s’insinuer dans les b**o**nnes grâc**e**s/dans la c**o**nfiance d**e** qn.
(a) se lua cu **ci**n**eva** a. partir ensemble; **b**. s’ac**o**quiner avec qn.
(11 i) se lua cuiva o piatră de pe inimă êtr**e** s**o**ula**gé**.
(ai) se lua cuiva un văl de pe ochi a. c**o**mmencer **à** v**o**ir clair/à c**o**mprendre; **b.** retrouver sa vivacit**é**.

593
fa**) se lua** eu **mîi**n**ile do cap** s’arracher les cheveux.
fa) se lua cu treaba être abs**o**rb**é** par l**e** travail.
fa) s**e lua de brîu cu cineva** être à tu et à toi avec qn.
fa) se lua de cap cu cineva en venir aux c**o**ups/aux mainfe.
(a) se lua de cineva prendre qn. à partie; s’en prendre à mu.; v. şi *a se da la cineva.*
(a) s**e lua de gînduri** ne plus sav**o**ir que penser; s’alarmer; s’inqui**é**ter.
(a) se lua de gît eu **cineva** v. *a fi prieteni la calaramăjlaitoartă.*
(a**)** s**e l**ua **d**e **mînă cu cineva** se d**o**nner **l**a main; être du (même) b**o**rd de qn.; être du même tonneau; être de la même farine; **g**ard**e**r les dind**o**ns avec qn.
(a) se lua de păr cu cin**eva** se prendre aux chev**e**ux; s**e** crêper l**e** chi**g**n**o**n.
(a) s**e lua de piept** en venir aux coups/aux mains.
(a) se lua din dragoste faire un maria**g**e d’am**o**ur.
(a) se lua după capul cuiva suivr**e** l’ex**e**mp**l**e de qn.; appliqu**e**r les sug**g**estions de qn.
(a) s**e lua după ceilalţi** imit**e**r les autres; suivre **l**e m**o**uvement/le torrent.
(a**) se lua după gura cuiva** a**j**out**e**r foi aux par**o**les de qn.; s**e** laisser prendre aux par**o**les de qn.; **j**u**g**e**r** sur **l**es on-dit.
(a) s**e lua după gurile rele** a**j**outer foi/prêter l’oreill**e** à **l**a m**é**disance,
(a) se lua după vorbe ju**g**er sur **l**es **o**n-dit.
(a) se lua în beţe en venir aux coups/aux mains.
(a) se lua în căngi en venir aux coups/aux mains.
(a) se lua în coarne e**u cineva** en venir aux c**o**ups/aux mains.
(a) se lua în **colţi c**u **cineva** v. *a se lua la harţă cu cineva.*
(a) se lua la bătaie en venir aux c**o**ups/aux mains.
(a) se lua la harţă eu **cineva** avoir des m**o**ts ensemble *(fam.);* avoii une prise de bec avec qn.; s’accrocher avec qn. *(fam.);* s**e** pr**e**ndre de bec/de par**o**les/de querelle avec qn.
(a) se lua la întrecere cu cineva lutt**e**r de vitess**e** avec qn.
(a) se lua la luptă cu cineva en venir a**ux** c**o**ups/aux mains.
(a) se lua la păruială se crêper le chignon; se pr**e**ndre aux ch**e**veux
(a) se lua la trîntă en venir aux coups/aux mains.
(a) se lumina la faţă se rass**é**r**é**ner.
se luminează de ziuă le j**o**ur p**o**int; le **j**our vient d’**é**cl**o**re.
(a) se lun**gi plavie** s’**é**tendre **à** terre.

(a **i) se lungi urechile aşteptînd** v. *a aştepta mult şi bine.*
(ai) se l**umii** u**re**ch**ile de foame** v. *a fi lihnit de foame.*
(a) se lupta ca un zmeu c**o**mbattre vaillamment.
(a) se lupta cu **greutăţile** avanc**e**r/marcher contre l**e** vent; v. şi *a lia in piept greutăţile.*
(a) se lupta cu moartea v. *a fi pe moarte.*
(a) se lupta cu morile de vînt *(fi*g.*)* se battr**e** c**o**ntr**e** les moulins *i* veni..
(a) se lupta pe viaţă şi pe moarte se batt**r**e c**o**mme un li**o**n,
se luptă ziua eu n**oaptea** ie **jo**ur p**o**int; le **jo**ur vient s'**é**cl**o**re.
(a) se mă cina de griji se faire du souci/des id**é**es; se faire des chev**e**tu *(pop.):* se mettre/av**o**ir martel en tête; se faire du mouron *(arg.)*
(a) se**mă**na **confuzie** brouiller les cartes.
(a) se**m**ăna **cu cineva** *(bucăţică ruptă)* ressembler à qn.; tenir de qn. tenir du côt**é** de qn.; d**o**nner d**e** l'air à qn. *(arg.).*
(a) semăn**a cu cineva ca două picături de apă** se ressembler à s'y mé prendre/c**o**mme deux **go**uttes d'eau/c**o**mme deux œufs.
(a) semăna leit cu cineva v. *a semăna cu cineva ca două picături de apă*
594
(a) semăna iiWliină s**e**mej la zizanie; faire batire des monta**g**nes.
(a) semăna nelinişte jet**e**r le tr**o**uble.
(a) semăn**a v**ra**jb**ă semer la zizanie; faire d**e**s monta**g**nes.
(a) s**e măsura** tril **cineva** se mesure**r** à/avec qu.
(a) se menţine în **expectativă** rester dans l'expectative.
(a) se menţine/ pe poziţii se maintenir sur ses positi**o**ns.
(a) se mînea ca clinii (prin gard) vivre/s'acc**o**rder comme chien et chat.
(a) se mînia pe cineva se fâcher c**o**ntre qn.
(a) s**e mlădia după împrejurări** s'adapt**e**r aux circonstances.
semne particu**lare: nu are** si**g**nes particuliers: n**é**ant.
semn rău mauvais présa**g**e.
(a i) se muia cuiva balamalele perdr**e** ses f**o**rces.
(a i) se muia cuiva gura n'avoir plus le courage de parler.
(ai) s**e muia cuiva inima** se laisser fl**é**chir; s'attendrir.
(a) se muia de tot c**é**der sur t**o**us les plans.
(a i) se muia picioarele fla**g**e**o**l**e**r sur ses **j**amb**e**s.
(a) se mulţumi cu puţin se c**o**ntenter de peu; n'être pas difficil**e**; ne pas y regard**e**r de si près; avoir une chaumière et un cœur.
(a) s**e mulţumi cu vorbe goale** se pay**e**r de chans**o**ns/de paroles/de mots.
(a) se mun**ci cu gîndul** se casser **l**a tête; se creuser **l**a tête/le cerveau: se mettre l'esprit à la t**o**rture; se mettre en frais d'ima**g**inati**o**n; s**e** mettre martel en tête; se triturer la cervelle/les méninges; se mang**e**r **le** blanc des yeux; f**o**uiller dans sa têt**e**; s**e** mettre l'esprit à l'alambic *(fam.);* se casser le cib**o**ul**o**t *(pop.);* se presser le citr**o**n *(pop.).*
(a) s**e muta ca ţiganul cu cortul** n'av**o**ir **n**i feu ni lieu; n'av**o**ir pas o**ù** reposer sa tète; êtr**e** de la z**o**ne *(arg.);* filer la c**o**mète/la cl**o**che/ l**e** b**o**r**g**non *(arg.);* la refiler *(arg.).*
(a) se muta cu şatra prendre ses cliques et ses claques; ramasser ses bardes; faire sa malle/sa valise *(fam.);* prendre tout s**o**n barda *(fam.);* faire s**o**n balluch**o**n/son ball**o**t *(fam.);* emport**e**r t**o**ut son bazar/son bastrin**g**ue *(pop.).*
(a) se muta de pe **vatră pe cuptor** v. *a tăia frunză la dini.*
(a) s**e** n**aşte cu căiţă** être né c**o**iff**é**; êtr**e** n**é** s**o**us une bonne **é**toile/ sons une heureuse planète.

(a) se naşte în **zodia porcului** être n**é** coiff**é**; être n**é** s**o**us une bonne **é**toile/s**o**us une heureuse planèt**e**.
(a**) se naşte** în z**odia raţelor** *(fam.)* av**o**ir la **go**r**g**e sèche; av**o**ir la p**é**pie; av**o**ir le **go**sier sec; av**o**ir soif; cracher blanc; tirer la lan**g**ue; av**o**ir le bec salé *(pop.).*
(a) s**e naşte sub o** st**e**a **norocoasă** être n**é** sous un**e** b**o**nn**e é**toile/s**o**us une heureuse planète; être n**é** coiff**é**.
(a) se năruí ca un castel de nisip s'écrouler/s'eff**o**ndrer c**o**mme un château de cart**e**s *(fam.).*
se-ngroaşă glu**ma!** ça barde!; ça va barder!
sens interzis sens inte**r**dit.
(a**) se obişnui eu ideea** se faire à l'idée; en prendr**e** s**o**n parti.
se obişnuieşte să i**l** est d'usa**g**e.
(a**) se obosi de pomană** perdre sa peine; en être p**o**ur sa peine/pour ses frais; brûler/**j**eter/tirer/user sa p**o**udre aux m**o**ineaux; frapper des c**o**ups en l'air; seme**r** sur le sable; s'en all**e**r en nid d**e** chien; tire'" des c**o**ups de can**o**n dans la **g**rêle; y perdre ses pas: pouv**o**ir t**o**u**jo**urs se br**o**sser *(fam.);* envoyer des coups de pied aux mouches *(pop.).*
38*
5S5
(a) se odihni cu drepţii d**o**rmir du s**o**mmeil du just**e**; s'endormir du sommei**l** du **j**uste/de la t**o**mbe; d**o**rmir pour t**o**u**j**ours; dormir du/ son dernier sommeil. /
(a) se omorî cu firea être/s**e** mettre/se tenir en d**o**uble.
(a) s**e omorî cu lucrul** v. *a se speli muncind.*
(a) se omorî de rîs crever d**e** rire ***(fam.):*** mourir de rire.
(a) se opinti din răsputeri d**o**nn**é**e un coup de c**o**llier.
(a) se opri din **lucru** cesser le travail.
(a i) se opri răsuflarea perdre halein**e**.
(a) se opri li jumătate de drum s'arrêt**er à** mi-chemin.
(a) se osteni în zadar perdre sa peine; en être p**o**ur sa p**e**in**e**/pour ses frais; brûler/**j**eter/tirer/user sa p**o**udr**e** aux m**o**ineaux; frapper des c**o**ups **e**n **l**'air; sem**er** su**r l**e sable; s'en aller en nid de chien; tirer des coups de can**o**n dans l**a g**rêle; y perdr**e** ses pas; pouvoi**r** t**o**u**jo**urs s**e** br**o**sser *(fam.);* envoyer des c**o**ups de pied aux m**o**uches *(pop.).*
(a) se păzi ca de foc fuir **qch.** c**o**mme l**e** diable l'eau bénite; fuir qch. c**o**mm**e** la pest**e** *(fam.).*
(a) se pierde cu firea prendre **l**es ch**o**ses tr**o**p au creur; perdre c**o**ura**g**e.
(a) se pierde în amănunte se perdre dans les détails.
(a) se plas**a pe o poziţie** adopter une attitude.
(a) se plictisi de moarte battr**e** m**o**rass**e** *(arg.);* en avoir plein le fignard/le fi**g**ne *(arg.);* en av**o**ir son fade/s**o**n pied *(arg.);* périr d'ennui; s'amuser c**o**mme un**e** cr**o**ûte d**e** pain d**e**rrièr**e** une mal**l**e *(fam.);* s**e** faire tartir *(arg.);* se fendr**e** l'arche *(arg.);* s'embête**r** à cent sous de **l**'heure *(fam.);* s'ennuyer à avaler sa lan**g**ue; s'**e**nnuyer comm**e** une vieille tapisseri**e** *(fam.):* s'ennuyer à m**o**urir; s'ennuy**e**r/s'**e**mbêt**er** c**o**mme un rat mo**r**t; sue**r** l'**e**nn**ui.**
(a) se plimba cu barca fair**e** du can**o**t/du bateau.
(a) se plimba cu bicicleta aller **à** bicycl**e**tt**e**.
(a) se ploconi în faţa cuiva être **à** plat ventre devant **qn**.
se poartă c'est la mode.
(a) se porni pe plîns se prendre **à** pleurer.

(a) se posomorî la cbip se rembrunir; se renfro**g**ner.
(a) se poticni fair**e** un **f**au**x** pas.
(a) se potoli mettr**e** de l'eau dans s**o**n vin; m**e**ttre en veilleuse: en rabattre *(fam.).*
se potrivesc de minune i**l**s peuvent se d**o**nner la main; l**e**s deux f**o**nt la paire.
(a) se potrivi ca fasolea/ca braga în z**iua de paşti** v. *a se potrivi **ca** nuca-n. perete.*
(a) se potrivi ca nuca-n **perete** aller c**o**mme une ba**g**u**e à** un chat; aller comme un**e** patte d'él**é**phant dans un plat d'**é**pinards; aller c**o**mme un tablier **à** une vache; rimer c**o**mme hallebarde et mis**é**ric**o**rde.
(a) se potrivi ea o mănuşă aller comme un **g**ant.
(a) se potrivi cu cineva aller de pai**r**; marcher avec qn.
(a) se potr**ivi de minu**n**e** aller à ravir; être bien ass**o**rti; venir c**o**mme lard aux pois.
(a) se prăpădi cu firea a. désirer ardemment; **b.** se donner beauc**o**up de mal; **c.** prendre les ch**o**ses tr**o**p au cœur; perdre c**o**ura**g**e.
(a) se prăpădi de dorul/de dragul cuiva se consumer d'amour.
(a) se prăpădi de rîs étouffe**r** de rire; rire à **g**or**g**e dép**l**oy**é**e; **ri**r**e** à s'en t**e**nir l**e**s côt**e**s; r**ire** à se t**o**rdre; se fendre la pipe/la p**o**mme/la **g**u**e**ul**e** *(arg.);* se flanquer une b**o**sse de rir**e** *(pop.);* se **g**o**n**d**o**ler; s'en battre les fesses *(fam.); se* pâmer de rire; se poualer *(arg.);* 596 se taper **l**e **e**u**!** par t**er**r**e** ***(fam.);*** se (**o**rdre de rire; **s**e t**o**rdre les b**o**yaux *(fana).*
(a) se**, p**r**ăpădi după cinev**a être c**o**iff**é** d**e** qn.
(a) se **prăvăli la \păinînt** s'affaisser.
se prea **poate** c'est f**o**rt p**o**ssible.
(**a**) **s**e **preda fără condiţii** capituler sans conditi**o**ns.
(a) se **pregăti de ceva** se préparer à.
(a) se pregăti de ducă faire s**o**n paquet/ses paquets.
(a) se pregăti de luptă prendr**e** les armes.
(a) se prezenta bine a. av**o**ir bel/b**o**n air; m**o**ntrer beau; av**o**ir de la **g**ueule *(fam.);* en **j**eter *(pop.);* av**o**ir de la façade *(arg.);* **b**. s'acquitter honorabl**e**m**e**nt (de ses f**o**ncti**o**ns, **e**tc.).
(a) se pr**ez**e**nta la star**t** prendre le départ.
(a) se prezenta la urne/în faţa ur**n**elor aller aux urnes.
(a) se pr**icepe b**uş**tean** s'y **e**nt**e**ndr**e** c**o**mme à ramer des choux.
(a) se pricepe la ceva av**o**ir de l'industrie; en c**o**nnaître un bout/u**n**e pai**ll**e *(fam.);* s'y c**o**nnaître en qch.
(a) se pricepe mai mult de-o grămadă s'y entendre c**o**mme à ramer des ch**o**ux.
(a) se pr**icopsi de pe urma** tirer profit/aile de qch.; tirer parti de qch.; mettr**e** à pr**o**fit; faire ses ch**o**ux **g**ras d**e** qch.; av**o**ir b**o**n marché de qch.
(a) se prinde ca boala de om sănătos se prendr**e** c**o**mm**e** la pest**e**.
(al **se p**r**inde eu cineva că... parie**r** que...
(a) se prinde cu cineva la vorlă faire un brin de causett**e**/la causette/ une petits causette; tailler *une* bavette.
(a i) se prinde cuiva ochii de cineva/ceva arrêter son re**g**ard sur qn./qch.
(a) se prinde în horă *(fig.)* entrer dans la danse.
(a) se prinde în laţ d**o**nner dans le panneau/l**e** piè**ge**; donn**e**r têt**e** baissée dans qch.; être pris au piège; t**o**mber dans la nasse/le pann**e**au/ l**e** piè**g**e; t**o**mb**e**r dans un piè**g**e; t**o**mber/êtr**e** dans l**e** lacs; se laisser prendr**e** **(à** l'app**e**au); couper dans **l**e p**o**nt; c**o**uper dedans; être **l**'ait

c**o**mme un rat; gob**e**r le morceau/l'hameç**o**u; se brûl**e**r **à** l**a** chandelle; m**o**rdr**e** **à** l'appât/à l'hameç**o**n.
(a) se prinde l**a fu**n**d** *(mincarea)* attacher.
(a) se prinde singur în cursă d**o**nn**e**r dans le panneau/le piè**ge**; donner têt**e** baissé**e** dans qch.; êt**re** pris au piège; t**o**mber dans la nasse/le panneau/le piè**g**e; t**o**mber dans un piè**ge**; tomber/être dans le lacs; se laisser prendre (à **l**'appeau); c**o**uper dans l**e** p**o**nt; c**o**uper dedans; être fait comme un rat.; **go**ber le morc**e**au/**1** ham**e**çon; se brûler à la chandelle; mordr**e** à **l**'appât/à l'hameç**o**n.
(a) se privi chiorîş se re**g**arder c**o**mme des chiens/en chiens de faïence**.**
(a) se pune bine cu/**p**e **lingă cineva** s'insinuer dans les bonnes **g**râces/t**i**a**ns** la c**o**nfiance de **qn**.
(a) se pune cată pe capul cuiva casser/r**o**mpre la têt**e**/l**e** b**o**nnet **à qn**.; r**o**mpre la cervelle/la tête **à qn**.; r**o**mpre les **o**reilles **à qn.**; scier le d**o**s **à qn**.; m**o**nter une scie **à** qn.; rebattre les **o**reil**l**es **à q**n**.**; tenir la jambe **à qn**.; se pendre **à** l'**o**reille d**e** qn.; tarabuster/bassiner qn.; c**o**urir qn. *(fam.);* la casser à qn. *(pop.)* cass**e**r l**e**s pieds/les n**o**isettes/les orteils à qn. *(arg.);* faire pisser des **l**ames d**e** rasoir en travers *(arg.).*
(a) se pune chezaş se p**o**rter **g**arant.
(a) se pune cruce se **j**eter e**n** travers/à la traverse.
(a) se pune (în) cr**uci**ş ş**i (î**n**) curmezi**ş se jeter en travers/à la traverse.
597
(a) se pun**e** e**u capul** résister de t**o**utes ses f**o**rces.
(a) se pune cu **ci**n**eva** entrer en c**o**nip**é**titi**o**, n/en c**o**ncjlirr**e**nc**e** avec qn.
(a) se **pune** cu **g**u**ra** p**e ci**n**eva** quereller qn.; engueuler qn. *(pop.).*
(a i) s**e** pune **cuiva un** n**od î**n gî**t** av**o**ir un nœud à la **go**rge; av**o**ir la gorge serr**ée**; av**o**ir le **go**sier serr**é**.
(a i) se pune cuiva u**n văl pe ochi/pe** f**runte a.** n**e** plus p**o**uv**o**ir c**o**mprendre; **b.** perdre sa vivacité.
(a) se pune cu **p**ieptul défendre au prix d**e** sa vie.
(a) se pune cu **r**u**gă**mi**nţi/c**u **vorbe dulci pe lîngă cineva** prier qn. instamment.
(a) se pune de acord eu **ceilalţi** se mett**r**e/t**o**mber d'acc**o**rd; être/se mettre dans le t**o**n *(fam.).*
(a) se pun**e de price** *(iuv.)* v. *a se pune de pricină.*
(a) se pun**e de pricină a.** faire opp**o**siti**o**n; **b.** pr**o**tester; se disputer.
(a) se pune înaintea cuiva t**e**nir tête à qn.; s'opposer à qn.
(a) se pune în calea cuiva barrer la r**o**ut**e** à qn.; faire **o**bstacle à qn.
(a) s**e pune în cîrcotă** c**u** ci**nev**a chercher castille; chercher noise/querelle à qn.; faire des p**o**intes à qn.; n**e** rê**v**er/n'aimer/n**e** ch**e**rcher/ne s**o**uhaiter/n**e** demander que plaies et b**o**sses; chercher des patins *(pop.);* cherche**r** du rif/du suif *(arg,);* fair**e** du rififi *(arg.);* furer du p**e**t *(arg.);* rif**l**er *(arg.).*
(a) se pune **în** c**ur**m**ezi**ş**/de**-a **curmezişul** se **j**eter en travers/à la traverse.
(a) se **pune în evidenţă** s**e** mettreen avant/en **é**vidence/en m**o**ntre.
(a) se pun**e** în **fruntea** prendre la directi**o**n de.
(a) s**e pu**n**e în gardă** se tenir/se m**e**ttr**e** sur ses **g**ardes.
(a) se pune în mişc**are** se mettre en marche/en branl**e**; entrer en acti**o**n.
(a) s**e pu**n**e** în **pi**z**mă c**u **cineva** se disputer avec qn.; v. şi *a purta pică cuiva.*
(a) s**e pune în poară eu ci**n**eva** être en désaccord avec qn.; se disputer avec qn.
(a**)** s**e pune în rîcâ cu cineva** être en d**é**sacc**o**rd avec qn.; se disputer

avec qn.
(a) se pune în serviciul cuiva se mettre au service de qn.
(a) se pune în situaţia cuiva se mettre dans la peau de qn.
(a) se pune **în vorbă** en **cineva** faire un brin de causette/la causette/
une petite causette; tailler une bavette.
(a) se **pune la acelaşi diapazon** cu **cineva** se mettre au diapason de qn.
(a) se pune la adăpost se mettre à l'abri/à couvert; gagner la guérite.
(a**) se pune la curent** se mettre au courant; se mettre au fait; se mettre
à la cloche *(pop.).*
(a) se pune la mare ţinută se mettre sur son trente et un/sur son
trente-six; se mettre à quatre épingles; se déguiser en **jo**li *(arg.).*
(a) se **pune la patru ace**/I**a mare fix** *(fam.)* se mettre à quatre **é**pingles; se mettre sur
son trente et un/sur son trente-six; se déguiser
en **jo**li *(arg.).*
(a) se **pune la taclale** faire un brin de causette/la causette/une petite
causette; tailler une bavette.
(a **i)** se **pune o piatră pe inimă** avoir un poids sur le cœur.
(a) se pune pe carte se mettre à étudier.
(a) se pune pe cheltuială se mettre en frais.
(a) se pune pe **gînduri** devenir inquiet.
(a**) se pune pe lucru** se mettre à l'œuvre; mettre les fers au feu; secoeur ses puces
(fam.).
598
(a) se pune pe picioare *(fig.)* a. sortir de maladie; recouvrer sa santé; **b**. se remettre
à flot/en selle.
(a) se **pune pe picior de război** se mettre sur le pied de guerre.
(a) se pune pe treabă se mettre à l'œuvre; mettre les fers au feu; secouer ses puces
(fam.).
(a) se pune piuă cuiva frayer la voie à qn.; mettre qn. en selle; faire le
pont à qn.; faire la courte échelle à qn.; mettre à qn. **le** pied à l'étrier *(fam.).*
(a) se pune prag faire de l'opposition.
(a) se pune **rău** cu **cineva/cu ţara** se mettre mal avec qn.; entrer en
conflit avec qn.
(a i**) se pune soarele drept Inimă** avoir une faim de loup; avoir la
fringale *(fam.);* avoir la dent *(pop.);* avoir une faim de tous les
diables *(pop.);* déclarer ballon *(arg.).*
(a) se pupa cu **clondirul** v. *a trage la măsea.*
(a) se pupa în bot cu **cineva** être bien avec qn.; être au mieux avec
qn.; être du dernier bien avec qn.; être en bonne intelligence avec
qn,; être en grâce auprès de qn.
(a) se purta atent cu cineva mettre/prendre des gants; prendre des
mitaines avec qn.; faire du léger *(arg.).*
(a) se **purta bine** avoir une bonne conduite/un bon comportement.
(a) se purta bine cu **cineva** se conduire bien envers qn.
(a) se purta ca un bădăran agir à la grosse mordienne.
(a) se purta ca **un** zănatic agir à l'étourdie.
(n) se purta cu **cineva ca cu o bubă coaptă** ménager qn.
(a) se **purta** cu cineva **fără mănuşi** ne pas prendre de gants.
(a**) se purta cu mănuşi** cu cineva mettre/prendre des gants; prendre
des mitaines avec qn.; faire du léger *(arg.).*
(a) se purta cuviincios/cum trebuie se conduire convenablement/décemment.
(a**) se purta de colo pînă colo** battre le pavé/le pays/les rues; courir
les rues/les champs; aller/être en vadrouille; être en baguenaude; traîner dans les

rues; traîner ses **g**uêtres; fil**e**r la c**o**mète *(arg.).*
(a) se purta drăguţ cu/faţă de cineva être **g**entil avec/p**o**ur qn.
(a) se purta în negru porter le deuil.
(a) se purta nesîncer a**g**ir **o**bliquement.
(a) se pur**t**a **omeneşte** c**u cineva** traiter qn. avec b**o**nt**é**.
(a) se purt**a rău** cu c**ineva** se conduire mal envers qn.
(a) se purta rece cu cin**eva** battre froid à qn.
(a) se purta sever/dur cu cin**ev**a arran**g**er/assais**o**nner qn. aux petits
oi**g**n**o**ns.
(a) se purta vitejeşte se conduir**e e**n h**é**ros.
(a) se ră**fut cu cineva** avoir un **r**è**g**lement d**e** comptes avec qn.
(a) se răspîndi c**u Iuţeala fulgerului** se r**é**pandre c**o**mme une traîn**é**e
de p**o**udre; fair**e** traîn**é**e de p**o**udre.
(a) se răsuci cînd pe o parte, cînd pe al**t**a *(în pat)* se retourner dans
s**o**n lit.
(a) se **răsuci pe** că**l**c**t**l**e** piv**o**ter su**r** ses tal**o**ns.
(a i**) se răzbuna c**uiva i**nim**a se calmer; se tranquilliser.
(a) se recunoaşte învins s'av**o**u**e**r battu/vaincu; rendre les armes; rendre s**o**n **é**p**é**e;
donner **g**a**g**né; c**o**urber/baisser la tête/le fr**o**nt; crier **g**râce/merci; d**o**nner sa
lan**g**ue aux chats/aux chiens; amener
les c**o**uleurs; baisser la lanc**e**; donn**e**r **l**es mains; baisser/amener
pavill**o**n *(fam.);* mettre les p**o**uc**e**s *(fam,);* baisser s**o**n froc*(po**p.)*
59!)
(a) se recunoaşte vinovat se mettr**e** dans s**o**n t**o**rt; aller **à Ca**no**ssa**; passer
c**o**ndamnation; venir **à** résipiscence.
(a) se reduce la nimic s**e** réduire **à** rien.
(a) se repezi buluc s'élancer t**o**us **à** la f**o**is; s**e** pr**é**cipiter.
(a) se restabili după boală s**o**rtir de maladie; rec**o**uvre**r** s**a** santé.
(a) se retrage din afaceri s**e** retir**e**r d**e**s affaires.
(a) se retrage în **fugă** s**e** retirer en d**és o**rdre.
(a) se retrage înt**r-un turn de filde**ş se retir**e**r dans sa t**o**ur d'iv**o**ir**e**.
(a) se retrage la ţară a**l**ler garder s**e**s dindes; aller planter ses ch**o**ux.
se revarsă de ziuă le **jo**ur p**o**int; le **jo**u**r** vient d'**éc**i**o**re.
(a) se rezema în coate s'accouder.
(a) se ridica deasupra nevoii arriver **à** b**o**n p**o**rt/à b**o**nn**e** fin; arriver
a**u** b**o**ut du tunnel *(fig.);* êtr**e** au b**o**ut de ses p**e**ines; passer le cap
(des tempêtes); t**o**ucher **a**u **M**t**/a**u port.
(a) se ridica după o boală s**o**rtir d**e** ma**l**adi**e**; rec**o**uvrer **sa** sant**é**.
(a) se ridica în capul oaselor se mettr**e** sur son s**é**ant.
(a) se ridica în scări mont**e**r à ch**e**val; se dresser sur ses **é**triers.
(a) se ridica în vîrful picioarelor s**e** dresser **su**r ses p**o**int**e**s/sur la pointe
d**e**s pieds.
(a) se ridica Ia suprafaţă rem**o**nter **à l**a surface.
(a i) se ridica părul măciucă av**o**ir les cheveux **qui se** dressent **su**r **la**
tête.
serios? bien vrai?; sans b**l**ague?
(a) se ruga de cin**eva cu cerul şi (cu) pămîntul** impl**o**rer/supplier qn.
(a) se ruga de toţi dumnezeii se recommander **à** t**o**us les saints.
(a) se ruga fierbinte implorer/ supplier **q**n.; pri**e**r **q**n. instamment.
(a) se rusa la toţi sfinţii se rec**o**mmander **à** t**o**us **l**es saints.
(a i) se rupe cuiva băierile in**imii** av**o**ir le cœur d**é**chiré.
(a i) se rupe cuiva inima (de su**f**eri**nţa cuiva)** en av**o**ir le cœur bris**é**.
(a) se rupe în coş v. *a se speti muncind.*

(a) servi drept călăuză servir de c**o**rnac à qn. *(fam.).*
serviţi-vă! servez-vous!
(a) se sătura de ceva ca de mere pădureţe v. *a fi sătul piuă peste capjpiuă peste urechilpină-n gil.*
(a) se săvîrşi din viaţă aller dans **l**'autre m**o**nd**e**.
(a) se scălda în bani v. *a fi putred de bogat.*
(a) se scălda în sîn ge bai**g**ner dans **l**e san**g**.
(a) se scărmăna de cap s'arracher les cheveux.
(al **se scărpina în cap** se **g**ratter la tête.
(a) se schimba în bine chan**g**er en mieux.
(a) se schimba de la o zi la alta chan**g**er du **j**our au lendemain.
(al se schimba la faţă chan**g**er de visa**g**e.
(a) se schimba radical chan**g**er du t**o**ut au t**o**ut.
se schimbă vorba cela m**o**difie la situati**o**n; tout chan**ge**.
(a) se scobi în dinţi se curer les dents.
(a) se scobi în dinţi de un lucru p**o**uv**o**ir s**e** fouler.
(a) se scobi în nas d**é**crocher ses tableaux *(arg. J;* nett**o**yer ses **é**curies *(pop.);* s'apprêt**e**r à r**e**c**e**voir *(arg.).*
(a) se scrînti perdre la rais**o**n /l'esprit; perdre la b**o**ule.
(a) se scula ca huhurezii se l**e**v**e**r comm**e** l**e**s p**o**ules.
(a) se scula cu dosul în sus êtr**e** mal lun**é**; être dans sa/dans une mauvaise lune; être mal b**o**rdé; être ma**l** en train; être triste c**o**mme un b**o**nnet de nuit; av**o**ir une mine renfr**o**gnée; être c**o**mme un crin; être d**e** mauvais poil; mettre s**o**n bonnet de travers; être d'humeur
600
mass**a**crant**e** *(fain.):* être d'un**e** humeur de d**o**gue *(fam.);* av**o**ir **l**e cafard *(pop.)*; av**o**ir man**gé** de l'**o**seille *(pop.);* avoir s**o**n cran *(arg.);* av**o**ir sa chique *(arg.);* être à c**r**an/à r**e**imud/à ressaut *(arg.);* fair**e** son blair/s**o**n nase *(arg.).*
(a) se scula cu faţa la cearşaf se lever du pied **g**auche *(fam.);* v. ş**i *a*** *se scula, cu dosul în sus.*
(a) se scula cu noaptca-n cap s'**é**veiller au chant de **l**'alou**e**tt**e**.
(a) – se scula cu război déclencher **la g**uerre.
(a) se scula de la masă se lever de table.
(a) se s**cula odată cu găinile** s**e** lever comme les p**o**ules.
(a) se scula în picioare se mettre debout.
(a) se scula tîrziu faire la **g**rasse matinée.
(a) se s**cumpi la tărîţe** faire des **é**conomi**e**s de bouts de chand**elle**s.
(a i) s**e scurge ochii după ceva/cineva l**oucher sur qch./qn.
(a i**) se scutura cuiva eariiea/oasele/inima** v. *a tremura de frică.*
(a i) se sfeti cuiva ceva *(re*g. *tnv.)* réussir dans un**e** entreprise.
(a) s**e sfîrşi de dragoste pentru cineva** êtr**e** féru de qn.; être fou de qn.; brûl**e**r p**o**ur qn.; av**o**ir qn. dans sa peau; en t**e**nir p**o**ur qn. *(fam.);* être m**o**rdu *(fam.).*
(a) se sfîrşi la inimă m**o**urir de cha**g**rin.
(a) se sili din răsputeri faire tout s**o**n possible; faire de son mieux.
(a) se simţi ca acasă s**e** sentir ch**e**z soi.
(a) se simţi ca peştele în apă être (heureux) c**o**mme un poiss**o**n dans l'eau; être/vivre comme un coq en pâte; v. şi *a trăi ca in sinul lui Avram.*
(a**)** s**e simţi e**a **peştele pe uscat** êtr**e** mal à son aise/mal à l'aise; se sentir mal dans sa peau; n'être pas à son article; êtr**e** gên**é** dans les as/dans **l**es **e**ntournures/aux **e**ntournur**e**s *(fam.);* suer dans s**o**n

harnais *(fam.).*
(a) s**e** s**imţi cu musca pe căciulă** s**e** sentir c**o**upabl**e**.
(a) se simţi în formă être/se sentir **e**n form**e**; être d'attaque.
(a) s**e simţi la largul său** être au la**r**ge; être bi**e**n **à** l'ais**e** dans sa peau**:** être comm**e** un coq **e**n pâte/c**o**mm**e** un poiss**o**n dans l'eau/c**o**mme un rat dans **l**a paille/en pai**ll**e.
(a) se simţi prost êtr**e** patraqu**e**.
(al se simţi rău se t**ro**uver ma**l**.
(a) se simţi sigur s**e** sentir rassur**é**.
(a) se simţi stingherit se sentir **g**ên**é**.
(a) se simţi uşor ca un fulg s**e** sentir l**ége**r comm**e** un**e** plume.
(a) se sparge de gras crever d'embonpoint; cr**e**ver dans sa peau; être **go**nfl**é** c**o**mme un**e** outre; être gras comm**e** un moine; être gras à pleine peau; êtr**e** rond c**o**mm**e** une p**o**mm**e** *(fam.).*
(a i**) se sparge în cap** *(fig. fam.)* servir d**e** tampon.
(a) s**e sparge în capul cuiva** pay**e**r les pots cass**é**s; payer la casse; fair**e** les frais d**e** qch.
(a) se spăla pe mîini de un lucru s'en laver les mains.
(a) se speti muncind travailler d'arrache-pi**e**d; travailler comm**e** un cheval/comme un**e** bêt**e** de somme; travai**ll**e**r à** bl**o**c; abattre de la bes**og**ne; b**o**ulonner dur; p**o**uss**e**r son travail; s**e** fou**le**r **l**a rate; s**e** tu**e**r **à l**a pein**e**; s**e** tue**r** de travai**l**; su**e**r d'ahan; suer les gr**o**sses **go**utt**e**s; suer san**g e**t **e**au; aller rudement en bes**og**ne ***(fam.);*** e**n** ficher/en m**e**ttr**e** un coup *(fam.);* s'abrutir d**e** travail *(fam.);* se crever au travai**l** *(fam.);* tir**e**r à la **r**am**e** *(fam.);* trimer dur *(fam.);* GO**I** b**o**sser/travailler c**o**mme un nè**g**re *(pop.);* travailler à se ret**o**urner/ à en rendre la caill**e** *(arg.);* **e**n rabattre *(arg.)*
(a) s**e spulbera în vînt** s'en aller **e**n fumée.
s**e** s**pu**n**e că... o**n dit qu**e**...
(a) s**e strădui degeaba/în zadar** perdre sa peine; **e**n être pour sa peine/ p**o**ur ses frais; brûler/**j**eter/tirer/user sa p**o**udr**e** atix m**o**ineaux; frapper des c**o**ups en l'air; semer sur le sable; s'en all**e**r en nid de chien; tirer des c**o**ups de can**o**n dans la **g**rêle; y perdre ses pas; pouv**o**ir t**o**u**jo**urs se br**o**sser *(fam.);* envoyer des c**o**ups d**e** pied aux m**o**uches *(pop.).*
(a) se s**trămuta (din viaţă},** al**le**r dans **l**'autre m**o**nde; v. şi *a da ortul popii.*
(a) se strecura prin mulţime fendre **l**a foule/la presse; se frayer un passage; fonc**e**r dans **l**e tas.
(a i) se strecura printre degete échapper/filer/**g**lisser comme une an**g**uille/comm**e** un**e** couleuvre/c**o**mme un p**o**iss**o**n; se ret**o**urner c**o**mm**e** une an**g**uille.
(a) se strica de rîs se tordre de rir**e**; s**e** pâm**e**r d**e** rire; rire à se t**o**rdre; rire à s'en tenir les côtes; rire à **go**r**g**e d**é**pl**o**yée; **é**t**o**uffer de rire; s'en battre les fesses *(fam.);* s**e** t**o**rdre les b**o**yaux *(fam.);* se taper le cul par terre *(fam.);* s**e** flanqu**e**r un**e** b**o**ss**e** *(pop.);* se fendre la pipe/la pomme/la **g**ueule *(arg.);* s**e** p**o**ualer *(arg.).*
(a) se strînge ca melcul în coaja lui rentrer dans sa c**o**quille.
(a) s**e strînge ca muştele Ia miere** acc**o**urir à l'aubaine.
(a) se strînge ciotcă se rassembler; s**e** r**é**unir; s'attr**o**uper.
(a i) se strînge cuiva inima en avoir le cœur serr**é**.
(a**)** s**e strînge de pe drumuri** faire une fin.
se strînge funia la par la situati**o**n devient inqui**é**tante/**g**rav**e**.

(a) s**e strînge în sine** rentrer dans sa c**o**quill**e**.
(a i) se sui cuiva piperul la nas la moutarde lui monte au nez; avoir la tête au b**o**ut du cou; avoir la tête chaude; avoir la tête près du bonnet; avoir l**e** sang chaud; êt**re** piqu**é** de quelque mouche; être s**o**upe au lait; prendre la chèvre/la m**o**uche; s'emp**o**rt**e**r/se m**o**nter comme une s**o**upe au lait; s'enflammer c**o**mm**e** de l'**é**t**o**upe; av**o**ir la peau tendre *(fam.);* s'emp**o**rter comm**e** un ballon *(arg.).*
(a) s**e** s**upăra ca văcarul pe sat** bouder/se d**é**piter c**o**ntre son v**e**ntre; t**o**urn**er l**e d**o**s à la man**g**e**o**ire.
(a) se supăra pe cineva se fâcher c**o**ntre qn.
(a) se supăra pentru o nimica toată se fâcher pour d**e**s misères; se fâch**er** pour un **o**ui p**o**ur un n**o**n.
(a) se supune fără a crîcni être l'âme damn**é**e de qn.; filer (d**o**ux) comme un tout**o**u; ne voi**r** que par les yeux de qn.; ob**é**ir à qn. au d**o**igt et **à** l'œil.
(a) se supune legilor ob**é**ir aux **l**ois; observ**e**r les lois.
(a) se şterge pe la nas/pe bot en reste**r** sur sa faim; se br**o**sser le ventre *(fam.);* s'en t**o**rcher le bec *(fam.);* p**o**uvoir t**o**u**jo**urs se l'acc**r**ocher *(pop.);* s**e** l'accrocher *(pop.).*
(a) se ş**terge pe picioare** essuyer ses pieds.
se ştie on sait.
(a) se ş**ti vinovat** s**e** senti**r** coupabl**e**.
(a i) se tăia cuiva drumurile/cărările se trouver dans l'embarras.
(a i) se tăia cuiva genunchii se sentir défaillir.
(a i) se tăia cuiva mîinile şi picioarele perdre de ses forces.
002
(a i) s**e tăia cuiva toată pofta** n'av**o**ir plus envie/le c**o**ura**g**e de faire qch.
(a i) se tăia cuiva zilele v. *a da ortul popii.*
(a i) se **tăia răsuflarea** perdre haleine.
(a) se tăvăli pe jos de rîs ét**o**uffer de rire; rire à **g**or**g**e d**é**ploy**é**e; rire à s'**e**n tenir les côtes; rire à se t**o**rdre; se **go**nd**o**ler; se pâmer de rire; s**e** t**o**rdr**e** de rire; s'**e**n battre les fesses *(fam.);* se taper le cul par terre *(fam.);* se t**o**rdre les boyaux *(fam.);* se flanquer une bosse de rir**e** *(pop.);* se fendre la pipe/la pomme/la gueule *(arg.);* se p**o**ualer *(arg.).*
(a) se teme de ceva ca de dr**acul/ca d**r**acul de tămîie** craindre qch. c**o**mme la peste/c**o**mme le feu.
(a) se teme pentr**u viaţa cuiva** trembler p**o**ur qn.
(a) se teme ş**i de umb**r**a sa** av**o**ir p**e**ur de son ombre.
s**et**e **neostoită** s**o**if inass**o**uvie.
(a) s**e tîrî la picioarele cuiva** s**e** traîn**e**r aux pieds de qn. *(fam..).*
s**e topeşte în gură** cela f**o**nd dans la bouche.
(**a i) se topi cuiva inima** sécher sur pied; d**é**périr; lan**g**uir.
(a) se topi d-a-n **picioarele** sécher sur pied; d**é**périr; languir.
(a) se topi de dragoste pen**tru ci**n**eva** av**o**ir qn. dans sa peau: brû**le**r p**o**ur qn.; être féru de qn.; être f**o**u de qn.; en tenir pour qn. *(fam.);* être m**o**rdu *(fam.).*
(a) se topi de **rîs** v. *a se tăvăli pe jos de ris.*
(a) se topi după cineva v. *a se topi de dragoste pentru cineva.*
(a) se trage de ş**ireturi/de brăeinari e**u **cineva** être à tu et à f**o**i avec qn.
(a) se trage din neam mare s**o**rtir de haut lieu.
(a) se **(rage la faţă** av**o**ir mauvaise mine.
(;i**)** s**e trece cu firea** pr**e**ndr**e** les ch**o**ses trop au cœur; perdre c**o**urage
(a) se trece din paha**r**e v. *a se îmbăta criţă.*
(a) se trezi din leş**in** recouvrer/reprendre ses esprits; retr**o**u**v**er ses

esprits; revenir à s**o**i.
(a) se trudi degeaba perdre sa peine; en être p**o**ur sa peine/p**o**ur ses frais; brûler/**j**eter/tirer/user sa poudre aux moineaux; frapper des c**o**ups en l'air; semer sur le sable; s'en aller en nid de chien; tirer des c**o**ups de can**o**n dans la **g**rêle; y perdre ses pas; p**o**uvoir t**ou**j**o**urs se br**o**sser *(fam.);* env**o**yer des c**o**ups de pied aux m**o**uches *(pop.).*
(a) se ţine abanos p**o**rter beau; p**o**rter bien s**o**n âge.
(a) se ţ**ine bine** p**o**rter beau; porter bi**e**n son â**g**e.
(a) s**e ţine cu capul/cu nasul pe** s**u**s être infatu**é** de sa pers**o**nne; av**o**ir le bec/la **g**ueule/la b**o**uche enfariué(e); avoir un air suffisant; être enfl**é** comme un ball**o**n; se p**o**usser du c**o**l; tr**o**p pr**é**sumer de s**o**i.
(a) s**e** ţ**ine cu mîinile de burtă de rî**s rire à s'en tenir les côtes; se d**o**nner une b**o**sse de rire.
(a) s**e** ţ**ine de aie sale** aller/vaquer à ses affaires; aller s**o**n petit b**o**nh**o**mme de chemin; boire dans s**o**n verre; laisser passer **l'e**a**u** s**o**us le p**o**nt; passer s**o**n chemin; p**l**anter ses choux.
(a) s**e** ţin**e de capul cuiva** a. v. *a bale capul cuiva;* **b.** v. *a se fine scai de cineva.*
(a) se ţ**ine de ceva ca o**r**b**u**l de gard** ne pas s**o**rtir de là; **n**e pas en d**é**m**o**rd **re**.
(a) se ţin**e de ceva cu di**n**ţii s**e cramp**o**nner **à** qch.
(a) se ţin**e de capul c**u**iva ca gaia ma**ţ**ul/ca orbul d**e **ga**r**d/ca rîia de om/** c**a boala d**e **omul sănătos** v. *a se line scai de cineva.*
603
(a)sc ţin**e de ci**n**eva ca scaiu**l **de oaie** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) se ţ**ine de cuvînt/de vorbă** tenir par**o**le; n'a**vo**ir qu'une par**o**le.
(a) se ţine de gît eu cineva être ami **e**t compa**g**n**o**n avec qn.; être amis **à l**a vi**e e**t **à** la mort; êtr**e** c**o**mme **l**'ombre et le c**o**rps; être (unis) c**o**mme **l**es deux doigts de la main; être **à** pain **e**t à pot; être deux tètes s**o**us un b**o**nnet; n'être qu'un en deux c**o**rps; c'est saint Roche et son chi**e**n; êtr**e** bras dessus bras dess**o**us *(fig.);* êtr**e** c**o**mpère et compa**g**non *(fam.);* être c**o**pains c**o**mme cochons *(fam.);* être c**o**mme cu**l** et chemise *(fam.).*
(a) se ţine deoparte *(a fi neutru)* c**o**mpter **l**es c**o**ups.
(a) s**e ţine de pasul cuiva** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) se ţ**ine de poala mamei** être p**e**ndu a**ux j**upes de sa mèr**e**.
se ţine'de pozne i**l e**st tou**j**ours **à j**ou**e**r de b**o**ns tou**r**s; il fait des siennes.
(a) se ţine de pulpana cuiva v. *a s*e *tine scai de cineva.*
(a) se ţine de subsuoară/de subs**uori** s**e** d**o**nner **le** b**ras**.
(a) se ţin**e de urmele cuiva** être sur **l**a piste de qn.; être aux tr**o**usses de qn.; êtr**e**/march**e**r sur les tal**o**ns de qn.
(a) se ţine după cineva ca dracul după popă/după călugăr v. *a se* ***ţine*** *scai de cineva.*
(a) se ţine după fuste courir/aimer le c**o**till**o**n/le **j**upon/le guilled**o**u/la pr**é**tentaine.
(a) se ţ**ine grapă de cineva** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) se f**ine încă pe picioare** être enc**o**re sur ses quilles *(pop.).*
(a) se ţ**ine îu rezervă** n**e** pas prendre part; s'bastenir.
(a) se ţ**ine într-un fir de** aţ**ă** ne tenir **q**u**'à u**n cheveu/à un f**il/à** un b**o**ut**o**n/à un s**o**uffle.
(a) se ţi**ne la curent** être au c**o**urant; être **à** la pa**g**e; être d**ans la** course; être à **l**a cloch**e** *(pop.);* êtr**e** dans **l**e c**o**up *(pop.);* **êt**r**e** a

la coule *(arg.);* êt**r**e au parfum de qch. *(arg.);* être dansla roue *(arg.).*

(a) se ţine lipcâ de **cineva** v. *a s*e *tine scai de cineva.*

(a) se ţine mare/mîndru affecter de **g**rands airs; prendre de grands airs; se d**o**nner des ai**r**s; tranch**e**r de l'important; trancher du **g**rand sei**g**neur; arriver en trois/quatre bateaux; être c**o**llet m**o**nt**é**: être m**o**nt**é** sur des **é**chasses; faire claquer s**o**n f**o**uet; fair**e** de l'esbrouf**e**/d**e**s esbroufes; faire du chiqué; faire **le** beau; faire **l**e **g**r**o**s d**o**s; faire le m**o**nsieur; faire sa tête; faire suffisant; faire val**o**ir ses ch**o**ux; fair**e** de **l**a mousse *(fam.);* fair**e** du vent *(fam.);* faire sa duchesse/sa princesse *(fam.);* faire sa p**o**ire *(fam.);* **jo**uer **l**es ma**r**i**o**les *(fam.);* p**o**ser p**o**ur la **g**alerie.

(a) se ţine razna se tenir à l'**é**cart.

(a) se ţine scai de cineva suivr**e** qn. c**o**mme son **o**mbre; suivre qn. c**o**mme le lundi le dimanche; suivre qn. c**o**mme un caniche/comme un mout**o**n/c**o**mme un t**o**ut**o**u; s'attacher **à** qn. c**o**mme la pauvret**é** à un pauvre h**o**mme; s'attacher au pas de qn.; se mettre dans la p**o**che de qn.; n**e** pas lâcher qn. d'une semelle; s'accr**o**cher à qn.; être t**o**u**jo**urs pendu à la ceinture/aux basques de qn.; êt**r**e dans la chemise de qn.; être l'**o**mbre de qn.; filer le train à qn.; ne pas décoller *(pop.);* c**o**ller qn. *(pop.).*

(a) se ţine şir s**e** suivre.

(a) s**e uita acru** re**g**arder d'un mauvais œi**l**/d'un œil torve.

(a) se uita ca cîincle-n urcior **j**eter **un** re**g**ard torve; re**g**arder de côté.

(a**) se uita ca pisica-n calendar** n'y entendre **go**utte; n'y v**o**ir que du *mi* feu/du bleu; **êt**r**e** dans le n**o**ir l**e** plus c**o**mp**l**et; ne rien pi**g**er *(pop.);* ne comprendr**e** que dalle *(pop.);* n'y entraver qu**e** dalle *(arg.);* pi**g**er z**é**ral *(arg.).*

(a) se uita ca **viţelul la poarta nouă** r**eg**arder c**o**mm**e** un**e** vache r**eg**arde passer **l**e train.

(a) se uita ehiorîş (la cineva) jet**e**r un re**g**ard torve; regarder de côté.

(a) se uita cruciş avoir les yeux qui se croisent les bras *(fam.);* avoir une coquetterie dans **l**'œil *(fam.);* av**o**ir un œil liberti**n e**t l'autre **j**aloux *(pop.);* a**vo**ir un œil qui dit merde à **l**'autr**e** *(pop.);* avoir' un œil qui **jo**u**e** au bill **e**t l'autre qui marque les points *(pop.);* env**o**yer ses yeux **e**n semestr**e** *(arg.).*

(a) se uita c**u jind la** c**ev**a re**g**arder avec convoitise.

(a) se uita drept în ocbii cuiva re**g**ard**e**r qn. dans **l**e blanc des yeux; r**eg**arder qn. entre l**e**s yeux/en face; appuyer son re**g**ard sur qn.

(a) se uita în crucea cuiva v. ***a se*** *uita drept* ***in*** *ochii* ***cuiva.***

(a) se uita în gura cuiva être pendu/suspendu aux lèvres/aux paroles de qn.; se susp**e**ndr**e** aux lè**v**res de qn.; b**o**ire les parol**e**s de qn. ***(fam.).***

(a) s**e uita în pămînt** baiss**e**r les yeux.

(a) s**e uita la c**in**ev**a **e**a **din pod** prendre/traiter qn. d**e** haut; **r**e**g**arder d**e** haut; traiter de haut en bas; trait**e**r qn. du haut d**e** sa **g**randeur; pr**e**ndr**e** qn. sur un ton bien haut; prend**re le** haut **t**on.

(a) se uita la cineva ca la soare couver/dévore**r** qn. d**e**s yeux.

(a) se uita la cineva ca la un cireş copt c**o**uver/d**é**vorer qn. des yeux

(a) se uita lung la cineva r**e**garder qn. **l**onguement; c**o**nsid**é**rer qn. avec **é**t**o**nnement.

(a) se uita mierliu fair**e** les yeux doux/yeux de velours/yeux **e**n c**o**ulisse à qn.; faire des yeux de carpe/Pceil de carpe à qn.

(a) se uita pe sub sprinceană jete**r** un regard s**o**upç**o**nneux/m**é**fiant.
(a) s**e uita saşiu** bi**g**ler; **lo**uc**her.**
(a) se uita strîmb (la cineva) jeter un regard torv**e**; re**g**arder de côté.
(a) se uita ţintă re**g**ard**e**r fixement.
(a) se uita ţintă în ocbii cuiva re**g**arder qn. dans le blanc des yeux; re**g**a**r**der **qn**. entr**e** les yeux/en face; appuy**e**r son regard sur **qn**.
(a) se uita unul la altul s'entendre du re**g**ard.
(a) s**e uita urît la cineva** faire les **g**ros yeux à qn.
(a i) se umfla cuiva pipota *(pop.)* **a.** v. *a-şi ieşi din fire;* **b.** s**e** croire le centre du monde; se cr**o**ire le premier m**o**utardier du pape; se cr**o**ire quelqu**e** chos**e**; ramener tout à soi; êtr**e** tou**j**ours eu scèn**e**; ne pas se m**o**ucher du coude/du pied *(pop.).*
(a) se umfla de somn être bouffi de sommeil.
(a) se umfla în bojoci *(pop.)* ramen**e**r sa **g**ueule/sa fraise/sa pastille/ sa p**o**ire *(pop.);* la ramener *(pop.);* fair**e** de la renaud**e** *(arg.).*
(a) se umfla în nări se donner d**e l'**imp**o**rtance; v. şi *a se ţine mare*
(a**) s**e **umfla în pene** faire **l**a roue; fai**r**e **j**abot; se **g**onfler d'**o**r**g**ueil bomber l**e** torse; êt**r**e fier comme Artaban/c**o**mme un c**o**q/comme un paon/comme un pou/c**o**mme le moutardier du pape; êtr**e** p**é**tri d'**o**r**g**ueil.
(a) s**e umple de bogdaproste** v. *a incasa un perdafjo săpunealăjo praftură.*
(a) s**e umple de brînză** *(fam.)* faire/trouve**r** buiss**o**n creux; faire ch**o**u blanc; fair**e** fiasc**o**; faire l**o**n**g** feu; manquer s**o**u but; se mettre au s**e**c; tomber à plat; taper à côt**é**; v**e**nir à rien; cre**v**er/p**é**ter dans
605
la main *(fam.);* d**o**nner du nez en terre *(fam.);* l'av**o**ir dans le dos *(fam.);* se casser le nez/les dents *(fam.);* prendre une pilule *(pop.);* prendre/ramasser une veste *(pop.);* ramasser une pelle/ un **g**adin *(pop.);* faire baraqu**e** *(arg.);* prendr**e** un bombard *(arg.).*
(a) se unge pe gît descendre comme du petit lait *(fam.).*
(a) se uni eu fair**e l**a **j**onction av**e**c.
(a i) se urca cuiva sîngele la cap avoir le san**g** qui monte **à** la tête.
(a) se urca în scaun *(înv.)* accéder **a**u trône.
(a i) se urca la cap *(fi*g. ***fam.)* se** mettre sur un piédestal; **s'e**n faire accr**o**ire.
(a i) se urca la cap *(vinul)* monter/p**o**rter **à** la tete; taper sur la c**o**carde.
a se urca pe tron accéder au trône.
(a i) se urî aşteptînd faire le pied de **g**ru**e**; faire le p**o**ireau; croquer le marm**o**t; planter son poireau; c**o**mpter les cl**o**us d**e** la p**o**rte; p**o**uvoir tou**j**ours se taper *(fam.);* compter **l**es pavés *(arg.);* garder le mulet *(arg.);* m**o**nter la **g**arde *(arg.);* drogu**e**r *(arg.);* naqueter
(a i**) se urî cuiva c**u **ceva** v. *a fi sătul piuă pesle cap/piuă peste urechi/ plnă-n git.*
(a) se usca d-u-n picioarele sécher sur pied; d**é**p**é**rir; languir.
(a) se uşura de bani rester sans **l**e s**o**u; v. şi *a fi lefter.*
(a) se vedea de la o poştă se voir c**o**mm**e le** nez au mi**l**ieu de **l**a fi**g**ure.
(a) se vedea rar se v**o**ir de l**o**in en loin.
se vede fît de colo/cale de o poştă cela s**e** v**o**it de loin; cela saute aux yeux,
s**e vede treaba că** il pa**r**aît que; il est pr**o**bable que.
(a) se vinde ca pîiuea c**aldă** se vendre comme des petits pains/comme du pain chaud.
(a) se vîrî în gura lupului se **j**eter/se m**e**ttre/se f**o**urrer dans **l**a **g**ueule du l**o**up.
(a) se vîrî în sufletul cuiva imp**o**rtuner qn. par ses instances.

(a) se vîrî într-o încurcătură se f**o**urrer dans le pétrin.
(a) se vîrî pe sub pielea cuiva s'insinuer dans les b**o**nnes grâces/dans la c**o**nfiance de **qn**.
sexul frumos le beau s**e**xe.
sexul tare le sexe fort.
(a) se zbate ca peştele pe uscat s'a**g**iter/s**e** débattre/se démener comme un beau diable/c**o**mme un diable dans un bénitier.
(a) se zbate de moarte se t**o**rdre de d**o**uleur.
(a) se zbate în ghearele morţii a. courir un danger; **b.** être **g**ravement malade.
(a) se zbîrli la cineva rud**o**yer qn.
(a) se zgîria pe ochi *(pop.)* se m**o**rdre la lan**g**ue/les doi**g**ts/les lèvr**e**s/l**e**s p**o**uces d'une chose; d**o**nner de la tête c**o**ntre le mur; se c**og**ner/se taper **l**a tête c**o**ntre les murs,
s**e zice a.** o**n** pr**é**t**e**nd; **b.** le bruit court.
sezon mort la sais**o**n m**o**rte/la m**o**rte saison,
se zoreşte de ziuă l**e jo**ur point; le **jo**ur vient d'**é**cl**o**re.
(a) se zvîreoli ca în gură de şarpe se débattre c**o**mme u**n** f**o**rcen**é**.
(a-şi**) sfărîma capul** v. *a-şi bate capul.*
(a) sfărîma în bucăţele hacher menu comme chair **à** pâté/menu-menu; mettre/tailler en pièces; mettr**e** en lambeaux/en quartiers.
COS
(a-şi) sfărîma lanţurile briser ser fers; r**o**mpre les/ses chaînes.
(a)' sfărîma lanţ**urile** r**obiei** briser les chaînes/romp**re** l**e**s fers de **l**'esclava**g**e.
(a) sfărîma o speranţă détruire/anéantir un esp**o**ir.
sferă de activitate sphère d'activit**é**.
(a) sfinţi sorocul respecter les termes/les **é**ch**é**anc**e**s.
(a-i) sfîrîi eălcîiele alergîn**d** v. *a fugi minclnd pâmintul.*
(a-i**) sfîrîi cuiva eălcîiele după cineva** av**o**ir le c**o**up de foudre; v. şi *a fi îndrăgostit lulea de cineva.*
(a-i) sfîrîi cuiva gîtlejul de sete *(fam.)* avoir soif à avaler sa langue; avoir la **g**or**g**e sèche/**l**e **g**osier sec; cracher blanc; tirer la lan**g**ue; avoir la pépie; av**o**ir le bec sal**é** *(pop.).*
(a-i) s**fîrîi cuiva inima după cineva** av**o**ir qn. dans sa peau; brûler p**o**ur qn.; être f**é**ru/fou de qn.; en tenir pou**r** qn. *(fam.);* être m**o**rdu *(fam.).*
(a) sfîrşi pe cineva (de zile) v. *a-i face cuiva de petrecanie.*
(a) sfîrşi**t-o rău** il a t**o**urn**é** mal; i**l** a mal fini.
(a) sfîrtica î**n bu**căţi hacher menu comm**e** chair à pât**é**/menu-menu; mettre/tailler en pièces; mettre en **l**ambeaux/en quartiers.
(a-i) sfîşia i**n**i**m**a **cuiva** arracher/briser/fendre/crever/meurtrir/perc**e**r le cœur à qn.
sforul apei le fi**l** de l'eau.
simplu ca **bună** zi**u**a simp**le** comme b**on**j**o**ur.
simplu muritor un h**o**mme quelconque.
(a) si**m**ţi c**ă-**i **fuge pămîntul de sub p**ici**o**a**re** perdre pied.
(a) simţi nevoia épr**o**uver/sentir/ressentir le bes**o**in.
(a) si**m**ţi **o povară pe** s**uflet** av**o**ir un p**o**ids sur **le** cœur.
(a) simţi simpatie pen**tru** ci**nev**a av**o**ir de la sympathie p**o**ur qn.
si**m**ţiţi**-v**ă ca aca**să** faites c**o**mme ch**e**z vous.
(a) simţi u**n gol în** s**tomac** avoir un creux dans l'estomac.
(a) simţi u**n gol în suflet** av**o**ir du va**g**u**e** à **l**'âme.
singur cu**c** t**o**ut seul; tout à fait seul.
singur la **părinţi** fils unique.

sînt a**n**i **l**a **m**ij**lo**c i**l** y a l**o**n**g**temps d**e** cela.
s**înt to**ţi **de-o zeamă** i**l**s s**o**nt t**o**us du même acabit.
slabă nădejde il y a peu de chance/d'esp**o**ir.
slab de înger pusillanime.
slabe speranţe! c'est sans esp**o**ir!
(a-i**) slăbi balamalele** a. ne plus av**o**ir de f**o**rces; vieillir; **b.** ne pas av**o**ir les m**o**yens/la possibilit**é** de.
(a) slăbi din chingi/din frîu v. *a slobozi friul.*
slavă Domnului! Di**e**u merci!
(a) slobozi Mul lâcher **l**a bride; laisser/mettre la bride sur le c**o**u; rendr**e** brid**e**; lâcher **l**es chiens; donn**e**r ca**rr**ièr**e** (libre); donner libre champ/cours; d**o**nner vent *(fig.).*
(a) sminti pe cineva în bătăi v. *a bate măr pe cineva.*
(a-şi**) s**mulge barba/părul s'arracher la barbe/l**e**s cheveux.
(a**) s**mulge consimţămîntul c**ui**va arracher **l**e cons**e**ntement, de qn.
(a-i) s**mu**lg**e** cui**v**a **barba** *(fig.).* arracher le masque à qn.
(a-i**) smulge** cui**v**a **m**asca arrach**e**r le masqu**e** à qn.
(a) smulge din ghearele morţii arracher/tir**e**r des bras de la mort.
(a-şi**) s**mu**l**g**e masca l**aisse**r** passer/montrer/voir **le** bout de l'**o**reille; lever/p**o**ser **l**e masque; se m**o**ntrer s**o**us s**o**n vrai j**o**ur.
(a) smulge răul din rădăcină *(fig.)* c**o**uper **le** mal à/dans sa racine.
G07
smuls de pene confus; honteux.
(a) snopi în bătaie v. *a bale măr pe cineva.*
soarbe-zeamă nia**i**s; ni**g**aud; bêta.
soarele e în **cruce** il **e**st midi.
soarele e în scaun le s**o**leil est à s**o**n d**é**cli**n**.
(**a**) **socoti de cuviinţă ju**g**e**r bon.
soi rău mauvaise **g**raine/en**g**eance.
s-o lăsăm baltă! brisons là!
soldat prost *(inc.)* simpl**e** so**l**dat.
somnul cel veşnic le somm**e**il **é**ternel; la m**o**rt.
(a) sonda terenul lancer un ball**o**n d'essai; sonder le **g**ué; sonder/tâfor le terrain/le p**o**uls *(fam.).*
(a) s**orbi cu privirea** c**o**uver/dév**o**rer **qn.** des yeux.
(a) s**orbi cuvi**n**tele/vorbele cuiva** boire les par**o**les de qn. *(fam.):* être pendu/suspendu aux **l**èv**r**es/aux paroles de qn.; se suspendre aux lèvres de qn.
(a) sorbi pe cineva într-o lingură de apă couver/dévorer qn. des yeux.
sorţ**i de izbîndă** chances de succès.
(a) sos**i eu bine** arriver sans encombre.
(a-i) sos**i cuiva ceasul/veleatul** v. *a fi pe moarte.*
(a**) sosi la spartul tîrgului/a şaptea** z**i după scripturi** arri**v**er au Ma**g**nificat; arriver avec l**e**s p**o**mpiers de Nanterre; arri**v**er c**o**mme les carabiniers; v**ol**er au sec**o**urs de **l**a vict**o**ire.
(a) sosi la timp arriver à **l**'heure/à temps.
(a) sosi pe neaş**teptate** t**o**mber c**o**mme un**e** bomb**e**.
spaima pămîntului laid à faire peur.
spală-te pe cap! débr**o**uille-toi!
(a) sparge avioane *(fig. fam.)* faire des rava**g**es.
(a) sparge buba *(fig.)* crever/videi/percer l'abcès.
(a-şi) sparge capul *(fig.)* v. *a-şi bale capul.*
(a) sparge capul cuiva gercer **l**a tomate **à** qn. ***(arg.).***

(a-şi) sparge dracul opincile surm**o**nter une difficulté; r**é**ussir.
(a) sparge gheaţa *(fi*g.*)* briser/rompre la **g**lace.
(a) sparge nuca *(fi*g.*)* avoir cass**é** s**o**n sab**o**t; danser l**a** branle du loup; faire le saut; dire adieu **à** la vertu *(ir.)*.
(a) sparge o uşă fracturer un**e** porte.
(a-şi) sparge pieptul se casser **l**a voix *(fam.);* s'**é**gosiller; s'**é**poumonn**e**r.
(**a**) **spa**r**ge urechile cuiva** *(fam.)* casser les oreilles à qn.
(a) spăla capul cuiva v. *a trage un perdaf cuiva.*
(a-i) spăla cuiva picioarele cu lacrimi a. impl**o**rer **qn**.; **b.** s'humilier devant qn.
(a-şi) spăla obrazul *(fig.)* sauve**r** la fac**e**.
(a) spăla o ruşiue lav**e**r un affr**o**nt/une in**j**ure.
(a-şi) spăla păcatul expier une faute.
(a) spăla pe cineva pe cap v. *a trage un perdaf/o praflurăjo săpunealâ cuiva.*
(a) spăla putina v. *a o şterge.*
(a) spăla rufele murdare în familie lav**e**r son **linge** sale **e**n famille.
(a) speria pe cineva de moarte v. *a băga pe cineva In sperieţi.*
(a) speti în bătaie v. *a bate măr pe cineva.*
(a) spîuzura banii jeter l'ar**g**ent/s**o**n ar**g**ent par **l**a fenêtre; **j**eter **l'o**r à pleines mains; v**e**rser de **l'or** à pleines mains; faire danser/sauter **l**es **é**cus; faire va**l**s**e**r **l**'ar**g**ent.
(a-şi) spoi obrajii *(fam.)* mettr**e** du fard.
fiOS
spor şi **berechet** b**o**nne chanc**e**!
spre deosebire <! e **à l**a diff**é**r**e**nce de.
spre marea lui mirare à sa grande surprise; **à** s**o**n grand ét**o**nnement.
spr**e marea părere de rău a cuiva** a**u** grand re**g**ret de qn.
spre pomenire en comm**é**moration.
spre ş**tiinţa t**u**turor** v. *spre ştiinţă.*
spre ş**tiinţă** afin qu'on **l**e sache; p**o**ur que nul ne l'ignore.
(a) spriji**ni o p**r**opunere** appuyer une proposition.
(a) s**pulbera o armată** an**é**antir une arm**é**e.
(a) spulbera speranţele cuiva an**é**antir l'espoir de qn.
(a) spumega de mînie écumer d**e** ra**ge**.
(a) spune braşoave/baliverne/gogoşi/moşipe groşi aller **à** Cracovie ***(pop.);*** c**o**nter des b**o**urdes/des c**o**uleurs/des fa**go**ts/des s**o**rnettes/des lanternes; dire des sorn**e**ttes; faire des contes b**o**rgnes; rac**o**nter des craques; raconter du blab**l**abla ***(fam.).***
spune ce ai de spus annonc**e**z **l**a c**o**uleur *(fam.).*
(a) spune cc-I taie capul dir**e** ce **q**u**i l**ui passe par la tèt**e**.
(a) spun**e cuiva pe** n**ume** appeler qn. par s**o**n n**o**m.
(a) spun**e cuiva verde în faţă** dire à qn. ses quatre vérit**é**s; dire s**o**n fait **à** (pi.; env**o**yer **à** la **g**ueule *(pop.);* ne pas env**o**yer dire qch. *(fam.);* ne pas mâcher ses m**o**ts/une ch**o**se; parler sans mâcher ses m**o**ts.
(a) spune cu ocoluri t**o**urner aut**o**ur du pot.
(a-şi) s**p**un**e cuvîntul** d**o**nn**e**r son avis; **e**xprimer s**o**n opini**o**n; dire son mot.
(a) spune de la/din inimă parler franchement/ouvertement.
(a) spune drept dire vrai.
(a) spune fără o**co**l v. *a spune cuiva verde în fală.*
(a) spune (drept) în faţă v. *a spune cuiva verde in faţă.*
(a) spune lucruri cu moţ enj**o**liver; exag**é**rer.
(a) spune lucrurilor pe nume appeler **l**es choses par **l**eur n**o**m; appeler u**n** chat un chat et Ro**l**in **u**n frip**o**n.

(a) sjiun**c lucruri** ş**tiute** enf**o**ncer des p**o**rtes **o**uvertes.
(a) spun**e (că)** n**u a.** ni**e**r; **b.** n'être pas d'accord.
(a-şi) spune ol'ul/păsul d**é**cha**r**g**e**r/**é**pa**n**ch**e**r/sou**l**ag**e**r s**o**n cœur; **o**uvrir s**o**n cœur/s**o**n âme; se d**égo**nfler le cœur.
(a) spune palavre v. *a spune braşoave/baliverne/gogoşi/moşi pe groşi.*
(a-şi) spune părerea donner s**o**n av**is; e**xprimer son **o**pinion.
(a) spune prăpăslii v. *a spune braşoave/balivemelgogoşijmoşi pe groşi.*
(a) spune româneşte dire les ch**o**se vertement.
(a) spune vorbe de ocară d**é**filer un chapelet d'in**j**ures,
(a) spune vorbe dulci c**o**nt**e**r f**l**eurette; faire la cour/un doi**g**t de c**o**ur à une femme.
(a) sta aban**o**s p**o**rter beau; porter bi**en** son â**g**e.
(a) sta acasă rester chez s**o**i.
(a), sta bătează pe capul cuiva v. *a bate capul cuiva.*
(a) stabili diagn**osticul** diagnostiquer une maladie.
(a-şi) stabili domiciliul élire d**o**micile.
(a) stabili o oră fixer une heure.
(a) stabili un record étab**l**ir un record.
(a) stabili un term**e**n fixei' un t**e**rme.
(a) **stabiliza o mo**n**edă** assainir une m**o**nnaie.
(a) sta bine a. aller bien; **b**. êtr**e** rich**e**.
39 – Dicţionar frazeologic franeez-român şl român-francez gQg
(a) sta bîne cu ceva *(pop.)* être au courant; êtr**e** à la pa**g**e; être dans la c**o**urse; **ê**t**re** à la cloche *(pop.);* êt**r**e dans le coup *(pop.);* être à la coul**e** *(arg.);* êtr**e** au parfum de qch. *(arg.);* êtr**e** dans la **ro**u**e** *(arg.).*
(a) sta bine cu cineva être en b**o**us fermes avec qn.; v. şi *a se avea bine eu cineva.*
(a) sta bosumf**lat** faire la tète; faire un ne«; faire la lippe/la mine*(fam).*
(a) sta ca de lemn être/rester comme un**e** souche/une bûch**e** *(fam.);* ne pas remuer plus qu'une bûche *(fam.).*
(a) sta ca o curcă plouată se t**e**ni**r** comme un**e** p**o**ule m**o**uill**é**e.
(a) sta ca o mireasă rester à n**e** rien faire.
(a) sta ca oul în **cui** aller c**o**mm**e** un**e** bague à un chat/c**o**mme un tablier à une vache; rim**e**r comme hal**l**ebarde **e**t misér**o**rde.
(a) sta ea pe ace/pe ghimpi/pe cuie avoir la puc**e** à l'oreille; **êt**r**e** sur des/**l**es épines; v. şi *a avea mincărime la tălpi.*
(a) sta ca pe jeratic brûler **à** petit feu; être/marcher sur des charb**o**ns ardents; être sur la braise/sur le gril.
(a-i) sta capul la ceva av**o**ir la têt**e** à qch.; penser/réfléchir à qch.
(a) sta ca sardelele être serr**é**s/pressés c**o**mme des harengs en caque/c**o**mme des sardines.
(a) sta ca sf**inţii** être sage c**o**mme une ima**g**e.
(a) sta ca ţarca-n par être sur s**o**n/sur le d**é**part; être pour partir; av**o**ir le pied à l'étrier.
(a) sta cată înaintea cuiva n**e** pas b**o**u**ge**r d**e**vant qn.
(a) sta ca un huhurez vivre en ermite; être/vivr**e** s**o**us terre c**o**mme une taupe; div**o**rcer d'avec le m**o**nde; faire cavalier seul.
(a) sta ca un spin în oebii/inima/eoasta cuiva incomm**o**der qn. par sa présence.
(a) sta ca un ţap logodit se tenir dr**o**it c**o**mme un bilb**o**quet/un piquet.
(a) sta ca viţelul la poarta nouă avoir l'air d'une asper**ge e**ndimanchée; av**o**ir l'air d'**u**n sin**g**e **à** confesse; avoir l'air d'une limace **qui s**e prend

pour **u**n papill**o**n; av**o**ir **l**'air d'un mi**ll**e-pattes en r**o**be du soir; av**o**ir **l**'air d'un**e** vach**e** en espadrilles; avoir l'air d'un veau **à** cinq pattes; être comme une pou**l**e **qui** a tr**o**uvé **u**n c**o**uteau.
(a) s**ta călare în iuinia cuiva** c**o**nnaître **q**n**.** c**o**mme sa p**o**che,
(a) sta cloşcă paresser; v. şi *a tăia frunză la clini.*
(a) sta cremene demeurer pétrifi**é**.
(a) sta eu braţele înc**ruci**ş**ate/cu mîinile în sîn/m şolduri** av**o**ir **l**es pieds nickel**é**s *(fam.);* croiser les bras; ne faire œuvre de ses dix d**o**i**g**ts; ne pas en ficher une datte/une secousse/une rame *(pop.);* ne remuer ni pied ni patte; ne rien se casser *(fam.);* rester les bras cr**o**is**é**s; rester les deux pieds dans **le** mêm**e** sab**o**t; se les rouler *(pop.);* se les chauffer au soleil *(pop.).*
(a) sta cu burta la soare l**é**zarder au soleil; prendre un bain de lézard; se pr**é**lasser au so**l**eil.
(a) s**ta cu capul în pumni** rester l**a** tête dans **l**es mains,
(a) sta cu degetul în gură a. bayer aux corneilles; g**o**ber des/les m**o**uches; **b.** v. *a sta cu braţele încrucişate.*
(a) sta cu **dinţii** la **stele** v. *a fi lihnit de foame.*
(a) sta cu **gura pe cineva** v. *a bale capul cuiva.*
(a-i) sta cuiva capul sus être vivant.
(a-i) sta cuiva dădacă pe cap v. *a bate capul cuiva.*
(a-i) sta cuiva în **aj**u**tor** p**o**rter secours à qn.; sec**o**urir **q**n.**;** v**e**nir en aide à qn.
G10
(a-i) sta cu**i**v**a în cale** barrer la route à qn.; faire obstacle à qn.
(a-i) sta cuiva în coaste incommoder/déran**g**er **q**n**.**
(a-i) sta cuiva în putin**ţă** av**o**ir la p**o**ssibilit**é** d**e**.
(a-i) sta cuiva mintea în loc être **é**bahi.
(a-i) sta cuiva pe suflet êtr**e** à char**g**e à qn.; peser sur le cœur de qn.
(a) sta c**u mîinile î**n **brîu/în buzunar/în s**în v. *a sta cu braţele încrucişa le.*
(a) sta cu nasul în cărţi pâlir sur ses livres.
(a) sta cu ocliii în tavan paresser.
(a) sta cu ochii pe cin**eva** av**o**ir l'œil sur qn.; **g**arder qn. à vu**e**; av**o**ir/tenir qn. à l'œil *(fam.).*
(a) sta cu para-n gură être par**e**sseux c**o**mm**e** une c**o**u**l**euvr**e**/un l**é**zard/un **l**oir; faire le/son l**é**zard *(fam.);* av**o**ir **l**a flemme *(fam.);* tirer sa flemm**e** *(fam.);* av**o**ir un p**o**i**l** dans la main/au milieu de **l**a main *(fam.);* être n**é** un samedi *(fam.).*
(a) sta cu pătrun**jel pe burtă** man**g**er les piss**e**nlits par la racine; fumer **l**es mauves par la racine *(fam.);* fai**r**e des vers/des astic**o**ts *(pop.);* faire p**o**usser les r**o**ses *(pop.);* fumer **l**a ter**re** *(pop.).*
(a) sta cu toporu**l la brîu** chercher n**o**ise/querelle à qn.; chercher castille; faire des pointes à qn.; ne rêver/n'aimer/ne chercher/n**e** s**o**uhait**e**r/n**e** d**e**mander que plaies **e**t b**o**sses; chercher des patins *(pop.);* chercher du rif/du suif *(arg.);* faire du rififi *(ar*g.*)* furer du pet *(arg.);* rifler *(arg.).*
(a) s**ta de capul cuiva** v. *a s*e */ine scai de cineva.*
(a) sta de cin**eva a**. prendre s**o**in de qn.; **b.** v. *a bate capul cuiva.*
(a) sta de fleacuri passer son temps à des riens.
(a) sta degeaba fair**e** de la bouillie pour les chats; faire **l**e zouave; passer son temps à enfiler des perles; s'amuser à la ba**g**atelle/à la moutarde.
(a) sta de gît cu cineva êt**re** ami et c**o**mpa**g**n**o**n avec qn.; être amis à la vie et à la m**o**rt; être c**o**mme l'**o**mbre et **l**e c**o**rps; être (unis) comme **l**es deux doi**g**ts de la main; être à pain et à pot; être deux têtes sous

un bonnet; n’être qu’un en deux corps; c’est saint R**o**che et s**o**n chien; être bras dessus bras dess**o**us *(fig.);* être compère et compagn**o**n *(fam.);* être c**o**pains comme coch**o**ns *(fam.);* être c**o**mme cul **e**t ch**e**mise *(fam.).*

fa) sta deoparte a. s**e** tenir à l’**é**cart; **b**. se tenir peinard *(fam.).*

(a) sta de pază m**o**nter la **g**arde; être en facti**o**n.

(a**) sta de pomană** v. *a taia frunză la clini.*

(a) sta de poveşti faire un brin de causette/la causette/une petite causette; tailler une bavette.

(a) s**ta de strajă** êtr**e** sur ses **g**ardes; être en facti**o**n; m**o**nter la **g**arde; veiller; surveiller.

(a) sta de taină faire un brin de causette/**l**a causette/une petite causette; tailler une bavette.

(a) sta de veghe êtr**e** sur ses **g**ardes; veiller; surveiller.

(a) sta de vorbă cu cineva causer avec qn.

t’**a) sta drept** c**a luminarea** se tenir dr**o**it c**o**mme un bilb**o**quet/un piquet.

(a) sta după uş**ă** rester dans un c**o**in.

(**a)** s**ta faţă în faţă** rester face à face.

stai, că tr**ag!** ha**l**t**e**, ou **j**e fais feu!

s**t**ai **li**n**i**ş**tit!** tiens-t**o**i tranquille!

stai locului/la un loc! tiens-toi tranquille!

stal puţin! attendez!; patientez!

(a) sta împotrivă s’**o**pp**o**ser; résister.

39*

611

(a) sta în aten**ţia cuiva** se tr**o**uver au c**e**ntr**e** des pré**o**ccupati**o**ns de qn.

(a) sta în capul mesei occuper le haut b**o**ut de la table.

(a) sta în casă rester ch**e**z soi.

(a) s**ta în coastele cuiva** incomm**o**d**e**r/d**é**ran**g**er qn.

(a) sta în cumpănă/în cumpăt *(a nu şti ce **să** aleagă)* av**o**ir **l**’embarras du ch**o**ix; ne savoir que**l** parti pr**e**ndre; h**é**sit**e**r.

(a) sta în **defens**i**vă** être/se tenir sur **l**a d**éf**ensiv**e**.

(a) s**t**a în **drumul cuiva** barrer **l**a rout**e** à qn.; fair**e** obstacle à qn.

(a) sta în dubiu ne savoir quel parti prendr**e**; avoir **l**’embarras du ch**o**ix.

(a) sta în expectativă être dans l’expectativ**e**.

(a-i) sta în **gît** avaler d**e**s poires d’an**g**oiss**e**.

(a) sta în mîna cuiva être de **l**a comp**é**te**n**c**e**/dans les m**o**yens d**e** qn.

(a-i) sta în ocbi inc**o**mmoder qn. par sa pr**é**sence.

(a) sta în pat a. garder **le** lit; **b.** faire **l**a **g**rass**e** matin**ée**.

(a) sta în picioare êtr**e** prêt à.

(a) s**t**a **în picioarele cuiva êt**r**e** dans les **j**amb**e**s d**e** qn.

(a) s**t**a **în priveală** *(pop.)* **re**st**e**r à r**e**gard**e**r.

(a) sta în **puterea cuiva** être d**e** la comp**é**tenc**e**/dans les m**o**y**e**ns de **q**n.

(a) sta în rezervă s**e** tenir/être sur la r**és**e**r**v**e**.

(a) sta într-o /pe o rînă être c**o**uché sur **l**e flanc.

(a) s**t**a **într-un fir de aţă** n**e** tenir qu’à un ch**e**veu/à un fil/à un b**o**ut**o**n/à un souffle.

(a) sta în umbră rester/vivr**e** dans **l**’ombre; **se** t**e**nir dans **l**a coulisse.

(a) sta la căldură êt**r**e au chaud.

(a) sta la căpătîiul cuiva veiller un malade.

(a) sta la cliibz/chibzuri/chibzuială retourner **s**ou**s** tous les an**g**les; tourner et retourner.

(a) sta la coadă faire la queu**e**.

(a**) sta l**a **cratiţă** faire la p**o**p**o**te/**l**e fricot *(fam.);* fair**e** la fripe/**l**a tambouill**e** *(pop.);* faire la bouff**e** *(arg.).*
(a) sta la închis**oare** êtr**e e**n prison.
(a) sta la în**doială** êtr**e** en dout**e**; être ind**é**cis; balancer; h**é**siter.
(a) sta la loc sigur s**e** tenir c**l**os **e**t couv**e**rt.
(a) sta la mas**ă** être à tab**le**.
(a) sta la o ş**uetă** faire un brin de causette/**l**a causette/une petite causette; tailler une bavette.
(a) sta la pîndă affranchir **l**e carreau *(arg.);* être/s**e** mettre à l'affût; être/se tenir aux aguets; êtr**e** aux **é**c**o**utes; faire le gu**e**t; d**é**b**r**ider ses châsses *(arg.);* fair**e l**a tuss *(arg.).*
(a) sta la porunca cuiva être aux **o**rdres de qn.
(a) s**t**a **la răcoare a.** s**e** t**e**nir au frais; **b.** *(fam..)* être c**o**ffr**é**; être env**o**y**é** à l'ombre.
(a) s**t**a **la rînd** faire la queu**e**.
(a) sta la **sfat** *(fam.)* v. *a sta la taclalcjla taifas.*
(a) sta la taclale/la taifas faire u**n** brin de causette/la causette/une petit**e** causette; tailler un**e** bavette.
(a) sta la tocmeală marchander.
(a) s**ta liniştit s**e tenir tranquille.
(a) sta lipcă pe capul cuiva v. *a bate capul cuiva.*
(a) sta locului ne pas bou**g**er; rester imm**o**bile.
(a) sta mărturie faire f**o**i.
(a) sta molcom se tenir tranquille.
(a) sta neagă rea în spinar**ea cuiva** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) sta nepăsător rester indifférent.
(D2
(a) sta pa**v**ăză prot**é**ger; d**é**fendr**e**.
(a) s**t**a **(piat**r**ă) p**e **cap**u**l c**uiva v. *a bate capul cuiva.*
(a) sta pe **cărbu**n**i aprin**ş**i** être sur des charb**o**ns ard**e**nts/sur la braise.
(a) sta pe cuptor/pe cotlon v. *a tăia frunză la clini.*
(a) sta pe gîn**duri** être pl**o**n**gé** dans ses pens**é**es.
(a-i) sta pe inimă să… av**o**ir à cœur de…
(a-i**) sta pe linîbă** avoir un mot sur **l**e b**o**ut d**o** la lan**g**ue/sur la langue/ sur **l**e bord des **l**èvres *(fam.);* l'av**o**ir sur la lan**g**ue *(fam.).*
(a) sta pe loc ne pas avancer.
(a) sta pe muchie de cuţit v. *a fi la ananghie/la slrlmtoare.*
(a) sta pe ouă *(fam.)* **g**arder la mais**o**n; vivre comme un cl**o**p**o**rte.
(a**)** s**ta pe un butoi cu pulbere** être sur des charb**o**ns ardents; être sur un v**o**lcan.
(a) sta pe un vulcan être sur un v**o**lcan.
(a) sta pe vin**e** rest**e**r accr**o**upi.
(a) **sta piatră/înfipt în pămînt** rester immobi**le**.
(a) sta picior peste picior rester **l**es **j**ambes c**r**ois**é**es,
(a) s**ta popîndău** se tenir droit comme un bilboquef/un piquet.
(a) s**ta pros**t **cu banii** v. *a fi lefter.*
(a) s**ta purcoi** se t**e**nir en **g**roupe.
(a) s**t**a **rău** être c**o**mme **l**'oiseau sur la branche; être cuit *(fam.);* être sur la branche.
(a) sta rău cu cineva être **e**n mauvais termes avec qn.
(a) sta rău cu ţ**ar**a *(fam.)* v. *a fi lefter.*
(a**) sta r**ăzl**e**ţ se teni**r** à l'**é**cart.
stare de asediu état de siè**g**e.

stare de fapt état de fait.
(a) st**a să-i pice potcoavele** v. *a fi pe moarte.*
(a) sta tare pentru cineva/ceva défendre **é**nergiquement qn./qch.
(a**) sta smirnă** être plant**é** comme un terme/une b**o**rne; se tenir/rester c**o**i; se tenir sage c**o**mm**e** une ima**g**e.
(a) sta slîlp de (cremene) demeurer p**é**trifi**é**.
(a) sta sub căciulă n'av**o**ir pas où rep**o**ser sa têt**e**; n'av**o**ir ni feu ni lieu; être de la z**o**ne *(arg.);* filer la comète/la cl**o**che *(arg.).*
(i-a) stat moara le vent n**e** s**o**uffle plus de s**o**n côt**é**.
(a) st**a toată noaptea pe tand**u**r** v. *a tăia frunză la clini.*
(a) sta treaz rester **é**veill**é**.
(a) sta turceşte s'asse**o**ir en tailleur.
(a) sta vîn**t**ul le vent est tomb**é**.
(a) sta ţ**eapă**n se tenir dr**o**it c**o**mme un bi**l**boquet/un piquet,
staţi j**o**s asseyez-v**o**us; prenez place.
staţionarea interzisă stationnement interdit.
stau şi mă socotesc je pès**e** le p**o**ur et le contre.
(a-şi) stăpîni fmïa/mîni**a** c**o**mprimer/rentrer sa c**o**lère; c**o**ncentrer sa fureur; ravaler sa c**ol**ère/s**o**n d**é**piï/sa ra**g**e; retenir/tempérer sa bile: fair**e** le p**o**in**g** dans sa poche *(fam.).*
(a-şi) stăpîni limba v. *a tăcea chilic/milc.*
(a-şi) stăpîni plînsul'laeriinilc ét**o**uffer ses sanglots; ravaler ses larmes.
stăpinire **fi**e **si**n**e** maîtrise de **so**i.
stă să plo**uă** le temps est **à** la pluie.
(a) stăvili un rău réprimer/refr**é**ner un mal.
(a-i) steli cuiva ochii avoir le verti**g**e.
(a-i) sticli cuiva ochii în cap a. être intellig**e**nt/vif/**e**ndiab**l**é; **b.** re**g**arder avec c**o**n**vo**itise.
613
(a**) stin**g**e** d**e p**e **faţa pSmîntului** réduire à néant; r**é**duir**e** en p**o**ussière; mettre à suc; mettre/réduire **e**n cendres.
(a) stinge focul **cu paie** jeter/mettre/verser de l'huile sur l**e** feu.
(a) st**in**ge î**n băt**a**ie** v. *a bate măr pe cineva.*
(a-şi) stinge setea étancher sa soif.
(a) stîlci în bătaie pe cineva v. *a bate măr pe cineva.*
(a) stîlci mu**tr**a **cuiva** abîmer/déf**o**ncer le p**o**rtrait à qn. *(arg.);* d**é**m**o**lir la façade à qn. *(arg.);* paumer la fi**g**ur**e**/la **g**ueule à qn. *(arg.).*
(a) s**tîlci o limbă é**c**o**rch**e**r une langue.
stîlp de cafenea c**o**ureur de caf**é**s; pilier de cabaret/d'estaminet.
stîlpul bătrîneţelor bâton de vieillesse.
stîlpul casei le chef d**e** la famille.
(a-şi**) stîmpăra amarul** apaiser s**o**n cha**g**rin.
(a-şi) stîmpăra foamea apaiser sa faim.
(.a**) stirni curiozitatea/invidia cuiva** fair**e lo**ucher qn. *(fam.).*
(a**) stîrni i**n**teres** suscite**r** l'int**é**rêt.
(a) stîrni mirare pr**o**voqu**e**r l'**é**tonnement.
(a) stîrni rîsul prov**o**quer **le r**ire; faire rir**e** à s**e**s d**é**pens.
(a) stîrni rumoare faire sensati**o**n; susciter des commentaires.
(a) stîrni sen**za**ţ**ie** faire sensati**o**n.
(a) stîrni vîlvă v. *a stîrni rumoare.*
(a-şi) stoarce creierii v. *a-şi bate capul.*
(a) s**toarce cuiva ceapa/lămîia în n**as r**o**mp**re** en visière avec qn.
(a) stoarce lacrimi tirer les larmes des y**e**ux,

(a) stoarce mărturisiri de Ia **cineva** a**r**racher des aveux.
(a) stoarce pe ci**nev**a d**e bani** sai**g**ner qn. à blanc; s**o**utirer de l'ar**g**ent à qn.; tirer une ca**ro**tt**e à** qn. *(pop.);* tir**e**r une plume d**e** l'ail**e** à qn.; faire **l**a queu**e** à qn. *(pop. inv.).*
(a) stoarce pe ci**nev**a de **puteri** boire la sueu**r** de qn.; épuiser qn.
(a) stoarce profituri de Ia c**i**ne**v**a press**e**r **l'ép**o**n**g**e**/Toran**g**e/le citr**o**n,
(a) stoarce s**truguri** men**e**r le **r**aisin au press**o**ir,
(a) străbate lumea c**o**urir le monde; all**e**r d**e** pa**r** le m**o**nde; aller par m**o**nts et par vaux; **êt**r**e** t**o**u**jo**urs par v**o**ies et par chemins; être t**o**ujours su**r** les ch**e**mins; **r**ouler sa bosse.
(a»î**) strămuta** cui**v**a **fălcile** abîme**r**/d**é**fonc**e**r **l**e p**o**rtrait à qn. *(arg.);* d**é**m**o**lir la façade à qn. *(arg.);* paumer la fi**g**ure/la **g**ueule à qn. *(arg.).*
(a) străpun**ge** cu s**ab**ia t**r**anspercer d'un c**o**up d'**é**p**ée**.
(a) străpunge frontul percer le f**r**ont.
(a) străpunge pe ci**nev**a c**u p**ri**vire**a p**e**rcer qn. de s**o**n regard.
(a) s**tră**p**unge un munte** *(în vederea unui tunel)* percer un r**o**cher (p**o**ur pratiquer un tunnel),
(a) s**trecura o vorbă** c**ui**va g**l**iss**e**r/coul**e**r un mot à l'oreille de qn. *(fam.).*
(a) strecura u**n bilet** glisse**r**/couler un billet.
(a-i) s**tre**p**e**zi c**ui**va d**i**nţii avoi**r** l**e**s d**e**nts a**g**ac**é**es.
(a-i**)** s**t**rica c**ui**va che**f**u**l** gât**e**r tout **le** p**l**aisir d**e** qn.
(a-i**)** s**t**rica c**ui**va **inima g**ât**e**r tout **le** plaisi**r** de qn.
(a-i**) s**tric**a cuiva tabietul** déran**g**er **l**es habitud**e**s de qn.
(a-i) s**tri**ca c**ui**va **vo**ia gâte**r** tout **l**e plaisir d**e** qn.
(a-i) s**tri**ca **batirul** c**ui**va gât**e**r t**o**ut le plaisir de qn.
fa**) st**ri**c**a **cumetria** cu **cineva** s**e** br**o**uiller av**e**c qn.
(a) strica farmecele r**o**mpre un charme,
(a) s**t**rica **mîn**c**area d**eg**e**a**b**a ne pas val**o**ir le pain qu**e** l'**o**n man**g**e; n**e** pas val**o**i**r** l**o**urd; êtr**e** bon à **j**ete**r** dans la **r**u**e**; n'être b**o**n à **rien**,
(a) strica o învoială rompre un march**é**/un acc**o**rd.
611
(a) strica orzul pe gîşte jeter des perles devant les p**o**urceaux.
(a) strica pacea r**o**mpre la paix.
(a) stri**c**a **pacea cu c**i**neva** se br**o**uiller avec qn.
(a) strica, prieten**ia** r**o**mpre l'amitié.
(a) strica s**ocotelile c**u**iva** d**éjo**uer/contrecarrer/faire **é**ch**o**uer les pr**o**j**e**ts d**e** qn.
strictul necesar l**e** strict n**é**cessaire.
f**a**) **striga după ajutor** crier au feu/au secours; **g**ueuler au charron/à **l**'a chienlit *(arg.);* ab**o**yer *(arg.).*
***(a)* striga pe cin**e**va în ajutor** appeler **q**n**.** au sec**o**urs/à l'aide.
(a) striga pe cineva pe nume appeler qn. par s**o**n nom.
str**igător la cer** r**évo**ltant; scandaleux; qui r**é**clame r**é**parati**o**n.
(a) strîmba din nas fair**e** la m**o**ue; faire sa poire *(arg.);* t**o**rdre le nez *(fam.);* t**r**ouv**er** à **re**d**ire**.
(a-şi) strîmba gîtul attraper le/un t**o**rtic**o**lis.
(a) strînge bani amasser de l'ar**g**ent.
(a) strîn**ge băierile pungii** serr**e**r **lés** cord**o**ns de la b**o**urse.
(a) strînge buzele/gura pungă serrer les lèvres.
(a-şi) strînge catrafusele v. a-ş*i lua catrafusele.*
(a) strînge cheag v. *a pune bani la ciorap.*
(a) strînge chingile empl**o**yer le fer et le feu.
(a) s**trînge cureaua** carguer les v**o**iles *(fam.);* être r**é**duit au petit pied; prendre sur sa bouche; **se** s**e**rrer **l**a b**o**uch**e**; **se** s**e**rr**e**r **l**a ceinture/le

ventr**e**; fair**e** tintin *(pop.).*
(a) strînge de gît pe cineva tordre le cou à qn.; t**o**rdre le bec à qn. *(pop.);* d**o**nner **l**e/un c**o**up de p**o**uc**e** *(pop.);* serrer **l**e kiki à qn. *(arg.);* fair**e**
au kik/au kiki *(arg.);* faire **l**e c**o**up du c**o**rnet *(arg.);* faire un colback *(arg.).*
(a) strînge de pe răboj ét**e**ndr**e** un v**o**i**le** sur qch.; **j**eter/mettre aux **o**ubli**e**ttes; passer **l**'ép**o**nge; vouer **à l'o**u**bl**i**.**
(a) strînge din buze plisser **l**es lèvres.
(a) strînge din dinţi s**e**rrer les dents/les mâch**o**ires ***(fam.).***
(a) str**înge din sprîncene** froncer les s**o**urcils.
(a) strînge din umeri hausser les **é**paules.
(a-şi) strînge îruntea/sprînceuele fr**o**ncer **le**s s**o**urcils.
(a) strînge impozitele lever/percevoir les impôts.
(a) strînge la piept serrer c**o**ntre sa poit**r**ine.
(a) s**trînge masa** d**é**barrasser la table.
(a) strînge mîna cuiva d**o**nner une p**oi**g**n**é**e** d**e** main **à** qn.; serrer la main
à qh.; s**e**rrer la cuiller/la l**o**uche à qn. *(pop.);* serrer la pince à qn.
(arg.).
(a) strînge mîţa de coadă mettre **à q**n**.** l'ép**é**e dans les reins; mettre/
tenir **l**e c**o**uteau sur/sous **l**a **go**r**ge à** qn.; poursuivre/presser **qn.**
l'**é**p**é**e dans les **r**eins; teni**r à** qn. **l'épé**e sur **l**a **go**rge.
(a) strînge patul fair**e l**e lit.
(a) strînge pe cineva cu uşa f**o**rcer **la** main **à qn**.; m**e**ttr**e** qn. au pied
du mur; presser **l**e mors; t**e**nir **l**e c**o**uteau sur **la** g**o**rge **à** qn.; s**e**rrer
les p**o**uces à qn.; forcer qn. dans ses derniers retranchements *(fam.).*
(a-1) str**în**g**e pe cineva gulerul** *(fam.)* être dans la peine/dans l'embarras; être dans de beaux draps; danser/être/marcher su**r l**a c**o**rde raide; battre de l'aile; ne battre plus que d'une aile; ne pas en mener larg**e**; être à c**o**urt; être dans les ch**o**ux; être à f**o**nd de cale *(fam.);* être
dans le tr**o**isièm**e**/tr**e**nt**e**-sixième dessous *(fam.);* être à la côte *(arg.).*
615
(a) strînge pe cineva în balamale v. *a slrtnge p*e *cineva* c*u usa*.
(a) strînge pe cineva în chingi a. mener qn. à la cravache; mener *qn.*
Io bât**o**n haut; men**e**r qn. rudem**e**nt; serrer qn. de près; t**e**nir la bride haute/c**o**urte à qn.; **b**. f**o**rc**e**r **l**a main à qn.; m**e**ttr**e** qn. au pied
du mu**r**; pr**e**sser **l**e mors; t**e**nir **l**e cout**e**au sur la **g**or**g**e à qn.; serrer
les pouces à qn.; f**o**rcer qn. dans ses derniers retranchements *(fam.).*
(a) strîn**ge pe cineva (ca) în cleşte** v. *a strînge pe cineva cu uşa.*
(ii-1) **strînge pe cineva în** s**pate de frică** v. *a tremura de frică.*
(a-i) strîn**ge pe ci**n**eva opinca/ghetele** êtr**e** dans **l**a peine/dans l'embarras; être dans d**e** b**e**aux draps; danser/être/marcher sur la corde raide; battre de l'aile; ne battre plus que d'une aile; ne pas **e**n mener lar**g**e; êtr**e** à c**o**urt; êtr**e** dans les ch**o**ux; êt**r**e à f**o**nd d**e** cale (fam.); être
dans le tr**o**isièm**e**/trente-sixième dess**o**us *(fam.);* être à la côt**e** *(arg.).*
(a) strînge prin casă mettr**e** de l'**o**rdr**e**; fair**e** le m**é**nage; **r**anger.
(a) strînge pumnii se**r**rer les p**o**in**g**s.
(a) strînge rîndurile presser/serrer les ran**g**s: s**e** serrer les c**o**udes.
(a**) strînge şurubul** serrer la bride/la vis à qn.; tenir la brid**e** haute/
c**o**urte à qn.
strîn**ge-ţi leoarba a**casă! v. *tacă-ţi fleanca!*
(a-şi**) stropi măsea**u**a** v. *a se îmbăta, criţă.*
(a) studia în **amănunt é**tudier dans le d**é**tail.
(a-şi) s**t**upi **sufletul** se donner bien, du m**o**uvement; s**e** donner de la
peine/du mal; se mettre en frais; suer c**o**mme dix cruch**e**s *(fam.);* s'esquinter *(pop.).*

su**b arme** s**o**us les armes.
s**ub aus**p**iciile** cui**va** s**o**us les auspices de qn.
sub ben**eficiu de inventa**r s**o**us bénéfice d'inventaire.
s**u**b **cele mai bu**n**e auspicii** s**o**us d'heureux/de b**o**ns auspices.
sub cerul liber à la belle **é**toile; à ciel **o**uvert.
su**b cheie** s**o**us clé.
sub con**ducerea** sous la directi**o**n de.
su**b cuvînt** c**ă** s**o**us prétexte de; sous couleur/couverture de; s**o**us l**e** couvert d**e**; s**o**us l'**o**mbre de.
s**u**b **forma** sous f**o**rme de.
sub glie dans **l**a tombe.
s**u**b **imperiul...** s**o**us l'empire d**o**…
sub lacăt s**o**us clé.
(a) sublinia ceva c**u tărie** mettre en **é**videneo/en 'relief/en exer**g**ue/en (pleine) lumière.
su**b masca** sous pr**é**texte d**e**; sous c**o**uleur/couverture d**e**; sous l**e** couvert de; sous l'**o**mbre de.
sub nasul cuiva à la barbe/au nez de qn.
su**b n**içi **un cuvînt** en aucun cas; s**o**us aucun pr**é**text**e**.
sub o**b**lă**d**uirea sous la protection de.
sub ochii **noş**t**ri a.** s**o**us n**o**s yeux; **b.** actuellement.
sub o formă sau ali**a** s**o**us un**e** forme **o**u une autre.
sub ordinele cui**v**a s**o**us le c**o**mmandement/les **o**rdres de qn.
s**ub patro**n**ajul cuiva** s**o**us **l**e patronag**e**/la pr**o**tection de qn.
su**b pretext** c**ă** sous c**o**uleur/c**o**uverture d**e**; s**o**us le couvert de; s**o**us l'ombre de; s**o**us pr**é**texte de.
su**b raportul** s**o**us le rapport d**e**.
sub rezerva à c**o**nditi**o**n de.
sub soare sous le soleil.
sub supravegherea sous la surveillance de; sous l'œil d**e**.
(U6
sub tipar s**o**us press**e**.
sub toate aspectele s**o**us **t**ou**s l**e**s** aspects; **e**n lon**g** et en lar**ge**.
(a) s**uci capul cuiva** fair**e** perdr**e** la rais**o**n à qn.; t**o**urneb**o**uler qn. *(fam.).*
(a-i) suci cuiva gîtul v. *a stringe de|gît pe cineva.*
(a) suci pe toate feţele retourner sous to**us le**s an**g**les; t**o**urner et **r**et**o**urner.
(a-şi) suci piciorul s**e** fouler l**e** pied; s**e** d**o**nne**r** un**e e**nt**orse**.
(a) suci ş**i a răsuci pe cineva** chicaner/harcel**e**r/tracasser **q**n.**;** fair**e** pivoter **q**n**.**
(a) suci ş**i învîrti pe cineva,** v. *a suci şi a răsuci pe cineva.*
(a) suci vorba déplacer la question; d**ét**o**u**rner la **conversa**ti**on;** r**o**mpre les chiens; chang**e**r de musiqu**e**; t**o**urner la truie au f**o**in.
(a) suci vorbele cuiva d**é**naturer le sens des paroles de qn. *(pop.).*
(a) s**udui** c**a un surugiu** *(reg.)* **j**urer comm**e** un charreti**e**r/un p**o**rtefaix/ un païen.
(a) suferi ca un cîine av**o**ir/épr**o**uv**e**r un ma**l** d**e** chien; s**o**uffrir c**o**mme un damné.
(a) suferi o înîrîngere essuyer un revers/un **é**chec/une d**é**faite; prendre un b**o**mbard *(arg.);* revenir avec sa c**o**urte h**o**nte; se casser les dents/les reins; se mettre au sec; subir **Ti**n **é**ch**e**c.
(a) suferi o pagubă b**o**ir**e** un b**o**uill**o**n *(fam.).*
(a) suferi un accident av**o**ir un accident.
(a) sufla cuiva ceva de s**ub nas** passer la plume par l**e** bec à qn. *(fam.);* s**o**uffler **q**c**h**.

à qn**.** ***(fam.);*** s**o**uffler **à q**n**. qch**. s**o**us l**e** n**e**z.
(a-i) sufla cuiva ceva la ureche chuch**o**ter **à** l'**o**reille.
(a-i) s**ufla cuiva în borş** fourrer son n**e**z dans les affairesd'autrui; mettre/
f**o**urrer s**o**n **g**rain d**e** s**e**l; mettre/f**o**urr**e**r s**o**n n**e**z part**o**ut; mettr**e**
s**o**n pied dans t**o**us les s**o**uliers.
(a-i) sufla cuiva vîntul în buzunare v. *a fi lefter.*
(a) sufla în buz**e** être/demeurer/rester ch**o**c**o**lat *(fam.).*
(a-şi) sufla în degete s**o**uffler dans/sur ses doi**g**ts.
(a) sufla în foc s**o**uffler sur le feu.
(a) sufla în fundul oalei/paharului v. *a trage la măsea.*
(a-şi) sufla nasul se moucher.
(a) sufleca mînecile retr**o**usser s**e**s manches; relev**e**r les manches.
(a) suge bine *(fam.)* v. *a trage la măsea.*
(a) sug**e ca un burete** b**o**ire c**o**mme une ép**o**n**g**e; v. şi *a trage la măsea.*
(a-şi) suge de sub unghii c**o**uper un liard en quatre; man**g**er s**o**n pain
dans sa p**o**che; p**l**eurer l**e** pain qu'**o**n man**g**e; t**o**ndre un œuf *(fam.);* **g**ratter sur la d**é**pense/sur t**o**ut *(fam.);* être rat *(pop.).*
(a) suge Ia două oi manger **à** deu**x/à** plusieurs/à t**o**us les râteliers.
(a) suge mîzg**a din cineva é**puiscr/esquinter/éreinter **qn**.; **e**xp**l**oit**e**r qn.
jusqu'à la m**o**elle.
(a) s**uge pe ci**n**eva pînă la măduvă** expl**o**iter qn. **j**usqu'à **la** mœlle; **épuiser/esquin**t**er/érei**n t**er** qn.
(a) suge sîn**gele din cineva** v. *a suge mîzga din cineva.*
(a) suge un **pahar** *(fam.)* lamper/humer un verre.
(a) sugruma în faşă ét**o**uffer au berceau/dans l'œuf.
(a) sui pe cineva în slava cer**ului** élever qn. jusqu'au ciel/jusqu'aux nues; élever/hisser/mettre qn. sur le pav**o**is: en dire m**o**nts et mer**v**eilles; faire m**o**usser qn.; mettre qn. sur l**e** piédestal/sur le pinacle; mettre
aux nues; p**o**rter qn. aux nues/au pinacle; tresser des c**o**ur**o**nnes à
qn.
(a) s**una adu**n**area** battre le rappe**l**.
on
(a) sun**a** a **gol** s**o**nner creux.
(a) sun**a** a **oală** av**o**ir une mauvaise pierre dans son sac; av**o**ir du pl**o**mb
dans l'ail**e**; aller c**o**mme l**e** diable à la descente; pouv**o**ir faire s**o**n
testament *(fam.);* avoir droit à un**e** d**é**gustati**o**n **g**ratuit**e** de pissenlits par la racine *(pop.).*
(a-i**) su**n**a ceasul** m**or**ţii être à la m**o**rt; êtr**e** à **l**'article de **l**a m**o**rt; être
à sa dernière heure; êtr**e** aux p**o**rtes de la mort; être au plus mal; être malad**e** à la mort; n'avoi**r** qu'un filet/un souffle de vie; faire
des yeux d**e** carpe/l'œi**l** de carp**e**; avoir l'âm**e** sur **l**e bord des lèvres; av**o**ir la m**o**rt sur **l**es **l**èvres; av**o**ir ses car**o**ttes cuit**e**s *(pop.);* av**o**ir
son linge lav**é** *(pop.);* filer de **l**'huile *(arg.);* êtr**e** rinc**é** c**o**mme un
v**e**rre à bière *(arg.):* être cuit/fricass**é**/Irit/fum**é** *(arg.).*
(a-i**) s**u**na cuiva doageîe/scîn**dura avoir un pied dans la t**o**mbe/dans
la f**o**sse; être au b**o**rd du t**o**mbeau; sentir le sapin *(pop.).*
(a) su**n**a **deşteptarea** battre/s**o**nner la diane.
(a) suna stingerea s**o**nner le c**o**uvre-feu.
(a) s**upraveghea pe cin**e**va îndeaproape** av**o**ir l'œil sur qn.; **g**arder qn.
à vue; av**o**ir/tenir qn. à l'œil *(fam.).*
(a) supun**e la chi**n**uri** mettre à la torture.
(a) supune pe cine**v**a **l**a **grea în**c**ercare** mettr**e** qn. à rude **é**preuve.
(a) supun**e** unei **în**c**ercări** m**e**ttre à l'**é**preuv**e**/à **l**'essai.

su**r**da **vorbesc j**e parle en vain/en pure pert**e**.
sus mïini**l**ï haut les mains!
(a) **suspenda creditul** bl**o**quer l**e** crédit.
sus şi **tare** à c**o**r **e**t à cri; **é**ner**g**iqu**e**ment; cat**égo**riquement; fermement.
(a) susţin**e moralul cuiva** relever/rem**o**nter l**e** c**o**urage de qn.; remettre le cœur au ventr**e** à qn.; remettre qn. d'apl**o**mb; re**g**onfler **l**e m**o**ral de qn. *(fam.).*
(:i-şi) susţin**e** n**evinovăţia** prot**e**st**e**r de s**o**n inn**o**cence.
sut**ă** la/î**n sută a**. cent p**o**ur cent; entièrement; **b**. sans faute.
sa**de tot abanos, ţeapăn** şi **vîrtos** porter beau; porter bien son âge.
(a) ş**edea călare în inima cuiva** c**o**nnaître qn. c**o**mme sa p**o**che.
(a) şedea cloş**c**ă v. *a tăia frunză la clini.*
(a) ş**edea cu coada bîrligată** v. *a-şi da aere.*
(a-**i) şedea** d**e minune** aller à ravir; être bien ass**o**rti; venir c**o**mme lard aux p**o**is.
(a) ş**edea într-o/pe o rî**n**ă** être c**o**uché sur le flanc,
(a) ş**edea la t**a**cl**a**l**e/**l**a **taifas** faire un brin de causette/la causette/une petite causette; tailler un**e** bavette.
(a) ş**edea pup** *(reg.)* rester accr**o**upi.
ş**e**zi **binişo**r**!** s**o**is tranquille!; calme-t**o**i!
şezi **l**a **u**n **loc!** s**o**is tranquille!; tiens-t**o**i tranquille!; calme-t**o**i!
şi **adică ce?** et puis qu**o**i?
ş**i apoi?** et puis après?
ş**i asta încă n**u **e tot** et ce n'est pas t**o**ut.
ş**i a**şa **mai d**e**parte** et ainsi de suite; et la suite,
ş**i ce-i cu ast**a**?** et avec ça?
ş**i cînd** t**e gî**n**deşti că... e**t dire que…
ş**i cu asta, basta** un p**o**int c'est t**o**ut.
ş**i cu** as**t**a, **pu**n**ct** un p**o**int c'est tout,
ş**i iată că** ne voilà-t-i**l** pas que.
ş**i în**c**ă cu**m! et comment!
ş**i mai d**e**parte?** et puis après?
şir**o**ai**e de lacrimi** torrent de larmes.
ş**oarece de bibliotecă** rat de bibli**o**thèqu**e**.
(a) ş**terge cu buretele** *(fi*g.*)* pass**e**r **l'é**p**o**n**g**e; **é**craser **l**e c**o**up *(arg.).*
(a-i) ş**terge cuiva o palmă** *(fam.)* v. *a trage o palmă cuiva.*
(a) ş**terge de pe faţa pămîntului** r**é**duire à n**é**ant; réduire **e**n p**o**ussière; mettre/r**é**duire en cendres; mettre à sac.
(a) ş**terge de pe răboj** effacer de sa mém**o**ire.
ş**terge-o!** débarrassez-m**o**i le plancher!; montr**e**z-moi **l**es tal**o**ns!; a**lle**z, **o**uste!; la fuit**e**! *(pop.);* va te faire cuire un œuf! *(pop.);* débine-t**oi**!: haut le pied!; tr**o**usse tes quilles! *(arg.);* chasse! *(arg.);* à la **g**ar**e**! *(pop.).*
(a) ş**ti bine c**ă n**e** pas être sans savoir que.
(a) şti carte savoir lire et **é**crire.
(a) ş**ti** c**e** h**r**am **poartă cineva/cîte parale face** ci**nev**a sav**o**ir ce que qn. a dans le ventre.
Cl!)
(a) ş**fi ce**-i **om**enia savoir se conduir**e**.
(a) ş**t**i **ce-i poate pielea cuiva** être fixé sur le c**o**mpte de qn.
(a) şti ce şi **cum** connaître les tenants **e**t **l**es ab**o**utissants d'une affaire; c**o**nnaître t**o**us les dessous d'une affaire.
(a) ş**t**i **c**î**te parale face francul** sav**o**ir ce que vaut l'aune.

(a) şti cît pre**ţuieşte cineva** sav**o**ir ce que qn. vaut; être fix**é** sur le c**o**mpte de qn.
(a-i) şt**i cuiva d**e ş**tire** av**o**ir des n**o**uvelles de qn.
(a-i) ş**ti cuiva meleagul** c**o**nnaître les pens**é**es/**l**es secrets de qn.
(a) ş**ti cum** s**ta**i sav**o**ir où **l**'on en **e**st.
(a) şti cu**m** s**tau lucrurile** savoir **o**ù **e**n s**o**nt **l**es ch**o**ses.
(a) ş**ti** d**e cuvînt** savoir ce que parl**e**r veut dire.
(a) ş**ti de dragul cuiva** a**g**ir p**o**ur les beaux yeux de qn.; av**o**ir d**e l**'affection pour qn.
(a) şt**i de frică o**b**é**ir par peur.
(a) şt**i de glumă** prendre bien la plaisanterie; entendre raillerie.
(a) ş**ti despre ce** c **vorba** sav**o**ir d**e** qu**o**i i**l** ret**o**urne/il s'a**g**it.
(a) ş**t**i **de urma cuiva** êtr**e** au courant d**e l**a vie de qn.; sav**o**ir ce que qn. est devenu; avoir des nouvelles de qn.
ş**ti**e **el** c**e spune** il sait bien c**e** qu'il dit.
şti**e el** ce ş**tie!** il **e**n sait qch.!
ş**tie** ş**i l**a **deal** şi **la vale** v. *a fi trecut prin ciur şi prin dtrmon.*
(a) ş**ti** h**ar**ul u**nu**i luc**r**u sav**o**ir le fin et le fort d'une ch**o**se: savoir le f**o**nds et le tr**éf o**nds d'un**e** affair**e**; savoir **le** l**o**n**g** et l**e** c**o**urt de qch.
ş**tii** c**ă a**i haz!? tu en as de b**o**nn**e**s!
ş**tii** c**ă o**ş**ti nostim! j**e vous trouve plaisant!
ş**t**ii **că-mi** placi?! en voilà un**e** id**é**e!; c'est un peu f**o**rt!
ştii ceva? sais-tu une ch**o**s**e**? **é**coute!
ştii una? sais-tu une chose? **é**c**o**ute!
(a) ş**ti la ce să** s**e a**ş**tepte** c**o**nnaître la musique; sav**o**ir à qu**o**i s'en t**e**nir.
(a) ş**ti la** c**e** uş**ă să bată** frapper à La bonn**e** po**r**te.
(a) ş**ti multe** av**o**ir pass**é l'âg**e du biber**o**n; n**o** pas être n**é**/tombé de la dernière pluie; ne pas être n**é** d'hier; en avoir vu dans sa vie; en av**o**ir vu des ch**o**ses; **e**n av**o**ir vu d**e** toutes l**e**s c**o**ul**e**urs; avoir d**e** la bouteille *(fam.).*
(a) ş**t**i **patarama cuiva** c**o**nnaître l**e** d**é**faut de la cuiass**e**.
(a) ş**ti pe degete** sav**o**ir une chos**e** su**r** l**e** bout du d**oi**g**t**.
(a) ş**ti pe dinafară/pe de rost** c**o**nnaîtr**e** par cœur.
(a) ş**tir**b**i reputaţia cuiva** entamer la r**é**putation de qn.
(a) ş**t**i **rostul** c**o**nnaîtr**e l**es tenants et les aboutissants d'une affaire; connaîtr**e** tous **l**es dessous d'une affai**re**.
(a) ş**t**i **să dea** c**u g**u**r**a avoir du ba**g**ou; avoir b**o**n b**e**c; avoir la langue bien pendue/bien affilée; avoir la langue d**é**li**é**e; avoir l**e** bec bien affil**é**; avoir une bonne/fière tapette; av**o**ir un **g**rand f**l**ux de b**o**uche/ de par**o**les; être fort **e**n bec/en **g**ueule; n**e** pas avoir sa langue dans sa p**o**che.
(a) ş**t**i **să se descurce în via**ţă conduire bien sa barque; connaître **l**a musique; connaître le fourbi; savoir se d**é**brouiller; savoir se retourner; sa**v**oir s'y fair**e**; sav**o**ir s'y prendre; sav**o**ir faire s**o**n tr**o**u dans l**e** gruyèr**e** *(fam.);* sav**o**ir nager *(fam.);* savoir y fair**e** *(pop.).*
(a) ş**t**i **s**ă **te aperi** avoir bec et ongles.
620
(a) ş**ti să te porţi în** l**u**m**e** av**o**ir l'usa**g**e du m**o**nde; av**o**ir du sav**o**ir-vivre.
(a) ş**t**i **s**c**a**ma **l**a **ceva** a. s'y connaîtr**e** en qch.; a**vo**ir d**e** l'industri**e**; **e**n c**o**nnaître un bout/une paille *(fam.);* **b.** connaître la situation exacte de qch.
(a) şti ş**i toaca** din/**în cer** savoir beauc**o**up de choses.
(a) şiti **toate dedesubturile/toate potecile** c**o**nnaître **l**es tenants et **l**es aboutissants d'un**e** affaire; c**o**nnaître t**o**us **l**es dess**o**us d'une affaire.
(a) şti toate măruntaiele din ein**eva** c**o**nnaître qn. à fond.
ş**tiu eu ce** ş**tiu j**e sais bien, moi, de quoi i**l** retourne.

ştiu eu eît îi plăteşte pi**el**a **j**e suis fix**é** sur son c**o**mpte.
(a) şti u**n**a ş**i bu**nă **a**. enf**o**urcher s**o**n dada *(fam.);* **b**. n'y pas sav**o**ir.
şti**u** ş**i e**u! est-ce que **j**e sais, moi!; que sais-**j**e!
t
tacă-ţi fleanca! b**o**uche cl**o**se/c**o**usue!; ferme ça! *(pop.);* quelle averse!
(pop.); quel temps! *(pop.);* rideau! *(pop.);* ta b**o**uche, b**é**b**é** (t'auras une fripe/une frit**e**)!
(pop.); ta **g**ueule! *(pop.);* ta malle! *(pop.);* t**o**n pl**o**mb! *(pop.);* un bouch**o**n! *(pop.);* veux-tu fermer la mar**go**ulette! *(pop.);* la clôture! *(pop.);* **l**es volets/ *(pop.);* acrée d**o**nc!
(arg.); ferme I**o**n claqu**o**ir/f**o**n clac/ton clapet! *(pop.);* ferme t**o**n
suc**r**ier, tu attires tes m**o**uches! *(pop.).*
<ae mă cheamă je ne s**o**ufflerai m**o**t.
l**a**i**e**-**p**ai**e** paresseux; fain**é**ant.
(a) tapa de bani **pe cineva** chiner des s**o**us à qn. *(pop.).*
(**a**i**e c**a **potîngul** dur c**o**mme le fer.
tare **de înger** ferm**e**; qui n**e** se laisse pas abattr**e**.
tare şl răspicat énergiquement; résolument; carrément.
(**a**-t**a**-**ta**, c**e de vorbe goale!** qu**e**l blablabla!; quel verbiage!
(a) tăbăci pielea cuiva v. *a bale măr pe cineva.*
(;i) **tăbărî cu gura** attrape**r** qn.; invectiver c**o**ntr**e** qn.
(a) tăcea ca peştele/ca păin**în**t**ul** être muet c**o**mm**e** un franc**o**lin pris/
c**o**mme un p**o**iss**o**n/cornme un canard/comme une carpe.
(a) tăcea cliitic/mîlc avaler sa lan**g**ue/sa salive; affaler s**o**n grel**o**t *(arg.);* avoir la bouche cl**os**e/c**o**usue; êtr**e** moite *(arg.);* **g**arder b**o**uche cousue *(fam.);* garder qch. sous s**o**n bonnet; la mettre **e**n veilleuse
(arg.); m**e**ttre sa lan**g**ue dans sa poche; ne pas dire une br**o**quille
(arg.); n**e** pas dir**e** un traître m**o**t; ne pas m**o**uffeter *(arg.);* ne pas
s**o**uffler/piper m**o**t; n**e** plus b**o**nir que **l**âpe/que peau *(arg.);* ne plus
l'**o**uvrir *(pop.);* poser sa chiqu**e e**t faire le m**o**rt *(arg.);* **re**miser/
b**o**ucher sa bavarde *(arg.);* se tenir c**o**i; taire sa gueule/sa **j**appe/s**o**n
b**e**c *(pop.);* t**e**nir fe**r**m**e** la moue *(arg.);* y mettre un b**o**uch**o**n *(pop.).*
tăcere mormîn**tală** silence s**é**pulcra**l**.
(a) tăi**a avîntul** c**o**uper **l'é**lan.
(a) tăia buba *(fig)* crever/vider/percer l'abcès.
(a) tăi**a** c**a** dinţii **babei** *(despre cuţite)* c**o**uper c**o**mme le **g**en**o**u de ma grand-mère.
(a) lăia capul cuiva c**o**uper le c**o**u à qn.; coup**e**r cabèche *(pop.).*
(a-si) tăi**a craca de sub picioare** brûler ses vaisseaux.
(;>.**) tăia cuiva apa de l**a **moară** d**o**nner **l**e cr**o**c en **j**ambe à qn.; prendr**e** qn. par la famin**e**; r**o**mpr**e l'**eau à qn.; souffle**r le** pion à qn.
(a-i**) tăia cuiva aripile** casser/couper bras **e**t **j**ambes à qn.
(a-i) tăia **cuiva avîntul** mettre à qn. du pl**o**mb dans l'aile.
& >Z
(a-i) tăia cuiva beregata couper la **go**r**g**e/le sifflet à qn.; faucher le co**l**as
*(ar*g.*).* _
(a-i) tăi**a cuiva cărări le** barrer la r**o**ute a qn.; faire **o**bstacle a qn.
(a) tăia cuiva craca de sub picioare c**o**uper/faucher l'herb**e** s**o**us les pieds d**e** qn.
(a) tăia cuiva cuvîntul c**o**uper la par**o**le/la chiqu**e** à qn.; trancher c**o**urt.
(a) tăia cuiva din unghişoară abattr**e** l'**o**r**g**ueil d**e** qu.; rabaisser l'or**g**ueil d**e qn.**; **r**abattre **l**a crête **à** qn.; **rog**ner les ailes **à** qn.; d**o**nner un coup de caveçon à qn. *(fig.).*
(a) tăia cuiva elanul abattre l'enth**o**usiasme de qn.; briser l'élan de qn.

(a-i) tăia cuiva limba empêcher qn. de parler.
(a) tăia cuiva **macaroana** *(arg.)* c**o**uper/faucher l'herbe sous l**e**s pieds de qn.
(a) tăia cuiva pofta de a mai zice ceva faire baisser le diapas**o**n à qn.
(a) tăia curentul (electric) c**o**uper le c**o**urant.
(a) tăia dracului bureţi v. *a tăia frunză la dini.*
(a-şi) tăia drum prin **mulţime** se frayer un passa**g**e; fendr**e l**a foule/la pr**e**sse; foncer dans le tas.
(a) tăia drumul/cal**ea cuiva** couper **le** chemin/la rout**e à qn**.
(a) tăia felii couper en tranches.
(a) tăia firul de mălai în opt/în patru couper u**n** liard en quatre; man**g**er s**o**n pain dans s**a** poche; pleurer le pain qu'**o**n man**g**e; tondre u**n** œuf *(fam.);* **g**ratter sur **l**a d**é**pense/sur tout *(fam.);* êtr**e** rat *(pop.).*
(a) (ăia firul în patru c**o**uper/**f**end**re** un cheveu en quatre; discuter sur la p**o**int**e** d'une ai**g**uill**e**.
(a) tăia frun**ză la eîini** battre/tirer sa f**l**emme *(pop.);* avoir **l**a ram**e** *(ar*g.*);* c**o**incer sa bulle *(arg.);* **e**nfil**e**r des perles; faire des ronds dans le bassin; ferrer les cigales; **g**ober des/**l**es mouch**e**s; lab**o**urer l**e** riva**g**e de la mer; **l**a c**o**inc**e**r ***(arg.);*** m**e**ne**r** les p**o**ules pisser; ne pas en ficher une datt**e**/un**e** secouss**e**/un**e r**ame/un coup/une br**o**que/un**e** br**o**quille ***(pop.);*** pei**g**ne**r** la **g**irafe ***(fam.);*** reste**r** en tas ***(arg.);*** s'end**o**rmir sur l**e** manche; **s**e roul**er l**es pouc**e**s; s**e** t**o**urn**e**r l**es** pouces; tourner ses pouces; siffl**e**r dans un vi**o**lon; tirer sa cosse *(arg.).*
(a) tăia în bucăţi couper **e**n mo**r**c**e**aux.
(a) tăia în carne vie c**o**uper/trancher dans le vif; tailler dans **l**a chair viv**e**.
(a**) tăia în grindă** n'êt**r**e b**o**n à ri**e**n; être bon à **j**eter dans la rue; n**e** pas val**o**ir le pain que l'on man**g**e; n**e** pas val**o**ir lourd *(pop.).*
(a) tăia lemne f**e**ndr**e** du bois.
(a) tăia nartul fix**er l**e prix d'une marchandise.
(a) tăia nodul gordian trancher le nœud **go**rdien.
fa**) tăia pe ci**n**eva** *(fi*g.*)* av**o**ir l**e** dessus; v. şi *a i-o lua cuiva mainte.*
(a-1) tăia pe cineva capul a. avoi**r** d**e la j**u**g**eote *(fam.);* piper *(pop.);* **b.** être adroit; **s'y** connaîtr**e**.
(a-1) tăia pe cineva ia ramazan/a-1 tăia ramazanul avoi**r** un**e** faim de loup; av**o**ir **l**a frin**g**al**e** *(fam.);* av**o**ir une faim de t**o**us les diables *(pop.);* avoir la dent *(pop.);* d**é**clarer ball**o**n *(arg.).*
(a) tăia (la) piroane/palavre mentir c**o**mme un arracheur de d**e**nts; v. şi *a spune braşoace/baliverne/gogoşijmoşi pe groşi.*
(a) tăia pofta faire passer l'envie.
(a) tăia răsuf**larea** c**o**uper le s**o**uffl**e**.
(a) tăia răul de la rădăcină c**o**uper le mal à/dans sa racine.
(a) tăia setea étancher sa s**o**if.
tm
(a) tăia şi a s**p**înzu**r**a faire la pluie et le beau temps; t**e**nir la queue d**e** la poêle; tenir les l**e**viers de commande; être aux **le**viers de c**o**mmande.
(a-i) tăi**a vorba cuiva** coup**e**r **l**a chique à qn.; c**o**uper la parole à q**n**.; tranch**e**r court.
(a) tămîia pe cineva *(fig. fam.)* brû**l**er d**e l'e**ncens devant qn.; c**él**é**b**rer/chant**e**r **l**es louan**g**es d**e** qn.;casser le nez à c**o**ups d'encensoir *(fam.);* d**o**nner de **l**'encensoir (par l**e** n**e**z); donner des coups d'encens**o**ir; fair**e** du plat; gratter **l'é**paule à qn.; léch**e**r les b**o**ttes/les pieds/les **g**enoux à qn.; manier l'**e**nc**e**ns**o**ir; prendr**e** l'encens**o**ir.
(a) tărăgăna o treabă rester sur un travai**l**.

tărîmul celălalt l’au-d**e**là; l’autre m**o**nde.
(a) tăvăli pe cineva în noroi couvrir qn. de fange; traîner qn. dans la b**o**u**e**.
teafăr şi nevătămat sain **e**t sauf.
te cred! cela s’entend bien; c**e**la va de soi; c**ol**a va sans dir**e**.
te ia **vîntul pe sus** il fait un v**e**nt à d**é**corner **l**es bœufs,
te joci cu ţ**ar**a **în bumbi?** on ne p**l**aisant**e** pas av**e**c ça.
te mira, nu? ça te la coupe! *(fam.).*
te miri ce (şi mai nimic) peau de balle (et ba**l**ai d**e** crin); rien du tout.
te miri unde quelque part; **o**n ne sait où.
tc-oi potcovi, e**u pe tine j**e t’en ferai voir, moi; tu auras d**e** mes n**o**uvelles.
te pomeneşti că il peut arriver que; i**l** s**e** pourrait qu**e**.
te prinde mirarea on **e**st t**o**ut **é**tonn**é**/surpris.
(a) termina c**u cineva** en finir av**e**c qn.; laiss**er l**à qn.
terminã! voy**o**ns, finis!
(a) teşmeni în bă**t**ăi *(re*g.*)* v. *a bate măr pe cineva.*
(a) ticlui o minciună for**ge**r un m**e**ns**o**nge.
(a-i) tihni **cuiva jo**uir de qch.; s**e** sentir à l’ais**e**.
timpi morţi temps mo**r**t.
tiva **băiete!** v. *şterge-o!*
(a) tînj**i** c**u sănătatea** d**é**périr; être en mauvaise sant**é**.
(a) tînji de dorul de ţară av**o**ir l**e** mal du pays.
(a) tîr**î barca p**e **u**sc**a**t **g**a**g**ner sa vi**e** au **j**our le **j**our; vivre au **j**our le **jo**ur; vivre sans lendemain; vivre du **j**our au lendemain.
(a) tîrî pe cineva în noroi a. couvrir qn. d**e** fange; traîner qn. dans la boue; **b**. entraîne**r** qn. à faire une chose ab**j**ecte.
(a-ş**i) tîrî** z**i**l**e** ga**g**ner sa vi**e** au **jo**ur **l**e **jo**ur; vivre au **jo**ur le **jo**ur; vivre du **jo**ur au lendemain; viv**re** sans lendemain.
(a) tîrnosi **mangalul** faire de **l**a b**o**uillie pour les chais; faire le z**o**uave; passer son temps à **e**nfil**e**r des perles; s’amuser à la bagatelle/à la m**o**utarde.
tîrzi**u în noapte** tard dans la nuit.
(a-şi) toarce pe limbă réfl**é**chir avant de parl**e**r.
toată suflarea (omenească) t**o**ut **l**e m**o**nd**e**.
toată ziulica à l**o**n**g**ueur de **j**ourn**ée**; toute la sainte **j**ourn**é**e; tout le l**o**n**g** de la **jo**urn**ée**.
toate aces**te**a t**o**ut cela.
toate bune bel et bon; c’est bon à dire.
(oate ca **to**a**t**e, **dar...** passe enc**o**r**e** p**o**ur **l**e rest**e**, mais...
ta-**şi**) **toca averea** man**g**er s**o**n capital; mang**e**r s**o**n bl**é e**n herbe/en vert; manger s**o**n f**o**nds avec son re**v**enu; fricasser s**o**n argent *(fam.).*
621
(a) toca banii cr**o**quer l’ar**g**ent *(fam.);* paum**e**r **le** fric *(pop.);* v. şi *a-şi loca averea.*
(a-i) toca cuiva gura bureţi causer/parler d**e l**a p**l**uie **e**t du beau temps; c**o**nt**e**r d**e**s b**o**urdes/des c**o**uleurs/des fa**go**ts/des sornettes/ des **l**anternes; d**é**biter des fa**go**ts/des fadaises; discut**e**r **l**e b**o**ut de **g**ras; en c**o**nter à qn.; en c**o**nter/dire des b**o**nnes; en dir**e** de b**e**lles/de t**o**utes **l**es c**o**uleurs; en d**o**nner de t**o**utes **l**es c**o**uleurs; entasse**r** par**o**les su m par**o**les; fair**e** des contes à dormir deb**o**ut; faire du ra**go**t; **j**aser/**j**acasser c**o**mme une pie b**o**r**g**ne; raconter des ba**l**lad**e**s sur **l**e compt**e** de qn. *(fam.);* d**o**nner des canards à m**o**iti**é** *(arg.).*
(a) toca la **verzi şi uscate** v. *a-i toca cuiva gura bureţi.*

(a) **toca pe cineva** ruiner qn.
(a) toca pe cineva la cap casser/rompre la tête/le bonnet à qn.; rompre la cervelle à qn.; rompre les oreilles à qn.; monter une scie à qn.; scier le dos à qn.; tenir la jambe à qn.; se pendre à l'oreille de qn.;, tarabuster/bassiner qn.; courir qn.*(fam.);* la casser à qn.*(pop.);* casser les pieds/les noisettes/les orteils à qn. *(arg.);* faire pisser des lames de rasoir en travers *(arg.).*
(a-şi) toci coatele pe băncile şcolii user ses fonds de culotte sur les bancs *(fam.).*
(a-şi) toci gura **în zadar** prêcher dans le désert; perdre sa salive *(fam.).*
tocmai aşa **credeam şi eu** c'est ce que je pensais.
tocmai ce trebuie juste ce qu'**il** faut.
tocmai la timp à point nommé.
tocmai pe tocmai tout **à** fait juste/exact.
(a) tocmi mină de lucru embaucher des ouvriers.
(a) tocmi vulpea din pădure vendre la peau de l'ours.
toiagul bătrîneţelor bâton de vieillesse.
topor de oase bouc émissaire; souffre-douleur.
tot aia e c'est du kif; c'est kif-kif; c'est la même saint-Martin; c'est le même tabac; c'est tout comme; c'est du pareil au même.
tot atîta-i v. *toi aia e.*
tot ce poate fi mai simplu rien de plus simple.
tot e bine că c'est encore heureux que.
tot e ceva c'est toujours ça de pris; c'est déjà quelque chose; c'est toujours autant.
tot felul de toutes sortes de.
tot natul tout un chacun; tout le monde.
tot sau nimic tout ou rien.
tot soiul de toutes sortes de.
tot timpul tout le temps; sans cesse; sans trêve ni répit; incessamment.
toţi cu toţii fous, tant que vous êtes.
toţi dintr-o căciulă scoşi être de la même farine; être du (même) bord de qn.; être du même tonneau; se donner la main; garder les dindons avec qn.
toţi în păr tous au complet.
toţi, pînă la unul fous, jusqu'au dernier.
tovarăş de drum/dc călătorie compagnon do voyage.
(a) trage aer în piept aspirer de l'air.
trage a ploaie le temps est à la pluie.
(a) trage asupra cuiva faire feu sur **qn**.
(a) trage, chiul faire taux bond; tirer au cul *(pop.);* tirer au flanc *(pop.).*
(a) Irage clapa v. *a trage pe cineva pe sfoară.*
10
625
(a) trage clopotul/clopotele a. divulguer un secret; **b**. *(fam.)* v. ***a face curie unei femei.***
(a) trage consecinţele subir/supporter les conséquences.
(a) trage cu gloanţe oarbe tirer à blanc.
(a-i) trage cuiva butucul v. *a trage pe cineva pe sfoară.*
(a-i) **trage cuiva calupul/condeiul** *(pop.) v. a trage pe cineva pe sfoară.*
(a-i) trage cuiva o bătaie bună/soră cu moartea v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i**) trage cuiva o beşteleală/o refeiiea/u**n **d**uş **rece** v. *a trage un perdaf) o praftură/o săpuneală cuiva.*
(a) trage cuiva o cacialma bluffer qn.

(a) trage cuiva o calcavură v. *a bate măr pe cineva.*
(a) trage cuiva o gură en**g**ueuler **qn**.
(a-i) trage cuiva un frecuş a. v. *a trage un perdaf/o praflurăjo săpunealăcuiva;* **b.** v. *a bate măr pe cineva.*
(a) frage cuiva un picior în s**pate** all**o**ng**e**r/donn**e**r/lanc**e**r un coup de pied à qn.; botter **l**e derrière/**l**es fesses **à q**n**.** *(fam.);* d**o**nn**e**r un c**o**up de pied aux fesses *(fam.);* enlever le ball**o**n à **q**n**.** *(pop.).*
(a) **trage cuiva u**n **refec** v. *a trage un perdafjo praftură/o săpuneală cuiva.*
(a) trage cuiva un sfielii *(fam.)* donner un c**o**up de patte **à** qn.
(a**) trage cuiva** u**n tighel** v. *a trage un perdafjo praftură/o săpuneală cuiva.*
(a) trage cuiva u**n toc de bătaie** v. *a bate măr pe cineva.*
(a-i) trage cuiva un trombon/tromboan**e** la bailler/d**o**nner be**l**le **à q**n**.**; m**o**nter le coup **à** qn.; monter **le jo**b/la tête **à qn.**; m**o**ntrer **à qn**.
la lune dans l**e** puits; fair**e** v**o**ir à qn. des **é**t**o**iles en plein midi *(fam.);* mener en double *(fam.);* poss**é**der qn. corps et âme/**j**usqu'au tro**g**n**o**n *(fam.);* mener qn. par le b**o**ut du nez/par le bec *(pop.).*
(a) trage cu ochiul regarder du coin de l'oei**l**; regarder **à** la d**é**r**o**bée.
(a) trage cu tunul în vrăbii brûler/**j**eter/tirer/user sa p**o**udre aux moineaux.
(a) trage cu urechea être aux **é**c**o**utes; dresser/prêter/tendre **l'**oreille.
(a) trage de moarte av**o**ir **l'**âme sur le b**o**rd des lèvres; avoir la mort sur les lèvres; êtr**e à** la mort; être **à** l'article de **l**a m**o**rt; êtr**e à** sa dernière heur**e**; êtr**e a**u plus mal; être aux p**o**rtes de la mort; être malade **à** la m**o**rt; n'av**o**ir **qu'**un filet/un souffle de vie; faire des yeux de carpe/ l**'œi l** de carpe; avoir ses car**o**ttes cuites *(pop.);* av**o**ir son lin**ge** lavé *(pop.);* être cuit/fricass**é**/frit/1'um**é** *(arg.);* être rinc**é** comme un v**e**rre à bière *(arg.);* file**r** de l'huile *(arg.).*
(a) trage de păr pe cineva *(fig.)* faire **l**a c**o**urte **é**chelle **à q**n**.**; faire le p**o**nt **à** qn.; frayer la v**o**ie **à** qn.; mettre qn. e**n** selle; mettre **à qn.** l**e** pied **à** l'**é**trier ***(fam.).***
(a) trage după s**ine a.** av**o**ir p**o**ur c**o**ns**é**quence; **b.** prendre **à** la r**e**morque.
(a) trage folos din ceva tir**e**r pr**o**fit/aile de qch.; tirer parti mettr**e à** pr**o**fit; fair**e** ses ch**o**ux gras de qch.; av**o**ir b**o**n march**é** de **q**c**h.**
(a) trage hăisa être **e**n d**é**saccord avec les autres.
(a) trage **(greul) în cumpănă** peser *(***l**o**urd) dans la balance.
(a) trage în **gară** *(despre tren)* entrer en gare.
(a) trage în judecată intente**r u**n p**ro**cès; appeler/cit**e**r e**n j**ustic**e**.
(a) trage în ţeapă empaler.
(a) trage învăţăminte tir**e**r des enseignements.
(a) trage la aghioase av**o**ir u**n** s**o**mmeil de pl**o**mb; dormir **à** p**o**in**g**s fermés; dormir c**o**mme **un** loir/une marmotte/une masse/une s**o**uche/ un s**o**urd/un sab**o**t; d**o**rmir d'un s**o**mmeil de pl**o**mb ***(fam.).***
(a) trage Sa cîn**tar** *(fig.)* peser (l**o**urd) dans la balance.
C26
(a) trace la fit *(arg. scol.)* carott**e**r l'**é**cole; faire **l'é**cole buiss**o**nnière, sécher les cours; piquer une sertie *(arg. J.*
(a) tra**ge la lia**m v. *a se speti muncind.*
(a) trage la han descendre **à l**'auber**g**e.
(a) trage la jug v. *a se speli muncind.*
(a) trage **la măsea** aimer/caresser **l**a b**o**uteille; avoir la descente rapide; avoir une **é**pong**e** dans l**e g**osi**e**r; boire **à** tire-lari**go**t; b**o**ire c**o**mm**e** une ép**o**nge/comme un templier/comme un t**o**nneau/c**o**mme un tr**o**u; b**o**ire ferm**e**/sec; être port**é** sur **l**a b**o**iss**o**n; être un sac de vin; l'aire sauter les b**o**uteilles; hauss**e**r/lever/plier le c**o**ude; humer **l**e piot; mettre le pied dans la

vi**g**n**e** d**u** Seigneur; n**e** pas mesurer son verre; siffler la lin**o**tte; vider **les** b**o**uteilles, s**e** **l**ivrer à la s**o**û**log**raphie
(fam.); fêter la b**o**uteil**le** *(fam.);* **go**belott**e**r *(fam.);* av**o**ir **l**e g**o**sier en pent**e** *(pop.);* av**o**ir un trou sous **le** nez *(pop.);* casser le
c**o**u à un**e** b**o**uteille *(pop.);* êtr**e** ami de la div**e** b**o**uteille/de **l**a feuillett**e** *(pop.);* se mouil**le**r **l**a meule *(pop.);* s'enfiler du pive dans le
c**o**l *(pop.);* chauff**e**r le fou**r** *(arg.);* croquer la pie *(arg.);* fair**e** **j**ambe de vin *(arg.);* s'en mettr**e** pl**e**in le co**l** *(arg.);* s'arroser **l**a dal**l**e du c**o**u *(arg.);* s'en **j**eter d**e**rrière les écuss**o**ns *(arg.);* chtirluper *(arg.).*
(a) trage la mustaţă v. *a Irage la măsea.*
(a) trage la rindea raboter.
(a) trage la semn tirer **à** la cibl**e**.
(a) trage la sorţi tirer à **l**a courte paille/au s**o**rt/à la bûchette.
(a) trage la stînga *(pop.)* acheter au prix de fabrique *(arg.).*
(a) tr**age la ţintă** tir**e**r **à** la **cibl**e.
(a) tr**age la vîsle** ramer.
(a-şi) tr**age mî**n**a de deasupra cuiva** retirer sa protection **à** qn.
(a) trage miţa de coadă tir**e**r **le** diable par la queue.
(a) trage nădejde caresser/nourrir **l**'esp**o**ir.
(a) tr**age nădejde ca spî**n**ul de barbă/ca broasca de păr/ca u**r**sul de coadă/ ca baba de di**n**ţi** caresser d**e** vaines esp**é**rances; ch**é**rir une illusion; **s**e nourrir d'illusi**o**ns; s**e** r**e**paîtr**e** d**e** viandes creuses/de chimères/ d'esp**é**rances vaines/d'id**ée**s; viv**re** d'esp**o**ir et d'**e**au c**l**aire *(fam.).*
(a-şi) tr**age neamul din** pr**e**ndre son origine/sa s**o**urce.
(a) trage numărul cîştîgător *(fi*g.*)* tirer **l**e num**é**ro **g**agnant.
(a-şi) trage obîrşia prendre son origine/sa s**o**urce.
(a) trage oblonul d**é**poser son bi**l**an; faire faillite; fai**r**e un tr**o**u **à** la **l**une; fendre **l**e vent; passe**r** **e**n **l**unette; faire **l**a cu**l**but**e** *(fam.);* m**e**ttre la clé s**o**us la porte *(arg.).*
(a) trage o cruce/cu crucea peste ceva étendre un v**o**ile su**r** qch.; **j**eter/ mett**r**e **a**u**x** oub**l**iettes; pass**e**r **l'é**ponge; v**o**uer **à l'o**ub**l**i.
(a) trage o înjurătură lanc**e**r une in**j**ur**e**.
(a) trage o duşcă b**o**ire un c**o**up; prendr**e** **l**a g**o**utte *(pop.);* se rincer la dalle *(arg.);* s**e** rincer l**e** b**o**cal/les barres *(arg.);* s'humecter **l**e g**o**sier *(pop.);* s'humecter **le l**ampas/**l**es amygdales *(pop.).*
(a) trage o duşcă pe in**ima goală** tuer **l**e ver.
(a) trage o gură cuiva *(fam.)* réprimander qn.: engueuler qn. *(fam.).*
(a) tr**age o leapşa cuiva** *(pop.)* d**o**nner **l**e chan**g**e **à q**n**.**; induire qn. en err**e**ur; mettre les chiens en défaut; mener en barqu**e** *(fam.).*
(a) trage o mamă de bătaie cuiva v. *a bate măr pe cineva.*
(a) trage o pa**lmă cuiva** all**o**nger/balancer/c**o**ller une gifle à qn. *(fam.);* d**o**nner/flanquer une beigne *(pop.);* d**o**nner à qn. une cal**o**tte *(fam.):* flanquer/env**o**yer une baffe/une pêche à qn. *(pop.);* flanquer/dé40*
627
tacher un s**o**ufflet à qn. *(fam.);* mettre un perlot *(arg.);* m**o**uler à qu. une c**o**uleur d'une b**o**nne teinte *(arg.);* piauler un soufflet ù qn. *(pop.);* détacher un s**o**ufflet à qn. *(fam.).*
(a) trage o senrmănătură cuiva administrer une peignée à qn.
(**a**) **Irage o spaimă** avoir chaud aux fesses *(pop.);* av**o**ir une peur bleue.
(il**) t**r**aire palm**e **cuiva** v. *a aide cuiva ctleva palme.*
(a) trage **păcatele cuiva** porter le poids de la faute de qn.
(a-şi) trage păcatul support**e**r les c**o**ns**é**quences d'une faute.
(a) trage pe cineva de limbă c**o**nfesser qn. *(fam.);* tirer la car**o**tte à

qn. *(arg.);* tirer **l**es vers du nez à qn.
(a) trage pe cin**eva de mînecă** tirer qn. par la manche.
(a) trage pe cine**va de** ur**echi** sec**o**uer/tirer l**e**s **o**reilles à qn.
(a) tra**ge pe cin**ev**a în judecăţi** *(pop.)* traîner qn. devant les tribunaux.
(a**) t**r**age pe cineva l**a **fund** f**o**urrer/mettr**e** qn. dans le p**é**trin/dans le bain; m**e**ttre qn. dans de beaux draps/en **j**eu; embarquer qn. dans une mauvaise affaire *(fam.).*
(a) trage pe cin**eva l**a **răspundere** demander c**o**mpte à qn.; rendre qn. resp**o**nsable.
(a) trage **pe cineva pe sfoară** mettre qn. dedans; faire la lessiv**e** du Gasc**o**n; refaire qn.; r**o**ul**e**r qn.; v**e**ndre du n**o**ir à qn.; avoir qn. **j**usqu'à l'**o**s *(fam.);* en bail**l**er à **g**arder *(pop.);* d**o**nner des canards à qn. *(pop.);* b**o**urrer la caisse à qn. *(arg.);* en mettre plein **l**e bid**e** *(arg.).*
(a) trage pe dracul de coadă tirer **l**e diable par la queue.
(a) trage pe dreapta *(pop.)* se reposer.
(a) (rage profit din en faire s**o**n pr**o**fit; tire**r** profit/aile d'une chose; porter une bague au doi**g**t.
(a) trage să moară n'avoir plus que le souffle; v. şi *a trage de moarte.*
(a) trage scur**t**a **a.** p**o**rt**e**r le fardeau; **b.** supp**o**rter les conséquences.
(a) trage sforile travail**l**er dans les coulisses; tirer **les** ficelles *(fam).;* machiner; mani**g**ancer; comploter.
(a) (rage spuza pe turta sa tirer la couverture à soi.
(a) trage tare *(fam.)* v. *a se speli muncind.*
(a) trage ţărîna pe cineva enterrer qn.
(a**) trage targa pe uscat g**agner sa vie au **j**ou**r** le **jo**ur; vivre au **j**our le jour; vivre du **j**our au lendemain; viv**r**e sans lendemain.
(a**) trage ţeapă** *(arg.)* faire un pouf *(fam.);* planter un drapeau *(fam.);* faire brin de salade *(arg.);* faire jambe de bois *(arg.);* faire **l**e village e**n** bois *(arg.);* dîn**e**r à **l**a course *(arg.);* dîne**r** à **l**a paire *(arg.).*
(a) trage un chef faire bamb**o**che; faire bombanc**e**; faire chère lie; faire **go**gaille; faire **l**a bamb**o**ula; faire la b**o**mb**e**/la brin**g**ue; faire **l**a faridon; faire la f**o**ire; faire la n**o**uba; fair**e** la rib**o**uldingue; faire une bringue à t**o**ut casser; faire **l**a fêt**e** *(fam.);* faire la n**o**c**e** *(fam.);* faire ripail**l**e *(fam.);* fair**e** f**r**ic**o**t *(arg.).*
(a) trage uri **chiot** p**o**usser un cri de **jo**ie.
(a) trage un f**oc de armă** tirer un c**o**u de feu; faire feu.
(a**) t**r**age un ghimpe din piciorul c**ui**va *(/%.)* arracher à qn. une **é**pine du pi**e**d.
(a) trage un ghiont/un pumn c**o**ller une prune **à** qn. ***(pop.);*** donner un gnon ***(pop.);*** d**o**nner un ramp**o**nneau ***(pop.).***
(a-şi**) trage u**n **glonte în** ca**p** se l**o**ge**r** une balle dans la tête; se brûler **l**a cerv**ell**e; se **fa**i**re** saut**e**r **l**a c**e**r**v**e**ll**e *(fam.);* se faire sauter le caisson/ le sj'stème ***(pop.).***
(a) triige un i**br**işin faire al**l**usi**o**n.
633
(a) trage un perdaf/o praftură/o săpuncală cuiva d**o**nner à on. son paquet: en dir**e** de dures: faire sa sauce à qn.; gr**o**nder qn. de bette faç**o**n; m**o**nter une **g**arde à qn.; rabr**o**uer/r**é**primander qn. vertement; sec**o**uer les puces à qn.; secouer qn. c**o**mme **u**n prunier: chanter sa **g**amme à qn.; donner un **g**al**o**p à qn. *(fam.);* donner/passer un sav**o**n *ix* qn. *(fam.);* faire un lavage de tête à qn. *(fam.);* laver la tête à qn. *(fam;);* la**v**er/rincer le b**é**guin à qn. *(fam.);* ne pas rater qn. *(fam.);* relever de sentinelle *(fam.);* savonner la tête à qn. *(fam.):* mouch**e**r qn. *(fam.);*d**o**nner un suif à qn. *(pop.);* faire chanter *(arg.);* faire monter la

gamme *(arg.);* filer une av**o**in**e** *(arg.);* f**o**utre un abattage *(a*rg.*)*.
(a) (rage u**n pui de** s**o**mn baisser la vitrin**e** *(pop.);* faire/ piquer une romance/un r**o**upillon *(pop.).*
(a) trage un **somn popesc** av**o**ir u**n** s**o**mmeil d**o** pl**o**mb; d**o**rmir à p**o**in**g**s fermés; d**o**rmir c**o**mme un l**o**ir/une marm**o**tte/une masse/une souche/ un s**o**urd/un sab**o**t; d**o**rmir d'un s**o**mmeil de pl**o**mb *(fam.).*
(a) Irage unul hăis şi unul cea t**irer à** hu**e** et **à** dia ***(fam.).***
(a) trage uşa du**pă el** b**o**ucler la l**o**urd**e** *(pop.).*
irai cu vătrai mauvais m**é**na**g**e.
tran**smite-i salutări diu part**e**a mea** rappel**e**z-moi à s**o**n s**o**uvenir; faites-**l**ui mes amiti**é**s: dites-lui bien des choses de ma part.
tras cu sfoară ali**g**né au c**o**rdeau.
tras de păr *(fig.)* tir**é** par les **ch**eveu**x.**
tra**s printr-un inel** mince; élanc**é**.
(a) (r**ata cu uşurinţă** pr**e**ndr**e** les ch**o**ses **à** la lé**g**ère.
(a) trata pe cineva cu asprime traiter qn. sévèrement.
(al trata pe cin**eva cu răceală** battre fr**o**id **à** qn.
(a) trata pe cineva pe picioar de egalitate traiter qn. d**e** pair **à** c**o**mpa**g**n**o**n.
(a) trăda o cauză d**és**ert**e**r une cause.
(a) trăi ca clin**ele cu pi**s**ica** vivre/s'acc**o**rder comme chien et **chat.**
(a) trăi ca clinele în **car/în puţ** av**o**ir de **l**a peine **à jo**indre les d**eux** bouts; c**o**ucher sur la dure.
(a) Irai ea cîinele la stînă être (heureux) comme un p**o**isson dans l'eau**:** être comme un porc **à** l'au**g**e; être c**o**mme un rat dans la paille/en paille/dans un fr**o**ma**g**e; vivre des **jo**urs fil**é**s d'or et de s**o**ie; av**o**ir les fesses assises sur du vel**o**urs *(fam.).*
(a) tr**ăi ca cîinii cu porcii** vivr**e**/s'acc**o**rde**r** comme chien et chat,
(a) (răi ca găina la moară/ca cucu-n frunze être/vivre c**o**mme un c**o**q en pâte; v. şi *a trai ca clinele la stînă.*
(a) tr**ăi ca gîsea cu porcul** vivre/s'accorder comme chien **e**t chat.
(a) trăi ca în flori de măr v. *a trăi ca clinele la stină.*
(a) trăi ca **în pămîntul** f**ăgăduin**ţ**ei** v. *a trăi ca în sinul lui Avram.*
(à) trăi ca în sinul lu**i Avram** être **(heu**r**eux)** c**o**mme un poiss**o**n dans l'**e**au; êtr**e** comme un p**o**rc **à** l'au**g**e; être c**o**mme **u**n rat dans la pai**l**le/ en paille/dans un fromage; vivre des **j**ours fil**é**s d'**o**r et de soie; av**o**ir les fesses assises sur d**u** velours *(fam.).*
(a) trăi ca lupul în **pădure** faire des siennes: faire les (quatre) cent c**o**ups: **j**eter sa **go**urme; en prendre à s**o**n aise *(fam.);* la faire *(fam.);* se d**o**nner du tal**o**n dans le derrière *(pop.).*
(a) trăi ca o bufniţă ôt**r**e un vieux hib**o**u.
(a) (răi ca, porumbeii/ea doi por**umbei** s'entendre **à** merveill**e**,
(a) (răi ca nu huhure**z** être un vieux hibou.
6SS
(:>.**) (răi ca un paşă** mener une vie de pacha *(fam.);* faire **le** pacha *(fam.):* v. şi *a o duce trai pe vătrai.*
(a) (răi ca **v**ierme**l**e î**n hrean** av**o**ir de la **pei**n**e** à **j**oindre les deux b**o**uts; coucher sur **l**a dure.
(a), trăi cît lumea vivre vieux.
(a) trăi cu banii în ladă mettre **l**a poule au p**o**t; av**o**ir les pieds chauds; na**g**er en **g**rande eau; vivre **l**ar**g**ement.
(a) trăi cu cnpii-n sobă garder la maison; vivre c**o**mme un cl**o**p**o**rte.
(a) trăi cu s**ocotea**l**ă** vivre selon ses m**o**yens.
(a) trăi de azi pe mîin**e** vivr**e** au **j**our **l**e **jo**ur; vivre du j**o**ur au lendemain; vivre sans

lendemain; **g**a**g**ner sa vie au **jou**r le **jo**ur.
(a) trăi din seul său vivre sur ses r**é**serves.
(a) trăi din te miri ce c**o**nnaître la c**o**upur**e** *(pop.).*
(a) trăi în belşug vivre lar**g**ement; m**e**ttre la p**o**ule au pot; na**g**er en **g**rand**e** **e**au; av**o**ir les pieds chauds.
(a) trăi în bună pace vivr**e** en parfait**e** harm**o**nie.
(a) trăi în inima cuiva vivre dans le s**o**uvenir de qn.
(a) trăi în **intimitatea cuiva** vivre dans l'intimit**é**/dans la plus **g**rande intimité avec qn.
(a) trăi în **lumea albă** être (heureux) c**o**mme un p**o**isson dans l'eau; êtr**e** c**o**mm**e** un porc à l'auge; être comme un rat dans la paille/en paille/dans un froma**g**e; vivre des **j**ours fil**é**s d'**o**r et de soie; av**o**ir les fesses assises sur du vel**o**urs *(fam.)*
(a) trăi în mizerie être à la besac**e**; être/t**o**mber dans la panade/la panne *(fam.);* traîner la savat**e** *(fam.);* battre la dèche *(pop.);* être dans la dèche/en dèch**e** *(pop.);* être dans la m**o**uis**e**/la mist**o**ufle *(pop.);* êtr**e** dans la pur**ée** *(pop.);* être sur le sable *(pop.);* se tr**o**uver dans la mist**o**ufle *(pop.).*
(a**) trăi în mocirlă** vivr**e** dans la fan**ge**.
(a) trăi în preajma cuiva vivre dans **l**'intimité/dans la plus **g**rande intimit**é** av**e**c **q**n**.**
(a) trăi în răsfăţ vivre largement; mettre l**a** p**o**ule au p**o**t; na**g**er en grande eau; av**o**ir les pieds chauds.
(a) trăi în strîmtoare vivr**e** à **l'é**troit; vivr**e** les uns su**r** les autres.
(a**) trăi în tihnă** c**o**ul**e**r des **jou**r**s** paisibles; cultiver son jardin; av**o**ir les pi**e**ds sur les chenets; aller son petit train-train *(fam.);* passer sa vie dans ses pantoufles *(fam.).*
(«**) trăi la un loc** vivr**e** ensemble/en c**o**mmun/au même endr**o**it.
(a) trăi modest av**oi**r un train de vie m**o**deste.
(a) trăi pe cuptor v. *a tăia frunză la dini.*
(a) trăi pe picioarele sale v**o**l**e**r de ses propres ailes.
(a) trăi pe picior mare habiter s**o**us des lambris d**o**r**é**s: mener **g**rand train; m**e**ner la vie à **g**randes **g**uides; vivre en **g**rand sei**g**neur; vivre sur un grand pied.
(a**) trăi pe socoteala cuiva** v. *a trăi pe spinarea cuiva.*
(a) trăi pe spinarea cuiva être à la char**g**e de qn.; être sur le dos de qn.; manger au râtelier de qn. *(fam.);* vivre à la traîne de qn.; vivre aux cr**o**chets de qn.
(a) trăi pînă la adînci bătrîneţe vivr**e** vieux.
(a) trăi printre străini vivre **lo**in de chez soi.
(a) trăi retras vivr**e** solitaire/retir**é**.
(a) trăi sub acelaşi acoperiş cu cin**eva** vivre s**o**us le mêm**e** t**o**it avec qn.
(a) trăi sub călcîiu**l cuiva** être s**o**us la c**o**upe/sous la férule de qn.
630
(a-şi fi) t**răit traiul** av**o**ir fait s**o**n temps; être au bout, de sa carrière; êtr**e** au bout de s**o**n rouleau.
(a) trăi uitat de lume se survivr**e à** s**o**i-même.
(a) trăi ultimele clipe/zile vivr**e** ses d**e**rni**e**rs instants/**jo**urs.
(a) trăsn**i şi a plesni** tempêt**e**r; pester.
trăsnit de ţuici iv**r**e-m**o**rt.
treaba mea cela me re**g**arde; c'est **m**on affair**e**.
treacă de la mine soit, **j**'accepte.
treanca-îlcanca mere acre *lirei* **lei perechea** s**o**rnettes; balivernes.
trebuie să treci prin **as**t**a** il faut en passer par là.

(a) trece cuiva ceva cu vederea fermer les yeux sur qch.; passer **q**c**h**. à qn.
(a-i) trece cuiva ceva în condică avoir/garder de l'humeur contre qn.; avoir des griefs contre qn.; avoir une dent contre qn.; en avoir à qn.; en vouloir **à q**n.; garder **à** qn. un chien de sa chienne; garder rancune à qn.; garder une dent contre qn.; savoir mauvais gré à qn. de qch.; tenir rigueur **à** qn. d'une chose.
(a-i) trece cuiva os prin os v. *a fi frtnt de oboseală.*
(a-i) trece cuiva părul prin căciulă a. être à bout; **b.** avoir de la peine à joindre les deux bouts; coucher sur la dure; **e.** croquer le marmot: faire le pied de grue; faire le poireau; planter son poireau; compter les clous de la porte; pouvoir toujours se taper *(fam.);* compter les pavés *(arg.);* garder le mulet *(arg.);* monter la garde *(arg.);* drogguer *(arg.);* naqueter *(arg.).*
(a-i) trece cuiva prin gînd/prin minte lui passer par l'esprit/par la tête.
(a-i) trece cuiva rece prin spate être glacé de peur/d'effroi.
(a-i**) trece cuiva un fier ar**s **prin inimă** sentir un coup de poignard au cœur.
(a**-i) trece cuiva un sloi (de gheaţă) prin inimă** être glacé de peur/d'effroi.
(a) trece de la o extremă la alta aller/changer/passer du blanc au noir; aller du grenier **à** la cave, de la cave au grenier; dire tantôt blanc, tantôt noir,.
(a) trece de la una Ia alta passer du coq **à** l'âne.
(a**) trece de partea cuiva** v. *a se da de partea cuiva.*
(a) trece de partea duşman**ului** passer à l'ennemi.
(a) trece din gură în gură aller/passer de bouche eu bouche.
(a) trece din mînă în mînă passer de main en main.
(a) (se**) trece din viaţă** décéder; trépasser.
(a) trece drept faire figure de; passer pour.
(a-1) trece fiorii/năduşelile de frică v. *a tremura de frică.*
(a) trece gîrla v. *a trece hopul.*
(a) trece hopul doubler/franchir/passer le cap (des tempêtes).
(a) trece înaintea altuia prendre le(s) devant(s).
(a) trece în con**tul cuiva** porter au compte de qn.
(a) trece în lume**n celor drepţi** paraître devant Dieu.
(a) trece în revistă passer en revue.
(a) trece în revistă sit**uaţia** faire le tour de la situation.
(a) trece în **stăpînirea cuiva** devenir la propriété/la possession de qn.
(a) tr**ece în zbor** passer très vite/comme un éclair.
(a) tr**ece la** a**cţi**une commencer à agir.
(a) t**rece la ïapte** passer aux faits.
(a) trece pe cineva la con**dică/la catastif** v. *a purta pică cuiva.*
(a-1) trece năduşelile de fr**ică** v. *a tremura de frică.*
63Ï
(a-şi) trece in**îna prin păr** passer sa main dans ses cheveux.
(a) trece neobservat passer inaperçu; être calme et in**o**d**o**r**e**.
(a) trece o cumpănă surmonter un danger.
(a) trece pe cineva prin ciur şi prin dîrmon casser du sucre surle dos de qn.; déblatérer contre qn.; déchirer qn. à belles dents.; dire des noirceurs de qn.; dire du mal de qn.; dire le diable contre qn.; dire peste et rage de qn.; dire pis que pendre de qn.; donner un coup de griffe à qn.; en conter de belles sur qn.; jeter des pommes cuites à qn.; mettre en capilotaden**o**ircir la réputation de qn.; daub**er** (sur) qn.; débiner qn.;

habiller/arrang**e**r qn. de **l**a be**ll**e manière *(fam.);* tape**r** sur qn. *(fam.);* faire d**e l**a c**o**pie sur **l**ui *(arg.).*
(a-1) trece pe cineva răcorile v. *a tremura de frică.*
(a**) trece pe curat** mettr**e** au net.
(a) trece pe planul al doilea passer en s**e**cond *(fam.).*
(a) trece peste cadavrul cuiva marcher sur le corps/l**e** v**e**ntr**e** de qn.
(a) trece peste ceva passer outr**e**.
(a) trece peste **ceva eu buretele** pass**e**r l**'ép**o**nge**; **é**craser le coup *(arg.).*
(a) trece peste cineva n**e** pas tenir c**o**mpte de **q**n**.**
(a) trece peste preatcă *(re*g.*)* a**ll**e**r** t**ro** p l**o**in; combler la mesure; d**é**passer/franchir/passer les b**o**rnes; trop tirer sur **l**a corde; passer la permission.
(a) trece peste răscoale v. *a trece peste preatcă.*
(ai **trece peste stop** brûl**e**r un feu **ro**uge *(fam.).*
(a) trece pe sub furcile caudine passer s**o**us les fourches caudines.
(a**) trece pragul bătrfneţii** d**o**ubl**e**r **le** cap des tempêtes.
(a) trece prin cbinurile iadului s**o**uffrir comme un damn**é**; souffrir mort et passi**o**n.
(a**) trece (ceva/pe cineva) prin ciur şi prin dîrmon/sită** passer (qch./qn.) au crib**l**e;passer au pei**g**n**e** fin; passer à/par l'étamine; passer par le tamis.
(a) trece prin clipe/încercări grele essuyer de dures **é**preuves; passer pa**r** de rudes **é**p**re**uves; être à rud**e é**pr**e**uv**e**; pass**er** un mauvais quart d'heure; passer d**e** sales m**o**ments ***(fam.).***
(a) trece prin foc şi apă pentru cineva s**e** couper/se mettre en quatre pour qn.; **s**e faire hacher pour qn.; se **j**eter au feu p**o**ur qn.; se damne**r** p**o**ur **q**n**.** ***(fam.);*** s**e** d**é**mancher p**o**ur **u**n c**o**pain ***(pop.).***
(a) trece prin foc ş**i sabie** mettr**e** (un pays) à f**e**u et à san**g**; passer à la pointe/au fil de **l'é**p**é**e.
(a) trece (pe cin**eva) prin toat**e **apele** v. *a trece (pe cineva) prin ciur si prin dirmon/sită.*
trecerea oprită passa**ge** interdit.
(a) trece sub tăcere passer sous silenc**e**.
(a) trece sub tăişul săbiei v. *a trece prin foc şi sabie.*
(a-i) trece un fier ar**s prin inimă** ressentir **un**e v**i**v**e** douleur.
(a) trece uşor peste lucruri prendre les ch**o**ses à la lé**g**ère.
(a-şi) trece vremea tr**o**mp**e**r/tuer l**e** temps.
(a-ş**i) trece veacul undeva** pass**e**r le plus clai**r** de son temps qu**el**que pari.
(a) trecut liaba cu colacii a. c'est macache ***(pop.);* b.** l'oiseau **n'**y est plus; l'**o**iseau s'est env**o**l**é**.
(s-a) trecut de ş**agă** cela commence **à** devenir s**é**rieux.
(i-a) trecut rece prin inimă i**l** a pris peur; il s'est effray**é**.
(a) trecut timpul eînd... le temps n'est plus où…
tre**i ape în cliisăliţă** être cousins **à** la mode de Breta**g**ne.
(a) treia zi **după scripturi** tr**o**p tard; v. şi *a sosi la spartul Urguluila şaptea zi după scripturi.*
G33
(a) tren**nira carnea pe cineva** v. *a tremura de frica*.
(a**) tremura ea varga** trembler comme une feuille.
(a-i) tremura cuiva nasul v. *a-şi ieşi din fire.*
(a) tremura de frică (en) avoir froid dans le d**o**s; (en) av**o**ir des su**e**urs fr**o**ides; av**o**ir la chaleur/des chaleurs/la chiasse/**l**a colique *(pop.);* avoir la fr**o**usse *(pop.);* av**o**ir la tremblote/la tr**o**uille *(pop.);* av**o**ir **l**es ba**g**uettes *(arg.);* av**o**ir les ch**o**c**o**ttes/les **g**rolles *(pop.);* av**o**ir **l**es c**o**peaux/les colombins *(arg.);* av**o**ir chaud aux fesses *(pop.);* av**o**ir

les foies/**le**s **g**rel**o**ts/les **j**et**o**ns/les framb**o**ises *(pop.);* av**o**ir peur; en av**o**ir chaud; **e**ntrer en trans**e** *(fam.);* être dans les transes *(fam.):* serrer les fesses *(pop.);* moiter *(arg,);* trembler dans sa culotte *(fam.).*

(a) tremura de frig trembler de fr**o**id; **g**re**lo**tt**e**r.

(a) tremura **după ban** v. *a fi zgtrie-brtnză.*

(a) t**r**emu**ra inima în cineva d**o f**rică** v. *a tremura de frică.*

(a-i) tremura vocea av**o**ir des tr**e**mb**le**ments/d**e**s trém**o**l**o**s dans la v**o**ix

(a) trepăda de nerăbdare trépigner d'impatience.

(a) trezi bănuieli éveiller des s**o**upçons; faire /donner **o**mbra**g**e; mettre à qn. **l**a puce à **l'o**reille.

(a) trimite cuiva vorbă faire/envoyer dire qch. à qn.

(a) trimite la plimbare *(ir.)* envoyer **à** la balançoire; envoyer au c**ha**r**bo**n qn. *(arg.);* envoyer aux fraises *(arg.);* envoyer bai**g**ner *(pop.):* envoyer b**o**uler *(pop.);* env**o**yer din**g**uer/flûter/paître/p**é**ter/pr**o**mener *(fam.);* env**o**yer qn. au bain *(fam.);* env**o**yer qn. au peautre; env**o**yer qn. faire lan**l**aire *(p*op.*);*envoy**e**r tartir *(*arg.*);*envoyer valser qn.; mettr**e** à pied: signer la feuille de r**o**ute à qn. *(fam.).*

(a) trimite pe cineva de la Ana la Caiafa/de Ia dracul la lată-său renv**o**yer qn. de Caïph**e** à Pilate; se **re**nvoyer **l**a balle.

(a) trimite pe cin**eva în g**u**ra tunului** f**o**urrer/mettre **q**n**.** dans le p**é**trin/ dans le bain; mettr**e** qn. dans de beaux draps; mettre qn. en **j**eu; embarquer qn. dans une mauvaise affaire *(fam.).*

(a) trimite pe cin**eva la dracu/la toţi d**r**acii** env**o**yer qn. au diable/à t**o**us 1-es diables/aux cinq cents diables; **e**nv**o**yer qn. sur les roses/ sur les pois de senteur *(pop.);* ficher/flanqu**e**r qn. **e**n **l**'air *(fam.).*

(a) t**ri**m**ite pe ci**n**eva pe lumea cealaltă** envoyer qn. ad patres/ă Patras/ /dans l'autre m**o**nde; exp**é**di**e**r qn. dans l'autr**e** monde; rayer qn. du nombre des vivants; v. şi *a-i face cui*p*a de petrecanie.*

trimitere în judecată mis**e** en **j**u**g**ement.

(a) trişa **la cărţi** piper les ca**r**tes.

(a) trîmbiţa o veste corner/tromp**e**ter un**e** n**o**uvell**e**.

(a) trînt**i c**u**iva nşa-n nas** claque**r l**a p**o**rte au nez de qn.

(a) trînt**i şi a bufni** pester; tempêter; fulminer.

(a) trînti un **candidat la examen** *(fam.)* co**l**ler/**é**tendre u**n** candidat.

(a) trînti un hohot de rîs éclat**e**r d**e** rire.

tronc. Mărico t arătata.

(a-i) trosni degetele faire craque**r** ses d**o**i**g**ts.

(a-1) trosni fălcile căscînd bai**l**le**r à** se décr**o**ch**e**r **l**a mâchoire; bailler c**o**mme une carpe/une huître.

(a) trudi din greu v. *a se speti muncind.*

(a) trudi din zori şi pînă-n noapte gratter du malin au s**o**ir ***(pop.).***

trup şi suflet c**o**rps **e**t âme.

tufă de Veneţia *(fam.)* point d**u** tout; **rien** de **r**ien.

63.Î

(a) tu**lbura ordi**n**ea publică** tr**o**ubler l'**o**rdre publi**e**.

(a) (una şi a fulgera jeter feu et flamme; se fâcher t**o**ut rou**g**e; se mettre **e**n b**o**ule/en c**o**lère; d**é**blatérer contre qrl.

(a) tunat şi i-a adunat, être de la même farine; êtr**e** du (même) bord de qu.; êt**r**e du mêm**e** tonneau; **g**arder les dind**o**ns avec qh.; se donner la main.

(a) tunde botul cuiva couper la parole à qn.; couper la chique à qn.; trancher court.

(a) turba de furie jeter feu et flamme; se fâcher tout r**o**u**g**e; se m**e**ttre

en boule/en colère: déblatérer contre qn.
tur de forţă tour de force.
(a) turna ca într-un vas spart v. *a trage la măsea.*
tura-vura et patati et patata.
(a) turna eu ciutura pleuvoir à verse; pleuvoir à cordes/à flots/à seaux/
/à torrents; pleuvoir des hallebardes *(fam.);* pleuvoir comme une
vache qui pisse ***(pop.).***
(a) turna gaz peste foc jeter/mettre/verser de l'huile sur le feu.
(a) turna la palavre conter des bourdes/des couleurs/des fagots/des
sornettes/des lanternes; dire des sornettes; faire des contes borgnes; raconter des
craques; raconter du blablabla *(fam.);* aller à
Cracovie *(pop.).*
(a) turna pe cineva *(pop.)* manger le morceau *(pop.);* se mettre à
table *(pop.);* se mettre en quarante *(pop.);* aller au refil *(arg.);* casser le morceau *(arg.);*
casser sur qn. *(arg.);* débiner le flanche/
le truc *(arg.);* donner qn. *(arg.);* faire de la musique *(arg.);* faire
poser un gluau *(arg.);* jeter au feu qn. *(arg.);* manger du lard
(arg.); manger sur l'orgue de qn. *(arg.);* moucher sur qn. *(arg.);* se mettre les arpions
sous la quarante *(arg.);* vendre la calebasse/
le fourbi *(arg.).*
(a) turna pe cineva la hîrdău/la hîrdăul lui Petrache *(pop.)* boucler
un prisonnier; mettre en prison; mettre qn. à l'ombre; mettre qn.
au frais *(fam.);* mettre qn. dedans *(fam.);* encager qn. *(fam.);* emballer qn. *(arg.);*
fourrer qn. à la boîte *(arg.);* fourrer/mettre
qn. au bloc/au violon *(arg.);* boucler qn. à l'ombre *(pop.);* mettre
en taule *(pop.).*
(a-şi) turna ulei pe rană bercer son chagrin.
(a-i) turui cuiva gura caqueter comme une pie; dépenser beaucoup
de salive; discourir à perte de vue; tenir le crachoir; c'est un moulin à paroles; être
bavard comme une pie borgne *(fam.);* jaser/
/jacasser comme une pie borgne *(fam.);* avoir été vaccinés avec
une aiguille de phono *(fam.).*
ï
(ap ispăşitor bouc, émissaire; souffre-douleur.
ţara lui Cremene/lui Papură-Vodă la cour du roi Pétaud; une pétaudière.
ţ**ara unde curge lapte** ş**i miere** pays de Cocagne.
(a) ţesăla pe cineva *(fig. fam.)* v. *a bale măr pe cineva.*
(a) ţese intrigi ourdir une trame; monter une cabale.
(a) ţese pînzele ourdir une trame; monter une cabale.
ţi-ai găsit! allons donc!; pensez-vous!; pas le moins du monde!
ţi-o mai mare groaza să... on frémit **à** la seule idée de...
ţigări cu filtru cigarettes **à** bouts filtres.
(a) ţine afişul tenir l'affiche.
(a) ţine balanţa dreaptă maintenir/tenir **la** balance égale.
(a) tine (strîns) băierile pungii tenir (serrés) les cordons de la bourse
(fam.).
(a-şi) ţine bărbatul sub papuc c'est elle qui porte la culotte.
(a) ţine casa faire bouillir la marmite.
(a) ţine casă eu cineva se mettre en ménage avec **qn.**
(a) ţine casă deschisă tenir table ouverte.
(a) ţine casă mare vivre largement; mettre la poule au pot; nager
en grande eau; avoir les pieds chauds.
(a) ţine ceva în cumpănă tenir en équilibre.

(a) ţine coada sus affecter de grands airs; arriver en trois/quatre bateaux; être collet monté; être monté sur des échasses; faire claquer son fouet; faire de l'esbroufe/des esbroufes; faire du chiqué; faire le beau; faire le gros dos; faire le monsieur; faire sa tête; faire suffisant; faire valoir ses choux; prendre de grands airs; trancher de i'important; trancher du grand seigneur; faire de la mousse *(fam.);* faire du \eni% *(fam.);* faire sa duchesse/sa princesse *(fam.);* faire sa poire *(fam.);* jouer les marioles *(fam.);* poser pour la galerie *(fam.).*
(a) ţine cont de ceva tenir compte de qch.; compter avec qch.; faire entrer qch. en ligne de compte.
(a**) ţine cratiţa de coadă** être popote; être très pot-au-feu *(fam.).*
(a) ţine cu cineva prendre le parti de **qn**.; épouser la querelle de qn.; encourager/soutenir qn.
(a) ţine cuiva calea barrer la route à qn.; faire obstacle à qn.
(:i) ţine cuiva de urît tenir compagnie à *qn.*
(a) ţine cuiva drumul legat mettre à qn. des bâtons dans les roues: faire échec à qn.; faire obstacle à qn.; aller à rencontre de qn.; 635 tailler aes croupières à qn.; tirer dans les pattes/dans les jambes/ dans le dos de qn.
(a-i) ţine cuiva isonul abonder dans le sens de qn.; faire le jeu de qn.; gratter qn. par où il lui démange.
(a-i) ţine cuiva luminarea assister qn. sur son lit de mort; se tenir au chevet d'un mourant.
(a) ţine cuiva mînie/pizmă avoir/garder de l'humeur contre qn.; avoir dès griefs contre qn.; avoir une dent contre qn.; en avoir à qn.; en vouloir à qn.; garder à qn. un chien de sa chienne; garder rancune à qn.; garder une dent contre qn.; savoir mauvais gré à qn.
de qch.; tenir rigueur à qn. d'une chose.
(a-i) ţine cuiva parte prendre le parti de qn.; épouser la querelle de qn.; encourager/soutenir qn.
(a) ţine cuiva tovărăşie tenir compagnie à qn.
(a-şi) ţine cuvîntul tenir parole; n'avoir qu'une parole.
(a)'ţine cuvîntul cuiva obéir à qn. au doigt et à l'œil; être l'âme damnée de qn.; filer (doux) comme un toutou; ne (plus) jurer que par qn.; ne voir que par les yeux de qn.
(îi) ţine de ceva cu dinţii se cramponner à qch.
(a) ţine dietă suivre un régime; faire diète.
(al ţine **dreapta** garder/tenir sa droite.
(a) ţine drumul înainte poursuivre son chemin.
(a-şi) ţine **îăgăduiala** tenir sa promesse.
(a-şi) ţine **firea** rester maître de soi; garder son calme; se maîtriser.
(a) ţine l'rîncle *(fig.)* avoir en main les leviers de commande; être à la barre/aux leviers de commande; mener la barque *(fam.);* prendre/tenir la barre; tenir les rênes d'une affaire; tenir les commandes.
(a) ţine frînele ţării tenir le gouvernail de l'Etat.
(a) ţine fruntea sus porter la tête haute.
(a) ţine fuior cu cineva faire face/front/tête à qn.; tenir tête à qn.; faire barbe à qn.
(a-şi) ţine gura mettre frein à sa langue; tenir sa langue; avoir un bœuf sur la langue *(fam.);* rester bouche cousue *(fam.);* fermer sa boîte/sa gueule *(pop.);* la boucler *(pop.);* mettre un cabillot en travers do sa langue *(pop.).*
(a) ţine hangul a. se mettre à l'unisson; **b.** se faire l'écho de qn.; faire chorus.

(a) ţine hăţurile t**e**nir **l**a bride haute/c**o**urt**e** à qn.; mener qn. à **la** cravache; mener qn. rudement; serrer qn. de près.
(a-şi) ţin**e inima cu din**ţ**ii** se tenir **à** quatre ***(fam.).***
(a) ţin**e în cumpănă** maintenir l'**é**quilibre; maintenir/tenir la balance **ég**ale.
(a-şi) ţ**ine îngerii** avoir la tête froide; **g**arderj toute sa tête/la têle froide/toutes ses id**ée**s; faire b**o**nne c**o**ntenance; **g**ard**e**r s**o**n maintien; **g**arder son sang-fr**o**id; n**e** pas s'embr**o**uill**e**r dans **l**es feux d**e** fi**l**e *(arg.).*
(a) ţin**e în loc** fair**e o**bstacl**e** à **q**n.; faire **é**chec à qn.; mettr**e** à qn. des bât**o**ns dans les roues; aller à l'enc**o**ntre de qn.; taille**r** des croupières à qn.; tirer dans l**e**s pattes/dans les **j**ambes/dans **l**e d**o**s de qn.
(a) ţine în suspen**sie** tenir eu suspens.
(a) ţin**e la ba**n**i** ad**o**rer le veau d'**o**r.
***(a)* ţi**n**e la băutură** p**o**rter bien son vin; tenir le vin.
(a) ţine la cine**va,'ceva ca la ochii di**n **cap** tenir à qn./qch. comme à la prunell**e** d**e** s**e**s yeux.
CSG
(a) ţine la distanţă garder ses distances; rester sur s**o**n quant-à-soi.
(a) ţine la drum lung tenir bien la route; av**o**ir des **j**arrets d'acier.
(a) ţine Ia preţ ne pas rabattre **le** prix.
(a) ţine la tăvăleală *(fam.)* av**o**ir bon d**o**s; avoir l**e**s **é**paules assez lar**g**es *(fam.);* ne pas être en suc**re**.
(a) ţin**e la viaţă** tenir **à** sa peau.
(a) ţine la vorba sa n**e** pas revenir sur ses d**é**cisions.
(a) ţine leul de urechi v. *a fi beat criţă.*
(a-şi) ţine limba v. *a tăcea chiticjmîlc.*
(a) ţine loc de t**e**nir **li**eu de.
(a) ţine locul cuiva remplacer **qn**.
(a) ţine morţiş să... avoir **à** c**œu**r d**e**...
(a) ţine o conferinţă d**o**nn**e**r/fair**e** un**e** conf**ér**enc**e**.
(a) ţine pas cu vremea être de s**o**n âg**e**/d**e** son t**e**mps; êtr**e** dans **l**e mouvement/dans **le** train/dans **le** vent.
(a-I) ţine pe cineva chingile s**e** s**e**ntir fort/vi**g**our**e**ux.
(a) ţine pe cineva de poala s**a** v. *a ţine pe cineva din scurt.*
(a) ţine pe cineva de prost t**e**nir qn. pour un imb**é**cile.
(a) ţine pe cineva de rău a. en v**o**uloi**r à q**n**.; b.** faire des rem**o**n trances **à** qn.
(a) ţine pe cineva din scurt mener **q**n**. à** l**a** cravach**e**; m**e**n**e**r qn. **le** bat**o**n haut; mener qn. rudement; serrer **q**n**.** d**e** près; t**e**nir **l**a bride haut**e**/court**e à** qn.
(a) ţine pe cineva în frîu/în hăţuri/în strună t**e**nir qn. **e**n bride/en **l**isière/en laisse; tenir qn. **e**n respect.
(a) ţine pe cineva în şah t**e**nir qn. en **é**chec; t**e**nir la dra**gé**e haute à qn.
(a) ţine pe cineva în şapte/nouă frîne avoi**r** l'**œil** sur qn.; garder qn. **à** vu**e**; av**o**ir/tenir qn. à **l'œi**l *(fam.).*
(a) ţine pe cineva la curent mettr**e qn**. **a**u courant; m**e**ttre qn. au fait/ /au c**o**up *(arg.);* d**o**nner/affranchir **l**a cou**le**ur **à** qn. *(arg.).*
(a) ţine pe cineva la distanţa mettr**e** qn. en quarantaine; tenir **à** distance.
(a) ţine pe cineva Ia pastrama faire man**g**er d**e la** vach**e e**nrag**é**e **à qn.**
(a) ţine pe cineva la respect tenir qn. en respect.
(a-1) ţine pe cineva meş**ii** être **à** même de; êtr**e** capable/en mesure de; êtr**e** de force

à; être fichu de *(fam.);* av**o**ir les **é**paules assez lar**g**es *(fam.)*.
(a) ţine pe cineva pe mîncare şi băutură offrir l**e** b**o**ire **e**t **le** manger **à** qn.
(a) ţine pe cineva sub papuc c'est e**ll**e qui p**o**rte la cul**o**tte.
(a) ţine pe cineva sub tensiune tenir **qn**. e**n** haleine.
(a) ţine piept cuiva faire f ace/fr**o**nt/1 être **à** qn.; teni**r** tèt**e à qn**.; faire barbe **à qn**.
(a-şi) ţine rangul tenir sa p**l**ace/son ran**g**.
(a-şi) ţine răsuflarea retenir s**o**n s**o**uffle.
(a-şi) ţine rîsul se retenir pour **n**e pas rire.
(a-şi) ţine saţul être rassasi**é** p**o**u**r** que**l**qu**e** temps.
(a) ţine scama de ceva tenir c**o**mpt**e** de qch.; c**o**mpter av**e**c **q**c**h.;** fair**e** entrer **qch. e**n **l**i**g**n**e** d**e** c**o**mpte; av**o**ir **ég**ard **à**.
(a) ţine seama de împrejurări faire la part des chos**e**s.
(a) ţine seama de părerea Înmii compter avec l'**o**pini**o**n.
(a) ţine socoteală de tenir c**o**mpt**e** d**e** qch.;. c**o**mpt**e**r avec qch.; faire entrer qch. en li**g**ne d**e** compt**e**; avoir **ég**ard **à**.
H2Ï
(a) ţine **steagul** s**u**s c**o**mbattre fermement pour une id**ée**.
(a) ţine s**f**a**t** tenir c**o**nseil; tenir ses assises *(fam.).*
(a) (ine **sub cheie** tenir/**g**arder sous cl**é**.
t**in**c-te, **pînză. să nu t**e **rupi** s**o**is c**o**urageux; tiens b**o**n.
ţin**c**-ţi **botul!** b**o**uche cl**o**s**e**/c**o**usue!; f**e**rme ça! *(pop.);* quelle averse! *(pop.);* que**l** temps! *(pop.);* rideau! *(pop.);* ta b**o**uche, b**é**b**é** (t'auras une fripe/une frite)! *(pop.);* ta **g**ueul**e**! *(pop.);* ta malle! *(pop.);* t**o**n pl**o**mb! *(pop.);* un bouchon! *(pop.);* veux-tu fermer **l**a mar**go**uletle! *(pop.);* la clôture! *(pop.);* les v**o**lets! *(pop.);* acr**ée** d**o**nc! *(arg.);* f**e**rm**e** ton claquoir/t**o**n clac/ton clap**e**t! *(pop.);* ferme t**o**n sucrier, tu attires les mouches! *(pop.).*
(si**) ţine u**n **curs** donner/fair**e** Un cours.
(a) ţine un rămăşag tenir un pari.
(a) ţine un toast port**e**r un toast.
(a-ş**i)** ţi**ne zilele** vivr**e** au **jo**ur le **jo**ur; vivr**e** du **jo**ur au **l**endemain; vivre sans **l**endemain; **g**a**g**ner sa vi**e** au **j**our **l**e **j**our.
(inînd scama de eu **ég**ard à; vu.
(a-şi) ţinti **o**ch**i**i **a**sup**ra cuiva** braquer **l**es yeux sur qn.
(a) ţinti prea sus viser tr**o**p haut; péter plus haut que s**o**n cul/son der**r**ière *(pop.).*
(a) ţintui pe cineva la stîlpul infamiei clouer/mettre qn. au pilori; mettr**e** qn. au ban de la société.
(a) ţint**ui pe cineva locului** cl**o**uer qn. sur place; imm**o**biliser qn.
ţ**i-o plătesc e**u vous ne l'emp**o**rterez pas en paradis.
(a) ţi**p**a **ca din** gu**ră de şarpe** p**o**usser d**e**s cr**j**s de M**é**lusine/d'**o**rfraie/de put**o**is.
(a) ţipa cît îl ţin**e** g**ur**a/ca **u**n **bezmetic** crier à faire trembler les vitres; crier à **go**r**g**e d**é**ploy**é**e/à **g**osier d**é**ploy**é**/à plein **g**osier/à lue-tête/ /c**o**mme un veau/c**o**mme un s**o**urd/c**o**mme un v**o**leur/c**o**mme un perdu/c**o**mm**e** un brûl**é**/comm**e** un beau diable/comm**e** un put**o**is; crier du haut d**e** sa têt**e**; crier comme un aveu**g**le qui a perdu son bât**o**n.
(a) ţi se încreţi carnea pe trup av**o**ir la chair de p**o**ule.
ţ**i se rupe inima de mi**lă c**e**la vous fend **l**a cœur.
ţ**i se rup rărunchii de milă** ce**l**a v**o**us fend le cœur.

(a-i) ţîţîi inima de frică v. *a tremura de frică.*
u
(a) ucide în bătaie v. *a bate măr pe cineva.*
ucigă-1 crucea l'esprit malin; le dém**o**n.
(a) uda cu lacrimi m**o**uiller d**e l**arm**e**s.
(a-ş**i) uda gîtul** boire un coup; prendre la **go**utte *(pop.);* s'humecter le **go**sier/le lampas/les amy**g**dales *(pop.);* s**e** rincer la dalle *(arg.);* se rincer l**e** bocal/les barres *(arg.).*
ud ciuciulete tr**e**mp**é j**usqu'aux **o**s.
(a) uita ca pămîntul oublier complètement.
(a) uita de la mînă pînă la gură avoir **l**a m**ém o**ire courte; avoir une m**ém o**ire de lièvre; **o**ublier en un rien de temps.
uitat de moarte vi**e**ux c**o**mm**e** l**e** monde.
u**i**te **ce e**! **é**coutez-moi bien!
uite popa, nu e popa c'est tantôt Pierre, tantôt Paul.
ultima modă le dernier cri.
ultima voinţ**ă l**es v**o**lont**é**s suprêmes.
ultimul cuvînt le d**e**rnier mot.
ultimul răcnet (al modei) le d**e**rni**e**r cri; **(a) umbla bezmetic** v. *a umbla creanga.*
(a) umbla calea mînzului v. ***a*** *umbla creanga.*
(a) umbla ca melcul avancer comm**e** un **e**scar**g**ot/c**o**mm**e** un**e** tortu**e**; marcher d'un pas/à pas de tortue.
(a) umbla c**a mînzul după** ia**pă** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) umbla ca o raţă se dandin**e**r.
(a) umbla ca orbeţii aller à l'aveu**g**lett**e**.
(a) umbla capiu v. *a umbla creanga.*
(a) umbla c**a un leu în** cuş**că** t**o**urner c**o**mme un **o**urs en cage; faire les cent pas.
(a) umbla **c**a u**n roi fără m**a**t**că errer à l'aventur**e**; v. şi *a umbla creanga.*
(a) umbla coadă după cin**eva** v. *a se ţine scai de cineva.*
(a) **umbla creanga** all**e**r/être en vad**r**ouille; battre la semell**e**; battre le pavé/le pays/les rues; c**o**urir les **r**ues/les champs; être en ba**g**uenaude; traîn**e**r dans les rues; traîner ses guêtres; filer la comète *(arg.).*
(a) umbla cu capul în traistă avoir des absenc**e**s; être ailleu**r**s.
(a) umbla cu ca**pu**l în**tre urechi** être une têt**e e**n l'air.
(a) um**b**la **cu capul mare** affecter/prendr**e** d**e g**rands airs; arriv**e**r en tr**o**is/quatre bateaux; êtr**e** collet mont**é**; êtr**e** m**o**nt**é** sur des **é**chasses; faire claquer son fouet; faire de l'esbr**o**ufe/des esbr**o**ufes; faire **d**u chiqu**é**; faire le beau; faire le gr**o**s d**o**s; faire le monsieur; faire sa
G39
tête; l'aire suffisant; faire valoir ses ch**o**ux; se d**o**nner des airs: trancher de l'important; trancher du grand sei**g**neur; faire de la m**o**usse *(fam.);* faire du vent *(fam.);* fair**e** sa duchesse/sa princesse *(fam.);* faire sa p**o**ire *(fam..);* **jo**uer les mari**o**les *(fam.);* p**o**ser p**o**ur la **g**alerie *(fam.).*
(a) umbla cu eapu-n **nori** aller le nez au vent.
(a) umbla cu căciula în **patru** faire des salamalecs; faire des c**o**urb**e**ttes à/devant qn. *(fam.).*
(a) umbla cu cheta faire une c**o**llecte.
(a) umbla cu cineva ca cu o bubă coaptă entourer qn. d'attenti**o**ns; être aux petits s**o**ins p**o**ur qn.
(a) umbla cu cineva ca cu un ou moale ent**o**urer qn. d'attenti**o**ns; **êt re** a**ux** petits soins pou**r** qn.

(a) umbla cu cortul être en camp volant.
(a) umbla cu crucea-n sîn être hypocrite.
(a) umbla eu flori la pălărie faire fi de qch.; faire litière d'une chose; laisser faire; n'en pas tourner la main; ne pas s'embarrasser de qch.; ne pas s'en faire; s'en battre la paupière/l'œil/l'orbite; s'en moquer; s'en soucier comme de l'an quarante/comme de sa première chemise; s'en soucier comme d'une guigne/comme d'un fétu; se soucier de qn. comme de colin-tampon; s'en tamponner le coquillard *(fam.);* s'en torcher *(fam.);* ne pas se casser le bol *(pop.):* n'être pas bileux *(pop.);* pouvoir se fouiller ***(pop.);*** **s'en** balancer ***(pop.);*** **s'.ën** baller *(arg.).*
(a) umbla cu jofîrlica chercher à tricher/à tromper.
(a) umbla cu friea-n sîn vivre la mort dans l'âme.
(a-i) umbla cuiva gura în clopote parler **à la** légère; parler **à** tort **et à** travers; parler en l'air.
(a-i) umbla cuiva limba parler vite.
(a) umbla eu jalba în proţap réclamer **à** cor et **à** cri.
(a) umbla cu jumătăţi de măsură préférer les demi-mesures.
(a) umbla cu măturică manier/passer la brosse à reluire; cirer les bottes à qn.; faire de la lèche à qn.; lécher les bottes/les pieds/les genoux de qn.; passer de la pommade àqn.; passer la main dans le dos de qn.
(a) umbla eu mîţa-n sac cacher son jeu; couvrir sa marche/son jeu; dissimuler sa pensée; masquer ses batteries.
(a) umbla cu **nasul pe s**us v. *a umbla cu capul mare.*
(a) umbla cu pantahuza faire des cancans.
(a) umbla cu paşi mărunţi trotter menu.
(a) umbla cu pletele în **vînt a.** v. *a umbla cu capul mare;* **b.** v. *a face pe dracu-n patru.*
(a) umbla eu plosca în nas avoir une pointe de vin; être entre deux vins; être (un peu) pompette; être pris de vin; avoir son pompon *(fam.);* avoir un verre/un coup dans le nez *(fam.);* avoir un verre de trop *(fam.);* être en goguette *(fam.);* être (un peu) parti *(fam.);* avoir son grain/son gaz *(pop.);* avoir la coque *(arg.);* avoir un peu de coque à l'évent *(arg.);* être ourdé *(arg.);* être pion *(arg.);* être réfamé *(arg.).*
(a) umbla cu poşta faire des cancans.
(a) umbla cu şaliăr-mahăr user d'artifices; être incorrect.
(a) umbla cu şatra a. prendre ses cliques et ses claques; ramasser sos bardes; prendre tout son barda *(fam.);* faire sa malle/sa valise *(fam.);* faire son balluchon/son ballot *(fam.);* emporter tout sou
B40
bazar/son bastringue *(pop.);* **b.** aller/être en vadrouille; battre la semelle; battre le pavé/le pays/les rues; courir les rues/les champs; être en baguenaude; traîner dans les rues; traîner ses guêtres; filer **la** comète ***(arg.).***
(a**) umbla cu şoalda/cu şotia** chercher à tricher/à tromper.
(a) umbla eu şosele, cu mamele user de subterfuges.
(a) umbla cu ştafeta faire des cancans.
(a) umbla cu talerul faire une collecte.
(a) umbla cu tertipuri user de subterfuges.
(a) umbla cu traista cu minciuni avoir ses lettres de Cracovie.
(a) umbla cu traista-n băţ n'avoir ni feu ni lieu; n'avoir pas où reposer sa tête; être de la zone *(arg.);* filer la comète/la cloche/ le borgnon

(arg.); **l**a **re**fi**ler** ***(arg.).***
(a) umbla cu ţîfna-n nas prendre facilement la mouche.
(a) umbla cu vorbe fair**e** d**u** potin; fair**e** des cancans.
(a) umbla de-a oarba errer **à l**'aventure.
(a) umbla de capul său a**g**ir **à** sa **g**uis**e**; êtr**e** indépendant.
(a) umbla de colo pînă colo all**e**r et venir; aller/êt**r**e en vadr**o**uille; batIr**e** la s**e**mell**e**; battre **le** pav**é/le** pays/les rues; c**o**uri**r l**es rues/les
champs; être en ba**g**uenaude; t**r**aîne**r** dans l**e**s **r**ues; t**r**aîner ses **g**uêtres; fi**le**r **l**a comèt**e** ***(arg.).***
(a) umbla de/în rîudul cuiva pr**e**ndr**e** soin d**e** Cfn.
(a) umbla din casă în casă fai**re** du p**ort**e **à** p**o**rte.
(a) umbla după borta vîntului c**her**c**her** d**e**s crosses **à qn.;** cherche**r** des poux/des puc**e**s; ch**e**rch**e**r **l**a p**e**tit**e** bêt**e**; ch**er**cher midi **à** quat**o**rze h**e**ures; chercher un poi**l** sur d**e**s œufs.
(a) umbla după cai verzi pe pereţi ch**e**rcher des sin**g**es verts.
(a) umbla după cineva/ceva ca după iarba de leae chercher qn./qch. fiév**r**eusemen**t**/partout.
(a) umbla după ciolan cher**c**he**r** un os **à ro**n**g**er; cherch**e**r des profils.
(a) umbla după doi iepuri deodată cou**r**ir d**e**ux lièvres **à** la f**o**is.
(a) umbla după glorie aspirer **à l**a **gloi**r**e**.
(a) umbla după lapte de cuc d**e**mand**er l**a lun**e**.
(a) umbla după onoruri bri**g**ue**r/r**e**c**herch**e**r l**e**s honneurs.
(a) umbla după pleaşcă recherch**e**r **le**s aubaines.
(al umbla după pomană rechercher **l**es aubain**e**s.
(a) umbla după potcoave de cai morţi c**o**urir après **l**es papi**e**rs/les souliers **d'u**n mort.
(a) umbla după zestre êtr**e** un cour**eu**r d**e** d**o**t.
(a) umbla fără căpătîi errer à **l**'ave**n**tu**r**e.
(a) um**b**l**a forfota** s'affair**e**r inuti**le**ment; t**r**ott**er ç**a et **là.**
(a) umbla frunza frăsinelului v. *a umbla creanga.*
(a) umbla gonind vuiturile şi măsurîud cîui**p**u**r**il**e** v. *a umila creanga.*
(a-i) umbla gura ca o moară/ca Ia o ţarcă caqu**et**e**r** c**o**mme un**e** pie; d**é**p**e**ns**er** beaucoup d**e** salive; discou**r**i**r** à p**er**t**e** d**e** vu**e**; t**e**nir **le** c**r**achoir; c'est u**n** m**oulin** à paro**le**s; **êt**r**e** bava**r**d c**o**mm**e** un**e** pi**e** borgne
(fam.); **j**as**er/j**ac**asser** comm**e** un**e** pi**e** **borg**n**e/co**m**me** un merl**e**
(fam.); a**voir é**t**é** vaccin**é** av**e**c un**e** ai**g**ui**ll**e d**e** phon**o** *(fam.).*
(a) umbla handral & u V. *a umbla creanga.*
(a) umbla hăbăuc v. *a umbla creanga.*
(a) umbla buci-marginea v. a *umbla creanga.*
(a) umbla în bobote errer **à l**'av**e**ntur**e**; v. **ş**i ***a umbla creanga.***
(a) umbla lela v. *a umbla creanga.*

(a**) umbla meleagurile** aller par m**o**nts **e**t par vaux: courir **le m**on**de;** êtr**e** tou**jo**urs par voies **e**t par ch**e**mins; êt**re** t**o**u**jo**urs sur **l**es chemins; r**o**uler sa b**o**sse; aller de par **le** monde.
(a-i) umbla mintea la prostii av**o**ir l'esprit **mal** t**o**u**r**n**é**.
(a) umbla mort după ceva faire l'imp**o**ssible p**o**ur **avoi**r **q**c**h**.
(a) umbla pe brînci aller **à** quatre patt**e**s; **r**amper.
(a) umbla pe coclauri v. *a umbla creanga.*
(a**) umbla pe două cărări** v. *a fi beat criţă.*
(a) umbla pe drum. nu pe potecă *(fig.)* parler sans dét**o**urs
(a) umbla peste mări şi ţări aller par monts et par vaux: couri**r le**

mond**e**; êt**r**e toujours par v**o**ies et pa**r** chemins; êt**re** t**o**u**j**ours sur **les** chemins; r**o**ule**r** sa b**o**ss**e**; all**e**r de par **le** m**o**nd**e**.
(a) umbla serta-îerta a**ll**er d**e** part et d'aut**r**e; a**l**ler d**e** ci, de **l**à.
(a**) umbla ţanţoş** s**e** pavaner; s**e** ren**go**r**g**er.
(a-i) umbla vorba prin gură av**o**ir **u**n m**o**l sur **l**e bout de **l**a **l**angu**e**/sur **l**a **l**an**g**ue/sur **l**e b**o**rd des lè**v**res *(fam.);* l'av**o**ir sur la lan**g**ue *(fam.).*
umblă de parcă are ouă în poală il a l'air d**e m**arch**e**r sur d**e**s œufs.
umblă vorba le bruit c**o**urt.
(a-şi) umfla nările v. *a-şi da aere.*
(a-1) umfla pe cineva rîsul pouffer de rire**.**
(a-1) umfla plînsul f**o**ndre **e**n **l**armes.
(a-şi) umple buzunarele ga**g**ner **g**r**o**s.
(a-şi) umple ghiozdanul *(pop.)* v. *a băga Ia jgheab.*
***(a)* umple lumea/satul** fair sav**o**ir; diffuser dans **le** pu**bl**i**c.**
(a) umple ochi remplir à ras b**o**rd.
(a) umple pe cineva de bogdaproste a. v. *a face pe cineva albie de porci;* **b.** ren**vo**ye**r** qn. sans lui a**vo**ir rien **o**ffert.
(a) umple pe cineva de brînză renv**o**yer qn. sans **lui** avoi**r r**ien off**er**t.
(a) umple pe cineva de spcrieţi v. *a băga pe cineva in aperieţi*
(a-şi) umple/îneca pipota *(pop.)* v. *a trage la măsea.*
(a-şi) umple timpul liber meubler ses loisirs.
(a) umple un gol c**o**mbler un**e** lacun**e**.
una ca asta une par**e**ille/te**lle** chos**e**.
una de la răsărit şi alta de la apus all**e**r/changer/pass**e**r du b**l**anc **au** n**o**ir; alle**r** du **g**renier **à** la cave/d**e l**a cav**e** au grenier; dire tantôt blanc, tantôt noir.
una din două de deux ch**o**ses **l'**une.
una-doui à t**o**ut b**o**ut de champ.
un**a dupăalta** coup sur coup.
una-i una şi două-s mai multe trêv**e** de ba**v**ardage.
una la mină... **două la mi**n**ă e**t d'une... et de deux.
un biet om un pauvr**e** diable; un pauvr**e** hère.
un boboc de fată un b**e**au brin d**e** fil**l**e.
***un* bob zăbavă** to**ut** d**e** suite.
un buburuz de om un bout d'homm**e**.
un bujor de fată un beau brin d**e** fil**l**e.
un ce profit un ce**r**tain profit.
un clin de părnînt *(pop.)* **a.** un coin d**e** ter**re**; **b. u**n t**e**r**r**ain **e**n pent**e**.
mule a dus m util iapa şi surdu roata a**u** diable vau**v**ert.
un deal şi-o vale şi-o fugă de cal mare u**n**e **g**rande distanc**e à** parcourir.
unde e buba neagră là o**ù** est **le** hic.
unde mai pui că sans co**m**pter que; p**o**ur n**e** p**l**us par**le**r **de.**
unde mi-e capul? o**ù** ai-**j**e **l**a tè**te**/l'**e**sprit?
642
unde mi-e mai greu là **o**ù le bât me b**l**ess**e**.
unde popa nu toacă au diable vauv**e**rt.
unde şi-a înţărcat dracul copiii au diable vauv**e**rt.
unde şi unde a. çà et **l**à; par ci, par **l**à; **b.** d**e** temps **à** autr**e**; **d**e temps **en** temps.
unde te trezeşti? comment osez-vous?
unde-ţi stau picioarele îţi va sta şi capul v**o**us paierez d**e** votre **vie.**
unde vrei să ajungi? où v**o**ul**e**z-v**o**us en venir?
un diavol/un drac şi jumătate un diablotin.
un dram de une **o**nc**e** d**e**.

un du-te-vino un va-et-vient.
un fir de păr a lipsit să... il s'en est fallu de p**e**u.
un fluieri-n biserică un vaurien.
un fluieră-n bute un ivr**og**ne.
(a-i) unge cuiva ocliii jeter d**e l**a p**o**udre aux yeux; en mettre/**j**et**e**r pl**e**in **l**a vu**e** à qn. *(fam.).*
(a-şi) unge gîtul descendre c**o**mme du petit lait *(fam.).*
(a) unge la inimă ava**l**er d**o**ux comme **l**ait; boire d**u** petit **l**ait; mettre du baum**e** dans **l**e cœur; avoi**r** sa côte**l**ette *(arg.).*
(a) unge osia/roata *(fig. fam.)* graisser **l**a patte.
(a) unge pe bot graisser **l**a patte.
unii spun d'aucuns disent; i**l** y **e**n a qui disent.
un leneş şi jumătate un **g**rand paresseux.
un lucru de nimic un**e** ba**g**atelle; un**e** v**é**lil**l**e.
un mare gogoman un nic**o**dème; un niais; un ni**g**aud.
un mare număr de un grand n**o**mbre de; un n**o**mbr**e** c**o**nsid**é**rable d**e**.
un mare orator un f**o**udre d'**é**l**o**quence.
un moment! un instant!
un nu ştiu cum un **j**e ne sais qu**o**i; un charme ind**é**finissable.
un ocbi pe faţă, un ocbi pe dos un**e** maille **à l**'endr**o**it, une maill**e à** l'env**er**s.
un om ciudat un d**r**ôl**e** de corps/de paroissien/de pist**o**let.
un om de treabă un b**r**av**e** h**o**mme.
un om foarte redus un homm**e** b**o**rn**é**/terre **à** terre**.**
un palmne de părnînt *(reg.)* un **l**opin d**e** t**e**rr**e**.
un pic un tantin**e**t.
un pierde-vară un pr**o**pr**e à** ri**en**.
un porc de cîine un sa**l**aud; **u**n sali**g**aud.
un prost şi jumătate un **g**rand bêta.
un pui de bătaie un**e ro**ss**é**e.
un pui de beţiv un i**v**rogne fieff**é**.
un pui de ger un fr**o**id de **lo**up.
un pui de lele un coureur; un d**é**v**e**r**g**ond**é**.
un pui de zgîrie-brînzà un fameux **l**adre.
un ruginit un**e** têt**e à** perruqu**e**; un**e** vieil**l**e perruque.
un scîrţa-scîrţa pe hîrtie un gratt**e**-papier.
uns cu toate unsorile/alifiile v. ***a*** *fi uns cu toate unsorile/alifiile.*
un spală-varză un fanfaron.
un strop în mare un**e go**utte d'eau dans **l**a m**er**.
un succes răsunător un succès **re**t**e**ntissant.
un şiret şi jumătate une fin**e** mouche.
un tacîm de neajunsuri un cortè**ge** d'inconv**é**nients.
un teleleu T**ă**nase **a.** un vauri**e**n; un ahuri; **b.** ni**g**aud.
643
un te miri cine le p**r**emier venu.
un tcrcliea-bercbea un pas **g**rand-chose.
un trai ş**i-un vătrai** mau**v**ais m**é**na**ge**.
un tufă-n buzunar un gu**e**ux; **u**n va-nu-pi**e**ds.
unul cîte unul un à/par un; **e**n fi**le** indienne; à **l**a qu**e**ue l**e**u leu.
unul după altul en l'**î**le indienne; à **l**a queue l**e**u **le**u.
unul şi unul tri**é**s su**r le** v**o**l**e**t.
Uliul una, altul alta chacun **à s**a manièr**e**.
un văl de tăcere un silence profond.

un veac de om toute une **vi**e.
un voinic şi jumătate *(fam.)* brave **à** tous cr**in**s**;** br**ave à** tr**ois poils**.
(a) urca pe baricade mont**e**r sur **l**a brèch**e**.
urcaţi în vagoane! en voitu**re**!
(a) urî pe cineva de moarte haïr **q**n**. à** m**o**rt.
urîtă mi-a fost minciuna j'ai touj**o**urs d**é**test**é le** m**e**nsong**e.**
(a-şi) urî zilele en avoir ass**e**z d**e l**a vi**e**.
(a-i) urla cîinii în casa v. *a fi sărac lipit pămtnlului,*
urlă gatul tout **l**e village/tout l**e** monde **e**n parl**e**.
(a) urma exemplul cuiva suivr**e l'ex**emp**le** de q**n**.
(a) urma sfatul cuiva suivre **l**e c**o**nseil d**e** qn.
(a) urmări acelaşi scop poursuivr**e** le même but; c**o**urir **l**e même **liè**v**re** ***(fam.).***
(a) urmări cu ochii suivr**e** d**e**s yeux/du re**g**ard.
(a) urmări îndeaproape pe cineva cavaler après qn. ***(arg.);*** donner l**a** chass**e à** q**n.; n**e pas quitter **q**n**.** d'un pas/d'un**e s**em**elle** ***(fam.);*** teni**r** qn. au cu**l e**t aux chausses *(fam.).*
(a) urmări pe cineva pînă-n pînzele albe poursuivre qn. dans ses d**er**ni**e**rs re**tr**a**n**chem**en**ts.
(a) urmări uri curs *(arg. stud.)* suivr**e** un amphi.
(a) urmări un scop poursui**vr**e un but; pousse**r s**a point**e**.
(a) urzi o intrigă mont**e**r une cabal**e**; ourdir un**e** trame.
(a) usca lacrimile cuiva essuy**er** l**e**s pl**e**urs/l**e**s larmes de **q**n**.**
(a-I) ustura pe cineva inima/la inimă r**e**ss**e**ntir une viv**e** douleu**r**.
(a-1) ustura pe cineva spatele m**é**rit**e**r **le** fouet.
(a-şi) uşura inima soulag**er** son cœu**r**; s'**é**panch**e**r.
(a) uşura pe cineva de parale *(fam.)* d**él**e**s**t**er** qn. **de sa fortu**n**e.**
V
vai d**e capul meu!** pauvr**e** d**e** moi!
vni **d**e **cojocul** l**u**i! **le** ma**l**h**e**ur**e**ux!; malh**e**ur à lui!; **il e**st bie**n** à p**l**aindr**e**.
vai de înămulica mea! pauvr**e** de mo**i**!
vai de steaua lui! v. c*ai de cojocul lui!*
vai şi **amar de mine!** pauvr**e** d**e** m**o**i!
vai ş**i** m**n**ar **de pielea lui!** v. *vai de cojocul luit*
valea plîngerii la vall**ée** d**e**s **l**arm**e**s.
valurile tinereţii la fou**g**u**e** d**e l**a **j**eu**n**esse.
valurile vremii les vicissitudes d**e** la v**i**e.
valuri-vnliiri succ**e**ssiv**e**m**e**nt.
val-vîrtej a. **e**n c**o**up de vent; **b.** pêl**e**-mê**le**.
va s**ă /ică** ce**l**a v**e**ut dir**e** qu**e**; c'est-à-dir**e**; par cons**é**qu**en**t.
va u**r**in**a** à suiv**re**.
văd eu u**nd**e **vrei** să aj**un**g**i je** vous vois ve**ni**r.
vă las eu **bine** p**or**tez-**v**ous bi**e**n, au **re**voir.
vă rog! de **g**râce!; **je** vous **en** pri**e**!
(a-şi) vărsa amarul v. *a-şi deschide sufletul/inima.*
(a-şi) vărsa focul/uiînia pe **cineva** d**é**charg**e**r sa c**o**lère/sa rat**e**/sa bile sur q**n**.; d**é**verser sa b**i**le su**r** q**n**.; pass**e**r sa co**l**è**re**/sa mauvais**e** humeur sur qn.; **l**âch**e**r **les** cataract**e**s.
(a**) vărsa lacrimi j**et**e**r des **l**armes; **l**âcher **l**es **é**c**lu**s**es** *(pop.);* vers**er** d**e**s pleurs.
vărsa**re**a **serii** cr**é**pusc**u**l**e**.
vărsare de sînge meurtre; carna**g**e**.**
vărsare de ziuă aube.

(a) vărsa sudori peiner; **trimer** dur; v. şi *a se speti muncind.*
(a-şi**) vărsa veninul asupra** cuiva distiller/jeter son venin sur qn.; verser sa bile sur qn.; vider son carquois.
vă supără fumul? la fumée ne vous gêne pas?
văzînd cu o", **b**ii **à** vue d'oeil.
(a fi) văzut lupul avoir un chat/une boule dans la gorge; avoir une carotte dans le plomb *(arg.);* avoir une voix de cassis-cognac *(arg.);* avoir un poireau dans le cornet *(arg.);* avoir bouffé du chat *((arg.).*
(a fi) văzut moartea cu ochii revenir de loin.
(a) vedea bine voir clairement.
(a) vedea ca **prin ceaţă/ca printr-o p**îimï voir à travers un brouillard.
(a) vedea care pe care **joc**uer au plus fin.
645
(a) **ve**dea **c**eva neclar voir trouble/confusément.
(a**) v**ed**e**a cu ochi **buni** voir d'un bon œil.
(a**) v**ed**e**a cu ocliii al**tu**ia voir avec les yeux d'un autre**.**
(a**) v**e**d**ea cu ocli**ii** săi voir de ses propres yeux.
(a**) vedea** cu ochiul **liber** voir à **1** œil nu.
(a**) v**ed**e**a de casă vaquer aux soins du ménage.
(a-şi) vedea de cîlţii săi v. *a-şi vedea de treabă.*
(a-ş**i) v**e**d**ea de coada **tigăii êt**re très pot-au-feu *(fam.);* être popote**.**
(a-şi) vedea de drum v. *a-şi vedea de treabă.*
(a-ş**i) vedea** de sărăcie ne pas se mêler des affaires d'autrui.
(a-şi**) vedea de treabă** aller/vaquer à ses affaires; aller son petit bonhomme de chemin; boire dans son verre; laisser passer l'eau sous
le pont; passer son chemin; planter ses choux.
(a**) vedea d**incotro **bate vîntul** flairer/prendre le vent; regarder/voir
de quel côté souffle le vent; v**oir** de quel côté son pain est beurré; voir courir **le** vent.
(al **vedea dublu** v. *a fi beat criţă.*
(a**) v**e**d**ea **lucrurile î**n roz voir beau; voir la vie en rose; voir tout
en blanc.
(a**) v**e**d**ea lumina zilei voir le jour; venir au monde.
(a**) v**e**d**ea moartea cu ochii voir la mort de près; frôler la mort; être
en danger de mort.
(a-1**) v**e**d**ea **p**e c**in**e**v**a **sfîntul** a**.** avoir de la chance; b. *(ir.)* avoir de
la malchance.
(a**) v**e**d**ea **pe dracul e**n voir de bel**l**es/de dures/de grises.
(a**) vedea** st**e**le **v**e**r**zi **e**n voir tr**e**nte-six chandelles; voir des anges nolels.
(a**) vedea totul/lucrurile î**n **negru** voir tout en noir; pousser les choses
au noir; caver au plus bas *(fam.);* b**ro**yer du noir; être hanté par
des idées noires; s'**e**nfonc**e**r dans le noir; avoir des idées noires; avoir des papillons noirs; avoir **le** bourdon/**le** cafard/le noir *(pop.).*
(a**) v**e**d**ea **tulbure** voir tr**o**ubl**e**/c**o**nfusé**m**ent.
(a**) vedea unde bate cineva** *(fi*g.*)* voir venir qn. avec ses gros sabots.
(a**-**ş**i) vedea v**isu**l** c**u** ochii voir son rêve réalisé.
(a**) v**eghea în pi**c**ioa**re** êtr**e** prêt à.
(a**) v**eni ca **muştele l**a **m**ie**r**e accourir à **l**'aubain**e**.
(a-i) veni **cuiva arţagul** piquer un**e** cris**e**.
(a**-**i**) veni** c**u**iva **bîzdîcul** piqu**e**r un**e** crise.
(a-ï**) veni cuiva ce**asu**l** être à sa dernière heur**e**; êtr**e** à **l**a mort; êtr**e**
à **l**'article de **l**a mort; être au plus ma**l**; être aux p**o**rles de la
mort; av**o**ir **l**'âm**e** su**r** l**e** bord des lèvres; avoir **l**a mort sur les
lèvres; être malade à la m**o**rt; n'av**o**i**r** qu'un fi**l**et/un souff**le** de

vie; faire des yeux de carpe/**l**’œi**l** d**e** carp**e**; avoi**r** s**e**s ca**ro**tt**e**s cuites *(pop.);* av**o**ir son **l**in**ge** **l**av**é** *(pop.);* **êt**r**e** cuit/fricass**é**/frit/fumé *(arg.);* êtr**e** **r**inc**é** comme un v**e**rr**e** à bièr**e** *(arg.);* filer de **l**’huile *(arg.).*

(a-i) veni cuiva de-a g**at**a obtenir sans eff**or**t.

(a-i**)ve**n**i** **cuiva d**e li**a*** av**o**ir **r**ais**o**n de qn.; march**e**r/pass**e**r su**r** **l**e v**e**ntre à qn.; v**e**nir à b**o**ut de qn.; v. şi *a-i face cuiva de petrecanie.*

(a-**i) v**eni c**ui**va **greu să...** avoir d**e** **l**a pein**e** à...; av**o**ir du ma**l** à...

(a-i**) v**eni c**ui**va in**i**ma **l**a **loc** retr**o**uver s**o**n ca**l**m**e**; r**e**prendre c**o**ura**g**e.

(a-**i) ve**ni **cuiva** ia**p**a **l**a h**ă**ţ av**oi**r de **l**a corde d**e** pendu dans sa poche; avoir **l**e vent dans **le**s v**o**iles/**e**n poup**e** *(fam.);* être en haut d**e** **l**a roue *(fam.).*

(a-i**) ve**ni c**ui**va **în minte** v**e**ni**r** à **l’e**sprit de **qn.**

(a-i) veni cuiva leşin se sentir d**é**faillir.

(a-i) veni cuiva minţile acasă acheter une c**o**nduite *(fam.).*

(a-i) veni cuiva must ar**ul Ia nas** la m**o**utarde **l**ui monte au n**e**z; s’emp**o**rte**r**/se monter comm**e** un**e** soup**e** au **l**ait; avoir **l**a têt**e** au b**o**ut du cou; avoir **l**a têt**e** chaude; av**o**ir la tête près du b**o**nn**e**t; avoir **le** san**g** chaud; être piqu**é** d**e** quelqu**e** mouch**e**; être soupe au lail; prendr**e** **l**a chèvre/**l**a m**o**uch**e**; s’enflamm**e**r comm**e** d**e** P**é**toupe; avoir la peau tend**re** *(fam.):* s’**e**mp**o**rter comm**e** un ball**o**n *(ara.).*

(a-i) veni cuiva o toană /toane/toanele av**o**ir une **l**ubie/des lubies.

(a-i) veni cuiva rău se trouver ma**l**.

(a-i) veni cuiva să intre în pământ de ruşine ne p**l**us sav**o**ir où s**e** fourrer/s**e** mettr**e**; voul**oi**r/s**o**uhaiter être à cent pieds s**o**us ter**re**; ne v**o**ul**o**ir p**l**us vivre; r**e**ntrer/voul**o**ir rentr**e**r **s**o**u**s t**e**rre *(fam.):* en bayer *(ara.);* en être m**o**rt/occis/tu**é** *(ara.);* en rester **l**à **o**u d’Ià *(ars.);* en r**o**ter *(arg.).*

(a-i) veni cuiva sufletul la Ioc r**e**prendre c**o**ura**g**e; retr**o**uver s**o**n ca**l**me.

(a-i) veni cuiva foţi dracii v. *a-şi ieşi din fire.*

(a) veni cu sufletul la gură accou**r**ir dare-dare.

(a) veni de hac unui adversar avoir **la** p**e**au d’un adversair**e**.

(a) veni de la sine c**o**uler d**e** source.

(a-i) veni gust de av**o**ir envie de.

(a) veni în ajutorul cuiva venir **e**n aide à qn.; fendr**e** un**e** main secourable à qn.: prêter la main à q**n**.; tendre la perche à qn.: d**o**nner un coup d**e** main/d’épaule/d**e** p**ouce** à qn.; *(fam.);* **repêc**h**er** qn. *(fam.).*

(a-şi) veni în fire rec**o**uvrer/reprendr**e** ses esprits; retrouver ses esprits; revenir à s**oi**.

(a) veni în nas donner du n**e**z **e**n terre; ramass**e**r un**e** bûche/un**e** **g**amelle/un gadi**n**/un**e** pelle *(fam.).*

(a-şi) veni în ori *(rea.)* v. *a-şi veni in fire.*

(a) veni în scaun acc**é**der au trône.

(a-şi) veni în simţiri v. *a-şi veni in fire.*

(a) veni într-un suflet acc**o**urir dare-dare.

(a) veni Ia fapte venir a**u fai**t.

(a) veni Ia putere assumer **le** p**o**uvoir; saisir **le** pouvoi**r**; s’empar**e**r du p**o**uvoir.

(a) veni la spartul sfîni**i** v. *a sosi la spartul tiraultii.*

(a) veni pe capul cuiva se **j**eter **à l**a tête de qn.; t**o**mb**e**r sur **l**es bras de qn.

(a) **ve**n**i p**e **drum. nu pe potecă** *(fis.)* par**l**er sans d**é**t**o**urs.

(a) veni pe lume venir au monde; voir le **j**our.
(a) veni pe neaşteptate I**a cineva** d**é**barquer ch**e**z qn. *(fam.).*
(a) veni poponeţ arrive**r à** Pimp**ro**vist**e**; fair**e** irrupti**o**n.
(a-i) veni râu se trouve**r** mal.
(a-i) veni să plîngă av**o**ir le cœur **go**nfl**é**/plein.
(a) veni sfoară acasă rentr**e**r tout droit à **l**a maison.
(a) venit Moş Eue pe Ia gene le marchand de sable a pass**é**.
(a) veni valvïrtcj entrer **e**n coup de vent; entrer comme une tornade *(fam.).*
(a) veşteji onoarea cuiva désh**o**n**o**rer qn.
vezi bine! a. dame!; **b. à** c**o**up sûr; indubitab**l**ement; sans dout**e**.
vezi că c'est que; v**o**is-tu.
vezi Doamne soi-disant; p**o**u**r** ainsi dire.
Tczi mai jos voi**r**-ci-d**e**ss**o**us.
641
Ycz**i**-ţ**i de nevoile tale** v. *vezi-ţi de treabă/de ale laie.*
vezi-ţi de treabă/de a**l**e talei a**ll**ez fi**l**er vot**r**e qu**e**noui**ll**e!; mê**l**e-toi d»
t**e**s oi**g**n**o**ns:! *(pop.):* **m**ê**l**ez-vous d**e** c**e** qui vous regarde.
viaţa îi **stă î**nlr-u**n** ïir de aţă sa vie **ne** t**i**ent qu'à un f**i**l.
viaţa n**e înva**ţă on a**p**pre**n**d par **l'**e**xpérience.**
viaţă cusută cu aţă vi**e** d**e** chi**e**n.
viaţă de iad exist**e**nc**e** d'**e**nf**e**r.
viaţă fără de moarte vi**e** é**t**ern**elle.**
viaţă porcească vi**e** d**e** chi**e**n.
vic**t**o**r**i**e l**a p**u**n**ct**e victoir**e** aux poi**nt**s.
viii şi **morţii** l**e**s viva**n**ts **e**t l**e**s mo**r**ts.
(a) vinde apă la saca**gi**u par**le**r **l**atin d**e**vant l**e**s cordel**ie**rs.
(a**) vinde** cas**t**raveţ**i** cause**r**/parl**er** d**e l**a plui**e** et du b**e**au **te**mps; c**on**ter des b**o**urd**e**s/d**e**s couleurs/d**e**s **f**a**g**ols/d**e**s **sornet**t**es/des l**a**n**t**er**n**es;** débiter d**e**s **f**a**got**s/des fadais**e**s; discute**r** l**e** bout d**e** gras; e**n** co**n**t**e**r à q**n**.; **en** c**on**t**er**/dire d**e**s b**o**nn**e**s; **en** dire d**e** b**e**ll**e**s/de **t**outes les c**o**uleu**r**s; **en** d**o**nn**e**r d**e** toutes l**e**s couleurs; **e**ntass**e**r paroles sur par**o**les; fair**e** d**e**s cont**e**s à dormir d**e**bout; fair**e** du **r**agot; jase**r**/ **j**acasser comm**e** un**e** pi**e** borgn**e**; raconter des ballades sur le comp**t**a d**e** qn. *(fam.).*
(a**) vinde castraveţi l**a **grădinar** parler lati**n** devan**t** les cordeli**er**s.
(a) **vinde cu bani gheaţă** vend**re** au c**o**mpta**n**t.
(a-i) vin**de** cuiva **averea cu toba** v**e**ndre la fortun**e** de qn. aux **en**c**hères**.
(a) vinde c**u paralîcul** vendre pou**r** d**e**ux s**o**us.
(a) vinde c**u toptanul/cu hurta** vendr**e e**n **g**r**o**s.
(a) vinde în cos**t/l**a **preţ de** c**o**s**t** vendr**e** à prix coûtant/au prix d**e r**evi**en**t/au prix c**o**ûtant.
(a) vinde la **darabană** v**e**ndr**e** aux **e**nchères/à l'cncan/à la criée**.**
(a) vinde la **licitaţie** v**e**ndr**e** aux enchères/à l'encan/à la cri**ée**.
(a) vinde pe nimic vendr**e** à vil prix.
(a) vinde pe sub mînă vendr**e** à la sauvett**e**.
(a) vinde peştele din baltă vendre **l**a peau d**e l'**ours avant **q**u**'on** l'ait!
pris; piler l**e** p**o**ivr**e** avant d'av**o**ir l**e** lièvre.
(a) vinde pielea ursului din pădure vendre **l**a p**e**au d**e l'o**urs ava**n**t qu'**o**n l'ait pris; piler l**e** p**o**ivre avant d'avoir l**e** lièvre.
(a) vinde pontul *(pop.)* d**o**nner un tuyau/des tuyaux *(fam.);* d**é**biner le truc *(arg.).*
(a-şi) vinde scump **pielea** vendre ch**e**r/chèrem**e**nt/dur**e**m**e**nt sa p**e**au/

sa vie.
(a) vin**d**e su**b cost** vendre à pert**e**.
(a-şi**) vinde s**u**fl**et**ul vendr**e** son âm**e** au diable.
(a) vinde şi **p**e **t**a**tă**-**s**ău vendre s**e**s père et mère.
(a-şi) vin**d**e ţa**r**a trahir son pays.
vine din a**n în Paşti** on n**e** l**e** voit qu'aux bonn**e**s fêtes.
vinul i **s-a** u**r**ca**t l**a ca**p** le vi**n** lui est m**onté** à la **t**ête.
(a) vi**o**la o **lege e**nfreindre/transgress**e**r une **l**oi; attraper le toup de main.
(a) **v**isa cu **o**chii **deschişi** rêver t**o**ut év**e**i**l**lé.
viţelul **de** au**r** l**e** v**e**au d'or.
viu sau **mort** mort **o**u vif.
viu şi **nevătămat** sain **e**t sauf.
viu-vinţ sain et sauf.
vizibilitat**e nulă** visibilit**é** null**e**.
(a) vîna ştiri fu**r**eter d**e**s nouv**e**ll**e**s.

v**înator** de z**e**stre cou**r**eur de dots.
(a**) vîn**t **u**ra lum**e**a c**o**u**r**ir **l**e m**on**de; **all**e**r** d**e** par **le** mond**e**; a**ller p**ar m**o**nts **e**t par vaux; être **to**u**jo**u**rs** par voies **e**t pa**r** chemins; êt**r**a t**o**ujours su**r les** ch**e**mins; r**o**u**l**er sa bosse.
vînzare în **r**at**e vente** à temp**ér**ame**n**t.
(a-şi) vî**r**î capul sănătos s**u**l) e**v**anghe**l**ie se fou**rre**r dans **l**e p**é**tri**n**; s**e** mettr**e le** do**i**gt ent**r**e deux pi**er**res.
(a-şi**) vîrî** c**o**ada s**e mêl**e**r** d**e**s affaires d'aut**r**ul.
(a-i) vîrî cui**v**a ce**v**a **î**n cap f**o**u**rre**r qch. dans le c**r**âne/la tèt**e** de q**n**.; mett**r**e un**e i**d**ée** da**n**s Pespri**t**/la **t**ête de q**n**.; fai**r**e **e**ntrer qch. dans la tête de qn.; **e**nfoncer l**e** cl**ou**.
(a-i) vîrî **cuiva** ceva pe g**î**t fai**re** aval**e**r **l**a pi**l**u**le** à qn.
(a-i) vîrî cuiva mi**n**ţile **în** ca**p me**t**tre** q**n**. à la **r**ais**o**n; **r**amener/rappele**r** qn. à la **r**aiso**n**; mett**r**e à qn. du pl**o**mb dans **l**a tête; **r**abaisse**r l'o**r**g**ueil d**e** qn.
(a-şi) vîrî nasul în toa**t**e m**e**tt**re**/f**o**u**rre**r so**n** n**e**z partout; f**o**urrer so**n** n**e**z dans les affair**e**s d'aut**r**ui; mettre s**o**n pied dans tous les s**o**uliers; fai**r**e l'officieux; **me**tt**r**e/**fo**u**rrer** son grain de se**l**.
(a) vîrî sub nas f**o**ur**re**r s**o**us **le nez**.
(a) vîrî vraj**bă se**m**er** la zizani**e**; fair**e** battre des m**o**ntagn**e**s.
voia **du**m**n**ea**vo**as**t**ră ca Ia **banul** Guica à votre guis**e**; v**o**us av**e**z v**o**s c**o**ud**ée**s fr**anch**es; v**o**us av**e**z ca**r**te blanch**e**.
(a) **voi c**e**v**a şi mai **multe n**u v**ou**loir une chose à tout p**r**ix.
voie **bună/rea** bonn**e**/mauvaise disp**o**siti**o**n.
(a) voi răul cui**v**a v**o**ul**o**ir du mal à q**n**.
vorba ce**e**a c**o**mm**e** dit l'autre.
vorba vi**n**e c'**e**st une façon de parl**e**r.
vorbă c**u** pa**puc**i **euphé**mi**s**m**e.**
vorbă de **duh** b**o**n **mo**t..
vorbă din **topor** pa**role g**rossière.
vorbă fără ş**art** par**ol**e insens**ée**/absurda.
vorbă lungă bava**r**d.
vorbă să ïie a. i**l** n'**e**n est pas qu**e**sti**o**n; b. c'est un**e** faç**o**n de parler.
vorbe f**ără** şi**r** m**o**ts sans suit**e**/inc**o**h**é**re**n**ts.
vorbe în **doi p**e**r**i par**o**l**e**s **é**quiv**o**qu**e**s.
vorbe ma**r**i par**o**les r**e**dondant**e**s.

vorbe tari mots blessants.
(a) vorbi aiurea dire qch. histoire de parler.
(a) **vorbi alăturea** cu **dru**mul causer/parler de la pluie et du beau temps; conter des bourdes/des couleurs/des fagots/des sornettes/des lanternes; débiter des fagots/des fadaises; discuter le bout de gras; en conter à qn.; en conter/dire de bonnes; en dire de belles/de toutes les couleurs; en donner de toutes les couleurs; entasser paroles sur paroles; faire des contes à dormir debout; faire du ragot; jaser/jacasser comme une pie borgne; raconter des ballades sur le compte de qn. *(fam.);* donner des canards à moitié *(arg.).*
(a) vorbi ca din carte parler comme un livre.
(a) vorbi ca **papagalul** répéter mécaniquement.
(al **vorbi** ca să se aflé-n treabă dire qch. histoire de parler.
(a) vorbi cegă şi **păstrugă** causer/parler de la pluie et du beau temps; conter des bourdes/des couleurs/des fagots/des sornettes/des lanternes; débiter des fagots/des fadaises; discuter le bout de gras; en conter à qn.; en conter/dire de bonnes; en dire de belles/de toutes les couleurs; en donner de toutes les couleurs; entasser pa-’
64!»
rôles sur paroles; faire des contes à dormir debout; faire du ragot; jaser/jacasser comme une pie borgne; raconter des ballades sur le compte de qn. *(fam.);* donner des canards à moitié *(arg.).*
(a) **vorbi** cîte în **lună** şi în soare conter des bourdes/des couleurs/des fagots/des sornettes/des lanternes; dire des sornettes; faire des contes borgnes; raconter des craques; raconter du blablabla *(fam.);* aller à Cracovie *(pop.).*
(a) vorbi cu cuvinte voalate parler à mots couverts.
(a) **vorbi** cu **duşii de pe lume** parler en l’air; parler à tort et à travers; parler à la légère.
(a) **vorbi cu gura altuia** parler sans conviction.
(a) vorbi cuiva să-i trosnească fălcile v. *a trage un perdaflo prafturăl o săpunealâ cuiva.*
(a) **vorbi** cu **ocolişuri** parler à mots couverts.
(a) **vorbi** cu **păcat** accuser qn. à faux.
(a) vorbi cu **şir** avoir de la suite dans les idées.
(a) vorbi cu/în **tîlcuri** parler par paraboles.
(a) vorbi de-n surda prêcher dans le désert; perdre sa salive *(fam.).*
(a) vorbi de bine pe cineva dire du bien de/sur qn.; faire l’éloge de qn.
(a) **vorbi degeaba** parler pour ne rien dire.
(a) **vorbi de** rău **pe cineva** dire du mal de qn.; dire des noirceurs de qn.; dire le diable contre qn.; déchirer qn. à belles dents; dire peste et rage de qn.; dire pis que pendre de qn.; donner un coup de griffe à qn.; en conter de belles sur qn.; noircir la réputation de qn.; casser du sucre sur le dos de qn.; déblatérer contre qn.; jeter des pommes cuites à qn.; déblatérer contre qn.; mettre en capilotade; débiner qn.; dauber (sur) qn.; habiller/arranger qn. de la belle manière *(fam.);* taper sur qn. *(fam.);* bêcher qn. *(pop.);* faire de la copie sur lui *(arg.).*
(a) **vorbi descins** parler à cœur ouvert; parler franc/net.
(a) **vorbi de** sus avoir la parole haute; avoir le verbe haut; le prendre de haut; parler en maître.
(a) **vorbi din inimă** parler du fond du cœur; parler sincèrement.
(a) **vorbi din** şa avoir la parole haute; avoir le verbe haut; le prendre

d**e** haut: parl**er e**n maîtr**e**.
(a**) vorbi fără înco**n**jur** parler à cœur **o**uvert; parler fra**n**c/net.
(a) vorbi fără **perdea** en dire des **ver**t**e**s **e**t des pas **m**û**r**es *(fam.).*
(a.**) vorbi în b**a**r**bă parler p**o**ur soi.
(a**) vorbi** în **bobote** dire qch. hist**o**ire d**e** parler.
(a**) vorbi încet** pa**r**ler bas.
(a) vorbi (cam) în dodii parler à la l**é**gère; parle**r** à **tort** e**t** à travers; parler **e**n l'air.
(a**) vorbi** în **favoarea cuiva** parler en fav**e**u**r** de qn.
(a) **vorbi în gol** parler dans **le** vide.
(a) vorbi în **papainoage** v. *a lua pe cineva în zeflemea.*
(a) vorbi în pontur**i** s'**e**xpr**i**mer par a**l**lusi**on**s; tr**o**uv**er** d**e**s à prop**o**s.
(a**) vorbi în p**u**b**l**i**c parler en public.
(a**) vorbi** în **pu**sti**u** parler dans le d**é**s**e**rt.
(a) vorbi în **surdi**n**ă** parler à v**o**ix basse/à mi-v**o**ix.
(a**) vorbi** în **ş**o**aptă** chuch**o**t**e**r; parler à v**o**ix bass**e**/à mi-v**o**ix.
(a**) vorbi** în **termeni elogioşi despre** e**in**e**v**a par**l**e**r** d**e** qn. en te**r**mes
élo**g**ieux.
(a**) vorbi într-aiurea** parler p**our** n**e** rien dire.
(a**) vorbi între patrii oc**hi parler en priv**é**; parler e**ntre** quatr**e** yeux.
G50
(a) vorbi înţelept parler sa**g**eme**n**t.
(a) vorbi în vînt dir**e** des mots en **l**'air.
(a) vorbi la microfon par**le**r au mic**ro**/d**e**vant **l**e mic**r**o.
(a**) vorbi la pereţi m**ettr**e qch. dans l'o**reill**e** du chat; pa**r**ler **à** un mu**r**.
(a) vorbi molcom parl**er** calmement.
(a) vorbi multe şi mărunte parl**e**r de t**o**utes s**o**rtes de ch**o**ses
(a) vorbi omeneşte parler une lan**g**u**e** de chr**é**tien.
(a) vorbi pisăreşte parl**e**r d**u** charabia.
(a) vorbi pe cineva de rău v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a**) vorbi pe nas** pa**rler** du nez; nasi**ll**er.
(a) **vorbi pe ocolite** parle**r** à mots couv**e**rts.
(a**) vorbi pe socoteala cuiva** v. *a vorbi de rău pe cineva.*
(a) vorbi pe şleau avoir son franc pa**rle**r; dire crûment les choses; dire l**e** m**o**t **e**t la chose; dir**e** nûment la v**é**rit**é**; dire t**o**ut d**e go**; dire tout n**e**t; **l**âcher son paquet; **l**e di**r**e **e**n bon français: ne pas
mâch**e**r ses mots; parl**e**r car**ré**m**e**nt; parler sans ambages; parler
sans mâcher l**e**s mots; s**e je**t**er** au travers; trancher le mot; diresă faç**o**n de parl**e**r.
(a) vorbi pe un ton ridicat élev**er** la v**o**ix.
(a) vorbi politicos par**l**er po**l**iment.
(a) vorbi printre dinţi parler entre s**e**s dents.
(a) vorbi pripit pa**r**l**e**r sans r**é**fl**é**chir.
(a) vorbi răspicat v. *a vorbi pe şleau.*
(a**) vorbi răstit** parl**e**r avec brusquerie; parler d'un ton brusqu**e**.
(a**) vorbi repezit** pa**r**le**r** avec brusque**ri**e; pa**r**l**e**r d'un ton b**r**usque.
(a) vorbi scîrbe d**ire** des salet**é**s.
(a) vorbi singur p**arle**r **à** son bonnet.
(a) vorbi tam-nesam dire qch. hist**o**ire de par**l**e**r**.
(a) vorbi tare pa**rler haut**.
(a) vorbi urît par**l**e**r** c**o**mm**e** u**ne** ha**re**n**g**è**r**e.
(a**) vorbi verzi şi uscate** v. *a îndruga verzi şi uscate.*
(a**) vorbi vrute** şi **nevrute** parler à **l**a **lég**ère; par**l**er à t**o**rt **e**t à travers; pa**rl**er en **l**'ai**r**.
vot desehis vote à main lev**ée**.
vot prin ridicare de mîini v**o**t**e** à main lev**ée**.

(a) vrea răul cuiva v**o**uloi**r** du mal à qn.
vrednic de milă pitoyable.
vrednic de pomenire m**é**morable.
vrei nu vrei bon **g**r**é**, mal **g**r**é**; d**e g**r**é** ou de f**o**rc**e**; mi-fi**g**ue, mi-raisin;:
moiti**é** fi**g**ue, moiti**é** raisin.
vrei să mă duci la apă de căpăstru? v**oi**r venir qn. avec ses **g**r**o**s sabols.
vrînd-nevrînd bon **g**r**é**, mal **g**r**é**; de **g**r**é** ou de f**o**rc**e**; mi-fi**g**ue, mi-raisin; m**oi**ti**é** fi**g**ue, moiti**é** raisin.
vulpe bătrînă *(fig. fam.)* vieux renard; fin mat**o**is.
z
săr**uri**le au **f**ost **aruncate** les d**é**s sont jet**é**s; le sort **e**n est jeté.
(a) zăcea boln**a**v **g**arder l**e l**it.
(a) /.**a**c**ea** d**e** i**n**imă **rea** être ma**l**ad**e** d**e** chagri**n.**
(a) /.ac**e**a **pe cuptor** v. *a tăia frunză la clini.*
(n) zăcea polog êlre **é**lendu à t**erre**.
(a) z**ădăr**nici **planurile cuiva** d**éj**ouer **le**s pro**j**ets d**e** q**n**.
(a) zădărnici s**p**eranţe**l**e **cuiva** an**é**antir **l'e**spoir d**e** qn.
(a) zăngăni urmele brandir **les** arm**e**s.
zău **aşa** ma f**o**i; ma parol**e**; vraiment.
(a) zbiera ca un apucat/scos **din** mi**nţi** b**r**ai**ll**er; gu**e**u**le**r; hur**le**r.
(a) zbiera ca u**n măgar** brair**e** comm**e** des ânes qu**e l'**on mèn**e** paître.
(a) zbîrci din **nas** fai**r**e la m**o**u**e**; trouv**er** à **re**dire; tordrelè n**e**z *(fam.);* fai**re** sa poire *(arg.).*
{**a**-şi) **zbura creierii** se brûl**e**r **l**a **ce**r**velle**; s**e loger u**n**e** ball**e** dans **l**a tèt**e**; se faire sauter **l**a cer**ve**l**l**e *(fam.);* s**e** f**aire** saut**e**r **l**e caisson/**le** système *(pop.).*
{a-**i**) z**b**u**r**a **cuiva** ca**pu**l arrach**e**r **1**'âm**e***fl*a vi**e** à q**n**.; exp**é**di**er** q**n**. da**n**s l'aut**r**e inonde; fa**ir**e m**o**uri**r** qn.; fai**re** pass**e**r l**e** goût du pain à q**n**.; faire son allaite à qn.; pass**e**r qn. à la c**asserole**; **régler** san c**o**mpte à qn.; faire la peau à qn. *(pop.);* lav**e**r la tèt**e** à q**n**. av**e**c du plomb *(pop.);* mettre qn. à l'ai**r** *(pop.);* brû**le**r qn. *(arg.);* d**e**scendre uà mec *(ara,.).*
(a**) zbura de undeva** être m**i**s à **l**a p**o**rt**e**.
(a**) zbura** r**a**s **c**u **pămîntul** vo**le**r à ras d**e te**rre.
(a) z**b**u**rat pă**s**ă**ri**că *(fi*g.*)* **l**'o**i**s**e**au **n**'y **e**st plus; **l**'ois**e**au s'est **e**n**volé**.
<a-i) z**b**u**rd**a **cuiva** i**n**i**m**a avo**i**r la **joie** au cœur; av**oi**r l**e** cœur **e**n fête; déb**o**rder de **j**oi**e**; être au comble d**e** la **j**oi**e**; **nager** dans la joie; **n**e pas s**e** t**e**ni**r** de **jo**ie; n**e** plus s**e** s**e**n**tir** d**e j**oi**e**,
(a) zdrăngăni la **vioară g**ratt**e**r/racler du v**i**olon.
(a**) zdrobi** cui**v**a i**n**i**m**a pr**o**voquer une viv**e** d**o**ul**e**ur à q**n**.
zeamă de cl**opo**t la m**o**rt.
zdrobit de durere accabl**é** d**e** cha**g**rin.
zeamă de vorbe ba**v**arda**ge**.
<a**) zgîndări focul** at User l**e** f**e**u.
(a) **zgîndări o rană vecile g**ratt**e**r un**e** vi**e**ille bl**e**ssure.
(a) zsr**îri**a **b**ï**rt**ia *(fi*,?, *fo**m.)* **g**ratt**er** du papier.
(a) **zgîria p**â**n**iin**t**ul labou**re**r sup**er**fici**el**lem**e**nt.
zgîrcit la **vorbă** taciturne**.**
65%
(a**)** zi**c**e a**m**an battr**e** sa e**o**ulpe; demander pard**o**n; faire amend**e** hon**o**rable; se frappe**r** l**a** p**o**itrin**e**.
(a**)** zi**c**e amin dir**e** amen (à tout).
(a) zi**c**e **b**a dir**e** n**o**n; **r**efuser; **n**e pas c**o**nsentir; n'être pas d'acc**o**rd.

(a) **zice** da acquiesce**r**; appr**o**uver; consentir.
z**ic**e n**um**ai (aşa**)** c’est une ma**n**ièr**e** d**e** par**l**e**r**; il ne faut pas **le** p**r**endre au s**é**ri**e**ux.
(a**)** zi**c**e **vorbă** ma**r**e s’en**g**ag**e**r s**ole**nn**e**llement.
zi **de** să**r**bă**t**oa**re** jour f**é**ri**é**.
zi **de** zi chaqu**e** jour; t**o**us **les j**ours.
zi**-**i mai**nt**e! a**lle**z-y d**e l**’avant!
zi-**întî**i **le** p**remier** du mois.
z**i**le **d**e ne**v**oie **temps** diffici**le**s.
zi**le**le **astea** un de c**e**s quatre **jo**urs.
z**il**ele **î**i sî**n**t numă**r**ate ses **j**ours sont compt**é**s.
zilele tr**e**cu**t**e **l’a**ut**re j**ou**r**.
z**i-**i l**um**e şi **t**e mînt**u**ie c’est la vi**e**, **il** n’y a rien à faire.
zi-i **p**e n**u**m**e rap**p**elle-**mo**i** so**n** no**m**.
z**i**s şi făc**u**t aussi**t**ôt di**t**, aussitôt fait.
z**iu**a **d**e a**p**oi le jour du jug**e**m**e**n**t** d**e**rn**ie**r.
z**iu**a în amiaza mare au grand jou**r**; **e**n plein **jou**r
zi**u**a în**tre**ag**ă t**oute la sainte **jo**u**r**n**ée**; à lon**g**ueur d**e jo**ur**née; to**ut **l**e **l**ong d**e l**a **j**ou**r**né**e**.
M z**î**m**b**i mînzes**t**e av**oi**r un s**o**urire m**i**-fi**g**u**e**, mi-**r**a**i**sin**.**
(a) z**or**năi din pinteni fa**ir**e sonn**er** s**e**s ép**er**ons.
(arşi**)** z**or**năi pin**t**enii fai**r**e **sonner** ses ép**e**rons.
zo**r-**ne**v**oi**e** à **tout** p**r**ix; c**o**ûte que coût**e**.
(a**)** z**ugr**ăvi în col**or**i fa**vo**ra**b**il**e pei**nd**re** sous d**e** b**e**ll**e**s couleurs/s**o**us d**e**s c**o**ul**e**u**r**s **flatteuses**.
(aï **zvînta p**e cine**v**a în bă**tă**i v. *a bate măr pe cineva,*
(a**)** zv**î**r**l**i cu **b**anii v. *a arunca banii pe fereastră.*
(a) zv**î**r**l**i cu **p**ie**tr**e lanc**er** des p**ier**r**es.**
z**vo**n mincin**o**s faux **br**u**it.**

—;
M
m
ij
:::

Redactor: CECILTA BURGHELEA
Tehnoredactor: ANGELA ILOVAN
Coli de tipar: 41. Bun de tipar: 26.05.1981.
Comanda n**r**. 583
Combinatul poligrafic „Casa Scînteu”
Bucureşti – Piaţa Scînteii nr. I
Republica Socialistă România